

Asc. 5534 l

ΒΙΒΛΙΟΝ ΩΡΑΙΟΤΑΤΟΝ

msc. 5534²

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΝ

ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΣΩΤΗΡΙΑ

ΣΥΝΤΕΘΕΝ ΕΙΣ ΚΟΙΝΗΝ ΤΟΝ ΓΡΑΙΚΟΝ

ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ ΠΑΡΑ

ΑΓΑΠΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ

Τοῦ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τοῦ Ἄθω ἀσκήσαντος.

ΚΕΩΣΤΙ ΜΕΤΑΤΤΗΘΕΝ, ΚΑΙ ΕΚ ΠΟΛΛΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

ΜΕΤΑ ΠΑΣΗΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΘΕΝ.

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΦΩΝΙΚΟΣ.

1851

Agaprios

Bayerische
Staatsbibliothek
München

147 1108

ΤΗ ΥΠΕΡΕΝΔΟΞΩ.

ΛΕΙΠΑΡΘΕΝΩ ΘΕΟΤΟΚΩ

ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΗ ΜΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ.

Εῖθος ἐστὶ τοῖς Διδασκαλαῖς καὶ Παιπταῖς, ὅταν τινὰ τῶν βίβλων συνθέσωσι, ταύτην ἀφιερῶσι τοῖς εὐγενέσι τῶν Ἀρχόντων καὶ Μεγιστάνων, ὅπως διὰ τῆς αὐτῶν ἐκλαμπρότητος ἢ τούτων βίβλος εὐφημισθῆ καὶ δημοσιευθῆ ἐπαινουμένη ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν, ὅπερ μοι δοκεῖ τύφον εἶναι καὶ ματαιότητα. Ἐγὼ δὲ ὁ σὸς ἀχρεῖος ἰκέτης, **ΥΠΕΡΕΝΔΟΞΕ ΔΕΣΠΟΙΝΑ**, μετὰ πάσης αἰδοῦς, εὐλαβείας καὶ ταπεινότητος προσφέρω, καὶ ἀφιερῶ σοι ταύτην τὴν σὴν ἐπώνυμον βίβλον, καὶ σοὶ ἀνατίθημι. Σὺ γὰρ ὄντως καὶ κυρίως ὑπάρχεις, πάντων τῶν **ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΣΩΤΗΡΙΑ ΜΟΝΙΜΟΣ**, τῶν χειμαζομένων λιμὴν ἀχείμαστος, καὶ τῶν ἐν νόσοις διαφορῶς ψυχῆς τε καὶ σώματος Ἰατρός ἐπιμελής τε καὶ ἄμισθος. Πάντας τοὺς πιστῶς σοὶ προστρέχοντας εὐσπλάγχχνως καὶ δωρεὰν θεραπεύουσα. Δέομαι τοιγαροῦν καὶ ἀντιβολῶ τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἰκέτευσον τὸν πλουσιόδωρον καὶ πανοικτίρμονα Υἱὸν καὶ Θεόν σου, ὅπως ἐκχέῃ ἐπὶ ταύτην τὴν βίβλον, τὴν χάριν τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ αὐτοῦ Πνεύματος, ἵνα πάντες οἱ ἀναγνώσοντες ταύτην ὠφεληθῶσι, καὶ κατανυγέντες ταῖς ψυχαῖς, ποιήσωσιν ἰκανὴν τῶν πλημμελημάτων μετάνοιαν. Ἐτι δὲ ἰκετεύω

μετὰ δακρύων τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, τοῦ δοῦναί μοι ἄφεσιν τῶν προτέρων ἀμπλακημάτων, καὶ διαφυλάττειν με ἄτρωτον εἰς τὸ ἐξῆς ἐκ τῶν βελῶν τῆ ἀλάστορος, ὅπως μηκέτι παραπικράνω αὐτὸν τὸν ἐμὸν Δεσπότην καὶ λυτρωτὴν, διὰ θανασίμου ἐγκλήματος. **Ναί**, πανάμωμε **Μῆτηρ** τοῦ παντελεήμονος Βασιλέως τῶν Βασιλέων Χριστοῦ, σπλαγχνίσθητι ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἀχρείῳ ἐκέτη σου, καὶ πλήρωσόν μου ταύτην τὴν ψυχασωτήριον αἴτησιν, ἵνα ῥυθθῆς τῶν ἀτελευτήτων τιμωριῶν τῆς αἰωνίου κολάσεως, ἀνυμνῶ καὶ δοξάζω τὴν μακαρίαν **Τριάδα**, τὴν ἀδιάρητον καὶ ὁμότιμον, καὶ **Σὲ** τὴν ὑπέρτιμον πάσης τῆς οἰκουμένης, καὶ ὑπερένδοξον Ἄνασθαν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Α Μ Α Ρ Τ Ω Λ Ω Ν

Σ Ω Τ Η Ρ Ι Α.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α΄.

Δύο νοσησείαι ὠφελίμαι προειρόμεναι ταύτη τῇ σωτηρίῳ Β΄βλῳ .

Ἔστωντας καὶ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις νὰ ἀκομίνῃ κατηραμένη δια τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, καὶ ὡς ἄκαρπος καὶ κακὰ ἀναγομένη, νὰ γινῆ ἀκάνθα καὶ τριβόλος, καὶ ἄλλα ζιζάνια, κάμνῃ χρεία νὰ διασπᾶσθωμιν πρῶτον ταῖς κακαῖς ρίζαις, ἵπαιτα νὰ φυτεύσωμιν χορτάρια ἀγαθὰ καὶ ἰσθαρκα. Μὴ δὴν γούν τροποὺς ἤμπορεῖς νὰ καθαρίσῃς τὸ ἴσωθεν χωράφιον τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὰ κακὰ χορτάρια, τυτίστι τὰ ἁμαρτήματα. Πρῶτον μὲν νὰ ἀφανίσῃς τὰ βλαστάρια τους, ἐμποδίζοντας αὐτὰ νὰ μὴ ξεφυτρώσουσιν, ὅπου εἶναι αἱ ἔξωθεν πράξεις καὶ πονηραὶ ἐργασίαι· ὁ ὁποῖος τρόπος εἶναι ὀλιγωτερον τέλειος, ὅτι μένουσιν αἱ ρίζαι τῶν ἐγκλημάτων ἴσωθεν, καὶ μὴ καιρὸν παλιν ἀναβλαστάνουσιν. Ὁ δευτερος, τρόπος εἶναι, εἰ μόνον νὰ ἐμποδίσωμιν τὰς ἔξωθεν πράξεις τῶν ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ξεριζώσωμιν παντελῶς τὰς ρίζας ἐκ τῆς καρδίας μας τῶν αἰσχρῶν διαλογισμῶν, καὶ ῥυπαρῶν ἐνθυμησιῶν· καὶ τοῦτο εἶναι τελειότερον καὶ προτιμερον· αὐτὸ γὰρ ἐπιχειροῦμεν καὶ ἡμεῖς. Ἡ γούν πρῶταν νὰ κάμωμιν τροπὴν, νὰ φυγώμιν ἀπὸ τὸ κακόν, ξεριζώνοντας τὸ τελειῶς ἐκ τῆς καρδίας μας. Καὶ δευτερον νὰ ἐμφυτεύσωμιν τὸ ἀγαθόν, καθὼς μᾶς νοθετᾷ ὁ Προφητᾶναξ Δαβὶδ, λίγων: Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν· τυτίστι

φυγε ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, καὶ κάμῃ ἀρετὴν δια μετανοίας· ὅτι εἰς αὐτὰ τὰ δύο τελειούται ἅλη ἡ δικαιοσύνη. Κατὰ τὴν ταξίν ταύτην λοιπὸν διέλθωμιν μετράσει εἰς δύο μέρη τὴν ἐρμηνείον μας. Εἰς μὲν τὸ α΄ κε γράψωμιν τὰς ἁμαρτίας, ὅπου ποίπει νὰ φυγώμιν, καὶ τὰ ἱατρικὰ βέτανα τῆς Θεραπειᾶς αὐτῶν. Εἰς δὲ τὸ β΄ νὰ ἱστορησώμιν τὰς ἀρετάς, καὶ τὴν ἐγνωμοσύνην, ὅπου χρῆσασθώμιν πρὸς τὸν εὐεργέτην Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον, καὶ πρὸς τοῦ λόγου μας. Εἰς τὸ ὅποιον νὰ εἰποῦμιν περὶ τῆς ψυχαφελοῦς Ἐξομολογήσεως, καὶ ἱερός Κοινωνίας, καὶ περὶ τῶν τεσσάρων ἐσχάτων, καὶ ἄλλα ὅσα μᾶς φωτίσει ὁ Κύριος. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ νὰ ἀρχίσωμιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν, γράφομιν ἰνταῦθα δύο ἀναγκαίας ἐρμηνείας περὶ ἀξίας τῆς ἀρετῆς, δια νὰ τὴν ἐγνωρίσῃ πᾶς ἕνας, καὶ ἴδων τὴν πολλὴν ὠφελίαν, τῆς ὁποίας δια μέσου τῆς ἀρετῆς ἀξιώνεται, νὰ μὴ βαρεθῇ πᾶσαν θλίψιν τι καὶ στενοχωρίαν, ὅπου τοῦ ἔλθῃ διὰ αὐτήν.

Ὅστις ἐμίσσησεν ἐκ καρδίας τὰς ἁμαρτίας του, καὶ πεφωτισμένος ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Καναγίου Πνεύματος, βούλεται νὰ δουλεύῃ τοῦ κρῖνου Δασπέτου καὶ Βασιλέως μας, τὸ ἀρχαιότερον πρᾶγμα, ὅπου πρέπει νὰ κάμῃ, εἶναι τοῦτο· ἦγουν νὰ στοχασθῇ ἀκριβῶς καὶ νὰ καταλαβῇ, ὅτι αὐτὴ ἡ νέα ταξίς καὶ ἰπιστήμη, ὅπου δι-

λει να επιχειρησθῆ εἶναι ἡ ἀξιοτέρα ἐργασία, ἢ θαυμαστωτέρα σοφία, τὸ μεγαλύτερον ἀγαθόν, καὶ ὠφελιμώτερον καλόν, ἀπὸ ὅσα εἰς τὸν Κόσμον εὐρίσκονται, μάλιστα νὰ εἰποῦμεν καλῆτερα, ἄλλο ἀγαθὸν δὲν εὐρίσκεται ποσῶς, ὅπου νὰ εἶναι ὄντως ἀληθινόν, οὔτε ἄλλο ἐπιτηδεύμα πάρεξ τούτου, ὅπου εἶναι τέλος ὄλων τῶν ὑποθέσεων, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος « Ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία » Ἐνα πρᾶγμα μόνου μᾶς κάμνει χρεία, ἤγουν νὰ ἀγαπῶμεν καὶ νὰ δουλεύωμεν τοῦ Κυρίου. Αὐτὸ μᾶς λέγει καὶ ὁ σοφὸς Σολομὼν εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν, « Φοβοῦ τὸν Θεόν, καὶ φύλασσε τὴν ἐντολὰς αὐτοῦ ». ὅτι τοῦτο εἶναι ὄλος ὁ ἀνθρώπος, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τέλος ἐπλάσθη περὶ Θεοῦ. Καὶ εἶτι ἄλλο εἶναι: ἔξω ἀπὸ τοῦτο, λέγεται ματαιότης ματαιοτήτων, καθὼς λέγει ὁ αὐτὸς Σολομὼν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτῆς Βίβλου. Διὰ νὰ συλλαβῆς γοῦν τὴν ἀρετὴν ταύτην εἰς τὴν καρδίαν, καὶ νὰ τὴν ποθήσῃς ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς, κάμνει χρεία νὰ συλλογίζεσαι τὰς ἀναριθμήτους εὐεργεσίας καὶ δωρεάς, ὅπου ἔλαβες ἀπὸ τὸν πανάγαθον Θεόν, καὶ τὰ πολλὰ σου καὶ ἀμέτρητα ἀμαρτήματα· νὰ μελετᾷς τὰ ὑστερινα σου, ἤγουν τὸν θάνατον· τὴν φοβεράν κρίσιν τοῦ Κυρίου, τὴν δόξαν τοῦ Παραδείσου, καὶ τὴν αἰώνιον κόλασιν, περὶ τῶν ὁποίων θέλομεν συντύχη σφίστερα εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου. Διὰ τὰς ταῦτα πάντα δηλοῦσι τὴν ἀξίαν ταύτης τῆς ὑποθέσεως, καὶ τὸ μέγα χρεὸς ὅπου τῆς ἔχομεν. Τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτον, ὅπου πρέπει νὰ στοχασθῆ, ὡς εἴρηται, ὅστις ὀρέγεται νὰ κληρονομήσῃ τὴν Βασιλείαν ἐκείνην τὴν ἀνεκλάλητον. Τὸ δεύτερον εἶναι νὰ ἐτοιμασθῆς ἐπιμελῶς, γνωρίζων· ἄς τὴν ἀξίαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Καὶ γνωσκωντας, ὅτι δὲν εἶναι κανένα πρᾶγμα εἰς τὸν Κόσμον μέγαλον καὶ πολυτίμητον, ὅπου νὰ μὴν ἔχη καὶ τινὰ δυσκολίαν, ὡς ἀνδρίζεσαι μὴ πολλὴν μεγαλοφυχίαν εἰς τὰς θλίψεις καὶ εἰς πάντα τὰ λυπηρά, ὅπως διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην σοῦ

τόχοσι, καὶ νὰ ὑπομείνης μὴ καρτερίαν, καὶ πολλὴν εὐχαριστίαν πρὸς Κύριον, συλλογιζόμενος, ὅτι ὁ μαργαρίτης οὗτος καὶ θησαυρὸς, διὰ τὸν ὁποῖον πικτεύεις καὶ κοπιᾷεις, εἶναι τόσον ἀκριβὸς καὶ ἀτίμητος ὅπου τοῦ πρέπει τοιαῦτος κόπος καὶ ἐπιμέλεια, μάλιστα καὶ περισσώτερον, καθὼς τὸν ἠγόρασαν οἱ Ἅγιοι ἅπαντες Μάρτυρες καὶ Ὅσιοι, ὅπου ἤξευραν πόσον χρήσι. Καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἀπόκτησαν μὴ τόσους κόπους καὶ θλίψεις καὶ χύσιν αἵματος· καὶ ὄχι μόνον οἱ Ἅγιοι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πρωτομάρτυς τῶν Μαρτυρῶν Χριστὸς ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἦτον ἐδικήτου αὐτῆ ἡ Μακαριότης καὶ Βασιλεία, καὶ ἠμπόρει νὰ τὴν ἔχη καὶ χωρὶς κόπον, ὡς Υἱὸς καὶ κληρονόμος τοῦ προανάρχου Πατρός. Ὅμως ἠθέλησε νὰ κοπιᾷσῃ μὴ τοσοῦτον κόπον καὶ βάσανον, μὴ ὀδυνηρὸν καὶ κατησχομένον θάνατον, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ παραδειγμα, πῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ σωθεῖμεν χωρὶς πειρασμῶν καὶ θλίψεων, οὔτε νὰ ἀπολαύσωμεν ἀνευ κόπου καὶ κόπου αὐτὴν τὴν Μακαριότητα, ὅπου ἔλαβαν ὅλοι μὴ τόσον θλίψιν καὶ κακοπάθειαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ δειλιάσῃς καὶ ὀλιγοψυχήσῃς, ἐνθυμοῦ πάντοτε, τὼς ἐκεῖ ὅπου εἶναι λύπαις καὶ πικρίαις τοῦ Κόσμου, ἐκεῖ εἰσὶν οὐράνιαι παρακλήσεις καὶ παραμυθίαι τοῦ Πνεύματος. Ὅπου μάχαι καὶ ἐναντιότητες φύσεως, ἐκεῖ βοήθεια χάριτος, ἧτις ἐστὶ δυνατωτέρα τῆς φύσεως. Εἰς τόσον ὅπου εἶναι ζυγὸς, ἀλλὰ γλυκὺς φορτίον, ἀμὴ ἐλαφρόν. Ὅτι ἐκεῖνο, ὅπου κάμνει τὴ φύσιν βεβρῦ, ἡ χάρις τὸ κουφίζει καὶ ἐλαφρύνει θαυμασιωτάτα. Εἶναι θλίψιν καὶ ζυγὸς, ἀλλὰ ἡ δύναμις τοῦ ἐλαίου τῆς θείας χάριτος φθίρει τοῦ ζυγοῦ τὸ βάρος καὶ ἀφανίζεται. Λοιπὸν εἰς τὸ πρῶτον σὲ δειλιάζει καὶ κάμνισος ἀμελῆ· καὶ ῥάθυμον, ἄς σὲ προθυμύσῃ τὸ δεύτερον, καὶ μάλιστα ὁ ἀξίωμα τῆς θησαυροῦ τῆς αἰωνίου Μακαριότητος.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β'.

Περὶ θανάσιμου ἀμαρτίας κοινῶς . Πόσα ζημίας παρίχει τοῖς ἀμαρτάνουσι .

Τὸ πρῶτον ζημίον τοῦ ἔργου τούτου, καὶ ὁ πρῶτος λίθος τῆς νοσητῆς οἰκοδομῆς ταύτης, μετὰ τὰς ἀνωθεν ἑρμηνείας εἶναι νὰ κάμῃς εἰς τὴν καρδίαν σου μία στερῶν συγκρατάθεισιν, καὶ ἀπόφασιν ἀμετάσταν, νὰ ἀποθάνῃς χίλιαι φοραῖς (εἴαν ἦτον δυνατόν) κἀλλιον, παρὲξ νὰ πράξῃς μία θανάσιμον . Διατι καθὼς μία γυνὴ τιμῖα καὶ ἐνάρετος προτιμᾷ νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον, ἢ νὰ προδώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἀνδρός της, νὰ κάμῃ αἰσχύνην καὶ ἐντροπήν, οὕτω χριστιᾷ νὰ εἶναι καὶ ὁ Χριστιανὸς πιστὸς τοσοῦτον εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἔτοιμος νὰ πάθῃ πᾶσαν ζημίαν τῆς ζωῆς ταύτης εἰς τὴν τιμὴν καὶ πρᾶγμα, ἃς ἦτον ἡ μεγαλήτερη, παρὲξ νὰ πταίσῃ παραμικρον τοῦ Θεοῦ· διατι ἡ μικροτέρα ζημία, ὅπου καθαίνει διὰ τὴν ἀμαρτίαν εἰς τὴν ψυχῶν, εἶναι μεγαλήτερη, παρὰ τὴν χειρότερην σωματικὴν, ὅπου ἡμπορεῖ νὰ τύχῃ . Καὶ ἐπι οὐ μόνον μία ζημία συμβαίνει τῇ ψυχῇ ἐκ τῆς ἀμαρτίας, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διάφοροι, τὰς γραφομεν ἐδῶ εἰς ἐνθύμῃσιν, διὰ νὰ καταλάβῃς πόσον ὄφελος, καὶ ποταπὸν κέρδος σοῦ ὕδει ἡ ἀμαρτία, καὶ πόσα καλὰ ἀξιώνει τοὺς δούλους της· καὶ οὕτω νὰ φυῆς ἀπὸ ταύτην ὡς ἀπὸ ὄφως .

Εν πρώτοις ὑστερεῖσαι τῆς χάριτος καὶ δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπου εἶναι τὸ μεγαλήτερον δῶρον τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην . Ἡ ὁποία χάρις εἶναι ὡσαν ἕνας τρόπος καὶ σχῆμα ὑπερφυσικῶν, ὅπου κάμνει τὸν ἄνθρωπον (εἴαν εἶναι ἀρμόδιον νὰ τὸ εἰποῦμεν) συγγενῆ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Θείας φύσεως μετοχὸν . Ἐτι δὲ ὑστερεῖσαι τῆς Θείας φιλίας καὶ οἰκειότητος, ἡ ὁποία συνοδεύει τὴν χάριν πάντοτε . Καὶ εἴαν εἶναι κολλῆ ζημία, νὰ ἀπολίσης τὴν φιλίαν ἐνὸς Αὐθέντου ἐπιγείου, ἡ Ἄρχοντος, ποταπὴ ἡμιζεις νὰ εἶναι τοῦ Ἐπευρανεῖου Βασιλέως καὶ Αὐτοκράτορος ;

Ετι ζημιῶσαι τὰς δωρεὰς καὶ δυνάμεις τοῦ παναγίου Πνεύματος, μετὰ τὰς ὁποίας ἦσον στολισμένοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ καθωπλισμένοι κατὰ τοῦ δαίμονος . Ὑστερεῖσαι τῆς κληρονομίας τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας, ἡ ὁποία ἔκπορευεται ἀπὸ τὴν ἀνωθεν χάριν, ὅτι ἡ δόξα διὰ τῆς χάριτος δίδεται . Ὑστερεῖσαι τοῦ πνεύματος τῆς νόθεσις ἐποῦ μᾶς κάμνει υἱὸς Θεοῦ, καὶ μᾶς χαρίζει πνεῦμα καὶ καρδίαν τέκνων πρὸς αὐτόν . Ἐτι δὲ ζημιῶνσαι τὴν εἰρήνην τῆς ἀγαθῆς συνειδήσεως, τὰς παρρηκλήσεις τοῦ παναγίου Πνεύματος, καὶ τὸν καρπὸν καὶ μισθὸν πάντων τῶν καλῶν ἔργων, ὅπου ἐτέλεισες πρότερον, ἕως τὴν ὠραν ἐκείνην . Ὑστερεῖσαι δὲ τῆς πατρικῆς προνοίας, καὶ τῆς μετοχῆς τῆς δικαιοσύνης τοῦ Χριστοῦ· διατι δὲν εἶσαι πλέον ἠνωμένος μετ' αὐτοῦ ὡς μέλος ζῶν διὰ τῆς ἀγάπης καὶ χάριτος . Αὐτὰς ὅλας τὰς ζημίας λαμβάνεις διὰ μίαν ἀμαρτίαν θανάσιμον, καὶ τὸ κέρδος σου εἶναι τοῦτο· μένεις κατακριμένος εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν· ἐξαλείφεται ἀπὸ τὴν Βίβλον τῆς ζωῆς· γίνεσαι ἀντὶ τέκνον Θεοῦ, αἰχμάλωτος τοῦ πονηροῦ Δαίμονος, καὶ ἀντὶ ναὸς καὶ κατοικητήριον τῆς παναγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, γίνεσαι σπηλαιὸν ληστῶν, καὶ φωλεὰ δρακόντων καὶ βασιλισκῶν . Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν ἀπομένεις ὡς τὸν Σεδεκίαν, εἰς τὴν ἔξουσίαν τοῦ Ναβουχοδονόσορ, ἢ ὡς τὸν Σαμφῶν, ἀφ' οὗ ἔλασε τὰς τρίχας, εἰς τὰς ὁπίας εἶχε τὴν δύναμιν, καὶ ἔμεινε ἀχαμνός καὶ ἀδύνατος, ὡσπερ τοῦς ἄλλους ἀνθρώπους, καὶ τοῦ εὐγαλαν τοὺς ὀφθαλμοὺς οἱ ἐχθροὶ του, καὶ τὸν ἔδεσαν ὡς ἕνα ζῶν νὰ γυρίξῃ τὸν ἀλογόμυλον . Εἰς τοιαύτην καταστάσιν εὐρίσκειται ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος, ἀφέντις χάσῃ διὰ τὴν ἀμαρτίαν τὰς τρίχας του, ὅπου εἶναι ἡ δύναμις καὶ ὁ στολισμὸς τῆς

Θείας χάριτος, ἀχαμνός καὶ ἀδύνατος εἰς ἅλα τὰ καλὰ ἔργα, καὶ τυφλός καὶ ἰσχυρο-σμένος εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῶν θείων πραγ-μάτων, καὶ φυλακωμένος εἰς τὰς χεῖρας τῶν πονηρῶν δαιμόνων, οἱ ὅποιοι τὸν δέ-κουσιν εἰς τὴν ἄλυσον ὡσάν ἕνα ζῶον, νὰ κάμνη τὰ ἀπρεπὰ τῆς Δελημάτα. Φαί-νεται σου γοῦν νὰ εἶναι αὐτὸ κατάστασις ἐνός λογικῆ ἀνθρώπου, καὶ ἐλίγη ζημία εἶ-ναι αὐτῆ; ἔχουσι γινῶσιν ὅσαι τολμῶσι καὶ κάμνουσι τύσας ἀνομίας μὲ τοιαύτην ἀνάι-δειαν; Κατὰ ἀλήθειαν τὸσόν φοβερόν πραγ-μα εἶναι ἡ ἀμαρτία, ὅπου ἔπρεπε νὰ τὴν τρομάξῃ πᾶς ἕνας περισσότερον ἀπὸ κεραυ-νὸν καὶ ἄλλο ὅμοιον τίποτες. Ἠᾶσαν φο-

ρᾶν οὖν, ὅπου σὲ ἐρεθίζει ὁ δαίμων νὰ ἀμαρτίσης, στοχάζου τὰς ἀνω εἰρημίνας ζημίας, καὶ βαλλετας εἰς τὴν σταθμην, ζυγιάσῃ ταις, καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς πλαστιγγος βάλλε τὴν γεῦσιν, τὴν ἦδονην, καὶ ἀκόλουσιν, ὅπου δίδει ἡ ἀμαρτία. Καὶ μέτρησε συλλογιζόμενος ὡς ἄνθρωπος, εἰάν εἶναι πρέπον καὶ δίκαιον, διὰ τὸσόν αἰσχρὸν καὶ ρερυπωμένον κέρδος, νὰ ζη-μιοῦθῃς τόσους μεγάλους καὶ ἀτιμῆτους Ἀπασυραῶς, νὰ γένῃς ὅμοιος τοῦ Ἠσαῦ, ὅπου ἐπαύλησε τὰ πρωτατόκια τῶν κληρο-νομίαν τοσοῦτον πολῦτιμον, διὰ ἕνα σκε-τέλι φακὴν ὁ ἀσύματος.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ.

Περὶ τῶν μεγάλων ἀμαρτιῶν μερικῶς.

Επειδὴ ἴπαμεν κοινῶς διὰ πᾶσαν ἀνο-μίαν θανάσιμον, πόσον εἶναι βαρῆα, γρά-φομεν ἀκόμη ξεχωριστὰ ἕνα καθ' ἕνα ἀ-μαρτήμα, διὰ νὰ τὰ ἐγνωρίζῃ πᾶς ἕνας καλλίτερα νὰ τὰ φυγῇ, ἠξυῶντας τὸ βάρος καὶ τὸν κανόνα τους, νὰ μὴ προπα-σίζεται ἀγνοίαν. Αἱ ἀμαρτίαι καὶ τὰ ἀνομή-ματα ὅπου πράττομεν, εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα, ἀμὴ ὅλα περικλείονται εἰς τὰ ἑπτὰ ταῦτα, Ἡγοῦν: Ὑπερηφανίαν, Φιλαργυ-ρίαν, Πορνείαν, Ὀργὴν, Γαστριμαργίαν, Φθόνον, καὶ Ἀκηδίαν. Τὰ ὅποια λέγονται θανάσιμα, ὅτι εἶναι κεφαλαῖς, ρίζαις, καὶ θεμίλια, ἀπὸ τὰ ὅποια εὐγένουσι τὰ ἐπί-λοιπα, καὶ διατὶ θανατώνουσι τὴν ψυχὴν μας. Μὲ τὰ ἑπτὰ ταῦτα μᾶς πολεμοῦσι τρεῖς μεγάλοι ἐχθροὶ καὶ θανάσιμοι, ἡ σὰρξ, ὁ Κόσμος, καὶ ὁ Διάβολος. Ἡ σὰρκα μᾶς πειράζει καὶ ρίπτει μας εἰς τὴν Πορνείαν, Γαστριμαργίαν, καὶ Ἀκη-δίαν. Ὁ Κόσμος μᾶς τραβίζει εἰς Φιλαρ-γυρίαν, καὶ ἐπιθυμίαν ἀκόρεστον τῶν πραγ-μάτων, καὶ ὁ Δαίμων μᾶς κοντίζει εἰς τὴν Ὑπερηφανίαν, εἰς τὸν θυμὸν, καὶ εἰς τὸν Φθόνον. Ὁ ὅποιος Δαίμων, ἀγχαλά καὶ νὰ εἶναι αἰτία πᾶς ὅλας τὰς ἀνομίας, ὅμως

πλέον ἀγωνίζεται, νὰ μᾶς ρίψῃ εἰς τὴν Ὑπερηφανίαν, διὰ νὰ γενουῖμεν αὐτοῦ μι-μηταί, καὶ ἀκόλουθοι. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα ἕξ ἀνομήματα, τὰ ὅποια εἶναι καὶ αὐτὰ θανάσιμα, καὶ γεννοῦνται ἀπὸ τὰ ἀνωθεν ἑπτὰ, ὅμως δὲν εἶναι μικρότερα τούτων, ἀλλὰ μαλίστα καὶ μερικὰ τούτων εἶναι καὶ πλέον βαρύτερα, περὶ τῶν ὁποίων θελομεν γράψῃ εἰς τὸ παρὸν Κεφ. Περὶ δὲ τῶν ἑπτὰ πρώτων θελομεν συντόχη κατώτερα εἰς τὸ, ἕ. Κεφ. διὰ τὸ ἀσύγχυστον. Καὶ ἂς ἔχωμεν συγχώρησιν, εἰάν γράψωμεν τὸ ὑστερον πρότερον, ὅτι οὕτως ἀρμόζει κα-λῆτερα.

Τὸ πρῶτον καὶ βαρύτερον πάντων καὶ συγκαμρωτέρων εἶναι ἡ καταραμένη Βλασ-φημία τὴν ὅποιαν ἄλλος τινὰς δὲν τὴν ἐ-φανέρωσεν εἰς τὸν Κόσμον, παρὲξ ὁ εὐρετής τῆς κακίας Διάβολος, ἠξυῶντας, πῶς εἶ-ναι χεῖρότερον ἀνόμημα, παρὰ πορνείας, καὶ φονικῆς, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀσωτίαν καὶ βόρδαρον, καὶ πῶς τοῦτο μόνου ρᾶνει εἰς τοῦ ἀνθρώπου νὰ πολασθῇ ἀνελετημένον. Ὁ βλάσφημος καθελθὼν λέγεται ἐχθρὸς τοῦ Κυρίου, διατὶ εἰάν ἦτον αὐτῶ βολητὸν νὰ εἶχεν αὐτὴν τὴν ὄραν, ὅπου θεμῶν-

ται, τὸν Θεὸν εἰς τὰς χεῖράς του, ἢ τὸν Ἄγιον ἐκείνον, ὅπου βλασφημᾷ ὁ ἀνόητος, φαίνεται σου, πῶς τὸν ἐφόνευε, κινούμενος ἀπὸ τὸ πνεῦμα, ὅπου ἐρεθίζει εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὁ Διάβολος· διὰ τοῦτο λέγει ὁ Αὐγουστίνος, ὅτι περισσώτερον ἀμαρτανούσιν ὅσοι ὑβρίζουσι τὸν Χριστὸν τῶρα, ὅπου βασιλεύει εἰς τὸν Οὐρανὸν, παρὰ ἐκείνους, ὅπου τὸν ἐσταύρωσαν, ὅταν ἦτον σωματικῶς εἰς τὴν γῆν. Τοῦτο εἶναι τοσοῦτον βαρὺ ἀνόμημα, καὶ τόσοσν τὸ βδελύσσεται ὁ πανάγαθος, ὅπου οὐ μόνον μετὰ θανάτου κολάζει τὸν βλάσφημον ἀτελεύτητα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην τὸν παιδεύει βαρύτερα, καθὼς θελεῖ ἀκούσει παρεμπρὸς, ὅταν ἀρχήσωμεν τὰ ἱατρικὰ τῶν ἀμαρτημάτων· ὅτι τῶρα μόνον γράφομεν τὸ βάρος αὐτῶν καὶ τὴν ποιότητα, ἔπειτα θελοῦμεν εἰπεῖν καὶ τὰς θεραπείας τους. Αἱ γυναῖκες δὲν πίπτουσιν εἰς τοιοῦτον ἀνόμημα, ἀλλὰ κάμνουσιν ἄλλο, ὅπου εἶναι τούτου παρομοίου, ἤγουν, ἔταν τῶν ἔλθῃ καμμία ζημία καὶ συμφορὰ, στρέφουσι τὸν θυμὸν τους, καὶ μαίνονται κατὰ τῆς προνοίας καὶ δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγουσιν αἱ ἄφρονες, ὅτι δὲν κάμνει μερικαῖς φοραῖς δικαιοκρασίαν· δηλαδὴ ὅταν ἀποθάνῃ τινὰς συγγενῆς καὶ ἀγαπημένους τους, ἢ τῶν στείλῃ τινὰ ζημίαν μεγάλην, ἢ καὶ ἀσθένειαν, δὲν εὐχαριστοῦσιν, ἀλλὰ ἀναθεματίζουσι τὴν ἡμέραν ὅπου ἐγεννήθησαν, καὶ ἐπιθυμοῦσι τὸν θάνατον μὲ πολὺν θυμὸν. Ὀδύρονται καὶ παραπνοοῦνται, πῶς δὲν ταῖς εὐγάξει ἀπὸ τὰς θλίψεις καὶ βίασανα, καὶ μερικαῖς φοραῖς παραδίδονται ἢ τετυφλωμέναις τοῦ Δαίμονος, καὶ δίδουσιν ἄλλαις κατάραις καὶ ἀναθεματισμοῦς εἰς τοῦ λόγου τους. Αὐτὰ ὅλα εἶναι βλάσφημα καὶ τρόπος λαλιᾶς, ὅπου συντυχεῖν οἱ ταλαίπωροι κολασμένοι, τῶν ὁποίων φαίνεται πῶς θέλουν εἶσται συμμίτοχοι καὶ συγκληρονόμοι. ὅσοι λέγουσιν ἀπὸ τῶρα ὁμοῖα λόγια. Ἐάν οὖν φοβᾶσαι, μὴ συναριθμηθῆς μετὰ τούτων, ταπεινώσε τοῦ λόγου σου, καὶ κλῖνον τὴν κεφαλὴν σου εἰς ὄλαις ταῖς συμφοραῖς, ὅπου σοῦ στείλῃ ὁ Κύριος, καὶ δεξούταις ἀπὸ τὴν θεῖκην χεῖρα, ὡς ἓνα φάρμακον ἱατρικόν, καὶ ποτὸν ἠτοιμασμένον ἀπὸ ἓνα

πρακτικόν Ἰατρὸν καὶ σοφώτατον, εἰς βοήθειάν σου, καὶ πίστευε ἀδιστακτῶς, ὅτι μὲ δικαιοσύνην καὶ σοφίαν πολλήν σοῦ ταῖς στέλλει εἰς ψυχικὴν σου ὠφέλειαν, διατί τόσοσν εἶναι νὰ εἰπῆς, πῶς κάμνει ὁ Θεὸς κανένα πρᾶγμα ἀδίκαν, ὡσπερ νὰ ἔλεγες, ὅτι δὲν εἶναι Θεός. Ἐάν εἰπῆς, ὅτι ἡ συμφορὰ εἶναι μεγάλη, καὶ ἡ σφοδρότης τῆς θλίψεως σὲ κάμνει νὰ λέγῃς λόγια βλάσφημα, στοχάσου μὲ γνῶσιν, ὅτι δὲν ταῖς ἐλαφρύνεις ποσῶς μὲ τὴν ῥαθυμίαν, ἀλλὰ μάλιστα ταῖς αὐξάνεις μὲ τὴν ἀνομοιομοσίαν σου· καὶ εἰάν θεῖλης νὰ σοῦ φανούσι μικραῖς, σύγκρινέ ταῖς μὲ τὰ τέσσαρα ταῦτα, ἤγουν μὲ ταῖς θωραῖς καὶ εὐεργεσίαις ὅπου ἔλαβες ἀπὸ τὸν Θεόν, μὲ ταῖς ἀνομίαις ὅπου ἐτέλεσες κατ' αὐτοῦ, μὲ ταῖς τιμωραῖς τῆς κολάσεως ὅπου διὰ ταῦτα σοῦ πρόπευσι, καὶ μὲ τὴν δόξαν τοῦ Παραδείσου ὅπου σὲ ἐκδέχεται. Ἐάν εὐχαριστήσης τῷ Θεῷ εἰς αὐταῖς, καὶ μὲ καθ' ἓνα ἀπὸ ταῦτα τὰ τέσσαρα ταῖς συγκρίνης καὶ ζυγιάσης, πᾶσαι αἱ θλίψεις ὅπου ἠμποροῦν νὰ τύχουσι, θελευσι σοῦ φανεῖ ὀλίγαι καὶ πολλὰ μικρόταται· πόσω γοῦν μᾶλλον νὰ ταῖς συγκρίνης καὶ μὲ τὰς τέσσαρας; Τὸ δεῦτερον ἀμάρτημα, ὅπου πλησιάζει τῆς βλασφημίας, εἶναι ἡ ἐπιπορκία· ἤγουν νὰ ὀμνῆς ψεύματα τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἢ τῆς Θεοτόκου, ἢ τὸν Σταυρὸν, ἢ ἄλλους ἄγιους· ὅτι τοῦτο τὸ ἀνόμημα εἶναι κατὰ Θεοῦ, καὶ οὕτως εἶναι ἐκ φύσεως βαρύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλο, ὅπου νὰ γένη κατὰ τοῦ πλησίον. Πᾶσα ἐπιπορκία εἶναι θανάσιμος ἀμαρτία, ὡς ὑβριστικὴ τῆς θείας μεγαλειότητος. Τὸ τρίτον εἶναι ἡ κλειψία· ἤγουν νὰ κρατῆς ξένον πρᾶγμα καὶ ἀλλότριον εἰς τὰς χεῖράς σε στανικῶς τῶ κυρίως τῶ· ὅτι ὅσον καιρὸν τὸ κρατεῖς οὕτως, εὐρίσκεσαι εἰς ἀμαρτίαν θανάσιμον. Καὶ δὲν φθάνει νὰ ἔχῃς γνῶμην νὰ τὸ στρέψῃς μὲ καιρὸν, καθὼς τινες ἄγνωστα κάμνουσι, νομίζοντες ὅτι δὲν εἶναι ἀμάρτημα· ἀλλὰ πρέπει νὰ δώσῃς εὐθύς καὶ τὴν ζημίαν, ὅπου ἔδωκας ἐκείνου ὅπου τὸ εἶχεν, ὅσον καιρὸν τὸ εἶχρατεῖς. Ἦγουν εἰάν ἦτον στικεῦμενον, νὰ δώσῃς τὴν ἰσοδίαν ὅπου σοῦ εἶδῃς, καὶ

καθε ἄλλο διάφορον. Καί ἰάν δὲν ἔχης δύναμιν νὰ τὰ δώτης, ἀπὸ πολλήν πτωχίαν σου, τότε δὲν εἶσαι χρωστος οὔτε εἰς τὸ ἓνα οὔτε εἰς τὸ ἄλλο. Ὅτι δὲν προστάσσει ὁ Κύριος ἀδύνατα πράγματα. Μένον ἀληθινὰ πρέπει νὰ προσεύχῃσαι, καὶ νὰ δέσαι τοῦ Κυρίου διὰ τὴν ψυχὴν ἐκείνου, ὅπου τὸ εἶχεν, ὡσπερ νὰ σοῦ τὸ ᾔθελε χάριση αὐτιξουσίως. Καθὼς εἶναι χρωστοί καὶ ὅλοι οἱ πένητες, νὰ πρισβύουσι διὰ τοὺς ἐλεούντας αὐτοὺς νὰ μὴν εἶναι ἀχάριστοι πρὸς τοὺς εὐεργέτας.

Τὸ δ' ἀμάρτημα εἶναι νὰ παρέθῃς καμμίαν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐντολὴν καὶ Κανόνα τῶν Διδασκάλων καὶ ἀγίων Ἀποστόλων, ὅπου εἶσαι χρωστος νὰ φυλάττῃς ἀπαρασάλευτα. Ἦγουν νὰ πηγένης ὄλαις ταῖς Κυριακαῖς, Δεισποτικαῖς Ἑορταῖς καὶ ἄλλαις Ἑορταῖς μεγάλων Ἀγίων, εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας, Ἐσπερινόν, Ὅρθρον, καὶ Λειτουργίαν, νὰ ἐξομολογήσῃσαι, νὰ κοινωνῆς καὶν τρεῖς φοραῖς τὸν χρόνον, νὰ νηστεύῃς τὰς νηστείμους ἡμέρας, οὐ μόνον τὰς Τεσσαρακοστὰς, ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ χρόνου τὰς Τετράδας τε καὶ Παρασκευὰς. Ἐξω τοῦ δωδεκαμήρου τῶν Χριστουγέννων, τὴν Προφωνήσιμον, τὴν Τυρινὴν, τὴν Διακαινησίμον, καὶ τὴν τῆς Πεντηκοστῆς Ἑβδομάδα, ὅπου εἶναι εἰς ὅλα κατάλυσις. Ἀμὴ ταῖς ἄλλαις τοῦ χρόνου ὅλου δὲν εἶναι συγχωρημένον, εἰμὴ ἰάν τύχη Ἑορτὴ τινὸς Ἁγίου, καὶ τότε καταλύομεν μόνον οἶνον καὶ ἔλαιον. Ὁφάριον δὲ ἐσθίωμεν ταῖς Δεισποτικαῖς Ἑορταῖς, καὶ τῆς Θεοτόκου, τοῦ Προδρόμου τὴν γέννησιν, καὶ τῶν ἀγίων Ἀποστόλων, τῆ κ' Ἰουνίου· εἰς αὐτὰς τὰς Ἑορτὰς μόνον γίνεται κατάλυσις ἔχθου μετὰ τὴν Δείαν Ἱερουργίαν, καὶ ὄχι ἀφ' ἐσπέρας, ὅτι τότε εἶναι ἀσυγχώρητον, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἐτελείωσεν ἡ Πανηγυρίς. Καὶ μὴ νομίσητε, πῶς εἶναι τοῦτο ὀλίγον πταισίμον, νὰ φαῖναι τινὰς ὀφάριον τὰς νηστείμους ἡμέρας. Εἰς τὸν ξ' Κανόνα τῶν ἀγίων Ἀποστόλων γέγραπται οὕτως: Ἔτις οὐ νηστεύει τὴν ἀγίαν Τεσσαρακοστὴν τοῦ Πάσχα, καὶ πᾶσαν Τετράδην καὶ Παρασκευὴν ὅλου τοῦ χρόνου, χωρὶς ἀσθενείας,

Ἱερὺς μὲν καθαιρισθῶ, Λαϊκὸς δὲ ἀφοριζέσθω. Βλέπαις, πῶς ἐνομοθέτησαν Ἰσαίας δ'· καὶ ε'. τοῦ χρόνου μὲ τὴν μεγάλην Τεσσαρακοστὴν. Ὁ δὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νικηφόρος εἰς τὸν ἡ. αὐτοῦ Κανόνα λέγει ταῦτα. Ὅποιος Ἱερὺς δὲν νηστεύει τὴν δ'· καὶ ε'. ὅλου τοῦ χρόνου, δὲν πρέπει νὰ κοινωνῇ τινὰς ἀπὸ λόγου του. Ὁ δὲ μίγας Ἀθανάσιος λέγει. « Ὁ καταλύων δ'· καὶ ε'. συσταυροῖ τὸν Κύριον μὲ τοὺς Ἰουδαίους ». Τῇ μὲν δ'· παρεδόθη, καὶ τῇ ε'. ἰσταυρώθη. Μὴ τολμήσῃ λοιπὸν τινὰς νὰ καταλύσῃ τὴν νηστείαν ποσῶς, ἵνα μὴ πείσῃ εἰς τὸν ἀφορισμόν. Τοῦτο λέγομεν διὰ τοὺς ὑγιεῖς εἰς τὸ σῶμα, ἀμὴ οἱ ἄρρωστοί, τὰ μικρὰ βρέφη, οἱ ὑπέργηροι, αἱ γυναῖκες ὅταν γεννήσουσιν, καὶ ἄλλοι, ὅπου νὰ ἔχουν αἰτίαν νόμιμον, δὲν ἔχουσιν ἀμαρτίαν, ἰάν καταλύωσιν οἶνον καὶ ἔλαιον μόνον, οἱ δὲ ἀσθενεῖς καὶ ὀφάριον. Περὶ δὲ τῆς Δείας Ἱερουργίας γίνωσκε ἀκριβῶς, ὅτι δὲν φθαῖναι μόνον νὰ στέκῃς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σωματικῶς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ὅλην, μετ' εὐλαβείας πολλῆς, νὰ μὴ συντυχένης μὲ τινὰ, ἀλλὰ νὰ προσέχῃς μετὰ φόβου καὶ τρόμου πολλοῦ, ἔχοντας τὸν νοῦν προσηλωμένον πάντοτε εἰς τὰ ἄχραντα, καὶ Δεία Μυστήρια, ὅπου εἰς τὸ Ἱερατεῖον ἐπιτελοῦνται. Ὅσαι εἰς ἐκείνους τοὺς ἄφρονας, ὅπου λέγουσι, καὶ συντυχέουσιν ἄπειρα εἰς τὸν Ἄβυθον τοῦ Κυρίου, καὶ συγχύζουσι τὴν Ἀκολουθίαν. Καὶ μάλιστα τινὲς ἀσεβεστάτοι, ὅπως τραγῶδῶν καὶ χορεύουσιν εἰς τὰς Ἑορτὰς τῶν Ἀγίων καὶ δὲν αισθάνονται οἱ μωροὶ καὶ τετυφλωμένοι τὴν ἀνομίαν τῆς. Ὁ ἀσεβεῖς καὶ παράνομοι, καὶ τῶν δαιμόνων ὁπαδοὶ καὶ ὁμότροποι (ἐπειδὴ τελεῖτε τὴν ὄρεξιν καὶ ἐπιθυμίαν τῆς), ποίαν χάριν σὰς ἔχει ἐκείνος ὁ Ἁγίος, νὰ τὲς ὑπάγετε μίαν λαμπάδα, ἢ ἄλλο τάσιμον, ἔπειτα εἰ μόνον νὰ μὴν σταματήσῃτε εἰς τὴν Ἀκολουθίαν, καθὼς εἴστε χρωστοί, ἀμὴ νὰ χορεύετε ἔξωθεν; καὶ οἱ μὲν εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ μετὰ τῶν Ἱερέων νὰ φάλλουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ δοξολογῶσι τὸν Κύριον, καὶ ἰσὺς ἀνόητοι νὰ πανηγυρίζετε ἀπέξω τοὺς δαίμονας; καὶ νὰ τοὺς χαροποιῆτε μὲ τὸν χορὸν καὶ τρα-

γώδια, καὶ ἑτέρας πράξεις Ἑλληνικὰς, κα-
θὼς ἔκαμναν τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ εἰδω-
λολάτραι; Χριστιανούς νὰ σᾶς ὀνομάσῃ
τινας ἰσᾶς; ψεύδιθε, ὅτε ἡ πράξις σας εἶναι
Ἑλληνικὴ, ὄχι Χριστιανικὴ ἀλλὰ ἄχρη-
στος. Κάλλιον ἦτον νὰ ἐκάθεσθε εἰς τὸν
οἶκόν σας, πάρει νὰ θάρρητε πῶς ἐπήγετε
εἰς τὴν δόξαν τοῦ Ἁγίου ἰκεῖνου, διὰ νὰ
τὸν ἔχετε βοήθειαν εἰς τὴν ψυχὴν σας, καὶ
ἰσῆς νὰ τὸν ἰδῆτε εἰς τὴν ὄραν τῆς ἀνάγκης
ἀντιδικόν. Μὴ νομίζετε, ἀδελφοί ἐν
Χριστῷ, ὅτι εἶναι ὀλίγον ἀμάρτημα νὰ
μὴν ὑπάγετε εἰς τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν τῶς
Ἑορτᾶς· πολλὰ βαρὺ ἀνόμημα εἶναι αὐτό,
καὶ φυλάττεσθε ἐπιμελῶς. Ἀφεῖτε τὴν δαι-
μονιωδῆ ταύτην συνήθειαν, καὶ μὴν ἀμε-
λήτε τὴν Ἀκολουθίαν σας. Κάλλιον νὰ
ζημιωθῆς τόσα χρήματα, πάρει νὰ ὑπε-
ρβῆς ἀπὸ τὴν θείαν Ἱερουργίαν. Ὅτι εἴτι
ὑπερσᾶ γίνῃ τὴν Ἑορτήν, ἀφορίζεται.
Οὐαὶ εἰς ἰκεῖνους, ὅπου πωλοῦσι καὶ ἀγο-
ραῖζουσι τὰς Κυριακάς, καὶ τὰς λοιπὰς
Ἑορτᾶς οἱ τρισάβλιοι; καθὼς εἶδα εἰς τὸν
Μωρίαν καὶ ἑτέρας γῶρας τῶν Μουσουλ-
μάνων καὶ κάμνουσι, καὶ δὲν λειτουργοῦν
τὴν Κυριακὴν, ἀλλὰ κάμνουں παζαρι οἱ
ἄφρονες. Ἄλλ' οὐαὶ τοὺς, ὅτι βαρῶς θέ-
λουν τιμωρηθῆ. Ὅσον διὰ νὰ ἀγοράσῃς
βρώσιμόν τι διὰ τὴν ζωτροφίαν σου δὲν
κρимаτίζουσαι· ἀμὴ κτήνη, ἰμάτια, καὶ ἄλ-
λα ὅμοια, δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ πω-
λοῦνται εἰς τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτᾶς, καθὼς
τηροῦν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας.

Ἰξεύρετε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ὅσοι ἔχουσι
δουλοὺς, ὑπηρέτας, καὶ τέκνα, εἶναι χρεώ-
σται μὲ σπουδὴν αὐτῶν πᾶσαν καὶ ἐπι-
μελείαν, νὰ τοὺς στίλλουσι εἰς τὴν Ἐκ-
κλησίαν τὰς Ἑορτᾶς, ὡς ἀνοθεν· καὶ εἰάν
δὲν τὸ κάμνουں, θέλουν δώσει ἀπολογίαν
διὰ λόγου τοὺς ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως.

Τὸ πέμπτον ἀμάρτημα εἶναι ἡ κατα-
λαλιά καὶ κατάκρισις, μὲ τὴν ὁποίαν κα-
ταισχύνεις καὶ δυσφημῆς τὸν πλησίον, καὶ
ἀποδείχνεις τὸν κακὸν καὶ πονηρὸν ἄνθρω-
πον· καὶ τοῦ κάμνεις πολλὴν ζημίαν καὶ
κίνδυνον, διατὶ σπκῶνεις τὴν τιμὴν καὶ τὴν
φήμην του, τὴν ὁποίαν ἔχουσι ὅλοι ἀκρι-
βωτερην παρὰ τὸ πρᾶγμα τοὺς, τινὲς δὲ

καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν ζωὴν τοὺς. Τοῦτο ἀ-
κόμη εἶναι πολλακίς ἀμαρτία θανάσιμος,
ὅταν ἡ κατάκρισις εἶναι διὰ μεγάλην ὑπο-
θεσίαν, καὶ διὰ χρήσιμον ἄνθρωπον, ὅπου
νὰ τὸν ἔχουσι εἰς ὑπόληψιν. Ὡ πῶς τελ-
μῶσι τινὲς αἰαιδίστατοι, καὶ καταλαλοῦν
τὸν πλησίον εἰς πρᾶγμα ὅπου ὄν εἶδασιν,
καὶ δημοσιεύουσι, καὶ τὸν φανερώουσι
κλέπτην, ἢ κύρνον, ἢ φονεῖα, καὶ ἑτέρα ὁ-
μοια, χωρὶς νὰ τὸ ἰξεύρουσι βέβαια; Ὡ
ἄφρονες καὶ ἀσύνετοι, σταπὴν κόλασιν
νομίζετε, νὰ εὖρη ἡ ἀθλία ψυχὴ σας διὰ
ταύτην τὴν ἀμαρτίαν; Αὕτη εἶναι ἡ πρὸς
τὸν πλησίον ἀγάπησας; Δὲν λέγει ὁ Κύ-
ριος « Μὴ κρίνετε, καὶ ἔ μὴ κριθῆτε »; καὶ
εἴστε χρεῶσται διὰ ταύτην τὴν σωτήριον
Ἐντολήν, εἰάν ἰδῆτε καὶ τινὰ τῶν ὄραν αὐ-
τῆν, ὅπου κάμνει τὴν ἀμαρτίαν, νὰ τὸν
σκηπᾶσθε ἕσον δύνασθε, διὰ νὰ καλυφθῆσθε
καὶ τὰ ἐδικάσας πταίσματα, νὰ μὴ κρι-
θῆτε τὴν ὄραν τῆς Κρίσεως; Καὶ ἰσῆς
χωρὶς κᾶν νὰ τὸν ἰδῆτε, τὸν κομπνεῖτε,
καὶ δημοσιεῖτε ἀγνωστοί; χρεῶσται εἴστε
νὰ τοῦ ἐπιστρέψετε τὴν τιμὴν, ἦγουν νὰ
ὁμολογήσῃτε δημοσίως, ὅτι ψεύματα τὸ εἶ-
πατε ἀπὸ κακοσύνην σας· καὶ εἰάν δὲν κά-
μνιτε οὕτω, δὲν πρέπει νὰ σᾶς συγχωρήσῃ
ὁ Πνευματικὸς. Ὅτι αἱ ἀμαρτίαι, ὅπου
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ στρέψουσι εἰς τὰ ὀ-
πίσω, ἦγουν φονεῖα, πορνείαι, καὶ ἄλλα
ὅμοια, ταῦτα συγκαταδατικῶς συγχωρῶνται
μὲ κενόνα βαρύτερον, καὶ μετανοίαν πρί-
πουσαν. Ἀμὴ ὅσα εἶναι δυνατόν νὰ διορ-
θωθοῦσι, καὶ νὰ ἔλθουσι εἰς τὸ μὴ εἶναι,
ὡσάν ἡ αἵρεσις, ἡ κλεψία, ἡ κατάκρισις,
καὶ ἄλλα τοιαῦτα, δὲν πρέπει νὰ τὰ συγ-
χωρήσῃ τινὰς, κατὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους τῶν
ὀσίων Πατέρων, εἰάν δὲν στρέψῃς ὀπίσω
τὴν κλεψίαν, ἢ τὴν τιμὴν ἰκεῖνου, ὅπου
ἰσχυοφάντισις, καὶ νὰ ἀφήσῃς τὴν αἵρεσιν.

Τὸ ἕκτον καὶ τελευταῖον ἀμάρτημα εἶ-
ναι τὸ ψεῦδος, τὸ ὁποῖον, ὅταν εἶναι ὀλίγον
τί διὰ μειωρισμόν, δὲν εἶναι βαρὺ ἀνόμη-
μα· ἀμὴ ὅταν τύχῃ εἰς μεγάλην ὑπόθεσιν,
νὰ δίδῃ βλάβην καὶ ζημίαν πολλὴν τοῦ
πλησίον, εἶναι ἀμαρτία μεγάλη καὶ εἶσαι
χρεώστης ἐσὺ, ὅπου ἦσους αἰτία εἰς τοῦτο,
νὰ τοῦ πληρώσῃς πᾶσαν ζημίαν, ὅπου ἔ-

λαβε διὰ λόγου σου. Ὅτι μὴ τὸ νὰ εἴπῃς ἐνὶ ἑνα ψεύμα ἐνὸς ἀνθρώπου, τὸν ἐξ- μίωσες τόσα φλουρία, ἢ ἄλλην συμφορὰν ἔπαθε, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ὅπου ἤμπορεῖ νὰ τύχῃ, καὶ εἶσαι χρεώστης νὰ τὴν πλη- ρώσῃς, εἰάν θείῃς νὰ λάβῃς παρὰ Κυρίου συγχώρησιν. Αὐτὰ εἶναι, ἀδελφέ μου, τὰ

βαρύτερα ἀνομήματα μετὰ τὰ ἑπτὰ θανα- σιμα, ὅπου θέλομεν γράψῃς ἐδῶ παρεμπρὸς. Μάλιστα ἀπὸ ἐκεῖνα γεννοῦνται καὶ αὐτὰ καὶ ἄλλα διάφορα, ἀπὸ τὰ ὅποια πρέπει νὰ φυγῶμεν μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν· διατί θανατώνουσι τὴν ψυχὴν μας, καὶ τὴν φέρου- σιν εἰς ἀπώλειαν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Δ'.

Περὶ τῶν ἐλαφρῶν ἐγκλημάτων.

Ἄγχαλα καὶ τὰ ἄνω εἰρημένα ἀμαρτήμα- τα εἶναι τὰ ἀρχαιότερα, καὶ πρέπει νὰ τὰ μισῇς ὀλοφύχως, ὅμως μὴ νομίσῃς, πῶς ἔχεις ἄδειαν καὶ συγχώρησιν, νὰ πίπτῃς εἰς τὰ μικρότερα πταισματα, χωρὶς φόβον τινά, ἢ ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως· ἀλλὰ μάλιστα ἐνθυμώμενος, ὅτι ἔχεις νὰ δώσῃς ἀπολογίαν τῷ φεβερῷ καὶ ἀδεκάστῳ Κρι- τῇ περὶ παντός λόγου, ἐγκρατείου καὶ ἀ- πό ταῦτα, ὅση σοι δύναμις· διατί εἰάν εἰς τὰ ἀργὰ καὶ ἀκαιρα λόγια ἔχεις νὰ δώσῃς λόγον, διατί τὰ εἶπες χωρὶς ἀνάγκην ἢ χρείαν τινά, πῶς θάρρεις νὰ ἐξαλειφθοῦσι τὰ πολλὰ καὶ ἀναρίθμητὰ σου ἐγκλήματα, χωρὶς τινά ἔλεγχον καὶ κατάκρισιν; Ὅς τις καταφρονεῖ τὸν μικρὸν ἐγκρημνόν, ταχέως πίπτει εἰς τὸν μεγαλῆτερον. Διὰ ἕνα καρ- φὶ χάνεις ἕνα πέταλον, καὶ διὰ αὐτὸν τοῦ ὀλίγου οἴδηρον ζημιώνουσαι ἕνα πολυτίμου ἄλογον, καὶ διὰ ἕνα ἄλογον, θανατώνεται ἕνας ἄνθρωπος· καὶ εἰάν ἐπιμελεῖτο ἐξ ἀρ- χῆς ὅπου τοῦ ἦλθεν ἢ ὀλίγη ζημία, δὲν ε- φρονεῖτο προκαλοῦ διὰ τὴν ἀπροσεξίαν αὐτοῦ. Γὰ μεγάλα παλάτια καὶ αἱ οἰκο- δομαὶ ὅπου χαλοῦσι, πρῶτον πίπτει ἕνας λίθος μικρὸς, καὶ ἀνοίγει ὀλίγον εἰς ἕνα τόπον ὁ τοῖχος, ἔπειτα κατ' ὀλίγον ὀλίγον πίπτουσι τελείως, καὶ ἰδαφίζονται. Πολ- λάκις συμβαίνει καὶ τινὰ μικρὰ ζῶα, ὡ- σάν νὰ εἰπούμεν, μελίτσια, σφίκαις, σφυ- ροὶ, καὶ ἕτερα ὅμοια, ὅταν εἶναι ἄπειρον πλήθος, φονεύουσιν ἕνα ἀρκυῖδι, ἢ λέοντα, ἢ καὶ ἄνθρωπον. Τάχα δὲν εἶναι τὰ σπειρία τῆς ἄμμου ἐλαφρὰ καὶ μικρότατα; ἀλλ'

εἰάν φορτώσῃς ἕνα καράβι, νὰ τὸ γεμίσῃς, βουλά, καὶ πνίγεται· ἢ τάχα δὲν εἶναι αἱ ρανίδες τοῦ ὕδατος πολλὰ μικραῖς; ἀλλὰ ἠνωμέναις πολλαῖς καὶ ἀμέτρηταις, κά- μνουσιν ἕνα ποτάμι μεγάλον καὶ φοβερώ- τατον, τὸ ὅποιον ἀφανίζει μεγάλας οἰκο- δομαῖς καὶ σπίτια περίφημα, καὶ ξεριζώ- νει δένδρα ἀήττητα. Ὁ θεῖος Γρηγόριος λέγει, ὅτι μερικαῖς φοραῖς εἶναι κίνδυνος περισσότερος νὰ πείσῃ τινὰς εἰς μικρὰ πα- ραπτώματα, παρὰ εἰς μεγάλα· διατί ὅσον μᾶλλον γνωρίζεται τὸ βαρὺ ἀνόμημα, το- σοῦτον ἐπιμελῶς διορθώνεται. Ἄμῃ τὸ μι- κρὸν ὅσον πλέον τὸ πράσσεις, χωρὶς ἔλεγ- χον τῆς συνειδήσεως, τόσον εὐρίσκεισαι εἰς μεγαλῆτερον κίνδυνον· καὶ ἀπλῶς τὰ μι- κρὰ παραπτώματα κάμνουσιν εἰς τὴν ψυ- χὴν ζημίαν πολλήν, ὅτι ταράττουσι τὴν εἰρήνην τῆς συνειδήσεως, σβύνουσι τὴν θέρ- μην τῆς ἀγάπης, ὀλιγοστεύουσι τὴν προ- θυμίαν, σμικρύνουσι τὸν πόθον, ἐλαττώ- νουσι τὴν εὐλάβειαν τῆς πνευματικῆς πο- λιτείας, καὶ τέλος πάντων ἐναντιώνονται εἰς τρόπον τινά τοῦ ἀγίου Πνεύματος, καὶ ἐμποδίζουσι εἰς ἡμᾶς, τὴν τούτου ἐνέρ- γειαν. Διὰ τῆτο πρέπει, νὰ τὰ φυγῶμεν μὲ σπουδὴν πᾶσαν καὶ ἐπιμέλειαν, ὅτι ὁ μικρότερος ἐχθρὸς, ὅπου νὰ ἔχῃς (εἰάν δὲν προσέχῃς) δύναται κατὰ πᾶλλα νὰ σὲ βλάψῃ. Ἄπεχε γοῦν ἀπὸ τοιαῦτα ἐγκλη- ματα, καὶ μάλιστα ἀπὸ ταῦτα: Λοιδο- ρίαν, Πονηρίαν, Καύχησιν, Κενοδοξίαν, Μετωρισμὸν, Γέλοια, Εὐτραπελίαν, Αἰ- σχρολογίαν, Πολυπύνην, καὶ ἕτερα ὅμοια,

ΑΜΑΡΤΩΛΟΝ ΣΩΤΗΡΙΑ.

υ

καὶ ἐξόχως παιγνίδια, χρορὺς, τραγῳδία, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κτίστου σου, καὶ ζημιωθῆς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ, ὅπου ἤκουσες. ἐπὶ τὰ ὅποια πρέπει νὰ φυγῆς ἐπιμολῶς διὰ νὰ μὴ πίσης εἰς τὰ μεγαλῆτερα, καὶ γένῃς

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε'.

Θεραπείαι καὶ ἰατρικὰ κοινῶς κατὰ πάσης ἀμαρτίας λίκυ ὠφέλιμα .

Τί διάφορον, ἢ ὠφέλιον λαμβάνει, Ἄγαπκπεί, ἕνας ἄρρωστος, καὶ εἰς διαφόρους τόπους πεπληγωμένος, ἀπὸ τὸν Ἰατρὸν λαίβον, ὅπου τοῦ φανερώσῃ μόνον τὴν κλῆβιν τῆς ἀσθενείας του, καὶ τὴν ἐπωνομίαν τῶν διαφόρων πληγῶν, ὅπου τὸν βασανίζου καὶ ἰλίβουσι, ἔπειτα νὰ μὴν ἐρμηνεύσῃ κανένα φάρμακον καὶ βότανον Θεραπειτικόν, νὰ ἰατρευθῇ; εὐδὲ τίποτα. Λαίβον ἴπειδῆ δὲν φθάνει μόνον ὅσον εἴπαμεν, διὰ νὰ γνωρίζετε τὰ εἶδη τῶν ἐγκλημάτων, γράφομεν ἰδῶ τινὰς ἐρμηνείας καὶ Θεραπείας πνευματικὰς καὶ ὠφέλιμα βότανα, κατὰ πάσης ἀμαρτίας κοινῶς. Τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἔχη πᾶς ἕνας εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὡς ἄρματα καὶ ὄπλα πνευματικά, διὰ νὰ πολεμῇ τοὺς ἐχθροὺς. Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς ἀοράτους καὶ πονηροὺς δαίμονας. Καὶ χρεωστῶμεν, νὰ προσέχωμεν αὐτοὺς καὶ πάντοτε νῆφοντες, ἵνα μὴ νικηθῶμεν, καὶ ἀπολέσωμεν τὰ εὐραία ἀγαθὰ, καὶ κατακροθῶμεν κθλίως εἰς ἀτελευτήτων κόλασιν.

Τὸ πρῶτον ἰατρικόν εἶναι νὰ ἐρευνήσῃς ἐπιμολῶς τὰς ζημίας ὅλας ἐκεῖνας, εἰς μᾶς προξενεῖ ἡ ἀμαρτία, καθὼς ἐγράψαμεν ἄνωθεν. Διὰ τί ὅς τις συλλογισθῇ ἐμμολῶς ἐκεῖνας ὅλας τὰς συμφορὰς (εἰάν εἶναι ἀνθρωπος λογικός), δὲν πιστεύω νὰ ἔχη καρδίαν τόσον κληραὺν καὶ ψυχὴν ἀναίσθητον, ὅπου νὰ μὴ φρεθῆθῃ, καὶ νὰ μισήσῃ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τὴν ἀμαρτίαν, ὡς πρόξενον τῶν αὐτοῦ ζημίας καὶ τηλικῶν τιμωριῶν καὶ κόλασεων.

Καταλαβε τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς σου, ἥτις ἐπλάσθη παρὰ Θεοῦ κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ἐμοίωσιν. Καὶ ἔως ὅπου εὐρίσκειται χωρὶς ἀμαρτίαν, εἶναι τόσον ὠραία, ὑμορφος, καὶ στελισμένη μὲ τόσα χαρίσματα καὶ πρεκίκα πνευματικά, ὅπου αὐτός ὁ Δημιουργὸς καὶ πλάστης ἀγάλλεται

καὶ εὐφραίνεται νὰ κατοικῇ εἰς αὐτήν, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι τὴν ἐρέχονται ἀμὴ εὐθὺς ὅπου τελέσῃ τὴν ἀμαρτίαν, ἀναχωρεῖ ὁ Κύριος ἀπὸ ταύτην, καὶ εἰσέρχεται ὁ διάβολος, καὶ μολύνει, καὶ κάμνει τὴν τοσοῦτον βερυπωμένην καὶ ἀσχημον, ὅπου εἰάν ἦτον δυνατὸν νὰ τὴν ἔβλεπες, ὦ ἀμαρτωλέ, ἦθελες φρίξῃ, καὶ νὰ τρεμάξῃς τοῦ λόγου σου.

Φεῦγε τὰς αἰτίας καὶ τόπους τῆς ἀμαρτίας ἡγρὺν τὰ παιγνίδια, ταῖς κακαῖς συνοδίαις, τὸν περισσὸν πλοῦτον, ταῖς ἀγάπαις καὶ φιλίαις μὲ ἄσεμνα πρόσωπα, τὰς συντυχίας καὶ συνεμιλίαις τῶν γυναικῶν, τὰς ταραχὰς καὶ συγχύσεις τῶν ἀνδρῶπων. Ἦγρὺν νὰ μὴν υπάγῃς ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ὄχλος πολὺς, καὶ ἑορτὴ καὶ Πανήγυρις γίνεται, ὅτι αἰχμαλωτίζεται ὁ νεῦ, σου, θεωρῶν καὶ ἀκούων τοσαύτην σύγχυσιν, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, νὰ ἀπομακρύνεσαι ἀπὸ ὅλου τοῦ κινδυνώδους καὶ ψυχοβλαβεστεροῦς τόπου, διὰ νὰ μὴν ἀκούῃς, ἢ νὰ λαλήῃς λόγια ἄπειρα. Καὶ νὰ μὴ τρώγῃς, εὐτε νὰ πίνῃς ἀπὸ τὴν χρεῖαν περισσότερον. Ὅτι ὅς τις δὲν φυλάττεται ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, ἡμπερεῖ νὰ λέγεται κρεμισμένος, καὶ νὰ πενθῇ ὡς ἀπεθαμῖνον τοῦ λόγου του. Διὰ τί ποταπὸν θάρρος, καὶ ποταπὴν ἀσφάλειαν ἡμπερεῖ νὰ ἔχη εἰς ἀσθενῆς καὶ ἀδύνατος ἀνθρώπος, νὰ μὴ πίση, ὅταν τὸν ἀμπῶθῃ εἰς τὸν λάκκον ἄλλος τίς, καὶ κοντίζει του, ὅπου καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦ πίπτει πολλακίς χωρὶς τινὸς ἄλλου συνεργίας; Ἐάν ὁ ἀνθρώπος διὰ τὴν προπατορικὴν ἀμαρτίαν ἔμεινεν ἀπὸ λόγου του εἰς τόσον χαιυτότητα καὶ τάλαιπωρίαν, ὅπου πολλαῖς φεραῖς ἀπὸ τὴν πολλὴν του ἀσθένειαν πίπτει ἀφ' ἑαυτοῦ τε χωρὶς νὰ ἔχη κανένα ἐμπόδον, πόσω μᾶλλον ἔχοντας καὶ τινὰ αἰτίαν; ἔπειδῆ καὶ κατὰ τὸν κοι-

νόν λόγον. Ὁ τόπος κάμνει τὸν κλέπτην. Σύγκραξε πολλάκις τὰ Δεία Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως, καὶ Ἱερᾶς Κοινωνίας, ὅτι αὐτὰ εἶναι Θεραπείαι καὶ ἰατρικὰ ἀπὸ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν κατασκευασμένα, διὰ νὰ Θεραπεύωμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ νὰ φυλαττώμεθα εἰς τὸ μέλλον, νὰ μὴ ἀμαρτήσωμεν πλέον, καὶ εἶναι ἡ μεγαλύτερη εὐεργεσία, ὅπου ἐλάβομεν εἰς τὸν νόμον τῆς χάριτος· καὶ ὠφελίσαι πᾶσαν φορὰν μετ' αὐτὰ, καὶ ἐξόχως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ σκανδαλοῦ, εἶναι μόνιμον φάρμακον, καὶ βοτάνι ὠφελιμώτατον, νὰ δράμης εἰς τὴν Ἐξομολόγησιν, ὅτι τότε ἔχεις περισσοτέραν χρείαν ἀπὸ χάριν καὶ δύναμιν διὰ νὰ πολεμήσῃς ἀνδρειωμένα, καὶ τότε σοῦ δίδεται θαυμάσιον διὰ τούτων τῶν Μυστηρίων. Ἔτι δὲ λαμβάνεις καὶ συμβαλὴν ἀπὸ τὸν Πνευματικόν, ὅταν ἀκούσῃ τὸν λογισμόν σου εἰς τὴν Ἐξομολόγησιν.

Φύγε τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀκηδίαν τὴν γεννητήριαν πάντων τῶν παθῶν, ὅτι ὁ ὀκνηρὸς εἶναι ὡσπερ χωράριον ἀγεώρητον, ὅπου γεννᾷ ἀκάνθας καὶ τριβόλους. Διὰ τοῦτο λέγει ἡ Σοφία, ὅτι πολλὰ κακὰ ἐρμήνευσε τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὀκνηρία. Ἀνάχυνε, καὶ καλλιεργα τὴν νοσητὴν γῆν τῆς ψυχῆς σου μετ' ἀγαθῶν λογισμῶν καὶ καλῆς ἐργασίας, διὰ νὰ καρποφορῇ σίτον καλόν, καὶ νὰ μὴ γεννᾷ πονηρὰ ζιζάνια. Ἐργάζου λέγω πάντοτε ψυχικὴν τινα, ἢ σωματικὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ μὴν εὐρίσκη τόπον ὁ Δαίμων, νὰ σὲ πειράξῃ· ὅτι ὁ νοῦς μας εἶναι σχεδὸν ἀεικίνητος, καὶ γυρίζει πάντοτε, ὡς ὁ τροχὸς τοῦ μύλου· καὶ εἰάν δὲν τοῦ βάλωμεν ἡμεῖς σιτᾶρι καλόν, τοῦ βάνει ὁ ἐχθρὸς λιθάριον, καὶ τὸν φθείρει, διὰ τὸν πυρῶνει καὶ ἐξάπτει, μάλιστα μετ' τὴν φλόγα τῆς πορνείας τὴν ἀταπεινῶτον. Λοιπὸν φύγε τὴν ὀκνηρίαν, ὅσον ἠμπορεῖς, καὶ ἐξόχως τὸ πρῶτ' ὡς ἐξυπνήσεις, ἔγειρε παρθευθὲς ἀπὸ τὸ κρεβάτι, καὶ ἄς εἶναι ἡ πρώτη σου ἐργασία ἡ ἄμωμος Προσευχή, ἢ ὅποια εἶναι ἡ γλυκύτερα παραμυθία τοῦ πνεύματος, καὶ δι' αὐτῆς καταφρονεῖς ἐν εὐκολίᾳ τὰ πρόσκαρφα πράγματα, καὶ ἀπεκτᾷς τὴν πνευματικὴν εὐλαβίαν, καὶ

λαμβάνεις κατὰ τῆς ἀμαρτίας ἰσχύον καὶ δύναμιν. Μετὰ δὲ τὴν Προσευχὴν ἀνάγνωθε τινὰ βιβλίον ὠφελίμον, ὅτι μετ' αὐτῆς ἀνεγνωσιν τῆς Δείας Γραφῆς φωτίζεται ὁ νοῦς πολλά, καὶ καταλαμβάνει τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἄπει ἡ δίλησις εἰς εὐλάβειαν, καὶ γίνεσαι ἰσχυρότερος κατὰ τῆς ἀμαρτίας, καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν προθυμότερος.

Ἐξίταξι καθὲ βράδυ τοῦ λόγου σου, ὅταν ὑπάγῃς νὰ κοιμηθῆς, πῶς ἐπέρασις ἡ ἡμέρα σου. Ἐάν ἐπίσει εἰς ἀμαρτίαν τινα τῶν κάτω γεγραμμένων, καὶ κλαῦσον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ὑπερηφάνιάν σου, διὰ τὴν ἔχθραν, φθόνον, κατάκρισιν, ματαίαν λύπην, ἢ ἀγαλλίασιν τῶν βιωτικῶν πραγμάτων, διὰ τὰ ψεύματα, καὶ ἄκαιρα λόγια, ἐμπαιγμούς, καὶ ὕβρισμούς κατὰ τοῦ πλησίον. καὶ ἀχρήστους ὄρκους, διὰ τὴν ὀκνηρίαν σου καὶ ἀμέλειαν εἰς τὴν ἀρετὴν, ἀγάπην τοῦ Δεσπότη καὶ Κτίστου σου, καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγνωμοσύνην σου εἰς τὰς εὐεργεσίας ὅπου σοῦ ἔκαμε, διὰ τὴν ῥαθυμίαν σου καὶ ἀκηδίαν εἰς τὴν προσευχὴν, καὶ ἀσπλαγγίαν εἰς τοὺς στωχούς καὶ πένητας. Διὰ ταῦτα πάντα λέγω καὶ ἕτερα ὅμοια, ὅπου γνωρίζεις ὅτι ἔπταισες, μετανόησον, καὶ αἴτησον συγχώρησιν παρὰ τοῦ Δεσπότη, μετ' ἡμέραν στερεῖαν καὶ ἀληθινὴν διορθώσεως. Καὶ ὅταν λούσῃς τὴν στρωμνὴν σου μετ' ἰσχυρῶν, ὡς ὁ Προφήτης Δαυὶδ, νὰ κοιμηθῆς ἀναπαυτικώτερα, τότε θέλεις ἀπολαύσει γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν, καθὼς τινὲς ἐνάρετοι ὠμολόγησαν, ὅτι ἐμπράκτως ἐγνωρίσαν.

Τὸ ἔδωκεν καὶ τελευταῖον ἰατρικὸν εἶναι, νὰ μισήσῃς ὀλοτέλα τὴν ἀγάπην τοῦ κόσμου, καὶ πᾶσαν αὐτοῦ ματαιότητα, καὶ νὰ μὴ βάνῃς προσῶς εἰς τὸν νοῦν σε τῶν ἀνθρώπων τὰ λόγια, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἀρχαιότερον, ὅπου πρέπει νὰ φυλάξῃ, ὅστις θέλει νὰ γίνῃ φίλος Θεοῦ, ἢ γοῦν νὰ γενῆ ἐχθρὸς τοῦ κόσμου θανάσιμος. Εἰ δὲ μὴ ἀδύνατον εἶναι νὰ δουλεύῃ δῶα αὐθέντας, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀκρότης πάντων τῶν ἀγαθῶν, ὁ δὲ κόσμος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. Διὰ τοῦτο εἰάν δὲν μισήσῃς τελείως τὸν κόσμον, δὲν ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς ποσῶς τινα ἀρετὴν. Ὅτι ἀδύνατον

είναι να είσαι φιλόκοσμος και φιλόθεος, ή φιλόχρυσος και φιλόχριστος. Αυταίς ή εομηνιαίς όπου ήγραψαμεν, είναι κοινώς διαπάσης λογής αμαρτίαν. Τώρα δε πάλιν γράφομεν άλλαις μερικώς, και ξεχωριστά δια

πάσαν αμαρτίαν θανάσιμον, εις νοθεσίαν των έντυγχανόντων ώφελιμώτεραις. Και θέλομεν ειπή πρώτον δια την βλασφημίαν, έπειτα δια τα έπτά θανάσιμα αμαρτήματα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Σ'.

Περί τής μισοθείου και άσεβαστάτης Βλασφημίας.

Καθώς ο ύμνος και ή δοξολογία είναι διαριστότερη και ψυχοφελίστερη πράξις από όλαις ταίς άλλαις των ανθρώπων, και πρέπει ού μόνον ήμεις τα λογικά κτίσματα, αλλά και τα άλογα και αναισθητα να ύμνοϋσι και να δοξάζουσι τον Θεόν κατά τον Δαυιδ· πάντα τα άστρα και το φώς, ο Ήλιος, ή Σελήνη, τα έρρ, τα ξύλα, τα πετεινά, και τα έπίλοιπα κτίσματα. Ούτω πάλιν είναι ή ασχημότερη πράξις, και το χειρότερον άνόμημα, και φοβερώτερον πάντων, ή άθεισμος και διαβολομιμητος βλασφημία, την οποίαν τολμῶσι τινές δαίμονες μάλλον ή άνθρωποι, και λέγουσι με αναιδέϊαν, και αναισχυντίαν τοιαύτην, όπου θαναμάζω πολλά και εξίσταμαι, πώς υποφέρει ή γη, και τα άλλα στοιχεία τον βλάσφημον, και δέν έγείρονται κατ'αυτοϋ να τον θανατώσουσιν. Ω τής άχαριστίας σου βλάσφημη! Πάντα τα κτίσματα ούράνια και επίγεια ύμνοϋσι τον Κτίστην, και τον δοξάζουσιν· οι Άγγελοι, ο Ήλιος και ή Σελήνη, ή θάλασσα και οι ποταμοί, τα δένδρα και όλα του τα ποιήματα, και συ όπου θλαδεις από την εϋσπλαγγνίαν αυτου και άπειρον αγαθότητα, τσας ευεργισίας και χάριτας, ο κατ'είκόνα αυτου τιμηθεις και όμοίωσιν, αντι να τον δοξολογήσ, να τον ευχαριστήσ εις τσασύτην αυτου αγαθότητα, τολμᾶς ανόητε και τον βλασφημεις με τσση αναιδέϊαν; Τίς ανθρωπος ευρέθη ποτε εις τον κόσμον, τσούτον άρρων και άδικος, να καταρασθῆ και να βλασφημησ τον φίλον και ευεργετην του; Τα όλογα και άγρια θηρία καταπραΰνουσι την εαυτων όμότητα, και γίνονται ήμεις και εύγνώμονα προς τς ευεργέτας,

καθώς παρεμπρός εις το περι Άγνωμςούνης Κεφ. θέλομεν ιστορήσει σαφέστερον, και συ γίνεσαι των θηριων ανσητότερος; έννόησον άρρων, τίς σου έκαμ τσας ευεργισίας; Τίς σου έχάρισσε τσας δωρεάς και χαρίσματα, ως ο Δεσπότης Χριστός και δημιουργός σου; Τίς σε τσούτον ήγάπησε, και από κινδύνους διαφόρους ελύτρωσεν; όπου ουτε πατήρ, ή φίλος ήγαπημένος σου, έκαμ πετέ, ουτε ήμπορεί να κάμη, τα έσα έπραξε δια λόγου σου, ουτς ο πιστότατος φίλος σου; Πώς δέν αισχύνεσαι γουν, άχάριστε, εις τοιαύτην άπανθρωπίαν, όπου δείχνεις εις τοιοϋτον πλουσιοπάροχον ευεργετην σου; Τίς έτόλμησε ποτε να υδρίση τον Άρχοντα, όπου τον τρέφει διηνεκώς, και ένδυνειτον; τί λέγω κατ'έκαστην; μίαν φροάν μόνον να σε φιλεύσ, ή να σε ένδύση τινάς, του ένθυμάσαι πάντα την καλωσύνην, και ευφημίζεις τον πανταχοϋ, και λέγεις κалόν δια λόγου του, δια να φανῆς προς αυτον ευχάριστος. Και τον Δεσπότην Χριστόν τον Κύριον των Κυριων, όπου έσα αγαθα έξουσιαίσεις είναι ειδικά του ποιήματα, εις υπηρεσίαν σου και κυβέρνησιν, δέν ευχαριστᾶς, αλλά βλασφημᾶς άρρονέστατε; Ο άρτος όπου τρωγεις, ο οίνος και τα διάφορα βρώματα, ή γη όπου σε βαστά και τρέφει, ή θάλασσα, ο ουρανός όπου σε σκέπει, ο Ήλιος όπου σε θερμαίνει και φέγγεισου, και τελεσφορεί την γην, οι Άγγελοι όπου σε φυλάττουσι, και πάντα τα έπίλοιπα κτίσματα όρατά τε και άόρατα, τίνος είναι ποιήματα; εκείνου του παντοδυνάμου Δεσπότου, όπου βλασφημᾶς, αναιδέστατε. Δια ποίαν αίτίαν τα έκαμ; δι' αγάπην σου, να σε

ὑπερεταῖσιν, ἀγάριστε. Λαίπν πῶς ἔχεις ψυχὴν καὶ καρδίαν, καὶ ἀνοίγεις τὸ παμβέβηλὸν στόμα σου, καὶ κινᾷς τὴν καταρραμμένην σου γλῶσσαν εἰς ὑβρίν τοιοῦτου Διοκότου παντελείμενος; ἰάν σε παραξύνῃ ὁ θυμὸς τῆς καρδίας, καὶ ἡ κακὴ σου συνήθεια, βλασφήμησε τὸν ἔχθρον καὶ ἀντιδικόν σου διάβολον, ὅστις ξιτρεύει τὴν ζημίαν σου πάντοτε, καὶ ἔχει τὸν λυτρωτὴν καὶ Σωτήρᾶ σου, ἐπεὶ ἔλαβε θανάτου διὰ λόγου σου, ὅτε τοὺς ἄγγελους, ἐποῦ βοήθησαι, καὶ ξιτρεύου τὴν σωτηρίαν σου. Στοιχάζου, παρακαλῶσε, ὅταν εἶσαι χωρὶς πάθος, νὰ καταλάθῃς τὸ βῆρος ταύτης τῆς ἀνομίας, καὶ πῶσον αὐστηρῶς κανονίζεται εἰς τὴν παλαιάν καὶ νέαν Γραφήν, νὰ τὴν μισήσῃς, καὶ νὰ φοβηθῇς. Εἰς τὸ Λευϊτικὸν φαίνεται γεγραμμένον, ὅτι ἐπρόσταξεν ὁ Θεὸς τοῖς Ἰσραηλίταις, εἴτις βλασφημίῃ τὸ ἔνομά του, νὰ τὸν λιθοβολοῦσιν εὐθύς τὴν ὥραν ἐκείνην. Καὶ τώρα πάλιν εἰς τινὰ Κόστην καὶ Χώραις, οὐ μόνον Χριστιανῶν ἀλλὰ καὶ ἀπίστων, καθὼς γράφουσιν οἱ πολιτικοὶ νόμοι, δὲν φονεύουσι τὸν βλάσφημον, ἢ καὶ ἀνασπύσει τὴν γλῶσσαν ἀπὸ τὸν λάρυγγα, καὶ ἀλλοτρίως τὸν κολάζουσιν αὐστηρῶς εἰς πάντων παράδειγμα; Ὅταν ἐκατακρίνασι τὸν Ναβουθαί, γράφει πῶς τὸν ἐγκάλεσαν, ὅτι εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Βασιλεία, θέλοντες νὰ εἰποῦσιν, ὅτι ἐβλασφήμησε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Βασιλεία. Ἐτι δὲ ἔταν ἀναφέρῃ διὰ τὴν γυναῖκα τοῦ Ἰωδ, πῶς τοῦ ἔλεγε νὰ βλασφημήσῃ διὰ τὰς θλίψεις ἐπεὶ τοῦ ἦλθαι, γράφει, πῶς τοῦ εἶπεν. Εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐ μόνον εἰς τοὺς δύο τόπους τούτους, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς γράφεται εὐτῶ, διὰ νὰ μὴ φανερωῖται ξεκαθαριστᾶ αὐτὴ ἡ ἀσεβεία. Βλέπεις πῶσον εἶναι ὁ συχαρὸς τῆς βλασφημίας, οὐ μόνον νὰ τὸ ἀναφέρῃ τινὰς εἶναι ἀίσχυνη καὶ φόδος ἀνείκατος; Ἢ ἀγνώσια καὶ ἀλογία σου ἄνθρωπε, πῶς δὲν αἰσθάνουσαι ποῖον ὑβρίζεις; τάχα τινὰ Σικτὸν ἄνθρωπον, ἢ Βασιλεία ἐπίγειον; οὐχί, ἀλλὰ τὸν ὑπερτίμον Κριτὴν ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, τὸν Κτίστην καὶ ὀργανιστὸν τῶν ἀπάντων, τὸν Κύριον τῶν Κυρίων,

καὶ Βασιλεία τῶν προαιώνιων, ἐν ὕμνοισι τὰ Χερουβὶμ, καὶ Σεραφὶμ ἐν φόβῳ δοξάζουσιν, οὐ τῷ νεύματι ὑποτάσσονται τὰ στοιχεῖα, ἢ θάλασσα, καὶ ὁ ἄλιμος ὄν αἰ ἄδυσοι φρίττουσι· πᾶν γόνυ κάμπει ἐπουρανίων, ἐπιγείων τε, καὶ καταχθονίων. Τοιαύτην καὶ τσαούτην μεγαλειότητα καταφρονᾷ ἕνας σκώληξ ἀναξιωτάτος, καὶ μολυσμένος ἀμαρτωλός, ὡσάν ἰεῖνα, ὅπου σοῦ πρέπουσι διὰ τὰς ἀνομίας σου μυρίαὶ κολάσεις καὶ ἀναρίθμηται; Αὐτὰ ὅπου εἶπαμεν ἕως ὧδε, ἔχε διὰ πρῶτον φάρμακον τῆς ἀσεβείας ταύτης, ἦγγου πῶς εἶναι χειρότερον ἀπὸ ἔλα τὰ ἀνεμίματα, καὶ εἶναι πολλὰ σε ἀχαριστία, ἰὰ ἀμύνεσαι κατὰ τοῦ Σωτήρος καὶ εὐεργέτου σου.

Ἐννόησον, ὅτι τὸ ἀμάρτημα τοῦτο εἶναι παντελῶς ἀνωφελές οὐ μόνον ψυχικῶς, ἀλλὰ καὶ σωματικῶς· ὅτι ἀγκαλιὰ καὶ ὄλαις ἢ ἀμαρτίαις νὰ βλάπτουσι τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ταῖς φυγῇ πᾶς ἕνας ὡς ὀφίδια φαρμακερὰ καὶ θανάσιμα· ἔμως εἶναι μερικαῖς, ἐπεὶ ἰάν καὶ τὴν ψυχὴν θανατώνουσιν, ἀλλὰ δίδουσε καὶ τοῦ ἀθλίου σώματος παραμικρὸν ἠδονὴν καὶ ἀπέλαυσιν. Διὰ τὴν ὁμοίαν οἱ ἀγνωστοὶ ἄνθρωποι δελώνονται ὡς τὰ πετεινά, καὶ πίπτοντες εἰς τὰς παγίδας τοῦ διαβόλου, θανατώνονται. Ἄμην ἀπὸ τοῦτο τὸ ἀσεδὲς ἀνόμημα δὲν λαμβάνουσι καρπὸν τινὰ, ἢ κέρδος, ἢ γεῦσιν, ἢ ἠδονὴν, οὔτε ἔφελες. Εἶπε μου ἄνθρωπε, ὅταν ἀπὸ τὴν πολλῆν σου θλίψιν καὶ συμφορᾶν, ἢ μεγάλην ζημίαν ὅπου σοῦ τυχῇ, σὲ ἐρεθίσῃ ὁ δαίμων καὶ βλασφημίῃς, τί κέρδος ἔλαβες; ποῖαν ἠδονὴν ἀπέλαυσε; πῶσον διάφορον ἤνυτξες; καὶ ποταπὴν ὠφέλειαν ἐδοκίμασε; ἀράγε ἐλάφρυνεν ὁ πόνος διατί ἐβλασφήμησε; ἢ κουφετέρᾳ ἐγένετο ἡ ὀδύνη σου; ἐθεραπεύθη ἢ συμφορὰ καὶ ἡ θλίψις σου, καὶ ὠλιγότευεσεν ἡ ζημία σου; δὲν καταλαμβάνεις, ἀνέτη, πῶς ἔκαμες τὴν πληγὴν μεγαλύτερην καὶ τὴν ζημίαν σου περισσότερην; ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἕνας πόνος μόνος τοῦ σώματος, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἰδουνοῦσαι νὰ θεραπευθῇς με ὑπομονὴν, ἐπρόσθεσε καὶ ἄλλα; πληγὰς καὶ τραύματα με τὴν βλασφημίαν εἰς τὴν ψυ-

χὴν, ἥτις εἶναι ζημία μεγαλύτερη ἀπὸ ὅσων ἠμποροῦν νὰ πάθῃς προτύτερα.

Γίνωσκε, ὅτι οἱ καλοὶ καὶ εὐγνώμονες δοῦλοι τῶν Βασιλείων, οὐ μόνον δὲν βλασφημοῦσιν αὐτοὶ τοὺς Κυρίου των, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὑπομένουσι νὰ τοὺς βλασφημήσῃ ἄλλος τινὰς ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ σὺ ἀκόμα τὸ ἴδιον ἤθεις κάμη, διὰ νὰ φανῆς πιστὸς πρὸς τὸν πρόσκαιρον Βασιλεῖα. Πόσω οὖν μᾶλλον πρέπει νὰ εὐλαβῆσαι τὸν ἀληθινὸν Βασιλεῖα τὸν Ἐπουράνιον; Καὶ σὺ τελμᾶς ἀναισχοντε καὶ τὸν βλασφημᾶς εἰς τὸ πρόσωπον; Μίτηρε πῶσον ἀδικον καὶ συχαντρὸν πρᾶγμα εἶναι, καὶ πάσης εὐσεβείας ἀλλότριον. Ἐπειδὴ οὔτε Μουσουλμᾶνοι, ἢ Σκῦθαι, ἢ Τάρταροι τελμῶσι ποτὲ νὰ βλασφημήσουσι τὸν Θεόν, ἢ καὶ τὸν Μωάμεδ, ἀλλὰ τὸν ἔχουσιν εἰς τοσαύτην εὐλαβειαν· καὶ πάλιν οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν συνήθειαν, ὅταν ἀκούσωσι βλασφημίαν, νὰ σχίζουσιν αὐτῶν τὰ ἴματια, νὰ φράσωσιν τὰ ὦτα, καὶ νὰ λιθοβολοῦσι τὸν βλασφημον. Πῶς εἶσαι γοῦν ἐστὶ ἀναιδέστερος τῶν Ἰουδαίων, καὶ δὲν φοδᾶσαι νὰ τρέμης εἰς τοιαύτην ἀσέβειαν;

Ἐὰν Σίλης νὰ λυτρωθῆς ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνομίαν, συνήθισε νὰ ὑμνῆς καὶ νὰ δοξάζῃς τὸν Κύριον, καὶ τὴν Δέσπειαν, καὶ τοὺς Ἁγίους, ἦγον νὰ προσεύχῃσαι συχνάκις, νὰ εὐχαριστᾶς κατ' ἡμέραν, καὶ εἰάν ἡξυρῆς γράμματα, ἀναγίνωσκε κατανοκτικῶς Εὐχὰς, ὅτι τούτο εἶναι τὸ ὠφελιμώτερον ἐπιτέθειμα, καὶ οὕτως ἔκαμναν καὶ πάντες οἱ Ἄγιοι πρὸ τοῦ νόμου, καὶ ὕστερον καὶ τοῦ Δαυὶδ, Εὐλογῆσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ. Καὶ μὲ τὸν τρόπον τούτον ἀπὸ ὀλίγον εἰς ὀλίγον, γεννᾶται εἰς τὴν ψυχὴν σου μία καλὴ συνήθεια τῶν Σείων ὑμνων· τὸ ὅποιον πάντοτε γίνεται εἰς τὸν θρανὸν ἀπὸ τοῦ Ἁγγελου· καθὼς καὶ ἡ βλασφημία εἶναι μία ἀντίθετος φράσις, ὅπῃ συντυχαίνου εἰς τὸν Ἄδην οἱ δαίμονες. Ἡ τρεῖς αὐταῖς νοθεσίαις, ὅπου ἐγράψαμεν, νομιζῶ νὰ φθάνοσιν πρὸς σωφρονισμόν τῶν βλασφημῶν.

Ἐἰδὲ καὶ εἶναι τινὰς τοσούτου σκληρὸς εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἀκατανυκτος, νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν ταύτην μὲ ὅσα ἐγράψαμεν, καὶ ἂν εἰς ἐθνηκθῆ τὰς φοδεράς, τιμω-

ρίας, μὲ τὰς ὁποίας ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς ὀρθαλμοφανῶς εἰς τούτον τὸν κόσμον ἐκείνου; ὅπου τὸν ἐβλασφημήσαν. Καὶ καὶ ἀπὸ τούτου Σίλει γνωρίζει, πῶσον ἐχθρεύεται ταύτην τὴν ἀνομίαν, καὶ κολάζει τόσου βαρύτερα. Ἀληθέςατον εἶναι (καθὼς τὸ μαρτυρεῖ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας) ὅτι ὁ Κύριος ἔστειλεν ἕνα Ἄγγελον, καὶ ἐφόνευσεν μίαν νύκτα ρπέ. χιλιάδας ἄσσυριους, διὰ τὴν βλασφημίαν τοῦ ἀπεθεστατοῦ Σαναχειρίν τοῦ Βασιλέως αὐτῶν. Δικαία τιμωρία καὶ παιδείσις, διὰ νὰ καταλάβῃ ὁ ὑπερήφανος τύραννος, πῶσον ἦτον ἰσχυρὸς Δεσπότης, εἰσιδὴ καὶ ἕνας τοῦ δοῦλος ἐδυνήθη νὰ ἀρανίσῃ εἰς τόσην ὦραν τὴν δύναμιν ὅλην τοῦ στόλου τοῦ, εἰς τὸν ὅποιον ἐκαυχᾶτο ὁ δειλίαις; καὶ οὐ μόνον ταύτην τὴν παιδείειν τοῦ ἐδῶκεν ὁ δίκαιος Κριτῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ὑπήγαγον ὁ Ἀνδραμέλεχ καὶ Σαρσάρ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τῆς Πατριαρχου Ναασρῆχ, καὶ ἐφόνευσαν τὸν πατέρα τους, καὶ ἐδασίλευσε Ναχορδὰν ὁ ἄλλος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Ὅτι δίκαιον ἦτον νὰ ἀποστατήσου ἀπὸ τὸν πατέρα τὰ τέκνα τῆς κατῶς καὶ αὐτὸς ἀποστατήσεν ἐκ Θεοῦ μὲ τὴν βλασφημίαν, ὁ ἀφρονέστατος.

Ἐτι δὲ μόνον διατὶ ἐγόγγυσαν οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τοῦ Μωϋσῆως, καὶ ὁ γόγγυσμός ἐλογίζετο κατὰ τοῦ Κυρίου, τοὺς ἐπαίδευσεν ὅλως, καὶ ἀπίθαναν εἰς τὴν ἔρημον ὅσῃ ἐγόγγυσαν· καὶ εἰάν αὐτοὶ διὰ μόνον τὸ ἀμάρτημα τούτο ἐθανατώθησαν, πεταπὴν κόλασιν νεμιζεῖς νὰ κληρονομήσουσιν οἱ βλασφημοῦντες μὲ τὴν ἀναιδέειαν τὴν Σείαν μεγαλιότητα; Οὐ μόνον δὲ τὸν καιρὸν ἐκείνον, ἐπῆφαινετο Θεὸς ἐκδικήσεων, ἐμίοντο τοιαῦτα ἐξέκισια, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν Ἐνοσσηκον τοῦ Χριστοῦ παρουσίαν ἐποῦ ἐνεδύθη τὴν σάρκα μας, καὶ ἐδοκίμασεν ἡμῶν τὴν χαυνότητα, καὶ ἐδειξε τοσαύτας ἐλεημερῶνας πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀγνώμονας, ὅμως παρεργίζεταί· μεγάλως καὶ σκανδαλίζεται κατὰ τῶν βλασφημῶν. Ἀμύνεται κατ' ἐκάστην, καὶ ἐκοικαιώνεται κατ' αὐτῶν μὲ πῶλα σημεῖα καὶ τέρατα. Ἀπὸ τὰ ὅποια νὰ γράψωμεν μερικά εἰς πίστωσιν τῶν ἄλλων, διὰ νὰ φοδεβοῦσιν οἱ βλασφημοί, νὰ μετανοήσουσιν, ἵνα μὴ παθῶσιν ἑμοίαν, ἢ καὶ ὀρμηύτεραν κατακρισιν.

Γράφει ὁ Ἐπίσκοπος Βικέντιος εἰς τὴν Βίβλον αὐτοῦ, ὅπου ὠνόμασεν Ἡθικὸν Καθρέπτην, ὅτι ἦτον εἰς τὴν Φραγκίαν ἕνας πολίτης, συνηθισμένος εἰς τὸ Θεοστυγῆς τοῦτο ἀνόμημα, καὶ μίαν ἡμέραν ἔχασεν ἄσπρα πολλὰ, ἐκεῖ ὅπου ἔπαιζε τὰ χαρτία· καὶ δὲν τοῦ ἔμεινε, εἰμὴ μόνον μία φέλλα. Ὡς ἀπελπισμένος οὖν ὁ ἀσύνητος, ἐβλασφήμα τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Παναγίαν, ἐπικαλοῦμενος τὸν διάβολον, ὁ ὁποῖος ἐφάνη ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἠρώτησε τί τὸν ἤθελεν; Ὁ δὲ ἀσύνητος ἀπεκρίνατο αὐτῷ, λέγων, Χαρίζω σου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα μου, καὶ ἔπαρε τὴν φέλλαν αὐτὴν διὰ ἀρραβῶνα. Ὁ δὲ Δαίμων λαβὼν αὐτήν, ἐγένετο ἄφαντος καὶ τῆ ἐπαύριον ἐκεῖ ὅπου ἔστεκεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν Σύραν τοῦ οἴκου του, διαλογιζόμενος μὲ ἑλπίην πολλὴν ὀλονήστικος, ὡσπερ ἔξω φρενῶν καὶ ἀπεγνωσμένος, ἐπέρασε μία πτωχὴ, καὶ ζήτησεν τοῦ δι' ἀγάπην Θεοῦ ἐλεημοσύνην. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ: Μὴ μοῦ ζητᾶς δι' ἀγάπην Θεοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον ἐγὼ δὲν ἔχω μέρος, ἀλλὰ ζήτησον διὰ ὄνομα τοῦ δαίμονος, οὐκοῦ εἶναι αὐθέντης μου. Ἀκούσασα ἡ πτωχὴ λόγον τοιοῦτον, ἐτρόμαξε, καὶ ἀπελθεῖσα εἰς τοὺς γείτονας, ἀνήγγειλεν σὺτοῖς τὴν ὑπόθεσιν. Οἱ ἐποῖοι ὑπήγασι, καὶ τὸν ἠρώτησαν τὴν αἰτίαν τῆς αὐτοῦ ἑλπίσεως. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Αὐτοὶ δὲ παρακινουμένους τὸν εἰς μετάνειαν νὰ κλαύσῃ τὴν ἀνομίαν του, καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν τῷ Θεῷ, ἔλεγεν, ὅτι δὲν ἦτον βελιτὸν νὰ κάμῃ, διατὶ ἐδόθη αὐτεξουσίως τῷ δαίμονι. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐβόησεν αὐτῷ. Τῶρα ἔρχονται, νὰ μὲ πάρουν εἰς ἄρχοντες τῆς κολασεως. Οὐαὶ μου τῷ ἀδελφῷ. Ἀφεῖτέ με νὰ ὑπάγω, νὰ μὴ μοῦ ὀύρουν περισστέραν κόλασιν. Θέλοντες δὲ νὰ τὸν κρατήσουν οἱ ἄνθρωποι, τὸν ἄρπασαν βιαίως εἰς δαίμονες, καὶ τὸν ἐπήσαν εἰς τὴν κόλασιν σὺσσωμου, ἀφίνουτες τοὺς παρεστῶτας εἰς μέγαν φόβον καὶ ἐκπλήξιν.

Εἰς τὴν αὐτὴν Χώραν ἔπαιζε τὰ χαρτία ἕνας στρατιώτης, καὶ διατὶ ἔχανεν, ἐβλασφήμησεν ὁ ἀσύνητος, καὶ εὐθύς δαι-

μονισθεὶς, πίπτει κατὰ γῆς, καὶ ἐτάρασσε, καὶ ἐκτύπα εἰς τοὺς λίθους τὴν κεφαλὴν, ἐσθίων τὰς σάρκας του, καὶ εὐγάζων ἀφροῦς ἐκ τοῦ στόματος, ἐμουγγατο ὡσάν ἕνα βόδι, καὶ οὕτως ἐξέφυγεν.

Ἄλλως παλιν ἔπαιζε τὰ χαρτία καὶ ἐβλασφήμησε, καὶ εὐθύς ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν, τρίζων τοὺς ὀδόντας, καὶ ἐτήκοντο αἱ σάρκες του τόσον, καὶ ἀνελύοντο, ὅπου ἔγεινεν (ὡ τῷ Πνεύματος) ὡσπερ βρέφος μικρὸν εἰς τὴν ἡλικίαν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἔγειναν τόσον μικροὶ ὡς ἐνός πετεινοῦ, καὶ ἀπλῶς ἔγεινεν ἕνα ἐλεεινὸν θέαμα τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ οὕτω μὲ βίαιον πόνον καὶ ὀδύνην ἀνείκασεν ἐξέφυξεν ὁ τρισάθλιος.

Ἐτι δὲ καὶ εἰς τὸ Παρίσιον ἦτον ἕνας Ἀμαξάρης, καὶ ἐβλασφήμα διὰ πᾶσαν ὀλίγην αἰτίαν· καὶ μίαν ἡμέραν, ὅπου ὑπήγευεν εἰς τὸν ἅγιον Διονύσιον τὸ ἀμάξι του γεμάτο ἀνθρώπους, ἔπεσεν ἐξ οὐρανοῦ κεραυνός, καὶ κατέκαυσε μόνον ἐκεῖνον, χωρὶς νὰ βλάψῃ ἄλλον τινα, οὔτε ἄλογον, οὔτε κἄν ἀπὸ τὸ ἀμάξι κομματι ξύλον, καὶ ὅλοι οἱ περιεστῶτες ἐτρόμαξαν.

Ἄλλος τις ναύτης ἐπέρνα ἕνα ποταμὸν μὲ μίαν βάρκα, καὶ διατὶ τὸν ἐπέιραξεν ὁ ἀνεμος, ἐβλασφήμησε, καὶ εὐθύς τὸν ἔρριψεν ὁ ἀνεμος εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἐβούλησεν ὡσάν λίθος, μὲ ὄλον ὅπου ἤξευρε νὰ πλεη καλώτατα, καὶ εὐγάζοντες του ἀπὸ τὸν βυθὸν οἱ σύντροφοι, ἤυρασι, καὶ ἦτον ἀνασπασμένη ἡ γλῶσσά του.

Ἐτι δὲ ἦτον δύο Μακελάρηδες περίσσο βλασφημοὶ, καὶ καθὼς ἐπολυοῦσαν τὸ κρέας μίαν ἡμέραν, ἐσκανδαλίσθησαν ἀλλήλους τους, καὶ ἐμάλωσαν, καὶ εὐγάζοντες τὰ μαχαίριά τους, ἔσφαξεν ἕνας τὸν ἄλλον· πίπτοντες οὖν νεκροὶ εἰς τὴν γῆν, ἐκρέμοντο ἢ κατηραμέναις των γλῶσσαι ἐξω τοῦ στόματος. Τότε παρευθὺς (ὡ θαυμασίας τοῦ Θεοῦ καὶ δικαίας κρίσεως) ἐενάχθησαν ἀπάνω των ὅλοι οἱ σκύλοι τῆς πόλεως, ὡσπερ νὰ τοὺς ἤθελεν ἔχη τινὰς ἐπιταυτοῦ συναγμένους, καὶ ἐξέσχισαν βιαίως, καὶ ἐκατάφαγαν ἐκεῖνα τὰ θεόργιστα λείψανα. Ἀυτὰ ὅλα τὰ φοβερά κολαστήρια, ὅπου εἴπαμεν κατὰ τῶν βλασφημῶν, γράφει ὁ ἄνωθεν Βικέντιος, καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅπου δια-

συντεμίαν τὰ παρατρέχω. Ἀμὴν νὰ γράψω ἄλλα τρία φοβερώτερα, μήπως καὶ τρομάξουν οἱ βλάσφημοι, καὶ μετανοήσῃ τὴν ἀνομίαν τους.

Εἰς τὴν ἀνωθεν πόλιν τοῦ Παρισίου, ἦτον εἰς περίφημος Ἄρχωντας, ἄνθρωπος σοφὸς καὶ γραμματισμένος, ἀμὴν κατὰ πολλὰ ὑπερήφανος· οὗτος, ἀφ' οὗ ἔκαμε μίαν φροσὴν δι' ἄλεξιν ὑψηλὴν καὶ βαθίαν περὶ Φιλοσοφίας, εἶπεν εἰς τὸ τέλος καὶ ταύτην τὴν βλασφημίαν ὁ τρισκατάρτος: Τρεῖς ἄνθρωποι εὐρέθησαν εἰς τὸν κόσμον, οἳ τινες μὲ ταῖς διδαχαῖς καὶ πολυβουρίαις αὐτῶν ἐξουσίασαν, καὶ ὑπόταξαν εἰς τὸ θέλημά τους ὅλην τὴν Κτίσιν. Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Χριστὸς, καὶ ὁ Μωάμεδ. Ὁ Μωϋσῆς ἠπάτησε τοὺς Ἑβραίους. Ὁ Χριστὸς ἐπλάνισε τοὺς Χριστιανούς. Καὶ ὁ Μωάμεδ πάντα τὰ Ἔθνη. Εὐθύς ὡς ἔπεν ὁ ἰσθιέστατος Σίμων ταύτην τὴν βλασφημίαν, ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ, καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς ὡς ἀπεπαρμένος, καὶ πηγνόντες τον βαστακτὸν εἰς τὸν οἶκον του, ἐκείτετο βασανιζόμενος τρεῖς νυχθήμερα μὲ ἀμετρον ὀδύνην καὶ κόλασιν, καὶ φοβεράς πληγὰς, ὅπου ἀοιάτως ἐλάμβανεν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, καὶ ἔχασε τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν λαλίαν, καὶ μένον ἰμουγγατο, ὡς λέων. Μετὰ ταῦτα φθαίνοντας εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἔθηκε εὐτῷ μὲ τρομερὰν φωνήν: Ἀλίδια βοήθη μου (αὐτὴ ἦτον ἡ παλλακίδα του), καὶ μὲ τὴν ἐλευσινὴν γωνὴν ταύτην ἔδωκε τὴν μιανὰν του ψυχὴν τῷ δαίμονι. Ἐλαβεν οὖν τόσος τρόμος καὶ φόβος ὅλους τοὺς διδασκάλους τοῦ Παρισίου, καὶ ἦσαν ὡσπερ ἐξεστικοὶ εἰς τὴν αὐτὴν κδικτικὴν τοῦ Κριτοῦ, καὶ ἐφυλάγοντο εἰς ὁ μέλλον μετὰ πολλῆς προσοχῆς, νὰ μὴ τὸς ἴσῃ λόγος παραμικρὸς βλασφημίας, καὶ ἴθωσι τούτου ὅμοια.

Ἐτι δὲ γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος εἰς τὴν ἐκάρτην βίβλον τῶν Διαλόγων, ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην ἦτον εἰς Ἄρχων, καὶ εἶχεν ἰὸν μενογιγῆ, καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἰμετρον ἀγάπην δὲν τὸν ἐπαίδευσεν ὁ αὐτότος, ἀλλὰ ὑπέμεινεν ὅλας τὰς ἀταξίας αὐτοῦ, καὶ ἔστωντας νὰ συνήλθῃ τὸ κα-

τηραμενον τέκνον νὰ βλασφημᾷ τὸν Θεόν, χωρὶς ποσῶς νὰ τὸ παιδεύσῃ ποτὲ ὁ ἀγνωστος κύρις, μίαν ἡμέραν, ὅταν τὸ ἐκράτει εἰς τὰς ἀγκάλας του, ἔρχεται τοῦ παιδίου φόβος πολὺς, καὶ ἔλεγε πρὸς τὸν πατέρα του ταῦτα: Κρύψον με πάτερ, ὅτι οἱ μαῦροι παραστέκουσιν ἐδῶ, νὰ μὲ πάρουσι. Τοῦτο δὲ ἔλεγε διὰ τοὺς ἕσπερους δαίμονας, ὅπου ἔβλεπε. Καὶ τότε πάλιν ἀπὸ τὸν φόβου του ἐβλασφήμησε τὸν Θεόν, καθὼς ἦτον συνειδησιμὸν τοῦ τετυφλωμένου πατρὸς τὸ κατηραμὲνον τέκνον. Καὶ εὐθύς μὲ τὴν βλασφημίαν, παραχωρήσει Θεοῦ, ἐπύραν τὴν ψυχὴν του οἱ δαίμονες.

Ὁμοίως ἦτον ἄλλο ἓνα παιδί, καὶ εἶχε συνήθειαν νὰ βλασφημᾷ τὸ κατηραμὲνον· καὶ μίαν φορὰν παίζοντας με τοὺς ἄλλους παῖδας, ἐβλασφήμησε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἄραν ἐκείνην τὸ ἄρπαξαν οἱ δαίμονες σύσσωμον, καὶ πλέον ποσῶς δὲν ἐφάνη, οὔτε ἠκούσθη εἰποτες διὰ λόγου του. Τοῦτο δὲ ἔγινε, διὰ νὰ καταλάθουν οἱ βλάσφημοι, ὅτι ἐάν τὰ μικρὰ βρίσῃ κολάζει τόσον ἀσχηρὰ ὁ ἐλεῆμων Θεός, τὰ ὅποια ἔχουσι μικρότερον πταισίμον εἰς τὴν ἀμαρτίαν, διὰ τὴν ἐλίγην τους γνώσιν καὶ μικρὸν φρόνησιν, εἰς ποῖον κίνδυνον εὐρίσκονται οἱ μεγάλοι, ὅπου γνωρίζουν τὸ σφάλματους, καὶ ἠξέυρουσι ποσὴν ἀνομίαν καμνοῦσι μὲ τὴν βλασφημίαν, καὶ νὰ φοβηθῶσι, μὴ τοὺς παιδεύσῃ ὁ Κύριος μὲ τὸσαύτην καὶ τραυτέραν κόλασιν. Καθὼς ἔπαθον καὶ ἄλλοι πολλοὶ εἰς διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους, οὐ ἴονον τοὺς πρᾶσμένους χρόνους, ἀλλὰ καὶ τώρα εἰς τὰς ἡμέρας μας, καθὼς τὸ ἐξέυρουσιν ὅσοι ἔτυχαν παρόντες, καὶ ἐράνησαν διαφέρειαι κρίσεις, καὶ φοβεραὶ κολάσεις· τινὲς ἐτόλμησαν νὰ βλασφημήσουσι κατ' αὐτοῦ, καὶ ἄλλους ἐκατάκαυσεν οὐρανῶθεν μὲ κεραυνόν, ἄλλων ἰστρεψεν εἰς τὸν αὐχένα τὸ πρόσωπον, καὶ ἔμειναν εἰς τοὺς ὀρῶντας παράξενον θάνατον, ἄλλων ἐκαρφώθη μὲ βίλος ἡ γλώσσά τους, ἄλλων ἐπίσθη καὶ κατεφλέγη ἡ στήλαι το μέλος ἐκείνου, ὅπου εἶπε τὴν βλασφημίαν, καὶ ἔτεροι πλείστοι κατὰ διαφόρους τόπους καὶ χρόνους ἐτιμωρήθησαν, τῶν ὁποίων ἡ παιδείσις ἄς

είναι παράδειγμα και νουθεσία εἰς τοῦ λόγου σου, καὶ φοβήσῃ μὴ πάθῃς καὶ σὺ τὸ ἔμοι. τούτοις καὶ χεῖρονα. "Ἐτι δὲ ἠμπορεῖς νὰ ὠφεληθῇς, διὰ νὰ ξεριζώσῃς ἀπὸ λέγου σου τὸ ἔγκλημα τοῦτο, νὰ κάμῃς μίαν ἐπιφάνειαν εἰς τὸν νοῦν σου, ὅτι πλέον εἶ μὴ βλασφημῆσῃς διὰ τινὰ αἰτίαν, εἰάν ἦτον ἡ σφιδρατῆρα θλίψις καὶ συμφορὰ, ἐπεὶ ἠμπορεῖ νὰ τύχῃ· καὶ πάλιν εἰάν πίσις εἰς ἀπροσεξίας, ἀπὸ τὴν κακὴν συνήθειαν, μὴν ἀφίσης νὰ περάσῃ ἐκείνη ἡ ἡμέρα, πᾶρεξ νὰ δράμῃς εἰς τὴν Ἐξομολόγησιν, καὶ ἄρες πᾶσας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ σώματος, διὰ νὰ θεραπεύσῃς τὴν ψυχικὴν σου πληγὴν, καθὼς ἔκαμνες εἰς τὴν σωματικὴν. Καὶ μὴν ὑπομείνῃς καὶ μίαν στιγμὴν ἀδιόρθωτος, ὅτι ἡ ἀμαρτία, ὅπου δὲν ἐξαλειφθῇ διὰ μετανοίας, τραδίζει τὸν ἀμαρτωλὸν μὲ τὸ βάρος τῆς εἰς ἄλλο ἀνόμημα· διὰ τοῦτο ξέδραμα τὴν Θεραπείαν ταυτέρον. Εἶδὲ καὶ δὲν τύχῃ ἐκεῖ πλησίον, ὅπου εἶσαι, Πνευματικὸς, νὰ εἰπῆς κατα τὴν ὥραν τὸν λογισμὸν σου, κάμε τὸν κανόνα ἐτούτου, ὅπου σοῦ δίδω ἐγὼ ὁ ἀνάξιος· ἦγεν εὐθὺς ἐπεὶ ἐξέβη ἐκ τοῦ στόματός σου ἡ βλασφημία, δάγκασε δυνατὰ τὴν γλῶσσαν σου, ὅπου ἔκαμε τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ὡς αἱματώσῃ, ἢ καὶ ὡς λάβῃ πόνον πολὺν διὰ νὰ τὸ ἐνθυμᾶσαι εἰς τὸ ἐρχόμενον· καὶ πάλιν ὑσάκις πίση, κάμε τὸ ἔμοιον, ἕως νὰ ξευνηθείσῃς· καὶ μὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιζῶ εἰς τὸν Θεόν, νὰ λυτρωθῇς καὶ τελείως καθὼς καὶ ἄλλοι ἐπράξασι, ὅτι καθὲς τίποτες εἶναι συνήθεια, καὶ μὴ δειλιάσῃς τὸν πόνον, ὅτι κἀλλίον νὰ πονέσῃς ἐδῶ πρὸς ὥραν ὀλίγην, πᾶρεξ νὰ κολασθῇς αἰώνια.

Ἐσθρομοὶ καὶ τελευταῖον ἰατρικὸν εἶναι, νὰ φύγῃς τὰς αἰτίας καὶ τόπους ὅπου σὶ κάμνουν καὶ πίπτεις εἰς τοῦτο τὸ ἔγκλημα· διὰ τὸ δὲ τις δὲν προσέχει τὸν ἐγκληματὸν, θανατὸνεται. Αἱ δὲ αἰτίαι, ὅπου σοῦ λέγω νὰ βλέπεσαι, εἶναι αὐταὶ αἱ δύο: Πρῶτον ὁ ὄρκος, τὸν ὅποιον πρόσεχε, νὰ μὴν εἰπῆς ποτὲ σου, μὰ τὸν Θεόν, ἢ τὴν Παναγίαν, ἢ τινὰ Ἅγιον, καθὼς μᾶς παραγγέλλει ὁ Κύριος εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἰακώβος, καὶ τοῦτο, διὰ τὸ ἐπὶ τὸν ὄρκον τίπτεις εἰς τὴν ἐπιπορκίαν,

καὶ ἀπ' αὐτὴν εἰς τὴν βλασφημίαν. Ὅτι καθὼς ἡ παλινολογία φέρνει τὴν ἀμαρτίαν, οὕτω καὶ ἡ ἐπιπορκία τὴν βλασφημίαν· καὶ ὅστις δὲν φυλάττει ἀπὸ τὴν ἀργολογίαν, πίπτει εἰς τὴν ἀσχορολογίαν. Μὴ ὁμότης γοῦν διάτινα προφασίν· εἶδὲ καὶ ἀστοχήσῃς, ὡς εἶναι τὸ ἰατρικὸν (ὡς ἐνωθεν εἶπαμεν εἰς τὴν βλασφημίαν) ἢ διαγκάσῃς τὴν γλῶσσαν, ἢ νὰ βραπίσῃς τὸν προσωπον, ἢ νὰ κάμῃς ἄλλον κανόνα φαρμακικόν, ῥ. μετνοίας, ἢ νουθεσίαν, ἢ φαρμακίαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἢ ἄλλο ἐπὶ σὶ φωτίσῃ ὁ Κύριος, καὶ τοῦτο σοῦ βοήθῃ πολλά νὰ κάμῃς πᾶσαν ὥραν, ἐκπίσης εἰς τοῦτο, ἢ ἄλλο ἀνόμημα, διὰ τὸ ἐνθυμᾶσαι ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην φορὰν, καὶ ξεσυνηθᾶς τὸ κακὸν θεῖα χάριτι. Καὶ διὰ νὰ φυλάγῃσαι ἐπιμελίστερα, ἔστασε πηλάκις τοῦ λόγου σου, καὶ μάλιστα τὸ βράδυ, ὅταν ὑπάγῃς νὰ κοιμηθῇς, καὶ στοχαζοῦ, εἰάν ὤμοσῃς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ δὲν ἔκαμῃς τὸν κανόνα, πρῶτον τοῦ ὅπου ἔχεις ἄδειαν περισσώτερον, νὰ κλαύσῃς τὴν ἀμαρτίαν σου. Καὶ οὕτω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου, εἰς ὀλίγον καιρὸν κλείω λυτρώνεσαι ἀπὸ τὴν κακὴν ταύτην συνήθειαν.

Δευτέρα αἰτία τῆς βλασφημίας εἶναι τὸ παιγνίδιον, καὶ μάλιστα τὰ χαρτῖα, ὅποιον πρέπει νὰ φύγῃς ὡσπερ τὸν ὄφιν, τὸ τίσι νὰ μὴ παίξῃς ἄσπρα, ἢ ἄλλο πρᾶγμα στοχαζόμενος εἰς αὐτὸ τὰς πολλὰς σου ζημίας, ὅτι πρῶτον μὲν χάνεις τὰ χρήματα β'. τὴν τιμὴν καὶ φήμην σου, διὰ τὸ δὲν εὐλαβουῦνται ποσῶς, ἀλλὰ πάντες σὶ ἐξοθρονοῦσι, καθὼς σοῦ πρέπει. γ'. ζημιώνεις τὸν καιρὸν τὸν πολυτίμον, ὅπου σοῦ ἐλάττει ὁ Θεός, νὰ τὸν ἐξοδικῆς εἰς ἀγαθὰ ἔργα, διὰ νὰ λάβῃς τὴν εὐχάριον Βασιλείαν. Ἡ ὁποία ζημία εἶναι τρανήτηρ (τοῦ καιροῦ λέγω) παρὰ τοῦ πράγματος· ὅτι πρᾶγμα ὅσον θέλεις εὐρίσκεις, ἀρ καιρὸν ὄχι, ὅτι πλέον δὲν στρέφει εἰς ὀπίσω. Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, τὸ παιγνίδιον εἶναι αἰτία σχεδὸν ὅλου τῶν ἀμαρτημάτων, διὰ τὸ κάμνει τὸν ἄνθρωπον φιλάργυρον, καὶ ἡ φιλαργυρία εἶναι ῥίζα πάντων τῶν κακῶν. Ἄριστον φανερὸν εἶναι, ὅτι

τις παίζει τὰ χρήματα, εύρισκεται εις αυτό τὸ πάθος, επειδὴ πλιονεκτᾷ, καὶ πάσχει νὰ ἐγδύσῃ τὸν ἀδελφόν του, νὰ λάβῃ τὸ πρᾶγμα του. Φυλάγου λοιπόν, ἀδελφεῖ, ὅσον δύνασαι, οὐ μόνον νὰ μὴ παίζῃς ἐσὺ, ἀλλὰ μᾶτε καὶ νὰ υπάγῃς, ὅπου ἕτεροι παίζουσιν, ὅτι κανένα διάφορον δὲν λαμβάνεις, ἀλλὰ ζημίαν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν πάντοτε. Καὶ οὕτως ἔχων τὴν πρέπουσαν ἐπιρρίλειαν, λυτρῶνσαι ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνυμίαν.

Εἶναι καὶ ἄλλη βλασφημία δευτέρα τῆς ἀνωθεν, ὅπου λέγουν τινεὶ ἀνόητοι ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, καὶ παραδίδουσι τὸν ἀδελφόν, λέγοντες: Νὰ τὸν πάρῃ ὁ δαίμων, ἢ ἀνάθεμα τον, καὶ ἕτερα ὅμοια. Ὡ τῆς ἀγνωσίας σου ἄνθρωπε! ποίαν ἐξουσίαν ἔχεις ἐσὺ, καὶ δίδεις τὸν ἀδελφόν σου τοῦ κωνηροῦ; ἠγόρασες τον; φαίνεται σου καλὰ καμωμένον, νὰ παραδίδῃς τὸν ὁμόπιστον καὶ πλησίον σου, ὅπου ὁ Κύριος ἔχει τὸ ἀχραντὸν αὐτοῦ καὶ πολυτιμητὸν αἷμα, δια νὰ τὸν λυτρῶσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ

Διαβόλου, καὶ σὺ τὸν παραδίδεις; Σαρρεῖς καὶ ἰκεῖνον λαμβάνεις, εἰσινα κληρονομῆ, φρονόληπτε. Ὁ Ἀπόστολος Ἰούδας γράφει εἰς τὴν Ἐπιστολὴν αὐτοῦ διὰ τὸν Ἀρχαγγελοῦ Μιχαήλ, ὅταν ἰδιακρίνεται, διαλεγόμενος μὲ τὸν δαίμονα διὰ τὸ σῶμα τοῦ Μωϋσείως, ὅτι δὲν ἐτόλμησεν ὁ Ἄγγελος νὰ βλασφημήσῃ τὸν δαίμονα, καὶ εἰς τοιαύτην ὑπέθεσιν, ὅπου ἐναντιεῖτο ὁ τρισκατάρατος τοῦ Θεοῦ προστάγματος· ἀλλὰ εἶπέ του: Ὁ Κύριος νὰ σοῦ δώσῃ ἐπιτίμιον, διάβλε. Ὅταν οὖν ἔχῃς καὶ σὺ τίποτε διαφοράν μὲ τινὰ, ἄφες νὰ καμῇ τὴν κρίσιν ὁ δίκαιος Κριτῆς, καὶ περισσότερον βλάβεις τὸν ἐχθρόν σου, νὰ υπομείνῃς τὴν ζημίαν ὅπου σοῦ ἔκαμε, νὰ εἴπῃς, ὁ Θεὸς νὰ τὸν εὕρῃ, παρὲξ νὰ τὸν παραδώσῃ τῷ δαίμονι. Ἀρκεοῖσι τσαυτὰ διὰ τὴν βλασφημίαν, καὶ ἐνθυμούμενος τὰς ἀνωθεν ἐρμηνείας ἐπιμαλοῦ τὴν σωτηρίαν σου, ὅσον δύνασαι, νὰ λυτρωθῇς ἀπὸ τοσοῦτον ἀνόμημα, καὶ τότε νὰ χαίρισαι περισσότερον, παρὲξ νὰ ἤθιλες εὕρῃ πλεον ἀτίμητον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ζ΄.

Περὶ τῆς ἀντιθέου καὶ δαιμονικῆς Ὑπερηφανίας.

Η ὑπερηφανία εἶναι ρίζα καὶ πηγή πάσης ἀμαρτίας. Ὁ Διάλογος Γρηγόριος εἰς τὰ ἠθικά τὴν εὐχόνη ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑπτὰ θανατοίων ἀμαρτημάτων, καὶ λέγει οὕτως: Ἡ Ὑπερηφανία ἢ βσιλίσσα σα πάσης ἀμαρτίας, εὐθύς ὅπου νικῆσῃ τὸν ἄνθρωπον, καὶ αἰχμαλωτίσῃ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, τὸν δίδει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν στρατηγῶν αὐτοῦ, νὰ τὸν θανατώσουσιν. Ἡ Ὑπερηφανία εἶναι μητέρα πασῶν τῶν ἀνομιῶν. Ὅθεν ὁ Ἰσίδωρος τὴν ἐπωνόμασεν εἰς τὴν β΄ βιβλίον τῆς ἐτυμολογίας, ἀφανισμόν πασῶν τῶν ἀρετῶν, ὅτι ὀλονῶν κάρνει πόλεμον, καὶ ἐναντιεῖται ταις. Ἀμὴ θεατὶ τὸ κυριώτερον τῆς εἶναι, νὰ καταπροθῆ τὴν ὑπακοήν, διὰ τοῦτο κοινῶς λέγεται, ἐχθρὸς τῆς ταπεινώσεως, καὶ ἀντιδικός. Οἱ βασιλεῖς τῆς εἶναι πάντι, καθὼς λέγει ὁ αὐ-

τὸς Γρηγόριος εἰς τὸ κγ΄ βιβλίον. Γίνωσκον γοῦν, ὅτι μερικά ἀγαθὰ λέγονται πνευματικά, ἢ γοῦν ἢ χάρις, ἢ προφητεία, τὸ ποιῆν σημεῖα, καὶ ἕτερα ὅμοια. Ἄλλα εἶναι τῆς φύσεως, ὡσαν ἢ γνώσις, ἢ εὐμορφία, καὶ ἢ δύναμις. Ἄλλα τῆς τύχης, ἢ γοῦν πλοῦτος, τιμαῖς, καὶ ἄλλα τειαιῦτα. Τύχην δὲ λέγομεν κατὰ τὴν τοῦ λόγου συνήθειαν ὅπου λέγει ὁ κόσμος, ὅχι νὰ πιστεύωμεν τύχην καὶ ριζικόν, καθὼς ἐφρονούσαν οἱ Ἕλληνας. Μὴ γινοῖτο. Αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ χαρίζει ὁ Κύριος, οὐ τινος θελεῖ, καθὼς θελεῖ, ὅταν θελεῖ, καὶ ὅσον θελεῖ. Ὁ πρῶτος οὖν βαθμὸς τῆς ὑπηρεσίας εἶναι, ὅταν ἔχῃς μερικά ἀπὸ ταῦτα, καὶ δὲν τὰ γνωρίζεις ἐκ Θεοῦ, ἀλλὰ Σαρρεῖς, ὅτι τὰ ἔχεις ἀφ' ἑαυτοῦ σου. Ὁ β΄ εἶναι, ὅταν γνωρίζῃς πῶς τὰ ἔχεις ἀπὸ τὸν Θεόν, ἀμὴ ἔχῃ χάριτα,

ἀλλὰ διατί σοῦ πρόπουσι, καὶ εἶσαι ἀξίος νὰ ἔχῃς. Ὁ γ' εἶναι, ὅταν θάρρῃς, πῶς ἔχεις τινὰ ἀγαθὰ, ὅπου δὲν τὰ ἔχεις. Ὁ δ' εἶναι, ὅταν καταφρονᾷς τοὺς ἄλλους, καὶ ἐπιθυμᾷς νὰ σὲ τιμοῦσιν ὡς ἀξιώτερον ἀπ' ἐκείνους. Ὁ πέμπτος καὶ ὕστερος βαθμὸς εἶναι, ὅταν καταφρονᾷς τοὺς ἱερούς νόμους, καὶ δὲν ὑποτάσσεισαι εἰς αὐτούς, καθὼς οἱ ἴσοι Πατέρες ἐνομοθέτησαν, οὕτως εἰς τὴν νησιείαν, ὡσάν καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν. Εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς βαθμοὺς εἶναι ἀμαρτία, ἀμὴ εἰς τὸν εἰ. περισσότερον ἀμαρτάνει ὁ ὑπερήφανος, ὅτι εἰς τρόπον τινὰ καταφρονᾷ τὸν Θεόν, φ' πρέπει πᾶσα τιμὴ καὶ δόξα, ὡς Δεσπότης ἡμῶν, ὅπου εἶναι, καὶ Βασιλεὺς τῆς μεγαλειότητος. Οἱ κλάδοι τῆς ὑπερηφανίας, καὶ θυγατέρες τῆς εἶναι, ιβ'. Περιεργία, Ἀλαζονεία, Κενοδοξία, Καύχησις, Ἰδιοραθυμία, Αὐθάδεια, Ἀπόνοια, Πρόφασις, Προσκοπιουμένη Ἐξομολόγησις, Ἀποστασία ἢ παράδοσις, Ἐλευθερίας ἀδεια, καὶ τὸ ὕστερον ἢ τῆς ἀμαρτίας συνθήβια, ἧτις περιέχει μίαν τινὰ καταφρόνησιν τῶν Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὰ τὰ ιβ'. ἐγκλήματα αὐξάνουσι πολλὰ τὴν μητέρα τους, καὶ εἰάν ποθῆς νὰ λυτρωθῆς ἀπὸ ταύτην, φεῦγε, καὶ μίσα ὁμοίας πράξεις. Ὁ αὐτὸς Ἰρηγόριος λέγει εἰς τὸ σβ'. βιβλίον Κεφάλαιον κβ'. καὶ κγ'. ὅτι καθὼς ἡ ταπεινώσις εἶναι σημεῖον τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, πῶς ἔχουν νὰ ἀπολαύσουσιν τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, οὕτω καὶ ἡ ὑπερηφανία εἶναι ἀψευδῆς μαρτυρία τῶν κολασμένων, ὅτι πῶς θείλουσι ταπεινωθῆ εἰς τὸν Ἄδην, νὰ τιμωροῦνται αἰώνια, κατὰ τὰ Δεσποτικά λογία. Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ὅσον δοξάζεσαι ἄνθρωπε, καὶ ὑπερηφανεύεσαι μοναχός σου, τόσον εἶσαι περισσότερον καταφρονεμένος καὶ μεμισημένος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅς τις ἀνπιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις, καὶ ταπεινώνει, καὶ διασκορπίζει τὰς διανοίας τῆς καρδίας αὐτῶν, καθὼς εἶπεν ὁ Δεσπότης μας. Ἡ ταπεινώσις εἶναι χάρις πασῶν τῶν χαρίτων. Ἡ δὲ ὑπερηφανία πάντων τῶν ἀγαθῶν ἐμπόδιον, καὶ αἰτία τῶν ἐγκλημάτων. Ἐξ

αὐτῆς γεννᾶται ἡ ἀρρεσις, ἡ ἔχθρα, ἡ κλεψία, καὶ ἄλλα διάφορα, τὰ ἑποῖα εἶναι ὡς οἰκοδομαῖς καὶ ὀσπήτια πλησίον ἐνός πύργου ὑψηλοῦ θεμελιωμένα, ὅπου δὲν ἤμποροῦσιν οἱ πολεμοῦντες νὰ τὰ ρίξουσιν διατί ὁ πύργος τὰ βοηθᾷ καὶ φυλάγειτα, οὕτω καὶ ἡ ὑπερηφανία δυναμῶνει τὰ ἐπίλοιπα ἀμαρτήματα, καὶ δὲν ἀφίνει νὰ νικῆσῃ ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι πολλοί, ὅπου ἴστροφαν τὰ ξένα καὶ ἀλλότρια πράγματα, ὅπου κρατοῦσιν ἀδίκως, ἀμὴ αὐτὴ τοὺς κάμνει, καὶ αἰσχύνονται νὰ τὰ ὁμολογήσουν, καὶ δὲν τὰ δίδουσι. Καὶ πάλιν οἱ φιλάργυροι ἄφηναν τὰς ὠφελείας καὶ ζούρας ἐν εὐκολία, ἀμὴ διὰ νὰ μὴ πτωχεύσουν καὶ τοὺς καταφρονοῦν, δὲν τὸ στερήγουσιν. Ἄλλοι πάλιν ἐσυγχωροῦσαν τὴν ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, ὅπου τοὺς ἐκαμναν οἱ ἐχθροὶ τους, καὶ ἄφηναν τῷ Θεῷ τὴν ἐκδίκησιν, ἀμὴ οὗτος ὁ δαίμων δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ κίμωσι τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ φαίνεται τοὺς, ὅτι εἰάν δὲν θανατώσουν τὸν ἐχθρόν τους, δὲν ἔχουσι πρόσωπον νὰ παρρησιασθῶσιν εἰς τὸ παζάρι, νὰ τοὺς ἰδοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Βλείπεις, πόσην βοήθειαν λαμβάνουσι τὰ ἐπίλοιπα ἀμαρτήματα, ἀπὸ τὸν πύργου τῆς ὑπερηφανίας, καὶ δὲν δύνονται τὰ ἔπλα τῶν θείων φωτισμῶν, καὶ αἱ βουμπάρδαι τῶν διδασκαλῶν νὰ τὰ χαλάσουσιν; Ἐάν οὖν θείλῃς, νὰ νικῆσῃς τοιοῦτον πόλεμον, κάμνε τρόπον, καὶ ρίψῃς τὸν πύργον τῆς ὑπερηφανίας πρότερον, καὶ τότε νικᾷς τὰ ἐπίλοιπα. Δεῖ νὰ θεραπεύσῃς αὐτὸ τὸ ἀνόμημα, ἄνθρωπε, παραχωρεῖ ὁ Κύριος, καὶ πίπτεις εἰς ἄλλα μεγάλα ἐγκλήματα, τὸ ὅποιον δὲν ἔκαμνεν ὁ πάνσοφος Ἰατρός, εἰάν αὐτὸ δὲν ἦτον πάντων τῶν ἄλλων χειρότερον. Ἐκαυχῆθη ὁ Προφηταναξ, λέγωντας: Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ εὐθυνίᾳ μου οὐ μὴ σαλευθῶ, ἤγογγ, δὲν θείλω ἀμαρτήσῃ, καὶ διὰ νὰ τὴν ταπεινώσῃ, καὶ νὰ τοῦ θεραπεύσῃ ὁ Κύριος τὴν ὑπερηφανίαν ταύτην, τὸν ἀψῆκε, καὶ ἔπαισιν εἰς τὴν μοιχείαν καὶ φόνον. Ἐπερηφανώθη ὁ Πέτρος, ὅταν ἔλεγεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, ὅτι ἐμῆλθεν νὰ τὸν ἀφύγουν οἱ εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἰουδαίων, νὰ φύγουν, καὶ λέγει του, εἰάν οἱ αἱ Συ-

απόστρέφει μου, σὶ ἐγκαταλείψουσιν, ἐγὼ
 ἐν σὲ ἀφίνω, ἐάν ἴξωρα, νὰ θανατωθῶ
 ἐ ἀγάπην σου. Καὶ διὰ ταύτην τὴν ἔπρα-
 τιν αὐτοῦ, παρεχώρησεν ὁ Κύριος, καὶ
 ὄν ἀρνήθη τρισσῶς διὰ νὰ ταπεινωθῆ ὑ-
 περτον, νὰ ὀδύρεται τὴν ἀσθίνειαν αὐτοῦ,
 ἂ μὴν ὑψηλοφρονᾷ. Ἐξί δὲ πόσοι καὶ
 ποταποὶ Ἀσκηταὶ εἰς τὴν ἔρημον ἐνάρετοι,
 ποὺ ἰδίωκεν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δαιμό-
 νια, καὶ ἄλλα σημεῖα καὶ τέταρα ἔκαμναν.
 καὶ ὕστερον ἔπεσον εἰς μεγάλα πτώματα,
 Κρεοφαγίαν, Φονικὰ, Πορνείας, καὶ εἰς
 ἄλλα διάφορα, καθὼς φαίνεται εἰς τὸν Με-
 σαφραστήν, εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, καὶ ἄλλα
 βιβλία, τὰ ὅποια ἀφίνω διὰ βραχύτητα.
 Ἀμὴ ὅστις θέλει, ἄς τὰ ἀναγνώσῃ, νὰ
 ἔκλαγῆ, καὶ νὰ ταπεινωθῆ ὁλοψύχως.
 Ἐπειδὴ οὖν διὰ Θεραπείαν τῆς ὑπερηφα-
 νίας παραχωρεῖ ὁ Κύριος τοιαῦτα ἀνομιή-
 κατα, φανερόν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀπ' ὅλα χει-
 ρότερη. Πολλάκις δὲ πάλιν ἀφίνει ὁ Θεὸς
 καὶ καταλαλεῦσι τινὰς ψευδῶς, ὅτι ἔπρα-
 ξαν τινὰ ἀνομίαν, καὶ τοῦτο τὸ κάμνει ὁ
 πᾶνσοφος Ἰατρός, διὰ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ
 ἐπὶ τὴν ἔπαρσιν, καὶ στέλλει τοὺς καὶ ἐτέ-
 ρας Ἐλίφεις, διὰ νὰ μὴ πέσουσιν εἰς ὑπερη-
 φανίαν, καθὼς τὸ μαρτυρᾷ ὁ Οὐράνιος
 Παῦλος, λέγων : Ἐδόθη μοι Ἄγγελος τοῦ
 Σατανᾶ νὰ με κολαφίξῃ, διὰ νὰ μὴν ὑπε-
 ρφανευθῶ ἀπὸ τὴν μεγαλότητα τῆς ἀπο-
 κλυψεύως. Εἰς τὸ σταδίον ὅπου πολεμοῦσι
 καὶ ἀρεταὶ μὲ τοῖς ἀμαρτίαις, ὅταν νικήσῃ
 ἢ ἀρετὴ, φεύγουσιν ἔλα τὰ ἐλαττώματα, καὶ
 μόνον ἢ ὑπερηφανία ἐπιμένει, καὶ πολεμᾷ
 ἕως θανάτου τὸν ἄνθρωπον. Ὅταν οὖν νι-
 κήσῃ ὅλα τὰ πάθη, εἰτοιμάσου νὰ πολεμᾷς
 τὴν κενοδοξίαν, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐάν νικῆ-
 θῆς, δὲν ἐκατέρωθως τίποτες. Ἐάν εἶσαι
 λέγω σὺφρων, ἐγκρατής, ἐλετήμων, καὶ νὰ
 ἴχῃς καὶ ἄλλας ἀρετάς διαφόρους, τότε
 μάλιστα φυλάγου ἀπὸ τὴν ὑπερηφανίαν ἐ-
 πιμειῶς, ἢ ὅποια δὲν φεύγει ποτέ της ἀπὸ
 τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν πολεμᾷ ἕως τὴν
 ὄραν τοῦ θανάτου, τότε ὅπου ὅλα τὰ πάθη
 δὲν τολμῶσι πλέον νὰ πλησιάσουσι. Καὶ
 ἐάν δὲν φυλαχθῆς ἀπὸ ταύτην, ἐξημιώθῃς
 ἴλους τοὺς κόπους σου. Καθὼς ἔπαθεν ὁ
 Φαρισαῖος ἐκεῖνος, ὅστις ἐκατέρωθως πολ-

λαὺς ἀρετάς, ἔπειτα τὸν ἐκίνησεν ἢ ὑπερηφα-
 νία, καὶ καταβαίνων ἀπὸ τὸ Ἱερὸν κατέ-
 κριθη ὁ ἄθλιος. Οὐ μόνον δὲ οὗτος, ἀλλὰ
 καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνάρετοι φίλοι τοῦ Θεοῦ
 περὶ ἤμερι Ἀσκηταί, ἐξημιώθησαν τοὺς ἀ-
 γῶνας αὐτῶν οἱ ταλαίπωροι, ὅπου ἐπέρα-
 σαν ὅλην τὴν ζωὴν εἰς τὴν ἔρημον ἐσ-
 θίουτες χορτάσια ἄγρια, καὶ ὀλίγου ὕδατος,
 ἢ ξηροῦ ἄρτον χωρὶς ἄλλην παραμυθίαν
 τοῦ σώματος, ἔπειτα μόνον διὰ ἓνα ὑψηλό-
 φρονα λογισμὸν ἐκλάσθησαν. Περί τούτου
 θελομὲν γράψῃ: εἰδῶ εἰς τὸ τέλος τοῦ λόγου
 δύο παραδείγματα, διὰ νὰ φοβηθοῦσιν οἱ
 ὑπερήφανοι, καὶ νὰ ταπεινωθοῦν ἐξ ὅλης
 καρδίας, ἀκούοντες ὅτι ποταπῆς διαγωγῆς ἀν-
 θρωποὶ ἀπωλείσθησαν. Ὁ Ἐλιάζαρ ἔκα-
 με μίαν νίκην περίφημον, ὅταν ἐφόνευσε
 τὸν ἐλέφαντα, ὁ ὁποῖος πίπτωντας ἐφόνε-
 υενσε τὸν φονευτὴν του, καὶ ἔμεινεν ὑπο-
 κάτω τοῦ θηρίου ἀπεθαμένος, διατὶ δὲν
 ἐφυλάχθη μὲ ἐπιμέλειαν. Οὕτω καὶ σὺ,
 ὅταν νικήσῃς ἓνα ἀμάρτημα, νόμισσον ὅτι
 ἓνα θηρίον ἐφόνευσες, ἀμὴ ἐάν δὲν φυλα-
 χθῆς καλῶς, νὰ φύγῃς μακρὰν τῆς κενοδο-
 ξίας, αὐτὴ ἢ νίκη σὶ ἐθανάτωσι, καὶ νι-
 κητῆς νικᾶσαι μᾶλλον, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ σου
 φονεύσαι. Ὁ πρῶτος, ὅπου ἀναχωρεῖ ἀπὸ
 τὸν Θεόν, καὶ ὕστερος νὰ ἐπιστρέψῃ, εἶναι
 ὁ ὑπερήφανος. Κατὰ πολλὰ μισὰ καὶ βδε-
 λύττεται ὁ πρῶτος καὶ ταπεινὸς τῆ καρ-
 διά τὴν ὑπερηφανίαν καὶ κατεδάθει τὴν
 ἀπὸ τὸν θρόνον, καὶ τοὺς ταπεινὸς ὑψώνει.
 Ἐταπεινώσει τὸν Πέτρον διὰ μέσου μιᾶς
 παιδίσκης, τὸν Γολιάθ διὰ τοῦ Δαυὶδ, ὁ-
 ποῦ ἦτον ἓνα παιδὶ μικρὸν, καὶ ἐφόνευσεν
 τοιοῦτον γίγαντα. Ἐταπεινώσει τὸν Ὀλε-
 φέρην, καὶ ἔκοψε μίαν γυναῖκα τὴν κεφα-
 λὴν του. Ἐξώρισεν τὸν Ἀδάμ ἀπὸ τὸν Πα-
 ράδεισον. Ὑστέρησεν τὸν Σαουλ καὶ Ῥο-
 βοὰμ ἀπὸ τὸ Βασίλειον. Ἐθανάτωσε τοῦ
 Σαναγιρίμ, ρ κέ. χιλιάδας λαόν. Ἐπιέξε
 τὸν Φαραὼ μὲ ὅλην τὴν στρατιάν αὐτοῦ
 εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἄλλους πολλοὺς ὑ-
 περηφάνους ἐπαίδευσεν ὁ πανάγαθος μὲ πι-
 κρότατον θάνατον, οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλ-
 λά καὶ αὐτοὺς τοὺς Ἄγγελους (ὅσοι ὀηλο-
 νότι ὑπερηφανεύθησαν) ἐξώρισεν Οὐρανός-
 θου, καὶ κατέκρινεν αὐτοὺς εἰς τὴν αἰώνιον

κόλασιν. Ἐκεί γοῦν ἡ ὑπερηφανία ἔκαμε τοὺς Ἀγγέλους Δαίμονας, καὶ ἡ ταπεινώσις γάρνηε Θεῶν τὸν ἄνθρωπον φυλάττου νὰ μὴ κευοδοξήσῃς ποτὶ σου, ὅτι καὶ μίαν αἰτίαν δὲν ἔχης νὰ ὑπεαίρῃσαι. Ἐν ἀνομῆα συνελείφθης. Ἐν ἀμαρτίᾳ ἐγεννηθῆς. Ἡ ζωὴ σου ὅλη μὲ ἑλίφεις καὶ βάραια, καὶ ὁ θάνατος τολαιπωρία. Ὅτι γῆ εἶ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύθη. Ἐὰν στοχασθῆς, εἶσαι χῶμα καὶ στάκτη, καὶ νὰ ἰνθυμηθῆς τὸν βρωμεσμένον τάρου, ὅπου τελειώνει ἡ δόξα σου, καὶ τὰν ζῆμεαν ὀκοῦ σου πράξενεἰ ἡ κευοδοξία, δέλεῖς τὴν μισήσαι ὀλέτελα, ἔνθυμούμενος τῶν βρωμῶν, τῶν κόπρου, τοὺς σκώληκας, οὗς κληρονομεῖς μετὰ θάκατον, ὅταν οἱ καταπατοῦσιν οἱ πένητες, ὅπου ἐξουθενεῖς ἐσὺ τώρα καὶ καταφρονεῖς, ἀνόητε. Ὡ τῆς ἀφροσύνης σου ὑπερήρανε, διατὶ δὲν στοχαζῆσαι ἐκεῖνο, ὀκοῦ θεωρεῖς κατ' ἐκαστὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ Κοιμητήρια; Κεθῶς εἶναι παράξενον καὶ ἐκαντίου τῆς τάξεως, νὰ ὑπερηφανεύται ὄστις βαστάζει κατ' ὄραν ἐπάνω του τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, οὕτως εἶναι πρᾶγμα παράξενον νὰ κευοδοξῆς, καὶ νὰ ἐπαίρῃσαι, ἄνθρωπε, διατὶ βαστάζεις τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἀδαμιαίας παρακαθῆς. Ἡ δ' ἄν ἡμέρα φαγήτε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτω ἀποθανεῖσθε. Ἐὰν εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ σοφίαν σου ὑπερηφανεύσαι, ἢ εἰς ἄλλην χάριν καὶ ἐπιστήμην, ὀκοῦ νομίζεις νὰ ἔχης, ὅλα εἶναι δωρεαὶ καὶ χαρίσματα τοῦ Κυρίου, διὰ τὰ ὀποῖα μελλεῖς νὰ ἀποδώσῃς λόγον ἐν ὄρα Κρίσεως. Οἱ γὰρ δυνατοὶ δυνατῶς ἐτασθῆσονται, καὶ τὰ ἐξῆς. Αἱ ἀρεταὶ εἰσὶν ἐργασίαι τοῦ παναγάθου Θεοῦ, καὶ πρέπει ὄσον περισσεύεις τὰς ἄλλους εἰς ἀξιώματα, ἢ σοφίαν, ἀνδρείαν, δύναμιν, πλοῦτον, καὶ ἔτερα ὄμοια σωματικὰ χαρίσματα, ἢ καὶ ψυχικά, ἤγουν σωφροσύνην, ἐγκράτειαν, καὶ ἄλλας ἀρετάς, τῶσφ μᾶλλον πρέπει νὰ ταπεινώνησαι, ἄτι ὄλα αὐτὰ τὰ δωρήματα ἀνωθεν εἰσὶν ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φωτων. Αἱ ἀμαρτίαι μᾶνον καὶ τὰ ἐγκλήματα εἶναι ἐδικά σου καὶ ἐὰν δέληεις εἰς αὐτὰ νὰ καυχᾶσαι, εἶναι ἀφροσύνη σου καὶ ἐγνωσία ἀνικαστος. Στίβασε γοῦν ὡσαν εἶνα διμάτι τὰς ἀμαρτίας σου, καὶ τὰς ἀρε

τάς τοῦ πλησίου, βάλλετα ἔμπροσθέν σου, καὶ τότε νὰ γνωρίσῃς ἀμαρτωλὸν τοῦ λόγου σου, καὶ δίκαιον τὸν πλησίον σου. Καὶ μὴ συλλογίζεσαι τὰς σὰς ἀρετάς, καὶ τῶν ἄλων τὰ ἐλαττώματα. Μὴ βλέπῃς τὸ κάρφη τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ τὸ ὀκαρὶ ὀκοῦ εἶναι εἰς τὸν ἐδικόν σου νὰ μὴν αἰσθάνεσαι, ἵνα μὴ κατακριθῆς, εἰ ὁ μεγαλύτερος Φαρισαῖος. Ἐβαλεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ ἀπέναντι τοῦ Παραδείσου, ὄδη ἐκπέτωκε, διὰ νὰ βλέπῃ τὸν ἐρικτον καὶ ἀξιώτατον τόπον, ὀκοῦ διὰ τῆς ὑπερηφανίας αὐτοῦ ὑστέρηθη, νὰ ταπεινωνηται. Στοχαζοῦ καὶ σὺ καλὰ τὴν περασμένην σου πολιτείαν, ὅτι ἡ ἐνθυμησις τῶν ἀμαρτιῶν εἶναι κατὰ τῆς κευοδοξίας ἰσχυρὴ ἀφελίμος· πῶς εἶναι βολετόν, νὰ ὑπερηφανυθῆ ἕνας σκώληξ ἀχρεῖος πεφορτισμένος ἀπὸ ἀμαρτίας, καὶ ἵνα ἀγγεῖον γμακεν κόπρου καὶ δυσωδίαν; Εἰς τί ἐπαίρῃσαι καὶ καυχᾶσαι, ἀναίσθητε; εἰς τὰς στολάς καὶ εὐμαρφὰ σου ἐνδύματα; ὦ τῆς ἀνοίας καὶ ἀφροσύνης σου. Εἰς αὐτὰ, ὀκοῦ ζῆτᾶς καὶ διακονᾶσαι ἀπὸ οὐδαμινὰ καὶ ἀναξιώτερά σου κτίσματα, ὑπεαίρῃσαι; ὁ ἐγγεικὸς ἄνθρωπος ἐντρέπεται νὰ ζῆτᾶ καὶ νὰ διακονᾶται ἀπὸ χωρικὸς ἄνθρωπος καὶ εὐτελεῖς, καὶ ὑπεμίνει τὴν πενίαν μᾶλλον, ἢ νὰ ζῆτῆσθαι ἀπὸ χειρότερον τῶν εἰς τὴν εὐγένειαν. Οὕτως ἔπρεπε καὶ σὺ, κευδοξε, νὰ αἰσχύνεσαι, ὅτι πῶς διακονᾶσαι, καὶ λαμβάνεις τὴν εὐμαρφίαν ἀπὸ βαστάς, ἀπὸ τὰ κτήνη καὶ θηρία ἀνημέρα. Τὰ μεταξωτὰ, τὰ ρούχα, καὶ ἀέ πολυτιμητες γούνας ὀκοῦ φορεῖς, εἶναι ἀπὸ καταπά καὶ ἀνάξια κτίσματα ἐπαρμῆια, διὰ τοῦτο, ἐὰν καυχᾶσαι εἰς αὐταῖς ταῖς μάταιαις καὶ ζωγραφισταῖς στολισίαις, εἶσαι ἀδύνατος. Διατὶ γοῦν ὑπερηφανεύσαι, στάκτη καὶ γῆ καταπατημένη, καὶ ἀχρηστος, ὀκοῦ διακονᾶσαι τὴν τροφήν, τὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ὑπόδηματα, ἀπὸ ταπεινότερά σου καὶ ἀναξιώτερα κτίσματα; τί διαφορὴν λαμβάνεις ἀπὸ τὸν πλεῖστον αὐτόν, καὶ τιμὴν τὴν προσκυροῦν; δὲν εἶναι ἐδικά σου τολαιπωρε, αὐρεν ἀποθαίμεν, καὶ τὰ ἀφίνεις παντέρημα. Ἀνοῖξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, νὰ στοχασθῆς τὸν ἑαυτὸν σου, νὰ ἰδῆ

κράγματα, ὅπου νὰ σὲ κάμουνε νὰ ταπεινωθῆς, καὶ νὰ φοβηθῆς τὴν κρίσιν τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ὅπου ἐκδεχόμεσθαι. Ὅτι ὅστις γνωρίζει τοῦ λόγου τοῦ ταπεινώνεται, διατί τοῦτο εἶναι ἰατρικὸν κατὰ τῆς ἀλαζονείας λίαν ὠφέλιμον, ἥτις εἶναι Δαιμονικὸν ὄνομα μαλλον, ἢ ἀνθρώπινον. Στοχαζόμενα ἰκίνα τὰ ὑπερήφανα πνεύματα τὴν εὐγένειάν τους, ἠγέρθησαν κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Οὐρανῷ. Καὶ σὺ γίνεαι σκώληξ, ὅπου εἶσαι εἰς τὴν τῆν ἐξορίαν καὶ δακρύων κοιλάδα, ἐπαίρεισαι κατὰ τοῦ Θεοῦ, μιμούμενος τὸν Διάβολον, ἔχοντας ἐσὺ περισσώτερον αἰτίαν νὰ ταπεινώσῃσαι, παρὰ ὅπου εἶχαν οἱ ὑπερήφανοι Ἄγγελοι. Τοῦτο ἄς σοῦ εἶναι πρώτη νοθεσία κατὰ τῆς ὑπερηφάνιας, ἄγην πόσον τὴν ἐχθρεύεται ὁ πολυεὐσπλαγγχος καὶ πανάγαθος Κύριος, καὶ δὲν ἐσυγχώρησε τοῖς Ἄγγελοις, ἀλλὰ τοὺς ἐξώρισεν Οὐρανῶθεν αἰώνια. Τί θίλομεν παθῆ γοῦν ἡμεῖς οἱ ἀναξίαι σκωληκες, εἰάν νικηθῶμεν ἀπὸ τοιούτου ἀνομήματος;

Στοχάσου τὴν ταλαιπωρίαν σου, ἄνθρωπε, ὅτι ἡ μελίτη τῆς ἀσθενείας σοῦ δείχνει, ποταπὸς εἶσαι ψυχῇ τε καὶ σώματι, καὶ θείεις εὖρη πολλὰς αἰτίας εἰς τοῦ λόγου σου, νὰ αἰσχυνθῆς μαλλον, ἢ νὰ ὑπερηφανωθῆς, ἐνθυμούμενος, ὅσον εἰς τὸ σῶμα τῶν ποταπῆν καὶ ταπεινῆν ὕλην, ὅπου ἐγέννηκες, κατὰ δὲ τὴν ψυχὴν, τὰ διαφορα ἀμαρτήματα ὅπου ἔπραξες, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅσον ἐρευνησεις τὰς ἀσθενείας σου, τόσο γνωρίζεις τὴν ἀναξιοτήτά σου καὶ ταπεινώσῃσαι. Ἔπαγε εἰς τὸ λή. Κεφ. νὰ καταλάβῃς τὴν δυστοχίαν σου, καὶ ὅταν στοχασθῆς αὐτὰ ὅλα, εὐρίσκεις Θεραπείαν κατὰ τῆς κενοδοξίας Διαυμασίας, καθὼς φαίμεται εἰς τὸ Λαυσαικόν, πῶς ἠρώτησεν ἓνας ἀδελφὸς τὸν Ἀδδᾶ Παμβῶ, τί ἦτον κάλλιον; νὰ ἦτο χαζὴ μναχὸς εἰς τὴν ἐρημον, ἢ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Κοινόδιον; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ γνωστικός γέρον ἰγώντας. Ὅταν γνωρίζῃ τοῦ λόγου τε ὁ ἄνθρωπος ὅτι ποταπὸς εἶναι, καὶ νὰ ταπεινώνεται, ὅπου ὑπάγῃ ἴμπορεῖ νὰ στίκη, ἀμὴ. εἰάν ὑπερηφανεύεται, εἰς τὴν τὴν δὲν ἀναπαύεται.

ἀρετὴν, ὅπου νὰ μὴ τὴν ἔχουν οἱ ἄλλοι, γίνωσκε, ὅτι: εἰάν περισσεύῃς ἐσὺ εἰς αὐτὴν τὸν πλησίον σου, εἰς ἄλλαις πολλαῖς σὲ ὑπερβαίνει ἐκεῖνος. Λόγου χάριν, ἐσὺ νηστεύεις, καὶ δουλεύεις περισσοτέρου, καὶ αὐτὸς ἔχει ἀγάπην καὶ ὀσμουνήν, ὅπου εἶναι Θεαρστοτεροὶ ἀρεταὶ ἀπὸ τὴν νηστείαν σου. Καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, στοχάζου τῶν ἄλλων τὰς ἀρετάς, καὶ σοῦ τὰ ἐγκλήματα, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, ὅτι τοῦτο σὲ φυλάξει μὲ ταπεινώσῃ πάντοτε, καὶ ἐξάπτει τὸν πῶθον σου εἰς διόρθωσιν, καὶ οὕτω λυτρωνεσαι ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν τῆς κενοδοξίας, ὅς τις σοῦ ἐμποδίζει τὴν ἀπόκτησιν τῆς σωτηρίας καὶ θείας χάριτος.

Ἐυνόησον, ὅτι οἱ ὑπερήφανοι σὺ μόνου παρὰ Θεοῦ ἐχθρεύονται, καὶ ἔχουσι καὶ τὰς ἄλλας ζημίας, ὅπου ἐγράψαμεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην τοῦς μισοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ὅτι ἄλλου δὲν συγγενεῖται τόσσου, ὅσον τὸν ὑπερήφανου, ὅς τις μὴ ἔχων ἐδῶ φίλους καρδιακοῦς, ἔχει: θλίψεις πολλὰς εἰς τὰς ἐργασίας. Πέρνεται διὰ μεγάλου, καὶ εἰάν δὲν τὸν τιμήσου, ταρασσεται, καὶ θλίβεται ἐσῶθεν. Οἱ ὑπερήφανοι εὐρίσκονται εἰς φόβους, καὶ κινδύνους πολλοῦς, εἰς φιλονικίας καὶ μάχας, διατί συνερίζονται μὲ τοὺς ὁμοίους αὐτῶν, καὶ συζητῶναι ἓνας τοῦ ἄλλου των. Ὅθεν εἰς τὰς ἱστορίας τῶν Ῥωμαίων φαίνεται, ὅτι: ἐδῶσαν ἐνὸς Βασιλέως ἓνα στέφανον πολυτίμητου, ὁ δὲ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας του, εἶπε ταῦτα: Ἡ διαθήμα εὐγενικὸν μαλλον, ἢ καλότυχον, ὅτι ὅς τις γνωρίζει πόσου περιπασμῆς, φροντίζας τε, καὶ κινδύνου, εἶσαι γυμᾶτον, εἰάν σὲ εὐρίσκειν εἰς τὴν γῆν χαμαί, σὲ ἐκαταφρόνει. Τοῦτο, ὅπου εἶπεν ὁ σοφὸς Βασιλεὺς διὰ τὸ διαθήμα, εἶπε καὶ διὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὰ πολυτίμητα πράγματα, ὅπου ποθούσιν ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον οἱ ὑπερήφανοι, τὰ ὅποια ὅσον εἶναι ἐκκλησιαστικὰ καὶ χρησιμὰ, τόσου ἔχουσι κινδύνους καὶ περιπασμούς περισσώτερου, ὅτι ἡ ὑπερηφάνια εἶναι ἓνα ἀνένδρον περιουσιμὸν καὶ ἀναχυμένον ὑπὸ τοῦ Δαιμονος. Οἱ κλένοι του εἶναι πολλὰ ὑψηλοὶ, καὶ δεῖχουσι εὐμορφοί, ἀμὴ εἶναι ἀδύνατοι, καὶ ὅσον ἀνέδρα ὑψηλότερα, τοσαῦτα πιπτει ἐπιεισό-

Ἐπει δὲ εἰάν ὑπεραίρεται: πῶς ἔχεις τινα

τερα. Τὸν ταπεινὸν ὅλοι τὸν ἀγαποῦσιν, εἴτι πταίσιμον ἄλλο καὶ ἂν ἔχη. Ὁ ταπεινὸς νικᾷ τὸν θυμωμένον μὲ τὴν ὑπομονήν, καὶ τὸν ὑπερήφανον μὲ ταπεινώσιν. Ὁ Κύριος ὑψώνει περισσότερον ὅσοι ταπεινῶνται, παρὰ ἐκείνους, ὅπου παθεῖν καὶ ζητοῦσι τὰ μεγαλεῖα. Ὑψωσε τὸν Ἰακώβ ὑπὲρ τὸν Ἡσαῦ. Τὸν Ἰσαὰκ ὑπὲρ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. Τὴν Ἄνναν ὑπὲρ τὴν Φαινάνην. Τὸν Δαβὶδ ὑπὲρ τὸν Σαουλ. Τὸν Τελώνην ὑπὲρ τὸν Φαρισαῖον. Τὸν πτωχὸν Λάζαρον ὑπὲρ τὸν πλούσιον. Καὶ πλέον τούτων πάντων ὑπερύψωσε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἰκουσίως ταπεινωθέντα. Καὶ τοῦτο ἔχε τελευταίαν σε νοθεσίαν καὶ χρησιμωτέραν, εἰάν Δέλης νὰ ὑψωθῆς εἰς δόξαν αἰώνιον ἤγουν, νὰ μιμᾶσαι κατὰ τὸ δυνατὸν σου, τὸν Κύριόν μας, στοχαζόμενος, ὅτι ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ἀνθρώπος ταπεινός, διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὴν μεγάλην πληγὴν τῆς υπερηφανείας. Ὡς τοῦ θανάτου, ὁ Θεὸς ἐκένωσε ἐαυτὸν, καὶ ἐταπεινώθη τσοῦτον. Ἐγεννήθη εἰς ἓνα σπηλαιον, ἀνεκλίθη εἰς φάτνην, ἐπολιτεύθη πολλὰ πτωχός, ἐπέρασε καταφρονεμένος, ἐνιψε τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν. Καὶ τέλος πάντων μετὰ πολλοὺς ὕβρισμούς, κλαφισμούς, καὶ ἐμπτύσματα, ἔλαβε σκληρὸν καὶ κατησχυμένον θάνατον. Ἄς ἐντραποῦσιν οἱ ἄφρονες υπερήφανοι, ὅπου καταφρονοῦσι τὸ θεῖον ὑπόδειγμα. Τί ἄλλο περισσότερον ἔκαμνε χρεῖα διὰ τὴν σωτηρίαν μας, καὶ δὲν τὸ ἔκαμεν ὁ πανάγαθος; Μιμήσας γοῦν τὸν Δεσπότην σου, μίσησον τὴν κενοδοξίαν, καὶ πόθησον τὴν ταπεινώσιν, ἄνευ τῆς ἰποίας πῶσαι αἱ ἀρεταὶ οὐδὲν χρήσουσιν. Ἀνταμώνου μὲ ταπεινὸς ἄνθρωπος, καθίξε εἰς τὸν εὐτελέστερον τόπον, κάμνε

ταῖς ταπειναῖς ὑπηρεσίαις. Μὴν εἰπῆς ποτὶ σου λόγον τινὰ ἢ πράξιν νὰ κάμης, ὅπου νὰ φανῆς ἀπὸ τοὺς ἄλλους καλλίτερος. Εἰς τὸ φαγητὸν, ἐνδύματα, καὶ ἕτερα ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, ἄς λείπῃσαι τὰ περίσσια καὶ εὐμορφα, μόνον τὰ χρειάζομενα ἔχε. Καὶ ἀπλῶς ὅσον δύνασαι, πρίπει νὰ μιμᾶσαι πάντοτε τὸν Δεσπότην, τὴν Παναγίαν, καὶ πάντας τοὺς Ἁγίους, ὅπου ἐπολιτεύθησαν μὲ ἄκραν ταπεινώσιν. Διατί, καθὼς τὰ εὐκαρπα δένδρη ὅσον εἶναι ἀπὸ τὸν καρπὸν φορτωμένα, τσοῦτον κλίνουσι εἰς τὴν γῆν τὰς κορυφὰς αὐτῶν καὶ κλονάρια· οὕτω καὶ οἱ πιστοὶ καὶ ἐνάρετοι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, ὅσον ἀποκτοῦσι παρ' αὐτοῦ εὐεργεσίας καὶ χάριτας τόσον γνωρίζουν τὸ χρεὸς τους, καὶ ταπεινῶνται περισσότερον ὅσον εἶναι εἰς τὰς ἀρετὰς ὑψηλότεροι. Ὅτι ὁ Κύριος εἶπεν, ἔταν ποιήσωμεν ὅσα μᾶς προστάσῃ, τότε νὰ λέγωμεν, πῶς εἰμῶμεν ἀχρεῖς δοῦλοι καὶ ἐνωφέλιμοι. Ἐάν ἡ θεῖα μεγαλειότης ἐταπεινώθῃ τόσον ἕως θανάτου, διατί νὰ ὑψώνεται ἡ ἀνθρωπίνη ἀσθενεία; Ὁ Ἄβελ μᾶς ἐρμηνεύσει τὴν ἀθωότητα. Ὁ Ἐνὼχ τὴν καθαρότητα. Ὁ Νῶε τὴν μεγαλοφυλίαν καὶ τὴν ἐλπίδα. Ὁ Ἀβραὰμ τὴν ὑπακοήν καὶ φιλοξενίαν. Ὁ Ἰακώβ τὴν μακροθυμίαν. Ὁ Ἰωσήφ τὴν σωφροσύνην. Ὁ Μωϋσῆς τὴν πραότητα. Ὁ Γιώβ τὴν ὑπομονήν. Ὁ Δαυὶδ τὴν ἀγάπην πρὸς τοὺς ἐχθρούς, καὶ ὁ Ἠλίας τὸν θεῖον ζῆλον. Ἀμή ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἤλθε, διὰ νὰ διδάξῃ ταπεινώσιν, λέγων: Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶος εἰμί καὶ ταπεινός τῇ καρδίᾳ. Διδάσκει μᾶς ὅλας τὰς ἀρετὰς, ἀμή εἰς ταύτην μᾶς παρακινῆ, περισσότερον, καὶ ὡς δοχεῖον τῶν ἄλλων καὶ θησαυροφυλάκιον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Η'.

Περὶ Κενοδοξίας.

Η' Κενοδοξία εἶναι πρωτότοκος θυγατέρα τῆς υπερηφανείας· διὰ τοῦτο πολλάκις λέγεται καὶ αὐτὴ ἀντὶ τῆς μητρὸς τῆς, πρώτη τῶν ἐπτά θανασίμων ἀμαρτημάτων. Ἀπὸ

τὴν ὁποίαν γεννοῦνται καὶ ἕτερα πολλὰ ἕλατώματα. Περὶ ταύτης νὰ εἰποῦμεν ὀλίγον τίποτε, ἐπειδὴ ἐγράψαμεν ἱκανῶς διὰ τὴν μητέρα τῆς. Γινώσκῃ ἀκριβῶς, διὰ νὰ κα-

καλαβής τὴν φύσιν της, ὅτι τὰ ἀνθρώπινα τιμητικὰ ἀγαθὰ εἶναι πάντε. Ἐπαινος, Τιμὴ, Φήμη, Δόξα, καὶ Λίδω, ἡ εὐλάβεια. Ἐπαινος εἶναι, νὰ ἐγκωμιάζῃς τινὰ μὲ ἀγαθὰ λόγια, διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ. Τιμὴ εἶναι, νὰ προσέχῃς, καὶ νὰ τὸν εὐλαβῆσαι εἰς σημεῖον τῆς αὐτοῦ ἐκλεκτότητος. Φήμη εἶναι μία φανέρωσις καὶ μαρτυρία τῷ λαοῦ εἰς τίποτες ἔργον τιμημένον. Δόξα εἶναι μία καθαρὰ ἐπίγνωσις τῆς ἀξιοῦτος τῶν ἄλλων, ἐνωμένη μὲ ἔπαινον. Εὐλάβεια εἶναι μία πράξις, μὲ τὴν ὁποῖαν τιμᾶς πρεπόντως τοῦ πλησίον τὴν ἀγαθότητα. Κενοδοξία γοῦν εἶναι μία ἀτάκτος ὀρεξις, νὰ ἐπιδειχθῇ, καὶ νὰ φανερώῃς τὴν ἀξίαν σε καὶ εὐγένειαν, ἢ τινὰ ἀγαθοεργίαν, διὰ νὰ λάβῃς δόξαν, ἢ φήμην, ἢ ἄλλο τι τῶν ἄνωθεν. Ἀμὴ ἐὰν τὸ κάμῃς εἰς δόξαν Θεοῦ, καὶ νευθίτησιν τοῦ πλησίον, δὲν ἀμαρτάνεις, ὅτι ὁ Κύριος θελεῖ νὰ φανερώσῃ ταῖς καλὰ ἔργα, διὰ νὰ δοξάζεται ἡ χάρις του. Εἰς τὴν κενοδοξίαν ἀμαρτάνει πολλά, ἔς τις ξετρεῖται κανένα ἀπὸ τὰ προῤῥηθέντα πάντε ἀγαθὰ μὲ γνώμην κακὴν, ἤγουν νὰ βάνῃ τὸ ὕστερόν του τέλος εἰς αὐτά. Ὅς τις καυχᾶται πῶς ἔκαμεν ἀμαρτίαν, ἤγουν πῶς ἐφόνευσεν, ἢ ἐπόρνευσεν, ἢ ἕτερον ὁμοίον. Ὅς τις διὰ τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων παραβαίνει τὸν νόμον, ὡσὰν οἱ Κριταί, οἱ τινες διὰ νὰ μὴ χάσουσι τὴν φιλίαν τοῦ Βασιλέως, ἢ ἄλλου Ἀρχευτοῦ, ἢ τὸ ὀφείκειον αὐτῶν, κάμνουσιν ἀδικοκρισίαν. Ἐἴτις δὲ ἀνθρωπίνην δόξαν τολμᾷ καὶ κάμνει μίαν ὑπηρεσίαν, ὅπου δὲν γινώσκει, καὶ ζημιώνεται ὁ πλησίον, ὡσὰν νὰ εἰποῦμεν, νὰ διδῶσκῃ, νὰ ἰατροῦῃ, νὰ ῥητορεύῃ εἰς τὴν κρίσιν, νὰ μαυθῆται παιδία, καὶ ἄλλα ὁμοία. Αἱ θυγατέρες τῆς Κενοδοξίας εἰσὶν ἑπτὰ. Ἡ μὲν πρώτη καύχησις, ἔταν ὑψώνης τοῦ λόγου σου μὲ λόγια περισσότερον, ἀπὸ ὅσων εἶναι εἰς τὴν εὐγένειαν, ἢ εἰς τὴν γνώσιν, ἢ πλοῦτον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἡ β'. Εὐρησις καινῶν πραγμάτων, ὡσὰν νὰ εἰποῦμεν, νὰ εὐρῆς νέαν μέθοδον, νὰ κάμῃς φαγία, φορέματα, καὶ ἕτερα, καὶ νὰ κάμῃς τοὺς ἄλλους νὰ σε θαυμάζουσιν. Ἡ γ'. εἶναι ὑποκρισις, ἔταν ὑποκρίνεσαι, καὶ προσ-

ποιῆσαι ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐναρετώτερος, τὸ ὅποιον, ἐὰν τὸ κάμῃς καὶ διὰ νευθίτησιν ἄλλων, ἀμαρτάνεις. Ἡ δ'. εἶναι δυσπείθεια, ἤγουν πῆσμα. Ἡ ε'. Ἀσυμφωνία. Ἡ σ'. Φιλονεικία. Καὶ ἡ ζ'. Παρακοή. Αὐτὰ τὰ ἑπτὰ εἶναι ἀμαρτήματα ἄπρεπα, ἀμὴ ὄχι θανάσιμα. Ἐξω νὰ τὸ κάμῃς τινὰς διὰ καταφρόνησιν τοῦ Θεοῦ νόμου, ἢ πολὺ σκάνδαλον τοῦ πλησίον. Γίνωσκε δὲ ἀκριβῶς, ὅτι ὁ πημπόνηρος δαίμων ἔχει συνθήειαν νὰ κάμῃς τρεῖς λάκκους εἰς πᾶσαν ἀγαθὴν ἐργασίαν νὰ σε ῥίψῃ εἰς ἓνα τούτων, ἐὰν τοῦ βολῆσῃ. Πρῶτον βάνει δυσκολίαν, καὶ σοῦ ἀποδείχνη τὴν πρᾶξιν ἀδύνατον, διὰ νὰ σε κάμῃ νὰ δειλιάσῃς, νὰ μὴ ἀρχίσῃς τὸ ἀγαθόν, β'. μηχανᾶται καὶ ἀγωνίζεται νὰ σε καταπέσῃ νὰ μὴ τὸ κάμῃς διὰ τὸν Θεόν, ἀλλὰ διὰ ἄλλον σκοπὸν, καὶ μὲ ἄλλην γνώμην καὶ ἐὰν ἰδῇ πῶς δὲν σε ἐνίκησεν εἰς ἓνα τῶν δύο τούτων, πάσχει νὰ σε ῥίψῃ εἰς τὸν γ. λάκκον, ἤγουν ἐπαινᾷ καὶ δοξαζέσῃς, διὰ νὰ κενοδοξήσῃς, νὰ σκοπίσῃ ἢ Κενοδοξία τὸν καρπὸν τῆς ἀγαθοεργίας. Ἀρκούσι τοσαῦτα διὰ τὴν Κενοδοξίαν, ἐπειδὴ ἓνα λογίζεται μὲ τὴν μητέρα. Καὶ τὰς ἐρμηνείας, ὅπου ἐγράψαμεν εἰς αὐτὴν, ἔμπορεῖς νὰ ἔχῃς καὶ εἰς τούτην. Ἐξω δὲ ἐπ' ἐκείνας, ἔχε καὶ ταύτην ξεχωριστὰ διὰ τὴν Κενοδοξίαν.

Ἀληθέστατον εἶναι, ὅτι ἤτεν εἰς τὸν κόσμον ἄνθρωποι περίφημοι καὶ ἐξακουστότεροί σου, ὅμως ἀπέθανον, καὶ ἴσως ἔχουσι νὰ τιμωροῦνται αἰῶνια εἰς τὴν κόλασιν, καὶ ἡμεῖς τοὺς ἐπαινοῦμεν καὶ εὐφημίζομεν, ἐκδιηγούμενοι τὴν δόξαν αὐτῶν. Τί ἔφελος τοὺς δίδει λοιπὸν ἢ μεγάλη φήμη, καὶ τὸ ἐξακουστὸν ὄνομα ἐδῶ εἰς τὴν γῆν; Καὶ τίνα βοήθειαν ἔχει ἡ ψυχὴ τους, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸν ἔπαινον; οὐδὲ μίαν. Λοιπὸν ὠφελιμώτερόν σου εἶναι, νὰ στρέψῃς τὰς ὀφθαλμούς σου, ὡ ἄνθρωπε, ἀπὸ τὴν ἐπίγειον καὶ πρόσκαιρον δόξαν, εἰς τὴν οὐράνιον καὶ αἰδίον, καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἰς αὐτὸ νὰ ἐξοδιάσῃς πᾶσαν σου πρᾶξιν, ὅτι δὲν σε ἔπλασε διὰ τὴν κενὴν καὶ ματαιάν δόξαν, ἀλλὰ διὰ τὴν αἰληθὴ καὶ οὐράνιον. Ταύτην δὲ τὴν ζωὴν σοῦ ἔδωκε,

διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τὸ τέλος σου διὰ μέσου
της. Τὰ μέσα εἶναι ἡ ἀρεταὶς καὶ καλῆς
ἐργασίας. Ἄφες οὖν τὴν ματαιότητα τῆς δόξης
τοῦ πλάνου κόσμου, εἰάν θείης τὴν ἀξιοθῆς
τῆς Ἐπουρανίου, ἣν ὁ Θεὸς σου ἠτείμασε.
Καὶ κάμνε τὰ ἴσα ταῦτα, μὴ ὅσον ἔχεις δύναμιν,
διὰ τὴν φύγην παντελῶς τὴν Κενοδοξίαν. α.
ἔχε κρυπτὰς τὰς ἀγαθοεργίας καὶ ἀρετὰς
σου, νὰ μὴ τὰς γνωρίσῃς τινὰς. β. ὅταν οἱ
ἐπαινοῦν οἱ ἄνθρωποι, συλλογίζου τὰς ἀμαρ-
τίας σου, καὶ ἔχε πόνον καὶ λύπην καρδίας
εἰς τὸν ἐπαινον ἑποῦ σου δίδουσι διὰ τὴν
ὀλίγην ἀρετὴν ἑποῦ βλέπουσιν· ἀμὴ τὰς ἀ-
μαρτίας σου δὲν ἤξεύρουσι. γ. καὶ τελευ-
ταίον, πρόσφερε καὶ δίδε τῷ ἐνεργετῇ Θεῷ
καθέσου ἐπαινον, ὅτι αὐτὸς εἶναι αἰτία παν-
τὸς ἀγαθοῦ, καὶ αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα
καὶ εὐχαριστία· διὰ τὴν ὅσον καλὸν καὶ ἄν-
ἐπραξίς, δὲν πρέπει νὰ καυχῆθῃς, οὔτε νὰ
κενοδοξήσῃς, ὅτι ἄνευ τῆς θείας βοήθειας
καὶ χάριτος, τίποτα δὲν ἐκατώρθωνες ἀπὸ
λόγου σου. Ἐάν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶ-
κον τῶν ἀρετῶν, μάτην κοπιῶμεν. Καλλίον
εἶναι νὰ εἶσαι ἀμαρτωλὸς μὴ ταπεινώσῃς,
πάρῃς δίκαιος ὑπερήφανος· ὅτι εἰάν καὶ κα-
τορθώσῃς πᾶσας τὰς ἀρετὰς, καὶ νὰ ἔχῃς
ὑψηλοφροσύνην, κολάζεσαι, καθὼς ἀπὸ τὰ
ὄψω αὐτὰ παραδείγματα ἠμπορεῖς νὰ πι-
στωθῆς τὴν ἀλήθειαν, τὰ ὅποια ἀρμόζουσιν
εἰς τὸ ἄνωθεν τῆς ὑπερηφανίας Κεφάλαιον,
ἀμὴ διὰ τὴν νὰ μὴ γένη ἐκεῖνο πολλὰ μέγαλον,
καὶ τοῦτο μικρότατον, τὰ ἐγράψαμεν εἰδῶ.

Εἰς τὸ ἀνθισμένον Λιθαδίον φαίνεται,
ὅτι εἰς ἓνα Μοναστήριον ἦτον εἰς Μοναχὸς
κλυτογός, τὸν ὅποιον ἐδαρέθη μίαν ἡμέ-
ραν ὁ Πρεσβύτερος, καὶ τῷ εἶπε, νὰ σιωπή-
σῃ, καὶ νὰ μὴ συντύχῃ πλέον ποσῶς. Ὁ
δὲ ἐσιώπησεν αἰσχυρῶς, καὶ ἀπ' ἐκείνης
τῆς ὥρας δὲν ἐλάλησε λόγον τινὰ, καὶ τό-
σον ἐπρέκοψε μὴ τὴν ἀρετὴν ταύτην τῆς
σιωπῆς, ἑποῦ ἤξιώθη νὰ γνωρίξῃ τὰ ἀπό-
κρυφα τῶν ἀδελφῶν. Καὶ ἀπεκάλυψεν αὐ-
τῷ ὁ Θεὸς μυστήρια πάμπολλα. Εἰς τὰ
ἄλλα αὐτοῦ τοῦ Μοναστηρίου ἦτον τρεῖς Ἐρ-
μημίτης ὀνομαστὴς καὶ περίφημος, ὃς τις
ἐθθενήσας εἰς θάνατον, ἐμήνυσεν εἰς τὸ
Μοναστήριον, νὰ ὑπάγῃ τινὰς Πνευματι-
κῶς, νὰ τὸν κοιωνήσῃ τὰ Ἅγια. Ἐκί-ν-
την οὖν εὐθὺς ὁ Ἠγουμένος μὴ τὸν ἀδελ-
φὸν ἐκίονον τὸν ἄλλαν, καὶ πηγένωντας,
τοὺς ὑπῆντησεν ἓνας ληστής, ὃς τις ἤρχετο
καὶ αὐτὸς εἰς τὸν Ἀσκητῶν δι' εὐλαβίαν,
νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ εὐλογίαν. Καθὼς οὖν
ἐκοινῶναι ὁ Ἀσκητής, ἦτον ἐκεῖ πλησίον
καὶ ὁ ληστής μετὰ φόβου καὶ τρόμου πολ-
λοῦ κρίνωντας ἀνάξιον τοῦ λόγου του, νὰ
στέκῃ ἐμπροσθεν τοιοῦτου Ἁγίου. Τότε λέ-
γει μετὰ δακρῶν πρὸς τὸν Ἀββᾶν, Ἅγι-
ε τοῦ Θεοῦ, χαρὰ εἰς ἐμένα· ἄμποσι νὰ ἦτον
ἡ ψυχὴ καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ εἰς τὰ
μέτρα τῆς ἀρετῆς σου. Τότε ὁ ἄγνωστος
Ἀσκητής δὲν ἐταπεινώθη νὰ εἶπῃ, Ἀδελ-
φε, ἀμαρτωλὸς εἶμαι καὶ ἐγώ, ὡς τοῦ λόγου
σου, ἢ ἄλλα τοιαῦτα, ἢ καὶ νὰ σιωπήσῃ
μὴ πόνον καρδίας εἰς ἐκείνον τὸν ἐπαινον,
ἀμὴ εἶπε ταῦτα πρὸς τὸν ληστήν: Πᾶς ἔ-
νας τὸ ἀγαθὸν ὀρέγεται. Ταῦτα ἀκου-
σας ὁ ἄλλος, ἐκλαυσε πικρῶς. Ἐπιτα-
στρέφοντας πρὸς τὸ Μοναστήριον, ἠκολού-
θει καὶ ὁ ληστής μὴ πολλὴν χύσιν δα-
κρῶν, ὅπου ἦτον θάυμα ἐξαισίον· καὶ
θρηνηῶν ἐξ ὅλης καρδίας, ἐζήτηε νὰ ἐξομολο-
γηθῇ, ἔχων γνώμην βεβαίαν καὶ στερεάν,
νὰ μὴν ἀμαρτήσῃ πλέον εἰάν ἐπιρῆναι καὶ
τὴν ζωὴν του, ἀλλὰ νὰ περᾶσῃ ἀσκητικά
τὸν βίον αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἀκολουθῶν μὴ
τὴν μετανοίαν ἐκείνην καὶ συντριβὴν καρ-
δίας, ἐξέψυξε. Τοῦτο βλέπων ὁ Μοναχός,
ἐγέλασε, καὶ ἐχάρη λίαν. Ἀρ' οὐ δὲ ἐθα-
σαν εἰς τὸ Μοναστήριον, τὸν ἠρώτησεν ὁ Ἠ-
γουμένος τὴν αἰτίαν, διὰ τὴν ἐκλαυσε, ὅταν
ἐκοινῶναι τὸν Ἐρημίτην; καὶ ἐγέλασεν, ὅ-
ταν ὁ ληστής ἐξεψύχησεν; Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τῷ· ὅταν ἐκοινῶνησεν ὁ Ἀσκητής, ὅπου
εἶπεν ὁ ληστής, νὰ ἦτον ὡσπερ ἐκείνον, ὑ-
περηφανεύθη, ἰσαρῶντας εἰς τὴν νηστείαν
αὐτοῦ καὶ ἀσκησιν, καὶ ἐκολάσθη ὁ ἄθλιος,
ὅτι ὁ Κύριος μισεῖ τοὺς ὑπερηφάνους, καὶ
τοὺς βδελύττεται. Καὶ πάλιν ὁ ληστής ἤρ-
χετο κατοπιν μὴ πολλὴν συντριβὴν καρδίας,
νὰ ἐξομολογηθῇ, καὶ εἶχε γνώμην νὰ ὑ-
πάγῃ εἰς τὴν ἀσκησιν, νὰ κάμῃ μέγαλην
μετανοίαν καὶ ἀγῶνα ἕως θανάτου, καὶ
τελευτήσας εἰς αὐτὴν τὴν θείαν ἀρετὴν γνώ-
μην, ἐσώθη. Ἐτι δὲ εἰς τὸ Πατρικὸν ἀνα-
γινωσκται τὸ φοβερὸν τοῦτο καὶ θρηνηῶν

πολλῶν καὶ δακρῦν ἀξιον ἐκδιήγημα, τὸ ἴπιον γράφω ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τούτου τοῦ λόγου, διὰ σφραγίδα τῶν ἄλλων, νὰ τὸ βλέπουν οἱ ἐνάρετοι, νὰ ἔχουσι φόβον καὶ κροσοχὴν, νὰ μὴ χάσουσι ἀθλίως τοὺς κόπους τους. Ἦτον οὖν εἰς Ἀσκητῆς εἰς τὴν Ἱρτημον, καὶ μαθῶν ὅτι ἀπέθανεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὃς τις εἶχεν ἓνα παιδίον τριῶν χρόνων, ἀπελθὼν ὁ γέρον, ἐπῆρε τὸ βρέφος εἰς τὸ καλλίον του, καὶ τὸ ἀνέθρεψε μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, νοθετήσας αὐτὸ εἰς τὴν τάξιν τῆς Μοναδικῆς πολιτείας, καὶ ἱφύλαττε πολλὴν σκληραγωγίαν καὶ ἀσκησιν, τόσον ὅπου ἐθαύμαζεν ὁ γέρον πολλά, βλέπωντάς το νὰ ἔχη τοσαύτην ζείνιν εἰς τὰ Πνευματικά. Ἐνήστευεν, ἀγρύπνα, ἐμετανοεῖζε, καὶ ἄλλα ὅμοια ἐπραττεν ὅθεν ὁ γέρον ἐδόξαζε τὸν Θεόν, θαρρῶντας, ὅτι ἦτον ἅγιος ἄνθρωπος. Ὅταν οὖν ἐφθασεν ὁ νέος εἰς τοὺς ἰή. χρόνους, ἀπέθανεν. Ὁ δὲ γέρον εἰδέτο τοῦ Θεοῦ κατ' ἐκάστην, νὰ τοῦ φανερώσῃ, εἰς ποῖον μέρος τοῦ Παραδείσου ἀνέπαυσε τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ. Οὕτω κολλάκις εὐχόμενος, εἶδεν ἱστασιν, καὶ

βλέπει τὸν παῖδα εἰς τόπον βρωμεσμένον, καὶ δυσωδίστατον. Καὶ ἐκραύγασε μεγαλοφώνως ἀπὸ τὴν λύπην πρὸς Κύριον, λέγων ταῦτα μετὰ δακρῦν. Ὁ Θεὸς πολυέλεε, καὶ τί ἀδικίαν ἔκαμες, νὰ βάλῃς τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐνάρετον εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου ἦτον Παρθένος καὶ ἐγκρατῆς. Ὡμί δὲν ἔφαγε ποτέ του, μόνον μὲ χορτάρια καὶ ὕδωρ ἐτρέφετο, καὶ ἄλλας πολλὰς ἀγαθοεργίας ἐτέλει διηνεκῶς. Λοιπὸν, διατὶ νὰ τὸν κολάσῃς τὸν ἄθλιον; Ταῦτα εἰπὼν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ. Μὴ βλασφημῆς ὡ γέρον, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν κάμνει ποτὲ ἀδικίαν. Ὅταν ἐνουθέτας τὸν παῖδα εἰς τὰς τάξεις τῆς ἀσκήσεως, διατὶ ἄγνωστε, δὲν τοῦ ἐρμήνευσις τὴν ταπεινώσιν; γίνωσκε γῆν, ὅτι ἐνόμιζεν εἰς τὸν νοῦντου, πῶς ἦτον Ἅγιος, καὶ δι' αὐτὸ δικαίως ἀπώλετο. Ὁ γὰρ Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντινάσsetαι. Λάβετε παραδειγμα, ὡ ἀκροαταί, καὶ μὴν ὑπερηφανευθῆ τινὰς, καὶ ὅλας τὰς ἐντολαίς φυλάξῃ, ἀλλὰ μᾶλλον ἄς εὐτελίξῃ τοῦ λόγου του ἐν ταῦθα, ἵνα ἐκεῖ δεξιῶσθῇ αἰώνια.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Θ.

Περὶ Φιλαργυρίας.

Τὰ πολλά καὶ διάφορα πράγματα, ἦγουν χρυσίον, ἀργύριον, λίθοι τίμιοι, ὡσὰν καὶ καθὲ ἄλλο πολύτιμον, γεννοῦσιν εἰς τὴν καρδίαν μας μίαν τινὰ ὄρεξιν, καὶ πόθον νὰ τὰ ἰδοῦμεν. Ἐκ δὲ τῆς ὀράσεως γεννᾶται ἡ ἐπιθυμία νὰ τὰ ἀποκτήσωμεν εἰς ἀπόλαυσιν καὶ ὠφελειάν μας, καὶ οὕτως ὅταν τὰ βάλλωμεν εἰς τὰς χεῖράς μας νικουμένα ἀπὸ τὴν μισαδελφον φιλαργυρίαν, ἧτις εἶναι μία ἀγάπη ἀτακτος καὶ ἐπιθυμία ἀχόρταστος, νὰ ἀποκτήσωμεν περισσότερα ἢ ὅσα ἔχομεν, καὶ ποτὲ δὲν χορταίνει ὁ φιλάργυρος, ἀμὴ ὅσον συναίρει, τοσοῦτον καίεται: ἀπὸ τὴν δίψαν χειρότερα, ὡς ἡ θάλασσα ὅπου δὲν χορταίνει τόσα κατάμα ὅπου δίχεται, καὶ ἡ στία ξύλα,

ἀμὴ ὅσον τῆς δώσης περισσότερα, τόσον χωνεύει καὶ τρώγειτα. Πρεπόντως ὁ μέγας Παῦλος ἐπωνόμασε τὴν φιλαργυρίαν, ρίζαν πάντων τῶν κακῶν, καὶ εἰδωλολατρείαν, ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνομήματα, ἄλλο δὲν εἶναι τούτου ἀπαυθρωπότερον. Ὁ φιλάργυρος οὐκ ἔχει ἀγάπην, οὔτε γινώσκει πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ ἀδελφούς, ἀλλ' ἔχει τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ὡς ἄλλοτρίους, καὶ μόνον τὰ χροῖματα ἀγαπᾷ, σίβεται, προσκυνᾷ ὡσπερ εἰδῶλα, διὰ τοῦτο δὲν ἔχει μέρος εἰς τὴν Βασιλείαν ἐκείνην τὴν Ἐπουρανίον. Μὴν ἐλπίζῃς ποτὲ καλὸν ἀπὸ τὸν φιλάργυρον, ὅτι εἰν εἰς τοῦ λόγου του εἶναι κακὸς καὶ ἀπάνθρωπος, πῶς νὰ κάμῃ, εὐσπλαγγχνίαν εἰς ἄλλου; Ὁ φουκάς,

ἤγουν τὸ πῆλινον ἀγγεῖον, ὅπου κρύπτουσι τὰ ἀργύρια, ὅλα λαμβάνει, καὶ τὰ κρύπτει ὅσα τοῦ δώσου, καὶ ποτὲ δὲν σοῦ δίδει καὶ ἓνα ἀπ' ἐκεῖνα, ἕως νὰ εἶναι ἀκέραιος. Ἀμὴ δὲ τὸν συντριψῆς τον, σοῦ τ' ἀφίνει ἄκων καὶ μὴ βουλευμένος. Οὕτως εἶναι ὁ φιλάργυρος, ὅσα τοῦ δώσου φυλάττει, καὶ κρύπτειτα, καὶ δὲν δίδει τινὸς ἀπὸ ταῦτα καὶ ἓνα ἄσπρον ἕως τὸν θάνατον. Τότε τὰ ἀφίνει στανικῶς ὁ τρισαέθλιος, καὶ ἀπολαμβάνουσι ἄλλοι τὸν πλοῦτον, ὅπου αὐτὸς ὁ ἄφρων ἐσύναξε μὲ ἰδρωτὰ καὶ κόπον πολὺν, καὶ ψυχικὴν κόλασιν, πολλάκις δὲ τὸν κληρονόμοισιν ἐχθροὶ καὶ ἀλλότριον. Ὁ Φιλάργυρος οὐκ εἶδε ἀλήθειαν, οὐ ποθεῖ φήμην, δὲν ἠξεύρει ἀγάπην, ἀλλὰ φιλεῖ τὸν χρυσὸν ὑπὲρ τὸν Χριστὸν, ἤγουν ἀγαπᾷ τὸν πλοῦτον περισσότερον, παρὰ τὸν Θεόν. Δὲν εἶναι πράγμα χειρότερον οὔτε ἐδῶ, οὔτε εἰς τὸν Ἄδην ἀπὸ τὸν Φιλάργυρον. Οἱ ἄλλοι ἀμαρτωλοὶ, ἂν καὶ διὰ λόγου τους εἶναι ἀχρεῖοι καὶ ἐπιζημίιοι, καὶ εἰς τὸν πλοῦτον εἶναι ὀφείλομοι, ἀμὴ ὁ Φιλάργυρος εἶναι κακὸς εἰς ὅλους, καὶ εἰς τοῦ λόγου του. Ἀπὸ ὅλους εἶναι πτωχότερος, διατι τοῦ λείπουσιν ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ἔχει, καὶ ὅσα δὲν ἔχει. Ἐκεῖνο ὅπου ἔχει, δὲν τὸ ὀρίζει, ἀλλὰ εἶναι δούλος καὶ σκλάβος του. Τῆς πενίας λείπουσιν ὀλίγα πράγματα, ἀμὴ τὸν Φιλάργυρον δὲν τὸν χορταίνει ὅλος ὁ κόσμος. Καθὼς ὁ Ἄδης δὲν χορταίνει ποτὲ, ὑποδεχόμενος τόσας ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ὁ Φιλάργυρος εἰς τὰ χρήματα. Ἐξυπνος κρατεῖ τὸ χρυσίον εἰς τὰς χεῖράς του. Χρυσίον ψηλαφᾷ, χρυσίον στοχαζέται, καὶ μελετᾷ κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν. Κοιμώμενος δὲ, τὸ αὐτὸ φαντάζεται εἰς τὸν ὕπνον του. Ὅλοι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολαμβάνουσι καὶ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον παραμικρὰν ἠδονὴν καὶ ἀπολαυσιν· ὁ δὲ Φιλάργυρος, οὔτε ἐδῶ, οὔτε εἰς τὸν ἄλλον. Τὰ ἴδια τέκνα του τοῦ ἐπιποθοῦσι τὸν θάνατον, διὰ νὰ λάβουν τὸ πρᾶγμα του. Ἀνάξιον εἶναι τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὁ φιλάργυρος, καὶ πρέπει του νὰ ἀποθάνῃ κρεμασμένος εἰς τὸν αἴρα, ὅπου εἶναι ἡ οἰκία τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων, ὡς τὸν προδότην Ἰούδαν ὅπου δια

τὴν Φιλάργυριαν αὐτοῦ ἐπούλησε τὸν μπουκτον. Ὅταν δὲν ἐπιθυμᾷς, ἄνθρωπε, γεια πράγματα, ἔχει ἡ καρδία σου γῆνην καὶ εἰρήνην ἀνεύκαστον· ποθὸν ταῦτα, εἶσαι ὑποκείμενος εἰς φόβον καὶ νου, διατι ἐπιθυμᾷς ἐκεῖνο ὅπου δὲν εἶ καὶ ὅταν τὸ ἀποκτήσης, φοδᾷσαι μὲ καὶ χάσης το. Ἡ βραχυτῆς τῆς ζωῆς ἔχει τὰς ἀτάκτους ἐπιθυμίας μας. Εἰς τὴν συνάγεις πλοῦτον, Φιλάργυρι, ἐκδύναται νὰ σοῦ δώσῃ τινὰ παραμυθίαν σώματος. Μόνον καίεσαι εἰς τοῦτον κόσμον εἰς τὴν πικρίαν τῆς ἐπιθυμίας καὶ αὐριον ἀφίνεις τὰ πράγματά σου ἐτήρημα, καὶ ἀπέρχεσαι εἰς τὸν ἀγαρῶν, ὅπου μέλλεις νὰ φλογίζεσαι αἰὼν εἰς τὸ πῆρ τῆς κολάσεως. Ποῖον ἔργον λαμβάνεις, ταλαίπωρε, ἀπὸ τὸν σαυρὸν αὐτόν, ὅπου συνάγεις μὲ τόσον πον καὶ μέριμναν; Ἐνθυμήσου τοῦ οἰοῦ ἐκεῖνου, ὅπου ἐχαίρετο, πῶς ἐκασεν ἡ χώρα του, καὶ ἔλαγε πρὸς ἐὰν Ἀναπαυοῦ ψυχὴ μου, τρώγε, πίνε, ὅχεις πολλὰ ἀγαθὰ διὰ πολλοὺς χρόνους. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός. Ὁ ἄγνωστε, τὴν τὴν νύκτα πέρνουσι τὴν ψυχὴν σου καὶ τί νὰ γένη τὸ πρᾶγμα σου; τίς μὲ πάρη; τί ὄφελος λαμβάνεις ἀπὸ ἐκὲν ταλαίπωρε; Αὐτὴν τὴν παραβολὴν ἔα πάντα νὰ ἐνθυμοῦνται οἱ πλοῦσιοι, ὅτι νυκτὸς ἡ ἐνθυμήσεις εἶναι κατὰ τῆς Φιλάργυριαν Θεραπεία καὶ φάρμακον. Ἐν ὀλίγα καταφρονᾷς τὰ προσκαιρα, ἐὰν ἐμᾶσαι τὸν θάνατον, ὅτι τότε μὲ πᾶν ἐλίψιν βιαίως χωρίζεσαι ἀπ' αὐτὰ ὅπου μὲ τοσαύτην ἀδικίαν ἀπόκτησες. Τίνα βοήθειαν δύναται τότε νὰ σοῦ ὁ πλοῦτος, ὅπου σὲ ἀφίνει εἰς τὸν τῆ γυμνόν, ἀπελπισμένον καὶ βρωμισμένον νὰ σὲ φάγουν οἱ σκώληκες, καὶ οἱ κληρονομοὶ νὰ λάβουν τὸ πρᾶγμα σου; Ἐπί τὸ δὲν λαμβάνεις οὐδ' ἐν ἀπ' αὐτὰ τὰ προσκαιρα ἀγαθὰ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, σὲ λείτα μὲ τοὺς πένητας τώρα, νὰ τὰ εὐφραίνῃ τότε βοήθειαν. Ὁ Μέγας Βασιλεὺς γράφει εἰς μίαν Ὀμιλίαν κατὰ τῶν φιλάργυρων. Ὁ ἄρτος ὅπου κρατεῖς, ἄσπλαγγ πλοῦσι, εἶναι τοῦ πτωχοῦ τοῦ πεινασμένου.

Τὸ ἔνδυμα ὅπου φοιάγεις, εἶναι τοῦ γυμνοῦ. Καὶ τὸ ἀργύριον ὅπου κλειδώνεις, εἶναι τοῦ πίνητος, ὅπου τὸ χρειάζεται. Καὶ ἀμαρτάνεις πολλὰ, ὅταν ἔχῃς περισσότερον ἀπὸ τὴν χρείαν σου, καὶ δὲν τὸ δίδεις αὐτοῦ εἰς βοήθειαν. Ἡ Φιλαργυρία εἶναι μία ἀτακτος ἀγάπη νὰ ἀποκτήσῃς πλοῦτον, τὴν ὁποίαν ἐπωνομάζει ὁ Αὐγουστίνος, ἰὸν τῆς ἀγάπης, ἦγουν φαρμάκι ὅπου θανατώνει τὴν ψυχὴν, διατι προτιμᾷς τὸν πλοῦτον τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου, καὶ τοῦ λόγου σου. Ἀπὸ τὴν Φιλαργυρίαν γεννοῦνται ἄλλα ἑπτὰ ἀμαρτήματα, κατὰ τὸν ἄνωθεν Γρηγόριον, καὶ ὅλα πορεύονται εἰς τὸ τέλος τῆς μητρὸς αὐτῶν, ἦγουν συνάγουσι πλοῦτον ὑπὲρ τὴν χρείαν. Τὸ πρῶτον εἶναι ἡ Σκηνηπία, καὶ φειδωλία, ἧτις εἶναι μία σκληρότης τῆς καρδίας, ὅπου σὲ κάμνει νὰ θησαυρίζῃς ἀνελετήμονα, καὶ δὲν σπλαγγνᾷσαι τὸν πίνητα. Τὸ β' εἶναι, καὶ λέγεται Ταραχὴ τοῦ νοῦς, καὶ γεννᾷται ἀπὸ τὸν φόβον, ὅπου ἔχεις νὰ χάσῃς τὸν πλοῦτον, ἢ ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν πληθύνῃς. Τὸ γ' εἶναι Βία, ὅταν ἀρπάξῃς βιαίως τὰ ἀλλότρια διὰ τὸ αὐτὸ τέλος. Τὸ δ' εἶναι Ψεῦδος, ὅταν μὲ δολεροῦς καὶ ἀπατηλοῦς λόγους πέρνεις τὰ ἀλλότρια. Τὸ ε' εἶναι Ἐπιπορκία, ἦγουν ὀμνυεῖς ψεύματα, διὰ νὰ κερδήσῃς τίποτες. Τὸ σ' εἶναι Δόλος, ὅταν μὲ ἀπατηλὰ καὶ δολερὰ λόγια καὶ ἔργα πλανᾷς τὸν πλησίον σου. Τὸ ζ' καὶ τελευταῖον λέγεται Προδοσία, καθὼς ἔκαμεν ὁ Ἰούδας εἰς τὸν Δεσπότην. Εἰς αὐτὰ ὅλα ἀμαρτάνεις τρισσῶς· α'. εἰάν ἔχῃς δύναμιν, καὶ δὲν βοηθᾷς εἰς τὴν χρείαν τοῦ πίνητος· β'. εἰάν διὰ τὴν πολλὴν προσπαθειαν καὶ ἀγάπην τοῦ πλοῦτου, παραβαίνεις τὸν νόμον καμμίαν φοράν, καὶ δὲν κάμνεις τὸ ὀφειλόμενον, τουτίστιν ἀμελᾷς τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἐργάζεσαι τὴν Ἐορτήν, διὰ νὰ αὐξήσῃς τὸν πλοῦτον, καὶ ἄλλα παρόμοια· γ'. εἰάν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δίδῃς μεγάλον σκάνδαλον, ἢ ζημίαν τινὰ τῷ πλησίον ἢ τι σωματικὴν, ἢ ψυχικὴν. Ἡ Φιλαργυρία σὲ κάμνει καὶ ζημιώσασαι τὰ οὐράνια ἀγαθὰ δι' αὐτὰ τὰ προσωρινὰ καὶ μάταια, καὶ

αἰχμαλωτίζεις τὴν καρδίαν σου, ὡτάν ἕνας τύραννος, μὲ τὴν ἀπληστον ἐπιθυμίαν τοῦ πλοῦτου. Αὐτὴ εἶναι τοῦ διαβόλου τὸ ἀγκιστρον σκεπασμίνον καὶ δολωμίνον μὲ τὸ χρυσίον, καὶ μετ' αὐτὸ πλανᾷ καὶ τοὺς κάμνει δούλους ταλαιπωρημένους τοῦ πλοῦτου, καὶ τὸς περιέχει, ὡς αἰχμαλώτους εἰς σιδηρᾶν ἄλυσον. Διατι γοῦν, ἄφρων, συνάγεις πλοῦτον ἐπίκτηρον; νομίζεις τάχα νὰ τὸν χαρῆς εἰς τὴν ζωὴν ταυτην, καὶ ν' ἀπολαύσῃς εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὸν αἰώνιον; πλανᾷσαι, ὅτι ἡ Φιλαργυρία δὲν σοῦ δίδει τινὰ ἀπόλαυσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὀδύνην καὶ βάσανον. Καὶ πάλιν ὁ Κύριος δὲν δίδει τοῖς φιλαργύροις τὸν οὐράνιον πλοῦτον, ἀλλὰ τοῖς ἐκουσίως πτωχοῖς, οἱ τινες εὐγαλαν τὸν πόθον τοὺς ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα αὐτὰ καὶ μάταια ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, καὶ ἐπέθησαν τὰ οὐράνια. Τοῖς δὲ φιλαργύροις νὰ δώσῃ κόλασιν καὶ τιμωρίαν αἰώνιον, ὅτι διὰ τὴν ἀχορταγίαν τοὺς ἐπροτίμησαν τὴν γῆν ὑπὲρ τὸν οὐρανόν, ποθεῦντες ἐπίκτηρα πράγματα. Κύτταξε γοῦν, πόσῃν τιμωρίαν σοῦ δίδει ἡ Φιλαργυρία, καὶ πόσον ὄφελος. Καὶ μὴ θησαυρίζῃς ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, ἐπεὶ οἱ θησαυροὶ οὗτοι φθειρόνται, καὶ δὲν δύνανται νὰ χορτάσουσι τὴν ἐπιθυμίαν σου. Ἀλλὰ ἐπίστρεψον εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄντως ἀγαθόν, ὅπου ἡμπορεῖ μόνον νὰ θηραπίωσῃ τὴν καρδίαν σου, τουτίστιν, ὅπου σοῦ ἠτοίμασεν ὁ Κύριος ἐν τῷ οὐρανῷ. Ἀμὴ αὐτὰ πάντα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ εἶναι γιμάτα χολῆν καὶ θλίψιν. Ὅταν δὲν τὰ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι, τὰ ποθοῦσι, καὶ ὅταν τὰ ἀποκτήσουσι, τὰ συγγέρονται. Ἀρκοῦσι τσαῦτα διὰ πρώτην σου νευθειαν κατὰ τῆς ἀσπλάγγου Φιλαργυρίας.

Δεύτερον. Ἐάν εἶσαι πτωχός, καὶ ποθεῖς νὰ πτωχότης (τὸ ὅποιον εἶναι Φιλαργυρία τρανήτερη, παρὲξ νὰ εἶχῃς πλοῦτον, καὶ νὰ τὸν ἠγάπῃς), εὐχαρίστησον τῷ Θεῷ διὰ τὴν πενίαν σου· ὅτι εὐκλωότερον εἶναι νὰ κάμῃ ἀρετὴν ὁ πτωχός, παρὰ ὁ πλούσιος. Τοῦτο γνωσκοντες οἱ ἔξω σοφοί, ἐμισοῦσαν τὸν πλοῦτον, διατι τοὺς ἐμποδίζε ν' ἀποκτήσουν σοφίαν καὶ ἄλλας ἀρετάς. Καὶ εἰάν αὐτοί, ὅπου Χριστοῦ φωτισμένον δὲν εἶχασιν, μόνον ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς φύ-

σεως ὀδηγούμενοι, ἐπροτιμοῦσαν τὴν πτωχείαν, δυνάμενοι νὰ ἔχουσι πλοῦτον, διὰ ποίαν αἰτίαν ἐσὺ πεφωτισμένος ἀπὸ φῶς ὑψηλότερον τῆς χάριτος, δὲν γνωρίζεις αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, νὰ κάμης ἀρετὴν τὴν ἀνάγκην, εὐχαριστῶν τῷ πασόφω Θεῷ, ὅπου σοῦ ἔδωκε τὴν πενίαν, ὡσερ μίσου καὶ ὄργανον τῆς σωτηρίας σου ἀσφαλέστερον; Κατάλαβε τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ἐάν αὐτοί, λέγω, μόνον διὰ τὴν ἔξω σοφίαν τοῦ Κόσμου ἐκαταφρονοῦσαν πλοῦτον, ἐνάστευον, ἐτάλαιπωροῦντο ὀλόγυμοι, δὲν ἔπιναν ὕδωρ εἰς τὴν δίψαν τους, καὶ ἄλλας στενοχωρίας, καὶ θλίψεις ἐδίδασι τῆς σαρκός, διὰ τὴν νὰ μὴ τὸ κάμης ἐσὺ ὅπου εἶσαι μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐλπίζεις νὰ ἀπολαύσης τὸν Οὐράνιον πλοῦτον καὶ ἀφθαρτον; τοῦ ὁποίου δὲν ἀξιόυεται τινὰς πλούσιος, ἐάν δὲν περάσῃ τὴν τεθλιμμένην ὁδὸν καθὼς καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι, καὶ αὐτὸς ὁ Δεσπότης Χριστὸς ὁ Ἐπουράνιος Βασιλεὺς; διὰ τὴν νουθετῆσαι μὲ ἄλλων παράδειγμα; Ζητῶντας πλοῦτον ὁ Γιεζῆς ὁ δούλος τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου, ἐκληρονόμησε τὴν λέπραν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν. Μὲ θείαν κρίσιν ὑπερέθησαν τοῦ προσκαιροῦ βίου διὰ τὴν Φιλαργυρίαν αὐτῶν ὁ Ἀνανίας μετὰ τὴν Σαπφείραν. Ἴδε τὸν ἄθλιον Ἰούδαν, εἰς πόσον κακὸν τὸν ἔφερε τοῦτο τὸ πάθος.

Οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ ἕτερα παραδείγματα εὐρίσκεις εἰς τὴν θείαν Γραφήν, μὲ τὰ ὅποια γνωρίζεις, πῶς εἶναι τὸ μέρος τῶν πτωχῶν ἀσφαλέστερον, εὐχαριστοῦντες τῷ εὐεργετῇ Θεῷ εἰς τὴν πενίαν αὐτῶν, νὰ σωθοῦσι.

Τρίτον καὶ τελευταῖον, ἐάν εἶσαι πλούσιος, συλλογίσου, πόσον εἶναι μάταια καὶ ψευδῆ αὐτὰ ὅλα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ. Ἦσαν πολλοὶ πλούσιοι περίσσα καὶ ἐντιμότετοι, καὶ ὕστερον ἤλθασιν εἰς πενίαν ἐσχάτην· ὅτι μίαν ὥραν εἶναι βολετὸν νὰ ζημιωθῆς ὅσον πλοῦτον ἔχεις, ἢ καὶ εἰς τὸν θάνατόν σου τὸν ἀφίνεις, καὶ γίνεται ὁ θνητὸς ἐκεῖνος καὶ φοβερός διαμερισμός, νὰ κυριεύσουν τὸ σῶμα οἱ σκώληκες, τὰ πράγματα οἱ κληρονόμοι, καὶ τὴν ψυχὴν σου οἱ ἀσπλαγχνοὶ δαίμονες, νὰ τὴν κολάζουν αἰῶνια.

Δίδοι γοῦν ἐλεημοσύνην τὸ κατὰ δύναμιν, ἵνα μὴ σὲ νικήσῃ τῆς Φυλαργυρίας ὁ ὄφις, καὶ πάθῃς το ὡς τὸν κάτωθεν πλούσιον. Καὶ ἐάν ὀκνεύῃ ἡ ὄρεξις σου, βιάξῃ τὴν· ὅτι δὲν ἔχεις βεβαιότερον πρᾶγμα ἀπ' ἐκεῖνο, ὅπου διαμερίζεις πτωχοῖς, ὅπου τινὰς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ κλέψῃ, μήτε ποσῶς φθειρῆται, ὡς ἐτούτον τὸν πλοῦτον τὸν πρόσκαιρον.

Φεβερὸν τῆς Ἀσπλαγγίας Ἰπὸδειγμα.

Γράφει ὁ Διδάσκαλος Σίμων, ἔτι εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας πλησίον τοῦ Σπαλάθου, εὐρίσκεται μία λίμνη πολλὰ βαθία, τὴν ὅποιαν ὀνομάζουσι τοῦ χωρικοῦ, διὰ τὴν λέγουσιν, ὅτι τοὺς περασμένους χρόνους, ἐκαταίκα εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον εἰς χωρικὸς πλουσιώτατος ἀπὸ πρόσκαιρα πράγματα, ἀπὸ δὲ σπλάγγνος καὶ ἔλκος πρὸς τοὺς δεομένους, πτωχοῖς καὶ ἄμοιρος· ὅτι ὅσον εἶχε βίβιν πολὺν, ἀργύριον, χρυσοῖον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τόσον δὲν ἐδύνετο νὰ ἰδῇ πτωχὸν εἰς τὴν θύραν του ὁ τρισάθλιος, ἀλλὰ ὕβριζε, καὶ ἐδίωκε τους. Οὗτος εἶχε γυναῖκα, παιδας, καὶ ἔγγονας. Μίαν ἡμέραν δὲ ὅταν ἦτον αὐτὸς ὁ ἀσπλαγγνος μετὰ τοὺς δούλους

του εἰς τὰ χωράφια, καὶ ἐδεύλευαν, καὶ δὲν ἦτον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέξ μία νύμφη ὅπου εἶχεν, ἐνάρετος, μετὰ δύο τῆς τέκνα, ὑπῆγεν ἕνας πτωχὸς ὠραίος τὴν ἔψην καὶ Σαυμάσιος, ὅστις ἐζήτησε τῆς γυναικὸς ἐλεημοσύνην. Αὐτὴ δὲ τοῦ ἔδωκεν ὅ, τι ἐδυνήθη, ἔπειτα τὸν ἐνουθέτησε μετὰ ἀγάπην καὶ σπλάγγνος, νὰ παγένη, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ πενθερὸς τῆς, ἢ ἄλλος τῶν συγγενῶν αὐτῆς ἀσπλαγγνος, νὰ τοῦ δώσουν τινὰ ἐνόχλησιν. Ὁ δὲ πτωχὸς εἶπε πρὸς αὐτὴν τὸ βράδου πρᾶσχε ἀκριδῶς ὅταν ἴδῃς νὰ ἀναβλύσῃ μία πηγὴ εἰς τὸ μέσον τοῦ οἴκου σου, λάβε τὸ ἕνα σου τέκνον, καὶ φύγε εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔρος, νὰ φυλαχθῆς ἀβλαβὸς· ὅτι ὁ Κύ-

ριος ἐμίσησε πολλά τὴν ἀσπλαγχνίαν τοῦ οἴκου τούτου, καὶ βούλεται νὰ τὸν ἀφανίσῃ. Ταῦτα λέγων, ἐγένετο ἄφαντος· καὶ εἰς τὰς γ' ὥρας τῆς νυκτός καθιζόμενος εἰς τὸν δεῖπνον ὁ χωρικός, μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων αὐτοῦ, ἀρχίζει τὸ ὕδωρ νὰ ἀναβλύσῃ ἀπὸ τὸ ἔδαφος· καθὼς προεῖπεν ὁ Ἄγγελος. Τότε ἡ εὐσπλαγχνος ἐκείνη γυνὴ ἠγέρθη τῆς τραπέζης εὐθύς, καὶ λαβούσα τὰ δῶμα τῆς τέκνα, ἔτρεχε πρὸς τὸ ὄρος ὁρμαῖος κατὰ τὸ πρόσταγμα. Αὐτὴν τὴν ὥραν ἐβούλησεν ὁ ἀσπλαγχνος πλούσιος μὲ τὸν οἶκον καὶ συγγενεῖς καὶ ὄλον τε πρᾶγμα· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ἓνα ποτάμι ὕδωρ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ ἔτρεχε πρὸς τὴν νύμφην αὐτοῦ, νὰ τὴν παιδίωσῃ, διατι δὲν ἔλαβε μόνον τὸ ἓνα τῆς τέκνον, καθὼς τῆς εἶπεν ὁ Ἄγγελος. Ἡ δὲ κατανοήσασα τὴν αἰτίαν ἐτρέμαξε, καὶ ἀπῆκε τὸ ἓνα παιδίον, καὶ ἔδραμεν ἀπάνω εἰς τὸ ὄρος σκουδαζούσα. Τὸ πρῶτ' εὐρέθη μία λίμνη ἐκεῖ, ὅπου ἦτον ὁ οἶκος τοῦ χωρικοῦ, τόσου βαθεία, ὅπου δὲν ἔχει τινα στερότητα γῆς, ὅσας ὀργυίας σχοινοὶ καὶ ἂν βάλουσιν. Ἀντίπερα ταύτης, ὡσεὶ λίθου βολῆ, εἶναι ἄλλη μία λίμνη μικρῆ, ὅπου ἔφθασε τὸ νερόν τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ἐπιβίβησεν ἡ Ζαῖα δίκην. Εὐρίσκονται εἰς τὴν τραπὴν τούτην λίμνην μεγάλα ὄψαρια, ἀμὴ εἶναι παρῖσσα ἄνοστα, καὶ δὲν ἔχουσι γεῦσιν τινα, καθὼς τὰ εἶδα ὀφθαλμοφανῶς (λέγει ὁ ἄνωθεν διδάσκαλος) ὅπου ὑπῆγα, ὡς ἤκουσα τοιοῦτον θαυμάσιον, νὰ πιστωθῶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἀντάμωσα τὴν νύμφην τοῦ χωρικοῦ, καὶ τὴν ἠρώτησα πνευματικᾶ, νὰ μὲ εἰπῇ, εἰάν εἶχε τινα ἀρετὴν, διὰ τὴν ὁποίαν τὴν εὐσπλαγχνίσθη ὁ Κύριος. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι ὅσαις φοραῖς εἶχεν ἄσθκαν, ἔδιδε πολλὴν ἐλεημοσύνην. Καὶ ὅταν εὐγανε τὸ κρασί, καὶ δὲν ἦτον τινας πτωχός, νὰ τὸν ἐλεῆσθῃ, ἔχουνεν εἰς τὴν γῆν μερικόν, ταῦτα λέγουσα: Ἰποδέξου γῆ μητέρα μας ταύτην τὴν μικρὰν ἐλεημοσύνην διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Δεσποτοῦ μας, ἐπειδὴ δὲν ἔχω τινα νὰ τὴν δώσω.

Λοιπὸν ἐγνώρισα, ὅτι διὰ ταύτην τῆς τὴν ἀρετὴν, τῆς ἐχαρίσει τὸ ἓνα παιδί ὁ πανάγαθός, καὶ τὸ ἕτερον ἐπιβίβησεν διὰ τὴν τοῦ

πατρὸς τοῦ ἀσεβειαν. Μὴν ἀπιστήσῃς τινας εἰς τοῦτο τὸ τερατούργημα· ὅτι μάρτυς μου ὁ Κύριος, οὕτως εἶναι ἡ ἀλήθεια, καὶ ἔως τὴν σήμερον φαίνονται αἱ λίμναι ὡς ἄνωθεν. Καὶ ἔως τὰ μικρὰ βρέφη τὰς ὀνομάζουσι τοῦ χωρικοῦ, καὶ τὰς ἔχουσι κτισμῖνας τριγύρου, διὰ νὰ μὴ πίπτουσι τὰ ζῶα, νὰ πνίγωνται. Ἴδετε, ἀδελφοί μου, πόσον κακὸν εἶναι ἡ ἀσπλαγχνία; εἰάν οὖν μόνον νὰ μὴ δίδῃς ἐλεημοσύνην, εἶναι ἀνεμῆμα, ἀμὴ νὰ λαμβάνῃς ὠφέλειαν, καὶ νὰ πίνῃς τὰ αἵματα τῶν πτωχῶν πόση ἀσεβεία νομίζεις νὰ εἶναι; ὡ τῆς ἀσπλαγχνίας τινῶν ἀχρίστων μᾶλλον εἰπεῖν, ἢ Χριστιανῶν, πῶς ἔχουν οἱ ἄνομοι καὶ ἀσεβίστατοι τοσοῦτον ἀπάνθρωπον καρδίαν, καὶ ψυχὴν ἀσυμπαθῆ καὶ ἀνελεῆμονα, νὰ λαμβάνουσι οἱ ἀσυνείδητοι εἰς τὰ ἑκατὸν, πενήντα ὠφέλειαν, κολλᾶκις δὲ διπλασιαζέουσι τὰ χρήματα οἱ ἀχόρταγοι· διατι λαμβάνουσι ἀπὸ τὸν πτωχόν τὴν ἐσοδίαν ὡς βούλονται, καὶ πέρνουσι τὸ κρασί, τὸ λάδι, τὸ γένημα ὀλιγώτερον ἀπὸ ὅσα τὸ πουλοῦσιν ἐτότες, διατι τοῦ ἐδάμεισαν τὰ ἀργύρια πρότερον, καὶ τοὺς ἔρχεται διπλῆ ἢ ὠφέλεια. Ὡ ἀκορέστου φιλαργυρίας. Ὡ ἀπάνθρωπου ἀσπλαγχνίας· καὶ δὲν συλλογίζεσθε, ἄγνωστοι, τὸ ἀτελεύτητον τῆς πανοδύνου κολάσεως; ἀλλὰ προτιμᾶτε νὰ ἔχετε ἐδῶ μίαν ὥραν ἀπόλαυσιν, καὶ ἐκεῖ νὰ καταφλέγεσθε αἰῶνια μὲ τὸν ἀσπλαγχνον πλούσιον; Παύσατε, ἀδελφοί μου, ταύτης τῆς ἀσεβείας. Φοβήθητε τὸν Κύριον. Βιάσατε τὰ σπλάγχνα πρὸς ἔλεος, ἵνα λυτρωθῆτε τῆς δεινῆς κατακρίσεως, ὅτι δὲν ὠφελεῖσιν ἐκεῖ τὰ δάκρυα. Οὐ μόνον δὲ μετὰ θάνατον κολάζει ὁ ἐλεῆμων Θεὸς τοὺς ἀνελεῆμονας, ἀλλὰ καὶ εἰς ταύτην τὴν πρόσκαιρον ζωὴν ἐδείξεν, ὡς δίκαιος κριτής, μὲ πολλά σημεῖα καὶ φεβερὰ παραδείγματα, πόσον μῖσος ἔχει εἰς αὐτὸ τὸ ἀνόμημα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ γράψωμεν μερικὰ διὰ πίψωσιν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ εἶτος ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἦτον εἰς τὴν Φλωρεντίαν ἕνας Ἰησοῦμενος εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ ἀγίου Μάρκου, Ἀντώνιος τούνομα, ἄνθρωπος ἐνάρετος καὶ γραμματισμένος· ὅστις προσευχόμενος μίαν νύκτα πρὸ τῆς ὥρας τοῦ ὄρθρου, ἤκουσε σύγχυσιν πολλὴν ἔξω εἰς τὸν δρόμον

καὶ ταραχὴν ἄμετρον. Καὶ ἐξελθὼν τοῦ Μουαστηρίου, εἶδε πλῆθος ἀναρίθμητον, ὡσπερ νὰ ἦτον ἄνθρωποι καθεζόμενοι ἐπάνω εἰς μαύρα ἄλογα, τοὺς ὁποίους ἠρώτησε δὺώ φωναίς, τί ἄνθρωποι ἦσαν; καὶ δὲν ἀπεκρίθησαν. Τότε ὁ Ἀντώνιος ἐκατάλαβε, πῶς ἦτον ὀπτασία· καὶ προσευξάμενος ὀλίγον μετὰ φόβου πολλοῦ, τοὺς ὤρκισεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, νὰ εἰπῶσι, τίνας ἦσαν, καὶ ποῦ ὑπήγουν; Τότε τοῦ λέγει εἰς ἀπ' ἐκείνους. Δαίμονες εἴμεσθε, καὶ ὑπάγομιν εἰς τὸ Κίστρον, νὰ πάρωμεν ἓνα φιλάργυρον τοκευτὴν, περίσσα πλούσιον εἰς τὴν ἀνομίαν, νὰ τὸν βάλωμεν οὐσσωμεν εἰς τὴν κολασιν, καθὼς μᾶς ἔδωκεν ὁ Κύριος Δέλημα, διὰ ἄλλων παράδειγμα. Λέγει τοὺς ὁ Ἀββᾶς. Ὁρκίζωσας εἰς τὸν Θεόν, νὰ περάσετε πάλιν ἀπ' ἐδῶ, ἀφ' οὗ τὸν ἐπάρετε. Εἰσελθὼν οὖν πάλιν προσηύχето, καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν ἀκούσας τὴν ταραχὴν ἐξῆλθε, καὶ θεωρεῖ τὸν ταλαίπωρον φιλάργυρον, καὶ τὸν εἶχασι δίπλα ὡς ἓνα σάκκον γεμάτων ἄχυρα, ἐπάνω εἰς ἓνα ξίστρωτον ἄλογον, καὶ ἐφώναζαν: Ἰδοὺ τὸν τοκευτὴν, ὅπου ἔπινε τῶν ὀφθαλμῶν καὶ χηραῖδων τὰ αἵματα. Ὁ δὲ Ἀντώνιος ἔμεινεν ἐντρομος καὶ περίλυπος εἰς τοιοῦτον ἔλεινόν καὶ φρικωδέστατον θέαμα. Ἀφ' οὗ ἐξημέρωσεν, ὑπήγασι δὺώ ἄρχοντες παῖδες τοῦ ἀνωθεν φιλαργύρου, παρακαλοῦντες τὸν ἄνω εἰρημένον Ἀντώνιον, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἐνταφιασμόν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, νὰ κάμῃ διδασχὴν· διατι ἐβούλοντο, νὰ τὸν τιμήσουν περίσσα, μὲ πολλὴν ἐξοδόν. Ὁ δὲ ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, τοὺς εἶπε, νὰ δείξουν τὸ λείψανον, καὶ αὐτοὶ εἶχασιν ἓνα κιβούρι καρφωμένον, γεμάτων ἄλλα τίποτες διὰ νὰ βαρῆ, τάχα πῶς ἦτον ὁ πατέρας τους· καὶ εἶπασιν, ὅτι δὲν ἦτον βολετόν νὰ τὸ ἀνοίξουσιν, διαφόρους αἰτίας προφασιζόμενοι. Λέγει τοὺς ὁ Ἀββᾶς, Ἐμὲ γελᾶτε, ταλαίπωροι:

σήμερον εἶδα ἐγὼ τὸν πατέρα σας, μὲ πόσῃ αἰσχύνῃ καὶ βάσανον τὸν ὑπήγουν οἱ δαίμονες εἰς τὴν κολασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχετε νὰ ὑπάγετε καὶ ἐσεῖς, εἰάν δὲν στρέψετε τοῖς πτωχεῖς ὅλα τὰ κακῶς καὶ ἀδίκως ἐπαρμένα παρὰ τοῦ τρισαθλίου πατρὸς σας· καὶ μὴ πειράζεσθε, νὰ τοῦ ἐτοιμάζετε κιβούρι γεμάτων χορτάρια, οὔτε νὰ τῷ κάμνετε προπομπὴν καὶ ἐξοδόν, ὅτι οἱ δαίμονες τὸν ἔκαμαν, ὡς τοῦ ἔπρεπε, καὶ τὸν ὑπήγασιν εἰς τὴν γείναν τοῦ πυρός, νὰ φλογίζεσθαι μὲ τὸν ἄλλον πλούσιον πάντοτε. Ταῦτα ἀκούοντες, ἔμειναν μὲ πολλὴν αἰσχύνῃ καὶ ἐντροπῇ, βλέποντες φανερωμένον ἐκείνο, ὅπου αὐτοὶ ἐθαβροῦσαν νὰ κρύψουσιν, καὶ ἀφῆκαν τὴν ἐξοδὸν ἀτελείωτον.

Ἐτι δὲ γράφει εἰς τὸν Διάλογον ὁ Καισάριος, ὅτι ἀπέθανεν εἰς φιλάργυρος, καὶ παρήγαγε τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, νὰ τοῦ κάμῃ μίαν καλοσύνῃν. Αὐτὴ δὲ ἔταξεν αὐτῷ μετ' ὄρκου, νὰ μὴ τοῦ παρακούσῃ εἰς ὅσον τὴν προσταξῆ, μὴ γινώσκουσα τοῦτο τὴν ἀνομίαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τοῦτο τὸ σακκοῦλι τὰ φλωρία, δέλω νὰ βάλῃς εἰς τὸ μνημῆμά μου, μὲ τρόπον ἐπιδέξιον, νὰ μὴ σὲ ἰδῆ τινὰς ἄλλος, καὶ κλέψῃτα ὕστερον. Ἀφ' οὗ γούν ἀπέθανεν ὁ τρισαθλιος, ἔκαμαν ἡ γυνὴ διὰ τὸν ὄρκον, τὸ Δέληματόν, καὶ ἔβαλε τὰ φλωρία ὑποκάτω εἰς τὸ λείψανον, ὡσπερ νὰ ἦτον προσκέφαλον. Ἀμὴ ἀπ' ἐκείνους, ὅπου τὸν ἐνταφίασαν, τὸ ἐπονήρευσαν δὺώ τινές, καὶ ὑπήγαν νυκτός, νὰ τὰ κλέψουσιν. Ὡς οὖν ἀνοίξαν τὴν ἄρχαν μὲ μίαν ἀναμμένην λαμπάδα θεωροῦσι δὺώ δαίμονας φοδερούς καὶ ἴστικαν ἀνωθεν τοῦ λειψάνου· ὁ εἰς εὐγανεν ἀπὸ τὸ σακκοῦλι τὰ φλωρία, καὶ ἔδιδέ τα τοῦ ἄλλου, ὅστις ἔσχιζε τὸ στήθος τοῦ νεκροῦ καὶ τὰ ἐκάρφωεν εἰς τὴν καρδίαν του, λέγωντας: Χρυσίον ἐπιθυμᾶς, ἀχόρταγε; ἃς χορτάσῃ ἡ καρδία σου, ὡς ὀρέγεται. Ταῦτα ἰδόντες, ἔφυγαν μὲ μεγάλον φόβον καὶ τρόμου ἀνείκαστον.

Ἄτερον Ὑπόδειγμα.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Φραγγίας ἦτον τίς ἄλλος ἔχων ἀχερταγίαν πολλὴν εἰς τὸν πλοῦτον. Ἐδειχνε δὲ εἰς τὸ φαινόμενον εὐσεβείας καὶ προσηύχето πολλάκις· ἠγάπα τοὺς ἔκ-

σιαστικούς, διὰ τὴν ἀσκησίνην τὴν φιλάργου γνώμην του· οἱ ὅποιοι τὸν ἰσχυροῦναι καὶ μετανοήσῃ, μὴ κολασθῆ. Ὁ δὲ φασίζόμενος ἔλεγε, ὅτι τὰ ἴδιον ἔλεγε. Οὕτως ἐπύρασαν ἡ ζωὴ του, καὶ ὄραν, ὅπου εὐγενεὶς ἡ μιαιφάνεια του ψυχῆ, αἰσιν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· δὴ μαιφάνειαι σκύλοι, καὶ πηδούσιν εἰς τὸ στῶν, ὅπου ἰκοίτατο ταλαιπωρημένος, μὴ ὄδον καὶ πόνον ὀριμύτατον. Ἐπειτα, ἀφ' οὗ λασι τὴν γλῶσσαν τους εἰς τὸ στόμα του λαίς φοραῖς, εὐγαλι καὶ αὐτὸς ὁμοίως γλῶσσαν του, καὶ τὴν ἐκρίμασι μίαν θάμνην ἔξω τοῦ στόματος· καὶ τότε τὴν ἰσπασαν μὴ ταῖς ρίζαις οἱ σκύλοι, καὶ ἐπύρασαν μὴ τὴν ψυχὴν του εἰς τὴν ἀφρον γένναν. Καὶ τὸ σῶμα ἐρρίψαν, καὶ ἐπάγασι τὰ θηρία.

Γράφει ὁ Ἐπίσκοπος Βικέντιος, ὅτι ἦτον φιλάργυρος, ὅστις ἀφ' οὗ ἰδέτηνται καὶ νύκτα μὴ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ἰκοιμήθη. Καὶ εἰς ὀλίγην ὄραν ἐξένησε, φωνάζων ἰσχυρῶς μετὰ πολλοῦ φόβου. Ἐπύρασαν τὴν ἠρώτησι τὴν αἰτίαν τοῦ φόβου. Ὁ δὲ εἶπεν· εἰς τὸ Κριτήριον τοῦ Χριστοῦ μὴ ὑπήγασι τὴν ὄραν ταύτην, καὶ μοῦσαν τόσαις κατηγορίαις, ὅπου δὲν ἔξυπῶς νὰ προφασισθῶ, νὰ εὐρω τινα βοήθειαν. Καὶ οὕτως ἰδωκεν ὁ Κριτής κατ' οὗ τὴν ἀπόφασιν, νὰ καίωμαι πάντοτε τὴν κόλασιν, καὶ παρέδωκε με εἰς τὴν πύραν τῶν δαιμόνων, διὰ τὴν μὴ ἐκαρτέρει μὴν καιρὸν πρὸς μετάνοιαν, καὶ δὲν ἠθέησα ν' ἀφήσω τὴν ἀμαρτίαν. Ταῦτα εἰπὼν, καξεν ἕνα ἰμάτιον ἐνός του δούλου, καὶ ἵνι το, καὶ ὑπῆγε δρομαίως εἰς μίαν κλησίαν τῶν Μοναχῶν, ὅπου ἔφαλλον ἐν ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου. Ἀφ' οὗ ἐξηίρωσε, τοῦ ἐλέγασιν νὰ ἐξομολογηθῆ, μήκας καὶ συγχωρήσῃ του ὁ Κύριος, νὰ μὴ κολασθῆ. Ὁ δὲ ἔλεγε, ὅτι δὲν ἦτον βοτὸν πλέον νὰ εὐρη συγχωρήσῃ. Τέλος ἰντων, καθὼς τὸν ὑπῆγαυαν εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἐπερνούσαν πλησίον ἐνός ποταμοῦ, ἴκουσιν ἕνα καράβι παράξενον, ὅπου ἄλλων φορὰν δὲν ἐφάνη ποτὶ ὁμοίον του, εἰς ἰκοίον δὲν ἦτον τινὰς ἄνθρωπος. Ἄμῃ ἠτις ἔλεγε, πῶς ἦτον γεμάτον Δαίμονας,

καὶ ἦλλον ἐπιταυτοῦ νὰ τὸν ἐπάρουσιν, οἱ τινες τὰν ἀρπαξάν εὐθὺς, καὶ ἐγάθη εἰς μίαν στιγμὴν μὴ τὸ πλοῖον, καὶ πλέον ποσῶς δὲν ἐφάνη.

Ἐπι δὲ γράφει ὁ αὐτὸς Βικέντιος διὰ ἄλλον φιλάργυρον, ὅτι ἦτον βαρῶς ἀσθενήμενος, καὶ μίαν ἡμέραν ἀπίστευτε τὸν δούλον του, νὰ ἐγάλη ἕνα σάκκον σιτάριον, νὰ τὸ δώσῃ τοῖς πτωχοῖς. Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἤνευ τὸν σωρὸν γεμάτων ἐπίδια. Τοῦτο ἀκούσας ὁ ἀσθενής, ἐμετανόησε τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ, ἐξομολογήθη, ἔκλαυσε πικρῶς, ἔστρεψεν ὄλας τὰς ἀδικίας, καὶ ἔκαμνε ἐλεημοσύνας. Ἐπειτα, ἀφ' οὗ ἐκοινωνῆσε τὰ ἄχραντα Μυστήρια, ἦλθεν εἰς τὸ τέλος· καὶ προστάζει νὰ τὸν ρίψουσιν, ὅταν εὐγῆ ἡ ψυχὴ του, ὀλόγουμνον, νὰ τὸν φάγῃσι τὰ ἐπίδια διὰ καινοῦ τῆς ἀμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ψυχικὴν του συγχωρήσῃ, νὰ μὴ τὸν τρώγουσιν οἱ Δαίμονες παντοτινὰ εἰς τὴν κόλασιν. Καὶ καθὼς τὸν ἐρρίψαν εἰς τὸν σωρὸν, τὸν ἐφαγαν οἱ ὄφεις συγκόκκαλον, καὶ οὕτως ἐγάθησαν, καὶ πλέον ποσῶς δὲν ἐφάνησαν. Ἐπι δὲ ἀπίθανεν ἄλλος φιλάργυρος ἀμετανόητος, καὶ δὲν ἠθέληεν ὁ Ἐνορίτης του νὰ τὸν δάψῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τὴν δὲν ἐξομολογήθη, ὅτι ἐκοινωνῆσεν εἰς τὸν θάνατον του. Οἱ δὲ συγγενεῖς τοῦ ἀπαθαμένου ἐφόβησαν τὸν Ἱερέα, εἰάν δὲν τὸν δάψῃ, νὰ τοῦ κάμουν πολλὴν ζημίαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, νὰ τὸν δέξουσαν ἐπάνω εἰς ἕνα ἄλογον, νὰ τὸν ἀφήσουσαν νὰ ὑπάγῃ ἀφ' ἑαυτοῦ του ὡς βοῦλεται· καὶ ἔπου σταματήσῃ τὸ ἄλογον, εἰς αὐτὸν τὸν τόπον νὰ τὸν ἐνταφιάσουσιν. Ἐστερξαν οἱ συγγενεῖς τοῦ νεκροῦ, ἔχοντες εἰς τὸν νοῦν τους, νὰ κάμουν τὸ ἄλογον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ ὡς ἔθισαν εἰς τὸ κτήνος τὸ μιαιφάνον λείψανον, ἔδραμνεν εὐθὺς μὴ πολλὴν σπουδὴν, καὶ ἐσταμάτησεν (ὡς τοῦ θάυματος) ὑποκάτω εἰς μίαν φουρκαν, ὅπου ἐκρεμνοῦσαν τοὺς ληστές· καὶ μὴ ὄσαις ξυλιαῖς ὅπου τοῦ ἔδωσαν, δὲν ἠθέλησε νὰ σαλευθῆ ποσῶς ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον· τότε γνωρίζαντες τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, δὲν εἶπασιν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ πλέον τίποτες, ἀλλὰ τὸν ἀφῆσαν, καὶ ἔκαμαν ἕνα λάκκον εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, καὶ τὸν ἐχῶσαν

ὡς ἓνα κλέπτῃν. Καὶ ὄντως κατὰ ἀλήθειαν κλέπται φανεροί, λησται καὶ ἄρπαγες εἶναι ὅλοι οἱ φιλάργυροι, ὅπου ἀδικοῦσι τοὺς πτωχοὺς, καὶ πίνουσιν ὡς ἀδδέλλαι τὸ αἷμά τους, καὶ αὐτοὶ μὲν χορταίνουσι καὶ παχύνουσι, καὶ οἱ πένητες ἀποθαίνουν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ γυμνότητα. Ἄλλ' οὐαὶ εἰς αὐτοὺς,

ὅτι ἰδῶ μὲν ἔχουσι τὰ θελήματα τους, καὶ περνοῦσι πρόσκαιρην εὐτοχίαν μὴ πόνον καὶ κόπον τῶν ὀφθαλμῶν καὶ χερῶν, ἐκεί δὲ νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν αὐτὴν δυστοχίαν, ἐπὶ νὰ μὴ ἔχουν τινα ἀνείσιν, ἀλλ' αἰεὶ καὶ πάντοτε νὰ φλογίζωνται μὴ τοὺς ἀσπλάγγητος, καὶ ἀνελετήμονας Δαίμονας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι.

Περὶ τῆς κτηνώδους Πορνείας.

Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐστὶ, καὶ ὁ φθείρων τοῦτον τὸν ναόν, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός; λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. "Ὅλαι αἱ ἄλλαι ἀμαρτίαι ῥυπώνουσι καὶ μολύνουσι μόνον τὴν ψυχὴν· ἀμὴ τοῦτο τὸ βδελυρὸν ἀνόμημα τῆς πορνείας μελύνει ὅλον τὸν ἀνθρώπου ψυχῆ τε καὶ σώματι. Ματαία καὶ ψευδὴς εἶναι πᾶσα εὐμορφία τῶ σώματος, καὶ ἄφρονες καὶ τυφλοὶ ὅσοι ζημιώνονται τὴν οὐρανίον ἀγαλλίασιν διὰ τόσον βραχείαν ἡδονὴν καὶ βερυπωμένην ἀπόλαυσιν." Ὅταν εἶναι ἡ χρῆσις τούτων τῶν ἀφροδισιμῶν πράξεων διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ γένους ἡμῶν κατὰ τὸ θεϊκὸν πρόσταγμα, καὶ γίνεται μὴ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, ὡς οἱ ἱεροὶ τῶν Πατέρων νόμοι διακελεύουσι, δὲν εἶναι ποσῶς ἀμάρτημα. Ἡ πορνεία εἶναι ἓνα θανάσιμον ἔγκλημα, ὅπου νικᾶται εὐκολώτερα, φεύγουσα τελείως τὴν δοκιμὴν καὶ τοὺς τόπους, πάρεξ πολεμῶσα. Καὶ ὅπως θάρρει νὰ δοκιμάσῃ καρμίαν πρᾶξιν σαρκός, ἔπειτα νὰ ἐγκρατεῦται τελείως, λανθάνεται. Διατὶ εὐκολώτερον εἶναι, νὰ φυλαξῇ σωφροσύνην ἓνας παρθένος ἀπὸ τὸν γηρευόμενον. Ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, ἀδελφοί, εἶναι ἓνα ἀχαλίνωτον ἄλογον, καὶ ὅσους ἐγκρεμνοὺς εὖρη, πίπτει καὶ τραυματίζεται. Ἡ δὲ σωφροσύνη εἶναι τὸ χαλινάρι, ὅπου κωλύει καὶ ἐμποδίζει τὴν, καὶ ὅστις δὲν θέλει νὰ ἐγκρεμισθῇ, ἄς κρατῇ τὸν χαλινὸν ἰσχυρῶς, νὰ δίδῃ τῆς σαρκὸς νὰ τρώγῃ ὅσον τὴν φθάνει, καὶ ἔχι περισσότερον." Ὅστις βορ-

βορωθῇ εἰς τοῦτο τὸ ἔγκλημα, δύσκολα ἔμπορεῖ νὰ στρίψῃ εἰς μετάνοιαν, οὔτε νὰ σηκώσῃ εἰς οὐρανὸν τὰ ὄμματα, ἀλλὰ κινεῖται, ὡς περ τὰ κτήνη, ὅλος τὴν γῆν, μὴ ἔχων ποσῶς λογικόν, καὶ τυφλώττεται τοιαυτοτρόπως, καὶ πράττει ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τοιαύτας ἀπειθείας, ὅπου ἐμπροσθεν ἐνός του δούλου, ἡ βρέφους μικροῦ δὲν ἐτόλμα ποσῶς νὰ τὰς κάμνη. Περὶ ταύτης τῆς ἀμαρτίας λέγει ὁ Παῦλος, ὅτι δὲν κληρονομοῦσι Βασιλείαν Θεοῦ, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς αὐτήν. "Ἦτις εἶναι μία στίς καὶ πῦρ τῆς κολάσεως. Ἡ ὕλη τῆς εἶναι γαστριμαργία· ἡ φλοξ, ἀσχημία· ἡ σέκτι, ἀκαθαρσία· ὁ καπνός, αἰσχύνη καὶ ἐντροπή· αἱ σίθαις, καὶ τὸ τέλος αὐτῆς τιμωρία καὶ φθορά τοῦ σώματος, μικρομὸς τῆς ἀρετῆς, καὶ τοῦ νόμου παραβάσις. Δι' αὐτὸ κάμνει χρεία νὰ ἔχῃς πολλὴν φροντίδα καὶ ἐννοίαν κατ' αὐτῆς, καὶ ἰσχυρά ὄπλα ἵνα μὴ σὲ νικῆσῃ. Καὶ καθὼς φεύγεις ἀπὸ τὴν εἶαν, νὰ μὴ σὲ καύσῃ, οὕτω πρέπει νὰ φεύγῃς καὶ ἀπὸ ταύτην τὴν λαύραν τῆς σαρκός καὶ τὸ πῦρ τῆς κολάσεως. Μὴ θάρρησῃς ποσῶς εἰς τὴν ἀπερασμένην σωφροσύνην σου καὶ ἐγκράτειαν, διατὶ πολλοὶ ἀφ' οὗ ἔλαβον νίκας, ὑπερον ἀθλίως ἠττήθησαν. Καθὼς τὸ πῦρ μαλσκώνει τὸν σίδηρον, καὶ τὸν μετατρέπει εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ, οὕτω καὶ ἡ φλοξ τῆς πορνείας μαλακώνει τοὺς σιδηροὺς ἀνδρας, ἂν ἦσαν οἱ ἰσχυροίτεροι.

Διὰ τοῦτο φεύγε τοὺς τόπους τοῦ κινδύνου, τὰς αἰτίας, καὶ πᾶσαν ὕλην αὐτοῦ.

ἡρώδων σου τὴν χαυνότητα. Καὶ μὴ πιστεύσης τοῦ λόγου σός, ὅτι ἐναρετώτεροί σου ἐνεκλήθησαν. Ἀδύνατον εἶναι, νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν μύλον, καὶ νὰ μὴν ἀλευρωθῆς, ἢ νὰ κρατῆς πύσσαν, καὶ νὰ μὴ κολλήσῃ εἰς τὰς χεῖράς σου. Ὅσον ἐσιμῆγες μὲ τὸν κόσμον καὶ μὲ τὰς γυναῖκας, τόσον μολύνεσαι, ὅτι εἴαν δὲν ἐσιμῆγες τὴν στίαν μὲ τὰ λινάξυλα, δὲν ἐξάπτει. Καθὼς ἀπὸ τὸν κτύπον τῆς πέτρας καὶ τοῦ σιδήρου ἐξάπτει ἡ στία, οὕτως ἀπὸ τὰ λόγια τῆς γυναικός, εἰς τὰ ὦτα τοῦ ἀνδρός ἐρεθίζεται ἡ ἡδονὴ τῆς πορνείας· καὶ εἴαν δὲν φυλαχθῆς ἀκριβῶς, νὰ φεύγῃς τὸν κίνδυνον, ταχέως νικᾶσαι· ὅτι ὅλοι εἶναι ὅσοι δὲν ἐκλήρωσαν συνδοσίαν καθόλου εἰς τὴν νεότητά, ἢ εἰς τὸ γῆρας αὐτῶν, τοῦ Δαίμονος τῆς πορνείας, ἢ μὲ τὴν πράξιν, ἢ κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν· διατὶ εἰς ταύτην τὴν ἀμαρτίαν, οὐ μόνον αἱ ἐξωθεν πράξεις κωλύονται, ἀλλὰ καὶ αἱ τούτων ἐπιθυμίαι. Τοῦτοίεσι νὰ μὴ κυττάῃς. εὐμορφα πρόσωπα, ἢ νὰ ἐγγίξῃ, ἢ χεῖρ σου μὲ ἄλλου σάρκα, ἢ νὰ στολιζέσαι, νὰ νύβισαι, νὰ ξυρίζεσαι, καὶ νὰ εὐμορφίξῃς τὸ πρόσωπον, νὰ σὲ ὀρέγωνται, καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἢ νὰ χορεύῃς, νὰ τραγοῦδῇς, νὰ παίξῃς δαιμονικὰ ὄργανα, καὶ ἑτέρας πράξεις ὁμοίας. Τὰ ὅποια εἶναι βάρια ἐγκλήματα, καὶ πρέπει νὰ τὰ μισᾶς, καὶ ὅσα ἄλλα γνωρίζεις, καὶ βλάπτουν σε· καὶ ἐξόχως τὸν πολὺν οἶνον καὶ τὴν ἀκηδῖαν νὰ φεύγῃς, ὡπερ τοὺς ὄφεις, ὅτι αὐτὰ ἀΐξανται πολλὰ τὴν πορνείαν. Καὶ πρέπει πάντοτε νὰ ἐργάζεσαι, διὰ νὰ φεύγουν οἱ λογισμοί, καὶ μάλιστα ἔταν ἔχῃς εἰς τὴν σάρκα σου πλεῖμον. Καὶ ἐπάνω εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας σου ἄς εἶναι αὐτὴ· ἦγουν νὰ ἀναγνωθῆς τὰς ἐρμηνείας, ὅπου γράφομεν ἐδῶ κάτω εἰς νουθεσίαν σου, νὰ τὰς ἔχῃς αἰεὶ καὶ πάντοτε ὡπερ ὄπλα τινὰ καὶ ἄρματα εἰς τὸν πλεῖμον τῆς σαρκός· ὅστις, ἐπειδὴ εἶναι πολλὰ ἰσχυρὸς τῶν ἄλλων καὶ χαλεπώτερος, διατὶ ἔρχεται ἀπὸ ἐχθρῶν, ὅπου εἶναι μαζὶ σε πάντοτε, καὶ ἔχεις εἰς τοῦτον μέγαν τὸν κίνδυνον, διὰ τούτο γράφεμεν καὶ ἡμεῖς μεγάλας ἐρμηνείας καὶ ἰατρικὰ ἰσχυρότερα, διὰ νὰ δυνηθῇς πρώτον μὲ τὴν θείαν

χαρὶν καὶ ἄμαχον δύναμιν, τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ νὰ νικᾷς τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ β'. μὲ τὰ ὄπλα ταῦτα, τὰ ὅποια ἔχει διὰ παντός ἔτοιμα, οὐ μένον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ πολέμου ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶσαι ἀναπαυμένος, διὰ νὰ τὰ συνθηθῆς καλλίτερα.

Πρώτη σου νουθεσία λοιπὸν καὶ ἰατρικὸν ὠφέλιμον κατὰ τῆς πορνείας, συμβουλευόμενον ἀπὸ τοὺς σοφοὺς διδασκάλους μας, ἃς εἶναι ἡ ἐπιμελής τήρησις καὶ φύλαξις πασῶν τῶν αἰσθήσεων, καὶ μάλιστα τῆς ὄρασεως, ὅτι τὰ ὄμματα εἶναι ἕνας λιμένας, ὅπου εἰσέρχονται ἡ ματαιότητες ἄλλαις εἰς τὴν ψυχὴν μας. Αὐτὰ εἶναι αἱ θύραι, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἰσεδαίνει τὸ ἰβόλον φαρμακί τῶν ἡδονῶν, καὶ μολύνει μας τὴν διάνοιαν, καὶ ἀχαμύνει τὴν θείαν, καὶ συγκαταβαίνει. Ὅταν δὲ γίνῃ ἡ συγκαταθεσις, ἦγουν, νὰ ἀποφασίσῃς νὰ πράξῃς τὸ πονηρὸν, εἶναι σχεδὸν ὡσαν νὰ τὸ ἔκαμες. Ἐκ γὰρ τοῦ ὄραν τίχτεται τὸ ἔραν, καὶ ἐκ τοῦ ἔραν ἡ συγκαταθεσις γίνεται, ἐκ δὲ τῆς συγκαταθεσεως ἡ πράξις τελεῖται. ἦγουν ὅταν ἰδῆς ἕνα καλὸν καὶ ὠραῖον πρᾶγμα τὸ ἐπιθυμᾷς, καὶ οὕτως ἀποφασίζεις εἰς τὸν νοῦν σου, νὰ τὸ ἀπολαύσῃς, εἴαν εὖρης καιρὸν ἐπιτήδειον, ἔπειτα κάμνεις τελείως καὶ τὴν πράξιν τῆς ἀμαρτίας. Καὶ εἴαν δὲν τὸ ἔβλεπες, ἐλλείπειαι τὰ ἐπιλοιπα. Μὴ κυττάῃς λοιπὸν ποτὲ ἐκείνο ὅπου σοῦ δίδει ζημίαν, ἐνθυμούμενος πῶς κακῶν ἔπαθον οἱ Προπάτορες, διὰ νὰ κυττάζουσαν τὸ ἀπηγορευμένον ξύλον εἰς τὸν Παράδεισον. Δι' ἣν αἰτίαν εἰς θάνατον κατακρίθησαν οὐ μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ὅλοι τους οἱ ἀπόγονοι. Ἐάν δὲν ἔβλεπεν ὁ Δαβὶδ τὴν Βηρσαβεί, δὲν ἔκαμνε τὴν μοιχείαν καὶ φόνον. Ὁ ὀφθαλμὸς ἐμώρανε τὸν σφόν Σολομῶντα, καὶ ἐτέλεσε τοιαύτην ἀσέβειαν. Καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνάρετοι καὶ θαυμασοὶ ἄνδρες πρὸ τοῦ νόμου, καὶ μετὰ τὸν νόμον, διὰ νὰ ἰδοῦσι τὴν ὠραῖαν ὄψιν τῶν γυναικῶν, ἔπαθον μεγάλην ζημίαν. Καὶ εἴαν αὐτοὶ τοιοῦτοι ἰλεεινῶς ἐκρινύσθησαν, διὰ νὰ μὴ προσέχουσαν μὲ ἐπιμελείαν, τίς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀδυνατούς νὰ λυτρωθῇ, εἴαν δὲν φυλαχθῇ μὲ ἀσφάλειαν; Μὴ κυττάξῃς γοῦν ποτὲ γυναῖκα εἰς τὸ πρόσω-

που, οὔτε μὲ θάρρος καὶ σπλαγχνικὰ τῆς συντύχης, οὔτε νὰ στοχασθῆς τὸ κάλλος τῆς, ἀλλὰ μᾶλλον στοχαῖζου τὴν φθορὰν τῆς σαρκός, πῶς γίνεται μετὰ θάνατον. Τοῦτο δεῖλε νὰ εἰπῇ ὁ Διανοητικὸς λόγος: Όταν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίσῃ σε, εὐγαλί τον, ἤγουν νὰ μὴν ἰδῆς ἐκεῖνο ὁποῦ σοῦ δίδει ζημίαν, ἀλλὰ νὰ ὑστερηθῆς τῆς ψυχοβλαβοῦς ὀράσεως· καὶ οὕτως εὐγάνεις τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, τουτίστι τὴν κακὴν ἐπιθυμίαν καὶ ὄρεξιν. Δευτέρα αἰσθησις εἶναι ἡ ἀκοή· καὶ σφάλισε τὰ ὦτα, νὰ μὴν ἀκούῃς τραγῳδία τῆς Σειρήνης· ἤγουν ἀκρεπα καὶ πορνικὰ λόγια, ὄργανα μουσικά, καὶ ἕτερα ὁμοια, ὅτι ὅλα ταῦτα ἐξάπτουσι τὴν σαρκικὴν φλόγα, καὶ μάλιστα ὁ χορὸς καὶ τὰ τραγῳδία. Τρίτη σου αἰσθησις εἶναι ἡ ὄσφρησις· καὶ μὴ βασιτῆς μύσσκον, τριαντάφυλλα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὁποῦ νὰ δίδουσι εὐωδίαν. Εἰς τοῦτο δὲν κάθομαι, νὰ πειράζωμαι, ὅτι αὐτὰ εἶναι πράγματα, ὁποῦ τὰ βαστοῦν αἱ γυναῖκες, καὶ ὄχι ἄνδρες, καὶ πάλιν ὄχι αἱ γνωστικαὶ γυναῖκες, ἀλλ' αἱ ἀσεμναὶ τε καὶ ἀφρονες. Τετάρτη εἶναι ἡ ἀρῆ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φυλάγεται μὲ περισσότερην ἀκρίβειαν, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν ψηλάφησιν, καὶ νὰ μὴ τελειώσῃς τὴν πράξιν, εἰάν βολῆ καὶ ὁ τόπος. Διὰ τοῦτο ὁ σοφὸς Ἰερώνυμος γράφει ἐνὸς Κληρικῶν φίλου του τὰ λόγια ταῦτα. Νεποτιανὲ ἀδελφέ μου, πρόσεχε ἀκριβῶς, ὡς αἰεὶς ὑπάγεις ὡς Κληρικὸς νὰ ἐπισκέψῃς παρθένον, ἢ χήραν τινα, νὰ μὴν εἰσέλθῃς ποτὲ μοναχὸς εἰς τὸν οἶκόν τῆς, ἀλλὰ πάντοτε νὰ ἔχῃς τινα εἰς τὴν συνουσίαν σου, νὰ φυλάγεται διὰ λόγου του· καὶ μὴν ἀποδέχεται ἐπιστολάς, καὶ δωρήματα ἀπὸ τοιαῦτα πρόσωπα, οὔτε νὰ τοὺς στείλῃς ἐσὺ τὸ παράπαν, ὅτι ὅλα ταῦτα εἶναι ξύλα, ὁποῦ ἐξάπτουσι τὴν φλόγα τῆς σαρκός. Βλέπεις, πῶς καὶ οἱ ἐνάρετοι πρέπει νὰ προσέχουν ἐπιμελῶς; Εἰς τοὺς πολέμους, ὁποῦ κάμνουσιν ἀνάμεισόν τους οἱ ἄνθρωποι, ὅσον δεῖχνει τὴν λήμνη καὶ ἀφοβίαν ὁ ἕνας, καὶ δὲν στρέφει τὸν νῶτον τοῦ ἐχθροῦ του, ἀλλὰ πολεμᾷ τὸν ἀνδρειωμένα, τὸσον τὸν νικᾷ κατὰ κράτος. Καὶ ὅταν φύγῃ τὴν μά-

χην διὰ τὸν φόβον καὶ τὴν δειλίαν του, τότε ὁ ἐχθρὸς του, τὸν θανατῶναι· ἀμὴ εἰς τοῦτον τὸν πνευματικὸν πόλεμον κατὰ τῆς σαρκός, ὅστις φοβᾷται καὶ φύγει, αὐτὸς νικᾷ· καὶ εἰ τις θάρρῃσει εἰς τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ, νὰ πολεμᾷ τὸν ἐχθρὸν του, νικάται ἐλεεινῶς ὡς ἀδύνατος. Εἰς ὅλα τὰ ἐπίλοιπα ἀμαρτήματα εἶναι βολετὸν νὰ πολεμᾷς τὸν ἐχθρὸν σου, καὶ νὰ τὸν νικᾷς. Λόγου χάριν ἠμπορεῖς νὰ ἔχῃς χρήματα κάμπολλα, καὶ νὰ νικῆσῃς τὴν φιλαργυρίαν· νὰ φανῆς μὲ ἱμάτια εὐμορφα, νὰ ἔχῃς τιμὴν καὶ δόξαν ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ νὰ μὴν ὑπερηφανεύσῃς· νὰ βλέπῃς εἰς τὴν τράπεζαν φαγητῶν εὐμορφα, καὶ νὰ νικῆσῃς τὴν γαστριμαργίαν· ἀμὴ νὰ εὐρίσκεισαι συγκατοικὸς γυναιξί, καὶ νὰ φυλάξῃς σωφροσύνην; εἶναι ἀδύνατον. Ὅτι καθὼς εἶναι ὑπὲρ τὴν φύσιν, νὰ ἔχῃς εἰς τὸ στήθος σου ἄνθρακας καὶ νὰ μὴ καγῆς, οὕτως εἶναι ἀδύνατον, νὰ συναυλίζῃσαι μὲ γυναῖκα, νὰ συνομιλῆς αὐτῇ, καὶ νὰ μὴ διελθῆς ἐπὶ τοῦ πυρός τῆς φιληδονίας. Φύγε τὴν πράξιν τῶν γυναικῶν, ὅτι δὲν εἶσαι ἰσχυρωτέρως τοῦ Σαμφῶν, τοῦ Ἡρακλείου, τοῦ Ὀλοφίρ-νου, καὶ τοῦ Ἀχιλλέως, ὁποῦ ἐνικουῶσαν χιλιάδες ἀνθρώπους καὶ ἰθανάτωναν, ἔπειτα τοὺς ἐνίκησαν αἱ γυναῖκες, καὶ ἐλεεινῶς αὐτοὺς ἰθανάτωσαν. Ἐάν ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης, ὁ ἐκ κοιλίας μητρὸς ἡγιασμένος, ὁποῦ δὲν ἦτον τινὰς ἀγιώτερος ἀπὸ αὐτόν, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον, διὰ νὰ φύγῃ κάθε λογῆς ἐγκλημα, πῶς νομίζεις ἐσὺ νὰ στείκῃς εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ μὴ νικηθῆς; πλανᾶσαι ἐσὺ, καὶ ὅσοι λέγουν, ὅτι εἶναι μισθὸς περισσότερος, νὰ βλέπῃς ἕναν ὠραῖον καρπὸν, καὶ νὰ ἐγκρατιῶσαι, πᾶρεξ νὰ μὴ τὸν ἔχῃς. Τοῦτο εἶναι βολετὸν εἰς τὰ λοιπὰ ἀμαρτήματα, ὡς ἄνωθεν εἶπαμεν, ἀμὴ εἰς τὰ σαρκικὰ ὅσοι τὸ λέγουσι, ψεύδονται, ὅτι ὅλοι τους εἶναι τυφλοὶ καὶ πεπλανημένοι, καὶ μάλιστα τινὲς Μοναχοὶ καὶ Πνευματικοί, (ἀπὸ τοὺς ὁπίους εὐγένουν τοῦτα τὰ φλυαρίσματα) ὁποῦ ἔχουσι εἰς τὰ Μοναστήρια γυναικας, καὶ τοὺς ὑπηρετοῦν, καὶ ἔχουν εἰς τοῦτο νὰ ἐξεταχθῶν φοβερῶς τὴν ὄραν τῆς Κρίσεως, διατί ἂν δὲν κάμνουσι καὶ ἀμαρτίαν αὐτοῖς

τὸ ἐπίοον εἶναι ἀδύνατον, νὰ κρατοῦσι τὴν
 λόγια, καὶ νὰ μὴ καίωται) ἀλλὰ καὶ οἱ
 ῥῶντες σκανδαλίζονται, καὶ τοὺς κατακρί-
 νουσιν. Ὅθεν πρέπει νὰ φυλάγεται πᾶς ἑ-
 ρας ἐπιμελῶς, νὰ μὴ δίδῃ σκάνδαλον τῷ
 πλησίον· καλὰ καὶ λέγει ὁ νόμος, νὰ εἶναι
 ἠγχωρημένον, νὰ ἔχη τινὰς Μοναχὸς τὴν
 ἀπέρα αὐτοῦ ἢ τὴν ἀδελφὴν μόνον, νὰ τὸν
 ἰπηρετῇ· δὲν πρέπει ὁμως τῶρα πλέον νὰ
 γίνεταί, ὅτι ἡ πονηρία ἐπλάθουε, καὶ κάμνει
 χρεια νὰ βλέπωμεσθεν ἀπὸ πρόσκομμα .
 Δὲν γράφω περισσότερον εἰς τὴν ὑπόθεσιν
 ταύτην, διὰ νὰ μὴ με κατακρίνετε Ἱεροκα-
 τήγορον, ἀμὴ ὅλοι τὸ ἤξεύριτε, πόσοι ὠλί-
 σθησαν εἰς τοῦτο τὸ ἐγκλημα, καὶ ἐγένησαν
 γέλωσ καὶ διήγημα εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἂν
 ἔθειλαν πρᾶσιχη εἰς τὴν ἀρχὴν, δὲν ἐγίνου-
 το. Μὴ ταλμῆση· γοῦν τίς τοῦ Μοναδικοῦ
 τάγματος νὰ ἔχη γυναῖκα εἰς τὸ Μονα-
 στήριον διὰ τινὰ πρέφασιν, ὅπου ἡμπορεῖ
 νὰ τύχη, καὶ μάλιστα ὁ Ἱερωμένος· καὶ εἰάν
 εἶναι Ἐφημέριος εἰς γυναικίον Μοναστήριον,
 ὡς λειτουργήσῃ, ἢ ἄλλην τινὰ ὑπηρεσίαν
 τελέσῃ πνευματικὴν, ἄς πηγῆν εἰς τὸ κελ-
 λίον τοῦ χωρὶς συνομιλίας πολλὰς, οὔτε
 νὰ φάγῃ τίποτε, ἢ νὰ πῖνῃ, ὅτι καθὼς
 εἶναι ἀσυγχώρητον, νὰ φάγῃ ἢ γυνῆ εἰς
 ἀνδρῶν Μοναστήριον, ὁμοίως καὶ ὁ ἄνδρας
 εἰς τὸ γυναικίον . Ἡ πέμπτη καὶ τελευ-
 τάτα ἀσθησις εἶναι ἡ γεῦσις τὴν ὁποίαν
 πρέπει νὰ φυλάγῃς ὑπὲρ τὰς ἄλλας διὰ τὸν
 Κύριον, ἦγουν νὰ μὴ τρώγῃς, οὔτε νὰ πῖ-
 νῃς πολὺ, ὅτι ἄλλο δὲν πληθύνει, οὔτε ἀ-
 ξάνει τόσον τὸν πόλεμον τῆς σαρκός, ὡς ἡ
 γαστριμαργία καὶ ἡ μίθη· καὶ πάλιν ἡ νη-
 στεία καὶ ἡ ἐγκράτεια εἶναι φάρμακα ἰα-
 τρικά καὶ ὠφέλιμα εἰς τὸ πάθος αὐτὸ τὸ ἀ-
 νήμερον. Μὴ κολακεύῃς τὴν σάρκα λοιπὸν,
 οὔτε νὰ τῆς δίδῃς τινὰ ἠδονάθειαν, εἰάν θε-
 λῃς νὰ τὴν ἔχῃς εἰς τὴν ὑποταγήν σου. Ὅτι
 καθὼς τὸ κρέας μετὸ ἄλας, ἢ ἔξωσ, ἢ σμύρ-
 ναν, ὅπου εἶναι πικρὰ καὶ δριμαῖα πραγ-
 ματα διαφυλάγεται ὡσὼν κελὸν καιρὸν, καὶ
 εἰάν δὲν τοῦ βάλοιν· εἶνα ἀπὸ ταῦτα, ταχέως
 σαπίζει καὶ φθείρεται, οὕτω καὶ ἡ σάρκα
 μας ὅταν αὐτὴν διὰ τῶν ἠδονῶν κολακεύο-
 μιν, γίμει ἀμαρτίας καὶ φθείρεται, καὶ
 μετὰ τὴν σκληραγωγίαν διαμῖνει εἰς πᾶσαν

ἀρετὴν καὶ φυλάγεται . Ἐγκρατεῦ· γοῦν,
 ὅσον δύνασαι, νὰ βασανίξῃς τὴν σάρκα σε,
 ἐνθυμούμενος τὴν χολὴν καὶ τὸ ἔξωσ, ὅπου
 ἐπότισαν εἰς τὸν σταυρὸν τὸν Διεσπότην,
 καὶ τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν τῶν Πατέρων
 μας εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου καὶ ἐψητὸν δὲν
 τρώγαν, ἀλλὰ πάντα ὡμὰ καὶ ἄψητα·
 καὶ ἐξόχως ὁ μέγας Παῦλος ἐπεὶ ἐβασά-
 νιζε τὴν σάρκα αὐτοῦ, καθὼς λέγει : Ἔ-
 ποπιᾶζω μου τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ .
 Εἰάν οὖν ἐκεῖνοι ἔκαμναν οὕτως, καὶ ἐτυ-
 ραννοῦσαν τὴν σάρκα τους, διὰ νὰ νικῆσθῃ
 τοῦτον τὸν πόλεμον, πόσον, πρέπει νὰ κά-
 μωμεν ἡμεῖς οἱ χαῖνοι καὶ ἄρρωστοι ; Ἀ-
 πονέκρωνε λοιπὸν καὶ σὺ τὴν σάρκα μετὰ τὴν
 ἀποχὴν τῶν ἠδονῶν βρωμάτων, μὴ φορῆς ἑ-
 ματία μαλακὰ, μὴ κοιμάσαι εἰς κριββάτια
 εὐμορφα, ἀλλὰ παίδευε τὴν σάρκα μετὰ
 ἄγρυπνίαις, χαμεινίαις, καὶ ἄλλα ὁμοια, νὰ
 τὴν ὑποτάσῃς τῷ πνεύματι, ὅτι μέγα
 θαυμάσιον εἶναι, νὰ λυτρωθῆς ἀπὸ τοῦτον
 τὸν θάνατον, ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ ἔχων
 πᾶσαν σωματικὴν ἀνάπαυσιν, διατί, ἔσθῃ
 ἐλιγύνει τὰ ξύλα, τοσοῦτον ἡ φλόξ μα-
 ραίνεται . Εὐγάλε τὴν ὕλην νὰ σθῆσῃς
 τὴν στίαν . Ἄφες τὸν σῖνον, καὶ τὰ διά-
 φορα βρώματα, νὰ ἀφανίσῃς τὸ σκάνδα-
 λον. Ὅς τις κολακεύει τὸν δεσλόν του, καὶ
 τοῦ δίδει ἐκλεκτὰ καὶ εὐμορφα βρώματα,
 τὸν κάμνει καὶ ἀποσατίζει ἕως τὸ ὕψερρον·
 ὅς τις δίδει τῇ σαρκὶ ἠδονὴς καὶ ἀνάπαυ-
 σιν, δυναμώνει τὸν ἐχθρὸν του, καὶ δίδει τοῦ
 ἄρματα νὰ τὸν θανατώσῃ . Λέγει ὁ μέγας
 Χρυσόστομος καὶ ἄλλοι διδάσκαλοι, ὅτι,
 Ὁ τὴν ἑαυτοῦ θεραπεύων γαστέρα, καὶ
 πνεῦμα πορνείας νικῆσαι βουλέμενος, ὁ-
 μοιος ἐστὶ τῷ μετὰ ἑλαίου τὸ πῦρ σθενύου-
 ντι ἦγουν, ὅς τις ποθεῖ νὰ μὴ πορνεύσῃ, ἔ-
 πειτα τρώγει καὶ πίνει, εἶναι ὡς ἐκεῖνον, ὅπῃ
 χύνει λάδι, νὰ σβίση τὴν στίαν . Καὶ κα-
 λῶ τὸ λέγουσι, διατί ὅταν εἶναι τινὰς χορ-
 τάτος, τὸν κυριεύει ἄτος ὁ πόλεμος, καὶ χωρὶς
 ἐγκρατείας δὲν καταρθώνει σωφροσύνην,
 ἔτε ἄλλην τινὰ ἀρετὴν . Δι' αὐτὸ ἀπερνεῶσαν
 τοσαύτην σκληραγωγίαν οἱ Ὅσιοι, διὰ
 νὰ ἡμερώσουσιν αὐτὴν τὴν ἀγρίαν θάλασσαν
 τῆς σαρκός, καὶ ὅσον ἰθίλασι κάμνη αὐτὸ,
 ἐκαστόρων ἐν ἐκβολῇ τὰ ἰτίλοιπα .

Τὸ β', ἔπλεον κατὰ τῆς σαρκὸς εἶναι· καὶ διωξῆς ταχίως τοὺς κακοὺς λογισμοὺς καὶ τὰς ῥυπαρὰς ἐνθυμήσεις, εὐθὺς ὅπου εἰσεέλθουσιν εἰς τὸν νοῦν σου, νὰ σκανδαλίζουσιν τὴν σάρκα σου. Εἰς τοῦτο βάνε πολλὴν ἐπιμέλειαν, ἐάν δυκνηθῆς νὰ μὴ τοὺς ἀφήσῃς νὰ χωρίσουν ποσῶς εἰς τὸν λογισμὸν τῆς παρνεΐας, ἀλλὰ νὰ ἐνθυμηθῆς ἄλλο τίποτε πνευματικόν, νὰ αὐθὶ διδῇ κατάνυξι. καὶ εὐλάβειαν. Ὅτι ἔσονται περὶ σὺ ὥρα πολλή, τόσον ριζώνουσι περισσότεροι, καὶ εἶναι δύσκολον τότε νὰ τοὺς διωξῆς· διατὶ εὐκολώτερα σθύνεις τὴν εἴαν, ἔταν ἀρχίζῃ νὰ ἐξάπτῃ, πᾶρεξ ὅταν χροχίση, καὶ κατακυριεύσῃ ὅλον τὸ δάσος. Μὲ ὀλιγώτερον κόπον ξεριζώνεις ἓνα νεοφύτευτον δένδρον, παρὰ ἔταν ριζώσῃ ἀετῶρως. Κάλλιον ἀντιστατικῶς τοῦ ἐχθροῦ σου εἰς τὴν Σύρα, ὅπου εἶναι τάπος στενός, πᾶρεξ νὰ ἀφήσῃς νὰ εἰσελθῇ, νὰ κατακυριεύσῃ τὸν εἰκόν σου. Ὁ λογισμὸς τῆς πορνείας εἶναι ἀχαμνός, ὡσπερ ἓνα βλασταριον γόστρου, καὶ ἐάν ἀντισταθῶμεν εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅταν τὸν βάλλῃ ὁ δαίμων εἰς τὴν καρδίαν μας, τὸν συντριβόμεν εὐκολα, ἀμὴ ἐάν τὸν δεχθῶμεν μετὰ ἡδονῆς καὶ γλυκύτητος, νὰ σταματήσωμεν εἰς αὐτόν, γίνεται δυνατός ὡς τὸν σίδηρον, καὶ ἔχομεν πολλὸν κόπον νὰ τὸν νικῶσωμεν. Εἰ δὲ πάλιν καὶ τύχη ἀπὸ ἀκηδία σου καὶ ἀμέλειαν, νὰ ἀπερωθῇ ὁ αἰσχροὺς λογισμὸς εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ κινδυνεύεις νὰ πείσῃς εἰς ἔλιθον, δράμε ταχίως εἰς προσευχὴν, καὶ βόησον μεγαλοφώνως πρὸς τὸν Δεσπότην, καὶ αἰτησον βοήθειαν εἰς τὴν χρείαν σου, καθὼς ποιῶσιν οἱ Σαλαττεῦντες, περικυκλούμενοι ὑπὸ σφοδροῦ καὶ χαλινοῦ κλύδωνος, καὶ δεήσου ἐξ ὅλης σου τῆς καρδίας, νὰ μὴ σὲ ἐγκαταλείψῃ, καὶ πιεθῆς εἰς αὐτὸν τὸν κρητὸν κλύδωνα, καὶ λέγε Χαλμούς ἀπὸ τῆς θείας Γραφῆς. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. Κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι κεύσαν. Μὴ παραδῶς τοῖς νεκροῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι. Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, καὶ ἄλλα τριαῦτα, καὶ μελέτα τὸ πάθος τοῦ Δεσπότη, πῶσα ὑπέμεινε, διὰ τὴν Σαματώσῃ ἀγίτην τὴν ἀμαρτίαν, ὅπου

σὲ παρακινῶ νὰ πράξῃς ὁ ἀνθρωποκτόνος Διάβολος. Καὶ παρακάλεϊ τὴν Ἀειπάρθενον Δέσποιναν, καὶ ἄλλους Ἁγίους, νὰ σοὺ βοηθήσωσιν, νὰ μικήσῃς τὸν πόλεμον. Καὶ εἰαὶ εὐρίσκειται ὁ Πνευματικὸς σου πλησῶν, ἢ ἄλλας ἐνάρετος ἀνθρώπος, δράμε εἰπὶ τοῦ, νὰ σοὺ δώσῃ τινὰ βοήθειαν, καὶ μὴ ἀμλήσῃς, ἐπειδὴ εἰς τοῦτο εἶναι ἄλος ὁ κίνδυνος· ὅτι ἐάν δὲν πορευῆς καὶ μετὰ τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ μόνον δεχθῆς τὸν ῥυπαρὸν λογισμὸν μετὰ ἡδύτητα, νὰ αἰσθάνεσαι εἰς αὐτὸν ἡδονὴν, καὶ αὐτὸ πορνεία λογίζεται, καὶ δυνατὰ κακουίζεται.

Συλλογίσου τὰς πολλὰς τιμωρίας, ὅπου ἔστανε. ὁ παντοκράτωρ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον διὰ ταύτην τὴν ἀμαρτίαν. Ἐκατάκουσεν ἐκεῖνα τὰ πέντε Κόστροι τῶν Σοδόμων. Ἠδάφισεν ἐκ θιμελίων τὸν Χώρον Συχίμ. Ἐξολόθρευσεν ἔλην τὴν φυλὴν τοῦ Βευαμίν. Ἐθανάτωσε τὸν Ἄμου. Ἐΐκαμε τοῦ Δαβὶδ ζημίαν πολλήν. Ἀπέκτισε τοὺς δύο γέροντας, ὅπου ἐσυκοφάντησαν τὴν Σωαάνναν. Ἄλλα τί νὰ λέγω μίαν καὶ μίαν ξεχωριστά; διὴ τὴν αἰτίαν ταύτην τῆς βδελυρᾶς ἀμαρτίας ἔστανε τὸν φοδερόν ἐκεῖνον κατακλωσμόν, καὶ ἐπνίξεν ὅλον τὸν κόσμον. Καὶ ἀπλῶς εἰπὴν ὅλας τὰς μεγάλας τιμωρίας, διὰ τὴν ἀμαρτίαν αὐτὴν ἔστανε ὁ Κύριος. Καὶ πρέπει νὰ τρέμουσιν, ἔσοι εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν, μὴ πάθουσι καὶ αὐτοὶ τὰ ὀικτια.

Γίνωσκε ἀκριθῶς, ἔτι ἐάν θέλῃς πάντες νὰ εἶσαι εἰς τοῦτον τὸν βόρβορον τῆς σαρκός, νὰ θεραπεύσῃς τὴν ἀρεξίν σου, νομίζων ὅτι νὰ χορτάσῃς, πλαυᾶσαι, διατὶ εἶναι ἡ ἀμαρτία ἀχορτάγος· μάλιατα ἔσον συνθῆς· εἰς τοῦτο τὸ ἐγκλημα, τόσον ἢ ἐπιθυμία αὐθὶ ἐξάπτει χειρότερα καὶ τῆς σαρκὸς τὸ σκάνδαλον· ἢ δύναμις σου ὀλιγοστέει, καὶ οἱ πειρασμοὶ πληθύνουσιν, καὶ ἔτω γίνεται μία ἕξις καὶ συνθήσις, ὅτῃ δὲν δύναται νὰ τὰς ἀφήσῃς ὑστερον. Διατὶ, ὅταν δὲν ἐναντιωθῆς τῆς συνθειας, γίνεται ἀνάγκη Παύχῃ γού. ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ παλιμῆσῃς, καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου ἐν εὐκολία λυτρῶνισαι· διατὶ ἔσον πλέον ἐναντιωθῆς τῆς ἀμαρτίας μετὰ ἀνδρείαν καὶ δύναμιν, τόσον ταχίως τὸ σκάνδαλον ἀ-

ρωρίζεται; και εσύ μίμεις ἀγαλλιάμενος, ὅτι
 ἐνίκησες τὸν Διάβολον, και οἱ ἄγγιοι Ἄγγε-
 λοι ἔρχονται νὰ σὲ ὑπηρετοῦν, καθὼς και
 τὸν Κύριον, ὅταν ἐνίκησε τὸν πειράζοντα.
 Εἰ δὲ και νικηθῆς ἀπὸ ῥαθυμίας, ἡ μὲν
 ἴδουή τῆς ἀμαρτίας θάλει περάσει ὡς ἀ-
 στρατιὴ ἐν τάχει, ἡ δὲ πικρία τῆς συνειδή-
 σεις, ὁποῦ μίμει εἰς τὴν ψυχὴν, και ἡ σύγ-
 χυσις, θάλει σὲ θλίβῃ μὲ περισσοτέραν θά-
 σανον, ἀπὸ ὅσων ἴθελεις ἔχει νὰ ὑκομείνης
 μίας ὥρας σκάνδαλον.

Ἐάν δὲν τολμᾷς ἐνώπιον τινὸς ποταποῦ
 ἀνθρώπου, νὰ ἀμαρτήσης διὰ τὴν αἰαχύ-
 νην τῆς βδελυρᾶς πράξεως, πῶς δὲν ἐντρέ-
 πισαι, ἀγνωστο, τὸν φύλακα τῆς ψυχῆς
 σου, ἀποῦ παραστέκει διηνεκῶς, και φο-
 λάγει σε; ἀλλὰ τί λέγω Ἄγγελον; αὐτὸς
 ὁ Δεσπότης, ὡς Θεὸς ἀπερίγραφτος εὐρί-
 σκεται εἰς καθ' ἕνα τόπον. Και τολμᾷς,
 ἀναιδέστατε, και τελεῖς τειαντὴν βδελυ-
 ρὰν πρᾶξιν ἐνώπιον τοῦ δημιουργοῦ και
 Σωτῆρός σου, ἐποῦ ἔπαθε τόσον διὰ νὰ σὲ
 λυτρώσῃ ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν ταύτην, ἥτις
 ῥυπώνει τὴν ψυχὴν και τὸ σῶμα και
 ὅλα τὰ μέλη σου, ἐποῦ ἔγιναν μέλη Χρι-
 στοῦ εἰς τὸ θεῖον Βάπτισμα, και ἀπὸ
 ἔμοιου τῶν Ἄγγελων, ἐποῦ ἦσαν, ὅταν
 εἶχες τὴν σωφροσύνην, σὲ κάμνει τῶν
 κτηνῶν και ἀλόγων παρόμοιον. Ἐάν μόν-
 ον μὲ τὸν λόγον, νὰ σὲ εἰπῇ τινὰς
 ζῶν ἡ κτῆνος, τὸ ἔχεις εἰς ὕδριν και
 ἐνιδος, διατὲ γίνεσαι, ἀγνωστο, ἐκουσίως,
 ὡπερ τὸν χειρὸν; ὅταν εὐγένῃ ἀπὸ τὴν
 κόπρον και βέρδαρον, ἐποῦ ἔχει συνήθειαν
 και κυλίνεται; Ἡ ὑτταξέτον πόσων εὐμορφίαν
 ἔχει, πόσον μυρίζει, πῶς στρέφεις ἄλλοθεν
 τοῦς ὀφθαλμοῦς σου νὰ μὴ τὸν βλέπῃς;
 και φράσσεις ἀπὸ τὸν βροῶμον τὴν ῥίαν,
 και δὲν ὑποφέρεις νὰ ἐγγίξῃ κἂν εἰς τὸ
 ἄκρον τοῦ σου ἐνδύματος; ἀμὴ πῶς δὲν βδε-
 λύττεσαι τὸν ἑαυτὸν σου, τρισάβλιε, ἐποῦ εἶ-
 σαι πλέον τούτε βρουπωμείος εἰς τὴν ψυχὴν,
 τὸ ὁποῖον εἶναι χειρότερον τοῦ ῥύπου τοῦ σώ-
 ματος; ὅτι τότε ἔμπορεῖς νὰ ξεπλυθῆς εἰς
 ἕνα λουτρόν, ἀμὴ εἰς τὸν μολυσμὸν τῆς ψυ-
 χῆς δὲν σὲ καθαρίζει ἄλλο νερόν, παρὲς τῶν
 ἀκρῶν τῆς μετανοίας τὸ κελύτιματον.

Ὅταν ἔγνε τὰ σκάνδαλον τῆς σαρκὸς γέ-

λασε τὴν ὄρεξίν σου, και εἰπέτης ὅτι εἰς ὀλί-
 γην ὥραν κάμνεις τὸ δίλημα τῆς και ὅταν
 παρέλθῃ ἡ ὥρα, τάξει πῶς ἔκαμες τὴν ἀμαρ-
 τίαν, και ἐπλήρωσις τὴν ἐπιθυμίαν σου, και
 ἐπέρασεν ἐκείνη ἡ κατηραμένη γλυκύτης,
 και συλλογίσις, τί ἐκέρδησες, και πόσον διά-
 φορον ἔλαβες; ἐπειδὴ εἰάν τὴν ἔκαμες και
 ἐμπράκτως, καμμία ἴδουή ἡ γεῦσις δὲν σὲ
 ἔκρευε, νὰ τὴν αἰσθάνεσαι ὕστερον, ἀλλὰ ἐ-
 κέρνα εἰς μίαν στιγμὴν, και ἠφανίζετο ἡ
 ἀπόλαυσις, ὡπερ σκιά, και ὡς ὄνειρον τῆς
 παρελθούσης νυκτός και μόνον σὺ ἔμεινε
 τὸ χρέος, νὰ κλαίης τὴν ἀνομίαν σου, ἡ
 αἰσχύνῃ τῆς Ἐξομολογήσεως, ὁ κόπος και
 ἡ πείραξις νὰ δουλεύῃς τὸν κανόνα, ὁ ἐλεγ-
 χος τῆς συνειδήσεως, νὰ σὲ θλίβῃ ἀκατα-
 παύστως, και (τὸ χειρότερον ἀπὸ ὅλα) ἡ
 κατακρῖσις τῆς αἰωνίου κολάσεως, νὰ και-
 γεσαι ἀτελεύτητα εἰς τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἄσπι-
 στον. Ὡ τῆς κακίας σου, πονησὲ εἰς πόσων
 ἀναίσθησίαν και ἀγνωσίαν φέρεις τὸν τα-
 λυίπωρον ἄνθρωπον, διὰ μίας στιγμῆς φαρ-
 μακευμένην ἀπόλαυσιν, νὰ λαμβανῇ τιμω-
 ρίας και ἀτελεύτητον κόλασιν; Ἄνοιξον
 τοῦς ὀφθαλμοῦς σου, ἀμαρτωλε, ἔσχισε τὴν
 σκέπην ἐποῦ σου ἔβαλεν ὁ Διάβολος εἰς τὸ
 πρόσωπον, και δὲν βλέπεις τὰς παγίδας
 αὐτοῦ, οὔτε αἰσθάνεσαι τὴν ζημίαν σου.

Ἐβδόμος νοουθεσία ἂς εἶναι ἡ ἐνθύμησις
 τοῦ θανάτου, ὅτι ἄλλας λογισμὸς δὲν φθά-
 νει τόσον, διὰ νὰ παύσῃς τὴν πύρωσιν
 τῆς σαρκός, ὡπερ ἐτούτος, ἦγουν νὰ στο-
 χαθῆς τὸν βέρθορον και τὴν ἀσχημίαν
 τῆς ποταπὸν γίνεταί μετὰ θανάτου ἐκεί-
 νο τὸ πρόσωπον, ἐποῦ φαίνεται τῶρα το-
 σοῦτον ὠραῖον και εὐμορφον, τὰ ἔμματα
 χύενται, τὸ στόμα μίμει μελανόν και ἀ-
 ραχνιασμένον, τὸ χροῶμα και ἡ ὄψις χλω-
 μὴ, ἡ κεφαλὴ γδαρμένη, και ἀπλῶς γίνεταί
 μίαν μορφήν ἀσχημοῦ, και ἕνα φοβερόν θία-
 μα. Αὐτὰ ὅλα στογαῶσον, ὅταν σου ἔλθῃ
 ὁ λογισμὸς τῆς κρονείας; και τάξει, πῶς
 βλέπεις μέσα εἰς τὸν τάρου βρωμισμένον
 αὐτὴν τὴν σάρκα, ἐποῦ ἐρέγισαι, και μὲ
 τὸν τρόπον ἐτούτον ἐπιπύξω νὰ νικήσῃς τὴν
 ἀμαρτίαν, καθὼς ἔκαμεν εἰς ἐνάρετος Ἄ-
 σκητῆς, ὃς τις ἐπειράζετο ἀπὸ κακὸν λο-
 γισμὸν και ἐνθύμησιν τινὸς γυναίκος πολ-

λά ώραίας, ἐποῦ ἐγνώριζεν εἰς τὸν κόσμον· καὶ μίαν ἡμέραν ἐρχόμενος ἕνας τοῦ φίλος νὰ τὸν ἰδῆ, τοῦ εἶπεν, ὅτι ἡ ἄνωθεν γυνὴ ἐτελεύτησε. Τοῦτο ἀκούσας ὁ Ἀσκητής, ὑπῆγεν εἰς τὸ μνήμα τῆς μίαν νύκτα, καὶ γεμίζει ἕνα μανδύλιον ἀπὸ τὴν δυσωδὴν ὕλην καὶ βρῶμαν ἐκείνου τοῦ λειψάνου τῆς γυναικὸς, ἐποῦ ἦτον σαπημίον, καὶ στραφεῖς εἰς τὴν κέλλαν αὐτοῦ, ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνην ὁσάκις ἤθελεν ἔχη εἰς τὴν σάρκα ὀλίγον πόλεμον, ἔθανεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τὸ μανδύλιον μὲ τὴν βρῶμαν, καὶ ἔλεγε πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα: Χέρτασε τώρα, πάρνε, τὴν δυσωδίαν ἐποῦ ὀρέγεσαι, καὶ μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐλυτρώθη τοῦ πειρασμοῦ θεῖα χάριτι. Καὶ οὐ μόνον ἀπεθαμίνον σῶμα, ἀλλὰ καὶ ζωντανὸν νὰ ἐρευνησῆς ἐπιμελῶς, ποταπὸν εἶναι ἔσωθεν ἀπὸ τὴν φλοῦδα καὶ ἔνδυμα· ἤθελες κάμνη τὸ ὅμοιον. Ναὶ ἐπ' ἀληθείας, εἰάν ἐφαίνεται ὅσον εἶναι κρυμμένον ἔσωθεν τοῦτου τοῦ δέρματος, νὰ τὸ ἔδλεπες, ἤθελες ὁμολογήσῃ, ὅτι ἡ ὠραϊότης ἐκείνη ὅπου τοσοῦτον ὀρέγεσαι, δὲν εἶναι ἄλλο τίποτε μόνον ἕνας ζωγραφισμένος τάφος γεμάτος βρῶμα, ἀποῦ φαίνεται ἔξωθεν εὐμορφος, καὶ ἔσωθεν εἶναι ὅλος ἀκαθαρσίαν πεπληρωμένος. Ἐάν οὖν, ὅταν ἴδῃς κομματὶ φλέγμα, ἢ ἄλλην τινα ἀκαθαρσίαν, εἰς τὸ ἔνδυμα σκ, συγγένεσαι κἀν μὲ τὴν ἄκραν τῶν δακτύλων σε νὰ ἀπλώσῃς, διατὶ γίνεσαι τοσοῦτον ἀναίσθητος, καὶ ὀρέγεσαι ἕνα ἀγγεῖον γεμάτον φλέγμα καὶ βόρβορον; Ναὶ κατὰ ἀλήθειαν, τοῦτο τὸ σῶμα ἐπιμελῶς ἐριυνόμενον, ἄλλο δὲν εἶναι, πᾶρεξ ἕνας σάκκος πυλοῦ, ἕνας ἀσκὸς δυσωδίας, ἕνα δοχεῖον ρύπου παντὸς καὶ ἀκαθαρσίας πεπληρωμένον.

Εἰ δὲ καὶ τύχη, νὰ ἔχῃς τοσοῦτον σκάνδαλον, καὶ φλογωδὴ πυρῶσιν τῆς σαρκὸς, ὅπου νὰ μὴ φθάκουσι ὅλα τὰ ρηθέντα ἰατρικὰ νὰ σε ὠφελήσουν, ἃς εἶναι τοῦτο τὸ δριμύτερον βῆτανον καὶ καυστικώτερον φάρμακον, μὲ τὸ ὅποιον ἐνίκησαν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ταύτην τὴν ἀνήμερον καὶ ἀταπαίνωτον φλόγα· ἤγουν βάλλε εἰς τὸν νοῦν σου, πῶς βλέπεις ἕνα πηγᾶδι γεμάτα στίαν καὶ λαύραν ἄσπεκτον, καὶ παραστέκου, νὰ σε ρίψουν

οἱ δαίμονες εἰς αὐτό, ὅταν τελήσῃς τὴν ἀμαρτίαν, ὅτι πᾶσα θλίψις καὶ πόνος, νικάται μὲ τὸν φόβον τῆς σφοδροτέρας κολάσεως· καὶ εἰάν δὲν φθάνη οὗτος ὁ φόβος τοῦ νοητοῦ πυρὸς νὰ καταπραυῖν τῆς σαρκὸς σου τὸ σκάνδαλον, κάμετο καὶ ἐμπράκτως εἰς τὴν αἰσθητὴν φλόγα ταύτην τὴν πρόσκαιρον, καθὼς ἔκαμναν τινὲς Ὅσιοι, ἀπὸ τούσ ὁποίους, νὰ γράψωμεν ἕνα ἢ δύο εἰς νοθεσίαν καὶ παράδειγμα.

Γράφει ὁ Μεταφραστὴς Συμεὼν τῇ ιγ'. Φερουαρίου, ὅτι μία γυνὴ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἀσκήτευεν ὁ ὅσιος Μαρτινιανός, καὶ σταῖσα ἔξωθεν τοῦ κελλίου αὐτοῦ ἔκλαιε λέγουσα, ὅτι ἔχασε τὸν δρόμον, καὶ παρεκάλει αὐτὸν, νὰ τὴν διχθῆ νὰ μὴ τὴν φάγουσι τὰ θηρία. Ὁ δὲ Ἅγιος σπλαγχισθεῖς, ὑπεδέχθη αὐτὴν εἰς τὸ ἔξωθεν μέρος τοῦ σπηλαίου, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον, καὶ προσήυχετο ὅλην τὴν νύκτα διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς πειρασμόν. Τὸ πρῶτ' εὐγίνει, καὶ βλέπει τὴν στολισμένην μὲ ἄλλην φορεσίαν εὐμορφην, ὅπου τὴν εἶχεν ἀφ' ἐσπέρας κρυμμένην, καὶ τότε τὴν ἐνεδύθη μὲ ἐπιμελείαν. Ὁ δὲ Ὅσιος ἐσκαυδαλίσθη ὡς ἄνθρωπος, ὄχι ἀπὸ τὴν στολὴν αὐτῆς, ὅσον ἀπὸ τὰ λόγια, ὅπου τοῦ εἶπεν εἰς ἑαυτοῦ τῆς ὑπανδρίας, ὅτι οἱ περισσότεροί Ἅγιοι ἐγνώρισαν κόσμον, καὶ ἐδύνοντο καὶ αὐτοὶ νὰ ἀσκητεύουν αὐτάμα, καὶ ἡ σμίξις τῆς σαρκὸς δὲν τοὺς βλάπτει. Τέλος πάντων (διὰ νὰ μὴ μακραίνω τὸν λόγον) ἔκαμεν ὁ Ἅγιος συγκατάθεσιν, καὶ ἔβαλε γνώμην νὰ τελήσῃ τὴν ἀμαρτίαν. Ἀλλ' ὁ πανάγαθος τὸν ἐφύλαξε, καὶ ἐνθυμήθη τοῦ πυρὸς τῆς κολάσεως. Ἐξάψας οὖν στίαν μεγάλην, ἔπεσεν εἰς τὸ μέσον, μετὰ δακρύων λέγωντας· εἰάν δύνασαι, ἄβλιε, νὰ βασταῆξῃς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον φλόγα, θελεῖς ὑπαίρη καὶ τὴν αἰώνιον. Ἡ δὲ Γυνὴ φοβηθεῖσα, εἶπεν αὐτῷ, δέομαί σου Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, μὴ θανατωθῆς διὰ τὴν αἰτίαν μου ἄδικα. Τότες ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐκεῖ ὁ Ἅγιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν αἰγαλόν, νεύματι Θεοῦ τὸν ἐσήκωσεν ἕνας Δελφίνας, καὶ τοῦ ὑπάγει εἰς ἕνα ξηροῦσι. Ἡ δὲ γυνὴ ἔμεινεν εἰς τὸ κελλὸν τοῦ, καὶ ἔσωθη. Συντέμνω τὸν λόγον

διὰ βροχυότητα. Ἀμὴ ἄς τις ὀρίγεται νὰ ἔδῃ τὸ τέλος τοῦ Ἀγίου, ἄς ἀναγνώσῃ τὸν βίον σου, νὰ μάθῃ πῶς ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸ Νησί ἄλλη γυναῖκα, καὶ ἤμερον, διατί ἐτξακίσθη ἐκεῖ πλησίον ἕνα καράβι, καὶ αὐτὸς πάλιν ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ, ἡ δὲ γυνὴ ἔμεινε, καὶ ἠγάσθη .

Φαίνεται δὲ καὶ εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ὅτι ὑπῆγε μία γυνὴ εἰς τὸ καλλίον ἄλλου τινὸς Ἀσκητοῦ, διὰ νὰ τὸν μολύνη ἢ πάντολμος, καὶ αὐτὸς τὴν ἐδέχθη ὁμοίως διὰ τὸν φόβον τῶν θηρίων. Καὶ τὴν νύκτα ἐσκουδαλίσθη τοσούτου ὁ Ἀσκητής, ὅπου (μὴ ὑβρίσκων ἄλλην βοήθειαν, νὰ λυτρωθῇ τῶν παγίδων τοῦ Διαβόλου) ἔβαλε εἰς τὸν λύχνον τὰς χεῖράς του, καὶ ἔκαυσεν ὅλα του τὰ δάκτυλα. Ἡ δὲ γυνὴ ἔγεινεν ὡσὶ λίθος ἀπὸ τὸν φόβον της, καὶ ἐξέφυξε. Τὸ πρῶτ' ἰδὼν αὐτὴν νεκρὰν ὁ Ὅσιος, διὰ προσευχῆς τὴν ἀνίστησιν. Ὁ ἅγιος Βενέδικτος πάλιν ἐκυλίσθη εἰς τὰς ἀκάνθας ὀλόγυμνος, καὶ αἱματωθεὶς, μὲ τὸν πόνον ἐκείνου ἐπέρασε τῆς σαρκὸς τὸ σκάνδαλον. Ἄλλος ἐκυλίσθη εἰς τὴν χιόνα. Ἄλλος εἰσῆλθεν ὀλόγυμνος εἰς ὕδωρ ψυχρότατον, καὶ ἄλλος ἔιδεν ἄλλην παιδεύειν τῆς σαρκὸς του, καθὼς τὸν ἔθελε φωτίσει ὁ Κύριος. Κάμε γοῦν καὶ σὺ τὸ ὁμοίον, βάλλε μόνον τὸν ἕνα σου δάκτυλον εἰς τὸν λύχνον, καὶ εἰάν δύνησαι νὰ ὑπομείνης, τέλει σου καὶ τὴν ἀμαρτίαν. Ἀμὴ εἰάν μόνον τὴν καρβουνίδα τῆς λαμπάδος δὲν ἔμπορῆς νὰ σβύσης μὲ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου σου, πῶς νὰ ὑποφέρῃς ἐκείνην τὴν ὀρμιυτάτην φλογα τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως ; Ἀλλὰ διὰ νὰ καταλάβῃς καλλίτερα πόθεν γεννᾶται ἡ ὠραιότης τοῦ σώματος, ἀκουσον, καὶ μὴ ἀνεύσης νὰ ἀναγνώσῃς ὅλον ἐτούτο τὸ Κεφαλαῖον εἰάν εἶναι καὶ τῶν προγεγραμμένων τρανύτερον· ἔτι συνήθειαν ἔχουσι πανταχοῦ, ὅταν πολεμῆται ἕνα Κάστρον, νὰ βανουσιεν ὅλην τους τὴν δύναμιν καὶ βοήθειαν οἱ πολῖται εἰς τὸ ἀχαμνότερον μέρος ὅπου εἶναι ἡ περισσότερη χρεία, διὰ νὰ μὴ νικῆσουσιν οἱ ἐχθροὶ τους. Οὕτω καὶ ἡμεῖς γινώσκοντες, ὅτι εἰς τοῦτο τὸ ἔγκλημα εἶναι ὑἰάλωτος καὶ χευνότερος ὁ ταλαίπωρος ἀν-

θρώπος, δίδομεν καὶ τὰ ἱατρικὰ περισσότερα τε καὶ δραστικώτερα .

Ὁ Κύριος ἔβαλεν εἰς τὰ ποιήματά του τὴν εὐμορφίαν, διὰ νὰ ὑψώσουν τὸ πνεῦμά τους οἱ ἄνθρωποι, νὰ γνωρίζουν τὸν Κτίστην τους, ὅσον εἶναι ὠραιότερον ἕνα κτίσμα, καὶ σύρνει σε τὸ κάλλος αὐτοῦ νὰ τὸ ἀγαπᾷς, τόσον πρέπει εἰάν ἔχῃς γνῶσιν, νὰ ἐξάψῃς τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν τοῦ Ποιοτοῦ ἀγάπην καὶ ἔρωτα. Ὅτι τὴν εὐμορφίαν δὲν τὴν ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἀφ' ἑαυτοῦ του, ἦγουν ἀπὸ τὴν σάρκα, ἀλλ' ἔρχεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν· ἦτις ὅταν χωρίσῃ τοῦ σώματος, ἀπομένει αὐτὸ ἄμορφον, ἀσχημον, καὶ ἀνείδεν, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἡ εὐμορφία αὐτοῦ διαλύεται, ὅτι ἡ ψυχὴ εἶναι αἰτία τῆς ὠραιότητος, ὡς εἰκὼν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁμοίωσις. Καὶ ἀπὸ Θεὸν λαμβάνουσι τὴν λάμψιν καὶ ὠραιότητα ὅλα τὰ εὐμορφα κτίσματα. Λοιπὸν ἀγάπα τὴν ψυχὴν μάλιστα, κα' μὴν ὀρέγεσαι μάταιον κάλλος, ὅπου μαραινεται μὲ ὀλίγην ἀσθένειαν. Τρέχουσι ἡ ἡμέραις μας καὶ ἡ νεότης παρέρχεται· πλησιάζει τὸ γῆρας, καὶ τρέχομεν σπουδαίως εἰς τὸν θάνατον. Καὶ ποταπὸν νὰ γένη τότε τὸ ὠραῖόν μας πρόσωπον, ὅταν ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀσχημίζουσι, καὶ γίνονται δυσῶδη καὶ ἄμορφα, ὅπου ἔδειχναν ὠραῖα τὸ πρότερον. Ὁ Ἡσαΐας παρρημοιάζει τὸ ὠραῖον τοῦ σώματος ὡς τὸν χόρτον, ὃς τις εἶναι σήμερον πράσινος, καὶ αὔριον ξηρὸς, τὸ πρῶτ' ἄνθηρος, καὶ τὸ δηλινὸν μαρμίνος. Οὕτως ἀφανίζεται καὶ ἡ πρασιναδα, καὶ ἡ ὠραιότης ἅπασα τῆς νεότητος. Ὅταν οὖν ἴδῃς εὐμορφον πρόσωπον, ἀποχάζου, πόσος βρῶμος καὶ δυσῶδία εἶναι κρυμμένη ἔσωθεν τῆς φαινομένης εὐμορφίας, καὶ ζωγράφίας τῆς φύσεως, καὶ ἐνθυμήσου, πῶς γίνεται μετὰ θάνατον. Μὴ τὸ παρὸν, ἀλλὰ τὸ μέλλον στοχάζου. Μὴ κυττάῃς τὸ σῶμα, ἀλλὰ ἐρεῦνα τὸ πνεῦμα. Ὅτι ὅσον εἶναι ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν ὠραιότερος, τοσούτου καὶ ἡ ψυχὴ ἀπὸ ὅλα τοῦτε τοῦ κόσμου τὰ κτίσματα. Καὶ εἰάν ἦτον βλεπτόν, νὰ ἐβλέπαμεν τὴν ὠραιότητα ταύτην μὲ τοὺς σωματικὸς ὀφθαλμοὺς, ἔκαταφρουσάμεν πᾶσαν ἄλλην εὐμορφίαν ἐπί-

γειον. Ἀμὴ διὰ νὰ μὴν ὑπερφηανευθοῦμεν, καθὼς ἔπαθον τινὲς ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους, δι' αὐτὸ δὲν θέλει ὁ Κύριος, νὰ βλέπωμεν ἐδῶ τῶν ψυχῶν μας τὴν ὠραιότητα. Κάμε εὖν τρόπον, καὶ κοπίαζε νὰ εὐμορφίξης τὴν ψυχὴν σου, νὰ τὴν στολίζης μὲ πράξεις ἀγαθὰς, διὰ ν' ἀποκτήσης τὴν εὐμορφίαν ὅπου ὀρέγεσαι. Ἐὰν εὐρίσκειτο ποθὲς μία πηγὴ, νὰ ἔχη τόσην χάριν τὸ ὕδωρ αὐτῆς, ὅπου ὅς τις πλυθῆ μετ' ἐκείνου, νὰ γίνεται, μόνον τρεῖς ἡμέρας ἀσχημος καὶ ὕστερον νὰ μένη νέος ὠραιότατος πάντοτε, τίς δὲν ἔσπευγε μετὰ πάσης χαρᾶς νὰ νιφθῆ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ, νὰ ὑπομίνη τὴν ἀσχημίαν τῶν τριῶν ἡμερῶν, διὰ νὰ εἶναι ὕστερον ὅλην του τὴν ζωὴν ὠραιότατος; Ἐὰν θέλῃς νὰ εἶσαι ἀεὶ καὶ πάντοτε εὐμορφος, πλύνον τὴν ψυχὴν σου μὲ τῆς μετανοίας τὰ δάκρυα, καὶ βασάνιζε τὴν σάρκα σου μὲ νηστείας καὶ προσευχαίς, καὶ εἰάν εἶσαι ἐδῶ τὰς ὀλίγας ἡμέρας τῆς ζωῆς ταύτης ἀσχημος, ἀλλὰ εἰς τὸν Παράδεισον θέλεις χαίρεισαι, νὰ λάμπῃς ὡς Ἥλιος. Ἐὰν εἶσαι γέρον τῶρα, ἀσθενής, καὶ παρὰ ἰσχυρὸς, ἐκεῖ ἀνίστασαι νέος, ὑγιής τε, καὶ ὠραιότατος ὡσπερ Ἄγγελος, εἰάν δηλονότι φυλάξης ἐδῶ σωφροσύνην, νὰ εὐμορφίξης μὲ ἀρεταῖς τὴν ψυχὴν σου. Καὶ πάλιν εἰάν εἶσαι τῶρα τῷ σώματι εὐμορφος, τὴν δὲ ψυχὴν νὰ ῥυπώσης μὲ ἀμαρτίαις, ἀνίστασαι τότε μὲ ἀσχημον πολλὰ καὶ συγχαμερὸν πρόσωπον. Μὴν ὀρεχθῆς εὖν ἀστατον καὶ μάταιον κάλλος, ἐνθυμούμενος τὰς πολλὰς ζημίας, ὅπου ἔγειναν ἀπὸ τὴν αἰτίαν ταύτην. Ἡ εὐμορφία τῶν θυγατέρων Καῖν, ἦτον αἰτία καὶ ἠφανίσθη ὅλος ὁ κόσμος. Διὰ τὴν ὠραιότητα τῆς Ἐλένης ἐφονεύθησαν ἑκατὰ ὀχθίοντα μυριάδες ἀνθρώποι, καὶ κατηδάφισαν τὴν περίφημον καὶ πλουσιωτάτην Τρωάδα, καὶ ἄλλα πολλὰ κακὰ, καὶ ζημιαὶ διαφοροὶ ἔγιναν, καὶ γίνονται διηνεκῶς διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, οὐ μόνον ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ σώματος· διὰ τὴν ἠπορτεία ὀλιγοστεύει τὴν ἀνδρείαν, σμικραίνει τὴν ζωὴν, ἀφανίζει τὸ κάλλος τοῦ σώματος, κάμνει σε καὶ σκορπίζεις κακῶς τὰ χρημῆτα, χάνεις τὴν τιμὴν καὶ φήμην σου,

καὶ δὲν εἰς εὐλαβοῦνται ποσῶς οἱ ἀνθρώποι. Αὕτη φέρνει τὴν ἀσθενίαν, καὶ ἄλλα καὶ εὐπρόρα, ἀπὸ τὰ ῥήματα λυτροῦσαι μὴ τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου, εἰς στοχαζοῦσαι καὶ μελετᾷς τὰς προγεγραμμένας ἐρμηνείας, καὶ τὰ κάτωθεν δύο παραδείγματα, τὰ ὅποια ἱστορίσαμεν ἐδῶ εἰς τὸ τέλος, διὰ νὰ καταλάβῃ πῶς ἕνας, πόσον εἶναι μιστὸν παρὰ Κυρίου τὸτο τὸ ἔγκλημα.

Γράφει Πέτρος ὁ Δαμιανός, ὅτι ὅταν ἐσπούδαζε τὰ γράμματα εἰς τὴν Πάρμαν, ἐσυνέβη μία φοβερὰ κρίσις τοῦ δικαίου Κριτοῦ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, καὶ λέγει οὕτως· Εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη, εἶναι ναὸς ἀφιερωμένος τῶν ἁγίων Μαρτύρων Γερβασίου, καὶ Προτασίου. Μίαν νύκτα γοῦν ὅπου ἦτον ἡ ἀγρυπνία αὐτῶν, ἤγουν εἰς τὰς ἰδ' τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐγερθὴς ἕνας γεωργὸς ἀπὸ τὴν στρωμνὴν, πρίχου ξημωρῶση, ὑπῆγε νὰ βοσκήσῃ τὰ ζῶά του. Βλέπων δὲ αὐτὸν ἕνας του γείτονας, ὅπου ἠγάπα τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ γεωργοῦ, προσποιούμενος, ὅτι εἶχε Σερμασίαν, καὶ πίπτει εἰς τὸ στρώμα μὲ τὴν γυναῖκα, ἥτις νομίζουσα ὅτι ἦτον ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δὲν ἐσύντυχεν. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐτέλεσε τὴν μοιχείαν ὁ ἀσεβὴς, ἠγέρθη τῆς κλίνης, καὶ ἀνεχώρησε. Γενομένης ἡμέρας, ἦλθεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὡς εὐλαβὴς ὅπου ἦτον, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Λειτουργίαν, νὰ φάγῃ Ἀντίδωρον. Ἡ δὲ γυνὴ κατέκρινεν αὐτὸν, καὶ ἐλοιδώρησε, λέγουσα· Μίαν ὥραν δὲν ἐδυνήθης νὰ ἐγκρατευθῆς ἀπὸ τὴν ῥυπαρὰν μίξιν τῆς σαρκὸς διὰ τὴν ἀγάπην τῶν Ἁγίων, ταλαίπωρε, καὶ τῶρα πάλιν ἔχεις τόσην ἀναίδειαν, καὶ ὑπάγεις νὰ φάγῃς Ἀντίδωρον; Ὁ δὲ Σαρμάσας, τὴν ἠρώτησε, διὰ τὴν ἐσύντυχεν οὕτως; καὶ ἀπὸ λόγον εἰς λόγον ἐγνώρισεν, ὅτι ἄλλος ἀπῆλθεν ἀντὶς αὐτοῦ, καὶ ἠπάτησά τιν. Τότε ἀρχίζει ἡ πτωχὴ νὰ ὀδύρεται (διὰ τὴν ἦτον πολλὰ τιμητικὴ καὶ ἐνάρετος) κλαίσα πικρῶς εἰς τὴν πανουργίαν, ὅπου τῆς ἔκαμαν. Ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων, ἐδόθησε ταῦτα ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνης αὐτῶν, εἰς ἐπήκουον πάντων: Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, ὁ γενώσκων τὰ

πάντα, ὃ ἐρευνῶν καρδίας, καὶ ἐτάζων δια-
 ρίας, ἡ χάρις σου γινώσκει τὴν γνώμη-
 σου, ὅτι καὶ ἀπὸ τὸν ἄνδρα μου ἐγκρα-
 πύουμον πάσας τὰς ἑορτάς, καὶ τώρα ἐξ
 ἠγνοίας ἠπατήθην, καὶ ἤμαρτον ἡ ταλαι-
 ωρος. Δέομαι σου γοῦν, πολυεύσπλαγγε
 Κύριε, ὡς ἐλεήμων Θεὸς νὰ μὲ συγχωρή-
 ης τὴν ἁμαρτίαν, καὶ ὡς Κριτὴς δίκαιος
 ἂ καμῆς ταχίαν ἐκδικήσῃν κατὰ τοῦ ἀ-
 υθοῦς ἐκείνου, ὅπου μὲ ἠπάτησε μετὰ δόλου
 καὶ πανουργίας, νὰ τὸν δημοσιεύσῃς εἰς
 τοὺς ἀνθρώπους διὰ παράδειγμα, ἵνα δε-
 ασθῆ τὸ σὸν πανάγιον ἔνομα. Ναὶ Κύριε
 ἰσα, ἐπακουσάν μου τῆς ἁμαρτωλῆς, διὰ
 ἰσθεῖων τῶν ἐνόξων Μαρτύρων σου Γερ-
 λαίου, Προταίου, καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων,
 ἡμῶν. Ταῦτα εἶπὸσα. (ὡ τῆς ταχίας ἐκδι-
 κήσεως) εἰσῆλθεν εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ μοι-
 οῦ ὁ διάβολος, καὶ τὸν ἔριψεν εἰς τὴν
 ῥῆν, κατασκῶν αὐτοῦ ἡλεινῶς τὰ ἐντόσθια,
 καὶ ἐκτύπα τὴν κεφαλὴν ἰσχυρῶς εἰς τοὺς
 ἴθους, καὶ δὲν τὸν ἀφῆκε τὸ δαιμόνιον, ἕως
 τοῦ ἐνώπιον πάντων μὲ πληγὰς διαφόρους
 ἐκείως αὐτὸν ἐθανάτωσε. Ταῦτα ἰδόντες οἱ
 κριστῶτες, ἐτρόμαξαν.

Ἐτι δὲ ἦτον εἰς στρατιώτης εἰς τὰ μέρη
 τῆς Τεφτονίας, ὅς τις ἠγέρθη μίαν νύκτα
 ἐκ τῆς κλίνης, ὅπου ἐκοιμήτο μὲ τὴν γυ-
 αῖκά του, καὶ πορευθεὶς ἐμοίχευσε· ἐπει-
 κ στραφίς εἰς τὸν εἶκον αὐτοῦ, ὡς τὸν
 ἴδεν ἡ γυνή του, ἐφώναξεν ἀπὸ τὸν φόβον
 καὶ ἔτρεψε. Συναχθίντες οὖν οἱ δούλοι αὐ-
 ῶν εἰς τὰς φωνὰς τὴν κυρίας τους, ὡς τὸν
 ἴδον, ἐχάθη τὸ αἷμά τους ἀπὸ τὸν φόβον,

καὶ ἔφυγον ἀπὸ τὸν εἶκον ἐκείνον, φωνά-
 ζοντες ἰσχυρῶς, διὰτὶ ἴδαιχνε τὸ πρόσωπον
 τοῦ μοιχοῦ ὡς δαίμονος. Ταῦτα βλέπων
 ἐκείνος, ἐκατάλαβεν, ὅτι διὰ τὴν ανομίαν
 αὐτοῦ μετετράπη ἡ ὄψις του εἰς μορφήν
 φοβεράν καὶ ἄσχημον. Λοιπὸν ἔσβυσε τοὺς
 λύχνους, καὶ ἐκρυβετο ἕως νὰ ξημερώσῃ.
 Καὶ τὸ πρῶτὸ εὐγῆκε, πηγίνωντας νὰ εἶρῃ
 τινὰ πνευματικῶν νὰ ἐξομολογηθῆ. Εἰς δὲ
 τὸν δρόμον ὅσα βόδια καὶ ἄλλα ζῶα ὑπήν-
 τησεν, ἔφυγαν εὐθὺς ἀπὸ λόγου του, ὡσάν
 ἀπὸ κεραυνόν, καὶ ἐτρόμαξαν, οὐ μόνον τὰ
 κτήνη, ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι. Ὅταν οὖν
 ἔφθασεν εἰς ἕνα ναόν, καὶ τὸν εἶδεν ἕνας
 Πνευματικὸς, ἐκλίσσε τὴν θύραν καὶ τὸν
 ἐξώρκιζε, νομίζοντας, ὅτι ἦτον δαιμόνιον.
 Ὁ δὲ στρατιώτης εἰσύντυχεν ἀπὲξω μετὰ
 δακρύων, ὅτι δὲν ἦτον διάβολος, ἀλλὰ διὰ
 τὴν ἁμαρτίαν ἔγεινεν οὕτω φοβερός τὴν
 θύραν καὶ ἄσχημος, καὶ λαθὼν ὑπὸ τοῦ
 Πνευματικοῦ κανόνα, ὡς ἔπρεπε, ἔστρεψεν
 εἰς τὴν προτέραν μορφήν, ἔπειτα πορευθεὶς,
 ἐδιόρθωσε τὴν ψυχὴν του μὲ τὴν μετάνοιαν.
 Βλέπετε, ἄνθρωποι, πόσῃν ζημίαν μᾶς κά-
 νει ἡ ἁμαρτία; Σιωρεῖτε, ποταπὰς μορφαῖς
 τῶν δαιμόνων ἔχομεν νὰ βλέπωμεν εἰς τὴν
 κόλασιν; Πολλὰ καὶ ἀναρίθμητα θαύματα
 εἶχα νὰ γράψω εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὅπως
 ἔγιναν εἰς διαφόρους καιροὺς, καὶ ἀπόθαναν
 ἱκανοὶ πρὸ καιρὸς διὰ ταύτην τὴν ἁμαρτίαν,
 ἀμὴ ἀφίνωτα, διὰτὶ ἐμάκρυνα πολλὰ τὸ Κε-
 φαλαίον, καὶ κάμνω τέλος, διὰ νὰ γράψω
 καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἁμαρτήματα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Α'.

Περὶ θυμοῦ καὶ Ὀργῆς.

Ὁ θυμὸς εἶναι μία ὀρεξις ἐκδικήσεως,
 καὶ ἔμπορεῖ νὰ εἶναι καλὸς καὶ κακός.
 Καλὸς θυμὸς εἶναι, ὅταν κάμνης κρηπου-
 ρίαν ἐκδικήσῃν, διὰ νὰ διορθώσῃς πται-
 σμον, ἢ νὰ φυλάξῃς δικαιοσύνην. Καὶ
 πῶτος ὁ θυμὸς, ὡσάν λογικὸς καὶ δίκαιος,
 ἢ μόνον δὲν εἶναι ἁμαρτήμα, ἀλλὰ καὶ

μισθὸν ἔχει· μάλιστα δὲ νὰ μὴ θυμω-
 θῆς, ὅταν ἔχῃς αἰτίαν νόμιμον, καὶ ἔχεις
 ὀφφίκιον καὶ χρεὶς ἐπάνω σου ὡς Πρεσι-
 στώς, νὰ παιδεύῃς ἀταξίας δὲν ἔχεις ἁμαρ-
 τίαν, καθὼς λέγει ὁ Σῆτος Χρυσόστομος εἰς
 τὸ κατὰ Ματθαῖον, Ὅμιλία, ια'. ὅτι ὅποιος
 δὲν θυμώνεται μὲ νόμιμον αἰτίαν, ἁμαρ-

τάνει. Ἡ γὰρ ἄλογος ὑπόμνη σπέρνει ἐγκλήματα, τρεφει τὴν ἀμέλειαν, καὶ παρακινᾷ εἰς τὸ πονηρὸν, οὐ μόνον τοὺς κακοὺς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀγαθοὺς. Καλὸς θυμὸς εἶναι, ὅταν ἰδῆς τινὰ νὰ ἀμαρτάνῃ φανερά μὲ καταφρόνησιν τοῦ ἱεροῦ νόμου, καὶ θυμωθεὶς κατ' αὐτοῦ, νὰ τὸν παιδεύσῃ· λόγου χάριν, ὅταν δουλεύουσι τὴν Ἐσθῆν, καὶ ἐλεγξῆς τοὺς, ἢ νὰ χορεύουσι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ τοὺς δειρῆς, καθὼς ἔκαμε καὶ αὐτὸς ὁ Δεσπότης, καὶ ἔδειρε μὲ τὸ φραγγέλιον τοὺς πωλοῦντας εἰς τὸν ναὸν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Κακὸς θυμὸς εἶναι, ὅταν θυμῶνῃσαι ἄτακτα, καὶ παιδεύεις ἕνα ἀδίκως, ἢ περισσότερα ἀπὸ τὸ πρέπον, ἢ δὲν εἶναι κατὰ τὴν τάξιν τοῦ λογικοῦ, καὶ τότε εἶναι ὁ θυμὸς ἀμαρτία, ὅτι υπερβαίνει τὸ λογικὸν καὶ ταραττεῖτο· καὶ πρέπει νὰ κάμῃς τρόπον, νὰ μὴ κυριεύῃ ὁ θυμὸς, οὔτε νὰ προπορεύεται τοῦ λογικοῦ, ἀλλὰ ὡς δούλος νὰ τοῦ ἀκολουθᾷ· διατί ἀπὸ τὸν θυμὸν γεννῶνται καὶ ἄλλα ἐγκλήματα, ἢ γοῦν ἢ ὀργή, ἢ κραυγὴ, ἢ βλασφημία, ἢ μάχη, ἢ ὕβρις, καὶ ἕτερα ὅμοια. Εἰς τοῦτο τὸ ἀνόμημα ἀμαρτάνεις διαφόρως· πρῶτον, εἴαν κάμῃς ἐκδίκησιν κατὰ τινος χωρὶς ἐξουσίαν καὶ πρόσταγμα τῆς δικαιοσύνης· β'. εἴαν διὰ τὸ ἄτακτον σκάνδαλον καὶ πολὺν θυμὸν ἀμελήσῃς τὸ χρεὸς σου, ἢ γοῦν, νὰ μὴν υπάγῃς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ νὰ μὴ κάμῃς ἑτέρας ψυχωφελεῖς πράξεις· γ'. εἴαν βλασφημᾷς, τὸ ὅποιον εἶναι μεγαλύτερον ἀνόμημα ἀπὸ ὅλα, καθὼς ἤκουσας εἰς τὸ, ς'. Κεφάλαιον· Τέταρτον, εἴαν ἀνάθεματίζῃς, ἢ νὰ καταρᾷσαι τοῦ λόγου σου, ἢ τὸν πλησίον σου, λέγωντας, νὰ τὸν ἐπάσῃ ὁ ἐχθρὸς, ἢ νὰ τὸν εὖρη τὸ δεῖνα κακόν. Καὶ τόσον εἶναι τὸ ἀμαρτήριμα περισσότερο, ὅσον εἶναι ἐκεῖνος ὅπου καταρᾷσαι ἀξιώτερος ἀνθρώπος· ἢ γοῦν Πατὴρ, ἢ Μητήρ, ἢ Προσωπὸς σου, καὶ μεγαλύτερος. Ἀμὴ εἴαν ἐπιθυμᾷς ἀσθεῖναιαν τινὰ, ἢ θλίψιν ἄλλην σωματικὴν τινὸς ἀμαρτωλοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν, ἢ ἄλλο τέλος καλόν, δὲν εἶναι ἀμαρτήριμα. Εἰς ταῦτα καὶ ἕτερα ὅμοια πικρεῖ ὁ θυμώδης· ἀπὸ τὰ ὅποια ὅς τις ὀρεγεται νὰ λυτρωθῇ, ἃς ἀναγνώθῃ τὰς ἐρμηνείας, ὅπου ἐγράψαμεν κατὰ τῆς ὑπε-

ρηφανείας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ θυμὸς τίεται· ὅθεν οἱ υπερήφανοι εἶναι θυμῶδες καθολικᾶ, καὶ μὲ ὀλίγην αἰτίαν ὀργίζονται. Ἐτι δὲ γράφομεν καὶ ἑτέρας ὀλίγας νοουθεσίας πρὸς διόρθωσιν καὶ ψυχικὴν σωφίλειαν.

Ἐν πρώτοις γίνωσκ, ὅτι ἐκεῖνος ἐπὶ σὲ ὕβριση, ἢ ἀλλιοτρόπως σὲ ἐξημίωσιν, ἔκαμεν περισσότερον κακὸν τοῦ λόγου σου, παρὰ εἶναι· καὶ πάλιν ἐσὺ, εἴαν κατ' αὐτὸ θυμῶνῃσαι, καὶ θέλεις νὰ κάμῃς ἐκδίκησιν, περισσότερον βλάπτεις τοῦ λόγου σου· ὅτι κατὰ τὸν μέγαν Χρυσόστομον, διὰ βλάπτεται τινὰς ἀπὸ ἄλλον, εἰμὴ μόνον ἀπ' ἐαυτοῦ του· καὶ πρέπει, νὰ μὴν ἀμύνῃσαι κατὰ τῶν θλιβόντων σε, οὔτε νὰ καθῇ τὴν ζημίαν τοὺς· ἐπειδὴ πάντες εἰμῶσιν ἀδελφοὶ καὶ μέλη τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ, καὶ πρέπει νὰ συμπονοῦμεν ἕνας τὸν ἄλλον μας. Φαίνεται σου πρέπον, εἴαν τύχη νὰ βαρέσῃ ἢ χεὶρ τοῦ ποδός σου, ἢ τὸ ἕνα ποδάρι τοῦ ἄλλου (καθὼς συμβαίνει ἐξ ἀπροσεξίας πολλάκις) νὰ πάρῃς καὶ σὺ ἕνα λίθον νὰ βαρέσῃς τοῦ ἄλλου ποδός; οὔτως εἶναι ἄφρων καὶ ἄγνωστος, ὅς τις κατὰ τὸν ἀδελφὸν του ἀμύνεται.

Πάσχῃς νὰ μὴ νικηθῇς ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, οὔτε νὰ κάμῃς πράξιν, ἢ νὰ εἰπῇς λόγον, ὅπου νὰ φανῇ ἔξω τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ ἀναχώρησον ἀπ' ἐκεῖνον ὅπου σου ἔπταις, καὶ ποίησον ἄλλην ὑπηρεσίαν, ἕως νὰ σβίση ἢ φλόξ τοῦ θυμοῦ, νὰ σοῦ περάσῃ ἡ μάνιτα. Καὶ αὐτὸ, ὅπου σὲ ἐρεθίζει ἢ ὀρεξίς, καὶ παρακινᾷσαι νὰ πράξῃς, ὅταν εἶσαι θυμῶμένος, βάλλε καιρὸν εἰς τὸ μέσον καὶ διωρίαν, καὶ μὴ τὸ κάμῃς, ἕως νὰ καλοσυνεύσῃς, νὰ ἐξετάξῃς ἀκριβῶς τὴν ὑπόθεσιν, εἴαν εἶναι πρέπον νὰ γένη, καὶ δὲν σοῦ ἔρχεται δι' αὐτὸ καμμία ζημία τῆς ψυχῆς, ἢ τοῦ σώματος· διατί πολλοὶ ἐκάμασι πράγματα εἰς τὸν θυμὸν τοὺς, ὅπου τὰ ἐμετανύσαν ὕστερον. Περὶ τούτου φαίνεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ὅτι ἠρώτησαν τὸν Ἀββᾶν Ἡσαΐα, διὰ ποίαν αἰτίαν, τὸν ἐφοθεῦντο τοσοῦτον οἱ δαίμονες; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, λέγων· διατί ἀπὸ τὴν ὄραν, ὅπου ἔγινα Καλόγηρος, δὲν ἀφῆκα νὰ εὕγῃ ἀπὸ τὸ στόμα μου ὁ θυμὸς, ἀλλὰ τὸν ἐκλεί-

δωσα ἔσωθεν . Καὶ πάλιν ὁ Ἄβδᾶ Ἀγαθῶν ἔλεγεν, ὅτι ποτὲ δὲν ἀφῆκε νὰ δύση ὁ ἥλιος ἐπὶ τῷ παροργισμῷ τοῦ ἀδελφοῦ, ἀλλὰ ἔθανε μετάνοιαν, καὶ ἠπάνιζε τὸ σκάνδαλον . Οὕτω κίμνε καὶ σὺ, νὰ λυτρωθῆς τοῦ θυμοῦ, νὰ μὴ κυριεύσῃς ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε διὰ πᾶσαν ὀλίγην ὑπόβειν, νὰ ὀργίζεσαι .

Αὐτὰ, ὅπου εἴπαμεν, συμφέρουσιν, ὅταν σοῦ πταίῃσῃ ἄλλος τινάς, καὶ εἶσαι κατ' αὐτοῦ θυμωμένος· ἀμὴ ὅταν εἶναι ἄλλος σκανδαλισμένος εἰς τοῦ λόγου σου, καὶ ὑβρίζει σὶ, κάμνε ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα· ἢ ἀναχώρησον ἀπὸ σιμάτου, ἕως νὰ τῷ περάσῃ τὸ σκάνδαλον, ἢ κἄν δὲν σοῦ βολῆ νὰ πηγύνῃς εἰς ἄλλον τόπον, καταπραΰνον αὐτοῦ τὸν θυμὸν μὲ ταπεινὰ λόγια· ὅτι ἡ γλυκαία συντυχία σβύνει τὸν θυμὸν, καὶ ὁ σκληρὸς λόγος τὸν ἐξάπτει . Εἰ δὲ καὶ δὲν ἤμπορῆς νὰ κάμῃς ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ταῦτα, κἄν σιωπήσῃς, ὅταν βλέπῃς αὐτὸν θυμωμένον, καὶ ἰκέτευσον τὸν Κύριον διὰ λόγου του· ὅτι ἐπαινετώτερον εἶναι νὰ φύγῃς τὸν θυμὸν σιωπῶντας, παρὲξ νὰ τὸν νικῆσῃς ἀντιλογούμενος .

Εἰ δὲ καὶ ὁ θυμὸς σου δὲν εἶναι ἀπὸ αἰτίαν ἀνθρώπου τινός, ἀλλὰ διὰ συμφορᾶς καὶ θλίψεις ὅπου σοῦ ἔρχονται, ἔξευρε, ὅτι ὁ Κύριος σοῦ τὰς στέλλει σοφώτατα πρὸς ὠφέλειαν, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὰς ἀμαρτίας σου· καὶ πρέπει νὰ ἔχῃς ὑπομονὴν, καὶ νὰ εὐχαριστᾷς τῷ Θεῷ, ὅπου τὰς στέλλει πρὸς τὸ συμφέρον σου· καθὼς ἔκαμναν καὶ ἄλλοι πολλοί, ὅπου εἶχασιν περισσοτέρας θλίψεις, καὶ μὲ τὸ ἰκείνων παράδειγμα σωφρονίζεσαι . Ἐνθυμήσου τοῦ πολυάθλου καὶ ἀδαμαντίνου Ἰωβ, ὅπου ὑπέμεινε μὲ τόσῃν καρτερίαν τσοαύτας πληγὰς καὶ ζημίας, χωρὶς ποσῶς νὰ συντύχῃ βαρετὸν λόγον πρὸς Κύριον . Ἐτι δὲ τοῦ προφήτου Μωϋσίου, ὅπου δὲν ἐπαροξύνθη, νὰ θυμωθῇ μὲ τόσα γογγύσματα τῶν ἀχαριστῶν Ἰουδαίων . Τοῦ πραοτάτου Δαυὶδ, ὅπου ἔπαθε τόσους διωγμούς, ὕβρεις, καὶ ἀτιμίας, καὶ δὲν ἐθυμώθη νὰ κάμῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν του ἐκδίκησιν . Οὐ μόνον δὲ οἱ παλαιοὶ Ἅγιοι, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον οἱ τῆς νίας χάριτος, καθὼς λέγει ὁ Ἰερὸς Λουκᾶς εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων· ὅτι

ὅταν εἶδειραν οἱ Φαρισαῖοι τοὺς Ἱεροὺς Ἀποστόλους, ἐκείνοι ἐχαίροντο, πῶς τοὺς ἠξίωσεν ὁ Θεός, νὰ καταφρονεθοῦν δι' ἀγάπην του· καὶ πάλιν ὕστερον μὲ τὴν αὐτὴν καρτερίαν καὶ ἀγαλλίασιν ἔχυσαν τὸ αἷμά τους, καὶ ἀπέθανον διὰ τὸν Δεσπότην καὶ ἕτεροι ἀναρίθμητοι Μάρτυρες . Τούτους μιμήθητι, καὶ ὑπόμεινον τὴν θλίψιν καρτερικῶς, ἵνα σοι γένηται σωτηρίας πρόξενος . Μίσησον τὸν θυμὸν, ὅτι αὐτὸς σὶ κάμνει καὶ ἀστοχᾶς τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς ἰδίας συνειδήσεως . Τυφλώνει τὴν ψυχὴν, διατὶ τὴν ὕστερὴν τοῦ λογικοῦ, καὶ τῆς κρίσεως, καὶ ἐγκρεμνίζει τὴν εἰς συμφορᾶς διαφέρους . Κάμνει καὶ ζημίαν τοῦ σώματος, διατὶ ταρασσει τοὺς χυμούς, καὶ βλάπτει τὴν κρᾶσιν· διὰ τοῦτο οἱ θυμώδεις εἶναι ὀλιγόχρονοι ἀπὸ τοιαύτην ἀσθένειαν . Ὁ θυμὸς ὕστερὴν τὸν ἀνθρώπον τῆς ἔσωθεν εἰρήνης καὶ ἔξωθεν, ὅπου εἶναι τὸ ἀκριβώτερον πρᾶγμα τούτου τοῦ κόσμου, καὶ κάμνει τον καὶ περιᾶ δυστυχισμίνην ζωὴν καὶ περίλυπον . Τέλος πάντων τοσοῦτον θλίβει, καὶ ταραττει τὸν ἀνθρώπον ὁ θυμὸς, ὅπου μῆτε ψυχικὰς, οὔτε σωματικὰς ἐργασίας καλὰς ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ, ἀλλὰ ἀναξίας τε καὶ ἀχρήστους . Καθὼς ὁ κλέπτης ἐπιθυμᾷ νὰ ἄψῃ ἢ στία εἰς τὸν οἶκον τοῦ πλησίον, διὰ ν' ἀρπάσῃ καὶ νὰ κλέψῃ τίποτες, οὕτω καὶ ὁ Δαίμων ξετρίχει νὰ ἐξάψῃ εἰς τὴν καρδίαν σου τὸν θυμὸν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ εἰσελθῇ εἰς τὴν ψυχὴν σου, νὰ κλέψῃ εἰτι ἀγαθὸν εὐρὴ καὶ ν' ἀπελέσῃ . Ἀσχημον καὶ ἀπρεπέστατον εἶναι, νὰ στρέξῃ ἕνας εὐγενέστατος Ἄρχων, νὰ τὸν δεσῇ ὁ δούλος του, νὰ τὸν σέρνῃ εἰς τοὺς δρόμους, ὡσπερ δαιμονιζόμενον, νὰ κάμνῃ ἀταξίας διαφοροῦς καὶ πράξεις ἀξίας γέλωτος . Τί ἄλλο εἶναι ὁ θυμὸς, εἰ μὴ ἕνας σου δούλος ἀνάξιος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου νικώμενος, ποιεῖς πράξεις ἀφροσύνης, καὶ ἔργα ἀγρίου ζώου μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπινα; Τίνος ἄλλου εἶναι παρόμοιον τὸ θυμωμένον σου πρόσωπον, παρὲξ ἐνὸς σαλῶ καὶ δαιμονιῶντος ἔξω φρενῶν; Φαίνεται σέου πρόπον, νὰ εἶναι τοιοῦτος ὁ λογικὸς ἀνθρώπος, καὶ μάλιστα ὁ Χριστιανός, ὅπου πρέπει νὰ εἶναι κατὰ μίμησιν τοῦ Διδασκάλου καὶ Σωτῆρος

Χριστοῦ, ταπεινός καὶ πραότατος ; Κυρίευσεν γοῦν τὸν θυμὸν νὰ μὴ σὶ νικᾷ, εἰμὴ ὅταν προστάσῃ τὸ λογικόν· καὶ εἰάν εὐτῷ ποιήσῃς, ἀποκτᾷς εἰς τὴν γῆν τιμὴν, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν στέφανον. Ἀμὴν εἰάν νικηθῆς ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, διώκεσαι ἐκ τῶν οὐρανῶν ὡς ἀνάξις. Οἱ ἄνθρωποι νὰ σὶ φύγουν ὡς ζῶον ἀνήμερον, καὶ αὐτὸς ὁ θυμὸς νὰ σοῦ γένη θάνατος. Ὁ θυμὸς εἶναι ἕνα σχοινίον ἰσχυρόν, μὴ τὸ ὁποῖον μᾶς τραβίξει ὁ Δαίμων εἰς διάφορα ἀμαρτήματα, καὶ δὲν βλέπομεν ποῦ ὑπάγομεν. Ἡ δὲ πραότης εἶναι ἡ μάχαιρα, ἣτις κόπτει τὸ σχοινίον ἐτοῦτο τόσο εὐκολα, ὅσον τὴν ἀκονίσῃς καλλίτερα εἰς τὴν πέτραν, ἣτις ἐστὶν ὁ Χριστός, στοχαζόμενος καὶ μιμούμενος τὴν τούτου πραότητα· ὅτι μὴ ταπεινάς πράξεις νικᾷς τοὺς ἀτάκτους καὶ αὐθάδεις, ὅπου θλίβουσι τὴν εἰρήνην τῶν ἀγαθῶν. Αὐτὴ ἡ πραότης εἶναι ὡσπερ σκυ-

τάριον κατὰ τῆς σπάθης τῶν ἐχθρῶν μας, καὶ κάμνει χρεῖαν, νὰ τὴν ἔχωμεν ἑτοιμὴν πάντοτε, οὐ μόνον εἰς τὰς δυστυχίας, ἀλλὰ καὶ εὐτυχίας, διὰ τὰ μὴν ὑπερηφανευόμεν. Ὅτι αὐτὴ κάμνει τὸν ἄνθρωπον εἰρηνοποιὸν καὶ φρόνιμον, καὶ δὲν κυττάζει ποτὸ κακὸν ὅπου τοῦ κάμνουσιν, οὔτε ἐκείνου τὸν κακοποιὸν ἄνθρωπον, ὅπου τοῦ δίδει τὴν θλίψιν· ἀλλὰ μόνον σκοπεῖ καὶ λογιᾶζει μὴ τὸν ἑαυτὸν του, τί πρέπει νὰ κάμῃ ὡς μαθητὴς τοῦ πραοτάτου Χριστοῦ καὶ Σωτῆρός μας. Πᾶσαν ἡμέραν οὖν τὸ πρῶτὸ μελέτα, καὶ ἀποφάσιζε εἰς τὸν λογισμόν σου νὰ ὑπάμνης πᾶσαν θλίψιν, ὅπου σοῦ τύχῃ, καὶ ὑποδέχου τὴν παιδείουσιν, ἠξέυρωτας, ὅτι ὁ ἐλεῆμων Θεὸς σοῦ τὴν ἔστειλε διὰ ἀρράδωνα τῆς αἰωνίου Μακαριότητος. Ἦς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Β'.

Περὶ Γαστριμαργίας.

Η' Γαστριμαργία εἶναι ἕνα ἰλάττωμα, ὅπου μᾶς παρακινᾷ εἰς ἄτακτον φαγητὸν καὶ ποτὸν διὰ τὴν ἡδονὴν, καὶ κάμνει μας νὰ εὐγένωμεν ἀπὸ τὴν τάξιν τοῦ λογικοῦ. Ὅτι οἱ Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας λέγουσι, καὶ ἐξόχως ὁ Χρυσόστομος εἰς τὴν ιγ'. Ὁμιλίαν κατὰ Ματθαῖον, ὅτι ἡ Γαστριμαργία εἶναι μέγαλον ἀμάρτημα. Αὐτὴ ἐξώρισεν τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τὸν Παράδεισον, αὐτὴ ἔκαμε νὰ ἔλθῃ ὁ κατακλυσμὸς εἰς τὸν Κόσμον, τοὺς Ἰσραηλίτας ἐθωλόατρας εἰργάσατο, καὶ ἄλλα κακὰ ἔκαμε τοῖς ἀνθρώποις διάφορα. Διὰ τὸ ὅταν δὲν στενοχωροῦμεν τὴν κοιλίαν, ζημιούμεθον πάσας τὰς ἀρετάς, καὶ ἐξόχως τὴν σωφροσύνην· διὰ τὴν ἡ Γαστριμαργία αὐξάνει κατὰ πολλὰ τὴν πορνείαν· ὅτι ἡ πλεγματὴ τῶν βρωμάτων καὶ τὰ κολακεύματα τῆς γαστρὸς ἐξάπτουσι τὴν φλόγα, καὶ πίπτει εὐκολα, καθὼς ἤκουσες εἰς τὸ δέκατον Κεφ. Διὰ τοῦτο κάμνει χρεῖα

νὰ εἶσαι πάντοτε ὀπλισμένος κατὰ τῆς γαστρὸς, καὶ νὰ μὴ τῆς δίδῃς ὅσα ζητᾷ, ἀλλὰ μόνον ὅσα χρειάζεται, κατὰ τὸν μέγαν Χρυσόστομον. Δίδε τῇ γαστρὶ ἄχρηζοι λαβεῖν, οὐχὶ δὲ ἀζητεῖ. Δὲν ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ τρώγῃ, ἀλλὰ τὰ φαγητὰ ἔκαμε, διὰ νὰ πορευεῖται, νὰ τρώγῃ ὅσον νὰ μὴν ἀποθάνῃ. Τὸ φαγητὸν εἶναι ὡσάν ἕνα ποτὸν θεραπευτικόν, ἦγουν καθάρσιον, καὶ εἰάν λάβῃς περισσότερον ἀπὸ τὴν χρεῖαν σου, βλάπτεισαι. Ἡ Γαστριμαργία εἶναι θυρὰ καὶ ἀρχηγὸς πολλῶν ἐγκλημάτων, καὶ ὅστις αὐτὴν κατὰ κράτος νικᾷσει, κυριεύει καὶ τὰ λοιπὰ ἀμαρτήματα. Δι' αὐτὸ καὶ ἐκεῖνοι οἱ Ὅσιοι, ὅπου ἀσκήτευσαν εἰς τὴν ἔρημον, ἐβιάζοντο νὰ τὴν κυριεύσουσιν, γινώσκοντες, ὅτι εἰάν δὲν νικηθῇ ἐν πρώτοις τοῦτο τὸ πάθος, δύσκολα ἀφενίζονται τὰ ἐπιλοιπα.

Τὰ εἶδη λοιπὸν καὶ οἱ τρόποι, μὴ τοὺς ὁποίους ἔχει συνῆθειαν· ἡ Γαστριμαργία

νά μᾶς πειράξῃ, εἶναι πῦντι, καθὼς λέγει ὁ ῥηθὴς Γρηγόριος εἰς τὸ κζ'. Κεφ. τῆς λ'. βιβλίου τῶν Ἠθικῶν. α'. εἶναι ὁ καιρὸς · β'. ἡ ποσότης · γ'. ἡ ποιότης · δ'. ὁ τρόπος · εἰ. ἡ φροντίς. Πρῶτον μᾶς πειράζει καὶ παρακινᾷ νὰ προλάβωμεν τὸν καιρὸν ὑπὲρ ἀνάγκην, ἢ χρεῖαν τινα· ἦγουν νὰ ἴγουν προτῆτερα ἀπὸ τὴν πρίπουσαν ὤραν · β'. νὰ ζητοῦμεν ἀκριβῶς καὶ εὐμορφα φαγητὰ · γ'. νὰ φάγωμεν καὶ νὰ πῖωμεν περισσότερον ἀπὸ τὴν χρεῖαν · δ'. μᾶς πειράζει εἰς τὸν τρόπον, νὰ τρώγωμεν μὲ πολλὴν ἐπιθυμίαν ἀρπακτικὰ καὶ ἀχόρταγα · εἰ. καὶ τελευταῖον εἰς τὴν φροντίδα, καὶ ἐτοιμασίαν τοῦ φαγητοῦ, νὰ το κατασκευάσωμεν ἐκλεκτὸν μὲ ἀρτισίαις πολλαῖς, νὰ μᾶς νοστιμίξῃ. Καὶ διατὶ γίνονται πολλὰι ζημίαι ἐκ τῆς Γαστριμαργίας, καὶ πάθη διάφορα, δι' αὐτὸ τὴν συναριθμοῦσιν εἰς τὰ ἑπτα θανάσιμα ἀμαρτήματα · ὅτι αὐτὴ παχύνει τὸν νοῦν, καὶ αναβαίνει καπνοὶ πολλοὶ εἰς τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τὸν στόμαχον, καὶ κάμνουνσι τὸν ἄνθρωπον ἀνετοιμὸν εἰς τὴν θεωρητικὴν καὶ ἀπορθυμὸν. Αὐτὴ ἀποκοιμίζει τὸ λογικόν, αὐξάνει τὰ πάθη, κάμνει φαυλιστὰς τοὺς ἄνθρωπους, καὶ πολυμιλοῦν μετρωριζόμενοι, καὶ λέγουσιν ἄπρεπα λόγια. "Ὅτι τὸ λογικὸν σκοτίζεται ἀπὸ τὴν κραιπάλην, καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ κρατῇ τὴν γλῶσσαν καὶ τὰς αἰσθήσεις εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν · καὶ τὸ χειρότερον, ὅτι ἀπὸ ταύτην γεννᾶται καὶ ἡ ἀκαθαρσία. Εἰς τοῦτο τὸ πάθος ἀμαρτάνουν θανάσιμα, ὅσοι ἔχουσι Θεὸν τὴν κοιλίαν τους· ἦγουν ἔχουσι τὸ ὑστέρον τέλος αὐτῶν εἰς τὴν βρώσιν καὶ πόσιν, καὶ σφρόμενοι ἀπὸ τὴν ἡδονὴν τῆς Γαστριμαργίας, δὲν ἐννοιάζονται τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου. "Ἐτι δὲ καὶ ὅσοι μαθύουσιν ἐν γνώσει, ἢ βιάζουσι, καὶ ἀναγκάζουσιν ἄλλους νὰ πῖουσιν οἶνον σταυκῶς τους, καὶ εἴτις φάγη πασχαλινόν, ἡμέραν νηστιμον, ἢ ταῖς ἀγίαις Τεσσαρακοσταῖς, ἢ ὀψαρίου τὴν τετάρτην καὶ τὴν παρασκευὴν, δηλοῦσι ἔξω ἀπὸ ταῖς λελυμέναις. Ταῖς δὲ λοιπὰς τῆς Γαστριμαργίας ἐγκλήματα δὲν εἶναι θανάσιμα, ἦγουν νὰ τρώγῃς εὐμορφα βρωμάτων, νὰ τὰ ἐπιμελᾶσαι, νὰ προλάβῃς τὴν

ὄραν, ἢ νὰ φάγῃς καμπόσων περισσότερον, καὶ ἄλλα ὁμοια. "Ἐξω ἀληθινὰ εἶναι τὸ κάμνης μὲ τέλος θανάσιμον, ἢ μὲ ζημίαν πολλὴν καὶ σκάνδαλον τοῦ πλησίον, ἢ νὰ προγνωρίσῃς, ὅτι ἔχει νὰ σοῦ ἔλθῃ μεγάλη ἀσθενεια ἀπὸ τὴν Γαστριμαργίαν, καὶ δὲν ἐγκρατευθῆς, ἢ ἐξοδιάξῃς πολλὰ εἰς ζωτροφίαν σου, διὰ τὴν ἐποίαν αἰτίαν πτωχεύει ὁ οἶκός σου· ἢ ἐξευρίσῃς, πῶς εἶναι ἄλλοι πτωχοὶ πλησίον σου, ὅπου δὲν ἔχουσι τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν, καὶ δὲν τοὺς σπλαγχνίζῃσαι, ἀμὴ τρώγῃς ἐσὺ διάφορα βρωμάτα, καὶ τοὺς πένητας ποσῶς δὲν συμπουεῖς, νὰ τοὺς ἐλεήσῃς. Αὐτὰ ὅλα εἶναι θανάσιμα ἀμαρτήματα· ἀμὴ εἰάν δὲν ἦτον καὶ ἀμαρτία ἡ Γαστριμαργία, καὶ νὰ μὴν ἐκωλύετο, καὶν διατὶ μᾶς βλάπτει σωματικῶς, ἔπρεπε νὰ τὴν μισοῦμεν ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ μόνον εἰς τὰ ἄλογα ζῶα νὰ εὐρίσκεται, ὅπου τρέφονται διὰ τὸ μακελλίον, καὶ ὄχι εἰς τοὺς λογικοὺς ἄνθρώπους, ὅπου ἐπλάσθησαν διὰ ν' ἀπολαύσουσι τὸν Θεὸν αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον. "Ὅσον κρατεῖς ἰσχυρῶς μὲ γαλιναρι τὴν σάρκα σου, ὠφελᾶσαι, διὰ νὰ ἀποκτήσῃς τὰς ἀρετάς. Κράτησον οὖν τῆς γαστρὸς, εἰάν βέλῃς νὰ εἶσαι ἄνθρωπος, καὶ φυλάγου ἐπιμελῶς· νὰ μὴ νικηθῇς εἰς τὸ α'. εἶδος τῆς γαστριμαργίας, ἦγουν νὰ μὴ προλάβῃς τὴν διατεταγμένην ὥραν, οὔτε νὰ τρώγῃς πᾶρξ ἢ δύο φοραῖς τὴν ἡμέραν, γεῦμα καὶ δεῖπνον, ὅταν δηλοῦσι εἶναι ἡμέραις ἀπολυταῖς (ἀμὴ τις Τεσσαρακοστάς, τὰς τετράδας, καὶ παρασκευάς, καὶ παραμονάς τῶν Ἐορτῶν, μίαν φορὴν μόνον) καὶ ἔξω ἀπὸ τὰς δύο φοράς μὴ τολμήσῃς νὰ φάγῃς. Εἰ δὲ καὶ πειράξῃ σε ὁ λογισμὸς νὰ προλάβῃς τὴν ὥραν καμμίαν φορᾶν, ἐναντιώσου του ὅσον δύνασαι, καθὼς ἔκαμνεν ἐκεῖνος ὁ Μοναχὸς, ὅπου γράφει τὸ Λαυσαϊκόν, ὅτι ἐπειράζετο ἀπὸ τὸν λογισμὸν ἐτούτου, καὶ τοῦ ἔθανεν εἰς τὸν νοῦν ὁ δαίμων, νὰ φάγῃ τὸ πρῶτ', καὶ αὐτὸς ἔλεγε πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα· ἔχε ὑπομενήν, καὶ τὴν τρίτην ὥραν νὰ φάγῃ· καὶ τότε πάλιν ἔλεγεν, ἃς δουλεύσωμεν ὀλίγον ἐργόχριστον, ἢ ἃς εἰπῶμεν καμπόσους Ψαλμούς· καὶ πάλιν, ἃς βάλωμεν τὸ παξιμάδι εἰς τὸ νερόν· καὶ μὲ

τὸν τρόπον ἐποῦτον με τὴν μίαν καὶ ἄλλην πρόφασιν ἐπέρινα τὸν καιρὸν ἕως τὴν 5. Ὥραν τῆς ἡμέρας, καὶ οὕτως ἐλυτρώθη τούτου τοῦ πάθους.

Τὸ β'. εἶναι ἡ ποιότης, ἦγουν νὰ ξετρέχης ὀρεκτικὰ καὶ εὐμορφα βρώματα, ἀπὸ τὸ ὅποιον φυλάγου περισσότερον, καὶ τρώγῃ τοιαῦτα φαγίᾳ, ὅπου νὰ μὴν εἶναι ἡδονικὰ, οὔτε νὰ δίδουσι τῆς σαρκὸς σου πολλὴν σπατάλην, εἰμὴ μόνον νὰ σὲ διαφυλάττουσιν εἰς τὴν ζωὴν· καὶ εἰάν σου φαίνωνται ἄνοστα, νὰ σοῦ ἑρμηνεύσω μίαν ἀρτισίαν γλυκυτάτην καὶ πολλὰ νόστιμον, νὰ τρώγῃς μόνον ἄρτον ξηρὸν μετ' αὐτῆς, καὶ νὰ σοῦ φαίνεται ζάχαρι· ἦγουν, ἄφες νὰ περάσῃ ἡ 5. ὥρα τῆς ἡμέρας, νὰ πεινάσῃς καλὰ καλὰ, καὶ τότε τρώγῃ, νὰ ἰδῆς γλυκύτητα ὅπου ἔχει τὸ φαγητόν, εἰάν ἦτον τὸ ἀνοστότερον. Καὶ θυμὸν τὴν πολλὴν ἐγκράτειαν τῶν ὁσίων Πατέρων, ὅπου ἔτρωγαν μόνον ἄρτον ξηρὸν μετὰ ὕδατος, καὶ μαγέρεμα ποτέ τους δὲν ἰδοκίμαζαν, καθὼς φαίνεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ὅτι μίαν φοράν ἦλθεν ὁ Ἀββᾶ Ἡσαΐας ἀπὸ τῆς περὶ μακρῶν εἰς τὸ κελλίον του, καὶ διατί ἦτον ξηρὸν ἀπὸ τὴν καῦσιν τὸ στόμα του, ἐξέστάειν ὀλίγον νερόν με ἄλας, καὶ ἔβριχε τὸ ψωμίον, καὶ βλέπων αὐτὸν ἄλλος Ἀδελφός, ἐσκανδαλίσθη, καὶ λέγει του· εἰάν θείης ψωμί, ὑπαγε εἰς τὸν Κόσμον, ἀμὴ ἐδῶ εἰς τὴν ἔρημον δὲν πρέπει νὰ κάμνῃς τῆς σαρκὸς τὰ θελήματα. Ἰδες Πατέρων ἀυστηρότητα; Βλέπεις ἐγκράτειαν; Ἐντράπου γούν, ὦ λαιμαργε, καὶ αἰσχύνθητι, καὶ μὴ ζητᾷς εὐμορφα φαγίᾳ, νὰ μὴν εἶσαι ὁμοίος τῶν Ἑβραίων, ὅπου ἐπιθυμοῦσαν κρέατα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἐπαρώξυναν κατ' αὐτῶν τὸν Κύριον.

Τὸ γ'. εἶδος εἶναι ἡ ποσότης, ἦγουν νὰ φάγῃς περισσότερον ἀπὸ τὴν χρεῖαν τῆς φύσεως, ἀπὸ τὸ ὅποιον κάμνει χρεῖα νὰ φυλάγῃσαι ἀπὸ τὰ ἄλλα, ὅτι τοῦτο εἶναι πολλὰ ἐπικίνδυνον· ἡ γὰρ πλησμονὴ τοῦ σῖνου καὶ τῶν βρωμάτων σκοτίζει τὸ λογικόν, καὶ εὐγένειες ἀπὸ τὰς φρένας σου. Ἐχεις καρδίαν πασίχαρον, τραγωδᾷς, χαίρεις, σκιρτᾷς, καὶ ἀγαλλίσσαι, καὶ με ῥυπαροῦς καὶ πορνικοῦς διαλογισμοῦς μολύ-

νεσαι, τὰ ὅποια δὲν κάμνεις, ὅταν ἔχῃς μόνον τὸ ἀρεκτόν σου φαγομένον. Πρόσχε γὰρ ἀπὸ ταῦτα, μὴ βαρυνθῇ ἡ καρδία σου ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ, διὰ νὰ δυνηθῇς νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴν μέλλουσαν ὀργὴν καὶ ζημίαν, ὅπου γεννᾶται ἀπὸ τοῦτο τὸ πάθος.

Τὸ δ'. εἶδος τῆς Γαστριμαργίας εἶναι ὁ τρόπος, ὅταν ἐσθίῃς με πολλὴν ἐπιθυμίαν ἀρπακτικὰ, καὶ κυττάζεις με προσοχὴν τὰ βρώματα, καὶ βιάζεσαι νὰ τρώγῃς ὀλίγωρα. Καὶ τοῦτο εἶναι μία ἀταξία χειρώδης, καὶ πράξις τῶν κτηνῶν, καὶ ὄχι ἀνθρώπου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ φυλάγῃσαι, καὶ νὰ ἔχῃς τὸν νοῦν σου εἰς τὴν Ἀνάγνωσιν. Εἰ δὲ καὶ δὲν γίνεται Ἀνάγνωσις, νὰ ὑψώγῃς τὸν λογισμὸν σου πρὸς τὸν Θεὸν μελετῶν αὐτοῦ τὸ κοσμήριον πάθος, καὶ προσευχόμενος νοερώς, διὰ νὰ τρέφεται καὶ ἡ ψυχὴ σὺν τῷ σώματι, νὰ μὴν εἶσαι ὄλος δοσμένος εἰς τὰ ψυχοβλαστῆ τε καὶ γῆϊνα.

Τὸ ε'. καὶ ὕψερρον εἶναι ἡ περίσσεια φροντίς καὶ περισπασμός, νὰ ξετρέχῃς με τόσων μέριμναν εὐμορφα καὶ διάφορα βρώματα· τὸ ὅποιον εἰάν δὲν μισήσῃς ὡς ψυχοβλαστῆς, θείεις εἶσαι ὁμοίος ἐκαίνων, ὅπου ἔχουσι, κατὰ τὸν Παῦλον, Θεὸν τὴν κοιλίαν τους, τῆς ὁποίας δουλεύουσι με τοιαύτην σπουδὴν, καὶ ἐπιμέλειαν τόσων, ὅσων ἔπρεπε νὰ ἔχουν εἰς τὴν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ δουλειαν. Διὰ νὰ λυτρωθῇς γούν ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο, σοῦ βοηθοῦσιν αἱ κάτω γεγραμμέναι νοουθεσίαι καὶ φάρμακα.

Ἐν πρώτοις ἐννότησου, πᾶσον βάρος καὶ τάλαιπωρίαν δίδει ἡ κραιπάλη εἰς τὸν στόμαχον, καὶ πᾶσον διάφορον καὶ ἀπόλαυσιν δύνενται νὰ δώσουσι τὰ εὐμορφα βρώματα, τῶν ὁποίων ἡ γεῦσις καὶ νοστιμάδα δὲν κρατεῖ πάρεξ μόνον, ὅσων ὥραν τὰ ἔχεις εἰς τὸ στόμα σου· ἀμὴ ἀφ' οὗ περάσῃ κατῶθεν τοῦ λαιμοῦ, δὲν μένει πλέον σημεῖον γλυκύτητος, ἢ ἐνθυμήσις ἀπολαύσεως. Καὶ ἂν δὲν πιστεύῃς, εἰπέ μου, ποῖαν γεῦσιν, ἢ νοστιμάδα αἰσθάνεσαι σήμερον ἀπὸ ἑλα ἐκεῖνα τὰ ὠραῖα βρώματα καὶ ποτὰ ὅπου ἔφαγες, καὶ ἐπιεῖς ὅλην σου τὴν ζωὴν, εἰς τόσας φιλίαις καὶ συμπόσια, ὅπου ἔτυχες; πῶσον γλυκύτης σοῦ εἰμινεν ἀπ' ἑλα ἐκεῖνα; ποῖα γεῦσις σοῦ εὐρίσκειται ἀπὸ τόσα πολυ-

λῆ συμπόσια, καὶ τράπεζαις ἐκλεκταῖς, τοῦ εἰς τὸν καιρὸν σε ἀπολαύσει; Βλέπεις, ὅς εἶναι, ὡσπερ νὰ μὴν ἰδοκίμασις τίποτες; μία ἡδονὴ γούν, ὅπου παρέρχεται τόσον ἔχιστα, τάξε πῶς ἐπέρασον, ὅταν σὲ πειράῃ ὁ λογισμὸς δι' αὐτὸ, καὶ μὴ κάμης τῆς ἀρκὸς σου τὸ Δέλημα, ὅτι εἰάν φάγῃς ἐσὺ φ' ἰσπίρας διάφορα βρώματα, καὶ ἵνας τυχὸς μόνου ἄρτου καὶ ὕδωρ, τῇ ἑπαύριον ἐν ἔχετε καμμίαν διαφορὰν, λέγω εἰς τὴν εὐσιν τοῦ βρώματος, διατὶ εἰστε ἴσια ἀμύτοιροι, ἀμὴ ὄχι εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς, ὅτι σὺ μὲν ἔχεις τῆς κραιπάλῃς τὴν μαρτίαν, αὐτὸς δὲ τὸν μισθὸν τῆς πανίας.

Ἀναρίθμησον τὰς ἀτάξιας τε καὶ ζητίας, ὅπου γεννοῦνται ἀπὸ τοῦτο τὸ πάθος, πῶ ἄσωτον ἔξοδον, ὅπου σκορπίζεις τὸ ρῆγμά σου, τὸν πολὺν σου κόπον καὶ μόθον, νὰ θεραπεύῃς τὴν κοιλίαν σου, τὰς ἐκφόρους ἀσθενείας, ὅπου γεννοῦνται ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν καὶ μέθην, τὸν σκοτάσμον οὗ νοός ὅπου δὲν δύνησαι, ὅταν χορτάσῃς, ἀ κάμης τινα πνευματικὴν ἢ καὶ σωματικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλα στομάχου τὴν παντοτινὴν παίαν ἐκείνην, καὶ ἴψαν αἰώνιον, ὅπου κληρονομᾷς μετὰ Δάατου, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἀληθεστάτην ἰσφάσιν, ὅπου λέγει εἰς τὸν Ἱερὸν Λευκῶν «Ὁμοί ὑμῖν τοῖς ἐρπιπλησμένοις»· αἱ τὰ ἐξῆς, ἤγουν οὐαὶ εἰς ἑσᾶς, ὅπου ἴστε τῶρα καλὰ χορτάτοι, ὅτι ἔχετε νὰ κινώσιτε αἰωνίως, καὶ νὰ διψήσῃτε, νὰ ἠπάτε κατὰ τὸν ἀσπλαγγχον πλούσιον μίαν ἀνίδα νερόν, καὶ νὰ μὴ σᾶς τὸ δίδουσιν. Ἰτά ὅλα στοχαζου, καὶ ἄλλα ὁμοια, ὅπου κού φέρνει ἡ πολυφαγία, καὶ μάλιστα ποικιλία μέλλει νὰ γένη εἰς τὸ ὕστερον ἢ σὰρξ ὠτή, ὅπου τὴν τέρπεις τοσοῦτον, καὶ κοκακεύεις, δια νὰ εὔρου καλὴν νομὴν καὶ ἰσοκὴν οἱ σκώληκας.

Ἐνθυμοῦ, καὶ μελέτα διηνεκῶς ἐκείνον τὸν αἰθιον καὶ οὐράνιον δαίπνον, ὅπου μᾶς τάξιν ὁ Δεσπότης εἰς μίαν παραβολὴν εἰς τὸ ἰδ'. Κεφ. τοῦ Λευκῶν, πῶς μᾶς ἔχει καλοσμένους· καὶ εἰάν ποθῆς ν' ἀπολαύσῃς τοιοῦτον δαίπνον βασιλικώτατον, κάμνει χρεία νὰ ἐγκρατεύσαι εἰς τὸ γούμα τῆς ζωῆς ταύτης, δια νὰ χορτάσῃς τότε καλλί-

τερα, καθὼς κάμνευσι καὶ ἰδῶ τινές, ὅταν τοὺς ἔχουσι καλοσμένους εἰς δαίπνον τινα, καὶ δὲν τρώγην τὸ γούμα, ἢ ὀλίγον τίποτες, δια νὰ μὴν ὕστερῶσιν τοιοῦτου δαίπνου.

Τέταρτον, καὶ ὕστερον πάντων, ἐνθυμοῦ τὴν ἐγκράτειαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὅπου ἐνήστευσεν εἰς τὴν ἔρημον ἡμέρας μί. καὶ εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν ἐπέτισαν ὄξος καὶ χολὴν οἱ ἀχάριστοι. Καὶ τότε μὴν εὐγάλης τὸ πάθος τοῦ Δεσπότης μας ἀπὸ τὴν σὴν διάνοιαν, ἀλλὰ ἐνθυμούμενος αὐτὸ μέπνον καὶ Ἐλίψιν πολλὴν τῆς καρδίας, φεύγε τὰς φιλίας καὶ τὰς τραπέζας, ὅπου εὐρίσκονται ποικίλα καὶ διάφορα βρώματα, εἰς ταῖς ὁποίαις εἶναι δύσκολον νὰ φυλάξῃς ἐγκράτειαν, διατὶ νικᾶσαι ἀπὸ τὴν ὄρασιν, καθὼς τὸ ἑπαθάν οἱ προπάτορες, δια νὰ ἰδοῦσι τὸν ὠραῖον καρπὸν, καὶ ὑπέστησαν τοιαύτην ζημίαν, αὐτοὶ τε καὶ ἡμεῖς ἅπαντες οἱ τούτων διαδόχοι. Ὁ ἀληθῆς ἐγκρατευτὴς πρέπει νὰ στοχαζέται τρία πράγματα· Πρῶτον, τοὺς ἀνθρώπους μὲ τοὺς ὁποίους συναναστρέφεται, νὰ συμφωνᾷ μετ' αὐτοὺς εἰς τὴν ὠραν τῆς τραπέζης, ὅτι εἰάν προλάβῃ τὸν καιρὸν χωρὶς ἀνάγκην μεγάλην, ἢ νὰ ἀργήσῃ, οἱ ἄλλοι σκανδαλίζονται, καὶ δὲν εἶναι ἐγκρατευτὴς καλός, ὅτι δὲν φυλάγει τὴν τάξην. Ἔτι δὲ καὶ εἰς τὴν τῶν βρωμάτων ποιότητα, ὅτι εἰάν ἐτοιμαζοῦσιν ἕνα φαγητὸν δια ὄλους, καὶ ὁ ἕνας νὰ δέλῃ ἄλλα, δὲν εἶναι ἀρετὴ εἰς ἐκείνον. Εἶπα χωρὶς ἀνάγκην, ὅτι εἰάν εἶναι ἀσθενὴς καὶ ἔχει χρείαν, εἰάν προλάβῃ τὴν ὠραν, ἢ νὰ ἀργήσῃ ἄλλο φαγητὸν, δὲν ἔχει ἀμάρτημα, ἀμὴ εἰάν τὸ κάμη δια τὸ κακὸν τοῦ Δέλημα, ἀμάρτανει. Ἰξέυρε δὲ ἀκριβῶς καὶ ταῦτα τὰ δύο, ὅς τις μὲ γογγυσμὸν καὶ κατὰκρισιν ἐγκρατεύεται, δὲν εἶναι δούλος τῆς ἐγκρατείας, τῆς ὁποίας ἡ ἀρετὴ γίνεταί με γαλήνην καρδίας καὶ ἀγαλλίασιν. Ἔτι δὲ ὅς τις νηστεύει δι' ἀνθρωπαρέσκεια, δὲν ἔχει καθόλου μισθὸν τινα, ὅτι τὸ τέλος τῆς ἐγκρατείας εἶναι ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, τῆς ὁποίας δὲν ἀξιώνεται ὅς τις ὀρίγεται τὴν τοῦ Κόσμου κενὴν δόξαν καὶ ματαιότητα, ἀλλὰ μᾶλλον κληρονομᾷ μὲ τὸν κάτω γεγραμμένον λαθροφάρον ἐλευθέρως τὴν

ἀτελεύτητον κόλασιν. Ἐγκρατεῦν γοῦν ὅσον δύνασαι, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν πολυποσίαν, ὅτι ἡ μίθη ἐμποδίζει τὸ λογικόν, καὶ γίνεται αἰτία πολλῆς ζημίας καὶ χαλασμοῦ ψυχῆς τε καὶ σώματος. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ φυλάγωνται ἀπὸ τὸν οἶνον πάντες οἱ ποθοῦντες σωτηρίαν ψυχῆς· καὶ ἐξαιρέτως οἱ νέοι, αἱ γυναῖκες, οἱ Κριταί, οἱ Ἰερεῖς, καὶ Μοναζόντες, διὰ τὸ οἱ νεώτεροι ἔχουσι πολὺ σκανδαλον καὶ ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός, καὶ μὴ κρασί γίνεται ἡ ὀρμὴ πλείον ἄτακτος, καὶ ἡ ὀρεξις ἀχαλίνωτος, καθὼς λέγει ὁ Μέγας Παῦλος πρὸς Τίτον ἐν Κεφ. β'. Καὶ αἱ γυναῖκες ὁμοίως πρέπει νὰ φυλάγωνται ἀπὸ τὸ κρασί, διὰ τὸ δὲν ἔχουσι δύναμιν, νὰ ἀντιτάσωνται τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, τὰς ὁποίας ἀυξάνει ὁ οἶνος. Διὰ τοῦτο γράφει ὁ Βαλέριος Μάξιμος εἰς τὸ α'. Κεφ. τῆς β'. Βίβλου, ὅτι τὸν παλαιὸν καιρὸν αἱ γυναῖκες τῆς Ῥώμης δὲν ἔπιναν οὐδὲ ποσῶς τὸ κρασί. Οἱ Κριταὶ δὲ, διὰ νὰ κυβερνοῦν τὸν λαόν, καθὼς πρέπει, καὶ νὰ μὴ κάμνουσιν ἀταξίας· διὰ τοῦτο καὶ ἐν ταῖς Παροιμίαις κωλύεται εἰς τοὺς Βασιλεῖς ὁ οἶνος, διὰ νὰ κρίνουν ὀρθῶς. Τέταρτον καὶ περισσότερον πάντων, πρέπει νὰ ἐγκρατεύωνται τὸν οἶνον ὅλοι οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, καὶ διὰ τὴν Ἀκολουθίαν, νὰ τὴν ἀναγινώσκουσι μὴ εὐλαβίαν, κατάνυξιν, καὶ φόβον, τὸ ὁποῖον δὲν δύνουνται νὰ κάμουν ὅταν χορτάσουσιν. Ἀγαπητέ, ἡ σὰρξ εἶναι ἕνας αὐθάδης καὶ ἄτακτος σὺ ἔχθρος, τὴν ὁποίαν ὅσον κολακεύεις, τόσον σὲ πολεμᾷ σκληρότερα· οἱ Στρατηγοὶ αὐτῆς εἰσὶν αἱ ἐπιθυμίαι τε καὶ αἰσθησεις· τὰ ὄπλα τῆς, τὰ διάφορα φαγία καὶ πόματα· αἱ πληγαί, ἐποὺ δίδει τῆς ψυχῆς, εἶναι τὰ ἀμαρτήματα· τοῦ δὲ σώματος ἡ ζημία εἰσὶν οἱ πόνοι τῆς κεφαλῆς, τοῦ στομάχου, καὶ τῶν πλευρῶν. Καὶ εἴαν θέλῃς νὰ τὴν νικήσῃς, πάλμησέτην μὲ τὴν ἐγκράτειαν, ἡ ὁποία τῆς πέρνει τὰ ὄπλα καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὴν ἐκτετάσσει εἰς τὴν τοῦ λογικοῦ κυριότητα. Ὅτι καθὼς ἡ κρηπάλῃ εἶναι ἀυξήσις τῆς πορνείας, οὕτω καὶ ἡ ἐγκράτεια εἶναι τῆς σωφροσύνης φύλαξ πιστός, ἥτις χαλινουῶσα τὴν σάρκα, κάμνει τὸν ἄνθρωπον κύριον

πάν παθῶν, καὶ νικητὴν τῶν μηχανημάτων τοῦ δαίμονος. Μισήσατε οὖν, ἀδελφοί, τὴν Γαστριμαργίαν, ὡς αἰτίαν ἐγκαλιπτικῆς ἐξόχως δὲ φεύγετε ἀπὸ τὴν λαβροφαγίαν ἀπὸ ὄρεως, διὰ τὸ εἶναι πολλὰ ψυχοβλαβῆς καὶ ζημιώδης ἀνόμημα, καὶ τοσοῦτον βδελυκτὸν παρὰ τοῦ Σωτῆρος, ὅπου μόνον δι' αὐτὴν λάζει τὸν ἄνθρωπον, καθὼς ἐφαίνη πολλάκις ὡς γέγραπται εἰς διαφόρους τόπους, μὴ ἐπίστα παραδείγματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ γινώσκωμεν ἕνα εἰς μαρτυρίαν τῶν λοιπῶν ἀποδείστατον.

Λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος εἰς τοὺς δὲ λόγους του, Μέρος α'. εἰς τὰ ξη. παραδείγματα, πῶς τοῦ ἐδιηγήθη ἐκ στόματος Ἰερεῦς ἀπὸ τὴν Αὐκαουίαν τῆς Ἀσίας ὄνομα Ἀθανάσιος, ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας ἦτον εἰς Μοναχὸς περιβόητος, καὶ πρῶτος εἰς ἕνα Κοινόδιον, τὸν ὁποῖον ἐβούντο κατὰ πολλὰ, οὐ μόνον οἱ Ἄδελφοὶ τοῦ Μοναστηρίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κοσμίικοι ὅπου ἦτον εἰς τὰ περίχωρα, διὰ τὴν ἡλικίαν του πανταχοῦ, διὰ τὰς ἀρετὰς ὅτι εἶχεν εἰς τὸ φαινόμενον, ὅστις ἦτον μὴ λαθῆς καὶ ταπεινὸς τῷ σχήματι, ἀγρότης καὶ προσήυχετο ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐστενεύετο εἰς τὸ φανερόν, ἀμὴ εἰς τὸ κελὸν τοῦ ἐλαθροφάγῃν ὁ ταλαίπωρος μὴ τὸ ἐπιδειξίοντα, ὅπου τινὰς δὲν τὸ ἔβουρε, οὕτως ἐπέρασε τὴν ζωὴν αὐτοῦ, μὴ ἀμνηστῆς τῶν ἐξωθεν ἀρετῶν, οὕτε τὴν ἀμαρτίαν τὴν μετανοῶν. Τὴν ὥραν δὲ ὅπου ἔμαρτε νὰ ἀποθάνῃ, ἐπροσκαλεσεὶν ὅλους τοὺς ἀδελφούς, οἱ τινες εὐθὺς ἐσυναχθήσαν, νὰ ζουτες νὰ ἀκούσουσιν ἅγια πράγματα ἐκ τοιοῦτον ἐνάριτον ἄνθρωπον, πρὸς τοὺς ποίους εἶπε ταῦτα ὁ ἀσθενής, ὅλος ἐντροπὴ ἀπὸ φόβον τῆς ἐκδεχομένης κολάσεως: Νὰ ἔξεύριτε, Πατέρες, ὅτι ὅποταν ὑποκρίσθω μὲν πῶς νηστεύω μετ' ἐσῶς δὲν ἦτον ἀληθῆς, μόνον διὰ νὰ μὴ ἐπαινωτῆ, ἐνήστειν εἰς τὸ φανερόν, ἔπειτα ἔτρωγα ἀπέκρυψον ὅσον ἤθελα, καὶ δι' αὐτὸ χατεχρίθηκα σήμερον μὲ δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, διὰ τὸ δὲν ἐξωμολογήθῃ κατὰ ταύτην τὴν ἀμαρτίαν μου, καὶ τώρα παρεδόθηκα εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐνὶ δράκοντος, καὶ μὴ ἔχει διδεδίμενον χάρι

καὶ πόδας μὲ τὴν οὐρανὸν τοῦ, καὶ βάνει ταύτην τὴν ὥραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς τὸ στόμα μου, καὶ λαμβάνει τὸ πνεῦμά μου. Ταῦτα λίγων ἐξέψυξεν ὁ τρισαύλιος, καὶ ἐπῆρεν ὁ νοσητὸς Δράκων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν κόλασιν. Ἴδτε, ἀδελφοί, καὶ τρομάξετε, ὅτι καὶ διὰ μόνον ἵνα ἐγκλημα ὄνα-

ται νὰ κολασθῆ ὁ ἄνθρωπος, καὶ δὲν τὸν ὠφελοῦσιν αἱ λοιπαὶ ἀγαθοεργίαι. Ἄς μισήσωμεν οὖν τὴν Γαστριμαργίαν, καὶ μέδην, καὶ μάλιστα τὴν λαβροφαγίαν, ἵνα μὴ συγκληρονομήσωμεν κατὰ τὸν ἄνω ἐπισημένον τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΓ'.

Περὶ Φθόνου, ἐξ οὗ καὶ ὁ Φόνος τίττεται.

Ο φθόνος, κατὰ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην, εἰς τὴν β'. Βίβλον περὶ Πίστειος, εἶναι μία πικρία καὶ λύπη, ὅπου ἔχει τινὰς εἰς τὸ ἀγαθὸν τοῦ πλησίον, τὸ ὁποῖον νομίζει νὰ εἶναι οἰκίον κακόν. Διατι ὁ φθονερός λαμβάνει τὸ ἀλλότριον ἀγαθόν, ὡς ἰδικόν του κακόν, εἰς ὅσον ἐκείνο τὸ ἀγαθὸν σμικρύνει τὴν ἐκείνου δόξαν καὶ ὄφελος, καὶ δι' αὐτὸ λέγεται ὁ Φθόνος λύπη τοῦ ἀλλοτρίου ἀγαθοῦ. Ἐτι δὲ ὁ Φθόνος χαίρειται τὸ κακόν τοῦ πλησίον, εἰς ὅσον αὐξάνει ἀπ' ἰδῶ ἢ οἰκία δόξα καὶ ὄφελος. Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, εἰς τὴν β'. Βίβλον τῆς Ρῆτορικῆς, ὅτι δύο τάξεις ἀνθρώπων εἰσὶ δεδουλωμέναι εἰς ἐτοῦτο τοῦ φθόνου τὸ ἐγκλημα. Πρῶτον οἱ φιλόδοξοι, οἳ τινες ποθεύοντες νὰ ἀποκτήσουσι φήμην μεγάλην καὶ ὄνομα, δὲν ὑποφέρουσι νὰ τοὺς περισσεύουν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ πικραίνονται τὴν ἐκείνων δόξαν καὶ ἵπαινον, ὅτι σμικραίνου τὴν ἰδικὴν τους. β'. εἰσὶν οἱ μικρόψυχοι, οἳ τινες κρατοῦσι διὰ μεγάλα τὰ ἀλλότρια, νερίζοντες, ὅτι τοὺς περισσεύουν οἱ ἄλλοι, καὶ δι' αὐτὸ πικραίνονται τὸ καλόν τους. Ὁ φθόνος εἶναι φυσικὰ μέγαλον ἀνόμημα διατι εἶναι ἐναντίον τῆς ἀγάπης, ἢ ὁποία δέλει νὰ χαϊρώμεσθιν τὸ ἀγαθόν, καὶ νὰ λυπούμεσθιν τὸ κακόν τοῦ πλησίον μας.

καὶ ἡ εὐτυχία του μᾶς πικραίνει χωρὶς ἐγκλημα φθονικῶν. Τοῦτο γὰρ οὐκ ἔστι φθόνος καθολικός, ἀλλὰ τοῦ φθόνου ἐνέργεια. Πολλάκις λυπᾶται τις, ὅχι πῶς οἱ ἄλλοι ἔχουσιν ἀγαθὰ, ἀλλὰ διατι ἐπιθυμᾷ καὶ αὐτὸς ν' ἀποκτήσῃ, καὶ τῆτο λέγεται ζῆλος, ὅς τις εἴαν εἶναι διὰ πνευματικὰ πράγματα, οὐκ ἔστιν ἀμαρτία, ἀλλὰ μισθός· διὰ σωματικὰ πάλιν, βολεῖ νὰ εἶναι ἀμαρτία, καὶ νὰ μὴν εἶναι, κατὰ τὸ τέλος, ὅπῃ κινᾷ τὸν ἄνθρωπον. Συμβαίνει καὶ πικραίνεται τινὰς εἰς τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, ὅπου ἔχουσιν οἱ πονηροὶ καὶ ἄτυχοι ἄνθρωποι, καὶ τοῦτο εἶναι ἀμαρτήμα, διατι ὅσα κάμη ὁ Κύριος, πρέπει νὰ τὰ λαμβάνωμεν εἰς ἐὶ καλόν μέρος, ὅτι πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν καὶ ποιεῖ, καὶ δὲν φθάνει ἡ ὀλίγη μας γνῶσις νὰ καταλάβῃ τὴν ἀπειρον ἀβυσσον τῆς αὐτοῦ σοφίας. Τὰ γὰρ κρίματά Θεοῦ ἀβυσσος κολλή. Ὁ δὲ χειρότερος φθόνος ἀπόδλους εἶναι, ὅταν τις θλίβεται τοῦ πλησίον τὰ θεῖκα χάρισματα, τὸ ὁποῖον συναριθμεῖται μὲ ταῖς ἀμαρτίαις, ὅπου εἶναι κατὰ τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Ὁ φθόνος εἶναι μέγαλον ἀνόμημα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον γιννοῦνται ἀλλὰ πέντε ἀμαρτήματα. Τὸ μὲν, α'. καὶ χεῖρον πάντων, λέγεται μῖσος, ἐξ οὗ καὶ ὁ φθόνος τίττεται· διατι καθὼς ἡ χαρὰ γιννᾷ τὴν ἀγάπην, οὕτω καὶ ἡ λύπη τὸ μῖσος, διὰ τοῦτο τὸ φθονερόν μισπτόν, τοῦ δίδει λύπην. Τὸ β'. εἶναι ἡ καταλαλία· ὅταν ὁ φθονερός σμικραίνει τὴν δόξαν τῶν ἄλλων ἀπόκρυφα. Τὸ γ'. κατάκρισις, ὅταν φανεραὶ ὀλιγοστεύει τὴν φήμην καὶ δόξαν του.

Ἐἴ τις πικραίνεται τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἄλλου, εἰς ὅσον ὅτι φοβᾶται ἀπὸ ταύτην τὴν ἰδικὴν του ζημίαν, ἢ ἄλλου τιπός, αὐτὸ δὲν εἶναι ἀμαρτήμα, κατὰ τὸν ἄνωθεν Γρηγόριον, ὅς τις λέγει· εἰς τὴν κβ'. βίβλον, Κεφάλαιον, ια'. ταῦτα. Πολλάκις συμβαίνει

Τὸ δ'· λέγεται σκίρτησις εἰς τὸ κακὸν τοῦ πλησίον, ἦγουν ὅταν ὁ φθονερός νομίζων, ὅτι ἐσμίκρυνε τὸν ἔπαινον καὶ δόξαν ἄλλου, ὠδοκίῃται καὶ χαίρεται. Τὸ εἰ καὶ τελευταῖον εἶναι ἡ θλίψις, ὅταν ὁ φθονερός θλίβεται, βλέπων τὰ ἀγαθὰ τοῦ πλησίον. Διὰ τὴν νῆξιόν σου γοῦν, πότε ὁ φθόνος εἶναι ἀμαρτήματα, καὶ πότε δὲν εἶναι, διὰ τὴν φυλάγησιν, γίνωσκε, ὅτι μὴ δύο τρόπους θλίβεται τινὰς τὸ καλὸν τοῦ ἐτίμου· ὁ πρῶτος εἶναι μὴ τάξιν τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ θίγῃ ἐκουσίως ὁ ἄνθρωπος ἐκείνην τὴν λύπην. Λόγου χάριν, ἀκούεις νὰ ἐπαινοῦσιν ἄλλον, πῶς εἶναι σοφός, ἢ πλούσιος, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ αἰσθάνεσαι ἔσω σου ὀλίγην λύπην αὐτὴν τὴν ὥραν μόνον, ὅπου τὸ ἤκουσες. Εἰς τοῦτο δὲν ἔχεις ἀμαρτίαν, διὰτὶ δὲν εἶναι μὴ θίγημά σου, ἀλλὰ τῆς φύσεώς μας ἐνεργεῖα, ὅπου κλίνει εἰς τὸ κακόν. Αὐτὰ ὀνομάζουσιν οἱ διδάσκαλοι πρῶτα κινήματα, τὰ ὁποῖα, εἰάν εὐθὺς ὅπου τὰ στοχασθῆς, τὰ ἐκθάλης ἀπὸ τὴν σὴν διάνοιαν, κάμνεις ἀρετὴν, καθὼς ἐγράψαμεν εἰς τὸ, ἱ. Κεφ. διὰτὶ εἰς ἔλα τὰ ἀμαρτήματα ἐνεργοῦσι κοινῶς αὐτὰ τὰ πρῶτα κινήματα· καὶ εἰάν δὲν φυλαχθῆς ἐξ ἀρχῆς νὰ τὰ θανατώσῃς, τρανεύουσιν ὑστερον, καὶ εἶναι πολλὴ δυσκολία νὰ τὰ νικήσῃς. Ὁ ἕτερος τρόπος εἶναι, ὅταν ἐκουσίως λυπεῖσαι καὶ θλίβεσαι, ἀκούοντας νὰ ἐγκωμιάζουσιν ἄλλον· ἢ ὁποῖα λύπη, ὅσον ὑπάρχει διὰ μεγάλην ὑπόθεσιν, τόσον εἶναι βαρύτερον ἐγκλημα, ὁμοίως καὶ ἡ καταλαλιά καὶ κατάκρισις, ὅταν εἶναι εἰς αἰσχύνην, καὶ ἀτιμίαν πολλὴν τοῦ πλησίον. Φεῦγε οὖν, ἀδελφέ, τὸν πατέρα τοῦ φθόνου, ὅτι πολλαὶ ἀνομίαι καὶ ἀδικίαι θανατῶνται ἐγεννήθησαν ἐξ αὐτοῦ. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου, διὰ τὸν φθόνον τοῦ δαίμονος, εἰσῆλθε διὰ τῆς Ἀδαμιαίας παρακοῆς, εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον γένος ὁ θάνατος. Ὁ φθόνος ἔκαμεν ἀδελφοκτόνον τὸν Κάϊν. Αὐτὸς ἔκαμε τοὺς ἀδελφούς τοῦ Παγκάλου Ἰωσήφ, καὶ τὸν ἔρριψαν εἰς ἓνα πηγάδι, νὰ τὸν φονεύσουσι. Διὰ τὸν φθόνον ἐφαρμάκωσαν τὸν Μακιδόνα Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλους Βασιλεῖς ἐξακουστούς, ἀπειτήτους στρατηγούς, καὶ σοφωτά-

τους διδασκάλους, καὶ ἄλλους ἀνθρώπους περιφημούς καὶ πλουσίους ἀρχοντας. Ὁ μόνον δὲ ἀνθρώπος, ἀλλὰ καὶ τὸν Διοσκῶτην τῶν Ἀγγέλων, τὸν Ποιητὴν, καὶ Σωτήρα, καὶ Εὐεργέτην ἡμῶν, αὐτὸς ὁ καταραμένος φθόνος ἔκαμε τοὺς ἀχαρίστους καὶ ἀσεβεῖς Ἰουδαίους, καὶ τὸν ἱεραρῶσαν· καὶ ἄλλα ἀναρθεύματα φονικὰ ἐνεργήσεν εἰς τὸν κόσμον. ὁ φθόνος, καὶ καθ' ἑκάστην ἐργάζεται. Διὰ τοῦτο πρόσεχε ἀκριβῶς, νὰ μὴν ἀφήσῃς ποσῶς νὰ συλληφθῇ εἰς τὴν ψυχὴν σου αὐτὴ ἡ θανατηφόρος καὶ ἰοβόλος ἔχιδνα, ἀλλὰ νὰ τὴν θανατώσῃς εὐθὺς, πρὸ τοῦ νὰ φάγῃ τὴν καρδίαν, καὶ τὰ λοιπὰ σου ἐντόσθια, ὅταν τρανεύσῃ. Καθὼς τὸ φαρμακικὸν ὄφιδι, ὅπου ὀνομάζουσιν ἔχιδνα, καὶ ὅταν θίγῃ νὰ γεννηθῇ, τρώγει τὰ σπλάγγνα τῆς μητρὸς, καὶ φονεύει τὴν, καὶ οὕτως ἀνοίγει τὴν κοιλίαν τῆς, καὶ γεννᾶται. Φεῦγε γοῦν τοιοῦτο θηριὸν θανατηφόρον, ὅπου βασανίζει τὸν φθονερόν ψυχῇ τε καὶ σώματι· διὰ τοῦτο τὸ ὀνομάζει ἀσβεστον πῦρ ὁ μέγας Χρυσόστομος. Αὐτὸ ὑστερεῖ τὸν ἄνθρωπον τῆς ἔσωθεν εἰρήνης, καὶ εὐρίσκεται πάντα τεταραγμένος, συλλογιζόμενος, πῶς νὰ νικήσῃ τὸν ἀδελφόν· καὶ καθολικὰ ὁ φθόνος εἶναι ἓνας δῆμιος καὶ φονεὺς, ὅπου θλίβει, καὶ κολάζει καθ' ὥραν τὸν ἄνθρωπον. Ὁ φθόνος ἔχει γονεῖς τὴν ὑπερηφανίαν καὶ φιλαυτίαν, καὶ διδάσκαλον τὸν Διαβόλον. Ἡ σπουδὴ του εἶναι, νὰ σκοτίσῃ, καὶ νὰ βλάψῃ τὸ ὄνομα τοῦ πλησίον· καὶ ὅταν τοῦτο δὲν δύναται νὰ κάμῃ, τρώγει καὶ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκεται, καθὼς ἡ σκουρία τὸν σίδερον. Ποῖον καλὸν ἦμπορεῖς νὰ λάθῃς οὖν, ἄνθρωπε, νὰ φώλευῃ τοιοῦτον θηριὸν θανατηφόρον εἰς τὴν καρδίαν σου; Ὅλα τὰ ἐπίλοιπα ἀμαρτήματα δίδουσι καὶ τῇ σαρκὶ παραμικρὰν ἡδονὴν καὶ ἀπόλαυσιν, ἀμὴ ὁ φθόνος εἶναι ἓνα κολαστικὸν ἀνόμημα, ὅς τις, ὡσπερ τίς ἄλλη κολασίς, θλίβει ἀπαραμύθητα, καὶ τιμωρᾷ ἀλύπητα, καὶ εἶναι βλαβερώτερος εἰς ἐκείνον, ὅπου τὸν ἔχει μᾶλλον, ἢ εἰς τοὺς ἄλλους. Τοῦτο τὸ πάθος βλάπτει τὴν ψυχὴν, θλίβει καὶ μαραίνει τὴν σάρκα, καταφλέγει τὴν καρδίαν, ξηραίνει καὶ ἀδυνα-

ζει τὸ σῶμα, χλωμαίνει τὴν ὄψιν, καὶ λῶς, θλίβει καὶ ἀφανίζει ὅλον τὸν ἄνθρωπον . Καὶ καθὼς τὸ σκολήκιον ἐκείνο, ὃ πράττει Βότριά, τρώγει τὰ πολυτίμηματια, καὶ τὰ ἀφανίζει ὀλότελα, οὕτως ὁ Φθόνος ἐσθίει, καὶ κατατῆκει τὸν κερὸν, καὶ ὅσον βλέπει τὸν ἄλλον εὐτυχεμένον, τὸσον χειροτερεύει αὐτὸς, καὶ μαίνεται . Τῆτο ἄς εἶναι τὸ, α΄. ἱατρικὸν καὶ κυνεία κατὰ τοῦ Φθόνου .

Διύτερον δὶωκε ἀπὸ σοῦ κατὰ κράτος ἴτο τὸ πάθος, εἰάν θείης νὰ μετέχης τῆς ἱσας χάριτος, ἥτις σὲ κάμνει καὶ χαίρει εἰς ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὅπου ἔχουν οἱ ἄλλοι . καὶ εἰς ταῦτο πρέπει μάλιστα νὰ ἀγαλλεῖς, πῶς ἔχουν εὐτυχίαν οἱ ἀδελφοί σου, εἰ ὄχι νὰ θλίβεσαι, ὅτι, εἰάν ἔχης τὴν γαίην, ἀπολαμβάνεις καὶ σὺ ὡς ἐδικήν σου χαρὰν τῶν πλησίων σου, καὶ ἔχεις καὶ ψυχῆς τὴν ὠφέλειαν, ὅπου σοῦ ἀνταίβει τὸν μισθὸν ἐκείνου διὰ τῆς ἀγάπης Κυρίου . Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Θεὸς Χρυσόμορος, πῶς εἶναι μεγάλη καὶ θαυμαστή ἡ ἐπιτῆ τῆς ἀγάπης, ὅτι χωρὶς νὰ ἐγδύσῃ ἄλλον τινὰ, κλείπτει τὰ πάντα, καὶ τραβίττα πρὸς τὸν λόγον τῆς, διατῆ, ἔταν χαίρει τὸ ἀγαθὸν τῶν πλησίων, τὸ ἀπολαμβάνεις καὶ σὺ ὡς ἐδικόν σου, καὶ τὸ ἀγαλλεῖσαι . Βίαζε λοιπὸν καὶ παρακίνα τὴν φύσιν σου πρὸς τὴν τοῦ πλησίου ἀγάπην, ἡ ὄρων, ὅτι πάντες ἰσμεν ἀδελφοί κατὰ ἴσκα μὲν, ὅτι ἐξ ἑνὸς Πατρὸς καὶ Μητρὸς ἐκνήθημεν, Ἀδάμ τε καὶ Ἐῦας . Κατὰ πνεῦμα δὲ, μιλδρωμένοι μετὰ τὸ τίμιον ἔμα τοῦ Ποιητοῦ καὶ Σωτῆρός μας . Ἐμμεν μίαν Ἐκκλησίαν, μίαν Πίστιν, ἓν ἔκτισμα, καὶ ἐλπίζομεν μίαν καὶ μόνον Μακαριότητα, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ κἀν τοῦ ἑνὸς νὰ εἶναι κοινόν εἰς ἅπαντας . ἵν εἶναι δίκαιον οὖν νὰ χωρῆ, φθόνος ὡς εἰς τοῦ λόγου μας, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἡγαρωμεσθιν ἄνευ ζηλείας τινὸς τὸ ἀκθὸν τῶν πλησίων μας, καὶ νὰ ἀμυπονοῦσθ εἰς τὰς θλίψεις αὐτοῦ, ὡς καὶ εἰς τὰς πτερας, καὶ νὰ θλιβῶμεσθιν . Καὶ εἰάν σὺ φωνῆ παραξενον, νὰ ἀγαπήσης ἕναυ λλοτριον καὶ ἀγνωρίστον, ὅπου τίποτες ἀλὸν δὲν σοῦ ἔκαμιν, ἐνθυμήσου, ὅτι σὺ

ἦσουν ἀναξιώτερος, ὁ δὲ Κύριος σοῦ ἔκαμιν τὸσας καὶ τοιαύτας εὐεργεσίας, καὶ δὲν θείλει ἄλλην ἀνταμίειψιν ἀπὸ λόγου σου, πᾶρεξ νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου, καὶ ὅσον καλὸν ποιήσεις ἐκείνου τοῦ ξίου, τὸ δέχεται ὁ πανάγαθος, ὡσπερ νὰ τὸ ἔκαμινες καὶ αὐτοῦ τοῦ Ποιητοῦ καὶ Σωτῆρός σου . Ἐχε τὴν ἀγάπην οὖν, διὰ νὰ ἀπολαύσης ὅλας τὰς ἀνωθεν ὠφελείας, ἐπὶ καὶ εἶσαι φθονερός, ζημιώνεις μόνον τοῦ λόγου σου .

Τρίτου καὶ ὑστερον φάρμακον κατὰ τούτου τοῦ ὄφους, ἔχε ταυτην τὴν νοουθεσίαν, ὅπου εἶναι νόμος τῆς φύσεως, λέγων Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτίρω μὴ ποιήσης, ἦγενυ τὸ κακὸν ἐκείνο, ὅπου δὲν θείλεις νὰ σοῦ κάμη ἄλλος, μήτε σὺ τὸ κάμης τοῦ ἀδελφοῦ σου . Καθὼς γοῦν δὲν θείλεις νὰ θλίβεται ἄλλος εἰς τὴν χαρὰν σου, ἢ νὰ ἀγαλλεται εἰς τὴν θλίψιν σου, οὕτω δὲν πρέπει καὶ σὺ νὰ φθονῆς τὸ ἀγαθὸν τοῦ πλησίου, οὔτε νὰ χαίρῃσαι τὴν ζημίαν του . Εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ κάμης οὕτω, δὲν εἶσαι λογικὸς, ἀλλὰ ἄνευ καὶ ἀφρονέστατος . Ναί ἐπ' ἀληθείας, ἕνας φθονερός εἶναι ἔξω ἀπὸ τὰς φρένας του, ὅτι προτιμᾷ τὴν ζημίαν του, εἰάν δύναται μετ' αὐτὸ νὰ βλάψῃ ἐκείνον, ὅπου φθονεῖ καὶ ζηλεύει τον . Καθὼς ἐφάνη σαφίστατα εἰς διαφοροὺς καιροὺς καὶ τόπους μετὰ πολλὰ παραδείγματα, ἀπὸ τὰ ὁπεῖα νὰ γράψωμεν ἕνα, διὰ νὰ καταλάβῃς τί μέσος καὶ τί φαρμάκι ἔχει ὁ φθονερός εἰς τὴν καρδίαν του .

Φαίνεται εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰς Ἱστορίας, ὅτι εἰς Βασιλεὺς ἠβουλκῆθη νὰ δοκιμάσῃ τὴν φύσιν τοῦ φθονεροῦ καὶ τοῦ Φιλανθρώπου, καὶ προστάσσει νὰ φέρουσθ ἐμπροσθεν του δύο ἀνθρώπους, ἀπὸ τούτους ὁποίους ὁ ἕνας ἦτον κατὰ πολλὰ φθονερός, καὶ ὁ ἄλλος Φιλάνθρωπος, καὶ εἶπεν αὐτοῖς . Ἄς μοῦ ζητήσῃ ὁ ἕνας σας εἴτι χάρισμα θείλει, νὰ τοῦ τὸ δώσω μετὰ χαρᾶς μετὰ τοῦτο, νὰ λάβῃ ὁ ἕτερος δύο φοραῖς τὸσον, ὅσον μοῦ ζητήσῃ ὁ πρῶτος . Ἐπιλουτικῶσαν οἱ δύο ὤραν πολλήν, μὴ θείλωντας νὰ ζητήσῃ ὁ ἕνας, διὰ νὰ μὴ λάβῃ ὁ ἄλλος διπλά . Τότε κέλευε ὁ Βασιλεὺς τὸν φθονερόν, νὰ ζητήσῃ πρῶτος τὸ χάρισμα, ὁ ὁποῖος ἐζήτησε νὰ τοῦ εὐγαλῇ τὸ ἕνα ὀμμάτι, διὰ νὰ εὐγαλῇ τοῦ ἄλλου τὰ δύο,

προτιμῶν τὰ εἰκείναι κακόν, διὰ τὸ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἄλλον ἀπὸ τὸν φθόνου του, πᾶρξ νὰ λάβῃ κανένα μέγαλον ὄψρον, διὰ τὸ νὰ μὴ λάβῃ διπλοῦν ὁ ἕτερος. Ἴδες, εἰς πόσην τυφλότητα καὶ ἀνασθησιάν εὐρίσκεται, ὅς τις κυριευθῆ ἀπὸ τὸ κατηραμένου πάθος τοῦτο καὶ ἀνωφάλευτον; Φεῦγε οὖν, ἄνθρωπε, ὅσον δύνασαι ἀπὸ τὸ ἰσοβόλον ἐτοῦτο θηρίον, καὶ πρόσθετε τῷ Θεῷ πολλαίκις διὰ

ἐκείνου ὁποῦ φθονεῖς, καὶ λίγε εἰς τοῦτο θρώπους καλόν διὰ λόγου του, καὶ ὅταν βολῆ, κάμε του τινὰ καλωσύνην, εἰάν εἶ καὶ στανικῶς σου, ὅτι μὲ τὴν δυναστείαν ταύτην, ὁποῦ βιάζεσαι τὴν Σελήσιν σου, ἀξιώσαι ὁ Κύριος τοῦ τῆς ἀγάπης χαρισίως, μὲ τὸ ὅποιον τελείως λυτρώνεσαι τὸν ἄδικον φθόνου καὶ ἀνωφάλευτον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Δ'.

Περὶ Ἀκηδίας, ἢ τοῦ Ἀμελείας.

Η προτιμωτέρα πράξις, ἢ ἀγιοτέρα ἐργασία, καὶ πλέον ψυχωφελὴς καὶ θεαρεστός, εἶναι ἡ Υαλμωδία καὶ ἡ Προσευχή, ὅπου γίνεται εἰς τὸν ναόν τοῦ Κυρίου. Μάλιστα ἔμπορῶ νὰ εἰπῶ ἀψευδέστατα, πῶς εἶναι Ἀγγελικὴ καὶ οὐχὶ ἀνθρωπίνῃ ἐγχείρησις, ἐπειδὴ τὴν αὐτὴν ὑμνωδίαν καὶ αἴνεσιν, ὅπου δοξολογοῦσιν οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι ἀκαταπαύστως ἐν οὐρανῷ τὸν Βασιλέα πάσης τῆς Κτίσεως, αὐτὴν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι προσφέρομεν ἐπὶ γῆς κατ' ἐκάστην, οὐχ ὅσον καὶ οἶαν ἀφίλομεν, ἀλλ' ὅσον δυνάμεθα, κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν. Ἐπειδὴ οὖν τοιοῦτον Δεσπότην καὶ Βασιλέα τῶν Βασιλευόντων ὑμνοῦμεν οἱ ποταποὶ καὶ ἀνάξιοι, πρέπει νὰ στεκώμεσθαι μετὰ πάσης εὐλαθείας, καὶ κατανύξεως, χωρὶς τινὸς ἀκηδίας, ἀλλὰ μὲ προσοχὴν τόσην, ὅσην εἶχαμεν ἰστάμενοι ἐνώπιον τινὸς ἐπιγείου Βασιλέως, νὰ συντυχένωμεν. Μάλιστα μὲ φόβου καὶ τρόμου περισσώτερον τόσον, ὅσον εἶναι τοῦ ἐπιγείου ὁ Ἐπουράνιος ἀξιώτερος. Πρέπει οὖν, ὅταν ψάλλωμεν εἰς τὸν ναόν τοῦ Κυρίου, νὰ μὴ λέγωμεν τὰ λόγια μόνον μετὰ τὸ στόμα. ξηρὰ χωρὶς κατανύξεως, ἀλλὰ μὲ προσοχὴν τοῦ νῆος, μὲ καθαρότητα καρδίας, μετὰ πολλῆς εὐλαθείας καὶ κατανύξεως, μὲ γῆσιν τῆς ψυχῆς καὶ γλυκύτητα τόσην, ὅσην εἶχαμεν, εἰάν ἐτρώγαμεν τὴν ἐκλεκτοτέραν καὶ ὠραιότεραν διατὶ ὅσοι μὲ τούτου τὸν τρόπον, προσεύχονται, συμ-

ψάλλουσι μετ' αὐτῶν καὶ οἱ Ἄγγελοι, ὁμοθυμαδὸν τὸν Κύριον, καθὼς εἶδασι πολλαίκις τινὲς ἐνάρετοι ἄνθρωποι. Ταῦτα μᾶλλον ὁ πονηρὸς καὶ φθονερὸς Δαίμων ἀγωνίζεται νὰ μᾶς συγχίξῃ τὸν νοῦν τὴν προσευχὴν, μὲ διαφοροῦς λογισμῶν μερίμων βιωτικῶν, καὶ σαρκικῶν ἐπιθυσιῶν, διὰ τὸ νὰ μᾶς ζημιώσῃ τοῦ κόπου ἡμεσθὸν καὶ ὠφέλιον. Διὰ τοῦτο πρέπει εἰμεσθὶν ἐγρήγοροι πάντοτε, καὶ νὰ μὴ θυμολογῶμεν, νὰ πίπτωμεν εἰς τὴν ἀκηδίαν ἣτις ἐστὶ τὸ τελευταῖον ἀνόμημα τῶν ἐπιθυσιῶν· ἀμὴ δύναται πολλά νὰ ζημιώσῃ τὴν ταλαιπωρῶν μας ψυχὴν. Διὰ τοῦτο νὰ γράψωμεν καὶ ἡμεῖς τινὰς ἐρμηνείας κατὰ τῆς ἀκηδίας, ψυχωφελεῖς, καὶ μετὰ παραδείγματα, καθὼς καὶ εἰς τὰ ἐπιλοιπα, διὰ τὸ νὰ φοβηθεῖσιν οἱ ἀμελείς, ἵνα ἀναγινώσκουσι τὴν Ἀκαλουθίαν μετ' εὐλαθείας καὶ κατανύξεως.

Η Ἀκηδία, κατὰ τὸν ἐκ Δαμασκῆ Γωάννην εἰς τὴν περὶ Πίστως βιβλίον, εἶναι μία λύπη, ὅπου κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν κάμνει νὰ ἀμελῇ εἰς τὰ πνευματικά, καὶ νὰ ἀρχήτῃ τινὰ ἐργασίαν θεαρεστήν ἢ καὶ εἰάν τὴν ἀρχήτῃ, ἀκηδιᾷ νὰ τὴν ἀλειώτῃ. Ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι εἶναι ἐλάττωμα, ὅπου κλίνει τὸν ἄνθρωπον νὰ λυπάτῃ εἰς τὸ πνευματικόν. Ἡ Ἀκηδία εἶναι ἐπιθυσιῶν ἀμαρτήρια ἀπὸ τὰ ἐπτά, κατὰ τὸν ἄνωθεν Ἰρηγόριον εἰς τὰ λαβίβλια τῶν Ἠθικῶν, ὅτι ἀπὸ ταύτης γηγυρνῶνται

ἕτερα, ὡσάν νά εἰποῦμεν, ὅς τις δὲν
 ἔχει τὴν Ἐρρτὴν νά ἀκούσῃ τὴν Ἀκολου-
 θίαν καὶ μάλιστα τὴν Ἱερουργίαν. Εἰ δὲ
 Μοναχὸς ἀπάσας τὴν Ἀκολουθίαν αὐ-
 τὴν ἐκάστην, ἢ δὲν κάμνει τὸν κανόνα
 ἢ δὲν φυλάσσει ἄλλας ἐντολάς, ἐποῦ εἰ-
 χρωστώσῃς. Αὐτὰ εἶναι θανάσιμα ἀμαρ-
 τὰ. Ἐτι δὲ εἴτις διὰ τὴν ἀμέλειαν
 ἢ δὲν μαυθάνει ἐκείνο, ὅπου χρεωστέ-
 ῃ ξεύρη κατὰ τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ καὶ
 κίου. Τεωτίστιν ὁ Διδάσκαλος, ὅπου εἰ-
 χρωστώσῃς, νά ἤξεύρη τὰ ἄρθρα τῆς
 τῶς ὁ Πνευματικὸς, τὸν νόμον καὶ
 μολόγησιν ὁ ἑατρός, τὰς Θεραπείας
 τὰ βοτάνια ὁ Ῥήτωρ, τοὺς νόμους καὶ
 κρίσεις καὶ πᾶς τις ἄλλος, ὅπου μετέρ-
 μ ἀναγκαίαν ἐπιστήμην, εἶναι εἰς χρέος
 ξεύρη κατὰ τὴν τέχνην του, διὰ νά μὴ
 σκάνδαλον καὶ ζημίαν εἰς τὸν λαόν.
 δὲ μὴ, ἔχει μεγάλην ἀμαρτίαν, ὅταν
 τὸν ἀπαιδεύσῃ αὐτοῦ δὲν κάμῃ τὴν
 ἡν του, καθὼς πρέπει. Ἐτι δὲ ἀπὸ ταύ-
 τῆν Ἀκηδίας τίκονται δύο ἀσεβήστα-
 θυγατέρες παρανόμου μητρός ὧν ἡ
 ὅτη λέγεται ἀπέγνωσις ἡγουν, ὅταν τις
 τὴν ἀκηδίαν αὐτοῦ καὶ ἀμέλειαν φυ-
 τὴν Μακαριότητα, καὶ λέγῃ, ὅτι δὲν
 ἔσκει σωτηρίαν φυγῆς. Ἡ δευτέρα εἶναι
 προφυχία, ὅταν τοῦ φαίνωνται δύσκολα
 πνευματικὰ ἀγαθὰ, καὶ ἀμελεῖ νά κα-
 θώσῃ τινὰ ἀρετὴν, ὅθεν ὑστερεῖται διὰ
 τὴν ἀκηδίας, τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας.
 ἡγουν, ἀνθρώπι, ὅτι πολλὰ ἀγωνίζεται
 Δαίμων, νά μᾶς ῥήσῃ εἰς ταύτην τὴν
 ἡγουν θυγατέρα τῆς Ἀκηδίας, τρεῖσι τὴν
 ἀγνώσῃ, ὅπου εἶναι τὸ χειρότερον ἀπὸ
 τὰ ἀνομήματα· διαστὶ δὲν ἡμπορεῖς νά
 ἡγουν περισσοτέρην λύτην τῷ πανοικίρ-
 ῃσι Θεῷ, ὡσπερ νά εἰπῆς, ὅτι δὲν εὐρί-
 σκεις ποτὲ σωτηρίαν καὶ ἄρισιν. Φεῦγε τὴν
 Ἀκηδίαν, νά μὴ πέσῃ εἰς τὴν ἀπόγνωσιν,
 ὅπου εἶναι σχεδὸν ὡσπερ ἄρνησις Θεοῦ.
 ἢ ἡ φροντίζῃς πρόσκαιρα πράγματα, ὑπὲρ
 ἡν χρεῖαν, νά εἶσαι εἰς τὰς σαρκικάς ἡ-
 ἡγουν, πρόθυμος, καὶ εἰς τὰς πνευματικάς
 ἀπληγῆς τε καὶ ῥάθυμος, ὅτι μακραίνεις τό-
 σου ἀπὸ τὸ τέλος σου, τὴν οὐράνιον ἀγαλ-
 λίσιν, ὅπου σου εἶναι δύσκολον νά φθα-

σης, ἕως τὸ ὑστερον. Ἐχει τὸν φόβον σου
 ἔλον εἰς τὸν Θεόν, καὶ περιπάτει ὁδὸν ἐνά-
 ρητον, ἢ ὅποια νά ὀδηγᾷ εἰς τὴν ἄνω Ἱε-
 ρουσαλήμ, ἐποῦ ὁ Κύριος σὲ ἐκδέχεται νά
 ἀγάλλῃσαι σὺν αὐτῷ αἰώνια· καὶ μὴν ὀκ-
 νεύῃς, ἀλλὰ κάμνε πᾶσαν ἡμέραν τινὰ ἐρ-
 γασίαν πνευματικὴν· καὶ ὅταν ἀκηδίᾳ εἰς
 τὴν προσευχὴν, ἢ ἄλλην ἀγαθοεργίαν, ἡ-
 ξευρε, πῶς εἶναι ὁ πονηρὸς καὶ πειράζει σε,
 διὰ νά ἐμποδίσῃ τὸ ἀγαθόν, καὶ σὺ μὴ τὸ
 σκόψῃς, ἀλλὰ τελειώσῃ το, νά νικήσῃς τὸ
 πνεῦμα τῆς Ἀκηδίας· ἢ ὅποια εἶναι περίσ-
 σα ψυχοβλαδὲς ἔγκλημα, καὶ κάμνει χρεῖα,
 νά εἶσαι καθωπλισμένος κατὰ, ἕως ὅπου
 φορῆς ἐτοῦτο τὸ φθαρτὸν σῶμα, διὰ νά νι-
 κήσῃς αὐτὴν τὴν ἀμαρτίαν, κατὰ τῆς ὅποιας
 βοηθᾷσαι πολλὰ μὲ τὰς ἐρμηνείας, ὅπῃ γρά-
 φομεν ἐδῶ κάτω πρὸς ναυθεσίαν σου. Καὶ
 πρώτων.

Βάλε κατὰ νοῦν τὴν φοικτικὴν ἀπολογίαν,
 ὅπου ἔχεις νά δώσῃς τὴν φοδεράν ἡμέραν
 τῆς Κρίσεως, διὰ τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς,
 ὅπου σου ἐχάρισεν ὁ Κύριος, νά ζήσῃς εἰς
 ταῦτον τὸν κόσμον, διὰ νά κάμῃς ἐργα
 ἀγαθὰ καὶ θεάριστα· καὶ εἰὼν διὰ τὰ ἀργὰ
 καὶ θεάριστα, καὶ ἀκαίρα λόγια, καθὼς
 λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον,
 ἔχομεν νά ἐρωτηθῶμεν, πῶσω μᾶλλον διὰ
 τὸν τιμηθῆμενον καιρὸν, ὅπου δαπανοῦμεν
 καὶ ἐξοδιᾶζομεν ἀκαίρα; Τοῦτον τὸν λό-
 γισμὸν ἐμεκίτα διὰ παντὸς εἰς Μοναχὸς
 ἐνάρετος εἰς ἓνα Κοινόδιον, καὶ πᾶσαν φο-
 ράν, ὅπου ἤθελε κτυπήσῃ τὰς ὥρας τὸ Ὀ-
 ρολόγιον, ἔλεγεν· Οὐαί μοι τῷ ἀθλίῳ, ὅτι
 ἐπέρασεν ἄλλη μία ὥρα τῆς ζωῆς μου, περὶ
 τῆς ὅποιας ἔχω νά δώσω ἀπολογίαν τὴν
 ἡμέραν τῆς Κρίσεως, καὶ μετὰ ταῦτα ἡγουν
 νίξεται νά ἐξοδιᾶσῃ καλλίτερα τὴν ἐροχομι-
 νην, παρὰ τὴν παρασμένην ὥραν. Ἐάν σὺν
 ἀφήσῃς καὶ σὺ νά παρασῇ ἀκαρπὸς ὁ και-
 ρὸς σε, τίλει ὀδύρετα ὑστερον, πῶς ἐξημιώ-
 θῃς ταιούτων θησαυρῶν πολυτήμητον ἀπὸ τὴν
 πολλὴν σου ἀμέλειαν.

Διύτερον, ἐνουήσῃς πῶσους κόπους καὶ
 μέγθους, πῶσους κινδύνους καὶ περισπα-
 μους ὑποφέρουσι οἱ πραγματιυτάδες, διὰ
 νά ἀποκτησῃς φοιρομανον πλοῦτον καὶ
 τιμὴν πρόσκαιρον. Δισχύνῃσι γοῦν, ὅτι.

αὐτοὶ μὲν ποθῶντες ῥυστὰ καὶ μάταια πράγματα, βάνουσιν ἐπιμέλειαν περισσότερην παρὰ εἰσένα, ὅπου ἐστρέχεις ἀληθινὰ καὶ αἰώνια. Τινὲς δὲ ὑπηρετοῦν τῶν Βασιλέων καὶ Μεγαλάνων ἔχουσι τοιαύτην φροντίδα, καὶ δεύχονται τοσαύτην σπουδὴν εἰς τὴν δούλευσίν τους, ὅπου δὲν στέκουσιν εἰς ἓνα τρόπον, οὔτε κοιμῶνται ἡμέραν καὶ νύκτα, ἀλλὰ δουλεύουσι τοσοῦτον ἐπιμελῶς χωρὶς ἀκηδῖαν τινὰ καὶ ἀμέλειαν, διὰ νὰ ἀρέσουσι τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ σὺ διὰ νὰ εὐαρεστήσῃς τὸν Βασιλέα τῆς Κτίσεως, δὲν ἔχεις τινὰ φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν; Περὶ τούτου φαίνεται εἰς τὸν βίον τῆς Ὀσίας Πελαγίας, ἥτις ἦτον πόρνη τὸ πρότερον, ὅτι ἰδὼν αὐτὴν ὁ Ἐπίσκοπος Νόνιος νὰ φορῆ τόσα κόσμια χρυσᾶ καὶ μαργαρίτας, ἔκλαυσε πρὸς τὸν Θεὸν λέγων· Συγχώρησον μοι Κύριε, ὅτι μιᾶς ἡμέρας στολισμὸς ἐτέτης τῆς πένης ὑπερβαίνει τῆς ζωῆς μου ὅλης τὴν ἐπιμέλειαν ὅπου βάνω διὰ νὰ στολίζω τὴν ψυχὴν μου. Τὸ αὐτὸ λέγουσι καὶ διὰ τὸν Ἀββᾶ Παμβῶ, ὅτι ἰδὼν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν μιᾶν γυναῖκα ὁμοίως στολισμένην, ἐδάκρυσε, καὶ ἐρωτηθεὶς τὴν αἰτίαν, ἀπεκρίνατο οὕτως: Κλαίω καὶ διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς γυναικός, καὶ διατι ἐγὼ δὲν ἐπιμελοῦμαι, διὰ νὰ ἀρέσω τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρὶ μου, ὅσον ἐκείνη, διὰ νὰ ἀρέσῃ τοῖς ἀνθρώποις.

Διὰ νὰ παρακινᾷσαι εἰς ἀγαθοεργίας, καὶ νὰ κοπιᾷς εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ἐνθυμοῦ καὶ μελέτα διὰ παντός τὸν ἔνδοξον καρπὸν καὶ ἀναρίθμητον, ὅπου ἔχεις νὰ ἐσωδιάσῃς εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, διὰ τὸν μικρὸν κόπον ὅπου βάλῃς ἐδῶ πρὸς ὦρας· ὅτι εἰάν ὁ γεωργὸς καλλιεργᾷ, καὶ σκάπτει τὴν γῆν, καὶ σπέρνει μὲ τέσους ἀνέμους καὶ ὑετὸς τὰ γεννητάματα, καὶ μὲ χιόνια ψυχράτατα τοῦ χειμῶνος, καὶ ὑπομένει καρτερικῶς ἐκείνην ὅλην τὴν κακοπάθειαν, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς Σπρινθῆς ἐσωδίας, ἢ ὅποια πολλακίς τὸν ἀπατᾷ, καὶ δὲν λαμβάνει κἄν τὴν σπόρον ὁ τάλας, ἀλλὰ ζημιώνεται ἐαυτοῦ καὶ ὅλους τοὺς κόπους του, πόσον εἶναι πλείον ὠλογοῦ καὶ ὠφελιμώτερον, νὰ κοπιᾷς καὶ νὰ βασανίζεσαι εἰς ταύτην τὴν βραχυτάτην ζωὴν, εἰς δούλευ-

σιν τοῦ μεγαλοδώρου καὶ πλουσιοπαροχοῦ Δεσπότητος μας, ἐλπίζοντας τοσαύτην ἐσωδῖον τῆς μελλούσης ζωῆς, ἥτις δὲν ὀλιγοστεύει ποτὲ, καθὼς ἡ Πίστις κηρύττει εἰς ὅλην τὴν θείαν Γραφήν, καὶ τάσσει μας ἀψευδέστατα; Ἐάν ἡ στρατιώτης δὲν συλλογίζεται τὴν θλίψιν καὶ κακοπάθειαν τῆς στρατιᾶς, ἀλλὰ καταλιμπάνει τὴν οἰκίαν πόλιν, τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς, τὴν γυναῖκα καὶ τέκνα του, ἔτι δὲ καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ δὲν ψηφᾷ, ἀλλὰ εἰσβαίνει εἰς διάφορους κινδύνους, διὰ νὰ λάβῃ τιμὴν προσκαιρον, βραβεῖον φθαρτὸν, καὶ δῶρον μικρότατον, δευτὸ νὰ μὴ κοπιᾷς καὶ ἐσὼ ὀλίγον, διὰ νὰ λάβῃς τιμὴν ἀληκτον, καὶ ἀμπαράντινον στέφανον; Ἐάν ὁ μισθωτὸς ἐργατῆς, σκάπτῆς, ἢ κτίστης, ἢ ἄλλος τεχνίτης ὁμοίος, δὲν στοχάζεται τὸν κόπον καὶ ἰδρωτὰ τῆς ἡμέρας ὅλης, ἐνθυμῶμενος, ὅτι τὴν ἐσπίραν ἀπολαμβάνει τὸ δηνάριον, διατι νὰ μὴ δουλεύσῃς καὶ σὺ τὴν ζωὴν ταύτην μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν πολλὴν καὶ ἀμέτρητον πληρωμὴν, ἐπὶ λαμβάνεις ἀναμφιδέλωτος εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, τῆς ὁποίας δὲν ἀξιώνεται ποτὲ τινὰς χωρὶς κακοπάθειας καὶ θλίψεως;

Μελέτα δὲ τοὺς πόνους ἐκείνους τοὺς δριμυτάτους, ὅπου θείλουσι πάσχη εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, ἄσοι διὰ τὴν ἀμελείαν τους δὲν ἐκοπίασαν, νὰ φυλάξουσι τοὺς ἐντολάς τοῦ Κυρίου· ἀμὴ ἀπέθαναν, ὡς ἀκαρπα δέωδρη, χωρὶς νὰ κάμουν τινὰ ὠφέλειαν. Τὸ ὅποιον εἰάν πολλακίς ἐσυλλογίζουσουν, ἤθελος εἶσαι πάντοτε ἐξυπνος, νὰ ὑπομένῃς πᾶσαν θλίψιν καὶ πόνον καρτερικῶς, καθὼς εἶπεν ὁ Ἀβδᾶς Ἀχιλᾶς, ὅταν τὸν ἠρώτησεν εἰς ἀδελφός, λέγων, διατι ἀμελῶ εἰς τὸ κελλίον μου, Πάτερ, καὶ δὲν ἔμπορῶ ἀπὸ τὴν πλελλὴν ἀκηδῖαν νὰ κάθωμαι; λέγει του ὁ Ὁσίος, διατι δὲν εἶδες τὴν αἰώνιον ἀνάπανσιν ὅπου ἐλπίζομεν, οὔτε τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν, ἥτις ἐκδέχεται τοὺς ἀκηροὺς καὶ βρῦμους· ὅτι εἰάν ἐμελέτας τὰ δῶμα δὲν ἀκηδίας ποσῶς, εἰάν ἦτον καὶ τὸ κελλίον σου γεμάτον ὄφεις καὶ σκώληκας.

Πέμπτη σὺ νοουθεσία ἄς εἶναι αὐτὴ ὅπου γράφει ὁ θείος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολήν, ἵησον νὰ φρονῆς τὸ πάθος

τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ νὰ ἐρευνᾶς τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, ὅτι οἱ κόποι καὶ αἱ θλίψεις, ὅπου ὑπέμεινεν ἀπὸ τὴν ἱεράν φάτιν ἕως τὸν σωτήριον Σταυρόν, εἶναι ἀρκετοὶ νὰ ἐλαφρύνουν τοὺς ἰδικούς μας, οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ νὰ μᾶς παρακινήσουν νὰ τὸν συνοδεύσωμεν, γινώσκοντες, ὅτι ἀπρεπον εἶναι καὶ ἀδικον νὰ φανῇ ὁ δούλος ἀπὸ τὸν Δεσπότην τρανήτηρος. Διατί, εἰάν αὐτός ἐκοπίασεν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην τοσούτον διὰ τὴν ἡμετέραν ἀγάπην, πῶς νὰ μὴ κοπιῶσωμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τὴν αὐτοῦ ἀγάπην καὶ σωτηρίαν μας; Ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐκοπίασε, καὶ ὑπέμεινε τόσας θλίψεις διὰ νὰ σὲ σώσῃ, ἄνθρωπε, καὶ σὺ ἀμεριμνᾶς, καὶ ἀκηδίας, οὐδὲν περὶ τούτου φροντίζων, ἢ ἐργαζόμενος; Αὕτη ἡ μελέτη ἔκαμνε τοὺς Ἁγίους πάντας νὰ περιπατοῦν εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου μὲ τοσαύτην δέξιμην καὶ ἐπιμέλειαν. Μὲ τοιοῦτον σκοπὸν ὑπέμειναν χαίροντες ἐκείνους τοὺς ἀμετρήτους κόπους καὶ τὰ παλαιόματα, τὰς νηστίας καὶ πάντα τὰ λυπηρὰ τῆς ζωῆς ἐτούτης, καθὼς φαίνονται εἰς τόπους διαφόρους τῆς νέας Γραφῆς, καὶ ἐξόχως εἰς τὸ παρὸν ὑπόδειγμα κατὰ τῆς ψυχοελαβοῦς ἀκηδίας· τὸ ὁποῖον γράφομεν μετὰ πάσης ἀληθείας, καθὼς τὸ πῦραμεν γηραμμένον εἰς τυπωμένον βιβλίον ἐκπαλαί .

Ὅπου λέγει, πῶς ἦτον τρεῖς στρατιῶται ἀνδρειωμένοι πολλὰ καὶ ἀήττητοι, οἱ τινες ὤμοσαν ἀλλήλοις, νὰ μὴ ξεχωρίσῃ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ποτε τευς. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔκαμαν ἀνδραγαθίας πολλὰς εἰς διαφόρους πολέμους, καὶ ἐπῆραν νίκας καὶ τρόπαια, ἐπέρασαν μίαν ἡμέραν ἀπὸ ἑνὸς θάλασσης πολλὰ μέγαλον καὶ ὠραιότατον, καὶ ἀπὸ τὴν τόσῃ αὐτοῦ εὐμορφίαν ὑπήγαναν ὡσερ ἔξοτικοὶ ὄλην τὴν ὁδοπορίαν ἐκείνην, χωρὶς ποσῶς νὰ συντύχη ἕνας τοῦ ἄλλου. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐφθασαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ θαλάσσης, ἠρώτησεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, διατί ἐπέρασαν τόσον τόπον χωρὶς ποσῶς νὰ λαλήσουσι λόγον οὐδένα; Ὁ δὲ εἰς ἀπεκρίνατο, λίγων, μάρτυς μου ὁ Κύριος, ἀδελφοί, βλέπωντας ἐγὼ τόσῃ ὠραιότητα δένδρων, ἐρωτίσθην ἔσω εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ ἰστοχάζουμου μὲ ἀρρήτον τρόπον ἐκ Θεοῦ φωτός

τὴν τοῦ Παραδείσου εὐμορφίαν καὶ ὠραιότητα, καὶ εἰς ταύτην τὴν ἔκστασιν ἐπέρασά μὲ τόσῃ ἀγαλλίασιν καὶ ἠδύτητα, ὅπου δὲν ἤξευρα, εἰς τὸ θάλασσης ἤμουν, ἢ εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ αὕτη εἶναι ἡ αἰτία τῆς σιωπῆς μου. Τότε ὠμολόγησαν καὶ οἱ ἄλλοι δύο, ὅτι καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια ἐπάσθον. Ὁ δὲ γηροντότερος εἶπεν αὐτοῖς. Πιστεύω, ὅτι ὅλον ἔοσθον μᾶς ἐσυνέθη μὲ δέλημα τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ, διὰ νὰ ἀπαρνηθεῖμεν τὸν κόσμον, καὶ καθὼς ἐδουλεύαμεν ἕως τώρα εἰς τὴν στρατιάν τὴν πρόσκαιρην διὰ τιμὴν καὶ πλοῦτον ἐπίκτηρον, οὕτως ἄς δουλεύσωμεν καὶν ἀπὸ τώρα καὶ ἐμπροσθεν τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ διὰ τὴν ψυχὴν μας, καταφρονῶντες τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ τὴν αὐτοῦ ματαιότητα, καὶ ἄς ὑπάγωμεν εἰς ἕνα Μοναστήριον, νὰ πευθοῦμεν τὰς ἀμαρτίας μας, διὰ νὰ λυτρωθοῦμεν τῆς αἰωνίου κολάσεως. Μ' αὐτὰ καὶ ἕτερα ὁ πεφωτισμένος γέρον ἔπεισε καὶ αὐτούς, νὰ ἀκολουθήσουν τὴν γνώμην του, καὶ οὕτως ὑπήγαν εἰς ἕνα Κοινόδιον, ποιοῦντες ἕνας τοῦ ἄλλου ὑπόσχεσιν, νὰ μὴ ξεχωρίσουν ποσῶς, ἀλλὰ καθὼς ἐδούλευσαν συνοδικῶς τοῦ ἐπιγεῖου, οὕτως ἀντάμα νὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὴν στρατείαν τοῦ οὐρανοῦ Βασιλείως Χριστοῦ. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔκαμαν ἰκανὸν καιρὸν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἔπασαν εἰς ἀκηδίαν οἱ δύο νεώτεροι, καὶ ἠσθάνοντο ἄμετρον λύπην, καὶ θλίψιν τόσῃ εἰς τὴν ψυχὴν, ὅπου ἠβουλήθησαν νὰ ἀναχωρήσουν ἐκ τῆς Μονῆς, νομίζοντες, ὅτι δὲν θέλουσιν δυνηθῆναι νὰ ὑπομείνουσιν ἕως τέλους. Ἀπῆλθον οὖν εἰς τὸ κελλίον τοῦ ἄλλου συντρόφου τους, νὰ τοῦ εἰποῦσι τὸν λογισμὸν τους. Ὁ δὲ ἰδὼν αὐτούς, ἐγνώρισεν ἀπὸ τὴν ὄψιν, πῶς εἶχασιν περασμὸν, καὶ τοὺς ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἡμεῖς εἰμὲσθεν περίλυποι τόσον, ἐποῦ δὲν ἠμποροῦμεν πλέον νὰ ὑπομείνωμεν ταύτην τὴν τεθλιμμένην ζωὴν, καὶ μελετοῦμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν κόσμον. Ὁ δὲ ἐνάρετος γέρον εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ, ἀδελφοί, ἔχω τόσῃ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, ἐποῦ ποτε εἰς τὸν κόσμον δὲν ἐγεύθηκα τοιαύτην γλυ-

κνύτητα, ὅσῃ ἀπολαμβάνω τῶρα μὲ τὴν
 θείαν βοήθειαν. Αὐτὴ δὲ ἡ λύπη, ὅπου
 σὰς ἐκορίψουν, εἶναι ἀπὸ ἀμέλειάν σας,
 διατι δὲν κάμνυτε τινὰ ἐργασίαν πνευμα-
 τικὴν, νὰ διώκετε τὴν ψυχὸβλαβῆ ἀκηδίαν
 ἐκ τῆς καρδίας, ἀμὰ ἐγὼ θάπανῶ τὸν και-
 ρὸν εἰς ἱεράς Ἀναγνώσεις, διὰ νὰ μὴ με-
 νικῆσῃ ἡ ἀκηδία. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ
 δύο, ἐθαύμασαν, ἰξεύροντες, ὅτι ἦτον ἀ-
 γράμματος, ὡσπερ καὶ αὐτοὶ, καὶ ἐρώτη-
 σάν του, τί γράμματα ἦσαν ἐκεῖνα, ὅπου
 ἀνέγνωθεν; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. Τρία γράμ-
 ματα ἔμαθα ἀπὸ τὴν ὥραν, ὅπου ἤλθα-
 μεν εἰς ἐτοῦτο τὸ Μοναστήριον, εἰς τὴν
 μελέτην τῶν ὁποίων θάπανῶ πάσας τὰς
 ἡμέρας καὶ ὥρας μου, ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ καὶ
 καρδίᾳ μου, καὶ εὐρίσκω τόσα πράγματα
 εἰς τὴν μελέτην ταύτην, καὶ διαφόρους αἰ-
 τίας στοχασμοῦ, ὅπως δὲν μοῦ φθάνουσιν
 αἱ ἡμέραι καὶ νύκτες ὄλου τοῦ χρόνου, εἰς
 τὴν ὁποίαν σπουδῆν αἰσθάνεται ἡ ψυχὴ μου
 τόσῃ ἀπόλαυσιν, ὅπου δὲν ἔχει χωρὴν πο-
 σῶς ἢ κατηραμένη ἀκηδία, ἀλλὰ διώκεται
 ὡσεὶ καπνὸς ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἰάν ποθῆτε νὰ
 μάθετε τὰ γράμματα ταῦτα, προσέχετε νὰ
 σὰς τὰ εἰπῶ.

Τὸ, α'. γράμμα εἶναι μαῦρον, καὶ τοῦτο
 ἀναγινώσκω, καὶ μελετῶ ἀπὸ τὴν δύαιν
 τοῦ Ἡλίου ἕως τὸ μεσονύκτιον, στοχαζό-
 μενος πάσας τὰς ἀμαρτίας μου, αἱ τινες
 διὰ τὸ βάρος καὶ πλῆθος αὐτῶν ἠμαύρω-
 σαν καὶ ἐσκότισαν τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου,
 καὶ οὕτω κλαίω πικρῶς, καὶ οἰδύρομαι τὴν
 αἰσθίαν τῆς προτέρας μου πολιτείας, καὶ
 μὲ τοιαύτην συντριβὴν καὶ πόνον καρδίας
 θλίβομαι περισσῶς, ἰξεύρωντας, ὅτι δὲν
 θίλω θυνῆθῃ νὰ τελίσω τὴν πρέπουσαν
 ἰκανοποίησιν καὶ μετάνοιαν, κατὰ τὰς
 πράξεις καὶ αἰσχροουργίας μου. Μετὰ
 ταῦτα διαβαίνω εἰς τὴν πικρὰν μελέτην
 τοῦ φρικώδους θανάτου, διὰ νὰ στέκω εἰς
 φόβον καὶ τρόμον πάντοτε, καὶ προγυμνά-
 ζομαι, διὰ νὰ θυνῆθῶ νὰ περάσω ἐκεῖνο
 τὸ ἀπαραίτητον παλαισμα, καὶ λέγω ταῦ-
 τα κατὰ διάνοιαν. Οἱμοὶ τῷ ἀθλίῳ, τί
 ποιῆσω ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ὅταν ἡ ψυχὴ
 μου χωρίζεται ἐκ τοῦ σώματος; Τίς νὰ
 μεῦ βοηθήσῃ, ὅταν, μὲ κυκλώσουν οἱ Δαι-

μονες, θριαμβεύοντες πάσας τὰς ἀνο-
 μίας μου; Πῶς νὰ δώσω λόγον διὰ τὰ
 αἰσχρὰ καὶ ἄπρεπα λόγια, ὅπου διαφῆ-
 ρως εἰόντοχα; Καὶ ἀφόντις κλαύσω εἰς
 τοῦτον τὸν στοχασμὸν ἰκανῶς, ἀπέρχομαι
 εἰς τὸ τρίτον τὸ φοβερὸν καὶ πικρότατον,
 καὶ ἀναλογίζομαι ἐκεῖνας τὰς ἀνεκδιηγή-
 τους κολάσεις τοῦ ἄδου, εἰς τὰς ὁποίας θί-
 λω κατακριθῆ, εἰάν δὲν κάμω τὴν ἰκανὴν
 μετάνοιαν καὶ τὸν ἀγῶνα, ὅπου μοῦ πρέπει
 κατὰ τὰς πράξεις μου· καὶ εἰς ταύτην
 τὴν μελέτην ἐθάπανῶ περισσοτέρην ὥ-
 ραν, στοχαζόμενος τὰς διαφόρους τιμω-
 ρίας ἐκείνης τῆς αἰωνιζούσης κολάσεως,
 τὸ ἄσβεστον πῦρ, τὸ σκότος, τὸν τάρτα-
 ρον, τὸν βρυγμὸν τῶν ὀδόντων, τὴν γέιν-
 ναν, καὶ τὰ ἐπιλοιπα ἅπαντα. Καὶ βλέ-
 πων, ὅτι ὁ Κύριος μὲ ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὸν
 κίνδυνον τῆς κοσμικῆς ματαιότητος, καὶ
 μὲ ὠδήγησεν εἰς τοῦτον τὸν λιμένα τῆς σω-
 τηρίας, ὅπου ἠμπορῶ μὲ τὴν χάριν του καὶ
 βοήθειαν, νὰ λυτρωθῶ τοιαύτης κολά-
 σεως, εὐχαριστῶ καὶ δοξάζω του, καὶ ἀ-
 γωνίζομαι περισσότερον, διὰ νὰ νικῆσω
 τοὺς διαβολικοὺς πειρασμοὺς, καὶ τὰ ὀλί-
 θρια πάθη τῆς ἀγαλινώτου σαρκός, τὴν
 ὁποίαν εἰάν δὲν ἀπουκρῶσω τελειῶς, νὰ
 τὴν ὑποτάξω τῷ πνεύματι, ἔχω νὰ κα-
 τακριθῶ εἰς τὰς ἄνωθεν τιμωρίας αἰῶνα.
 Ταῦτα συλλογίζομαι, ἀδελφοί μου, εἰς τὸ
 μελανὸν στοιχείον, ὅπου σὰς εἶπον, ἀπὸ
 τὴν ἀρχὴν τῆς νυκτός ἕως τὸ μέσον, καὶ
 μερικαῖς φοραῖς ἕως τὰ πρῶτ, ὅτι στοχα-
 ζόμενος τοιαῦτα φοβερά πράγματα, ἀπὸ
 τὸν πολὺν τρόπον διαβαίνω σχεδὸν ἄθυγος
 ὄλην τὴν νύκτα· εἰς αὐτὴν τὴν μελέτην δι-
 δομαι, καὶ ἀσχολῶμαι ἀπὸ τὸ πρῶτ ἕως τὴν
 3'. ὥραν ἐκβιάζω τὴν ψυχὴν με νὰ συμπο-
 νῆ, καὶ νὰ συμπάσχη εἰς τοὺς πόνους ἐ-
 κείνους καὶ θλίψεις, ὅπου ἔπαθεν ὁ εὐ-
 σπλαγχνος Κύριος διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν
 πάντων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐξόχως ἐμοῦ
 τοῦ ἀχαρίστου, ὅπου τὸν ἐκαταφρόνησα
 τόσαις φοραῖς μὲ τὰς ἀνομίας μου. Διὰ
 τὴν ὁποίαν αἰτίαν, εὐρίσκω περισσοτέρην
 ὕλην καὶ ἀφορμὴν, νὰ θρηνῶ καὶ νὰ οἰδύρω-
 μαι ἄμετρα, διὰ τὸ Δεισποτικὸν πάθος τοῦ
 Ποιητοῦ καὶ Σωτῆρός μου, ὅπου οὐ μόνον

πηγὰς δακρῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ αἷμα μου πρέπει νὰ χύσῃ, καὶ τὴν ζωὴν ν' ἀφανίσῃ, διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ παθόντος Δισπότου μου. Τὸ τρίτον γράμμα εἶναι χρυσὸν καὶ λαμπρότατον, εἰς τὸ ὁποῖον μελετῶ, καὶ στοχαζομαι (ὅσον χωρεῖ νὰ καταλάβῃ ἡ φύσις τῆς ἀνθρωπότητος μὲ τῶν θεῖαν δύναμιν) ἐκείνην τὴν ἀνεκλάλητον ὠραιότητα, τὴν ἀμετρον δόξαν, τὴν ἀνέκφραστον ἠδονὴν, καὶ τὸ κάλλος τὸ ἀμήχανον, ὅπου οἱ Ἅγιοι ἀπολαμβάνουσι εἰς τὸν Παράδεισον εὐφραϊνόμενοι. Καὶ ἰδὼ αἰσθάνομαι μεγάλην παράκλησιν, καὶ κινουῖμαι μᾶλλον εἰς τὴν ὑπακοὴν καὶ δουλείαν τοῦ Κυρίου μου, συλλογιζόμενος, ὅτι διὰ τόσον ὀλίγον κόπον, ὅπου ὑπομῖνω εἰς ταύτην τὴν ζωὴν πρόσκαιρα, ἔχει νὰ μεῦ δώσῃ ὁ μεγαλόδωρος τοσαύτην ἀνταμειψιν πλουσίαν καὶ ἀτελευτήκον. Τοῦτο τὸ γράμμα ἀναγινώσκω ἀπὸ τὴν Δ'. ἕως τὸ βράδυ, καὶ οὕτω δαπανῶ τὸν καιρὸν, καὶ νικῶ κατὰ κράτος τὴν δαιμονικὴν ἀκηδίαν. Οὕτω λοιπὸν ποιήσατε καὶ ἐσεῖς, ἀδελφοί, εἰάν θελετε νὰ λυτρωθῆτε ἀπὸ τὴν λύπην αὐτὴν, ὅπου σᾶς πειράζει. Ἀπὸ τοιούτους λόγους ψυχωφελεῖς τοῦ ἐναρίτου ἐκείνου ἀνδρός καταφυγόντες οἱ ἕτεροι δὴ, ἔζησαν εἰρηνικῶς ὕστερον, καὶ ἐτελείωσαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Μοναστήριον. Οὕτω, ἀδελφέ μου, καὶ σὺ ἔχε ὑπομονὴν, καὶ κοπίαζε κατ' ἐκάστην, ἔχων τὸν καθρέπτην ἐτούτου ἔμπροσθεν εἰς τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, νὰ στοχαζῆσαι τὸ ὑπόδειγμα.

Τὸ ὕστερον πάντων καὶ τελευταίου φάρμακον κατὰ τῆς ἀκηδίας, ἃς εἶναι τοῦτο, ἦρσον, νόμισον νὰ εἶναι ἡ τελευταία καὶ ὕστερινή σου ἡμέρα σήμερον, καὶ αὔριον ἀποθαίνεις ἐξ ἀποφάσεως. Καὶ τοῦτο χωρὶς ἀμφιβολίαν ἠμπορεῖ νὰ τύχη, καθὼς καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὸ ἔπαθον, ὅπου σήμερον ἔφαγαν καὶ ἐχάρηκαν, καὶ αὔριον δὴν ἐξημερώθησαν. Πίστευσον οὖν, ὅτι ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἐργασίαν καὶ δουλείαν στίκει, ἢ νὰ σωθῆς, ἢ νὰ κολασθῆς, καὶ παρακινουῖ εἰς τὸ ἀγαθόν, καὶ βιάζου ἀγωνιζόμενος, καὶ λέγε ταῦτα κατὰ διαύσιαν. Ὁ κόπος μου δὲν εἶναι πλέον, παρέξ ἄλλο τὴν σήμερον, καὶ εἰάν κουρασθῶ ὀ-

λίγον, καὶ βασανισθῶ, ὅταν ἀποθάνω, ἀστοχῶ τὸν κόπον καὶ τὴν κούρασιν, μὲ τὸ διάφορον ὅπου λαμβάνω, καὶ τὴν ὠφέλειαν. Καὶ μὲ τὸν λογισμόν τοῦτον ἐλπίζω μάλιστα νὰ ὠφελθῆς, ἀναγινώσκων καὶ τὸ κάτω γεγραμμένον ὑπόδειγμα.

Φαίνεται εἰς τὸν Καθρέπτην τῶν ὑποδειγμάτων, καὶ εἰς ἄλλας Βίβλους, ὅτι κοιμώμενος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἀδελφὸς ἀπὸ πολλὴν αὐτοῦ ῥαθυμίαν τε, καὶ ἀμέλειαν, ὅταν ἐπάλλασιν οἱ ἄλλοι τὸν Ὁρθρον κατὰ τὸ σῦνηθες, εἶδεν εἰς τὸ ὄνειρόν του τὸν Δισπότην Χριστὸν προσηλωμένον εἰς τὸν Σταυρόν· καὶ ἔστρεφεν ἀπὸ τὸν ὑπνώδῃ Μοναχὸν τὸ πρόσωπον ὀπίσθεν, λέγων πρὸς αὐτόν· Ὁκνηεῖ δούλε καὶ ῥαθυμία, οὐκ εἶ ἄξιός τοῦ ὄραν με εἰς πρόσωπον, ὑπνώδης ὢν καὶ βεβυθισμένος τῇ ἀκηδίᾳ ἐν τῷ ὕμνῳ καὶ δοξάζειν με, οὔτε τῆς ἐμῆς ἀπολαύσεως μακαριότητος ἐν τῇ οὐρανίῳ μου βασιλείᾳ. Ὁ γὰρ ὄκνων ὕμνολογεῖν με, τῆς αἰωνίου δόξης οὐ τεύξεταί. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Δισπότου, ἐξύπνησεν ὁ Ἀδελφὸς ἐκεῖνος σύντρομος ὄφθαλμοῦ καὶ ἐκκλησιάζομενος εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως, καὶ μετὰ πόνου καρδίας καὶ θλίψεως ἐδιώρθωσε τὴν ἑαυτοῦ ἀμέλειαν, φοβούμενος τὴν κατάκρισιν καὶ τιμωρίαν τῆς αἰωνίου κολάσεως.

Ἄλλος δὲ τις ἐρημίτης ἐπειράζετο πολλὰ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπερηφανίας καὶ ἀκηδίας, καὶ προσήυχετο τῷ Θεῷ κατ' ἐκάστην, νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν πειρασμὸν τοῦτον. Λοιπὸν διὰ νὰ σκορπίσῃ τοὺς διαλογισμοὺς, ἔγραψε εἰς ἕνα σανίδιον τὴν ἐρμηνείαν ταύτην, καὶ τὴν ἐστοχαζέτο κατ' ὄραν, καὶ τὴν ἀνεγίνωσκε μετὰ προσοχῆς καὶ κατανύξεως, λέγωντας· Ὁ ψυχή μου ἀθλία, ἐξέτασον ἀκριβῶς τὴν συνειδήσιν σου, νὰ καταλάβῃς τὰς πράξεις σου, πῶς ὀδεύεις εἰς τὴν δουλείαν τοῦ Κυρίου, τώρα ὅπου δύνασαι νὰ κάμῃς ἀρετὴν, νὰ σωθῆς· εἰ δὲ καὶ ἀμελήσῃς θελεῖς κατακριθῆ εἰς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως. Μὴν ἀμνημονῆς, ταλαίπωρε καὶ ἀχάριστε τὴν εὐεργεσίαν, ὅπου σοῦ ἔκαμιν ὁ Δισπότης, νὰ σὲ λυτρώσῃ ἀπὸ τοὺς κινδύνους καὶ

ματαιότητα τοῦ ἀπαταιῶνος κόσμου, καὶ νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὴν ἀγίαν ταύτην ἡσυχίαν τῆς ἐρήμου, ὅπου δύνασαι νὰ σωθῆς, εἰς ἀγωνίζεσαι, καὶ μὴ καταδαπανῆς εἰς μάτην τὸν πολύτιμον καρπὸν, νὰ σὲ νικᾷ ἡ καταπραμένη ἀκηδία· ἵνα μὴ ἐλθῶν ἐξάφνου ὁ θάνατος, εὐρεθῆς ἐρημος παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ τότε νὰ κλαίῃς ἀκαταπαύστως τὴν περασμένην σου πολιτείαν. Στοχάζου τὸν φόβον καὶ τρόμον, ὅπου θείεις λάβη, ὅταν σὲ παραστήσουν εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερὸν Κριτήριον, νὰ δώσῃς ἀπολογίαὺν περὶ πάσης ἀργολογίας καὶ πονηρῆ διαλογισμῶ. Συλλογίζου, πόσον μισεῖ καὶ κολάζει τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὁ πανάγαθος Κύριος, καὶ οὔτε τοῖς Ἀγγέλοις ἐσυγχώρησεν, οὔτε τοὺς γενναρχὰς ἀφήκεν ἀτιμωρήτους, καὶ ὅλον τὸν κόσμον διὰ τοῦ κατακλυσμοῦ παντελῶς καὶ ἐλεινωῶς ἐξηφάνησε. Πῶς οὖν ν' ἀφήσῃ ἀπαιδέυτον ἐσεῖα, ἀχάριστοι, ὅπου ἐπαρί-

βης τοσάκις τὰ θεῖα προστάγματα; Πρὸς βλέπε, ψυχὴ μου, ταύτην τὴν κρίσιν, ὅπου θείουσι φανερωθῆ πᾶσαι αἱ πράξεις καὶ αἰσχουργαί σου, νὰ ταῖς ἀκούσων ἄλλοι Ἄγγελοι καὶ οἱ ἄνθρωποι, νὰ ταῖς σταθμίσῃ ὁ φοβερός Κριτὴς μὴ τὰς ἀρεταῖς, ἀλλὰ τὸν ἐπράξῃς, νὰ σὲ στείλῃ εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἢ εἰς ἀτελεύτητον κόλασιν, ὅπου ἀνδύονται φίλοι καὶ συγγενεῖς νὰ σοῦ βοηθήσουσιν, ἢ ὑπὲρ σοῦ νὰ δημηγορήσουσι ῥήτορες· ἀλλὰ μόνον τὰ ἔργα σου νὰ παραστήκων εἰς ἐλεγγὸν σου, ταλαίπωρε. Ἀυτὰ, ὅπου ἐμελέτα ὁ Ὅσιος, καὶ ἕτερα ὁμοία, συλλογίζου καὶ σὺ, ἀδελφί μου, καὶ καθ' ὅραν βιάζου, νὰ ἀφανίσῃς τὴν ψυχοβλαστὴν ἀκηδίαν, ὅπως ῥυσθῆς τοῦ αἰώνιου πυρός, καὶ ἀξιωθῆς τῆς οὐρανόου μακαριότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Ε'.

Περὶ Ἀγνωμοσύνης.

Πολλὰ καὶ διάφορα ἀμαρτήματα ἐτέλεσαν οἱ Ἰσραηλίται· ὅμως δὲν τοὺς ἐδαρεθῆ τόσον ὁ Κύριος εἰς τὰ ἄλλα, ὅσον εἰς τὴν πολλὴν τοὺς ἀγνωμοσύνην, ἣτις ἐστὶ βαρύτερον ἔγκλημα. Διὰ νὰ τοὺς κάμῃ γοῦν ὁ πανάγαθος νὰ γνωρίσουν τὸ πταίσισμόν τοὺς, προσκαλεῖ ὡς μάρτυρας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν εἰς τὸ α'. Κεφ. τοῦ Ἡσαίου, νὰ ἀκούσουσιν τοσοῦτον δίκαιον ἐγκαλίσισμον, καὶ εὐλογον παραπόνου, λέγων· Ἄκουε οὐρανέ, καὶ ἐνωτίξου ἡ γῆ. Ἰεσοὺς ἐγέννησα καὶ ὑψώσα, αὐτοὶ δὲ με ἠθέτησαν. Ἐγὼν βούς τὸν κτησάμενον, καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, Ἰσραηὴλ δὲ με οὐκ ἔγνω. Στοχάσου, εἰς ποίαν κατάστασιν φέρεῖ ἡ ἀχαριστία τὸν ἄνθρωπον, καὶ κάμνειτον χειρότερον τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν θηρίων ἀναισθητότερον. Ἐνα ζῶον γινώσκει τὸν εὐεργέτην, καὶ ἀκολουθεῖ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, καὶ φυλάγει τον. Οἱ ἀγριοὶ λέοντες, ἄρκτοι, ἀσπίδες, καὶ

ἄλλα θηρία ἀνήμερα, ἐγδύνονται τὴν φυσικὴν ἀγριότητα, πρᾶννουσι τὴν γνώμην αὐτῶν, καὶ δεῖχνουσιν εὐχαριστίαν πρὸς ἐκείνους, ὅπου τοὺς κάμνουν παραμικρὰν ἀγαθόν. Οἱ δὲ πραεῖς καὶ ἡμεροὶ ἄνθρωποι ἐνδύνουσι τὰς καρδίας τοὺς μὲ ἀγριότητα θηριώδη, καὶ γίνονται εἰς τοὺς εὐεργέτας ἀγνώμονες· τόσον ὅπου φαίνονται ἀνθρωπόγνωμα τὰ θηρία, καὶ οἱ ἄνθρωποι θηριόγνωμοι. Καθὼς, ὅταν ἰδῇ τις ἕνα τίρας, φοβεῖται καὶ τρέμειτο, ἦγον ἕνα Σάτυρον ἢ Κένταυρον, ἢ ἄλλο παρόμοιον, νὰ εἶναι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως τὸ μέσον ἄνθρωπος, ἀπ' ἐκεῖ καὶ κάτω ταῦρος ἢ ἄλογον· οὕτω πρέπει νὰ φοβεύμεθα καὶ τὸν ἀχάριστον ἄνθρωπον· ὅτι εἰς μὲν τὴν φύσιν εἶναι ἄνθρωπος, ἀμὴ εἰς τὴν γνώμην θηρίον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν καὶ αὐτῶν τῶν θηρίων ἀπανθρωπότερος. Πολὺ κακὸν εἶναι ἡ ἀχαριστία, καὶ τὴν καταργίζουσιν οὐ μόνον Χριστιανοὶ καὶ ὀρθόδοξοι,

ἀλλὰ αἰρετικοί· τί καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνας δὲν τὴν ἐσυχωροῦσαν παῶς, καθὼς εἰς τὰς Ἱστορίας τους φαίνεται. Οὐ μόνον δὲ οἱ ἄνθρωποι τὴν ἰδιδεύσσαντο τόσο, ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος καὶ ταπεινὸς τῆ καρδίας Χριστός, περιπατῶν εἰς τὸν κόσμον σωματικῶς, υπέδixετο ἐσπλαγγνῶς τοὺς ἀμαρτήσαντας, πόρνους, καὶ λησῆς, καὶ τελῶνας, καὶ δὲν ἰσαριθῆθῃ, οὔτε τινὸς ἐπαρκευῆθῃ, εἰμὴ μόνου τῶν ἀχαριστῶν. Ἐθεράπευσε τοὺς δέκα λεπρούς, καὶ ὑστερον ἠρώτησε διὰ τοὺς ἀχαριστοὺς ἑννεά, οἱ τινεὶ δὲν ἔγνωσαν τὴν εὐεργεσίαν ὅπου τοὺς ἔκαμε, καὶ εἶπε· δὲν ἑκαθαρίσθησαν δέκα; Ἀμὴν ποῦ εἰσὶν οἱ ἄλλοι ἑννεά, καὶ δὲν ἱστρίψαν νὰ δοξάσουσι τὸν Θεόν; μὲ ταῦτα τὰ λόγια δείχνει, πῶς θαυμάζει, καὶ σκανδαλίζεται εἰς τοὺς ἀχαριστοὺς· ὅτι δὲν εἶναι πρᾶγμα νὰ δίδῃ τόσο ἐκπληξίν, ὡς τὸν ἀγνωμονα, ὃς τις δὲν γνωρίζει τὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας. Ὅταν ἰδιδεὶν ὁ Θεὸς ἐπάνω εἰς τὸ Σίναϊον ἔρος τὸν νόμον τοῖς Ἰουδαίοις, ἐκείνου τὸν ἴδιον καιρὸν ἐπροσκύνα ὁ μωρὸς λαὸς καὶ ἀχαριστὸς τὸ μισχάριον. Ἐτι δὲ, ὅποταν ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἰδῶσι τὸ ἄχραντον αὐτοῦ καὶ ἄγιον Σῶμα εἰς τροφήν τοῦ κόσμου, τὴν αὐτὴν ἡμέραν (ὅπου ἦτον ἡ ἀγία καὶ μεγάλη ε.) ὅταν ἐκεῖνος ἠτοίμαζε τὰ Ἱερά τῆς Εὐχαριστίας Μυστήρια (ὅπου δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὐρεθῆ ἀγαθὸν μεγαλύτερον, καὶ ἐκλεκτοτέρα εὐεργεσία, ὡσπερ αὐτή, νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς τοῖς ἀνθρώποις εἰς τροφήν καὶ ζωὴν τὴν Σάρκα καὶ Αἷμα του) τότε αὐτοὶ ἐξέτρεχαν νὰ θανατώσουσι τὸν εὐεργετήν τους. Ὡ τῆς ἀχαριστίας! Βαβαὶ τῆς ἀγνωμοσύνης τους. Ἀλλὰ τί κάμνει χρεία, νὰ γράφω παλαιὰ καὶ ἀλλότρια, καὶ δὲν ἔρχομαι εἰς τὰ σημερινὰ τὰ ἰδικὰ μας; Πῶς νουὶ δύναται νὰ καταλάβῃ, καὶ ποῖα γλῶσσα νὰ διηγηθῆ τὰς ἀμετρήτους δωρεὰς καὶ ἀναριθμήτους εὐεργεσίας, ὅπου μᾶς ἰδῶκεν ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ Δεσπότης μας; Πῶς νὰ δυνηθῶμεν, καὶ μὲ τί τρόπον νὰ ἠμπορήσωμεν, νὰ τοῦ εὐχαριστήσωμεν, καθὼς πρέπει, διὰ ὅσα ἔλαθμεν, καὶ ὅσα ἰλιπίζομεν; Ἐὰν ὅλα τὰ αἰσθητὰ κτίσματα ἐκ φύσεως ἀγαποῦσι τοὺς εὐεργετας,

καὶ ὁ νόμος τῆς εὐγνωμοσύνης ἔχει τοσαύτην δύναμιν, ὅπως βᾶναι ὑπὸ τὸν ζυγὸν αὐτῆ καὶ τὰ ἀγριώτερα τῶν θηρίων διατῆ νὰ γίνω ἐγὼ σκληρότερος τούτων, νὰ μὴν ἀγαπῶ, νὰ σέβωμαι, καὶ εὐχαριστῶ ἐκείνου ὅπου τόσο μὲ εὐεργετήσῃ; Σὺ Κύριε ἐποίησας τὴν ψυχὴν μου κατ' εἰκόνα σου καὶ ὁμοίωσιν· ἐστόλισάς με μὲ τοιαύτην ποικιλίαν ὀργάνων, μελῶν, ἀρμονιῶν, καὶ αἰσθησέων, μὲ τόσον σοφίαν καὶ σύνεσιν· καὶ πάλιν εἰς ὃ, τί κάμνει χρεία εἰς ἐμὴν διαφυλάξιν, τὸ ἐνεργεῖ ἡ μεγαλειότης σου. Ἡ πρόνοιά σου μὲ κυβερνᾷ κατ' ἐκάστην. Τὰ κτίσματα μὲ δουλεύουσι. Τὰ βροῦματά σου μὲ τρίφουσιν. Οἱ οὐρανοὶ, μὲ σκέπουσιν. Οἱ Ἄγγελοι μὲ φυλάττουσιν. Ἡ σοφία σου μὲ νοθετᾷ. Καὶ ἡ εὐσπλαγγχία σου ὑπομένει μακροθύμως τὰς ἀμαρτίας μου. Τίς μου δίδει τὸ εἶναι καὶ τὴν ζωὴν, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἅπαντα, εἰμὴ σὺ ἡ πηγὴ τοῦ εἶναι, ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων, καὶ παροχέυς πάσης δωρεᾶς τε καὶ χάριτος; Πῶσον οὖν εἶσαι χρεώστης, ὦ ἄνθρωπε, ἐκείνου ὅπου τοσοῦτον σὲ εὐεργετήσῃ; Ἐὰν ἔλειπεν ἓνα μέλος τοῦ σώματός σου, καὶ νὰ σὲ θεράπευσῃ τινὰς ἰατρός χωρὶς πληρωμὴν, ἀλλὰ μόνον διὰ καλωσύνην, καὶ ἀγαθότητα, πόσον ἔπρεπε νὰ εἶσαι καὶ σὺ ὀφειλέτης του; καὶ τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ καὶ παντελετήμονος, ὅπου σοῦ ἔγχευσε ὅλα τὰ μέλη, χεῖρας καὶ πόδας καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ λοιπὰ ἅπαντα, πόσον εἶσαι χρεωφειλέτης του; Καὶ ἂν τοσοῦτον ὀφείλῃς διὰ τὰς εὐεργεσίας τῆς φύσεως, πόσον χρεωστῆς διὰ τῆς χάριτος; Πῶς νὰ τὸν πληρώσῃς διὰ τὸ ἄγιον Ἰδῶν ἐκεῖνο καὶ Αἷμα τὸ ἄχραντον, ὅπου ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν τιμίαν αὐτοῦ πλευρᾶν, καὶ τότε σὲ ἔλαβε μὲ τὴν ἱεραὴν κολυμβήθραν διὰ υἱὸν θετὸν, δίδωντάς σου ἐκείνεως ὄλους τοὺς θησαυροὺς καὶ στέλισματα, ὅπου τοιαύτης ἀξιοτήτος πρίπουσιν; Ἀφῖνω πᾶσαν ἄλλην εὐεργεσίαν, καὶ ἔρχομαι εἰς τὴν ὑπέριμον καὶ μεγίστην τῆς ἡμετέρας λυτρώσεως. Ἐὰν ἀμαρτήσῃς ἄνθρωπε, (λέγει ὁ Ἰωβ εἰς τὸ, λβ. Κεφ.) τί κακὸν κάμνεις τοῦ Θεοῦ; καὶ ἂν πληθύνουν αἱ πονηρίαι σου, ποῖαν ὄβριν τοῦ δίδεις;

καὶ πάλιν εἰάν κατορθώσῃς ἀρετάς, τί χρειάζεται ἀπὸ λόγου σου; Ἐκεῖνος εἶναι Θεὸς πλουσιώτατος, σοφὸς τε καὶ παντοδύναμος· οὐδ' ὁ πλοῦτος, ἡ σοφία, καὶ δύναμις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πληθύνῃ, ἢ νὰ ἐλιγώστευσῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ὅπου ἦτον, πρὸ τοῦ νὰ καμῆ τὸν κόσμον, αὐτὸς εἶναι τώρα, οὔτε μικρότερος οὔτε τρανήτερος· οὔτε εἶναι περισσώτερον δοξαζόμενος, εἰάν σωθῶσιν οἱ ἄνθρωποι τε καὶ οἱ Ἄγγελοι νὰ τὸν ὑμνοῦσιν· οὔτε πάλιν, εἰάν κολασθῶσιν ἄπαντες, εἶναι ὀλιγώτερον δοξαζόμενος· οὕτως ὁ τοιοῦτος Δεσπότης καὶ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, ὄχι δι' ἀνάγκην αὐτοῦ ἢ χρεῖαν τινα, ἀλλὰ δι' ἀγάπην καὶ ἔλεος ἄπειρον, ἐκαταδέχθη νὰ κλίνῃ τοὺς οὐρανοὺς, νὰ κατέβῃ εἰς τὴν ἐξορίαν ταύτην, νὰ ἐνδυθῇ τὴν θνητὴν μας σάρκα, νὰ σηκώσῃ πάντα τὰ χρέη, καὶ ἁμαρτίας μας, καὶ νὰ λάβῃ τόσους ἐμπαιγμούς καὶ γέλωτας δι' ἀγάπην μας, καὶ τέλος πάντων ἐπονειδίστου θάνατον. Ὡς τῆς ἀφάτου σου εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγαθότητος, Δεσπότης. Αἰνεσάτωσάν σε οἱ οὐρανοὶ, Κύριε, καὶ οἱ Ἄγγελοι ὡς διηγοῦνται τὰ σὰ θαυμάσια· ὅτι ἡμεῖς οἱ ἀνάξιοι μὴ δυνάμενοι ἀποδοῦναι τὴν ὀφειλόμενὴν εὐχαριστίαν, μετ' ἐκπλήξεως καὶ σιωπῆς θαυμάζομεν τὴν οἰκονομίαν σου. Δι' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον οἰκέτην σου ἐγεννήθη ὁ ἀκατάληπτος, περιετμήθη τῇ σαρκὶ ὀκταήμερος, καὶ ἐπεριπάτει εἰς τὴν γῆν, λ'. χρόνους. Δι' ἐμὲ ἐκσπίασες, ἴδρωσες, ἐνήστευσες, ἐδάκρυσες, καὶ ἰδοκίμασες πάντα τὰ τῆς σαρκὸς ἰδιώματα. Δι' ἐμὲ σὲ ἐρράπισαν, ὕβρισαν, ἐφραγγέλλωσαν, καὶ τέλος πάντων σου ἔδωσαν ἐνειδισμένον πολλὰ καὶ ἄτιμον θάνατον. Μὲ τί τρόπον οὖν νὰ δυνηθῶ νὰ πληρώσω, δὲν λέγω πᾶσαν αὐτὴν τὴν εὐεργεσίαν, ἀλλὰ καὶ μίαν βανίδα μικρὰν ἀπὸ τὸ ἀγραντεν αἶμα, ὅπου ἔχουσες διὰ λόγου μου; Πῶς εἶναι δυνατόν, νὰ μὴν ἀγαπῶ ἐκεῖνον, ὅπου μὲ ἀγάπησε τόσο, καὶ μὲ ἐξέδραμε μὲ τοσοῦτον κόπον, καὶ μὲ ἐξαγέρασεν; Ἀλλὰ πῶς ἤμπορῶ νὰ κρύψω μὲ σιωπῆν ἐκείνην τὴν μεγάλην εὐεργεσίαν καὶ χάριν τῶν χαρίτων, καὶ τῶν μυστηρίων τὸ μυστήριον τῆς ἀναιμάκτου

θυσίας, τῆς ἀγίας (λέγω) δωρεᾶς, ὅπου μεταλαμβάνομεν οἱ ἀνάξιοι; διὰ μέσου τῆς ὁπείας ἠέλθοις νὰ συναναστρέφεται εἰς τὴν γῆν μὲ τοὺς ἀνθρώπους ὁ Κύριος, νὰ μᾶς δίδεται κατ' ἐκάστην εἰς τροφήν καὶ βοήθειαν; Μίαν καὶ μόνην φοράν ἐθυσιάσθη εἰς τὸν σταυρὸν διὰ λόγου μας, ἀμὴ ἐδῶ θύεται κατ' ἡμέραν εἰς ἄφεισιν τῶν ἁμαρτιῶν μας. Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡς θυσία νόμιμος. Ὡς ἀνάμνησις σωτηρίας. Ὡς εὐχάριστος Εὐχαριστία. Ὡς ἄρτι τῆς ζωῆς. Τροφή γλυκυτάτη, βασιλικὸν φαγητόν, καὶ μάννα γίμεν πᾶσαν ἡδύτητα. Τίς δύναται, κατὰ τὴν εὐχάριστον, νὰ σὲ ἐπαινέσῃ; τίς νὰ σὲ λάβῃ ἀξίως, καὶ τίς νὰ σὲ τιμήσῃ μὲ τὴν εὐλάβειαν, καθὼς πρέπει; Ἀδυνατεῖ ἢ γλωσσά μου νὰ σὲ ἐγκωμιάσῃ κατὰ τὴν ὄρεξιν· οὔτε ἤμπορῶ νὰ σὲ μεγαλύνω, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ὡς ἀρμόζει τοσαύτης μεγαλειότητος. Ὡς τῆς ἀφάτου σου ἀνοχῆς μακροθύμῃ Κύριε· πῶς ἀφίνεις, καὶ ψηλαφεῖς σὲ τὰ χεῖρα τῶν ἀναξίων ὑπηρετῶν, ὅπου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ αὐτῶν τοῦ Σατανᾶ οἰκητήρια; Ὅμως διὰ νὰ ἐπισκέψῃς, καὶ νὰ παρηγορήσῃς τοὺς φίλους σου, καταδέχεσαι, νὰ σὲ ὑπηρετοῦσι τοιοῦτοι ἄνθρωποι, καὶ λαμβάνουσι σὲ εἰς τὰ ἀκάθαρτα καὶ βερυπωμένα τοὺς στόματα. Μίαν καὶ μόνην φοράν, ἀδελφοί, ἐπουλήθη ὑπὸ τοῦ Ἰούδα τοῦ ἀγνώμονος, ἀμὴ εἰς τοῦτο τὸ φρικώδες μυστήριον πουλεῖται μυριάκις καὶ ἀναρίθμηταις. Μίαν φοράν ἐκαταφρονήθη εἰς τὸ ἐκούσιον πάθος, ἀμὴ ἐδῶ εἰς τὴν Ἰερὰν Τράπεζαν ὑπεμένει ὕβρεις καὶ ἀτιμίας χιλιάδες φοραῖς, καὶ τοῦτο ὅλον ἀνέχεται μὲ μακροθυμίαν ἀμέτρητον, διὰ νὰ νικηθῶμεν ἀπὸ τόσας εὐεργεσίας· νὰ τρέχωμεν πρὸς αὐτὸν, καθὼς λέγει εἰς τὸν Ἰωάννην Κεφ. β'. Ἐάν ἐγὼ ὑψωθῶ, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτὸν. Μὲ ποίαν ἄλυσον νὰ μᾶς σύρῃς πρὸς ἐσένα, Χριστέ μου; μὲ δύναμιν ἀγάπης καὶ μὲ ἀλύσεις δωρεῶν καὶ χαρίτων. Τίς νὰ μὴ νικηθῇ γούν μὲ τοσαύτας εὐεργεσίας;

Ἐάν ἡ βανίδα τοῦ ὕδατος ὅπου νὰ στάξῃ διηνεκῶς εἰς τὴν κληρὰν πέτραν, φθάει

να τὴν ανοίξη, πῶς νὰ μὴ φθάσουν οἱ ποταμοὶ τοσοῦτων χαρίτων καὶ εὐεργειῶν νὰ καταλύθουν, καὶ νὰ ἀπαλύθουν τὴν καρδίαν μας; Ἐὰν ὁ λίθος καὶ ὁ τοῦτου σκληρότερος σίδηρος εἰς τὴν φωτιάν, γίνονται πῦρ διὰ μετοχῆς, πῶς νὰ μὴν ἐξάψη καὶ νὰ πυρωθῇ ἡ καρδία μας περικυκλωμένη ἀπὸ τὴν λαύραν ἀγάπης; Πῶς δύνασαι οὖν, ἀχάριστε ἄνθρωπε, νὰ καταφρονῆς τοιοῦτον Δεσπότην, παραβαίωνων αὐτοῦ τὰ προστάγματα; Πῶς ἀπλώνεις τὰς χεῖρας εἰς ἀμαρτίαν; Πῶς ὑψώνεις τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ κυττάζεις κάλλη κτισμάτων, καὶ κοσμικὴν ματαιότητα; ἐμοίως καὶ τὰ ἐπίλοιπα μέλη σου, πῶς τελμᾷς καὶ χρᾶσαι καὶ τὰ δουλεύεσαι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἀμαρτίας, καὶ καταφρόνησιν τῶν μελῶν τοῦ Σωτῆρός σου, ὅπου ἐπαιδευθῆσαν ἔλα, καὶ ἔπαθον δορυμνιστοὺς πόρους διὰ τὴν σωτηρίαν σου; Ὅταν ἐκείνη ἡ ἄσιμνος γυναῖκα τοῦ Πετερῆ ἔπαρκαίνα εἰς τὴν ἀμαρτίαν τὸν Παύλον Ἰωσήφ, τῆς ἔλεγε τὰ λόγια ταῦτα: Ἰδὲς, πῶς ὁ αὐθιγῆς μου ἐχάρισεν ἔλεον τοῦ τοῦ πράγμα νὰ τὸ ὀρίξω, ἔξω ἀπὸ σένα τὴν συμβίαν σου. Πῶς ἔμπορῶ γοῦν νὰ πράξω κατ' αὐτοῦ τοιοῦτον ἀνομήμα; καὶ δὲν εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπρεπεν, ἀλλὰ πῶς δὲν ἐδύνάτο νὰ τὸ κάμῃ, δείκνωντάς μας νὰ καταλάβωμεν, ὅτι ἡ μεγάλας εὐεργεσίαις οὐ μόνον πέρνουν τὴν Σέλησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμι;ν εἰς ἕνα κάποιον τρόπον, καὶ δένουσι τοῦ ἀνθρώπου τὰ μέλη, νὰ μὴν ἔμπερῃ νὰ βλάβῃ τὸν εὐεργέτην του. Ἐὰν οὖν αἱ εὐεργεσίαι ἐκεῖναι ἦτον ἀξίαι ἐγνωμοσύνης, πῶς εἶναι ἀξιώτερα τὰ χαρίσματα καὶ αἱ δωρεαί, ὅπου μᾶς ἔδωκεν ὁ παντοδύναμος Κύριος; Ὁ Πετερῆς ἔδωκε τῷ Ἰωσήφ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, καὶ ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς ἕνα ἔλεον τὸν κόσμον, τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν, τὸν ἥλιον, τὴν Σάλασσαν, τοὺς ποταμοὺς, τὰ ὄψαρια, τὰ ζῶα, τὰ πετεινά καὶ εἴτι ἄλλο εὐρίσκεται ὅλα τὰ ἔκαμεν εἰς ὠφελειάν σου, καὶ οὐ μόνον ὅλα τὰ κτίσματα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Κτίστης τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, μᾶς ἔδωκεν εἰς πολλοὺς τρόπους διὰ Πατέρας μας, Κυβερνήτης, Λυτρωτῆς, Διδάσκαλος,

Βοηθός, καὶ διὰ τὰ πάντα ἔλα. Ὁ Πατὴρ μᾶς ἔδωκε τὸν Υἱόν. Ὁ Υἱὸς μᾶς ἔξέωσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸ δὲ τὸ ὁμοούσιον Πνεῦμα μᾶς ἀξιώνει τῷ προναάρχου Πατρὸς, ὅς ἐστὶν ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν προβολεὺς. Ἐὰν οὖν, ἄνθρωπε, εὐρίσκεισαι δεδιμένος μὴ τοσαύτας εὐεργεσίας καὶ χάριτας, πῶς νὰ τολμήσῃς, νὰ παροργίσῃς τοιοῦτον πλουσιοπαροχὸν εὐεργέτην; Ὡς ἄφρων, ἂν σοῦ ἤθελε χάριση τινὰς ἕνα πολυτίμητον πρᾶγμα, λόγου χάριν, ἕνα χωρίον, ἕνα καράβι, ἢ ἄλλο παρόμοιον, νὰ χρῆσῃ δέκα χιλιάδας φλουρία, δὲν ἤσους χριώστης νὰ τοῦ δουλεύῃς ἔλην σου τὴν ζωὴν, νὰ τὸν ἀγαπᾷς, καὶ νὰ κάμνῃς εἴτι σὲ προστάξῃ προθύμως; καὶ εἰάν τύχῃ χρεῖα νὰ χύσῃς καὶ τὸ αἷμά σου δι' αὐτόν, νὰ μὴ φανῆς ἀχάριστος εἰς τὴν καλωσύνην, ὅπου σοῦ ἔκαμε; Ναὶ ἀναμφιβίλως, καθὼς εἰς πολλοὺς τὸ εἶδαμεν. Καὶ εἰάν εἰς τὸν ἄνθρωπον διὰ τὸσον ὀλίγον χάρισμα, φαίνεσαι τοσοῦτον πιστὸς καὶ εὐχάριστος, πῶς δὲν κάμνεις τὸ ὁμοίον εἰς τὸν πλουσιόδωρον εὐεργέτην σου, τὸν ποιητὴν τοῦ παντός ὅπου σοῦ ἐχάρισεν ὅσα προεγράψαμεν; Ὡς ἀναίσθητοτεροι τῶν θηρίων, πῶς δὲν αἰσθάνεσαι τὴν τοσαύτην ἀγαριστίαν σου; Τίς ἄγριος λέων, ἢ ἄλλο θῆριον ἐτόλμησε ποτὲ, νὰ κακοποιήσῃ τὸν εὐεργέτην του;

Φαίνεται εἰς τὸν Συναξαριστὴν εἰς τὰς δ' τοῦ Μαρτίου, ὅτι ὁ Ὅσιος Γεράσιμος ἔβρεν ἕνα λέοντα, ὅπου ἦτον καρφωμένον κομματί; ξύλον εἰς τὸ ποδᾶρι του, καὶ διατί τοῦ τὸ εὐγάλε, καὶ ἐθεράπευσε τὴν πληγὴν, δὲν τὸν ἀφῆκε πλέον ὁ λέων ἀπὸ τὴν ὄραν ταύτην· ἀλλὰ τοῦ ὑποτάσσετο πάντοτε, ὄλην του τὴν ζωὴν, καὶ τοῦ ἔδιδεν ἕνα ἀνάριον, καὶ τὸ ἔβασκε κατ' ἐκάστην, καὶ τὸ βραδύ τὸ ἔφερνε εἰς τὸν γέροντα. Καὶ μίαν ἡμέραν ἔκλειψαν τινὲς τὸ γαδούριον ὁ δὲ Ἅγιος ἐνόμισεν, ὅτι ὁ λέων τὸ ἔφαγε, καὶ τὸν ἐκανόνισε, νὰ φέρνῃ αὐτὸς τὸ ὕδωρ ἀντὶς τοῦ ὄνου καὶ (ὡς τοῦ Σαύματος) δὲν ἐναντιώθη ὁ λέων, δὲν ἀγριώθη κατὰ τὴν φύσιν του, οὔτε παρήκουσε τοῦ προστάγματος· ἀλλὰ ὑπέμεινε πρᾶος καὶ ταπεινός, καὶ τὸν ἐφόρτωνεν ὁ ὑποτακτι-

κός τοῦ Ὁσίου, καὶ ἔφερεν τὸ νερόν εἰς τὸ Μοναστήριον, ἕως τὸν ἄλλου χρόνον. Καὶ τότες ἔτυχε καὶ ἐπέρασαν οἱ πραγματευταῖδες ἐκείνοι, ὅπου ἐπῆραν τὸν ὄνον, καὶ ὡς τὸν εἶδεν ὁ λέων, ἄρπαξε τὸ σχοινίον, ἐπεὶ ἦτον δεμῖνος, καὶ τὸν ὑπήγε τοῦ γέροντος· ὃς τις ἰσχυρῶσαι τὸν λέοντα, καὶ τοῦ ἔκαμε σχῆμα νὰ ὑπάγη, ὅπου βούλεται. Τότε ὁ λέων κλίνας τὴν κεφαλὴν, ἀνεχώρησεν· ἀμὴν καλὴν δὲν ἀστόγησε τοῦ Ὁσίου, ἀλλὰ ὑπήγευε καθὲ ὀκτῶ ἡμέρας καὶ ἐπροσκύνατον. Μετὰ δὲ τὴν τελευταίαν τοῦ Ἁγίου, ἀπελθὼν ὁ λέων κατὰ τὸ σύνταξ, τοῦ εἶπεν ὁ ὑπηρέτης, πῶς ἐκοιμήθη ὁ Ὁσίος, καὶ ἔδειξέ του τὸ μνημῆμά του, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ λέων σχήματα θηρίων, καὶ ὀδυρμῶν, ὡς ἄνθρωπος· ἐπειτα εἰς τὸ ὕστερον ἐβρυχήσθη μὲ βίαν καὶ μεγάλην φωνήν, καὶ οὕτως ἐξέφυξεν. Ἐπι δὲ εἰς τὰς, εἰ. τοῦ αὐτοῦ Μηνὸς εἰς τὴν αὐτὴν Βίβλον φαίνεται, ὅτι μία λέαινα, ἤγουν θηλυκὸν λεοντάρι, ὑπήγευε ἕνα της τέκνον τυφλὸν εἰς ἕνα Ἀσκητῶν ὀνόματι Μάρκον, δεμῖνον· τούτῃ μὲ σχήματα νὰ τὰ Θεραπεύσῃ. Ὁ δὲ Ὁσίος πύσας εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τὸ ἰάτρευσεν. Αὐτῇ δὲ ἔφερε τοῦ Ὁσίου ἕνα δερμάτι κριοῦ διὰ πληρωμὴν τῆς εὐεργεσίας. Τὸ αὐτὸ φαίνεται καὶ εἰς τὰς εἰς. τοῦ Ἰαννουαρίου Μηνὸς, καὶ ἄλλα πολλὰ εὐρίσκονται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν εἰπῆ τίς, ὅτι ταῦτα ἔγιναν ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τῶν Ὁσίων ἐκείνων ἀνδρῶν, καὶ ἔχει ἀπὸ τῶν εὐγνωμοσύνων τῶν θηρίων, ἀκούσατε καὶ ἄλλο θαυμασιώτερον, ὅπου ἔγινεν εἰς ἀπίστους ἀνθρώπους ἀμαρτωλοὺς καὶ εἰδωλαλάτρας, ὅπου χάριν

θεοῦ δὲν εἶχασιν, καὶ οὕτως νὰ αἰσχυρῶσαι, νὰ κλαύσετε τὴν ἀχαριστίαν, ὅπου εἰδείξετε πρὸς τὸν εὐεργέτην Θεὸν καὶ Σωτῆρά μας.

Εἰς τὴν Ῥώμην ἔβαλαν τινὰ ἄνθρωπον Ἄνδροδον καλούμενον, εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶχασιν τοὺς λέοντας καὶ ἄλλα θηρία, νὰ τρώγουν τοὺς καταδίκους, καὶ ἔκει ἔτυχεν ἕνα μεγάλον λεοντάρι, καὶ τοῦ ἐβοήθησε, φυλάγωντάς τον ἀπὸ τὰ ἄλλα, καὶ δὲν τοῦ ἔγγιζαν. Ὁθεν ὁ Βασιλεὺς ἐκπληττόμενος τοιοῦτο τεράστιον, εὐγαλεν ἔξω τὸν ἄνθρωπον, ὃς τις ἐρωτηθεὶς, ἀπεκρίνατο· Μίαν ἡμέραν ἐνθυμοῦμαι, πῶς ἐπέρρευν ἀπὸ ἕνα δάσος τὸ μεσημέριον, καὶ εἰσελθὼν εἰς ἕνα σπήλαιον νὰ ἀναπαυθῶ, ἤρσηκα ἕνα λέοντα, ὃς τις ἐσῆκωσε τὸν ἐμπροσθεν πόδα ὅπου δὲν ἐδύετο νὰ πατήσῃ, καὶ μοῦ ἔκαμε σχήματα νὰ τὸν Θεραπεύσω. Λοιπὸν προσελθὼν ἐγὼ μετὰ θάρρους, εὐγάλα τὸ ξυλόν, ὅπου εἶχε, καὶ ὡς ἐδουκῆθην τὸν ἰάτρευσα, καὶ αὐτὸς μοῦ ἔφερεν ὕστερα ἀπὸ τὸ κνήμιον κρίας, καὶ ἔτρωγα τίσσaras ἡμέρας, ὅπου ἔκαμα εἰς ἐκεῖνο τὸ σπήλαιον. Λοιπὸν καταλαμβάνω, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ λέων, καὶ γνωρίσας τὸν εὐεργέτην, ἔδειξε πρὸς με σήμερον εὐγνωμοσύνην θαυμασίαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Βασιλεὺς ἠλευθέρωσε τὸν ἄνθρωπον, χαρίζοντάς του τὸν λέοντα· ὃς τις ἀκολουθεῖ αὐτῷ εἰς ὅλην τὴν Ῥώμην ὡς ἀρνίον ἡμέρον, καὶ δὲν ἔβλαπτε τινὰ ἄνθρωπον. Ὁθεν ἅπαντες ἐφρεττο τοιοῦτον θαυμασίον, καὶ ὀνόμαζον τὸ λεοντάρι, ξημιστὴν τοῦ Ἀνδρόδου, καὶ ἐκείνου καλὴν Θεραπευτῆν τοῦ λεοντός.

ΕΤΕΡΟΝ ΟΜΟΙΟΝ

Ἀφ' οὗ ἐλύτρωσεν ἀπὸ τοὺς Ἀγαρηνοὺς τὴν Ἰερουσαλὴμ ὁ Γοφρέδος, κυνηγῶντας μίαν ἡμέραν, πῦρεν ἕνα λέοντα, καὶ ἐπὶ λίμα μὲ ἕνα ἔφην μεγάλον καὶ φοβερῶτατον· ὃς τις εἶχε τὴν οὐρανὸν του τυλιγμένον εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ λέοντος, καὶ τὸσον τὸν ἔφιγγε, ἀπεὶ ἐκινῆκε νὰ τὸν κλιῆ.

Τότε ὁ Βασιλεὺς σενεύσας τὸν ὄρν, ἐλύτρωσε τὸν λέοντα· ὃς τις ἐνθυμῶμενος τὴν εὐεργεσίαν, ἠκολούθει τὸν Βασιλέα, καὶ τὸν ὑπερέτα ἀντὶς λαγονικόν, καὶ τοῦ ἔφερεν ἀπὸ τὸ κνήμιον ζῶα διάφερα. Καὶ μίαν ἡμέραν, ὅπου ἐπιπέσει ὁ Γοφρέδος εἰς καρδίᾳ νὰ κληθῆ, ἀρῆκεν εἰς

τῶν γῶν τὸν λείοντα· ὅς τις ἐφώναζε, καὶ ἰὼν ἤθελε νὰ ἀπομείνῃ, καὶ βλέπωντας ἴσι ἐμάκρυνε τὸ πλοῖον, καὶ δὲν τὸν ἔπαιον, ἔπεισεν εἰς τὴν θάλασσαν νὰ τοὺς ρῆσῃ, καὶ αὐτὸς ἐκνήγῃ εἰς τὸ μισόστρατον.

Πολλὰ ὅμοια παραδείγματα φαίνονται εἰς τὰς βίβλους, μὲ τὰ ἐποῖα κομμιλοτρότως εἰδείξαν τὰ ἄγρια θηρία πρὸς τοὺς ἀεργέτας γυνῶν εὐχάριστον, τὰ ὁποῖα ἴπρινον διὰ βραχύτητα, καὶ μόνον ἵνα νὰ γράφωμεν ὡς πιστότερον.

Διηγῆται ὁ μίγας καὶ θεῖος Ἀμβρόσιος Ἐπίσκοπος Μεδιολάνων, ὅτι μίαν νύκτα ἐθανάτωσεν ἵνας ἄνθρωπος ἄλλον τιῶν, τοῦ ὁποίου ἠκολούθη ἵνας ἀκύλος, καθὼς ἔχουσι συνήθειαν, νὰ σύρουν κοιλίαν εἰς τὴν συνοδίαν αὐτῶν· ὁ ὁποῖος κώλος ἴστανεν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἐφύλαγε τὸν Κύριον αὐτοῦ τιθανατωμένον. Ὅταν ἐξημέρωσεν, ἰσυνάχθησαν πολλοὶ καὶ τὸν βλέπουν ἐρωτῶντες, τίς τὸν ἐφάνηκεν. Ἐπήγει δὲ καὶ ὁ φανεὸς ἐκεῖνος προποιοῦμενος, ὅτι δὲν ἔξυμρε τίποτες τὸν ἴποιον ἰδὼν ὁ σκύλος, ἔγνωρίσει πῶς ἴπον αὐτὸς ὁποῦ τὸν ἐφόνευσε, καὶ ἔδραμεν ὡς ἰσσοσκιμένος ἀπάνω του νὰ τὸν φάγῃ, καὶ καμὲ τόσον μὲ τινα σχήματα, ὁποῦ ἐκατάλαβαν οἱ παριστώτες τὴν αἰτίαν τοῦ ἰράματος, καὶ ἔγνωρίσαντες τὸν φονέα, τὸν ὄωσαν τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸν ἐπαίδειν. Δὲν σοῦ φαίνονται ταῦτα μεγάλα πράγματα; Ἐὰν οὖν τὰ ἄλογα ζῶα διὰ ὀλίγον ἴρτον ἔχουσι τόσην ἀγάπην πρὸς τοὺς αὐέντας τοὺς, πῶς γίνεσαι σὺ τοῦ σκυλίου ἀσπτότερος; Ἐὰν αὐτὸς ὠργίσθη, καὶ ἐθυώθη κατὰ τοῦ φονέως ἐκείνου, πῶς δὲν ὀρῆσαι καὶ ἐσὺ ἐκείνους ὁπῆ ἐφόνευσαν τὸν ἰσοκότην σου; καὶ ποῖοι εἶναι; αἱ ἀμαρτίαι σου. Αὐταὶ τὸν ἔδωσαν, τὸν ἐφραγγέλλωσαν, καὶ εἰς τὸν Σταυρὸν ἐκαθίλωσαν· διατί ῖρον δὲν θυμῶνσαι κατ' αὐτῶν, καὶ νὰ ἀντίστης πρὸς Κύριον τὴν ἀγάπην σου; ἔξυμρων, ὅτι ὄσα ἔπαθεν, ἴπον διὰ νὰ βάλῃ τὴν ἰθρῶν τῆς ἀμαρτίας εἰς τὴν καρδίαν μας. Διὰ νὰ θανατωσῇ τὴν ἀμαρτίαν ἀπέθανε· ἰκατὶ γῶν ἐσὺ ἀνανίζεις τοὺς ἰδρωτάς καὶ ἰώπους τοῦ Χριστοῦ, διαμένων ἰκουσίως εἰς

τὴν αἰχμαλωσίαν ἐκείνην, ἀφ' ἧς οἱ ἐλύτρωνσε μὲ τὸ πολυτιμὸν αὐτοῦ καὶ ἄχραντον αἷμα; Πῶς δὲν τρέμεις, μόνον νὰ ἀκούσῃς τὴν ἀμαρτίαν, ἐπειδὴ διὰ νὰ τὴν ἐξαλείψῃ ὁ Κύριος, ἔλαβεν ἐπώδυνον θάνατον; ἴ ἄλλο περισσότερον θέλεις, ὡσάν νὰ προσπλωθῇ εἰς τὸν Σταυρὸν ὁ ἀθάνατος; Τίς ἐτόλμα ποτὶ νὰ ἀμαρτήσῃ, εἰάν ἔβλεπεν ἰμπροσθεν αὐτοῦ τὸν Ἄδων καὶ τὸν Παράδεισον; μάλιστα θανατωτέρον εἶναι νὰ βλέπῃς τὸν Θεὸν προσπλωμένον εἰς τὸν Σταυρὸν, παρὰ ὄλον ἰταῦτο. Πῶς ἔχεις γῶν τοιαύτην ἀναισθησίαν, καὶ δὲν ἀναχωρεῖς ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, τρισάθλιε; Δὲν εἶναι παράξενον, νὰ ἀμαρτήσῃς ὡς ἄνθρωπος· ἀμὴ νὰ σοῦ δίδῃ χεῖρα καὶ βοήθειαν ὁ Θεὸς διὰ νὰ σ' ἐγύαλῃ ἀπὸ τῶν δυσωδίαν αὐτῆς, καὶ σὺ νὰ μὴ θέλῃς νὰ ἐγερθῆς, νὰ καθαρισθῆς, εἶναι ἀσχημιον. Δὲν εἶναι ἐντροπή, νὰ σκουταίης, νὰ πίσης εἰς ἵνα λάκκον γυμῶντος βόρβορον· ἀμὴ νὰ οἱ παρακαλῇ ἄλλας, νὰ σοῦ βοηθῇ νὰ σηκωθῆς, καὶ νὰ μὴ θέλῃς, εἶναι μεγάλη σου καταφρόνησις. Ἐὰν εἶναι παράξενον, νὰ πίσης εἰς τὸ κρεβάτι ἀσθενημένος· ἀλλὰ εἶναι μεγάλη σου ἀγνωσία, νὰ μὴ θέλῃς νὰ σὲ θεραπεύσῃ ὁ ἰατρός. Γνώρισον τοῦ Σωτῆρος τὴν εὐεργεσίαν καὶ ἀγαθότητα, καὶ εὐχαριστήσῃς διηνεκῶς καὶ στόματι, λέγων μετὰ τοῦ Παλμωδοῦ· ἴ ἄνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὡν μοι ἀνταπέδωκε; Οὐδὲν τῆς ἀχαριστίας χειρότερον. Τὰ καλά, ὁποῦ ἔχουν οἱ ἄφρονες, δὲν τὰ γνωρίζουσι ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἀλλὰ θαρβούσιν ὅτι τὰ ἔχουσι μὲ τὴν γνώσιν αὐτῶν καὶ προμηθείαν, καὶ προσκυνούσι τοῦ λόγου τοὺς, ὡσπερ εἰδῶλα. Τὸν πλοῦτον, ὁποῦ ἔχουσι οἱ ἀχάριστοι, λέγουσι, ὅτι τὸν ἀπόκτησαν μὲ τὴν πολλὴν τοὺς προκοπήν καὶ ἐπιμέλειαν. Τῆς υἰγίας τοὺς κάμνουσι αἰτίαν τὴν πολλὴν τῆς κυβέρνησιν. Τῆς εὐμορφίαν λέγουσι ὅτι ἐκληρονόμησαν ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ τὴν Μητέρα τοὺς. Τὰς δόξας καὶ τιμὰς, ὁποῦ ἔχουσι, λέγουσι πῶς ἴπον ἀξιοὶ διὰ τὰς καλὰς τοὺς πράξεις, καὶ τὰς ἀπόκτησαν, καὶ ἀπλῶς εἰς οὐδεμίαν εὐχαριστοῦσι τῷ Θεῷ, ὅτι γνωρίζουν τὴν χάριν ἀπὸ τὴν θεῖαν αὐτοῦ ἀγαθότητα, ἀπὸ τὴν

ἐπίαν ὅλα τὰ ἀγαθὰ ἐκπορεύονται. Γνωρίσατε, ἄνθρωποι, τὰς εὐεργεσίας τοῦ Ποιητοῦ καὶ Σωτῆρός μας. Ἐλθετε, νὰ τὸν εὐχαριστήσωμεν. Εἶπωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸν Δαμασκηνὸν Ἰωάννην. Τί νὰ ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας ὅπου μᾶς ἔκαμε; Διὰ τὴν φθαρμένην μας φύσιν ἐγένη ἄνθρωπος ὁ Θεός, καὶ ἐκατοίκησεν εἰς ἡμᾶς τοὺς αἰχμαλώτους ὁ λυτρωτής, πρὸς τοὺς ἀχαρίστους ὁ εὐεργέτης, πρὸς τοὺς ἐσκοτισμένους ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης· ἐπὶ τὸν Σταυρὸν ὁ ἀπαθής, ἐπὶ τὸν Ἄδην τὸ φῶς, ἐπὶ τὸν Θάνατον ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνάστασις διὰ τοὺς πεσόντας. Εὐχαριστοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ δοξολογούμεν σι Κύριε, τὸν ἐν τρισὶ χαρακτῆρσιν ὁμοῖσιν ἓνα καὶ μόνον Θεόν, τὸν δημιουργὸν ἡμῶν καὶ Σωτῆρα καὶ εὐεργέτην ἀφθονοπάρου, τὸν ποιήσαντα τὸν Οὐρανὸν, τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς διημιουργηθέντα. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὅπου μᾶς ἔκαμες ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι, καὶ ἐχαρίσεις μας τὴν μεγάλην κτίσιν ταύτην νὰ μᾶς δουλεύη, τὴν γῆν νὰ μᾶς δίδῃ τοὺς διαφόρους καρπούς, τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην νὰ μᾶς φωτί-

ζουσι, τὴν θάλασσαν, τὰς λίμνας, τὰς ποτάμους, νὰ μᾶς τρέφον καὶ νὰ ποτίζουσιν. Ἐπι δὲ προσκυνούμεν, δοξάζομεν, καὶ ὑπερευχαριστοῦμεν τὴν εὐσπλαγγνίαν σου, διὰ τὴν ἀνακαίνησιν ἡμῶν καὶ ἀνάπλασιν, ὅπου ἐκαταδέχθης νὰ γένῃς πτωχὸς ὁ πλούσιος, ἐν χρόνῳ ὁ ἄχρονος, καὶ ὁ ἀπαθὴς παθῆτός διὰ λόγον μας, καὶ ἔλαβες θάνατον, διὰ νὰ ἀθανατίσης ἡμᾶς, καὶ νὰ μᾶς φέρῃς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀποκατάστασιν. Εὐχαριστοῦμέν σοι διὰ τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν τῆς Ἱερᾶς Μεταλήψεως, διὰ τῆς ὁποίας μετέχομεν τῆς θείας σου χάριτος. Διὰ ταύτας ὅλας τὰς εὐεργεσίας καὶ ἄλλας πολλὰς, ὅπου μᾶς κάμνεις καθ' ἑκάστην, ψυχῇ τε καὶ σῶματι, εὐχαριστοῦμεν καὶ προσκυνούμεν σι, δεόμενοι τῆς σῆς εὐσπλαγγνίας, νὰ μὴ μᾶς ὑστερήσῃς τῆς Βασιλείας σου, ἀλλὰ νὰ μᾶς ἀξιώσῃς διὰ τὴν δίκειαν σου ἀγαθότητα, νὰ σὲ δοξάζωμεν αἰωνίως σὺ τοῖς Ἀγγέλοις, καὶ πᾶσι τοῖς δούλοις σου, καὶ νὰ σὲ προσκυνούμεν τὸν ἓνα ἐν Τριάδι Θεόν, Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΣ'.

Περὶ θλίψεων διαφόρων, καὶ ὅτι ὅσοι σηκώνουσι τὸν Σταυρὸν ἰκουσίως, τοὺς γίνεται ἑλαφρὸς· καὶ ἀκουσίως, βαρύτερος.

Ιδὲν ἐγράψαμεν ἰκανῶς περὶ πασῶν τῶν ἀμαρτιῶν, καὶ ἠμπορεῖ πᾶς ἓνας εἰς ὁποῖον ἔγκλημα πολεμεῖται ὑπὸ τοῦ δαίμονος περισσότερο, νὰ ἀναγνώθῃ ἐκεῖνο τὸ Κεφ. νὰ εὕρισκῃ πολλὴν θεραπείαν μὲ τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν. Τώρα δὲ πάλιν γράφωμεν περὶ διαφόρων θλίψεων, ἐπειδὴ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἔχουσι πολλὰς ἀσθενείας, πνίγας, στενοχωρίας, καὶ διωγμούς· διὰ τὴν ὁποῖαν αἰτίαν παραπονούνται πρὸς Κύριον, καὶ θλίβονται, μὴ γινώσκοντες τὴν εὐεργεσίαν, ὅπου τοὺς κάμνει ἡ εὐσπλαγγνία του μὲ δικαίαν κρίσιν, καὶ στέλλει τοὺς πρόσκαιρον θλίψιν, διὰ νὰ μὴ

τοὺς κολάσῃ αἰώνια. Εἰς τοῦτο ἐπαράκινῃθηκα μάλιστα, διὰ τὴν ἠκούσαν τινὰς, ὅπου εἶχαι βαρῆαν ἀσθενείαν, νὰ βλασφημοῦν ὡς ἀνυπομόνητοι, καὶ ἐλυπήθηκα πολλὰ εἰς τὴν συμφορὰν τες, ἐξέυρωντας, προτακὴν ἀπόλαυσιν ζημιώνονται τῆς Οὐρανίου Μακαριότητος, καὶ πόσῃν τιμωρίαν προξενούσι τῆς ἀθλίας ψυχῆς τους εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, διὰ τὴν ἀνυπομονησίαν καὶ ῥαθυμίαν τους. Καὶ παρακαλῶ σας, ὅσοι ἀποκτήσετε ταύτην τὴν βίβλον, εἰάν τύχῃ τινὰς ἀσθενὴς ἀγράμματος, ὅπου νὰ ἔχη θλίψιν πολλὴν, νὰ τοῦ ἀναγνώσῃτε τοῦτο τὸ μέρος τῆς βίβλου, διὰ νὰ γνωρίσῃ πόσῃν ωφέ-

λαιαν λαμβάνει ἡ ψυχὴ, νὰ μὴ παραπο-
νᾶται τοῦ Θεοῦ, καὶ κολασθῆ ὁ ταλαιπώρος,
νὰ ἔχη διπλὴν τὴν βάσανον, ἤγουν· ἰδῶ
πρόσκαιρα τὴν σωματικὴν ἀσθενείαν, καὶ
εἰς τὴν ψυχὴν τὴν αἰώνιον κόλασιν. Καὶ
ὅς τις κάμη αὐτὴν τὴν πνευματικὴν ὑπη-
ρειαίαν, νὰ παρηγορήσῃ τὸν τεθλιμμένον,
ὡς ἰξεύρη, ὅτι περισσότερο μισθὸν ἔχει,
παρὰ νὰ τοῦ δώσῃ ἀργύρια, ὅτι ἐκεῖνα
μὴν εἰσὶν ὑέργεσία καὶ ἔλιος τῆ σώματος,
τοῦτο δὲ τῆς ψυχῆς· καὶ ὅσον διαφέρει ἡ
ψυχὴ τοῦ σώματος, τόσον καὶ ἡ ἐέργε-
σία τῆ πνεύματος εἶναι ἀναμφισβόλως προ-
τιμωτέρα τοῦ σώματος.

Οἱ ἄνθρωποι ἐξ ἀρχῆς, ὅταν εἰσέρχων-
ται εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἡ πρώτη πρᾶ-
ξις, ὅπου ἐρμηνεύει ἡ φύσις νὰ κάμουνσιν,
εἶναι ὁ κλαυθμὸς, καὶ τὰ δάκρυα, καὶ τῶ-
το εἶναι κοινὸν εἰς ὅλους, τόσον Βασιλεῖς
καὶ Ἀρχοντας, ὅσον εἰς τοὺς πτωχοὺς τε
καὶ πένιτας· ὅτι κατὰ μὴν τὴν τοῦ Κόσ-
μοῦ συνήθειαν, εἶναι καμπόση διαφορὰ ἀ-
ναμίσειον δούλου καὶ Βασιλέως, ἀμὴ εἰς τὰ
τῆς φύσεως πράγματα δὲν εἶναι καμμία
διαφορὰ, ἀλλὰ μὴ ὁμοίον τρόπον εἰσέρχομε-
θα πάντες εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ἐγγενομεν
μὴ τὸν θάνατον. Ὅλοι λοιπὸν εὐρισκέμε-
σθαι εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ὡσπερ εἰς ἕνα
λαγκάδι δακρύων· διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη
νὰ ἔχωμεν λύπην, καὶ δὲν εἶναι τινὰς
τόσον εὐχαριστημένος, ὅπου νὰ μὴν ἀνα-
στεινάξῃ διὰ τινὰ θλίψιν. Ἄλλος ὀδύρεται
τὴν στενοχωρίαν καὶ τὴν πτωχείαν του.
Ἄλλος πενθεῖ διὰ τὰς ἀσθενείας καὶ πό-
νους τοῦ σώματος. Ἄλλος θλίβεται τὸν
θάνατον τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων του,
καὶ ἀπλῶς πᾶς ἕνας κατὰ τὸν πόνον του.
Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Ἐκκλησιαστικὸς εἰς τὸ μ'.
Κεφ. ὅτι εἶναι βαρὺς ὁ ζυγός, ὅπου βαστά-
ζουν τὰ τέκνα τοῦ Ἀδάμ ἀπὸ τὴν γένναν
ἕως τὸν θάνατον, τὸ ὅποιον λέγει διὰ τὰς
ταλαιπωρίας, ὅπου μετρίχουσιν ἅπαντες.
Καὶ εἰάν εὐρεθῆ καὶ τινὰς τοσοῦτον εἰς τὸν
κόσμον ἐνημερημένος, νὰ μὴν ἔχη καμ-
μίαν θλίψιν εἰς τὸ φαινόμενον, ὅμως ἡ ἔ-
σωθεν τιμωρία καὶ βάσανος τῆς συνειδή-
σεως, δὲν τοῦ λείπει, τόσον ὅπου χωρὶς νὰ
εἶναι τινὰς, νὰ θλίβῃ ἔσωθεν τὸν ἀμαρτω-

λόν, ἔχοντας εὐτυχίαν εἰς τὸ πρᾶγμα του,
εἶναι ἔσωθεν θλιβόμενος μᾶλλον, ἢ ἔξω-
θεν. Ἐπειδὴ οὖν τινὰς δὲν εἶναι ὅπου νὰ
μὴν ἔχη θλίψιν, ὡς κάμη τρόπον πᾶς ἔ-
νας, νὰ τὴν ὑπομένη μετὰ χαρᾶς· ὅτι δὲν
εἶναι ἄλλη ὁδὸς ὠφελιμωτέρα εἰς ψυχικὴν
σωτηρίαν, ὡς τὴν στενήν καὶ τεθλιμμένην
τῶν θλίψεων, μὴ ταῖς ὁποίαις μιμουμισθεν,
καὶ ἀκολουθοῦμεν τὸν τεθλιμμένον Χρι-
στον τὸν Διεσπότην μας· ἐπειδὴ αὐτὸς ἐ-
προτίμησε ταύτην τὴν ὁδὸν διὰ λόγους του,
καὶ διὰ τοὺς ἠγαπημένους του, λέγων πρὸς
ἡμᾶς, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἤμισθην
αὐτοῦ Μαθηταί, εἰάν δὲν βαστοῦμεν τὸν
Σταυρόν, νὰ τοῦ ἀκολουθήσωμεν. Μὴν ἐλ-
πίξῃ γοῦν τινὰς, νὰ προκόψῃ εἰς τὴν ὁδὸν
τοῦ Κυρίου, νὰ γένη συγκληρονόμος αὐτοῦ
μετὰ τῶν Ἁγίων εἰς τὸν Παράδεισον, εἰάν
δὲν περάσῃ ἀπὸ τὰ ὕδατα ταῦτα τῶν
θλίψεων, καθὼς ὁ Διεσπότης, καὶ πάν-
τες οἱ Ἅγιοι διὰ τοῦ Σταυροῦ ἰδοξά-
σθησαν. Καὶ μὴ ραθυμῆσῃ ἀπὸ ἀμέλειαν,
ἀκούων, ὅτι ἔχει νὰ σηκώσῃ Σταυρόν·
διὰτὶ καλά καὶ πρότερον ἦτον καταφρο-
νεμένος καὶ καταδικη ληστών, ὅμως μὴ
τὸ νὰ ἀποθάνῃ εἰς αὐτὸν ὁ Διεσπότης
μας, τὸν ἐτίμησε τόσον καὶ τὸν ἠγάσεν,
ὅπου τινὲς τὸν ἠγάπησαν καὶ ἐπόθησαν,
καὶ ἐδιψοῦσαν νὰ ἀποθάνουσιν εἰς αὐτόν,
ὡς ὁ Ἀνδρίας, ὁ Πέτρος, καὶ ἕτεροι. Τι-
νὲς δὲ διὰ τὴν εὐλάβειαν τοῦ Σταυροῦ ὁμο-
λογοῦσι τὸν Χριστὸν εἰς τὰς θλίψεις τους·
ἤγουν, ὅταν εὐρίσκωνται ἄρρωστοι, ἢ εἰς
πενίαν ἐσχάτην, ἢ τεθλιμμένοι ἀπὸ ἄλλας
αἰτίας, τὰ ὅποια ὅλα ὑπομένουσι δι' ἀγά-
πην Χριστοῦ μετ' εὐχαριστίας. Καὶ εἶναι
τοσοῦτον ἐγγενικός αὐτὸς ὁ Σταυρὸς τῶν
θλίψεων, καὶ τόσον ὁ Κύριος τὸν ὀρέγεται,
ὅπου ἔταξεν, νὰ εἶναι ἀντάμα μὴ τὸν τε-
θλιμμένον εἰς τὴν θλίψιν του, νὰ τὸν λυ-
τρῶνῃ, καὶ νὰ τὸν δοξάξῃ θαυμασιώτατα.
Μετ' αὐτοῦ εἶμι ἐν θλίψει. Ἐξελευμαι αὐ-
τόν, καὶ δοξάσω αὐτόν. Τίς νὰ μὴν ἐπι-
θυμήσῃ γοῦν θλίψεις διὰ νὰ ἔχη τοσοῦτον
γλυκύτατον συντροφόν, πιστόν τε, καὶ πάν-
τοδύναμον; Τούτη εἶναι ἡ εὐσπλαγγνία
τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀγαθότης, ὅπου μᾶς δίδει
αὐτὰ τὰ παραμικρὰ καὶ πρόσκαιρα θλιβε-

ρά διὰ τὰ μᾶς δώση εἰς τὴν βασιλείαν, του τὰ ἀνεκλάλητα ἀγαθὰ καὶ αἰώνια. Ἐπ' ἀληθείας πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμεν ἐκείνους, ὅπου μᾶς κακοποιοῦσι, καὶ ἐνεθίζουσι μᾶλλον, ἢ ἐκείνους ὅπου μᾶς κἀμνουν καλὸν καὶ εὐεργετοῦσί μας· ὅτι ὅσοι μᾶς θλίβουσιν, εἶναι αἰτία καὶ καθαρίζονται αἱ ψυχαί μας, καὶ λαμβάνομεν τῶν ἀμαρτημάτων συγχώρησιν· καὶ ὁ ἐλεήμων Θεὸς μᾶς δείχνει μεγαλύτερον σημεῖον ἀγάπης, ὅταν μᾶς ἀπέλλῃ θλίψεις καὶ βάσανα, παρεξ νὰ μᾶς δίδῃ ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον, καὶ πνευματικὴν παράκλησιν. Τοῦτο γινώσκοντες οἱ πιστοὶ Χριστιανοὶ, ποθοῦσι τὰς θλίψεις, καὶ ὅταν τοὺς ἔλθουσι, τὰς ὑποδέχονται ὡς ἐκ χειρὸς Κυρίου ἀγαλιώμενοι, καὶ ὅταν δὲν ἔχουν θλίψιν, λυποῦνται πολλὰ καὶ πικραίνονται, νομίζοντες, ὅτι τοὺς ἐγκατέλιπεν ὁ Θεός, καὶ βιάζονται αὐτοὶ νὰ κολάζουν τὴν σάρκα μὲν ὑψηταῖς, ἀγρυπνίαις, καὶ ἄλλα ὅμοια. Καὶ πάλιν ὅσοι μισοῦν τὸν Σταυρὸν, ἠμποροῦσι νὰ παρομοιαθοῦν μὲ τοὺς Δαίμονας, ὅπου τὸν βλέπουν, καὶ φεύγουσι. Πολλοὶ τρέμουσι τὸν Σταυρὸν, διατὶ θάρρουσιν, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλος Παράδεισος, εἰμὴ μόνος οὗτος ὁ φαινόμενος Κόσμος· καὶ διατὶ τὸν ποθοῦσι, ξετρέχουν ὄλα τους τὰ θελήματα, πολιτευόμενοι ὡς ἄλογα ζῶα. Καὶ ὅταν τοὺς ἔλθῃ καμμία θλίψις, παραπονοῦνται, καὶ βλασφημοῦσιν οἱ ἄφρονες, καὶ πάσχουσι νὰ φύγουν ἐκείνο, ὅπου δὲν δύνονται. Ἄλλοι δὲ πάλιν μισοῦσι τὸν Κόσμον, καὶ ἐκ καρδίας ποθοῦσι τὸν Σταυρὸν, καὶ ὅταν ἔλθῃ, δὲν φεύγουσιν, ἀλλὰ μετὰ χαρᾶς αὐτὸν ὑποδέχονται, λέγοντες μετὰ τοῦ Ἀποστόλου: Μὴ γένοιτο νὰ καυχηθῶμεν εἰς ἄλλο, εἰμὴ εἰς τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου μας. Ἐπ' ἀληθείας ἔπρεπε νὰ μισοῦμεν ἐκείνους, ὅπου μᾶς ἐμποδίζουσι τὸν Σταυρὸν, καὶ νὰ ἀγαποῦμεν, ἕως μᾶς θλίβουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ὅταν ὁ Πέτρος παρεκαλεῖ τὸν Κύριον, νὰ μὴ λάθῃ τοιοῦτον θάνατον, καὶ ἐλυπᾶτο ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὅπου τοῦ εἶχε, νὰ τὸν ἰδῇ οὕτω πάσχοντα, ἐστράφη πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ὀργιζόμενος, λέγων· Ὑπαγε ἐπί-

σω μου Σατανᾷ, ὅτι σκάνδαλόν μου εἶσαι, ἐπειδὴ οὐ φρονεῖς θεῖκα, ἀλλ' ἀνθρώπιντα πράγματα. Ἀπὸ τοῦτο νὰ καταλάβῃς, ὅτι αἱ θλίψεις πρὸς εὐάριστοι τῷ Κυρίῳ. Καὶ εἴτις ἐπὶ τὸ ἐναντίον, νὰ τὸν μισοῦμεν ὡς τὸν Διαβόλον, τοὺς δὲ θλίβοντας νὰ εὐχαριστοῦμεν, καθὼς ἔκαρπν ὁ Κύριος, ἐνεμαζώντας φίλον τοῦ τὸν Ἰούδαν, ὅταν τὸν ἐπρόδωκε μὲ τὸ φίλημα, δίδοντας μᾶς ὑπόδειγμα, νὰ ἔχθῃμε ὡς φίλους μας τοὺς διώκοντας, ὡς τῆς ἡμῶν σωτηρίας ἔργα. Ἀγνωστὰ μᾶς εἶναι, νὰ φεύγωμεν ἕναν ἐχθρὸν, ὅπου νὰ γίνεταί ισχυρότερος εἰς τὴν θλίψιν, ἢ ὅποια ἐσὼν τὴν φεύγομεν, τόσον μᾶλλον μᾶς κοριεύει, καὶ ὅταν τὴν ὑποδιχθῶμεν μετὰ χαρᾶς, τὴν ρίπτομεν εἰς τὴν γῆν, καθὼς ὁ Κύριος ἔκαμε, λέγων τοῖς ἐχθροῖς· Ἐγὼ εἶμαι, καὶ εὐθύς τοὺς ἐῤῥόητε κατὰ γῆς. Δὲν κἀμνουσιν οὕτως οἱ ἀπερρώφουχοι καὶ φιλόσαρκοι, ἀμὴ θάρρουσιν, ὅτι φεύγοντες τὰς θλίψεις, λυτρῶνται· ἀλλὰ πλανοῦνται οἱ ἄφρονες, ὅτι ὁ Σταυρὸς θλίβει μᾶλλον ἐκείνους ὅπου τὸν φεύγουσι, εἰς καθὴ τόπον· καὶ ὅταν θάρρουσιν εἰς τὴν ἐρυπομονὴν καὶ βλασφημίαν τοὺς νὰ τὸν φύγουν, τότε τὸν σηκώνουσιν εἰς τὸ πῦσμα τοὺς, μὲ τιμωρίαν τραυτέρην, καὶ κληρονομοῦσιν εἰς ἐκεῖνον τὴν κόλασιν, καθὼς ἐπάθεν ὁ κακὸς ληστής, διὰ τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ, ὁ ἀσύνετος. Ἔτεροι δὲ ἀπολαμβάνουν εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν Παράδεισον· ἤγουν ὅσοι εὐχαριστοῦσι τῷ Θεῷ εἰς τὰς θλίψεις, καὶ ὁμολογοῦσι, πῶς εἶναι ἀξιοὶ πίστεως τιμωρίας, ὡς ὁ καλὸς ληστής, ὅπου ὠμολόγησεν εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν Δεσπότην· τὸν δὲ ἕτερον ἀποστόμωσι, λέγων, δὲν φοβᾶσαι τὸν Θεόν; ἡμεῖς κἀσχόμεν δικαίως κατὰ τὰ ἔργα μας, καὶ τὰ ἐξῆς. Βλέπεις εὐγνωμοσύνην ληστοῦ; οὕτω ποιοῦσιν οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον. Γνωρίζουν τοῦ λόγου τους, ἀξιοὶ θανάτου· δὲν ἀπελπίζονται, ἀλλὰ μᾶλλον ὁμολογοῦσι τὸν Χριστὸν εἰς τὸν Σταυρὸν, πατοδύναμον, καὶ δέονται αὐτοῦ, νὰ τοῦ ἀξιώσῃ τῆς Βασιλείας του· καὶ ὅσον ὑπομένου καρτερικῶς, τόσον ὁ Σταυρὸς τοὺς γίνεταί ἐλαφρότερος· καὶ τόσον πῶρον ἔ-

ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΣΩΤΗΡΙΑ.

τω να τον σηκώσουσι, οποῦ διη τους γίνεται, πως βασταθει Σταυρον· αλλα λυπται η αγαπη του Χριστου πασαν θλιβ, και πικριαν Σταυρου, και αισθανου μιαυ ζωισι και γλυκυτητα ισουθεν με ζωσαν πιστιν, οποῦ νικη και υπερβα πασαν τιμωριαν και βασικνον.

Οι δε βαθμοι και ανυποκομοι θλιπται πολλα, και γογγυζουσι κατα του ισοτου, ληφντες μετα ληστου του κακονονος, ιαν εισαι ο Χριστος, σωσον του μου σου και ημας. Ο της απροσυνης ε αγνωσιαι τους! Και τοθει ευρισκομε εις βαριαν ασθινειαν, η πτωχειαν ραυτην, η αλλην θλιψην παρομοιαν, δεν τον υπομονην, αλλα βλασφημουσιν οι ομοι τον Χριστον, λεγοντες κατα αυτου ησαν θεος, δεν αφηνες να σε σταυρωτη με τοιαυτην ασχυνην. Και πασαν ηθειαν δυνασαι να δωσης ημας, εις τοσην ακοριαν και θλιψις και βασανα, ου εχομεν; Ο αγαριστε ανθρωπι! Τι λο περισσοτερον επρεπε να ποιηση ο ναγαθος δια σε, και δεν το εκαμεν; ιτος εδωσε τον μονογενη υιον αυτου εις νατον. επονειδιστον και ου ανομε καφρονας, και υβριζεις τον εις. τοσον μηον σταυρον θλιψιως, οποῦ ου εστειλε, ι να καθαριση με την υπομονην τας αρτιαις σου, ινα μη κατακριθης εις κολα ατιλευτητου; Ιδου λοιπον, αδελφοι, ος τις βαστα τον Σταυρον σταυικως, ι γινεται μια κολασις αιωνιος, του Φαω, του κακου ληστου, και ετερων και οιος τον σηκωνει μετα χαρας, του γινει αγαλλιασις, και ενθυμποις διηνεκης ι σωτηρος, μια ελπις στερια, και αρθων της αιωνιου ζωης εν τω Παραδει, ως το ειδαμεν εις τον καλον ληστην, τις ηκουσε παρα Κυριου: Σημερον μειμου εση εν τω Παραδεισω. Επ' αληιας ινας: υψηλος, βαθμος τελειοτητος ειι, να στικη τινας προσηλωμενος εις τον ταυρον, και να μη παραποναται του ου, η των ανθρωπων η του Σταυρου, ις ειναι πολλα βαρους. αλλα να υπομεινη ιπτερικως δε αγαπην Θεου, και να ελεγ

υπομεινον ιναρτα. Ο μακαριος, δε τις ευχαριστα τω Θεω εις την πτωχειαν αυτου και ασθινειαν, εις την σωτηρησιν των τεκνων και συγγενων, και εις πασαν αλλην θλιψην ου μονον δε; αλλα και εις αυτων των θανατος ελεγει και δοξαζει τον Κυριον παντα, και σπαμεινει κατα Σταυρον δε αγαπην του καθως εκαμεναι οι αγιοι Μαρτυρες, δοξαζοντες τον Θεον εις τον Σταυρον του Μαρτυριου, και ευχαριστουντες τον, οτι ηξιωσεν αυτους, να απθανουν δια το ονομα σου το αγιον. Ο αδελφοι μου Χριστιανοι, εις τον Σταυρον ευρισκομεν δοξαν, και ουχι εις την απελευσιν. Εαν ιστοχαζομεσθεν ακριθως του Διοποτικου Σταυρου την βαρυτητα, ηθελε μας φανη ο ιδικος μας περισσα κοδρος και ελαφρηταος: οτι ο Κυριος ητον ολογυμνος χωρις τια βοθηιαν, οθεν ελεγε: Θεε μου, Θεε μου, ινα τι με εγκατελιπες. Και ημεις δεν εμεσθεν γυμνοι, ουτε εις τοιουτου Σταυρου, αλλα εχομεν μικραν παρακλησιν απο τους φιλους και συγγενεις: ουτε λειπει απο ημας ο Θεος, επειδη εταξε, να ειναι μετ' εμας εις τας θλιψεις, και με την εκεινου βοθηιαν ημπορουμεν να υπομεινωμεν. Ο της ημων αθλιοτητος! Ο αληθης Θεος επαθε τισας τιμωριαις, και τοιουτου σκληροτατου θανατου δια τας ημων αμαρτιας και ημεις ει ποταποι και πιμδισηλοι να μην υπομεινωμεν ολιγον πονον, οποῦ μας εστειλεν η αγαθοτης αυτου προς διορθωσιν; Ο αγνωσια μας, να ζητουμεν τον Χριστον με πασαν μας απελευσιν. Εκεινος δεεται δια τους αυτον σταυρωσαντας, λεγων: Αφες αυτοις, ου γαρ οιδασι. τι ποιουσι, και ημεις δεν θελομεν να συχωρησωμεν εκεινους, οποῦ μας πταισουν παραμικρον. Ο λωστης των εμολογα εις τον Σταυρον και ημεις οι αγαριστοι τον αρνουμεσθεν εις την θλιψην, λεγοντες: ιαν ησαν Θεος ηθελες καμνη δικαίαν κρισιν, να στείλης τας θλιψεις των ασεβων και κακων ανθρωπων, και ουχι ημας, οποῦ δεν ηπταισαμεν. Ο της ανομιας ημων και αμαιοθηιας. Να μας νικηση εις την πικτην ινας ληστης; να καταλαβη αυτος εις

ώφειλαν τῆς θλίψεως, καὶ νὰ κλίψῃ τοις-
 τετράκως εἰς τὴν ὑπερῆραν ὄραν τῆς ζωῆς
 αὐτοῦ τὸν Παραδείσον; καὶ νὰ καταισχύνη
 ἔσους ἐκαυχούντα, νὰ ὑπάρχουν μετὰ τοῦ
 Δεσπότητος εἰς φυλακὰς καὶ εἰς θάνατον;
 Οὕτω πρέπει νὰ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς, νὰ
 ἐμελογοῦμεν τὸν Χριστὸν εἰς πᾶσαν θλίψιν
 καὶ βάσανον, εἴν ἦτον καὶ πικρότατος θά-
 νατος, ὅχι ὡς ληθῆς μετανοημένοι, ἀλλ' ὡς
 ἀληθεῖς Χριστιανὰ καὶ τέκνα Θεοῦ· διατι
 πάντοτε πρέπει νὰ ἔχωμεν θλίψεις, καὶ
 χωρὶς βασάνων δὲν ἀξιῶνται τινὰς ἐνα-
 παύσεως· ὅτι εἴν ὁ Δεσπότης ἔπαθε τόσον,
 καὶ μὲ τὸ πάθος ἐσῆλθεν εἰς τὴν δόξαν
 αὐτοῦ καὶ μακαριότητα, πόσω μᾶλλον ἀρ-
 μόζει, νὰ πάθουν οἱ δοῦλοι του, διὰ νὰ
 κληρονομήσουν τὴν Βασιλείαν, ὅπου δὲν
 εἶναι ἐδική τους; Πῶς βολῆ νὰ εἶναι ὁ
 δούλος ἀπὸ τὸν Δεσπότην τραντίτερος, καὶ
 ἐμαθητῆς ἀπὸ τὸν διδάσκαλον; Ἐρεῖν ἡ-
 τῶν δικαίων πάντων καὶ ἁγίων προπατό-
 ρων τευς βίους ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου,
 νὰ καταλάβης αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν. Ἴδε
 τὸν δίκαιον Ἄβελ, πῶς τὸν ἐφόνευσεν ὁ ἀ-
 δελφός του. Ἀναρίθμησον τὰς θλίψεις καὶ
 παροικίας τοῦ Ἀβραάμ, τὰς ὁποίας ἐκλη-
 ρονόμησαν οἱ τοῦτου υἱοὶ καὶ διάδοχοι, ὁ
 Ἰσαάκ, ὁ Ἰωσήφ, ὁ Μωϋσῆς, καὶ ἄλλοι
 Προφῆται καὶ Πατριάρχαι. Τίς νὰ μὴ
 θανατώσῃ εἰς τόσους πότους τοῦ ἀειμνήστου
 Ἰωβ καὶ παυμάκαρος, τὸν ἀποστολῆ μαρτυ-
 ρῆ αὐτός ὁ Δεσπότης, πῶς ἦτον, Θεοσεβῆς
 καὶ ἄμειπτος; Πόσα ἔπαθεν ὁ Προφ-
 τάνης, καὶ πάντες οἱ πρὸ τοῦ νόμου Πατέ-
 ρεις; καθὼς πρὸς Ἑβραίους ὁ μακάριος
 Παῦλος ἐδήλωσεν· ὅτι ἔλαθεν ἐμπαιγμούς
 καὶ μάστιγας, δεσμούς καὶ φυλακὰς, λι-
 θασμούς, καὶ ἄλλους ἀσφόρους θανάτους.
 Καὶ εἴν ἔκνη τόσον εἰς ἐκείνον τὸν πα-
 λαίου καρῶν, ὅπου δὲν ἦτον νόμου τελείω-
 ρις, καὶ δὲν τοὺς ἐθάρυνεν ὁ Θεός μὲ πλὴ
 φορτίαν, ὡς ἔθνος ἀγαμῶν καὶ ἀδύνα-
 τῶν, πόσον νερμίζεις νὰ ἔπαθον τῆς κίρας
 Διαθήκας αἱ Ἄγιοι; οἱ ἀποστολῆ, καθὼς ἔ-
 λαθεν φῶς περισσότερον, διὰ νὰ ἠρωρί-
 ζουν τοὺς κεκρημμένους θησαυροὺς τοῦ
 Σταυροῦ, καὶ πλείον δύναμιν, διὰ νὰ τὸν
 ἐκώκων μὲ ἰσχυρίαν, ἄσεν ἔτασχεν, τέ-

σον μᾶλλον καὶ ἐδόξαζον καὶ ἐδοξαζόντο
 καὶ ἀπλῶς πάντες ἠκολούθησαν τὸν στρα-
 τηγὸν μας Χριστὸν, ὃς τις προπορεύεται
 πάντων, καὶ βαστάζει τὸ φλάμπουρον τοῦ
 Σταυροῦ, μὲ τὸ ὅποιον προστάζει, νὰ τεῦ
 ἀκολουθήσουσιν ἔλθῃ, ἔσσι ποθεῖσι νὰ
 λάβουν τῆς δόξης τὸν στέφανον. Ὁ Χρι-
 στός ἐβλίβη δι' ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς δὲν θείλο-
 μεν νὰ θλιβῶμεν πρὸς σωτηρίαν μας; Ὁ
 Ἰῆος τοῦ Θεοῦ ἠθέλησε νὰ ὑψωθῆ πρὸς
 τὸν Πατέρα διὰ μέσου τῆς καταφρονήσεως,
 καὶ ἡμεῖς οἱ ποταποὶ ἀκώληκες ποθοῦμεν
 τιμὰς καὶ ἐγκώμια; Δὲν μᾶς ἔταξεν ὁ
 Χριστός εἰς τοῦτον τὸν κόσμον χαρὰν, ἢ
 ἀπόλαυσιν, ἀλλὰ μόνον Σταυρὸν καὶ θλί-
 ψιν καὶ βάσανα, καθὼς τὸ ἀποδείχθη ὁ
 σοφὸς Αὐγουστίνος μὲ ταῦτα τὰ λόγια·
 Ὁλὴ ἡ ζωὴ τοῦ Χριστιανοῦ, εἴν θίλη νὰ
 ζῆση κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον, δὲν εἶναι ἄλλο
 παρὰ Σταυρὸς καὶ Μαρτύριον· τὸ ἐναν-
 τίων ἔλθῃ τοῦ κόσμου, ὁ ἀπίστος τάσσει
 πλοῦτον, ἡδονὴν, καὶ ἀπόλαυσιν· ἔπειτα οἱ
 μωραὶ καὶ πλανημένοι φιλόκοσμοι, μετὰ τὸν
 ὀλίγον καιρὸν τῆς εὐημερίας, νὰ βασανί-
 ζωνται εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν παντοτινὰ μὲ
 ἀβρῆτον κόλασιν. Καὶ πάλιν ὅσοι μὲ ὑπο-
 μονὴν εἰς τὰς θλίψεις ἀκολουθήσωσι τῷ
 Χριστῷ, διὰ τὴν ὀλίγην καὶ πρόσκαιρον
 κακοπάθειαν, ὡς τέκνα Θεοῦ, καὶ συγλη-
 ρανέμοι Χριστοῦ, θείλουσιν ἀπολαύσει αἰώ-
 νια ἐκείνην τὴν ἀνείκαστον δόξαν τοῦ Πα-
 ραδείσου καὶ ἀνεκλάυτον. Λαίπον φανε-
 ρὸν εἶναι, ὅτι ἡ ἀτενὴ ῥάδις εἶναι ὠφελιμο-
 τέρα τῆς πλατείας καὶ εὐρυχώρου τῶν
 κοσμικῶν ἀπολαύσεων. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ πα-
 νάγαθος Θεός μᾶς παιδεύει ἐδῶ, ὡς Πα-
 τὴρ φιλόστοργος, ὅπου ἀγαπᾷ τὰ παιδιά
 του, καὶ καθ' ἐκάστην νευθιτᾷ καὶ ἐλίγχι-
 τα· καὶ ἄται ἰδῆ, ὅτι δὲν διορθώνεται μὲ
 τὸν λόγον μόνον καὶ μὲ τὸ πρᾶσταγμα, τῆς
 δίδει καὶ μάστιγας πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ
 μετάνειαν. Ὅτι εἴν δὲν μᾶς ἠγάπα ὁ Κύ-
 ριος, δὲν μᾶς ἔθλιβεν, ἀλλὰ μᾶς ἄφνη νὰ
 κάμωμεν τὰ θάματα μας. Καὶ πρέπει
 νὰ τοῦ γνωρίζωμεν μεγίστην εὐεργεσίαν,
 εὐχαριστεῦντες αὐτῷ, ὅτι μᾶς παιδεύει
 πρόσκαιρα, διὰ νὰ μὴ μᾶς κολάσῃ αἰώ-
 νια, καθὼς λέγει ὁ Ἰσίδωρος· ὅτι εἰς τὴν

ων τούτων συγχωρεῖ ὁ Κύριος τοῖς ἀμαρτωλοῖς, καὶ ἀνόμοις, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ καὶ φίλων δὲν συγχωρεῖ. Εἰς τὴν μέλλουσαν, δεῖλε συγχωρήσει τοῖς ἐκλεκτοῖς, καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς νὰ κλαῖσῃ. Λεῖπὸν ὁ γνωστικὸς ἄνθρωπος, ὅπου ἤξευρε τὴν ματαιότητα τῶν κοσμικῶν ἀπολαύσεων, ταῖς μισαῖ, καὶ καταφρονεῖ ἐκ καρδίας· καὶ ὅταν ἔχη θλίψιν, τὴν ἀντισταθμίζει μὲ τὴν αἰώνιον δόξαν· καὶ ὄχι μόνον τὴν ὑπομένει ἀγόγγυστα, ἀλλὰ καὶ χαίρεται εἰς αὐτὴν, γινώσκων, ὅτι δὲν εἶναι ἀξια τὰ παθήματα ταῦτα πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν, τῆς ὁποίας δὲν ἀξιώνονται· οἱ φελοκόσοι, ὅπου ἔχουσι εὐτυχίαν, καὶ ἀπέλαουσιν· ὅτι ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀμελείαν καὶ ἀνάπαυσιν, οὐκ ἴστιν ἀξιος τῆς μελλούσης ἀγαλλίσεως. Ἄς φεθῆσῃν, ὅσοι δὲν ἔχουσι θλίψεις, μήπως καὶ εὐρεθῶσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν κολασμένων οἱ ἄθλιοι. Ὡς πόσευς κλανᾷ ὁ πλοῦτος, καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ κόσμου, ἡ αὐτάρκεια, ἡ ὑγεία, ἡ παρρησία τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτῶν, καὶ παρρησίαν, ὅτι διατὶ τοὺς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς, τοὺς δίδει εὐμερίαν καὶ πᾶσαν ἀπέλαυσιν. Ὡς τὸν ἀφροσύας, καὶ δὲν τὸ γνωρίζουσι, ὅτι πῶς ὅσον μένουσιν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, εἶναι ἀσθενεῖς καὶ πτωχότατοι, καὶ τοὺς ἐγκατέλιπεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀναισχυντίαν αὐτῶν; Σημεῖον φανερὸν καὶ ἀφευδέστατον εἶναι, ὅταν ἰδῆς τινὰ πλοῦστον ἀμαρτωλόν, καὶ ἔχει εὐτυχίαν πολλήν, καὶ τοῦ ἔρχονται τὰ πράγματα ὅλα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἐπίσκαε. Καὶ αὐτὸν δὲν πιστεύης τοῦτο, ἀκουσον ἕνα θαῦμα ἐξαιτίου νὰ τρομάξῃς, ὅπου τὸ γράφει ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος Ἐπίσκοπος Μεδιολάνων, ὅς τις ἰδὼν αὐτὸ ὀφθαλμοφανῶς, μᾶς τὸ ἀρῆκεν εἰς τὰ συνγράμματα του διὰ παραδείγμα. Πηγίνωντας εἰς τὴν Ρώμην αὐτὸς ὁ ἅγιος, ἐσταμάτησε μίαν νύκτα, νὰ ἀναπαυθῆ εἰς τὸν οἶκον ἐνὸς πλοῦτου εἰς ἕνα χωρίον, τὸν ὁποῖον ἠρώτησεν ὁ ἅγιος, πῶς ἐπέφυγε εἰς τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, καὶ εἰς ἕνα θλίψιν κανένα καιρῶν; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἐγὼ, Δέσποτά μου, ἔχω πλοῦτον πολὺν, δούλους, τέκνα, ἀνεψιούς, καὶ ἐγκλίνα, καὶ ὅλα

μου τὰ πράγματα μού ἔρχονται εὐτυχισμένα, καὶ ποτε τινὰ θλίψιν μὲ τὴν εὐχὴν σε δὲν ἰδοκίματα. Τότε παρευθὺς ἐγερούς ὁ ἅγιος, εἶπε ταῦτα πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· Ἄς φύγωμεν ἐγλήγηρα, τέκνα μου, ἀπὸ τὸν καταφραμμένον οἶκον τοῦτον, ὅτι ὁ Κύριος δὲν εἶναι ἰδῶ· σπουδαίως ἀναχωρήσατε, πρὸ τοῦ νὰ μᾶς εὕρη ἡ θεία δίκη. Οὕτως εἶπε, καὶ εὐθὺς μὲ βίαν πολλὴν ἀνεχώρησε. Καὶ (ὡ τοῦ θαύματος) ἀκόμη δὲν ἦεν ἕνα στάδιον μακρὰν ἀπ' ἐκείνου τὸν τόπον, καὶ ἠνοξεν ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν ἐκείνον τὸν πλοῦστον, μὲ ἔλον τὸν οἶκον, τοὺς συγγενεῖς καὶ τὰ πράγματα. Ταῦτα βλέπων ὁ Μακάριος, εἶπεν· Ὡ πόσην εὐσπλαγχνίαν μᾶς κάμνει ὁ Κύριος, ὅταν παιδεύει καὶ θλίβει μᾶς εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ πόσον θυμώνεται κατ' ἐκείνων, ὅπου ἔχουσι χάριν. Ἐπρεπε νὰ τοῦ γνωρίζωμεν, καὶ νὰ τοῦ εὐχαριστοῦμεν εἰς τὰς ἐπισκέψεις ὅπου μᾶς στέλλει, διὰ τὴν πολλὴν ὠφέλειαν, ὅπου εὐρίσκομεν δι' αὐτῶν ὑπομένοντες, ἢ ἐποικίας εἶναι σημεῖον, πῶς ἐμμεθεν φίλου του, καὶ μᾶς παιδεύει ὡς τέκνα του, κατὰ τὸν Ἀπόστολον. « Ὁν ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει, καὶ τὰ ἐξῆς ». Λοιπὸν εἰάν εἴστε χωρὶς παιδεύσειν, γινώσκετε, ὅτι δὲν εἴστε υἱοὶ νόμιμοι, ἀλλὰ νεθοί. Διατὶ γοῦν νὰ μισσοῦμεν τοιαύτην παιδεύσειν; διατὶ νὰ μὴ ἀπεδεχθοῦμεν τοιοῦτου σφοδρῶτος ἰατροῦ Θεραπείαν; Διὰ νὰ λάβωμεν τὴν ὑγίαν τοῦ σκληροκέρωτου σώματος, ὑπακούομεν τῶν σαρκικῶν ἰατρῶν, καὶ στήριγμα νὰ μᾶς ἰατροῦσιν (ὅπου ἠμποροῦσι νὰ σφάλουν ὡς ἄνθρωποι) μὲ πικρὰ ποτὰ, καὶ κεκνήν σιδήρου, καὶ πυρὸς καύματα· καὶ ἀπ' ἐκείνων τὸν πάσσοφον ἰατρὸν, ὅπου δὲν ἠμποροῦ νὰ σφάλῃ ποτὲ, δὲν ὑποδεχόμεθα διὰ τὰν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν τὴν Θεραπείαν τῶν θλίψεων; Μεγάλῃ δυστυχίᾳ εἶναι πῶς δὲν παιδεύονται, τελευτῶσι καὶ πρᾶττοι χειρότερα ἀνεμνήματα· καὶ οὕτω πάλιν νὰ μὴν εἶναι τινὰς παιδευόμενος, εἶναι σημεῖον καλῶσεως, ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν πειράζει τοὺς φίλους του. Καὶ πάλιν νὰ μισῇ τὴν θλίψιν, καὶ μὴ τὴν δίχεται, εἶναι σημεῖον θανάτου· καθὼς βλέπομεν εἰς τὸν ἄρρωστον,

ἔται μισθὸν τὰ ἱατρικὰ, καὶ τὸν ἱατρὸν ἀποστρέφεται. Φανερόν ἐστίν, καθὼς ἀπειθήμενοι, ὅσον ἀγαπᾷ τινὰ ὁ Θεὸς πε-

ρισσότερον, τὸσον τοῦ δίδει εἰδῶ πρὸς ὄραν, σωτηριώδη καὶ ὠφέλιμον τῷ πνεύματι παιδεύειν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΖ.

Διὰ ποίαν αἰτίαν οἱ δίκαιοι ἔχουσι θλίψεις εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ οἱ ἀμαρτάνοντες ἀνεισι.

Μὴ παρακῆθεν ἐν κνηρευομένοις, μὴ δὲ ζήλου τοὺς ποιῶντας τὴν ἀνομίαν, ὅτι ὡσὶ χέρτος ταχὺ ἀποξηραυνήσονται, λέγει ὁ Προφήτης Δαυὶδ. Πολλὰ ἀδικίαι καὶ ἀνομίαι γίνονται τὴν σήμερον εἰς τὸν Κόσμον. Ἄρτοι δὲ, ὅπῃ ταῖς πράττουσι, φαίνεται, πῶς ἔχουσι εὐτυχίαν καὶ μακαριότητα. Οἱ δὲ εὐλαβεῖς καὶ ἐνάστετοι, διαφόρως θλίψεις καὶ βέβηλα. Ὅμως μὴ θυμαίστε εἰς τούτο, ὦ ἄνθρωπε, νὰ ζηλεύητε εἰς τὸ ποτήριον, καὶ νὰ προκρίνητε τῶν ἀμαρτωλῶν τῶν μερίδα, νομίζοντας τάχα ὅτι πῶς νὰ εἶναι καλοτύχη· διὰ τὸν ἀγαπᾷ ὁ Κόσμος, καὶ δίδει τοὺς πλοῦτον καὶ μακαριότητα πρόσκαιρον. Περὶ τούτου καὶ ὁ Προφήτης Ἀβδρακὰμ ἐθαύμαζε, λέγων· Διὰ τί, Κύριε, οἱ ἀσεβεῖς καταδυναστεύουσι τοὺς δικαίους, καὶ δὲν τοὺς βαθῆς; Τὸ αὐτὸ καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας, καὶ ἕτεροι ἔλεγον· Διὰ τί, Κύριε, ἔχουσι οἱ ἄνομοι τὴν εὐτυχίαν, εἰς τὴν ζωὴν τοὺς; Πῶθεν ἔρχεται τὸσον ἀγαθὸν ἐνός, ὅπου κακῶς πολιτεύεται; Ταῦτα ἐλάλησαν οἱ Προφῆται, ὅχι διὰ νὰ μὴ γνωρίζουσι, πῶς δίκαιοι εἶναι αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ μᾶς φανερώσουσι, πόση διαφορά εἶναι ἀπὸ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ, ἕως ταύτην τὴν ἀνθρωπίνην, ἥτις δὲν φθάνει νὰ καταλάβῃ τὴν πάνσοφον εἰκονομίαν τοῦ παναγαθοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν δίδει τὰς θλίψεις τοῖς ἀνόμοις εἰδῶ, διὰ νὰ τὴν κολάσῃ αἰώνια, καὶ παιδεύῃ μᾶλλον τοὺς φίλους του, διὰ νὰ τιμηθῶσι πλέον εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν, νὰ λάβουσι ἀξιοτιμωτέρον στέφανον. Τὰ βέβηλα, ὅπου μελετῶν νὰ σφραξουσιν εἰς τὸ μακελλίον, ἀφίπνου καὶ βοσκοῦσι ὅπου θείουσι, διὰ νὰ πα-

χύνουσι, ἀμὴ τὰ καμωμένα, ὅπου φυλάττουσι διὰ τὴν δουλειαν, κρατοῦσι σιμάτους, καὶ βασανίζουσι. Οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ἀφίπει εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ παχαίνουν οἱ ἄτχοι καὶ μεχθηρεῖ εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς καὶ ἀπέλαυσις, διὰ τὴν εἶναι προωρισμένοι τῆς αἰωνίου κολάσεως· ἀμὴ τοὺς δικαίους πειράζει καὶ βασανίζει, διὰ νὰ τοὺς ἔχη πάντοτε εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ τὸ οὐράνιον. Τὰ κάρπιμα δένδρα, ὅπου δίδουσι ὄφελος καὶ διάφορον, τὰ ραβδίζουσι οἱ ἄνθρωποι. καθὲν χρόνον, καὶ μαστιγῶνται, καὶ τζακίζουσι τὰ κλωνάρια τοὺς, διὰ νὰ τοὺς δάσωσι τὸν καρπὸν, τὰ δὲ ἄκαρπα, ὅπου δὲν δίδουσι τινὰ ὠφέλιαν, ἀγκαλιὰ καὶ δὲν τὰ ραβδίζουσι ὡσπερ τὰ εὐκαρπα, ἀλλ' ὅμως ἀφ' οὗ τραφῶσι καὶ μεγαλώσουσι, τὰ κόπτουσι καὶ ξεριζώνουσι παντελῶς, καὶ τὰ καίουσι ὡς ἀνωφέλευτα· οὕτω καὶ οἱ ἐνάστετοι, ὅπου δίδουσι ὄφελος μὲ τὰ ἔργα τοῦ, λαμβάνουσι εἰς τὸν Κόσμον θλίψεις καὶ μαστιγὰς· τοὺς δὲ ἀμαρτωλοὺς δὲν παιδεύει εἰδῶ ὁ δίκαιος Κριτής, ἀλλὰ τοὺς φυλάττει νὰ τοὺς καταναλῶσι τελευταῖον εἰς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως. Λέγει ἡ Γραφή τῶν Βασιλειῶν, ὅτι τοὺς Αἰθίους, ὅπου ἔβησαν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος, ἐπελεκῶσαν, καὶ ἐλέπτυναν ἐξωθεν τοῦ Ναοῦ, καὶ ἀφ' οὗ τοὺς ἠέλισαι φτιάση, καὶ νὰ τοὺς εὐθύνουσι ἰκανῶς μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, τοὺς ἔθεταν εἰς τὸν τόπον τοὺς, χωρὶς ταραχὴν καὶ κτύπον σφύρας ποσῶς, ἢ ἄλλου τινοῦ ὄργανου σύγχυσι. Τοιοῦτοτρόπως καὶ ὅσοι ἔχουσι νὰ βαλθῶσι ὡς λίθοι ἐντιμοὶ εἰς τὴν θείαν οἰκοδομήν τῆς ἰπουρανοῦ Ἱεροσολήμ, κάμνει χρεῖα νὰ πελακισθῶσι εἰδῶ ἐξω εἰς τοῦτον τὸν Κό-

σπον, με σφύραις τιμωριῶν καὶ θλίψεων· ὅτι εἰς τὸν οἶκον ἐκείνον δὲν εἶναι καμμία θλίψις, ἢ σπύραις, ἢ πῖνα, ἢ δίψα, ἢ τιμωρία, ἢ βασανός, καθὼς λέγει ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκαλύψιν. Αὐτὴ γοῦν εἶναι ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν ἀφίνει τοὺς φίλους του καὶ πάσχοιεν ἰδῶ διαφόρους θλίψεις, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχωμεν μεγάλην χαρὰν, ὅταν ἔρχονται· νὰ ταῖς ὑποδεχώμεθα ὡς δῶρον καὶ χάρισμα, καὶ ὡς ἰατρικόν, ὅπου μᾶς στέλλει μὴ πολλὴν ἀγάπην ὁ Πατὴρ ἡμῶν ὁ Οὐράνιος.

Ἐάν ὁ Κύριος, ὅταν ἐβούλετο ὁ Πέτρος νὰ ἐμποδίσῃ τὸ πάθος αὐτοῦ μετὰ τὴν μάχαιραν, τὸν ἐκαταδίκασε, λέγων· Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θύραν. Τὸ ποτήριον, ὅπου μοῦ ἔδωκεν ὁ Πατὴρ, δὲν θέλεις νὰ πίω; ὀνομάζων ποτήριον ἀποσταλμένον ἐκ τοῦ Πατρὸς, τοὺς ἐμπαιγμοὺς, τιμωρίας, καὶ θανάτου, ὅπου ἐμελλε νὰ πάθῃ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· διατὶ νὰ μὴν εἰποῦμεν καὶ ἡμεῖς τὸ αὐτὸ, καὶ νὰ πιστεῦωμεν, ὅτι πάσαι αἱ θλίψεις καὶ τὰ ἐναντία ὅπου μᾶς ἔρχονται, εἶναι ποτήριον θεραπευτικόν, καὶ ἰατρικόν ὅπου μᾶς στέλλει ὁ ἐπουράνιος ἰατρός, μετὰ πατρικὴν ἀγάπην πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν; Ἰδοὺ λοιπὸν, ὦ Χριστιάνι, μίαν παρακλήσιν καὶ τὴν ἐλπίδα, πιστεύων, ὅτι πάσαι αἱ θλίψεις ἢ ἀπὸ σαρκῶν ἐπήρειαν ἔλθουσιν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλης τινὸς περιστάσεως, εἶναι μία ὠφέλιμος θεραπεία, ὅπου σοῦ στέλλει ὁ Πατὴρ ὁ Οὐράνιος, διὰ νὰ καθαρῶσθῃ ἡ ψυχὴ σου· καὶ εἰάν πικρῶσθῃ εἰς τὴν σὴν γῆσιν, ὅταν τὴν πίνῃς, μὴ βαριθῆς, ὅτι ἡ πικρία ἐκείνη σὲ προξενεῖ τὴν πεθευμένην υἰγιάν, καθὼς τὰ βότανα καὶ ἰατρικὰ τοῦ σώματος, ὅπου κατασκευάζουσιν οἱ ἰατροί, εἶναι ἀνοστα καὶ πικρώτατα. Πολλὰκις δὲ τῶ γὰνθῶν καὶ αἷμα, καὶ κάσσιον, καὶ κόπτον τὰ ἀχρονῶτα καὶ ἐμφαρμίνα μέλι, καὶ ῥίπτουν αὐτὰ· τὰ ὅσα ὅλα ταῦτα δίδουσι πόσιν πολὺν καὶ τιμωρίαν τῷ πάσχοντι· ἔμωσ τὰ ὑπερμίνει καρτερικῶς, γινώσκων, ὅτι ἐξ αὐτῶν ἀπολαμβάνει τὴν πεθευμένην υἰγιάν· ἔτω καὶ πᾶσαι αἱ θλίψεις καὶ τὰ λυπηρὰ, ὅπου μᾶς ἔρχονται εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, εἰσὶν ἰατρικὰ κτηματικὰ, σπιλλόμενα παρὰ τοῦ Οὐρά-

νίου ἰατροῦ εἰς ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς μας. Τοῦτο ἐσημαίωμεν ἡ χολὴ ἐκείνη, ὅπου ἔβαλεν ὁ Τωβὴτ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀπόλαυσε τὸ φῶς. Μετὰ τὴν πικρίαν τῶν θλίψεων λυτρώνεται ὁ ἀμαρτωλὸς ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ἀβλασίαν, κατὰ τὸ Μέγα Γρηγόριον, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ τυφλωμένοι ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, φωτίζονται μετὰ τὴν τιμωρίαν. Ὅταν ἔρριψαν τὸν Ἰωσήφ οἱ ἀδελφοὶ του εἰς τὸ ξηροπήγαδον, δὲν ἐνόησαν τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν, ἕως ὅπου τοὺς ἔστειλεν ὁ Θεὸς τὴν μεγάλην θλίψιν, καὶ τότε ὠμολογοῦσαν, λέγοντες· Δικαίως πάσχομεν αὐτὰ ἔλα διὰ τὴν ἀμαρτίαν, ὅπου κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ μας ἐπράξαμεν. Ἰδὲ, πόσην ὠφέλειαν δίδει ἡ θλίψις, νὰ φωτίσῃ τοὺς τυφλοὺς, καὶ τοῖς ἀγνώστοις νὰ δίδῃ σύνεσιν; Δὲν ἤθελεν ὁ Πέτρος, νὰ τοῦ νύψῃ τοὺς πόδας ὁ Κύριος, ὅτι δὲν ἐγνώριζε τότε τὴν πάνσοφον γνῶμην τοῦ διδασκάλου του, καθὼς αὐτὸς τοῦ εἶπεν, ἐκεῖνο ὅπου κάμνω ἐγὼ, εἰσὺ δὲν ἐξεύρεις τῶρα, ἀμὴ ὑστερὰ θέλεις τὸ γνωρίσει. Ἀφ' οὗ δὲ τοῦ εἶπεν, ὅτι εἰάν δὲν τὸν νύψῃ, δὲν ἔχει μέρος μετ' αὐτοῦ, ἕσταμάτησε μετὰ φόβου πολλοῦ καὶ τὸν ἐνύψεν. Οὕτω καὶ σὺ δὲν γινώσκεις τῶρα τὴν αἰτίαν, διατὶ σὲ πλύνει ὁ Κύριος μετὰ τὰ ὕδατα τῶν θλίψεων, ἀμὴ ὅταν ἴδῃς τὴν λαμπρότητα, ὅπου λάβῃ ἡ ψυχὴ σου ἀπὸ τούτου τὸν νύψῃ τῶν λυπηρῶν, θέλεις εὐχαριστᾶ τῷ Διοσπότῃ, ὅπῃ εἰάν δὲν σὲ ἤθελε νύψῃ, δὲν εἶχες μέρος μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βασιλείαν του. Ἔως ὅπου εἶχεν ὁ ἄσωτος Ἰὼς τὸν πατρικὸν πλοῦτον, ἐξῆδίαζεν, ἔτρωγεν, ἐπινεν, ἔκαμνε τὰ δελτήματα του, καὶ δὲν ἤρχετο ποτὲ εἰς μετανόειαν, ἀμὴ ὡς τὸν ἔκαυσεν ὁ πάνσοφος ἰατρός μετὰ τὸ πῦρ τῆς πενίας, τοῦ λιμοῦ, καὶ τῆς ἄλλης ταλαιπωρίας, ἀφῆκε τὰς ἰδούνας τῆς σαρκὸς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον σωφρονισμένος. Εἶτι κάμνει ὁ κόπικος εἰς τὸν οἶκον, τὸ ῥίνι καὶ ἡ λίμα εἰς τὸν σίδηρον, καὶ ἡ κάμινος τοῦ χρυσοῦ, τὸ αὐτὸ κάμνει καὶ ἡ θλίψις εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἤγουν καθαίρει πάσης ἀσχημίας, καὶ ἐκλαμπρύνει τον. Ἐάν οὖν μᾶς ὠφελοῦσιν αἱ θλίψεις, καὶ πρὸξενούσι τσοῦτον διάφορον, διατὶ νὰ ταῖς μισοῦμεν σὲ ἄφρονες.

καὶ νὰ μὴν εὐχαριστοῦμεν τὸν Ἐπουράνιον ἰατρὸν, ὅπου ταῖς δίδει εἰς ὑγίαν μας, καθὼς εὐχαριστοῦμεν καὶ τὸν σωματικόν, καὶ μετὰ χαρᾶς τὸν πληρώνομεν; Ὅσοι ἔχουσι φῶς παραμικρὸν καὶ φόβον Θεοῦ, πιστεύουν, ὅτι ὅλον ἐκείνο ὅπου τοὺς συμβαίνει, ἔρχεται ἄνωθεν ἐκ Θεοῦ, ὅτι οἱ ἄνομοι δὲν ἤθελαν ἔχη εἰς τοὺς δικαίους ἐξουσίαν τινὰ ἐὰν δὲν ἦτον Θεοῦ παραχώρησις, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Πιλάτῳ· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν ἐν ἐμοί, εἰμὴ ἦν σοι δωδόμενον ἄνωθεν. Καὶ τὸτο εἰ μόνον εἰς τοὺς ἐρατοὺς ἐχθρὸς εἶναι βίβαιον, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀοράτους· ἔτι ἐὰν καὶ σπουδαῖν ὁ δαίμων πάντοτε, νὰ πειράξῃ τοὺς δικαίους, καὶ νὰ τοὺς θλίβῃ, ὅμως ὅλη του ἡ βία καὶ δύναμις εἶναι ματαία, καὶ ἄκαιρος, ἐὰν δὲν τοῦ δώσῃ τὴν ἐξουσίαν ὁ Κύριος. Τοῦτο, λέγω, γινώσκοντες οἱ πιστοὶ, βιάζουσι τοῦ λόγου τους, νὰ νικήσῃν τὸν πειρασμὸν μὲ τὴν θείαν δύναμιν, καὶ δὲν παραπονοῦνται τοῦ μίσου, ὅπου τοὺς θλίβει, οὔτε κυττάζουσι τὸ ὄργανον, ὅπῃ δίδει τὴν ζημίαν. Δὲν λέγουσι τύχην, ἢ ριζικόν, ἀλλὰ πάντα ὑποδέχονται εὐχαρίστως ἀπὸ χειρὸς Κυρίου πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομήματα. Δὲν θυμῶνται κατὰ τῶν θλιβόντων αὐτοὺς, ἢ ἄλλων κτισμάτων, ἀλλὰ μάλιστα τοὺς ἀγαποῦσιν ὡς αἰτίαν τῆς σωτηρίας τους. Καθὼς καὶ Ἰωβ ὁ μακάριος, ὅταν ἔπαθε τσοσάτας ζημίας, δὲν εἶπεν, αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ μου τὰ ἔδωσαν οἱ γονεῖς, αὐτὰ τὰ πικρὰ τὰ ἐγέννησεν ἡ ὀμόζυγός μου, καὶ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, τὸ πῦρ, ἢ παραχῆ τῶν ἀνέμων, καὶ οἱ δαίμονες μὲ ὑπέτησαν, ἀλλὰ εἶπεν· Ὁ Κύριος μου τὰ ἔδωκεν, ὁ Κύριος τὰ ἐπῆρε. Καθὼς ἐφάνη τοῦ Κυρίου, οὕτως ἐγένετο. Εὐλογημένοι νὰ εἶναι τὸ ὄνομά του. Ὁμοίως καὶ ὅταν ἦτον ἀσθενημένος καὶ ὅλος πεπληγμένος, εἶλεγε· Τὰ καλὰ ἐδέχθημεν ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ τὰ κακὰ νὰ μὴν ὑπομεινωμεν; Οὕτω καὶ ὁ Πάγκαλος Ἰωσήφ γινώσκων, ὅτι ἦτον

θεικὴ νυῖσις, νὰ πάθῃ ἐκεῖνο, ὅπου τοῦ ἔκαμαν οἱ ἀδελφοὶ του, δὲν ἰσκανδαλίσθη ποσῶς, οὔτε εἶχεν ἀμυναν κατ' αὐτῶν. Οἱ φιλόσαρκοι καὶ ἀτελεῖς ἄνθρωποι, ὅπῃ διατὴν μικροφυχίαν αὐτῶν, δὲν ἔχουσιν εἰρήνην ποτε, δὲν γνωρίζουσι τῆς θλίψεως τὴν ὀφέλειαν, οὔτε γνωθοῦσι τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ μόνον θυμῶνονται κατὰ τῶν θλιβόντων αὐτοὺς, καὶ ἀμύνονται. Καθὼς ὁ σκύλος, ὅταν τῆ δώσῃ τις μὲ τὸν λίθον, τὸν ἀρπάξει, καὶ δαγκάνειτον ἀπὸ τὸν θυμὸν του, οὕτω καὶ αὐτοὶ βλέπουσι τὸν Θεὸν οἱ ἄφρονες, ὅπου τοὺς παιδεύει, ἀλλὰ μόνον τὰ ὄργανα μάχονται, καὶ διὰ τὴν ἀνυπομονησίαν τες, δὲν ἐγγάζουσι ἀπὸ τὴν θλίψιν τινὰ ὀφέλειαν. Ὁ γνωστικὸς μαθητῆς, ὅταν τὸν δέρῃ ὁ διδάσκαλος, ἢ ὁ πατήρας του, δὲν κυττάζει τὴν ράβδον, νὰ ἀμύνεται κατ' αὐτῆς (ἐπειδὴ αὐτὴ δὲν κινᾶται ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς) ἀλλὰ μόνον δέεται καὶ παρακαλεῖ τὸν μαστίζοντα, νὰ τὸν λυπηθῇ, νὰ τὸν παιδεύσῃ κουφότερον. Οὕτω καὶ ὁ εὐγνώμων Χριστιανὸς, δὲν κυττάζει ποτὲ ἐκείνον, ὅπου τὸν θλίβει, ἐὰν εἶναι τρανήτερος ἢ μικρότερος, ἐὰν δικαίως ἢ ἀδίκως τὸν ἐζημιώσῃν, ἀλλὰ ζητᾷ τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν, λέγων ἐν ἑαυτῷ τοιαῦτα· Πρέπει σε τοῦτο ἀμαρτωλῆ, καὶ ἄλλο χειρότερον. Εὐλογημένοι οἱ οἱ διώκοντες, καὶ οὕτω μεμφομένοι ἑαυτὸν, καὶ θεόμενος ὑπὲρ τοῦ πλησίον, νικᾷ τὸν Διάβολον, καὶ τῆς σαρκὸς τὴν ὑπερηφανίαν. Καὶ ἐὰν ἰδῇ, ὅτι ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ θλίψις ἀξάνει περισσότερον, ὑποδέχεται ταύτην μετ' εὐλαβείας, γινώσκων, ὅτι ὁ Κύριος ἐστὶν ἐν αὐτῇ. Εὐχαριστᾷ αὐτοῦ εἰς τοιαύτην ἀγίαν ἐπίσκεψιν, καὶ οὕτως τὴν ἐλαφραίνει πολλὰ, καὶ μένων νικητῆς καὶ τροπαιοῦχος, ἀπολαμβάνει μισθὸν ἀναρίθμητον. Ὁ θυμαστῆς καὶ ἀπῆτῆτος δυνάμειος τοῦ Σταυροῦ, καὶ μακάριος ὅς τις τὸν γνωρίζει, καὶ εὐχαρίστως αὐτὸν ὑποδέχεται ὡς ἐκ προσώπου Κυρίου διὰ τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν σπιλλόμενον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Η'.

Ὅτι πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦμεν τὰς θλίψεις διὰ τὴν ὠφέλειαν,
ἣν δὲ αὐτῶν ἀπολαμβάνομεν.

Δὲν δύναται νὰ πιστεύσῃ ὁ φιλόσαρκος καὶ μικρόψυχος, ὅτι ὅποτεν μία ψυχὴ εὐσεβὴς καὶ φιλόχριστος ἔχη θλίψεις καὶ πειρασμοὺς, τότε μᾶλλον πλησιάζει τῷ Θεῷ, καὶ αὐτὸς πρὸς ἐκείνην· οὕτως ἔχει ἀναμφισβόλως ἡ ἀλήθεια, ὅτι ὅς τις ὀλίγον πάθη διὰ τὸν Χριστὸν, ὀλίγον ἔχει καὶ τὸν μισθόν, καὶ ὅσον μᾶλλον βασανισθῆ, τόσον παρα Θεοῦ θίλει δοξασθῆ εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν οὐράνιον. Τοῦτο δὲν καταλαμβάνει ὁ σαρκικός, ὅτι ὡς ἀσθενὴς ὅπου εἶναι ἡ σὰρξ, ἐναντιεῖται, καὶ μισᾷ τὸ πάθος ὀλόπιλα. Ἀμὴ ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος, ὅπου εἶναι σχεδὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς τὰ πάθη ἐλεύθερος, τὸ γινώσκει καλά, καὶ ἐξεύρετο, καὶ πάντοτε ἐπιμαλάται νὰ χαλιωνῇ τῆς σαρκὸς τὰς ὀρέξεις, καὶ νὰ τὴν ὑποτάσῃ τῷ πνεύματι, ὡς χεῖρον τῷ κρείττονι. Ὡ τῆς χάριτος, καὶ δυνάμειος τοῦ Σταυροῦ! Ὅταν ὁ Χριστιανὸς ζημιώνεται πράγματα, χρήματα, καὶ ἔτερα ἀξιώματα, τότε μᾶλλον κερδαίνει καὶ ἀποκτᾷ. Ὅταν ἔχη τινὰ βαρῖαν ἀσθενίαν, ἢ ἄλλην θλίψιν, τότε σκιρτᾷ καὶ εὐφραίνεται. Ὅταν αὐτὸν καταφρονᾷ ὁ κόσμος, καὶ τὸν βδελύττεται, τότε εἶναι μάλιστα ἑνδοξος· καὶ ὅταν εἶναι κληρωμένος καὶ δριμυτάτα κολαζόμενος, καὶ πάσχει σκληροτάτον θάνατον, τότε εἶναι μᾶλλον νικητὴς, τροπαιούχος, καὶ ὑπερθαυμαστός. Ὡ τῶν παραδοξῶν πραγμάτων! Οἱ πολέμιοι καὶ φονεύοντες, νὰ νικῶνται φρικτῶς ἐμπαιζόμενοι· καὶ οἱ πολεμούμενοι καὶ φονευθέντες, νὰ μένουσιν ἄτρωτοι καὶ ἐντίμως αἰεὶ δοξαζόμενοι. Ὡ σοφοὶ τοῦ κόσμου, διώκται τῶν Χριστιανῶν, καὶ τῶν ἐναρέτων ἀνθρώπων σκληροὶ πολέμιοι. Τάχα δὲν τὸ γινώθετε, ἄφρονες, ὅτι ὅποτεν ἐξουθενεῖτε καὶ καταπαταῖτε (ὅσον εἰς τὴν σάρκα) τὸν Χριστιανόν, καὶ θάρρειτε, ὅτι ἐσθύσετε τὸ ὄνομά του καὶ παντελῶς ἐξαλείψατε, τότε εἰστε αἰτία ἐσθῆ, καὶ τὸν ὑψώνετε ἐνώπιον Θεοῦ, μὲ

τὰς τιμωρίας ὅπου τοῦ δίδετε; καὶ δοξάζεται παρα Θεοῦ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα; Καθὼς συνέβη τῷ Γωσήφ, ὅπου τὸν ἐπούλησαν οἱ ἀδελφοί τε διὰ τὸν φόβον τους, νομίζοντες μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, νὰ τὸν ἀφανίσουν ὀλόπιλα, νὰ μὴ ἀκουσθῆ πλέον εἰς τὸν κόσμον τὸ ὄνομά του· ἀλλὰ ἐκείνου τόσον ὁ Κύριος τὸν ἐτίμησε, καὶ ἐδόξασε, ὅπου ὅταν ἐπερνα πᾶς ἓνας ἀπ' ἐμπροστάτου, ἐκλινε τὸ γόνυ καὶ ἐπροσκύνατον. Τὸ αὐτὸ γέγονε καὶ εἰς τοὺς τρεῖς παῖδας, οἱ τινες καταφρονήσαντες τὸν ἐπίγειον βασιλεία διὰ τὸν ζῆλον τῆ οὐρανόου, δὲν ἠθέλησαν νὰ προσκυνήσουσι τοὺς θεοὺς αὐτοῦ, οὔτε τὴν τούτου χρυσεῖαν στήλην. Ὅθεν ἐβρίψεν αὐτοὺς ὁ ἀνόητος εἰς τὴν κάμινον, νομίζοντας νὰ ἀφανισθοῦσιν ἀπὸ τὴν στίαν· ἀλλ' αὐτοὶ ἐξῆλθον ἀκέραιοι ἀπὸ τὴν κάμινον τοῦ πυρός, καὶ ἐδοξιάσθησαν ὑπὸ πάντων· ὁ δὲ βασιλεὺς κατησχύνθη, ὁμολογῶν, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλος θεὸς ἰσχυρὸς εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἰς τὴν γῆν νὰ θαυματουργᾷ, εἰμὴ μόνος ὁ θεὸς τῶν Σιδραῖχ, Μισαῖχ, καὶ Ἀβδεναγῶ. Ποῖαν θλίψιν οὖν δριμυτίραν ἐμπόρου νὰ ἔχουσιν οὗτοι οἱ νέοι, ὥσπερ νὰ τοὺς ρίψουσιν εἰς τὴν κάμινον; Ἀλλὰ ὅσον ἦτον ὁ διωγμὸς τρανῆτερος, τόσον μᾶλλον ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἐδοξιάσθησαν. Τὸ αὐτὸ φαίνεται καὶ εἰς τὸν Προφῆτην Δανιὴλ, ὅταν τὸν ἐβρίψαν εἰς τὸν λάκκον, ἔπειτα ἰδὼν ὁ βασιλεὺς, ὅτι δὲν τὸν ἔφαγαν οἱ λέοντες, ἰθαύμασε, καὶ προστάσσει νὰ ρίψουν ἐκείνους, ὅπου τὸν ἐκατάβαλαν, τοὺς ὁποίους ἐξίσχισαν εὐθύς τὰ θῆρια, καὶ ἐκατάφαγαν. Ὡ ἀνθρωπίνῃ σοφίᾳ ψευδομένη, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀφροσύνη καὶ πονηρία· πόσῃ διαφορὰν ἔχεις ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ σοφίαν· ὅτι ὅταν θάρρῃς, νὰ νικᾷς, μὲ τὸ νὰ κακοποιῇς, καὶ φονεύῃς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ, τότε μᾶλλον ὑψώνεις καὶ μεγαλύνεις τους. Κύτταξε τὸν

ἀνέτην Ἡρώδη, πῶς διὰ τὴν θάνατον τὸν Χριστόν, ἐφόνευσε τὴν πληθὺν αἰνέ-
θου· μὴ γινώσκοντας ὁ ἀσύνετος, ὅτι με-
τὸν θάνατον τοὺς ἐπροξένησε τὴν ζωὴν,
καίμνωντάς τοὺς, νὰ ἀπολαύσουσιν τὸν τοῦ
Μαρτυρίου ἀφθαρτον στέφανον· καὶ ὁ φόνος,
μὲ τὸν ὅποιον ἐνόμιζε νὰ τοὺς ἀφανίσῃ,
ἦτον αἰτία, νὰ τοὺς ἐορτάζῃ τώρα ἡ Κτίσις,
καὶ ἔμεινεν αὐτὸς μὲν περιγελασμένος, ὁ δὲ
Χριστὸς ζῶν αἰδίως ὑπερδοξασμένος.

Ἄλλὰ τί νὰ εἰποῦμεν διὰ τοὺς μεγάλους
Βασιλεῖς καὶ Ἀυτοκράτορας, οἱ τινες ἐνόμι-
ζαν νὰ ἐξαλείψουσιν τὴν Χριστιανισμὸν τε-
λείως, ὅταν ἐκόλαζαν τοὺς Πιστοὺς μετὰ
σαῦτα τιμωρικὰ ὄργανα; ἀμὴν διὰ τὴν
εἶναι σοφία, οὐκ βουλὴ κατὰ τοῦ Κυρίου,
ὅσον οἱ Πιστοὶ ἐκολάζοντο, τοσοῦτον ἡ Πί-
στις ἤνθεε, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν Χριστιανῶν
ἐμεγαλύνθη. Ἡ καρτερία Χριστιανῶν εἰς
τὴν ἀγίαν καὶ ἀήτητον Πίστιν· ἐπειδὴ
καὶ καμμία δύναμις ἐξωθεν δὲν ἤμπορεῖ
νὰ σὲ νικήσῃ, εἰς τὴν πιστὴν καρδίαν ἐ-
κείνην ὅπου εὐρίσκειται· ἦτις εἶναι τσοῦτον
στερεωμένη διὰ μέσου σου, ὅπου δὲν φησὶ
θάνατον, διὰ τὸν Χριστὸν τὸν Σωτῆρά
μας. Ὁ ἀγαπῶν τὸν Σταυρὸν, εἶναι καὶ εἰς
θλίψεις εὐρίσκειται, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ Μαρ-
τύριον, στέκει στερεὸς εἰς τὴν Πίστιν, καὶ
σχεδὸν εἰπεῖν, δὲν αἰσθάνεται πλέον Σταυ-
ρὸν, ὡσπερ νὰ μὴ τὸν εἰσῆκων· καὶ αἰ-
σθανόμενος εἰς αὐτὸν τὸν Παράδεισον, ἀ-
γάλλεται μετὰ τοὺς Ἀποστόλους εἰς τοὺς ἐ-
νειδισμούς, καὶ ραπίσματα καὶ ἄλλα τοι-
αῦτα· καὶ οὕτως ἀθλῶν, νικᾷ τοὺς ἀνθρώ-
πους, τὸν ἑαυτοῦ, καὶ τὸν Διάβολον,
καὶ μετὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ πραότητα ταπει-
νῶναι ἐκείνους, ὅπου τὸν θλίβουσι. Καθὼς
εἶναι ἐνάρετος ἀδελφός ὅπου εἶχε θλίψεις
ἀπὸ τινός, μοῦ εἶπεν ἀπάνω εἰς τὴν ἐπό-
θεσιν ταύτην αὐτὰ τὰ λόγια· Ἐγὼ θίλω
νὰ κάμω κόπον μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ,
ὑπομείνων τὰς ὕβρεις καὶ διωγμούς, χωρὶς
ποσῶς νὰ ἀνταποκρίνωμαι, ἕως ὅπου οἱ
θλίβοντές με νὰ με ἀγαπήσουσιν ἑστέρον,
καὶ ὅσοι με ἐδυσφήμισαν, ἔχοντας ἐγὼ εἰς
αὐτὰ ὑπόπλαγχυρίαν, καὶ δέομαι τῶ Θεοῦ
δὲν ἔχω, καὶ λεγώντας καλὸν δὲ ἐκείνους,
νὰ με ἀμῆσουσιν εἰς ὀλίγον καιρὸν, καὶ ὅσοι

ἠθέλησαν νὰ με βλάψουσι, καίμνωντάς τοὺς
ἐγὼ δὲ ἀνταμείψω ὅσον καλὸν δυνηθῶ, νὰ
μετανοήσουσιν τὸ σφάλμα τους, ἐλεγχόμενοι
ἀπὸ τὴν οἰκίαν συνειδήσειν, νὰ ἔλθουσι τα-
χέως, νὰ μοῦ ζητήσουσιν συγχώρησιν. Βλέ-
πεις ἀρετὴν θάνατον; Πολλὰς φορὰς
συνέβαινε τοῦ ἐνάρετου ἀνδρός, καὶ ἐταπει-
νῶναι μετὰ τὴν πολλὴν ὑπομονὴν τοὺς ἐχθροὺς
του, καὶ τοῦτο ἐκ θείας προνοίας καὶ γνώ-
σεως, ἦτις ἐνέργειαν, καὶ ἐγένετο ἡ ἐκδοσις
τῶν πραγμάτων κατὰ τὸν λόγον του. Ἡ
ὑπομονὴ τῶν θλίψεων μᾶς καίμνει, καὶ
νικοῦμεν, καὶ δεξαζόμεσθα αὐτὸν μόνον παρὰ
Θεοῦ ἀλλὰ καὶ παρὰ ἀνθρώποις. Ὅταν ἐκί-
λευσεν ὁ ἀσθεστάτος Νέρων νὰ καθλιώσῃ
εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν Πέτρον, εἶναι ἦτοίαι
εἰπῆ ἄλλος τις πρὸς τὸν βασιλεῖα τὰ λόγια
ταῦτα, ἀρα ψυμάτα ἦτον ἡ ἐχθρὸς; ἦρον·
Ὁ Νέρων, ὅπου τώρα φαίνεται Κύριος
καὶ Δεσπότης, καὶ πᾶς ὁ Ἄσος προσκυνᾷ
καὶ δεξάζει σε, καὶ τὸν πτωχὸν αὐτὸν Πέ-
τρον καταφρονᾷ, καὶ κατέκρινας ὡς κα-
κοῦργον εἰς θάνατον, γίνωσκε, ὅτι θίλω
ἔλθῃ καιρὸς, νὰ σὲ βλασφημῶν πᾶς ὁ κόσμος
καὶ πάλιν τὸ μνημόσυνον τοῦτο τῶ νῦν παρὰ
σοῦ καταφρονεμένου Πέτρον, νὰ πανηγυρίσῃ
ὅλη ἡ Κτίσις χαρμαίνως· νὰ τοῦ κτίσουσιν
εἰς πᾶσαν Πόλιν καὶ Χώραν κολυτῆρος
Ναοὺς νὰ ἀσπαζῶνται μετὰ εὐλαθείας οἱ
βασιλεῖς τὴν εἰκόνα του. Εἰπέτε μοι, ἀδελ-
φοί, μετὰ πόσους κόπους καὶ τρόπους ἐγύρευ-
σεν ὁ Ἀλέξανδρος νὰ κάμῃ, νὰ τὸν προ-
σκυνᾷ ὁλος ὁ κόσμος, καὶ δὲν ἠμῆροσε; καὶ
αὐτὸ ὅπου εἶναι ἀνδρειωμένος, ὡσπὴρ
ἐκείνον, μετὰ ὅλα του τὰ βασιλεία, πλοῦτον,
καὶ ὅλην τὴν δυναστείαν του, δὲν ἐδύννηθη
νὰ ἐπιτύχῃ, ἠξιώθησεν διὰ τοῦ Σταυροῦ
χωρὶς νὰ τὰ ζητήσουσιν ποσῶς, ὁ Πέτρος, ὁ
Παῦλος, καὶ οἱ λοιποὶ Μάρτυρες καὶ Ὅσιοι.
Καὶ διὰ τὸ ὅσον πάθη τις θριμυτέρας θλί-
ψεις καὶ τιμωρίας, τοσοῦτον εἶναι καὶ ἡ δόξα
τρανήτερη, παρὰ εἰς ὅλους τοὺς Ἄγιους·
ἐπειδὴ αὐτὸς ἔπαθε πλέον, παρὰ ὅσον ἠμ-
ποροῦν νὰ πάθουσιν ἀντάμα πάντες οἱ ἀν-
θρώποι. Ὅτι νομίζοντες οἱ ἀχόρταχοι Ἰου-
δαῖοι, νὰ ἀφανίσουσιν τὸ ὄνομα του ἐλόγια,
τῶ ἔδωσαν ἐκλήρας τιμωρίας, ἐνειδισμοὺς,
καὶ καταφρονεμένου θάνατον διὰ τῶν ὁμοίων

τοῦ ἐπροξένησαν τιμὴν καὶ δόξαν εἰς τὸ πάθος ἐκείνο, παρὰ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν. ἘΓ Δαῦμα παραδόξον! Ἀστὴν τὴν ὠραν, ὅπου ἐκρέματο νεκρὸς ὁ Χριστὸς, τότε τὸν ἠμολόγησεν ὁ Ἰσκατόνταρχος Θεὸν ἐληθῆ εἰς τὸ πῆισμα τῶν Ἰουδαίων· ὁ καλὸς ληστής τὸν ἠμολογᾷ Θεὸν, καὶ τοῦ ζητᾷ τὴν Παραδείσον· ἐτι δὲ καὶ τὰ ἀναίσθητα στοιχεῖα ἐθλίβησαν, ἢ γῆ ἐτρόμαξεν, ὁ ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη σκοτιζονται δειχνοντες θλίψιν, ὅτι ὁ Θεὸς καὶ Κτίστης τῆς φύσεως ἔπαθε. Καὶ διατὶ εἶδασιν εἰς ἔκλειψιν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, οἱ λίθοι συντριβονται, ραῖξουν ἀπὸ τὴν θλίψιν τους, δειχνοντες, ὅτι ὁ ἀληθὴς ἀκρογωνιαίος λίθος εἰς διαφόρους τόπους ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων συντριβεται, καὶ αὐτῶν αἱ καρδίαι μένουσιν εἰς ἀπιστίαν, ὡς λίθων ἀναίσθηποιται. Ὁ τίτλος, ὅπου τοῦ εἶδασιν εἰς τὸν Σταυρὸν διὰ καταρρόνησιν τοῦ ἔφρι μεγαλήτερον δόξαν, διατὶ ἦτον ὑψηλὰ, καὶ πᾶς ἕνας ἀνέγνωθεν, ὅτι ὁ Χριστὸς μόνος εἶναι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, τὴν ὅποσαν βασιλείαν δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῆ, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν ἀκμὴν καὶ ἄνθος τῶν θλίψεων, ὅπῃ πρότερον, ὅταν ἔκαμὲν τὰ Δαύματα, καὶ εἶχε τόσῃν τιμὴν, δὲν ἴσπεργε, νὰ τὸν ψηφισουσι βασιλεία. Οἱ νεκροὶ ἀνίστανται εἰς αἰσχύνῃν τῶν Ἰουδαίων, ἐμολογοῦντες, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀληθὴς ζωὴ. Οὐτῷ μένει νικημένη ἡ ἀνθρωπίνῃ σοφία, καὶ ἡδύναμις τῶν ἀσεβῶν Ἰουδαίων ἀφανισμένη καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν σφαλερὰν τους γνώμῃν πλανημένοι, ὅπου ἐθαρρῶσαν, νὰ ἐξαλείψωσιν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, αὐτοὶ εἰ ἀνόητοι τὸν ὑπερύψωσαν, καὶ ἐδόξασαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Αὐτοὶ γούν εἶναι τῶν θλίψεων οἱ καρπὶ καὶ ὠφέλεια, ἦγρον τιμᾷ, δόξα, νίκη, καὶ τρόπαιον εἰς ἐτούτον τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα. Τίς νὰ μὴ ποθήσῃ τὸ πάθος λειπὸν, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τελειότητος, γινώσκων, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι εὐπροσδεκτότερος τῷ Κυρίῳ, ὡς ὅταν εὐρίσκειται κατὰ μίμησιν αὐτοῦ προσηλωμένος μὲ καρτερίαν εἰς τὸν Σταυρὸν; ὅτι οὕτω μᾶλλον νικᾷ τὸν Δαίμονα, καὶ τοῦ λόγου του ὑψώνεται ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους δοξάζεται. Ἐπειδὴ

οὐν αἱ θλίψεις εἰσὶν ὠφέλιμοι, διὰ νὰ εἰσέλθωμεν δὲ αὐτῶν εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν, πρέπει νὰ ταῖς ζητοῦμεν, ἢ καὶ νὰ ταῖς ἐπιθυμοῦμεν, διὰ νὰ μιμηθῶμεν τὸν Κύριον, καὶ ὅταν ἔλθουσι, νὰ ταῖς ἀποδεχώμεσθιν ἀπὸ τὴν θείαν του χάριτος μετὰ χαρᾶς, ὡς λίθους ἀκριβοὺς καὶ μαργαριτάρια ἀτίμητα· καὶ τοῦτο μάλιστα χριστοῦ νὰ κάμνη, ὅς τις ἐπιθυμᾷ νὰ προκοφῇ εἰς τὴν πνευματικὴν πολιτείαν, καὶ ν' ἀπαρνηθῆ τὸν κόσμον τελείως. Ἐπειδὴ ἡ ἀγάπη τοῦ αἰῶνος τούτου εἶναι σαρκικὴ καὶ ἐμποδίζει τὸν θεῖον ἔρωτα, καὶ δὲ αὐτὸ ἐπίγειος ἀγάπη δὲν εἶναι βολετὸν νὰ σέσση τελείως, καὶ νὰ ξεριζωθῆ ἀπὸ τὴν καρδίαν μας, χωρὶς τὴν βοήθειαν τῆς θλίψεως, διὰ τοῦτο ἐχαίρετο εἰς αὐτὰς ὁ Παῦλος καυχόμενος. Ἀλλὰ ἠμπορεῖ τις νὰ εἰπῆ, ὅτι ὁ Παῦλος τὰς ἐπαθύμα, ὅτι ἦτον ἄγιος, καὶ ἐδύνετο νὰ τὰς ὑπομῆνῃ· ἀπὴ ἡμεῖς εἴμεσθιν ἀσθενεῖς, καὶ δὲν ἠμποροῦμεν. Εἰς αὐτὸ σοῦ ἀποκρίνομαι, πῶς ὁ Παῦλος δὲν ἐθαῖρρει εἰς τὴν αὐτοῦ δύναμιν, ἀλλὰ εἶχε εἰς τὸν Θεόν τὴν ἐλπίδα του, ὅτι δὲν τοῦ ἠθέλε δώσῃ περισσοτέραν θλίψιν, ἀπὸ ὅσων ἐδύνετο νὰ βαστάξῃ, καὶ ἐπιβλέπων εἰς τὴν ἄμαχον δύναμιν τοῦ Κυρίου μᾶλλον, ἢ εἰς τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ, τεθαρρῶτως ἔλεγε: Πάντα δύναμαι ἐν τῷ ἐνδυναμῶντί με Χριστῷ. Ὅσοι γούν αἰσθάνονται τινα παράκλησιν ἴσωθιν, καὶ φῶς θεῖκον, μακάριοι αὐτοὶ, εἰάν ἐπιθυμοῦν νὰ θλιθῶσι, διὰ νὰ μιμηθῶσιν εἰς τὸ παθεῖν τὸν Χριστὸν κατὰ τὸ δυνάμενον. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον· ὅτι οὐ μόνον τοὺς Μάρτυρας, ἀλλὰ καὶ τὸν Δεσπότην αὐτὸν δυνάμεθα, εἰάν θέλωμεν, νὰ μιμηθῶμεν μὲ τὴν ἐδικήν του βοήθειαν. Τινεῖς δὲ εἶχασιν τόσον πόθον, νὰ πάθουσιν ὑβρεις καὶ θλίψεις διὰ τὸν Κύριον, ὅπου ὅταν δὲν τοὺς ἤρχοντο ἀπὸ ἄλλους, ἐθλίβον αὐτοὶ ἑαυτοὺς, καὶ διαφόρως ἐκόλαζον, ὡς ὁ Συμεὼν καὶ Δαυιτὴλ οἱ στυλιταί, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὅπου ἐπέρασαν ὀλόγυμνοι τὴν ζωὴν τους, καὶ ὑπερμειναν πενίαν ἐσχάτην, καὶ θλίψεις διάφοραις. Ὅσοι δὲ καλῶν συνήλαθον εἰς θεῖον μῖσος καθ' ἑαυτῶν διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, δύνονται νὰ ζητοῦσι τὰς θλίψεις,

δεόμενοι νὰ τοὺς παιδεύσῃ ὁ Κύριος, ὡς φαίνεται εἰς τὸν Προφήτην Δαβὶδ· ὅς τις γινώσκου πταίστην καὶ ἀμαρτωλὸν ἑαυτὸν, ἐδυσχέρανε, καὶ λυπούμενος, ὅτι διὰ τὴν αὐτοῦ ἀμαρτίαν ἀπόθαναν τόσαι χιλιάδες ἀνθρώποι, ἐδεήθη πρὸς Κύριον, νὰ στρέψῃ πρὸς αὐτὸν τὴν μαστίγα, καὶ ἔλεγε ταῦτα: Ἐγὼ, Κύριέ μου, ἤμαρτησα, καὶ τὸ πονηρὸν ἐποίησα, ἀμὴν αὐτὰ τὰ πτωχὰ πρόβατα οὐδὲν ἔπταισαν· διὸ δέομαί σου, ἄς ἐπιβρῆψῃ κατ' ἐμοῦ ὁ θυμὸς σου. Καὶ πάλιν εἰς ἄλλον τόπον: Δοκίμασόν με, Κύριε, καὶ πείρασόν με. Καὶ πάλιν: Ἐτοιμος εἰς μαρτυρίαν. Ἐπιθεὶ καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας στοχαζόμενος τὴν ὠφέλειαν τῶν θλίψεων, ἔλεγε: Παίδευσόν με Κύριε· ἀλλ' εἰς κρίσιν, καὶ οὐ κατὰ τὸν θυμὸν σου. Ὁμοίως καὶ ὁ Ἀββακούμ, καὶ ἕτεροι πρὸ τοῦ νόμου, καὶ μετὰ τὸν νόμον (τοὺς ὁποίους δὲν γράφω διὰ βραχύτητα), ἐδίοντο τοῦ Κυρίου μετὰ δακρύων, νὰ τὴν κολάσῃ ἐδῶ πρόσκαιρα διὰ ἀμαρτίας, ὅπου ὡς ἀνθρώποι καὶ αὐτοὶ ἐτέλεσαν, διὰ νὰ μὴ τοὺς παιδεύσῃ αἰώνια. Πόσας εὐχαριστίας, λοιπὸν χρεωστοῦμεν νὰ δίδωμεν τῷ Θεῷ εἰς τὰς θλίψεις, καὶ νὰ τιμῶμεν αὐτὰς ὡς τόπον σεβάσμιον, εἰς τὸν ὅπου εὐρίσκεται ὁ Δεσπότης μας, καθὼς αὐτὸς ἐπρόσταξε τῷ Μωϋσῆ, νὰ τιμῆσῃ τὸν τόπον, ὅπου εἶδε τὴν ὄρασιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἀκαθώδη βάραν καὶ τοῦ εἶπε, νὰ μὴ πλησιάσῃ, ἀλλὰ νὰ εὐγάλη τὰ ὑποθήματα, ὅτι ὁ τόπος, ὅπου ἔστηκεν, ἦτον ἅγιος. Ὡραῖον καὶ θαυμαστὸν μυστήριον. Ὅταν ἤθελε νὰ φανῇ ὁ Θεὸς εἰς τὸν οὐρανὸν, ὡσάν νὰ εἰποῦμεν τῷ Πρωτομάρτυρι Στεφάνῳ, τῷ Προφῆτῃ Ἰεζεκιήλ, ἢ ἀπάνω εἰς τὸ ὄρος, ἐφαίνετο μὲ δόξαν πολλήν· ἀμὴν εἰς τὴν γῆν ἐφάνη τῷ Μωϋσῆ εἰς τὸ μεσον τῆς βατου, ὅπου εἶναι ἓνα χορτάρι ἔλον ἀγκίδας καὶ ἀκάνθας ἡμαρτημάτων, διὰ νὰ καταλαβῶμεν, ὅτι ἐκεῖνος ὅπου εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν προσκυνούμενος ὑπὸ τῶν ἁγίων, καὶ δεξαζόμενος, ἐδῶ εἰς τὴν γῆν εὐρίσκεται εἰς τὰς ἀκάνθας τῶν θλίψεων. Καὶ καθὼς ὁ Μωϋσῆς δὲν ἤξιωθη, νὰ ἀπολαύσῃ εἰς τὸ Σίναϊον ὄρος τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, παρέξ ἀφ' εἰς τὸν εἶδεν εἰς τὴν γῆν ἐν μέσῳ τῶν ἀκαθάρτων, οὕτω καὶ

ἡμεῖς κάμνει χρεῖα νὰ κοπιᾶσωμεν νὰ ἀπορῶμεν τὸν Κύριον πρῶτον ἐδῶ εἰς τὴν γῆν εἰς τὰς ἀκάνθας τῶν θλίψεων, ἵνα ἀπολαύσωμεν μετὰ τὴν ζωὴν ταύτην, νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ τῆς οὐρανόθεν μακαριότητος. Ὡ ἀχάριστοι ἡμεῖς καὶ ἀνόητοι! ἵνα εἰς τὰς θλίψεις εἶναι πᾶσα χαρὰ καὶ ἀπολαυσις, διατι νὰ ταῖς μισοῦμεν, καὶ νὰ μὴ ταῖς ποθοῦμεν, μάλιστα ὅπου εἰς αὐτὰς εὐρίσκομεν τὸν Παράδεισον, καὶ αὐτὸν τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ἢ ὄντως εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις; Ὅσοι ἐξεύρουσιν, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ Κυρίου εἰς τὴν ἀσθένειαν τελειώνεται (καθὼς ἐκεῖνος εἶπε τῷ Παύλῳ) συλλογιζόμενοι τὴν ὠφέλειαν τῶν θλίψεων, τὰς ἐπιθυμοῦσιν, αἰσθανόμενοι τὸν Κύριον ἐν αὐταῖς, καὶ ἔχοντες τὸν Παῦλον ὑπόδειγμα, ὅς τις ταῖς ἐπιθυμῶν, καὶ ὑπήγγενεν εἰς αὐτὰς χαρούμενος, καθὼς αὐτὸς λέγει εἰς τὰς Πράξεις: Ὑπάγω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπως μοῦ λέγει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, πῶς ἔχω νὰ ὑπομεινῶ θλίψεις καὶ φυλακὰς, ἀμὴν τίποτε δὲν ἐννοιάζομαι περὶ τούτου, ὅτι οὐ μόνον νὰ δεθῶ εἶμαι ἔτοιμος, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποθάνω διὰ τοῦ Κυρίου τὸ ὄνομα. Καὶ (ἐκεῖνο ὅπου εἶναι νὰ θαυμάζωμεν εἰς τοῦτον τὸν Ἅγιον περισσότερον) ἐπιθυμῶ νὰ πάθῃ καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον διὰ ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην, καὶ νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τῶν ἀδελφῶν του. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Μωϋσῆν φαίνεται, ὅτι δεόμενος τοῦ Κυρίου διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ λαοῦ, ἔλεγεν· ἢ συγχώρησέ τους τὴν ἀνομίαν, ἢ ἐξάλειψόν με ἀπὸ τὴν Βίβλον τῆς ζωῆς. Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Μιχαίας ἔστεργε, νὰ εὐρεθῇ ψεύστης καὶ ἀλλότριος τῶν φωτισμῶν τοῦ Πνεύματος, μόνον νὰ λυτρωθῶν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὰς πληγὰς καὶ αἰχμαλωσίας, ὅπου τοὺς ἐπροφήτευε, λέγων: Ἦθελον νὰ ἦμουν χωρὶς Πνεύματος, καὶ αὐτὰ ὅπου σὰς λέγω νὰ ἦτον ψεύματα. Παραδείγματα κατὰ ἀλήθειαν εἶναι ταῦτα εἰς τὸν Χριστιανὸν ἄκρας τελειότητος· ὅτι αἱ φίλοι τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἀγάπην, ὅπου εἶχασιν, δὲν ἐννοιάζοντο νὰ χωρισθῶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τὴν τοῦ πλησίον ὠφέλειαν. Θίλει φανῆ οὗτος ὁ τρόπος τῆς προσευχῆς εἰς ἓνα ἀμείλι καὶ φίλαντον,

σχεδὸν εἶπεν μία βλασφημία τε καὶ ἀπογνωσίς. Ἄλλ' ὅς τις ἔχει τὸ ἐγκάρδιον πῦρ, νὰ τὸν κατακαίῃ ὁ ζῆλος τῆς τιμῆς τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς τῶν ψυχῶν σωτηρίας, ἔχοντας ἐλπίδα εἰς τὸν Χριστὸν, παραδίδεται εἰς τὰς θλίψεις, καὶ ἐπιθυμᾷ νὰ πάθῃ πᾶσαν κόλασιν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα, καὶ τῷτο γεννᾶται ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην, ὡς εἶρηται: Ὅθεν ὁ ἐλεήμων Θεὸς οὐ μόνον δὲν θυμῶνεται κατὰ τῶν τοιούτων, νὰ τοὺς κολάσῃ, ἀλλὰ μάλιστα βραβεύει, καὶ ἀξιώνει τοὺς δωρεαῖς καὶ χαρίσματα, καθὼς ἔκαμε τοῦ Μωϋσείως, καὶ τοῦ Παύλου. Οὐτε πάντοτε δίδει θλίψιν ἐκείνου, ὅπου τὴν ζητᾷ καθὼς εἰς τὸν Δαβὶδ ἐφάνη σαφέστατα, ὅς τις δεόμενος τῷ Κυρίῳ, νὰ παιδεύσῃ αὐτὸν καὶ τὸν οἶκόν τε, διὰ τὰς αὐτοῦ ἀμαρτίας, καὶ τὸν λαὸν νὰ ἐλευθερώσῃ, μὲ τὴν ὑπερβάλλουσαν ταύτην ἀγάπην, ἔκλινε τὸν μακροθυμὸν εἰς τοιαύτην εὐσπλαγγίαν, καὶ ἔλεος, ὅπου μῆτε αὐτὸν, οὔτε τὸν λαὸν ἐτιμώρησε. Βλέποντες οὖν ἡμεῖς τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἐπροξένησαν εἰς τοὺς ἑναρέτους αἱ θλίψεις, ἠθέλαμεν εἶσθαι τυφλοὶ καὶ ἀναίσθητοι, καὶ πάσης ἀγάπης ὑστερημένοι, νὰ θαρροῦμεν, ὅτι ὁ Κύριος μᾶς παιδεύει εἰς κόλασιν, ἢ πῶς νὰ μὴν ἠμποροῦμεν νὰ ταῖς ὑπομείνωμεν μὲ τὴν ἰδικὴν τοῦ βοηθίαν. Μάλιστα εἶναι καὶ βλασφημία, νὰ τὸ βάλωμεν μόνον εἰς τὴν διάνοιαν, πῶς ὁ Κύριος κάμνει ἀνωφελῆ πράγματα. Ἔτι δὲ, ὅποταν ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν τὰς θλίψεις, καὶ δὲν μᾶς ἔλθουσι, ἔχομεν τὸν μισθὸν αὐτῆς τῆς ἀγίας ἐπιθυμίας, παρεμοιούμενοι μὲ τὴν τεθλιμμένην μας κεφαλὴν Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ὅτι ὑποδέχεται τὴν καλὴν μας προαίρεσιν, καθὼς ἀποδείχνη ὁ Προφητᾶναξ, λέγων· Τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ προαίρεσε τὸ οὖς σε. Ὡ τῆς σημερινῆς ἀμελείας, καὶ πῶς μισῶσι τὰς θλίψεις ἅπαντες; Ἰδοὺ τοῦ Παύλου τὴν πρόρρησιν. Καὶ ἴσονται οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι. Καὶ ἄς λυπηθοῦμεν, καὶ ἄς θαρροῦμεν, ἀδελφοί, ὅτι διὰ τὴν μικροψυχίαν μας δὲν ἔχομεν εἰς τὴν θλίψιν κόθον καὶ ὄρεξιν, γινώσκοντες τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν, καὶ ἄς δεηθοῦμεν τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ νὰ θερμάνῃ μὲ τὸ

τίμιον Αἷμα αὐτοῦ, καὶ νὰ στερεώσῃ τὰς καρδίας μας. Ἄς κυττάξωμεν τοὺς ἀνδρειωμένους στρατιώτας αὐτοῦ, ὅπου εἰδίδοντο χωρὶς δειλίαν τινὰ καὶ ἀφόβως εἰς θάνατον, ἔχοντες εἰς τὸν Χριστὸν τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα τους. Ἐτρεχον εἰς τὸ Μαρτύριον, καὶ ἐδῶν μεγαλοφώνως: Χριστιανοὶ εἴμεσθην. Δὲν ἐσυλλογιζοντο ποσῶς τὰ φοβερά κολαστήρια, οὔτε τὸ πῦρ ἐδειλιούσαν τὸ ἔξωθεν, ἔχοντες ἔσω εἰς τὴν καρδίαν σφοδρότερον πῦρ τῆς ἀγάπης καὶ ζήλου τοῦ Θεοῦ ὅπου τοὺς ἔκαυγε περισσότερο, ὡς ἀληθῆ μέλη τοῦ Χριστοῦ ὅπου ἦσαν, καὶ δὲν ἴδυνοντο νὰ κρύπτουν τὸν Θεὸν ἔρωτα. Ὡς πεφωτισμένοι ἅγιοι Μάρτυρες, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν τὰ σώματα ὑμῶν ἔκουσίως εἰς θάνατον παρεδώκατε. Ὡ τῆς καλῆς πραγματείας σας. Αἵματα ἐδώκατε, καὶ οὐρανούς ἐκληρονομήσατε. Ἀπαρνήθητε τοῦτον τὸν φθαρτὸν καὶ πρόσκαιρον κόσμον, καὶ ἀπολάβετε τὸν ἀφθαρτὸν καὶ αἰώνιον. Διὰ ὀλίγης ὥρας παιδεύειν ἀγάλλεσθε ἀτελεύτητα. Τίς νὰ μὴ ποθήσῃ θλίψεις λοιπὸν, ἐπειδὴ προξενούσι τσιαύτην Μακαριότητα; Νὰ μὲ ἠξίωσεν ὁ Θεὸς νὰ ἐγείρετο ὁλος ὁ κόσμος κατ' ἐμοῦ, νὰ μὲ ἔθλιβαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἄδικα, νὰ μὲ ὑβρίζουν, νὰ μὲ ἐμπαίζουσι, μόνον νὰ μὴ ὑστερηθῶ τοῦ Δεσπότου μου.

Ἐχοντας κόθον εἰς τὰς θλίψεις ὁ μέγας Ἀγγουστίνος, εἰδέτο πολλακίς, καὶ ἔλεγε· Κύριε τιμώρησόν με εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ παιδεύσον. Ἐδῶ θλίψιν καὶ κόλασόν με, μόνον δός μοι εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα συγχώρησιν. Καὶ πάλιν ἄλλην φοράν ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ταῦτα· Χρεῖα εἶναι, ψυχὴ μου, νὰ παιδευώμεσθην καθ' ἡμέραν, καὶ θλίψεις νὰ πάσχωμεν, μάλιστα, εἴαν ἦτον βολετὸν, νὰ ὑπομείνωμεν ἱκανὸν καιρὸν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἄδου τὰ κολαστήρια, ὅπως ἀξιωθῶμεν τῆς δόξης τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, νὰ μᾶς συντάξῃ μὲ τοὺς Ἁγίους του. Δὲν σοῦ φαίνεται πρέπον, νὰ πάθῃς καθὲ κακὸν, διὰ νὰ γένῃς παντὸς ἀγαθοῦ εἰς τὴν ὄντως μακαριότητα μέτοχος; Μὴ βαρῆθῃ γοῦν τὰς θλίψεις τινὰς, ἀλλὰ ἄς ἐρευνήσῃ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, καὶ τὴν προκοπὴν, ὅπου ἐτέλεισεν εἰς τὴν ἀρετὴν, ἔπειτα ἄς κάμῃ, καθὼς τὸν φωτίσει ὁ Κύριος. Τῷτο δὲν

δύνονται να καταλάβουν, ὅσοι εἶναι εἰς τὴν κόσμον τὸν βόρῃον κυλιώμενοι, ὅτι ὡς μεμακρυμένοι ἀπὸ Θεοῦ, ποδοῦντες τὴν γῆν μᾶλλον, ἢ τὸν Χριστὸν, δὲν ζητοῦσι Ἐλίφιν, οὔτε δουλείαν, διατι δὲν ἔχουν ἀκόμη ἰσω-
τους γεῦσιν τινὰ τοῦ Σταυροῦ, ὡς ψοχοί, καὶ φίλατοι. Ἄλλ' ὅς τις ἐγδύθη τὴν φι-
λαυτιαν καὶ Σίλησιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδύθη τὸν Χριστὸν, δοκιμάζων τοῦ Σταυροῦ τὴν γλυ-
κύτητα, οἱ τρίβολοι τοῦ ἔργου ἀγάπης πτερυσιόματα καὶ δωρήματα, τὰ ὅποια ἐξά-
πτουν αὐτοῦ τὴν ὄρεξιν, νὰ παθῇ πάντοτε ἤλους, λόγχαις, σπόγγους, χολῆν, καὶ πᾶ-
σαν πικρότητα, διατι φιλεῖ τὸν σταυρὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὄχι διὰ λόγου του, καὶ δὲν ζῆ πλέον ἢ σὰρξ εἰς αὐτὸν ἀλλὰ μόνου Χριστοῦ ὁ ἰσταυρωμένος. Ἀμὴ ὀλί-
γοι εἶναι τὴν σήμερον, νὰ ἔχουσι τοιαύτην Σέμνην τοῦ πνεύματος, καὶ νὰ βιάζουσι τὴν λόγου τους. Ἄλλ' ὅς τις ἐκ καρδίας ἐπόθησε τὸν Χριστὸν, οὐ μόνον Ἐλίφεις ἐπιθυμῆ, ἀλλὰ καὶ μεγάλην εὐεργεσίαν νομίζει, νὰ τὸν ἀξιώσῃ ὁ Κύριος, νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸ ὄνομα του εἰς διαφόρους κολάσεις καὶ μαρ-
τύρια πάνδεινα, ὡσπερ ὁ Ἰερὸς καὶ Θεο-
φορος Ἰγνατίος, ὅπου ἐδίψα, νὰ τοῦ δώσῃν περίσση μαρτύρια, καὶ ὅλος ἀγαλλιωμένος ἔχαιρεν, ἐξεύρωντας, ὅτι μέλλει νὰ φαγωθῇ ὑπὸ τῶν θηρίων, καὶ μὲ ὑπερβάλλουσαν χαρὰν ἔκραξε· Πότε νὰ ἔλθουν οἱ λέοντες νὰ φάγουν τὰς σάρκας μου; Σίτος ὑπάρχω τοῦ Κτίστου μου, καὶ πρέπει νὰ ἀλεσθῶ ἀπὸ τὰ ὀδόντια τῶν θηρίων, νὰ γίνω ἄρτος ἡδὺς τῷ Κυρίῳ μου. Τώρα ἀρχίζω, νὰ εἶμαι αὐτοῦ μαθητῆς. Δέομαι καὶ ἰκετεύω, νὰ συναχθῶσιν ὅλαις ἢ κόλασαις, σταυροί, θηρία, μελῶν ξεσχισμοί, καὶ πᾶσαν ἄλλην βίασανον δριμυτέραν νὰ πάθω, μόνον νὰ ἀπολαύσω τὸν Δεσπότην μου Χριστὸν τὸν γλυκύτατον.

Ἐπι δὲ ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας ἐπιποθῶν ἰκανὸν καιρὸν, νὰ πάθῃ δι' ἀγάπην Χριστοῦ, καὶ νὰ λάβῃ θάνατον, ἀφ' οὗ ἔφθασεν εἰς τὸν πολυπόθητον Σταυρὸν ἐβόησε πρὸς αὐτὸν τοιαῦτα, μὲ ὑπερβάλλουσαν ἀγαλλίασιν· Ὡ πανάγιε Σταυρε, τόσον καιρὸν παρ' ἐμοῦ ποθέμενος, καὶ νῦν πρὸς τὴν ἐμὴν ἐπιθυμίαν ἐτοιμαζόμενος, ἰδοὺ ἔρχομαι πρὸς σὲ ἀγαλ-

λόμενος, καὶ ὑπόδεξαι χαρούμενος τὸν μα-
ρτύριον ἐκείνου, ὅπου ἐκρημαίσθη εἰς ἰσὴνα. Σταυρὶ πανσοβάσμι, οὐχὶ πλέον αἰσχύνη καὶ καταδίκη ληστών, οὔτε φοβερὸς ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ χαρὰ καὶ νίκη τῶν Ἀθλη-
τῶν καὶ ἀπύκτου τρόποιον, διατι Ἰλαθῆς χάριεν καὶ ὠραιότητα ἀπὸ τὰ ἀχραντα μὲλη τοῦ Δεσπότη, εὐγαλί με ἀπὸ τοῦτον τὸν κό-
σμον, νὰ μὲ ὑπάγῃς πρὸς τὸν ἐμὸν διδά-
σκαλον, ὅτι πρέπει εἶναι διὰ σοῦ νὰ μὲ λάβῃ, ὅς τις διὰ σὲ μὲ ἐλύτρωσεν. Ἐπειδὴ οὖν πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶσα δόξα μᾶς ἴσχυται διὰ τοῦ Σταυροῦ, δεῦτε πάντες οἱ Πιστοὶ ἔλθετε νὰ τὸν ἐγκωμιάσωμεν οἱ φιλόχριστοι, καὶ χαρμονικῶς νὰ ὑμνήσωμεν, λέγοντες ἐξ ὅλης καρδίας πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ Ἀν-
δρείου τοιαῦτα καὶ ἄλλα ὅμοια· Καίριος Σταυρὶ κεχαριτωμένε, λαμπρὸν σημεῖον καὶ ἔνδοξον, φωνὴν εὐγενικώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ δένδρη καὶ ξύλα τοῦ θρυμοῦ, ὅτι σὺ μόνος ἠξιώθης, νὰ βαστάσῃς τὴν τιμὴν τῆς ἐλευθερίας μας, καὶ νὰ ἐκπλύνῃς τὸν ῥύπον τῆς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ τὸν βόρβορον. Σὺ μόνος ἐδυνήθης, νὰ ξεγυμνώσῃς τὸν ἀκόρεστον Ἄδην, καὶ νὰ στρέψῃς εἰς τὸν Παράδεισον τὸν παλαιὸν αὐτοῦ κτήταρα. Ὡ γλυκύτατε Σταυρὶ καὶ παμπόθητε, ἰσοῦ εἶσαι ὁ ζυγὸς ὁ χρηστός, καὶ τὸ ἔνδοξον φλάμπουρον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον οἱ Ἅγιοι πάντες ἀγάλλονται, οἱ Ἄγγελοι συνευφραίνονται, καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ εὐρίσκουσιν ἔλεος. Ἐσοῦ εἶσαι ὁ ὠραῖος ἐκείνος Παράδεισος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εὐγῆκασιν οὐχὶ τίσσαρες, ἀλλὰ πέντε ποταμοὶ σωτηριωδέστατοι, οἱ τινες ἀρδεύουσιν ὅλον τὸν κόσμον, καὶ τὸν ποτίζουσιν. Ἐσὴνα τρίμενος ὁ θάνατος, οἱ Δαίμονες φρίττουσι, καὶ ὀλοφύροντες φεύγουσι. Διὰ σοῦ αἱ πύλαι τῶν οὐρανῶν ἀνοίγονται, καὶ ὁ Πατὴρ εὐμεινίζεται. Ὡς τις λάβῃ θάνατον εἰς ἰσὴνα, εὐρίσκει ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ἐσοῦ εἶσαι τοῦ Νῶε ἢ κιβω-
τὸς, ὅπου μᾶς λυτρῶνεις ἀπὸ τὸν κατα-
κλυσμὸν τῶν ἀμαρτημάτων. Σὺ εἶ ἡ κλί-
μαξ, διὰ τῆς ὁποίας ἀναβαίνομεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς οἱ ἄνθρωποι. Σὺ εἶ ἡ ράβδος καὶ τὸ ξύλον ἐκείνο, ὅπου πηγαζεις ἐκ πί-
τρας ὕδωρ τὸ ζῶν, καὶ γλυκαίνεις τὰ πι-
κρά των Ἐλίφειων ὕδατα. Σὺ εἶ ἡ στάμνος

ὡς Μωϋσείως, ἡ τὸ Μάννα φυλάττεσα, οὐ
 ἐκείνη, ὅπου ἔρωγαν οἱ πατέρες ἡμῶν,
 καὶ κάλιν ἀπέθνησκον, ἀλλ' ἐκείνη, ὅπου
 τις τὸ φάγη, ἀθανατίζεται. Σὺ εἶ ἡ κι-
 νητός, ὅπου φυλάττεται οὐ τὸν νόμον, ἀλλὰ
 τὸν δοτήρα τοῦ νόμου. Σὺ εἶσαι ὁ ἄρκυθος,
 ὅπου τὴν σκιάν τοῦ ὁποῖου ἀπικοιμήθη ὁ
 Ἰλίας, καὶ δυναμωθεὶς ἐπερικάτησεν ἡμέ-
 ρας πησασαίοντα. Ὡ πάντιμα Σταυρὶ καὶ
 κενύδοξε, ὅπως θαυμασίος εἶ, καὶ εκπλή-
 κως ἀξιος, ὅτι διὰ σοῦ, καὶ ἐν σοὶ ἐγένον-
 ται θαυμαστά τερατουργήματα καὶ ἐναντία
 ἰσχυροφύσεως. Τίς εἶδεν, ἢ ἤκουσε ποτὶ νὰ
 κηθῆ διὰ θανάτου ὁ θάνατος; ὕψιζε
 ἐν τὴν λόγγην τὸν θησαυρὸν τῆς χάριτος,
 τίς πληγῶναι, νὰ φωτίζεται ὁ βλασφη-
 μῶν, νὰ λαμβάνη βραβεῖον καὶ χάρισμα
 πῖνος, ὅπου πρό καιροῦ ὀλίγου ἐλησθεῖς,
 καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς μίαν ὄραν εἰς τὸν Πα-
 ράδεισον, προτῆτερα ἀπὸ καθέναν Ἀπόστο-
 ν; Ὅπως θαυμαστός καὶ πανάγιος εἶσαι
 σταυρὶ πανσεβάσμιε, ὅτι ἀπὸ αἰσχύνῃ καὶ
 καταφρόνησις, ὅπου ἦσαν τὸ πρότερον, καὶ
 κιδευτήριον τῶν ληστών, τώρα εἶσαι τιμὴ
 πρῶσεως, δόξα τῶν Δικαίων καὶ καύχη-
 α. Ὡ φυτὸν ἀξιώτατον, ἐμφύτευσον εἰς
 τὴν ἐμὴν καρδίαν τὰς ρίζας σου, ἵνα στε-
 ρεωθῶσι, καὶ ἐκ τῆς πηγῆς τῶν δακρύων
 σου ἀρδευόμενα ποιήσωσιν ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ καρπὸν ὠραῖον καὶ εὐδοκίαν, ἢ μάλ-
 λον εἰπεῖν, μεταμόρφωσόν με ὅλον ἐν σοὶ μέ-
 γαλον θαυμασίον. Ἡ ρίζα σου ἄς στερεωθῆ
 ἐν τοῖς πόδας μου, οἱ κλόνοι σου εἰς τὰς
 ἰσχυράς μου, ἢ κορυφῆ ἐξ τὴν κεφαλὴν μου,
 καὶ διὰ νὰ γίνω ὅλος Σταυρὸς, καθήλωσον
 ἐν τοῖς πόδας μου, νὰ στίκουσιν εἰς εἰσὶνα ἀκί-

νητοι. Δείσε τὰς χεῖράς μου, νὰ μὴν ἐργά-
 ζωνται ἄλλο τίποτας, εἰμὴ τὸ τοῦ Κυρίου
 πανάγιον θέλημα. Ἄνοιξόν μου τὴν πλευ-
 ράν, καὶ πλήρωσον τὴν καρδίαν μου εἰς
 τὸν ἔρωτά σου. Κάμει νὰ μὴν βλέπουσιν
 ἄλλο τὰ ὄμματα, εἰμὴ σὲ, νὰ μὴν ἀκύνει
 τὰ ὄτα, καὶ ἡ ὄσφρησις ἄλλο νὰ μὴν αἰ-
 σθάνεται. Ἀνακαυσου εἰς ἐμὴ, καθὼς ὁ
 Χριστὸς εἰς σὲ ἀνεκαύσατο. Ὡ Σταυρὶ
 γλυκύτατε καὶ παμπόθητε, ἀξιώσόν με νὰ
 κρημασθῶ καὶ ἐγὼ εἰς σὲ, καθὼς καὶ ὁ
 Κύριος, ὅτι εὐκρεπίστορον εἶναι, νὰ σταυρω-
 θῆ διὰ τὸν Δεσπότην ὁ δούλος, παρὲξ διὰ
 τὸν οἰκίτην ὁ Κύριος. Ὡ Σταυρὶ παντευ-
 λόγητε, Σταυρὶ παμμακάριστε, Σταυρὶ σω-
 τηριωδέστατε, δὲν ἰξεύρω νὰ σὲ ἐγκωμιάσω,
 καθὼς σοῦ πρέπει, δὲν δύνομαι κατ' ἀξίαν
 νὰ σὲ τιμήσω, οὐτε νὰ σὲ μεγαλύνω ὡς
 βούλομαι. Βοηθήσατέ μοι, ἀδελφοὶ ἐν Χρι-
 στῷ, μὴ τὰ ἔργα μᾶλλον, ἢ λόγια. Ἄς τὸν
 προσκυνήσωμεν εὐλαβῶς, ἄς τὸν ποθήσω-
 μεν ὀλοφύχως. Καὶ ὅταν ἔρχεται, ἄς τὸν
 περιλάβωμεν, καὶ ἄς τὸν ὑποδεχθῶμεν με-
 τὰ χαρᾶς, ὅτι ἀπ' αὐτὸν μᾶς ἔρχονται ὁ-
 λαις ἢ δωρεαῖς τε καὶ χάριτες. Ὅστος εἶ-
 ναι τὸ κλειδίον, ὅπου μῶς ἠνοιξε τὸν Πα-
 ράδεισον. Μακάριοι ἡμεῖς, εἰάν ἀγαπήσω-
 μεν τὸν σταυρὸν τῶν θλίψεων, καὶ νὰ ταῖς
 ὑπομένωμεν εὐχαρίστως, ὅτι τότε θείλομεν
 εἶσθαι εὐπρόσδεκτοι τῷ Θεῷ εἰς τὴν ζωὴν
 ταύτην, καὶ παρὰ Χριστοῦ ἀγαπώμενοι, ὡς
 σὺν αὐτῷ κακοπαθήσαντες καὶ συσταυρω-
 θέντες. Εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν νὰ συνδο-
 ξασθῶμεν αὐτῷ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶ-
 νας τῶν ἀτελευτήτων αἰώνων. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΘ'.

Πρώτη Παράκλησις τῶν τεθλιμμένων, ἡ ἐπίγνωσις τῶν οἰκίων ἀμαρτημάτων.

Ἐφθάναν ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὰ προγραφέντα Κεφ. πρὸς παρηγορίαν τῶν τεθλιμμένων· ὁμως διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως ἡμῶν καὶ χαννότητα, νὰ γράψωμεν καὶ τινὰς παραμυθίας καὶ παρακλήσεις κοινῶς διὰ πᾶσαν θλίψιν, ὅπου ἡμπορεῖ νὰ τύχη τοῦ κατ' ἐνός ἀπὸ διαφόρους αἰτίας. Ἐπειτα νὰ εἰποῦμεν καὶ μερικῶς διὰ πᾶσαν συμφορὰν καὶ ἐναντιότητα. Πρώτη σου γοῦν ἰατρεία, ὡ τεθλιμμένε, καὶ παράκλησις, ἃς εἶναι αὐτὴ, ἡγουν, πῶς σοῦ ἔπρεπαν περισσότεραις θλίψεσιν ἀπὸ ὅσας ἔχεις, διὰ τὰς πολλὰς ἀμαρτίας σου, ὅτι ὅλοι ἐπράξαμεν ἀμαρτίας, καὶ οὐδεὶς ἀναμάρτητος. Πάντες γὰρ ἐξέκλιναν, κατὰ τὸν Δαβὶδ, ἀμα ἡχρειώθησαν, τίς μὲ ἕνα τρόπον, καὶ τίς μὲ ἄλλον· καὶ εἰάν ἐξετάσῃς τοῦ λόγου σου, θέλεις γνωρίσει, ὅτι δικαίως παιδεύσαι· καθὼς ὠμολόγουν ἐν μέσῳ τῆς φλογός οἱ τρεῖς Παῖδες, λέγοντες· Κύριε ταῦτα πάντα ὅπου ἔκαμες εἰς ἡμᾶς, μὲ ἀληθινὴν κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐποίησας, ὅτι ἡμάρτομεν κατὰ σοῦ, καὶ δὲν ἐτέλεσαμεν τὰ προστάγματά σου, καὶ τὰ ἐξῆς τῆς φῶδῃς. Ἀναλόγησαι γοῦν ὅταν ἔλθῃ σοι τίς συμφορὰ, πῶσαις παρέβῃς τὸ θεῖον πρόσταγμα· πῶσαις φοραῖς ὑπερηφανεύθῃς, ἢ ἐβλασφήμησῃς· καὶ μὲ πόσους ἄλλους τρόπους ἔπαισεις τοῦ Κυρίου, ἀχάριστε, εἰς τοσαύτας εὐεργεσίας, ὅπου σοῦ ἔκαμε· καὶ πόσῃ ἀγάπῃ ἔχεις πρὸς τὸν πλησίον σου, ὅπου χρεωστῆς νὰ τὸν ἀγαπᾷς ὡς τοῦ λόγου σου· καὶ οὕτω θέλεις ἐντραπῆ, αἰσχυνόμενος τὰ ἐγκλήματά σου, καὶ νὰ ὁμολογήσῃς, ὅτι αὐτὴ καὶ σφοδρότερα παιδεύεις σοῦ ἔπρεπε μὲ δικαιοκρισίαν τοῦ Θεοῦ, ὅς τις δὲν ἀφίνει ἀμαρτίαν ἀπαιδευτον, εἴτε τινὰ ἀρετὴν ἀβράβευτον. Ἐὰν ἕνα καὶ μόνον

ἀμάρτημα ὑπερηφανίας τοῦ Ἐωσφόρου ἐτιμωρήθῃ τοσοῦτον αὐστηρὰ, ὅπου ἦτον τὸ ἐκλεκτότερον ποίημα, πόσον πρέπει νὰ παιδευθῆ εἰς σκώληξ ἀνάξιος, ὡς τοῦ λόγου σου, ὅπου τόσαις φοραῖς ὑπερηφανεύθῃς κατὰ τοῦ δημιουργοῦ καὶ Σωτῆρός σου; Μία καὶ μὴν παράβασις τοῦ Ἀδάμ, ἔφερε τόσας ζημίας καὶ βάσανα οὐ μόνον ἐκείνου, ἀλλὰ καὶ παντός τοῦ γένους ἡμῶν· καὶ εἰάν δὲν ἤθελε πάθῃ ὁ Δεσπότης, νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν ἀμαρτίαν αὐτὴν μὲ τὸ Αἷμά του τὸ πολυτίμον, ἰκολαζόμεσθιν ἅπαντες· καὶ σὺ, ὅπου ἐτέλεσες τόσας παρακοὰς καὶ ἐγκλήματα, πόσῃς τιμωρίας καὶ κολάσεως νομίζεις νὰ εἶσαι ἄξιος; Ἐὰν αὐτὰ νουνεχῶς ἰστοχαζουσούν, εἴτε καὶ ἂν ἔπασχῃς, σοῦ ἐφαίνετο οὐδετίποτας, συγκρίνων αὐτὸ μὲ ὅσα σοῦ ἔπρεπον, καὶ ἔπαθον ἄλλοι διὰ μικρότερα ἀμαρτήματα. Διὰ τὰς ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων ἐπύνη ὅλος ὁ Κόσμος εἰς τὸν κατακλυσμὸν ἐκείνον τὸν φοβερώτατον· ἐκαύθησαν αἱ πέντε Πόλεις τῶν Σοδόμων, καὶ μὲ ἄλλαις πικραῖς τιμωρίαις ἐπαιδευθήσαν διὰ τὴν ἀμαρτίαν πολλοὶ καὶ ἀμέτρητοι. Πόση διαφορὰ εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τὴν ὀλίγην θλίψιν, ὅπου σοῦ στέλλει ὁ πανταλήμων Θεός, ἕως ἐκείναις ταῖς φοβερώταταις; Ἐὰν, ὅς τις ὑβρίσῃ ἕνα Βασιλεῖα ἐπίγειον, τὸν κολάζουν τοσοῦτον ἀνελετήμονα, ποταπὴ τιμωρία πρέπει εἶναι ὅπου ἐκαταφρόνεις μὲ τὰς ἀνομίας σου τοσακίς τὸν Βασιλεῖα καὶ Δεσπότην ἀπάσης τῆς Κτίσεως; Κατάλαβε τὴν πολλὴν αὐτοῦ ἀγαθότητα, ὅπου σοῦ δίδει αὐτὴν τὴν ὀλίγην θλίψιν ἐδῶ, διὰ νὰ σὶ λυτρώσῃ τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως, καθὼς ἤθελεν εὐχαριστήσῃ ἕνας ὅπου νὰ ἐχρεώσῃ τινὸς χίλια φλουρία, νὰ πληρώσῃ μόνου τὰ δέκα, καὶ τὰ ἐπίλοιπα νὰ τοῦ ἀφήσῃ ὁ δα-

κιστής. Τούτο γνώσκοντες πολλοί ἐνά-
ρττοι ἄνθρωποι, εἶδοντο τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς
σπείλῃ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην διαφόρου
κολάσεως διὰ νὰ μὴ τοὺς κατακρίνῃ εἰς
ἐκείνην τὴν ἀτελευτήτου. Ἐδῶ μᾶς παι-
δεύει, ἀδελφί, ὁ πολυεσπλαγχνὸς Κύριος
μὲ μίαν ράβδον κάρυνην πολλὰ ἐλαφρὰ
καὶ γλυκύτατα χωρὶς πόνον πολὺν, ἀμὴ
εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν μᾶς κολάζει μὲ μίαν
ράβδον σιδηρᾶν ὀδυνηρῶς καὶ ἐλεεινότετα,
καὶ συντρίβει, καὶ κατατσακίζει μας, ὡς-
περ τὰ ἀγγεῖα τοῦ κεραμῆως, κατὰ τὸν
Δαβὶδ. Ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ράβδῳ σι-
δηρᾷ ὡς σκυῖν κεραιμῶς συντρίβεις αὐ-
τοὺς. Διὸ, ἀδελφί, καθὼς ὁ ληστής ὠ-

μολόγησεν εἰς τὸν Σταυρὸν, πῶς ἔπαθε
δικαία κατὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ, οὕτω
καὶ σὺ γνώρισον, καὶ ὁμολόγησον τὸ αὐτὸ
εἰς τὰς ἑλίψεις σου, καὶ εἰπέ: Κύριέ μου,
δικαίως πάσχω, καὶ περισσότερον μου
ἔπρεπεν. Εὐλογον εἶναι νὰ πονοῦσι, καὶ
νὰ ὀδυνοῦνται τὰ μέλη, ὅπου ἔγιναν τῆς
ἀμαρτίας ὄργανα, καὶ νὰ διώκεται, καὶ
νὰ καταφρονᾶται ὅς τις τὰ σὰ προστάγμα-
τα κατεφρόνησε. Καὶ εἰάν οὕτως εἴπῃς ἐξ
ὅλης καρδίας σου, ἐλαφραίνει ἡ παιδευσίς
σου, ἐξαλείφονται σου τὰ ἀνομήματα, καὶ
ἀξιώνονται, νὰ σοῦ ἐνθυμηθῇ ὁ Διοσκότης,
ὡς τοῦ εὐγνωμόνου ληστοῦ, νὰ σὲ βάλῃ εἰς
τὸν Παραδείσου.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Κ'.

Β'. Ὅτι διὰ τῶν προσκαιρῶν τούτων ἑλίψεων λυτροῦται ὁ τεθλιμμένος τῶν αἰωνίων κολάσεων.

Εἰάν ἐσυλλογίζουσιν τὴν θριμύτητα τῶν
αἰωνίων κολάσεων, σοῦ ἤθελαν φανῆ ἡ με-
γαλύτεραις ἑλίψαις τῆς παρούσης ζωῆς
ὡς παιγνία, ὅτι ἡ μικρότερη κολάσις τοῦ
Ἄδου εἶναι χειρότερη ἀπὸ ὅλαις αὐταῖς
ταῖς πρόσκαιραις. Στοχάζου λοιπὸν, ὦ
τεθλιμμένε, ἐκείνον τὸν ἄχαρον τοπον,
καὶ ζοφωδέστατον, διὰ νὰ νικήσῃς τὸν μι-
κρὸν μὲ τὸν μεγαλύτερον πόνον, καὶ νὰ
οὐσῇς μὲ τὴν μίαν φλόγα τὴν ἄλλην. Ἐν-
νόησον τὴν σφοδροτάτην ἐκείνην βάσανον,
τὸ παμφάγον πῦρ, τὸν βρυγμὲν τῶν ὀδόν-
των, τὸν ψυχρότατον τάρταρον, τὸ σκότος
τὸ ἐξώτερον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα ὄλα ἄξια
Φρύνων καὶ πένθους καὶ ὀδυρμῶν, τὴν φο-
βεράν ὄσφιν τῶν δαιμόνων, καὶ ἀπλῶς τὴν
διαφορὰν πασῶν τῶν κολάσεων, μὲ ταῖς
ὁποῖαις ἔχουσι νὰ τιμωροῦνται πᾶσαι αἱ
αἰσθήσεις ἡμῶν, χωρὶς ἐλεημοσύνην τινα
ἢ ἐλπίδα νὰ τελειώσουσι ποτε· καὶ ἀφ' οὗ
ἱρυνήσῃς τὰ τοιαῦτα ἐπιμαλῶς, ἐνθυμήσου
κόσαις φοραῖς οὐ ἔπρεπε, νὰ κατακριθῇς
εἰς τὰ αὐτὰ κολαστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα μέ-
λλε νὰ φλογίζωνται ἄλλοι διὰ μικροτέρα
ἀμαρτήματα ἀπὸ τὰ ἰδικά σου, διατι ἀπέ-

θανον ἐξάφνου, καὶ δὲν εἶχαι καιρὸν νὰ
μετανοήσουσι. Ἐάν γοῦν εἶσαι ἄξιός τῶν
αἰωνίων ἐκείνων τιμωριῶν, δὲν τὸ ἔχεις
μεγάλην εὐεργεσίαν, νὰ σοῦ δώσῃ ὁ ἐλεή-
μων Θεὸς τὰς μικρὰς ἑλίψεις αὐτάς, ὅπου
ἔχεις, διὰ νὰ λυτρωθῇς ἀπ' ἐκείναις ταῖς
παντοτιναῖς καὶ θριμύταταις; Πόση δια-
φορὰ εἶναι ἀπὸ τὴν ἐδικήν σου πτωχείαν,
ἔως ἐκείνην τὴν ἐσχάτην πνίαν καὶ τα-
λαιπωρίαν ἀνεύκαστον, ὅπου πάσχουσι εἰς
ἐκείνον τὸν ἄχαρον καὶ ἀπαρακλήτου τό-
πον, ὅπου δὲν δίδεται μία ρανίδα νερόν
τοῦ διψῶντος, νὰ καταψυχίσῃ τὴν γλῶσσάν
του; Τί ἔχει νὰ κόμη ἡ ἑλίψις, ἡ ὀδύνη
καὶ πόνος τῆς ἀσθενείας σου, ἡ ὕβρις, ἡ
ἀτιμία, ἡ λύπη, καὶ πᾶσα ἄλλη στινωχω-
ρία, ὅπου ἡμερεῖ νὰ σοῦ τύχῃ ἐδῶ πρόσ-
καιρος, μετ' ἐκείνην τὴν ἄκραν ταλαιπω-
ρίαν, ὅπου θάλουν ἔχη οἱ ταλαίπωροι κο-
λασμένοι, νὰ κοίτωνται εἰς τὸ πῦρ ἐκείνο
τὸ ἄσβεστον, νὰ φλογίζωνται χωρὶς ἄνεσιν
ἀτελευτήτα; Τίς ἄνθρωπος λογικός λοιπὸν
νὰ παραπονεθῇ εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον
ἑλίψιν, μὲ τὴν ὁποῖαν λυτρώνεται τῶν ἀ-
τελευτήτων ἐκείνων κολάσεων; Τίς δὲν

προκρίνη κάλλιον να περάση ὅλη του ἡ ζωῆ εἰς θλίψεις, εἰς ταλαιπωρίας διάφοραις, παρέξ να κολάζεται μετὰ θάνατον ἀτελευτήτα; Ἄκουσον δὲ καὶ ὑπόδειγμα, να πιστωθῆς αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν.

Φαίνεται εἰς μίαν Βιβλὸν ὀνομαζομένην Κῆπος Παραδειγμάτων, εἰς φύλλα. υλζ'. ὅτι ἀπέθανεν εἰς ἄνθρωπος, ὃς τις εἶχε τέκνα καὶ σύζυγον, καὶ ἐπαύριον κατὰ Θεοῦ παραχώρησιν ἀναστήθη ὁ τεθνηκώς, καὶ ὑπῆγεν εὐθὺς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀπέδωκε τῷ Θεῷ τὴν εὐχαριστίαν, ὡς ἔπρεπεν. Ἐπειτα ἠτοιμάσε τὸν οἶκόν του, διαμειράζων πτωχοῖς τὸν πλοῦτον αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἔδωκεν ὀλίγον μέρος, ὅσον τοῦ ἔφθανε, να πορευθοῦν πτωχικὰ. Ἐπειτα ἀναχωρήσας εἰς τόπον ἔρημον, ἔκτισε μίαν καλύβαν πλησίον εἰς ἓνα ποτάμι, καὶ ἀσκήτευσεν μὲ μεγάλην σκληραγωγίαν καὶ τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος εἰσῆρχετο μὲ τὰ ῥάσα ὅλα εἰς τὸ ποτάμι, καὶ ἴσταμά'α, ἕως να παγώσῃ ἀπὸ τὴν ψύχραν τὰ ῥάσα του, καὶ ὅταν ἤθελε γένη ὅλος ὡσπερ ἓνα κομματι κρύσταλον παγωμένον, ἐξῆρχετο μισαποδαμένον ἀπὸ τὸν ποταμὸν, καὶ ἔχων προητοιμασμένον ἓνα χάλκωμα νερόν βραστόν, εἰσέβαιεν ἔσω, καὶ ἔστεκεν ἕως να λύσῃ ὁ πάγος, ἔπειτα ἔμβαιεν πάλιν εἰς τὸν ποταμὸν, ὡς τὸ πρότερον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὸ χάλκωμα, καὶ οὕτως ἔκαμεν ὅλον τὸν χειμῶνα. Οἱ δὲ ἄλλοι Ἐρημίται ὅπου ἦσαν πλησθὲν αὐτοῦ, τὸν ἐνουθετοῦσαν, να παύσῃ τοιαύτην σκληρότητα, ἵνα μὴ θανατωθῆ πρό καιροῦ μὲ τοιοῦτον τρόπον τῆς ἀσυνήθους ἐκείνης κολάσεως. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ταῦτα, ἵαν ἤθελετε εἰδῆ, ἀδελφοί καὶ Πατέρες μου, ὅσα εἶδα ἐγὼ εἰς τὴν κόλασιν, τὴν ἡμέραν ὅπου ἀπέθανον, μεγαλύτερον ἀγῶνα

ἐκάμνετε. Παρακινούμενος δὲ ὑπ' αὐτῶν, να τοὺς ἐξηγηθῆ ταῦτα διὰ τὸν Κύριον, ἀπεκρίνατο. Ὅταν ἐξῆλθεν ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ ἀθλίου μου σώματος, μὲ ἰσυνώδευσεν εἰς νέος λαμπρότατος, καὶ ἀπῆλθον εἰς μέγα λαγκαδίον, ὅπου ἦσαν δύο λίμναις, ἡ μία γεμάτη στία καὶ πῦρ σπινθηροβολοῦσα, καὶ ἡ ἄλλη πάγος καὶ χιόνι ψυχρότατον· αἱ ὁποῖαι λίμναις ἦτον γεμάταις ψυχὰς ἀνθρώπων, καὶ τὰς ἐτιμωροῦσαν οἱ δαίμονες, καὶ εὐγάζοντες αὐτὰς ἀπὸ τὴν μίαν λίμνην, τὰς ἔρριπταν εἰς τὴν ἄλλην, καὶ πάλιν εἰς τὴν ἄλλην, καὶ πάλιν εἰς τὴν πρώτην καὶ οὕτως μὲ ὑπῆγαν εἰς τόπον ζοφώδη καὶ σκοτεινόν, ἀπὸ τὴν ὁποῖον εὐγένασιν φωναῖς, ὄδυρμοί, καὶ ὀλολυγμοί ἀναριθμητοί, ἀμὴ να εἰδῶ τινα δὲν ἐδύνομουν, μόνον ἔδλεκα, καὶ εὐγένασιν ἀπάνω ἀπὸ τὸν πυθμένα τοῦ Ἄδου τινὲς ἄνθρωποι ὅλον πῦρ ὡσάν σπύβαις, καὶ ἤρχετο βρῶμος καὶ δυσωδία ἀνεύκαστος. Βλέπων δὲ ταῦτα ἴδραμαν πρὸς με πλῆθος δαιμόνων, μὲ ἐγκρίφους πεπυρακτωμένους να μὲ ἀρπάσουσι, καὶ τότε φανεῖσα μία λάμψις, ὡς ἄστρον, δὲν τοὺς ἀφῆκεν, ἀλλὰ εἶπεν αὐτοῖς: Ὁ Δεσπότης ἐπρόσταξε, να στρέψῃ εἰς τὸ κορμί αὐτῆ ἡ ψυχὴ, να κάμῃ μετάνοιαν, καὶ οὕτω μὲ ἐζώωσαν. Διὰ τοῦτο, ἀγαπητοί, προκρίνω να κολάζωμαι κάλλιον εἰδῶ καιρὸν ὀλίγον, παρὰ εἰς τὸν Ἄδην αἰώνια. Οὕτως ἐποίει ὁ ἀδαμάντινος, ἕως τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου, ὅπου ἀπῆλθεν εἰς τὰς αἰωνίους μονὰς δι' αὐτῆς τῆς προσκαιροῦ κολάσεως. Ἐχε γοῦν καὶ σὺ ὑπομοντὴν εἰς τὴν θλίψιν σου· μὴ γογγίζης, ἀλλὰ μάλλον εὐχαρίστησον εἰς τὴν καλοσύνην, ὅπου σου κάμνει ὁ πανάγαθος Κύριος, να σὲ λυτρώσῃ μὲ τὸν ὀλίγον πόνον αὐτόν, ἐκείνων τῶν ἀνεκδιηγῆτων κολάσεων.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΑ΄.

Γ'. Παράκλησις. Ἡ ἀπόλαυσις τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος.

Τρίτη σου Παράκλησις ἃς εἶναι ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀφράστου ἐκείνης καὶ ἀρρήτου δόξης τοῦ Παραδείσου, γινώσκοντας, ὅτι ἵαν καρτερικῶς ὑπομείνης τὴν θλίψιν σου,

ΑΜΑΡΤΩΛΩΝ ΣΩΤΗΡΙΑ.

ὃ μόνον λυτροῦσαι τῆς ἄνω εἰρημένης κο-
 λώσεως, ἀλλὰ ἀξιοῦσαι τῆς αἰωνίου Μα-
 καριότητος, ὅπου νὰ ἔχῃς πολλὴν ἀνάπαυ-
 ριν, δόξαν, πλοῦτον, εὐτυχίαν, αὐτάρκειαν
 παντός ἀγαθοῦ, νὰ ἀγαλλίσῃς πάντοτε, νὰ
 μακαρίζῃς τὰς θλίψεις ὅπου σοῦ ἐπροξένη-
 καν τοιαύτην Μακαριότητα. Αὕτη ἡ μελέτη
 γλυκαίνει πᾶσαν θλίψιν καὶ βάσανον, ὅτι
 ἡ ἐνθύμησις τῆς πληρωμῆς κουφίζει τὴν
 πικρίαν τῆς μάστιγος, καθὼς ἤξυραν
 καλῶς οἱ Ἅγιοι πάντες, Ὅσοι, καὶ Μάρ-
 τυρες, γινώσκοντες, ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθῆ-
 ματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν
 δόξαν ἤγουν ὅλα τὰ πάθη καὶ θλίψεις,
 ἵπου ἔχομεν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, δὲν
 κρέπει νὰ τὰ βάνωμεν ποσῶς εἰς τὸν νοῦν
 μας, οὔτε νὰ τὰ κάμνωμεν ἄξια μετ' ἐκεῖνα
 τὰ ἀγαθὰ, ὅπου ἐλπίζομεν νὰ ἀπολαύσωμεν
 ἕως τὴν μέλλουσαν ζωὴν Δεῖα χάριτι. Εὐ-
 ρραίνου λοιπὸν, στοχαζόμενος ἐκείνην τὴν
 Ἐπουράνιον πόλιν, τὰ Βασιλικά καὶ ὠραῖα
 καλᾶτια, τοὺς κρυσταλλοειδεῖς ποταμοὺς,
 καὶ τὴν λοιπὴν ὠραιότητα, ὅπου γραφεὶ ὁ
 Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, διὰ νὰ μᾶς
 δώσῃ νὰ καταλάβωμεν μὲ τοιαύτας μετα-
 ρορὰς μέρος τί ἀπ' ἐκείνην τὴν ἄπειρον εὐ-
 μορφίαν, καὶ πλουσιότητα τῆς μακαριστά-
 τῆς Πατρίδος μας. Ἀναλόγησαι τὸν ἀειθ-
 μὸν τὸν ἀμέτρητον, Ἀγγέλων τε καὶ ἀν-
 θρώπων, ὅπου στέκεται μὲ τόσῃν εὐταξίαν,
 καὶ συμφωνίαν, καὶ ἀγάπην, καὶ ἀγαλλία-
 σιν, εὐφραίνόμενοι, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες,
 ἕμνουσιν καὶ εὐλογοῦσιν τὸν Κύριον, ὁ-
 ποῦ ἐπλήρωσε τοσοῦτον πλουσιοπάροχα τὸν
 μισθὸν τοῦ κόπου τους. Ἀμὴ ἀπάνω εἰς ὅλα
 ἰνθυμάσου, ὅτι ἐλπίζεις νὰ βλέπῃς ἐκεῖνο
 τὸ Δεῖον πρόσωπον, ὅπου ποθοῦσιν οἱ ἅγιοι
 Ἄγγελοι νὰ εἰδοῦσιν, ἐκείνην τὴν Δεῖαν οὐ-
 ράνην, τῆς ὁποίας ἡ ὄρασις εἶναι ἡ τελεία
 Ἰακαριότης. Μὲ τὴν ἐλπίδα ταύτην ὑπέμει-
 νον οἱ Ὅσοι πάντες τὰς νηστείας, ἀγρυ-
 ρίας, καὶ πᾶσας τὰς τῆς ἐρήμου σκληρα-
 ωγίας, πιστεύοντες, ὅτι μὲ τὰς θλίψεις ἐ-
 κείνας ἐκληρονομοῦσαν τὴν ἀτελεύτητον Βα-
 πλειάν. Αὕτη ἡ ἐλπίς ἦτον ἡ ἀγκυρα, ὅπου
 ἱκαμην ὅλους τοὺς Ἄγιους, νὰ στέκεται
 στεροὶ καὶ ἀκίνητοι εἰς τόσους κλύδωνας,
 ὅπου ἔπαθεν εἰς ταύτην τὴν κυματοῦσαν

θάλασσαν τοῦτου τοῦ βίου. Διὰ τῆτο καὶ
 ἡ Δεσπότης μας, ὅπου γινώσκει καλλιώτερα
 πάντων, πόσον πρέπει νὰ πλησιάζωμεν εἰς
 τὴν ἀγκυραν, ἀφ' οὗ ἐκάλεσε τοὺς πτωχοὺς
 μακαρίους καὶ τοὺς πενθοῦντας, καὶ τοὺς
 ἀδίκως δεδιωγμένους, τοὺς εἶπε νὰ χαί-
 ρωνται καὶ ἀγαλλιώνται, διατὶ Δεῖλε εἶναι
 πολὺς ὁ μισθὸς καὶ ἡ πληρωμὴ τους εἰς τοὺς
 οὐρανοὺς. Ἐπειδὴ λοιπὸν οὕτως ἔχει, χαίρει
 καὶ ἀγαλλοῦ εἰς τὰς βασάνους, γινώσκων,
 ὅτι ὅσον εἶναι οἱ πέναι δριμύτεροι, τόσον
 περισσότερον κέρδος σοῦ ἐτοιμάζεται, καθὼς
 ἤθελεν ἔχη πολλὴν χαρὰν ἕνας, ὅπου νὰ
 τὸν ἐλιθοβολοῦσαν μὲ ἄνθρακας, σμαράγ-
 δους, ἀδάμαντας, καὶ ἑτέρους λίθους πο-
 λυτίμους, καὶ νὰ ἐπόνῃ ὀλίγον ἢ σὰρκά τε,
 ἀλλὰ ἡξυρῶντας, πῶς μὲ τοὺς λίθους ἐκεῖ-
 νους, ὅπου τοῦ ἔρριπταν, ἐγένετο πλούσιος,
 ὑπόμεινε μὲ καρτερίαν πολλήν, νὰ εὐχαρι-
 στᾷ μᾶλλον, καὶ ὄχι νὰ ἀμύνεται τοὺς λι-
 θάζοντας. Οὕτως πρέπει νὰ εὐχαριστᾷς καὶ
 σὺ ἐκεῖνους, ὅπου σὲ θλίβουσι, καὶ περισ-
 σότερον τόσον, ὅσον εἶναι ἡ ψυχὴ τιμιώτερα
 τοῦ σώματος, ὅτι ἐκεῖνον μὲν ὠφελοῦσι σω-
 ματικά μὲ τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον, καὶ ἐ-
 σένα πνευματικά καὶ αἰώνια· διατὶ κατὰ
 ἀλήθειαν οἱ πόνοι, οἱ διωγμοί, καὶ αἱ θλί-
 ψεις σου, καὶ πᾶσα ἄλλη ἐναντιότης καὶ
 κακοπάθεια, εἰάν αὐτὰς ὑπομείνῃς μὲ καρ-
 τερίαν, σοῦ Δείλου γένη τόσοι μαργαρίται,
 καὶ λίθοι τίμιοι, νὰ στεφανωθῆς εἰς τὸν
 Παράδεισον. Καὶ διὰ νὰ πιστωθῶμεν
 αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν, ἠθέλησεν ὁ Κύριος,
 νὰ τὴν φανερώσῃ καὶ αἰσθητῶς εἰς τινὰς
 δούλους του, νὰ τὴν ἰδοῦμεν καὶ μὲ τὰ ὄμ-
 ματα τῆς σαρκός, καὶ ἄκουσον νὰ θαυμά-
 σῃς. Μία γυνὴ εὐλαδῆς καὶ ἐνάρετος εἶχεν
 ἕνα πόνεμα εἰς τὸ στήθος γεματο σκώλη-
 κας, ὅπου τῆς ἔτρωγαν τὴν σὰρκα, καὶ ἠ-
 σθάνετο ὀδύνην πολλήν, καὶ ἐθλίβετο πε-
 ρίσσα, διατὶ δὲν εἶδύνετο ἰατρὸς, νὰ τὴν
 θεραπεύσῃ. Μίαν ἡμέραν ἐξομολογηθεῖσα
 εἰς ἕνα Πνευματικὸν ἐμπειρον καὶ σοφώ-
 τατον, τῆς εἶπε, νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα σκώληκα
 ἀπὸ ἐκείνους, ὅπου ἔδαπανοῦσαν τὴν σάρ-
 κα της, καὶ αὕτη δὲν ἤθελε νὰ τοῦ ὑπακού-
 σῃ, διατὶ τῆς ἐφαίνετο πρᾶγμα ἀνάρμοστον.
 Οὕτως ἐπειδὴ τὴν ἐπαρακάλεσε περισσῶς,

τοῦ ὑπήκουσε, καὶ εὐθὺς ὡς τὸν ἔβαλεν εἰς τὴν χεῖρά του, ἐγένη τὴν ὥραν αὐτὴν (ὡ τῆ Σαύματος) ὁ δυσωδέστατος σκώληξ, ἕνα λιθάρι πολῦτιμον, εὐμορφον, καὶ τίσον λαμπρότατον, ὅπου ἔδειχνε νὰ χρειζῆ Θεσαυρὸν ἀνείκαστον. Τότε τὴν ἐνουθετήσεν ὁ Πνευματικὸς μὲ λόγους ψυχωφελεῖς, ἀποδείχνωντάς της, πόσῃ ὠφέλειαν ἐλάβανεν ἀπὸ τὴν ἀφόρητον ἐκείνην πληγὴν καὶ παρηγορηθεῖσα, εἶδετο τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ τὴν Θεραπεύσῃ ποσῶς, ἐπειδὴ ἡ ἀσθένεια τῆς ἔδιδε τοιαύτην ὠφέλειαν. Ἔτι δὲ φαίνεται εἰς τὸν Μεταφραστὴν τῆ, α. τοῦ Σεπτεμβρίου, ὅτι ὁ Ὅσιος Συμεὼν ἱστάμενος ἀπάνω εἰς ἕνα στύλον χρόνους πολλοὺς, ἐσαπήθη ὁ μὲρὸς αὐτοῦ ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον, καὶ ἔτρεχαν σκώληκες· ἀπελθὼν δὲ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σαρακηνῶν πρὸς τὸν Ὅσιον, χάριν εὐλογίας, καὶ ἱστάμενος κάτωθεν εἰς τὸν στύλον, καὶ ἀκροῶμενος τὴν διδασχὴν τοῦ Ἁγίου, ἔπεσεν ἕνας σκώληξ, καὶ λαβὼν αὐτὸν ὁ Ἀρχὼν διὰ εὐλάβειαν, τοῦ εἶπεν ὁ Ὅσιος: Τί τὸν θείεις τὸν βρωμωμένον σκώληκα; ῥίψε τον, νὰ μὴ μολύνῃς τὰς χεῖρας σου, εὐγενέστατε. Ὁ δὲ ἀνοίξας τὴν χεῖρα αὐτοῦ νὰ ἰδῆ, εἶαν ἦτον σκώληξ,

καθὼς τοῦ εἶπε, βλέπει, καὶ ἔγεινεν ὁ Σαύματος) ὁ πρῶν σκώληξ δυσωδέστατος, ἄχρηστος, λίθος ὠραίος τε καὶ ποικίλος ἰδοῦ μὲ πόσαις ἀποδείξαις ἠμῶν πιστωθῆς, ὅτι αὐτὰ, ὅπου τῶρα σέβονται, σοῦ θείλου διδοῦν τότε ἄφατον ἰσχυρίαν καὶ ἀγαλλίασιν, ὅταν ὁ Κύριος ποδεχθῆ εἰς τὸν Παράδεισον, λέγει· Εὐδοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου. Ὁ ποῖαν εἶπεν θείεις λάθη, ὅταν συναριθμῆς τὸν οὐράνιον ἐκείνον στρατὸν, νὰ μετρήσῃς πλείον πῆναν, ἢ δίψαν, ἢ ψύχραν, ἢ πῆσιν, ἢ ἄλλο τί λυπηρὸν, ἀλλὰ τὴν πλησμονὴν τελείαν, αἰδίου ἀνάπαυσης, κραν ἀγαλλίασιν, καὶ παντὸς ἀγαθῆς πλησμένην ἀπόλαυσιν, καὶ ἀπλῶς νὰ κληρονομήσῃς ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ, ὅτι ὁφθαλμὸς δὲν εἶδεν, οὔτε νοῦς ἀνέστανεν νὰ καταλάβῃ δύναται, καὶ ταῦτα ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν ἑκατὸν καὶ χιλίους χρόνους, ἀπὸ ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἐννοῶν οὖν, εἶαν εἶναι δίκαιον νὰ γογγύσῃς νὰ ὑπομῆν καρτερικῶς πᾶσαν βραδίαν ταύτης τῆς προσκαίρου ζωῆς, ὅς τις ἐλπίσει νὰ ἀπολαύσῃ τοσαύτην Μακαριότητα

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΒ'.

Δ'. Παράκλησις. Ἡ μελέτη τοῦ Δεσποτικοῦ Πάθους.

Καθὼς τὸ πάθος καὶ ὁ Θάνατος τοῦ Δεσπότη, ἦτον αἰτία τῆς σωτηρίας μας, καὶ Θεραπεία τοῦ θανάτου, οὕτω καὶ ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐνθύμησις αὐτοῦ τοῦ Πάθους εἶναι Παράκλησις καὶ ἰατρικία πασῶν τῶν θλίψεων, ὅπου μᾶς συμβαίνουν εἰς τὸν Κόσμον. Ὅτι καθὼς ἐκεῖνο τὸ ἀπηγορευμένον ξύλον, ὅπου ἐφάγασιν οἱ Προπάτορες, ἦτον αἰτία τῆς ἀπωλείας μας, οὕτως ἠθέλησεν ἡ Θεία πρόνοια νὰ γένη τὸ ξύλον τοῦ Σταυροῦ αἰτία τῆς σωτηρίας μας. Ὑπὸ τὴν σκιάν τούτου τοῦ δένδρου ἐκάθετο ἡ νύμφη, δοκιμαζούσα τὴν αὐτοῦ εὐκαρπίαν καὶ γλυκύτητα, καθὼς εἰς τὸ Ἄσμα Κεφ. β'. φαίνεται. Τὸ αὐτὸ ἔμπορεῖς νὰ δοκι-

μάσῃς καὶ σὺ ἀπὸ τὴν καῦσιν τῶν θλίψεων εἶαν καθίσῃς εἰς τὴν σκιάν αὐτοῦ τοῦ δένδρου τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μελετῶν μετὰ εὐλαβείας τοὺς πόνους, τοὺς ἐμπαιγμούς, καὶ τὸν ἐπονείδιστον θάνατον, ὅπου ἔλαβεν αὐτὸν ὁ χορηγὸς τῆς ζωῆς. Ταύτην τὴν Θεραπείαν ἔδιδεν ὁ Ἀπόστολος τοῖς βραβίοις, νὰ ἀναλογίζωνται, νὰ μελετοῦν καθ' ἑκάστην τοῦ Χριστοῦ τὸν θάνατον, δὲ νὰ μὴ βαρεθοῦσι τὰς θλίψεις, τοὺς κόπους καὶ διωγμούς, ὅπου εἶχαν νὰ πάθουσι διὰ τὸν ὅσον πλείον ἀσχολήσωμεν εἰς τὴν μελέτην αὐτὴν, καὶ καθίσωμεν ὑπὸ τὴν σκιάν τούτου τοῦ δένδρου, τόσον θείλομεν συναρπάξαι ἀπὸ τὸν καρπὸν αὐτοῦ περισσότερον. Ἐάν

νετο νὰ μᾶς λυτρώσῃ ὁ Κύριος, καὶ νὰ ἐργάσῃ τὴν σωτηρίαν μας με ὀλίγην βάσανον, καὶ βραχυτέραν αὐτοῦ καταφρόνησιν· ἀλλὰ διὰ νὰ φανῇ καλλιώτερα ἢ πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ ἔμπυρος ἀγάπη, καὶ νὰ ἔχωμεν τὸ πάθος του, καταφυγὴν καὶ παραμυθίαν εἰς τὰς θλίψεις μας νὰ ταῖς ὑπομένωμεν, ἠθέλησε, καὶ ἔπαθε τόσον, καθὼς ὁ Ἀπόστολος Πέτρος μᾶς συμβουλεύει εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ Ἐπιστολὴν, λέγωντας: Χριστοῦ παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε. Ὡσπερ νὰ ἔλεγε· Καθοπλισθητε με τὴν μελέτην τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, καὶ δὲν θέλετε γροικῆσαι ποσῶς τὰς πληγὰς καὶ θλίψεις, ὅπου λαμβάνετε εἰς ταύτην τὴν παροικίαν σας, ὅτι αὐτὰ τὰ ὄπλα σᾶς θέλουσι βοηθήσαι. Ἐὰν σᾶς περιλάβουν ἀσθένειαι καὶ πόνοι σωματικοί, ὀπλισθητε, μελετῶντες τοὺς δριμυτάτους πόνους τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, καὶ μετ' ἐκείνους πρᾶντε τοὺς ἰδικούς σας. Ἄν σᾶς θλίβῃ ἡ πτωχεία καὶ ἡ ὑστέρησις τῶν ἀναγκαίων, ἐνθυμηθῆτε τὴν ἰσχυρίαν τῆς πενίας αὐτοῦ, τὸν πτωχὸν καὶ στενωτάτον κράσβατον τοῦ Σταυροῦ, ἐς τὸν ὁποῖον ἀνεπαύθη ὀλόγυμος, μὴ ἔχων, ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει, καὶ εἰς τὴν δίψαν αὐτοῦ, δὲν τοῦ ἔδωκαν κἂν ἕνα ποτήριον ὕδωρ, ἀλλὰ χολὴν καὶ ὄξος πικρότατα. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐκουσίος καὶ ἀνείκαστος τοῦ Δεσπότου πτωχεία, σᾶς κάμνει ὑπομονητικούς εἰς τὴν ἰδικὴν σας. Ἐὰν θλίβεσθε, πῶς καταφρονᾶ καὶ ἐξουθενεῖσας ὁ Κόσμος, ἰδέτε τον, πῶς αὐτὸς εἶναι μάλιστα καταφρονημένος, ἰσταυρωμένος ἐν μέσῳ δύο ληστών, ὑβρίζόμενος ὑπὸ πάντων καὶ ἔμπαιζόμενος ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ τότε θέλετε γνωρίσει, ὅτι ἡ ὕβρις μας δὲν εἶναι κἂν τίποτας· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, δὲν εἶναι βολετὸν νὰ σᾶς τύχῃ καμμία θλίψις, ὅπου νὰ ἦτον ἀπ' ἐκείνην τρανύτερη· διὰ τοῦτο ἔχετε τὴν μελέτην αὐτὴν, Θεραπείαν κατὰ τῶν θλίψεων, καὶ μὴ λυπεῖσθε ποσῶς, ἀλλὰ χαίρεσθε με τὸν Ἀπόστολον, γινώσκοντες, ὅτι εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ Πάθος τοῦ Χριστοῦ εὐρίσκειται ἡ σωτηρία, ἡ ζωὴ καὶ ἡ Θεραπεία μας. Λοιπὸν ἐργάζου, ὡς τε-

θλιμμένε, ταύτην τὴν ἰατρειάν εἰς ἔλα τὰ πάθη σου, συλλογιζόμενος ὅσα ὑπέμεινε δι' ἀγάπην σου ὁ Θεὸς καὶ Δεσπότης σου, ὅτι τότε δὲν τολμᾶς ν' ἀνοιξῆς στόμα, νὰ παραπονεθῆς εἰς τὰ θλίψεις σου, ἀλλὰ μάλιστα θέλεις χαίρεσαι, πῶς ἤξιωθης νὰ γίνῃς παραμικρὸς μιμητὴς τοῦ πάθους του. Καθὼς τὸ ἐναντίον ἠθέλεις ἐντραπῆ, ἂν σοῦ ἔστειλεν εὐτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, χωρὶς νὰ πάθῃς τίποτας δι' ἀγάπην του, ὅτι τότε ποσῶς εἰς τὴν πολιτείαν δὲν τοῦ ὀμοιάζεις. Εἰπέ μου, ἐὰν ἠθέλεις εἰδῆ τὸν ἐπίγειον Βασιλέα σου, νὰ περιπατῆ ἀνυπόδητος εἰς τὸν δρόμον, νὰ εἶσαι εἰς τὴν συνουσίαν αὐτοῦ, δὲν τὸ εἶχες διὰ ὄξυν καὶ ἔπαινον, νὰ τοῦ ἀκολουθῆς με τὸν αὐτὸν τρόπον; Οὕτως ἔκαμαν οἱ δούλοι τοῦ Προφῆτου Δαβὶδ, καθὼς φαίνεται εἰς τὴν β'. Βίβλον τῶν Βασιλειῶν, ὅτι φεύγων αὐτὸς ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, διωκόμενος ὑπὸ Ἀβεσσαλωμ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ἐπεριπάτει ἀνυπόδητος, ἔχων τὴν κεφαλὴν σκεπασμένην καὶ κλαίωντας· με τὸν ὁποῖον τρόπον τοῦ ἀκολουθοῦσαν ἔλκει οἱ δούλοι του, διὰ νὰ δείξουν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν αὐθέντην αὐτῶν. Ἐὰν οὖν διὰ τὸν ἐπίγειον ἔκαμνες τόσον, καὶ ὑπέμενες στενοχωρίαν μετὰ χάρας δι' ἀγάπην του, πῶς μᾶλλον πρέπει νὰ κάμῃς διὰ τὸν Χριστὸν τὸν Οὐράνιον Βασιλέα σου; Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οἱ ἀληθεῖς καὶ εὐγνώμονες δούλοι του, ὅταν ἰδοῦσιν, ὅτι δὲν τοὺς στέλλει θλίψεις ὁ Κύριος, ταῖς εὐρίσκουσιν αὐτοὶ ἀπὸ λόγου τους, θλίβοντες τὴν σάρκα με νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ προσευχάς, καὶ ἄλλους ἀγῶνας, διὰ νὰ συμπάσχουν με τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ μιμηθῶσι τὸ Πάθος του. Ἐὰν οὖν αὐτοῦ ἐκουσίως πεθῶσι τὰς θλίψεις, ὅπου δὲν τοὺς στέλλει ὁ Κύριος, διατὶ νὰ μὴν ἀποδεχθῆς ἐσὺ αὐτὰ τὰ λυπηρὰ, ὅπου σοῦ ἔρχονται ἀπὸ τῆς πανσόφου προνοίας αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς εἰς αὐτὴν τὴν εὐσπλαγχνον παιδείου; Ἐπ' ἀληθείας, ἐὰν ἔχωρη φθόνος εἰς τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους, ἄλλου τινὸς δὲν ἐζήλευαν, ὡσπερ ἐκείνου, ὅπου πάθη διαφόρους θλίψεις ἔνεκεν τοῦ Χριστοῦ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, διὰ τὴν μεγάλην ἀνταμοιβὴν καὶ βραβεῖον πλου-

οιοπάροχον, ὅπου ἔχει νὰ λάβῃ εἰς τὸν Παράδεισον. Γνώρισον οὖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν, εἰάν εἶσαι δούλος πιστὸς τοῦ Κυρίου σου, καὶ εὐχαριστήσας, δόξασον αὐτοῦ τὸ πανάγιον ὄνομα, ὅπου σὲ ἀξιῶναι καὶ γίνεσαι αὐτοῦ μιμητῆς· καὶ οὕτω

σου θείλουσι γένη γλυκεία τὰ τῶν θλίψεων ὕδατα, μετὴν ἐνέργειαν τοῦ Σταυροῦ, καὶ ζωὴς ἐγλυκαίνθησαν καὶ τῆς Μερρίας τὰ πικρότατα νάματα, ὅταν ἔβαλεν εἰς αὐτὰ τὸ ξύλον ὁ Μωϋσῆς, ὅπερ ἐσήμεινε τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ πανάγιον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΓ΄

Πέμπτη Θεραπεία, ἡ Προσευχὴ.

Ἄπαντα ἡ Θεία καὶ Ἱερὰ Γραφή τῆς νέας τε καὶ παλαιᾶς Διαθήκης, μᾶς παρακινᾷ κατὰ πολλὰ εἰς τὴν Προσευχὴν, καὶ κηρύττει μᾶς τὴν ἑπερθαύμαστον ἀρετὴν καὶ εὐγένειάν τῆς Ἀμῆ ἃς ἀφήσωμεν τὰς ἄλλας ἐνεργείας, ὅπου κάμνει, καὶ μόνου ἃς εἰπαῦμεν διὰ τὴν ἐδικήν μας ὑπόθεσιν. Κυρίως καὶ καθολικὰ μετὴν προσευχὴν εὐρίσκομεν εἰς τὰς θλίψεις βοήθειαν, καθὼς πολλάκις ἐφάνη. Ὁ Προφητὰναξ λέγει, πῶς ὅταν εἶχε θλίψιν τινὰ, ἐβόα πρὸς Κύριον διὰ προσευχῆς, καὶ εὐθύς τὸν ἐλύτρωνεν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν γ΄ κ΄ καὶ ριδ΄. Ψαλμὸν, καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς. Καὶ διὰ τοῦς Ἑβραίους λέγει ὁ αὐτὸς, ὅτι πολλάκις ἐβόων πρὸς Κύριον, καὶ ἐλύτρωνέ τους ἀπὸ τὰς θλίψεις. Ἰσαούτως καὶ ὁ Βασιλεὺς Μανασσῆς, διὰ προσευχῆς ἔτυχε παρὰ Θεοῦ λύτρωσιν, καὶ ἀμαρτημάτων συγχώρησιν. Οἱ Θεοπάτορες, καὶ ἡ τοῦ Σαμουὴλ Μήτηρ Ἄννα διὰ προσευχῆς ἐλυτρώθησαν τῆς στειρώσεως. Καὶ ἀπλῶς αὐτὸ τὸ καταφύγιον εἶχασιν ὅλοι οἱ Ἅγιοι δούλοι τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς θλίψεις τους, ὅτι δὲν μακραίνει ποτὲ ἡ εὐσπλαγγνία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆν προσευχὴν τοῦ δικαίου, καθὼς αὐτὸς ἔταξε, λέγων: Ἐπικάλῃσον με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου, καὶ ἐξελοῦμαι σε, καὶ δοξάσεις με. Καθὼς ἔσοι περιουσι μεγάλου καὶ βαθύν ποταμόν, διὰ νὰ μὴ δειλιάσουν, δὲν κυττάζουσι τὰ ποτάμια ὕδατα, ἀλλὰ ἀπάνω πρὸς Οὐρανόν, οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅταν μᾶς περικυκλώσων τὰ τῶν θλίψεων ὕδατα, ὅπου συμβαίνουσι πολλάκις εἰς τὴν παροικίαν μας, μὴν ἔχωμεν εἰς τὴν θλίψιν τὰ ὁμμα-

τα, διὰ νὰ μὴ ταραχθοῦμεν, ἢ νὰ μικροψυχῶμεν, ἀλλὰ μᾶλλον ἃς στραφοῦμεν πρὸς Οὐρανόν, ὅπου εἶναι ἡ σωτηρία μας, ἐπικαλοῦμενοι μετὴν δέησιν ταπεινὴν τὴν θείαν χάριν καὶ ἔλεον, ὅτι ἐξ Οὐρανοῦ μᾶς ἔρχεται ἡ βοήθεια. Καὶ διατὶ ὀρέγεται ὁ Κύριος, νὰ τρέχωμεν πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς θλίψεις μας, διὰ τοῦτον τὰς στέλλει πολλάκις, διὰ νὰ μᾶς σύρουν τὰ λυπηρὰ πρὸς ἐκεῖνον, διατὶ εἰμεσθεν ὡς τὰ βρέφη, ὅπου ὅταν δὲν τοὺς λείπει τίποτε, οὔτε τινὰ θλίψιν ἔχουσι, γυρίζου ὀλημερῆς, καὶ παίζουσι, χωρὶς νὰ ἐνθυμηθοῦν τῶν γονέων τους· ἀμῆ ὅταν πεινάσουν ἢ πῆσουν καὶ βαρῆσουσι ποθὲν, τότε τρέχουσι εἰς τοὺς γονεῖς μετὰ δακρύων, νὰ τοὺς δώσουν βοήθειαν. Τὸ θυμίαμα εἶναι τῆς προσευχῆς ἀντίτυπον, τὸ ὁποῖον ὅταν τὸ βάλῃς εἰς τὰ ἀνθράκια, ἀνεβαίνει ἡ εὐωδία πρὸς Οὐρανόν. Οὕτω καὶ ἡ προσευχὴ γενομένη εἰς τὸ πῦρ τῶν θλίψεων, κατευθυνθεῖσα ἀνέρχεται πρὸς τὸν Κύριον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μᾶς ἔρχεται ἡ βοήθεια. Μὴ νομίσετε, ὅτι ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἅγιοι Πατέρες τὴν Προσευχὴν περισσότερον ἀπὸ ὅλα, ἀλλὰ διατὶ ἐγνώριζαν τὴν ἀκρίβειάν τῆς, ὅτι καθὼς αὕτη εἶναι μέσου, καὶ λαμβάνομεν ὅλα τὰ καλά διὰ μέσου τῆς, οὕτως ἀκόμη λυτροῦμεσθεν δι' αὐτῆς πάντων τῶν κακῶν καὶ δυσχερῶν, ὅπου μᾶς συμβαίνουσι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Δεσπότης ἔλεγε τοῖς ἑαυτοῦ Μαθηταῖς: Γρηγορεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Καὶ πάλιν ὁμιλῶντας διὰ τοὺς διωγμοὺς ὅπου θείλουσι εἰ-

σται τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, εἶπε: Γρηγορεῖτε, καὶ προσεύχεσθε ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ τὰ δυνηθῆτε, νὰ ὑπομείνετε αὐτὰ ὅλα τὰ θλίβερά, ὅπου μέλλει νὰ ἔλθουσι, τὸ ὅποιον κáμνοντες καὶ ἡμεῖς, θέλομεν εὐρηβοῦθαιαν. Ἐπειὶ οὖν ἡ προσευχὴ εἶναι τοσοῦτον ὠφέλιμος, μὴ βαρεθῆς, νὰ μελετῆς ἡμέραν καὶ νύκτα τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ,

καὶ νὰ προσεύχεσαι εἰς τὰς θλίψεις. Καὶ εἰάν ἰδῆ ὁ φιλόποις καὶ πολυελεος Κύριος, ὅτι συμφέρει σοι ἡ θεραπεία τοῦ σώματος, δίδει σου τὴν. Εἰ δὲ πάλιν εἶναι διὰ κόλασιν τῆς ψυχῆς σου, κάλλιον νὰ εἶσαι ἀσθινῆς πρὸς ὦραν τῷ σώματι, πάρεξ νὰ τιμωρεῖσαι αἰωνίως εἰς τὴν Ἄδην τὰ κολαστήρια.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Κ Δ'.

Μία μελέτη εἰς τὰς θλίψεις λίαν ὠφέλιμος.

Αὐτὸ, ὅπου εἶπαμεν εἰς τὸ ἄνωθεν Κεφ. ἴκτου ἡ γνώμη μας μόνον διὰ τὴν νοερὰν Προσευχὴν. Τώρα πάλιν γράφομεν τὴν μελέτην ταύτην, διὰ τοὺς ἰδιώτας καὶ ἀπλουστέρους, ἧτις εἶναι πολλὰ ὠφέλιμος διὰ τὴν ὑπέθεσιν ταύτην τῆς θλίψεως. Τὸ ἀρχαιότερον τίλος γοῦν αὐτῆς τῆς μελέτης εἶναι, νὰ καταλάβῃς τοῦ λόγου σου, ἄνθρωπε, ψυχῇ τε καὶ σώματι, τί ἦσουν πρὸ τῆς γεννήσεως, καὶ τί εἶσαι τὴν σήμερον, ὅτι ἀπὸ τὴν ἐπίγνωσιν ταύτην καταλαμβάνεις καὶ τὸν Θεόν, ὅπου εἶναι δύο μεγάλα χαρίσματα. Διὰ τὰ νὰ ἔλθῃς γοῦν εἰς ταύτην τὴν γνώσιν, ἐρευνήσον, καὶ στοχάσῃς τὰ κάτωθεν ἑπτὰ πράγματα. Πρῶτον. Τί ἦσουν πρὸ τοῦ νὰ γεννηθῆς εἰς τὸν Κόσμον, ὅπου δὲν εἶχες ψυχὴν, οὔτε σῶμα, ἢ τινὰ αἰσθησιν, ἀλλὰ ἦσουν οὐδετικότητας, ὅπου εἶναι ὀλιγώτερον ἀπὸ ἓνα ἄχυρον ἢ χαρτάριον ὅτι αὐτὰ μὲν ἔχουσιν τὸ εἶναι καὶ ὑπαρξιν, καὶ σὺ δὲν εἶχες, ἀλλὰ ἦσουν οὐδὲ κáν τίποτες, δηλονότι πρὸ τῆς συλλήψεως. Δεύτερον. Στοχάσῃς τὴν εὐσπλαγγίαν τοῦ παναγάθου Θεοῦ, ὅπου σὲ ἔκαμε κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοιωσιν, δίδωντάς σου τὸ σῶμα, μὲ ποικιλίαν ὀργάνων, μελῶν, καὶ αἰσθήσεων, καὶ τὴν ψυχὴν μὲ τὸν νοῦν, καὶ τὴν θέλησιν, ἐνθύμησιν, καὶ ἄλλας δυνάμεις. Γ'. Ἐνόησον πόσην εὐχαριστίαν ἔπρεπε νὰ δείχῃς πρὸς τοῦτον τὸν πλουσιόδορον καὶ πανάγαθον εὐεργέτην σου, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἔλαβες τοιαῦτα χαρίσματα, πόσον εἶσαι χρεώστης νὰ τὸν δο-

ξάζῃς, μὲ πόσην ἐπιμέλειαν νὰ τοῦ δουλεύῃς, καὶ νὰ φυλάγῃς, νὰ μὴ τοῦ σφάλῃς ποσῶς, διὰ τὰ νὰ μὴ τὸν παραπικράνῃς, ἐπειδὴ, ἂν εἶχες λάβῃ μόνον μίαν εὐεργεσίαν ἀπὸ τινὰ πρόσκαιρον Ἄρχοντα, ἠθέλησεν τὸν ἀγαπᾶ εἰς ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας σου, καὶ νὰ σεβαίῃς εἰς διαφόρους κινδύνους τῆς ζωῆς, διὰ τὰ μὴ φανῆς πρὸς αὐτὸν ἀχάριστος. Δ'. Ἀναλογίζου τὴν πρὸς αὐτὸν τὸν Κτίστην ἀγνωμοσύνην σου, διατί ἔπραξες ὅλον τὸ ἐναντίον, ἀφ' ὅσον ἦσουν χρεώστης νὰ κάμῃς, ὅπου ἀντὶ νὰ τὸν ἀγαπᾶς, νὰ τὸν ὑμνῆς, νὰ τὸν δοξάζῃς, καὶ νὰ τοῦ εὐχαριστᾷς εἰς τὰς δωρεάς, ὅπου ἔλαβες παρ' αὐτοῦ, τὸν ἑκαταφρόνησες τοσαύτας καὶ παρεπικράνεις, ἀγαπήσας πρόσκαιρα καὶ μάταια πράγματα, καὶ προτιμήσας τὸ κτίσμα παρὰ τὸν Κτίσαντα. Ε'. Στοχάσῃς πόσας τιμωρίας σοῦ ἔπρεπαν, διὰ τὴν ἀχαριστίαν σου ταύτην, πόσον δίκαιον εἶχε ὁ Κύριος νὰ σὲ ὑστερήσῃ ἀπὸ τὰ χαρίσματα ὅλα ὅπου σοῦ ἔδωκε· καθὼς ἔκαμε τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐσας, ὅπου διὰ μίαν καὶ μόνον παρακοὴν αὐτῶν, τοὺς ὑστερήσῃ τῆς Μακαριότητος, ὅπου εἶχασιν πρὶν ἀμαρτήσῃν· καὶ εἰάν οὕτως ἔχῃ, μὲ πόσην παιδείσιν, σοῦ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῆς διὰ τοσαύτας παρακοάς καὶ ἀχαριστίας σου. Ἐάν αὐτὸν τὸν ὑπέρτιμον καὶ λαμπρότατον Ἄγγελον ἐξώρισεν εὐθύς ἀπὸ τὸν Παράδεισον, μὲ ὅλους τοὺς ἐμόφρονας, διὰ τὴν ὑπερηφανίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς κατεδίκασε καὶ κατέκρινεν εἰς τὴν αἰώνιον

κόλασιν, πόσον πρέπει νὰ πάθῃς ἐσὺ, ὅπου ὑπερφηανεύθῃς τοσάκις, καὶ ἐναντιώθῃς τῆς Δεῖας μεγαλειότητος; οὗτος ὁ στοχασμός σε θέλει κάμῃ κατ' ἀλήθειαν, νὰ ὑπομένης ὅλας τὰς θλίψεις σου, καὶ νὰ ὁμολογήσῃς, ὅτι ὀλιγώτερον πάσχεις ἀπὸ ὅσον σοῦ ἔπρεπεν· οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ νὰ θαναμάζῃς, πῶς σε βαστᾷ ἡ γῆ, πῶς φωτίζει ὁ ἥλιος καὶ θερμαίνει σε, πῶς σε ὀροσίζει τὸ ὕδωρ, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, πῶς ὑπομένουν τὰ στοιχεῖα, καὶ ἔλα τὰ κτίσματα, καὶ δὲν ἐγείρονται κατὰ σοῦ, νὰ σε θανατώσουσιν. Ἐκτον. Ἐνόησον τὴν ἀγαθότητα τοῦ Δεσπότου μας, ὃς τις δυνάμενος νὰ σε τιμωρήσῃ βαρέως, οὐ μόνον μὲ πρόσκαιρον, ἀλλὰ καὶ μὲ αἰώνιον κόλασιν, σε ὑπεμένει ἢ ἀπειρος εὐσπλαγγνία του, ἀναμένωντας τὴν μετάνοιάν σου· καὶ ἐὰν σε παιδεύῃ παραμικρὸν μὲ ὀλίγην θλίψιν, τὸ κάμνει μὲ πατρικὰ σπλάγγνα διὰ καλὸν σου, διὰ νὰ εὐγῆς ἀπὸ τὴν κακὴν ἐδὸν νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν εὐθειαν, κεκαθαρμένος διὰ τῶν θλίψεων, καὶ οὕτως νὰ σε ἀξιῶσῃ τῆς Οὐρανοῦ Μακαριότητος. Ποῖος πατὴρ ἔδειξε ποτέ τοσοῦτον σπλάγγνος εἰς τὰ παιδιά του, ὅσον ὁ φιλόστοργος καὶ εὐσπλαγγνος οὗτος πρὸς ἐσένα, ἀχάριστε; Ποῖος φίλος ἐφύλαξε ποτέ εἰς τὸν Κόσμον τόσῃν ἀγάπην καὶ πίστιν πρὸς τὸν φίλον αὐτοῦ, ὅσον ὁ πανάγαθος οὗτος πρὸς σέ; ὃς τις ποτέ δὲν σοῦ ἔλειψεν εἰς ὅλας τὰς χρείας σου, μὲ ὅλον ὅπου ἐσὺ ἐψεύσθῃς πρὸς ἐκεῖνον τοσάκις, ἀγνωμονέστατε; Ὅντως εἰς ἐσένα ἐπληρώθη τὸ ῥητὸν ἐκεῖνο τοῦ Ἡσαΐου, ὅπου λέγει, ὡς ἐκ προσώπου Κυρίου. Ἐφύτευσα ἄμπελον, καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν, καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας. Νῦν οὖν ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς διαρπαγὴν, καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτῆς, καὶ ἔσται εἰς καταβάτημα. Ἐβδόμον καὶ τελευταῖον. Ἐνθυμῶ μὲ πόσους τρόπους εἶσαι χρεώστης τοῦ Ποιητοῦ καὶ

Σωτηρὸς σε, διὰ νὰ καταλάβῃς, πῶς εἶναι πρέπει καὶ δίκαιον, νὰ δαπανήσῃς ὅλην σου τὴν ζωὴν εἰς τὴν δούλευσίν του καὶ νὰ τὸν τιμᾷς, νὰ τοῦ εὐχαριστᾷς πάντοτε διὰ τὰς πολλὰς εὐεργεσίας ὅπου σοῦ ἔκαμε, καὶ νὰ ἀποδέχεσαι πάντα τὰ λυπηρὰ, καὶ θλίψεις ὅπου σοῦ στέλλει, ὥσπερ καὶ τὰς εὐτυχίας, καὶ νὰ καταφρονᾷς τιμὴν καὶ πρᾶγμα, καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μᾶλλον, ἢ νὰ τοῦ πταίσῃς ποσῶς, παραβαίνων καρμίαν τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, ἐὰν ἦτον καὶ ἡ μικρότερη, καὶ νὰ μισᾷς τὴν προτέραν ἀχαριστίαν σου καὶ ἀμέλειαν, καὶ νὰ τοῦ προκόπτῃς εἰς τὴν ἀρετὴν, ὅσον δύνεσαι. Ἴδου πόσῃ ὠφέλειαν λαμβάνεις ἀπὸ τὴν παροῦσαν μελέτην, τὴν ὁποίαν, διὰ νὰ ἐνθυμᾷσαι καλλίτερα, σοῦ ξαναγράφω ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τὰ ἀνωγεγραμμένα ἐπτά εἰς βραχύτητα. Ἡγουν νὰ στοχαζέσαι·

Α'. Τί ἦσουν, πρὸ τοῦ νὰ πλασθῆς ἀπὸ τὸν Θεόν.

Β'. Πόσῃν εὐεργεσίαν σοῦ ἔκαμε, νὰ σε πλάσῃ.

Γ'. Πόσῃν ἀντάμειψιν τοῦ χρεωστῆς.

Δ'. Πόσῃν ἀχαριστίαν τοῦ ἔδειξες εἰς τὰ ἀγαθὰ ὅπου ἔλαβες.

Ε'. Πόσῃν τιμωρίαν σοῦ ἔπρεπε διὰ ταύτην σου τὴν ἀχαριστίαν.

Σ'. Πόσων ἀγαθῶν σε ἠξίωσε, ἀντὶ τῶν κακῶν ὅπου σοῦ ἐπρέπασιν.

Ζ'. Καὶ ὕστερον πάντων, πόσον πρέπει νὰ πράξῃς, κἂν ἀπὸ τῶρα καὶ ἔμπροσθεν, διὰ νὰ ἰλαρύνῃς τὸν εὐεργέτην, νὰ μὴ σε κολάσῃ αἰώνια.

Ταῦτα δὲ στοχαζόμενος, μὴ σπουδάξῃς, ἀλλὰ ἐρεῦνα, καὶ συλλογίζουτα ἀναπαυτικά, ἐὰν σοῦ φανῇ τὴν πρώτην φοράν, πῶς δὲν σοῦ ἔδωκαν καρπὸν τινα ἢ ὠφέλειαν· μὴν ἀμελήσῃς ποσῶς εἰς αὐτὸ, ὅτι ἄλλαις φοραῖς ἀναμφιβόλως καρπώνεσαι, καθὼς καὶ ἄλλοι πολλοὶ μὲ ταύτην τὴν μέθοδον χάριτι Θεοῦ ὠφελήθησαν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Κ Ε'.

Περὶ τῆς ἀγίας Δωρεᾶς. Ζ'. Τῶν τεθλιμμένων Παράκλησις.

εἶναι τόσοσ πολὺς, καὶ ἀνεξάντλητος ὁ
 σαυρὸς, ὅπου μᾶς ἀφήκεν εἰς τὰ ἀχαν-
 Μυστήρια ὁ Δεσπότης μας, ἦγον εἰς
 τὸν τὸν πανάγιον Ἄρτον, ὅπου δὲν φθά-
 γλῶσσα ἀνθρώπινος, ἢ Ἀγγελικὴ, νὰ
 εἴ τελεείως τὴν χάριν του. Διὰ τοῦτο ἀ-
 μεσα εἰς τὰ ἄλλα του ἐπίθετα, ὅπου ὀνο-
 ἴζεται, λέγεται πρεπόντως Εὐχαριστία,
 ρουν καλὴ χάρις, ὅτι ἀπὸ ὅσαις χάραις
 αμεν ὁ Θεὸς τοῦ ἀνθρώπου, δὲν εἶναι ἄλ-
 καλλίτερη ἀπὸ ταύτην, εἰς τὴν ὅποιαν
 αὶ κεκρυμμένοι ὅλοι οἱ θησαυροὶ τῆς
 ὁ Θεοῦ σοφίας καὶ γνώσεως, καὶ δι' αὐ-
 κ ἀπολαμβάνομεν πᾶν ἀγαθόν. Ἐπι-
 ν ἡ χάρις τούτου τοῦ Μυστηρίου εἶναι
 σον πολλὴ καὶ ἀνείκαστος, ὅπου ὠφελοῦν-
 ε πᾶντες οἱ ἀσθενημένοι, καὶ ὑγιαίνου-
 ν, ἄς τὸ λάβωμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ Πί-
 κως, ὅταν ἔχωμεν τινὰ θλίψιν, ὅπως τύ-
 ομεν τῆς Θεραπείας αὐτῆς καὶ λυτρώσεως,
 κατὰ τὸν Δαβίδ. Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου
 ἀπέζαν ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με-
 ρουν εἰς ταύτην τὴν τράπεζαν, ὅπου τοῦ
 εἶξεν ὁ Θεὸς δι' ἀποκαλύψεως, εὐρίσκετο
 κῶσις, ἐπεὶ εἶναι αὐτὸ τὸ Μυστήριον, καὶ ὅς
 ε τὸ δοκιμάση, βοηθᾶται πολλὰ εἰς τοὺς
 ωγμούς, καὶ θλίψεις ὅπου συμβαίνουσιν
 ε τὴν ζωὴν ταύτην. Οὗτος εἶναι ὁ Ἄρτος,
 τοῦ στηρίζει τὰς καρδίας ἡμῶν, οὗτος ἔ-
 αμνε τοὺς ἀγίους Μάρτυρας καὶ Ὁσίους,
 αὶ ὑπέμειναν τόσας θλίψεις ἀγαλλιῶμε-
 ν. Δράμε γοῦν καὶ σὺ εἰς ταύτην τὴν Ἰε-
 ἄν Τράπεζαν, ὅταν ἔχῃς καρμίαν θλίψιν
 διωγμὸν νὰ βοηθηθῆς κατὰ τῶν θλι-
 βόντων σε, καὶ εἰάν δὲν εὖρης εὐθύς παρ-
 ἄλῃσιν, μὴν ἀμελήσῃς ποσῶς ἀπὸ τὴν ἱεράν
 ρησσίαν ταύτην, ὅτι συχνάζοντας τὴν ἀ-
 ραν Μετάληψιν, μετὰ καιρὸν ὠφελεῖσαι
 λαυμάσια. Οὗτος γὰρ ὁ Ἄρτος ἐστὶ τῶν
 ἰσθενῶν ἰατρεία, καὶ τῶν τεθλιμμένων
 παράκλησις, καθὼς ἐκ πείρας καὶ δοκιμῆς

ἐγνώρισαν ὅσοι πιστῶς καὶ εὐλαδῶς ἐκοι-
 νώνησαν. Διὰ τὴν γοῦν νὰ μὴ δράμῃς εἰς
 αὐτὴν τὴν βοήθειαν, νὰ εὖρης τόσοσ εὐκο-
 λα Θεραπείαν χωρὶς τινὰ πληρωμὴν, καὶ
 χάριν εἰς ὅλας τὰς θλίψεις σου. Τί λογῆς
 βάσανον καὶ πάθος νὰ ἔχῃς, καὶ νὰ μὴ
 σὲ Θεραπεύῃ ὁ Δεσπότης, ὅπου λαμβάνεις
 εἰς αὐτὸ τὸ Μυστήριον; Γνώρισον οὖν τὴν
 ὠφέλειαν τῆς ἰατρείας αὐτῆς, ἥτις σοῦ ἔρ-
 χεται ἄνωθεν, καὶ κοινῶνα ὅσον ἤμπορεῖ-
 σεις συχωτέρον, διὰ νὰ εὖρης εἰς τὰς
 θλίψεις μεγάλην ἄνεσιν παρὰ Θεοῦ καὶ
 βοήθειαν.

Αἱ ἐρμηνεῖαι, ὅπου ἐγράψαμεν ἕως τῶ-
 ρα, εἶναι τόσοσ ὠφέλιμα, ὅπου ὅς τις τὰς
 ἀναγνώσῃ με προσοχὴν, ἀπολαμβάνει με-
 γάλην ἄνεσιν. Ὅμως διὰ τὴν ἠμπορεῖ νὰ
 εἰπῆ τινὰς, πῶς ἀρμόζουσι μόνον τῶν
 γραμματισμένων ἀνθρώπων, ὅπου δύνον-
 ται νὰ ταῖς καταλάβουν, ἀμὴ ὅς τις εἶναι
 ἀγράμματος δὲν καρπώνεται, θέλομεν γρά-
 φει ὀλίγα τινὰ, διὰ νὰ βοηθηθῶν δι' αὐ-
 τῶν οἱ ἐν θλίψει πτωχοὶ τε καὶ ἄρρωστοί,
 με τὸ φῶς τοῦ λογικοῦ, καὶ με τὸν Νόμον
 τῆς δικαιοσύνης.

Ἡρῶτον οὖν ἐννόησον, ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ
 ἄπιστοι ὁμολογοῦσι καὶ νομίζουσιν ἀληθεί-
 στατα, ὅτι ἡ ὑπομονὴ νικά τὴν τύχην, ὅχι
 νὰ εἶναι ἀληθινόν ἐκεῖνο, ὅπου ἐκεῖνοι ἐπί-
 στεuous, πῶς εἶναι τύχη καὶ ριζικόν, ἀπὸ
 τὸ ὅποιον μᾶς ἔρχονται ὅλα τὰ καλὰ καὶ
 ἐναντία εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὅτι αὐτὴ
 εἶναι γνώμη τῶν Ἐθνῶν ψευδομένη· ἀμὴ
 ὁ πιστὸς Χριστιανὸς ὁμολογᾷ καὶ πιστεῖει,
 ὅτι ὅσα ἔλθουσιν, ἢ λυπηρά, ἢ χαρούμενα,
 ὅλα εἶναι με θεῖον νεῦμα καὶ προσταγμα.
 Εἰάν οὖν οἱ Ἕλληνες ἐβιάζοντο νὰ ὑπομέ-
 νου τὰς θλίψεις καρτερικῶς παρρῶντες,
 ὅτι οὕτως ἐνικούσαν τὴν τύχην, ὅπου τὰς
 ἔστειλε, διὰ τὴν ἐσῶ Χριστιανίαν, ὅπου πιστεύεις
 πῶς ἔρχονται με θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴν

ἔχῃς αὐτὴν τὴν ὑπομονὴν, μὴ τὴν ὁποῖαν ἤμπορεῖς νὰ εὕρῃς νίκην καὶ μεγάλην ὠφέλειαν; Διατί νὰ ζημιώνῃσαι τοσοῦτον ἀπὸ τὴν πολλὴν ῥαθυμίαν σου; Τί ὄφελος, νὰ θυσαχραίνῃς εἰς τὴν πενίαν σου καὶ ἀσθένειαν; Τί διαφέρον λαμβάνεις, νὰ βλασφημῆσῃς; Ποῖον καρπὸν, νὰ παραπονήσῃς; Δὲν βλέπεις, ταλαίπωρε, πῶς ἐσκληρυνες τὴν πληγὴν χειρότερα, καὶ δίδει σου περισσότερον πόνον, καὶ χάνεις καὶ τῆς ὑπομονῆς τὸν καρπὸν καὶ ὠφέλειαν; Ἐννόησον, ὅτι ὅλον αὐτὸ, ὅπου πάσχεις, εἶναι ἰατρεία, ὅπου σοῦ ἔστειλεν ὁ Κύριος διὰ νὰ σὲ σώσῃ, καὶ οὕτως ἐλαφρύνει μὲ τὴν καρτερίαν ὁ πόνος σοῦ, καὶ δίδει σου ὁ Κύριος δύναμιν νὰ τὴν ὑπομῆνῃς, ἢ ταχέως σὲ λυτρῶναι, ὅταν σε βλέπῃ νὰ ἔχῃς ὑπομονὴν, νὰ μὴ σκανδαλίζῃσαι. Πίνωσκε, ὅτι δὲν εἶσαι μόνος ἐσὺ εἰς τοιαύτην θλίψιν καὶ

βάσανον, ἀλλὰ εἶναι ἄλλοι ὅπου πάσχεισι περισσότερο, καὶ οὕτως ἔχει παρηγορίαν. Ἐννόησον δὲ τοὺς ἀμέτρος πόνους καὶ τιμωρίας, ὅπου ἔπαθον οἱ Ὅσιοι καὶ Μάρτυρες πάντες, οἱ τινες ἦσαν ἄνθρωποι, ὡς καὶ σὺ, σάρκα φοροῦντες, καὶ ἐξέτρεξαν τὸ αὐτὸ τέλος, ὅπου ζητοῦμεν καὶ ἡμεῖς, ἦγον τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν. Διατί γοῦν νὰ μὴν ὑπομῆνῃς καὶ σὺ μικρὰν βάσανον, ἔχων αὐτὸν τὸν Θεόν, ὅπου εἶχας καὶ αὐτοί, βοηθόν τε καὶ ἀντιλήπτορα; Ἐὰν εἴπῃς, ὅτι αὐτὰ ἐγίνοντο τὸν καιρὸν ἐκείνον, σοῦ ἀποκρίνομαι, πῶς εἶναι πολλοὶ καὶ τὴν σήμερον ὅπου σὲ περισσεύουσιν εἰς τὰς θλίψεις, ἀσθενεῖς, πτωχοί, ὄνειδισμένοι, καὶ διαφόρως βασανιζόμενοι· καὶ εἰάν αὐταὶ ἔχουν ὑπομονὴν, διατί νὰ μὴν εὐχαριστῆς καὶ σὺ τῷ Θεῷ εἰς τὰς θλίψεις σου;

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Κ Σ.

Παράκλησις εἰς τοὺς ἀπόρους καὶ πένητας.

Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας θλίψεις, ὅπου βασανίζουσι τὸν ἄνθρωπον εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, εἶναι ἡ πενία, καὶ ὑστέρησις τῶν ἀναγκαίων πραγμάτων, καὶ μάλιστα ὅταν βλέπῃ τοὺς ἄλλους καὶ περισσεύουσιν ὅσων αὐτὸς ὑστερεῖται. Θεωρεῖ, πῶς ἕτεροι ὅμοιοι καὶ μικρότεροί του ἔχουσιν ἀργύρια, ἀμπελῶνας χωράφια, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Βλέπει τοὺς ἐμπεπλησμένους, καὶ τοῦ λόγου τὸ πεινασμένον. Ἐκείνους καλὰ ἐνδυμένους, καὶ ἑαυτὸν γεγυμνωμένον, καὶ ἀπλῶς αὐτοὶ μὲν ἔχουσιν ὅσα χρειάζονται, καὶ αὐτὸς ὁ πτωχὸς δὲν ἔχει κἄν ψωμὶ νὰ χορτάσῃ· διὰ τοῦτο θλίβεται τόσον, ὅπου μισεῖ τὴν ζωὴν, καὶ παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἔλθῃ ὁ θάνατος. Τοῦτο γεννᾶται ἀπὸ τὴν ὀλίγην μας γνῶσιν, διατί δὲν γνωρίζομεν τὰ ἀληθινὰ ἀγαθὰ, καὶ τὰ κακὰ, ὅπου μᾶς δίδουσι βλάβην, ὅτι τότε ἠθέλαμεν ἔχειν χαρὰν εἰς τὰς θλίψεις, καὶ εἰς τὰς εὐτυχίας νὰ λυπούμεθα. Θαρρόουσιν οἱ ἄγνωστοι, ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι μεγάλου ἀγαθόν,

καὶ δι' αὐτὸ ἐχθρεύονται τὴν πενίαν καὶ δὲν στοχαζονται, ὅτι εἰς τοῦτο μᾶλλον λανθάνονται, μὴν ἐξεύροντες τὴν τιμὴν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν ἀξίαν του. Ἐρευνήσον, ὦ Χριστιανέ, ποταπὸν εἶναι ὁ πλοῦτος ὅπου ποθεῖς, καὶ θλίβεσαι ἕτσον τὴν τοῦτου στέρησιν. Ὁ Κύριος τὸν παρομοιάζει μὲ τὰς ἀκάνθας, διατί ἀγκυλώνει ἐκείνους, ὅπου τὸν ἔχουσι· καὶ ὄντως, τί ἄλλο εἶναι ἐκείνοι οἱ διαλογισμοὶ καὶ φροντίδες, ὅπου ἔχουν οἱ πλοῦσιοι, πῶς νὰ αὐξήσουν, καὶ νὰ πληθύνουν τὸν πλοῦτόν τους, καὶ πῶς νὰ τὸν φυλάξουν ἀπὸ διαφορῶν κινδύνους, εἰμὴ ἀγκίδες καὶ πλιγαῖς, ὅπου λαμβάνουν ἀπ' αὐταῖς ταῖς ἀκάνθαις εἰς τὴν καρδίαν τους; Ὁ Παῦλος λέγει πρὸς Τιμόθεον, ὅτι ἔσσι ποθοῦσι πλοῦτον, πίπτουν εἰς πειρασμούς καὶ παγίδας τοῦ Δαίμονος, καὶ εἰς πολλὰς ἐπιθυμίας ἀνωφελεῖς, ὅπου φέρουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς θάνατον καὶ ἀπώλειαν. Ὅσαύτως καὶ ὁ Δαβὶδ συμβουλεύει ὅσους ἔχουσι πλοῦτον, νὰ μὴ βάνουσιν εἰς αὐτόν

ιν καρδίαν τους, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσου-
 , καὶ ἐλέγχει τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,
 ὡς ποθεῖσι τὴν ματαιότητα, καὶ ζητοῦσι
 εὐδος, διατι ὡς λογικοὶ ἔπρεπε νὰ κυβερ-
 νῶνται ἀπὸ τὰ λογικὸν μέρος, καὶ ἄχι ἀπὸ
 τὴν ἐπιθυμητικὸν ὡς ἄλογα ζῶα, ποθεῦντες
 ἴσθητὰ καὶ φαινόμενα πράγματα, τὰ ὁ-
 οῖα ὡς μάταια καὶ φθαρτὰ δὲν δύνονται
 εἰς θῶσον ἀληθῆ χορτασμόν, ἀλλὰ μάλ-
 ὼν λιμὸν καὶ δυστωχίαν ἀνείκαστον. Ταῦ-
 τα τὴν ἀλήθειαν ἐγνώρισαν καὶ οἱ Φιλό-
 σοφοὶ τῶν Ἑλλήνων μὲ τὸ φῶς μόνον τῆς
 ὕσεως, ὡς ὁ Διογένης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἰσο-
 κράτης, καὶ ἄλλοι πολλοί, καὶ δὲ αὐτὰ δὲν
 ῆψαν ἐπίγειον πλοῦτον, οὔτε ποσῶς τὸν
 κῆθησαν, μάλιστα δὲ τὸν ἐκαταφρόνησαν.
 αὐτὸν σὺ, Χριστιανέ, πεφωτισμένος μὲ τὸ
 ὡς τῆς πίστεως, καὶ διδαγμένος μὲ τόσας
 οὐθείας, καὶ διάφορα παραδείγματα, νὰ
 ἠ γνωρίσῃς αὐτὸ, ὅπου ἐκείνοι ἐγνώρισαν;
 Ἦ χρυσὸς, ὁ ἄργυρος, οἱ τίμιοι λίθοι, καὶ
 ἄλλα ὅσα ὁ Κόσμος ὀρέγεται, δὲν εἶναι
 ἄλλο, πᾶρξ ὀλίγη γῆ ἀνωφλής. Διατι
 οὖν νὰ ποθῆς τοιαῦτα ἀνάξια πράγματα,
 αὐτὸ νὰ λυπηθῆς, ὅταν σοῦ λείπῃ αὐτὴ ἢ
 ἄλλο τῆς γῆς; Καίρι καὶ ἀγάλλου μάλ-
 ὼν, ὅταν εἶσαι πτωχός, ὅτι τότε δὲν ἔχεις
 παντίδας καὶ κινδύνους, ὅπου ἔχουν οἱ
 πλούσιοι, ψυχῆς τε καὶ σώματος. Μεγα-
 ῖτερη εὐτυχία εἶναι ἢ κατὰ Θεὸν πενία,
 ἀρετὴ νὰ ἐξουσιόζῃς ὄλους τοὺς θνητοὺς
 τοῦ ματαιοῦ Κόσμου. Δὲν σοῦ φαίνε-
 τι χάρις μεγάλη, νὰ εἶσαι συνοδοιπόρος
 αὐτῆς μὲ τὸν Δεσπότην σου, καὶ μετο-
 χὸς τῶν αὐτοῦ Παθημάτων; Ἐρεῦνησε τὴν
 οὐσίαν αὐτοῦ, νὰ ἴδῃς, πῶς ὑπέμεινε
 ἐν ἑνὶ ἰσχύρῳ· ἐγεννήθη εἰς πεινχρὸν
 κλῆισιν· ἀνεκλήθη εἰς φάτνην τῶν ἀλό-
 ῳν· ἐπέρασι δλην του τὴν ζῶην μὲ πτω-
 χίαν ἀνείκαστον· τέλος πάντων, ἀπέθανεν
 εἰς τὸν Σταυρὸν ὀλέθρῳ, μὴ ἔχων πού-
 τι κεφαλὴν χλίνας, οὔτε καν ἕνα ποτήριον
 ἕρπον εἰς τὴν δίψαν του. Καὶ ταύτης τῆς
 πτωχίας ἠθέλησε νὰ μετέχη ἢ ἄχραντος
 ἕρπον αὐτοῦ, οἱ Ἀπόστολοι, καὶ πάντες οἱ
 ἄγγελοι καὶ δούλοι του. Ὁ Κύριος ἐδιείλε
 ὡς πτωχός, διὰ νὰ τοὺς καμῆ μετόχους
 τῆς Βασιλείας του. Ἐάν οὖν θέλῃς νὰ συνα-

ριθμηθῆς μετὰ τούτων, καὶ νὰ τὸν μιμη-
 θῆς εἰς ὀλίγον μέρος, ἔπρεπε νὰ τοῦ εὐχα-
 ριστῆς εἰς τὰς θλίψεις σου. Κατάλαβε γὰρ
 τὴν ἀσφαλείαν σου καὶ ἀξίότητα καὶ τὴν
 εἰρήνην ὅπου ἔχεις, καὶ μὴ λυπηθῆς εἰς τὴν
 πτωχίαν σου, ἐπειδὴ ἔχεις πλοῦτον πνευ-
 ματικόν, ὅς τις εἶναι τοῦ σωρατικοῦ καλ-
 λιώτερος. Ἐάν εἶσαι πίνης εἰς τὸ φαινόμε-
 νον, ἔξευρέ, πῶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἶσαι πολλὰ
 ἀγαπώμενος, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ προ-
 σέχουσιν εἰς τὰς δεήσεις τῶν δικαίων· καὶ
 ἔξυρῶντας ἢ χάρις του, πῶς σε βλάπτουν
 εἰς τὴν ψυχὴν, δὲν σοῦ δίδει τὴν πληρω-
 νὴν τῶν πραγμάτων, ὅπου ζητᾷ ἢ ἐπιθυμία
 σου· ὅμως δὲν σοῦ θέλει λείψει ἀπὸ τὰ
 ἀναγκαϊότερα τῆς ζωῆς σου, ἐάν φροντίξῃς
 τὴν σωτηρίαν σου, καθὼς εἰς τὸν Ματθαῖον
 μᾶς ἔταξε, λέγων· Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βα-
 σιλείαν τῶν Οὐρανῶν, καὶ ταῦτα πάντα,
 ἤγουν τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, ἐγὼ σᾶς
 τὰ δίδω. Ἴδε λοιπὸν, νὰ μὴ σοῦ λείψῃ
 αὐτὴ ἢ Πίστις, ὅτι τοῦτο εἶναι πτωχία
 χειρότερη· ἀμὴν ἐάν πιστεύῃς τὸν λόγον
 του, δὲν σε θέλει ἐγκαταλείπει· καὶ οὕτω
 μὴ ζητῶν, οὔτε ποθεῶν πλοῦτον ῥιοντα, θέ-
 λεις εἶσαι πλουσιώτερος παρὰ νὰ τὸν εἶχῃς,
 νὰ εἶσαι φιλάργυρος· ὅτι πλουσιώτατος εἶ-
 ναι ὅς τις εἰς τὸ ὀλίγον εὐχαριστᾷται, πα-
 ρὰ ἐκεῖνος, ὅπου δὲν χορταίνεται εἰς τὸ πολὺ,
 καὶ συγχίζεται. Ἐπιμελήσου γοῦν, ἀδελφε,
 νὰ ξεριζώσῃς αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν
 ἐπιγείων πραγμάτων ἀπὸ τῆς καρδίας σε,
 καὶ εὐχαριστήσου τὸν Θεὸν διὰ τὴν πτω-
 χίαν σου· ὅτι μίαν ἡμέραν ἀποθαίνεις
 σὺ, καὶ ὁ πλούσιος, καὶ τότε τελειώνει ἐκεῖ-
 νου ὁ πλοῦτος, καὶ ἡ πτωχία σου, καὶ μέ-
 νετε γυμνοὶ καὶ οἱ δύο, καθὼς ἐγεννήθητε,
 καὶ σᾶς θάπτουσι χωρὶς διαφορὰν τινα,
 ὅσον εἰς τὴν σωματικὴν κατάστασιν, ἀμὴν
 εἰς τὴν ψυχὴν, πολλὴ καὶ μεγάλην· ὅτι ὁ
 πλούσιος ἔχει νὰ καλᾶζεται αἰωνίως, καὶ
 σὺ νὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ
 μὲ τὸν πτωχὸν Λάζαρον, νὰ ἀγάλλῃσαι εὐ-
 φραϊνόμενος, νὰ δοξάζῃς τὸν Κύριον πάν-
 τοτε, νὰ τοῦ εὐχαριστῆς, πῶς δὲν σοῦ ἔδω-
 κε πλοῦτον εἰς τούτον τὸν Κόσμον, ὅτι ἐάν
 ἦσσαν πλούσιος, δὲν εἰσώνουσον. Ἡ μακα-
 ρία πενία, καὶ νὰ σε ἐγνώριζαν ὅσοι σε

ἔχουν, καὶ θλίβονται, νὰ ἴξουραν τὴν ὠφέλειαν, ὅπου σοῦ ἀξιῶνεται. Ἡ τῆς μωρίας ἡμῶν, πῶς δὲν γνωρίζομεν οἱ ἀσύνετοι τὴν εὐεργεσίαν, ὅπου μᾶς κάμνει ὁ Κύριος διὰ τῆς πενίας, ὁ ὁποῖος εἶπεν, ὅτι τῶν πτωχῶν εἶναι ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, τὴν ὁποίαν δὲν κληρονομοῦσιν οἱ πλούσιοι. Ὅταν εἰς Βασιλεὺς χαρίσῃ τινὸς ἀνθρώπου κανένα Κάστρον, νὰ τὸ ὀρίξῃ, τοῦ χροῖζει πλέον μία Ἐπιστολὴ γεγραμμένη ὑπὸ χειρὸς τοῦ Βασιλέως, παραξ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ ποσότητα· ὅτι μὲ τὴν Ἐπιστολὴν αὐτὴν τὴν Βασιλικὴν λαμβάνει τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἡδέως, ἀμὴ μὲ ἀργύρια δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀπολαύσῃ ποτὲ τὸ ποθούμενον. Ἡ πενία ἔχει τὴν Ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίου, μὲ τὴν ὁποίαν κληρονομεῖς, πτωχὲ, τὸν Παράδεισον, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ὡς τε εὐκολώτερα εἰσέρχεσαι μὲ τὴν Ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὸν Παράδεισον, πάρεξ μὲ ὄλον τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον. Ἄς ποθῇ γοῦν τὸν πλοῦτον ὁ Ἑλληνας, ὅπου δὲν πιστεύει τὸν Κύριον. Ἄς τὸν ζητᾷ ὁ Ἰουδαῖος· ἀμὴ ἐσὺ, Χριστιανέ, ἔχεις τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, καὶ δὲν χρειάζεσαι πρόσκαιρα. Οὐαί σας, πλούσιοι κακοδαίμονες, ὅτι εἰς τὸν πλοῦτον, ἔχετε τὴν εὐδαιμονίαν σας παράκλησιν. Ἐάν θέλῃς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν πλούσιε, ὑπάγε εἰς τὸν οἶκον τοῦ πένητος, νὰ τὴν ἀγοράσῃς μὲ τὴν ἐλεημοσύνην, ὅπου τοῦ δώσης· ὅτι ἐδική του λογίζεται, καὶ γίνεσαι αὐτῆς κληρονόμος, ἐάν ὑπομείνης

ἐδῶ τὴν πενίαν εὐχαρίστως. Χαῖρε γοῦν, πτωχὲ, καὶ ἀγάλλου, ὅτι εἰς τοιαύτην κατάστασιν εἶσαι μάλιστα πλουσιώτατος, ἐπειδὴ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν εἶναι ἐδική σου, καὶ ἔμπορεῖς νὰ τὴν πουλήσῃς τοῖς εὐεργέταις σου, χωρὶς νὰ ζημιωθῆς ἐσὺ ποσῶς τοσοῦτον πλοῦτον Μακαριότητος. Ἡ πενία εἶναι ἐλευθέρα ἀπὸ τὴν φοβερὰν ἐκίνησιν ἀπόφασιν, ὅπου μέλλει νὰ εἰπῇ κατὰ τῶν πλουσίων ὁ Κύριος· Ἐπεινάσα, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. Ὅτι ὁ πτωχὸς μὴ ἔχων τί νὰ δώσῃ, δὲν εἶναι χρεώστης εἰς τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης. Ἡ πενία δὲν χρειάζεται ἐπίγεια καὶ ἐπίκληρα πράγματα· μόνον ἐκεῖνος εἶναι πτωχὸς, ὃς τις ποθεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ὅσα δὲν ἔχει, καὶ ὃς τις δὲν ἐπιθυμᾷ τίποτα, εἶναι πλούσιος· ὅτι δὲν εἶναι πτωχὸς ὅποιος εὐχαριστεῖται εἰς τὴν πενίαν αὐτοῦ, καὶ δοξάζει τὸν Κύριον. Μακάριος ὁ πτωχὸς ἐκεῖνος, ὅπου ἔχει τὸν Θεὸν βοηθὸν εἰς τὰς θλίψεις του, εἰς τὴν στενοχωρίαν, παραμυθίαν καὶ θάρρος, δόξαν καὶ στέφανον εἰς τὴν Βασιλείαν τῆς αἰωνίου Μακαριότητος. Μακαρία ἡ πενία, ὅτι ἀφανίζει τὴν ὑπερηφανίαν, τὴν αἰτίαν πολλῶν ἐγκλημάτων, ἀνοίγει τὰς θύρας τῶν Οὐρανῶν, καὶ ἀξιῶνεται μετὰ τῶν ἀγίων Μαρτύρων, νὰ λάβῃ τὸν τῆς ὑπομονῆς στέφανον. Χαῖρε γοῦν, πτωχὲ, καὶ εὐφραίνου, καὶ ἀγωνίζου, νὰ συνοδεύσῃς τὸν Δεσπότην, πτωχὸν, γυμνὸν, εἰς τὸ ξύλον προσηλωμένον, διὰ νὰ ἀπολαύσῃς τὸν πλοῦτον τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ Ἀναστάσεως εἰς τὴν Βασιλείαν τὴν Ἐπουράνιον, ἧς γένοιτο, κτλ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΖ΄.

Παράκλησις διὰ ἐκείνους, ὅπου ἦσαν πλούσιοι, καὶ ἐπτώχευσαν.

Φθάνουσιν ὅσα ἐγράψαμεν ἄνωθεν, νὰ παρηγορηθῇ πᾶς ἕνας πτωχὸς, νὰ μὴ γογγύξῃ εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ. Ἀμὴ διατὶ εἶναι τινές, ὅπου θλίβονται περισσότερο, διατὶ ἦσαν πλούσιοι πρότερον, ἔπειτα ἦλθον εἰς ἐσχάτην πενίαν, ἐνθυμούμενοι τὴν αὐτάρκειαν ὅπου εἶχασιν, παραπονοῦνται καὶ

κλαίουσι, θέλομέν γράφει ὀλίγα τινα εἰς τὸ παρὸν Κεφ. διὰ παραμυθίαν αὐτῶν καὶ παράκλησιν. Ὅς τις οὖν εἶναι ἀπὸ τοῦτον τὸν ἀριθμὸν, ἄς μὴν ἐνθυμᾶται τὰς αἰτίας τῆς δυστυχίας του, πῶς τοῦ ἤλθασιν, ὅτι αὐτὸ τοῦ δίδει μεγαλύτερην θλίψιν καὶ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ ἄς στοχάζεται τὸ πλῆ-

Δος τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ νὰ εὐχαριστᾷ τὸν Κύριον εἰς τὴν ὀλίγην παιδευσιν, ὅπου τοῦ ἔδωσεν ἔδω πρόσκαιρα, διὰ νὰ μὴ τὸν κολάσῃ αἰώνια. Εἶπέ μου, Χριστιανέ, ὅπου θλίβεσαι, καὶ ἔχεις τόσην λύπην πῶς ὑστερήθης τοῦ πλοῦτου. Τὰ χρήματα, χωράφια, οἴκους, καὶ ἄλλα ὅμοια, ὅπου ἐξημιώθης, τίς σοῦ τὰ ἔδωσε; πῶς τὰ ἤρεις; πῶς τὰ ἀπόκτησες; Δὲν ἰξεύρεις, ὅτι ὅταν ἦλθες εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, δὲν εἶχες τίποτα ἀπὸ ταῦτα, οὔτε καὶ ἓνα κομμάτι παλαιόρασον, νὰ σκεπάσῃς τὴν αἰσχύνην σου; καὶ αὐτὰ ὅλα, ὅπου ἀπόκτησες σοῦ τὰ ἔδωκε δανεικὰ ὁ πανάγαθος, νὰ τὰ ἐξουσιάζῃς, καὶ νὰ τὰ χαίρῃσαι, ἕως νὰ τοῦ φανῇ, νὰ τὰ πάρῃ; Ἄμῃ διατί θλίβεσαι, καὶ σοῦ κακοφαίνεται, νὰ δώσῃς τὸ δάνειον; Διατί δὲν μιμῆσαι Ἰωβ τὸν πολυάθλον, Εὐσταθίου τὸν Πλακίδα, καὶ ἄλλους ἐναρίτους δούλους τοῦ Ποιητοῦ, ὅπου ἐξημιώθησαν περισσότερον σου χιλιοπλασίως, καὶ δὲν ἠγανάκτησαν, οὔτε εἶπασιν λόγον ἄπρεπον; ἀλλὰ γινώσκοντες, ὅτι ὁ Θεὸς τοὺς τὰ ἐχάρισεν, ἔλεγον μετ' εὐχαριστίας. Ὁ Κύριος τὰ ἔδωσεν, ὁ Κύριος τα ἐπῆρε· καθὼς ἤρесе τῷ Κυρίῳ οὕτως ἐγένετο· ἃς εἶναι τὸ ὄνομά του εὐλογημένον. Εἶπέ μου, ὦ ἀγνωστε, εἰάν εἰς Ἀρχῶν ἤθελε δώσῃ ἐνὸς πτωχοῦ δανεικὰ ἑκατὸν φλωρία, ἢ ἀμπελῶνας, ἢ χωράφια, ἢ καὶ ἄλλα εἰσοδικὰ πράγματα, νὰ τρώγῃ τὸ διαφορὸν τους καὶ τὴν ἀφέλειαν, ὡς νὰ τοῦ φανῇ νὰ τὰ πάρῃ, πάλιν, ἔπειτα εἰς ὀλίγους χρόνους νὰ λάβῃ ὁ Ἀρχῶν τὸ δάνειον, ἦτον πρέπον νὰ τὸ βαρεθῇ ὁ πτωχός, νὰ γογγύξῃ κατὰ τοῦ πλουσίου, πῶς τὸν ἀδίκησεν, ἢ μᾶλλον νὰ τοῦ εὐχαριστᾷ, ὅπῃ τοῦ τὸ ἀφῆκε τοσοῦτον καιρὸν καὶ ἐχάρητο; Ὁ ἀχάριστε ἄνθρωπε, ὅταν σοῦ δίδῃ πλοῦτον ὁ Κύριος, καὶ ἀυξάνουν τὰ πράγματά σου, τὸν εὐλογῆς καὶ εὐχαριστᾷς τον, καὶ ὅταν ψοφήσῃς τὰ κτήνη σου, ἢ τζακισθῇς εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἀποθάνῃ ὁ συγγενὴς καὶ φίλος σου, ἢ σοῦ ἔλθουν ἄλλαι ζημίαι διάφοραι, παραπονῆσαι τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸν ἀτιμάζεις ἄθλιε; Ὅταν σοῦ δίδῃ τὸ πρᾶγμα, τὸν γνωρίζεις διὰ Αὐθέντην καὶ Κύριον, καὶ ὅταν τὸ

πάρῃ, γογγύζεις καὶ κατακρίνεις τον; μάλιστα ὅπου τὸ κάμνει διὰ καλόν σου, καὶ ὑστερεῖσε τοῦ πράγματος, ὅταν ἰδῇ, πῶς αὐτὸ εἶναι αἰτία τῆς ἀπωλείας σου. Καθὼς ὁ σωματικὸς ἰατρός, ὅταν γνωρίσῃ, πῶς ἓνας ἄνθρωπος ἔχει περισσὸν αἷμα, καὶ κινδυνεύει ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν νὰ τὸν πνίξῃ καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς θάνατον, τὸν φλεβοτομᾷ, καὶ εὐγάνει τὸ κακὸν αἷμα, καὶ ρίπτειτο· οὕτω καὶ ὁ Θεὸς ὁ πάνσοφος ἰατρός, γινώσκων, ὅτι τὸ πρᾶγμα ὅπου εἶχες, ἠμπόρει νὰ σὲ θανατώσῃ εἰς τὴν ψυχὴν, ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὅπου εἶχες εἰς αὐτὸ καὶ προσπάθειαν, σοῦ τὸ ἐπῆρε, καὶ εὐγάλετο ὡς κακὸν αἷμα, ὅπου σὲ ἔβλαπτε. Διὰ τοῦτο εὐχαρίστησον τὴν πρόνοιαν καὶ σοφίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐυσπλαγγίαν καὶ εὐεργεσίαν, ὅπου σοῦ ἔκαμεν. Ἀναγινώσκειται εἰς τὰς Ἱστορίας τῶν Ῥωμαίων διὰ ἓνα Φιλόσοφον Ἕλληνα, ὅτι γινώσκων ὡς φρόνιμος τὴν ζημίαν, ὅπου τοῦ ἔδιδεν ὁ πλοῦτος αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπάρχοντα, τὰ εἰσύναξεν ὅλα, καὶ ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγωντας· Κάλλιον νὰ σᾶς πνίξω ἐγὼ, παρά ἐσεῖς νὰ πνίξετε ἐμένα. Ἐάν οὖν ὁ Ἕλληνας ἔκαμεν οὕτω, διὰ νὰ μὴν ἔχη φροντίδα καὶ μέριμναν εἰς τὴν Φιλοσοφίαν πόσον πρέπει νὰ κάμῃς ἐσὺ, Χριστιανέ, ὅπου γνωρίζεις, πόσην ζημίαν σοῦ δίδει ὁ πλοῦτος εἰς τὴν ἀρετὴν, καὶ πόσον μακαρίζει ὁ Δεσπότης τοὺς πένητας; Ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἔχεις τοιαύτην θερμότητα, νὰ δώσῃς τὸν πλοῦτόν σου ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς μετὰ τὴν χεῖρά σου, εὐχαρίστησον τῷ Θεῷ, ὅπου σοῦ ἐπῆρε τὸν κόπον, καὶ ἔκαμεν ὅσον ἔπρεπε νὰ πράξῃς ἐσὺ, καὶ ἐπῆρεν ἐκεῖνο, ὅπου σὲ ἔβλαπτε, καὶ ὑστέρησέ σε ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, διὰ νὰ κληρονομήσῃς τὰ Οὐράνια. Ἐννόησον ἀκόμη, ὅτι εἰς τοῦτο τὸν Κόσμον εἴμεθα πάροικαι, καθὼς γράφομεν εἰς τὸ, λβ'. Κεφ. καὶ περιπατοῦμεν δρομαίως, νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Πατρίδα μας τὴν Οὐράνιον, καὶ ὅσον εἴμεθα φορτωμένοι βαρῆα πράγματα, τόσον δυσκολωτέρα περιπατοῦμεν τὸν δρόμον μας· καὶ εἰάν ἦτον τινὰς, νὰ σηκώσῃ μέρος ἀπὸ τὸ φορτίον μας, ἠθέλαμεν τοῦ εὐχαριστήσῃ εἰς τὴν

καλοσύνην, ὅπου μᾶς ἔκαμε. Αἰτιῶν μὴ παραπονῆσαι τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ, ὅπου σοῦ ἐπῆρε τὸ βάρος, διὰ τὴν φθᾶσιν ταχύτερα εἰς τὴν Πατρίδα σου, ὑστερημένος τοῦ πράγματος, καὶ εὐχαρίστησον μᾶλλον τὸν εὐεργέτην σου. Ἰξευρε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἀντὶ τῶν ἐπιγείων πραγμάτων ὅπου ἔχασες, τὰ ὅποια μὲ κάθε τροπὸν εἶχες τὰ ἀφήσις εἰδῶ μετὰ τὸν θάνατον, σοῦ εἶναι ἐτοιμασμένα ἕτερα ἀγαθὰ τελειότερα καὶ ἀξιώτερα παρὰ ὅπου δύνασαι τὰ ἐπιθυμήσεις, τὰ ὅποια θέλεις κληρονομήσει, εἰάν λάβῃς ὀλίγην ὑπομονήν, τὰ εὐχαριστᾷς τῷ Θεῷ εἰς τὴν πενίαν σου· ἀμὴ εἰάν γογγύξῃς καὶ βλασφημᾷς, κάρνεις ζηρίαν μεγαλύτερην, ὅτι ἔχασες καὶ αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, καὶ ὑστερεῖσαι καὶ τὰ αἰώνια, καὶ ζημιώμεσαι τὸν Οὐράνιον ἐκείνον καὶ πολυτίμον Μαρμαρίτην, ὅπου λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ματθαίου ἐν Κεφ. ιγ'. πῶς εἶδωκεν ὁ φράνιμος ἔμπορος ἐκεῖνος ὅσα καὶ αὐτὸς εἶχε, καὶ τὸν ἠγόρασεν. Ὡ καὶ τὰ ἴξευραν οἱ ἐν θλίψεσι τὴν ἀξίαν τοῦ τιμίου τούτου Μαρμαρίτου, ἠγουν τῆς πτωχείας, ὅτι δὲν ἐχρειάζοντο τότε λόγους, εἰς αὐτὴν παρακλήσεως, μάλιστα ἠθέλασι χαίρεισθαι, γνωρίζοντες τὸν μέγαν θησαυρὸν ὅπου ἔχουσι. Διὰ τὴν

παραπονᾶσαι, Χριστιανέ, καὶ γογγύζεις εἰς τὴν πτωχείαν σου, ὅπου αὐτὴ εἶναι εἰς κλῆρος ἀσφαλέστατος καὶ ἀκίνδυνος χωρὶς τινὰ κρίσιν καὶ ἐναντιότητα; μία εἰρηνικὴ κατάστασις παρ' οὐδενὸς φθονομένη, μία ἐλευθερία ἀτάραχος, ἀφοβος, καὶ ἀμείριμνος; Ἐὰν ἡ πενία μᾶς κάρνην τὰ ἀπολαύσωμεν μέγαν πλοῦτον, πλησμονὴν καὶ ἀσφάλειαν, διὰ τὴν μὴ τὴν παθεῖν, κλίον παρὰ θησαυροῦς ταυτέ βίοντας; ὁ Χριστὸς λέγει, Μακαριοὶ ὅσοι πεινεῖσαι εἰδῶ πρόσκαιρα, ὅτι θέλουσι χορτάσει αἰώνια. Καὶ πάλιν, εἰς ἄλλον τόπον. Οὐαὶ εἰς ἐσᾶς, ὅπου εἶστε ἐμπεπλησμένοι, καὶ χορτάτοι, ὅτι ἔχετε τὰ πεινάσετε αἰώνια. Τίς οὖν τὰ μὴ πρᾶξις τὸ κακωτερόν ἀγαθὸν καὶ Οὐράνιον; Ἐὰν οὖν θέλῃς τὰ ἔχῃς, Χριστιανέ, ὑπομονὴν εἰς τὴν θλίψιν σου, ἰρεύνῃσον ἐπιμελῶς τὴν ἀνάπαισιν καὶ τὴν ζημίαν, τοσοῦτο τῷ πλούτῳ ὅπου ὑστερήσῃς, ὡσάν καὶ τῆς πτωχείας ὅπου ἔχῃς, καὶ θέλεις γνωρίσει, ὅτι ἀγκαλὰ καὶ τὰ μισοῦσι τὴν πενίαν οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι ὡς σαρκικοὶ καὶ ἀγνωστοί, ὁμῶς αὐτὴν ἔπρεπε τὰ τιμῶσι πάντες μᾶλλον, ἢ τὸν μάταιον πλοῦτον, ὅπου τινὰ ὠφέλειαν δὲν τοῦς δίδει, ἀλλὰ μᾶλλον αἰώνιου κόλασιν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΗ'

Παράκλησις διὰ τοὺς ἀρρώστους καὶ ἀσθενεῖς τῷ σώματι.

Ὅσου εἶναι ποθεινότερη καὶ εὐκταίωτερον ἢ ὑγία ἀπ' ὅλα τὰ πράγματα τοσοῦτο πᾶς ἕνας θλίβεται περισσότερο εἰς τὴν ἀρρώστίαν σου, παρὰ εἰς τὰς ἄλλας συμφορὰς καὶ ζημίας, ὅπου τοῦ ἐρχονται. Ὅς τις οὖν ἔχει πόνου τινὰ, ἢ βαρείαν ἀσθένειαν, ἢ ἀναγκαστὴν τὴν Παράκλησιν ταύτην, τὰ εὐφρανθῆ. Ἐὰν ἐγνωρίζαν οἱ ἀρρώστοι τὴν ὠφέλειαν, ὅπου δίδουσιν εἰς τὴν ψυχὴν αἱ ἀσθένειαι καθὼς αἰσθάνονται τὸν πόνου τοῦ σώματος, ἐκαρτηγοῦντα θυμασιώτατα, τὰ ἐλαφρύνῃ τὸ πόνου καὶ ἡ ὀδύνη του· ὅτι ἄσθην ἢ σὰρξ βασανίζεται, τοσοῦτο ἢ

ψυχὴ θεραπεύεται, καὶ τοῦτο μόνον ἔφθανε, τὰ παρηγορηθῆ πᾶς ἀρρώστος. Μὴ νομίσῃς, ἄνθρωπε, ὅτι ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε σοῦ στέλλει ὁ Κύριος τὴν ἀσθένειαν, ἀλλὰ διὰ τὸν πολὺν καρπὸν, καὶ ὠφέλειαν, ὅπου λαμβάνει δι' αὐτῆς ἡ ψυχὴ σου, καὶ λαμπρύνεται, ὡσπερ χρυσὸς εἰς τὸ χωνευτήριον· διὰ τοῦτο ἀφῆκε τὸν Ἰωβ, καὶ ἐβασανίσθη μὲ τούτους πόνους, καὶ ἐπληρώθη τοιοῦτοτρόπως, διὰ τὴν ἐγίνωσκε τὸν πολὺν μισθόν, ὅπου ἠθέλει τὰ ἀξιώθῃ, ὑπομένωντας τὰς ὀδύνας καρτερικῶς· καὶ διὰ τὸ θυμασιώτατον ὑπόδηγμα τῆς ὑπομονῆς σου, περισσότερο ἐλαφ-

πρόνθη και ἰδοξάσθη εἰς τὸν Κόσμον, καὶ ἔβραδύθη παρὰ Θεοῦ διὰ τὸ πάθος καὶ τὰς ὀδύνας του, παρὰ διὰ τὰς πολλὰς ἀγαθουργίας, ὅπου ἐτέλεσε πρότερον. Τοῦτο εἶναι τὸ κέρδος, ὅπου οἱ δίκαιοι ἀποκτοῦν εἰς τὴν ἀσθενίαν, ἀμὴν οἱ ἀμαρτωλοὶ (χωρὶς τοῦτο) ἤμποροῦσι νὰ συνάξουν πολὺν καρπὸν, εἰάν εὐχαρίστως αὐτὰς ὑπομένουσι. Πρῶτον μὲν, μετὰ τὴν τοῦ σώματος ἀρρώσθειαν ἡ ψυχὴ θεραπεύεται ἀπὸ τὴν ἀσθενίαν τῶν ἀμαρτημάτων· ὅτι καθὼς μετὰ τὸ πικρὸν ποτὸν καθαρίζονται οἱ κακοὶ χυμοὶ τοῦ σώματος, καὶ ἡ σὰρξ θεραπεύεται, τοιοῦτοτρόπως ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸν πόνον καὶ θλίψιν τῆς ἀρρώστιας γνωρίζει τὰς ἀμαρτίας τε, τὰς ὁποίας δὲν ἰστοχάζετο πρότερον, καὶ μετανοῶν, ἐξομολογεῖται καὶ κλαίει ταις, ζῆτᾶ συγχώρησιν τοῦ Θεοῦ, καὶ κάμνει ἄλλαις ἀγαθοεργίαις διάφοραις· καὶ οὕτω λαμβάνει εἰς τὴν ψυχὴν ὑγίαν, ὅπου τοῦ ἔλιπε. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης διὰ τοὺς Ἰσραηλίτας, ὅταν ἐπλήθυνον αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, τότε ἐγύρευσάν ἱατρείαν, γινώσκοντες, ὅτι τὰ ἀμαρτήματα ἦσαν αἰτία τῆς ἀσθενείας τους, καὶ ἐπίστρεφον ἐν μετανοίᾳ πρὸς Κύριον. Δεύτερον, ἡ ἀσθένεια σούσηκώνει τὴν δύναμιν, καὶ δὲν ἠμπορεῖς ν' ἀμαρτήσης, ὅπου εἶναι καὶ αὐτὸ πολλὴ ὠφέλεια εἰς τοὺς ραθύμους καὶ ἀμελεῖς, οἱ τινες δὲν ἠμποροῦσιν ἀφ' ἑαυτοῦ τους νὰ ἐγκρατεύωνται. Εἶναι πολλοὶ ὅπου ὅταν εἰσὶν ἰσχυροὶ καὶ ὑγεῖς, δαπανοῦσι τὴν δύναμίν τους εἰς ἀμαρτίας· καὶ ὅταν ἀσθενοῦν τῷ σώματι, οὔτε δύνανται, οὔτε θίλουν νὰ κάμουν κανένα κακόν, ἀλλὰ μᾶλλον μετανοοῦσιν ὅσα τὸ πρότερον ἔπραξαν, ὅτι κατὰ πολλὰ σωφρονεῖ τὴν ψυχὴν ἡ βαρὴ ἀσθένεια. Τρίτον δὲ, ὠφελοῦσιν οἱ πόνοι καὶ αἱ θλίψεις τῆς ἀρρώστιας, εἰάν ἔχῃς ἀγογγύως ὑπομονὴν, καὶ ἰκανοποιῶσι διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν, ὡσπερ τὸν κανόνα, ὅπου κάμνεις δειληματικῶς καὶ ἐκούσια, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἔπρεπε νὰ συλλογίζεσαι εἰς τὴν ἀρρώσθειαν, διὰ νὰ ἐλαφρύνῃ ὁ πόνος σου, ἤγουν τάξι, πῶς ἡ μακρὰ νηστεία, ὅπου κάμνεις καὶ ὑπερεῖσαι τῶν βρωμάτων καὶ τῶν πομάτων, εἶναι ἀντὶ τῆς ἐγκρατείας ὅπου

ἔχρῳστες νὰ κάμῃς διὰ κανόνα τῆς κραιπάλης καὶ μίθης, ὅπου ἐτέλεσες. Οἱ πόνοι τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ἄλλων μελῶν ὅπου σὲ θλίβουν, εἶναι ἀντὶ ἐκείνων, ὅπου ἔπρεπε νὰ δώσης τοῦ σώματος διὰ τὰς ὀδύνας καὶ ἡδυπαθείαν, ὅπου ἄλλον καιρὸν ἀπόλαυσε· καὶ ἔταν δὲν ἠμπορεῖς νὰ κοιμηθῆς τάξι πῶς κάμνεις ἀγρυπνίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ προσεύχου ἀδιαλείπτως μετὰ δακρῶν, ἐνθυμούμενος τὰς ἀμαρτίας σου, καὶ τὰς δωρεὰς καὶ εὐεργεσίας ὅπου ἔλαβες, ἀπὸ τὸν Δεσπότην. Καὶ κάμνωντας οὕτω, λαμβάνεις καρπὸν καὶ ὄφελος περισσότερο, παρὰ νὰ ἦσουν ὑγίης καὶ ῥωμαλαῖος τῷ σώματι. Δ'. Αἱ ἀσθένειαι καὶ οἱ πόνοι σου σὲ κάμνουσι μιμητῆν τοῦ Σωτῆρός μας, ὅπου ἔπαθε τοσοῦτον διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν. Αὐτὴ ἡ μαλίτη σὲ κάμνει, νὰ μὴν αἰσθάνεσαι τὸν πόνον τῆς ἀρρώστιας σου, γνωρίζωντας, ὅτι ὅσον περισσότερο πάσχεις, τόσῳ μᾶλλον παρρησιάζεσαι τῷ Χριστῷ, καὶ συσταυρῶνσαι αὐτῷ, καὶ οὕτως ἔχεις νὰ συνοδασθῆς καὶ εἰς τὸν Παράδεισον. Διὰ τοὺς καρπούς αὐτοὺς γοῦν, ὅπου εὐγάνομεν εἰς τὰς ἀρρώστιας, μᾶς ἐπισκίπτει δι' αὐτῶν ὁ ἐλεητὴν Θεός, διὰ νὰ εὐρωμεν σωτηρίαν, καὶ οὕτω πρέπει νὰ μὴ γογγύζωμεν εἰς αὐτὰς, ἀλλὰ νὰ χαιρώμεθα, καθὼς ἔκαμναν οἱ Ἀπόστολοι, γινώσκοντες τῆς θλίψεως τὴν ὠφέλειαν, καὶ μάλιστα ὁ πανεύφημος Πέτρος, ὅς τις δὲν ἤθελε νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀσθενησμένην του θυγατέρα, δυναίμενος νὰ τὸ κάμῃ, καθὼς καὶ ἄλλοις ἀρρώστους μόνον μετὰ τὴν σκιάν αὐτοῦ ἐθεράπευσε, καὶ μίαν ἡμέραν τὴν ἰάτρευσε διὰ τὴν ἰκυσίαν τῶν Μαθητῶν νὰ τοὺς ὑπηρετήσῃ, καὶ μετὰ τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ἐπρόσταξε πάλιν, νὰ πῆσῃ εἰς τὸν κράββατον μετὰ τὴν προτέραν ἀσθενίαν, διὰ νὰ μὴν ὑστερηθῇ ἀπὸ τὴν ὠφέλειαν, ὅπου ἐλάμβανεν ἡ ψυχὴ της διὰ τὴν ἀρρώσθειαν τοῦ σώματος. Ταῦτα ἐφρῶναι καὶ ἕνας ἄγιος Ἐρημίτης, ὅπου ἦτον κάθε χρόνον ἀσθενής, καὶ μίαν φοράν, πῶς δὲν τοῦ πᾶθον ἡ ἀσθένεια κατὰ τὴν συνήθειαν, διὰ τοῦτο εἶχε μεγάλην θλίψιν καὶ ἐπικραίνετο, πῶς τὸν ἐγκατέλειπε ὁ Κύριος

ἐκείνον τὸν χρόνον, καὶ δὲν τὸν ἐπίσκεψέ, καθὼς εἰς τὸ Λαυσαϊκὸν σαφέστερον φαίνεται. Ἰδοὺ λοιπὸν πόσον ὀρέγονται τὴν ἀσθένειαν οἱ ἐνάρετοι, καὶ δὲν ψηφουσι πόνον καὶ ὀδύνην τοῦ σώματος, γινώσκοντες τὸ ψυχικὸν κέρδος, ὅπου λαμβάνουσι. Πάσχησον οὖν, ἀδελφε, νὰ εἶσαι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν τοιούτων· καὶ εἰάν ἡ ὀδύνη τῆς μακρᾶς ἀσθενείας σὲ θλίβῃ, ἅς σὲ παρηγορή ὁ καρπὸς καὶ τὸ ὄφελος, ὅπου κερδίζεις ἀπὸ ταύτην. Ἐάν ἡ Δερμασία σὲ βασανίξῃ, ὑπόμεινον, ὅτι εἰς ὀλίγον καιρὸν σοῦ περνεῖ, καὶ μετὰ θάνατον ὑπάγεις εἰς τόπον φωτεινόν, νὰ ἔχῃς εὐφροσύνην αἰώνιον διὰ τὴν ὀλίγην βάσανον, ὅπου ὑπέμεινες πρόσκαιρα. Ἐάν θλίβεσαι, πῶς εἶσαι τυφλός, καὶ δὲν ἤμπορεῖς νὰ ἰδῆς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, χαῖρε μάλιστα εἰς τοῦτο, ὅτι δὲν ἔχεις αἰτίαν μὲ τὸν Ἰεριμίαν νὰ κλαίῃς, λέγων· Οἱ ὀφθαλμοὶ τὴν ψυχὴν μου ἐκλέψασιν· οὐτε νὰ δέισαι μετὰ τοῦ Προφήτου, νὰ φυλάττῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ὁ Κύριος, ἵνα μὴ ἴδωσι ματαιότητα. Δὲν ἦτον καλλιώτερον αὐτοῦ τοῦ Δαβὶδ, νὰ ἦτον τυφλός, πάρεξ νὰ ἰδῆ τὴν Βηρσαβεί, τῆς ὁποίας ἡ ὄρασις τὸν ἕκαμε καὶ ἔπραξε τοιαῦτα ἐγκλήματα; καὶ πόσοι ἄλλοι μεγάλοι ἄνθρωποι ὠλίσθησαν μὲ τὴν ὄρασιν καὶ ἐλείνωσ ἄπωλέσθησαν, καὶ εἰάν τυφλοὶ ἐσώνοντο. Γίνωσκε δὲ ἀ-

κριδῶς καὶ τοῦτο, ὅτι μὴ ἔχων τοὺς ἔξωθεν ὀφθαλμοὺς, τοὺς ὁποίους ἔχουσι κοινῶς καὶ πάντα τὰ κτήνη, ἔχεις τοὺς ἔσωθεν τῆς ψυχῆς, καὶ μετ' αὐτοὺς βλέπεις ἐκεῖνο τὸ θεῖον πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς, τὸ ὁποῖον ἀκαταπαύστως ὀρῶσιν οἱ Ἄγγελοι. Ὁμοίως εἰάν εἶσαι κωφός καὶ ἀλαλος, μὴ πικραίνεσαι, ὅτι τότε ἔχεις μᾶλλον ἠσυχίαν καὶ προσοχὴν, νὰ ἀκουῆς τὰ λόγια, ὅπου λαλεῖ τῆς ψυχῆς σου ὁ Κύριος· ἐτι δὲ λυτρῶνεσαι ἀπὸ ψυχοβλαθεῖς ἀκοῆς καὶ αἰσχρολογίας, ἀπὸ τραγῳδία καὶ ἄλλα ἔργα μισόθεα, ὅπου προξενουσι τὴν κόλασιν ἐκείνων, ὅπου τὰ πράττουσι· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, εἰάν θλίβεσαι, πῶς εἶσαι χαλός, καὶ παράλυτος, καὶ δὲν ἔχεις τινὰ χαρὰν, ἢ ἀπόλαυσιν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, συλλογίζου ἀπὸ πόσους κινδύνους λυτρῶνεσαι μὲ τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ πόσην ὀφελίαν δίδουσι τῆς ψυχῆς σου αὐταῖς ἡ ἀσθιναίαι, αἱ ὁποῖαι ταχέως παρέρχονται, καὶ μετὰ θάνατον ὑπάγεις εἰς ἓνα πανευφρόσυνον τόπον καὶ Παραδείσου ὠραιότατον, νὰ ἀγάλλεσαι πάντοτε μετὰ Ἀβραάμ, καὶ Ἰωβ τοῦ παμμάρκαρος, καὶ πάντων τῶν τῷ Θεῷ εὐαρεστοσάντων· καὶ τότε νὰ εὐχαριστᾷς καὶ νὰ δοξάζῃς τὸν Κύριον, ὅπου σοῦ ἕκαμε τσαούτην εὐεργεσίαν, νὰ σὲ καθαρίσῃ ἀπ' ἐδῶ μὲ ὀλίγην καὶ βραχυτάτην ἀσθινειαν, διὰ νὰ μὴ σὲ κολάσῃ αἰώνια.

Κ Ε Φ Α Λ Λ Ι Ο Ν ΚΘ'.

Ἐσχάτη Παράκλησις διὰ τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

Ὅταν ἐπιστρέφῃ τις ἀπὸ τὴν παροικίαν εἰς τὴν πατρίδα του, ἔχει πολλὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, πῶς ἔλαβε τέλος ἡ ἐξορία του, καὶ ἔρχεται νὰ ἰδῆ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἠγαπημένους του. Καὶ ὅταν τις εὐρίσκειται πεπεδημένος καὶ δεδεμένος εἰς ζοφώδη καὶ σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ νὰ τοῦ δώσουν ἐλευθερίαν, νὰ ὑπάγῃ ὅπου ὀρέγεται, σκιρτᾷ, χορεύει, καὶ θυμηδίας ἐμπίπεται, πῶς εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν βρωμισμένον τόπον ἐκεῖνον τῆς κα-

ταδικῆς, καὶ ἦλθεν εἰς φωτεινὸν καὶ λαμπρότατον. Καὶ ὅπου εἰς χειμαζόμενος καὶ βασανιζόμενος ναύτης, φθάσῃ εἰς τὸν ποθούμενον λιμένα λελυτρωμένος ἀπὸ τὸν σφοδρότατον κλύδωνα τῆς κυμαινομένης καὶ ἀγριωμένης θαλάσσης, χαίρεται πολλὰ καὶ ἀγαλλεται, ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν ποθούμενον τόπον, καὶ δὲν φοβᾶται πλέον κανένα κίνδυνον. Παροικία, σκοτεινὴ φυλακὴ, καὶ κυμαινομένη θαλάσσα, λέγεται ἡ ζωὴ τούτη, ἀγαπητοὶ ἀδελ-

φοί και κοιλά του κλαυθμῶνος, και ἔως ὅπου πύρισκόμαθα εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, ἔχομεν θλίψεις και στενοχωρίας, βασανιζόμενοι εἰς τοῦτο τὸ νοσητὸν πέλαγος ἀπὸ διαφόρους κινδύνους, ὡσαν ἕνα καρδί, ὅπου τὸ πολεμοῦσιν ἐναντίοι ἀνεμοί· και ὅταν μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀποθάνωμεν, τότε τελειώνει ἡ ἐξορία μας, τότε φθάνομεν εἰς τὸν λιμένα τῆς ἀναπαύσεως, τότε εὐγένει ἡ αὐλος ψυχῆ και ἀθάνατος ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν τοῦ σώματος, και ὑπάγει εἰς τόπον ἀνέσεως, ὅπου δὲν εἶναι λύπη, ἢ στεναγμός, ἀλλ' εὐφροσύνη και ἀγαλλίασις. Καὶ ὅς τις πικραίνεται και λυπεῖται, πῶς ἀποθαίνει, και θλίβεται διὰ τινὰ συγγενῆ και φίλον του, πῶς ἐκοιμήθη και ἀνεπαύθη, εἶναι ἔξω φρενῶν και ἀσύνετος. Εἶναι πρέπον, νὰ λυπηθῆ ἕνας παροικος, ὅταν τελειώσῃ ἡ ἐξορία του; ἢ ἕνας ταξιδιάρης, ὅταν φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα τὸ ξύλον του; ἢ ἕνας φυλακωμένος, ὅταν λυτρωθῆ ἐκ τῶν δεσμῶν και ἀλύσεων; ἢ μάλιστα νὰ εὐφραυνθῶσιν οἱ τσιουτοὶ ἀγαλλιωμένοι; Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὁ Παῦλος ἐνόμιζε τὰς θλίψεις του ἐλαφράς, ἐνθυμούμενος τὴν ἡμέραν τῆς ἐξόδου αὐτοῦ, ὅταν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν περίλυπον και παμμόχθηρον ζωὴν ταύτην, και ἀπῆλθεν εἰς τὴν χαρμόδουνον και αἰώνιον, ὅπου ὁ Θεὸς τοῦ ἠτοίμασε. Διὰ τοῦτο δὲν ἐφοβᾶτο τὸν θάνατον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπικραίνεται διὰ τὴν ἄργηταν τῆς ἡμέρας ταύτης, τὴν ὅποιαν ἐπιθύμα μὲ τόσων ὄρεξιν, καθὼς φαίνεται εἰς τὴν πρὸς Κορινθ. β'. Ἐπιστολὴν, ὅπου λέγει: Οἶδαμεν, ὅτι εἰάν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῆ, οἰκοδομηὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανῶς. Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στεναζόμεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, και τὰ ἐξῆς. Καὶ ἄλλην φοράν πάλιν γράφει πρὸς Φιλιππησίους τὸν πόθον, ὅπου εἶχε νὰ ἀναλύσῃ, νὰ ὑπάγῃ μὲ τὸν Χριστόν. Ἐτι δὲ και ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἐπικραίνεται και αὐτός, πῶς δὲν τὸν εὐγανεν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν ζωὴν ταύτην, και ἔλεγεν· Οἶμοι, ὅτι ἡ παροικία μου ἔμακρύνθη. Ἐάν οὖν οὔτοι και ἕτεροι ἐνάρετοι ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσαν νὰ

τελειώσῃ ἡ ἐξορία τους, εἰάν ὁ θάνατος εἶναι τέλος τῆς μάχης, και ἀρχὴ τῆς εἰρήνης, τέλος τοῦ καμᾶτου, και ἀρχὴ τῶν βραβείων, διὰτὶ νὰ θλίβῶσιν τὸν θάνατον τοῦ ἠγαπημένου σου, ἢ πατὴρ σου εἶναι, ἢ υἱός, ἢ ἀνὴρ, ἢ γυνή, ἢ τίς ἄλλος τῶν φίλων σε; Ἀλλὰ θλίβεις εἰπῆ, ὅτι ἡ φύσις σὲ ἀναγκάζει νὰ κλαύσης διὰ τὴν συγγενεῖαν τῆς σαρκός, και ὅτι ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου ἦτον συνήθεια νὰ θρηνοῦσι τοὺς τεθνεῶτας, οὐ μόνον οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ και αὐτοὶ ὅπου ἐπίστευον εἰς τὸν ὄντως Θεόν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν Γέννησιν, και ἔκλαυσεν ὁ Ἀβραάμ τῆς Σάρρας τὸν θάνατον, και μάλιστα ὁ Ἰωσήφ, ὅπου ἔκαμε θρῆνον και κοπετόν εἰς τὸν θάνατον τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ Ἰακώβ, και πᾶσα ἡ Αἴγυπτος. Ἐτι δὲ οἱ Ἑβραῖοι ἐθρῆνον τὸν θάνατον τοῦ Μωϋσέως ἡμέρας, λ'. Ἀλλὰ και αὐτός ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐδάκρυσεν εἰς τὸν Λάζαρον. Ἄκουσον, ἄνθρωπε. Δὲν εἶναι ἀμαρτία, νὰ κλαύσης σύμμετρα μὲ εὐταξίαν και τρόπον εὐλογον, ὅτι ἡ φύσις τὸ δίδει, ἀμὴ ὁ περισσὸς θρῆνος εἶναι κακός, νὰ θλίβῶσιν ὑπὲρ τὸ μέτρον, νὰ μὴ θέλῃς νὰ παρηγορηθῆς καθόλου, και νὰ ὀδυρεσαι, ὡσπερ νὰ ἦσουν ἀλλόπιστος, νὰ μὴ εἶχες ἐλπίδα νὰ ἴδῃς τὸν φίλον σου εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, και θρηνῆς του, ὡσαν νὰ ἐχάθη ὀλότελα, και νὰ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἀπώλειαν. Ἐάν πιστεύσης εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, ὡς Χριστιανός, δὲν πρέπει νὰ θλίβῶσαι, και νὰ κλαίῃς τὸν συγγενῆ σου ἀν ἐκοιμήθη, ἐξομολογούμενος μὲ κατανύξιν, και ἐκοινωνῆσαι τὰ θεία Μυστήρια, ὅτι ἐσώθη, και μέλλει πάλιν νὰ ἀναστήθῃ εἰς τὴν κοινὴν Ἀνάστασιν, νὰ συνεφραίνεσθε αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον. Χαῖρε λοιπόν, και ἀγάλλου, πῶς ἐλυτρώθη ὁ φίλος σου ἀπὸ τοὺς κόπους και μοχθούς, ἀρρώστιας και βάσανα, και ἀπὸ διαφόρους κινδύνους τῆς παρουσίας ζωῆς, ἢ ὅποια εἶναι βραχεία πολλά, και ὑποκειμένη εἰς πόνους και ταλαιπωρίας. Ὁ ἀῆρ τὴν φθείρει, τὰ βρώματα τὴν δαπανοῦσιν, ἢ πῖνα, ἢ χανότης, και αἱ φροντίδες τὴν θλίβουσιν, ἢ λύπη και πᾶσα ἄλλη ταλαιπωρία τὴν βασανίζει. Διὰτὶ γοῦν νὰ μὴ χαρῆς, πῶς ἐλυ-

τρώθη ὁ φίλος σου ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ λυπηρά; διατι νὰ μὴν εὐφρανθῆς, πῶς εὐγῆκεν ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῆς νοσητῆς θαλάσσης, καὶ μέγαν κλύδωνα τούτου τοῦ κόσμου καὶ νὰ εὐχαριστήσῃς τῷ παναγάθῳ καὶ εὐεργέτῃ Θεῷ, ὅπου τὸν ἐλύτρωσεν ἀπὸ τὴν σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ τοῦ ἔλυσε τὰ δεσμά διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀνεμποδίστως εἰς τὴν Πατρίδα του, ὅπου δὲν εἶναι λύπη, ἢ στεναγμός, ἢ πείνα, ἢ δίψα, ἢ ψύχος, ἢ καύμα, οὔτε ἄλλο ὁμοίον θλιβερόν, ἀλλὰ μάλιστα θέλει χαίρεται νὰ ἀπολαμβάνῃ μίαν πλησμονὴν αἰώνιον καὶ ἀνάπαυσιν; Εἰπέ μου, τί ὠφέλειαν δίδεις τῷ τεθνηκότος, νὰ κλαίῃς, νὰ μυρολογᾶσαι, νὰ δέρνεσαι; οὔδὲ τίποτε, ἀλλὰ μάλιστα ζημίαν τοῦ κάμνεις εἰς τὴν ψυχὴν μὲ τὰ δάκρυα τῆς ἀπιστίας σου, διατι ὅταν κλαίῃ τινὰς ὑπέμετρα, φαίνεται, πῶς κάμνει ὡς Ἐθνικός καὶ Ἕλληνας, ὅπου δὲν ἔχουν ἐλπίδα τινὰ Ἀναστάσεως. Μάλιστα δὲ ἀναγινώσκειται διὰ τινὰς ἀπὸ τούτους, πῶς ὑπέμεναν τὸν θάνατον τῶν συγγενῶν καὶ φίλων αὐτῶν μὲ καρτερίαν, καὶ γενναϊότητα. Ὁ Περικλῆς ὁ Δοῦξ τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ὥραν ὅπου ἀπέθανον τὰ παιδιὰ του, ὑπῆγεν εἰς τὸ θέατρον, στεφανωμένος κατὰ τὸ σῦνθης, ὡς καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας, καὶ ἐνδεικνύμενος λαμπρότητα. Τὸ αὐτὸ γράφουσι καὶ διὰ τὸν Δίωνα ἀπὸ τῆν Συρακούσων, ὅτι συντυχένωντας μίαν ἡμέραν μὲ τοὺς φίλους, τοῦ ἤφεραν ἀγγελίαν, πῶς ἔπεισεν ἕνα του παιδί ἀπὸ τὸ δῶμα καὶ ἀπέθανεν. Ὁ δὲ ἐπρόσταξε νὰ τὸ θάψουσι, καὶ ποσῶς δὲν ἠλλοιώθη τὸ πρόσωπόν του, οὔτε ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐκεῖ, ἀλλὰ ἐστέκετο μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐσυντύχει, ὡς τὸ πρότερον. Ἐτι δὲ ὁ Τελαμῶν ἀκούων, ὅτι ἀπέθανεν ὁ υἱός του, δὲν ἐταράχθη ποσῶς, ἀλλὰ εἶπεν, ἀπὸ τὴν ὥραν ὅπου ἐγεννηθῆθ, τὸ ἤξευρα πῶς μέλλει νὰ ἀποθάνῃ, ἀποδείκνυωντας μὲ ταῦτα τὰ λόγια, ὅτι ἐπειδὴ ὁ θάνατος εἶναι φυσικός εἰς τὸν ἄνθρωπον καθὼς καὶ ἡ γέννησις, δὲν πρέπει νὰ θλιβῆται ὅταν ἔλθῃ. Ἐάν οὖν αὐτοὶ οἱ Ἕλληνας μὲ τὸ φῶς μόνον τοῦ λογικοῦ ἐνικούσαν τῆς σαρκὸς τὴν προσπάθειαν, πῶς δὲν αἰσχύνεσαι σὺ ὡς Χριστιανὲ, ἀλλὰ φέρεσαι τα-

πεινότερος τῶν ἀπίστων καὶ ἀγνωστότερος, ὅπου ἔχεις τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ ἐλπίδος, ὅπερ ἐκείνοι δὲν εἶχασιν; Ἐάν δὲν φάνοσιν ὅσα εἶπαμὲν ἕως τώρα, νὰ σὶ κατηγορήσουν, ὡς ἄνθρωπος, καὶ νὰ σμικρύνουν τὸν πόνον, ἐννέησον, ὅτι εἰάν ἐκλαίῃς εἰς ὅλην σου τὴν ζωὴν, νὰ κόπῃς τὰς σάρκας σου, τὰ δάκρυα δὲν σοῦ δίδουν τινὰ ὠφέλειαν, οὔτε δύνανται νὰ ἀναστήσουν τὸν τεθνεῖτα. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ὅταν ἦτον ἀσθενής ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐκλαίει, ἐπήστει, καὶ ἐδέετο τοῦ Κυρίου μετ' εὐλαθείας καὶ κατανύξεως νὰ τὸν δώσῃ τὴν θεραπείαν, ἔπειτα, ὅταν ὁ νέος ἀπέθανεν, ἀφῆκεν ὁ γέρον τὰ δάκρυα, ἠγέρθη ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἐνέφθη. Εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ, καὶ ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν, λέγων ταῦτα πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὅπου ἀπορούσαν εἰς τοῦτο, καὶ ἐθαύμαζον. Ἐγὼ ἐκλαίω, καὶ ἐδέουμουν τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ, ἕως ὅπου ἦτον εἰς τὴν ζωὴν τὸ παιδίον μου, νὰ μοῦ τὸ χάρισθῃ ἀκόμη ὀλίγον καιρὸν εἰς τὸ γῆρας μου. ἀμὴ τώρα, ὅπου ἀπέθανεν, καὶ ἐγένη τοῦ Κυρίου τὸ θέλημα, διατι νὰ οὐδῶμαι πλέον; δια νὰ στρίψῃ εἰς τὴν ζωὴν; ἀλλὰ δὲν ἔρχεται, ἀμὴ ἐγὼ μᾶλλον ὑπάγω ταχέως νὰ τὸ εὕρω, ὅπου εὐρίσκεται. Οὕτως εἶπε καὶ σὺ διὰ τὸν συγγενῆ καὶ ἠγαπημένον σου, ὅπου θλιβεσαι τόσο τὸν τοῦτου θάνατον. Εὐχαρίστησον τῷ Θεῷ λέγων, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγενετο. Ἄφες τὴν λύπην, ἥτις δὲν ὠφέλῃ τὸν ἀπεθαμένον, ἀλλὰ μᾶλλον τὸν βλάπτει, καὶ παροργίζει τὸν Κύριον. Κάμει δέησιν διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ φίλου σου, ὅς ἐλεημοσύνην, ὅσον δύνασαι, πλήρωσον τοὺς Ἱερεῖς νὰ κάμνουνσι Μνημόσυνα καὶ Ἱερουργίας, ὅπου ὠφελοῦσι πολλὰ τοὺς ἀπεθαμένους· καὶ ποιῶν οὕτω, ὠφελεῖς οὐ μόνον αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγου σου, καθὼς λέγει Νικηφόρος ὁ Ξανθόπουλος εἰς τὸ Τριῳδίον τῷ Σάββατῳ τῆς Ἀποκρίου, ὅτι, ὁ ἔλαιον, ἢ κηρὸν, ἢ ἄλλο τί ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων προσφέρων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τοῦ μισθοῦ μετέχει εἰς τὴν ἀγάπην ὑπὲρ τῆς τοῦ πλησίον ἐνδεικνύμενος σωτηρίας, ὡπερ ὁ ἕτερον ἀλείφων μύρω, ἐκεῖνος αὐτὸ πρῶτον εὐωδιάζει, καὶ

τά ἐξῆς, ὅσα λέγει εἰς τὸ ἄνωθεν Συναξάριον· καὶ ἀποδείχνει μὴ ἀξιοπιστοὺς μαρτυρίας τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι μεγάλην ὠφέλιαν δίδουσι τοῖς κκοιμημένοις αἱ Λειτουργίαι καὶ τὰ Μνημόσυνα ὅπου γίνονται διὰ λόγου τους, καὶ οὐ μόνον τοὺς τελευτήσαντας ὠφελοῦσιν αἱ θεῖαι καὶ ἱεραὶ Λειτουργίαι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ζῶντας, καθὼς ἐφάνη πολλάκις, καὶ τὸ εἶδαμεν ὀφθαλμοφανῶς, διὰ τὰ πιστωθεῖσιν οἱ ὀλιγόπιστοι· ὅτι εἰάν τοὺς ζῶντας, ὅπου δὲν ἔχουσι τόσην χρείαν ἀπὸ βοήθειαν, ὠφελοῦσιν αἱ Ἱεουργίαι καὶ τὰ Μνημόσυνα, πόσω μᾶλλον τοὺς τελευτήσαντας; καὶ ἀκουσον ὁ ἀντιλεγόμενος, δύο, ἢ τρία ὑποδείγματα, νὰ πιστωθῆς τὴν ἀλήθειαν.

Φαίνεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ἦγουν εἰς τὴν ζωὴν τῶν ὁσίων Πατέρων, ὅτι ὁ μακάριος Παῦλος ὁ ἀπλοῦς ἐδιτηγήθη πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατέρας τοιοῦτον θαυμασιον, λέγωντας· Εἶγα ἓνα μαθητὴν ἀμελῆ πολλὰ, ὃς τις ἐπιπτε κρυφά μου εἰς διάφορα ἀμαρτήματα. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπίθανεν, ἐπαρακάλουν τὸν Κύριον καὶ τὴν Παναγίαν Θεοτόκον, νὰ μοῦ φανερώσουν, εἰς ποῖον τόπον εὐρίσκειτο καὶ προσευχόμενος ἡμέρας πολλάς, εἶδα εἰς ὄπτασίαν τὸν μαθητὴν ὑπὸ δύο τινῶν βασταζόμενος, καὶ ἦεν ὡσπερ λίθος, ἢ ὄστρακον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως τοὺς πόδας, μὴν ἔχοντας ποσῶς τινα ἐνέργειαν φογῆς, οὔτε σώματος. Ταῦτα βλέπων, ἐλυπήθηκα πολλὰ, ἐνθυμούμενος τὰ Δεσποτικά λόγια, ὅπου ἐπρόσταξε, νὰ δέσουν τὰς χεῖρας καὶ πόδας ἐκείνου, ὅπου δὲν εἶχεν ἐνδύμα γάμου, καὶ νὰ τὸν βάλλουσιν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ἀφ' οὗ γοῦν ἦλθα εἰς τὸν εἰαυτὸν μου ἀπὸ τὴν ἔκστασιν, ἄρχησα νὰ θλίβωμαι πολλά, νὰ ἀδῆμονῶ, εἶδδα ἐλεημοσύνας, ἔκαμνα Λειτουργίας, παρακάλουν ἡμέραν καὶ νύκτα τὴν παντοδύναμον Ἄνασσαν, καὶ τοῦ φιλαυθρώπου Θεοῦ, νὰ τὸν ἐλεήσῃ, καὶ ἔκαμνα πολλάς ξηροφαγίας μὴ ὄλον τὸ γῆράς μου. Μετὰ πολλὰς ἡμέρας λοιπὸν βλέπω τὴν Παναγίαν καὶ λέγει· Τί ἔχεις Παπία, καὶ θλίβεσαι; καὶ εἶπον αὐτῇ, διὰ τὸν Ἀδελφόν, Δέσποινά μου, ὅτι τὸν εἶδα τλαιπωρούμενον. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Δὲν μὲ ἐπαρακάλεσις νὰ σοῦ τὸν διέξω;

Ἰδοὺ ἐπήκουσα τῆς θεήσεώς σου. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Ναὶ Κυρία μου ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ τὸν ἰδῶ κακῶς ἔχοντα, ὅτι τί τὸ ὄφελος, νὰ τὸν ἰδῶ καὶ νὰ θλίβωμαι; Τότε μοῦ λέγει ἡ πολυῦμνος· Ὑπάγε, καὶ διὰ τὸν μόχθον σου καὶ ταπεινώσιν, καὶ δι' ἀγάπην σου, νὰ σοῦ τὸν διέξω πάλιν, νὰ εὐφρανθῆς. Καὶ τῇ ἐπαύριον βλέπω τὸν ἀδελφόν ἐρχόμενον πρὸς με περιχαρῆ περιπατεῦντα, καὶ λέγει μου· Αἱ πρεσβύται σου, Πάτερ, ἐδυσώπησαν τὴν Παναγίαν Θεοτόκον (ὅτι πολλὰ σὲ ἀγαπᾷ) καὶ παρακάλεσι τὸν Σωτῆρα, καὶ μὲ ἔλυον ἀπὸ τὰ δεσμά τῶν ἀμαρτιῶν μου, ὅπου ἤμουν δεδεμένος προτῆτερα. Ταῦτα εἶπόντος μοι, βλέπω εὐθὺς τὴν Παναγίαν, καὶ λέγει μου· Ἐπληροφορήθης κἄν τῶρα, πρεσβύτα, διὰ τὸ τέκνον σου; Ἐγὼ δὲ εἶπον· Ναὶ, Δέσποιντα, καὶ πλεῖστα εὐχαριστῶ τῇ φιλαυθρωπίᾳ σου. Ἡ δὲ εἶπέ μοι· Ὑπάγε λοιπὸν, ἐνθυμοῦ τοῦ ἀδελφῶ πάντοτε εἰς τὰς προσευχάς, δίδε ἐλεημοσύνας, ὅτι πολλὰ ὠφελεῖ τὸν κοιμηθέντα ἢ ἐλεημοσύνη καὶ προσφορά μετὰ πίστεως.

Γράφει ὁ μέγας Γρηγόριος εἰς τοὺς Διαλόγους του, ὅτι εἰς τὴν θάλασσαν ἐτξακίσθη ἓνα καράβι, τὸ ὁποῖον εἶδασιν ἀπὸ μακροῦ· Δὲν οἱ ἄνθρωποι τῆς πόλεως, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ ναῦται, καὶ νομίζοντες, ὅτι ἐπνίγησαν ὅλοι, ἐλειτούργησεν εἰς Ἱερὺς διὰ τὸ ναυ τοῦ ἀδελφόν, ὅπου ἦτον μέσα εἰς τὸ καράβι, καὶ τὸν ἐμνημόνευσεν, ὡς ἀπεθαμένον. Τῇ ἐπαύριον εἶδε τὸν ἀδελφόν του, καὶ ἦλθε ζωντανός εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ ἐρωτῶν αὐτὸν, πῶς ἐγλύτωσε ἀπὸ τὸν κίνδυνον, ἀπεκρίνατο· Καθὼς ἐτξακίσθη τὸ πλοῖον ἄρπαξα ἓνα σανίδι, καὶ ἔπλεον μετ' ἐκείνου, ἔσον ἰδύνουμουν, ἔπειτα μετὰ ὄραν πολλῶν ἀτόνησα, καὶ δὲν ἤμπορουν πλεον νὰ κολυμῶ, καὶ τότε βλέπω ἓναν ὠραιότατον νέον, καὶ δίδει μου ἓνα ψωμί εὐμορφοῦν πολλά καὶ θαυμασίον, καὶ λέγει μου νὰ τὸ φάγω, καὶ ὡς τὸ ἔφαγα, ἐπῆρα τόσην δύναμιν, ὅπου δὲν αἰσθάνουμουν πλεον τὸν κόπον οὐδὲ ποσῶς, ἕως ὅπου μὲ τὴν Θεῖαν βοήθειαν ἔφθασα εἰς τὴν στερεὰν κατευόδιον. Ἄλλος τις ἔσκαπτε τὴν γῆν μὲ πολλοὺς συντρόφους, ὅπου εὐχάναυ ἀτημέλω-

μα τῆς Αὐθεντίας, καὶ σκάπτοντες πολ-
 λά βαθία, ἔπαιον ἐπάνω τους ὁ βουρὸς,
 καὶ τοὺς ἐπλάκωσεν ὄλους, καὶ ἀπόθαναν,
 ἔξω ἀπὸ ἕναν, ὁ ὁποῖος ἔτυχαν ὑποκάτω
 πέτραις μεγάλαις, καὶ δὲν τὸν ἐθανάτω-
 σαν, διατι ἔσταναν ὄρθαις, καὶ αὐτὸς εἰς
 τὸ κάτωθεν μέρος, πλὴν ἦτον Σαμμένος
 ζωντανός, διατι τινὰς δὲν τὸ ἐθάρρει πο-
 τί, πῶς δὲν ἀπόθανεν, ἀλλὰ ὄλοι ἐνομι-
 σαν, πῶς ἐτελειώθησαν ἅπαντες. Ἡ γυ-
 ναίκα ἐκείνου τῷ ζῶντος, ὡς εὐλαθῆς καὶ
 πιστὴ Χριστιανὴ, ἐπλήρωσεν ἕνα Ἱερέα,
 νὰ κάμη, μ'. Λειτουργίας διὰ τὴν ψυχὴν
 τοῦ ἀνδρός της, καὶ τοῦ ἐπήγευεν εἰς τὴν
 Ἐκκλησίαν καθ' ἑκάστην μίαν προσφοράν,
 καὶ ἕνα ἀγγεῖον κρασί, καὶ μίαν λαμπάδα,
 ὡς πτωχὴ ὅπου ἦτον. Ὅταν εἶπεν ὁ Ἱε-
 ρεὺς τὰς εἰκοσι Λειτουργίας, ἐφθόνησεν
 ὁ Δαίμων τῆς γυναικὸς τὴν εὐλάβειαν, καὶ
 μετασηματισθεῖς, τὴν ὑπὴντησε τὸ πρῶτ,
 ὅταν ἀπῆρχετο εἰς τὸν ναὸν μὲ τὰ πρόσφο-
 ρα, καὶ λέγει της· Ὁ Ἱερεὺς εἶχεν ὑπηρε-
 σίαν βιαστικὴν, καὶ ἐλειτούργησε ταχύτε-
 ρον, καὶ μὴ κοπιᾷς νὰ πηγένης, καὶ με-
 ταύριον θέλεις τοῦ δώσει τὸ ὀφειλόμενον.
 Οὕτως ἔκαμεν ὁ παμπόνηρος ἄλλας δύο
 ἡμέρας. Ἀναμεταξὺ δὲ ὅπου ἐγίνοντο αἱ
 Λειτουργίαι, ἔβαλαν πάλιν ἄλλους ἀν-
 θρώπους, καὶ ἔσκαπτον εἰς ἐκεῖνον τὸν
 τόπον, οἱ ὁποῖοι ἤκουσαν φωνὴν ὑποκά-
 τω τῶν λίθων, καὶ ἔλεγε· Σκάπτετε δι'
 ἀγάπην Θεοῦ ἐπιδέξια, ὅτι ἀνωθὲν μου
 εἶναι δύο πέτραις, νὰ μὴ πέσουν, καὶ μὲ
 Σανατώσεν. Οἱ δὲ ἐθαύμασαν, καὶ σκά-
 πτοντες ἐκ πλαγίου, εὗρον τὸν ἀνθρωπον
 ζωντανόν, καὶ τὸ ἀνήγγειλαν τῆς γυναικὸς
 αὐτοῦ, καὶ δραμόντες ὄλοι οἱ τοῦτο ἀκού-
 σαντες, νὰ εἰδοῦσι τοῖστων ἐξαίσιον τε-
 ρατούργημα, καὶ ἐρωτῶντες αὐτὸν, πῶς
 ἔζησε τόσας ἡμέρας χωρὶς τροφήν, ἀπε-
 κρίνατο οὕτω· Καθ' ἡμέραν μου ἔδιδε τι-

νὰς ἀοράτως, ἕνα ψωμί, καὶ ἕνα κανάτι
 κρασί, καὶ μίαν λαμπάδα ἦτον ἔμπρο-
 σθὲν μου, καὶ ἔτρωγα, ἔξω ἀπὸ γ'. ἡμέ-
 ρας, ὅπου μῆτε τροφήν ἐγεύθηκα, οὔτε φῶς
 εἶδον καὶ ἐπικράνθηκα πολλά, ὀδυρόμενος
 τὰς ἀμαρτίας μου, διατι ἐνόμιζα ὅτι ἀ-
 ποθαίνω. Μετὰ ταῦτα πάλιν εἶδον τὴν
 τετάρτην ἡμέραν τὴν ἀναμμένην λαμπάδα,
 τὸν ἄρτον, καὶ τὸν οἶνον, ὡσπερ τὸν πρῶ-
 ρον, καὶ ἐχάρηκα, δοξάζωντας τὸν Θεόν,
 ὅπου δὲν μὲ ἐγκατέλειπεν ἕως τέλους. Ταῦ-
 τα ἀκούσασα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, ἐκατάλαβε
 τὴν ἐννοιαὺν, καὶ τὴν ἐδιηγήθη ἅπασιν ὅτι
 ἐκεῖνα τὰ δῶρα, ὅπου ἔδιδε τῷ Ἱερέως, καὶ
 ἐλειτούργα, ἔφερυν ὁ Ἄγγελος τοῦ ἀνδρός
 της, καὶ ἐπορεύετο. Βλέπετε, ἀδελφοί, τὴν
 δύναμιν τῆς Ἱεουργίας; Ἐὰν εἰς τοὺς
 ζῶντας ἐργάζει τοιαῦτα τερατούργηματα,
 πόσον νομίζετε νὰ ὠφελεῖ τοὺς κεκοιμημέ-
 νους; Εἶχα καὶ ἄλλα πολλά παραδείγ-
 ματα, ἀμὴ διὰ νὰ μὴν εὐγῶ ἀπὸ τὸ προ-
 κείμενον περισσὰ δὲν τὰ γράφω, διατι
 ἔχω μάλιστα νὰ συντύχω πολλά περι-
 καταφρονήσεως κόσμου εἰς ἐτοῦτο τὸ α'.
 Μέρος τῆς βίβλου, τὸ ὁποῖον εἶναι πολ-
 λά ὠφέλιμον, διατι οἱ περισσότεροι ἀν-
 θρωποι νικοῦνται ἀπὸ τὸν πλανὸν κόσ-
 μον καὶ προτιμοῦσιν ἡδονὰς φθειρομένης
 τῶν αἰώνιων εὐφροσυνῶν, καὶ πρέπει νὰ
 βοηθῆσω καὶ εἰς ἐτοῦτο τὸ κατὰ δύνα-
 μιν, καθὼς ἔκαμα ἕως τώρα μὲ τὴν Θεῖαν
 βοήθειαν. Μὴ θρηνεῖς γοῦν τὸν ἡγαπημέ-
 νον σου, εἰάν ἐτελεύτησε εἰς τὴν ὀρθόδο-
 ξον Πίστιν, ἀλλὰ μόνον, ὅταν ἔχῃς φίλον
 καὶ γνωρίσης πῶς ἀποθαίνει, συμβούλευ-
 σέτον νὰ διορθωθῇ διὰ μετανοίας καὶ
 ἐξομολογήσεως, νὰ κοινωνήσῃ τὰ Θεῖα
 Μυστήρια, καὶ τότε εἶσαι βέβαιος, ὅτι
 δὲν ἐκολάσθη, οὔτε πρέπει νὰ τὸν μυρο-
 λογᾷσαι, ἀλλὰ νὰ χαίρεισαι, ὅτι ἀπῆλθεν
 εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Περὶ ἀφροσύνης ἐκείνων, ὅπου ποθοῦσι πρωτεῖα· καὶ ὅτι ὁ κόσμος ἀμνημονεῖ τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἐχθροὺς του μνημονεῖ μετ' ἐγκωμίων.

Ἄνωλετο τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ μετ' ἧ-
ου, λέγει ὁ Προφήτης, ἤγου ἔχαθη ἡ
ιθύμῃσις τοῦ φιληθόνου καὶ σαρκικοῦ ἀν-
ρώπου μὲ τὸν κτύπον τῆς κοσμικῆς μα-
ιότητος. Μὴν ὀρέγεσαι, κινόδοξε, νὰ ἀ-
ίθῃς εἰς ἀξίαν μεγάλην, ὅτι εἰς τὴν ἀνά-
αισιν εἶναι κίνδυνος. Ἐγνωρίσαμεν πολ-
οὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς τῶν ὁποίων
μνήμη δὲν μένει ἕως τὴν σήμερον. Διατί
οὖν κοπιᾷς εἰς μάτην, καὶ βασανίζεσαι
ἀ ὀρίζῃς ἄλλους, καὶ νὰ ἔχῃς πρωτεῖον,
καὶ μεγαλεῖον εἰς τοῦτον τὸν κόσμον; Τά-
ρα εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ βαθμὸν ὑψη-
λόν, ὅπου ἐπιποθεῖς νὰ ἀνέθῃς, δὲν ἦ-
αν ἄλλοι προτῆτερα, τῶν ὁποίων ὁ κόσ-
μος δὲν ἐνθυμᾷται, οὔτε ποσῶς ἐννοιαίζε-
ται; Στοχάσου, ποταπὸν τέλος εἶχασιν
αὐτοί, καὶ τὸ ὅμοιον ἔχεις νὰ πάθῃς καὶ
σύ, ὅτι δὲν ἄλλαξεν ὁ κόσμος τὴν παλαιάν
του συνθήκην. Ἐυνόησον, μὲ ποῖον τρό-
πον ἀνέθῃσαν, καὶ πῶς ἐκατίθησαν· καὶ
ὅτι, ὅσον ἦτον μεγάλη ἡ ὑψωσις, τοσοῦτον
ἦτον ἀθλία καὶ ταπεινὴ ἡ κατάπτωσις·
καὶ καταπατοῦσι τῶρα τοὺς τάφους τοὺς
ἐκείνοι, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ ζῶντες ἐκατα-
φρονοῦσαν, καὶ δὲν ἐδέχοντο νὰ τοὺς πλη-
σιάζουν· τὰ σώματά τοὺς ἐγίναν στάκτη,
καθὼς καὶ σύ μεθαύριον γίνεσαι. Διὰ
τοῦτο δὲν πρέπει νὰ βλέπῃς τὰ παρόντα,
ἀλλὰ τὰ μέλλοντα νὰ στοχάζεσαι. Μὴ ψη-
φῆς τὴν τιμὴν, ὅπου δίδει ὁ κόσμος εἰς τὴν
πρόσκαιρον ζωὴν ταύτην, ἀλλὰ πρόβλεπε,
καὶ μελέτα μὲ γνωῶσιν ἐκεῖνο, ὅπου μέλλει
νὰ σοῦ συνέβῃ, ὅταν παρέλθῃ ἡ βραχυ-
τάτη σου ζωὴ αὕτη. Καὶ εἰάν κάμῃς οὐ-
τως, θέλεις περάσει τὸν βίον ἀκύμαντον,
εὐχαριστημένους εἰς τὸ εἶναι, καὶ στάσιν,
ὅπου εὐρίσκεισαι. Πρόσεχε νουνεχῶς, μὴ
οὐ πλανησῇ ὁ λογισμὸς, καὶ πιστεύσῃς;

ὅτι δουλεύεις κάλλιον τοῦ Δεσπότου εἰς
ὑψηλὸν βαθμὸν καὶ ἀξίωμα, παρὲς εἰς
ποταπὸν καὶ ταπεινὸν ὅπου εὐρίσκεισαι·
διατί μὲ τοιαῦτα ψευδῆ καὶ μάταια,
ἀπατᾷ ὁ πονηρὸς Δαίμων τοὺς ἀπλου-
στεροὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπιποθεῖσι προφά-
σει τοῦ ἀγαθοῦ νὰ λάβουν Ἡγεμονείας,
Ἐπισκοπὰς, καὶ ἄλλα πρωτεῖα, διὰ νὰ
κάμουν τάχα καλοσύνην, νὰ κυβερνήσουν
εἰς ἑδῶς σωτηρίας τὸ ποίμνιον θεάρεστα,
νὰ δώσωσιν ἐλεημοσύνας εἰς πένητας,
καὶ ἄλλας διαφορὰς εὐεργεσίας· ἀμὴ
αὐτοὶ ὅλοι οἱ ἀεροβατεῖς καὶ ὑπερήφανοι
λογισμοὶ εἶναι ψευδεῖς καὶ ἀπατῆ τοῦ
Δαίμονος, ὅτι αἱ τιμαὶ μετατρέπουσιν
ἦθη, καθὼς τὸ λέγουσιν οἱ Λατῖνοι «*Honores mutant Mores*»· καὶ τυφλώνουσι
τοὺς ἀνθρώπους, καθὼς τὸ ἔπαθεν ὁ ἁ-
θλιος Ἀρχιερεὺς, ὅπου θέλεις ἀκούσει πα-
ρεμπρόξ. Οἱ μεγάλοι δὲν ὀρίζουν τοῦ λό-
γου τους, καὶ οἱ Πρεσβυτέρους ἔχουσι με-
γαλῆτερα χρέη ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐάν εἰς
τὸ παρὸν ὅπου εἶσαι ἐλεύθερος καὶ κύριος
τοῦ λόγου σου, δὲν τελειώνεις ἐκεῖνα τὰ ὀ-
λίγα οφειλήματα, ὅπου εἶσαι χρεώστης,
πῶς νὰ πληρώσῃς τὰ μεγάλα μὲ ἐλευθε-
ρίαν ὀλιγότερην; Τὸ μικρὸν φορτίον δὲν
δύνεσαι, καὶ τὸ μέγαλον πῶς νὰ σηκώσῃς;
Ἄν εἶναι καὶ πᾶσα μικρὰ ἔννοια καὶ λο-
γισμὸς φθάνει νὰ σὲ συγχύσῃ εἰς τὴν προ-
σευχὴν, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ἐργασίας τοῦ
Πνεύματος, πῶς ἐμπορεῖς νὰ δεηθῆς τοῦ
Θεοῦ, ὅταν εἶσαι περικυκλούμενος ἀπὸ
τόσους λογισμοὺς καὶ φροντίδας; Ὅς τις
δὲν εἶναι δούλος καλὸς, οὔτε καλὸς αὐθέν-
της δὲν γίνεται. Εἴ τις δὲν κάμῃ ὑποτακ-
τικὸς ἐνάρετος, δὲν γίνεται Προεστῶς θεά-
ρετος. Ὡ τῆς ταλαιπωρίας τοῦ κόσμου ἢ
εἰς πόσῃ ἀναίδειαν καὶ ἀναίσχυτιαν κα-

τήντησι σήμερον, να διδουσιν οι Πνευματικοί χιλιάδας γρόσσα, να αγοράζουν Ἡγουμενεῖα, Μητροπόλεις, και άλλα πρωτεῖα παρόμοια. Ὡ τῆς ἀνοίας και ἀφροσύνης σας! τί αγοράζετε ἀγνωστοι τὴν αἰώνιου κόλασιν; Δίδετε τόσα φλουρία, να λάβετε ρέουσαν δόξαν και τιμὴν πρόσκαιρον, ἔπειτα να ἔχετε μετὰ θάνατον τὴν παιδείου και ἀτιμίαν αἰώνιου; Τους περασμένους χρόνους δὲν ἤθελαν ποσῶς οι φιλόχριστοι ἐκεῖνοι Πατέρες, να λάβουν κανένα ἀξίωμα θεληματικῶς, ἀλλὰ τους ἐψήφισαν βιαίως, ἀφ' οὗ τους ἤθελαν γνωρίση, πῶς ἦσαν ἀξιοί· και πολλοὶ πάλιν θερμότεροι εἰς τὴν εὐλάβειαν και ταπεινωσιν, ἔκοπταν ἕνα μέλος, ἢ ὀφθαλμὸν, ἢ ῥίνα, ἢ ὠτα, ἢ ἄλλο μέρος, διὰ να μὴ τὰς δώσου ἀξίωμα, και ἐσῆς πληρώνετε ἀδελφοί, να σᾶς κάμουν Ἡγουμένους εἰς τὰ τρανὰ Μοναστήρια, και Ἀρχιερεῖς εἰς Ἐπαρχίας πλουσίας, διὰ τὴν υπερηφανίαν και φιλαργυρίαν σας; Τὴν ψυχὴν σας δὲν εἰστε ἀξιοὶ να κυβερνήσετε να σωθῆ, και τόσας ἄλλας κρεμάτε ἀπάνω σας; διὰ τὰς ὁποίας ἔχετε να δώσετε λόγον ἐν τῇ φοβερῇ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ τῆς ἐξετάσεως; Ταῦτα σᾶς λέγω, ἀγαπητοὶ οὐχὶ διὰ αἰσχύνῃ ὑμῶν, ἢ κατάκρισιν, μὴ γένοιτο, ἀλλὰ ποθῶν τὴν σωτηρίαν ὑμῶν· και παύσατε παρακαλῶσας, δι' ἀγάπην Χριστοῦ, μὴν αγοράζετε τὴν ζημίαν σας, μήτε βαλετε μεσίτας εἰς τὴν Ἀυθεντίαν, να λάβετε κανένα ἀξίωμα· και ἄς κάμουν εἴτε γίνεται χωρὶς ἄσπρα, ὅταν δὲν ὑπάγῃ τινὰς να δέεται· ὅτι και αὐτὸ τὸ Πατριαρχικὸν Ἀξίωμα χωρὶς ἄσπρα τὸ εἶδαν πρότερον· μάλιστα ἤκουσα και ἀπὸ τινὰ γέροντα, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν ὅπου ἐπῆραν οι Μουσουλμάνοι τὸ Βυζάντιον, εἶδιδε τόσα φλουρία ὁ βασιλεὺς χάρισμα, διὰ να εὐρίσκειται εἰς τὴν πῆλιν Ἀρχιεπίσκοπος, να συνάξωνται οι Χριστιανοί, να κατοικουσι, να ἔχῃ διάφορον· και μετὰ καιρὸν, ὅταν ἐσυνερίζοντο οι Ἀρχιερεῖς, και ἔθαναν μεσίτας, τίς να τὸ πάρῃ, ἔκοψεν ὁ βασιλεὺς τὸ δῶρον ἐκεῖνο, ἐπεὶ εἶδιδε· και τῶρα κατήντησεν ἡ Ἐκκλησίας μας εἰς τὴν αὐτὴν ταλαιπωρίαν, και πληρώνει τόσα φορτία ἄσπρα τοῖς ἐξωτέροις,

ἔταν ψηφίσουσι Πατριάρχην, και τοῦτο ὅλεν εἶναι αἵτια ἐδικήμας και πταισίμων. Φρόντισον λοιπὸν, ἀδελφέ μου, να εἶσαι φίλος Θεοῦ. Ἀγάπα τὴν τῆς συνειδήσεως κατάρτητα. Ἀφιερώσου ὀλοταλῶς τῷ Κυρίῳ, και αὐτὸς σε ὑψῶναι, ἵνα εἶσαι θεληματὸν του, και γνωρίση, ὅτι εἶσαι διὰ ὄφελος τῆς ψυχῆς σου. Εἰ δὲ και δὲν ἐπιτύχῃς τοῦ ποθουμένου, ἔχῃ ὑπομονὴν, και εὐχαρίστησον τῷ Θεῷ, ὅς τις γνωρίζωντας, ὡς καρδιογνώστης, και προγνωσκῶν τὰ μέλλοντα, ὅτι ἦτον διὰ κόλασιν σου, δὲν σου τὸ ἔδωκε, ὡς κάμνει ὁ φιλόκαις πατήρ, ὅταν τοῦ ζητᾷ ὁ ἀγνωστος υἱὸς ἕνα ζήτημα, τουτέστι μάταιραν, ἢ τίποτας ἄλλο, ὅπου τοῦ εἶδει ζημίαν, ἀφ' οὗ τὸ λάβῃ εἰς χεῖράς του, και δι' αὐτὸ δὲν τοῦ τὸ εἶδει, να μὴ πληγωθῆ. Ἄς εἶσαι γοῦν ταπεινός, και μὴν ἐννοιάξῃσαι, οὔτε ποθῆσης τὰ ὄνειρατα τῶν προσκαιρῶν τιμῶν, ἵνα μὴ δι' αὐτῶν πληγωθῆς ἀνιάτρευτα. Ἔως οὗ ἦτον μικρός ὁ Σαουλ και ταπεινός ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἦτον ἅγιος· ἀμὴ ἀφ' οὗ ἔλαβε τὸ Βασίλειον, ἐγένη κακός περισσὰ και υπερήφανος. Ἔως ὅπου ἦτον ὁ Δαβὶδ πτωχός και διωγμένος, ἐφυλάγετο μέγας φίλος Θεοῦ με τὸν ὅποιον πολλακίς ἐσυντυχεν· ἀμὴ εὐθὺς ὡς ἔλαβε τὴν Ἀξίαν, ἔπαισε βαρῶς εἰς τὸν Θεόν, και ἠνόμησεν. Ὁμοίως και Σολομῶν ὁ Υἱὸς αὐτοῦ, γενόμενος ὑπὸ Θεοῦ μέγας εἰς τὸν πλοῦτον και τὴν σοφίαν, εὐγῆκε τῶσον ἀπὸ τὴν γνῶσιν του, ὅπου ἐπροσκύνησεν ἀναίσθητα εἰδῶλα. Μὴ ποθήσης γοῦν τοσαῦτα πρωτεῖα και ἀξιώματα, ὅπου φθιρουσιν ἢ ἢη χρηστὰ και αἰτοῦσιν ὅμοια σφάλματα, ὅτι οι μεγάλοι ἄνθρωποι θέλῃσι παιδευθῆ πολλα μεγάλα. Δυνατοὶ γὰρ φθῃσι δυνατῶς ἔτασθησονται, και τὰ ἐξῆς. Τὰ δένδρη, ὅσα εἶναι εἰς τόπους ὑψηλούς πεφυτευμένα, ταχίως συντρίβει, και ἀπανὰ ἔ ἀνεμος· διὰ τοῦτο μὴν ὀρέγεσαι τόπον ὑψηλόν, διὰτι εἶναι ὀλισθηρός τε και πολυκίνδυνος. Τὰ μεγάλα ἐψάρια μένουσιν ἔσῶθεν εἰς τὰ δίκτυα, και τὰ μικρὰ ἐγένουσιν ἀπὸ τὰς τρύπας. Εἰς τοὺς πέλμους ἔχουν συνήθειαν να πέρνουν αἰμαλώτους τοὺς δυνατοὺς και πλουσίους,

τούς δὲν εὐχαρινούς καὶ πένπτας ἀφίνουσιν εἰς ἐλευθερίαν. Φεῖρη γοῦν τοῦ κόσμου τὰς μεγαλεῖα, νὰ μὴ πεσῆς εἰς τὰς παγίδας τοῦ Δαίμονος. Στοχάσου, τί τίλος ἔδωσαν οἱ μεγάλοι, καὶ ἄς εἶσαι εὐχαρισταμένος εἰς τὴν μικρότητα καὶ εὐτελείαν σου. Μὴν ἐπιποθήσης ἀξίαν, ὅπου εἰς ἐλίγον παρέρχεται· διατι δὲν εἶναι κανένα μεγαλεῖον, οὔτε ἀξίωμα, ὅπου νὰ μὴ ταπεινωθῆ, καὶ νὰ πεσῆ ἕως τὸ ὕστερον. Ὅταν κέπητῃ τὸν σῖτον ὁ Σεριστής, καλὰ καὶ εἶναι μερικὰ στάχυα τῶν ἄλλων τρανύτερα, ὅμως ἀφ' οὗ τὰ κόψη, κατὰ γῆς, γίνονται ὅλα ἴσια· οὕτως καὶ εἰς τὴν πεδιάδα ταύτην τοῦ κόσμου, εἰάν εἶναι ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἄλλον τρανύτερος εἰς πλούτον, ἢ ἀξιώτητα, ἀλλὰ ὅταν μᾶς Σερίσῃ μὲ φοβερὸν δρεπάνι ὁ Θάνατος, μένομεν ἴσια ἅπαντες· καὶ εἰάν ἀνοίξῃς τὸν τάφον, δὲν γυφρίζεις τὸν πλούσιον ἀπὸ τὸν πτωχόν, οὔτε τὸν ταπεινὸν ἀπὸ τὸ μέγαν καὶ ὑπερφάνον, οὔτε εἶναι πσῶς διαφορὰ ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτους βασιλεῖς, ἕως τοὺς ταπεινωμένους πένπτας. Γράφει ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, ὅτι ἐξεληθὼν ἀπὸ τὸν ναὸν εἰς Ἄγγελος, εἶπε μεγαλοφώνως πρὸς ἐκείνον, ὅπου ἐκάθετο εἰς τὴν νεφέλῃν· Λάβε τὸ δρέπανον Σέριζε, ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ Σέρους εἰσέμωσεν. Αὐριον λοιπὸν μᾶς Σερίζει ὁ Θάνατος, καὶ ἔχομεν νὰ ἐνταφιασθῶμεν εἰς τὴν γῆν τὴν μητέρα μας· διὰ τοῦτο εἶναι ματαιότης τῆς ἀγνωσίας μας νὰ πεθῶμεν εἰς τὴν γῆν μεγαλεῖα καὶ ἀξιώματα, ὅπου μᾶς προξενουσι τσαυτὴν ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν. Ταπεινώσου γοῦν, ὦ ἄνθρωπε, ὅσον δύνασαι, καὶ εὐχαρίστητα τῷ Σωτῆρι Θεῷ, καὶ αὐτῷ δούλευε, εἰάν Σέλης νὰ τιμηθῆς αἰῶνια, καὶ νὰ μείνῃ τὸ μνημόσυνόν σου ἀνεξάλειπτον πάντοτε· ἀμὴ ὁ κόσμος ἔχει συνθήειαν νὰ ἀλημονῶ τούς φίλους του, καὶ τοὺς ἐχθρούς του νὰ μνημονεύῃ πάντοτε. Καὶ εἰάν ποθῆς νὰ σὲ τιμᾷ ὁ κόσμος, καὶ νὰ σοῦ ἐνθυμᾶται, καταφρόνησέ τον, τουτέστι μίσησον αὐτοῦ τὰς τιμὰς καὶ δόξας, φεύγων εἰς τὴν ἡσυχίαν νὰ τιμηθῆς πάντοτε, καθὼς ἔκαμαν οἱ Ὅσιοι, καὶ οἱ Ἀσκηταί, ὅπου διὰ νὰ μισήσουν τὴν πρόσκαιρον

δόξαν καὶ πλεῦτον ρίοντα, τοὺς ἐνθυμᾶται ὁ κόσμος τώρα, καὶ τοὺς τιμᾷ καὶ πανηγυρίζει τους. Εἰπέ μου, φιλόδοξε, πόσον ἐτιμήθη ὁ Παῦλος ὁ Θηβαῖος ὁ πρῶτος Ἐρημίτης, διατι ἀπαρνήθη τὴν δόξαν τοῦ κόσμου, καὶ ἔκαμεν εἰς ἓνα ἐρημοσπήλαιον ἐννενηκόντα χρόνους, ζῶντας μόνον μὲ νερόν καὶ φοινικία; Ὁ Ἀββᾶ Μάρκος τῆς Θράκης, ὅπου ἔκαμεν εἰς τὸ ξηροῦσι, π. χρόνους, καὶ ἔρωγε χόρτα, καὶ ἔπιεν ὕδωρ θαλάσσιον; Ὁ Ἰωάσαφ ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰνδίας, ὅπου ἀφῆκε τσαυτὰς τιμὰς, καὶ ἀπῆλθεν εἰς μίαν ἐρημον ἄβατον καὶ ἀσκήτευε μὲ τὸν Βαρλααμ, λί. χρόνους μὲ νερόν καὶ χορτάρια; Ὁ Ἀλέξιος, ὅπου ἔκαμε χρόνους, ἰζ'. εἰς τὸ πατρῶον προαύλιον, πτωχὸς καὶ ἀγνώριστος, ὑπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ ὑβριζόμενος, βλέπων τὸν Πατέρα, καὶ τὴν Μητέρα, καὶ τὴν ὀμόζυγον, χωρὶς νὰ ὀμολογήσῃ, τίς ἦτον, εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν κοίμησιν; Πόσῃ τιμῇ ἔχουσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅσοι αὐτὸν κατεφρόνησαν, καὶ ἐμίσησαν, ὡσπερ ὁ μέγας Εὐθύμιος, Ἀντώνιος, Σάββας, Ὀνούφριος, Ἀθανάσιος, καὶ Πέτρος, οἱ ἐν τῷ Ἄθῳ, καὶ οἱ ἐπίλοιποι Ἀσκηταί, οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ τρυφεραὶ κορασιδὲς ὀνομασταῖς καὶ ἀνώνυμαις, ὅπου ἀπαρνήθησαν τὸν κόσμον, καὶ σαρκικὴν ἡδονάθειαν; Τίνος ἐνθυμᾶται ἡ περιφήμος Ῥώμη καὶ μεγαλόδοξος; τίνα ἐγκωμιάζει χαρμουνικῶς καὶ πανηγυρίζει; ταχα τοὺς περιφήμους Βασιλεῖς καὶ ἐκλαμπροτάτους, τοὺς ἀνδρειωμένους Στρατηγούς, καὶ ἄλλους μεγάλους καὶ πλουσίους ἀθρώπους, ὅπου εἰς αὐτὴν ἀνθήσασιν; οὐχί. Ἀλλὰ τίνα, ἓνα ψαρᾶν εὐτελεῖ, καταφρονημένον καὶ γυμνόν, καὶ πτωχόν ἀνυπόδητον, ἦγουν τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, ὅς τις ἐκαταφρόνησε τὸν κόσμον, καὶ ἐκείνον ὁ κόσμος τότε δὲν τὸν ἐψήφα πσῶς. Οἱ Βασιλεῖς, οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ Ἡγεμόνες, καὶ Ἀρχοντες εὐλαδοῦνται, καὶ προσκυνοῦσιν ἕσους ἐμίσησαν, καὶ κατεφρόνησαν τὰ πλούτη καὶ τὰς τιμὰς, εἰς τὰς ἐπίας αὐτοὶ οἱ μεγάλοι καὶ κοσμηκοὶ Αὐθεντάδες ἔζησαν, καὶ ἀπέθανον· τόσον, ὅπου ἀφευδέστατα φαίνεται, πῶς περισσότερον τιμῶνται ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ

μνημονεύονται ὅσοι αὐτὸν κατεφρόνησαν καὶ ἐμίσησαν, παρὰ ἐκείνους, ἐποῦ τὸν ἐπόθησαν, καὶ ἔδουλευσαν. Ὅσους ὁ κόσμος ἐμίσησεν, ὁ Θεὸς ἠγάπησεν, καὶ ἐτίμησεν, καὶ κάμνει τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς τὸν κόσμον περιφνημον. Κατάλαβε γοῦν, καὶ γνώρισον, ὅτι ὅσον οἱ εὐλαβεῖς καὶ ἐνάρετοι φύγουν τὸν κόσμον, τόσον αὐτοὺς δοξάζει ὁ Κύριος· καὶ ὅταν εὐρίσκονται εἰς ἄβατον τόπον καὶ ἀφανέρωτον, μισοῦντες πᾶσαν δόξαν ἀνθρώπινον, διὰ τὴν ψυχὴν τους ἀγωνιζόμενοι, τότε ὁ Θεὸς στέλλει κήρυκας καὶ δημοσιεύει εἰς τὸν κόσμον ὅλον τὴν δόξαν του. Ἐάν ἤθελε δουλεύσῃ τοῦ κόσμου ἡ Ὁσία Μαρία ὄλην τῆς τὴν ζωὴν, ὡς περ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἡλικίας τῆς, ἦτον ἀστοχημένον τὸ ὄνομά της ὀλότελα· ἀμὴ διατὶ ἀπαρνήθη τὸν κόσμον, καὶ τὸν ἐμίσησεν, καὶ ἔκαμε μζ'. χρόνους εἰς τὴν Ἐρημον, τρεφομένη μὲ νερόν καὶ χορτάρια, ἐφάνερωσεν ὁ Κύριος εἰς πάντα τὸν κόσμον τὴν δόξαν αὐτῆς, καὶ τὴν εὐφημοῦσι τόσον, ὅπου ἐκέρδησε περισσότερον φύγουσα, παρὰ ὅπου ἔθελεν ἀποκτήσῃ ζητούσα δόξαν τοῦ κόσμου καὶ ματαιότητα. Ὡς τῆς ἀγνωσίας ἡμῶν, πῶς πλανώμεσθην οἱ ἄφρονες, καὶ ποθοῦντες τιμᾶς, καὶ ζητοῦντες μεγαλεῖα, καταφρονούμεσθην, καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα, ὅπου κρατοῦμεν ἡμεῖς διὰ φύλαξιν μας, μᾶς ἀφανίζουσι, καὶ θαρροῦντες νὰ κερδήσωμεν, ζημιούμεσθην. Τί θέλομεν οὖν πρωτεία, καὶ ζητοῦμεν τιμᾶς, βλέποντες ὅτι ὅσοι ἦσαν μικροὶ καὶ καταφρονεμένοι, τιμῶνται σήμερον τοσοῦτον, καὶ μεγαλύνονται; Ὅσον ζητοῦμεν νὰ μᾶς ἐνθυμούνται οἱ ἄνθρωποι, τόσον αὐτοὶ μᾶς ἀμνημονοῦσι. Τινὰς δὲν τιμᾶται τόσον, οὔτε δοξάζεται, ὅσον ἐκεῖνος, ὅπου φύγει τὴν δόξαν, καὶ μισᾷ τὴν τιμὴν. Τινὰς δὲν εἶναι πλουσιώτερος, ὡς ἐκεῖνον, ὅς τις εἰς τὴν πενίαν εὐχαριστᾷ καὶ δοξάζει τὸν Κύριον. Τινὰς δὲν μεγαλύνεται τόσον,

ὅσον ἐκεῖνος, ὅπου ταπεινοῖ τοῦ λόγου του, καὶ κατὰ Θεὸν ἐντελιζέται. Εἰπέ μου, φιλόκοσμο, πόσοι γραμματισμένοι Φιλόσοφοι, ἀνδρειωμένοι στρατιῶται, καὶ Βασιλεῖς πλουσιώτατοι ἦτον εἰς τὸν κόσμον, καὶ τώρα εὐρίσκονται ὀλίγη στάκτη καὶ κόκκαλα; Ποῦ εἶναι ὁ πλοῦτος, ἡ ὑπερηφανία, καὶ δὲν ἔμεινε τούτων καμμία ἐνθύμησις; Παρῆλθον ὡσεὶ σκιά, καὶ ὡς ὄνειρον ἠφανίσθησαν. Πόσους ἀνθρώπους μεγάλους καὶ πλουσίους ἐγνωρίσαμεν, μὲ τῆς ὁποίους πολλάκις ἐφάγαμεν, καὶ ἐχάρημεν εὐφραίνόμενοι, καὶ τώρα εὐρίσκονται ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν ἐνταφιασμένοι, ὡς περ ποτὶ νὰ μὴν ἦτον; Ἀπόθαναν ὄλοι τους, οὔτε πλέον πρὸς ἡμᾶς ἐπιστρέφουσιν, ἀλλ' ἡμεῖς πηγύνομεν εἰς ὀλίγον καιρὸν νὰ τοὺς εὐρωμεν. Ὡς πόσον παρέρχοντα: τάχιστα ὅλα τοῦ κόσμου τούτου τὰ πράγματα, καὶ δὲν μένει καμμία ἐνθύμησις, ὅτι ὅλα τὰ φθείρει ὁ πανδαμάτωρ καιρὸς, καὶ τρίπυτα. Μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἀτρέπτος καὶ ἀναλλοίωτος, ὅπου ποτὲ δὲν ἀλλάσσει, οὔτε παρέρχεται, ἀμὴ τὰ ἐπίλοιπα ὅλα ταχὺ διαλύονται, καὶ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον χωρίζομεν αὐριον, νὰ μᾶς φάγουν οἱ σκώληκες, νὰ γίνωμεν στάκτη καὶ χῶμα τῆς γῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπλάσθημεν· διὰ τοῦτο εἶναι μεγάλη μας ἀφροσύνη, νὰ ποθοῦμεν τούτου τοῦ κόσμου τὰ πράγματα, ὡς περ νὰ εἶχαν τινὰ στερεότητα καὶ ἀσφάλειαν. Ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμούς σου, φιλόκοσμο, καὶ μὴ ζητᾷς προσκαιροὺς τιμᾶς, καπνοὺς, καὶ ὄνειρα, ὅτι ταῦτα πάντα εἶναι φθορὰ γεματα, καὶ ταχὺ ἀφανίζονται. Ἄλλα πόθησον τὴν ἀγάπην καὶ φιλίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν αἰεὶ καὶ πάντοτε διαμένουσαν· καὶ ἐάν αὐτὴν ἀποκτήσης, θέλει στέκη τὸ μνημόσυνόν σου εἰς τὸν κόσμον αἰώνιον, καὶ νὰ ἀξιώθῃς εἰς τοὺς οὐρανοὺς δόξαν καὶ τιμὴν ἀτελεύτητον, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡς πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΛΑ΄.

Περὶ τῆς ματαιότητος τῶν κοσμικῶν πραγμάτων, καὶ περὶ τῆς τοῦ Κόσμου καταφρονήσεως.

Ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης, λέγει ὁ σοφὸς Σολομών. Ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ πράγματα εἰσὶ κενά, ψευδῆ τε, καὶ μάταια, ἔξω ἀπὸ τὴν δούλευσιν τοῦ Κυρίου. Ματαίᾳ καὶ ἄστατος εἶναι πᾶσα κοσμικὴ δόξα, καὶ πλανημένοι καὶ ἄγνωστοι ὅσοι εὐδοκοῦσι, καὶ χαίρονται εἰς πλοῦτον, τιμαῖς καὶ ἀπόλαυσις τῆς βραχυτάτης ζωῆς, ἐπειδὴ ὀπίσω τούτων ἀκολουθεῖ θλίψις καὶ θρήνος αἰώνιος. Ματαίᾳ εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ἡ ζωὴ μας, τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, καὶ ἡ εὐμορφία τοῦ Κόσμου τούτου, ἡ βραχυτάταις χαραῖς καὶ ἀπόλαυσις τῆς παραχώδους καὶ κυραινόμενης ταύτης ζωῆς, καὶ μόνον καλότυχοι ὅσοι ἀπαρνοῦνται τὸν Κόσμον, καὶ τὰ τοῦ Κόσμου διὰ τὸν Κύριον, καὶ περιπατοῦσι τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τὴν Οὐράνιον, ὅτι ἀστοχοῦντες τὸν Κόσμον, θέλουσι ζῆσαι εἰρηνικὴν ζωὴν καὶ ἀκύμαντον, μὴ ἔχοντες τινα νὰ τοὺς διαοίση ἀπὸ τοὺς πνευματικὸς ἀγῶνας, καὶ τῆς ψυχῆς τὴν γλυκύτητα. Περισσότερον ὠφελᾶσαι νὰ εἶσαι πτωχός, ἢ πλούσιος, ἰδιώτης καὶ ταπεινός, παρὰ μάταιος γραμματισμένος καὶ υπερήφανος, τὸ ὅποῖον θέλει φανερώσει ἡ φοβερὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ δευτέρας ἐλεύσεως, ἡμέρα ὅπου θέλει σοῦ χρήζει περισσότερο τότε νὰ ἔχῃς καθαρὰν τὴν συνείδησιν, πάρεξ πῶς ἐδίδαξες ομιλίας πανσόφους· ὅτι δὲν μᾶς ἐρωτοῦσι τότε τί ἔπαμεν, ἀλλὰ τί ἀγαθὸν ἐτελέσαμεν. Μέτρησον οὖν πόσον καιρὸν ἰδαπάνησες εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ Κόσμου, ἀπὸ τὴν ζωὴν, ὅπου σοῦ ἐχάρισεν ὁ Θεός, διὰ νὰ τοῦ δουλεύῃς, ἀχαρίστε, ἢ νὰ εἰπῶ καλλιώτερα, διὰ νὰ ἀγωνίζεσαι νὰ σωθῆς, ἀμὴ ἐκεῖνος χρεῖαν δὲν ἔχει ἀπὸ τὰς πράξεις σου. Ὁ παρασμένος καιρὸς ἠφάνισται, καὶ πλεον ὀπίσω δὲν ἔρχεται. Αἱ ἡμέραι δρομείως

παρέρχονται, καὶ ὁ θάνατος καρτερεῖ, καὶ ἀπαντεγένη σε. Τί ὄφελος οὖν νὰ λάβῃς, καὶ πόσον διάφορον ἀπὸ τοὺς κόπους, ὅπου ἔκαμες εἰς τὰ πρόσκαιρα μάταια πράγματα; Ἐὰν στοχασθῆς εἰς τοὺς φίλους σου, δὲν ἦυρες φιλίαν ἀληθῆ εἰς ὅσους εὐνοήτησες, ἀλλὰ μᾶλλον ἀχαριστίαν καὶ μηχανήματα. Λοιπὸν εἶτι ἔκαμες, ἔχασες το, καὶ ὅπως ἀπώλετο. Ἡ ὀλίγη εὐχαριστία τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ πρόσκαιρα πράγματα σὲ νοθετοῦσιν, ὅτι μόνον τὸν εὐεργήτην καὶ Σωτῆρα Θεὸν χρεωστεῖς ν' ἀγαπᾷς, καὶ νὰ τοῦ δουλεύῃς, ὅς τις παραχωρεῖ διὰ ὄφελός σου, καὶ εὐρίσκεις εἰς τὸν Κόσμον ἀχαριστίαν, διὰ νὰ στρέψῃς εἰς αὐτὸν νὰ λαμβάνῃς βοήθειαν. Ὅσον καιρὸν ἐξοδιάσῃς εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, ἐστὶ καρπερός καὶ ὠφέλιμος, ἀμὴ ὅλοι οἱ ἐπίλοιποι κόποι καὶ μόχθοι εἰσὶν ἀπολεσμένοι καὶ μάταιοι. Οὐαὶ σοι, ἀμαρτωλε, ὅτι ἀπώλεσας τὸ ἄνθος τῆς νεότητός σου εἰς δούλευσιν τῆς σαρκός, τοῦ Κόσμου, καὶ τῆ ψυχοφθόρου Δαίμονος, καὶ προτιμᾷς τὸ φθαρτὸν μέρος, ὅπου ταχὺ διαλύεται, καὶ τὸ ἀθάνατον ἀμελεῖς, καὶ δὲν θέλεις νὰ κοπιᾷσῃς, ὅταν ἔχῃς δύναμιν διὰ λόγου του, ἀλλὰ καρτερεῖς τοὺς ἐσχάτους χρόνους τοῦ βίου σου, ὅταν δὲν ἠμπορεῖς πλεον νὰ ἀμαρτήσῃς, νὰ δουλεύσῃς διὰ τὴν ψυχὴν σου, ἀνόητε. Ὡ τῆς ἀνοίας καὶ ἀφροσύνης σου, νὰ ἀφίνης τὴν πηγὴν ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ ἀληθινὴν ἀνάπαυσιν τῆς καρδίας σου, διὰ τὰ κόπρα τοῦ πλάνου Κόσμου καὶ σκύβαλα. Ὁ μακάριος Παῦλος λέγει εἰς τὴν πρὸς Φιλίπ. β'. Ἐπιστολήν. Πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἠγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω, καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ· ἠγούρην, ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ πράγματα ἀπαρνήθηκα, καὶ ἔχω τα ὡπερ σκύβαλα, διὰ νὰ ἀπολαύσω τὸν Χριστὸν μου;

καὶ νὰ εὐρεθῶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Βασιλείαν του. Ἠλλά σου ἀφροσύνη εἶναι, ὃ ἄνθρωπε, νὰ μὴ καταφρόνησῃς ὅλα τὰ κτίσματα, ἵνα ἀπολαύσῃς τὸν Κτίστην. Δὲν εἶσαι τοῦ Θεοῦ ἄξιος ἰὰν δὲν μισήσῃς τὸν Κόσμον διὰ τὸν Κύριον. Ἄλλὰ τί νομίζεις νὰ εἶναι ὁ Κόσμος, καὶ τὸν ἀγαπᾷς μὲ τόσῃν προσπάθειαν; Ἄλλο δὲν εἶναι ἐπιμελῶς ἐρευνώμενος, πᾶρεξ μία φυλακὴ τῶν ζώωντων, τῆρος τῶν ἀπεθαμένων, σχολεῖον ἀμαρτημάτων, ἐχθρὸς τῶν εὐγενικῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων, καὶ τῶν ἐναρέτων καταφρόνησις. Ὁ Κόσμος ταχέως παρέρχεται, καὶ πᾶσα σου ἐπιθυμία ὡς ἀστραπὴ ἀφανίζεται. Μίσησον οὖν τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον, νὰ γένης αἰώνιος πλούσιος. Καταφρόνησον τὴν τιμὴν, νὰ τιμηθῇς περισσώτερον. Ἀπαρνήσου πᾶσαν σαρκικὴν ἡδονήν, ἵνα ἀπολαύσῃς τρυφὴν τῶν Οὐράνιων. Μίσησον τὴν προσωρινὴν ἀνάπαυσιν, νὰ ἀναπαύσῃς αἰωνίως. Πόθησον γυμνότητα, νὰ ἐνδύθῃς στολὴν Θεοῦφαντον. Ἀγάπησον τὸ πένθος, νὰ χαίρῃσαι πάντοτε. Πόθησον ὄνειδισμούς καὶ ὕβρεις διὰ τὸν Κύριον, νὰ δοξασθῇς ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, μίσησον καὶ καταφρόνησον τὰ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα, ἵνα ἀπολαύσῃς τὰ παντοτινὰ καὶ Οὐράνια. Ὁ Δεσπότης ἔγινε διὰ τὴν ἀγάπην σου δούλος, καὶ σὺ ποθεῖς τιμᾶς καὶ δόξας ἀναίσχυτοι; Ταπεινώσου, ταλαίπωρε ὑπερήφανε. Μίσησον τὴν σαρκικὴν ἡδονήν, καὶ δαπάνησον τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς εἰς καταφρόνησιν τοῦ πλοῦτος καὶ κοπρίας τοῦ Κόσμου, ὃς τις ταχέως παρέρχεται. Πίνοντες οἱ φιλόκοσμοι τὰς ἡδονὰς τοῦ αἰῶνος τούτου, θανατώνονται ἐξἄφνου μὲ πρόσκαιρον θάνατον καὶ αἰώνιον, εἰς τὴν ἀμαρτίαν ἀποκοιμώμενοι, καθὼς ὁ Ὀλοφύνης τὸ ἔπαθεν, ὁ ὁποῖος ἐξυπνῶντας ἀπὸ τὴν μέθην, εὐρέθη χωρὶς κεφαλῆν εἰς τὸν Ἄδην, καὶ ἦτον χειρότερη ἢ ἀξίνη, ὅπου ἐθανάτωσε τὴν ψυχὴν του, παρὰ τῆς σφύρονος Ἰουδήϊ τὴν μάχαιραν, παραδειγμα ὠφέλιμον εἰς ἡμᾶς, διὰ νὰ φεύγωμεν τὴν μέθην καὶ ἡδονὰς τὰς τοῦ σώματος. Εἰπέ μου, ἄνθρωπε, τί νὰ γένης, εἰς τὸν πλοῦτον νὰ σοῦ εἰποῦσιν, ἄφρων, τὴν νεκρὰ καὶ τὴν ἀποθαίνεις, καὶ χωρίζῃσαι

εἰς τὸ κῆσμα σου ἀπὸ τὴν σάρκα, ἀπὸ τὸν πλοῦτον, καὶ ἀπολαύσεις; Τί νὰ κάρῃς τότε, ὅταν σκεύσῃς τὸν Κύριον νὰ εἴπῃ εἰς κατηγορίαν σου, καὶ τῶν λοιπῶν φιλόκοσμων ὁμοίων σου: Ποῦ εἶναι τῶρα οἱ Δαίμοντες, εἰς τοὺς ὁποίους εἶχαν τὸ Σάβρος τους, καὶ δὲν ἔρχονται νὰ τοὺς βοηθήσου εἰς τοιαύτην ἀνάγκην; Ἐπεὶ οὖν ὅλα σου τὰ ὑπάρχοντα δὲν δύνονται τότε νὰ σε λυτρώσου ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δικαίου Κριτοῦ, τί καθεύδεις, καὶ δὲν συλλογίζῃσαι τὴν γλυκυτάτην ἀπολαυσιν τῆς τῶν Οὐρανῶν Βασιλείας, καὶ τὴν ὀσμὴν τῆς ἀτελειότητος κολάσεως; Διατί προκρίνεις τὰ σὺδαμινὰ καὶ ἀνάξια τοιαύτης Μακαριότητος; Εἰπέ μου, ἰὰν ἤθελαν βάλῃ οἱ κριταὶ τινὰ κακοποιὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ τὸν θανατώσουσι, καὶ αὐτὸς νὰ ἰδῇ μίαν θυρίδα εἰς τὸν τοῖχον, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν νὰ ἤμπορῇ ἰὰν στενοχωρηθῇ, νὰ εὐγῇ ὀλόγυμος, καὶ αὐτὸς νὰ λυπηθῇ τὰ βούχά του, νὰ μείνῃ ἔσω, νὰ τὸν χαλάσουσι, δὲν ἦτον ἔξω ἀπὸ τὸν νοῦν του, νὰ χᾶσῃ τὴν ποθουμένην ζωὴν διὰ ἱμάτια ἀχρηστα; Ναι ἀληθέστατα· φρενέληπτος καὶ δαιμονισμένος εἶναι ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, ὅτι ἰὰν εἶχε γνῶσιν, οὐ μόνον ἐνδύματα, ἀλλὰ καὶ μέρος τοῦ δέρματος καὶ τῆς σαρκὸς ἔστεργε νὰ ξεσχίσῃ, καὶ αἷμα νὰ χύσῃ, μόνον νὰ μὴ ἀποθάνῃ παντελεῖα. Ἀκουσὸν, φιλόκοσμε, τί μᾶς λέγει ὁ Κύριος « Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγυσα εἰς τὴν ζωὴν ». Ἡ στράτα εἶναι ἡ στενὴ θυρίδα τῆς φυλακῆς, καὶ ἡμεῖς εἴμεσθεν εἰ κατακεκριμένοι εἰς θάνατον, καὶ δὲν ἔξυρφομεν, ἰὰν αὐριον τελειωθῇ ἡ ἀπόφασις, νὰ λάβωμεν τὸν ὀφειλόμενον θάνατον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν εἶναι ἄλλος τρόπος νὰ λυτρωθῶμεν, εἰμὴ νὰ ἐγδυθῶμεν ἀπὸ τὸν πλοῦτον, θησαυρούς καὶ ἐνδύματα, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ περάσωμεν τὴν στενὴν θυρίδα τῶν θλίψεων, ὅπως εὐρωμεν ὕστερον εὐρυχωρίαν εἰς τὸν Παραδεισον. Ὡ πόσοι καὶ πόσαις εὐρίσκονται, ὅπου προτιμοῦν ὑπὲρ τὴν ψυχὴν αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἔχουσι κάλλιον τὸν πλοῦτον, νὰ ὑπάγουσι καλὰ ἐνδύμενοι καὶ χορηγῆται μὲ τὸν ἄφωνα πλοῦτον εἰς τὴν κό-

λοιπὸν, παρὰ μὲ τὸν Δαζαρον πτωχοὶ καὶ
 ἐισχισμένοι εἰς τὸν Παραδεισον. Γύριψι,
 ταλαίπωρε ἄνθρωπε, νὰ λυτρωθῆς τοῦ θά-
 νατου, καὶ μὴ λυπηθῆς στολάς καὶ φορέ-
 ματα, ἀλλὰ γυμνώσου καὶ ῥίψατα ἀπὸ λό-
 γου σου. Ἡδονὰς τοῦ σώματος μίσησον,
 καὶ καταφρόνισον πάντα τὰ σαρκικά, νὰ
 λυτρωθῆς ἀπὸ ψυχικὸν θάνατον. Ἐὰν σώ-
 σης τώρα τὸν πλοῦτον σου εἰς πτωχοὺς, τὸν
 εὕρισκεῖς εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἑκατονταπλά-
 σιον, νὰ εὐφραίνεσαι. Εἶδὲ καὶ λυπηθῆς
 τον, αὐριον στανικῶς σου τὸν ἀφίνεις καν-
 τέρημον. Εὐγάλε τὸν χιτῶνα καὶ τὸ ἱμά-
 τιον, ὅταν σὲ τραβίξει ὁ Κόσμος, νὰ σὲ
 ῥίψη εἰς τὸ θῆλημα του, καὶ ἄφες τοῦτο,
 καθὼς ἔκαμεν ὁ πάγκαλος Ἰωσήφ, ὅταν
 τὸν ἔσυρνεν ἡ κυρά του νὰ τὴν μοιχεύσῃ,
 καὶ ἐπροτίμησε ν' ἀφήσῃ τὸν χιτῶνα εἰς τὰς
 χεῖράς της, κἀρεξ νὰ τὸν ἀγαπᾷ αὐτῇ, καὶ

νὰ χάσῃ τοῦ Θεοῦ τὴν φιλίαν. Οὕτω πρί-
 παὶ νὰ κάμη πᾶς ἕνας μας, οὐ μόνον χι-
 τῶνα καὶ ἄλλα ἱμάτια, ἀλλὰ καὶ ὅλα ὅσα
 μᾶς ἐμποδίζουσι νὰ ῥίψωμεν, διὰ νὰ σώ-
 σωμεν τὴν ψυχὴν μας. Ἄς μισήσωμεν οὖν
 τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον ὡς ἀνωφέλιτον,
 ἄς καταφρονήσωμεν τὸν Κόσμον, πρὶν νὰ
 μᾶς στρέψῃ αὐτό; Σομωμένος τὸ πρόσωπον.
 Ἄς ἀφήσωμεν ἰκουσίως, ὅσα στανικῶς μας
 ἀφίνεμεν αὐριον. Ἄς κάμωμεν ὡς οἱ φρόνι-
 μοι ἔμποροι, νὰ δώσωμεν φάρτα καὶ ἐπί-
 κηρα πράγματα, ἵνα ἀπολαύσωμεν ἐφ-
 θάρτα καὶ αἰεὶ διαμένοντα. Ἄς ἐγθουῦμεν
 πάντως ἀγάπης καὶ προσπαθείας βιωτι-
 κῆς, ἵνα ἀπολαύσωμεν εἰς τὴν γῆν τὸν
 Παραδεισον, καὶ εἰς τοὺς Οὐρανοὺς τὴν
 αἰώνιον ἀγαλλίασιν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
 Κυρίῳ ἡμῶν. Ἡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
 Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α Β'.

ἽΟτι ἡ ἀπόλαυσις τοῦ Κόσμου εἶναι πικραῖς, καὶ πρέπει νὰ ταῖς
 μισᾷ πᾶς ἕνας, καὶ νὰ ποθῇ τὴν Οὐράνιον βασιλείαν.

Ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου,
 καὶ ἐμνήσθην τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐφράνθην,
 εἶπεν ὁ Δαβίδ· ἤγουν, ἐμίσησον ἡ ψυχὴ μου
 πᾶσαν παράκλησιν, καὶ παραμυθίαν τοῦ
 Κόσμου, καὶ μόνον ἐνθυμοῦμαι τοῦ Θεοῦ,
 καὶ εὐφραίνομαι. Τώρα, ὅπου εἶσαι εἰς τὴν
 ἐξορίαν ταύτην τοῦ Κόσμου, χαίρου, φιλό-
 χριστε, καὶ ἐπιθύμα νὰ μὴν ἔχης τινὰ πα-
 ράκλησιν, διατὶ εἶναι πρόσκαιρος, καὶ πρί-
 πει νὰ τὴν καταφρονᾷ ἡ καρδιά σου. Δὲν
 ἤμπορεῖς νὰ ἀπολαύσης ποτε εἰς τὸν Κό-
 σμον τελείαν ἀνάπαυσιν οὔτε ἀληθινὴν ἀ-
 γαλλίασιν, ὅτι εἶναι γυμάτος θλίψιν καὶ
 πικρότητα. Στοχάσου, πόση ἀνοστία εἶναι
 κρυμμένη εἰς τὴν ὀλίγην τοῦ Κόσμου γλυ-
 κύτητα, ὅπου φαίνεται ἔξωθεν. Ἐνόησον
 τὸν πόνον καὶ πικρίαν τῆς συνειδήσεως,
 ὅπου ἀκολουθᾷ τῆς ἀμαρτίας, καὶ θλίβει
 τὴν καρδίαν σου πάντοτε. Ὁ Κόσμος εἶ-
 ναι πικρὸς, καὶ τὸν ἀγαποῦσιν, ἀμὴ ἄν-
 ἴπτον γλυκός, τί ἔθελαν κάμη οἱ ἄνθρω-

ποι; Ἦνωσι καὶ ἔσμιξεν ὁ φιλόστοργος
 Πατὴρ ἡμῶν καὶ φιλότεκνος, τὴν πικρίαν
 καὶ θλίψιν μὲ ταῖς χαραῖς καὶ παραμυ-
 θίαις τοῦ Κόσμου, διὰ νὰ μισοῦμεν τὴν
 ζωὴν ταύτην, καὶ νὰ ποθοῦμεν τὴν μέλ-
 λουσαν. Ὅταν θῆλῃ νὰ ἀπογαλακτίσῃ τὸ
 βρέφος ἡ μήτηρ αὐτοῦ βάνει ὀλίγην ἀλώνη,
 ἢ ἄλλο πικρὸν εἰς τὸ βοζὶ της, καὶ δοκιμά-
 ζον τὸ παιδί τὴν πικρίαν, μισᾷ καὶ ἀστο-
 χᾷ τοῦ γαλακτος τὴν γλυκύτητα, καὶ λαμ-
 βάνει στερρότεραν τροφήν καὶ ὠφελιμωτέ-
 ραν· οὕτω καὶ ὁ παναγαθος Κύριος, ὅταν
 ἰδῇ τοὺς φιλοκόσμους, πῶς ὀρέγονται τὰς
 σαρκικὰς ἀπολαύσεις, καὶ δὲν θέλουν ν' ἀ-
 παρνηθοῦσι τὸν Κόσμον, τοὺς στιλλεὶ καμ-
 πόσην πικρίαν θλίψεως, καὶ ὡς τὴν γυθῆν
 καὶ τὴν δοκιμάσουν, ἀρχίζουσι νὰ μισοῦσι
 τὸν Κόσμον, γνωρίζοντες τούτου τὴν μα-
 ταιότητα, καὶ ζητοῦσι τὴν διατεταγμένην
 τροφήν, ἣτις δύναται νὰ τοὺς στηρίξῃ πλη-
 ρέστατα· καὶ δὲν προσέχουν εἰς τὴν εἰσθη-

σιν καὶ σαρκικὴν γεῦσιν, ὡσπερ τὰ βρέφη, ἀλλ' ὡς τέλειοι ἄνδρες ἀρχίζουν νὰ διαγούν ἐνάρετα· καὶ τοῦτο εἶναι εὐσπλαγγνία πολλή καὶ ἀγαθότης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, νὰ ἐνώνη τὰς ἀπολαύσεις τοῦ Κόσμου μὲ θλίψεις καὶ συμφορὰς, διὰ νὰ τὰς ἀπαρνούμεθα, καὶ νὰ ποθοῦμεν τὴν ὄντως εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. *Ὁμως βλέπομεν, ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἀγαποῦσι τὴν θλιβεράν ἀπόλαυσιν καὶ πικράν τοῦ Κόσμου γλυκύτητα, ὑπὲρ τὴν χαροποιάν τοῦ Χριστοῦ θλίψιν, καὶ πικρίαν τὴν πανευφρόσυνον, καὶ ἀκόλουθοῦντες τὰ φεύγοντα, μισοῦσιν ἀφρόνως τὰ αἰεὶ καὶ πάντοτε διαμένοντα. Οὗτοι ὁμοιάζουσι τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης, ὅπου δὲν νοοῦσι τὴν πικρίαν τῶν ἀλμυρῶν ὑδάτων, ὅτι εἰς αὐτὰ ἐγεννήθησαν. Οὕτω καὶ οἱ φιλόσαρκοι ἐπήρασι τὴν συνήθειαν καὶ ἔξιν τῆς ἀμαρτίας, ὅθεν δὲν αἰσθάνονται αὐτῆς τὸ βάρος καὶ τὴν πικρότητα. Ὁ Κόσμος θλίβει μὲ ταῖς πικρίαις τοῦ ἐκείνου ὅπου γυρεύου νὰ δοκιμάζουσι τὸν Θεόν, διὰτὶ ἰξεύρει, πῶς μὲ τὴν γεῦσιν τοῦ πνεύματος ἀγαμνεύει ἢ σὰρξ, καὶ νεκρώνεται· διὰ τοῦτο ζήτησον χάριν παρὰ Θεοῦ καὶ βοήθειαν νὰ σοῦ ἀνοστήσουν ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ πράγματα, καὶ μόνον ὁ Χριστὸς νὰ εἶναι εἰς τὴν ψυχὴν σου γλυκύτατος. Διὰτὶ ὅς τις ποθεῖ νὰ δοκιμάσῃ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, κάμνει χρεῖα νὰ μισήσῃ πρῶτον ὅλα τὰ ἐπίγεια, καὶ ὅταν αὐτὰ τοῦ φανοῦσι πικρά καὶ ἄνυστα, τότε ἡ ψυχὴ ἀξιῶνεται νὰ λάβῃ πᾶσαν πνευματικὴν παράκλησιν. Αἱ ἀπολαύσεις καὶ παραμυθίαι τοῦ Κόσμου τούτου ἔχουσιν ἀληθῆ πικρίαν, καὶ ψευδῆ γλυκύτητα, πόνον βέβαιον, καὶ ἀμφίβολον ἡδονὴν, κοπιαστικὴν ἀνάπαυσιν, καὶ θλιβεράν ἀγαλλίασιν, τιμὴν ἄτιμον, καὶ δόξαν εὐκαταφρόνητον, δυστυχῆ εὐτυχίαν, καὶ ματαίαν ἐλπίδα Μακαριότητος. Διὰ τοῦτο ὁ πάνσοφος Θεὸς ἠνωσε μὲ τὰς ἐπιγείους ἀπολαύσεις τόσας πικρότητες, διὰ νὰ ζητοῦμεν ἐκείνην τὴν ἀληθῆ καὶ ἀψευδοτάτην Μακαριότητα. Ὡ τῆς ἀγαθότητος καὶ σφίας τοῦ Δεσπότου μας! προπόντως, ἀδελφέ, ὠκονόμησε νὰ εἶναι γεμάτη πικρίαις καὶ φόβους ἐτούτη ἡ ἐξορία μας,

διὰ νὰ μὴν αἰχμαλωτίζεσαι, καὶ νὰ νικᾶται ἡ καρδιά μας ἀπὸ τῶν ταύτης γλυκύτητα. Εἰς ὅλαις τοῦ Κόσμου ταῖς τιμαῖς εἶναι οἱ διαλογισμοὶ μάταιοι, καὶ αἱ συμφοραὶ πανόδυνοι. Πᾶσα χάρᾳ ἀνθρωπίνῃ γέμει θλίψεως, καὶ ὅσοι ἔχουσιν εὐτυχίας, καθὲ μικρὰ λύπη τοὺς δίδει βάσανον. Μιγάλον εἶναι τὸ σφάλμα καὶ ἡ ζημία σου, ἄνθρωπε, νὰ ἔχῃ τόσαις συμφοραῖς αὐτὴ ἡ ζωὴ, καὶ νὰ τὴν ποθῆς, ὡς γλυκεῖαν καὶ νόστιμον. Ὡ τῆς ἀνοίας σου, πῶς ἔχεις Θεραπείαν καὶ ἀνάπαυσιν εἰς αὐτὴν τόσους χρόνους, καὶ δὲν γνωρίζεις τὴν θανάσιμόν σου ζημίαν καὶ κίνδυνον; καθὼς εἶναι ἕνας ἀρρώστημένος, ὅταν μισᾷ τὸ καλὸν φαγητόν καὶ ὠφέλιμον, καὶ προκρίνει τὰ βλαβερά καὶ ἄχρηστα, διὰτὶ εἶναι χαλασμένος ὁ στόμαχός του, καὶ δὲν τοῦ νοστιμίζουσι τὰ ἰατρικὰ βότανα, διὰ τὴν ὀπίαν αἰτίαν κινδυνεύει εἰς θάνατον. Οὕτως ἡμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν ὀλίγην ἐλπίδα καὶ θάρρος ζωῆς εἰς ἐκείνον, ὅπου δὲν τοῦ ἀρίσουςι τὰ θεῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ ζωηρὰ καὶ γλυκύτατα, ἀμὴ γυρεύει τὰ βλαβερά καὶ πικρὰ φαγία τοῦ Κόσμου· ὡσπερ τοὺς ἀχαρίστους Ἑβραίους, ὅπου τοὺς ἔτρεφεν ὁ Κύριος μὲ ἄρτον Οὐράνιον, καὶ αὐτοὶ ἐγγόγυζαν κατὰ τοῦ Μωϋσέως, ἐπιποθοῦντες τὴν ἀναξίαν τροφήν τὴν Αἰγύπτιον. Ἐνόησον οὖν τὴν πικρίαν, ὅπου εἶναι περιχυμένη εἰς τὰς κοσμικὰς ἀπολαύσεις, καὶ τοῦτο μόνον φθάνει νὰ σε κάμῃ, νὰ μισήσῃς πᾶσαν παραμυθίαν ἐπίγειον· ὅτι ὁ σκώληξ τῆς συνειδήσεως, ὅπου τρώγει τὴν καρδίαν σου καθ' ἐκάστην, πικραίνει ὅλας σου τὰς ἡδονὰς, καὶ πρέπει ταῖς κοσμικαῖς ἀπολαύσεις εἰς θλίψεις πικρόταται. Μὴν ἐπιθυμᾷς οὖν τσαύτην ἐπίγειον ἀγαλλίασιν, ἀλλὰ μόνον ποθεῖ τὴν Οὐράνιον, ὅπου βασιλεῦει ὁ Δεσπότης Χριστὸς, καὶ πάντες οἱ Ἅγιοι, καὶ ἡ εὐφροσύνη αὐτῶν ὑπάρχει αἰώνιος. Τί ὄφελος λαμβανόμεν, νὰ κολακεύωμεν αὐτὴν τὴν βρωμεμένην σάρκα, νὰ τὴν τρέφωμεν μὲ τὴν ἀνάπαυσιν εἰς τὴν ὀλίγην μας ζωὴν ταύτην, ἔπειτα νὰ μᾶς βάλλουν εἰς τιμωρίαν αἰώνιον; Τί διαφορὸν πέρνομεν, νὰ μᾶς τιμοῦσιν ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἐκεῖ νὰ κα-

ταισχυνοῦμεν ἀπὸ τοῦς Δαίμονας, καὶ νὰ καταφρονεῖθωμεν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ Ἀγγέλων; Ἐπαινος ἀληθινὰ καὶ τιμὴ μεγάλη εἶναι νὰ πάθωμεν, καὶ νὰ καταφρονεῖθωμεν εἰδὼ διὰ τὸν Χριστόν, καὶ τότε παρ' αὐτοῦ δοξαζόμεσθαι, καθὼς μᾶς εἶπε· Μακάριοι, ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι. Χαίρειτε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Μακάριος, ὅς τις ὑπομένει θλίψεις δι' αὐτὸν καὶ στενοχωρίας, ὅτι ἡ πληρωμὴ του εἶναι εἰς τὸν Οὐρανὸν ἀναρίθμητος. Μὴ περιδιαβάξῃς, ὦ ἄνθρωπε, εἰς τοῦ Κόσμου τὴν ματαιότητα, ἀλλ' ἐπίστρεψον πρὸς Κύριον, ὅς τις εἶναι ἡ ὄντως παγὴ τῆς παρακλήσεως, καὶ ἀγαθὴ βρῦσις τῶν ἀπολαύσεων. Ἀμὴν ὅλα τα πράγματα, ὅπου γορεύεις νὰ ἔχῃς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, χάνεις τα, ὅτι εἰς αὐτὰ δὲν εἶναι καρμῖα παράκλησις. Εἶδὲ καὶ εὖρης παραμικρὰν ἀπόλαυσιν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, δὲν εἶναι στερεὰ ἕως τὸ ὕστερον, ἀλλὰ πᾶσα τις ἡδονὴ τελειώνει μὲ θλίψιν

καὶ βάσανον, μόνον ἡ παράκλησις τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ διαμένει αἰεὶ καὶ πάντοτε, ὅτι δὲν εἶναι βολετὸν νὰ μεταστραφῇ εἰς πικρίαν, οὔτε ἡ πνευματικὴ παρηγορία νὰ γυρίσῃ εἰς πόνον καὶ τιμωρίαν. Αὐτὴ ἡ ἐπίγειος ἀπόλαυσις εἶναι βραχία καὶ ἀστατος, ἀμὴ ἡ Οὐρανία εἶναι ἀσφαλιστάτη καὶ αἰώνιος. Ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, φιλόκοσμε. Στοχάσου τὸ ὄφελος καὶ τὴν ζήμιαν, ὅπου ἔχεις, ποθῶν τοῦ Κόσμου τὴν ματαιότητα, καὶ θρήνησον τὴν ταλαίπωρόν σου ψυχὴν. Καταφρόνησον ταύτης τῆς ζωῆς τὴν ἀπόλαυσιν, βλέπωντας εἰς πόσους κινδύνους εὐρίσκονται ὅσοι εἰς αὐτὰν πολιτεύονται, ἧτις εἶναι γεμάτη πικρία καὶ θλίψεις διαφοραῖς. Ναὶ ἀγαπήτε, μίσσησον αὐταῖς ὄλαις ταῖς ματαιότητες, διὰ τὴν ἀπολαύσιν τῶν Οὐρανίων Βασιλείων, τῶν αἰώνιων ἀνάπαυσιν, καὶ ἄφραστον ἀγαλλίασιν ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Κ Ε Φ Α Δ Α Ι Ο Ν Α Γ'

Περὶ κινδύνων τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ βραχύτης.

» Ἄνθρωπος, ὡσεὶ χόρτος κί ἡμέραι αὐ-
 » τοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ, οὕτως ἐξαν-
 » θήσει, λέγει Δαβὶδ ὁ θεοπνευστος ». Εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους κινδύνους εἶναι ὑποκείμενον τὸ ἄνθος τοῦ χορταρίου, ὁ ἥλιος τὸ ξηραίνει, ὁ ἄνθρωπος τὸ κατεῖ, τὸ ζῶν τὸ βόσκει, ἡ στία τὸ καίει, τὸ ὕδωρ τὸ μαδεῖ, καὶ ῥίπτει το, ὁ ἄνεμος τὸ πέρνει, καὶ διασκορπίζεται, καὶ ἡ καύσις μαραίνει, καὶ ἀφανίζει το. Οὕτως εἶναι καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος, ὅπου δὲν ἡμπορεῖ ἡ γλῶσσα νὰ διηγηθῇ τοὺς κινδύνους τῆς παρουσίας ζωῆς, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι ὑποκείμενος, εἰς πόρους, θλίψεις, συμφορὰς, ἀσθενείας, πνιγμοὺς θαλάσσης καὶ ποταμῶν, καύσεις περὸς, ἰγρημνοὺς, καὶ ἄλλα παρόμοια. Ἐπεὶ οὖν ἡ ζωὴ σου, ὦ ἄνθρωπε, εἶναι περι-

κυλωμένη ἀπὸ τόσοσιν κινδύνους καὶ ἐνιέρως, πρέπει νὰ διάγῃς ἐνάρετα, διατι ὅπου ἀρετὴ πολιτεύεται, αὐτὴ λογαταί πολυτεία σεβάσμιος. Εἰσὶ τινεῖς, ὅπου ἀρχίζου νὰ ζῶσιν ἐν ἀρετῇ, ὅταν τοὺς πλησιαζῇ ὁ θάνατος. Ὁ γνωστικὸς δὲν ἐννοιάζεται νὰ εἶναι ἡ ζωὴ του μακρὰ καὶ βέβηλος, ἀλλὰ κατὰ τὴν σοφίαν καλὴ καὶ ἐνάρετος. Τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ, ὑπλήρωσε χρόνους μακροὺς ἀρεστῇ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ὅς τις ζῆσῃ ἐνάρετα, δὲν ἀποθνήσκει πώποτε. Κάμετε γοῦν, ὦ ἄνθρωποι, τρόπον νὰ ζῆτε, ὄχι κατὰ τὰ σαρκικὰ θελήματα, ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς ἐπρόσταξεν, εἰν' ὀρέγησθε νὰ ζῆτε εἰς τοὺς αἰῶνας ἀθάνατοι, νὰ μὴ φοβᾶσθε τοῦ Κόσμου τὰ ἔνεδρα. Εἰς πολλοὺς κινδύνους εἴμεσθαι καταπλεγμένοι, καὶ μὲ τὴν

ταχύτερα, ὅπου τρίχουσαν εἰς τὸν θάνατον, πρέπει νὰ βλακισμοσθῆν νὰ διαρθεύσωμεν, ἵνα μὴ μετνωμῆ ἔξω τοῦ νυμφῶνος, ἐνώστα ἐδρόριμοι. Τρίχουσι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς μας, ὡσερ τὸ πλοῖον, ὅταν ἀρμενίζῃ μὲ βίαιον ἀνεμον. Ναί ἀψευδέστατα, ἡ ζωὴ μας εἶναι ὡσαν ἵνα παραβῆ, ὅπου δὲν τὸ ἔκτισαν δια νὰ στέκῃ, ἀλλὰ, διὰ νὰ τρέχῃ ἀρμείως, νὰ φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα ταχύτερον. Οὕτω καὶ σὺ, ἄνθρωπε, δὲν σὲ ἔπλασεν ὁ Κύριος διὰ νὰ στέκῃς εἰς τὴν ἀμίλιαν, ἀλλὰ νὰ ἐργάζῃσαι, νὰ κοπιᾷς, καὶ νὰ βασανίζῃσαι, ἕως νὰ φθάσῃς εἰς τὸν τῆς σωτηρίας λιμένα. Ἐπάγῃς τὸ πλοῖον μὲ πολλὴν ταχύτητα, καὶ δὲν ἀφίνει ἔγνη, οὔτε σπυαίου τοῦ δρόμου του, οὔτε καὶ ἡ ζωὴ μας παρέρχεται τάχιστα, χωρὶς νὰ μᾶς ἀφίνη τινὰ ἐνθόμψιν; ἀλλὰ χαλνομονοῦνται ὅλοι οἱ πτωχοὶ καὶ πλοῦστοι, οὔτε κοσῶς αἱ πράξεις τους φαίνονται. Πολλοὶ καὶ διάφοροι εἰσὶ τῆς θαλάσσης οἱ κίνδυνοι, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι τὸ πλοῖον ὑποκείμενον. Κτυπᾷ εἰς τὴν ξέραν, καὶ ἀνοίγει εἰς δύο, καθίζει εἰς τὴν ἄρμον, ἢ φερτοῦνα τὸ πνίγει, οἱ βίαιοι ἀνεμοὶ τὸ ρίπτουσι δίπλα, καὶ τζακίζεται, καὶ οἱ κουρσάροι κολεμοῦν, καὶ τὸ καιοῦσιν. Οὕτω καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος, πίπτει εἰς διαφόρους κινδύνους καὶ βάραθρα, μισεύει ἀπὸ τὸν λιμένα τὸ πλοῖον μὲ χαρὰν καὶ πολλὴν ἀγαλλίασιν, μὲ φλάμπουρα, ἄρμενα, καὶ καιρὸν ἐπιδέξιον, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας δίδει εἰς ξέραν τινὰ, καὶ συντρίβεται, καὶ στρέφουσιν εἰς θλίψιν ἢ χαρᾶς ἢ προτῆτεραις. Οὕτως εἶναι καὶ εἰς τοὺς γάμους του. Κάμνουσι χαρὰν μεγάλην οἱ συγγενεῖς, καὶ εὐθυμοῦσιν οἱ φίλοι του, ἀμὴ ὅλα ταῦτα εἶναι μάταια καὶ ψευδῆ, ὅτι εἰς ὀλίγον καιρὸν τοῦ συμβαίνει καμμία θλίψις καὶ συμφορὰ, ὅπου τὸν φέρνει εἰς θάνατον, καὶ στρέφουσιν ἢ χαρᾶς εἰς πένθος, καὶ ἡ εὐθυμίας εἰς δάκρυα. Ἐκαίνοσ ὅπου ταξιδεῖται, εἰάν καθεται εἰς μίαν γωνίαν τοῦ πλοίου, ὅταν ἀρμενίζῃ, δουλεῖται, καὶ περιπατῆ τάχιστα, οὕτω καὶ σὺ, καθεὶ καὶ φαίνεται σου πῶς στέκῃς ἀργός, ὅμως γίνωσκι, ὅτι περιπα-

τεῖς δρομείως καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν πρὸς θάνατον. Παρέρχεται ἡ ζωὴ σου, ἄνθρωπε, ὡσερ μία αναθομίασις τῆς γῆς, καὶ ἵνα σύγνεφον, ὅπου ὡς φανοῦσιν εἰς τὸν αἶρα τὰ διασκορπίζει ὁ ἀνεμος. Εἰς μίαν στιγμὴν τρίπεται εἰς χῶμα καὶ στακτῶν ἐκεῖνος, ὅπου ἔδειχνεν εὐφυνικός τῶν ἀλλῶν καὶ καλλιώτερος. Τί ἄλλο εἶναι ὁ βίος σῆτος, κἀρεξ μία βροχὴ, ὅπου τρέχει ὡς ἀνεμος, καὶ μία ἀκτίς τοῦ Ἡλίου; Μέτρησον οὖν τὰς ἡμέρας ὅλας τῆς ζωῆς σου, εἰπέ με τί ἔγνων; Παρῆλθον ὡσεὶ σκιά τοῦ Ἡλίου, καὶ ὡς ἀράχνη. Βραχία πολλὰ εἶναι αὕτη ἡ ζωὴ μας, καὶ τοσοῦτον ταχίως παρέρχεται, ὅπου μῆτε μία ὥρα λογιζεται, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀδάμ, ὅτι ὅποιαν ἡμέραν φάγη ἀπὸ τὸ ἀπυρορμῆνον ξύλον, εἶχε νὰ ἀποθάνῃ ὁμως ἔζησε χρόνους πολλοὺς μετὰ τὸ ἁμάρτημα. Διατί ὁ Θεὸς ἐθῆλωσεν, ὅτι ὅλη μας ἡ ζωὴ εἶναι ὡσαν μία ὥρα, καθὼς παρεμπρὸς Σίλεις ἀκούσει σαφέστερα. Ὁ Δαυὶδ λέγει: Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου, πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης· καὶ δὲν εἶπε κατὰ τοὺς Ἐβραῖους, ὅτι νὰ εἶναι ψεύσται πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ μόνον, ὅτι πᾶς ἕνας εἶναι ψεῦμα. Ἡ ζωὴ μας εἶναι ψεῦδος, ὅτι φαίνεται μακρὰ, καὶ εἶναι βραχέα. Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα καὶ ἐταπεινώθην· διατί ἐπίστευσα, καὶ ἐγνωρίσκα τοῦ λόγου μου πῶς εἶμαι ψεῦδος, διὰ τοῦτο ἐταπεινώθην. Φαίνεσαι, ὅτι εἶσαι τίποτας, ἄνθρωπε, ἀμὴ δὲν εἶσαι ἄλλο, εἰμὴ μόνον ἵνα ἀμφιβόλαιον καὶ εἰκὼν ἀδυναμίας καὶ χαυνότητος, κατὰ τὸν Προφήτην. « Ἄνθρωπος ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ». Διατί ἡ εἰκὼνα εἶναι τύπος τῆς ἀληθείας, καὶ ἡ ζωὴ μας αὕτη ἡ πρόσκαιρος δὲν εἶναι ἀληθινὴ, ἀλλὰ μόνον τύπος καὶ μία σκιά τοῦ θανάτου, καὶ ἵνα φάντασμα, ὅπου ταχίως παρέρχεται. Ποῖα χαρὰ, ἢ ἀπόλαυσις εἶναι, ὅπου νὰ μὴν ἀφανίζεται, ὡσεὶ ἀστραπὴ, καὶ νὰ φθείρεται; Ὁ πλοῦτος διασκορπᾷται, ἢ τιμαῖς καὶ δόξαις, ὡσεὶ καπνὸς διαλύθεται· ἀναχωρεῖ ἢ νεότης, τὸ κάλλος μαραινεται, ἢ εὐμορφία ὡς ἀστραπὴ ἀφανίζεται· καὶ ἀπλῶς πάντα τὰ πρόσκαιρα, ὡς ἐν βροχῇ ὀφθαλμοῦ διαφθεί-

ονται. Ένα καλὸν μόνον ἔχει ἡ ταλαιπωρία αὐτῆ ζωῆ, ἦγον πῶς ἤμπορεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς νὰ διορθωθῆ διὰ μετανοίας, καὶ ὁ ἀγαθὸς νὰ γίνῃ καλλίτερος. Αὐτὰ εἶναι πολὺτιμα πωρικά, ὅπου εἰς τὴν παύσαν ζωὴν συλλίγονται, καὶ δι' αὐτὸ μᾶς διαφυλάττει, καὶ περισκέπει ὁ Κύριος· καὶ πρέπει νὰ δαπανοῦμεν τὴν ζωὴν μας κατὰ τὴν γνώμην αὐτὴν, ἦγον νὰ φυλάγομεν τὰς ἐντολάς του, καὶ νὰ μὴ ποθοῦμεν ἴδονας τῆς σαρκὸς καὶ ἀνάπαυσι, ἀλλὰ νὰ ἔχωμεν θλίψεις καὶ βάσανα. Καὶ δια νὰ μὴ βαριθοῦμεν τὸν πολὺν κόπον, μᾶς σμίκρυνε τὴν ζωὴν ὡς φιάνθρωπος, διὰ τὴν πολλὴν εὐσπλαγγίαν τοῦ· διὰ τὴν εἶναι ἔκρα ἀγαθὸς εἰς πάντα τὰ ἔργα, καὶ ἔκαμεν ὅλα τὰ κτίσματα μὴ ἀπειροῦ σοφίαν καὶ πρόνοιαν· δι' αὐτὰ ὠλιγόστεισε τὴν παρούσαν ζωὴν, διὰ νὰ τὴν μισοῦμεν, ὡς ἐρόσκαυρον καὶ εὐόλισθον, καὶ νὰ ποθοῦμεν τὴν ἀρρεπτοῦ καὶ αἰδίου, ὅτι ἐάν ἔζούσαμεν τώρα εἰς τοὺς ἐσχάτους καιροὺς (ὅπου γέμει ὁ Κόσμος ἀπὸ τὰς πονηρίας) ἔκτακοσίους χρόνους, καθὼς ἔζυσαν ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, θάρρῳ ὀλίγοι εἰώοντο, διὰ τὸ ὅλοι εἰδίδοντο εἰς τὴν φιληθονίαν καὶ θόρβορον. Αὐτὰ εἶναι ἡ αἰτία (μὴ φαίνεται) διὰ τὴν ὁκίαν ἠθέλησεν ὁ Θεὸς ἡμᾶς, ἀπὸ χιλίους χρόνους σχεδόν, ὅπου ἔζυσαν οἱ παλαιοὶ, νὰ μὴ φθάνωμεν τώρα καὶ, ῥ. καλὰ καὶ ἄλλοι γράφουσιν ἄλλαις αἰτίαις διαφέραις· ἦγον, ὅτι οἱ παλαιοὶ ἔτρωγαν συγκεραστά καὶ μέτρια μίαν λογῆς φαγητόν, εἴτι ἐγέννα ἡ γῆ αὐτομάτως, ἦγον καρποὺς τῶν δένδρων, χορτάρια καὶ βότανα ἄγρια, ἀπὴ τῶρα θανατοῦνε περισσετέρους ἢ κραιπάλη καὶ μέθη, παρὰ τὴν μάχαιραν. Ἐτι λέγουσιν, ὅτι τὰ πράγματα, ὅπου ἔκαμνε ἡ γῆ τότε, ἦσαν ἄβλαβα καὶ καλλίτερα, διὰ τὸ περισσότερον ὕδωρ τοῦ κατακλυσμοῦ ἦτον τοῦ Ἰκκιανῶ ποταμοῦ, ὅπου ἔφθειρε τὴν γῆν, καὶ δὲν κάμνε πλέον τὰ γεννήματα ὑγιέστατα, ὡς τὸ κρέτιρον. Τρίτον δὲ ἦτον καὶ θλίμμα Θεοῦ, νὰ ζῶσι τότε τόσον καιρὸν, διὰ νὰ κληθῆ ὁ Κόσμος ταχύτερον. Ἐπι οὖν, ἄνθρωπε, ἡ ζωὴ αὐτὴ εἶναι βραχὺία καὶ ἄστατος, μὴ νικηθῆς ἀπὸ τὴν ἀγαπὴν τῆς,

νὰ πίσης εἰς τὰς παγίδας τῆς· ἀλλὰ μίσουσον αὐτὴν ἐξ ὅλης καρδίας σου. Εἶναι πολλοί, ὅπου διάγουσι τοσοῦτον ἀμέριμνα, ὡπερ νὰ μὴν ἀποθαινασι πώποτε, οὔτε φροντίζουν οἱ ἄγνωστοι περὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἀλλὰ δίδονται ἀμέριμνος εἰς πάντα τὰ τῆς σαρκὸς θελήματα. Ἐάν ἐστοχάζοντο οἱ ποιοῦτοι τὸ ἄστατον καὶ βραχὺ τοῦ παρόντος βίου, καὶ τὸ αἰδίου τῆς Οὐρανίου Μακαριότητος, ἐκαταφρονούσαν τὴν ζωὴν ταύτην, ὅτι δι' αὐτὸ τὴν ἐσμίκρυνε ὁ πανάγαθος Θεός, καθὼς εἶπον. Διὰ τὴν βλέπων, ὅτι ἡ πονηρία τῶν ἀνθρώπων ἐπλήθησε, καὶ ἡμάρτανον μὴ τόλμην πολλὴν καὶ ἀθάδιαν, θάρρουντες εἰς τὴν μακρὰν ζωὴν, τὴν ἐσμίκρυνε, διὰ νὰ μὴν ἐλπίζουσιν εἰς τὴν πολυχρονίαν, νὰ ἀμελοῦσιν αὐτῶν τὴν μετανοίαν. Διὰ τοῦτο λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Προφήτης· Ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῆ σου. Ἐθου τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐναντίον σου. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον. Τὰ ἔτη ἡμῶν ὡσεὶ ἀράχνη ἐμελίτων. Αἱ ἡμέραι τῶν ἐτῶν ἡμῶν, ὁ ἔτη. Τὴν ταλαιπωρίαν καὶ βραχύτητα τῆς ζωῆς παρεμοιάζει μὴ τὴν ἀράχνην, ἡ ὁποία μὴ κόπον καὶ μόχθον ὑφαίνει τὸ ἀγᾶμνόν ἐκείνο ὕφασμα, καὶ πᾶς ὀλίγος ἐνεμος καταξοχίζει, καὶ ἀφανίζει το· οὕτω καὶ ἡ ζωὴ μας, τὴν ὁποίαν μὴ τόσον κόπον καὶ βάσανον διάγομεν, εἰς μίαν στιγμὴν τὴν ἀφανίζει ὀλίγη ἀσθένεια. Διὰ τοῦτο μὴν ἀγαπάτε ἄτακτα τὴν ἐρόσκαυρον ζωὴν ταύτην καὶ ἀνυπαρκτον, διὰ τὸν εἶναι Οὐράνιος, ἀλλ' ἐπίγειος, δὲν εἶναι Πατρίδα, ἀλλ' ἐξαρία μας. Μάταιος οὖν καὶ ἀνόητος, ὅς τις περιπατᾷ ἀμέριμνα εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, χωρὶς νὰ ἔχη φροντίδα καὶ ἔννοιαν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Οὐράνιον ἐκλαυσιν. Τίς φυλακωμένος εἰς ζοφερὸν τόπον δὲν ἐπιθυμᾷ νὰ ἐθῆ τὸ πῶς τὸ λαμπρότατον; οὕτος ὁ Κόσμος δὲν εἶναι ἡ κατοικία μας, ἀλλὰ μίαν αἰχμαλωσίαν καὶ φυλακὴν Βαβυλωνίαν· καὶ ὅς τις ἐπιθυμᾷ μακρὰν ζωὴν, ὀρέγεται τὴν αἰχμαλωσίαν. Μὴ λυπηθῆ γοῦν πικρῶς, ὅτι ἀπὸ τῆς ἔταν τοῦ κλησιαζῆ ὁ ζωηρὸς θανάτος, ὅτι διὰ τοῦ θανάτου ὑπάγει εἰς τὴν ζωὴν, διὰ τῆς φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν αἰώνιον.

καὶ διὰ θλίψεως βραχυτάτης εἰς εὐφροσύ-
νην αἰ. ἰδιαιμέουσαν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ | τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὁ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶ-
νας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Λ Δ.

Ὅτι δὲν πρέπει νὰ καυχᾶται τις εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ σώματος·
ἀλλὰ τὸ τέλος αὐτοῦ νὰ στοχαζέται.

Μὴ πεποιθᾶτε ἐπ' ἄρχοντας ἐπὶ υἱοὺς ἀν-
θρώπων, οἳς οὐκ ἔστι σωτηρία, λέγει ὁ Δαυ-
τὶδ. Μὴν ἔχης τὴν ἐλπίδα σου εἰς κανένα
κρίσμα, ἢ εἰκόνα εὐμορφον, ἢ εὐγένειαν
αἵματος, ἢ ἄλλην τινα ἀξίαν εὐκλισθον·
ἐπειδὴ ὁ Κόσμος ὅλος εἶναι μάταιος, καὶ
ὅς τις ἐλπίζει εἰς πρόσκαιρα πράγματα,
θαμελιοῖ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰς τὰ τρεχάμε-
να ὑδάτα. Μὴν ἰπαινεθῆς, οὔτε καυχηθῆς
εἰς αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα, οὔτε θαρρεύσης εἰς
συγγενεῖς καὶ φίλους, ὅτι ὅλα ταῦτα εἰσὶ
ψευδῆ καὶ μάταια. Καὶ μὴ πιστεύσης εἰς
τὴν πολλὴν σου ἀνδρείαν καὶ δύναμιν, ὅτι
ὁ Κόσμος εἶχε τόσους ἀνδρειωμένους, τῶν
ὁποίων ἡ ἐνθύμησις καὶ τὰ ὀνόματα ἠφα-
νίσθησαν. Μὴ καυχηθῆς εἰς τὰ πλούσιά
σου παλάτια, ὅτι ἡ ζωὴ σου εἶναι πολλὰ
θλίβη· καὶ οἱ Παλαιοὶ ὅπου ἔζουσαν, ὡ.
χρόνους, ἱκατοικοῦσαν εἰς καλύβας καὶ
σπήλαια· καὶ σὺ, ταλαίπωρε, πριχτοῦ νὰ
τελειώσης, σοῦ ἔρχεται θάνατος, καὶ χά-
νεις τὸν κόπον σου, καὶ μόνον κληρονομᾷς
τὴν κλάσιν διὰ τὰς ἀδικίας, ὅπου ἔκαμες
τῶν πτωχῶν, ἕως νὰ κτίσης τοσαύτην οἰ-
κοδομήν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἰερε-
μίας. « Ἀθλιος ὁ οἰκοδομῶν τὸν οἶκον ἐν
ἀδικίᾳ ». Μὴ καυχᾶσαι εἰς τὴν συγγενειάν
σου, ὅτι ἀπὸ μίαν ὕλην ἐπλασθήμεν ἅπαν-
τες. Μὴ κενδοξῆς εἰς τὴν εὐμορφίαν τοῦ
σώματος, ἵνα μὴ ἴσης ὁμοίος τοῦ ἀπει-
θαμένου, ὅπου ὑπερήφανεῖται εἰς τὴν
ζωγραφίαν τοῦ τάφου του. Τὸ σῶμα τοῦ
ἀμαρτωλοῦ εἶναι τάφος, καὶ κηδοῦρι τῆς
ἀποθνήσκουσας ψυχῆς. Μὴ καυχᾶσαι εἰς
τὴν ὑψηλότητα καὶ βίωσιν τοῦ σώματος, ἀλλὰ
μᾶλλον τότε φοβήσου, καὶ τρέμαξί τὴν κά-
λασιν τῆς ἀθλίας ψυχῆς σου, ὅτι δὲν εἶναι
μεγαλύτερος κίνδυνος, ὥσπερ νὰ ἔχης τὸν

ἐχθρόν σου κλεισμένον εἰς τὴν οἰκίαν σου.
Ἡ ὑγεία τοῦ σώματος εἶναι αἰτία τῆς ψυ-
χικῆς ἀσθενείας, κατὰ τὸν Παῦλον. Ὅσον
ὁ ἔξω ἄνθρωπος φθίρεται, τοσοῦτον ὁ ἔσω
ἀνακαινοῦται. Καθὼς εἶναι πολλὴ ἀφρο-
σύνη, νὰ χαίρεται τις εἰς τὴν ὀσμὴν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ, καὶ τὴν κεφαλὴν νὰ
ἔχη πεπληρωμένην, οὕτως εἶσαι καὶ σὺ
ἀνόητος, εἰν καυχᾶσαι εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ
σώματος, ἔχοντας τὴν ψυχὴν σου ἀσθινῆ
καὶ ἀδύνατον. Μὴ καυχηθῆς εἰς τὰ γράμ-
ματα καὶ σοφίαν σου, ὅτι δὲν ὠφελέσαι
ποσῶς εἰς αὐτό, εἰν δὲν εἶναι ἡ πολιτεία
κατὰ τὴν γνῶσιν σου. Ὅταν ὁ πόθος δὲν
αὐξάνει εἰς θεῖον ἔρωτα, ἡ γνῶσις σου εἶ-
ναι αἰτία περισσοτέρας τυφλότητος. Ὅταν
ἦτον τὸ σκότος εἰς ὅλην τὴν Αἴγυπτον, ἦ-
τον εἰς τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ φῶς λαμ-
πρότατον. Ἐάν ἦτον ὁ σοφώτερος ἄνθρω-
πος, καὶ νὰ εἶναι ὑστερημένος τῆς Θείας
ἀγάπης, εἰς τὸ σκότος πάντα περιπατεῖ,
ὅτι μόνον τοῦ Θεοῦ ἡ ἀγάπη φωτίζει τὸν
νοῦν, χωρὶς τοῦ ὁποίου φωτός (εἰν εἶχες
τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος,) πάντα πε-
ριπατεῖς ὡς τοὺς Αἴγυπτίους μέσον τοῦ
σκότους. Μὴ θαρρεύσης εἰς πλοῦτον, οὔτε
εἰς ἄλλο τίποτας πρόσκαιρον, ὅτι ὅλα ταῦ-
τα εἶναι βευστὰ καὶ ἀνάξια. Δὲν ἔχει
γνῶσιν οὐδεποσῶς ὅποιος Κριτὴς κερμὴ
ἀπόφασιν, χωρὶς νὰ ἀκούσῃ πρῶτον τὰ
δύο μέρη. Ἐάν προτιμᾷς αὐτοῦ τοῦ Κό-
σμου τὰ πράγματα, ἢ αἰτία εἶναι, ὅτι δὲν
εἶδες τὰ Θεῖα μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς
ἀκριβοῦς ἡμῶν Πίστιως. Οἱ φιλόσομοι
δίδουσι τὴν ἀπόφασιν εἰς ἵπαινον Κό-
σμου, προτιμῶντες τὸν πῦλον τῆς γῆς, καὶ
τὸν βόρβορον, διατι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀ-
κούσουν τὸ ἄλλο μέρος τοῦ πνεύματος· καὶ

δι' αὐτό τριμῶσι τὸν Κόσμον, καὶ τὸν ὀρί-
γονται, διατὶ δὲν ἰδασιν, οὔτε ἰδοκίμα-
σαν τὸν Θεόν. Ὅτι ὁπότεν τις δοκιμάσῃ
τὸ πνεῦμα, τότε μισᾷ τὴν σάρκα, καὶ ὅτε
γευθῆ καλὰ τὸν Θεόν, τότε καταφρονᾷ τε-
λείως τὰς ἡδονὰς ἀπάσας τοῦ σώματος.
Μὴ νικηθῆς οὖν ἀπὸ σαρκικὴν ἡδυπαθειαν
ἵνα μὴ γένης ὁμοιος τῶν κτηνῶν, κατὰ
τὸν Δαυῖδ. Ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν, οὐ συ-
νῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι, καὶ ὠ-
μοιωθῆ αὐτοῖς. Ἦγουν εὐρισκόμενος ὁ ἄν-
θρωπος εἰς πολλὴν τιμὴν πεπλασμένος πα-
ρὰ Θεοῦ, δὲν ἐκατάλαβε διὰ ποῖον τέλος
τὸν ἔπλασεν, ἀλλὰ ἔγενεν ὡσερ τὰ ἄλογα
ζῶα, καὶ δὲν ἐγνώρισε τὸ μέλλον, ἦγουν
τὸ πικρὸν τέλος τῆς κοσμικῆς ματαιότητος,
ἀλλὰ μόνον ἐπρόσεχε, καὶ ἐκύτταζε τὴν
παροῦσαν τιμὴν καὶ ἀπόλαυσιν, ὅπου εἶ-
χεν ἔμπροσθεν, χωρὶς νὰ στοχασθῆ τὴν
μέλλουσαν παιδευσιν. Ἐκείνο ὅπου κάμνει
ὁ φρόνιμος ἐξ ἀρχῆς, τὸ κάμνει ὁ ἄγνω-
στος εἰς τὸ τέλος. Γνωστικὸς ἀνθρώπου
εἶναι νὰ προβλέπη πρὶν κάμῃ τὴν ἀμαρ-
τίαν, τί μελλεῖ νὰ πάθῃ· καὶ τοῦ ἄφρονος
εἶναι ἴδιον νὰ εἰπῆ, δὲν ἐθαῖρουν νὰ πά-
θω τόσον κακόν· καθὼς εἶπεν ὁ ἄφρων
ἐκεῖνος φιλάργυρος πλούσιος εἰς τὴν κό-
λασιν. Μὴ κυττάξης ἐκεῖνα, ὅπου σοῦ δεῖ-
χνει ὁ Κόσμος, ὅτι πᾶσά του ἢ ἀπόλαυσις
τρέχει δρομῶς πρὸς θάνατον. Μὴ βλέ-
πης τὸ παρὸν, ἀλλὰ τὸ μέλλον στοχαζοῦ.
Μὴ κυττάξης τὸ σήμερον, ἀλλὰ μελέτα τὸ
ἔσχατον, καὶ συλλογίζου τὴν αἰώνιον κό-
λασιν, καὶ τότε καταφρονᾷ μετὰ χαρᾶς
πᾶσαν τοῦ Κόσμου τὴν ματαιότητα. Βρα-
χία καὶ πρόσκαιρος ἢ τῆς καρδίας ἀπό-
λαυσις· καὶ ἢ παιδευσίς ἀτελεύτητος. Ὁ
Κόσμος ἔχει συνήθειαν νὰ δίδῃ τοῖς φί-
λοις του γεῦμα καλόν, καὶ δεῖπνον κακόν
καὶ πανόλεθρον· καθὼς καὶ οἱ ἄνθρωποι
βάουσι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ συμποσίου
τὸν καλὸν οἶνον, ὡς εἶπεν ὁ Ἀρχιτρικλι-
νος. Ἀρχίζει μὲ χαρὰν, καὶ τελειώνει μὲ
θρήνον. Ἀμὴ εἰς τὸ πλουσιώτατον τοῦ
Χριστοῦ καὶ ἡδύτατον φίλευμα εἶναι ὅλον
τὸ ἐναντίον, ἦγουν φυλάγει τὸν καλὸν οἶ-
νον ὕστερα. Δίδει τὰς θλίψεις εἰς τὴν ἀρ-
χὴν, καὶ εἰς τὸ τέλος παράκλησιν. Καθὼς

ἔκαμε τῷ Ἰσραὴλ, τοῦ ὁποίου ἔδωκεν εἰς
τὴν ἀρχὴν κόπους καὶ θλίψεις πολλὰς εἰς
τὴν ἔρημον, καὶ ὕστερον παραμυθίας καὶ
καρπιμον γῆν, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν. Τὸ
αὐτὸ ἔκαμε μὲ τὸν Ἰακώβ εἰς τὸν οἶκον
τοῦ Λαβαν, μὲ τὸν Ἰωσήφ εἰς τὴν Αἴγυ-
πτον, καὶ ἄλλους πολλούς. Ἀμὴ ὁ Κό-
σμος ὅλον τὸ ἐναντίον. Σκεπαῖζει εἰς τὴν
ἀρχὴν τὸ λυπηρὸν, διὰ νὰ τὸ δώσῃ ὕστε-
ρα· καὶ ὅταν θάρρῃς πῶς εἶσαι ἐπάνω
εἰς τὴν κορυφὴν τῆς τιμῆς καὶ δόξης ὑ-
ψούμενος, σὲ λακτίζει, καὶ πίπτεις κάτω.
Καθὼς τὸ κάμνει ὁ δῆμιος, ὅπου ἀνεβάζει
τὸν κατάδικον εἰς τὴν σκάλαν τῆς φούρ-
κας, καὶ ὅταν τὸν ὑπάγῃ εἰς τὸν ὑψηλό-
τερον βαθμὸν, τὸν ἐγκρεμίζει κάτω, καὶ
πνίγει τον. Πρόβλεπε οὖν τῶν πραγμάτων
τὴν ἔκβασιν, ὅτι ἀπὸ τοῦτο γνωρίζεις τὸ
καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν. Τὸ τέλος τῆς ἡδονῆς
εἶναι παιδευσίς, τὸ τέλος τῆς κραιπάλης
ἀσθένεια, τὸ τέλος τῆς τάλαιπώρου ταύτης
ζωῆς σκοτεινὸς καὶ ἀραχνιασμένος τάφος,
στάκτη, χῶμα, φθορά τε, καὶ σκώληκες,
καὶ τὸ τέλος τῆς ἀμαρτίας πόνοι, θλίψεις,
καὶ κόλασις ἀτελεύτητος. Εἰπέ μου, ἀμαρ-
τωλε, εἰάν ὑπήγευες εἰς μίαν στραταν, καὶ
νὰ σοῦ εἰπῆ τινὰς, πῶς εἶναι κλέπται καὶ
ληστάρχοι παρεμπρὸς, ὅπου φονεύουσι τοὺς
ἀνθρώπους, δὲν ἴστρεφες ὀπίσω εὐθὺς, νὰ
γυρεύσης ἄλλην ὁδὸν ἀκίνδυνον; Εἰς τὸν
δρόμον, ὅπου περιπατεῖς, ἄνθρωπε, εἰσὶ
ψοχοφθόροι λησταί, οἱ τινες φονεύουσι τοὺς
ὁδοιπόρους, καὶ τοὺς κλέπτουσι τὴν χάριν
καὶ τοὺς μισθοὺς· λοιπὸν ἐπίστρεφον, ἵνα
λυτρωθῆς ἀπὸ τὸν ψυχικὸν θάνατον, ὅτι
κατὰ τὸν Παῦλον ἢ πληρωμὴ τῆς ἀμαρ-
τίας ἐστὶν ὁ θάνατος. Μὴ κυττάξης τὸ εὐ-
μορφον χρῶμα τοῦ οἴνου εἰς τὸ ποτήριον,
ὅτι εἰς μὲν τὸν λάρυγγα, τὴν ὠραν ὅπου
τὸ πίνεις, εἶναι γλυκὺ καὶ νόστιμον, ἀμὴ
ὕστερον, καθὼς λέγει ἡ Σοφία, δάκνει τὴν
καρδίαν σου ὡσεὶ ὄφις, καὶ θανατώνει σε.
Οὕτω καὶ ὁ Κόσμος εἰς τὴν ἀρχὴν εἶναι
εὐμορφος καὶ πασιχαρος, ἔπειτα δάκνει,
καὶ τρώγει σου τὴν συνειδήσιν. Ἡ εὐτυχία
καὶ πᾶσά του ἀπόλαυσις, εἶναι ὡσερ μία
ἀναμμένη λαμπάδα, ὅπου ἄπτει ἔως νὰ ἐ-
κχῆ κηρὸν ἢ ἑλαῖον, ἔπειτα σβύνει, καὶ μὲ-

νει μόνον ὁ καπνός καὶ ὁ βρῶμός της εἰς τὴν ἄσφρησιν. Οὕτω καὶ τὰ πρόσκαιρα πράγματα σου δείχνουσι εὐμορφα καὶ λαμπρά, ἀλλὰ τὸ τέλος εἶναι θλίψεις καὶ βίασάνα, καὶ οἱ τάλαντες ἀμαρτωλοὶ νὰ διαλύσων ὡσάν τὸ κηρί καὶ καπνόν, κατὰ τὸν Προφήτην. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλείπεται ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρός, οὕτως ἀπολοῦνται οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν. Ἐὰν ἔχῃς γνῶσιν, συλλογίσου τὸ μέλλον ἐπιμῶως, καὶ διδάξου ἀπὸ τὸ ἀπερασμένον, νὰ γνωρίσῃς, πόσον καρπὸν εὐγαλιε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πράγματα, ὅπου τώρα, κἂν νὰ ἐνθυμηθῆς, αἰσχύνουσαι. Ἐὰν ἦσων εἰς τὴν ὑψηλοτέραν δόξαν τοῦ Κόσμου, ἔξευρε, ὅτι ταχίως παρέρχεται. Ὁ Δαυὶδ λέγει, πῶς ἔχασιν οἱ Ἑβραῖοι ἀκόμη τὴν βρῶσιν εἰς τὸ στόματους, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ εἰς ἐκείνους. Ὡς ἀρχήσων οἱ φιλόσαρκοι νὰ δικιμάζων ταύτην τὴν ρέουσαν ἡδονὴν τοῦ Κόσμου, φθάνει εὐθύς ἡ Ζεῖα δίκη, καὶ τοὺς παιδεύει διὰ τὴν ἀμαρτίαν τους. Εἰπέ μου, φιλήδονε, εἰ ἦσων πολλὰ διψασμένους καὶ ἐπισκῦπτων εἰς μίαν ὠραίαν βρύσιν, ἐκύτταζες ὀφίδια φαρμακερὰ εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὕδατος, ἐτόλμας ποσῶς νὰ τὸ δοκιμάσῃς μὲ ὄλην τὴν δίψαν σου; Ὅς τις ἐπιμῶως στοχασθῆ τὸν βυθὸν καὶ τὸ τέλος τῶν ἡδονῶν ἐτούτου τοῦ Κόσμου, καὶ προβλέψῃ τὸν βρῶμον, τὴν φθορὰν, καὶ τοὺς σκώληκας, ὅπου ἔχων νὰ γενουσι τὰ σῶματα πάντων ἡμῶν, ἔφηνε δρομέως, διὰ νὰ μὴ πῆν ἀπὸ τὰ θελερὰ καὶ θανάσιμα ὕδατα τούτου τοῦ Κόσμου· ἀμὴ διατὶ εἰμσθεν μεθυσμένοι ἀπὸ τῶν ἡδονῶν, καὶ δὲν βλέπομεν τοὺς ὄφεις καὶ σκώληκας, τὰς θλίψεις, τοὺς πόνους, καὶ θάνατον, ὅπου ἔχει τούτο τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ μετὰ πόθου τὸ πίνομεν; Ὡσπερ ὁ ὀδοιπόρος, ὅταν εἶναι πολλὰ διψασμένος, πίνει ὅπου φθάσει, καὶ ἂν ἔχῃ σκώληκας τὸ νερόν, κάμνει τοὺς ὀφθαλμούς του νὰ μὴ βλέπῃ, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀδιαφόρως πίπτομεν εἰς τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς χωρὶς καμμίαν ἐγκράτειαν, ἀλλ' εὐθύς, ὅπου τὰ γευθῆ ἡ καρδιά μας, αἰσθάνεται τὸν πόνον αὐτῶν, καὶ τυράννησιν. Ἐπεὶ οὖν τὸ τέλος

τοῦ Κόσμου εἶναι τοσούτον ψυχοβλαβί, μίσσησέ τον ἐξ ὄλης σου τῆς καρδίας, καὶ στοχάσου τὸ ἀληθινὸν τέλος σου, διὰ τὸ ὅποιον σὲ ἔπλασεν ὁ Θεός. Αὐτὸ πῆθει, καὶ ὀρέγου διηνεκῶς, ὅλα τὰ πράγματα φυσικὰ ποθοῦσι τὸ τέλος τους, καὶ εἰς αὐτὸ κατὰ τὴν φύσιν τους σέρνονται. Ὅλοι οἱ ποταμοὶ εὐγένουν ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ πάλιν εἰς αὐτὴν ἐπιστρέφουσι. Ἡ θάλασσα, ἀπὸ τὴν ὅποιαν εὐγῆκεν ἡ ψυχὴ μας εἶναι ὁ ποιητῆς καὶ πλάστης μας, εἰς τὸν ὅποιον ἐπιθυμᾷ πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ, καὶ δὲν ἔμπορεῖ εἰς τούτον τὸν Κόσμον νὰ εὕρῃ καμμίαν ἀνάπαυσιν, ὅτι ὁ Θεός εἶναι τὸ ὑστερον τέλος της, διὰ τὸν ὅποιον μόνον ἐπλάσθη. Δι' αὐτὸ δὲν εὐρίσκει ἡ καρδιά τινα ἀνάπαυσιν, ἕως νὰ φθάσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν δημιουργὸν καὶ Σωτῆρά μας. Ὅλα τὰ κτίσματα ἔκαμε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ἀνθρώπου, νὰ τὸν δουλεύουν, καὶ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν πάντοτε, ἀμὴ τὸν ἀνθρώπον ἔκαμε δι' αὐτὸν, ἦγουν διὰ τὸν Θεὸν νὰ τὸν δοξάζῃ νὰ τὸν ὑμνολογᾷ, καὶ νὰ τὸν σέβεται· ἐξαίσιον πρᾶγμα καὶ παράδοξον, νὰ τὸ στοχασθῆ νὰ τὸ διηγήσεται τινὰς, ὅτι ὅλα τὰ κτίσματα δὲν εὐγῆκαν ποσῶς ἀπὸ τοῦ Δεσπότου τὸ πρόσταγμα, καὶ μόνον ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἀξιώτερον ποῖημα, τὸ λογικὸν δημιούργημα, ὁ κατ' εἰκόνα Θεοῦ τιμηθεὶς εὐρίσκειται παραβάτης, καὶ δὲν ξετρέχει τὸ τέλος του. Ὁ Οὐρανός δὲν ἐπαρασάλευσιν ἀπ' ἐκεῖ, ὅπου τὸν ἐστερίωσεν ὁ Δημιουργός· ὁ ἥλιος, ἡ Σελήνη, καὶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες, κάμνουσι κατ' ἐκάστην τὸν δρόμον τους. Ἡ γῆ ὅπου εἶναι θεμελιωμένη ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα, δὲν ἐμετασάλευσεν, ὅτε ἀφῆκε τὴν ἐνέργειαν καὶ ὑπηρεσίαν της, ἀλλὰ δίδει μας τοὺς καρποὺς καὶ γεννήματα, τὰ ζῶα καὶ λοιπὰ, καθὼς τὰ ἐπρόσταξεν. Ἡ θάλασσα δὲν εὐγένει ποτὶ ἀπὸ τὸν ὄρον, ὅπου τῆς ἔδωκεν, ἀλλὰ στίκει πάντοτε εἰς τὸν τόπον της, καὶ δεξιούται, καὶ τρίφει μας μὲ τοσαύτην ποικιλίαν βρωμάτων. Ὁ ἀήρ, τὸ πῦρ, τὸ ὕδωρ, καὶ πάντα τὰ κτίσματα μᾶς ὑπηρετοῦσι, καὶ τελειοῦσι τὸ θεῖον πρόσταγμα, καὶ οὐ μόνον αὐτὰ τὰ ἄψυχα, ἀλλὰ καὶ τὰ ζῶα καὶ πετινὰ, ἀέρια, ἐπίγεια, καὶ θαλάσσια, ὅλα ποσῶς δὲν

ἠπαρέβησαν τοῦ Θεοῦ προστάγματα, καὶ σὺ μόνον, ἀνόητε, καὶ τῶν κτηνῶν ἀναισθητότερι ἄνθρωπε, ἰγίνης παρήκοος καὶ παραδάτης τοῦ Κτίστου σου; Δὲν σὲ ἔπλασε διὰ τὴν γῆν, ἀλλὰ διὰ τὸν Οὐρανόν, οὔτε ἔκτισέ σε, διὰ νὰ ποθῆς φθαστὰ καὶ μάταια πράγματα, ἀλλὰ μόνον αὐτὸν τὸν Θεόν. Τὰ κτήνη, ὅπου ἔκαμε διὰ τὴν γῆν, ἔχουσι τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὴν στρεφομένην, καὶ ὄλον ἐκείνην κοττάζουσι, καὶ περιπατοῦσι μὲ ποδάρια τέσσαρα, διατὶ ὑπάγουσι πάλιν, ὅταν φοφῆσουσιν εἰς αὐτὴν τὴν γῆν, ὅτι αὐτὴ εἶναι τὸ τέλος τους. Ἄμῃ εἰς ἄνθρωπε, ἐπλάσθης διὰ τὸν Οὐρανόν, καὶ δι' αὐτὸ περιπατεῖς ὀρθίος διὰ νὰ κυττάξῃς τὸν δρόμον, ὅπου ἔχεις νὰ ὀδεύσῃς μεθαιριον. Δὲν σὲ ἔπλασεν ὁ Κύριος διὰ νὰ κυριεύσῃς φθαρτὰ καὶ βίοντα πράγματα, ἀλλὰ διὰ νὰ υπάγῃς εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ τὴν πατρίδα σου, ὅπου εἶναι τὸ μακαριώτατον τέλος σου, καὶ ἐκεῖ ἀπολαμβάνεις τὸν Θεὸν ἀτελεῦτητα. Ἠρώτησεν ὁ Προφήτης, λέγων: Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ; Ἄθως χερσὶ, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἤγουν: Τίς νὰ ἀνέβῃ εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς νὰ σταθῇ εἰς τόπον τὸν ἁγίου αὐτοῦ; Ἀποκρίνεται αὐτὸς λέγων: Ὅστις δὲν ἔλαβεν ἀκαίρα τὴν ψυχὴν του. Εἰς μάτην πέρνεις ἓνα πρᾶγμα, ὅταν δὲν κάμῃς μετ' αὐτὸ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ χρείαν σου, διὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἔλαβες: Ἀκαίρα καὶ εἰς μάτην ἐπῆρες ἓνα ἱμάτιον, ἢ σκιάδι, ἢ ὑποδήματα, ἢ ἄλλο τίπο-

τις ὅμοιον, εἰὰν δὲν τὰ βάνῃς ἐπάνω σου. Λοιπὸν εἰς μάτην ἔλαβες τὴν ψυχὴν, εἰὰν μετ' αὐτὴν δὲν δουλεύῃσαι, νὰ κάμῃς τὰς ὑπηρεσίας, διὰ τὰς ὁποίας σὲ ἔπλασεν ὁ Θεός. Ἐδωκέ σου τὴν μνήμην, νὰ τοῦ ἐνθυμᾶσαι, τὸν νοῦν νὰ τὸν γνωρίζῃς, καὶ τὴν δέλῃσιν νὰ τὸν ἀγαπᾶς, διὰ τοῦτο εἶσαι χριώστης νὰ τὸν ποθῆς ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας σου, νὰ τοῦ δουλεύῃς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, διὰ ν' ἀπολαύσῃς ἐκεῖνο τὸ δεδοξασμένον τέλος σου. Εἴτις οὖν ἔχει ψυχὴν, καὶ δὲν πολιτεύεται ἐνάρετα, εἶναι παρόμοιος τῶν κτηνῶν. Ὅς τις ἔχει τὸ νοῦν ἀσχολούμενον, καὶ δοσμίον εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ τιμὰς καὶ πλοῦτον, καὶ ἐπιποθεῖ προσωρινὰ ἀγαθὰ, εἰς μάτην λογίζεται πῶς ἔλαβε τὴν ψυχὴν, ὅτι δὲν τὴν ἐποίησεν ὁ Κύριος διὰ ταύτας τὰς ἐργασίας. Ἡ μακαριότης εἶναι τὸ ὕστερον τέλος σου, ἄνθρωπε, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπηρετοῦσιν ὅλα τὰ κτίσματα, ὅτι μῆτε πλοῦτος, οὔτε σοφία, ἢ ἄλλο ὅμοιον ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ σὲ ἀναπαύσῃ, ἢ νὰ σοῦ δώσῃ τινὰ θεραπείαν. Ἄρον, ἄφρων, τοὺς ὀφθαλμούς σου. Σήκωσε τὴν καρδίαν σου ἀπὸ τὴν ψυχολογίαν προσπάθειαν τῶν προσκαιρῶν κτισμάτων, καὶ μόνον ἀγάπα τὸν Θεόν, ἐπειδὴ διὰ τοῦτο σὲ ἔπλασε. Καταφρόνησον πάσας τοῦ Κόσμου τὰς ἡδονὰς, εἰὰν δέλῃς νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ ἐπιπόθητον τέλος σου, ἤγουν εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν, νὰ ἀπολαύσῃς Θεὸν τὸν πανάγαθον, χωρὶς τοῦ ὁποῖου ποτὲ δὲν ἀξιῶνισαι τελείαν χαρὰν, οὔτε καμμίαν ἀπόλαυσιν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΛΕ'.

Περὶ ἀπάτης, ἀσχημίας, καὶ ψευδοῦς ὑποσχέσεως, καὶ πονηρᾶς τοῦ Κόσμου ἀνταποδόσεως.

Ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ υπάγει, λέγει ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης. Ἠγουν, ὃς τις περιπατεῖ εἰς τὸ ἀκότος, δὲν ἔξυρει ποῦ υπάγει. Ὅποιος ζῆ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον τὸν ψεύτικον, πρέπει νὰ ἔχη

πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ νὰ εἶναι γνωστικός, καὶ περίβλεπτος, ἵνα μὴ κολασθῇ ὅτι ὁ Κόσμος ἔχει συνήθειαν νὰ φέρῃ τὰς ἀνθρώπους εἰς τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα, εἰπετα νὰ τοὺς τυφλώνῃ, νὰ μὴ βλέπουσι

τὰ ἰσωτερικά. Δείχνει τοῦ σαρκικοῦ τὰς ἠδονάς, ἀμὴ δὲν τοῦ φανερῶναι τὸν ῥυπαν καὶ βόρβορον, ὅπου εἶναι κεκρυμμένος εἰς τὴν αὐτῶν ματαιότητα. Ἐμφαίνει τοῦ φιλαργύρου τὴν εὐγένειαν καὶ τιμὴν τοῦ χρυσίου, ἀμὴ δὲν τοῦ δείχνει τὰς πολυταράχους φρεντίδας, καὶ τοὺς ἀμέτρους κινδύνους, μὲ τὸς ἐποιοὺς ἀποκτάται ὁ πλοῦτος. Παρακινᾷ τοὺς κενδοξοὺς εἰς τὰς τιμὰς τῶν ἄξιωματων, νὰ λαμβάνουσιν Ἡγουμενεῖα, καὶ ἄλλα πρωτεῖα, διὰ νὰ τοὺς σέβωνται καὶ τιμοῦν οἱ ὑπήκοοι, ἀμὴ δὲν τοὺς δείχνει τὸ χρεῖος, ὅπου τοὺς ἀκολουθεῖ, ἡγεῖν πῶς κρέμονται εἰς τὴν ψυχὴν τους ὅλοι τους οἱ ὑποτασσόμενοι, καὶ χρεωστοῦσι νὰ τοὺς νουθετοῦσι, νὰ τοὺς ὀδηγοῦν, καὶ νὰ τοὺς ποιμαίνουσιν εἰς νομὴν σωτηρίας, ἵνα μὴ κολασθῶσι, καὶ αὐτοὶ δώσουν δίκην τῆς ἀμελείας. Δείχνει τῶν γαστριμαργῶν τὴν τῶν βρωμάτων: ἠδονὴν καὶ γλυκύτητα, ἀμὴ τὰς ἀταξίας, ἀσθενείας, καὶ ἄλλας ζημίας ψυχῆς τε καὶ σώματος, ὅπου γεννοῦνται ἀπὸ τὴν κραιπάλην καὶ μέθην, δὲν τοὺς λέγει· καὶ ἀπλῶς σκεπάζει πᾶσαν ἀμαρτίαν μὲ ὀλίγον ἠδυσμα καὶ ἀπόλαυσιν, χωρὶς νὰ φανερώσῃ τινὸς τὴν λύπην τοῦ τέλους καὶ κακοπαθείαν. Ἐσὺ οὖν Σέλης, φιλόκοσμε, νὰ γνωρίσης τοῦ πράγματος τὴν ἀλήθειαν, μὴ κυττάξῃς τὸ ἔξωθεν, ὅπου σοῦ δείχνει ὁ πλάνος Κόσμος, ἀλλὰ εὐγάλε τὴν σκέπην, νὰ καταλάβῃς τὸ ἴσωθεν. Πίστευσόν μοι, ὅτι ὅλον σου τὸ κακὸν συμβαίνει, διὰ νὰ μὴ Σέλης νὰ στοχασθῆς τὰ ἴσω τῆς ἀμαρτίας, ἡγοῦν τὴν πικρίαν, τὸν βόρβορον, καὶ τὴν πλάνην, ὅπου τοσοῦτον ὀρέγεται. Ἐμπαίζομεν, καὶ περιγελοῦμεν τοὺς Ἰσραηλίτας, διὰ τὸς ἴσταλεν ὁ Θεὸς ἐξ Οὐρανοῦ τὸ ἠδύτατον Μάννα, καὶ αὐτοὶ ἐπιθυμοῦσαν τὰ πρᾶσσα τῆς Αἴγυπτου καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ δὲν ἐννοοῦμεν οἱ ἄφρονες, ὅτι περισσοτέρας κατακρίσεις καὶ κολάσεως ἄξιοι εἴμεσθαι ἡμεῖς, ὅπου μᾶς δίδει ὁ Πανάγαθος Κύριος τὸν Οὐράνιον Ἄρτον, τὴν γλυκύτητάν καὶ ζωηρὰν βρῶσιν τοῦ Παραδείσου, καὶ ἡμεῖς εἴμεσθαι τοσοῦτον τετυφλωμένοι καὶ ἀγνωστοί, ὅπου προτιμοῦμεν τὸ ἄνοστον φαγατὸν καὶ ἀνάξιον τῶν κρομμύων

τῆς ἀμαρτίας, δηλονότι τὴν βδελυρὰν καὶ οὐδαμινὴν ἀπόλαυσιν. Τοσαύτων γεῦσιν καὶ νοστιμάδα αἰσθάνονται τὰ βρέφη εἰς τὸ γάλα τῆς βυζάστρας, ὡς τε ἀστοχοῦσι τὴν μητέρα, ὅπου τὰ ἐγέννησε μὲ τόσον πόνον καὶ βάσανον· ὁμοίως καὶ τινὲς ἄνθρωποι γενομένοι τὴν ὀλίγην τοῦ Κόσμου γλυκύτητα, ἀστοχοῦσι τοῦ Κτίστου, ὅπου τοὺς ἔπλασε, καὶ μὲ τόσον πόνον τοὺς ἐξαγόρασεν. Ὁ χωρικός καὶ ἀγροικός θάρρει, ὅτι δὲν εἶναι πρᾶγμα καλλίτερον ἀπὸ τὸ χωρίον καὶ τὴν καλύβαν του, διὰ τὸ δὲν εἶδε τὰ ὠραία παλάτια, τῶν πολυτιμῶν Πόλεων. Τὸ βρέφος κλαίει, ὅταν εὐγη ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, διὰ τὸ δὲν γνωρίζει πόσον εἶναι καλλίτερος ὁ Κόσμος οὗτος ὅπου γεννᾶται, ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὅπου ἦτον προτιτέρα. Ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι τοῦ Κόσμου εἶχασιν εἰς πολλὴν τιμὴν τὰ κάστανα καὶ βελάνια, ὅπου ἔτρωγαν, καὶ τὰ σπήλαια καὶ καλύβας, ὅπου οἰκοῦσαν, διὰ τὸ δὲν ἦσαν φανερωμένα τὰ σιτάρια, τὰ κρασία, καὶ ἄλλα ὠραία βρώματα, οὔτε σπήτια ἀβεβοήτητα καὶ πολύτιμα παλάτια, νὰ γνωρίσουσι τὴν μεγάλην διαφορὰν ἀπ' ἐκεῖνα ἕως ἐτούτα. Οὕτω καὶ οἱ φιλόσαρκοι ἄνθρωποι, διὰ τὸ δὲν εἶδασιν τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ τὰ Οὐράνια, οὔτε ἐγεύθησαν τὴν ἀξίαν ἐκείνην καὶ τὴν γλυκύτητα, τὴν εὐγένειάν τους ὠραιότητα, τιμοῦσι πολλὰ τὰ φθαρτὰ ταῦτα καὶ πρόσκαιρα, καὶ τὰ κρατοῦσι διὰ μεγάλα καὶ πολυτίμητα· ἀμὴ εἰάν ἐκεῖνα ἐβλέπασιν, ἐκαταφρουοῦσαν ἀναμφιβόλως αὐτὰ τὰ ψεύτικα. Εἰπέ μοι, φιλόσαρκε, τί πρᾶγμα εἶναι οὗτος ὁ Κόσμος μὲ ὅλα του τὰ καλὰ (εἰάν αὐτὸν ἐπιμελῶς ἐρευνήσης, νὰ γνωρίσης τὰς ἀπάταις καὶ τοὺς δόλους σου) παρέξ ἑνασ οἶκος γεμάτος σύγχυσιν, ἕνα σχολεῖον ματαιότητος; ἕνα δίκτυον πανουργίας μεστόν, ἕνα λαθύρινθος ἐγκλημάτων, σκοτεινὴ φυλακὴ, λίμνη γεματὴ λάσπαις; μία κοιλάς τοῦ κλαυθμῶνος, καὶ κλυδωνιζομένη θάλασσα, γῆ ἀκαρπός, δάσος ἀκανθῶν, λιθάδιον πράσινον καὶ γεμάτον ὄφεις, περιβολαῖον ἀθισμένον χωρὶς καρπούς, ποταμὸς δακρῶν, πηγὴ διαλογισμῶν, γλυκὺ φαρμάκι, μύθος σύνθετος, καὶ ἠδονικὴ φρι-

οληψία ; Πόσα καλά ἔχει, νὰ μὴν εἶναι
 ψευδῆ καὶ μάταια ; Ἡ ἀνάπαυσις του εἶναι
 ταμμόχθηρος, ἡ στερρότης χωρὶς Σεμέλιον,
 ἡ φόβος ἀνάιτιος, οἱ κόποι καὶ πόνοι του ἄ-
 καρποὶ, τὰ δάκρυα ἀνωφέλευτα, ἡ ἐλπίδα του
 ματαιαία καὶ ἄκαιρος, ἡ γὰρά του ψεύτικη,
 ἡ θλίψις ἀληθινή, καὶ ἡ τάξις του γεμάτη
 ἀστασίαν καὶ σύγχυσιν . Γίνωσκε οὖν ἀ-
 ψευδέστατα, ὅτι ἡ Θεραπεία καὶ εἰρήνη, ὁ-
 ποῦ ζητᾶς, δὲν εὐρίσκειται εἰς τὸν Κόσμον,
 ἀλλὰ εἰς τὸν Κτιστὴν τούτου καὶ ποιητὴν,
 οὔτε εἰς τὴν τῶν πραγμάτων ἀπόκτησιν,
 ἀλλὰ εἰς τὴν αὐτῶν καταφρόνησιν . Γύρισε
 γοῦν ὅλην τὴν γῆν καὶ θάλασσαν, καὶ πε-
 ριπάτησε ὅπου θέλεις, ταλαίπωρος ἐσὺ καὶ
 τρισάθλιος, εἰάν δὲν ὑπάγῃς εἰς τὸν Θεόν
 καὶ Σωτῆρά σου . Αὐτὸν οὖν πόθησον, ἀν-
 θρωπε, καὶ ἀγάπησον ὅλη τῇ ψυχῇ καὶ
 καρδίᾳ σου, καὶ μὴ πλανηθῆς εἰς τὴν σκιάν
 τῶν φθειρομένων πραγμάτων, οὔτε νὰ τυ-
 φλώσῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἢ ζωγραφίαις
 αὐτῶν, νὰ σὲ ὀδηγήσῃς εἰς πικρὸν καὶ
 πανόλεθρον θάνατον . Μὴ πιστεύῃς ποτε
 νὰ εἶναι τινὰς καρπὸς καὶ διάφορον εἰς ὅ-
 λον ἐκεῖνο, ὅπου θεωρεῖς εἰς τὸν Κόσμον,
 ὅτι ὅλος εἶναι γεμάτος φύλλα κενὰ ὡσπερ
 τὸ δένδρον τὸ ἄκαρπον . Τὰ μωρὰ καὶ ἄ-
 γνωστα βρέφη βλέπῃς τὴν ἀναμμένην λαμ-
 παδα πῶς φέγγει, καὶ τρέχουσι μετὰ χα-
 ρᾶς νὰ τὴν πιάσῃσι, θάρρωντας νὰ εἶναι
 καλὸν καὶ εὐμορφον τίποτας, καὶ αὐτὰ
 καίονται, καὶ κλαίουσιν ὕστερα . Ὅμοιοι
 τούτων εἰσὶν οἱ φιλόκοσμοι, οἱ τινες, ὡς ἄ-
 φρονες, χωρὶς τινὰ κρίσιν τοῦ λογικοῦ,
 πλανοῦνται ἀπὸ τὴν φαινομένην εὐμορφίαν
 τοῦ Κόσμου, καὶ πίπτοντας εἰς τὴν λαυραν
 τῶν ἡδονῶν καὶ ἀμαρτημάτων, ἀπομέ-
 νουσι μὲ κενὰ καὶ εὐκαιρα χέρια κατα-
 καῦμένα ἀπὸ τὴν στίαν τῆς συνειδήσεως .
 Μὴ δώσης οὖν ὧτα εἰς τὰ ψευδῆ τοῦ Κόσ-
 μου τασίματα, εἰάν θέλῃς νὰ μὴ πείσῃς
 εἰς τὴν παγίδα του, ὅτι ὄλαις ἢ κολακείαις
 του εἰσὶ μάταιαις, μὲ ταῖς ὁποίαις ἀπατᾶ
 τοὺς ἀπλουστέρους, καὶ θανατώνει τοὺς . Ἡ
 φιλία, ὅπου σοῦ δείχνει, εἶναι μόνον διὰ
 νὰ σὲ πλανήσῃ ὅτι εἰάν καὶ σοῦ φαίνεται
 χαροποιὸς εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ εἰσαι σῆ-
 μρον εὐτυχῆς καὶ πλούσιος, αὐριον ὕστε-

ρεῖσαι ἀπὸ ὅλα ταῦτα, καὶ μένεις πτωχὸς
 καὶ πένης ταλαίπωρος . Ἐάν σε προσκαλῇ,
 καὶ λέγῃ σου, ὅτι εἰς τὰς ἡδονὰς εἶναι γε-
 σις καὶ νοστιμάδα, καὶ ἔτι δὲν εἶναι ἀ-
 μάρτημα νὰ κάμῃς ἐτούτο, ἢ ἐκεῖνο, μὴ
 τοῦ πιστεύῃς· διατὶ ὅσοι ἔχουσιν εὐτυχί-
 αν, καὶ στέκουσιν εἰς βαθμὸν ὑψηλόν, κιν-
 δυνεύουσι νὰ πέσουν εἰς τὴν ὑπερηφανίαν
 τοῦ λέοντος . Ὁ Κόσμος δείχνει ὠραῖος
 καὶ εὐμορφος, ἀμὴ ἔσωθεν εἶναι περισσὰ
 ἄσχημος, ὡς τὸ εἶδωλον, ὅπου εἰς τὸ προ-
 σωπον δείχνει εὐμορφον, καὶ μέσα εἶναι
 κομμάτι ξύλου σαπημένον καὶ ἄχρηστον .
 Οἱ ψαράδες κρύπτουσι μὲ ὄλον τὸ ἄγκι-
 στρον, διὰ νὰ πλανοῦσι τὰ ὄψαρια, νὰ τὰ
 θανατώνουν, οὕτω καὶ ὁ Κόσμος σκεπάζει
 μὲ ὀλίγην ἡδονὴν τὸ ἰσοδύλον φαρμάκι, καὶ
 θανατώνει σε . Ὡ πόσοι ταλαίπωροι ἀπο-
 θυήσκουσι, γευόμενοι τὸν ἰόν καὶ φαρμάκι
 εἰς τὴν ὀλίγην ἡδονὴν τοῦ Κόσμου τούτου,
 τὴν πρόσκαιρον . Ἄς συναχθοῦσιν ὅλοι οἱ
 ζῶντες, ἄς σηκωθοῦν οἱ ἀπεθαρμένοι, νὰ
 εἰποῦσιν, εἰάν εἶχασιν ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν
 ταύτην χαρὰν τινὰ χωρὶς θλίψεως, ἀγά-
 πην δίχως ἔχθραν, εἰρήνην ἄμαχον, ἀνά-
 παυσιν ἄφοδον, ὑγείαν ἄνοσον, καὶ τροφήν
 καὶ ἐνδύματα ἄνευ κόπου καὶ δίχως βά-
 σανον . Ὁ Κόσμος, τάσσει ἡδονὰς καὶ δί-
 δει πικρίας· τάσσει ἀνάπαυσιν, χαρὰς,
 τιμαῖς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ δίδει ἀτι-
 μίας, θλίψεις, καὶ δάκρυα· τάσσει σου μα-
 κράν καὶ εὐτυχεστάτην, καὶ σοῦ δίδει ὅλον
 τὸ ἐναντίον· τάσσει νὰ εἶναι στερρός καὶ ἄ-
 τρεπτος, καὶ αὐτὸς ἀλλάσσει, καὶ τρέπεται
 εἰς ὀλίγον, καὶ σὲ κάμνει αἰχμάλωτον,
 καὶ εἰς θλίψεις καὶ συμφοράς ὑποκείμενον .
 Δὲν γνωρίζουν οἱ σαρκικοὶ τὴν ἀπάτην
 ταύτην τοῦ πλάνου Κόσμου, ἕως νὰ ξημε-
 ρώσῃ, νὰ φανῇ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἡγουν,
 ὅταν περάσῃ ἡ νύξ καὶ τὸ σκότος τῆς πα-
 ρούσης ζωῆς· καὶ ἀπελθὼν ὁ θάνατος σφα-
 λίξῃ, ἢ νὰ εἰπῶ καλλιώτερα ἀνοίξῃ τοὺς
 ὀφθαλμούς τους, τότε λέγω γνωρίζουσι τὸ
 πικρὸν τέλος, εἰς τὸ ὅποιον τοὺς ἤφρασαν αἱ
 τιμαὶ καὶ ὁ πλοῦτός τους, καὶ καταλαμβά-
 νουσι πόσον εἶναι μάταιοι οἱ κόποι καὶ ἡ
 φροντίδες, ὅπου εἶχαν διὰ τὸν Κόσμον·
 Δὲν συναγούσιν ἀπὸ τὰς ἀκάνθας σταφύ-

λια, οὔτε ἀπὸ τῶν τριβόλων σῦκα, εἶπεν ὁ Κύριος. Οὕτω καὶ σὺ μὴν ἐλπίζῃς νὰ εὐγαλῆς ἀπὸ τὸν Κόσμον ἄλλο, εἰμὴ ψεύματα, ὅτι ὄλος εἶναι πλάνος καὶ ψεύστης. Ὁταν ὁ δαίμων ἀνέβασεν εἰς τὸ πτερύγιον τοῦ Ναοῦ, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους τὸν Κύριον, τοῦ ἰδεῖξαι τὰς Βασιλείας τοῦ Κόσμου, καὶ λέγει του· ὅλα ταῦτα σοῦ δίδω, εἰάν με προσκυνήσῃς. Ἐψεύσθη ὁ δόλιος, τάσσωντας ὅσον δὲν ἠμπόρει νὰ δώσῃ, καὶ δὲν ἦτον παράξιον νὰ ψευματίσῃ ὁ δαίμων, ὅτι αὐτὸ ἔπραξε καὶ εἰς τὸν Παράδεισον, ὅταν ἔταξε τοὺς προπάτορας, νὰ γένουν Θεοὶ, ἀμὴ ἠπατήθησαν, καὶ ἔπεσαν εἰς τὴν ἀμαρτίαν. Τὸ ὅμοιον κάμνει καὶ μὲ ἡμᾶς κατ' ἐκάστην, ὅτι ὡς τῆς Ἐδᾶς ἀπόγονοι καὶ κληρονόμοι τῆς Ἀδαμιαίας ἀπάτης, πιστεύοντες τὰς ψευδεῖς ὑποσχέσεις τοῦ δαίμονος καὶ τοῦ Κόσμου, γίγτομεν εἰς διάφορα ἀμαρτήματα, εἰς τὰ ἅποια δὲν εὐρίσκεται ἡδονή, ἢ ἀνάπαυσις, καθὼς αὐτοὶ μᾶς ἔταξαν, ἀλλὰ πικρία, θλίψεις, καὶ ἄλλα ὅμοια, ὅπου τυραννοῦσι, καὶ βασανίζουσι, τὴν καρδίαν τοῦ πλανημένου ἀμαρτωλοῦ, χωρὶς καμμίαν συμπάθειαν. Μὴ πιστεύσῃς γοῦν τοῦ Κόσμου, ταλαίπωρε, εἰς ὅσα σοῦ τάσσει, διατι σοῦ δίδει ἔλον τὸν ἰναντίον, καὶ ἂν σοῦ δώσῃ καὶ καλὸν τίποτας εἶναι πρὸς ὧραν ὀλίγην, καὶ ὕστερα σοῦ τὸ πέρνει, καὶ μένεις εἰς περισσότεραν θλίψιν, παρὰ νὰ μὴ τὸ ἠθελῆς δοκιμάσῃ ὀλότελα. Μίσησον οὖν τὸν Κόσμον, καὶ δουλεύσον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς τις εἶναι ἀληθέστατος, καὶ δίδει σοι ἑκατονταπλασίως τὴν πληρωμὴν, καθὼς ἔταξε, καὶ ὁ λόγος του εἶναι ἀμετακίνητος, ἀμὴ ὁ Κόσμος εἶναι τρεπτός καὶ ἄστατος, καὶ ἀλλάσσει κατ' ὧραν, καὶ ὄσους τιμᾶ καὶ δοξάζει σήμερον, ἐξουθενῆ, καὶ κατασχύνει τοὺς αὔριον, καὶ πίπτουσιν εἰς πενίαν ἐσχάτην ὅσοι εὐρίσκονται εἰς πλοῦτον καὶ δόξαις ὑψούμενοι, καὶ ἄλλοι πολλοί, ὅπου δὲν ἐξουσίαζαν τίποτες, γίνονται μεγάλοι καὶ ἔνδοξοι· καὶ τοῦτο συμβαίνει διὰ τὴν ἀναξίαν τοῦ Κόσμου, ἧς τις δὲν ἔχει κανένα πρᾶγμα στερόν καὶ ἀτριπτον, ἀλλὰ πάντα ρευστὰ καὶ ὑόλισθα. Βλέπομεν πολλακίς τὸν Ἥλιον, καὶ

εὐγένει φωτεινός καὶ ἔκλαμπρος τὸ πρωτὸν, καὶ εἰς ὀλίγην ὧραν ἐγίρονται σύννεφα, καὶ ἀστράπτει, βροντᾶ, ρίπτει χαλάζι, καὶ κάμνει πολλὴν καταγίδα καὶ σύγχυσιν. Τί ἄλλο μᾶς σημειώνει τοῦτο, παρὲς τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ Κόσμου καὶ τροπὴν ἀπροσδόκητον; Ἀκόμη δὲν εἶναι τελειωμένη μίε χαρὰ, καὶ ἔρχεται συμφορὰ καὶ μεγάλη πίκρα καὶ ἀμετρος. Ἀκόμη δὲν ἔχουσι τινεὶ τελειωμένους τοὺς γάμους τοὺς, καὶ στρέφουσιν ἢ χαραῖς εἰς δάκρυα. Σήμερον σὲ ἀγαπᾷ εἰς Ἀρχωντας, καὶ τάσσει νὰ σοῦ καμῇ πολὺ καλόν, καὶ αὔριον τρέπει τὴν ἀγάπην εἰς μῖσος, καὶ σοῦ ξετρίχει τὸν θάνατον. Καὶ τοῦτο ὄλον γίνεται, διατι δὲν ἔχει ποσῶς ὁ Κόσμος τινὰ στερότητα, ἢ ἀλήθειαν· τὸ ὅποῖον ἐγνώσθη σαφέστατα, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Δεσπότην μας, ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ, καὶ τὸν ἐδέχθη πᾶσα ἡ πόλις μὴ πολλὴν τιμὴν καὶ δόξαν ἀμέτρητον, καὶ εἰς ὀλίγον διάστημα τὸν ἐξύβρισαν μὲ ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν. Τὴν Κυριακὴν ἐξῆλθον εἰς προὔπαντησιν μὲ βαῖα καὶ κλαῖδους δένδρων, καὶ τὴν Παρασκευὴν τὸν ἰδεραν ἀπανθρώπως, καὶ ἱμαστίωσαν. Τὴν Κυριακὴν εὐγαζαν τὰ φορέματά των, καὶ τὰ ἀπλωναν εἰς τὴν γῆν, ὅπου ὁ Δεσπότης διέβαινε, καὶ τὰν ᾤ. εὐγάλασι τὰ ἰδικά του, καὶ ἐφραγγέλωσάν τον ὀλόγυμον. Πρῶτον ἔλεγον, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ὕστερον τῷ Πιλάτῳ, Ἄρον, Ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Εἰσῆλθε τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν Πόλιν μὴ τιμὴν καὶ δόξαν, ὡσπερ Θεός, καὶ τὴν Παρασκευὴν ἐξῆλθε μὲ ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην ἀμέτρητον, καὶ ἰσταύρωσάν τον ὀλόγυμον, ὡσπερ νὰ ἦτον ληστής καὶ κακοποιός ἀνθρώπος. Δὲν σοῦ φαίνεται αὐτὴ μεταβολὴ καὶ τροπὴ τοῦ κόσμου τοσοῦτον ταχέα καὶ ἀκατάστατος. Μὴν ἔχῃς γοῦν εἰς τὸν κόσμον τὸ θάρρος σου, διατι εἶναι εὐμετάτρεπτος, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν Δεσπότην ἔχε τὴν ἐλπίδα σου, καὶ δουλεύε του μὲ ἔλην σου τὴν ψυχὴν, ὅτι αὐτός ἐστίν ἀνταποδοτῆς πλουσιώτατος, ἀμὴ ὁ κόσμος εἶναι ἀχαρίστους,

καὶ σοῦ δίδει κακὸν ἀντὶ καλοῦ, κατὰ τὸν Προφήτην « Ἐνταπεδίδουσαν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν ». Διὰ καλὰ πρόσκαιρα δίδει ὁ κόσμος αἰώνιον κόλασιν, καὶ ὁ Κύριος δὲ ὀλίγον κόπον χαρίζει δόξαν, τιμὴν, καὶ ἀγαλλίασιν ἀτελεύτητον . Διὰ μίαν βραχυτάτην ἡδονὴν, ὅπου δίδει ὁ κόσμος τοῖς δούλοις του, τοὺς ἀγγαρεύει μὲ φορτία δυσβάστακτα· καὶ ὁ Θεὸς μὲ ὀλίγην παιδευσιν, ὅπου στέλλει εἰς τὴν ζωὴν ἐτούτην τοῖς φίλοις του, τοὺς κάμνει μετόχους τῆς αἰωνίου ἀγαλλίασεως . Διὰ πρᾶγμα μικρὸν καὶ τιμὴν ὀλίγην, ὅπου δανεῖζει ὁ κόσμος τοῖς φίλοις του, πληρώνεται πολλὰ ἀκριβὰ, καὶ βάνει τοὺς εἰς πτωχείαν καὶ ἀπορίαν αἰώνιον· καὶ ὁ Κύριος διὰ ὀλίγαις ἡμέραις, ὅπου ἑλίβει τοὺς δούλους του, τοὺς χαρίζει μεγάλους θησαυροὺς καὶ ἄπειρον ἀγαλλίασιν. Μίσησον οὖν τὴν βραχίαν ἡδονὴν ταύτην τοῦ κόσμου, διὰ τὴν ἀπολαύσῃς τὴν αἰώνιον ἀγαλλίασιν. Ὁ Κύριος μᾶς προστάσει νὰ κάμνωμεν ἑλαφρά καὶ εὐκόλα πράγματα, ὁ δὲ κόσμος βαρῆα καὶ δύσκολα. Ὁ Θεὸς κελεῖει νὰ συγχωροῦμεν τοῖς ἐχθροῖς, καὶ ὁ κόσμος μᾶς λίγει νὰ κάμνωμεν τὴν ἐκδίκησιν, διὰ τὴν ὅποιαν πίπτομεν εἰς πολλοὺς κινδύνους καὶ βάσανα. Ἡμπορεῖς νὰ εὐφραίνεσαι μὲ τὸν Δεσπότην ἀναπαυόμενος, καὶ σὺ προτιμᾶς νὰ εἶσαι μὲ τὸν κόσμον βασανιζόμενος; Δουλεύων τῷ Θεῷ, ἀποκτᾶς δὴ ἀπολαύσεις, καὶ δουλεύοντας τοῦ κόσμου, ἔχεις διπλὴν τὴν κόλασιν. Τάχα δὲν τὸ στοχαζέσαι, ὅτι ὀρίζωντάς σε ὁ κόσμος νὰ ζητᾶς τιμὴν καὶ πλοῦτον, καὶ ἄλλα ὅμοια, σοῦ δίδει κόπους καὶ κολλὴν βᾶσανον, καὶ παραγγέλλωντάς σου ὁ Κύριος νὰ εἶσαι πτωχὸς καὶ πένης, σὲ λυτρῶνει φροντίδων πολλῶν καὶ συγχύσεων, καὶ διάγεις ζωὴν καὶ βίον ἀτάραχον. Ἐὰν ἔπασχες διὰ τὸν Χριστὸν ἐκουσίως τὸν κόπον, ὅπου ὑπομενεῖς διὰ τὸν κόσμον, ἤθελες ζῆσθαι χαρούμενος εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν νὰ λάβῃς τὴν ὄντως Μακαριότητα. Καὶ σὺ βασανίζεσαι ἄκαιρα διὰ τὸν ἀγνωμόνα κόσμον, καὶ χάριν καμμίαν

δὲν σοῦ ἔχει, ὅτε κανένα μισθὸν λαμβάνεις ἀπὸ τὴν σάρκα καὶ τὸν Διάβολον, ὅπου πληροῖς τὰ θελήματά του. Εἰς τὸ ὑστερον, ὅταν σὲ διώξῃ ὁ κόσμος, θέλεις γνωρίσει τὸ μάγα φορτίον καὶ βάρος, ὅπου ἐβάστας ἀπάνω σου, δουλεύων αὐτῶν τῶν τριῶν ἐχθρῶν σου, ὅποταν ἀντὶ νὰ σὲ πληρῶσουν διὰ τὸν κόπον σου, σὲ ἀπαρνηθοῦσι, καὶ εὐρεθῆς ὀλομόναχος. Ὅταν δὴ ἢ τρεῖς βοηθοῦσι τινὸς ἀνθρώπου, καὶ σηκώνει κανένα βαρὺ φορτίον, δὲν αἰσθάνεται τόσον τὸ βάρος ἐκεῖνος ὁ ἕνας· ἀμὴ ὅταν τὸν ἀφήσουσι μοναχόν, τότε γροικᾷ τὴν βαρῦτητα. Τώρα σοῦ βοηθοῦσιν, ὁ κόσμος, ἡ σάρκα, καὶ ὁ Διάβολος, νὰ σηκῶνῃς τὸ βαρὺ φορτίον τῆς κακῆς συνειδήσεως, ἀμὴ ὅταν ἔλθῃ ὁ θάνατος, σὲ ἀφίνουσι αὐτοὶ οἱ τρεῖς φίλοι σου μοναχόν εἰς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως. Ὁ κόσμος, ὅπου δουλεύεις τώρα τοσοῦτον ἐπιμελέστατα, σὲ ἀπαρναῖται εἰς τὴν μεγάλην ἀνάγκην, καὶ ἀφίνει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἰσχυροῦ Κριτοῦ, νὰ δώσῃς ἀυστηροτάτην ἀπολογίαν διὰ ὅλην τὴν πελιτείαν σου, καὶ τότε θέλεις τρομάξει, νὰ φοβηθῆς. Φοβερόν γάρ τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζώντος. Μὴ δουλεύῃς οὖν ἐνὸς ἀχαρίστου, ὅπου ἔξευρεις, πῶς σὲ ἀπαρναῖται εἰς τὴν μεγαλύτερην χρεῖαν σου. Ὅλιγον καιρὸν χαιρεῖσαι τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ ἐρχεται σου ὁ θάνατος, καὶ τότε ἀφίνεις τὸν πλοῦτον, τὰς ἡδονάς, καὶ τίποτες ἐξ αὐτοῦ δὲν λαμβάνεις, εἰμὴ μόνον τιμωρίαν αἰώνιον. Μὴ φοβοῦ τοὺς κόπους καὶ θλίψεις, ὅπου τελειώνουσι μὲ τὸν θάνατον, ἀλλὰ φοβοῦ ἐκεῖνα τὰ κολαστήρια, ὅπου ἀρχίζουσι μετὰ θάνατον. Πάντες οἱ ἀγαπημένοι καὶ φίλοι σου, αἱ τιμαί, ὁ πλοῦτος, καὶ ὅλη ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις, δὲν σὲ εὐγάθουσιν ἀπὸ τὰς φρικτὰς τιμωρίας ἐκεῖνας, οὔτε σοῦ δίδουν τινὰ ὠφέλειαν. Φύγε λοιπὸν ἀπὸ τὸν κόσμον, ὅτι καμμίαν τάξιν δὲν ἔχει, ἀλλὰ εἶναι γεμάτος ἀνομίας καὶ σφάλματα. Πλέον φιλοῦσι τὸν χρυσὸν παρὰ τὸν Χριστὸν· πλέον τιμοῦσι τὰ ψευδῆ καὶ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, παρὰ τὰ ἀληθινὰ καὶ αἰώνια· κάλλιον ἔχουσι τὴν κα-

κίαν ὑπὲρ τὴν ἀρετὴν, καὶ ὑψώνουν τοὺς κακοὺς καὶ δοξάζουσι, καὶ τοὺς καλοὺς καταφρονοῦν καὶ ὑβρίζουσι. Διὰ τοῦτο γοῦν δὲν εὐρίσκεις σωτηρίαν, εἴαν δὲν ἀπαρητηθῆς τελείως τὸν κόσμον, καὶ ἐκ καρδίας νὰ τὸν μισήσῃς, καταφρονῶν πᾶσαν τῆς

σαρκὸς ἠδυνάθειαν· καὶ οὕτω δι' αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τὰ ὀνειράτα, ὅπου μισήσεις ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον, ἀξιῶνσαι τῆς οὐρανόου μακαριότητος, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΛΣ.

Περὶ ματαιότητος, κινδύνου τε, καὶ βραχύτητος τῆς τιμῆς τοῦ κόσμου.

Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου ὁ Θεός, λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν, ἤγουν, πολλὰ τιμημένοι εἶναι οἱ φίλοι σου, καὶ δυνατοὶ εἰς τὰς ἐξουσίας τους. Ἐὰν ποθῆς τὴν τιμὴν, ὦ ἄνθρωπε, ἃς εἶσαι φίλος τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὅς τις ἔχει φίλον τὸν Κύριον, ἀξιῶνεται πολλὴν τιμὴν καὶ ἀφθαρτον στέφανον. Μεγάλῃ σου ἀγνωσία εἶναι, νὰ βάνῃς τόσον κόπον καὶ ἐξοδον, νὰ ἀποκτήσῃς τιμὴν πρόσκαιρον, ὅπου ταχέως παρέρχεται. Ὅσοι ἦτον φίλοι Θεοῦ, ἐκεῖνοι μόνον τὴν σήμερον τιμῶνται χαρμονικῶς καὶ δοξάζονται· καὶ πάλιν αὐτὴν τὴν τιμὴν, ὅπου ἔχουν οἱ Ἄγιοι, δὲν τὴν ἀπόκτησαν ξετρέχοντες αὐτὴν, ἀλλὰ μισοῦντες καὶ φευγοντες ἀπὸ ταύτην ὅσον ἐδύνοντο. Ἐὰν οὖν ποθῆς νὰ τιμηθῆς, ταπεινώσου καὶ καταφρόνα τοῦ λόγου σου· καὶ εἴαν ὀρέγεσαι νὰ σὲ γνωρίσῃ ὁλος ὁ κόσμος, πάσχησε νὰ γένῃς εἰς ὅλους ἀγνωρίστος, ὅτι ὅσον ποθεῖς τὴν τιμὴν καὶ γυρεύεις τὴν, τοσοῦτον ἀναχωρεῖ καὶ φεύγει σε, ὡς ἡ σκιά σου, ὅπου δὲν ἠμπορεῖς ποτε νὰ τὴν φθάσῃς. Στοχαζόμενος ὅτι εἶσαι χῶμα καὶ στάκτη, δὲν θέλεις ποθήσεις ματαίαν τιμὴν, τὴν ὅποιαν οἱ ἀγνωστοὶ καὶ τυφλοὶ τοσοῦτον ξετρέχουσι. Μὴ θέλων τιμὴν, ἀξιῶνσαι ταύτης διὰ τῆς ἰκουσίας καταφρονήσεως. Ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης τὴν ἡμέραν τῆς μεγαλήτερας τιμῆς αὐτοῦ, ἦτον καθαλάρης εἰς ἕνα ταπεινὸν ὄναριον, καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνδόξου νίκης του, ἔλαβεν εἰς τὸν Σταυρὸν καταφρονεμένον καὶ ἐπονείδιστον θάνα-

τον. Ἡ τιμὴ τοῦ κόσμου εἶναι μία ψευδομένη εὐτυχία καὶ πολυτάραχος, καὶ ἀφρων ὅς τις ταύτην ὀρέγεται, ὅτι δι' αὐτῆς πάσχει αἰχμαλωσίαν καὶ βάσανον, ὁ δὲ ταύτην καταφρονήσας, διάγει ζωὴν καὶ πολιτείαν ἀκύμαντον. Ἐὰν ὀρέγεσαι, ἄνθρωπε, νὰ ἀποκτήσῃς κανένα πρᾶγμα ἀξίον καὶ πολῦτιμον, κάμε τρόπον νὰ ἀποκτήσῃς τὸν Κύριον, ὅπου ἐξουσιάζει τὰ πάντα, καὶ εἴαν αὐτὸν ἔχῃς εἰς τὴν καρδίαν σου, ἐκυρίευσες περισσότερο ἀπ' ὅσον ἠμπορεῖς νὰ ἐπιθυμήσῃς. Ἐδύθη σου ἐπιθυμητικόν, ἵνα ποθῆς οὐράνια, καὶ ὄχι ἐπίγεια πρᾶγματα· ἤγουν νὰ εἶσαι φίλος Θεοῦ, κληρονόμος τῆς δόξης, καὶ μιμητὴς τῆς αὐτοῦ ἀγαθότητος· καὶ τοῦτο εἶναι ἡ ἀγία ἐκείνη παραγγελία ὅπου διδάσκει, νὰ καταφρονουῦμεν ὅλα τὰ φθαρτὰ καὶ ἐπίγεια, καὶ μόνον νὰ ποθοῦμεν τὰ Ἐπουράνια. Δυσκολώτερον καὶ ἐναρετώτερον εἶναι, νὰ δαμάζωμεν τὴν σάρκα, καὶ νὰ νικοῦμεν τὰ πάθη τῆς, πᾶρεξ νὰ διώκωμεν Δαίμονας. Ἐὰν ἐσοχάζοντο οἱ κενόδοξοι, ὅπου καυχῶνται εἰς τὸν ἄχρηστον πλοῦτον, καὶ εἰς τὴν ἀξίαν καὶ εὐγενεῖαν τῆς βρωμεσμένης σαρκὸς τους, καταφρονοῦντες καὶ καταπατοῦντες τοὺς ταπεινοὺς, πῶς ἔχουσι νὰ σαπηθεῖν καὶ αὐτοί, καὶ νὰ ἀφανισθοῦσι; Δαρρῶ ἐκαταφρονουσαν ταύτην τὴν φειρομένην δόξαν, καὶ πρόσκαιρον ἀγαλλίασιν, ἠξεύροντες, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ δοξασθῇ εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν τινὰς ἄνθρωπος. Ὡ φιλόκοσμοι ἄφρονες, ὅσοι Δαρρεῖτε νὰ υπάγετε εἰς τὴν οὐρά-

νιον βασιλείαν με τὰς ἡδονὰς καὶ τὸν πλοῦτον σας, δὲν ἀκούετε τί λέγει ὁ Κύριος διὰ λόγου σας; ὅτι εὐκολώτερον εἶναι νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ ὄμματι τῆς βελώνας μία κάμηλος, πᾶρεξ ἐσεῖς νὰ ὑπαίγετε οὕτως εἰς τὸν Παράδεισον, σπαταλῶντες, καὶ ἔχοντες ὅλα σας τὰ θελήματα. Κλαύσατε οὖν, ἄθλιοι, καὶ πενθήσατε, ὅπου στενοχωρᾶτε τοὺς ἀγαμνούς, καὶ καταφρονᾶτε τοὺς πένητας, διατί εἰστε περιπλεγμένοι εἰς τὸν μάταιον πλοῦτον τοῦ κόσμου, καὶ δὲν βλέπετε τοῦ καιροῦ τὴν βραχύτητα, ὅπου δὲν ἤξευρετε, εἰάν εἶναι ἡ ὑστερινήσας ἡμέρα σήμερον, νὰ σᾶς βάλουν εἰς τὸν ἄχαρον ἄδην, ὅπου θελεῖτε ἔχει ὀριμυτέραν τὴν κόλασιν, ὅσον ἦτον μεγαλήτερη ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον ἢ δόξα σας καὶ ἀπόλαυσις. Ποῦ εἶναι τόσαις Χώραις καὶ Κάστρον περίφημα, ὅπου ἦσαν εἰς τὸν κόσμον, τὸν καιρὸν τῶν Ἑλλήνων; Ἡ μεγάλη καὶ ὑπερήφανος Βαβυλὼν, ὅπου ἐκαυχᾶτο, καὶ ἔλεγε, πῶς ἦτον βασίλισσα πασῶν τῶν πόλεων, καὶ δὲν χρεύει, οὔτε νὰ ἰδῆ ἑστῆν ποτέτης, δὲν ἐκατακάη ὅλη, καὶ ἐτελείωσε μετὰ πολλὰς πληγὰς, πείναν, καὶ δίσταν, καὶ θάνατον; Ἔτι δὲ ἡ περιφθμος καὶ περιδόπητος ἐκείνη Τρωάς, ἣ τις εἶχε τοσοῦτον πλοῦτον καὶ μεγαλότητα, ὅπου ἐγύριζε τὸ τειχόκαστρόν της, τ. μίλια, ποῦ φαίνεται τῶρα κἂν ὁ τόπος τῶν Θεμελίων της; Ποῦ εἶναι αἱ, ῥ. Πόλεις ἐξακουσταὶ καὶ περίφημοι, ὅπου εἶχε τὸν καιρὸν ἐκείνον ἡ Κρήτη μας; ἡ Γορτύνη λέγω, ἡ Κνωσσός, καὶ αἱ λοιπαὶ πᾶσαι, καὶ τῶρα δὲν ἔχει εἰμὴ τὰς τῆσασα; Τί ἔγιναν, καὶ ποσῶς δὲν φαίνονται σήμερον; Τότε ἀνθοῦσαν εἰς τὰς εὐτυχίας αὐτῶν, καὶ τῶρα παντελῶς ἠφανίσθησαν. Στογᾶσαι γοῦν τὸ τέλος, ὅπου ἔχουσιν αἱ τιμαὶ καὶ δόξαι τοῦ κόσμου, νὰ ταῖς μισήσῃς. Δὲν εἶδες πολλακίς, ἔταν κάμνουσιν εἰς τὸ παζάρι καμμίαν πανήγυριν, πῶς ἐνδύνουσιν ἕνα γλυπτὸν μὲ ἀργυρον καὶ χρυσόν, μὲ λίθους τιμίους, καὶ ἄλλα ἀκριβὰ στολισίδια, καὶ ἰως οὗ κρατῆ ἢ πανήγυρις, ἀκολουθοῦσι ἀπὸ ὅλα ταῦτα τὰ πλοῦσια καὶ πολῦτιμα

πράγματα, καὶ τὰ πέρνουσιν αὐτοὶ ὅπου τὰ ἐδάνεισαν; Οὕτως εἶσαι καὶ σὺ, ταλαίπωρε ἄνθρωπε, φαίνεσαι μέγας καὶ δυνατός, περίφημος εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν καὶ θρόνον πολῦτιμον καθεζόμενος, ἀμὴ ἢ τιμὴ σου δὲν εἶναι, πᾶρεξ μόνον ἕως κρατῆ ἢ πανήγυρις τῆς βραχυτάτης σου ζωῆς ταύτης, ὅπου σὲ προσκυνοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ὡσάν εἰκόνα τῆς ταπεινῆς καὶ πεπατημένης γῆς, ὅπου εἶσαι ἐστολισμένος ἀπὸ δάνεια πράγματα. Ναὶ ἀψευδέστατα, δανικὰ ἔλαβες ὅσα καὶ ἂν ἐξουσιαῆς, καὶ τίποτας ἐδικόν σου πρᾶγμα δὲν ἔχεις, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ τὰ πάρῃς μετὰ σοῦ εἰς τὸν θάνατον. Ξένα εἶναι τὰ ἱμάτια καὶ ἡ στολισίαις, ὅπου φορεῖς, καὶ φαίνεσαι εὐμορφος, διὰ νὰ τιμήσῃς τὸν οἰκοκύριον, ἠγουν τὸν κόσμον, τοῦ ὁποίου μένει ἔλος ὁ πλοῦτός σου. Ποῦ νὰ ὑπάγουν λοιπὸν ἡ δόξαι σου εἰς τὸ τέλος τῆς πανηγύρεως, ὅταν σὲ κυριεύσῃ ὁ θάνατος, καὶ λάβῃ ἡ ζωὴ τὴν εὐμορφίαν, καὶ ὁ κόσμος τὴν τιμὴν, ὅπου σὲ ἐδάνεισαν; Τότε μένεις πτωχὸς καὶ ξεγυμνωμένος ἀπὸ τὴν τιμὴν, πλοῦτον, καὶ κίραιοτητα, καὶ σὲ βάνουσι εἰς ἀσχημὸν τάφον καὶ σκοτεινότετον. Πολλοὺς βασιλεῖς ἐγνωρίσαμεν, Ἡγεμόνας πλουσίους, καὶ ἄρχοντας, ὅπου ἐνδύοντο πορφύραν καὶ βύσσον, καὶ χρυσοῦφαντα, εἰς τοσαύτην ἀξιοτητα εὐρισκόμενοι, ὅπου πολλοὶ τοὺς ἐδέοντο; καὶ σχεδὸν ὡς Θεοὺς τοὺς ἐπροσκυνοῦσαν, ὅμως τοὺς ἐθαψάν εἰς τὰ μνήματα χωρὶς τιμὴν τινὰ ἀξιοτητος. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Προφήτης: Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον ὡς τὰς Κέδρους τοῦ Λιβάνου, καὶ παρῆλθον, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν, καὶ ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὐρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ. Χθὲς ἐτιμοῦντο οἱ μεγάλοι, καὶ σήμερον ἔλειψαν. Χθὲς πᾶς ἕνας ἐσυντύχενε δι' αὐτούς, καὶ σήμερον ἠφανίσθησαν, καὶ ἐπέρασεν ὁ ἀνεμος ἐκείνης τῆς ματαιότητος. Παρῆλθε ταχέως ἡ ἡμέρα τῆς πανηγύρεως, καὶ ἡ τιμὴ τους ἐτραπή εἰς οὐδετίποτας. Καὶ μακαρία ἡ ὥρα, νὰ μὴν εἶχασιν οἱ φιλόκοσμοι ἄλλην ζῆμιαν καὶ κακὸν μεγαλήτερον, εἰμὴ μόνον πῶς ὑστεροῦνται:

τὴν τιμὴν καὶ πλοῦτον αὐτῶν εἰς τὸν θάνατον, ἀλλὰ ὑπάγουσιν, τελειώνοντες τὰς ὀλίγας ἡμέρας τῶν εἰς σαρκικὰς ἡδονὰς; νὰ τιμωροῦνται αἰῶνια. Ἴδου τί διαφορά σου δίδουσι, καὶ ποίαν ὠφέλειαν λαμβάνεις ἀπὸ τὰς τιμὰς σου, φιλόκοσμε. Ὁ ἀληθὴς δούλος τοῦ Θεοῦ δὲν ἐρέγει τιμὴν πρόσκαιρον, ὅτι εἶναι ματαία καὶ ἄστατος, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ξετρέχει τὴν τιμὴν τοῦ Κυρίου του, παρά τὸ ἐδικόν του διάφορον. Μὴ ζητᾷς οὖν τιμὰς τοῦ κόσμου, εἴαν θέλῃς νὰ ἀπολαύσῃς τὴν οὐράνιον· μὴν ἀφήσῃς διὰ τὴν σκιάν τὴν ἀλήθειαν· μὴν εἶσαι, ὡς τὸ μωρὸν βρέφος ἄγνωστος, ὅπου ἔχει κάλλιον ἓνα ἀναμμένον κάρβουνον, παρά κομμάτι χρυσίου, καὶ ἓνα κάλαμον νὰ καθαλικεύῃ, παρά ἓνα πολύτιμον ἄλογον. Ὁ πλοῦτος τοῦ κόσμου καὶ αἱ τιμαὶ εἰσὶ σκιαὶ καὶ ὄνειρα πρὸς σύγκρισιν τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, καθὼς παρεμπρὸς θέλομεν γράψῃ σαφέστερον. Ἐὰν ἐγνωρίζῃς εἰς πόσους κινδύνους ἐρίσκονται οἱ μεγάλοι ἄνθρωποι ὅπου ἔχουσι τιμὰς εἰς τὸν κόσμον, ἤθελες καταφρονέσῃς μὲ καλὴν ὀρεξίν ὅλους αὐτοὺς τοὺς καπνοὺς τῶν ματαίων τιμῶν καὶ ὄνειρα. Εὐρίσκόμενος ὁ Προπάτωρ εἰς τὸν Παράδεισον μὲ δόξαν πολλὴν καὶ ἀνείκαστον, ἤμαρτε μεγάλως, παραβαίνων τὸ Θεῖον πρόσταγμα. Ὁ δὲ τεθλιμμένος Γῶβ καὶ πολυάθλος, βασανιζόμενος ὑπὸ πολλῶν θλίψεων, δὲν εἶπε κἄν λόγον ἄπρεπον εἰς ὅλους τοὺς πειρασμοὺς, ὅπου τὸν ἐκύκλωσαν· καὶ ἀπ' αὐτὸ ἤμπορεῖς νὰ καταλάβῃς, πόσος κίνδυνος εἶναι εἰς τὰς ἀξίας τοῦ κόσμου, καὶ πόση ἀσφάλεια εἰς τὴν ταπεινότητα καὶ εὐτέλειαν. Ὅσοι στέκουσιν εἰς ὑψηλὸν τόπον, κινδυνεύουσι νὰ πέσουσιν, ἀμὴ ὅσοι εἶναι κάτω εἰς τὴν στερρᾶν γῆν, δὲν φοβοῦνται· οὕτω καὶ ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὰ ὕψη τῶν τιμῶν, ἐγκρεμνίζονται εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς κολάσεως· οἱ δὲ ταπεινοὶ καὶ εὐτελεῖς σώνουνται. Ἡ ὀκνηρία καὶ ἀμέλεια, ἡ μήτηρ πολλῶν καὶ μεγάλων ἐγκλημάτων, κυριεύει μᾶλλον εἰς τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους τοῦ αἰῶνος τούτου, ἢ τοὺς πένητας· οἱ πένητες δαπανοῦσι τὴν ζωὴν τους εἰς

ὀκνηρίαν, εἰς μετεωρισμοὺς καὶ παιγνίδια, τρώγοντες καὶ πίνοντες μὲ πολλὴν αὐτάρκειαν, καὶ ἀμαρτάνουσι περισσότερον παρά τοὺς πτωχοὺς ὅπου δουλεύουσι μὲ ἰδρωτὰ καὶ κόπον πολλὴν τὴν ζωτροφίαν τους. Τὸ καλοκαίρι βλέπεις καμμίαν φορὰν ἀστραπαῖς φοβεραῖς, ἀκούεις βρονταῖς μεγάλαις, καὶ θεωρεῖς μαῦρα σύγνεφα, καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν μὲ μίαν ῥαγδαίαν καὶ δυνατὴν βροχὴν ἀφανίζεται ἡ τόση ταραχὴ, καὶ μένει γαληνὸς ὁ οὐρανὸς, καὶ ὁ κόσμος λαμπρὸς ὡς τὸ πρότερον, καὶ ἄλλο σημεῖον δὲν ἀπομένει τῆς μεγάλης ἐκείνης ταραχῆς καὶ συγχύσεως, εἰμὴ μόνον ὀλίγη λάσπη, καὶ τὴν καταπατοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. Ὁ βραχέα τιμὴ τοῦ προσκαιροῦ κόσμου! πόσους μεγάλους Ἄρχοντας ἐγνωρίσαμεν, ὅπου ἐπεριπατοῦσαν εἰς ταῖς πλατείαις, συντροφευμένοι μὲ τόσους δούλους καὶ στρατιώτας, ὅπου δὲν τοὺς ἐχώροῦσαν οἱ δρόμοι, καὶ πῶς ἓνας ἐθαύμαζε τὴν δόξαν καὶ παρρησίαν τους, τῶν ὁποίων τὴν σήμερον δὲν ἔμεινε καμμία ἐνθύμησις; Ἦλθεν ὁ θάνατος, καὶ ἠφανίσθησαν εἰς δύο ἡμέρας· καὶ ὅλη τους ἡ παρρησία, ἡ δόξα, ὁ πλοῦτος, καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐτελείωσαν εἰς ὀλίγον πηλόν, καὶ δὲν ἀποφαίνεται τίποτε, πᾶρεξ τὸ χῶμά τους καὶ οἱ σκωληκας, ὅπου ἔφαγαν τὰς τρυφεράς καὶ εὐγενικὰς αὐτῶν σάρκας, καὶ οἱ ζῶντες καταπατοῦσι τοὺς τάφους τους. Ἐπέρασε ταχιστα ὅλη τους ἐκείνη ἡ ματαιότης, καὶ ἄλλο δὲν ἔμεινεν ἀπὸ λόγου τους, πᾶρεξ ὀλίγον χῶμα καὶ πηλὸς ἄτιμος. Καλὰ λέγει ὁ Προφητᾶναξ, ὅτι. Ὡς εἰκὼν πορεύεται ἄνθρωπος, ὡσπερ μία εἰκὼν καὶ ζωγραφία, ὅπου δὲν ἔχει τινα ὑπόστασιν, οὕτως εἶναι καὶ ὁ κόσμος, ἀμβεβηκὸς καὶ τύπος τῆς ὑποστάσεως. Ἡ τιμαὶς του καὶ ἡ μεγάλαις ἀξίαις εἶναι εἰκόνες ἀνύπαρκταις. Εἶδες εἰς μίαν κόλλαν χαρτὶ ἱστορισμένα κάστρη, βασιλεία, θάλασσαν, ποταμούς, βουνά, δένδρη καὶ ἄλλα ὅμοια, καὶ στάζωντας εἰς τὸ χαρτὶ ὀλίγον ὕδωρ καταχαλᾷ, καὶ ξεσχιζέι το, καὶ φθείρονται ὅλαις ἐκείναις ἡ ζωγραφίαι. Ὁ κόσμος εἶναι τὸ χαρτὶ ὅπου εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀφανίζεται. Τί ἄλλο εἶναι ἡ καρδιά τοῦ

ερηφάνου ανθρώπου, πάρειξ μία σφαῖ-
 ρα εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἱστορισμένος ὁλος
 κόσμος, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν παρίρχε-
 ι, καὶ πᾶσα μικρὰ συμφορὰ καὶ τὸν ὑ-
 περεὶ τῆς ζωῆς, καὶ φθείρει τον; Μὴ γυ-
 ρίσῃς οὖν, ἄνθρωπε, ζωγραφιστὸν πλου-
 υ, καὶ τιμὴν ἀνύπαρκτου, ἀλλὰ φρόντι-
 νὰ ἀποκτήσῃς ὅσα ὁ καιρὸς δὲν ἤμπο-
 ς νὰ ἀφανίσῃ, οὔτε γηρατεία νὰ φθεί-
 ρῃ. Ὁ πεπλανημένοι φιλόκοσμοι, ὅπου
 ἄ νὰ κερδήσετε τὸ ὄνειρον τοῦτο καὶ ζω-
 αφίαν τῆς προσκαιροῦ τιμῆς, κοπιᾶτε
 σοῦτον ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ βασανί-
 σθε. Ἀφίνετε τοὺς οἴκους καὶ τὰ παι-
 α σας, καὶ εἰς μεγάλους κινδύνους πί-
 ετε· καὶ πολλακις χάνετε τὸ πρᾶγμα
 εἰ αὐτὴν τὴν ζωὴν σας, τρισάθλιοι. Ὁ
 ς ἀνοίας καὶ ἀφροσύνης σας! Ἡ τιμὴ
 ὁ Χριστιανοῦ εἶναι ὁ ἐσταυρωμένος Χρι-
 ὂς· καὶ ἡ δόξα μας, νὰ πάθωμεν θλί-
 ς, διωγμοὺς, ἀτιμίαν, καὶ καταφρόνησιν
 ἀγάπην του, καὶ ἡμεῖς οἱ ἀναίσθητοι
 τρέχομεν προσκαιροὺς τιμὰς, ἡδονὰς,
 εἰ πᾶσαν σαρκικὴν ἡδυπάθειαν. Ἡ ἀ-
 ρθινὴ τιμὴ εἶναι ἡ ἀρετὴ, ἡ ὁποία δὲν
 ναι χάρισμα τῶν ἐπιγείων βασιλέων;
 ἴτε με ἀργύρια ἀγοράζεται, ἀλλὰ ἀπο-
 ῖται διὰ τῆς εὐτελείας καὶ ταπεινώσεως.

Ἀφ' οὗ ἀρχήσαν νὰ τιμῶνται τὰ χρήμα-
 τα, ἔλειψεν ἡ ἀληθινὴ τιμὴ, καὶ κατέπεσε·
 μόνον ἐκείνην τὴν τιμὴν χρωστέεις, ἥτις
 εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀρετὴν, τὰς δὲ ἄλλας
 τιμὰς τοῦ κόσμου, ὅπου ποθοῦσιν οἱ ἄφρο-
 νες, νὰ μισήσῃς, στοχαζόμενος ὅτι μέλλει
 νὰ γένη τὸ σῶμά σου στακτὴ, νὰ τὸ φάγῃ
 οἱ σκώληκες. Τὸ παγῶνι· ναι πολλά ὠ-
 ραιότατον ἀπὸ ὅλα τὰ πετεινά, καὶ διὰ
 ταύτην τὴν εὐμορφίαν αὐτοῦ ὑπερηφανεύε-
 ται, καὶ ἀπλώνει τὰς πτέρυγας, καὶ κάμνει
 τὴν οὐράντου ὡς περ τροχόν, καὶ μεγα-
 λαυχεῖ, ἔπειτα κυττάζωντας τὰ ποδάρια τε
 πῶς εἶναι μαῦρα καὶ ἄσχημα, συνάγει
 πάλιν τὰ πτερά του, καὶ ταπεινώνεται. Ὁ-
 ταν οὖν ἔλθῃ καὶ εἰς εἰσὶνα, ὡ ἄνθρωπε, ὁ
 ἄνεμος τῆς κενοδοξίας, νὰ σὲ φουσκώσῃ, νὰ
 σοῦ φαίνεται πῶς εἶσαι ἀπὸ τοὺς ἄλλους
 καλλίτερος, διατὶ ἐπαινοῦν καὶ τιμῶσίν σε,
 στοχάσου τοὺς πόδας, ἤγουν τὴν σάρκα σε,
 πῶς εἶναι ἀπὸ τὴν καταπατημένην γῆν
 γενομένη, εἰς τὴν ὁποίαν πάλιν ἔχεις νὰ
 ἐπιστραφῆς εἰς τὸ ὕστερον, καὶ οὕτω θέλεις
 ταπεινωθῆ. Προῖπει νὰ εὐχαριστᾷς, ὅταν
 καταφρονεθῆς διὰ τὸν Χριστόν, ὅπως συν-
 δοξασθῆς μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν βασιλείαν αὐ-
 τοῦ τὴν οὐράνιον, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς
 ἐπιτυχεῖν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α Ζ'.

Περὶ τοῦ γινώσκειν σαυτὸν, καὶ περὶ δυστυχίας τῆς
 ἀνθρωπίνης φύσεως.

Ἰστοχαζόμενος ὁ Προφήτης Ἱερεμίας τὴν
 κλαυθωρίαν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἔ-
 ρηεν· Ἰνα τί ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας μητρός
 σου, τοῦ βλέπειν κόπους καὶ πόνους; Ἰνα
 οὐκ ἀπέκτεινέ με ἐν μήτρᾳ μητρός μου,
 αἰ ἐγενετό μοι ἡ μήτηρ ταφος μου; Ἐάν
 ἦτος ὁ ἐκ κοιλίας μητρός ἡγιασμένος ἔ-
 ειγε ταῦτα, τί νὰ εἰπῶ ἐγὼ ὁ ταλαίπω-
 ς, ὁ ἐν ἀμαρτίαις συλληφθεὶς, καὶ γεν-
 ηθεὶς εἰς ἀτοπίαν καὶ ἀνομήματα; Σπού-
 λασον, ἄνθρωπε, νὰ γνωρίσῃς τοῦ λόγου
 σου, ὅτι περισσότερο ἐπαινον ἔχεις

νὰ καταλάβῃς τὸν ἑαυτόν σου, πάρειξ νὰ
 μάθῃς τοὺς δρόμους τῶν ἀστέρων, τὴν χά-
 ριν τῶν χορταρίων καὶ πάντων τῶν βο-
 τάνων, τῶν ἰατρικῶν τὴν δύναμιν, τὴν φύ-
 σιν τῶν ζώων, καὶ τὸ εἶναι πάντων τῶν
 ὄντων. Στοχάσου, λέγω, ἐπιμελῶς καὶ ἐ-
 ρεῦνησον, νὰ καταλάβῃς τοῦ λόγου σου.
 Εἴσελθε μετὸν νοῦν εἰς τὴν καρδίαν σου
 μέσα, νὰ ἐξετάσῃς τὸ εἶναί σου, ὅτι ὅσον
 καλλίτερα γνωρίσῃς ποταπὸς εἶσαι, τό-
 σον μᾶλλον καταλαμβάνεις τὸν Κύριον·
 διατὶ γινώσκων τὴν τῆς ψυχῆς σου εὐγί-

εν πορνείας, καὶ (τὸ χειρότερον) εἰς με-
οχήν ἀμαρτίας. Ἐβήληες ἀπὸ τὰ μη-
ρῶα σπλάγγνα μὲ δάκρυα, καὶ περιπα-
εἰς πρὸς τὸν τάφον. Λέγεις πῶς εἶσαι
:λούσιος, καὶ σὺ εἶσαι πτωχὸς καὶ πέ-
ης, καὶ δὲν τὸ στοχαζέσαι. Ἐνθυμήσου
ὄν λόγον τοῦ Παύλου, ὅπου λέγει· Τί
χεις, ὅπου νὰ μὴ τὸ ἔλαβες ἀπὸ ἄλλον;
ἰδὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι; Ἐὰν εἶσαι
ογικὸν κτίσμα, κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁ-
ιωσιαν, καὶ χωρητικὸς τῆς μακαριότητος,
γνώρισον τὴν Δεσποτικὴν εὐεργεσίαν, ὅπου
ἐ ἐλύτρωσε τῆς ἀμαρτίας μὲ τὸ ἄχραντον
αἷμα τοῦ, καὶ ἄλλας πολλὰς καλοσύνας
τοῦ ἔκαμε· καὶ ταπεινώσου ἕως ἰσχύατος
τῆς γῆς, καθὼς ἔκαμαν ὅλοι οἱ Ἅγιοι, γι-
νώσκοντες, ὅτι ὅλον ἐκεῖνο ὅπου εἶχασιν,
ἦτον δῶρον Θεοῦ· ὅθεν διὰ νὰ μὴ φανοῦ-
κιν ἀχάριστοι πρὸς τὸν εὐεργέτην, ἐπέρασαν
:σαυτην σκληραγωγίαν καὶ κακοπάθειαν.
Ἰδῶ πρέπει νὰ κάμης καὶ σὺ, νὰ μισήσης
τὸν κόσμον ὁλότελα, καὶ νὰ ποθήσης τὸν
Σωτῆρα καὶ εὐεργέτην σου, ὅπου ἔλαβε διὰ
τὴν ἀγάπην σου θάνατον. Καὶ εἰάν ἐκεῖνος
ἀναμάρτητος ἔπαθε τόσον, πῶσον εἶσαι
:ρεώστης νὰ πάθης ἐσὺ βερυπωμένε ἀμαρ-
τωλὲ καὶ παμβέβηλε; Γαῦτα διαλογιζόμε-
νος, μὴν ὑπερηφανεύσαι τὸ παράπαν, ἀλλὰ
ταπεινώσου κατὰ πολλὰ, ἐπειδὴ εἶσαι ἀπὸ
τὸ ἐστελέστερον στοιχεῖον τοῦ κόσμου. Τὰ
ἴσθη καὶ τοὺς πλανήτας ἐποίησεν ὁ Θεὸς
ἐπὶ τὸ πῦρ, τὰ πετεινὰ ἀπὸ τὸν αἴρα,
τὰ ὄψαρια ἐκ τοῦ ὕδατος, καὶ τοὺς ἀνθρώ-
πους καὶ κτήνη ἀπὸ τὴν γῆν. Ἐὰν οὖν
θέλης νὰ παρομοιωθῆς μὲ τοὺς ἰχθύας
καὶ ἄλλα ὄμια, ὅπου εἰς τὸ ὕδωρ ἐκτί-
θησαν, εὐρίσκεσαι ταπεινότερος· μὲ τὰ
πετεινὰ καὶ ἄλλα πρᾶγματα τοῦ αἴρος,
εἰς τὰ ἄσθη καὶ ἄλλα σώματα τοῦ πυ-
ρός, γνωρίζεσαι περισσὰ ἀναξιώτερος, τό-
σον ὅπου δὲν ἠμπορεῖς νὰ ὁμοιωθῆς τῶν
εὐρανίων σωμάτων, οὔτε νὰ καυχῆθῆς,
ὅτι ὑπερβαίνεις τὰ ἐπίγεια, μόνον ἀλη-
θινὰ μὲ τὰ κτήνη παρομοιάζεις· ἐπειδὴ
μίαν κατάστασιν ὅσον εἰς τὸ σῶμα, καὶ
ἕνα θάνατον ἔχουν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ
ζῶα, καὶ γίνονται γῆ, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν.
Ἔτι ἐννόησον, πόσα βίαια καὶ στενο-

χωρίας ἔχεις, καὶ πόσα δάκρυα χύνεις ἕως
ν' ανατραφῆς, μὲ πόσους φόβους, πόνους,
περισπασμούς, καὶ ἄλλα πλείστα ὀδυνηρὰ
διάγεις εἰς ταύτην τὴν ἐξορίαν σου. Ἄν
εἶσαι γοῦν ὁ εὐγενικώτερος, ὅπου νὰ ἐγεν-
νήθῃ εἰς τὸν κόσμον, πρέπει νὰ γνωρί-
σης τοῦ λόγου σου, ποταπὴν ἔχεις τὴν ἀρ-
χήν, καὶ τὸ τέλος σου· καὶ εἰάν ἡ ὠραιότης
τοῦ σώματος, ἡ εὐγένεια τῆς συγγενείας,
καὶ ἡ εὐτυχία τοῦ πλοῦτου, σοῦ ἐπήραν ἀν-
τὴν τὴν ἐπίγνωσιν, καὶ δὲν ἰξεύρεις τὸ εἶ-
ναί σου, ἄκουσον τί λέγει ὁ Αὐγουστίνος:
Οὐαὶ μοι τῷ τάλαιπῶρῳ, τί ἄλλο εἶμαι,
πάρεξ ἕνα ἀγγεῖον γεμάτο κόπρα, φορὰ τε
καὶ δυσωδία, ἕνας σκώληξ ἀναξιώτατος,
πτωχὸς, γυμνός, ἐν ἀνάγκαις καὶ χρειαῖς
πολλαῖς ὑποκείμενος; Δὲν ἰξεύρω, ποταπὴ
ἦτον ἡ ἔλευσίς μου εἰς τοῦτον τὸν κόσμον,
οὔτε πῶς, καὶ πότε νὰ εἶναι ἡ ἀναχώρησις.
Παρέρχονται ὡσεὶ σκιά αἱ ἡμέραι μου, ἡ
ζωή μου ὀλιγένη διηνεκῶς, εἶμαι χεῦς δυ-
στυχῆς καὶ υἱὸς ὀργῆς, σκεῦος γενόμενον
διὰ ὕβριν καὶ καταφρόνησιν. Ἐγεννήθην
εἰς μολυσμὸν ἀμαρτίας, καὶ ἔχω νὰ ἀπο-
θάνω μὲ πολλὴν ὀδύνην καὶ τιμωρίαν. Τί
ἄλλο γοῦν εἶσαι, ἄνθρωπε, εἰμὲ ἕνα βρω-
μερὸν πλάσμα, γεμάτο ἀπάσης ἀκαθαρσίας;
Ἐὰν ἐπιμελῶς ἐρευνησῆς τὴν ὕλην, ὅπως εὐ-
γένει ἀπὸ τὸ στόμα, τὴν μήτην, τοὺς ὀφ-
θαλμούς, τὰ ὦτα, καὶ τ' ἄλλα μέλη τοῦ
σώματος, δὲν εἶδες πρᾶγμα συγχαμερώτε-
ρον. Ὡ τῆς ταπεινότητος καὶ ἀναξιώτητος
τῆς φθαρτῆς ἡμῶν καὶ γεῶδους φύσεως.
Ἐὰν στοχασθῆς τὰ δένδρη τῆς γῆς καὶ
χορτάρια, αὐτὰ κάμνουσι φύλλα, ἄνθη,
καὶ καρποὺς εἰς τὴν ὄψιν ὠραία, καὶ εἰς
τὴν γῆσιν γλυκύτατα, καὶ ὁ τάλαιπῶρος
ἄνθρωπος γεννᾷ συγχαμερὰ καὶ βρωμε-
σμένα βδελύγματα. Κατὰ τὸ δένδρον εἶναι
καὶ οἱ καρποί, ἀδύνατον γὰρ ποιῆσαι καρ-
ποὺς ἀγαθοὺς τὸ πονηρὸν δένδρον. Ἐὰν
οὖν εἶσαι τοιοῦτος, ἄνθρωπε, ἵνα τί ὑπερη-
φανεύσαι; Ὡ πληε, διατί μεγαλαυχεῖς καὶ
ὕψωνεσαι; Ὡ στάκτη, εἰς τί καυχᾶσαι;
Ἐὰν ἡ σύλληψίς σου εἶναι ἀμαρτία, ἡ γέν-
νησις καὶ ἡ ζωὴ σου τάλαιπωρία, καὶ ὁ θά-
νατος ἀπαραίτητος, διατί θεραπεύεις τόσον
τὴν σάρκα σου μὲ φαγητὰ καὶ ἰμότια πο-

ἔτιμα, ὅπου γίνονται σκωλήκων βρῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν ὅπου μέλλει νὰ παρασταθῇ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν οὐρανῶν, δὲν καλλωπίζεις ἀνόητε; Δὲν εἶναι ἀταξία, νὰ προτιμᾷς τὴν δούλην, καὶ νὰ ἀτιμᾷς τὴν Δέσποιναν; Πίνωσκε, ὅτι ἡ σὰρξ σου εἶναι ἓνας ἐχθρὸς τῆς ψυχῆς σου οἰκιακὸς καὶ θανάσιμος, καὶ ὅταν τῆς δίδῃς τροφὴν καὶ ποτόν, ἐδυναμώσεις τὸν ἀντιδίκόν σου, καὶ ὅταν ἐνδύνης καὶ στολίζῃς τὸν μὲ ἱματῖα πολυτίμητα, ἐγδύσεις τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ τὰς οὐρανοῦς στολας, ὅπου λαμβάνουν ὅσοι περάσουν ἐδῶ πτωχίαν ἐκούσιον. Ἔχει τόσας θλίψεις, κόπους, καὶ βάσανα ἢ παρούσα ζωὴ, ὅπου δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν διὰ θλίψιν καὶ τιμωρίαν τὸν θάνατον, ἀλλὰ μάλιστα ἐλευθερίαν καὶ λύτρωσιν. Ζωὴν περικυκλωμένην ἀπὸ τόσους κινδύνους καὶ ἐνέδρα, ἔπρεπε θάνατον μᾶλλον, ἢ ζωὴν νὰ τὴν ὀνομαζώμεν, οὔτε εἶναι ζῶον νὰ χρειάζεται τόσα πράγματα, ὡς ὁ ἄνθρωπος. Ὅλα τὰ ζῶα γεννοῦνται ἐν εὐκολίᾳ, καὶ ὡς γεννηθῶν, ἐγείρονται ὄρθια, καὶ δὲν χρειάζονται βοηθὸν τινά, ἀλλ' ἀφ' ἑαυτοῦ τους γαλακτοτροφοῦνται, καὶ περιπατοῦσιν ὡς βούλονται, καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος θέλει τόσους βοηθούς καὶ συλλήκτορας νὰ τοῦ παραστέκουν νὰ γεννηθῇ, ἔπειτα τὸν σπαργανώουσι, καὶ τὸν ἔχουσι δεδεμένον ἓνα χρόνον, καὶ πάλιν ἀφ' οὗ τρανέψῃ, εἶναι τοσοῦτον πένης καὶ ἐνδεῆς, ὅπου διακονᾶται ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα τὴν ἐνδομασίαν καὶ ὑποδύματα, ὅπου αὐτὰ τὰ ἔχουσι ἀπὸ λόγου τους, καὶ οὐ μόνον εἰς τὸ ἐνδύμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ζωοτροφίαν εἶναι ἀνόμιος ἀπὸ τὰ ἄγρια ζῶα καὶ πετεινά, ὅπου εὐρίσκουσι τὰ ἀναγκαῖα χωρὶς κόπου, καὶ δίχως νὰ τὰ ζητήσουσιν ἄλλου τινός· ἀμὴ ὁ ἄνθρωπος, κάμνει χρεῖα (μετὰ τὴν Ἀδαμιαίαν ἀρὰν) νὰ εὐγίξῃ τὸν ἄρτον μὲ περισσὸν κόπον καὶ ἰδρώτα πολλὸν τοῦ προσώπου του. Μερικὰ ζῶα ἔχουσι περὰ καὶ πετοῦσιν, ἀλλὰ ἔχουσι ὀδόντια μεγάλα καὶ ὄνυχας διὰ νὰ πληγώνουσι τοὺς ἐχθρούς, ἵνα εὐρίσκουν εἰς τὴν ἀνάγκην βοήθειαν, ἀλλὰ πάλιν ἔχουσι ποδάρια ἰλαρὰ καὶ ὀγλήγορα νὰ τρέχουν ταχέως, νὰ φεύγουν ἀπὸ τῶν κινδύνων. Ἀπὸ ταῦτα

ὅλα εἶναι ὑστερημένος ὁ ἄνθρωπος, ὅτι δὲν ἔχει τίποτε ἀπὸ λόγου του, ἀμὴ ὅλον ἐκεῖνο ὅπου φαίνεται πῶς ἔχει, εἶναι εὐγαλμένον ἀπὸ ἄλλα μικρότερα κτίσματα, καὶ τοῦτο ὅλον εἶναι μυστήριον καὶ οἰκονομία τοῦ πανσόφου Θεοῦ, διὰ νὰ ταπεινώεται ὁ ἄνθρωπος, νὰ ρίπτῃ πᾶσαν λογικὴν κενοδοξίαν καὶ εἴησιν. Στοχάσου γοῦν τὴν ταλαιπωρίαν σου, ἄνθρωπε, καὶ συλλογίσου τὴν θλίψιν, τὸν πόνον καὶ θρήνον, μὲ τὸν ὅποιον εἰσῆλθες εἰς τὴν ζωὴν, καὶ μὲ πόσους κόπους εἰς αὐτὴν πολιτεύεσαι, καὶ πάλιν μὲ πόσον πόνον ἀπὸ ταύτην ἐξέρχεται. Μεγάλῃ σου ἀγνωσίᾳ εἶναι λοιπὸν νὰ ὀρίγῃσαι τοιαύτην σκοτεινὴν φυλακὴν, διατὶ ἔχει τόσας θλίψεις καὶ βάσανα, τὰ ὅποια εἶναι ἀρχαὶ καὶ ἀρραβῶνες διὰ τοὺς σαρκικούς ἐκείνων τῶν τιμωριῶν τῆς ἀταλιότητος κολάσεως. Ὁ Κύριος ἠθέλησε νὰ εἶναι τόσον ὀδυνηρὰ ἡ ζωὴ μας, διὰ νὰ τὴν μισοῦμεν, καὶ νὰ ποθοῦμεν τὴν ἄλυπον καὶ αἰώνιον, ὅτι εἰάν ἦτον αὐτὴ ἄνευ κόπου καὶ θλίψεως, ἠθέλε μᾶς σέρνῃ τόσον εἰς τὴν ἀγάπην τῆς, ὅπου νὰ ἀστοχοῦμεν τελείως τῆς ἀληθοῦς ζωῆς, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπλάσθημεν. Τὰ λυπηρὰ καὶ αἰ συμφοραὶ ὅπου πάσχεις, σὲ προσκαλοῦσι νὰ ποθῆς τὴν Οὐράνιον ζωὴν, τὴν πανευφρόσυνον καὶ ἀπέραντον, τόσον ὅπου θλίβωντας καὶ πληγώνωντάς σε οὗτος ὁ βίος, βοᾷ καὶ λέγει σου, νὰ μὴ τὸν ὀρέγῃσαι. Φαίνεται εἰς τὸν Καθρέπτην τῶν ὑποδειγμάτων, ὅτι εἰς Βασιλεὺς ἠρώτησεν ἓνα Φιλόσοφον, νὰ τοῦ εἰπῇ τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο: Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἓνας ὀδοιπόρος μῆς ἡμέρας, ὅτι ἡ ἐνθύμησις του ταχέως παρίσχηται, καὶ ὡς ἀστραπὴ ἀφανίζεται. Τρέχει δρομίως πρὸς θάνατον, κοιμώμενος, ἀγρυπνῶν, ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐγχείρησιν μετερχόμενος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐτοιμάξῃ καθημερινὰ τὰ ἐντάφια, ἐπειδὴ δὲν ἔξυρει τὴν ὥραν τῆς τελειώσεως. Ἐτι δὲ ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται εἰς μάχην καθημερούσιον μὲ τὸν Κόσμον, τὴν σάρκα καὶ τὸν Διάβολον, οἱ ἅπτεροι τὸν πολεμοῦσι διηνεκῶς, καὶ τοῦ στήνουσι τοσαύτας παρὰ τὰς εἰδὰς καὶ δίκτυα, ὅπου κινδυνεύει εἰς ψυχικὸν θάνατον. Διὰ τοῦτο ἄς εἶσαι καθο-

λισμένος, ὦ Βασιλεῦ, κατὰ τῶν τριῶν
 ἰσχυρῶν τούτων, νὰ φυλάγῃσαι μὲ πολλήν
 ἐπιμέλειαν, ὅτι ἡ σὰρξ πολεμᾷ, καὶ μᾶς
 κανδαλίζει μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς βδελυ-
 γῆς πράξεως, ὁ Κόσμος μὲ τὴν ἀκορεστον
 ἰλαργυρίαν, καὶ ὁ Δαίμων μὲ τὴν ὑπερη-
 γανίαν καὶ ματαίαν δόξαν τὴν πρόσκαιρον.
 Διὰ τοῦτο ἐὰν ἡ σὰρξ σὲ πειράξῃ, καὶ πα-
 ακινῶ σε εἰς ἁμαρτίαν, ἐνθυμοῦ, ὅτι ταχὺ
 ἠαλύεται καὶ μετατρέπεται εἰς σάκτην καὶ
 ἐκώληκας, καὶ (ἐὰν τελέσῃς τὴν ἁμαρτίαν)
 νὰ κατακριθῆς εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν.
 Εἶδὲ καὶ πειράζει σε ὁ Κόσμος νὰ ἀπο-
 ετήσης περίσσια πράγματα, γνωρίσον τὴν
 ἰχαριστίαν αὐτοῦ πρὸς ἐκείνους, ὅπου τοῦ
 βουλεύουσι τὴν ζωὴν τοὺς ὄλην, καὶ ὕστερα
 τοὺς διώκει γυμνοὺς εἰς τὸν τάφον, χωρὶς
 νὰ λάβουσι τίποτε ἀπὸ ὅλα τοὺς τὰ ὑπάρ-
 χοντα. Εἶδὲ καὶ ῥίψη σε ὁ Δαίμων εἰς
 ὑπερηφανίαν καὶ ἱπάρσιν, ἐνθυμοῦ τὴν ἄ-
 κραν τοῦ Κυρίου ταπεινώσιν, ἡ ὅποια εἶναι
 σκουτάριον ἰσχυρώτατον κατὰ τῆς Δαιμο-
 νικῆς αὐτῆς ἁμαρτίας, καὶ μὴν ἀστοχῆσης
 τὸ ὠραιότατον ἐκεῖνο παράδειγμα τοῦ εὐ-
 σεβιστάτου καὶ ἀειμνήστου Βασιλέως Θεο-
 δοσίου, ὃς τις ἐπρόσταξε καὶ ἔθεσαν εἰς τὸν
 αἰγιαλὸν τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ καθίζει
 μετὰ πάσης μεγαλειότητος ἐνώπιον πάντων
 τῶν Ἀρχόντων, ὡσπερ νὰ ἦτον εἰς τὸ πα-
 λάτιον· ἔπειτα λέγει ταῦτα εἰς ἐπήκοον
 πάντων: Προστάξω σε θάλασσα μὲ τὴν δύ-
 ναμιν καὶ ἀξίαν μου, νὰ μὴ παρέβῃς τοὺς
 ὅρους σου, οὔτε νὰ ὑγράνης τὸν θρόνον μου.
 Ταῦτα εἰπόντος, οἱ μὲν Ἀρχοντες ἐθαύμα-

ζον, μὴ ἰξεύροντες τὴν αἰτίαν τοῦ δράμα-
 τος· ἡ δὲ θάλασσα κατὰ τὴν ταύτης συ-
 νήθειαν παρῆλθε τὸν ὄρον, καὶ ἔβρεξεν οὐ
 μόνον τὸν θρόνον, ἀλλὰ καὶ τὸν Βασιλέα
 ἕως τὴν κορυφήν· ὁ ὅποιος εἶπε ταῦτα πρὸς
 τοὺς ὄρωντας: Ἄς μάθουσι, καὶ ἄς γνω-
 ρίσουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἡ δύναμις
 τῶν κοσμικῶν Βασιλέων εἶναι ματαία καὶ
 ῥέουσα, καὶ ἄλλος δὲν εἶναι νὰ τοῦ πρέπη-
 τοιοῦτον ὄνομα, εἰμὴ μόνον ὁ Βασιλεὺς τῶν
 Βασιλευόντων, καὶ Δημιουργὸς ἀπάσης τῆς
 Κτίσεως, εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ὁποίου καὶ
 θέλῃσιν ὑποτάσσεται ὁ οὐρανός, ἡ γῆ,
 καὶ ἡ θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ὀρατὰ καὶ
 τὰ ἀόρατα πράγματα. Ταῦτα εἰπὼν, ἀ-
 πῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον, καὶ πλεον ἀπὸ
 τὴν ὄραν ἐκείνην δὲν ἔβαλεν εἰς τὴν κεφα-
 λὴν αὐτοῦ τὸ Βασιλικὸν διαδήμα, ἀλλὰ
 εἰσῆλθεν εἰς τὸν θείον ναόν, καὶ τὸ ἔθεσε
 μετ' εὐλαθείας εἰς τὴν ἀγίαν κορυφήν τοῦ
 ἐσταυρωμένου Χριστοῦ, αὐτὸν ὁμολογῶν
 καὶ κηρύττων Θεὸν καὶ Βασιλέα πάσης
 τῆς Κτίσεως. Ἐρεῦνησον οὖν καὶ σὺ, ὦ
 Βασιλεῦ, τὰς πράξεις σου, καὶ κάμει τρό-
 πον νὰ μὴ χάσης διὰ τὴν ἐπίγειον Βασι-
 λείαν τὴν ἐπουράνιον. Ταῦτα ἀκούσας παρα-
 τοῦ Φιλοσόφου ὁ Βασιλεὺς, ἐπήρῃ πολλήν
 ὠφέλειαν. Ἄς καταφρονήσωμεν οὖν καὶ ἡ-
 μεῖς, ἀδελφοί, τοιαύτην ζωὴν δυστυχῆ καὶ
 ῥέουσαν, καὶ μὴν ὀρεγώμεσθαι τρεπτά καὶ
 μάταια πράγματα, ἵνα τῶν αἰωνίων καὶ
 ἀφθάρτων ἀξιώθωμεν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
 τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
 Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΔΗ΄.

Ὅτι ξένοι καὶ πάροικοι ἐσμὲν ἐν τῷ βίῳ, καὶ οὐ χρεῖ ποθεῖν ἡμᾶς
 σαρκικὰς ἀπολαύσεις, ἐπειδὴ εἰσὶν ὡσεὶ ὄνειραν.

Πάροικος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ, καὶ παρεπί-
 δημος, καθὼς πάντες οἱ πατέρες μου, λέγει
 ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰς τὸν ρν΄. Ψαλμόν.
 Καὶ πάλιν εἰς τὸν ριΔ΄. Οἴμοι, ὅτι ἡ πα-
 ροικία μου ἱμακρύνθη. Πολλὰ παρῶ-
 κησεν ἡ ψυχὴ μου. Λέγει δὲ καὶ ὁ Ἀ-

πόστολος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους,
 β΄. Ἐπιστολήν, ὅτι ὄλον τὸν καιρὸν ὁποῦ
 ζοῦμεν εἰς ταῦτον τὸν Κόσμον εἰμεσθαι
 ξένοι, καὶ παρεπίδημοι, καὶ ἐξωρισμένα
 ἀπὸ τὸν Παράδεισον, τὴν ἀληθινὴν πα-
 τρίδα μας, τὴν ὅποιαν ἐπιποθοῦμεν, καὶ

ἐπιζητοῦμεν διηνεκῶς μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν, ὅτι ἐδῶ οὐκ ἔχομεν μένουσαν πόλιν, καθὼς λέγει αὐτὸς πρὸς Ἑβραίους, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. Ἐάν οὖν εἴμεσθην ἐξόριστοι ἀπὸ τὴν Πατρίδα μας τὴν αἰώνιον, ἐδῶ μόνον πρὸς ὥρας εὐρισκόμεσθην, καὶ αὐριον τελειώνει ἡ ἐξορία μας, καὶ πηγένομεν· τίς ἢ ἀνάγκη νὰ ἔχωμεν φροντίδας καὶ περισπασμούς εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον; Ταξιδιάρης, ὁδοιπóρος, πάροιχος καὶ ἐξωρισμένος εἶσαι, ἄνθρωπε, καὶ ἰξεύρεις καλά, ὅτι ὁ ξένος ὡς παρεπίδημος ἔχει πολλὰς θλίψεις εἰς τὴν ξηνητείαν καὶ βάσανα, πείναν, δίψαν, γυμνότητα, καὶ ἄλλας διαφορὰς ταλαιπωρίας, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς, ὡς πάροιχοι τοῦ Κόσμου τούτου, εἴμεσθην κρατημένοι καὶ ὑποκείμενοι. Ὁ ξένος, ὅπου εὐρίσκεται μακρὰν ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ τὴν πατρίδα του, ἐπιθυμᾷ κατ' ἐκάστην νὰ στρέψῃ πρὸς ἐκείνην ταχύτερον, οὕτω καὶ ἡμεῖς οἱ ἐξόριστοι πρέπει νὰ μὴν ἔχωμεν ἄλλο τι εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν καὶ διάνοιαν, πᾶρεξ νὰ ποδοῦμεν, ποτε νὰ στρέψωμεν εἰς τὴν ἀληθῆ Πατρίδα μας τὴν οὐράνιον. Ἐπεὶ οὖν εἶσαι πάροιχος, διατί οἰκοδομεῖς πύργους ὡ ἄνθρωπε; καὶ ἐξοδιαίξεις ἄκαιρα τόσα χρήματα, νὰ κτίξης οἴκους καὶ παλάτια εὐρύχωρα εἰς τὴν ἐρτημίαν ταύτην τοῦ Κόσμου, περιπατῶντας νὰ φθιάσῃς εἰς ἐκείνην τὴν κάρπιμον γῆν καὶ χώραν εὐρύχωρον, καὶ παλάτια ωραιότατα τῆς νοτιῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας; Εἶπέ μου, ὦ ὁδοιπόρε, ὅταν περιπατῆς εἰς τὸν ὄρομον, καὶ εὕρῃς μίαν καλύβαν ἢ σπήλαιον, καὶ εἰσέλθῃς εἰς αὐτήν, ἕως νὰ περάσῃ ἡ καύσις τοῦ Ἡλίου, ἢ ἡ βροχή, ἐννοιαίξῃσαι διὰ τὴν ὀλίγην ὥραν ἐκείνην ὅπου σταματᾷς εἰς τὴν καλύβαν, εἰάν εἶναι μικρὴ, νὰ τὴν τρανεύσῃς, ἢ ἂν χρειάζεται ἄλλο φθιάσιμον μέλλει σε ποσῶς, νὰ κάθῃσαι νὰ κτίξης; ὄχι, ἀλλὰ ὑπομένεις, ἂν ἔχη καὶ ὀλίγην στενοχωρίαν, ἐλπίζωντας εἰς ὀλίγην ὥραν νὰ ὑπάγῃς νὰ ἀναπαυθῆς εἰς τὸν οἶκον σου. Τιοιουτρόπως εἶσαι διαβάτης καὶ ὁδοιπóρος εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ὦ ἄνθρωπε, ὅπου δὲν κάμνεις ἐδῶ οὔτε μίαν ὥραν. Σήμερον ἦλθες, καὶ αὐριον πηγίνεις εἰς τὴν πατρίδα σου.

Διατί γοῦν ἔχεις τόσους περισπασμούς καὶ φροντίδας, νὰ κτίξης οἴκους τρανοὺς καὶ παλάτια εὐρύχωρα, νὰ ἀποκτήσῃς τιμὴν καὶ δόξαν, ἀργυροῦ, χρυσοῦ, καὶ ἄλλης κοσμικῆν ματαιότητα, ὅπου ὅλα ταῦτα σοὶ παρέρχονται, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἐφανίζονται; Στοχαζοῦ, καὶ φροντίζε διὰ τὴν ἀληθῆ Πατρίδα σου τὴν Οὐράνιον, καὶ ἐκεῖ κτίσει ἀπὸ τῆρα τὴν κατοικίαν σου, νὰ σὲ προῦπαντήσουν οἱ Ἄγιοι, νὰ εἰσέλθῃς μὲ πολλὴν ἀγαλλίασιν. Διὰ μίαν ὥραν ὅπου σταματᾷς εἰς τὴν καλύβαν, δὲν ἠμπορεῖς νὰ κακοπαθήσῃς, ἀμὴ γυρεύῃς νὰ τὴν τρανεύσῃς; Ἐάν εὐρίσκοσθαι, λέγω, πολὺν καιρὸν εἰς ἐτοῦτον τὸν Κόσμον, δὲν σὲ ἐκαταδίκαζα νὰ συνάγῃς πλοῦτον, νὰ οἰκοδομᾷς, νὰ ζητᾷς κοσμικὴν δόξαν καὶ ματαιότητα, ἀμὴ ἐπειδὴ ἡ πρόσκαιρος ἀντιζωὴ εἶναι τόσον ὀλίγη, καὶ ὁ θάνατος ἀδηλος, ὅπου δὲν ἰξεύρεις εἰάν ἀποθάνῃς αὐριον, πρέπει σου καταδίκη, καὶ ἔλεγχος ἐν ποθῆς αὐτὰ τὰ ψευδῆ καὶ μάταια, ὅσοι νὰ ἦσαν ἐδῶ αἰώνια. Ὡ τῆς ἀφροσύνης καὶ ματαιότητος! πολλοὶ ἔκτισαν οἶκον, καὶ ὠκοδόμησαν πύργους, καὶ δὲν ἐκατακῆσαν εἰς αὐτοὺς ἕνα χρόνον, ἢ μῆνα, ἢ ἐβδομάδα, καὶ ἄλλοι παλιὲν τοὺς ἀρχισαν, ἀμὴ δὲν ἔσωσαν νὰ τοὺς τελειώσουν, καὶ τῶρα τοὺς χαίρονται ἄλλοι, καὶ αὐτοὶ εἰς ἀφρονες εὐρίσκονται εἰς στενοχωρίαν ἀπαρμυθητον· καὶ δὲν ἔχουν ἀπὸ τινὰ βουβείαν, διατί δὲν εἴχασιν γινῶσιν, ὅταν ἦσαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοὺς ὁ καιρὸς τῶν βροβείων καὶ τῶν στεφάνων, νὰ φροντίσθαι ἀπ' ἐδῶ παλάτια ἀφθoρα καὶ αἰεὶ διαμίνοντα, ἀμὴ ἐκτίσασιν τὰ πρόσκαιρα, καὶ ὑστεροῦνται τὰ αἰώνια. Μὴ σοῦ φαίνονται, ἀγαπητέ, παραμύθια ταῦτα, ἀλλὰ πιστεύοντας τα ἐξ ὅλης σου τῆς καρδίας, καὶ γινῶσκων, ὅτι τάχιστα καὶ ὁρμαιῶς τρέχεις εἰς θάνατον, μὴν ἀμελήσῃς τὴν σωτηρίαν σου. Ἄλλα καθὼς ὁ στρατοκόπος ὑπόμειναι μίαν νύκτα στενοχωρίαν εἰς τὴν ταβέρναν, καὶ δὲν βάνει ποσῶς εἰς τὸν νοῦν του τὴν κακοπάθειαν, ἐλπίζωντας νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Χωρὰν του αὐριον, νὰ ἀναπαυθῆ καθὼς βούλεται, οὕτω καὶ σὺ ὑπόμεινε τοὺς κόπον καὶ στενοχωρίας τῆς παρούσης ζωῆς, στ-

χαζόμενος αὐτῶν τὴν βραχυτέπα, πῶς βα-
 στούσι καιρὸν ὀλίγον, καὶ φθάνεις ταχέως
 εἰς τὴν πατρίδα σου τὴν Οὐράνιον. Τοῦτο
 μένον σὲ κάμνει νὰ χαίρῃσαι, καὶ γράφω
 εἰς τὸν νοῦν σου, νὰ τὸ ἐνθυμᾶσαι αἰὲ παν-
 τοτε, ἤγουν, νὰ στοχαζῆσαι τῆς μελλούσης
 ζωῆς τὴν αἰδιότητα, πῶς δὲν ἔχει τέλος
 ποτέ, καὶ εἰάν τὴν παρομοιάσης με ταύτην
 τὴν πρόσκαιρον, θέλεις εὖρη, ὅτι ἂν ἔξῃσες
 καὶ χιλίους χρόνους, δὲν εἶναι αὐτὴ οὔτε
 κἂν μία ὥρα εἰς ἐκείνην τὴν παντοτινὴν
 καὶ αἰώνιον. Τοῦτο ἔκαμνε τὸν Ἀπόστολον
 νὰ χαίρῃται εἰς τὰς θλίψεις τῆς παρκοικίας
 του, ἐνθυμούμενος, ὅτι ἦεν πάροικος, καὶ
 ἐπεριπάτει νὰ φθάσῃ εἰς τὴν Πατρίδα του
 τὴν Οὐράνιον, καθὼς ἔγραφε πρὸς Κοριν-
 θίους, λέγων· Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ'
 οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ
 ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκα-
 ταλειπούμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀ-
 πολλύμενοι, καὶ τὰ ἐξῆς· ἤγουν, ἔχομεν
 θλίψεις καὶ διωγμούς, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐγκα-
 ταλείπει ὁ Κύριος· κοπιᾶζομεν, καὶ δὲν
 κουραζόμεσθεν, οὔτε ἐκλείπομεν, διατὶ ἡ
 θλίψις μας εἶναι πρόσκαιρος, καὶ ἡ ἀπό-
 λαισις αἰώνιος. Λοιπὸν εἰάν εἶσαι ὀδοιπό-
 ρος, μὴ θλίβεσαι καὶ ἀκηδῖας πῶς ἔχεις
 πείραξιν εἰς τὸν δρόμον, ἢ πῶς δὲν σὲ
 γνωρίζουν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι αὐριον φθάνεις
 εἰς τὴν πατρίδα σου. Διὰ τοὺς ἀγίους Προ-
 πάτερας λέγει ὁ Παῦλος, ὅτι ὡς ξένοι καὶ
 παρεπίδημοι ἐκατοικούσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ
 σπήλαια, εἰς ταῖς καλύβαις καὶ ταῖς ὀπαῖς
 τῆς γῆς, οὔτε ποτέ τους εἶχαν ἀνάπαυσιν,
 ἀλλὰ πάντα στενοχωρούμενοι, καὶ θλιβό-
 μενοι. Κάμε καὶ σὺ τὸ ὅμοιον, εἰάν θέλῃς
 νὰ εὖρης ἐκεῖ εὐρυχωρίαν καὶ ἀγαλλίασιν·
 μὴ προτιμᾶς νὰ ἔχῃς ἐδῶ πρὸς ὥρας τὰ
 κακὰ σου θελήματα, καὶ ἐκεῖ νὰ θλίβεσαι
 πάντοτε.

Ἐάν ἦεν ἕνας κατάδικος, ὅπου νὰ τοῦ
 πρέπει θάνατος διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ,
 καὶ ὁ Κριτὴς νὰ τοῦ εἰπῇ, νὰ διαλέξῃ ἕνα
 τῶν δύο τούτων, ἢ νὰ περιπατῇ τρεῖς ἡ-
 μέρας εἰς ταῖς πλατείαις νηστικὸς καὶ γυ-
 μνὸς με κομμάτι παλαιόρασον, νὰ κλαίῃ
 τὰς ἀμαρτίας του, νὰ παρακαλῇ τοὺς ἄν-
 θρώπους νὰ τὸν συγχωρήσουσι, καὶ μετὰ

τὰς τρεῖς ἡμέρας, νὰ μὴ τοῦ δώσουσιν
 ἄλλην παιδείουσιν, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἐλεύθερος
 ὄλην του τὴν ζωὴν, νὰ ἀγαλλεται· ἢ πάλιν
 τὸ ἐναντίον, νὰ ἔχῃ ἀδειαν τρεῖς ἡμέρας,
 νὰ τρώῃ, νὰ πίνῃ, νὰ χαίρῃται, καὶ νὰ
 κάμνῃ ἔλα του τὰ θελήματα, καὶ μετὰ τὰς
 τρεῖς ἡμέρας, νὰ τὸν βάλῃ εἰς μίαν σκοτει-
 νὴν φυλακὴν ἕως ὄλην του τὴν ζωὴν· ποῖον
 σὰς φαίνεται ἀπὸ ταῦτα τὰ δύο νὰ ἤθελε
 προτιμήσῃ; Τίς δὲν τὸ ἔξευρει, ὅτι ἀναμ-
 φιδέως τὸ πρῶτον ἐδιάλεγεν, εἰμὴ νὰ ἦτον
 ἐξω φρενῶν, νὰ προτιμήσῃ τὸ δεύτερον. Ὁ
 Χριστὸς εἶναι ὁ Κριτὴς, καὶ ἡμεῖς ὅλοι οἱ
 πταισμένοι κατάδικοι, καὶ μᾶς ἀφίνει εἰς
 τὴν ἐδικὴν μας προαίρεσιν, εἴτι θέλουμεν νὰ
 κάμωμεν ἐκ τῶν δύο τούτων, ἢ νὰ πενθοῦ-
 μεν τὰς ἀμαρτίας μας, αὐτὰς τὰς ὀλίγας
 ἡμέρας τῆς βραχυτάτης ζωῆς μας, με πτω-
 χεῖαν πολλήν, πείναν, καὶ κακωσιν τοῦ
 σώματος, καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα νὰ
 ἀπολαύσωμεν τὴν Οὐράνιον ἀγαλλίασιν· ἢ
 πάλιν ἐδῶ νὰ κάμωμεν τὰ θελήματά μας,
 θεραπεύοντες τὴν σάρκα εἰς τὴν πρόσκαιρον
 ζωὴν ταύτην, ἥτις δὲν εἶναι οὔτε τρεῖς ἡ-
 μέραις πρὸς σύγκρισιν τῆς μελλούσης, καὶ
 ἐκεῖ νὰ βασανίζομεσθῃν εἰς ὅλας τὰς αἰ-
 σθήσεις αἰῶνια. Ὡ πῶς μᾶς τυφλῶνει ὁ
 δαίμονας, καὶ δὲν γνωρίζομεν τὸ συμφέρον
 μας, ἀλλὰ προτιμοῦμεν οἱ ἄφρονες τὴν βί-
 ουσαν ταύτην ζωὴν καὶ πρόσκαιρον, ὑπὲρ
 τὴν ἀρρέυστον καὶ αἰδιον. Ὁ Ἀπόστολος
 Πέτρος λέγει· Παρακαλῶσας, ἀδελφοί, ὡς
 πάροικοι καὶ παρεπίδημοι ὅπου εἰσθε, νὰ
 ἐγκρατεύεσθε ἀπὸ τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας,
 ὅπου κατὰ τῆς ψυχῆς πολεμοῦσι. Κάμε
 γοῦν τρόπον νὰ πολιτεύεσθε ὡσπερ ξένος,
 ὅτι οἱ ξένοι καὶ πάροικοι περνοῦσι ζωὴν
 περίλυπον, δὲν ἔχουσι φίλους, ἢ ἠγαπημέ-
 νους, ἀλλὰ εἶναι ὄνειδισμένοι πάντοτε· οὐ-
 τω καὶ σὺ μὴν ἐννοιασθῆς νὰ κάμῃς μ^ε
 τινὰ φιλίαν, μὴ φροντίξῃς περίσσοα πράγ-
 ματα εἰς περιποίησιν τοῦ σώματος, ὅτι ζη-
 μίαν πολλήν σοῦ δίδου εἰς τὴν ψυχὴν,
 μήτε τῆς σαρκὸς σου ὄψεως πολλὴν ἀπολαυ-
 σιν, ἐπειδὴ αὐριον πηγίνεις, καὶ ὄλην σου
 τὴν δόξαν καὶ τὸν πλοῦτον ἀφίνεις ἐδῶ,
 καὶ ἀπέρχεσαι γυγυμνωμένος, καὶ ὑστερού-
 μενος πάντων τούτων τῶν φθειρομένων ἀ-

κολάσεωσ, καὶ ὑπόδικος τῆς ἀτελευτήτου κολάσεωσ γίνεσαι. Καὶ ἂν δὲν πιστεύης, εἰπέ μου, ποῦ εἶναι τῶρα ἡ δόξα τῶν πλουσίων καὶ ἰσχυρῶν Βασιλείων ἐκείνων, ὅπου ἐκυρίευσαν τσας Ἐπαρχίας καὶ Κάστρη περίφημα; ποῦ εἶναι ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Ἐκτωρ, καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ ἀήττητοι ὅπου ἐφονευσεν πᾶς ἕνας τὴν ἡμέραν χιλίους καὶ περισσότερων; Ποῦ εἶναι ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὅπου ἐκυρίευσεν τόσον Κόσμον; Ποῦ οἱ Καίσαρες, καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς πλουσιώτατοι; Ἐπέρασαν ὅλοι, καὶ ἠφανίσθησαν, ὡσπερ ξένοι καὶ παρεπίδημοι. Ναί, κατὰ ἀλήθειαν, τινὰς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἔμεινεν, ἀλλὰ ὀρθομαίως παρῆλθον οἱ χρόνοι τους, καὶ δὲν ἴσταμάτησαν οὔτε μίαν ὥραν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, πρὸς σύγκρισιν τῆς μελλούσης αἰδιότητος. Ὅσ τις γνωρίζει τὴν εὐτέλειαν τῶν προσκαιρῶν ἀγαθῶν, ὅτι πῶς εἶναι οὐδαμινὰ καὶ ἀνάξια, καὶ τῶν ὀνείρων ἀπατηλότερα, δὲν δεῖλει βάλει πρὸς τὴν καρδίαν του εἰς αὐτὰ τὰ ἐνύπνια, καθὼς τὰ παρομοιάζει ὁ Προφητᾶναξ, λέγων· Ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου, Κύριε, ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουθενώσεις ἠγουν, ὡσπερ τὸ ὄνειρον ἐκείνων ὅπου ἐγείρονται ἀπὸ τὸν ὕπνον, οὕτω δεῖλεις σκορπίσει εἰς οὐδὲ τίποτεσ τὴν εἰκόνα τους. Ταῦτα ἐμιλεῖ πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοὺς φιλεκόσμουσ καὶ σαρκικοὺσ ὁ Προφήτης. Ὀνειρεύεται ὁ κοιμώμενος κενὰ καὶ μάταια πράγματα, καὶ ἐξυπνῶντασ βλέπει, πῶσ τὸ ὄραμα ἔστρεψεν εἰς οὐδὲ τίποτεσ, ὁ ἐξυπνισμὸσ σου φανερώνει ὅτι τὸ ὄραμα ἦτον ψεύματα. Οὕτω καὶ ὁ θάνατοσ σου ἀποδεῖχνη, ὅτι ἡ τιμαῖσ ἐτούταισ καὶ ἀξίεττητεσ ἄλλο δὲν εἶναι, μόνον εἰκόνεσ κεναισ καὶ μάταιαισ, συνθεμέναισ δίχωσ ζωὴν καὶ ἀλήθειαν. Ἀπεκοιμήθησαν ἄνθρωποι, καὶ ἔβλεπαν ὄνειρον, πῶσ εἶχασι πλοῦτον καὶ θησαυρὸν ἀναρίθμητον, καὶ ὅταν ἠγέρθησαν, εὐρήκασι γεμάτα τὰ χερίά τουσ ἄνεμον. Ὅσ τις ὄνειρεύεται, δὲν ἰξέρει τότε πῶσ εἶναι τὸ ὄραμα ψεύματα, ἀλλὰ κρατεῖτο ἀναμφιβόλωσ ἀληθινόν, ἕωσ νὰ ἔχη κεκλειομένα τὰ ὄμματα, ἀμὴ ὅταν ἰξυπνήσῃ, γνωρίζει ἀληθῶσ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ εὐρίσκηται λαθασμένωσ. Οὕτω καὶ οἱ

φιλόκοσμοι θαρροῦσιν, ὅτι τὰ μάταια ταῦτα καὶ πρόσκαιρα ἀγαθὰ εἰσὶν ἀληθῆ καὶ ἀπέραντα, καὶ αὐτὰ εἶναι τῆσ οὐκίασ ἀσθενέστερα καὶ ἀδυνατώτερα, ὅπου δὲν βαστοῦσιν, εἰμὴ μόνον ὅσπν ὦραν ἔχρηκεκλειομένα τὰ ὄμματα, εὐρίσκημοι εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἀμὴ ὅταν ἐξυπνήσωμεν νεπτόωσ, καὶ ἀποθάνωμεν αἰσθητόωσ, τότε δεῖλομεν γνωρίσει τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. Ἐνασ πτωχὸσ ὄνειρεύεται, πῶσ εἶναι εἰς πλοῦτον καὶ τιμαῖσ ἕωσ τὴν κορυφήν σκεπασμένωσ, καὶ ἐξυπνῶντασ εὐρίσκηται πτωχὸσ καὶ καταφρονημένωσ. Ἄλλωσ πάλιν πεινασμένωσ ὄνειρεύεται, πῶσ εἶναι εἰς πλοῦσιοπάροχον τράπεζαν, καὶ χερταίνει, καὶ ἐγειρομένωσ τὸ πρῶτὸ εἶναι πολλὰ πεινασμένωσ καὶ ἄγευστοσ. Τόσπν διαφορὰν ἔχουσι τὰ Οὐράνια ἀγαθὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐπίγεια, ὅσπν ἐτούτα πάλιν τὰ γῆϊνα ἀπὸ ταῖσ ἐπινοίαισ καὶ τὰ ὀνείρατα. Ὅτι καθὼσ εἶναι ὄνειρον ἐκεῖνο, ὅπου βλέπει ἕνασ κοιμώμενωσ, πῶσ ἦρε βουνούσ χρυσίον, ἢ ἄλλωσ ὄμοιον, οὕτωσ εἶναι ὄνειρα αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα, ψευδῆ καὶ μάταια πράγματα σπκρίνωντάσ τα μὲ τὰ ἀληθινὰ, καὶ ἀσθαρτα ἀγαθὰ τῆσ αἰώνιου Μακαριότητοσ. Ὁ Κόσμοσ εἶναι πλάνωσ, καὶ λαυθάνει τοὺσ φίλεσ του, νὰ θαρροῦσιν (ὡσπερ ἐκεῖνον ὅπου ὄνειρεύεται) πῶσ εἶναι καὶ πολῦτιμα καὶ ἀξια πράγματα ἐκαῖνα, ὅπου ὀρίζουσιν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ἀλλὰ πλανοῦνται, ὅτι πάντα εἰσὶν ὡσ νεφέλη, ὡσει καπνὸσ, καὶ ὡσ ἄνεμοσ. Πολλάκισ φαίνεται ἕνα σφνερον εἰς τὸν ἀέρα, μέσα εἰς τὸ ὅποιον βλέπεισ ὡσάν πύργουσ, κάστρη, καράβια, καὶ ἕτερα ὄμοια, ἔπειτα εἰς μίαν στιγμήν τὰ διασκορπίζει ὁ ἄνεμοσ, καὶ τὰ ἀφανίζει ἕτωσ εἶναι καὶ αὐτὰ τὰ ψευδῆ καὶ μάταια πράγματα τοῦ Κόσμου, ὅσ τις σου βάνει εἰς τὴν διάνουαν, πῶσ εἶσαι μεγάλωσ καὶ ἀξίωσ, καὶ σου τάσσει τιμαῖσ καὶ πλοῦτον ἀνίκαστον, ἀμὴ ὅλα εἶναι πύργωσ καὶ κάστρη εἰς τὸν ἀέρα ἀνύπαρκα· καὶ ὅσποισ χαίρεται εἰς αὐτὰ τὰ ἐνύπνια, εἶναι ὄμοιοσ ἐκεῖνοσ, ὅπου βούλεται (καθὼσ λέγει ὁ Ἐκκλησιαστικὸσ) νὰ πιάσῃ τὴν οὐκίαν εἰς τὰσ χεῖράσ του, ἢ νὰ φθάσῃ τὸν ἄνεμον τρήχωντασ. Ὁ ἐπίγειωσ πλοῦτοσ δὲν εἶναι

πλούτος ἀληθινός, ἀλλὰ ἱστορίαις καὶ ἐκονίσματα. Εἶτι καὶ ἂν φαίνεται εἰς τὴν ζωὴν ταύτην μέγα καὶ εὐμορφον, δὲν εἶναι παντοτινόν, οὔτε πολύχρονον, ἀλλὰ σκια, καπνός, καὶ ἐνύπνιον. Εἰπέ μου, φιλόκοσμι, εἰάν ἐξυπνήσης τινα, ὅπου νὰ ἐβλεπεν ὄνειρον, πῶς εὔρηκε μέγαν Ξησαυρόν, καὶ κακοφανῆ του, νὰ θυμωθῆ κατὰ σοῦ λέγων, ὅτι ἐπῆρες τὸν πλούτόν του, ἢ νὰ χαίρεται εἰς τὸ ὄραμά του, καὶ νὰ θαρρῆ πῶς ἔγινε πλούσιος, δὲν ἔλεγες, ὅτι εἶναι ἀφρονέστατος, καὶ ἀνόπτος; Τοιοῦτος καὶ χειρότερος εἶναι (λέγει ἡ Σοφία) ὅς τις νομίζει ἀληθινὰ αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα καὶ μάταια πράγματα, ὅτι ἄλλο δὲν εἶναι εἰς τοὺς φιλοκόσμους αὐτῆ ἢ ζωῆ, εἰμὴ σκιά καὶ ἐνύπνιον. Θᾶρροῦσι πῶς εἶναι καλότυχοι, καὶ δὲν εἶναι θαρροῦν, ἔτι ἔχουσι πολλὰ πράγματα, καὶ δὲν ἔχουσι καὶ τίποτας· νομίζουσι ὅτι θελοῦσι ζῆσαι πολὺν καιρόν, καὶ αὐτοὶ δὲν ξημερώνονται αὔριον, κοιμῶνται ἀμέριμνα, μὴ γινώσκοντες εἰάν τοὺς κράζουσι σημερον, νὰ δώσουσι τῷ φοβερῷ Κριτῇ ἀπελογίαν διὰ τὰς πράξεις τους. Πολλοὶ κοιμῶνται εἰς τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς, ὡπερ τὸν Σαμψὼν εἰς τὸ στήθος τῆς Δαλιδάς, ὅταν τὸν ἐπίασαν οἱ Φιλισταῖοι, καὶ εὐγάζοντες τοὺς ὀφθαλμούς του, τὸν ἔβαλαν νὰ γυρίζῃ τὸν ἀλογόμυλον. Ἐκοιμᾶτο ὁ Ὀλοφέρνης, ὅταν τὸν ἀπεκεφάλισαν. Οὕτως ἀποθαίνουσι καὶ θάπτονται, ὅσοι εἶναι περιπεπλεγμένοι εἰς ἡδονὰς, καὶ ἀμαρτίας κοιμῶμενοι. Ὅσοι κοιμῶνται, δὲν ἔχουσι τινα αἴσθησιν, ἀλλὰ κοιτῶνται ὡπερ νεκροί, οὕτως οἱ φιλόσαρκοι ἄνθρωποι, ὅπου κοιμῶνται εἰς τὴν ἀμαρτίαν, καὶ οὔτε βλέπουσιν, οὔτε ἀσθάνονται τὸν Θεόν, οὔτε δοκιμάζουσι τροφήν τὴν Οὐράνιον, ὅπου εἶναι τὰ Θεῖα λόγια· δὲν βλέπουσι, οὔτε γνωρίζουσι τὴν εὐτέλειαν τῶν πραγμάτων, ὅπου ὀρέγονται, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ καλὸν εἰσὶν ἀναίσθητοι, κατὰ τὸν Προφήτην· Ὀφθαλμούς ἔχουσι, καὶ οὐκ ἔψονται. Καὶ καθὼς ἓνας ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος, ἐπὶ ὀνειρεύεται πῶς κάμνει μεγάλα πράγματα καὶ ἀνθραγαθίας, καὶ αὐτὰ εἶναι ὅλα ψεύματα, οὕτως εἰσὶ καὶ αὐτοὶ, ὅπου νομίζονται διὰ μεγάλοι καὶ ἰσχυροί, καὶ αὐτοὶ εἶναι ἀχαρμοὶ καὶ ταλαίπωροι.

Ἐνας, ὅπου κοιμᾶται, δὲν φοβᾶται τὰ ἄξια φόβου, ἀλλὰ τὰ μάταια καὶ ἀνύπαρκα. Ἐάν εἶναι λέγω τινας πλησίον του, ὅταν κοιμᾶται, νὰ τὸν φωνεῖται μετὰ τὴν σπάθην, δὲν τὸν φοβᾶται, ἀμὴ εἰάν βλέπη εἰς τὸ ὄραμά του, πῶς εὐρίσκειται εἰς κημὸν μέγαν καὶ κίνδυνον, φοβᾶται καὶ τρέμει ὡπερ τὸν βάθρακα. Οὕτως οἱ σαρκικοὶ καὶ φιλόκοσμοι φοβῶνται τὰς θλίψεις τῆς παρούσης ζωῆς, ὅπου ἄλλο δὲν εἶναι, εἰμὴ σκιαί καὶ φαντάσματα, καὶ τὰς ὀδυνηρὰς τιμωρίας τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως οὐδὲ ποσῶς συλλογιζονται, ὅπου ἔχουσι νὰ τοὺς βασανίζουσι πάντοτε. Ὡ τῆς ἀφροσύνης σου καὶ ἀναίσθησίας, ἀμαρτωλέ, πῶς δὲν γνωρίζεις, τὸ ὄφελός σου, ἀλλὰ προτιμᾷς νὰ ἔχῃς τὰ σαρκικὰ σου θελήματα μόνον μίαν ὥραν εἰς ταύτην τὴν παροικίαν σου, καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον νὰ ἔχῃς θλίψεις καὶ κολάσεις αἰώνια. Μίσησον, ἄφρων, τὰς σαρκικὰς ἀπολαύσεις, μὴ προτιμήσης τὸν δρόμον τῆς κατοικίας σου, ἀλλὰ γίνωσκε, ὅτι εἶσαι ξένος καὶ πάροικος εἰς ταυτην τὴν γῆν, καὶ περιπατεῖς σπεδαίως νὰ φθάσης εἰς τὴν ὄντως Μακαριότητα, καὶ ὅτι δὲν ἐδίωξε τὸν ἄνθρωπον ὁ Κύριος ἀπὸ τὸν Παράδεισον διὰ νὰ εἶναι εἰς τὸν Κόσμον, ὡς εἰς ἄλλον Παράδεισον, νὰ ἔχη χαρὰς καὶ ἀπέλαυσεις, ἀλλὰ νὰ κλαίῃ τὰς ἀμαρτίας του, καὶ νὰ κοπιᾷ ὡς ὄδοιπόρος, νὰ βασανίζεται, ἕως νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ φροντίζῃς εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον ἄχρηστα πράγματα, ἀλλὰ μόνον ὅσα εἶναι τῆς ψυχῆς σου ὠφέλιμα.

Καθὼς οἱ ταξιδᾶροι καὶ ἔμποροι, ὅπου ὑπάγουσι νὰ πραγματοποιήσουσι εἰς Χώραν μακρὰν, δὲν ἀγοράζουσι ὅταν ἐπιστρέψουσι εἰς τὴν πατρίδα τους βαρεῖα καὶ δυσβάστακτα πράγματα, ὅτι δὲν δύνονται νὰ τὰ βαστῶσι δρόμον πολὺν, διατὶ τοὺς δίδουσι πείραξιν, καὶ πολλάκις τὰ πέρουσι οἱ λησταί, καὶ τὰ χάνουσι ὀλίτελα, ἀλλὰ διαλέγουσι μικρὰ καὶ χρήσιμα, τουτέστι λίθους ἀκριβοὺς καὶ μαργαριτάρια, ὅπου κάμνουσι ὄγκον ὀλίγον, καὶ πολλὰ χρῆζουσι, οὕτω καμὲ καὶ σύ, ὦ ἀκροατῆ, ὅτι ξένος εἶσαι ἀπ' ἐδῶ, καὶ αὔριον ὑπάγεις εἰς τὴν πατρίδα σου, καὶ

πράγμα κανένα από ὅσα ἐξουσιάζεις δὲν εἶναι βεβητόν νὰ σηκόσης, νὰ βαστᾶς μὲ τοῦ λόγου σου, οὔτε στήτια, οὔτε χωράφια, ἢ ἀργύριον, ἢ χρυσίον, ἢ ἄλλο ὅμοιον διατι εἶναι βαρῆα πράγματα, τὸ ταξίδι μακρὺ, ὁ δρόμος πολὺς, οἱ κίνδυνοι ἀπειροί, καὶ ἀφίνεις τὰ ἐδῶ ἅπαντα. Μόνον εἰάν ἀκριβέως λίθους καὶ μαργαριτάρια χρήσιμα, τευτέστιν ἀγάπην, ἐλεημοσύνην, ταπεινώσιν, καὶ ἄλλας ττοιούτας ἀρετάς, αὐτάς ἠμπορεῖς νὰ βαστᾶς μὲ τοῦ λόγου σου, ὅτι τούτων οὐδεὶς δύναται νὰ σὲ ὑστερήσῃ. Διατί γῶν, ἀγνώστε, ν' ἀγοράζης πράγματα, ὅπου μένεν εἰς τὸν δρόμον καὶ χάνεις τα; Διατί νὰ φορτώνεσαι ἐδῶ πλοῦτον πρόσκαιρον, καὶ ἐκεῖ νὰ εἶσαι πτωχὸς καὶ πένης, ὅπου ἔχεις νὰ στίχης αἰώνια; Ἄνοιξεν, ἄφρων, τοὺς

ὀφθαλμούς σου, καὶ γνώρισεν τὸ συμφέρον σου. Ἐγειραι ἀπὸ τὸν ὕπνον τῆς ἀμαρτίας. Ξέσχισε τοὺς βρόχους τοῦ πονηροῦ, καὶ φύγη ἀπὸ τὴν ἀπάτην ὅπου σὲ ἔχει βεβηθισμένον. Πώλησόν σου ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα, ὅπου ἔχεις ἐδῶ εἰς τὴν ἐξορίαν, καὶ ἀγόρασον τὸν πολυτίμου μαργαρίτην, καὶ βαστα ἀρετάς, ἵνα ἀπέλθῃς εἰς τὴν Πατρίδα σου πλούσιος, νὰ ἀγάλλεσαι τιμημένος καὶ δοξαζόμενος μὲ τοὺς φίλους Ἀγγέλους καὶ συμπολίτας σου, νὰ ὑμνῆς μετ' αὐτῶν, καὶ νὰ συνδοξάζῃς, νὰ προσκυνᾷς τὴν Παναγίαν Τριάδα καὶ ἀδιαίρετον Μονάδα Πατέρα, Υἱόν, καὶ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν ἀτελευτήτων αἰώνων. Ἄμήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

Τ Η Σ Τ Ω Ν

Α Μ Α Ρ Τ Ω Λ Ω Ν

Σ Ω Τ Η Ρ Ι Α Σ

Μ Ε Ρ Ο Σ Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Ο Ν .

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Περὶ τοῦ χρέους ὅπερ ὀφείλομεν τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ.

Σοφώτατα καὶ μὲ πολλὴν γνῶσιν ἐμέρι-
σεν ὁ Προφητάναξ τὴν ἀκρότητα τῆς δι-
καιουσύνης ὅλης εἰς δύο μέρη, λέγων· Ἐκ-
κλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσον ἀγαθόν.
Ἐπεὶ οὖν ἐγράψαμεν ἱκανῶς διὰ τὸ ἐν μέ-
ρος, πρέπειν εἶναι νὰ σημειώσωμεν ὀλίγα
τινά καὶ διὰ τὸ δευτέρον.

Εἰς τοῦτο τὸ μέρος τῆς δικαιοσύνης,
κάμνει χρεία νὰ ὀδώσωμεν κατ' ἐνὸς τὸ ἴ-
δίον του, τουτέστι, τοῦ Ποιητοῦ καὶ Σωτῆ-
ρος ἡμῶν, τοῦ πλησίον, καὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας,
ὅτι ἡ τελειώσις ἐτούτου τοῦ ἔργου γινώσκει-
ται, νὰ ἔχη ὁ ἄνθρωπος εὐταξίαν τε καὶ
διακρίσιν πρὸς ταῦτα τὰ τρία πρόσωπα·
καὶ ὅταν γένη τοῦτο, δὲν λείπεται ἀπὸ τινὰ
ἀρετῆν, ἀλλὰ εἶναι εἰς ὅλα δίκαιος. Καὶ διὰ
νὰ καταλάβῃς καλλίτερα τὴν ὑπόθεσιν, σοῦ
γράφωμεν τρεῖς συγκρίσεις, καὶ ὁμοιώσεις,
μὲ τὰς ὁποῖαις νὰ γνωρίσῃς πῶς ἔχεις νὰ
περάξῃς, διὰ νὰ ἐβρῇς τὴν σωτηρίαν σου.
Μὲ τὰ τρία ταῦτα φυλάγεις τὴν δικαιοσύ-

νην τελείως, ἤγουν νὰ ἔχῃς πρὸς τὸν Θεὸν
καρδίαν Υἱοῦ, πρὸς τὸν πλησίον καρδίαν
Μητρὸς, καὶ πρὸς τοῦ λόγου σου καρδίαν
Κριτοῦ. Αὐτὰ εἶναι τὰ γ' μέρη, εἰς τὰ
ὁποῖα περιέχεται ἡ δικαιοσύνη πᾶσα, καὶ
σωτηρία μας, περὶ τῶν ὁποίων νὰ εἰπούμεν,
καὶ πρῶτον περὶ Θεοῦ, ὅπου εἶναι ἀναγ-
καϊότερον καὶ ὑψηλότερον μέρος τῆς δικαιο-
σύνης. Εἰς αὐτὸ χρειάζομεσθαι τὰς τρεῖς
Θεολογικὰς ἀρετὰς, πίστιν, ἐλπίδα, καὶ
ἀγάπην. Μὲ τὰ χρέη ὅπου διαλαμβάνουσιν
αὐταῖς ἡ ἀρεταῖς, ἱκανοποιεῖ, καὶ πληρῶ-
νει τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην ὁ ἄνθρωπος,
ἔχων πρὸς αὐτὸν τὴν εὐπειθῆ γνώμην καὶ
καρδίαν, ὅπου ἔχει ἕνας καλὸς υἱὸς καὶ
ἐνόρετος πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι μία
ἀπὸ τὰς ἀρχαιότεραις ἐνεργείαις τοῦ Πα-
ναγίου Πνεύματος εἶναι, νὰ μᾶς δώσῃ
τοιαύτην καρδίαν πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν.
Στοχάσου τοίνυν ἐμμελῶς, καὶ ἐρευνήσον,
ποταπὴν καρδίαν ἔχει ὁ γνωστὸς Υἱὸς πρὸς

τὸν Πατέρα αὐτοῦ, πόσῃ ἀγάπῃ τοῦ ἔχει, πόσον φόβον καὶ εὐλάβειαν, ποταπὴν ὑπακοὴν τοῦ κάμνει, πόσῃ πίστιν κέκτηται, καὶ ποταπὸν ζῆλον εἰς τὴν πατρῶαν τιμὴν, πῶς τοῦ δουλεύει χωρὶς πληρωμῆν, μὲ πόσον θάρρος τρέχει πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς χρείας του, μὲ πόσῃ ταπεινώσειν ὑπομένει τὰς ὕβρεις καὶ παιδεύειν, ὅπου τοῦ κάμνει, καὶ τὰ ἐπίλοιπα. Ἐχε γοῦν καὶ σὺ τοιαύτην καρδίαν πρὸς τὸν Θεόν, εἰάν θέλῃς νὰ πληρωθῇς αὐτὸ τὸ μέρος τῆς δικαιοσύνης ἀνελλιπῶς. Εἰς ἐτούτο χρειάζεσαι ὀκτὼ ἀρετάς, α. τὴν ἀγάπην, β. τὸν φόβον καὶ εὐλάβειαν, γ. τὸ θάρρος, δ. τὸν ζῆλον τῆς τιμῆς τοῦ Θεοῦ, ε. τὴν καθαρότητα τῆς γνώμης, καὶ τὰ ἔργα τῆς αὐτοῦ θεραπεΐας, ς. τὴν προσευχὴν νὰ τρέχῃς πρὸς αὐτὴν εἰς ὅλας τὰς χρείας σου, ζ. τὴν εὐχαριστίαν τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ, τὸ ὕστερον τὴν ὑπακοήν, νὰ ὁμογνωμῆς μὲ τὴν ἀγίαν αὐτοῦ καὶ σωτήριον Δέλτησιν.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην λοιπὸν, τὸ πρῶτον καὶ ἀρχαιότερον, ὅπου χρεωστοῦμεν νὰ κάμωμεν, εἶναι νὰ ἀγαποῦμεν αὐτὸν τὸν Κύριον, καθὼς μᾶς ἐπρόσταξε, μὲ ὅλην μας τὴν καρδίαν, μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν καὶ διάνοιαν, καὶ τὰς δυνάμεις ἀπάσας, εἰς τρόπον ὅπου εἶτι καὶ ἂν εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον, κατὰ τὸ ἴδιόν του, νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ σέβεται τοιοῦτον Δεσπότην ὁ νεὺς καὶ ἡ διάνοια νὰ τὸν μελετᾷ, ἡ Δέλησις νὰ τὸν ἀγαπᾷ, ἡ ὄρεξις, καὶ πᾶσαι αἱ ἐπιθυμίαι νὰ κλίνουσιν εἰς ὅσα τοῦ δίδουσι τιμὴν, καὶ αἱ δυνάμεις πάντων τῶν μελῶν καὶ αἰσθήσεων νὰ ἐργάζουσι ἔλον ἐκεῖνο, ὅπου προστᾷει αὐτῇ ἡ ἀγάπη, πρὸς τὴν ἐποῖαν μᾶς προσκαλοῦσι καὶ ἔλκουσιν ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ αἰτίαι τῆς ἀγάπης, ὅπῃ εὐρίσκονται εἰς πάντα τὰ κτίσματα, ὅτι ὅλα ταῦτα συνίστανται εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ εἰς ἄκρον βαθμὸν τελειότητος.

Τὸ Δεύτερον, ὅπου χρεωστοῦμεν, διὰ νὰ ἄρῶμεν τῷ Θεῷ, εἶναι ὁ φόβος, ὃχι δουλικός, ὅς τις γίνεται διὰ τὸν πόνον καὶ ὀδύνην τῆς τιμωρίας, ἀλλὰ φόβος φιλικός καὶ ἀγαπητικός διὰ νὰ μὴ λυπήσωμεν τοιοῦτον Πατέρα εὐσπλαγχνον Κύριον, ὅτι

τοιοῦτον φόβον ἔχουσι τὰ καλά τέκνα, καὶ ἐγκρατεῦνται ἀπὸ ἄπρεπα πράγματα, διὰ νὰ μὴ λυπήσουσι τὸν Πατέρα τῆς. Τοιοῦτον φόβον ἔχει ὁμοίως ἡ ἐνάρετις καὶ εὐγενὴς γυνή, ἣτις ἐπιμελᾶται καὶ φυλάσσεται μετὰ πολλῆς προσοχῆς εἰς ὅλας τὰς πράξεις, καὶ ὑπηρεσίας αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ γένη οὐδεμίαν ἀταξίαν καὶ ζημίαν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, καὶ σκανδαλίση τὸν ἄνδρα τῆς. Οὗτος ὁ ἅγιος φόβος, ὃς τις εἶναι ἐξαιρετός δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, αὐξάνει εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ θοεῖται, ὅταν συλλογιζώμεσθαι αὐτὰ τὰ δ. πραγματά, ἦγουν τὸ ὕψος τῆς θείας μεγαλειότητος, τὸ βάθος τῶν κριμάτων αὐτοῦ, τὴν δικαιοσύνην ἐκείνου, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτημάτων ἡμῶν. Αὐτὰ πρέπει νὰ μελετοῦμεν εἰς τὴν καρδίαν διηνεκῶς, ὅτι ὁ λογισμὸς οὗτος διαφυλάττει εἰς τὴν ψυχὴν μας αὐτὴν τὴν ἀγίαν ἀγάπην, καὶ δίδωκε ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀμαρτίαν, καὶ μάλιστα, ὅταν εἴμεσθαι εἰς τὴν Ἱερὰν Λειτουργίαν, κάμνει νὰ στέκωμεν μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν, νὰ μὴ συντυχένωμεν, οὐκ νὰ στρέψωμεν τοὺς ὀφθαλμούς ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καθὼς τινὲς ἀπαιδευτοὶ κάμνουσιν, ἀλλὰ νὰ προσέχωμεν μὲ φόβον πολὺν καὶ εὐλάβειαν πρὸς τὴν Βασιλικὴν ἐκείνην μεγαλειότητα τοῦ Θεοῦ τῶν ἀπάντων, ἣς τις θύεται ὑπὸ τοῦ Ἱερέως μὲ θαυμαστὸν τρόπον καὶ ἀκατάληπτον. Ἀλλὰ περὶ τοῦτου, ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινωνίαν, θέλομεν γράφει σαφέστερον. Ἡ τρίτη ἀρετὴ εἶναι τὸ θάρρος, ἦγουν καθὼς ἕνας Υἱὸς εἰς ὅλας τὰς θλίψεις καὶ χρείας, ὅπου τοῦ ἔλθουσιν, εἰάν ἔχη πλοῦσιον τοῦ πατέρα καὶ μέγαν ἄρχοντα, εἶναι βίβλιος ὅτι δὲν τοῦ θέλει λείπει ἡ βοήθεια τῆς πατρῴας κηδεμονίας· οὕτω καὶ πᾶς ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχη εἰς τοῦτο τὸ μέρος τοιαύτην καρδίαν πρὸς τὸν Θεόν, ἰξερῶντας ὅτι ἔχει διὰ Πατέρα ἐκεῖνον, ὅπου ὀρεῖται ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ κυβερνᾷ τὸ Βασιλεῖον τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, καὶ τὸ διακρατεῖ μὲ τὴν παντοδύναμον αὐτοῦ σοφίαν καὶ κυριότητα, καὶ οὕτω δὲν θλίβεται εἰς ὅσα ἐναντία τοῦ ἔλθουσι, ἀλλὰ στρέφεται πρὸς αὐτὸν μὲ θάρρος, ἐλπίζοντας εἰς

τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ, νὰ τὸν εὐγάλη ἀπὸ τὰ λυπηρὰ διὰ ὄφελός του, καὶ διὰ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὰ χρηστότερα. Ὅτι, εἰάν ὁ Υἱὸς ἔχη τόσον θάρρος πρὸς τὸν Πατέρα του, καὶ μετ' αὐτὸ κοιμᾶται ἀμέριμνος, πῶσω μᾶλλον πρέπει νὰ ἐλπίζῃς εἰς εἰς ἐκεῖνον, ὅπου εἶναι Πατὴρ πάντων τῶν γεννητόρων, καὶ πλουσιώτερος πάντων τῶν πλουσίων; Ἐάν δὲ εἶπῃς, ὅτι ἡ ἔλιγῃ σου δουλεύσεις καὶ ἀρετῇ, ὅπου ἔδειξες πρὸς τὸν Δεσπότην αὐτόν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν σου, σὲ κάμνει καὶ δειλιᾷς, ἡ ἰατρεία τούτου εἶναι, νὰ μὴ στοχαζέσαι τότε τὰς ἀμαρτίας σου, ἀλλὰ τὴν ἀπειρον εὐσπλαγχνίαν τούτου τοῦ ἐπουρανίου Πατρὸς, ὃς τις ἔταξε τὴν βοήθειάν του ἐκείνων, ὅπου ἐπικαλέσουςι πρὸ πανάγιου αὐτοῦ ἔνομα με ταπεινώσιν, καὶ καταφύγουσιν ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ. Ἐπειδὴ καὶ εἶδαμεν τινὰς ὅπου εἶχασιν ἔχθραν ἀλλήλους τους, καὶ ὑποδέχθησαν τοὺς ἐχθρούς τους εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κινδύνου εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, καὶ ἐφύλαξαν αὐτούς, καὶ τοὺς ἐβοήθησαν, ὡσπερ νὰ ἦσαν φίλοι πιστότατοι. Καὶ εἰάν οἱ ἄνθρωποι ἔχουν τόσην ἀνεξικακίαν καὶ ἀγαθότητα, πῶσῃ νομίζεις νὰ ἔχη ὁ Ἐπουρανιὸς σου Πατὴρ, ὅπου σοῦ ἔκαμε τοσαύτας ὑπερβολάς; Ἐχε γοῦν εἰς ἐκεῖνον τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα σου, καὶ αὐτὸς σοῦ στέλλει βοήθειαν. Ἡ δ' ἀρετὴ εἶναι ὁ ζῆλος τῆς τιμῆς τοῦ Θεοῦ, τουτέστι, νὰ εἶναι ὁ πόθος σου ὅλος καὶ ἔννοια, νὰ δεξάζεται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀξιάνη ἡ πρὸς αὐτὸν εὐχαριστία, καὶ νὰ γίνεταί τὸ δειλμάτου, ὡς ἐν σύμφωνῃ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὁ σφοδρότερός σου πόνος, καὶ ἡ τρανήτερη θλίψις νὰ εἶναι, ὅταν ἰδῇς πῶς τοῦτο δὲν γίνεταί. Τοιαύτην καρδίαν καὶ ζῆλον εἶχασιν οἱ Ἄγιοι ἅπαντες, περὶ τῶν ὁποίων ἰσχυρῶς ταῦτα. Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με, καὶ οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. Καὶ πάλιν. Ὁ ζῆλος τῆς δόξης σου, Κύριε, ἀδυναμίσει, καὶ ἐγέραςε τὰ σάρκας μου. Διατί ἦτον τοσαύτη ἡ θλίψις, ὅπου ἐλάμβανον διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον, ὅπου εὐγενεὺς ὁ πόνος τῆς ψυχῆς εἰς τὸ πρόσωπον, κα' ἔδιδε σημεῖον εἰς ὅλον

τὸν ἔξω ἄνθρωπον. Ἡ πέμπτη εἶναι ἡ εὐθύτης τῆς γνώμης καὶ καθαρότης, ἡγοῦν εἰς τὰς πράξεις ὅλας καὶ ἐργασίας μας, νὰ μὴ ζητούμεν κανένα ὄφελος αἰώνιον, οὔτε πρόσκαιρον, οὔτε νὰ προτιμοῦμεν τοῦ λόγου μας, ἀλλὰ μόνον τὴν δόξαν, τὴν εὐδοκίαν, καὶ ὑπακοὴν τοῦ Δεσπότη μας. Τοῦτο πρέπει νὰ ἐρευνῶμεν, καὶ νὰ προτιμοῦμεν εἰς τὰς ἐργασίας ἡμῶν πάντοτε, ἔχοντες ζῆλον εἰς αὐτὸν ἀνυπέβλητον, φοβούμενοι μήπως καὶ κυττάξουν οἱ ὀφθαλμοὶ μας εἰς ἄλλο τίποτα, παρὲξ τὸν Θεὸν καὶ Σωτῆρά μας. Εἶναι πολλοὶ πλούσιοι ἀπὸ καλὰ ἔργα, οἱ τινες θάρρῳ, ὅταν ἐξεταχθοῦσιν εἰς τὸ Θεῖον Κριτήριον, νὰ εὐρεθῶσιν χωρὶς αὐτῆς τῆς γνώμης τὴν εὐθύτητα, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ὀφθαλμὸς, ὅπου λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ὅτι εἰάν εἶναι καθαρὸς, κάμνει ὅλον τὸ σῶμα φωτεινόν, καὶ εἰάν εἶναι πονηρὸς, τὸ κάμνει σκοτεινόν καὶ ἄχρηστον. Εὐρίσκονται τινὲς εἰς ὀφφίκιον καὶ ἀξίωμα, ἐκκλησιαστικοὶ τε καὶ κοσμικοὶ, οἱ τινες βλέποντες, ὅτι οἱ ἐνάρετοι ἀξιώνονται μεγάλων τιμῶν, πολιτεύονται θειάρεστα, πλύνοντες τὰς χεῖράς τους ἀπὸ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, διὰ νὰ μὴ μολύνουσι τὴν τιμὴν τους, ἀλλὰ τοῦτο κάμνουσι, διὰ νὰ τοὺς εὐλαβῆται ὁ Κόσμος, καὶ νὰ τοὺς ἀγαποῦσιν οἱ Ἀρχαγγοὶ τους, νὰ τοὺς δίδουν ἀξιώματα μεγαλύτερα, τόσον ὅπου αὐταὶ αἱ πράξεις καὶ ἐργασίαι δὲν κινεῦνται ἀπὸ ἀγάπην ἢ ζῆλον πρὸς Θεόν, οὔτε ἔχουσι τὴν ὑπακοὴν καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ διὰ τέλος, ἀλλὰ μόνον τὴν οἰκίαν δόξαν καὶ ὄφελος. Ὅς τις οὖν τὰ τοιαῦτα μετέσχεται, εἰ καὶ φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἐνάρετος, ὅμως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅλος καπνὸς καὶ σκιά δικαιοσύνης αἱ πράξεις του· ὅτι ἀπὸ τὰς ἠθικῶν ἀρετῶν χωρὶς τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης καὶ φόδου Θεοῦ, εἶχασιν πολλοὶ τινὲς τῶν Ἑλλήνων, ὡσπερ ὁ Πλάτων, ὁ Ἰσοκράτης, καὶ ἕτεροι· ἀλλ' ὅμως οὐδὲν ὠφελήθησαν· ὅτι δὲν ἦτον εὐπροσδεκτος Θεῷ ἡ σοφία, οὔτε ἡ εὐγένεια, ἢ τὸ ὕψος τῆς γνώσεως, οὔτε ἡ ἠθικῶν ἀρεταῖς, οὔτε αἱ θλίψεις τοῦ σώματος, εἰάν θυσιάζῃς καὶ τὰ ἴδια τέκνα, εἰ μὴ μόνον τοῦτο τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης πεμπομένου ἄνωθεν,

καί εἴτι γεννᾶται ἀπὸ ταύτην τὴν ῥίζαν, καί ἐκπορεύεται. Τὸ γὰρ καλὸν οὐκ ἔστι καλόν, ἐὰν μὴ καλῶς γένηται· ὅτι τὰ μικρὰ καὶ ποταπὰ ἔργα μὲ ὑψηλὴν καὶ ἀγαθὴν γνώμην εἶναι ὑψηλάτε καὶ ἀξία, καὶ πάλιν τὰ μεγάλα ἔργα καὶ ὑψηλά μὲ εὐτελῆ γνώμην εἶναι ἀνάξια, διατι δὲν ἐπιβλέπει τόσον ὁ Κύριος εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἔργου, ὅσον εἰς τὴν γνώμην τῆς ψυχῆς, ἥτις κινᾶται ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐθύτητος. Ἡ ἕκτη ἀρετὴ εἶναι ἡ Προσευχὴ, διὰ τῆς ὁποίας προστρέχομεν τὸν καιρὸν τῆς ἀνάγκης πρὸς τὸν Πατέρα μας, καθὼς ποιοῦσι τὰ μικρὰ βρέφη, ὅπου διὰ καθὲ ὀλίγον φόβον τρέχουν εἰς τὴν μητέρα τους, καὶ οὕτω μὲ τὴν προσευχὴν ἐνθυμούμεσθε πάντοτε τοῦ Πατρὸς μας, καὶ πλησιάζομεν εἰς αὐτόν. Ὑπαγε παρεμπρὸς εἰς τὸ περὶ προσευχῆς Κεφ. νὰ ἰδῆς μὲ πόσῃν εὐλάβειαν πρέπει νὰ γίνεταὶ αὐτὴ ἡ Ἀγγελολομίμπος ἐργασία. Ἡ ζ'. ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ἐπίγνωσις καὶ εὐχαριστία τῶν πατρικῶν ἐνεργειῶν, τὸ ὁποῖον εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μεγάλα χρεῖα πρὸς τὸν Θεόν, καθὼς εἰς τὸ περὶ Ἀγνωμοσύνης Κεφ. γέγραπται. Ἡ ὀγδόη καὶ τελευταία ἀρετὴ ἐστὶν ἡ ὑπακοή, εἰς τὴν ὁποῖαν τελεῖται ἡ δικαιοσύνη πᾶσα, τὴν ὁποῖαν δὲν ἀφήσαμεν ὕστερον, ὡς μικροτέραν τῶν ἄλλων, ἀλλ' ὥσπερ σφοδραγίδα καὶ τέλος πᾶσῶν τῶν ἀρετῶν, καὶ πρέπει νὰ ἔχῃς ὀλοτέλα νενεκρωμένον τὸ δέλημά σου, νὰ μὴν εὐρίσκειται εἰς ἕσένα καθόλου ἐναντίωσις τοῦ Θεοῦ δελήματος. Εἰς τὴν ὑπακοὴν ταύτην εἰσὶ βαθμοὶ τρεῖς. Α'. νὰ ὑπακούῃς εἰς πάσας τὰς ἐντολάς καὶ φωτισμοὺς τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ προτιμᾷς νὰ πάθῃς ὅλα τοῦ Κόσμου τὰ κολαστήρια, πᾶρεξ νὰ τελήσῃς ἁμαρτίαν θανάσιμον, νὰ παρέβῃς τὸ Θεῖον πρόσταγμα. Οἱ β'. βαθμοὶ εἶναι, νὰ ὁμογνωμῆς εἰς τὸ δέλημα τοῦ Κυρίου, νὰ τοῦ εὐχαριστῆς εἰς τὰ καλά καὶ θλιβερά ὅπου ἔλθουσι, φρονῶν, ὅτι χωρὶς τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ βουλῆματος δὲν σοῦ ἔρχεται τίποτε καλόν, ἢ κακόν· καὶ οὕτω νὰ τὸν δεξιάξῃς εἰς τὴν τιμὴν καὶ ἀτιμίαν, εἰς τὴν ὑγίαν σου καὶ ἀσθένειαν, εἰς τὴν ζωὴν τε καὶ θάνατον, κλίνωντας πάντα τὴν κεφαλὴν, καὶ εὐχα-

ριστώντας, τόσον εἰς τὰς θλίψεις, ὥσπερ ἀπολαύσεις, ὅπου σοῦ στείλει, μὴ κυττάζωντας τὴν παιδεύειν τῆς σαρκός, ἀλλὰ τὴν στοργὴν καὶ τὸ φίλτρον, ὅπου σοῦ εἶχει· ἐπειδὴ μὲ ὄσῃν ἀγάπην κολακεύει τὸν υἱὸν ὁ πατήρ, μὲ τόσῃν πάλιν τὸν παιδεύει, ὅταν τοῦ πρέπη. Εἰς τὴν ὑπομονὴν ταύτην τῶν θλίψεων βάνουσι γ'. βαθμοὺς οἱ διδάσκαλοι. α'. νὰ ταῖς ὑπομένῃς καρτερικῶς. β'. νὰ ταῖς ἐπιθυμᾷς δι' ἀγάπην Θεοῦ· καὶ γ'. νὰ χαίρῃσαι εἰς αὐτάς. Ὁ α'. βαθμὸς ἐγνωρίσθη εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Γῶβ σαφίστατα· ὁ β'. εἰς τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπου εἶχασιν τινὲς Μάστυρες, καὶ ἐδιψοῦσαν νὰ λάθωσι καὶ ἕτερα κολαστήρια· ὁ δὲ γ'. εἰς τὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν, ὅπου εἶχασιν οἱ Ἀπόστολοι, πῶς ἠξιώθησαν νὰ πάθωσι διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου· καὶ μάλιστα ὁ οὐράνιος Παῦλος, τὸ σκευὸς τῆς ἐκλογῆς, ὅς τις ἐδοξάζετο εἰς τὰς θλίψεις του, ἐχαίρετο εἰς τὰς ἀτιμίας καὶ διωγμοὺς, εἰς τοὺς ὁποῖους εὐφραίνετο, καθὼς εἰς διαφοροὺς τόπους τῶν Ἐπιστολῶν αὐτοῦ φαίνεται. Οὗτος εἶναι ὁ ὑψηλότερος βαθμὸς τῆς ἀγάπης, καὶ τελειότητος, εἰς τὸν ὁποῖον ὀλίγοι φθάνουσι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἴμεσθεν ὅλοι χριῶστα· νὰ ἔχωμεν αὐτὸν τὸν γ'. βαθμὸν, οὔτε τὸν β'. ἀλλ' ἄρα μόνον τὸν α'. ἤγουν νὰ ὑπομεινωμεν τὰς θλίψεις μὲ γνώμην εὐχάριστον, καὶ ὅς τις δὲν ἔχει ἐτούτου τὸν πρῶτον, δὲν σώνεται. Ὁ γ'. βαθμὸς τῆς ὑπακοῆς καὶ ἔσχατος εἶναι, νὰ ὑπακούῃς τῶν Προστώτων, οἱ τινες εἰσὶν ἐπίτροποι καὶ δούλοι τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλον ἐκείνο, ὅπου προστάξουσιν, ἐνθυμούμενος τὰ Δεσποτικά λόγια. «Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ». Εἰς ταύτην τὴν ὑπακοὴν ὁμοίως εὐρίσκονται τρεῖς βαθμοὶ· ὁ πρῶτος νὰ ὑπακούῃς μὲ τὴν ἔξωθεν ἐργασίαν μόνον, χωρὶς νὰ στερῆς ἢ δέλτησις καὶ ὁ λογισμὸς σου. Ὁ β'. εἶναι· νὰ ὑπακούῃς μὲ τὸ ἔργον καὶ μὲ τὴν δέλτησιν. Ὁ γ'. μὲ τὴν δέλτησιν καὶ τὸν λογισμὸν, καὶ οὗτος εἶναι ὁ ἐκλεκτότερος βαθμὸς τῆς ὑπακοῆς, ὅς τις ἔχει πολλὴν ταπεινώσιν καὶ διάκρισιν. Ἐὰν οὖν ἔχῃς αὐτάς τὰς ἑκτὼ ἀρετάς, ἐπλήρωεις αὐτὸ τὸ πρῶτον καὶ ἀκρότατον μέρος

τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἀπόδωσις τὸ χρέος τῷ εὐεργέτῃ καὶ Σωτῆρί σου. Ἄλλα πρὸ τοῦ νὰ δώσωμεν τέλος, γράφομεν τινὰς ἐρμηνείας ἀναγκαίας καὶ ὠφελίμους, διὰ νὰ γνωρίσῃς ποῖαι ἀρεταὶ εἰσὶ τιμιώτεραι τῶν ἄλλων καὶ προτιμότεραι, νὰ μὴ λαυθασθῆς. Ἰξευρε γοῦν, ὅτι πᾶσαι αἱ ἀρεταὶ εἰς δύο τάξεις μερίζονται· καὶ ἄλλαι μὲν εἰσὶν ἔσωθεν τοῦ ἀνθρώπου πνευματικαῖς καὶ ἀόραταις, ἄλλαι δὲ ἔξωθεν ὁραταῖς, ὅπου φαίνονται. Εἰς τὴν πρώτην τάξιν βάνομεν τὰς Θεολογικὰς ἀρετάς, καὶ ὅσας ἄλλας ἐγράψαμεν ἄνωθεν (καὶ ἐξόχως τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ πᾶσῶν τῶν ἀρετῶν ἡ Βασίλισσα) καὶ ἑτέρας ὁμοίας αὐτῶν, τουτέστι ταπεινώσιν, σωφροσύνην, ὑπομενήν, διακρίσιν, εὐλάβειαν, πτωχείαν πνεύματος, καταφρόνησιν τοῦ κόσμου, ἀπάρνησιν τοῦ ἰδίου θελήματος, ἀγάπην Σταυροῦ, καὶ ἄλλας τοιαύτας, τὰς ὁποίας κράζομεν πνευματικὰς ἀρετάς, καὶ ἔσωθεν, διὰ τὴν εὐρίσκονται εἰς τὴν ψυχὴν κυριώτεραι. Ἄλλαις ἀρεταῖς εἶναι, ὅπου γίνονται φανερώτερα, ἦγον, ἡ νηστεία, ἡ ἀγρυπνία, ἡ ἀνάγνωσις, ἡ προσευχὴ, ἡ ψαλμωδία, καὶ ἄλλαις ὁμοίαις· αἱ ὁποῖαι καλὰ καὶ νὰ γίνωνται· καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴν, ὅμως αἱ πράξεις αὐτῶν καὶ ἐργασίαι· εἶναι φανερώτεραι τῶν ἔσωθεν ἀρετῶν, ὅπου δὲν ἠμπορεῖς τις νὰ ταῖς ἰδῆ, τουτέστι τὴν ἐλπίδα, πίστιν, ἀγάπην, καὶ τὰ ἐξῆς. Πᾶσαι αἱ ἀρεταὶ αὐταὶ εἰσὶ λίαν ψυχωφελῆς καὶ ἀναγκαῖαι εἰς σωτηρίαν, ἀμὴν αἱ πρώται· περισσότερον, ὅτι (καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος τῇ Σαμαρείτιδι) Πνεῦμα ὁ Θεὸς, καὶ τοὺς προσκυνῶντας ἐν πνεύματι· καὶ ἀληθεῖα δεῖ προσκυνεῖν. Τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Ἀπόστολος πρὸς Τιμόθεον. Φύλαξε τὴν εὐσέβειαν, ὅτι ἡ τοῦ σώματος πράξις εἰς ὀλίγα εἶναι ὠφελίμος· ἀμὴν ἡ εὐσέβεια χρήζει· διὰ ὅλα, ἐπειδὴ καὶ αὐτῆς τάσσονται τὰ ἀγαθὰ τῆς παρουσίας ζωῆς καὶ τῆς ἄλλης. Διὰ τὴν εὐσέβειαν γροικᾶται τὸ σέβας τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἔλεος πρὸς τὸν πλησίον· διὰ τὴν σωματικὴν ἐργασίαν, ἡ ἐγκράτεια καὶ πᾶσα σκληρογυγία· ὅμως εἰάν ἐπαινοῦμεν τὰς ἔσωθεν τοῦ πνεύματος ἀρετάς, δὲν καταφρονοῦμεν τὰς ἔξω πάλιν ὀλοτέλα, ὅτι διὰ μέσου τῶν

μικρῶν αὐτῶν ἀποκτᾶς καὶ φυλάγεις ταῖς μεγαλήτεραις. Ἡ γὰρ ἡσυχία καὶ ἀναχώρησις σὲ λυτρώνει ἀπὸ τρεῖς ἀμαρτίας, ἦγον τῆς ὀράσεως, τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς συντυχίας· καὶ μὴ τὴν σιωπὴν βοηθᾶσαι πολλά, καὶ φυλάγεις εὐλάβειαν, καὶ λυτροῦσαι διαφορῶν ἀμαρτημάτων, ὅπου γεννοῦνται ἐκ τῆς πολυλογίας. Ἡ νηστεία πάλιν ἀδυναμίζει τὸ σῶμα, ὑψώνει τὸ πνεῦμα, καὶ ἐτοιμάζει· μας πρὸς ἀνάγνωσιν, μελέτην, καὶ προσευχὴν, καὶ ἀφίνομεν τὰς ἀργολογίας, εὐλαρίας, καὶ λοιδορήματα, ὅπου διηγουμέσθην ὅταν χορτάσωμεν, καὶ διδόμεσθην εἰς τὴν ψαλμωδίαν καὶ προσευχὴν, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀκλουθίαν· αἱ ὁποῖαι πράξεις μᾶς παρακινεοῦν πρὸς εὐσέβειαν, καὶ φωτίζουν· τὸν νοῦν, καὶ φινόμεσθην πρὸς τὰ πνευματικὰ καὶ θεῖα θερμότεροι. Ὅς τις οὖν ποθεῖ νὰ ἀξιωθῆ τῆς χάριτος αὐτῆς, κίμνει χρεῖα νὰ περιπατῆ μὲ ἐπιμελείαν πολλὴν καὶ φύλαξιν τῶν αἰσθησῶν, καὶ νὰ εἶναι· συγκεραστὸς καὶ μέτοικος εἰς τὴν ζωοτροφίαν, εἰς τὰ λόγια καὶ τὰ κινήματα, νὰ ἀγαπᾶ τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἡσυχίαν, νὰ ζητοῖσθαι μετ' εὐλαρείας τὴν Ἀκλουθίαν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου συνεργεῖσθαι εἰς ταύτην τὴν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν. Ἀπὸ τοῦτο ὅλου ἠμπορεῖς νὰ καταλάβῃς τὴν διαφορὰν τῶν ἄνωθεν ἀρετῶν, ὅτι αἱ ἔσωθεν εἰσὶ τὸ τέλος ὅπου ποθεῖς, αἱ δὲ ἔξωθεν τὸ μέσον διὰ νὰ ἀποκτήσῃς τὰς ἔσωθεν. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δευτέρα εἶναι ἡ Θεραπεία. Αἱ μὲν ὡς πνεῦμα, αἱ δὲ ὡς σῶμα, τὸ ὁποῖον εἰάν εἶναι καὶ μικρότερον τοῦ πνεύματος, ὅμως ἀρχαῖον μέρος τοῦ συνθέτου ὑπάρχει, καὶ τὸ χρεῖάζεται ἡ ψυχὴ διὰ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ. Μετὴν ἄνωθεν ἐρμηνείαν, ἀδελφέ μου, λυτρῶνεσαι ἀπὸ δύο ἔσχατα καὶ μεγάλα ἐγκλήματα, ὅπου ἐπολιτεύθησαν εἰς τὸν κόσμον, ἦγον, τὸ ἕνα παλαιῶν τῶν Φαρισαίων, καὶ τὸ ἄλλο νεώτερον τῶν Λουτέρων· ὅτι οἱ μὲν Φαρισαῖοι, ὡς σαρκικοὶ καὶ ὑπερήφανοι δὲν ἐψηροῦσαν ποσῶς τὴν δικαιοσύνην, ἦτις εἰς τὰς πνευματικὰς περιέχεται, καὶ οὕτως ἔμεινον μὴ τὴν σκιάν τῆς ἀρετῆς, μόνον φαινόμενοι ἀγαθοὶ εἰς τὰ ἔξωθεν, ὅντας βδελυκτοὶ εἰς

τά ἴσωθεν. Οἱ Λούτεροι δὲ πάλιν ἀκούοντες ταύτην τὴν πλάνην τῶν Φαρισαίων, διὰ νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ ἕνα ἴσχατον, ἔπασον εἰς ἄλλο τρανήτερον, τουτέστι νὰ καταφρονουῖσιν ὅλως δὲ ὅλου τὰς ἔξωθεν ἀρετάς. Ἀμὴ ἡ ἀληθῆς διδασκαλία φεύγει αὐτὰ τὰ δύο ἄκρα, καὶ ζητᾷ τὴν ἐν μέσῳ ἀληθειαν, καὶ ἀποδίδουσα τὴν πρέπουσαν τιμὴν εἰς ταῖς ἴσῳ ἀρεταῖς, εὐλαβεῖται ἰκανῶς καὶ τὰς ἔξωθεν, ἐπειδὴ καὶ αἱ δύο τάξεις αὐταῖς εἰσὶν ἀναγκαῖαι εἰς τοῦτο καὶ χρειάζομεναι. Γίνωσκε γοῦν, ὅτι εἶναι δύο τρόποι δικαιοσύνης, μία ἀληθῆς, καὶ ἕτερα ψεύτικη. Ἀληθῆς εἶναι αὕτη, ἣτις περιλαμβάνει τὰ ἔξω πράγματα, ὅπου εἶναι εἰς τὴν τελείωσιν αὐτῆς ἀναγκαῖα καὶ χρειάζομενα. Πεύτικη δὲ αὕτη, ὅπου ἔχει μερικὰ ἀπὸ τὰ ἔξω χωρὶς τὰ ἴσωθεν, ἣτις εἶναι χωρὶς ἀγάπης Θεοῦ, χωρὶς φόβου καὶ ταπεινώσεως, χωρὶς εὐλαβείας, καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν, καθὼς ἦτον ἐκείνη τῶν Φαρισαίων, τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἠλεγχεν, ὄνειδιζων αὐτοὺς ὡς ὑποκριτάς, ὅτι ἀποδεκατοῦσαν τὸ ἄνηθον καὶ ἠδύσμον, καὶ τὰ ἀκριβὰ καὶ μεγάλα πράγματα, ὅπου ὀρίζει ὁ νόμος, δὲν ἐψηφούσαν, ἦγον τὴν κρίσιν, τὸ ἔλωσ καὶ τὴν ἀληθειαν. Καὶ πάλιν ἀλλαχόθεν τοὺς λέγει, πῶς ἦσαν ἐπιμελεῖς νὰ πλύνουσιν τὰ ποτήρια, καὶ τὰς χεῖράς τους, αἱ δὲ καρδίαι αὐτῶν ἦσαν γεμάταις πονηρίας καὶ ἀρπαγῆς, καὶ ὅτι ἦσαν τάφοι κεκοσμημένοι ἔξωθεν, καὶ ἴσωθεν γεμάτοι κόκκαλα. Αὕτη εἶναι ἡ δικαιοσύνη, ὅπου ἐλέγχει πολλάκις εἰς τὴν Σείαν Γραφὴν ὁ Κύριος, λέγων: Οὗτος ὁ λόγος μὲ τιμᾷ μόνον μὲ τὰ χεῖλη, ἀμὴ ἡ καρδία τους ἀπέχει μακρὰν ἀπὸ λόγου μου. Εἰς μάτην μὲ σέβονται, φυλάγοντες τὰς διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἔχι τὸν νόμον, ὅπου τοὺς ἔδωσα. Καὶ πάλιν εἰς τὸ α'. Κεφάλαιον τοῦ Ἡσαίου λέγει: Τίμοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ἡμῶν; Πλήρης εἰμὶ ὀλοκαυτωμάτων. Θυμίαμα βδέλυμά μοι ἐστὶ. Τὰς νεμενίας ὑμῶν μισᾷ ἡ ψυχὴ μου· καὶ τὰ ἐξῆς. Ἦγουν, τί τὸ πλῆθος τῶν θυσιῶν σας; Ἐχόρτασα τὰ ὀλοκαυτωματα τῶν ζώων, καὶ μὴ μοῦ προσφέρετε πλῆν θυσιῶν ἀκαιρῶν. Τὸ θυ-

μίαμά σας συγγένομαι. Τὰς συναξίεις, τὰς ἐορτάς, καὶ ἀρχιμηνίας σας μισᾷ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἕτερα ὅμοια εὐρίσκεις εἰς τὴν παλαιὰν Γραφὴν, μὲ τὰ ὅποια φαίνεται τάχα πῶς ἀποψηφίζει, καὶ ἀποστρέφεται ὁ Θεὸς ὅσα ἐπρόσταξε νὰ τελουῖνται ἀπαρασάλευτα, μάλιστα ὅπου αὐτὰ εἶναι πράξεις τῆς εὐσεβείας, καὶ ἐγγίζει εἰς τὴν Σείαν τιμὴν τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος μὲ τὴν προσκύνησιν καὶ λατρείαν, ὅπου τοῦ γίνεται δὲ αὐτῶν. Ἄκουσον, ἄνθρωπε, δὲν κατακρίνει ὁ Κύριος τὰς πράξεις αὐτὰς εἰς τὴν φύσιν τους, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅπου κάμνουν μόνον αὐτάς, καὶ τὴν δικαιοσύνην δὲν ψηφούσιν, οὔτε τὸν φόβον του, καθὼς παρεμπρὸς τὸ ξεκαθαρίζει, λέγων· Πλυθῆτε, καὶ καθαρῶσθε. Εὐγάλετε τὴν πενηρίαν τῶν ψυχῶν σας ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου. Μὴ ἐργάζεσθε πονηρὰ ἀλλὰ μάθετε νὰ ἀγαθοποιῆτε, καὶ τότε Σέλω συγχωρήσει τὰς ἀμαρτίας σας. Καὶ πάλιν εἰς ἄλλον τόπον λέγει· Ὅστις μοῦ θυσιάσῃ ἕνα βόδιον, ἢ ἕτερον ζῶον, τὸ ἔχω ὡσπερ νὰ ἐφόρευεν ἄνθρωπον, ἢ νὰ μοῦ ἔφερειν ἄμικρον τῶν χοίρων, καὶ ὅς τις προσφέρῃ θυμίαμα, ὡσὰν νὰ εὐλόγη ἕνα εἶδωλον. Ὡ Θεὲ μου, διατί βδελύττεσαι τοσοῦτον αὐτὰ τὰ ἔργα ὅπου ἐπρόσταξες νὰ τελουῖνται; Εὐθύς δίδει τὴν αἰτίαν ἐτούτου, λέγων· Αὐτὰ ἐπροτίμησαν εἰς τὰς ὁδοὺς τους, νὰ μοῦ εὐαρεστήσουσι μετ' αὐτὰ, ἀμὴ τὰς πονηρίας αὐτῶν δὲν ἀφήκασιν, καὶ εἰς τὰ βδελύγματα τούς ἐχαίροντο. Καὶ εἰάν δὲν πιστεύης, ἰδέτο σαφέστατα εἰς τὴν προσηχὴν τοῦ μεγαλαύχου καὶ ἄφρονος Φαρισαίου, ὁ ὁποῖος ἔλεγεν οὕτως: Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὅτι δὲν εἶμαι ὡσπερ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, οἱ τινες εἰσὶν ἀρπαγῆς, ἀδικοί, οὔτε ὡς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δύο φοραῖς τὴν Ἑβδομάδα, δίδω ἐλεημοσύνην ἀπὸ ὅσα ἔχω τὸ δίκαιον. Βλέπεις ἔδω τὰ τρία κακὰ, ὅπου εἴπαμεν; τὴν ἐπαρσιν, οὐκ εἰμὴ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, τὴν καταφρόνησιν τῶν ἄλλων, οὔτε ὡς οὗτος ὁ τελώνης, καὶ τὴν ψευδῆ ἀσφάλειαν, ὅπου ἐνομιζέτο δίκαιος, καὶ εὐχαρίστα δὲ αὐτὸ τῷ Κυρίῳ; Οὗτος εἶναι ἕνας κίνδυνος τόσον μέγας καὶ ἐπιζήμιος, ὅπου

ἵναί καλλίον ἀναμφιβόλως νὰ εἶναι τινὰς ἱμαρτωλὸς καὶ κακὸς ἄνθρωπος, νὰ ὁμολογᾷ τὴν κακίαν του, πᾶρεξ νὰ εἶναι ἐνάξιτος ὑπερήφανος, ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιτος, ὅταν γνωρίζῃ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ καὶ ἀναξιοσύνην, εἰς αὐτὸ εἶναι ἀρχὴ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ διορθώσεως· ἀμὴ ὅς τις δὲν γνωρίζει τὸ κακὸν του, οὔτε νομίζει πῶς εἶναι ἄρρωστος, πῶς νὰ λάβῃ τὴν Θεραπεσίαν του; Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Φαρισαίους, ὅτι αἱ πόρνοι καὶ οἱ τελῶνα: ὑπάγουσιν προητέρα ἀπ' ἐκείνων εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν οὐράνιον. Ἰδοὺ ἀπεδείξαμεν ἕως ἄρτι, ὅτι οἱ φανεροὶ κίνδυνοι γνωρίζονται ὑπὸ πάντων, διὰ τὴν εἶναι ὡσπερ τὰ νησιά τῆς θαλάσσης, ὅπου ξεχωρίζουν, καὶ φαίνονται· ἀμὴ οἱ ἀπόκρυφοί, ὅπου λογεῦνται ὡσάν ταῖς ξέραις, ὅπου σκεπάσει ἡ θάλασσα, εἶναι ἀναγκαιότερον νὰ σημειωθῶσι, νὰ τοὺς κυττάξῃ πᾶς ἕνας,

νὰ βλέπετε. Ἄλλὰ μὴ νομίση τινὰς, ὅτι ἐκαταφρονέσαμεν τὰς ἔξωθεν πράξεις, ἵνα τὰς ἔσω ἐγκωμιάσωμεν· διὰ τὴν οὖν φθάνουσι πάλιν αἱ ἔσω νὰ σωθῶμεν χωρὶς τῶν ἔξωθεν, καθὼς εἶπε τοῖς Φαρισαίοις ὁ Κύριος. Καὶ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κακεῖνα μὴ ἀφείναι· ἤθουν, καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ κάμνετε, τουτέστι τὰς ἔξω πράξεις, καὶ ἐκεῖνα νὰ μὴν ἀφίνετε, ἤτοι τὰ ἔσωθεν. Ἡ ἀκρότης οὖν ταύτης τῆς ὑποθέσεως εἶναι, νὰ θεμελιώσωμεν ἕνα φόβον βαθύτατον τοῦ Θεοῦ, νὰ μᾶς κάμῃ νὰ τρέμωμεν εἰς τὸ ὄνομα μόνον τῆς ἁμαρτίας. Καὶ ὅς τις αὐτὸν ἐμφυτεύσει, καὶ ριζώσῃ εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ὡς ἡξεύρη, πῶς εἶναι μακάριος, καὶ ὡς οἰκοδομήσῃ εἴτι θελεῖ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ θεμέλιον. Ἄμὴ ὅς τις πίπτει εὐκόλως εἰς ἁμαρτίας, ὡς κράζεται τυφλὸς καὶ ἀνόητος, εἶναι εἶναι εἰς τὸ φαινόμενον δίκαιος.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Β.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης.

Τὸ δευτέρον μέρος τῆς δικαιοσύνης εἶναι, νὰ κάμωμεν ἐκεῖνο ὅπου χρεωστοῦμεν πρὸς τὸν πλησίον, ἤθουν νὰ τὸν ἀγαποῦμεν, νὰ τὸν ἐλεῶμεν, καὶ νὰ τὸν συμπονοῦμεν, καθὼς μᾶς προστάζει ὁ Κύριος. Ἀνάγνωσον τοὺς Προφήτας, τὸ Εὐαγγέλιον, τὰς Ἐπιστολάς, καὶ ἀπλῶς ἔλην τὴν παλαιάν καὶ νέαν Γραφήν, νὰ ἰδῆς πόσους ἐπαίνους καὶ τσαῦτα ἐγκωμια τῆς εὐποιίας, νὰ θαυμάσης, πόσον εἶναι τοῦτο τὸ μέρος ἀναγκαῖοτατον, καὶ πόσον μᾶς παραγγέλλει ὁ Κύριος, ποταπὸν χρέος ἔχομεν νὰ σπλαγχνισθῶμεν τὸν πλησίον. Εἰς τὸν Ἡσαΐαν βραβεῖ τὸ ἄκρον, καὶ τὴν τελειώσιν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην καὶ πρῶτον, ὅταν ἐγόγγυζαν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Διὰ τὴν, Κύριε, ὅταν ἐνηστεύσαμεν, καὶ ἐθλίψαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν, δὲν ἐκύτταξες τὰς νηστείας μας, οὔτε ποσῶς μᾶς ἐψήφησες; Ἀποκρίνεται ὡς ἐκ προσώπου τοῦ αὐτοῦ Προφήτου, καὶ λέγει τοὺς·

Διὰ τὴν τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας σας κάμνετε τὰ θελήματά σας, καὶ ὄχι τὸ ἐδικόν μου, καὶ σφίγγετε, καὶ πνίγετε, τοὺς χρεωφειλέτας σας· νηστεύετε, ἀμὴ ὄχι ἀπὸ τὰς μάχας καὶ τὰ κρίματα, οὔτε ἀπὸ τοῦ κακοποιεῖν τὸν πλησίον. Αὕτη ἡ νηστεία δὲν μοῦ ἀρέσει. Ἄλλὰ ξεσχίσετε τὰς γραφὰς τοῦ ψεύδους, καὶ τῆς ὀφειλίας. Διαρρήξτε τὰ βίβια συναλλάγματα. Ἀφήτε τοὺς τεθλιμμένους εἰς τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, καὶ ἐπάρετε τὸν ζυγόν, ὅπου τοὺς ἐβάλετε. Ὅταν ἔχετε ἕναν ἄστον, μοιράστέ τον μετὰ τὸν πτωχόν, καὶ ἀποδέχεσθε τοὺς ξένους καὶ πένητας. Καὶ ὅταν εὖτω ποιήσετε, καὶ σπλαγχνισθῆτε τοὺς ἐνδεεῖς καὶ τοὺς βοηθήσητε, τότε θέλω σᾶς δώσει ταδε, καὶ ταδε ἀγαθὰ, ὅσα λέγει ὁ αὐτὸς Προφήτης ἕως τέλους τοῦ Κεφαλαίου. Ἰδοὺ πόσον ὀρέγεται ὁ ἐλεήμων Θεὸς νὰ ἀγαθοποιῶμεν τοὺς πένητας. Τὸ αὐτὸ γράφει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, ὅταν ἐρώτησαν αἱ Ἰουδαῖαι τὸν

Κύριον, εἰν ἤθελε νὰ νηστεύσουσιν τόσας ἡμέρας, διὰ νὰ τοῦ ἀρίσουσιν, καὶ νὰ πληρώσουσιν τὸν νόμον του. Καὶ τοὺς ἀπεκρίθη ὁ πολυεὐσπλαγχνος μὲ ποίας πράξεις ἐθεραπεύετο, λέγωντας· Προσέχετε νὰ φυλάξετε δικαιοσύνην, καὶ νὰ κρίνετε δίκαια τὸν πλησίον σας. Ποιήσατε ἔργα εὐποιίας, καὶ ἐλεημονᾶτε τοὺς ἀδελφούς σας. Μὴ ζητᾶτε αἰτίαν καὶ πρόφασιν, νὰ ἀδικᾶτε χήραν καὶ ὀρφανόν, τὸν ξένον, καὶ τὸν πτωχόν. Καὶ μὴ βάλῃ τις εἰς τὸν νεῦν του νὰ κατοικήσῃ τινὰ, καὶ οὕτω μού θέλτετε ἀρίσει, καὶ τελειοῦτε τὸν νόμον μου. Ἐτι δὲ εἰς τὸν Ἡσαΐαν λέγει ταῦτα. Αὕτῃ εἶναι ἡ ἀνάπαυσίς μου, νὰ θρέψετε τοὺς πεινῶντας, καὶ τοὺς τεθλιμμένους νὰ παρηγορήσητε. Τὸ ὅποιον εἶναι ὄντως θάυμα καὶ ἐκπληξίς, νὰ λαμβάνῃ ὁ πολυίλος, διὰ εὐεργεσίαν του καὶ θεραπεύουσιν τὴν πρὸς τοὺς πτωχοὺς εὐποιίαν καὶ ἔλεος. Ἀμὴ εἰς ὅλα ταῦτα ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι, ὅταν ἀναγνώσω τὸ εἶς. Κεφάλαιον τοῦ Ἰεζεκιήλ, ὅπου ἀναριθμίζων ὁ Κύριος τὰς ἀμαρτίας τῶν ἐλεινῶν Σοδόμων, διὰ τὰς ὁποίας ἐξωλόθρευθησαν, ὠνόμασεν αὐτὰ τὰ τρία ἀμαρτήματα, λέγων· Τοῦτο τὸ ἀνόμημα Σοδόμων, τῆς ἀδελφῆς σου. Ἐν ὑπερηφανίᾳ, ἐν πλησμονῇ ἄρτων, καὶ ἐν εὐθηνίᾳ, ἐσπατάλων αὐτῇ, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. Τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ, καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς. Καὶ χεῖρα πτωχοῦ καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο. Καὶ ἔταξε τὴν ἀσπλαγχνίαν εἰς τὸν ὑστερον τόπον, ὡς χειρότερον ἀνόμημα τῶν ἄλλων. Διὰ τὴν ἔντως ἡ ἀνελεημοσύνη εἶναι βαρὺ καὶ φρικτὸν ἀνόμημα, ἐπεὶ δὲν συμπονεῖς τὸν ἀδελφόν, καὶ ὁμόψυχόν σου. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια λέγουσιν οἱ θεῖοι Προφῆται. Ἀμὴ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅπου εἶναι νόμος ἀγάπης, τί νὰ εἴπῃ; Τίς δύναται νὰ εὐφημήσῃ, καὶ νὰ ἐγκωμιάσῃ ταύτην τὴν ἀρετὴν περισσότερον, ὅπου ὁ Δεσπότης Χριστὸς ἐθεμελίωσεν ὅλην τὴν δικαιοσύνην τῆς φοβερᾶς ἀποφάσεως τῆς μελλούσης Κρίσεως εἰς τὰ ἔργα τῆς εὐποιίας, λέγων· Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τί ἄλλο θέλεις, ὡσαν ὅπου ἴθαλιν εἰς τὰς δύο αὐτὰς ἐντο-

λάς τῆς τοῦ Θεοῦ ἀγάπης, καὶ τοῦ πλησίον, τὴν ἀκρότητα τοῦ νόμου καὶ τῶν Προφητῶν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ νόμος, καὶ οἱ Προφῆται κρίμανται. Καὶ πάλιν εἰς τὴν ὑστερινὴν ὁμίλιαν τοῦ Μυστικῆς Δείπνου τί ἄλλο μᾶς ἐπαράγγειλε νὰ φυλάγωμεν, ὡσπερ τὴν ἀγάπην; Αὕτῃ εἶναι ἡ ἐντολή μου, νὰ ἀγαπᾶτε ἕνα τὸν ἄλλον, καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠσῆπῃσα. Καὶ πάλιν· Εἰς ἐτούτο θέλουν γνωρίσει πᾶς ἕνας, πῶς εἶστε μαθηταὶ μου, εἰν ἔγαπατε ἕνα τὸν ἄλλον σας. Οὕτε μόνον πρὸς ἡμᾶς εἶπε ταῦτα, ἀλλὰ ἔκαμε καὶ πρὸς τὸν Πατέρα εὐθύς προσευχὴν διὰ τὴν τήρησιν ἐτούτου τοῦ νόμου, καὶ εἶπε· Παρακαλῶ σε, ὦ Πάτερ, νὰ εἶναι ἀνάμεσον τοὺς ἕνα ἴδιον, ἤγουν εἰς τὴν ὁμόνοιαν καθὼς εἴμεσθεν καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι σύ με ἀπίστευλας. Δίδωντάς μας μὲ τούτου τὸν λόγον νὰ καταλαθῶμεν, ὅτι ἡ ἀγάπη ἀναμείσον εἰς τοὺς Χριστιανούς ἔπρεπε νὰ εἶναι τόσον μεγάλη, καὶ ὑπὲρ φύσιν, ὅπου νὰ κἀν οὐρανίους τοὺς ἐπιγείους ἀνθρώπους. Ἄλλα τί νὰ εἴπω διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον; Πόσον τὴν ὑμνεῖ καὶ ἐγκωμιάζει τὴν; πῶς ἐπαινεῖ καὶ φημίζει τὴν, καὶ προτιμᾷ ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας ἀρετὰς, λέγωντας, ὅτι αὕτῃ εἶναι ἡ ταχύτερα ἑδὸς νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν Παράδεισον; Ἄλλου πάλιν λέγει, ὅτι εἶναι τὸ τέλος τῶν ἐντολῶν, καὶ τοῦ νόμου παντὸς τὸ πλήρωμα. Ποῖα ἄλλα ἐγκωμια μεγάλα ἢ ἡμπορεῖ τινὰς νὰ εἴπῃ ἀπὸ ταῦτα διὰ τὴν ἀγάπην; Ἐτι δὲ ὁ ἠγαπημένος Μαθητὴς Ἰωάννης τόσον μᾶς παρακινεῖ εἰς τὴν Ἀγγελικὴν, αὐτὴν ἀρετὴν, λέγωντας ταῦτα· Ὅς τις λέγει, ὅτι ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, ἔπειτα μισᾷ τὸν ἀδελφόν του, ψεύστης εἶναι. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, καὶ ὁποῖος ἔχει τὴν ἀγάπην, εἶναι μετὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. Καὶ εἰς πάντα τόπον καὶ ὧραν εἶχε συνήθειαν ὁ ἀγαπῶν, καὶ ἠγαπημένος οὗτος Ἀπόστολος νὰ ἐγκωμιάσῃ ταύτην τὴν ἀρετὴν· καὶ ἐρωτώμενος, διὰ ποίαν αἰτίαν ἔλεγε περὶ ἀγάπης τόσα ἐφύμνια, ἀπεκρίνατο, ὅτι αὐτὴ μόνον φθάνει πρὸς σωτηρίαν μας, εἰν ὡς πρέπει ταύτην φυλάξωμεν καὶ πάλιν,

ὅς τις εἶναι ἄμοιρος ταύτης, ὅσας ἄλλας ἀρετάς καί ἂν ἔχη, οὐδὲν ὠφελεῖται. Καθὼς ἀπὸ τὸ θρηνώδες ἐκίνο καὶ φοβερόν τοῦ Σαρκικίου διήγημα ἤμπορεῖ πᾶς ἕνας νὰ πιστωθῇ τὴν ἀληθειαν, νὰ τρομάξῃ, τὸ ὁποῖον θέλομεν γράψῃ εἰς τὸ τέλος τοῦ τοῦ λόγου, διὰ νὰ τὸ μάθουν ὅσοι δὲν τὸ ἤξεύρου, νὰ προσέχουν, ἵνα μὴ πάθωσιν ὁμοίαν παρὰ Θεοῦ ἐγκατάλειψιν. Ὅς τις οὖν ποθεῖ νὰ θεραπεύσῃ κατὰ ἀλήθειαν τὸν Θεόν, ἄς ἤξεύρῃ, ὅτι ἄλλος τρόπος δὲν εἶναι, ὡς ἡ τελείωσις τῆς ἀγάπης, ἀμὴ νὰ μὴν εἶναι γυμνή, καὶ ξηρά, ἀλλὰ μετὰς ἐνεργείας, ὅπου ἀκολουθοῦσι τὴν τελείαν ἀγάπην· εἰδὲ μὴ, δὲν εἶναι τελεία, καθὼς τὸ ἐδήλωσεν ὁ αὐτὸς Ἰωάννης, λέγων· Τέκνα μου, μὴν ἀγαπῶμεν με λόγια μόνον, ἀλλὰ καὶ με ἔργα, καὶ με ἀληθείαν· διατὶ ὅς τις ἔχει ἀπὸ τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἰδῆ χρειάζομενον τὸν πλησίον, καὶ δὲν βοηθήσῃ, πῶς εἶναι εἰς αὐτὸν τοῦ Θεοῦ ἡ ἀγάπη; Μὲ ἔξῃ τρόπους τελειοῖς τὴν ἀρετὴν ταύτην, τούτεστι, νὰ ἀγαπᾶς, νὰ συμβουλευῆς, νὰ βοηθᾶς, νὰ ὑπομένῃς, νὰ συγχωρᾶς, καὶ νὰ δίδῃς καλὸν ὑπόδειγμα με θεῖκα λόγια καὶ πράξεις ἐνάρεταις. Ὅτι τινὲς μὲν ἀγαποῦσιν, ἀμὴ δὲν ὑπάγει παρεμπρός ἡ ἀγάπη τους. Ἔτεροι ἀγαποῦσι με καλὴν συμβουλήν, ἀλλὰ δὲν βάνουσι χεῖρα εἰς τὸ σακκοῦλι, νὰ βοηθήσουσι με ἔλεος. Ἄλλοι δὲ ἀγαποῦσι, νουθετοῦσι, καὶ ἐλεοῦσιν, ἀμὴ δὲν ὑπομένουσι τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ἀσθένειαν τοῦ πλησίον, οὔτε φυλάγουν τοῦ Ἀποστόλου τὴν ἐντολήν, ὅπου λέγει· Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτω τὸν νόμον πληρώσατε. Ἄλλοι πάλιν ὑπομένουν τὰς ὕβρεις με καρτερίαν, ἀμὴ δὲν συγχωροῦσι με εὐσπλαγχνίαν. Καὶ εἰάν δὲν ἔχουν καὶ μίσος εἰς τὴν καρδίαν, ὅμως εἰς τὸ φαινόμενον δὲν δείχνουσι καλὸν πρόσωπον. Οὗτοι καλὰ καὶ τὸ πρῶτον φυλάγουσιν, ἀμὴ εἰς τὸ, β'. σφαλουσι, καὶ δὲν φθάνουσι εἰς τὴν τῆς ἀρετῆς τελειότητα. Εἶναι πάλιν ἄλλοι, ὅπου κάμνουσι ὅλα τὰ ἄνωθεν, ἀμὴ δὲν νουθετοῦσι τὸν πλησίον με λόγους, καὶ παραδείγματα, ὅπου εἶναι τὸ ἐκλεκτότερον μέρος τῆς ἀγάπης. Κατὰ τὴν αὐτὴν

τάξιν λοιπὸν ἤμπορεῖ πᾶς ἕνας, νὰ ἐξετάσῃ τοῦ λόγου του, πόσον μετέχει, καὶ πόσον τῆς ἀγάπης ὑστερεῖται. Ὅτι, ὅς τις ἀγαπᾷ εὐρίσκειται εἰς τὸν, α'. βαθμὸν, εἴ τις νουθετᾷ εἰς τὸν, β'. εἴ τις βοηθᾷ εἰς τὸν, γ'. ὁ ὑπομένων, εἰς τὸν, δ'. ὅς τις ὑποδέχεται τὴν ὕβριν, καὶ συγχωρᾷ ἐκ καρδίας, εἰς τὸν, ε'. εἴ τις δὲ στερεώνει καὶ νουθετᾷ τὸν πλησίον με λόγους, παραδείγματα, καὶ με τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ πολιτείαν (τὸ ὁποῖον εἶναι πράξεις τῶν τελείων καὶ ἀποστολικῶν ἀνθρώπων) ἄς ἤξεύρῃ πῶς ἔφρασεν εἰς τὸ ἄκρον ταύτης τῆς ἀρετῆς. Αὐτὰ εἰσὶν αἱ στερεωτικαὶ πράξεις, ὅπου περιέχει ἡ ἀγάπη ἐν ἑαυτῇ, εἰς τὰς ὁποίας ἐνδείκνυται ὅσον χρωστοῦμεν πρὸς τὸν πλησίον. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι ἀρνητικαί, μετὰς ὁποίας μᾶς ἐρμηνεύεται ὅσον δὲν πρέπει νὰ κάμωμεν· ἤγουν, μὴ κατακρίνης τινὰ· μὴ λάθῃς τὸ πρᾶγμα, ἢ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, οὔτε με λόγους ὑβριστικούς τὸν ἐξουθενήσης, καὶ μάλιστα με κακὴν συμβουλήν καὶ παράδειγμα. Ὅς τις ταῦτα φυλάξῃ, ἐτέλεισι τὴν θεῖαν ἐντολήν ταύτην. Ἐάν οὖν θέλῃς νὰ ἔχῃς εἰς τὴν ἐνδύμησιν σου ὅλον ἐτούτο, καὶ νὰ τὸ καταλάβῃς εἰς ἕνα λόγον, βιάζου νὰ ἔχῃς, καθὼς εἴπαμεν, καρδίαν μπρὸς πρὸς τὸν πλησίον, καὶ οὕτω πληρῶνεις τὴν ἐντολήν ἀνελλιπῶς καὶ παντέλεια. Κύτταξε γοῦν μίαν καλὴν καὶ γνωστικὴν μητέρα, με ποῖον τρόπον ἀγαπᾷ τὸ παιδίον τῆς, πῶς τὸ ἐρμηνεύει, καὶ τὸ νουθετᾷ, πῶς τοῦ βοηθᾷ εἰς ὅλας τὰς χρείας του, καὶ ὦραις ὑπομένει με καρτερίαν τὰς ἀταξίας του, καὶ ὦραις τὰς παιδεύει δικαίως. Πολλάκις δὲ πάλιν καμώνεται, καὶ προσποιεῖται, πῶς δὲν τὰς εἶδε, καὶ τὰς σκεπάζει με γυνῶσιν καὶ συνεσιν, ὅτι με ἔλας ταῦτα· τὰς χάριτας ἡ ἀγάπη δουλεύεται, ὡς μήτηρ πασῶν τῶν ἀρετῶν καὶ Βασίλισσα. Στοχάσου, πῶς χαίρεται, καὶ ἀγάλλεται εἰς τὸ συμφέρον του, καὶ εἰς τὸ κακόν του πονεῖ· καὶ εὐχίζεται, ὡπερ νὰ ἦτον καθολικὰ ἐδικόν τῆς· πόσον ζῆλον ἔχει εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ καὶ ὠφέλειαν· με πόσῃ εὐλαβείαν δέεται τοῦ Θεοῦ διὰ λόγου του· τέλος πάντων, πόσῃ περισσοτέραν ἔνοιαν

ἔχει εἰς αὐτὸ καὶ φροντίδα, παρὰ εἰς τοῦ λόγου τῆς, καὶ φαίνεται πολλακίς σκληραὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς, διὰ νὰ εἶναι πρὸς αὐτὸ εὐσπλαγγος. Καὶ εἰάν δυνηθῆς νὰ φθάσῃς εἰς τοιαύτην ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, χαρὰ εἰς ἐσεῖνα, ὅτι ἔφθασες εἰς τὸ ἄκρον ταύτης τῆς ἀρετῆς. Καὶ εἰάν μὲ ἐρωτήσῃς, πῶς ἤμπορεῖς νὰ ἔχῃς τοιαύτην καρδίαν πρὸς ἕνα ξένον καὶ ἀλλότριον, τοῦ ἀπεκρίνομαι, ὅτι πρέπει νὰ βλέπῃς τὸν πλησίον ὡς ἔργον τῶν χειρῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ τέκνον αὐτοῦ, καὶ ὡσπερ μέλος ζῶν τοῦ Χριστοῦ, καθὼς μᾶς κηρύττει τσακίς ὁ Σείος Ἀπόστολος, ὅτι ὅλοι εἴμεσθεν μέλη Χριστοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο νὰ ἀμαρτήσῃς κατὰ τοῦ πλησίον εἶναι σχεδὸν ὡσπερ νὰ ἤμαρτες καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ νὰ εὐεργετήσῃς τὸν πλησίον ὡσάν νὰ τὸ ἔκαμνες τοῦ Χριστοῦ· τόσον ὅπου δὲν πρέπει νὰ θεωρῆς τὸν πλησίον ὡς ἄνθρωπον, ἀλλ' ὡσπερ αὐτὸν τὸν Χριστὸν, ἢ ὡς μέλος αὐτοῦ, καθὼς εἶναι κατὰ ἀλήθειαν, οὐχὶ εἰς τὴν ὕλην τοῦ σώματος, ἀλλὰ εἰς τὴν μετσχὴν τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸ μεγαλεῖον τοῦ βραβεῖου· ἐπειδὴ λέγει ὁ Κύριος, ὅτι θελεῖ γνωρίσει τὴν εὐεργεσίαν, ὅπου κάμωμεν τῷ πλησίον, ὡσπερ αὐτὸς νὰ τὴν ἔλαβεν. Ἐυνόησον οὖν ὅλα τὰ ἄνωθεν τῆς ἀρετῆς ταύτης ἐγκώμια, καὶ πόσον μᾶς προσατίζει ὁ Κύριος νὰ τὴν φυλάγωμεν ἀκριβῶς, ὅτι εἰάν ποθῆς νὰ ἀρίσῃς τοῦ εὐσπλαγγου Θεοῦ, δὲν εἶναι ἔργον τούτου θεωρητικότερον. Ἔτι δὲ εἰάν εἰ κατὰ σάρκα ἐδικοί τε καὶ συγγενεῖς ἔχουσι τόσῃν ἀγάπην καὶ φιλίαν ἀλλήλους τους μόνον διὰ ὀλίγην κοινωνίαν σαρκὸς καὶ αἵματος, πῶς δὲν δύναται εἰς ἐσεῖνα Χριστιανί, πλέον ἢ χάρις, ὑπὲρ τὴν φύσιν, καὶ ἢ ἔνωσις τοῦ πνεύματος μᾶλλον, ἢ τῆς σαρκὸς; Ἐάν εἰπῆς, ὅτι εἰς τοὺς κατὰ σάρκα συγγενεῖς εὐρίσκεται ἔνωσις καὶ μετοχὴ εἰς μίαν ῥίζαν καὶ ἕνα αἷμα, ὅπου εἶναι κοινὸν εἰς ὅλους, ἀνάγνωσον τὴν ἔνωσιν, ὅπου βάνει ὁ Παῦλος ἀναμίσσον τῶν πιστῶν, ἐπειδὴ πάντες ἔχομεν ἕνα Πατέρα τὸν Θεόν, μίαν Μητέρα τὴν Ἐκκλησίαν, ἕνα Κύριον τὸν Χριστὸν, μίαν Πίστιν, ὅπου εἶναι ἕνα φῶς ὑπερφυσικόν,

τοῦ ὁποίου ἅπαντες κοινωνοῦμεν, καὶ χωρίζομεν ἀπὸ ὅλα τὰ Ἐθνη, μίαν Ἐκκλησίαν, ἣτις ἐστὶν ἕνας κλῆρος τῇ δόξῃ, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ εἴμεσθεν ὅλοι μία ψυχὴ καὶ καρδία, ἕνα Βάπτισμα, εἰς τὸ ὅποιον ἐγεννηθήμεν ὅλοι Ἰσὶ θεοὶ ἰσὶ καὶ μόνου Πατρός, καὶ εἴμεσθεν ἀδελφοί· ἕνα μίγμα, ὅπερ ἐστὶν ἡ ἀγία Δωρεὰ τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος, μὲ τὴν ὁποίαν ἔνωσιν γενόμεσθεν ἐν μετ' αὐτοῦ, καὶ μετέχομεν ἑνὸς πνεύματος, ὅπερ ἐστὶν τὸ Πατρῴον Πνεῦμα, ὅπου κατοικᾷ εἰς ὅλας τὰς ψυχὰς τῶν Πιστῶν διὰ τῆς πίστεως τε καὶ χάριτος, καὶ ἐμφυχοὶ καὶ στηρίζει τοὺς εἰς τὴν ζωὴν ταύτην. Καὶ εἰάν τὰ μέλη τοῦ σώματος, μὲ ὅλον ὅπου ἔχουσι ἐργασίας καὶ σχήματα διάφορα, ἀγαποῦσαν τόσον ἕνα τὸ ἄλλο, διὰ νὰ εἶναι ἐμφυχωμένα μὲ μίαν ψυχὴν, πόσον πρέπει νὰ ἔχουσι οἱ Πιστοὶ ἀγάπην ἀλλήλους τους, ἐπειδὴ πάντες εἰσὶν ἐμφυχωμένοι μὲ τὸ θεῖον τοῦτο Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον, ὅσον εἶναι εὐγενικότερον, τόσον ἔχει περισσοτέραν δύναμιν, νὰ ἐργάξῃ ἐνότητά ὅπου εὐρίσκεται. Ἐάν οὖν ἡ ἔνωσις τῆς σαρκὸς καὶ αἵματος μόνον φθάνει νὰ ἐργάξῃ εἰς τοὺς συγγενεῖς τσαύτην ἀγάπην, πόση μᾶλλον ἡ ἔνωσις καὶ κοινωνία τοῦ Πνεύματος τόσον μεγάλα; Πρὸ πάντων δὲ, καὶ ἐπάνω εἰς ὅλας ἐυνόησον τὴν νόμιμον ἀγάπην, καὶ εὐσπλαγγίαν, ὅπου ἔδειξε πρὸς ἡμᾶς ὁ πολυέλεος Κύριος, χωρὶς χρείαν αὐτοῦ, ἢ ὑμῶν ἀξίαν τε καὶ δικαίωμα, καὶ εἴμεσθεν διὰ τὴν αὐτὴν εὐεργεσίαν χροῶσθαι νὰ ἀγαποῦμεν τὸν πλησίον, ἐξ ὅλης μας τῆς δυνάμεως, διὰ νὰ πληρώσωμεν πιστῶς τὴν ἐντολήν, ὅπου μᾶς ἀφῆκε τὴν ὑστερινὴν ἡμέραν ὅταν ἐμίσηεν ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον, λέγων Ἐντολήν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Ἐν τούτῳ γνωσόνται πάντες, ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, εἰάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις· τουτέστι, καθὼς ἐγὼ σᾶς ἠγάπησα, χωρὶς νὰ ἐπράξετε πρὸς με τινα ἀγαθοεργίαν, ἀλλὰ μάλιστα εἶστε καὶ ἐχθροὶ μου διὰ τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα, καὶ σᾶς ἐσπλαγγίσθηκα δωρεάν, καὶ ἐνεδύθη σαρκά,

διὰ τὰς φιλίῳσάς με τὸν Πατέρα μου, εὖτω θέλω καὶ ἐσεῖς τὰ ἀγαπᾶτε ἕνας τὸν ἄλλον σας. Καὶ παρακάτω λέγει· Καθὼς με ἠγάπησεν ὁ Πατήρ, οὕτως ἠγάπησα καὶ ἐγὼ, καὶ ἐὰν τηρήσῃτε τὰς ἐντολάς μου, θέλετε μένει εἰς τὴν ἀγάπην μου, καὶ τὰ ἐξῆς. Βιάσατε οὖν ἀγαπητοὶ τὴν θέλησιν ὑμῶν εἰς τὴν ψυχοφελῆ ταύτην ἀρετὴν καὶ σωτήριον· ὅτι ὅσας ἀρετάς καὶ ἂν ἔχη τις ἀνευ ταύτης, κἂν παραδώσῃ τὸ σῶμα εἰς μάστιγας καὶ εἰς θάνατον διὰ τὸν Χριστὸν, οὐδὲν ὠφελεῖται, καὶ ἀκούσατε θρηνησάδων διήγημα.

Τῆς 5. τοῦ Φεβρουαρίου. Μηνὸς γράφει ὁ μεταφραστὴς, ὅτι ἱερεὺς τις, ὀνόματι Σαπρίκιος, εἶχεν ἔχθραν μετὰ ἕνα κοσμικόν, Νικηφόρον τὸ ὄνομα, ἀπὸ συνεργίας τοῦ μισοκόλου δαίμονος, καὶ δὲν ἤθελε τὸν συγχωρῆσαι. Ἀναμεταξὺ ὅπου εἶχασιν αὐτὸ τὸ μῖσος, ἐπίασαν οἱ εἰδωλολάτραι τὸν Σαπρίκιον, καὶ τὸν ἐβασάνισαν νὰ ἀρνηθῆ τὸν Χριστὸν, καὶ δὲν ἤθελεν, ἀλλὰ ἔβρεκεν εἰς τὴν πίστιν ἀνδρείως, καὶ ὑπέμεινε διάφορα κολαστήρια. Τέλος πάντων, ἔδωκεν ὁ ἄρχων ἀπόφασιν νὰ κόψουν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Τοῦτο μαθὼν ὁ Νικηφόρος, καὶ γινώσκωντας, ὅτι ἐὰν δὲν κάμωσι διαλλαγὴν, δὲν τὸν ὠφελεῖ πῶς τὸ μαρτύριον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν, ὅπου εἶχασιν τὸν Σαπρίκιον, καὶ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, εἶπεν συγχωρῆσαι· ὁ δὲ κἂν νὰ τὸν ἰδοῖ δὲν ἐστράφη. Τῆς ἐπαύριον, ἀφ' οὗ τὸν εὐγαλαν οἱ δῆμιοι, καὶ τὸν ὑπήγεναν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, προφθάνει ὁ ὄντως Νικηφόρος, ὃς τις ἐγίνωσκε ποταπὴν ζημίαν ἐλάμβανεν ὁ Σαπρίκιος, διὰ τὸ μῖσος αὐτοῦ, καὶ πίπτει ἐπὶ τῆς γῆς δεόμενος νὰ τὸν συγχωρῆσαι, ἀμὴ ἐκείνος ἔμεινεν ὁ αὐτός, καὶ δὲν ἔκλινε πῶς εἰς διαλλαγὴν,

πεπυρωμένος τὴν καρδίαν ἀπὸ τὸν ἀνθρωποκτόνον Διάβολον. Οὐ μόνον δὲ τότε, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑστερὴν ὥραν, ὅταν δὲν εἰλείπετο ἄλλο, παρέξ νὰ κατεβάσῃ τὴν σπάθην ὁ δῆμιος, καὶ ἐστόκετο ἀνωθεν αὐτοῦ Ἅγγελος Κυρίου, κατέχων ἐν τῇ χειρὶ στέφανον, νὰ τὸν στεφανώσῃ ὡς Μάρτυρα, ἐὰν συγχωρῆσαι τὸν ἔχθρον του, προλαμβάνει πάλιν ὁ ἀθλητὴς Νικηφόρος, καὶ μετὰ δακρύων εἰδέτο συγχωρῆσεως. Ὁ δὲ ἀνόητος καὶ ἀσπλαγχνος τῇ καρδίᾳ δὲν ἔκλινε τὴν γνώμην αὐτοῦ εἰς φιλαδελφίαν· ὅθεν δικαίως ἐμισήθη παρὰ Θεοῦ, καὶ τὸν ἐγκατέλειψε, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν· ὅτι αὐτὴν τὴν ὥραν, ὡς ἠγέρθη ὁ Νικηφόρος ἀπὸ τὴν γῆν, ἦλθε μία δειλία εἰς τὸν Σαπρίκιον, καὶ φοβηθεὶς τὸν θάνατον, εἶπε τοῖς δῆμοις· Μὴ μὲ φονεύσετε, καὶ ἀρνοῦμαι τὸν Χριστὸν, καὶ σέβομαι τοὺς θεοὺς σας. Ὡς τῆς ζημίας αὐτοῦ καὶ τυφλότητος! Τίς νὰ μὴ θρηνησῇ τὴν αὐτὴν συμφορὰν, καὶ ἀνταλλαγὴν ἀνόητον; Νὰ καταλιμπάνῃ τὸν ἀληθῆ Θεὸν ὁ ἀσύνητος, διὰ νὰ μὴ θέλῃ νὰ συγχωρῆσαι τῷ ἀδελφῷ, καὶ νὰ προσκυνῆσαι ἀναίσθητα εἰδωλα. Εἶχα καὶ ἄλλα πολλὰ νὰ γράψω περὶ ἀγάπης, ἀμὴ ἀρκοῦσι τσαῦτα, καὶ μάλιστα τὸ παρὸν ὑπόδειγμα. Καὶ ὅς τις ἀκούων ταῦτα δὲν φοβηθῆ, νὰ συγχωρῆσαι τῷ πταίσαντι, δὲν εἶναι ἀνθρωπος λογικός, ἀλλὰ μάλλον κτηνὸς ἀνόητος, καὶ μὴν ἔχη ἐλπίδα ὁ τοιοῦτος σωτηρίας πῶς, ὅτι δὲν ἀξιώνεται νὰ ἰδοῖ τὸν φιλόανθρωπον Θεὸν εἰς τὴν οὐρανίον ἀγαλλίασιν, ἀλλὰ θέλει βλέπει τὸν ὁμογενώμονα αὐτοῦ τῇ κακίᾳ καὶ μισάνθρωπον δαίμονα εἰς τὴν ἀτελεύτητον γένναν. Ἡς ῥυοθειήμεν διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀειπαρθένου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ'.

Περὶ κυβερνήσεως τοῦ σώματος, καὶ τῆς τῶν παθῶν ἀκουερῶσεως.

Ἰδοὺ θεῖα χάριτι ἐσυντύχαμεν μετὰ βραχύτητα περὶ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν

πλησίον ἀγάπης, καὶ τώρα εἶναι πρέπει νὰ γράψωμεν τινὰς ἐρμηνείας περὶ τῆς

τῶν παθῶν ἀπονεκρώσεως, καὶ κυβερνήσει· τοῦ σώματος, ὅπου εἶναι τὸ γ. μέρος τῆς δικαιοσύνης, μὲ τὸ ὅποιον πληρώνομεν τὸ χρέος, ὅπου ὀφείλομεν. Γίνωσκε γοῦν, ὅτι τὸ ὀφείκειον καὶ ἡ ἐργασία ἐνὸς δικαίου καὶ γνωστικοῦ Κριτοῦ εἶναι, νὰ ἔχη καλὰ τεταγμένην τὴν ἡγεμονίαν, καὶ ἐμμελῶς διορθωμένην τὴν πολιτείαν του, εἰς τὸν ὅποιον. χρειάζονται δύο πράγματα· γνῶσις, καὶ ἀνδρεία. Γνῶσις μὲν, διὰ νὰ γνωρίζῃ τί πρέπει νὰ κάμῃ, καὶ ἀνδρεία νὰ τὸ τελειοῖ μετὰ ἀυστηρίας. Καὶ διατι εἰς τὴν μικρὰν ταύτην πολιτείαν τοῦ ἀνδρώπου εἶναι δύο μέρη ἀρχαιότερα νὰ διορθωθῶσι, τρυτέτι τὸ σῶμα μὲ ὅλα τὰ μέλη καὶ αἰσθήσεις, καὶ ἡ ψυχὴ μὲ τὰς ἐπιθυμίας καὶ δυνάμεις, εἶναι ἀνάγκη νὰ γράψωμεν, πῶς νὰ ὀδηγηθῶν εἰς τὸ ἀγαθόν, τρυτέτι νὰ τελέσουν τὸ χρέος μὲ ἐπιμέλειαν.

Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ κυβερνᾷς τὸ σῶμα μὲ ἀυστηρίαν, καὶ ὄχι μὲ κολακείαν, καὶ ἡδυπαθειαν, καθὼς ἤκουσες εἰς τὸ περί Πορνείας καὶ Γαστριμαργίας Κεφ.

Εἰς τοῦτο ἔχομεν ὑπόδειγμα πολλὰ περίφημα κάστρη καὶ βασιλείας, ὅπου μὲ τὰς ἡδοναίς, καὶ ἀπολαύσεις ἐξέπεσον ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς αὐτῶν ἀξιοῦτος, καὶ ὀλοτελῶς ἠφανίσθησαν, διατι δὲν εἶναι ἄλλο νὰ μᾶς κάμνῃ, χαύνους καὶ ὀκηρούς εἰς τὴν ἀρετήν, ὡς ἡ πλησμονὴ τῶν πραγμάτων. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ περνοῦμεν σκληραγωγίαν εἰς τὴν ζωτροφίαν, ἐνδυμασίαν, καὶ εἰς τὸν ὕπνον, καὶ ἀπλῶς εἰς ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος. Ἐπι δὲ νὰ ἔχομεν καὶ τὴν ἐξωθεν εὐταξίαν, φυλάγοντες ὅσα λέγει ὁ Ἀγγουστίνος, εἰς τὸ βάδισμα, εἰς τὸ ἐνδυμα, καὶ εἰς ὅλα τὰ κινήματα τοῦ σώματος, καὶ ἄς μὴ γίνεταί τίποτε, ὅπου νὰ δίδῃ σκάνδαλον τοῖς ὀρωσιν, ἀλλὰ μόνον ἐπι πρέπει τῆς τάξεώς μας. Ἄς ἐπιμελῆται γοῦν ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ, νὰ περναῖ εἰς τὸν κόσμον μὲ εὐταξίαν καὶ ταπεινώσιν, καὶ μὲ τσαύτην πραότητα, ὅπου νὰ ὠφελοῦνται ὅσοι τὸν βλέπουσι, νὰ λαμβάνουσιν ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τοῦ παραδείγματος, καὶ οὕτως ἡμπερὶ νὰ φυλάγῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀτάραχον.

Περί Αἰσθήσεων .

Τοῦτου γινομένου, κάμνῃ χρεία ἡ ἐπιμέλης φυλακῆ τῶν αἰσθήσεων, καὶ ἐξαιρέτως τῶν ὀφθαλμῶν, ὅτι τὰ ὀμματα εἶναι λιμένες τῶν ματαιοτήτων, καὶ τῆς ἀπωλείας παράθυρα· καὶ πρέπει νὰ ἔχομεν εἰς αὐτὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν, ὅτι ἀπ' αὐτὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν ψυχὴν μᾶς, ὁ θάνατος. Εἰς τὴν ἀκοὴν ἄς ἔχομεν τὴν ὀφειλομένην τήρησιν, ὅτι ἀπὸ τὰς θύρας αὐτὰς εἰσέρχονται πολλὰ ψυχθλαβῆ πράγματα, καὶ ἐκταρτυτοῦσι τὴν καρδίαν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ καμῶμεν τὸ ὑπὸ τῆς Σοφίας συμβουλευόμενον, ἤγουν, νὰ περικυκλώσωμεν τὰ ὠτα μᾶς μὲ ἀκάνθας, καὶ νὰ μὴν ἀκούωμεν τὰς γλώσσας τῶν σκυρευτῶν, τρυτέτι, νὰ τοὺς ἐπιστομιζῶμεν τοιςυτετρόπως, ὅπου νὰ μένουσι μὲ τῶσιν πόνου, ὡσπερ νὰ ἤθελαν βάλῃ, εἰς τὰς ἀκάνθας τὴν γλώσσαν τους. Οὐ μόνον δὲ νὰ μὴν ἀκούωμεν καταλαλιάς, ἀλλὰ οὔτε πράγματα ἄλλα κενὰ τοῦ ματαιοῦ κόσμου, ὅπου δὲν μᾶς μέλλουσι τίποτε, οὔτε

μᾶς δίδου τινὰ ὠφέλειαν, ὅτι τὰ τοιαῦτα μᾶς βλάπτουσι εἰς τὴν προσευχὴν, διατι συναζονται εἰς τὴν διάνοιαν, καὶ ἐμποδίζουσι τὴν καρδίαν ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῶν θείων πράξεων. Τὴν δὲ γυῖσιν πρέπει νὰ ἀπονεκρώσῃς μὲ τὴν ἐνθύμησιν τῆς χαλῆς καὶ τοῦ ὄξους, ὅπου ἐπότισαν εἰς τὸν Σταυρὸν τὸν Δισπότην μας, καὶ μὲ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Ὀσίων, οἱ τινες ἔλαμψαν τισοῦτον εἰς τὴν ἐγκράτειαν, ὅπου πᾶς ἕνας ἐκπλήττεται, ἀκούοντας τὴν ἀρετήν. Αὐτοὺς γοῦν μιμήσου, καὶ φεύγε τὰς διαφοροὺς βρώσεις καὶ τὰ ξορέσκια, ὅσον δύνασαι, καὶ μάλιστα τὴν οἰνοποσίαν, ἐνθυμούμενος τὴν ταλαιπωρίαν τοῦ πλουτοῦ ἐκείνου, ὃς τίς διατι ἦτον ἐμπεπλησμένος παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ εὐφραίνετο ἐδῶ κατ' ἡμέραν, ζητᾷ πάντοτε μίαν ραυίδα νερόν, καὶ δὲν τῷ τὸ δίδουσιν. Ὡ δυστυχισμένη γυῖσις, ἐπειδὴ διὰ βραχείαν καὶ ποταπὴν ἡδονὴν ἀντιλαμβάνεις ἀτελεύτητον κόλασιν!

Περὶ προσοχῆς τῆς γλώττης.

Περὶ τῆς γλώττης γίνωσκε ἀκριδῶς, ὅτι κατὰ τὴν Σοφίαν, ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ στέκει εἰς τὴν καλὴν, ἢ κακὴν φύλαξιν τοῦτου τοῦ ὄργανου, καὶ ἀπὸ ταύτης ἔρχονται σχεδὸν ὅλα τὰ καλὰ, καὶ κακὰ εἰς τὸν ἀνθρώπον. Τὴν ὁποιάν γνῶμην στίργει καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος, λέγων· ὅτι καθὼς τὰ μεγάλα καράδια κυβερνοῦνται μὲ ἓνα τιμῶν μικρότατον, καὶ τὰ ἰσχυρὰ καὶ ἄγρια ἄλογα, μὲ ἓνα μικρὸν χαλινάρι, οὕτω καὶ ὅστις χαλινώνει τὴν γλῶσσάν του, εἶναι ἄξιος, νὰ κυβερνᾷ καὶ τὴν ἐπίλοιπον αὐτοῦ πολιτείαν. Πρέπει γοῦν ὁσάκις συντύχης, νὰ προσέχῃς τέσσαρα τινὰ· τί, πῶς, ποτε, καὶ τίνος ἕνεκεν. Ὅσον εἰς τὸ πρῶτον, ὅπου εἶναι ἡ ὕλη, τούτῃσι, τίς καὶ ποταπὸν λόγον συντυχεῖς, φυλάγε τοῦ Παύλου τὸ πρόσταγμα, ὅς τις λέγει· Μὴν εὐγένη κακὸς λόγος ἀπὸ τοῦ στόματός σου, ἀλλὰ καλὸς καὶ ὠφέλιμος, πρὸς νουθεσίαν τῶν ἀκούοντων. Λοιπὸν καθὼς οἱ γνωστικοὶ ναῦται καὶ ἐπιστήμονες ἔχουσι σημειωμένα εἰς τὸν χάρτην τῆς ναυτικῆς ὁδοῦ ταῖς ξέrais καὶ τὰ κινδυνώδη περάματα, ὅπου ἠμποροῦσι νὰ συντριφθοῦν τὰ καράδιά τους, διὰ νὰ φυλάγονται ἀπὸ ταῦτα, οὕτω πρέπει νὰ σημειώσῃ ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ ὅλα τὰ κακὰ καὶ ἄσχημα λόγια, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσῃ εἰς ψυχικὸν θάνατον. Ἔχε γοῦν ὡς λίθους ξέρας τῆς νοπητῆς θαλάσσης ὅλα τὰ αἰσχρὰ καὶ ἄπρεπα λόγια, τὰ ψεύματα, καὶ κολακείας, τὰ πονηρὰ καὶ μάταια· καὶ ἐξόχως ὅσα εἶναι εἰς ἐπαινόν σου, ἢ εἰς κατακρίσιν τοῦ πλησίον, διὰ νὰ λείψῃς ἀπὸ τὴν καταλαλιάν καὶ καύχησιν, ὅπου εἶναι δύο μεγάλα κακὰ. εἰς τὰ ὁποῖα οἱ περισσότεροι πίπτουσιν. Ὅμοίως νὰ φυλάγῃς κρυφὰ τὸ μυστήριον, ὅπου σοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ ἀδελφός σου, καὶ νὰ μὴ τὸ ὁμολογήσῃς ποσῶς ἂν σοῦ ἔπερναν καὶ τὴν ζωὴν σου. Ὅσον εἰς τὸν τρόπον τῆς συντυχίας καὶ τὸν καιρὸν, πρέπει νὰ λέγῃς τὰ λόγια, ὅταν κάμνη χρεία, διατί, κατὰ τὴν Σοφίαν, δὲν ὑποδέχονται τὸν φρόνιμον λόγον ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἄφρονος, ὅταν δὲν τὸν λέγῃ εἰς τὸν και-

ρὸν του. Ὑστερον δὲ πάντων καὶ τελευταῖον πρόβλεπε τὸ τέλος καὶ τὴν γνῶμην, ὅταν συντύχης, νὰ εἶναι καλὴ καὶ θεάρετος· ὅτι ἄλλοι ὁμιλοῦσιν ἀγαθὰ λόγια, διὰ νὰ τοὺς νομίζουσι διακριτικούς, καὶ ἕτεροι διὰ νὰ φαίνωνται φρόνιμοι. Τὸ μὲν ἓνα ὑποκρισία, τὸ δὲ ἕτερον ματαιότης. Καὶ δι' αὐτὸ πρέπει, νὰ μὴν εἶναι μόνον τὰ λόγια ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ τὸ τέλος, ζητῶν πάντοτε μὲ καθαρὰν γνῶμην τὴν θεῖαν δόξαν, καὶ τὴν τοῦ πλησίον ὠφέλειαν. Αὐτὰ ὅλα εἶναι ἀναγκαῖα καὶ χρειαζόμενα εἰς ἐκεῖνον, ὅπου συντυχεῖς, νὰ τὰ φυλάγῃ. Ἀμὴν διατί εἶναι δύσκολον νὰ μὴ παρεῖθῃς ἓνα ἀπὸ ταῦτα, εἶναι ὠφελιμώτερον νὰ δράμῃς εἰς τὸν λιμένα τῆς σωπῆς, ὅτι καὶ ὁ ἀγνωστος σωπῶν λογίζεται φρόνιμος. Ἐστώντας δὲ νὰ εἶναι τὸ τέλος ταύτης τῆς ὑποθέσεως, νὰ κάμωμεν ἓνα ἄνθρωπον ἀγαθὸν καὶ ἐνάρετον, ἔξυρρε, διὰ νὰ μὴ λανθασθῆς, ὅτι εἶναι δύο καλωσύναις καὶ ἀγαθότητες· μία φυσικὴ ἐκείνων, ὅπου γεννοῦνται καλοὶ, καὶ τὸ ἔχουσι φυσικὰ ἀπὸ λόγου τους, καὶ ἡ ἄλλη πνευματικὴ ἐκ προαιρέσεως, ἣτις γίνεται ἀπὸ τὴν χάριν, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον, καὶ ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ αὕτη εἶναι πάντων τῶν δικαίων. Ἐάν τις δὲ ἔχη τὴν πρώτην, ἠγουν τὴν φυσικὴν, δὲν ἔχει τόσον μισθόν, οὔτε δόξαν ἀποκτᾷ διὰ λόγου της, ἀμὴ ὅς τις ἀποκτήσῃ τὴν ὑστερην, ἀξιώνεται τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος. Διὰ τοῦτο κάμνει χρεία, ὡς εἶρηται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βίβλου, νὰ ξεριζώσωμεν τὰ ἐγκλήματα ἀπὸ τὴν ψυχὴν μας, καὶ νὰ φυτεύσωμεν τὰς ἀρετὰς ἀπὸ αὐτῶν, ὅτι ἀδύνατον εἶναι νὰ κυριεύσῃ τὸ πνεῦμα, εἰδὲν ἀποθάνῃ πρῶτον ἡ σὰρξ. Ταῦτα τὰ δύο εἶχεν ὁ μέγας Παῦλος, καὶ εἶλεγε· Χριστῶ συνεσταύρωμαι. Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός. Λέγωντας, ὅτι ἐσταυρώθη, καὶ δὲν ἔζη, ἐσημείωνε τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου τὸν θάνατον, καὶ ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐπιθυμίας, ἃς ἐνίκησε μὲ τοῦ Σταυροῦ τὴν βοήθειαν. Καὶ λέγωντας, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός, ἐφανέρωνε τὴν ἀνάστασιν καὶ

πολιτείαν τοῦ νέου ἀνθρώπου, ὅτι πῶς δὲν ἦτον μὲ τὰς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ μὲ τὴν χάριν καὶ δύναμιν τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὰ τὰ δύο τέλη ἐσημείωσε καὶ ὁ Κύριος, λέγων: Ἐἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι· ὅτι μὲ τὸ Ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, εἰδείξε τὸ πρῶτον, ὅπου εἶναι νὰ ἀπαρνηθῇ τινὰς τὴν θέλησιν καὶ φύσιν αὐτοῦ, μὲ ὅλας τὰς ἐρέξεις τε καὶ ἐπιθυμίας· τὸ β'· καὶ ὑστερον τέλος ἐφανέρωσε, λέγων· Ἀκολουθεῖτω μοι, τουτέστιν, ὡς μιμηθῇ τὴν πολιτείαν καὶ ἀρετὰς μου, καὶ λέγωντας· Ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἐφανέρωσε τὰς θλίψεις καὶ βάσανα, ὅπου ἔχει νὰ πάθῃ ὡς τις θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ὕψος ταύτης τῆς ἀρετῆς, τῆς ὁποίας δὲν ἠξιώθη ποτὲ τινὰς μὲ σαρκικὴν ἠδυσάθειαν καὶ ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ μὲ σταυροὺς καὶ θλίψεις, μὲ πτωχεῖαν, καὶ ἀπάρνη-

σιν τῶν σαρκικῶν θελημάτων, καὶ πᾶσι λῆ ἀπονέκρωσιν τοῦ σώματος, καθὼς λέγει ὁ Κύριος· Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτὴν ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰωνίου φυλάξει αὐτήν. Δὲν εἶναι ὀλίγον, νικῆσης τὴν φύσιν, νὰ κάμῃς πνεύματι σὰρκα, καὶ τὴν γῆν οὐρανόν, καὶ τὸν ἐπίγειον ἄνθρωπον. Ἐὰν κοπιᾷ, σουτον καὶ βασανίζεσαι, νὰ κάμῃς πράσινον χορτάρι πανί, νὰ τὸ ἐνδουθῆς, τὴν διαφορὰν, ὅπου ἔχει τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, πῶσω μάλιστα κάμναι χρεία νὰ κοπιᾷς, καὶ νὰ βασανισθῆς εἰς τὴν ἐνταλαγνὴν ταύτην, νὰ γένη Θεὸς ὁ ἄνθρωπος. Μὴ ἀμελᾷς οὖν καθ' ἑκάστην, ἀλλὰ ἐργάζου εἰς ταύτην τὴν μυστικὴν ἀμπελῆν καὶ πολέμα κατὰ τῆς σαρκὸς μετὰ τῆς δυνάμεως· ἔτι ἡ πάλῃ, ὁ κόπος, καὶ πόνος εἶναι πρόσκαιρος, τὸ δὲ βραβεῖον ἀτίμητον, καὶ πληρωμὴ ἀναρίθμητος.

Περὶ ψυχικῶν δυνάμεων.

Ἐπειδὴ εἶπαμεν διὰ τὰς σωματικὰς αἰσθησεις, ἀνάγκη εἶναι νὰ γράψωμεν καὶ διὰ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις, καὶ μάλιστα περὶ αἰσθητικῆς ἐπιθυμίας τε καὶ ἐρέξεως, ὅπου περιλαμβάνει ὅλα τὰ φυσικὰ κινήματα· ὡσπερ νὰ εἰποῦμεν, ἀγάπη, μῖσος, χαρὰ, λύπη, ἐπιθυμία, θυμὸς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Τοῦτο εἶναι τὸ κυριώτερον μέρος, νὰ τὸ πολεμήσωμεν κατὰ κράτος. Ἐδῶ εἶναι ὅλη ἡ δύναμις τῆς ἀμαρτίας καὶ τὸ τειχόκαστρον· ὅτι ἀπ' ἐδῶ λαμβάνει τὰ ἕψα, ἀκούζει τα, διὰ νὰ μᾶς πληρώνη βαθύτερα. Τοῦτο τὸ μέρος εἶναι τὸ χαυνότερον τῆς ψυχῆς καὶ σχεδὸν ἄλλη μία Εὐα, διὰ τῆς ὁποίας ὁ παλαιὸς ὄφις πολεμᾷ τὸ ἡγεμονικόν, ἡγουν τὸν νοῦν καὶ τὴν θέλησιν, διὰ νὰ κυττάξῃ τὸ ἀπηγορευμένον δένδρον. Ἐδῶ ξεσκεπάζονται καὶ φανερώνονται περισσότερον οἱ πόλεμοι καὶ τὸ φαρμάκι τοῦ ὄφινος. Ἐδῶ αἱ νίκαι, αἱ πτώσεις, καὶ οἱ στέφανοι, ἡγουν αἱ πτώσεις τῶν χαύνων καὶ ἀμελῶν, ὅπου νικοῦνται διὰ τὴν βραθυμίαν τους καὶ ἀμέλειαν, καὶ οἱ στέφανοι καὶ τὰ βραβεῖα

τῶν Ἀθλητῶν, ὅπου διὰ τὴν προθυμίαν αὐτῶν λαμβάνουσιν. Ἐδῶ στέκει ὅλη τῆς ἀρετῆς ἡ πρᾶξις καὶ ἐπιχειρήσεις, εἰς τὸ νὰ δαμάξῃς, καὶ νὰ χαλινώσῃς τὰ ἄγρια καὶ ἀνήμερα ταῦτα θηρία. Οὗτος εἶναι ὁ ἀμπελὼν, ὅπου ἔχομεν νὰ σκάπτωμεν καθ' ἑκάστην, καὶ ὁ κῆπος, νὰ καθαρίζωμεν τὰ κακὰ φυτὰ, τὰς δὲ ἀρετὰς νὰ φυτευώμεν. Λοιπὸν ἡ πρώτη ἐπιχειρήσις εἶναι, νὰ κερτιῆς εἰς τὰς χεῖρας ἓνα δικέλλιον, νὰ ἀνασπᾷς τὰ κακὰ χορτάρια, καὶ νὰ στίξῃς ὡς ἄλλος ἡνίοχος καὶ κυβερνήτης ἐπάνω εἰς τοῦτα τὰ πάθη, διὰ νὰ τὰ χαλινώσῃς καὶ νὰ τὰ ἐξουσιαῖς ὡς βούλεσαι· νὰ πηγόνου, ὄχι ὅπου θέλουσιν, ἀλλ' ὅπου εἶναι τὸ δίκαιον. Ἐδῶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ γινωρίζονται ὅπου δὲν κυριεύονται ἀπὸ τὰς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ αἵματος· ἀλλ' ἐκ Θεοῦ καὶ τελεταρχικοῦ Πνεύματος. Εἰς τοῦτο ἔχουσι μεγάλην διαφορὰν ἀπὸ τοὺς πνευματικούς· οἱ σαρκικοὶ ἄνθρωποι ὅτι αὐτοὶ μὲν, ὡς ἄλογα ζῶα, ὑπὸ τῶν σαρκὸς ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν κυριεύονται· οὗτοι δὲ, ὡς τέκνα Θεοῦ, πορεύονται μὲ

καιούνην και άσκησιν. Αύτá είναι ή σμύρ-
να και άπονεκρωσις ή τοσοούτον έπαινετή εις
τάς Γραφάς. Ούτος είναι ό θάνατος και
ό τάφος, εις τον όποιον πολλάκις μάς προ-
σκαλεί ό 'Απόστολος. Ούτος έστιν ό
Σταυρός και ή απάντησις του έαυτού μας,
όπου κηρύττει τό Ευαγγέλιον. Έδω είναι
ή κρίσις και ή δικαιοσύνη, όπου οι Ψαλ-
μοί και οι Προφήται βοώσιν. Έδω πρέπει
νά βάλωμεν περισσότερον κόπον, όπου
είναι ό κίνδυνος μεγαλύτερος. Είς έτούτα
βοηθάσαι πολλά μέ τάς νοουθεσίας, όπου
εγράψαμεν εις τό πρώτον Μέρος, νά τάς
αναγινώσκης πολλάκις και μαλιστα κατά
της Ύπερηφανίας, Φιλαργυρίας, και Φι-
λαυτίας, ήγουν Γαστριμαργίας, όπου ει-
ναι αίτιαίς και ρίζαις σχεδόν όλων των
άμαρτημάτων. Ομοίως δέ, νά μή θέλης
νά γίνεται τό θελήμά σου ποτέ, αλλά
νά τό κόπηθης, ότι πολλά και μεγάλα ώ-
φελάσαι μέ την έκκοπήν του θελήματος.
Και διά νά συνηθίσης εις ταύτην την θου-
μάσιον άρετήν, κάμνει χρεία νά κόπηθης
τό θελήμά σου πολλάκις και εις τά πρε-
πούμενα πράγματα, διά νά μάθης νά τό άρ-
νήσαι παντελώς εις τά άπρεπα, και ούτω
νικᾶς του λόγου σου και τους δαίμονας, ό-
που είναι μεγαλύτερη νίκη, παρά νά κυρι-
εύσης όλον τον κόσμον. Διά νά αποκτήσης
λοιπόν την άπονεκρωσιν ταύτην, βοηθάσαι
μέ την ύποτύπωσιν και στολισμόν της θη-
λίσεως, όπου είναι τά λογικόν, ή όποία γί-
νεται μέ τάς τρεις άρετας ταύτας. Ταπει-
νωσιν της καρδιάς, πτωχείαν του πνεύμα-
τος, και μίσος άγιον του έαυτού σου. Αύ-
τως είναι μεγάλας άρεταίς, και βοηθοῦσι
πολλά κατά των παθών. Η ταπεινώσις ει-
ναι, νά καταφρονᾶς, και νά εύτελιζης του
λόγου σου, γνωρίζοντας ποίος είσαι, νά έ-
ξορίζης από την ψυχήν σου όλα τά τέκνα
και κλάδους της Ύπερηφανίας, και τάς έ-
πιθυμίας της τιμῆς, και νά φρονῆς, πῶς
είσαι πάντων άναξιώτερος. Ού μόνον έσω
εις την καρδίαν σου, αλλά και άπ' έξω νά
κάμῃς τάς ταπεινοτέρας έργασίας, μή ψη-
φώντας των ανθρώπων τά λόγια, εάν σε
κατακρίνωσιν, ή μέμφονται, διατί πρέπει νά
αίδουσιν όλαις αί πράξεις και έργασίαι ή-

μών εύόδιαν πτωχείας και ταπεινότητος,
και νά ύποτασσώμεσθιν δι άγάπην Θεού
ού μόνον των τρανητέρων και όμοίων, άλ-
λά και των μικροτέρων μας. Μαλιστα, κα-
θώς λέγουσιν όλοι κοινώς οι διδάσκαλοι,
ή ρίζα πασών των άρετών και θεμέλιον έ-
στιν ή ταπεινώσις, και χωρίς ταύτης όλαις
ή άλλαις δέν σε ώφελούσιν ουδέποσώς, και
πρέπει νά φρονῆς, πῶς είσαι εύτελιστερος
πάντων των κτισμάτων του ουρανού και
της γῆς, και της βρώσεως αύτης, όπου
είσθιεις άναξίως· και απλώς, νά μισᾶς
του λόγου σου ώσαν ένα θράσον και βδέ-
λυγμα, και νά χαιρέσαι, όταν σε κατα-
φρονούσι και όνειδίζουσιν. Η β'. άρετή
είναι ή πτωχεία, και ή έκούσιος καταφρό-
νησις των βιωτικών πραγμάτων, εύχαρι-
στών τῷ Κυρίῳ εις τό είναι όπου εύρίσκε-
σαι, εάν ήσουν και ό πτωχότερος. Η δέ
αληθής πτωχεία είναι, ου μόνον νά μήν
έχης ίδιον τίποτε, αλλά και νά μισᾶς τον
πλούτον διά τον Κύριον, ώσαν όπου είναι
πράγμα και ύλη Ύπερηφανίας, Φθόνου,
Φιλαργυρίας θυμού, Έθυπαθείας, και
άλλων όμοίων, και πρέπει ου μόνον νά ει-
σαι πτωχός, αλλά και νά ποθῆς την πε-
νίαν, και τά αύτης συνακόλουθα, ήγουν,
πείναν, δίψαν, κόπον, πτωχήν εικόαν,
στρώσιν και τράπεζαν, ένδυμασίαν, και
τά έπίλοιπα όλα πτωχά, κατά μίμησιν
του Δεσπότου μας. Και ός τις δέν έφθα-
σει εις τό μέτρον ταύτο, δέν κᾶρην εις την
καρδίαν του την ειρήνην, όπου έπιθυμᾶ,
ό δέ φθάσας, όντως μακάριος. Αύτῆ ή
πτωχεία φέρνει τον άνθρωπον εις τόσην
ειρήνην της καρδιάς και ανάπαυσιν, όπου
έτόλμησε νά ειπῆ ό Σένεκας, ότι, όποιος
έκλεισε την θύραν των όρίξεων της επι-
θυμίας, δύναται νά παρομοιωθῆ μέ τον
Δία εις την μακαριότητα, δίδωντάς μας νά
καταλάβωμεν, ότι έπειδή ή εύτυχία του
ανθρώπου είναι ή κατάπαυσις των επι-
θυμιών της καρδιάς, ός τις έφθασεν εις
τούτο, ήλθεν εις τό άκρον της μακαριότη-
τος. Η γ'. άρετή είναι τό άγιον μίσος του
έαυτού σου, περι του όποιου ειπεν ό
Κύριος, ότι: Ο αγαπών την ψυχήν αύτου,
άπολίσει αυτόν· τό όποιον δέν γροικᾶται

διὰ τὸ κακὸν μῖσος, ὅπου ἔχουσι ρί ἀπεγνωσμένοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ διὰ τὸ μῖσος, ὅπου εἶχαν οἱ Ἅγιοι πρὸς τὴν σάρκα τους· διατι αὕτη εἶναι αἰτία πολλῶν ἐγκλημάτων, καὶ ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀρετὴν, διὰ τοῦτο τὴν ἐπαίδευαν, καὶ ἐκόλαζαν μὲ τὴν σκληραγωγίαν, νὰ τὴν ἔχουσι δούλην τῆς ψυχῆς, διὰ νὰ μὴ τοὺς κάμνη πόλεμον εἰς τὴν ἀρετὴν. Μὲ τοῦτο τὸ ἁγίου μῖσος ὠφελᾶσαι περὶσσα κατὰ ἀλήθειαν εἰς τὴν

ἀπονέκρωσιν τῶν παθῶν, καὶ μὴ δειλιάσης πόνον ποσῶς, ὅτι ἀλλέως δὲν θραπέυσαι, εἰάν δὲν εὐγάλης τὸ κακὸν αἷμα, καὶ νὰ κόψης τὸ σαπημένον μέλος, καὶ τότε μιμᾶσαι τὸν ἐπιστήμονα καὶ ἐμπειρον χειρουργόν, ὅταν ἰατρῶν τὰς πληγὰς τοῦ ἀρρώστου, ὅπου δὲν λυπᾶται, νὰ κόψη, νὰ καύσῃ τὴν σαπημένην, διὰ νὰ λάβῃ ὁ ἀσθενὴς τὴν ποθουμένην ὑγίαν ταχύτερον.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ζ΄.

Περὶ προσοχῆς καὶ ἀνδρείας, ἣν χρειάζομεσθον εἰς ταύτην τῆς ἀρετῆς τὴν ἐγχείρησιν.

Εἰς ὅλον ἐκεῖνο, ὅπου εἶπαμεν ἄνωθεν, εὐρίσκεται πολλὴ δυσκολία, διὰ νὰ νικηθῇ ἡ φύσις καὶ ἡ κακὴ συνήθεια, καὶ ὅπως τὴν ἀρετὴν κατορθώσωμεν· διὰ τοῦτο γράφομεν ἐδῶ τινὰς βοηθείας, διὰ νὰ ἐλαφρύνωμεν τὸ βῆρος τοῦ κόπου, καὶ νὰ εὐθύνωμεν τῆς ὁδοῦ τὴν τραχύτητα· ὅτι ὀλίγην ὠφέλειαν λαμβάνει τινὰς, γνωρίζοντας μόνον τὸ ἀγαθόν, εἰάν δὲν ἔχη καὶ δύναμιν νὰ τὸ ἐκτελέσῃ. Ἡ δυσκολία δὲ, ὅπου εἶναι εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην, δὲν γεννᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητα τῆς ἀμαρτίας, οὔτε τῆς ἀρετῆς, ὅτι ἡ μὲν ἀμαρτία εἶναι παρὰ φύσιν, καὶ ἡ ἀρετὴ κατὰ φύσιν, καὶ ἔπρεπε νὰ εἶναι δυσκολία εἰς τὴν ἀμαρτίαν, εἰς δὲ τὴν ἀρετὴν εὐκολία, ἀλλὰ γεννᾶται ἀπὸ τὴν φθορὰν τοῦ ὑποκειμένου, ὅπου εἶναι ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου χαλασμένη καὶ διεφθαρμένη διὰ τῆς ἀμαρτίας. Λοιπὸν καθὼς εἰς τὸν ἀσθενημένον φαίνεται ἀνοστος τὸ εὐμορφον φαγητόν, ὅπου εἶναι γλυκὺ εἰς τοὺς ὑγιαίνοντάς, καὶ καθὼς μισοῦσιν οἱ ἄρρώστοι ὀφθαλμοὶ τὸ φῶς τὸ λαμπρότατον, ὅπου οἱ ὑγιεῖς ὀρέγονται, οὕτω καὶ ἡ ἀρετὴ μᾶς φαίνεται ἀνοστος, καὶ ἡ ἀμαρτία νόστιμος, ὅχι νὰ εἶναι οὕτως ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ διὰ τὴν κακὴν διάθεσιν τοῦ ὑποκειμένου, ἧγουν τῆς καρδίας, ἔπου εἶναι χαλασμένη. Εἶναι χρεῖα γοῦν, νὰ εὐρωμεν τινὰ θραπειάν, νὰ ἰατρῶσωμεν τὴν ἀ-

σθενίαν ταύτην, νὰ φέρωμεν τὴν καρδίαν μας εἰς κατάστασιν, ὅπου νὰ μισᾷ τὸ ἐναντίον, καὶ τὸ καλὸν νὰ ὀρέγεται, ὅτι χωρὶς τούτου εἶναι ἀδύνατον νὰ ξεριζώσωμεν τὰ πάθη, καὶ τὰς ἀρετὰς νὰ ἀποκτήσωμεν.

Ἐν πρώτοις οὖν χρειάζεσαι τὴν εὐλάβειαν, ἡ ὅποια εἶναι ἀνεσις καὶ δρόμος εὐράνιος, καὶ ἐμφύσημα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὑψωσις τῆς χάριτος αὐτοῦ, μία ἀκτίνα τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδος, καὶ τῆς ἀγάπης, καὶ μία θουμάσιος ἔλλαμψις, ἧτις γεννᾶται ἀπὸ τὴν μελέτην καὶ στοχασμὸν τῶν θείων πραγμάτων, καὶ μεταμορφῶνει τοιοῦτοτρόπως τὴν καρδίαν, ὅπου τὴν κάμνει βαρετὴν εἰς τὸ πονηρόν, καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν ἀσκνον, καὶ τῆς νοστιμίζουσι τὰ θεῖα πράγματα, καὶ τὰ κοσμικὰ τῆς φαίνονται ἀνοστα· καθὼς ἰξερουσι οἱ πνευματικοὶ οἱ ὅποιοι ὅταν αἰσθάνωνται μεγάλην εὐλάβειαν, εὐρίσκονται πρῶθυμοι εἰς τὸ ἀγαθόν, εἰς δὲ τὸ πονηρόν ἀμελεῖς, καὶ ῥάθυμοι. Διὰ τοῦτο ὅς τις ποθεῖ νὰ ὠφελῆθῃ, ἄς σπουδάξῃ ὅσον δύναται νὰ αὐξάνῃ αὐτὴν τὴν εὐλάβειαν, ὅτι ὅσον ἔχει περισσοτέραν εὐλάβειαν, τόσον εὐκλωτέρα τοῦ γίνεται ἡ ἐναλλαγὴ τῆς καρδίας. Περὶ ταύτης τῆς εὐλαβείας γράφομεν σαφέστερον παρεμπρὸς εἰς τὸ ἦ. Κεφ. Καθὼς οὖν ὅσοι θέλουσι νὰ τυπώσωσι καμμίαν εἰκόνα εἰς τὸ κερί, πρῶ-

τον τὸ ἀπαλένου εἰς τὰς χεῖράς τους, ἐπει-
 τὰ τὸ σφραγίζου, ὡς βούλονται, οὕτω καὶ
 ὅς τις θελεῖ νὰ τυπώσῃ τὴν τῆς ἀρετῆς εἰ-
 κόνα εἰς τὴν καρδίαν του, πρῶτον ἄς τὴν
 ἀπαλύῃ με τὴν θερμὴν τῆς εὐλαβείας, ἔπει-
 τα τὴν κάμνει, ὡς βούλεται. Οὕτω βλέπομεν
 καὶ κάμνουσιν ὅσοι ἐργάζονται δυνατὴν ὕ-
 λην καὶ ἀταπεινωτον. "Ὅτι πῶς ἤθελε δυ-
 νηθῆ ὁ χαλκεὺς νὰ κάμῃ τὴν τέχνην του,
 χωρὶς τὴν θερμότητα τοῦ πυρός, με τὸ
 ὁποῖον ἀχαμνέει τὸν σκληρότατον σίδη-
 ρον, καὶ κάμνεται με τὴν σφύρα ὡπερ
 κηρὸν ἀπαλῶν καὶ ὑπήκουον; Αὐτὰ γοῦν τὰ
 δύο χρειάζομεσθαι εἰς ταύτην τῆς καρδίας
 τὴν μεταμόρφωσιν, ἡγοῦν τὴν σφύραν τῆς
 ἀπουεκρώσεως, διὰ νὰ τζακίζωμεν, καὶ
 νὰ εὐθύνωμεν τῆς φύσεως τὰ ἐγκλήματα,
 καὶ τὴν θερμὴν τῆς εὐλαβείας, διὰ νὰ ἀπαλύ-
 νωμεν τὴν καρδίαν, νὰ τὴν κάμωμεν ταύτης
 τῆς σφύρας ὑπήκουον. Τοῦτο εἶναι τὸ κλει-
 διον καὶ ἡ θύρα τῆς σωτηρίας μας, ἡγοῦν ἡ
 εὐλάβεια, ὅπου εἴπαμεν, τὴν ὁποίαν εὐρί-
 σκεις, συχναῶν τὰ θεῖα μυστήρια, δηλονό-
 τι τὴν Ἱεράν Κοινωνίαν, τὴν μελέτην τῶν
 Θεῶν, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πνευματικῶν
 Βιβλίων, καὶ πᾶσαν ἄλλην Ἐκκλησιαστι-
 κὴν Ἀκλουθίαν, τὰ ὁποῖα σοῦ εἶναι χρεῖα
 νὰ σπουδάξῃς κατ' ὄραν διηνεκῶς, διὰ νὰ
 τυπωθῆ ἡ εὐλάβεια αὕτη τοιοῦτοτρόπως εἰς
 τὴν καρδίαν σου, ὅπου νὰ μὴν ἠμπορῆς νὰ
 τὴν ἀστοχήσῃς. Καὶ καθὼς ἡ φύσις ἀοχι-
 ζεῖ τὸ σῶμα τοῦ ζώου ἀπὸ τὴν καρδίαν,
 καὶ ἀπ' αὐτὴν εὐγένει ἡ ζωὴ καὶ ὅλα τὰ μέ-
 λη, οὕτω καὶ σὺ ν' ἀρχίζῃς τὴν πνευματι-
 κὴν ζωὴν ἀπὸ τὴν προσευχὴν καὶ μελέτην,
 ὅτι με τὸν τρόπον τοῦτο ἐρχεται τὸ πνεῦ-
 μα τῆς ἀγάπης καὶ φόβου Θεοῦ εἰς ἐσένα,
 καὶ δίδει ζωὴν εἰς τὰ ἔργα σου.

"Ἐτι κάμνει χρεῖα νὰ ἔχῃς μίαν διηνεκῆ
 ἐπιμέλειαν, καὶ καθημερινὴν ἀγρυπνίαν καὶ
 προσοχὴν ἀξιέπαινον εἰς ὅλας σου τὰς πρά-
 ξεις, καὶ λόγους, καὶ ἐνθυμήματα, διὰ νὰ γί-
 νεται τὸ πᾶν μετρημένον με τὴν κρίσιν τοῦ λο-
 γικοῦ. Εἰς τρόπον ὅπου, καθὼς ἕνας Ἀποκρι-
 σάρης ἀπεσαλμένος πρὸς ἕναν ἰσχυρὸν βα-
 αλία, ὅταν συντυχῆν ἐμπροσθεν τῆς Συγ-
 κλήτου πάσης, στέκει με τσαύτην προσοχὴν
 καὶ εὐλάβειαν, οὐ μόνου εἰς τὰ λόγια, ἀλλὰ

καὶ εἰς τὴν εὐταξίαν τοῦ σώματος, καὶ εἰς
 ἄλλα ὁμοῖα πράγματα, οὕτω καὶ ὁ δούλος
 τοῦ Θεοῦ ἄς βιάζεται νὰ ἔχῃ μίαν παντοτι-
 νὴν προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν ἀγρυπνον, διὰ
 νὰ φυλάγεται εἰς ὅλας τὰς πράξεις, καὶ ἐρ-
 γασίας του, ἢ συνομιλεῖ, ἢ ἐσθίει, ἢ εἰς τὸν
 οἶκόν του εἶναι, ἢ ἔξω πού, διὰ νὰ πολιτεῦ-
 ται κατὰ τὸν Νόμον τῆ Θεοῦ, κατὰ τὴν κρί-
 σιν τοῦ λογικοῦ, καὶ κατὰ τὴν εὐπρέπειαν
 τοῦ προσώπου του, καὶ ἀπλῶς εἶπειν, νὰ ἔχῃ
 τσαύτην προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν, ὡπερ
 νὰ ἔβλεπε τὸν Θεὸν ἐμπροσθεν αὐτοῦ.
 Καθὼς εἶναι καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ τὸν ἔβλε-
 παν οἱ Ἅγιοι με τοὺς νεαροὺς ὀφθαλμοὺς
 τους, ὡς τὸ λέγει ὁ Προφητᾶναξ Δαβὶδ·
 Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου δια-
 παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶ. Καὶ εἰάν
 ἔχῃς πάντοτε τὸν Κύριον ἐμπροσθεν σου,
 ὦ ἄνθρωπε, πῶς νὰ τολμήσῃς νὰ πράξῃς
 τινὰ ἀσχημίαν, ἢ νὰ μὴ στέκῃς με πολλὴν
 εὐλάβειαν; Τὸ πλῆθος τῶν ὀφθαλμῶν,
 ὅπου εἴχασιν ἐκεῖνα τὰ ζῶα, ἅπερ εἶδεν Ἰε-
 ζεκίηλ ὁ Προφήτης, ἐδηλοῦσαν τὴν ἀγρυπνον
 προσοχὴν, ὅπου πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν
 ζωὴν ταύτην καὶ πολιτείαν ἡμῶν, πολιοῦν-
 τες με τόσους ἐχθροὺς, διὰ νὰ εὐρίσκωμεν
 βοήθειαν, νὰ μὴ νίκωμεσθαι. Τοῦτο εἰκόνι-
 ζειν ἡ τάξις τῶν ξ' δυνατῶν, ὅπου ἔβλεπαν
 τὴν κλίνην τοῦ Σολομῶντος, κρατοῦντες τὰ
 ξίφη εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, διὰ νὰ μᾶς θώ-
 σουν νὰ καταλάβωμεν τοῦτον τὸν τρόπον τῆς
 ἀγρυπνίας καὶ προσοχῆς, ὅπου πρέπει νὰ ἔ-
 χωμεν, περιπατοῦντες ἀνάμεσα εἰς τόσους
 ἐχθροὺς μας. Ἡ δὲ αἰτία ταύτης τῆς προσο-
 χῆς εἶναι ἡ ὑψηλότης, καὶ εὐγένεια τῆς ὑπο-
 θέσεως ταύτης, μάλιστα δὲ εἰς ἐκείνους, ὅπου
 ἐπιμελοῦνται νὰ φθάσουν εἰς τὸ τέλειον τῆς
 πνευματικῆς πολιτείας. "Ὅτι νὰ συνανασ-
 τρέψῃς, καὶ νὰ ζῆς, καθὼς θελεῖ ὁ Κύ-
 ριος, χωρὶς μῶμον καὶ ἐγκλημα εἰς τὴν ζωὴν
 ταύτην, καὶ νὰ μὴ φυλάγῃς τὸ πνεῦμα ἀρ-
 ρύπτου ἀπὸ σαρκικῶν μολυσμῶν, καὶ χω-
 ρὶς ἐγκάλεσιν διὰ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως,
 εἶναι πράγματα ὑψηλά, καὶ ὑπερφυσικά
 τόσον, ὅπου χρειάζεσαι ὅσα εἴπαμεν ἄ-
 νωθεν, καὶ ὅσα θελομεν εἶπε παρακά-
 τω, καὶ περισσότερα. Διὰ τὴν καθὼς εἴπα-
 μεν εἰς τὸ α'. Κερ. δὲν εἶναι ἐπιστήμη τι-

μιώτερη, καὶ τέχνη ἀκριβότερη, ὥσπερ νὰ εὕρης τὴν σωτηρίαν σου. Κύτταξε γοῦν τὴν προσοχὴν, ὅπου ἔχει ἕνας τεχνίτης, ἢ ζωγράφος, ἢ χρυσοκόμος, ἢ ἄλλος τις, νὰ κάμῃ ἕνα ἐργοχειρὸν ἐκλεκτὸν, νὰ μὴ σφάλῃ. Ἴδὲ, μὲ πόσῃ ἐννοίᾳ καὶ φόβῳ περιπατεῖ εἰς, ὅταν βαστάῃ εἰς τὰς χεῖρας του ἕνα ποτήριον γεμάτου ὑγροῦ πολυτίμητου, διὰ νὰ μὴ χύσῃ τίποτε. Ξάνοιξε, ὅταν περνᾷ τινὰς ἕνα ποτάμι, καὶ κατεῖ ἀπάνω εἰς κάποιαις πέτραις κακὰ θεμίνας, πῶς φοβάται μὴ πέσῃ, νὰ πνιγῇ εἰς τὰ ὕδατα. Καὶ πάσχισον, ὅσον δύνασαι, νὰ περιπατῆς καὶ σὺ ὁμοίως μὲ τσαύτην προσοχὴν τε καὶ ἐννοίᾳ (καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιστροφῆς σου, ἕως νὰ συνηθίσῃς) χωρὶς πρῶς νὰ κάμῃς ἔργον, ἢ νὰ συντύχῃς λόγον τινὰ ὅπου νὰ μὴν εἶναι θεάρεστος. Εἰς αὐτὸ σου δίδει ἕνας Σοφὸς μίαν βουλήν ὠφέλιμον, λέγωντας· Ὅς τις ποθεῖ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἀρετὴν, ἄς τάξῃ πῶς ἔχει τινὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ μέγαν καὶ χρησιμώτατον ἄνθρωπον, καὶ βλέπειτον εἰς ὅλας τὰς πράξεις του, καὶ ἄς κάμῃ, καὶ ἄς λέγῃ, ὅσα ἔργα καὶ λόγια ἔπραττεν, εἴαν αὐτὸν ἔβλεπεν ὀφθαλμοφανῶς, πρὸς τὸν ὅποιον νὰ εἶχε πολλὴν εὐλαβίαν. Βλέπεις, πῶς καὶ οἱ ἔξω Σοφοὶ εἶχασιν εἰς τὴν ἀρετὴν τσαύτην ἀκριβείαν; Τάξῃ οὖν, πῶς βλέπεις ἐνώπιόν σου, ὄχι τινὰ ἐπίγειον Ἀρχοντα, ἀλλὰ τὸν οὐράνιον Δεσπότην καὶ βασιλίαν μας, ἐπειδὴ ὡς Θεὸς ἀπερίγραπτος εἶναι παρῶν εἰς καθὲ τόπον, καὶ ἀκούει, καὶ βλέπει σε. Λοιπὸν ἄς εἶναι τὰ ἔργα καὶ λόγια σου καθὼς ἀρμόζει τοιαύτης μεγαλειότητος, ζητῶντας τοῦ Δεσπότου χάριν, νὰ σὲ διαφυλάττῃ διαπαντὸς χωρὶς πταισίμῳ. Αὕτῃ δὲ ἡ προσοχὴ, ὅπου συμβουλευόμεν, πρέπει νὰ ἔχῃ δύο σκοπούς. Πρῶτον, νὰ βλέπωμεν τὸν Κύριον ἔσωθεν μὲ τοὺς νοερούς ὀφθαλμούς μας, νὰ στέκωμεν ἐνώπιον αὐτοῦ, προσκυνῶντες, ὑμνοῦντες αὐτὸν μετ' εὐχαριστίας, καὶ προσφέροντες αὐτῷ θυσίαν εὐλαβείας εἰς τὸ θυσιαστήριον τῆς καρδίας μας. Δεύτερον, νὰ προσέχωμεν εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ λόγια, καὶ διανοίας, νὰ μὴ παραστρατήσωμεν καθόλου ἀπὸ τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ νὰ βλέπωμεν μὲ τὸ ἕνα ὁμοίως

μα τὸν Κύριον, ζητοῦντες αὐτοῦ τὴν χάριν τε καὶ βοήθειαν, καὶ μὴ τὸ ἄλλο τὴν εὐταξίαν καὶ πολιτείαν μας, καὶ οὕτω νὰ δαπανοῦμεν τὸ φῶς, ὅπου μᾶς ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς χρῆσιν, καὶ σοχασμὸν τῶν θείων πραγμάτων, προσέχοντες τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ ἀπὸ τὸ ἕν μέρος, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο εἰς ὅλου ἐκεῖνο, ὅπου χρεωστοῦμεν νὰ πρᾶξωμεν. Καὶ εἴαν δὲν δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν τὴν προσοχὴν αὐτὴν πάντοτε, ἄς βιαζόμεσθαι νὰ τὴν ἔχωμεν καὶ τὸν περισσότερον καιρὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν· ὅτι δὲν μᾶς ἐμποδίζουν εἰς τοῦτο οἱ ἐργασίαι τοῦ σώματος· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐταῖς ἡμπορεῖ ἡ καρδιά νὰ στέκῃ ἐλεύθερος, διὰ νὰ ἀναχωρῇ πολλάκις ἀπὸ τὰ φροντίδας τοῦ κόσμου, καὶ νὰ κρύπτεται εἰς τὰς πληγὰς τοῦ Κυρίου μας.

Ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν ἀρετὴν εὐρίσκονται δύο δυσκολίαις, ἡ μία, νὰ γνωρίσῃς τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν, καὶ ἄλλη νὰ νικήσῃς τὸ ἕνα, καὶ νὰ τελήσῃς τὸ ἕτερον· εἰς τὸ ἕνα χρειάζεσαι ἀγρυπνον προσοχὴν· καὶ εἰς τὸ ἄλλο δύναμιν καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ εἴτε λείπει ἀπὸ ταῦτα τὰ δύο, μένει τὸ ἔργον μας ἀτελείωτον. Διὰ τοῦτο γοῦν παρῶν εἰσυντύχαμεν περὶ προσοχῆς, καὶ τώρα γράφομεν διὰ τὴν δύναμιν καὶ ἐπιμέλειαν, ὅπου χρειάζεσαι, διὰ νὰ νικήσῃς τὴν δυσκολίαν τῆς ἀρετῆς. Γίνωσκε γοῦν, ὅτι καδῶς ὁ χαλκίυς χρειάζεται τὴν σφύραν, νὰ τὴν ἔχῃ πάντοτε εἰς τὰς χεῖρας του, διὰ τὴν σκληρότητα τῆς ὕλης ὅπου ἐργάζεται, ἡγοῦν τοῦ σιδήρου, διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ τὸν φέρῃ ὑπήκοον εἰς τὸ θέλημά του, οὕτω καὶ ὅς τις ἐπιποθεῖ νὰ σωθῇ, χρειάζεται τὴν δύναμιν ταύτην, ὥσπερ μίαν σφύραν πνευματικὴν, διὰ τὴν αἰτίαν τῆς δυσκολίας αὐτῆς, ὅπου εἰς τὴν ἀρετὴν εὐρίσκειται. Καὶ χωρὶς αὐτῆς τῆς δυνάμεως, δὲν κατορθώνει ἀρετὴν, ὅτι ὅλαις ἔχουσι κόπον καὶ δυσκολίαν· ἡ νηστεία λέγω, ἡ προσευχὴ, ἡ ἀγρυπνία, ἡ ὑπακοή, ἡ σωφροσύνη, καὶ αἱ λοιπαὶ ἅπασαι, καὶ εἴαν δὲν ἔχῃς αὐτὴν τὴν δύναμιν, οὐδὲν ὠφελεῖσαι. Καθὼς ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσέως ἐποίησε μὲ τὴν θεῖαν δύναμιν καὶ βοήθειαν τοιαῦτα σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἐλύτρωσε

ς Ἰσραλίτας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, οὕτω
 ἡ αὐτὴ ἡ ράβδος τῆς δυνάμειος θέλει νι-
 σει ὅλας τὰς δυσκολίας, ὅπου μᾶς βάλῃ
 προσθεν ἢ φιλαυτία καὶ ὁ ἐχθρὸς μας
 ἀβολος, καὶ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ εὐφωμεν εἰς
 φῶς μὲ νίκην μεγάλην καὶ εὐδοξον. Διὰ
 τὸ μὴν ἀφήσης αὐτὴν τὴν ράβδον τῆς
 εἰς καὶ τῆς δυνάμειος, ὅτι κανένα θαῦμα
 γίνεται δίχως αὐτῆς. Πᾶν γὰρ ἀγα-
 πὲ μὲ πόνον καὶ κόπον γίνεται, καὶ χω-
 κόπου οὐδὲν κατορθοῦται. Διὰ τοῦτο
 μὲ ὁ Κύριος, ὅτι ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρα-
 νῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν
 τὴν, τουτέστιν, ὅσοι βιάζουσι τὴν φύ-
 σιν, καὶ κόπτουσι τὰ σαρκικὰ τους
 κτήματα, μὲ πολὺν κόπον εὐρίσκεται ἡ
 ἀπαυσις, μὲ μάχην καὶ πόλεμον ἢ εἰ-
 νη, μὲ ἰδρωτὰ καὶ μόχθον οἱ στέφανοι,
 κλαυθμὸν καὶ δάκρυα ἢ εὐφροσύνη καὶ
 ἀλλοίαις, καὶ μὲ τὸ μῖσος τοῦ ἑαυτοῦ
 ἀπολαμβάνει τοῦ Χριστοῦ τὸν γλυκύ-
 τον ἔρωτα. Διὰ τοῦτο τοσάκις ἐλέγχεται
 τὰς Παροιμίας ἢ ὀκνησία, καὶ ἐπαινεῖ-
 τὴν ἀνδρεία καὶ προθυμία, ὅτι ποτὲ δὲν
 μνεῖ καλὸν ἢ ἀμέλεια. Ἄλλο δὲν εἶναι
 μῶτερον τῆς ἀρετῆς καὶ ὠφελιμώτερον,
 εἰ πρέπει νὰ τὴν ποθοῦσι ὅλοι, καὶ μὲ
 λὺν κόπον νὰ τὴν ξετρέχουσιν. Ἄμῃ διὰ
 ν δυσκολίαν αὐτῆς καὶ τραχύτητα, ὀκ-
 λιοῦσι καὶ ἀμελοῦσι οἱ ράθυμοι, καὶ βιά-
 σαι εἰς τὸ στήθος τὰς χεῖράς τους, καὶ βιά-
 σαι τὰς σάρκας τους, λέγοντες· Πλέον
 ἤξει τὸ ὀλίγον μετὰ ἀναπαύσεως, παρέξ
 χεῖρια γεμάτα μὲ θλίψιν καὶ βάσανον.
 περὶ οὖν δὲν εἶναι ἄλλο ἐμπόδιον τῆς
 εἰτῆς, εἰμὴ μόνον ἢ ἄνωθεν δυσκολία, ἃς
 δωμεν ἀνδρείαν, νὰ εὐθύνωμεν τὴν τρα-
 χύτητα, καὶ οὕτως ἀποκτῶμεν τὴν ἀρετὴν,
 εἰ δὲ αὐτῆς τῆς Οὐράνιον Βασιλείαν, τῆς
 οἰας δὲν ἀξιώνονται, παρέξ ὅσοι βιάζουσι
 ἢ λόγου τους, νικῶντες τὰ σωματικὰ τους
 κτήματα. Μὲ τὴν ἀνδρείαν αὐτὴν ἀφανίζου-
 σιν τὴν φιλαυτίαν μὲ ὅλον τῆς τὸν φόρτον,
 εἰ διώκοντες ἔξω τὸν ἐχθρὸν τοῦτον, εὐθύς
 ἐρχεται ὁ Θεὸς ἔρως εἰς τὴν καρδίαν μας.
 τὸ τοῦτο βοηθᾶσαι κατὰ πολλὰ μὲ τῶν
 κρείτων δούλων τοῦ Θεοῦ τὸ ὑπόδειγμα.
 Πολλοὶ Ἄσκηται ἐπολιτεύθησαν μὲ ἀ-

κτημοσύνην θαυμασίον, διάγοντες ὅλην τους
 τὴν ζωὴν πτωχοί, ἀνυπόδοτοι, ὑστερού-
 μνοι πάντων τῶν ἀναγκαίων τοῦ σώμα-
 τος, ἐπιποθοῦντες, ὄχι πλησμονὴν βρω-
 μάτων καὶ πομάτων, ἀλλὰ πείναν καὶ δί-
 ψαν· ὄχι πλοῦτον καὶ αὐτάρκειαν πράγ-
 ματος, ἀλλὰ ἐσχάτην πενίαν· οὐχὶ σωμα-
 τικὴν ἠδυπάθειαν, ἀλλὰ σταυρὸν καὶ θλί-
 ψιν καὶ βάσανον. Ναὶ ἀψευδέστατα, ἀπὸ
 τὸ πρῶτον ὅπου ἄρχισε τοῦ Χριστοῦ μας
 ἡ Ἐκκλησία, ἕως τὴν σήμερον, ὅπου εἶναι
 χίλιοι ὀκτακόσιοι καὶ ἕξ χρόνοι, ἦσαν πάν-
 τοτε καὶ εὐρίσκοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖ-
 κες, ὅπου οὐ μόνον ὑστερήθησαν ἀπὸ ταῖς
 χαραῖς καὶ ἀπολαύσεως ὅλαις τοῦ
 Κόσμου, καὶ ἀφήκασιν ἐκουσίως τὸν πλοῦ-
 τον καὶ τὴν τιμὴν, ὅπου εἶχασιν, ἀλλὰ καὶ
 εἰς ἀγῶνας σκληροὺς ἐδόθησαν καὶ ἀσκη-
 σιν ὑπερβαύμαστον, εἰς Κοινόδιά τε καὶ
 ἀσκητήρια, εἰς ἐρήμους τόπους, εἰς ὄρη
 σκληρὰ καὶ ἀπεριπάτητα, εἰς σπηλαία καὶ
 τρύπαις τῆς γῆς, εἰς ἀγρία δάση καὶ ἀκα-
 τοίκητα, θλιβόμενοι, κακοχοῦμενοι, καὶ
 βασανιζόμενοι ἀπὸ τὴν καύσιν τοῦ Ἥλιου,
 καὶ τῆς νυκτὸς τὴν ψυχρότητα. Τὴν γῆν
 εἶχασιν κρεβάτι, ὄροφον καὶ στέγην τὸν
 Οὐρανόν, ποτὸν τὸ ὕδωρ, καὶ τροφήν τὰ
 χορτάρια. Ἐφοροῦσαν ἱμάτια τρίχινα κα-
 τὰ σάρκα καὶ σιδηραῖς ἀλυσες. Ἐνήστευαν,
 ἀγρυπνοῦσαν ἡμέρας πολλάς, ἠσφαλίζοντο
 χρόνους ἰκανοὺς, χωρὶς νὰ συντύχουν τὸ
 σύνολον, καὶ ἀπλῶς, ἐξέτρεχαν τὴν τραχυ-
 τέραν καὶ σκληροτέραν ζωὴν. Τινὲς δὲ ἀ-
 νέβαιναν εἰς κίονια καὶ στύλους καὶ ἔκα-
 μναν ὑπερθεν μ'. καὶ ν'. χρόνους, καὶ ἄλ-
 λοι ἄλλως ἐκόλαζον τὴν σάρκα, βασανιζό-
 μνοι ἐδῶ πρόσκαιρα, διὰ νὰ ἀναπαυθῶσιν
 αἰώνια. Τί εἶναι λοιπὸν ἐναντιώτερον τῶν
 ἐπιθυμιῶν τῶν ἐθνῶν, ὡσερ νὰ ξετρίχη
 τίς διαφορὸς τρόπους καὶ μηχανήματα;
 Νὰ παιδεύῃ τὴν σάρκα μὲ πείναν καὶ δί-
 ψαν, καὶ ἄλλα διάφορα κολαστήρια; Ἄλλὰ
 τί νὰ εἰπῶ διὰ τοὺς ἄθλους τῶν Μαρτύρων
 καὶ τὰ παλαίσματα; Τίς νὰ μὴ θαυμάσῃ,
 ἀναγιγνώσκων τοιαῦτα ἠρωϊκὰς πράξεις
 καὶ κατορθώματα; Τίς ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἀ-
 μελεῖς νὰ μὴν αἰσχυνθῇ καὶ νὰ ἐντραπῇ
 τὴν ὀκνησίαν του καὶ χαυνότητα, βλέπων-

τας τόσους ἰσχυροὺς στρατιώτας, καὶ κορασίδας ὠραίας, νὰ παραδίδονται ἐθελουσίως εἰς θάνατον; νὰ μὴ φοβοῦνται τοῦ πυρός τὴν σφοδρότητα, οὔτε νὰ λυποῦνται τὸ ἄνθος σωματικῆς ὠραιότητος, ἀλλὰ νὰ μιτοῦσι γυναῖκας, τέκνα καὶ ἀδελφοὺς, μητέρας καὶ θυγατέρας, πλοῦτον, δόξαν, τιμὴν, καὶ πᾶσαν ἄλλην τοῦ Κόσμου ἀπέλαυσιν, νὰ λαμβάνουσι σκληρὸν καὶ ἐπονεϊδίσιον θάνατον; Δὲν περὶ ἡμέρα, νὰ μὴν ἐρτάξῃ ἡ Ἐκκλ. τινὰ Μάρτυρα, πολλακίς δὲ χιλίους, ἢ δέκα χιλιάδας τὴν ἡμέραν καὶ περισσότερον, τὸ ὅποιον κάμνει, ὄχι τόσον διὰ νὰ τιμώμεν ἐκεῖνους μὲ τὴν θανάτῳ, ὅσον διὰ νὰ λαμβάνωμεν ἡμεῖς παραδειγμα ἀπὸ λόγου τους, νὰ προκόπτωμεν εἰς τὴν ἀρετὴν, βλέποντες τὰς διαφόρους τιμωρίας, ὅπου ὑπέμειναν διὰ τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν. Καὶ ἀνάγνωσε τὸν Συναξαριστὴν, νὰ θαυμάσῃς τὰς ποικίλους τρόπους, καὶ διάφορα εἶδη τῶν κολάσεων, ὅπου τοὺς ἔδιδαν οἱ ἀσπλαγχοὶ τύρανοι. Ἄλλους ἔψηναν ὅπτερος εἰς τοὺς ἄνθρακας, ἄλλους ἔγδερναν ὡς πρόβατα, καὶ ἐξέσχίζαν, ἄλλους ἐπνίγαν εἰς τοὺς ποταμούς καὶ θαλάσσας, ἔβραζαν εἰς τὰ χαλκώματα μελάδι, πίσσαν, καὶ μόλυθον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἄλλους ἐξέσχίζαν, ἐτόξευον, ἐλιθοβολοῦσαν, ἔθαναν εἰς τροχοὺς, ἐτροπεῦσαν τοὺς ἀστραγάλους καὶ κεφαλὰς αὐτῶν μὲ τριβέλια, καὶ μὲ πυρωμέναις σφύλαις ἐπερωνοῦσαν τὰ ὠτά τους, ἐξερίζωναν, καὶ ἀνασπεῦσαν τοὺς ὀδόντας καὶ ὀνυχας, ἐκαταξέσχίζαν τὰς σάρκας αὐτῶν μὲ χειράγρας καὶ ἕτερα ὄργανα, καὶ ἀπλῶς ἐρευνούσαν, καὶ ἐξέτρεχαν οἱ ἀσεδέστατοι τύρανοι (ἢ μᾶλλον εἶπεν, οἱ πονηροὶ δαίμονες, ὅπου τοὺς τὰ ἐρμήνευαν) τὰ δριμύτερα κλαστήρια, ὅπου ἔποτε νὰ ἠκούσθησαν. Ὅτι δὲν ἐξηφύδατο οἱ ἄνθρωποι νὰ θανατωθῶσιν τὴν σάρκα, ὅσον τὴν ψυχὴν, διὰ νὰ σθεναροῦσι τὴν εὐσεβειαν. Καὶ ἦτον τοσαύτη ἡ ἀσπλαγχνία τους, ὅπου ἐκλιναν τῶν δένδρων βλαστὰς τὰς κερυφὰς, καὶ ἔδιδαν εἰς τὸ ἓνα τὸν ἓνα πόδα τοῦ Μάρτυρος, καὶ εἰς τὸ ἄλλο δένδρον τὸν ἕτερον, ὅπου τὰ ἕτερα καὶ ἕτερα μέρη αὐτοῦ κερυφῶντο καὶ τὸ ἓνα τὸ ἓνα πόδα τοῦ Μάρτυρος εἰς

δύω τὰ σώματα. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια ἐκαμναν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἄπονοι, καθὼς εἰς τὰ Συναξάρια φαίνεται, καὶ ὡς τὰ ἀναγνώση ὅς βούλεται, νὰ θαυμάσῃ εἰς τοσούτον ζῆλον καὶ διαπυρον ἔρωτα, ὅπου εἶχασιν, νὰ μὴ λυποῦνται τὰς σάρκας τους, μάλιστα ἢ τρυφεραῖς κορασίδες καὶ ὠραιότηταις. Ἡ πάνσοφος Αἰκατερίνα, ἡ Εἰρήνη, ἡ Βαρβάρα, ἡ Παρασκευὴ, καὶ ἄλλαι ὀνομασταὶ ἀνώνυμοι, ὅπου ἀστράπτασιν ὡς τὴν χιόνα αἱ σάρκες τους, καὶ αὐταὶ ποσὸς δὲν ἐψήφησαν τὴν τοῦ σώματος ὠραιότητα, οὔτε τοῦ πυρός ἐδιδίασαν τὴν σφοδρότητα, διὰτὶ εἶχασιν ἔσωθεν εἰς τὰ σπλάγγνα ἄλλο πῦρ ἄλλον ἰσχυρότερον, ὅπου ἔξαπτε τὴν καρδίαν τους εἰς ἔρωτα μεγαλύτερον, ἔρωτα λέγω τὸν θεῖον πρὸς ἐκεῖνα τὰ ἀδιάγαθα καὶ ἀφραστον ἀγαλλίασιν, καὶ μὲ τὸν πόθον ἐκείνων ἐμίσησαν τὴν πρόσκαιρον ἡδονὴν καὶ ἀπολαύσιν. Βλέπεις, Χριστιανέ μου, μὲ πόσους κόπους ἠξιώθησαν αὐτοὶ τῆς Οὐράνιου Μακαριότητος; Δὲν εἶχασιν ἄλλην σάρκα ἐκεῖνοι, καὶ ἡμεῖς ἄλλην, οὔτε ἄλλον Θεὸν βοηθὸν καὶ συλλήπτορα, οὔτε ἄλλην δόξαν ἐδέχοντο, ἢ ἄλλους στεφάνους, οὔτε ἄλλοι καιροὶ ἦσαν τότε, καὶ ἄλλοι τώρα, καθὼς τινὲς ληροῦσι ψευδόμενοι· ἀλλ' αὐτὸς ὁ Οὐρανός, αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, ὅπου ἦσαν τότε, εἶναι καὶ τώρα καὶ ἔαν αὐτοὶ μὲ τοσούτους πόνους καὶ αὐστηρὸν θάνατον ἠγόρασαν τὴν αἰώνιον Βασιλείαν, διὰτὶ νὰ μὴν ἀπονεκρώσῃς ἐσὺ καὶ τὰς σαρκικὰς σου ἐπιθυμίας; Αὐτοὶ ὑπέμειναν πείναν, καὶ δίψαν, καὶ κακοπάθειαν, καὶ σὺ νὰ μὴ νηστεύσῃς δύο ἡμέρας τῆς Ἑβδομάδος; Αὐτοὶ ἔκαμναν τόσους χρόνους φυλακωμένοι εἰς τόπον σκοτεινὸν καὶ ζοφώδη, καὶ σὺ νὰ μὴν ἀναχωρήσῃς ἀπὸ τὸν Κόσμον, νὰ κάμῃς ἀγῶνα παραμικρὸν καὶ μετάνοιαν; Ἐὰν δὲν φθάνῃς πάντων τῶν Ἁγίων τὰ ὑποδείγματα, νὰ σὲ δυναμώσῃς πρὸς ἀρετὴν, ἄρον τοὺς ὀφθαλμούς σου εἰς τὸ πανάγιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, νὰ εἴδῃς τίς εἶναι ὁ Ἐσταυρωμένος ἐκεῖνος, ὅπου ἔπαθε τοιαύτην ἀνεπίστατον παιδείαν διὰ τὴν σὴν ἀγάπην. Ἐποδειγμα κατὰ ἀληθειαν εἶναι τούτο, καὶ κατὰ τὴν ἀλήθειαν ἄριστον. Ἐἴδον εἴδῃς τὰς

Θλίψεις, τὸς πόνους, καὶ τὰ βάσανα, δὲν ἠκούσθησαν εἰς τὸν Κύριον δριμύτερα. Ἐὰν κυττάξης τὴν τοῦ πάσχοντος ἀξιοτήτα, δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἶναι εὐγενικότερον. Ἐὰν ἐρωτᾷς τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, δὲν εἶναι ποσῶς ἐδικόν του τὸ πταίσιμον, οὔτε διὰ χρεῖαν αὐτοῦ παιδεύεται, ἀλλὰ δι' αἰκίαν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγαθότητα ἔλαβε τοιαύτην τιμωρίαν, ὅπου ὄλα τὰ πάθη τῶν Μαρτύρων, πᾶσαι αἱ Θλίψεις τῶν Δικαίων, καὶ πάντα τοῦ Κόσμου τὰ παιδευτήρια δὲν ἠμποροῦσιν οὐδεποσῶς νὰ παρομοιωθοῦσι μὲ ταῦτα. Τοσοῦτον ἦτον φοβερόν τοῦ Κυρίου τὸ Πάθος, ὅπου ἐτρόμαξεν ἡ γῆ, ὁ Οὐρανὸς ἐξέστη, οἱ λίθοι ἐσχίσθησαν, καὶ ἀπλῶς ὄλα τὰ ἀναισθητα πράγματα ἠλλοιώθησαν. Πῶς οὖν σὺ ὁ λογικὸς ἄνθρωπος γίνεσαι ἀναισθητότερος καὶ ἀχαριστότερος τῶν κτισμάτων; δὲν συμπάσχεις νὰ συμπονήσης τὸ πάθος τοῦ λυτρωτοῦ καὶ Σωτῆρός σου; Ὑπερήφανος, καὶ ἀναισχυντος εἶναι κατὰ ἀλήθειαν ὅς τις βλέπει τὸν Κύριον τῆς μεγαλειότητος, νὰ περιπατῇ μὲ ὄλους τοὺς ἠγαπημένους φίλους του μὲ τὸσπον Θλίψιν καὶ βάσανον, καὶ αὐτὸς νὰ κάθεται εἰς τὸν Θρόνον, νὰ περνᾷ τὴν ζωὴν του εἰς ἠδυπάθειαν καὶ ἀνάπαυσιν. Ἐπρόσταξεν ὁ Βασιλεὺς Δαβὶδ τὸν Οὐρίαν, ὅταν ἦλθεν ἀπὸ τὸν πόλεμον, νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὸν οἶκόν του, ἀμὴ ὁ καλὸς καὶ εὐγνώμων δούλος εἶπεν· Ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι εἰς τὴν σκηνὴν, καὶ οἱ δούλοι τοῦ Βασιλέως μου κοιμοῦνται χαμαὶ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγὼ νὰ ὑπάγω εἰς τὸν οἶκόν μου, νὰ τρώγω, νὰ πίνω, νὰ ἀναπαύωμαι; δὲν τὸ καμνω, μὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Βασιλείας σου. Ὁ πιστότατος καὶ εὐγνώμων δούλος,

τοσοῦτον ἐπαίνων ἄξιος, ὅσον πεφουεμένος ἀνάξια. Καὶ πῶς ἐσὺ, Χριστιανέ, βλέπων οὕτως εἰς τὸν σταυρὸν τὸν Δεσποτὴν σου, δὲν λέγεις τὸ ὅμοιον; Ἡ ἔμφυχτος καὶ Δεῖα κιβωτὸς πάσχει πόνους δριμυτάτους καὶ θάνατον, καὶ σὺ παθεῖς ἠδονὰς καὶ ἀπολαυσεῖς; Αὐτὴ ἡ κιβωτὸς, ὅπου ἐδάστα κερκρυμμένον τὸ Μάννα καὶ τὸν Ἄρτον τῶν Ἀγγέλων, πάσχει, καὶ γεύεται ὄξος καὶ χολὴν διὰ λόγου σου, καὶ σὺ ζητᾷς ἐκλεκτὰ καὶ ὠραῖα βρώματα; Αὐτὴ ἡ κιβωτὸς ὅπου εἶχε τὰς πλάκας τοῦ Νόμου (ἠγουν τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας καὶ γνώσεως τοῦ Θεοῦ) καταφρουεῖται, καὶ ὀνομάζεται ἄγνωστος, καὶ ξετρέχεις τιμὴν καὶ ἔπαινον; Στοχάσου τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ, ὅπου κοιμοῦνται κατὰχαμα, ἠγουν τοὺς Προφήτας, Ἀποστόλους, καὶ Μάρτυρας, ὅπου ἐπέρασαν μὲ τὸσας Θλίψεις καὶ παιδευτήρια τοῦτον τὸν ὁρόμον τῆς παροικίας τους. Καὶ ἐὰν οἱ Ἄγιοι ἅπαντες, καὶ αὐτὸς ὁ Ἄγιος τῶν Ἁγίων ἐπεριπάτησαν τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν, πῶς εἶναι βολετὸν νὰ ὑπάγη τίς ἀπὸ ἄλλον ὁρόμον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον τῆς αἰωνίου μακαριότητος εἰμὴ μόνον μὲ τὸν σταυρὸν τῶν Θλίψεων; Ὅς τις οὖν ἐπιποθεῖ καὶ ὀρέγεται νὰ γένη τῆς δόξης αὐτῶν κληρονόμος, ἄς γένη συγκοινωνὸς τοῦ πάθους του· ἐὰν θέλῃ νὰ συνευφραίνεται, καὶ νὰ συμβασιλεύῃ αὐτοῖς, μὴ βαρεθῇ νὰ συσταυρωθῇ μετ' αὐτῶν, νὰ πάθῃ Θλίψεις καὶ κολαστήρια, καὶ οὕτω διὰ προσκαίρου βασάνου, καὶ ἀτιμίας ἀξιωθῆσεται τῆς αἰωνίου ἀγαλλιᾶσεως. Ἡς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ε'.

Περὶ Συντριβῆς τε καὶ Κατανύξεως.

Ἀναμεταξύ εἰς τὰ πολλὰ καὶ διάφορα ἐγκλήματα καὶ ἀπροσεξίας ἡμῶν, δὲν νομίζω νὰ εἶναι ἄλλο κανένα θρήνων πολλῶν καὶ πένθους ἄξιον τόσον, ὅσον ὁ ἀ-

προμελέτητος, καὶ ἀνεπιμελῆτος τρόπος τῆς Ἐξομολογήσεως εἰς τὴν οὐσίαν ἔρρεπε νὰ ἐπιμελούμεσθην μᾶλλον, ἢ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος, καθὼς

προσάξει ἡ Ἐκκλησία μας. Καὶ ἐγὼ βλέπω καὶ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ὑπάγουσι χωρὶς τινὰ προετοιμασίαν, χωρὶς μετάνοιαν καὶ συντριβὴν τῆς καρδίας, ἢ ἐξίτασιν πρὸς τῆς συναιδέσεως· καὶ διὰ τοῦτο ὅταν ἐξαγορευθῶσι, καὶ κοινωνήσουσιν, εὐθὺς ἐπιστρέφουσι πάλιν εἰς τὸν ἴδιον ἕμετον, ἢ γουὶν πίπτουσι εἰς τὰ ἴδια ἁμαρτήματα· καὶ πρίχου παράση ὁ Μῆνας ξαναρυπώνονται ὡσπερ τοὺς χοίρους εἰς τὴν λάσπην καὶ βόρβορον. Τοῦτο εἶναι μία μεγάλη καταφρόνησις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μυστηρίων, καὶ φαίνεται πῶς περιγλοῦσι, καὶ περιπαίζουσι τὸν Θεὸν καθὲ χρόνον, ζητοῦντες συγχώρησιν τῶν προτέρων ἀγνοημάτων, καὶ τάσσοντες νὰ διορθώσουν τὴν πολιτείαν τους, ἔπειτα νὰ στρέψουσιν εὐθὺς εἰς τὰ ὅμοια καὶ ἕτερα πλείονα ἀνεκτίματα. Ὅς τις οὖν ἐπιθυμᾷ νὰ λυτρωθῆ τοιοῦτου κινδύνου, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐξ ὅλης του τῆς καρδίας πρὸς Κύριον μὲ ἀληθινὴν μετάνοιαν, ἃς ἀναγινώσκῃ πολλακίς τὰ κάτω γεγραμμένα Κεφ. ὅτι ἐδῶ τοῦ ἐρμηνεύομεν τινὰς ψυχοφελεῖς νοουθεσίας πρὸς τὴν μετάνοιαν, ἧτις εἰς τρία μερίζεται, ἤγουν· Συντριβὴν καρδίας, Ἐξομολόγησιν, καὶ Ἰκανοποίησιν. Περὶ τῶν ὁποίων νὰ γράψωμεν ἰκανῶς κατὰ τάξιν, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν συντριβὴν πρότερον, ἧτις ἔχει τὸν πρῶτον τρόπον τῆς μετανείας, καὶ ἦτον ἀναγκαῖα κατὰ τὴν ἀμαρτίαν, πρὸ τοῦ Νόμου, καὶ μετὰ τὸν Νόμον, αἰ καὶ πάντοτε. Ἡ συντριβὴ ἔχει τοσαύτην δύναμιν, ὅπου μερικαῖς φοραῖς καὶ πρὸ τῆς Ἐξομολογήσεως εὐγάνει ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν τὸν ἄνθρωπον (μόνον νὰ ἔχη γνώμην νὰ ἐξομολογηθῆ) καὶ φέρνει τον εἰς στάσιν χάριτος, καὶ κάμνει τον φίλον Θεοῦ, ἀπὸ ἐχθρὸν, ὅπου ἦτον τὸ πρότερον, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Ἐξομολόγησις μόνη, χωρὶς τῆς συντριβῆς ταύτης. Ὅς τις οὖν ἐρίγεται νὰ ἐπιστρέψῃ ἐξ ὅλης του τῆς καρδίας πρὸς Κύριον, καὶ ἐπιποθεῖ νὰ εἰσέλθῃ ὡς ὁ ἄσωτος Υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τὸν πατρικόν, ἃς ἐξείρη, ὅτι ἡ πρώτη θύρα, ὅπου θίλει νὰ περάσῃ εἶναι ἡ συντριβὴ αὐτῆ, ἧτις ἐστὶν ἡ ἐπιποθεῖα θυσία, ὅπου ἡμ-

πορεύομεν νὰ προσφέρωμεν τῷ Κυρίῳ. Καρδίαν γὰρ συντετριμμένην καὶ πεταπειωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει. Αὐτὴ ἡ συντριβὴ μερίζεται εἰς δύο· τὸ ἓνα εἶναι μετάνοια τῶν περασμένων ἀμαρτημάτων, καὶ τὸ ἄλλο μία στερεὰ γνώμη καὶ βεβαία ἀπόφασις, νὰ μὴ πράξῃς πλέον ἀμαρτίαν εἰς τὸ ἐρχόμενον. Τὸ πρῶτον οὖν, ὅπου πρέπει νὰ κάμῃς, εἰάν ἐμετανόησῃς ἀληθῶς, εἶναι νὰ μισήσῃς ἐλοψύχως τὰς ἀμαρτίας σου, μὲ πόνον τῆς καρδίας ἀνικαστων· ὅς τις νὰ μὴν εἶναι διὰ τὸν φόβον τῆς κολάσεως, ἢ διατὶ ἐξουιωθῆς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν, ἀλλὰ διατὶ μὲ τὴν βδελυρὰν ἀμαρτίαν ἐλύπησῃς, καὶ παρεπίκρανες τὸν πανάγαθον Κύριον, ὁ ὁποῖος, καθὼς εἶναι πρέπον νὰ τὸν ἀγαποῦμεν καὶ νὰ τὸν τιμῶμεν ὑπὲρ πάντα τὰ κτίσματα, οὕτως εἶναι δίκαιον νὰ ποιοῦμεν καὶ νὰ λυπούμεσθην, ὅταν πταίσωμεν, καὶ τὸν ζημιώσομεν οἱ ἄφρονες, ἀδυσρόμενοι· μὲ θλίψιν καὶ δάκρυα περισσότερον, πᾶρξῃς νὰ ἠθίλαμεν χάσῃ τὸ ἀκριβώτερον καὶ ποθεινότερον πρᾶγμα, ὅπου νὰ εἶχαμεν· ὅτι ἡ μεγάλη ζημία θίλει καὶ πόνον σφοδρότερον. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐχθρευθοῦμεν τὴν ἀμαρτίαν μὲ μῖσος ἀπειρον, ἐπειδὴ μᾶς δίδει ζημίαν ἀμέτρητον. Αὐτὴ ἡ συντριβὴ, διὰ τῆς ὁποίας ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν ὁ ἀμαρτήσας ἀνίσταται, εἶναι ἓνα χάρισμα Θεϊκόν καὶ ἐνεργεσία, ὅπου ἡ ψυχὴ ἀξιώνεται ἀπὸ τὸν Δεσπότην. Ἀμὴ καλά καὶ εἶναι δῶρον Θεοῦ τοσοῦτον μέγα καὶ φανερὸν, ὅμως πρέπει νὰ ἐτοιμασθῆς καὶ σὺ, ἄνθρωπε, νὰ κάμῃς ὅσον χρεωστὴς ἀπὸ λόγου σου, διὰ νὰ ἀξιωθῆς νὰ τὸ λάβῃς· τοῦτέστι νὰ συναῆξῃς τὸν νεῦν σου ἐπιμελῶς, στοχαζόμενος ἐκείνα ὅλα τὰ πράγματα, ὅπου δύνονται νὰ σε φέρουν εἰς μῖσος τῆς ἀμαρτίας, καὶ καρδίας κατανύξιν. Καὶ διὰ ν' ἀξιωθῆς ἐν εὐκολίᾳ ταύτης τῆς χάριτος, σοῦ γράφομεν ὡς ἐνθύμησιν τὰς ὑπογεγραμμένας νοουθεσίας, μὲ ταῖς ὁποίαις ὠφελᾶσαι πολλά νὰ τὰς ἀναγινώσκῃς μετὴν πρέπουσαν προσοχὴν εἰς τόπον ἀτάραχον καὶ ἡσυχώτερον, ὅπου δυνηθῆς, διὰ νὰ μὴ διασκορπίζεται ἀλλαχόθεν ὁ λογισμὸς σου. Καὶ εἰάν σοῦ φανῆ μὴ ὅλον τοῦτο,

ποῦ ἀναγνώσεις ἐδῶ κάτωθεν, πῶς δὲν
 ρθασας εἰς ἐκείνον τὸν πόνον τῶν ἀμαρ-
 τμημάτων σου ὅπου ἔπρεπε, μὴ διελιάσης
 ὅτι ὀκνεύσης εἰς ἐτούτο το ἐπιτήδευμα,
 ἀλλὰ συλλογίζου τὰ ἀναγνωσθέντα ἐπιμε-
 νός, καὶ ὁ Κύριος θείλει σοῦ βοηθήσει, κα-
 ῶς διὰ Ἡσαίου μᾶς ἔταξε, λέγων· Ἐπι-
 τρέψατε πρὸς με, καὶ γὰρ ἐπιστραφήσομαι
 πρὸς ὑμᾶς. Μόνον ἔχει ἀληθῶς τὸ β' μέρος
 ἢ συντριβῆς, ὅπου εἶπαμεν, ἦγουν μίαν
 τεράν γνώμην, νὰ μὴ πταισῆς πλέον τοῦ
 θεοῦ με ἀμαρτίαν θανάσιμον. Καὶ καθὼς
 εἶσαι χρεώστης νὰ ἔχῃς γνώμην, νὰ μὴ
 ταισῆς με ἀμαρτήματα μέλλοντα, οὕτως
 εἶσαι ἀναγκασιότατον νὰ χωρισθῆς ἀπὸ τὸν
 ὄπον καὶ τὸ πρόσωπον, ὅπου ἤμαρτες· του-
 ἴστιν, εἰάν ἔπεσες εἰς ἄπρεπον μίξιν τῆς
 ἀρκῆς, νὰ ἀναχωρήσης ἀπὸ ἐκείνην τὴν
 υναῖκα, ὅπου ἔπραξες τὸ ἀμάρτημα, ἢ
 ἀ τὴν διώξῃς ἀπὸ τὸν οἶκόν σου· ὅτι ἀ-

δύνατον εἶναι, ὅταν ξισχισθῇ τὸ σκίπασμα
 τῆς εὐσχημοσύνης, καὶ γένη μία ὁδὸς εἰς
 τὸ πονηρὸν, νὰ φυλαγῆσαι τσοῦτον ἐπιμε-
 λῶς, νὰ μὴ ξαναπίσης. Διὰ τὴν ὁ τόπος
 κάμνει τὸν κλέπτην, ὡς λέγουσιν. Ἀλη-
 θῶς τὸ φάρμακον ἐτούτο εἶναι σκληρὸν
 καὶ δριμύτατον, νὰ χωρισθῆς ἀπὸ τὸ πρᾶγ-
 μα καὶ φίλους σου· ἀλλὰ καθὼς εἶναι
 μερικαὶ ἀσθένεια: τοῦ σώματος, ὅπου δεῖ
 δύνονται νὰ θεραπευθοῦσι, πᾶρεξ με
 στίαν καὶ σίδηρον, κόπτωντας πολλὰκις
 ἓνα μίλος ἀκέραιον, διὰ νὰ λυτρωθῇ ὅλον
 τὸ σῶμα, καὶ μερικαῖς φοραῖς ἀλλάσσει
 τὸν αἶρα ὁ ἀσθενής, ὅταν εἶναι βλαβερός,
 καὶ ὑπάγει εἰς ὑγιέστερον τόπον καὶ ἀ-
 βλαθον διὰ τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος, οὕτως
 εἶναι καὶ τινὲς ψυχικαὶ ἀσθένεια: ὅπου
 δεῖν ἔχουσιν ἄλλην θεραπείαν ἀπὸ ταύτων
 ὠφελιμωτέραν.

Πρώτη Νοθεσία πρὸς συντριβὴν τῆς καρδίας, περὶ τοῦ πλήθους
 τῶν ἐγκλημάτων σου.

Εἰάν ὀρέγῃσαι νὰ παρακινᾷς τὴν ψυχὴν
 σου εἰς συντριβὴν καὶ κατανυξίν, ἀναλο-
 γίζου τὰς ἀμαρτίας καὶ ἀχαριστίας σου
 πρὸς τασαύτας εὐεργεσίας, ὅπου παρὰ
 θεοῦ ἤξιώθης. Καὶ εἰάν ἡ ἀμαρτία εἶναι
 ὀρισμὸς ἀπὸ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν καὶ ἀπὸ τὸ
 ἴλος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐπλάσθη ὁ ἄνθρω-
 ρος, στοχάσου ἐν πρώτοις τοῦτο τὸ τέλος
 ἀ καταλάβῃς πόσον ἐμάκρυνες ἀπὸ ταῦτα,
 αἰ ἐδόθῃς εἰς μάταια πράγματα.
 Τὸ τέλος, ὅπου σὲ ἔπλασεν ὁ δημιουρ-
 γὸς εἰς τὸν Κόσμον ἐτούτον, δεῖν ἦτον διὰ
 ἡ φυτικῆς ἀμπελῶνας καὶ δένδρη διάφο-
 ρα, οὔτε νὰ οἰκοδομῆς παλάτια πλούσια, ἢ
 ἡ ἀ συναγῆς πλοῦτον καὶ θησαυρὸν, οὔτε
 ἡ ἔχῃς εὐημερίαν εἰς ταύτην τὴν ἐξορίαν
 σου· ἀλλὰ διὰ νὰ ποθῆς τὸν Ποιητὴν, νὰ
 ὑλάγῃς τὰς ἐντολάς του, καὶ οὕτω νὰ ἀ-
 γλαυσης τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, διὰ τὸ ὁποῖον
 κλάσθης, ἦγουν τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐ-
 ανῶν. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν σοῦ ἔδωκε
 ὁν νόμον, νὰ πολιτεύῃσαι τὰ Μυστήρια,
 τὴν ζωὴν, τὰς ψυχικὰς δυνάμεις τὰς αἰ-

σθησιας, καὶ μέλη τοῦ σώματος, διὰ νὰ τὰ
 δουλεύῃσαι εἰς ὑπηρεσίαν ἐκείνου· σοῦ τὰ
 ἔδωκε, νὰ τὸν γνωρίζῃς διὰ μέσου αὐτῶν,
 καὶ νὰ τὸν ποθῆς ὀλοψύχως διὰ ταύτας
 τὰς εὐεργεσίας ὅπου σοῦ ἔκαμε, καὶ μαλι-
 στα διὰ τὴν σωτήριον σταύρωσιν, ἣν ὑπέ-
 μινε δι' ἀγάπην σου. Ἐριώνησον οὖν εἰς
 τὸν ἑαυτὸν σου, εἰάν εὐχαριστήσης, καὶ ἐ-
 πλήρωσῃς εἰς ὅλα ταῦτα τὰ χρεῖς σου, καὶ
 θείλεις γνωρίσει πόσον ἐπαραστράτησες ἀπὸ
 τὴν ὁδόν, ὅπου σοῦ ἐπράσταξε νὰ πορευ-
 ῃσαι. Ἐκείνος σὲ ἔπλασε, διὰ νὰ ἔχῃς εἰς
 αὐτὸν ὅλον τὸν νοῦν σου, τὴν μνήμην, καὶ
 τὴν θύλησιν, τὸν πόθον, τὴν πίστιν, καὶ
 τὴν ἐλπίδα σου, ἀλλὰ σὺ ἀσπόχησες ταῦτα
 πάντα, καὶ ἐδόθῃς ὅλος εἰς τὴν εὐτέλειαν
 τῶν κτισμάτων, ποθῆσας μᾶλλον αὐτὰ, ἢ
 τὸν δημιουργὸν καὶ Σωτῆρά σου. Στοχά-
 σου, μὴ πόσην ἀμέλειαν ἐδαπάνησες τὴν
 ζωὴν σου, πόσαις φοραῖς ἐπιώρησες ἐ-
 κείνο τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα καὶ διδο-
 ξασμένον ὑπὸ πύξης τῆς Κτίσεως, καὶ τὸ
 ὑβρῖσις με τὸ μιᾶρον καὶ μιμολυτρίνον

στέμα σου, πόσον ατίμητες τὰς Ἐορτάς, ἃς οἱ Πατέρες ἑνομοθέτησαν, διὰ νὰ δοξαζώμεν, καὶ νὰ ὑμολογοῦμεν τὸν Κύριον, νὰ πένθομεν τὰς ἀμαρτίας μας, καὶ σὺ ἐκαρτέρεις τὴν Ἐορτήν, νὰ τελήσης τὰς αἰσχουρήσιας σου, νὰ πανηγυρίσης τοὺς δαίμονας μὲ χοροὺς καὶ τραγωδία, καὶ ἑτέρας πράξεις Ἑλλήνων μᾶλλον, ἢ Χριστιανῶν ἀνθισουργήματα. Πόσον τιμὴν καὶ εὐλάβειαν ἔχεις πρὸς τοὺς σαρκικούς σου γεννητόρας, καὶ πνευματικούς Πατέρας, καὶ Προεστώτάς σου; Πόσον ἀγάπην ἀδελφικὴν πρὸς τοὺς γείτονας, ὅπου τοὺς ὕβρισες τοσαύκις, καὶ ἐκατάκριτες; Ποσαύκις ἐβορβώθης εἰς τὰς σαρκίικας ἡδονάς, καὶ μέανες τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά σου, ὅπου τὸ ἡγίασεν εἰς αὐτοῦ κατοικίαν ὁ Κύριος; Τίς νὰ διηγηθῆ τὰ ἄτακτα νεύματα τῶν ὀμμάτων σου, τοὺς πορνικούς διαλογισμούς, τὰ αἰσχροὶ καὶ τὰ ἀσχημα λόγια; τὴν κενοδοξίαν, τὰς εὐρέσεις καὶ ραδιουργίας τῆς πονηρίας σου; τὰς ὕβρεις, δυσφημίας, καταλαλιάς, κολακείας, καὶ ψεύματα, μετορισμοὺς, εὐτραπελίας, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰς τὰ ὅποια καταδαπανᾷς τὴν ζωὴν σου, ὅπου ἔπρεπε νὰ ὀδύρεσαι; Ἐρεύνησον ὁμοίως περὶ τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, νὰ

καταλάβῃς τὴν ὑπερηφανίαν τῆς καρδίας σου, τὴν τοσαύτην φιλαργυρίαν, ὅπου ἄλλο δὲν προσκυνᾷς, εἰμὴ χρήματα. Ἀναριθμησοῦν τὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης, νὰ ἰδῆς ποσαύκις ἐκινδύνευσεν ὁ πλησίον, καὶ διὰ τὴν σὴν ἀσπλαγχτίαν δὲν τὸν ἐβοήθησες. Ἀμὴ ἀπάνω εἰς ὅλα φοβήσου, καὶ τρέμαξε τὴν πρὸς τὸν εὐεργέτην ἀχαριστίαν σου, συλλογιζόμενος τὰς ἀναριθμήτους δωρεάς, ὅπου σοῦ ἔδωκεν ὁ Θεός, καὶ σὺ ἐδαπάνηαι τὴν ζωὴν καὶ τὸ πρᾶγμα εἰς αὐτοῦ καταφρόνησιν καὶ κοσμικὴν ματαιότητα, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ὅπου ἔλαβες ἀπ' αὐτοῦ δωρεάν, εἰς τὰ ὅποια ἦσουν πλέον χρεώστης νὰ τοῦ δουλεύσης, ἔκαμες ὄπλα καὶ ὄργανα κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐτέλεσες περισσότερα ἀμαρτήματα. Τίς ἔχει γοῦν ὄμματα νὰ ἰδῆ πάσας τὰς ἀνομίας αὐτάς, ὅπου ἐπραξας, καὶ νὰ μὴ κλαύσῃ ἕως νὰ εὐγάλη ἕνα ποτάμι δάκρυα; Τί ἄλλο πρᾶγμα νὰ καταλάβῃ, εἰὰν αὐτὰ δὲν αἰσθάνεται; Διὰ ποῖον ἄλλον νὰ κλαύσῃ, καὶ νὰ θρηνήσῃ περισσότερο; Ἀληθινὰ θάρρῶ, νὰ μὴν εἶναι τινὰς τοσοῦτον ἀναίσθητος, νὰ λάβῃ πόνον εἰς τὴν καρδίαν, ταῦτα πάντα συλλογιζόμενος.

Β'. Νουθεσία. Πόσαι ζημίαι σοῦ ἔρχονται διὰ μέσου τῆς ἀμαρτίας.

Οταν ἀπαριθμήσῃς τὰ πλήθη τῶν ἐγκλημάτων σου, στοχάσου καὶ τὰς ζημίας ὅπου σοῦ ἔρχονται διὰ μέσου των, διὰ νὰ καταλάβῃς πόσον ὠφέλιαν ἔχασες, νὰ παρακινήθῃς εἰς πόνον πολὺν καὶ μετάνοιαν· ὅτι εἰς ἄλλο δὲν ὠφέλιμ ἢ λύπη καὶ ὁ πόνος, καθὼς λέγει ὁ Χρυσόστομος, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλη ζημία νὰ ἤμπορῇ νὰ ἰατρευθῆ μὲ θλίψιν καὶ πόνον, εἰμὴ μόνον τῆς ἀμαρτίας. Διὰ τοῦτο πᾶσα λύπη καὶ πόνος εἶναι ἀκαιρος εἰς ὅλα καὶ ματαιός, ἔξω ἀπὸ τοῦτον. Ὅς τις οὖν ποθεῖ νὰ ἀποκτήσῃ αὐτὸν τὸν ψυχωφελῆ καὶ σωτηριωδέστατον πόνον, ἃς συλλογιθῆ μὲ προσοχὴν καὶ ταπεινώσιν ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ, ὅπου ὑστερεῖται, καὶ τὰς ζημίας ἕλας ὅπου τοῦ ἔρχονται ἐκ τῆς ἀμαρτίας, διὰ νὰ γνωρίζῃ πόσον πρέπει

νὰ πικραθῆ, καὶ νὰ μετανοήσῃ ἐπιπόνως. Ὑπαγε εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βίβλου, ὅπου εἶναι γεγραμμένοι αἱ ζημίαι ὅπου λαμβάνεις, καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μεγάλα χαρίσματα, ὅπου ὑστερεῖσαι, ταλαιπώρε ἀνθρώπε, διὰ ἕνα θανάσιμον ἀνόμημα, νὰ τρομάξῃς βλέπων, ὅτι μένεις κατακεκριμένος εἰς αἰώνιον κόλασιν. Ἐξαλείφεται ἀπὸ τὴν Βίβλον τῆς ζωῆς, καὶ ἀντὶ τέκνου Θεοῦ, ὅπου ἦσεν, γίνεσαι σκλάβος τοῦ Δαίμονος, καὶ ἀντὶ ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος, γίνεσαι σπίλαιον ληστῶν, καὶ οἰκτιτήριον βασιλέων. Ἀπὸ ταύτας τὰς ζημίας ὅλας ἢ τρανήτερον, καὶ θρηνῶν πᾶλλων ἀξιώτερον εἶναι ἢ ὑστέρησις τοῦ Θεοῦ, ὅτι αὐτὴ ἡ ζημία εἶναι ρίζα καὶ αἰτία πασῶν τῶν ἄλλων. Γίνωσκε γοῦν, ὅτι τοῦτο τὸ ἄκρον ἀγαθὸν ζημιῶνι-

σαι, και τα λοιπα απαντα, ευθως οπου τελεισης την αμαρτιαν, δια να καταλάβης, εαν ειναι πρεπον να κλαίη, και να οδύρεται εξ ολης καρδιάς, ως τις τοσοῦτου ζημιωθῆ, και πείση από τῶσου μέγαν πλοῦτου μακαριότητος και ὕψος χαρίτων, εἰς τοιοῦτον πύλαγος δυστυχίας. Πῶς εἶναι βολετόν να μή κλαύση, ὅς τις ἔπεσεν εἰς τοσοῦτου κακόν και βάραθρον ἀπωλείας; Ἄνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς σου, ψυχὴ μου ταλαίπωρη, να καταλάβης, τί ἦσουν τὸ πρότερον, και ποταπή ἐγένηκες ὕστερον. Ἦσουν νύμφη τοῦ Ὑψίστου, ναὸς τοῦ ζῶντος Θεοῦ, σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, και θρόνος τοῦ ἀληθινοῦ Σολομώντος. Ἦσουν καθέδρα τῆς σοφίας, Ἀδελφῆ τῶν Ἀγγέλων, και κληρονόμος τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος. Κλαῦσον οὖν μεγάλως, και θρήνησον πᾶσαν φοράν οποῦ ἀκούσης, πῶς ἦσουν, ὅτι δὲν ἔχεις πλέον ἐκεῖνα τὰ ἀξιώματα, ἀλλὰ (τὸ ἐναντίον) ἦλθες εἰς τωσαύτην ξένην και μοχθηρὰν ἀλλοίωσιν, οποῦ ἐγένεν ἡ νύμφη τοῦ Θεοῦ πόρνη και μοιχαλίδα τῷ δαίμονος· Ὁ Ναὸς

τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐτράπη εἰς σπήλαιον ληστῶν· τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς ἐκαταστάθη σκεῦος φθορᾶς· ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Χριστοῦ ἐγένε λασπη τῶν χοίρων και βόρβορος· ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ, καθέδρα λιμοῦ· ἡ ἀδελφὴ τῶν Ἀγγέλων, εἰς τὴν ὑπακοὴν τῶν δαιμόνων, και αὐτὴ οποῦ ἐπέτετο ὡσεὶ περισσότερὰ εἰς τοὺς οὐρανοὺς, σύρνεται ὡσεὶ ὄφις ἐπὶ τῆς γῆς. Κλαῦσον, οὖν φυγὴ μου δυστυχισμένη, και θρήνησον, συλλογιζομένη τωσαύτας ζημίας σου. Κλαῦσον, ὅτι ἐσένα κλαίουσι οἱ οὐρανοί. Θρήνησον, ὅτι ἐσένα θρήνει ἡ Ἐκκλησία, και πάντες οἱ Ἄγιοι. Δάκρυσον, ὅτι ἡμαρτες, και τὸ πονηρόν δὲν ἐμετανόησες. Πένθησον, ὅτι ἐσένα οδύρονται οἱ Προφῆται, προορῶντες τὸν θυμὸν τῆς δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ καταπάνω σε. Κλαῦσον, ὅτι εἰς ἐσὲ κλαίσει μᾶλλον, ἢ εἰς τὰ τεῖχη τῆ Ἱερουσαλήμ, τῷ Ἰερεμίῳ τὰ δάκρυα. Θρήνησον οὖν, ψυχὴ μου ταλαίπωρη, ἕως οποῦ να ξεπλύνῃς τὸν ῥῶπον τῆς αμαρτίας σου, και να στρέφῃς εἰς τὴν προτέραν εὐγένειαν.

Γ'. Νουθεσία. Πόσον μισᾷ τὴν αμαρτιαν ὁ Κύριος.

Ὁφείλασαι ἀκόμη (δια ν' ἀποκτήσης αὐτὴν τὴν ἀγίαν λύπην και μῖσος τῆς αμαρτίας) να στοχασθῆς, πόσον τὴν μισᾷ ὁ Παναγᾶθος· διατί, ὅσον εἶναι τινας καλός, τόσον ἀγαπᾷ τὴν ἀγαθότητα, και τὴν πονηρίαν ἐχθρεύεται. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀμέτρητα ἀγαθός, ἀκολουθᾷ να ἔχη εἰς τὴν ἀγαθότητα πολλὴν ἀγάπην, και εἰς τὴν πονηρίαν μῖσος ἀμέτρητον, και οὕτω βραβεύει τὸ ἕνα με δόξαν αἰδίου, και τὸ ἄλλο με κόλασιν αἰώνιον, και ἐνὸς ἀγαθοῦ ἀπείρου ὑστέρησιν. Δια να καταλάβης οὖν ἔτουτο τὸ μῖσος, στοχασοὺ τὰς φεβράς τιμωρίας, οποῦ ἔστειλεν ὁ Κύριος δια τὴν αμαρτιαν εἰς ἕλκον τὸν κόσμον, και ἐπνίξεν εἰς τὸν κατακλυσμὸν ὅλους τοὺς αμαρτήσαντας. Ἀφίνω τὴν δικαίαν παιδευσιν ἐκείνην τοῦ Ἐωσφόρου, και πάντων τῶν ὑπερηφάνων πνευμάτων, οποῦ ἐξωρίσθησαν

οὐρανόθεν, τοῦ προκάτορος Ἀδὰμ με ἔλκον τὴν κληρονομίαν· τὸν ἀφανισμόν τῶν Σεδόμων, και ἄλλας διαφορὰς, οποῦ δὲν γράφω τώρα μίαν πρὸς μίαν, ἐπειδὴ τὰς ἤκουσες πρότερον, και μόνον τὴν μεγαλύτερην τιμωρίαν σοῦ ἐνθυμίζω, δια να ἐξέθῃς να μισήσης τὴν αμαρτιαν, ὅτι αὐτὴ ἦταν αἰτία να σταυρωθῇ ὁ Υἱὸς, και Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ ἀθάνατος. Αὐτὴ ἦτον ἡ μεγαλύτερη παιδευσιν ἀπὸ ὅλας τὰς ἄνωθεν, δια τὴν ἄποσιν και πείρετον τοῦ παθόντος ἀξιάντε και εὐγένειαν. Ἀπὸ ὅλας τὰς τιμωρίας αὐτὰς καταλαμβάνεις τὸ αὐστηρόν τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκδικήσεως, και τὸ μῖσος, οποῦ ἔχει ἡ ἀγαθότης του πρὸς τὴν αμαρτιαν, και με τὸν λογισμὸν ἔτουτον εἰσέρχεται ὁ Θεὸς φέβος, και ὁ πόνος τῆς αμαρτίας εἰς τὴν καρδίαν σου.

Δ'. Νοουθεσία. Περὶ τῶν τιμωριῶν τῆς Κολάσεως.

Ὁμοίως ἔμπορεῖς νὰ παρακινήθῃς εἰς πένθος καὶ δάκρυα, ὅταν ἐνθυμηθῇς τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, καὶ τὰς φοβεράς τιμωρίας τῆς ἀτελευτήτου Κολάσεως, ὅπου πάντα τὰ μέλη καὶ αἰσθησις νὰ ἔχουσιν ὀδύνην ἀνεύκαστον, τουτίστι, τὸν Σῆνον οἱ ὀφθαλμοί, τὸν βρυγμὸν οἱ ὀδόντες, τὴν δυσωδίαν ἢ ὄσφρησις, ἢ ἀκοὴ κτύπου καὶ βοᾶς ὀδυρμῶν, δίψαν ἢ γεῦσις, πείναν ὁ στόμαχος, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ὅλα τὰ μέλη νὰ ἔχουσι τὴν ἰδίαν τιμωρίαν καὶ κολάσιν, καθὼς εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου σαφέστερον φαίνεται, καὶ τὸ ὀδυνηρότερον πάντων, νὰ ἑλθῶνται, ὅτι ἡ παιδείσις τούτων εἶναι αἰώνιος, καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ λαμβάνουν οἱ ἀμαρτωλοὶ μέγαν ἀπόγνωσιν, καὶ ἐνθυμούμενοι τὴν προτίραν ἀπόλαυσιν, ὅπου εἶχασιν, νὰ ἑλθῶνται μᾶλλον, ὅτι πλέον δὲν ἔμποροῦν

νὰ ἔχουν τινὰ παράκλησιν, ἀλλὰ ἀτελευτήτου τέλος καὶ ἀθάνατον θάνατον, καὶ νὰ λίγη πᾶς ἕνας ἀμαρτωλὸς πρὸς τὸν λόγον τοῦ· Ὁ ψυχὴ μου, ἔφθασε τὸ τέλος τῆς ὑπερηφανίας καὶ ἀφροσύνης σου, καὶ τῶν σαρκικῶν ἡδονῶν, ἃς ἠγάπησας καὶ ἐπόθησας μᾶλλον ἢ τὸν Θεόν. Πού εἶσαι τώρα; Τί ἐγίνητε ἡδοναῖς καὶ ἀπολαύσε μου; Ποίαν ὠφέλειαν μοῦ ἐδώσατε; Διὰ λόγον σας ζημιώνομαι τὴν οὐράνιον ἀπόλαυσιν, καὶ ἀγαθὰ τὰ αἰώνια, καὶ κληρονομῶ ἀτελευτήτου κολάσιν. Εἴαν εἰσὶ ταῦτα, ἀμαρτωλέ, ἀληθέστατα, καὶ μέλλει νὰ τρώγῃσι τότε αἱ τοὶ οἱ σκωληκτοὶ τὴν καρδίαν σου ἀνωφίλευτα, δὲν εἶναι κάλλιον νὰ τὰ λέγῃς τώρα μὲ ὄφελός σου, νὰ κατακρίνης τοῦ λόγου σου μετὰ δακρῶν καὶ ὀδυρμῶν πρὸ τῆς δίκης ἐκείνης τῆ; φοβῆσαι, νὰ φυγῇς δίκην τὴν ἐνδικον;

Ε'. Νοουθεσία. Περὶ τῶν εὐεργεσιῶν τοῦ Σωτῆρός μας.

Περισσότερον δὲ ἀπὸ ὅλα ταῦτα, αὐξάνει τὸν πόνον τῆς συντριβῆς σου τὸ ἀπειρον πλῆθος τῶν εὐεργεσιῶν τῆ Σωτῆρός σου· ὅτι ὅσον στοχαζῆσαι ταῖς καλοσύναις, ὅπου σοῦ ἔκαμεν ὁ πανάγαθος, τοσοῦτον μᾶλλον ἐντρέπεσαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἀχαριστίαν καὶ πονηρίαν σου. Οὕτως εἶχασιν καὶ οἱ Πραβῆται συνήθειαν, νὰ παρακινούσι τὸν λαόν εἰς μετάνοιαν καὶ συντριβὴν τῆς καρδίας, καθὼς ἔκαμεν ὁ Νάθαν πρὸς τὸν Δαβὶδ, καὶ πρὶν τὸν ἐλέγξῃ διὰ τὴν μοιχείαν, τοῦ ἀνήγγειλε τὰς εὐεργεσίας καὶ χάριτας, ὅπου ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἐνθυμήσου γοῦν καὶ σὺ τὰς θείας ἀφορέας, καὶ εὐεργεσίας, ὅπου σε ἔπλασεν ἐκ τοῦ μη ὄντος εἰς τὸ εἶναι, σε ἐλύτρωσε διὰ τοῦ παναχράντου αὐτοῦ καὶ τιμίου Αἵματος, σοῦ ἔχαρισε τὸ Ἱερὸν Βάπτισμα, σε διαφυλάττει ἀπὸ διαφορῶν περιστάσεως, καὶ σκέπει σε, καὶ ἀπλῶς, ὅσα πράγματα εἶναι εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἅπαντα εἰσὶν εὐεργεσίαι Θεοῦ πρὸς ὑπηρεσίαν σου· ὁ οὐρανός, ἡ γῆ, καὶ ἡ θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐφῆ ὄρατα τε

καὶ ἀόρατα, τὰ ὅποια ἀρίνω, διὰ τὴν ἰγραφα εἰς τὸ ἱε'. Κεφαλαίον, καὶ ἀνάγνωσον αὐτὸ μετὰ τὴν νοουθεσίαν ταύτην, ὅτι ἐκεῖ βλέπεις πάσας τὰς ἀχαριστίας σου. Πῶς τολμᾷς λοιπὸν, καὶ πικραίνεις μὲ τὰς ἀμαρτίας σου τοιοῦτον εὐεργέτην πλουσιπάροχον, ὃς τις ὑπέμεινε τόσους οὐνειδισμοὺς καὶ ραπίσματα, φραγγελώσεις, καὶ σταυρικὸν θάνατον, διὰ νὰ σε λύτρωσῃ τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ δαίμονος; Κύτταξε γοῦν πόσας αἰτίας ἔχεις νὰ πενθῇς ὀδυρόμενος, βλέπωντας ποσακὶς ἐξανασταύρωσες εἰς Δεισπότην τοσοῦτον γλυκύτατον. Ταῦτα πάντα συλλογιζόμενος, ἀναριθμησον ἀπὸ τὸ ἰ μέρος τὴν εὐσπλαγγίαν αὐτοῦ, καὶ συμπάθειαν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν μεγάλην ἀγνωμοσύνην σου, καὶ ἐπίστρεψον εἰς αὐτὸν μετὰ συντετριμμένης καρδίας, αἰτῶν συγχώρησιν, καὶ ἐξομολογούμενος πάσας τὰς ἀμαρτίας σου μὲ ταπεινώσιν. Οὗτοι εἰσὶ ἀδελφε μου, οἱ στοχασμοί, ὅπου ὠφέλιμα πολλα τοὺς ἀναγινοσκοντας, καὶ φέρνουν εἰς τὴν καρδίαν τὴν συντριβὴν, ἢ ὅποια

εἶναι τὸ κλειδίον τῆς μετανοίας· καὶ κάμναι χρέια νὰ τοὺς ἀναγινώσκῃς κελλάκις με προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν εἰς καιρὸν πρέποντα καὶ εὐάριστον, καὶ εἰς τέπον ἡσυχον καὶ ἀτάραχον, ὅτι πολλαῖς φοραῖς ἀρχίζει τινὰς προσευχὴν χωρὶς εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, καὶ μετὰ ὦραν ὀλίγην κατανύγεται, καὶ τελειώνει τὴν εὐχὴν μετὰ δάκρυα. Διὰ τοῦτο ἀνάγνωθε καταμόνας τὰ προρρήθιντα χωρὶς ἀμείλειαν, καὶ λέγε Εὐχὰς κατανυκτικὰς, ὅσας δύνασαι· διότι, ὅταν ὁ μετανοῶν ἀποκτήσῃ πνεῦμα συντριβῆς, τότε παρευθὺς ἐπιστρέφει πρὸς αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ αὐτὸς λαμβάνεται ὡς τέκνον Θεοῦ. Ὁ γὰρ εὐσπλαγγνος Πατὴρ προῦπαντᾶ, ἀσπάξεται τὸν ἄσωτον παῖδα, καὶ προσταξεί νὰ τὸν ἐνδύσουν τὴν πρώτην στολὴν τῆς χάριτος, καὶ νὰ τοῦ δέσουν τὸ δακτυλίδιον τῶν Μυστηρίων τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἡγοῦν τὴν καινὴν ἐπίγνωσιν τῶν ἀποκρῦφων θεῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια εἶναι εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀμαρτωλῶν ἀγνωρίστα. Αὐτὴν τὴν ὦραν ἀγάλλονται τὰ οὐραῖνα, καὶ οἱ Ἄγγελοι πανηγυρίζουσι ψάλλοντες, καὶ ἀπλῶς ἅπανα ἡ Οἰκουμένη εὐφραίνεται ὅπου πρότερον ἔλυπετο διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἀμαρτωλοῦ, καὶ τώρα εἰς τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ ἀγάλλονται πάντα τὰ πέρατα. Ἐξαιρέτως δὲ ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, ὃς τις μὲ τόσον κόπον καὶ ἰδρώτα ἤρρε τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, καὶ συγχαίρεται εἰς τὴν εὐρεσίν τούτου μὲ τοὺς φίλους καὶ γείτονας. Γίνωσκε δὲ ἀκριβῶς, ὅτι ὅσον εἶναι πολλὴ ἡ συντριβὴ καὶ ταπεινώσις τοῦ μετανοοῦντος, τόσον ἔχει καὶ μεγάλην διαθέσιν διὰ ὑψηλότερην χάριν, καὶ ἀξιώνεται ἐλεημοσύνης μεγίστης· ὅτι ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ κρίσις εἶναι προτοι-

μασία τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. Τῆς κρίσεως εἶναι ἴδιον νὰ ἐξετάξῃ τὴν αἰτίαν, καὶ τῆς δικαιοσύνης, νὰ τελειώσῃ τὴν ἀπόφασιν. Ἡ ψυχὴ γοῦν, ὅπου ἔπραξε καὶ τὰ δύο ταῦτα, τουτίστιν εἰσῆλθεν εἰς κρίσιν μετ' αὐτῆς, καὶ μὲ ταπεινώσειν γνωρίζει τὸ πταίσιμον, ὅπου ἔκαμε, νὰ καταφρονίσῃ τὸν Κτίστην διὰ τὴν ἡδονὴν τοῦ κτισμάτος, καὶ οὕτω τελειώνει κατ' αὐτῆς καὶ ἀπόφασιν. Ὅτι, ὁ καταφρονήσας τὸν Θεόν, νὰ ταπεινωθῆ ἕως ἰδαφους, καὶ νὰ ἐτελισθῇ τοῦ λόγου του, καὶ ὃς τις ἀτάκτως ἔλαβεν ἡδονὴν καὶ ἀπολαυσιν εἰς τὰ κτισμάτα, νὰ πονίῃ καὶ παιδευθῆ ἀσπληρῶς διὰ τὴν ἡδονὴν ταύτην τῆς ἀμαρτίας, διὰ νὰ ἐτοιμασθῆ, νὰ γίνῃ θρόνος Θεοῦ, καὶ τῆς θεῖας σοφίας κατοικητήριον. Ἰξευρε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι, ὅπταν θελεῖ ὁ Κύριος νὰ ὑψώσῃ μίαν ψυχὴν εἰς ὑψηλότερα πράγματα, τὴν προγυμναξεί μὲ ὀδυρμοὺς, ἐπιθυμίας καὶ θλίψεις τοῦ πνεύματος, καὶ κακοπαθείαις τοῦ σώματος, διὰ νὰ τὴν ἀξιώσῃ τῶν δωρεῶν αὐτοῦ. Θίλωντας, νὰ προκορευεῖται πάντοτε οὗτος ὁ ὄρμις χιμῶν γεμάτος βροχαῖς καὶ ταραχαῖς, ἔπειτα νὰ ἔρχεται τὸ πολυανθὲς καὶ καρπιδιον ἱερῶν δωρεῶν καὶ χαρισμάτων τοῦ Θεοῦ Πνεύματος· καὶ ὅσον μέλλει νὰ εἶναι αἱ δωρεαὶ μεγαλῆτεραι, τοσοῦτον πρέπει νὰ εἶναι καὶ αἱ θλίψεις τρανῆτεραι, ὅπου διὰ τοῦτο προτρέχουσι. Μὴ λυπηθῆ γοῦν τινὰς, οὔτε πικρανθῆ, ὅταν ταῦτα πάσχη, ἀλλὰ ἄς χαίρεται μάλιστα, ἐπειδὴ αὐτὰ εἶναι σημεῖον καὶ ἀρράθων τῆς μελλούσης χάριτος, ὅπου θελεῖ νὰ τὸν ἀξιώσῃ ὁ Κύριος. Ἀρκοῦσι τσαῦτα περὶ συντριβῆς, καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὸ β'. μέρος τῆς Μετανοίας, τουτίστιν εἰς τὴν ἀγίαν Ἐξομολογήσειν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Σ'.

Περὶ Ἐξομολογήσεως.

Ἀναμεταξύ εἰς τὰς λοιπὰς δωρεὰς, μᾶς ἴδωσιν ὁ πάνσοφος Ἰατρός καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Θεός, καὶ τὸ τῆς Μετανοίας μυστήριον διὰ νὰ ἀφανίσωμεν δι' αὐτῆς πάσας τὰς

ἐνέδρας τοῦ δαίμονος, δίδωντάς μας δύναμιν διὰ τὴν ἄπειρον αὐτοῦ ἀγαθότητα νὰ γενώμεσθην πάλιν μετὰ τὴν ἀμαρτίαν διὰ ταύτης τῆς μετανοίας ἀναμάρτητοι, ὡς τὸ πρότερον, καὶ ἀνευθυνοὶ τῆς αἰωνίου κολάσεως. Τὸ β'. γοῦν μέρος ἐστὶν ἡ ἀγία Ἐξομολόγησις, χωρὶς τῆς ὁποίας δὲν εἶναι βλεπτόν νὰ σωθῇ τις, διὰ ὅσας ἀρετὰς καὶ ἂν ἔχη. Αὐτὴν τὴν Ἐξομολόγησιν ὀρέγεται περίσσο ὁ Κύριος, καὶ οἰκονομᾷ μὲ ποικίλους τρόπους, νὰ γνωρίσῃ τὸ πταίσισμὸν τοῦ ὁ ἀνθρώπου, νὰ τὸ εἰπῇ μὲ καρδίας ταπεινώσειν. Διὰ τοῦτο ἐπαρακίνησε τὸν Προπάτορα, ὅταν ἔπεσεν εἰς τὴν παρακοὴν νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀμαρτίαν αὐτοῦ, καὶ τοῦ εἶπεν Ἄδὰμ, πού εἶσαι; τουτέστι πού ἔπεσες, πόσον κακὸν ἔπραξες, στρέψε εἰς μετανοίαν, καὶ ὁμολόγησον τὸ ἀμάρτημά σου, νὰ λάβῃς συγχώρησιν. Τὸ αὐτὸ εἶπε τῆς Ἐύας, τοῦ Καὶν, καὶ εἰς ἄλλους διαφόρους τόπους τῆς παλαιᾶς Γραφῆς φαίνεται ὠφελιμος ἡ Ἐξομολόγησις. Ὁ Σολομὼν λέγει, ὅτι ὁ κρύπτων ἀμαρτίας, καὶ τὰ ἐξῆς, ἡγουν ὅς τις κρύπτει τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ, δὲν σώνεται, καὶ ὅποιος αὐτὰς ἐξομολογεῖται, λαμβάνει ἔλεος. Ἐτι δὲ καὶ ὁ Προφήτᾶναξ ἐπαινεῖ ταύτην τὴν πρᾶξιν εἰς διαφόρους Ψαλμοὺς, λέγων Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Αγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει, εἰάν ἔχῃς τίποτες ἀμάρτημα, ἀποκάλυφέ το, ἵνα δικαιωθῇς. Ἰδοὺ πῶς ἡ Ἐξομολόγησις δικαιώνει τὸν ἀνθρώπον. Εἶχα καὶ ἄλλας πολλὰς μαρτυρίας τῆς παλαιᾶς καὶ νέας Γραφῆς, ἀλλὰ τὰς παρατρέχω, διατι ἔχω νὰ συντύχω πολλὰ διὰ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἐπειδὴ αὐτὴ εἶναι ἀρχὴ τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Καὶ μὴν ἐντραπῆ τις νὰ ἐξομολογηθῇ ὅσα ἔπραξεν, ὅτι ἡ αἰσχύνη, ὅπου λαμβάνει, ὅταν τὰ λέγῃ τοῦ Πνευματικοῦ, εἶναι ἓνα μέρος τοῦ κανόνος· καὶ διατι ἡ ἐντροπὴ εἶναι βαρὴ τιμωρία, μᾶς προστάζει ὁ Κύριος νὰ ὁμολογεῖμεν τὰς ἀμαρτίας μας, νὰ λαμβάνωμεν αἰσχύνην ἀντὶ κολάσεως. Περὶ ταύτης τῆς Ἐξομολογήσεως ἔγραψαν τινὲς διδάσκαλοι διαφόρους ἐρμηνείας, ἀμὴ διατι εἶναι κολύλογοι, ἐσω-

νάθροισα ἀπὸ ὅλους ἓνα μικρὸν σύντομον τρόπον, ἱκανὸν καὶ ἀρμόδιον νὰ ἐξαγγέλλῃ πᾶς ἓνας τὰς ἀμαρτίας του, ὡς χρωστικὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ χαῦνον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐὰν ὀρέγῃσαι νὰ φιλοκαλήσῃς μὲ τὴν Ἐξομολόγησιν, καὶ νὰ καθαρίσῃς ὅλους τοὺς ῥύπους τῆς συνειδήσεως, διὰ νὰ εὐριθῇ ἡ ψυχὴ σου λελαμπρυσμένη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, μὴν ὑπάγῃς ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν εἰς αὐτὸ τὸ μυστήριον, χωρὶς τὴν πρέπουσαν προετοιμασίαν, καθὼς ποιοῦσι τινὲς ἀμαθεῖς. Διὰ τοῦτο μὴτε ἐξομολογοῦνται καλῶς, οὔτε τι νὰ εἰποῦσιν ἡξέυρουσιν, ἀλλὰ φυλάξον ἀκριβῶς αὐτὰ, ὅπου εἰς νευθεσίαν σου γράφομεν, εἰάν θελήῃς νὰ λάβῃς τελείως τῶν ἀμαρτιῶν σου τὴν συγχώρησιν.

Πρῶτον ἐτοιμάσου δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας προτῆτερα, καὶ στοχάσου πόσος καιρὸς εἶναι ὅπου δὲν ἐξομολογήθῃς, καὶ ἀπ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἕως ἐδῶ ἐρεύνησε μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν εἰς πόσα ἀμάρτηματα ἔπεσες, καὶ μὴν ἀμελήσῃς εἰς ἐτοῦτο ποσῶς, ἀλλὰ βάλε ἔννοιαν καὶ προθυμίαν τοσαύτην, ὥσπερ νὰ ἦτον ἡ μεγαλῆτερη ἀνάγκη τοῦ σώματος. Λόγου χάριν, εἰάν ἦσουν ἐπίτροπος, ἢ γραμματικὸς τινὸς Ἄρχοντος εἰς ὅλα του τὰ χωρία, νὰ δίδῃς τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ λαμβάνῃς τὴν ἐσωδίαν του, καὶ καθὲ χρόνον νὰ σὲ κράζῃ, νὰ δίδῃς λόγον, τίνος καὶ τίνος ἔδωσες σίτου, οἴνου, ἔλαιον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, νὰ σοῦ τὰ κάμῃ καλά, τὰ δὲ ἐπίλοιπα νὰ πληρώσῃς, ὅπου ἐσὺ ἐδαπάνησες, δὲν ἐπιμελήσῃς τόσον, ὅπου νὰ μὴν ἀφοχήσῃς ἓνα ἄσπρον, διὰ νὰ μὴν τὸ πληρώσῃς ἀπὸ ἐδικόν σου, καὶ ζημιωθῇς; Τόσον ἐπιμέλειαν πρέπει νὰ βάλῃς, καὶ περισσότερην εἰς ταύτην τὴν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν κινδυνεύεις νὰ ζημιωθῇς χίλια φλωρία, ἢ ἄλλα προσκαιρα πράγματα, ἀλλὰ ζωνὴν αἰώνιον καὶ εὐφρόσυνον, νὰ κατακριθῇς εἰς κόλασιν ἀτελεύτητον, εἰάν ἀμελήσῃς εἰς ταύτην τὴν ἐργασίαν. Εὑρένησον οὖν τὰς δέκα Ἐντολάς τοῦ Κυρίου, τὰ ἐπτὰ θανάσιμα ἀμάρτηματα, τὰς πέντε αἰσθησεις, τὰ ἄρθρα τῆς Πίστεως, τὰ ἐπτὰ ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης,

σωματικά, και πνευματικά, και πάσαν άλλην παραγγελίαν τῆς Ἐκκλησίας μας, συλλογιζόμενος, εἰς πόσους τρόπους, και πόσαις φοραῖς ἐπέσες εἰς τὴν ἀμαρτίαν, με νοῦν, με λόγον, ἢ με ἔργον, και ὄλα τὰ συνακόλουθα, περὶ τῶν ὁποίων γραφομεν εἰδῶ παρακάτω. Δεύτερον, εἶσαι χρεώστης νὰ εἰπῆς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀμαρτημάτων σου, εἰὰν ἐνθυμᾶσαι πόσαις φοραῖς ἤμαρτες, ἢ καινὰ νὰ εἰπῆς πόσον καιρὸν εὐρίσκοσουν εἰς τὴν ἀμαρτίαν, και εἰὰν ἤμαρτανες ὁσάκις εἶχες καιρὸν ἐπιτήδειον, ἢ ἐγκρατεῦσους ἡμέρας τινὰς διὰ νὰ καταλάβῃ ὁ ἰατρὸς τὴν τῆς ἀσθενείας ποιότητα, νὰ τὴν ἰατρεύσῃ κατὰ τὸ πρέπον. Τρίτον, δὲν φθάνει μόνον νὰ εἰπῆς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀμαρτιῶν, ἀλλὰ και τὰ συνακόλουθα, ἤγουν, Πῶς. Πότε. Μὲ τίνα, και ποταπὴν ἀμαρτίαν ἐτίλεσας, και ἄλλα τοιαῦτα, ὁποῦ βαρύνουσι τὸ ἀνόμημα, ὅτι νὰ ἀμαρτήσῃς με γυναῖκα ἀναδρῶν, εἶναι πορνεία· με ὑπανδρῶν, μοιχεία, ὁποῦ εἶναι βαρύτερον· με Καλογραίαν Ἱεροσουλία, ἢ μοιχεία πνευματικὴ· με συγγενῆ, αἰμιεμῖξία· με κόρην στανικῶς τῆς, βία, και πρέπει νὰ εἰπῆς ὅσα βαρύνουσι τὸ ἀνόμημα· εἰς τί τόπον τὰ ἔκαμες· ὅτι βαρύτερον εἶναι νὰ ἀμαρτήσῃς εἰς τὸ φανερόν ἢ εἰς ἀφιερῶμενον τόπον, παρέξ νὰ τὸ κάμῃς ἀπόκρυφα. Γίνωσκε δὲ ἀκριβῶς, και τοῦτο, ὅτι δὲν πρέπει νὰ πολυδιηγᾶσαι τοῦ Πνευματικοῦ ὄλην τὴν ἱστορίαν τῆς ὑποδείξως, πῶς, και πῶς ἤμαρτες· ἀλλὰ εἰς ὀλίγα λόγια νὰ εἰπῆς μόνον τὸ ὄνομα, και τὸ εἶδος τῆς ἀμαρτίας, και τὸν ἀριθμὸν, ποσάκις ἤμαρτες, και νὰ μὴ διηγᾶσαι ἄχρηστα και ἀπρεπα λόγια, ὁποῦ δὲν κάμνουσι χρεῖα, οὔτε νὰ ὁμολογήσῃς τὸ ἄλλο πρόσωπον, ὁποῦ ἐπράξατε ἀντάμα τὴν ἀμαρτίαν, ἤγουν, νὰ μὴν εἰπῆς, ἔκλεψα με τὸν δεῖνα ἀνθρωπον, ἢ ἐπόρνευσα με τὴν δεῖνα γυναῖκα, ἀλλὰ μόνον εἰπέ τὸ ἀμάρτημα, τὸ δὲ ὄνομα δὲν εἶναι πρέπον νὰ φανερώσῃς. Γίνωσκε δὲ και τοῦτο, ὅτι τὰ σαρκικὰ ἀμαρτήματα γίνονται με τίσσους τρόπους· με τὸν νοῦν και διάνοιαν, με τὸν λόγον, με τὴν ἀφῆν, και με τὸ ἔργον. Ἐὰν οὖν ἤμαρτες με τὸ ἔργον, ἀρκεῖ

νὰ εἰπῆς, ἐπόρνευσα. Ἐὰν ἐγγίξῃς με τὸ χέρι, εἰπέ πόσαις φοραῖς. Ἐὰν με λόγον μόνον ἐσύντυχες, εἰπέ πῶς ἐλάλησες λόγια αἰσχρὰ και ἀσχημα, διὰ νὰ παρακινήσῃς εἰς τὸ κακόν, ἢ διὰ μετεωρισμὸν, και μὴ κάθῃσαι νὰ λέγῃς τί, και τί λόγον εἶπες. Εἰ δὲ πάλιν κατὰ διάνοιαν ἤμαρτες, φθάνει νὰ εἰπῆς, ὅτι εἶχες βερυτωμένους λογισμοὺς τῆς πορνείας, ἐκουσίως, ἢ στανικῶς σου. Πέμπτον, και τελευταῖον ἐξέταξε νὰ εὔρης εἶνα Πνευματικὸν ἰατρὸν, νὰ εἶναι γραμματισμένος, ἢ ἔμπειρος εἰς τὴν πρᾶξιν, νὰ γνωρίζῃ καλά τὰς πληγὰς, διὰ νὰ δίδῃ και τὰ ἰατρικὰ τῶν τραυμάτων ἀρμόδια, καθὼς ἤθελες κάμη εἰς τὴν σωματικὴν πληγὴν νὰ γυρέψῃς τὸν σοφώτερον ἰατρὸν. Ὅτι εἶδαμεν πολλοὺς τὴν σήμερον, ὁποῦ διὰ νὰ μὴν ἤξεύρουν νὰ ἰατρεύσουσιν, ἐθανάτωσαν πολλοὺς ἀσθενεῖς, τὸ ὁποῖον ἤμποροῦμεν νὰ εἰποῦμεν και εἰς τοὺς Πνευματικούς· διατί ὅταν εἶνας τυφλὸς γίνεται ὀδηγὸς ἄλλου τυφλοῦ εἶναι χρεῖα, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος, νὰ πείσουσιν εἰς τὸν λάκκον ἀμφοτέροι. Ὅταν οὖν εὔρης καλὸν Πνευματικὸν, μὴν ὑπάγῃς πλεον εἰς ἄλλου τινά. Εἰ δὲ πραγματεῦσαι τὴν Ἐξομολόγησιν, οὐδὲν ὠφελεῖσαι. Λόγων χάριν, νὰ ἐξομολογήθῃς εἰς ἕναν πόσαις φοραῖς, ἐπειτα διατί ἐξανάπῃς πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν ἀμαρτίαν, ἐντρέπεσαι αὐτὸν τὸν Πνευματικὸν και πηγύνεις εἰς ἄλλον, διὰ νὰ λάβῃς ὀλίγην αἰσχύνην; ἢ κανὸνα ἐλαφρότερον, τότε γίνωσκε, ὅτι ἡ Ἐξομολόγησις κῦτῆ δὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ ἀδιόρθωτος εἶσαι, εἰὰν δὲν ὑπάγῃς εἰς τὸν πρῶτον νὰ τὰ εἰπῆς.

Ἡ Ἐξομολόγησις πρέπει νὰ ἔχῃ αὐτὰ τὰ δέκα ἰδιώματα, α. νὰ εἶναι ἀπλῆ και βραχεία, νὰ μὴ λέγῃς ἄκαιρα λόγια, ἰατρίας και παραμύθια, καθὼς κάμνουσι τινὲς γυναῖκες ἀγνωσταῖς, ἀλλὰ μόνον τὰ χρειαζόμενα. β. ταπεινὴ, νὰ γνωρίζῃς, πῶς εἶσαι ἀμαρτωλὸς και ταλαίπωρος, και νὰ μὴ καυχᾶσαι, ἀλλὰ νὰ ἔχῃς λόγια ταπεινά και σχήματα. γ. ἀληθῆς, χωρὶς ψεῦδος και πρόφασιν, μῆτε ὀλιγώτερον νὰ εἰπῆς ἀπὸ ὅσα ἐπραξες, μῆτε περισσώτερον, ἀλλὰ μόνον ὅσα γινώσκεις και ἐλέγχει σε ἡ συνειδήσις, χωρὶς τινὰ πρόφασιν· ἤγουν

να μὴ λέγῃς, ὁ δαίμων μὲ ἠρέθισε καὶ ἠμάρτησα, ἢ ὁ δαίνας ἄνθρωπος ἦτον αἰτία, καθὼς λέγουσι τινὲς ἀφρονέστατα, καὶ νὰ ἐλαφρύνουν τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας τους, ἢ ὁποῖαις πρόφασες εἶναι αἰτία, καὶ στρέφουσιν ἀσυγχώρητοι. Διὰ τοῦτο κάμνει χρεία (καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ· Εἶπα, ἐξαγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ) νὰ κατακρίνης τοῦ λόγου σου, πῶς ἦσαν αἰτία καὶ ἡμαρτίες, καὶ ἔχι ἄλλος τινάς· ἔτι καλὰ ἤμπορεῖ ὁ Δαίμων, ἢ ἄλλος τις νὰ σὲ παρακινήσῃ εἰς τὸ κακόν, νὰ σὲ δυναστεύσῃ δὲν δύνονται ὁμῶς, ὅτι εἰς τὸ θέλημα σου εἶναι, νὰ τὸ κάμῃς, ἢ ὄχι. Ὅσον σὺν κατακρίνης τοῦ λόγου σου ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τὸ Πνευματικόν ἐτούτο Κριτήριον, τοσοῦτον ἐν οὐρανοῖς δικαιώνεσαι, ἔτι μόνον εἰς τὰς ἐξωτερικὰς κρίσεις ὠφελᾶσαι προσφαιζόμενος, σὴ μὴ ἐδώ, ὅσον προφασίζεσαι, τόσον μάλιστα κατακρίνεσαι· δ'. πρέπει νὰ εἶναι ταχεῖα ἢ Ἐξομολόγησις, ἤγουν, ὡς ἀμαρτίσεις, νὰ τρέγῃς πρὸς τὸν Πνευματικόν, καθὼς κάμνεις εἰς τὴν πληγὴν τοῦ σώματος· ε'. διακριτικὴ, μὲ εὐτακτα καὶ φρόνιμα λόγια, τόσον εἰς τὸν μετανοοῦντα, ὡς καὶ εἰς τὸν Πνευματικόν, νὰ εἶναι γνωστικός, νὰ ἐξετάξῃ ἐπιθεξία, καὶ μάλιστα τὰς γυναῖκας μὲ εὐσχημα λόγια· σ'. νὰ εἶναι μετὰ αἰδούς, ἤγουν νὰ εὐλαβῆσαι, καὶ νὰ ἐντρέπῃσαι, ὅτι ἐλύπησες τὸν Θεόν, καὶ ἐβλαψες τὴν ψυχὴν σου καὶ τὸν πλησίον· καὶ καθὼς ὁ τελώνης δὲν ἐτόλμα νὰ κυττάξῃ πρὸς οὐρανόν, νὰ αἰσχύνῃσαι, ἵνα παρὰ τῷ Θεῷ εὐρῆς ἔλεος, ὅτι ἡ ἐντροπὴ εἶναι ἓνα μέρος τῆς μετανοίας· ζ'. σῶα καὶ ἀκέραια, τουτέστι νὰ μὴ κρύψῃς τίποτας, διὰ νὰ εἴπῃς εἰς ἄλλον Πνευματικόν, καὶ τοῦτο εἶναι Ἰεροσυλία, ἔξω νὰ ἀστοχήσῃς ἀπὸ λήθην κανένα μικρὸν παισίμον, ὅτι τὰ μεγάλα ἀνεμύματα δὲν ἀστοχοῦνται· ἢ. μυστικὴ, εἰς τόπον ἀπέκρυφον, νὰ μὴ τὴν ἀκούσῃ ἄλλος τινάς, καὶ ὅς τις παραφουκραστῇ, ἀμαρτάνει βαρέως· καὶ εἶναι χρεώστης νὰ μὴ τὸ ὁμολογήσῃ ποσῶς, εἰάν ἔκοπταν καὶ τὴν κεφαλὴν του· καθὼς καὶ ὁ Πνευματικὸς δὲν ἤμπορεῖ νὰ φανερῶσθαι τὴν ἀμαρτίαν τινός, καὶ ὑβρίσῃ αὐτὸν· εἰς ἐξομολογηθεὶς, ἢ καὶ μὴ μὲγάλην

ζημίαν τοῦ κάμῃ, ἀλλὰ νὰ τὴν ἔχῃ ἀπέκρυφον· θ'. θρηνητικὴ, μὲ δάκρυα καὶ λύπην ἀπὸ καρδίας, νὰ μισᾷς τὸ ἀμάρτημα, ἔχωντας εἰς τὸν νοῦν σου νὰ μὴ τὸ κάμῃς πλέον· ὅτι εἰάν δὲν ἔχῃς γνώμην, καὶ θέλῃσιν στερεάν, νὰ μὴν ἀμαρτήσῃς πλέον, καὶ νὰ φύγῃς ἀπὸ τὸν τόπον, καὶ πρόσωπον, ὅπου ἂν ἔπῃσες, δὲν εἶναι ἀληθινή ἢ μετάνοιά σου, οὔτε συγχωρημένος εἶσαι. Λόγου χάριν, εἰάν ἐπόρνευσες μὲ γυναῖκα τοῦ οἴκου σου, νὰ τὴν διώξῃς, καθὼς εἶπομεν ἄνωθεν, ἢ μὲ ἄλλην, νὰ μὴν ὑπάγῃς πλέον νὰ τὴν ἀνταμώσῃς. Ἐάν ἐβλασφημήσῃς εἰς τὸ παιγνίδι, νὰ μὴ παίξῃς πλέον. Ἐάν προγινώσκῃς, ὅτι μέλλει νὰ μεθύσῃς εἰς τὸ συμπόσιον, ὅπου σὲ ἔχουσι καλεσμένον, νὰ μὴν ὑπάγῃς, ὅτι ἡ μέθη εἶναι σχεδὸν ὡς καὶ τὴν πορνείαν. Ἐάν κρατῆς ξίνου πρᾶγμα, νὰ τὸ δώσῃς εὐθύς. Ἄν σοῦ ἔπταισι τινάς, νὰ τοῦ συγχωρήσῃς ἐξ ὅλης σου τῆς καρδίας, καὶ ἄλλα ὅμοια. Εἶδε καὶ εὐρίσκεσαι εἰς ἐν ἀπὸ ταῦτα, φαίνεται πῶς δὲν εἶναι ἀληθὴς ἢ μετάνοιά σου, καὶ δὲν πρέπει ὁ Πνευματικὸς, νὰ σοῦ συγχωρήσῃ. Δέκατον καὶ ὕστερον, πρέπει νὰ εἶσαι ἐτοιμὸς πρὸς τὴν ἰκανοποίησιν, ἤγουν νὰ ἔχῃς εἰς τὸν νοῦν σου βεβαίως, νὰ κάμῃς τὸν κανόνα, ὅπου σοῦ δώσει ὁ ἰατρός, ἀκνωσ, ὅσον ἤμπορέσεις ταχύτερον. Ἄς προσέχῃ γοῦν πᾶς ἓνας ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς ταύτην τὴν ἀναγκαίαν ὑπέθεσιν, νὰ μὴ ζημιώνεται, παρρῶντας πῶς εἶναι ἐξομολογημένος, καὶ νὰ μὴν εἶναι· ὅτι εἰάν ἀστοχήσῃς ἓνα θανάσιμον ἀνόμημα ἀπὸ τὴν ἀμέλειάν σου, δὲν εἶσαι τελείως συγχωρημένος. Διὰ τοῦτο γράφομεν ἐδώ κάτω τὰς δέκα Ἐντολάς τοῦ Κυρίου, δείχνωτάς σου, ποσάκις ἀμαρτάνεις εἰς πᾶσαν μίαν, διὰ νὰ ἔχῃς τὸν τρόπον τῆς ἐξομολογήσεως ἐκλωτέρων. Ὅταν σὺν ὑπάγῃς εἰς τὸν Πνευματικόν, σταμάτησον ἔμπροσθεν αὐτοῦ μὲ ταπεινώσιν καὶ εὐλάβειαν, ὅσον ἔχῃς πρὸς τὴν Εἰκόνα τοῦ Δεσπότου, ἀντὶς τοῦ ἐπίου εἶναι αὐτός ἐδώ εἰς τὴν γῆν, ὡς περ τοποτηρητῆς αὐτοῦ καὶ ἐπίτροπος· ἔπειτα εἰπὲ πρὸς αὐτὸν ταῦτα, κλίνωντας εἰς τὴν γῆν τὸ πρόσωπον.

Πρώτη Ἐντολή: Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

Δὲν ἠγάπησα Κύριον τὸν Θεόν μου, καὶ ὡς με προστάζει, ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆ· αἱ δυνάμεις, οὔτε κατὰ χεῖρας τοῦ εὐχαρίστησα εἰς τὰς εὐεργεσίας, ὅπου με ἔαμεν. Ἐπειτα εἶπε ὅσα ἀμαρτήματα ἐνυμᾶσαι, καὶ ἔπραξες κατὰ τῆς Ἐντολῆς αὐτῆς· ἦγουν, εἰάν ἔχης ἀμφιβολίαν τινα εἰς κανένα ἀπὸ τὰ Ἄρθρα τῆς Πίστεως· ἃ ὁποῖα περιέχονται εἰς τὸ Πιστεῖω εἰς τὸν Θεόν, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐάν ἔκαμες μαρίαν, ἢ γοητείαν· ἢ ἔχουσες μόλυθον, ἢ ἰάρθρουνα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀσθενοῦς, ἢ ἐποδένεις ζῶα, νὰ μὴ τὰ φαίγη ὁ λύκος. ἢ ἀνδρόγυνα νὰ μὴ σμιξουσιν, ἢ γιατρῆς ζαλιην, ἢ ἄλλας πράξεις ὁμοίας μετέρσεις. Εἴ τις ὀρέγεται νὰ ἰδῇ πόσον βαρεία

κανονίζονται τὰ τοιαῦτα, ἄς ἀναγνώσῃ τὸν Νομοκάνονα τὸ α'. Κεφ. τοῦ μ'. στοιχείου εἰς τὸν Ματθαῖον, καὶ τὸν ξ'. Κανὸνα τῆς Ἐξουλλῆς, καὶ τὸν πγ'. τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, νὰ θαυμάσῃ. Ὅσα γοῦν ἐνθυμᾶσαι καὶ ἔπραξες, ὅπου νὰ ἐγγίζουσιν εἰς τὸ σέβας τοῦ Θεοῦ, ἐξομολογήσου τα, καὶ μάλιστα, εἰάν εἶπες λόγον τινα βλάσφημον κατ' αὐτοῦ, ἢ τινὲς τῶν Ἁγίων. Ἐάν ἐπαραιοῦσης εἰς τὰς ἑλίψεις καὶ ἀρρώστιας σου, καὶ δὲν εὐχαρίστησες τῷ Κυρίῳ ὡς ἔπρεπεν. Ἐάν ἀναθεμάτισες τινα Χριστιανόν, ἢ παρέδωκες τῷ Διαβόλῳ, καὶ ἄλλα ὅσα ἐνθυμᾶσαι, καὶ ἔπραξες κατὰ τῆς ἐντολῆς ταύτης.

Β'. Ἐντολή: Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ.

Περὶ δὲ τὴν β'. Ἐντολὴν εἶπε, πόσαις ῥοραῖς ὤμοσες τὸν Θεόν, ἢ τινα Ἁγίων, χωρὶς ἀνάγκης μεγάλης, ἀληθείας, ἢ ψεύματα. Ἐάν ὤμοσες νὰ φυλάξης τᾶσσιμον εὐλογον καὶ δὲν τὸ ἐφυλάξεις, ἢ νὰ κάμης ζημίαν τινὸς καὶ τὸ ἔπραξες, διὰ νὰ μὴν ἐπιορκήσης, καὶ ἔβαλες ἄλλον, καὶ ὤμοσεν. Ἐάν δὲν νουθετᾶς τὰ τέκνα καὶ δούλους, νὰ μὴν ὀμνύουσιν. Γίνωσκε δὲ ἀκριβῶς, ὅτι ὅπταν τάξης, ἢ ὁμότης, νὰ κάμης τινα θεάρεστον πράξιν, εἶσαι χρεώστης νὰ τελίσης ταχίως τὸ τάσσιμον διὰ νὰ μὴν ἀστογήσης, καὶ ἔχης διπλοῦν τὸ ἀμάρτημα, πῶς δὲν ἔκαμες τὸ ἀγαθόν, καὶ πῶς ἐπιώρησες. Εἴ δὲ καὶ δὲν εἶναι τῆς δυνάμειός σου τὸ τάσσιμον, ἢ δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου, δὲν σὲ βιάζει ὁ Νόμος νὰ τὸ τελίσης, μόνον διὰ τὸν ὄρκον κανο-

νίζεσαι. Ἐάν δὲ ταχθῆς, ἢ ὁμότης, νὰ κάμης καθὼς τινὲς ἀνόητα ἐκ τοῦ θυμοῦ νικῶμενοι ὤμοσαν, δὲν εἶναι συγχωρημένου νὰ τὸ κάμης, ἀλλὰ διὰ μὲν τὸν ὄρκον νὰ κανονισθῆς βαρύτερα, τὴν δὲ ἀμαρτίαν εὐδαμῶς νὰ τελίσης, ὅτι κάλλιον ἦτον νὰ ἐπιορκήσῃ καὶ ὁ Ἰερῶθης, παρὲξ νὰ φρονέσῃ τὸν Ἡρόδοτον. Ὅταν δὲ σὲ προσκαλίσουσιν εἰς τὸ Κριτήριον μάστουρα, εἶπε τὴν ἀλήθειαν, κἂν μέλλῃ νὰ θανατώσουσιν πολλοὺς μετὰ τὴν μαρτυρίαν σου, καὶ μὴν ὁμότης ἐσὺ ψεύματα, νὰ κλασθῆς ψυχικά, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ ἄλλος σωματικά. Καλὰ καὶ τινὲς ἄγνωστα λέγουσιν ὅτι νὰ ψευδομαρτυρήσῃ τινας, ὅταν περνευσι ζῶντι ἀνθρώπου, διὰ νὰ μὴ τὸν θανατώσουσιν, δὲν εἶναι ἀμάρτημα, ὁμῶς αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια, ἀλλὰ ψεῦδος καὶ λῆρος σαφέστατα.

Γ'. Ἐντολή: Μνησθήτι ἀγιαζεῖν τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου.

Εἰς τὴν Ἐντολὴν ταύτην εἶσαι χρεώστης νὰ εἶπῃς, πόσας Ἐορτάς τοῦ χρόνου εἶμεν χωρὶς Ἐκκλησιαστικὴν Ἀκολουσίαν ἀπὸ ἀμίλειαν, καὶ μάλιστα τὴν ἱεράν

Λειτουργίαν. Ὅτι ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ εἶναι χρεώσταί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νὰ πηγίνουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πάσας τὰς Ἐορτάς, νὰ ἀκούουσιν Ἐσπερινόν, Ὁρθρον,

καὶ Λειτουργίαν, καὶ ὅς τις δὲν ὑπάγη, οὐ μόνον αὐτός, ἀλλὰ καὶ ὅσοι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀμαρτάνου βαρέως. Διὰ τοῦτο ἔκαμαν οἱ Πατέρες τὴν ἀργίαν, νὰ πηγένωμεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Κυρίου, νὰ τὸν δοξολογοῦμεν, ζητοῦντες τὴν τῶν ἀμαρτιῶν μας συγχώρησιν, καὶ ὄχι νὰ δαπανοῦμεν τὰς Κυριακάς, καὶ Δεσποτικὰς ἡμέρας εἰς χωροὺς καὶ τραγῳδία, καὶ ἄλλας Δαιμονικάς, ἢ καὶ σωματικάς ἐργασίας. Ὅμως εἶναι τινὲς τόσο ἀναίσθητοι καὶ τετυφλωμένοι ἀπὸ τὸν πονηρὸν, οἷ τινες βλέποντες, καὶ ἀκούοντες τὸν Ἱερέα νὰ λειτουργῆ, δὲν ἐννοιοῦσιν ποσῶς, οὔτε μέλει τοὺς τίποτας δι' αὐτὸ, ἀλλὰ καθεντα εἰς τὸν οἶκόν τους οἱ ἀναίσχυντοι, ἢ στέκουσιν ἔξω εἰς τὰς πλατείας, καὶ φλυαροῦσιν. Ἀλλὰ καὶ ἀπέξω τῆς Ἐκκλησίας εἶδα πολλοὺς αὐτὴν τὴν ὄραν, ὅπου ἐλιτοῦργα ἔσω ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἐσυντόχευαν ἀίσχρὰ καὶ ἀκαιρα λόγια, ὡσπερ νὰ ἦσαν ἄλλότριοι καὶ Ἀγαρηνοὶ, νὰ μὴν ἐπίστευαν ποσῶς τὸ τῆς Εὐχαριστίας μυστήριον, τὲς ὁποῖαις ὕβρισα περισσῶς, ἀποδείχνωντάς τους τὸ βάρος τῆς ἀνομίας τους. Καὶ ἔτω πρέπει οἱ Πνευματικοὶ καὶ Ἱερεῖς νὰ ἐλέγχουσι τοὺς τοιοῦτους, νὰ τοὺς βαρुकανονίζουσι, νὰ πηγένουσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Καθὼς εἶχασιν συνήθειαν εἰς τὴν Φουρνὴν, καὶ τὴν Ἱεράπετρον, τοὺς χρόνους ὅπου ἔκαμα ἐκεῖ, καὶ ὡς ἤβελαν ἀκροσὴ τὸν συμαντήρα, ἐσυνάγοντο ὄλοι, νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες τε, καὶ γυναῖκες, καὶ ἐπαίνεσα τὴν προθυμίαν τους, καὶ ἐξόχως ὁ φιλομόναχος καὶ φιλόχριστος Ἀφέντης Ἀνδρέας Καραβέλας, καὶ ὄλοι τοῦ οἴκου του, ὅπου οὐ μόνον τὰς Ἐορτάς, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν σχεδὸν συνάγονται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, οὐ μόνον τὸν χειμῶνα, ἀλλὰ καὶ τὸ θέρος, ὅπου εἶναι αἱ νύκτες μικραὶ καὶ πάλιν ἐγείρονται εἰς τοὺς Ὀρθροὺς. Τοῦτο γίνεται

ἀπὸ τῶν Ἱερέων τὴν ἐπιμέλειαν, καὶ ἐὰν ἀμελοῦσιν εἰς τοῦτο, θέλουσι δώσει ἀκλογίαν τῷ φοβερῷ Κριτῇ διὰ τὰ πρῶτά τους, διατὶ δὲν ἐπιμελοῦνται νὰ τὰ βόσκω εἰς ζωηφόρους νομάς, μένον γυρεῦεν νὰ τρώγουσι τὸ ὄφελος, καὶ τὰ πρῶτα εἰς ψεφίσουσι. Γίνωσκε δὲ ἀκριθῶς καὶ τῶν ὅτι οὐ μόνον σωματικῶς χρεωστεῖς νὰ σῶσθαι εἰς τὴν Ἀκολουθίαν, ἀλλὰ καὶ ψυχικῶς, ἤγουν μὲ προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν, νὰ μὴν εἶναι ὁ νοῦς σου εἰς βιωτικά πράγματα, ἀλλὰ νὰ μελετᾷ τοῦ Κυρίου τὸ Παθος, καὶ τὴν Ἀνάστασιν, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Ἐκκλησίας μυστήρια ὅτι ἠμπορεῖς νὰ εἶσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν σωματικῶς, καὶ ψυχικῶς νὰ πορνεύῃς κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ πάλιν ἠμπορεῖς νὰ εὐρίσκεισαι εἰς ἕνα ὄρος σωματικά καὶ μὲ τὸν νοῦν εἰς Ἐκκλησίαν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξομολογηθῆς, πόσαι φοραῖς ἦσεν εἰς τὴν Ἀκολουθίαν μὲ τοῖς τοῖς ῥυπαροῦς λογισμοῦς, καὶ δὲν τοὺς ἐδίωξες. Ἐὰν ἐκύτταξες γυναίκα μὲ γνώμην κακίαν. Ἐὰν ἔκαμες τινὰ ὑπηρεσίαν τὴν ἡμέραν τῆς Ἐορτῆς, χωρὶς νὰ ἔχῃς πολλὴν ἀνάγκην. Τοῦτέστι, νὰ ἐσωδιάσης σῖτον, ἢ σῖνον εἰς καιρὸν βροχῆς, διὰ νὰ μὴ τὰ χάσῃς, ἢ νὰ φθιάσῃς γέφυραν, νὰ περῶ ὁ λαός, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὅπου εἶναι ἀνάγκη, δὲν εἶναι ἀμαρτία, ἀμὴ ἂν εἶναι βολετόν, ὡς γεννῶσι κρυφίως διὰ τὸ σκάνδαλον τοῦ λαοῦ. Πάσαι ἄλλην ἐργασίαν, ὅπου δὲν εἶναι ἀνάγκη, εἶναι ἀμαρτήριον νὰ κάμῃς τὴν Ἐορτήν, καὶ μὴ φλυαρῆ πᾶς ἕνας, λέγων, ὁ μῦλος, ὁ φούρνος, τὸ θέρος, ὁ τρύγος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα δὲν ἔχουσιν ἀργίαν. Εἰπέτε μου, πῶς τὰ νῦρετε γεγραμμένα; πῶς δὲν ἐρυθριάτε, ταλαίπωροι καὶ νὰ αἰσχυνοῦντε καὶ τοὺς μιαροῦς Ἰουδαίους, ὅπου καὶ ἄσπρον δὲν λαμβάνουσι εἰς τὰς χεῖράς τους τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου, ἵνα μὴ παρέδουσι τὴν ψυχοσωτήριον ταύτην καὶ Δεσποτικὴν Ἐντολήν.

Δ'. Τίμα τὸν Πατέρα σου, καὶ τὴν Μητέρα σου.

Εἰς ταύτην τὴν Ἐντολήν γροικᾶται οὐ μόνον τὰ τέκνα νὰ τιμοῦσι, καὶ νὰ ἐπιμελοῦνται τοὺς γονεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ γονεῖς τὰ

παιδιά, οἱ δούλοι τοὺς κυρίους αὐτῶν, καὶ οἱ αὐθένται τοὺς δούλους, οἱ Προιστώτες τοὺς ὑποτακτικούς, καὶ αὐτοὶ τοὺς Προ-

παιδάς, οἱ ἄνδρες τὰς γυναῖκας, καὶ αὐ-
 γαί τούς ἄνδρας, αἱ γαμβροὶ τούς πενθε-
 ρούς, καὶ πᾶσα ἄλλη συγγένεια. Καὶ ἐδῶ
 πρέπει νὰ ἐξοταχθῇ πᾶς ἕνας, πῶς ἐπορεύθη
 μὲ τούς εὐεργέτας καὶ γέροντας. Ἐν πρώ-
 ταις ἄς εἴπῃ ὁ Υἱός, εἰάν ἐκαταράσθη, ἢ
 κατεφρόνησε τούς γονεῖς του, ἢ παρήκουσεν,
 ἢ δὲν τούς βοηθᾷ εἰς ταῖς χρεῖαις, ἢ δὲν
 τούς καταδέχεται διὰ τὴν πτωχείαν τους.
 Ἐὰν θείῃ τὸν θάνατόν τους, διὰ νὰ τούς
 κληρονομήσῃ, ἢ δι' ἄλλην αἰτίαν τινὰ τούς
 ἐχθρεύεται. Ὁμοίως καὶ αὐτοὶ ἄς εἰποῦ-
 σιν, εἰάν ἐπιμελοῦνται τὰ τέκνα τους, νὰ τὰ
 ἐρμηνεύουν τὰς θείας Ἐντολαίς, νὰ τὰ παι-
 δεύουν, ὅταν δὲν περιπατοῦσι τὴν εὐθειᾶν
 ὁδόν, ἢ ἀφίνουν αὐτὰ καὶ κάμνουνσι τὰ
 θελήματα τους. Τὸ αὐτὸ γροικᾶται καὶ
 διὰ τούς ἀθέντας πρὸς τούς δούλους, καὶ
 τούς Πρεσβυτάς πρὸς τούς ὑποτακτικούς.
 Ἐὰν τούς ἐπιμελοῦνται εἰς τὰ ἀναγκαῖα
 ψυχῆς τε καὶ σώματος, νὰ τούς θεραπεύουν
 εἰς τὴν ἀσθένειαν, καὶ νὰ τούς συναγωνί-
 ζουν εἰς τὴν Ἐξομολόγησιν, καὶ ἱεράν
 Κοινωνίαν. Καὶ ὁ ὑποτακτικός, εἰάν ἐπα-
 ρήκουσε τὸν Πρεσβύτην, ἢ κατεφρόνησεν, ἢ

κατέκρινεν, ἢ ἐγόγγυσεν, ἢ ὕβρισε τούς γε-
 ροντάς, ἢ ἀγνωμόνησε τούς εὐεργέτας. Οἱ
 γαμβροί, εἰάν ὕβρισαν τούς πενθερούς τους,
 ἢ ἐπεθύμησαν αὐτοῖς τὸν θάνατον, διὰ νὰ
 λάβουν τὸ πρᾶγμα τους. Ὁ ἀνὴρ πρὸς τὴν
 γυναῖκα, εἰάν δὲν τὴν ἀφίνει νὰ πηγένη εἰς
 τὴν Ἐκκλησίαν τὰς ἑορτάς διὰ τὴν ζη-
 λειαν του, νὰ μὴ τὴν ἰδῇ ἄλλος, ἢ διὰ
 κενοδοξίαν, πῶς δὲν εἶναι ἐνδυμένη καθὼς
 τὴν πρέπει, ἢ διὰ ἄλλο τέλος παρόμοιον,
 ἢ εἰάν τὴν ἔδειρεν ἄδικα, ἢ ὑπὲρ τὸ πρέπει,
 ἢ τὴν βλασφημᾷ καὶ ἀναθεματίζει. Ὁ-
 μοίως ἄς εἴπῃ καὶ αὐτὴ, εἰάν δὲν τοῦ κά-
 μνη ὑπακοήν εἰς τὰ πρεπούμενα πράγμα-
 τα, ἀλλὰ φιλονεικᾷ, καὶ τοῦ καταράται,
 καὶ ἕτερα ὅμοια. Ἰστέον δὲ ἀκριβῶς καὶ
 τοῦτο ὅτι εἰάν εἶναι τίς γυνὴ πολλὰ ὡραία,
 καὶ σκανδαλίζονται οἱ ὀρῶντες ἀπὸ τὸ
 κάλλος της, ἄς καθέται εἰς τὸν οἶκόν της,
 νὰ προσεύχεται ὅσπν ὦραν ψάλλουσιν εἰς
 τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ μόνον ὅταν θείῃ νὰ
 κοινωνήσῃ, ἄς πηγένη εἰς τὴν Ἐνορίαν της,
 καὶ τοῦτο ἂν βολῇ, νὰ μὴ εἶναι ἄνθρωποι
 πολλοὶ διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον.

Ε'. Μὴ φονεύσης.

Εἰς τὴν Ἐντολήν ταύτην γροικᾶται τὸ
 φονικὸν ψυχικὰ καὶ σωματικὰ, τουτέστιν,
 εἰάν ἐσυμβούλευσες τὸν πλησίον σου, νὰ περ-
 νεύσῃ, ἢ νὰ φονεύσῃ, ἢ ἄλλην ἀμαρτίαν νὰ
 πράξῃ, ἢ ἐσυνώδευσες, ἢ τοῦ ἐβοήθησες
 καὶ τὴν ἔκαμες, λογίζεσαι φονεὺς τοῦ ἀδελ-
 φοῦ σου πνευματικῶς. Περὶ δὲ τοῦ σώματος
 εἰπέ εἰάν ἐφόνευσες τινὰ, ἢ ἐμελέτησες νὰ
 τὸν θανατώσῃς, καὶ ὁ καιρὸς, ἢ ὁ τόπος,
 δὲν σοῦ ἐδόλυσεν. Ἐὰν ἔχῃς ἔχθραν καὶ

μνησικακίαν καὶ ἐπιθυμίαν ἐκδικήσεως, ἢ
 ὕβρισε, ἢ ἐρράπισες, ἢ ἔδειρες, ἢ δὲν ἐσυγ-
 χώρησες τοῦ ἐχθροῦ σου, ἢ δὲν ἐζήτησες ἐσὺ
 ἐκείνου συγχώρησιν, ὅπου τὸν ἐβλαψες, καὶ
 νὰ πληρώσῃς τὴν ζημίαν, ὅπου τοῦ ἔκαμες,
 ἢ ἂν ἔδειρες γυναῖκα, καὶ ἐφρίξῃς τὸ βρέ-
 φος, ἢ ἂν ἐφαγεν αὐτὴ βότανον, διὰ νὰ φο-
 νεύσῃ τὸ ἔμβρυον, ἢ διὰ νὰ μὴν ἐγγαπρωνε-
 ται. Αὐτὰ ὅλα, καὶ ἄλλα παρόμοια, λογί-
 ζονται φονικά, καὶ αὐστηρῶς κανονίζονται.

Σ'. Μὴ μοιχεύσης.

Μὲ τρεῖς πρόπους ἠμπορεῖς νὰ πέσης εἰς
 ταύτην τὴν ἀμαρτίαν, καθὼς καὶ παράνω
 ἐγράψαμεν, ἤγουν μὲ ἔργον, μὲ λόγον, κα-
 τὰ νοῦν καὶ διάνοιαν. Εἰπέ οὖν μὲ ποῖον
 τρόπον, ἤμαρτες. Ἐὰν ἀμελήσῃς νὰ διώκῃς
 τούς λογισμούς, ἢ ἔκαμες συγκατάθεσιν νὰ
 τελέσῃς τὴν ἀμαρτίαν, ἢ εἰπες αἰσχρὰ καὶ

ἄπρεπα λόγια, ἢ ἐτραγώδησες, ἢ ἐχόρευ-
 σες, ἢ ἐπόρνευσες, ἢ ἐγγίξεν ἡ σάρξ σου μὲ
 ἄλλην, καὶ ἐγενε ρεῦσις, ἢ μοναχός σου
 ἐμαλακίσθη, ἢ ἐνουπνιάσθη, καὶ ἄλλα
 ὅμοια ἠμπορεῖ νὰ πράξῃ τινὰς, τὰ ὅποια
 δὲν γράφομεν, διατί εἶναι ἄπρεπον νὰ φαί-
 νωνται ἢ αἰσχροπυργίαι, ὅπου βάνει ὁ πο-

νηρός εἰς τὸν νοῦν ἡμῶν καὶ διάνοιαν. Ἀμὴ ὡς εἶπῃ πᾶς ἕνας πρὸς τὸν Πνευματικὸν ὅσα τὸν ἐλέγχει ἡ ἀγία συνείδησις. Ἐὰν ἐμίλησε μὲ τινὰ πάθος, καὶ γνώμην

κακὴν, ἢ ἐψηλάφησεν ἀλλότριον μέλος, ἢ ξουρίζονται ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἢ βάνουν χρώματα εἰς τὸ πρόσωπον, καὶ ἄλλα παράμοια τῶν πονηρῶν δαιμόνων εὐρέματα.

Z'. Μὴ κλέψης.

Πολλοὺς καὶ διαφορῶς τρόπους ἀμαρτίας περιέχει αὕτη ἡ ζ'. Ἐντολή, ὅτι δὲν φθάνει μόνον νὰ μὴ κλέψης, ἀλλὰ μῆτε νὰ ἀδικήσῃς τὸν πλησίον μὲ τρόπον τινὰ βλαβεροῦς, ἀπάτης, δόλου, καὶ πονηρίας, νὰ λάθῃς τὸ πρῶμά του. Εἶπέ οὖν, εἰάν κρατῇς ἀλλότριον τίποτες, ἢ ἐπήρῃς ὠφέλειαν, ἢ ἐγέλασες τινὰ εἰς τὴν ἀγοράν, καὶ τοῦ ἐπεύλησες πρᾶγμα περισσότερον ἀπὸ ὅσα ἐχρηξῆς, διατὶ τοῦ ἔκαμες ὑπομονὴν νὰ σὲ πληρώσῃ εἰς τόσον χρόνον, ἢ νὰ ἀγοράσῃς ὀλιγώτερον ἀπὸ εἴτι ἐχρηξεν. Ἐὰν ἀδικήσῃς τοὺς ἐργάτας, ἢ ἐδέχθῃς

κλεψίαν εἰς τὸν οἶκόν σου. Ἐὰν δὲν ὑπερετάς πιστῶς τὸ ὄφρικό σου, ἢ κάμνῃς ἀδικησίαν διὰ τὰ ὄωρα, καὶ πουλιῇς τὴν δικαιοσύνην. Καὶ εἰάν δὲν δίδῃς τὸ δέκατον τῆς ἐσθδίας σου ἐλεημοσύνην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τοῖς πτωχοῖς δι' ἀγάπην Χριστοῦ· καὶ ἐξέχῃς, εἰάν κρατῇς πρᾶγμα ξένον, νὰ τὸ στρέψῃς εὐθύς, εἰδὲ μὴ, δὲν σὲ ὠφελεῖ ἢ Ἐξομολόγησις, μῆτε ὁ Πνευματικὸς ἠμπορεῖ κατα τοὺς ἱεροὺς Νόμους νὰ συγχωρήσῃ τοιοῦτον ἀμάρτημα, καὶ νὰ στρέψῃς ὀπίσω τὸ ἀδικον.

Η'. Μὴ Ψευδομαρτυρήσῃς.

Αὕτη ἡ Ἐντολή ἔχει δύο κλάδους. Εἰς τὸν ἕνα εἶναι τὰ ἀμαρτήματα, ὅπου γίνονται εἰς τὴν κρίσιν ἀπὸ τοὺς Κριτάς, τοὺς γραμματικούς, καὶ νοταρίους, καὶ τοὺς κρινόμενους, καὶ μάρτυρας· καὶ εἰς τὸν ἄλλον κλάδον εἶναι αἱ δυσφημίαι, κατακρίσεις, σούραις, καταλαλαίαι, ἐμπαιγμοί, καὶ λοιδορίαι τοῦ πλησίον. Ὅσον εἰς τὸ α'. Ἐξομολογήσῃς εἰς ὅσα ψεύματα ἔπεσες. Εἰς τὸ β'. εἰάν ἐψευδομαρτύρησες κακὸν τίποτες διὰ τὸν πλησίον, ἢ ἐφανέρωσες κανένα πταισίμον, ἢ ἐσοῦρευσες, ἢ ἐδίδες ἀκοήν τοῦ καταλαλοῦντος, ἢ ἐλοιδορήσῃς, ἢ ἐσπειρες σκάνδαλα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς νὰ τοὺς βάλῃς εἰς ἔχθραν,

ἢ ἔκαμες τρόπον μὲ τὰς πανουργίας σου, καὶ ἐκερδήσῃς εἰς τὴν κρίσιν ἀδικον πρᾶγμα, καὶ ἄλλα ὅμοια. Εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην δὲν ἀμαρτάνεις μόνον ἐσὺ, ἀλλὰ καὶ ὅσοι σοῦ ἐβοήθησαν, καὶ συνήγγισαν, καὶ μάλιστα οἱ μεσίται καὶ ῥήτορες, ὅποιοι εἶναι χρεῶστα νὰ πληρώσουσι τὰ ζημίαν ὅλην ἐκείνου τοῦ πτωχοῦ, ὅπου ἔχασε τὸ δίκαιόν του, διὰ τὴν αἰτίαν αὐτῶν. Περί δὲ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, δὲν γράφομεν ἐδῶ μερικῶς, ἐπειδὴ εἰς ἄλλο μέρος τὸ εἴπαμεν, ἀμὴ καὶ αὐταῖς ἢ περισσότεραις εἶναι διὰ τὴν τῷ πλησίον ὠφέλειαν.

Ἡ Θ'. Ἐντολή καὶ Γ'. περιέχονται εἰς τὴν Δ'. καὶ Ζ'. καὶ φθάνουσι ὅσα περὶ ἐκείνων ἐγράψαμεν.

Οταν οὖν ἐξομολογηθῇς διὰ τὰς δέκα Ἐντολάς τοῦ Κυρίου, ἐρεύνησον καὶ τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, τὰ ὅποια ἐγράψαμεν εἰς τὸ πρῶτον Μέρος, καὶ ἐκεῖ ὑπαγε, νὰ ἰδῇς εἰς ὅσα ἐγκλήματα ἔπεσες ἀπὸ ταῦτα, ἢ εἰς τὰς πέντε αἰσθήσεις, ἢ εἰς τὰ ζ'. ἔργα τῆς ἐλεημοσύνης, ἅπερ

εἰσὶ ταῦτα· Νὰ θρέψῃς πεινῶντα. Νὰ ποτίσῃς διψῶντα. Νὰ λυτρώσῃς αἰχμαλωτον. Νὰ ἐνδύσῃς γυμνόν. Νὰ ὑποδέξῃς ξένον. Νὰ ἐπισκεψῇς ἀσθενῆ. Καὶ νὰ ἐνταριάσῃς νεκρόν. Τὰ δὲ Πνευματικὰ εἰσὶ ταῦτα· Νὰ συμβουλευθῇς τὸν ἀμαρτανόλον. Νὰ συγγνώμῃς τὸν ἀμαρτανόλον. Νὰ συγχωρήσῃς τὸν ἀμαρτανόλον. Νὰ συγγνώμῃς τὸν ἀμαρτανόλον. Νὰ συγγνώμῃς τὸν ἀμαρτανόλον.

Ἐν. Να παρηγορήσῃς τὸν τεθλιμμένον. Να διορθώσῃς τοὺς ἀμαρτάνοντας. Να συγχωρήσῃς τῷ πταίσαντι. Να ὑπομείνῃς τὴν ὕβριν καὶ ζημίαν, ὅπου σοῦ ἔκαμναν, καὶ νὰ προσεύχῃσαι διὰ πάντας. Αὐτὰ ὅλα, διὰ νὰ εἶναι εὐσπλαγχνίας ἔργα, ὀνομάζονται τῆς ἐλεημοσύνης γεννήματα, καὶ ἐξομολογήσου ὅσα ἀπὸ ἀμελείαν σου δὲν ἔκαμες. Ἐπειτα (διὰ νὰ δώσωμεν τέλος τῆς Ἐξομολογήσεως) ἀφόντις εἰπῆς ὅσα ἐνθυμᾶσαι καὶ ἔπραξες, διὰ νὰ μὴν ἔχῃς τινα ἀμφιβολίαν, πῶς ἀστόχησες ἀπὸ λήθην κανένα ἀμάρτημα, εἰπέ ταῦτα πρὸς τὸν Πνευματικὸν μετὰ φόβου καὶ εὐλαβείας, κλίνοντας τὰ γόνατα καὶ τὸν αὐχένα ἕως ἰδάφους:

Αὐτὰ πάντα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ ὅσα ἄλλα γινώσκει ὁ Κύριός μου, πῶς ἔπραξα κατ' αὐτοῦ ἔργω τε καὶ λόγῳ, κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, καὶ ὅλα ἐκεῖνα, ὅπῃ δὲν εἶπα ἀπὸ λήθην καὶ ἀγνωσίαν μου, καὶ ὅσα ἔμπορεῖ ὁ πονηρὸς δαίμων νὰ μὲ ἐγκαλέσῃ τὴν ὥραν τῆς Κρίσεως, αὐτὰ πάντα ἐξομολογῶμαι τὴν σήμερον, καὶ ὡς ἀμαρτωλὸς κατακρίνομαι, αἰτῶν συγχώρησιν τῷ Κυρίῳ μου Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ παρὰ σοῦ, Πάτερ, τὸν κανόνα τῶν ἐγκλημάτων μου. Οὗτος ὁ τρόπος τῆς Ἐξομολογήσεως εἶναι περίσσο ὠφέλιμος διὰ τινα ἀπόμικρα ἀμαρτήματα, ὅπου ἄκων καὶ στανικῶς ἀστοχοῦνται εἰς τὴν Ἐξομολόγησιν. Ἀμή

πάλιν εἰάν ἐνθυμηθῆς ὕστερον μετὰ τὴν ἐξομολόγησιν κανένα ἀμάρτημα, θράμβε νὰ τὸ εἰπῆς χωρὶς ἄλλο, ἢ δὲν σοῦ χρήζει πσοῶς ἢ μετάνοια. Ὅτι μίαν ἀμαρτίαν μόνον θανάσιμον νὰ μὴν ἐξομολογηθῆς μετὰ τὸ θῆλημά σου, ἦγουν νὰ τὴν κρύψῃς, ἐντρεπόμενος ἀπὸ τὴν αἰσχύνην καὶ ἀσχημίαν τῆς πράξεως, κολάζεσσαι ἀνελεημόνητα, καθὼς ἀπὸ τὰ κάτω γεγραμμένα ὑποδείγματα ἔμπορεῖς νὰ γνώρισῃς τὴν ἀλήθειαν ταύτην, τὰ ὅποια ἐμετάγραφα ἀπὸ τὴν βίβλον, ἐποῦ ὀνομάζουσι, Λειμῶνα τῶν Ἀυθίων. Εἰς τὸ α'. Μέρος, εἰς φύλ. ρϛ'. ἦσαν καὶ ἄλλα πολλά, ἀμὴ μόνον αὐτὰ τὰ τέσσαρα ἔγραφα διὰ νὰ μὴ μακρύνω πολλά ἀπὸ τὸ προκείμενον. Ὅς τις οὖν ἀναγνώσῃ ταῦτα, ἄς βάλῃ πολλὴν τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν ἀγίαν ἐξομολόγησιν νὰ μὴν τὸ πάθῃ ὡς τὰς γυναῖκας ἐκείνας, ἐποῦ θέλομεν γράψῃ· καὶ δίδωσας τὸν ἀληθῆ Θεὸν μάρτυρα ὅτι δὲν ἔβαλα τινα προσθήκην ἀπὸ λόγου μου, ἀλλὰ καθὼς εἶναι εἰς αὐτὴν τὴν βίβλον, ἣτις ἐστὶν ἔκπλαται τυπωμένη, ὡπερ καὶ τὰ ἄλλα θαύματα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐποῦ εἶναι τὸ ὕστερον Μέρος τῆς βίβλου, μόνον ἀληθινὰ τὰ ἔγραφα με βραχυλογίαν, καθὼς ἔχω συνῆθειαν πάντοτε, ὅσα καὶ γράψω. Προσέχετε ἔν τοῖς λεγομένοις ἐπιμελῶς, ἵνα μὴ πάθῃτε καὶ ὑμεῖς ὁμοίαν κατάκρισιν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ζ'.

Περὶ τῶν τεσσάρων γυναικῶν, ὅπου ἐκολάσθησαν, διατὶ ἄφησαν μίαν ἀμαρτίαν ἀνεξομολόγητον.

Γυνὴ τίς ἔπραξε μίαν ἀμαρτίαν θανάσιμον, καὶ δὲν ἐτόλμησε ποτέ της νὰ τὴν ἐξομολογηθῆ ἀπὸ τὴν αἰσχύνην καὶ ἀσχημίαν τῆς πράξεως. Ὅμως ἔκαμνεν ἄλλας ἀρετάς· ἐδίδεν ἐλεημοσύνας, ἐνήστευεν, ἀγρύπνια, προσήυχετο, καὶ ἐξομολογᾶτο τὰ ἐπιλοιπα ἀμαρτήματα, καὶ ἐκοινωνᾶ τὰ θεῖα Μυστήρια, νομίζουσα, ὅτι θέλει εὐρεῖ ἔλεος παρὰ Θεῷ, νὰ τῆς συγχωρήσῃ

τὴν ἀπόκρυφον ἀνομίαν διὰ τὰς λοιπὰς αὐτῆς ἀγαθοεργίας. Τέλος ἦλθεν εἰς βαρεάν ἀσθένειαν, καὶ ἐξομολογήθη τὰ λοιπὰ ἀμαρτήματα, ἀμὴ τὸ μέγα ἐκείνο δὲν ἐτόλμησεν ἢ ταλαίπωρος, καὶ εἰς τὸν θάνατον, νὰ τὸ ὀμολογήσῃ, μόνον ἔκλαιεν ἢ ἄγνωστος, καὶ κοινωνήσασα τὰ θεῖα Μυστήρια ἐτελεύτησε. Μετὰ πολλὰς ἡμέρας καθὼς ἦρχετο μία της θυγατέρα εἰς τὴν

κάμεράν της, ώσφράνθη τοσαύτην δυσωδίαν, όπου δέν ήμπορει νά στέκη από τήν πολλήν οδύνην, όπου ήσθάνετο. Στοχαζομένη εύν εις ένα και άλλο μέρος τοῦ εἴκου, νά καταλάβη πόθεν ήρχετο τόσος βρώμος, εἶδεν ἄνωθεν τοῦ κραββάτου μίαν σκιάν τόσον ἄσχημον και φοβερωτάτην, όπου δέν ἐδυνήθη νά στέκεται ὄρθιος, ἀλλά πίπτουσα κατά γῆς, ἔκραξε τόν Δεσπότην Χριστόν, και τήν Μητέρα αὐτοῦ εἰς βοήθειαν. Τότε ἤλθεν ἀπό τήν σκιάν φωνή, λέγουσα: Μή φοβοῦ θυγατερ, ὅτι γώ εἰμί ἡ δύστηνος μήτηρ σου. Ἀπό τόν λογον αὐτόν ἔλαβε θάρρος, ἡ νεάνις, και ἐπρηθείσα εἶπεν αὐτῇ: Πῶς εἶναι βολετόν, ὡ' μήτέρ μου, νά εἶσαι τόσον δυσωδῆς και ἄσχημος, όπου ἦσουν τοσοῦτον ἐνάρετος; Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο: Εὐθυμάσαι, πῶς σου εἶπα μίαν φοράν, ὅτι ἔπραξα ἕνα θανάσιμον ἀνόμημα, και ποτέ δέν τό εἶπα τινός Πνευματικῷ δια τήν αἰσχύνην τῆς πράξεως; Δια ταύτην τήν ἀμαρτίαν ἐκατακρίθη εἰς τήν αἰώνιον κόλασιν, νά βασανίζωμαι ἀτελεύτητα, και δέν με ὠφέλησαν τὰ ἐπίλοιπα καλά, όπου ἔκαμα. Λέγει της ἡ κόρη, Ἀμή τώρα δύνομαι ἐγώ νά σου βοηθήσω, νά πληρώσω Ἱερεῖς, νά κάμνουναι Λειτουργίας, και ἄλλας πολλὰς ἐλεημοσύνας νά δώσω εἰς πτωχοῦς και εἰς Μοναστήρια, ἵσως νά εὔρης συγχώρησιν. Ἡ δὲ εἶπεν: Οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἅδῃ μετανοια· ὅταν εἶχα τόν καιρόν, δέν ἐδιωρθώσην με ὀλίγον κόπον ἡ ἄγνωστος, ἀμή τώρα εἶτι και ἄν κάμης δέν ὠφελεῖμαι· ὅτι εὐδύς ὡς ἐχώρισα ἐκ τοῦ σώματος, με ἄρπαξαν οἱ πονηροὶ Δαίμονες, και παρέστησαν εἰς τό Κριτήριον τοῦ Χριστοῦ, ὅς τις με ἐκύτταξε με φοβερὸν ὄμμα, και ἀποστρέφων τό πρόσωπον ἀπ' ἐμοῦ, εἶπε ταῦτα με βροντωδῆ φωνῆν και φοβερωτάτην: Πορεύου ἀπ' ἐμοῦ, κατηραμένη, εἰς τήν ἀτελεύτητον γενναν· και εὐθύς εὐρέθη εἰς τόν βυθὸν τῆς κόλασεως. Λοιπὸν δέν εἶναι πλέον δια λόγον μου ἔλεος· μόνον δια νά λάβετε εἰσεῖς οἱ ζῶντες ὑπόδειγμα, ἐσυχώρησεν ὁ Κριτής νά σοῦ ἐμφανισθῶ σήμερον, δια νά κηρύξης εἰς πάντας τήν βασανέν με νά φυλάγῃθε, νά μὴν τό κά-

θετε ὡσπερ ἐμένα. Εἰπέ τοῦ ἀδελφοῦ σου νά διορθωσῇ τήν πολιτείαν του, και ἄφες και σύ τὰ νεψίδια και στολισίας τοῦ σώματος· μήτε ποτέ σου ξουρίσης ἡ εὐμορφίσης τό πρόσωπον, ὅτι πολλὰς γυναῖκες και ἀναρίθμηταις δια τήν αἰτίαν μόνον αὐτήν ἐκολάσθησαν. Εἰ δὲ και δέν μοῦ ἀκούσης, ταχέως ἔρχεσαι νά με συνοδεύσης εἰς τόν ζοφερόν ἐκείνον τόπον και ἀχαρον. Ταῦτά σοι εἶπον, ἵνα μὴ ἀύξηνη ἡ οδύνη μου, ὅταν ἰδῶ και εἰσῆς ὀδυνομένους μετ' ἐμοῦ εἰς τήν γενναν. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ νεάνις, τήν ἐρωτήσει και ἄλλα διάφορα περί τῆς κόλασεως, ἡ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ περί τούτων, λέγουσα: Τόσον μόνον ἐδυνήθη νά σοῦ εἰπῶ, και μὴν ἐρωτᾷς περισσοτέρων. Ταῦτα εἰπούσα, ἠρανίσθη ὡς ἄνεμος, και ἔμεινε τόση δυσωδία, όπου δέν ἐδύνετο πλέον τινὰς νά εἰσελθῇ εἰς ἐκείνην τήν κάμεραν· ἀλλά ἔκαμεν εἰς ἄλλον τόπον ἡ κόρη τό κρεββάτι της, και ἐκείτετο ἀσθενῆς ἡμέρας πολλὰς ἀπό τόν φόβον και τρόμον τοιαύτης ὀράσεως, και προσκαλίσασα τόν Πνευματικόν αὐτῆς ὀνομαζόμενον Σεραφεῖμ ἀπό τήν Βολωνίαν, τοῦ εἶπε καταλεπτῶς τήν ἄνωθεν ὄρασιν, τήν ὁποῖαν ἐφανέρωσεν εἰς ὄλην αὐτήν τῆν πόλιν, και τήν ἔγραψε και εἰς ἕνα βιβλίον αὐτοῦ, δια νά τήν ἀναγινώσκουν οἱ μεταγενέστεροι, νά φυλάγωνται ἐμμελῶς ἵνα μὴ κινδυνεύωσιν.

Εἰς ἄλλο Κάστρον ἦτον τίς εὐγενεσοτάτη και πλουσία γυνή, ἥτις ἔπραξεν αἰσχροτάτον ἀνόμημα, και δέν τό εἶπε τινός Πνευματικῷ δια τήν αἰσχύνην τῆς πράξεως, νά μὴ τό μάθη και ἄλλος τινὰς. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἔτυχεν ἕνας ξένος Ἱερομόναχος με τόν ὑποτακτικόν του, όπου ὑπήγευαν νά προσκυνήσουν τόν ἅγιον Τάφον, και βλέπουσα αὐτούς ἡ γυνή εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, όπου ἔκαμαν Ἐορτήν, και ἐλειτούργησεν ὁ Πνευματικός, ἔβαλεν εἰς τόν νοῦν της νά ἐξομολογηθῇ εἰς αὐτόν, ἐπειδή, ἦτον ξένος, και δέν τήν ἔξευρεν. Ἀπῆλθον οὖν εἰς ἕνα μέρος τοῦ Ναοῦ, και εἶπεν αὐτῷ τὰς ἀμαρτίας της. Ἀμή ὅταν ἐβούλετο νά εἰπῇ ἐκείνο τό μέγα ἀνόμημα, τῆς ἤρχετο τοσαύτη αἰσχύνη ἐκ τῆς διαβολικῆς συνεργίας, όπου

ἐποκκίνιζε, καὶ δὲν ἐδύνητο νὰ τὸ εἰπῇ. Ὁ δὲ σύντροφος τοῦ πνευματικοῦ ἦτον ἀπλοῦς, καὶ ἐνάρετος ἄνθρωπος, καὶ μακρόθεν ἰσταίμενος ἔβλεπε πῶς ἐγένεν ἀπὸ τὸ στόμα τῆς γυναικὸς ἓνα ὄφιδι εἰς καθὲ ἀμάρτημα, ὅπου ἐξομολογᾶτο, καὶ ὕστερον πάντων εἶδεν ἓνα μέγαλον ὄφιν, καὶ εὐγαλε τρεῖς φοραῖς τὴν κεφαλὴν του, νὰ εὐγῆ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς, ἔπειτα πάλιν ἐσύρθη ἔσω, καὶ δὲν ἐξῆλθεν. Ὅθεν εἶδε καὶ τὰ λοιπὰ ὄφιδια, ὅπου εὐγῆκασι πρότερον, καὶ ἀπελθόντα εἰσῆλθον πάλιν εἰς τὸ στόμα αὐτῆς, διατι δὲν εἶπε καὶ τὸ ἄλλο ἀνόμημα. Ἀφ' οὗ γοῦν τὴν ἐσυγχώρησεν ὁ Πνευματικὸς, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς. Ὁ δὲ ὑποτακτικὸς τοῦ εἶπε τὴν ὀπτασίαν, ὡς ἄνωθεν. Τότες αὐτὸς ἐκατάλαβε τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἔστρεψεν ὀπισθεν, διὰ νὰ φανερώσῃ τὴν ὀπτασίαν πρὸς τὴν γυναῖκα, νὰ τὴν παρακινήσῃ

νὰ εἰπῇ καὶ τὸ ἄλλο ἀνόμημα, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὸ οἶκον αὐτῆς, τὴν ἠύραν ἀπόσαμμένην, καὶ κλαύσαντες ἔκαμαν δέησιν, νὰ τοὺς ἀποκαλύψῃ ὁ Κύριος διὰ τὴν ψυχὴν τῆς, τί ἐγείνη. Καὶ ἰδοὺ βλέπουσιν αὐτὴν καθέζομενην ἀπάνω εἰς ἓνα φοβερὸν δράκοντα, καὶ ἕτεροι δὺν ὄφεις τὴν εἶχασι περικυκλωμένην, καὶ τῆς ἐδίδαν ὀδύνην ἀνεύκαστον. Τότε εἶπεν αὐτοῖς: Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄσμενος γυνή, ὅπου ἐξομολογήθηκα σήμερον, καὶ διατι ὁδὲν εἶπα ἓνα ἀνόμημα ὅπου ἔπραξα, μὲ παρέδωκεν ὁ Κριτῆς, νὰ μὲ θανατώσῃ οὗτος ὁ δράκων, καὶ νὰ φλογίζωμαι εἰς ἀτελεύτητον κόλασιν. Διατι μὲ ἐκαρτέρει: τόσον καιρὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω, καὶ ἐγὼ ἡ ἄγνωστος διὰ τὴν ἀίσχυνην τὸ ἐκρυψα. Καὶ τῶρα δὲν ἔχω τινα ἐλπίδα σωτηρίας ποσῶς ἢ ταλαίπωρος. Ταῦτα εἰπούσα, ἐγένεν ἄφαντος.

ΕΤΕΡΟΝ ΟΜΟΙΟΝ.

Ἦτον εἰς βασιλεὺς εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὃς τις εἶχε θυγατέρα εὐλαβῆ καὶ ἐνάρετον, ἣτις εἶδιδε πολλὰς ἐλεημοσύνας, καὶ ἐπιμελιῖτο θαυμασίως τοὺς πένητας. Παρεκάλει δὲ τὸν πατέρα τῆς νὰ τὴν ἀφήσῃ, νὰ γένη Μοναχῆ, ἀμὴ ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὅπου τῆς εἶχε, δὲν ἔστρεφε νὰ τὴν χωρισθῇ, μάλιστα ἔβαλε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ρώμης, καὶ τὴν ἐσυμβούλευσεν, ὅτι πλέον μισθὸν εἶχε νὰ στέκῃ εἰς τὸν οἶκόν τῆς, νὰ κάμνῃ τοιαύτας ἀγαθοεργίας, πᾶρεξ νὰ γένη Μοναχῆ, νὰ ὠφελήσῃ μόνον τοῦ λόγου τῆς. Ἐμεινε γοῦν ἡ κόρη στανικῶς τῆς, διὰ νὰ μὴν εὐγῆ ἀπὸ τὴν πατρῶαν ὑπακοήν, καὶ ἐπέρινα καθὼς καὶ πρῶην ἐνάρετα· ἀλλ' ὁ δόλιος ὄφιν δὲν ὑπόφερε νὰ βλέπῃ τοιαύτας πράξεις εἰς μίαν νεάνίδα, καὶ τῆς ἔδωκεν εἰς τὴν σάρκα πόλεμον, καὶ ἠγάπησεν ἓνα εὐμορφον νέον, ὅπου ὑπηρετά τὸν βασιλεῖα, καὶ τόσον τὴν ἐπολέμησεν εἰς τοῦτον τὸν ἔρωτα, ὅπου τὴν ἐνίκησε, καὶ ἔπεσε μὲ τὸν νέον εἰς ἀμαρτίαν. Εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐγνωρίσεν, ὅτι ἐγγασπρώθη, καὶ εἶχε τόσον θλίψιν, ὅπου ἤθελε νὰ θανατωθῇ ἀπὸ τὴν

ἐντροπήν τῆς, νὰ μὴν ἀκουσθῇ αὐτὴ ἡ πράξις εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐπιστεύθη γοῦν τὴν ὑπόθεσιν μίας γυναικὸς γραιίας, ὅπου τὴν ὑπηρετά, ἣτις τῆς ἔδωκε βότανον, καὶ ἐθανατώθη τὸ ἔμβρυον, ὅθεν δὲν ἐμαθητεύθη ποσῶς τὸ γενομενον, μόνον ἐλυπᾶτο πολλὰ, καὶ ἐθλίβετο, διὰ τὰς δύο αὐτὰς ἀμαρτίας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν αὐτὴν ταλαιπωρημένην τοσοῦτον, ἐνόμισεν, ὅτι διατι δὲν τὴν ἀφήκε νὰ μονάσῃ ἐθλίβετο, καὶ τὴν ἠρώτησεν, ἐὰν θέλῃ νὰ καλογερευθῇ ἢ δὲ ἀκούσασα τοῦτο ἐχάρη. Ἐθάλεν οὖν αὐτὴν εἰς ἐνάρετον Μοναστήριον, εἰς τὸ ὅποιον ἐκουρευθῆ, καὶ ἐφύλαγεν ὅλας τὰς τάξεις τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἀπαρασάλευτα. Τόσον, ὅπου δὲν τὴν εἶδασι ποτὲ νὰ γελάσῃ, νὰ ἀργολογήσῃ, καὶ ὅταν ἤθελαν ἔλθῃ γυναῖκες τοῦ παλατιοῦ συγγενεῖς αὐτῆς, ἢ ἄλλαις Ἀρχόντισσαις, ἢ ὁ βασιλεὺς, νὰ τὴν ἐπισκέψουν τοὺς ἐσυντύχουν ὀλίγα καὶ βραχύτατα λόγια, καὶ ἀποχαιρετούσα αὐτὰς, εἰσῆρχετο εἰς τὸ κελλῖόν τῆς, κλαίουσα τὰς ἀνομίας αὐτῆς, τὰς ὁποίας δὲν εἶπε ποτὲ τοῦ Πνευματικοῦ ἢ ταλαίπω-

ρος, τουτίστι τὴν πορνείαν, καὶ τὸν φόνον ὁποῦ ἐτέλει, μένον ἔκλαιε πρὸς Κύριον κατ' ἰδίαν, αἰτοῦσα συγχώρησιν. Τέλος πάντων ἀπέθανεν, ἀφ' οὗ ἐξωμολογήθη τὰ λοιπὰ ἀμαρτήματα, καὶ ἐκοινώνησε τὰ Θεία Μυστήρια. Μετὰ δὲ ἡμέρας τριάκοντα ἐφάνη εἰς ὄπτασίαν τῆς Ἡγουμένης, καὶ λέγει τῆς, ὅτι ἐκολάσθηκα. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, πῶς εἶναι βολετόν, ὁποῦ ἦσον τοσοῦτον ἐνάρετος, καὶ εἶχες εἰς τὰ Θεία εὐλάβειαν πολλήν, καὶ ζῆλον διαίπειρον; Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· ὄνω μεγάλα ἀμαρτήματα ἔπραξα, τὰ ὅποια δὲν ὠμολόγησα τοῦ Πνευματικοῦ ἢ ἄγνωστος, νομίζουσα, ὅτι ἔφθανε πῶς τὰ ἔκλαιον τοῦ Χριστοῦ, ὅς τις μὲ ἐκατάκρινε νὰ δδύνωμαι διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν αἰώνια, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀγαθοεργίαι δὲν μὲ ὠφέλησαν. Βλέπετε γυναῖκες; φυλάγεσθε, νὰ μὴ κρύψετε τινὰ ἀμαρτίαν, καὶ κάλλιον νὰ ἐντραπής ἐδῶ ὀλίγον, ἂν εἶσαι καὶ ἀρχόντισσα, πᾶρεξ νὰ ἔχῃς τότε αἰσχύνην αἰώνιον, καὶ θάνατον ἀτελεύτητον· ὅτι ἐδῶ μόνον ἐνός ἀνθρώπου τὸ λέγεις, ὅς τις δὲν τὸ ὁμολογᾷ, εἰν ἔκοπταν τὴν κεφαλὴν του, ἀμὴ ἐκαὶ πομπεύεσθε μὲ αἰσχύνην ἀνείκαστον, διατὶ τὸ μανθάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Μὴ προφασισθῆς νὰ εἰπῆς, ὅτι ἐγὼ ἔχω πόθον νὰ ὁμολογήσω τὴν ἀνομίαν μου, ἀμὴ φοβεῦμαι, διατὶ πολλοὶ Πνευματικοὶ καὶ Ἀρχιερεῖς ἠσέθησαν, καὶ ἐφάνησαν ἀμαρτίας πολλῶν, καὶ ἐκαταισχύν-

θησαν ὅσοι εἰς αὐτοὺς ἐξωμολογήθησαν. Ἄκουσον, ὦ γυναῖ. Τοὺς περασμένους χρόνους βολετόν νὰ ἔγινεν αὐτό, ἀμὴ τώρα ἀπὸ ὀλίγον καιρῶν καὶ ἐδῶθεν ἔκαμεν ὁ Πατριάρχης ἀφορισμὸν μὲ ὅλους τοὺς Ἀρχιερεῖς, ὅτι εἰν τύχη καὶ ἀρνηθῆ τὴν Πίστιν εἰς τῶν Πνευματικῶν, ἢ Ἀρχιερέων, νὰ μὴ πιστεύουσιν εἰτι εἰπῆ. Ὅτι εἰν τὸν Χριστὸν ἀρνήθη, τὴν αὐτοαλήθειαν ὁ ἀνόητος, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δὲν ἐλέησε, πῶς νὰ πιστεύσῃσι τοῦ τοιοῦτου, ὁποῦ ὡς ἀπεγνωσμένος, ὁποῦ εἶναι, ἡμπορεῖ νὰ εἰπῆ, ὅτι μόνον ὅσα ἐξεύρει, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πολλὰ ψεύματα, ὅσα τοῦ βάλλει εἰς τὸν νοῦν ὁ Διάβολος, ὁποῦ τὸν ἐκυρίευσεν κατὰ κράτος, καὶ δύναται νὰ δυσφημήσῃ ὅλας τὰς γυναῖκας, καὶ ἄνδρας, ὁποῦ ἐξωμολόγησι, διὰ νὰ τοὺς καταισχύνῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ δι' αὐτὸ δὲν τοῦ πιστεύουσιν· ἀμὴ εἰν καὶ τινὲς τὸν πιστεύουσιν, δὲν εἶναι κάλλιον νὰ τὸ μάθουν τώρα ὀλίγοι ἄνθρωποι, πᾶρεξ νὰ κολασθῆς, ὡς αἱ ἄνωθεν; Πιστευσόν μοι, ὅτι ἔστειργε κάθε μία ἀπὸ τὰς γυναῖκας, ὁποῦ ἤκουσες ἄνωθεν νὰ τῆς ἔδιδε δύναμιν ὁ Κριτής νὰ ἀναστῆθῆ, καὶ νὰ πηγυῆ εἰς ὅλας τὰς Πόλεις, καὶ Κάστρη βασιλικὰ νὰ ὁμολογᾷ παρρησίᾳ εἰς πάντας τὴν ἀνομίαν τῆς, μόνον νὰ μὴ τὴν κολάσῃ αἰώνια. Ναὶ κατὰ ἀλήθειαν, δὲν ἐδειλία τότε τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε ποσῶς νὰ αἰσχύνεται, ὅτι ὁ μέγας κόνα νικᾷ τὸν μικρότερον.

ΠΑΡΟΜΟΙΟΝ.

Εἰς ἓνα Μοναστήριον γυναικῶν ἦτον τις Μοναχὴ ἀνεψία τῆς Ἡγουμένης, ἡ ὅποια ἠγάπησεν ἓνα νιόν, ὅς τις ἤρχετο πολλάκις εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον διὰ νὰ βλέπῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆ. Ἡ δὲ ῥηθεῖσα Μοναχὴ τὸν ἐπόθησε τόσον ὁποῦ ἐγύριε τρόπον καὶ καιρὸν ἐπιδέξιον νὰ ἐνωθῶσι ἀντάμα, νὰ ἀμαρτήσῃ ἐμπράκτως μετ' αὐτοῦ, ἤγουν μὲ τὸ ἔργον, ὅτι κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν πολλάκις ἐπόρνευσεν. Ἐπειὴ οὖν τὸν ἀπρεπον πόθον ἐτέλευτην ἢ ταλαίπωρος χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς, ὅτι ὁ τόπος δὲν τῆς

ἐβόλευσεν. Εἰς τὸν θάνατόν τῆς ἐξωμολογήθη τὰ λοιπὰ αὐτῆς ἀμαρτήματα, καὶ λαβούσα τὴν Ἰερὰν Κοινωνίαν, ἐτέλευτη, χωρὶς νὰ εἰπῆ τοῦ Πνευματικοῦ τὸ ἐπιθυμίαν, ὁποῦ εἶχε νὰ ἀμαρτήσῃ, εἰς αἶψαν εὐρῆ καιρὸν ἐπιτήδειον. Ἡ Ἡγουμένη, ὁποῦ τὴν ἠγάπα πολλά διὰ τὴν συγγενείαν, ἀφ' οὗ ἔκαμε τὰ μνημόσυνά τα ἐδίετο τοῦ Κυρίου, νὰ τῆς φανερώσῃ ἐπὶ τὸν τόπον εὕρισκτο. Οὕτω προσευχομένη μὲ νηστίας καὶ δάκρυα, μετὰ ἡμέρας πολλὰς, τὴν εἶδεν εἰς τὸ ὄραμα τῆς, καὶ τὴν εὐλόγησεν καὶ ἔσχημα, καὶ λέγει τῆς

Ἡγουμένης : Γίνωσκε, μήτηρ μου, ὅτι ἐκολάσθηκα. Ἡ δὲ ἐθαύμασε, λέγουσα. Πῶς εἶναι βολιτόν; ἐσὺ ἦσουν παρθένος ἤλθες ἀπὸ μικρῆ εἰς τὸ Μοναστήριον ἐφύλαξες τὰς τάξεις πάσας τῆς μοναδικῆς πολιτείας, ἀμὴ διατί ἐκολάσθη; Ἡ δὲ εἶπε τὴν ἀνωθεν αἰτίαν. Λέγει τῆς Ἡγουμένης: Δὲν τὸ πιστεύω, ὁ ἐλετήμων Θεὸς διὰ μίαν ἐπιθυμίαν μόνον τῆς σαρκός, ὅπου δὲν τὴν ἐτέλειες, νὰ σὲ κολάσῃ αἰώνια. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο: Μὴ θαυμάζισαι, καὶ δικαίως ἐκατακρίθην, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ὑψίστου δὲν ὑπερέουσι νὰ βλέπουσι τινὰ ρυῖπον καὶ μολυσμὸν πράξεως, ἢ γνώμης, ὅπου νὰ μὴ ξεπλυνθῆ μὲ τὴν ἀγίαν Ἐξομολόγησιν· ἐγὼ γάρ, ἐάν καὶ τὴν ἀμαρτίαν ἐμπράκτως δὲν ἐπραξα, ἀλλὰ μὲ τὴν γνώμην πολλάκις ἐπόρευσα, καὶ ἐάν εὕρισκα τόπον καὶ καιρὸν ἐπιτήδειον, ἔκαμνα καὶ τὸ ἔργον. Γίνωσκε οὖν, ὅτι πολλοί, οὐ μόνον κοσμηκοί, ἀλλὰ καὶ μοναχί, κολάζονται, διατί δὲν ἐπιμελοῦνται τὴν ἐξαγόρευσιν· καὶ νευθίτησον τὰς ἀδελφάς τοῦ Μοναστηρίου σου, νὰ ἐξομολογοῦνται ἐπιμελῶς, ἐάν ποθοῦσι τὴν σωτηρίαν τους. Ταῦτα ἰδούσα ἡ Ἡγουμένη, ὠδύρετο τῆς ἀνεψιᾶς τὴν ἀπώλειαν. Μὴν ἀπιστήσῃ τις εἰς ἐτοῦτο, ἀγαπητοί, ἐπειδὴ εἶδαμεν (τὸ ἐ-

ναντίον) καὶ ἐσώθησαν πολλοί, ὅπου εἶχασιν μόνον τὴν γνώμην νὰ πράξουν τὸ ἀγαθόν, ἀμὴ δὲν ἐπρόφθασαν, καθὼς εἰς τὸ Κεφ. ζ'. φαίνεται, καὶ ἐσώθη ἐκείνος ὁ ληστής, καὶ ἄλλα ὅμοια ὑποδείγματα φαίνονται εἰς τὰς βίβλους τῆς Ἐκκλησίας μας, καὶ ἐσώθησαν τινὲς μὲ τὴν καλὴν γνώμην, χωρὶς νὰ τελίσουν τὸ ἀγαθόν. Λοιπὸν, καθὼς βραβεύει, τὴν καλὴν γνώμην ὁ πλουσιόδωρος, οὕτω πάλιν κολάζει τὴν πονηρὰν καὶ ἀκόλαστον. Εἶχα πολλὰς μαρτυρίας νὰ ἀναφέρω εἰς βιβλίωσιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἀμὴ μόνον αὐτὴ ἢ μία ἢ ἀψευδιστάτη τοῦ ἀληθεστάτου ἐκείνου καὶ Θεοῦ στόματος, ὅπου δὲν ἔσφαλε ποτέ, ἄς ἀναπληρώσῃ διὰ ὅλαις τῶν ἐπιγείων Διδασκάλων, οἱ ὅποιοι ὡς ἄνθρωποι ἤμποροῦσι πολλάκις νὰ σφαλῶν. Ὁ ἐμβλέψας γυναικί πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ἡμπορεῖς τίς νὰ ἐναντιωθῆ ποσῶς εἰς αὐτὰ τὰ Εὐαγγελικά λόγια; Μὴ γένετο. Ἄς προσέχη γοῦν πᾶς ἕνας, καὶ μὴν ἀμελῆ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, ὅτι ἔρχεται καιρὸς νὰ κλαίῃ ἀνόνητα, καὶ νὰ μὴν εὕρισκῃ τινὰ βοήθειαν. Ἄς κλαύσωμεν οὖν τῶρα ὀλίγον, ἵνα ἐκεῖ εὐφρανθῶμεν αἰώνια ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ζ'.

Περὶ Ἰκανοποιήσεως, ἡγουν Νηστείας, Ἐλεημοσύνης, καὶ περὶ Προσευχῆς.

Τὸ γ'. καὶ τελευταῖον μέρος τῆς Μετανοίας λέγεται Ἰκανοποιήσεις, τὸ ὅποιον ἵνα ὁ κοπος καὶ ὁ κανὼν τῆς ἀμαρτίας, ἵς τις ἔχει τρεῖς ἀρετάς συνεργάτας καὶ βοηθοῦς, ἡγουν Νηστείαν, Ἐλεημοσύνην, Προσευχὴν· αἱ τινες ἀρεταί, μὲ τὸ νὰ εἶναι βαρεταί εἰς τὴν σάρκα, καὶ κοπιαστικαί, δύνονται πολλὰ εἰς ἰκανοποίησιν καὶ ἰανόνα τῆς ἀμαρτίας, ὅπου ἐπράξαμεν, ἰδόντες αὐτῆς τῆς σαρκὸς ἠδονὴν καὶ ἀπλάουσιν. Καὶ διατί τὰ μεγαλῆτερα ἀ-

μαρτήματα εἶναι αὐτὰ τὰ τρία, Ὑπερηφανία, Φιλαργυρία, καὶ Πορνεία, εἰς τὴν ὅποια γροικᾶται καὶ ἡ Γαστριμαργία, τὰ ὅποια, ὡς τρεῖς μεγάλοι γίγαντες, μᾶς πολεμοῦσι διηνεκῶς, διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἰκανοποίησιν κατ' αὐτῶν μᾶς βοηθοῦσιν αὐτὰ τὰ τρία. Ἡ νηστεία κατὰ τῆς σαρκός, ἡ ἐλεημοσύνη κατὰ τῆς Φιλαργυρίας, καὶ ἡ προσευχὴ κατὰ τῆς Ὑπερηφανίας· ὁ γὰρ προσευχόμενος ἴσταται ὡπερ κατάδικος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, μετὰ πολλῆς

ταπεινώσεως. Ἐτι δὲ μὲ ταῖς ἀρεταῖς αὐταῖς προσφέρει ὁ ἄνθρωπος μίαν θυσιάν τελείαν αὐτοῦ τε, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ. Μὲ τὴν ἐλεημοσύνην προσφέρει τὸ προᾶγμά του, μὲ τὴν νηστείαν θυσιάζει τὴν σάρκα του, καὶ μὲ τὴν προευχὴν προσφέρει τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ. Ἡ χρεία γοῦν καὶ τὸ ὄφελος τῆς ἱκανοποιήσεως ταύτης γνωρίζεται μὲ τὴν διαφορὰν, ἵπου βάνομεν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θείου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ τῆς μετανοίας. Ἐτι τὸ Βάπτισμα, ὅπου εἶναι ἡ θύρα πάντων τῶν Μυστηρίων, λογίζεται μία γέννησις τῆς ψυχῆς, ἥτις νεωστὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν Χριστιανικὴν πολιτείαν, τῆς ὁποίας ἴστος ἀλλότριος. Ἀσιπὸν, καθὼς ἕνα βρέφος ἀφίνει τὸ εἶναι ἕλον ἐκείνο, ὅπου εἶχε πρότερον, καὶ λαμβάνει ἄλλο καινόν, μὲ τὴν δύναμιν καὶ χάριν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ, ὅπου ἀναγεννᾶται εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν διὰ τοῦ Βαπτίσματος τῶν δακρῶν τῆς μετανοίας, ἀφίνει τὸ πρῶτον εἶναι τῆς ἀμαρτίας, ὅπου ἦτον ὑποκειμένη εἰς ἔγκλημα καὶ εἰς κόλασιν, καὶ λαμβάνει ἕνα νέον εἶναι πνευματικῆς πολιτείας καὶ χάριτος, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν μένει τίποτας πρᾶγμα τῆς προτέρας διαγωγῆς. Ἀλήθεια τὸ τῆς μετανοίας μυστήριον εἶναι ὡσπερ καθάρσις καὶ Θεραπεία τῆς ψυχῆς, καὶ καμμίαν φορὰν Θεραπεύει τελειῶς, καὶ ὑγιαίνει τὸν ἄρρωστον καὶ πολλάκις πάλιν ἀφίνει τινὰ λείψανα τῆς προτέρας ἀσθενείας, ἧς γινὸν κατὰ τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας, ἡ ὁποία ὅταν εἶναι τελεία καθὼς πρέπει, λυτρώνει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν καὶ κόλασιν. Ἀμὴ διατίσπανίως τυχέει τοιαύτη συντριβὴ, χρειάζεσθαι πολλὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἁλῶθεν τριῶν ἀρετῶν, διὰ Θεραπείαν τῆς ἀμαρτίας παντέλειον. Ἐτι δὲ, καθὼς τὸ ἱερόν Βάπτισμα περιέχει ἐν ἑαυτῷ πάσας τὰς ἰατρικάς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἠνωμένας μὲ τὴν χάριν ἐκείνου, ἀπὸ τῶν ὁποῖων ἐλατῶτα τὰ ἀγαθὰ προέρχονται, οὕτω καὶ ἡ θερμοτάτη καὶ ἀληθὴς μετάνοια περιέχει μούως ἕλους αὐτοὺς τοὺς θησαυροὺς καὶ ἰωρήματα, καὶ ἐξόχως ἕνα νέον φῶς, καὶ πηγῶσιν τῶν πνευματικῶν καὶ Θεῶν πραγ-

μάτων, εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκετο τυφλὸς ὁ ἄνθρωπος πρότερον, ὡσπερ νὰ ἦτον εἰς τὸ σκοτεινὸν καὶ σκιᾶν τοῦ θανάτου, καὶ φέρει μὲ μίαν καινὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, ἥτις ἐστὶ τύπος τῆς ἀληθοῦς μετανοίας καὶ πασῶν τῶν ἀρετῶν, καὶ αἰτιᾶ θυμαστῆς ἐνεργείας εἰς τὴν ψυχὴν μας. Καθὼς ἦναι τῆς ἐπιστροφῆς ἢ χαρῆς διαφοραὶ, εἰς ἄλλων τρανῆτεραις, ὡσπερ εἰς τὸν Παῦλον, καὶ εἰς ἄλλον μικρότεραις, οὕτως εἶναι καὶ αἱ ἐνεργεῖαι, καὶ τὰ ἔσω κινήματα, ἐκῶ ἐργάζει αὐτὴ ἡ ἀρετὴ, ἢ ὁποῖα αἰτιᾶ μίαν μετανοίαν καὶ ἑλίψιν εἰς τὴν ψυχὴν, διὰ τὴν παρακοὴν, ὅπου ἔκαμε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιθυμᾶ νὰ πάθῃ διάφορα κολαστήρια μᾶλλον, ἢ νὰ παραπικραίνῃ τοιοῦτον Δεσπότην καὶ οὕτως ἔχει περισσότερον ἔβρον τῆς Θεῆας μεγαλειότητος, βλέπων, ὅτι ἡ παράσασις ἐκίνησεν εἰς ὀργὴν τὸν Πατοδύναμον, καὶ ἀίσχυνόμενος νὰ παρῆσασθῆ ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔχει πολὺν πόνον νὰ ἱκανοποιήσῃ διὰ τὰς ἀμαρτίας του τῷ Κυρίῳ, μὲ κανόνα πρεπούμενον, νὰ τὸν ἱλαρύνῃ διὰ τὴν παρακοὴν, ὅπου ἔκαμε, καὶ νὰ ἐκδικαιωθῆ κατὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἢ τις ἦτον αἰτιᾶ τῆς ἀμαρτίας. Διὰ τὴν γοῦν πρέπει ἡ ψυχὴ, ὅπου ἐκαταφρόνησεν τὸν Κτίστην διὰ τὴν ἴδουρὴν τοῦ κτίσματος, νὰ Θεραπεύσῃ μὲ πόνον ἐκουσίον τὴν Θεληματικὴν ἴδουρὴν, καὶ μὲ Θεληματικὴν ἑλίψιν τὴν ἐκουσίον ἀπόλαυσιν, διὰ τῆς ὁποίας ὑπερήθη τοῦ Θεοῦ φωτὸς. Καὶ ἵπειδὴ ἡ παιδεύσις καθαρίζει τὸ πταίσισμον, δίκαιον εἶναι νὰ ὑποδεχθῆ τὴν τιμωρίαν ὅς τις ἐτόλμησε νὰ τελεσθῆ τὴν ἀμαρτίαν. Ἐπειδὴ οὖν ὁ ἄνθρωπος ἀμαρτάνων ἐκαταφρόνησεν τὸ ἄκρον ἀγαθόν, καὶ ἀνταλλάξεν αὐτὸ διὰ ἕνα κτίσμα οὐδαμινόν, καὶ εὐκαταφρόνητον, τὸ ὁποῖον εἶναι μεγάλη ἵβρις τῆς ὑπερτάτης καὶ ὑπερτίμου μεγαλιότητος, πρέπον εἶναι νὰ ταπεινωθῆ, καὶ νὰ καταφρονεθῆ ἐκουσίως ἕως ἐδάφους, ὅς πε ἐξῦβρισε τοιοῦτον Δεσπότην. Μὲ τὸν τρόπον ἐτοῦτον οὖν κοπιῶσιν ὅσοι τοὺς ἠνοῖξε τῆς ὀφθαλμοῦς ὁ Θεὸς μετὰ τοῦτο τὸ οὐράνιον φῶς, καὶ ἱκανοποιοῦσι τὴν ἀμαρτίαν, διὰ νὰ ἀξιωθῶσιν συγχωρήσεως. Ἐπει οὖν μὲ τρία πρᾶγματα ἀμαρτάνομεν εἰς τὸν Θεόν π-

ρισσότερον, με τὸ πρᾶγμα, με τὸ σῶμα, καὶ με τὴν ψυχὴν, εἶναι χρεῖα νὰ κάμω-
 μεν μετ' αὐτὰ τὴν ἱκανοποίησιν καὶ θυ-
 σίαν πρὸς τὸν Δεσπότην, ἣτις γίνεται με-
 τὰς ἄνωθεν γ. ἀρετὰς. Μὲ τὴν ἐλεημοσύ-
 νην θυσιάζομεν τὸ πρᾶγμα, με τὴν νη-
 στείαν τὸ σῶμα, καὶ με τὴν προσευχὴν τὸ
 πνεῦμα. Ἔτι δὲ πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι γί-
 νονται ἢ κατὰ Θεοῦ, ἢ κατ' ἡμῶν, ἢ κατὰ
 τοῦ πλησίον, καὶ εἰς ταῦτα τὰ γ. ἀμαρ-
 τήματα ἱκανοποιῶσι, καὶ πληρῶνουσιν
 αὐταὶ αἱ γ. ἀρεταί. Ἡ νηστεία δὲ ἡμᾶς,
 ἡ ἐλεημοσύνη διὰ τὸν πλησίον, καὶ ἡ προ-
 σουχὴ διὰ τὸν Θεόν. Ὅς τις οὖν ἐπιθυμᾷ
 νὰ ἱλαρύνῃ τὸν Θεόν πρὸς τοῦ λόγου του,
 πρέπει νὰ ἐπιμελῆται ταύτας τὰς ἀρετὰς,
 καὶ πρῶτον ἄς ἀρχίζῃ ἀπὸ τὴν ἀμωμον
 νηστείαν, ἢ ὅποια, καθὼς εἶπαμεν, με τὸν
 πόνον τῆς τιμωρίας πληρῶνει διὰ τὴν ἴδο-
 νὴν τῆς ἀμαρτίας, παιδεύουσα τὴν σάρκα,
 ἣτις ἦτον αἰτία τῆς παραδόσεως. Διὰ τῆτο
 ἐγκρατευσθευ τῶν φθειρομένων βρωμά-
 των, ἵνα λάβωμεν ἀφεισιν τῶν ἀπηγορευμέ-
 νων σφαλμάτων, καὶ με μίαν βραχυτάτην
 νηστείαν νὰ φύγωμεν παντοτινὴν τιμωρίαν
 καὶ νηστείαν αἰώνιον, ὅτι διὰ τὴν ἀμαρ-
 τίαν κληρονομοῦμεν τὸν ἄχαρον ἄθην, ὅπου
 οὐκ ἔστι παράκλησις, ἀλλὰ λιμός καὶ θά-
 κρυα πάντοτε. Μακαρία λοιπὸν ἡ νηστεία,
 διὰ τῆς ὅποιας λυτρῶμεσθευ τοῦ λιμοῦ καὶ
 τῆς κολάσεως. Ἡ νηστεία ξεπλύνει τὰ ἀ-
 μαρτήματα, διαλύει τὰ πρότερα ἀνομήμα-
 τα, καὶ μᾶς ἄντικόπτει ἀπὸ τὰ μέλλοντα.
 Ἡ νηστεία εἶναι ἰσχυρὸν προπύργιον τοῦ
 Θεοῦ, καλᾶτιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ τεῖχος
 τοῦ Παναγίου Πνεύματος, φλάμπουρον τῆς
 Πίστεως, σημεῖον τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς σω-
 φροσύνης στερέωμα. Ἡ νηστεία λαμπρύνει
 τὴν ψυχὴν, ὑψώνει τὰς αἰσθήσεις, δουλα-
 γωγεί τὴν σάρκα τῷ πνεύματι, κάμνει τὴν
 καρδίαν συντετριμμένην καὶ ταπεινὴν, δια-
 λύει τὰ σύγνεφα τῆς ἐπιθυμίας, καταπραῦνει
 τὴν καῦσιν τῆς πορνείας, καὶ ἐξάπτει τὸ
 φῶς τῆς σωφροσύνης. Ἡ νηστεία εἶναι τῶν
 ἐπιθυμιῶν χαλινός, καὶ τῶν παθῶν ἀπο-
 νέκρωσις, ἀδελφὴ τῆς πτωχείας, τέκνον
 τῆς μετανοίας, μάχαιρα τῆς φιλαυτίας,
 φυλαξ τῆς ἡμῶν σωτηρίας, καὶ μεσίτρια

ἰσχυρὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα λάβωμεν ὑπ'
 αὐτοῦ δωρεάς τε καὶ χάριτας. Δι' αὐτῆς
 οἱ Νινευῖται τὸν Θεόν ἐξίλεωσαν· δι' αὐ-
 τῆς οἱ Ἰσραηλῖται εὐρήκασιν εἰς τὰς θλί-
 φεις βοήθειαν· με τὴν νηστείαν οἱ τρεῖς
 Παῖδες ἐκυρίευσαν τοῦ πυρός· δι' αὐτῆς
 ὁ Ἥλιος ἔμπυρος ἀρματηλάτης γνωρίζε-
 ται· δι' αὐτῆς ὁ Μωϋσῆς ἐκ Θεοῦ τὸν Νό-
 μον ἐδέξατο· καὶ τί νὰ λέγω τὰ περισ-
 σά; Διὰ τῆς νηστείας ὁ Δεσπότης Χρι-
 στός προητοιμάσθη διὰ τὸ κήρυγμα τοῦ
 Εὐαγγελίου, διὰ νὰ μᾶς δώσῃ ὑπόδειγμα,
 πόσον εἶναι ἡ νηστεία ὠφέλιμος. Ὅς τις
 οὖν ἐπιποθεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὸν Κύριον
 νὰ κσμην κατὰ τῶν ἐχθρῶν του ἐκδίκησιν,
 καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ὅλα τὰ ἄνωθεν ἀξιώ-
 ματα, ἄς καθοπισθῇ με ἓνα ἅγιον μῖσος
 τοῦ ἑαυτοῦ του, ἦγουν νὰ μισησῇ τὴν σάρκα,
 νὰ τὴν παιδεύῃ με νηστείαις, ἀγρυπνίαις
 καὶ προσευχαῖς, καὶ με ὅσαις σκληραγω-
 γίαις δυναθῇ περισσότερον· ὅτι με τὸν τρί-
 πον τεῦτον οὐ μόνον ἱκανοποιεῖ τὸν Θεόν,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ κράτος νικᾷ τὸν ἰσχυρώτε-
 ρόν του ἐχθρὸν, καὶ γίνεται ἡ ψυχὴ σὺν
 τῷ σώματι Ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.
 Τοῦτο ὅλον, ἐπεὶ εἶπωμεν, ἄς γένη με τῶν
 πρέπουσιν διάκρισιν, ἦγουν ὅσον δύνασαι
 νὰ κάμῃς, χωρὶς νὰ θανατώσῃς τὸν ἄν-
 θρωπον, ὅτι πολλοὶ ἐπεχείρισαν ἐγκράτειαν
 περισσότεραν τῆς δυναμειῶς τους, καὶ ἀσθέ-
 νησαν τόσον, ὅπευ ὕστερα τὴν ἀφῆκαν ὀλέ-
 τελα, διὰ νὰ ἀποκτήσουσι τὴν ὑγείαν τους.
 Διὰ τοῦτο ἄς κάμῃ κατὰ τὸ δυνατόν του
 πᾶς ἓνας, ὅτι ἄλλος ἡμπορεῖ νὰ νηστεύσῃ
 ἡμέρας γ. ἄνευ βλάβης, καὶ ἄλλος δὲν κά-
 μνει μίαν ἡμέραν. Μείζων οὖν πασῶν τῶν
 ἀρετῶν ἡ διάκρισις.

Συνόδευσον δὲ τὴν νηστείαν με τὰ ἔργα
 τῆς ἐλεημοσύνης, διὰ νὰ εἶναι ὠφελιμώ-
 τερα καὶ θεάρεστος, ὅτι τόσον εἶναι ἡ νη-
 στεία χωρὶς ἀγάπην καὶ ἔλεος, ὡσπερ τὸν
 λύχνον χωρὶς ἔλαιον. Δὸς οὖν ἐλεημοσύ-
 νην, διὰ νὰ ὑπακούσῃ τὴν προσευχὴν σου
 ὁ Κύριος, νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας σου,
 νὰ σε λυτρώσῃ τῶν μελλόντων κακῶν, καὶ
 νὰ σοῦ χαρίσῃ ἀγαθὰ τὰ αἰώνια. Ἡ νη-
 στεία καταμαραίνει τὰ πάθη τῆς σαρκός,
 καὶ ἀφανίζει τὰς αἰτίας τῆς ἀμαρτίας,

ἀμὴ δὲν δίδει τὴν τελείαν ὑγίαν χωρὶς τὴν ἀλειψὴν τῆς ἐλεημοσύνης, χωρὶς τὸν ποταμὸν τῆς εὐσπλαγγχίας καὶ τὴν ἐπιδρομὴν τῆς εὐποιίας. Ἡ νηστεία θεραπεύει τὰς πληγὰς τῆς ἀμαρτίας, ἀμὴ δὲν εὐγάνει τὰ στίγματα τοὺς δίχως τὸ λάδι τῆς συμπαιείας. Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς λέγει· ὅτι, καθὼς τὸ ὕδωρ σβένει τὸ πῦρ, οὕτως ἡ ἐλεημοσύνη ἀφανίζει τὴν ἀμαρτίαν. Λέγει δὲ ὁ Μέγας Ἀμβρόσιος· Μεγάλῃ ὄντως τῆς ἐλεημοσύνης ἡ δύναμις, ὅτι μὲ τὴν πηγὴν τῆς ἀγάπης αὐτῆς σβύνει τὴν λαύραν τῶν ἐγκλημάτων, εἰς πρόπον ὅπου εἶναι καὶ θυμωμένος ὁ Δικαστὴς κατὰ τοῦ ἀμαρτήσαντος, καὶ θέλει νὰ τὸν παιδεύσῃ, μὲ τὴν δύναμιν τῆς ἐλεημοσύνης τοῦ συγχωρᾶ. Δὲν ἦνυεν ἄλλον τρόπον ὁ Προφήτης Δαυιδὴλ νὰ λυτρώσῃ τὸν Ναβουχοδονόσορ ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ Κυρίου, παρὲξ τὴν εὐσπλαγγχίαν, καὶ λέγει του· Λάβε τὴν βουλήν μου, ὦ Βασιλεῦ, ἐξάλειψον μὲ τὴν ἐλεημοσύνην τὰς ἀμαρτίας σου, καὶ τὰς πονηρίας σου μὲ τὰ ἔργα τῆς εὐποιίας πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἅγιος, γνωρίζοντας πόσῃ δύναμιν ἔχει ἡ ἐλεημοσύνη νὰ εὐμενίσῃ τὸν Πανοικτίρμονα. Ἐπειδὴ οὖν τοσοῦτον δύναται ἡ ἀρετὴ αὐτῆ, ὅς τις θέλει νὰ εὐρῆ ἔλεος παρὰ τῷ Θεῷ, ἄς ἐνδύθῃ αὐτὸ τὸ ἱμάτιον, σπλαγγχιζόμενος τοὺς πτωχοὺς, τὰς χήρας, καὶ ὀρφανοὺς, μὲ τὸ πρᾶγμα ὅπου τοῦ ἔδωκεν ὁ Θεός. Εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχός, μὲ τὴν συμβουλὴν καὶ μεσίτευμα, καὶ ὅταν ἄλλο δὲν δύναται, καὶ ἄς τοὺς συμπονέσῃ μὲ τὴν καρδίαν του, καὶ τόσον μισθὸν ἔχει. Ἐπειδὴ (κατὰ τὸν Διάλογον Γρηγόριον) δὲν δίδει ἐλιγώτερον ὅς τις συμκονεῖ τὸν πτωχὸν ἐκ καρδίας, ἀπὸ ἐκείνου, ὅπου τοῦ βοηθᾶ μὲ τὸ πρᾶγμα του, ὅτι ὁ μὲν δίδει χρήματα, ὁ δὲ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Ὁ Μέγας Ἀγούστίνος λέγει, ὅτι μεγαλήτερη ἐλεημοσύνη δὲν εἶναι, ὡσπερ νὰ συγχωρήσῃς ἐξ ὅλης καρδίας τῷ πταίσαντι. Ἐπεὶ οὖν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃς μίαν ὥραν ἀναμάρτητος, συγχώρησον τοῦ ἀδελφοῦ σου, εἴαν ποθῆς νὰ συγχωρήσῃ ὁ Κύριος τὰ ἰδικά σου πταισίματα. Τὸ αὐτὸ λέγει ὁ Καισάριος. Ὅς τις δὲν ἔχει νὰ λυτρώσῃ αἰχμάλωτον, ἢ νὰ ἐνδύσῃ γυ-

μὸν, ἄς βιάζεται νὰ μὴν ἔχη μῖσος εἰς τὴν καρδίαν κατὰ τοῦ πλησίον, καὶ νὰ μὴν ἀποδώσῃ κακὸν ἀντὶ κακοῦ τοῖς ἐχθροῖς του, ἀλλὰ μάλιστα νὰ τοὺς ἀγαπᾶ καὶ νὰ προσεύχεται δι' αὐτοὺς, καὶ οὕτως ἄς ἔχη μεγάλην ἐλπίδα εἰς τὴν εὐσπλαγγχίαν, καὶ ὑπόσχεσιν τοῦ Θεοῦ μας, λέγων αὐτῷ· Δός μοι, Κύριε, ὅτι ἔδωκε. Συγχώρησον μοι, ὡς καὶ ἐγὼ εὐσπλαγγχῶ. Δὲν γράφομεν ὧδε περισσώτερον περὶ ἐλεημοσύνης, διατὶ παρεμπρὸς θέλωμεν ἐπιξεχωριστὰ διὰ τὴν ἀρετὴν ταύτην, ἣτις εἶναι περίσση ὠφέλιμος εἰς τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ δὲν πρέπει νὰ τὴν περᾶσωμε μὲ βραχυλογία.

Τὸ γ' μέρος τῆς ἰκανοποιήσεως εἶναι ἡ Ἱερά Προσευχή, ἡ ὁποία ὅταν γένη μετὰ πίστεως καὶ πολλῆς ταπεινώσεως, εἰς ζήτησιν δι' αὐτῆς τῷ Κυρίῳ, ἀναμφιβόλως λαμβάνομεν, καθὼς μᾶς ἔταξεν εἰς πολλὰς τόπους τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου. Ἀμὴ ἀληθεῖα νὰ ζητοῦμεν εὐλόγα πράγματα, καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῆς ψυχῆς μας, ὅτι καὶ προσευχὴ ὅπου νὰ γένη μὲ τοὺς πρῆπουτους τρόπους, καὶ συνακόλουθα, ὅπου ἄς ἐτοῦτο κάμνουσι χρεῖα, κατευθύνεται, καὶ παρρησιάζεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπακούει τῆς ἡμετέρας αἰτήσεως. Εἰ δὲ καὶ ἀργήσῃ καρμίαν φοράν νὰ μᾶς ὑπακούσῃ, καὶ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν χάριν, ὅπου ζητοῦμεν, τοῦτο τὸ κάμνει ὁ σοφώτατος ἐπιτήτης, διὰ νὰ εἴμεσθαι ἀγροῦνοι καὶ ἐπιμειλέστατοι ὕστερα, ἀφ' οὗ μᾶς τὴν δώση, νὰ τὴν φυλάγωμεν ἀκριβᾶ, καὶ νὰ μὴ τὴν χάσωμεν. Ἡ προσευχὴ ἀφανίζει τὰς ἀμαρτίας τοῦ προσευχομένου, καθὼς ἐφάνη εἰς τὸν Τελώνην. Αὐτὴ ἐκφοβεῖ, καὶ σκορπίζει τοὺς δαίμονας, ὀρίζει τὰ στοιχεῖα, τὸν Ὑβρανὸν, καὶ τὸν Ἥλιον, καθὼς ἐφάνη εἰς διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους. Διὰ προσευχῆς ἔσχισεν ὁ Μωϋσῆς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, καὶ ἐπέρασαν οἱ Ἰσραηλιταὶ πάντες, καὶ οἱ ἐχθροὶ τοὺς ἐπνίγησαν. Ὁσπῆτως καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ προσευχομένης ἐπέρασε τὸν Ἰορδάνην, ἐπρόσταξε τὸν Ἥλιον, καὶ ἐσταμάτησεν ἔξῃ ὥρας ἀπὸ τὸν δρόμον του. Τὸ ὅμοιον ἔκαμεν ὁ Ἀββὶ Πατερμούθιος, καὶ ἄλλοι τινεῖς. Ὁ Ἥλιος

ἐπρόσταξε τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ δὲν ἔβριξαν μβ'. Μῆνες· καὶ τότε πάλιν ἔκαμε προσευχὴν, καὶ ἦλθε βροχὴ ἀναρίθμητος· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ διηγοῦμαι ἓνα καθ' ἓνα, ἡ Προσευχὴ δύναται νὰ εὐγάλη ἀπὸ τὸν Ἄδην ψυχὰς ἀνθρώπων, καὶ νὰ ζώσῃ τὰ σώματα, νὰ ξεριζώσῃ ὄρη καὶ δένδρη ἀπὸ τὴν στερεάν, νὰ τὰ φυτεύσῃ εἰς τὴν ὑγρὰν φύσιν τοῦ ὕδατος, καθὼς εἶδαμεν, καὶ ἔκαμασι τινὲς ἐνάρετοι ἄνθρωποι· καὶ ἀπλῶς πάντα, ὅσα θελήσει νὰ κάμῃ ἓνας πιστὸς, σημεῖα καὶ τέρατα, μόνον νὰ κάμῃ μετ' εὐλαβείας καὶ πίστεως προσευχὴν, νὰ μὴ διακριθῇ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ὑπακούει-
τον ὁ Δεσπότης, καθὼς εἶπεν εἰς τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον. Ταύτην τὴν προσευχὴν ἐγκωμιάζει κατὰ πολλὰ ὁ μέγας Βασιλεῖος, καὶ λέγει ταῦτα περὶ αὐτῆς.

Προσευχὴ ἐστὶ συνουσία καὶ ἔνωσις ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ, Κόσμου σύστασις, Θεοῦ καταλλαγὴ, δακρύων μήτηρ, ἀμαρτημάτων ἴλασμός, πειρασμῶν γέφυρα, πόλεμου Στραῦσις, Ἀγγέλων ἔργον, πηγὴ ἀρετῶν, χαρισμάτων πρόξενος, νοὸς φωτισμός, προκοπὴ ἀράτης, τροφὴ ψυχῆς, ἀπογνώσεως πέλυξ, ἐλπίδος ἀπόδειξις, λύπης λύσις, πλοῦτος Μοναχῶν, θυμοῦ μείωσις, ἴσοπτρον προκοπῆς, καὶ ἵνα συνελὼν εἶπω, Προσευχὴ ἐστὶ τῷ ὄντως εὐχομένῳ, δικαστήριον, καὶ κριτήριον, καὶ βῆμα Χριστοῦ, πρὸ τοῦ μέλλοντος βήματος· ἦγουν, ἡ Προσευχὴ εἶναι εἰς ἐκεῖνον, ἐποῦ προσεύχεται, ὡς ἓνα Δικαστήριον προτιτέρα ἀπὸ τὴν φοβεράν κρίσιν τῆς β'. τοῦ Χριστοῦ Παρουσίας, καὶ κατακρίνεται ἀπὸ λόγου του ἐδῶ ὁ ἀμαρτωλός, διὰ νὰ εὐρεθῇ ἐκεῖ ἀνεύθυνος. Καλότυχος οὖν ὅστις κλαίει πικρῶς ἐνθάδε ἐνώπιον Θεοῦ πρσιευχόμενος, ὅτι αὐτὸς δὲν κρίνεται τότε εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο κριτήριον. Διό, ἀγαπητέ, ἀρχόμενος τῆς προσευχῆς, ἄφες τὰ φροντίδας καὶ αἰσθήσεις πάσας τοῦ σώματος, καταλίπε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, διάβηθι τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ περίβλεψε τὰς στρατιάς τῶν Ἀσωμάτων Δυναμῶν, τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ, καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφὶμ, καὶ ὑπὲρ πᾶσαν τὴν κτίσιν

ἀνανεύσας τῇ διανοίᾳ, καὶ ἐπέκεινα πάντων τῶν νοῦν ἀνυψώσας, ἐννόησον τὴν ἀπόρρητον, καὶ παντὸς ἐπέκεινα νοῦ, Θεῖαν φύσιν ἐνιδρυμένην, ἄτρεπτον, ἀναλλοίωτον, ἀπλὴν, ἀσύμθετον, ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἀδιαίρετον, φῶς ἀπρόσιτον, δύναμιν ἀφραστον, κάλλος ἀμήχανον, σφεδρῶς μὲν τῆς τετρωμένης ψυχῆς καθαπτόμενον, λόγῳ δὲ δηλωθῆναι πρὸς ἀξίαν ἀδύνατον. Ἐκεῖ Πατὴρ καὶ Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα· εἰς τὰ τρία Θεός. Τρία ἅγια, σύνθρονα, ὁμοούσια, αἰδία. Μία Θεότης, μία Κυριότης, καὶ Ἁγιότης, πάντα περιέχουσα, δημιουργοῦσα, καὶ ἁγιαζούσα. Μία Θεότης καὶ Δύναμις. Εἰς Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων.

Τούτων τὸν Βασιλεῖα ἐννόησον, ὃ ἀμαρτωλὲ, προσευχόμενος, ἵνα καταλάβῃς αὐτοῦ τὴν μεγαλειότητα, καὶ πόσον πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾷς, καὶ νὰ εὐλαβῆσαι τοῦτου τοῦ ὄνομα, ὅτι αὐτὸς εἶναι Θεός παντέλειος, ὠραῖος πάνυ ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, πανάγαθος, κλυεὺςπλαγχνος, φοβερὸς τι καὶ δίκαιος. Ἐτι δὲ Πατὴρ φιλέστοργος, εὐεργέτης πλουσιοπάροχος, Λυτρωτὴς καὶ Σωτὴρ πολυέλιος· καὶ ὅπταν τὸν στοχασθῆς μὲ αὐτὰ τὰ ἐπίθετα, θέλεις γνωρίσει, μὲ ποταπὴν καρδίαν πρέπει νὰ λατρεύῃς, καὶ νὰ σέβῃσαι τοιοῦτον Δεσπότην, ἦγουν ὡς Θεὸν νὰ τὸν προσκυνᾷς, ὡς ὑπερῆνδοξον νὰ τὸν ὑμνῆς, ὠραῖον καὶ πανάγαθον νὰ τὸν ἀγαπᾷς, ὡς δίκαιον καὶ φοβερὸν νὰ τὸν τρέμῃς, ὡς Βασιλεῖα παγκόσμιον νὰ ὑποτάσσεισαι εἰς τὸ θέλημα του, ὡς εὐεργέτην νὰ τὸν εὐχαριστᾷς, καὶ ὡς Θεὸν νὰ τὸν δοξάζῃς, ὡς δημιουργῶ καὶ ποιητῇ νὰ τοῦ προσφέρῃς τοῦ λόγου σου, καὶ ὅσα ἐξουσιάζεις, ἐπειδὴ ὅλα εἶναι ἰδικά του χαρίσματα, καὶ ὡς Σωτῆρι καὶ λυτρωτῇ νὰ τοῦ ζητᾷς εἰς τὴν προσευχὴν σου βεβήθειαν. Αὐτὰς καὶ ἑτέρας ὁμοίας πράξεις ἀρετῆς χρεωστῇ τὸ λογικὸν κτίσμα πρὸς τὸν δημιουργὸν καὶ Κτίστην αὐτοῦ. Ὅτι, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι τὰ πάντα ἐν πᾶσιν, οὕτω θέλει νὰ εὐλαβῆται, καὶ νὰ τιμᾶται ὑπὸ πάντων μὲ ἔλας τὰς αἰσθήσεις τε καὶ κινήματα, τὸ ὅποῖον καλά καὶ γίνεται εἰς ἔλας τὰς πράξεις, ὅπου τολοῦνται εἰς

δόξαν αὐτοῦ, ὅμως εἰς τὴν προσευχὴν πληροῦται ἐξαιρετικώτερα, ὅταν συνακλουθεύσιν αἱ πράξεις τούτων τῶν ἀρετῶν, ἦγουν πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, ταπεινώσεως, καὶ ἄλλων ὁμοίων. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ νομισθῆς, πῶς ὑπέχει ὁ Κύριος μακρὰν ἀπὸ λόγου σου, γίνωσκε, ὅτι ὡς αἰτία τῶν ὄντων καὶ Θεὸς ἀπερίγραφτος εἶναι παρῶν εἰς κάθε κόπον, καὶ μάλιστα ὅταν προσεύχῃσαι, στέκεται κατὰ ἀλήθειαν ἔμπροσθεν σου, ἀκούει τὰ λόγια, στοχαζεται τὴν εὐλαβειάν σου, καὶ ὀρέγεται σοὺ τὰ δάκρυα.

Βλέπων οὖν αὐτὸν μὲ τοὺς νοεροὺς ὀφθαλμοὺς σου, ἔχε μίαν βαθυτάτην εὐλαβειαν ἐκ καρδίας, κατανοῶν αὐτοῦ τὴν μεγαλειότητα, καὶ σοὺ τὴν ἀναξιοσύνην, καθὼς ἔλεγεν ὁ δίκαιος Ἀβραάμ· Ἔτι λαλήσω πρὸς τὸν Δεσπότην μου. Ἐγὼ δὲ εἶμαι γῆ καὶ σποδός, καὶ στοχάσου ἐμμελῶς τὴν παντοδύναμον σοφίαν, τὴν φιλάγαθον γνώμην, καὶ τὰ λοιπὰ ἀξιώματα τούτου τοῦ ὑπερτίμου καὶ ὑπερδούλου Δεσπότη, τὰ ὅποια εἶναι τοσοῦτο θαυμάσια, ὅπου ὑπερβαίνουν πάντα νοῦν, καὶ πᾶσαν διάνοιαν, οὐ μόνον ἀνθρώπινον, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν Οὐρανίων Δυνάμεων. Οὗτος ὁ λογισμὸς ἀρκεῖ νὰ σε κινή, νὰ ταπεινωθῆς ἕως τὸν χεῦν τῆς γῆς, ὡς σκώληξ ἀναξιώτατος, ὅπου εἶσαι, νὰ στέκῃς μετὰ φόβου καὶ τρόμου πολλοῦ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου σου· καὶ ὅσον δευτὴ ἀσχολουμένη ἡ καρδιά σου εἰς τειεῦτον φόβον, τόσον ὀλιγώτερον θέλει γυρίζει ὁ νοῦς σου εἰς βιωτικὸν λογισμὸν· ὅτι ὁ χαλινὸς τοῦ φόβου δὲν ἀφίνει τὴν καρδίαν νὰ περιπολεύη εἰς ἄλλους διαλογισμοὺς, ἐνώπιον τοσαύτης μεγαλειότητος. Διατί ἐάν, ὅταν ὑπάγῃς νὰ συντύχῃς μετὰ τινὰ Βασιλεία ἐπίγειον, ἴστασαι μὲ τόσον φόβον καὶ τρέμον, ὅπου εἶναι ἄνθρωπος ὡς καὶ τοῦ λόγου σου, πόσον πρέπει νὰ στέκεσαι ἐντρομος, ὅταν συνομιλῆς διὰ προσευχῆς μὲ τὸν Βασιλέα τῶν Ἀγγέλων, καὶ πάσης τῆς Κτίσεως; Στῆθι ἐν προσευχῇ, ὦ ἀμαρτωλέ, τοσοῦτον ταπεινῶς καὶ ἐλεεινῶς, καθὼς ὁ κατάδικος ἴσταται ἔμπροσθεν τοῦ Δικαστοῦ, διὰ νὰ σβύσῃς τὸν θυμὸν

τοῦ δικαίου Κριτοῦ μὲ τὸ ἐξωθεν εἶδος, καὶ μὲ τὸ ἔσωθεν ἦθος, ἵνα λάβῃς τελειαν τῶν ἀμαρτιῶν σου συγχώρησιν. Προσευχόμενος δὲ, ἄρξαι ἀπὸ θεολογίας καὶ αἰῶνων θεοπρεπῶν, καὶ ὅταν μετὰ ταπεινοφροσύνης θεολογήσῃς, τότε αἰτησαι, μὴ τροφὴν ἢ ὑγίαν σωματος, μὴ ἄλλο τι τῶν ἐπιγείων, ἀλλὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, τὰ δὲ ἄλλα ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα τοῦ σωματος, σοὺ τὰ δίδει καὶ χωρὶς νὰ τὰ ζητήσῃς, καθὼς μᾶς ἔταξε λέγωντας· Ζητεῖτε πρῶτον τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Ἐάν οὖν θέλῃς νὰ κατευθυνθῇ ἡ προσευχή σου ὡς θυμιάμα, καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ ὠτα τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, βαλετῆς τὰς δύο πτέρυγας, ὅπου εἶπαμεν, νηστείαν καὶ ἔλεος, διὰ νὰ πετάξῃ μετ' αὐτὰς εὐκολώτερα· ὅτι ἡ νηστεία λιπτύνει τὸν νοῦν, καὶ κουφίζει τὸ βᾶρος τοῦ σωματος, καὶ δυναμώνει τὴν προσευχὴν, καὶ ἡ προσευχὴ τὴν νηστείαν, καὶ τὴν συντριβὴν τῆς καρδίας, ὅτι ὅσον προσεύχῃσαι, τόσον ἔρχεται καὶ ἡ τῶν δακρῶν κατάνυξις, καὶ ἀγωνίζου ὅσον δύνασαι νὰ μὴ τελειώσῃς τὴν προσευχὴν ποτὲ χωρὶς δάκρυα, καὶ πόνον καρδίας· καὶ τότε σοὺ ἔρχεται μία γλυκυτάτη παράκλησις πνεύματος, ὅσον συχναίεις τὴν προσευχὴν καὶ τὰ δάκρυα, ὅπου ἀστοχᾷς τὴν τροφὴν τοῦ σωματος, κατὰ τὸν Δαβὶδ· « Ἐπελαθόμην τὸ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου, τοῖς δάκρυσι μου τὴν στρωμνὴν μου βρέξω ». Ὅταν δὲ προσεύχῃσαι, ξέτρεχε ἡσυχίαν, ἐάν θέλῃς νὰ ἔρχεται ἡ κατάνυξις, ἦγουν, ἄς εἶσαι μετὰ νηστείας, εἰς καιρὸν, καὶ τόπον, ὅπου νὰ μὴ ἀκούῃς ταραχὴν, οὔτε συντυχίας ἀνθρώπων, διὰ νὰ ἔχῃς ὅλον τὸν νοῦν σου εἰς τὸν Θεόν, καὶ τοῦτο γίνεται τὴν νύκτα, ὅπου εἶναι οἰωπὴ καὶ ἡσυχία εἰς ἅπαντα. Καὶ ὅταν κάμῃς ἰκανὴν προσευχὴν, καὶ ὅσα ἄλλα εἶπαμεν ἀνωθεν, ὑπάγε μετὰ φόβου καὶ Πίστεως εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινωνίαν, περὶ τῆς ὁποίας γράφομεν ἐδῶ κάτω, ὅτι φθάνουσιν ὅσα περὶ Ἰκανοποιήσεως εἶπαμεν.

Περὶ προετοιμασίας τῆς Ἀχαράντου καὶ Ἱερᾶς Κοινωνίας.

Ὅταν ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς ἐκατίβη ἀπὸ τὸ Σίνειον ὄρος, δὲν ἐδύνοντο οἱ Ἑβραῖοι ἀ τὸν βλέπουσιν εἰς τὸ πρόσωπον, ἀπὸ τὴν πολλὴν λάμψιν ὅπου εἶχε, καὶ ἀκτινοβολοῦς ἄλλος Ἥλιος, καὶ διὰ τοῦτο ἐσκέπασε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μὲ ἓνα μανδήλιον, διὰ νὰ δύνηται πᾶς ἓνας νὰ τοῦ συντύχη. Οὕτως ἔκαμε καὶ ὁ Ἐπουράνιος Μωϋσῆς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὅς τις, ἀφ' οὗ μᾶς εὐχαλεν ἀπὸ τὴν δεινὴν τῆς Αἰγύπτου αἰχμαλωσίας, ἐσκέπασε τὴν αὐτοῦ ὑπέρολητον οὐσίαν μὲ τὰ συμβεβηκότα, καὶ εἶδη ταῦτα, τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου, διὰ νὰ μὴ μᾶς ἐκφοβῆ ἢ ἀπειροσ λάμψις καὶ δόξα ὑπερτάτη τῆς Θεῖας μεγαλειότητος. Ὡ ἀπείρου δωρεᾶς, καὶ ἀνεκλαλήτου ἐνεργείας! Ὡ ἀνεξαντλήτου πηγῆς, καὶ ἀφράστου ἀγαλλιάσεως! Πρεπόντως καυχᾶσαι Μήτηρ Σιών, καὶ δοξάζεσαι εἰς τσαύτην δωρεάν, ἣτις οὐρανὸθεν σοι ἐρχεται, τσοῦτον ἀξίαν, καὶ ὑπερβαύμαστον, ὅπου εἶναι ὁ στολισμὸς καὶ ἡ ὠραιότης σου. Δίκαιον εἶναι νὰ οἰκοδομῆς Ναοὺς πλουσιοπαρόχους, νὰ κτίζῃς σκηναὶς ποιεφήμευς, καὶ θαυμαστὰ καὶ εὐμορφα Βήματα, νὰ χρυσῶνῃς διαστῦλα, νὰ ὑψῶνῃς πολυτίμους Τραπεζᾶς, νὰ ἐνδύνης τοίχους μὲ βελούδα καὶ χρυσοῦφανα, νὰ ἐξαπτῆς τσοαύτην φωτοχυσίαν, καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐτοιμασίαν ἐμπρεπεστάτην νὰ κάμνης, εἰς τιμὴν καὶ εὐλαδίαν τοῦ ἀγίου τούτου καὶ προσκύνητου Μυστηρίου, ὅτι ὅσον πλοῦσιον ὀλισμὸν καὶ ἂν κάμνης, πρέπει του· καλὰ καὶ ὅσον δύνασαι νὰ τελέσῃς, ὀλίγον εἶναι καὶ οὐδὲ τίποτε πρὸς ἐκεῖνο, ὅπου τοῦ πρέπει· μάλιστα δὲ, ὅπταν κάμνης ὅσον ἡξυέρεις, καὶ δύνησαι, δὲν ἀυξάνεις πσοῶς τὴν ἀξίαν καὶ μεγαλεῖον τούτου τοῦ Ἄρτου, διατι εἶχε τὴν τιμὴν ἀφ' ἑαυτοῦ του, καὶ δίδει τὴν τοῖς ἄλλοις μᾶλλον, ἢ νὰ λαμβάνῃ παρ' αὐτῶν κἂν τίποτε, καὶ διὰ μέσου τούτου

οἱ Ἱερεῖς, αἱ Τραπεζαί, καὶ Κιβώτια τιμῶνται, καὶ ἀγιάζονται. Καὶ τί θαυμασόν; ἐπειδὴ τὸ Μυστήριον τοῦτο περιέχει ἐν ἑαυτῷ ἐκεῖνον, ὅπου ἐκτίσεν ὄλον τὸν Κόσμον, καὶ εἶναι πέλαιος ἀπειρον πάσης τελειότητος κατὰ τὸν Δαβὶδ. Μίγας Κύριος, καὶ αἰνετός σφόδρα, καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐκ ἴστι πέρας. Ἐπεὶ οὖν καὶ τέλος δὲν εἶχε τοῦ Θεοῦ ἡ μεγαλειότης, δὲν εἶναι βολετόν νὰ τοῦ ἀυξήσωμεν τελειότητα, ὅτι εἰς τὴν ἀξίαν τούτου τοῦ Ἄρτου ἐλιγγιᾶ πᾶς νοῦς, καὶ τὸ ὄμμα σκοτιζέται, καὶ τῶσον μᾶς ἔδωκεν ὁ Παναγάθος μὲ τοιαύτην μεγαλήν καὶ θαυμασιωτάτην ἐνεργείαν, ὅπου μὴ δύναμενοι νὰ κάμωμεν τὴν πρέπουσαν εὐχαριστίαν, μένομεν πρὸς αὐτὸν ἀχάριστοι. Τὸ πρέπει ἡτοῦ ἀδελφοὶ νὰ διηγηθῶ τὰς μεγάλας δυνάμεις καὶ ἐνεργείας τούτου τοῦ ἱεροῦ καὶ θαυμαστοῦ Μυστηρίου· ἀμὴ τοῦτο εἶναι ὄλης ἀπείρου καὶ ἀνεξαντλήτου θαλάσσης ὑπόθεσις, καὶ ἡ ποσότης τῆς Βίβλου δὲν τὴν χωρεῖ. Ὅθεν νὰ γράψω μόνον διὰ τὴν προετοιμασίαν, ὅπου χροιστεῖ νὰ κάμῃ ὅς τις μέλλει νὰ λάβῃ αὐτὸν τὸν Οὐράνιον Ἄρτον. Καὶ τοῦτο εἶναι ἀναγκασιότατον, διατι εἶχε τοιαύτην χάριν ἐντὸς τὸ Μυστήριον, ὅπου κατὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ κοινωνοῦντος, θέλει εἶσται καὶ ὁ ἀγασμός, καὶ ἡ χάρις, ὅπου λαμβάνει παρ' αὐτοῦ ὁ μετέχων· ὅτι κατὰ τὸν Φιλόσοφον, ὄλαις ἢ αἰτίαις ἐργάζουσι κατὰ τὴν ποιότητα, καὶ διάθεσιν, ὅπου εὐρωσι εἰς τὰ ὑποκείμενα. Καὶ διὰ τοῦτο ἄππει τὸ πῦρ εἰς τὸ ξηρὸν ξυλον περισσότερο, παρὰ εἰς τὸ χλωρὸν. Λοιπὸν ὁ Χριστός, ὅπου εὐρίσκειται εἰς τοῦτο τὸ Μυστήριον, καὶ εἶναι αἰτία πσῶν τῶν χαρίτων, φανερόν εἶναι, ὅτι κατὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ διόρθωσιν ἐκεῖνου, ὅπου τὸ λαμβάνει, κοινωνοῖ εἰς αὐτὸν καὶ ἐργάζει τὴν χάριν του· καὶ καθὼς δίδει μεγαλήν

βεβηθειαν ἐκείνων, ὅπου τὸν λαμβάνουσι ἀξία, εὐτὼ πάλιν δίδει πικρότατον θάνατον εἰς τοὺς ἀναξίως μετέχοντας. Διὰ τὴν ἐνεργείαν, ὅπου ἐργάζει ὁ ἐπίγειος ἄρτος σαρκικῶς εἰς τὸν ἄνθρωπον, αὐτὰς καὶ περισστέρας μάλιστα αἰτίᾳ καὶ ἐργάζει εἰς τὴν ψυχὴν καὶ οὗτος ὁ Ἐπουράνιος. Λοιπὸν, καθὼς ἡ σωματικὴ τροφή στηρίζει, δυναμώνει, καὶ αὐξάνει τὰ σώματα, ὅπου δὲν ἔχουν ἀσθένειαν, καὶ ὅταν εἶναι ἄρρωστα, καὶ γεμάτα κακοὺς χυμούς, τοὺς δίδει ζημίαν μεγάλην, καὶ δι' αὐτὸ προστάζον οἱ ἰατροί, νὰ ἐγκρατεύωνται τὸν καιρὸν ἐκείνον οἱ ἄρρωστοι, καὶ νὰ μὴ τρώγουσι τίποτε, τὸ αὐτὸ κάμνει καὶ ἡ τροφή αὕτη ἢ ἔνθεος. Εἰς τοὺς ἐναρέτους καὶ εὐλαβεῖς, ὅπου προετοιμαζονται καθὼς πρέπει διὰ μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, γίνεται ζωὴ ἀληθινή καὶ αἰώνιος. Εἰς δὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ ἀνευλαβεῖς, ὅπου δὲν ἔχουν καθαράν τὴν συνείδησιν, οὔτε ἔκαμαν τὴν πρέπουσαν μετάνοισιν καὶ ἐξομολογήσιν, καὶ ὅσα ἄλλα οφείλουσι, γίνεται ζημίαν μεγάλης πρόξενος, καὶ θάνατος εἰς τὴν ψυχὴν τοὺς, καὶ κόλασις, καθὼς ἔπαθεν ὁ προδότης Ἰούδας, καὶ ἕτεροι. Πῦρ γὰρ ὑπάρχει τοὺς ἀναξίους εὐλόγων. Ἀναξίτοι δὲ λογιζονται ἔσοι δὲν ἐκαθαρίσθησαν μετὰ τὴν ἀγίαν Ἐξομολογήσιν, ἢ δὲν ἐπλήρωσαν τὸν κανόνα, ὅπου τοὺς ἔδωκεν ὁ πνευματικὸς. Ἀξίους δὲ πάλιν λέγομεν ἔσοι κάμνοσι τὴν κάτωθεν προετοιμασίαν τε καὶ διόρθωσιν. Ἐν πρώτοις γίνωσκε, ὅτι διὰ τὴν ἐτοιμασίαν ταύτην δὲν φθάνει ἐπιμέλεια τίς ἀνθρωπίνη, οὔτε Ἀγγελικὴ, εἴαν δὲν βοηθῆσῃ ἡ χάρις τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸν ἐπικαλεσθῆς μετὰ θερμῆς πίθου καὶ ταπεινότητος, νὰ σὲ ἐδηγήσῃ, νὰ σὲ βοηθῆσῃ, καὶ νὰ καθάρσῃ τὸν οἶκον, ὅπου ἔρχεται νὰ κονέψῃ. Βλέπομεν ὅτι ὅταν ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν Ἱερὴν τὴν Βασιλεὺς διὰ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν, πορευόμενος κατὰ τὴν ὁδόν, διὰ νὰ μείνῃ εἰς κανένα χωρίον, δὲν καρτερεῖ νὰ τοῦ ἐτοιμάσῃ τὴν οἰκίαν οἱ χωρικοὶ (ὅτι ἐκεῖνοι δὲν εἶναι ἀξίαι, οὔτε ἔχουσι τὰ πρὸς τὴν χωρίαν), ἀλλὰ στέλλει τοὺς δούλους αὐτῆς,

καὶ τὴν πρέπουσαν ἐτοιμασίαν διὰ τὴν Βασιλικὴν πρόσωπον. Ἄς δευθῶμεν οὖν καὶ ἡμεῖς, ἰκετεύοντες τὸν κεινὸν Δεσπότην, ἐπεὶ διὰ τὴν εὐπλαγχμίαν αὐτοῦ καταδέχεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν βερυπωμένον μαρμαίον οἶκον, νὰ μᾶς κάμῃ τὴν χάριν, νὰ στείλῃ τὰ τάγματα τῶν Οὐρανίων Δυναμῶν, νὰ προσευτρεπίσῃ τὸν οἶκον, ὅπου ἔχει νὰ εἰσέλθῃ ὁ Βασιλεὺς αὐτῆς ὁ Οὐράνιος. Μετὰ ταῦτα πρέπει νὰ ἔχωμεν καθαράν συνείδησιν ἀπὸ πάσαν ἀμαρτίαν θανάσιμον, κατὰ τὸν Προφήτην. Νίψομαι ἐν ἁθώσις τὰς χεῖράς μου, ὅπου λογιᾶται νὰ πλύνῃ τὰ ἔργα τῆς ἀμαρτίας, ἐπειτα νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸ Θυσιαστήριον. Διὰ τὴν τριαύτην αἰτίαν μᾶς ἀποκρίνεται φεβρα ὁ Ἀπόστολος, λέγων· Ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν Ἄρτον τοῦτον, καὶ πίνῃ τὸ Ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται, καὶ τὰ ἐξῆς, ὅσα εἰς τὸ α. Κεφ. τῆς πρὸς Κορινθ. Ἐπισηλῆς γέγραπται, μετὰ τὰ ὅποια λόγια μᾶς φανερώνει, ὅτι ἔσοι κοινωνήσουσι μετὰ ἀμαρτίαν, εἶναι ἕμοιοι τῶν Ἰουδαίων, ὅπου ἔσταύρωσαν τὸν Χριστὸν, ἐπεὶ δὲ κατὰ τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Σωτῆρος ἀμφότεροι ἔμαρτον. Ἐπι δὲ, ὅταν ἐνωθῶσι δύο ἐναντία, τί μέλλει νὰ γένη εἰς αὐτὰ, πάρεξ νὰ φθαρῇ, καὶ νὰ ἀπολεσθῇ τὸ ἀχαμνότερον μέρος; Διὰ τὴν ὅταν εἶναι ἕμοιοι εἰς τὴν φύσιν, ἐν εὐκλείᾳ ἐνώνουνται, καὶ γίνονται ἕνα, ὡς περ ἕνα σίδηρον μετὰ τὸ ἄλλο, ἀμὴ τὸ πῦρ μετὰ τὸ ὕδωρ δὲν ἠμποροῦσι νὰ σμιέξουσι, χωρὶς νὰ φθιέρῃ ἕνα τὸ ἄλλο. Ἐὰν οὖν διὰ μέσου τούτου τοῦ Ἄρτου ἐνοῦται ὁ ἄνθρωπος μετὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ σμιέξουσι, πῶς νὰ χωρίσῃ τριαύτης ἐνώσεως, πάρεξ νὰ φθαρῇ τὸ εὐτελέστερον μέρος, πῶς νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸν πονηρὸν ὁ πανάγαθος; ὁ ἀμέλυντος μετὰ τὸν βερυπωμένον; ὁ ταπεινὸς μετὰ τὸν υπερήφανον; ὁ πραότατος μετὰ τὸν θυμωδῆ; ὁ πολυέλεος μετὰ τὸν ἀσπλαγχνον; ὁ ἀναμάρτητος μετὰ τὸν ὑπευθύνον κάσης ἀμαρτίας καὶ κατακρίσεως; Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν πρέπει νὰ εἶναι ὀλίγη παρεμπίεσις ἀναμεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κοινωνοῦντος διὰ νὰ ἐνωθῶσιν ἀξίως. Εἰς αὐτὸ ἐμποδίζουσι ὅλα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ ἐναντιώνονται τούτου τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου,

περισσότερον πάντων αὐτὰ τὰ δύο, τὰ ὅποια χρεωστῆ πᾶς τις νὰ φυλάξει, ὅσον δύνηται, ἤγουν, μῖσος, καὶ θαρσαύτην, ὅτι ὅσον εἰς τὸ πρῶτον οὗτος ἴσχυρος εἶναι μυστήριον ἀγάπης τε καὶ ἠλικίας, καὶ εἰς αὐτὸ μετέχουσιν οἱ Πιστοὶ τῆς τρυφῆς τε καὶ πνεύματος, καὶ γίνονται ἕνα διὰ τῆς ἀγάπης. Καὶ εἰ οὕτως, ποία μεγαλύτερη ἀδικία, ὡς περ νὰ γῆρας μὲ διαμερισμένην καρδίαν νὰ λάβῃ ἕνα μυστήριον ἐνότιτος; Μὴ τολμήσῃ τις νὰ προσέλθῃ εἰς ταύτην τὴν Τράπεζαν χωρὶς νὰ τελήσῃ ἐκεῖνον, ὅπου προκεῖται ὁ Κύριος λέγων. « Ἐάν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου εἰς τὸ Θυσιαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐνθυμηθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τίποτας σκάνδαλον μὲ τοῦ λόγου σου, ἄφες τὸ δῶρόν σου, ὑπάγε πρῶτον, κάμει ἀγάπην μετ' ἐκεῖνον, ἔπειτα πρόσφερε τὸ δῶρόν σου ». Μὴ τοιοῦτον τρόπον οὖν ἐκποιήσεως καὶ ἐτοιμασίας ὑπάγε εἰς ἵπτην τὴν Οὐράνιον Τράπεζαν, εἰδὲ μὴ εἰ εἶπῃ προ τῆς τραπέζης ὁ Κύριος, λέγει, πῶς εἰσήλθες εἰς τούτον τὸν τόπον εἰς νὰ ἔχῃς ἐνδυμα γάμου, τουτέστι τὴν ἀπὸ ἠλικίας, ἣτις καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν. Ἐάν μὴ ἔχῃς τί νὰ ἀπεκρίθῃς διὰ πρόσωπον, θέλει ἀκούσει τὴν φοβερὸν ἐκείνην ὄφασιν παρὰ τοῦ Δεσπότη, ἤγουν· Δείξε τὰς χεῖρας, καὶ πόδας του, καὶ βάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον.

Ἡ δευτέρα ἀμαρτία κατὰ τοῦ Μυστηρίου εἰσὶν εἶναι πᾶσα λογικὴ ἀσχημία καὶ ἀκαθαρσία τοῦ σώματος, διατι οὗτος ἅγιος Ἄρτος περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν καρτερωτάτην ἐκείνην καὶ Παρθενικὴν σάρκα, ὅπου ἐγέννησεν ἡ Ἀειπάρθετος Κόρη ἡ πανάμωμος Μαρία. Καὶ πρέπει νὰ εἶναι καθαρὸς καὶ ἀμόλυντος ψυχῆς τε καὶ σώματος, ὅς τις θέλει νὰ κοινωνήσῃ. Μάλιστα εἴαν τύχῃ καὶ τινὸς εἰς τὸν ὕπνον μία σκιά, ἢ φαντασία σαρκικῆς ἡδονῆς, εἴξει ὁ Νόμος νὰ ὑπερῆται τὴν ἡμέραν ἵπτην τῆς ἱερᾶς Κοινωνίας, τοῦ Ἀντιδώου, καὶ παντός ἑτέρου ἀγιασμοῦ. Ὅτι, εἴαν εἰς τὸν παλαιὸν Νόμον ἕνας ἐνυπνιασμός ἐξώριζε τὸν ἄνθρωπον ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπὸ τὰς σκηναῶν καὶ συνουσίας

τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, πῶς μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἱερὰν Κοινωνίαν καὶ μετοχὴν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ; Οὐ μόνον δὲ ἀπὸ θανάσιμα ἀνομήματα πρέπει νὰ ἀπέχη ὅς τις θέλει νὰ κοινωνήσῃ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ μικρότερα, τὰ ὅποια ψυχραίνουν τὴν Σέρμην τῆς εὐλαβείας, ἣτις ἐστὶν ἡ τρανῆτερη προετοιμασία διὰ τὸ Μυστήριον τοῦτο, καὶ κάμνει νὰ ἀπέχη καὶ ἀπὸ ταῦτα, ὅσον δύναται, διὰ νὰ αὐξάνῃ ὁ πόθος, καὶ ἡ εὐλάβεια. Καὶ μὴ τολμήσῃ τις νὰ φάγῃ αὐτὸν τὸν Οὐράνιον Ἄρτον ἀνεξομολόγητος, καὶ ἔχων τελεσμένην ἀμαρτίαν θανάσιμον, ὅτι πῦρ καὶ στίαν βάνει εἰς τὴν ψυχὴν του ὁ ἄβλιος, καὶ κληρονομᾷ μὲ τὸν προδότην Ἰούδαν τὴν αἰώνιον κόλασιν· ἄς φοβηθοῦσι τινὲς, ὅπου κοινωνοῦσι ἀνεξαγέρουτοι δι' ἀνθρωπαρίσκειαν, νὰ τοὺς εὐλαβούνται, πῶς εἶναι ἐνάρετοι, καὶ μάλιστα τινὲς ὑπανδραῖς γυναῖκες, ὅπου μοιχεύονται, ἔπειτα ὑπάγουσιν ἢ παρμύιας καὶ μεμολυσμέναις, καὶ κοινωνοῦσι, διὰ νὰ μὴν ἔχουν ὑποψίαν οἱ ἄνδρες τους. Ὡς τρισαθλία, τὸ πρῶτον ἀμάρτημα τῆς μοιχείας ἦτον ὀλίγον τίποτας σιμά εἰς ἐτούτο· ὅτι ἐκεῖ μόνον μία Ἐντολὴν τοῦ Νόμου ἀπὸ τὰς δέκα παρίσθηκε, ἀμὴ ἐδῶ καταφρονᾷς, καὶ συσταυρῶνεις μὲ τοὺς Ἰουδαίους αὐτὸν τὸν Θεὸν τῶν ἀπάντων, ὅπου δὲν εἶναι μεγαλύτερη τῆς ἀσεβείας. Καλλίον οὖν νὰ ἀπέχῃς μετ' εὐλαβείας, ἕως νὰ κοινωνήσῃς μὲ τὴν βουλὴν τοῦ Πνευματικοῦ, πᾶρξ νὰ λάβῃς ἀφορισμὸν ἀντὶ εὐλογίας. Καὶ εἴαν δὲν εὖρῃς πρόφασιν νὰ εἰπῆς τοῦ ἀνδρός σου, καλλίον νὰ σὲ φονεύσῃ (εἴαν εἶναι τὸσον σκληρὸς καὶ ἀπάνθρωπος) πᾶρξ νὰ κοινωνήσῃς ἀνάξια. Ὅτι ἐδῶ μὲν λαμβάνεις πρόσκαιρον θάνατον, ἐκεῖ δὲ λυτρώσαι τῆς ἐδυνῆρας καὶ ἀτελευτητοῦ κολάσεως. Ἀλλὰ τί νὰ εἰπῶ διὰ τοὺς ἀνευλαβεῖς Ἱερεῖς, ὅπου τολμῶσιν οἱ ἀναιδίστατοι, καὶ ψηλαφοῦσι μὲ τὰ μεμολυσμένα τῆς χεῖρας τὸν ἀμόλυντον, καὶ ὕψιστον Βασιλεῖα τῆς δόξης, ὃν οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι αὐτοφθαλμῶσιν οὐ δύνανται, ἀλλὰ μετὰ δέους καὶ φόβου παρίστανται; Ὡς τῆς ἀναιοχυντίας σας! Πῶς δὲν φοβᾶσθε, ταλαίπωροι, μὴ πίση κεραινὸς ἐκ τῶν Οὐρανῶν νὰ σᾶς κα-

τακαύση; Διατί τολμάτε ἀνάξιοι ὄντες, καὶ τελεῖτε τοιαύτην φρικωδεστάτην θυσίαν; Δια νὰ μὴ σᾶς καταφρονήσῃ ὁ Κόσμος, πῶς ἀφήκετε τὴν Ἱερωσύνην, καὶ ἱερουργάτε; Κάλλιον νὰ καταφρονεθῆς ἐδῶ, ἄνθρωπε, εἰς ὀλίγον καιρὸν, πάρεξ νὰ συναυλίζεσαι αἰώνια μὲ τοὺς δαίμονας, νὰ ἔχῃς τὰς δδύνας ἐκεῖνας, ὅπου θέλομεν γράφει ἐδῶ ἔμπροσθεν. Ἄλλη ἀμαρτία χειρότερη ἀπὸ ταύτην δὲν εἶναι, νὰ γίνεσαι ἐκὼν καὶ θεληματικῶς καταφρονητὴς τῆς θείας μεγαλειότητος. Ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἔπραξες, μοιχείας, φόνους, καὶ ἄλλα ὅμοια, εὐρίσκεις ἔλεον καὶ συγχώρησιν διὰ μετανοίας, ἐπεὶ ἔγιναν ἀπὸ σκάνδαλον τῆς σαρκός, καὶ συνεργεῖα τοῦ δαίμονος, ἀμὴ νὰ ἱεουργᾷς, ἀνόητε, τίς σὲ βιάζει, καὶ ἀναγκάζει σε; Πτωχὸς εἶσαι, καὶ δὲν ἔχεις τὰ πρὸς τὴν χρείαν; Κάμε ἄλλο ἐργόχειρον νὰ πορευέσαι, ἢ ζήτησον ἐλεημοσύνην. Εἶναι καὶ ἄλλοι ἀναρίθμητοι εἰς τὸν κόσμον, ὅπου ἔκαμαν παραίτησιν τῆς Ἱερουργίας, καὶ

τινάς δὲν τοὺς καταφρονᾷ, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς ἔχουσιν εἰς πολλὴν εὐλάβειαν ὑπὲρ τῆς ἀνευλαθῶς λειτουργοῦντας. Ὅταν καμὴ τις ἀποχὴν τῆς Ἱερουργίας, εὐθὺς ὅπου τὸ τῆς συμφορᾶ, καὶ ἀμαρτήσῃ ὡς ἄνθρωπος, δὲν ὑστερεῖται τῆς ἀξίας, καὶ τῆς θείας χάριτος, ἀλλὰ ἔχει μὲν τὴν Ἱερωσύνην, βάνε Εἰπιτραχήλιον, τελεῖ Ἀγιασμόν, Εὐχέλαιον, ἐξομολογᾷ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅλα τῆς Ἱερωσύνης μετέρχεται, καὶ μεταλαμβάνει ὅσακις θέλει τὰ θεία Μυστήρια, μόνου δὲ τῆς Ἱερουργίας ἀπέχει. Δια τοῦτο οὐ μόνον οἱ ἀμαρτήσαντες, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐνάρετοι, διελώντες τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, ἀφήκασιν τὴν Ἱερουργίαν διὰ εὐλαβειαν· καὶ εἰάν αὐτοὶ ἀξιοὶ ὄντες δὲν ἐθυσίαζαν, πῶς τολμάς ἐστὶ ἀκάθαρτος ὢν, καὶ παρρησιάζεσαι ἐνώπιον τοσαύτης μεγαλειότητος; Πίστευσόν μοι, ὅτι πολλοὶ ἀνάξιοι ἐθανατώθησαν τὴν ὥραν, ὅπου ἐλειτουροῦσαν, καθὼς ἔχεις νὰ τὴ παθῆς καὶ σὺ εἰάν δὲν ἀπέχῃς, ἀναίσχυντα, καὶ ἀνάγνωσον αὐτὸ ἐδῶ παρεμπρὸς.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Γ.

Νὰ φοβηθῆς, μὴν ἔλθῃ καὶ εἰς ἐσὲ ὁμοίως ἢ θεία ἐκδίκησις. Ἀμὴ καὶν ὧδε, μείνης ἀπαίδευτος, ἐκεῖ σὲ ἐκδέχεται φοβερώτερα κόλασις, εἰάν δὲν ἐπιστρέψῃς, νὰ θρηνηθῆς τὴν ἀνομίαν σου. Τὸ β'. ὅπου χρειάζεται ὡς τις θέλει νὰ κοινωνήσῃ ἀξίως, εἶναι μία εὐλάβεια ἔμπρακτος. Καὶ εἰάν ἐρωτήσῃ τί λογᾶται, καὶ ποταπὴ εἶναι αὐτὴ ἡ εὐλάβεια; Δὲν ἠξέυρω νὰ σοῦ τὴν ἐρμηνεύσω ἄλλεστρόπως, μόνου σοῦ λέγω, ὅτι εἶναι ἓνα νερόν ἀπὸ διάφορα ἄνθη καὶ μυρωδικὰ συνθεμένον, καὶ εὐωδιάζει θουμάσια. Διατί ἡ εὐλάβεια εἶναι πνευματικὴ ἐνέργεια, συνθεμένη ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, καὶ ἐπιθυμίας πνευματικῆς καὶ ἀγίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ εἶναι στολισμένη πᾶσα ψυχὴ. ἔταν ὑπάγη εἰς ταύτην τὴν ἱεράν Τράπεζαν. Ὁ Θεὸς παντοδύναμε, μὲ πόσῃ συντριβῇ καὶ κατάνυξιν, μὲ πόσον φόβον καὶ τρέμον, μὲ πόσας πηγὰς δακρῶν, μὲ ποταπὴν εὐλάβειαν καὶ ταπεινώσιν, μὲ πό-

σῃ σωφροσύνην σώματος καὶ καθαρότητα πνεύματος, πρέπει νὰ ἱεουργῆται τὸ φρικτὸν ἐτοῦτο καὶ θείου Μυστήριον, ὅπου ἐν ἀληθείᾳ ἡ ἀγία σου Σὰρξ ἐσθίεται, καὶ πίνεται τὸ τίμιον Αἷμά σου, ὅπου τὰ Οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια σμίγονται, καὶ τὰ θεῖα κοινωνοῦσι μὲ τὰ ἀνθρώπινα· ὅπου οἱ Ἅγιοι Ἄγγελοι παραστεκοῦσι, καὶ τὴ χάρις σου εἶναι ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἡ προσφερόμενη θυσία, μὲ τρόπον ἀρρήτων καὶ θαυμασίων; Τίς νὰ ἐξηγήσῃ κατὰ τὸ πρῶτον τούτου τοῦ Ἄρτου τὴν ἀξίότητα, εἰάν δὲν τὸν δυναμώσῃ ἡ εὐσπλαγχνία σου; Περὶ ταύτης τῆς εὐλαβείας νὰ ἠξέυρετε, ἀδελφοί, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγωμεν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος μὲ πολλὴν ταπεινώσιν καὶ εὐσεβειαν. β'. μετὰ ἀγάπης καὶ πίστεως· καὶ γ. μὲ ἐπιθυμίαν τούτου τοῦ Ἄρτου, καὶ πόθεν ἀνείκαστον. Αὐτὰ τὰ τρία χρειάζεσαι, διὰ νὰ ἐξυπνήσῃς τὸν φόβον καὶ τὴν εὐλάβειαν. Καὶ πρῶτον ἄρον τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ

ἴδε, συλλογιζόμενος τὸ ἀπειρον μέγεθος καὶ τὴν κοσότητα τοῦ Δεσπότη. Ἐκεῖ κατὰ ἀλήθειαν εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου εὐρίσκειται οὐσιωδῶς, καὶ εἶναι κυρίως καὶ ὀληθῶς ἡ Ζαΐα ἐκείνη μεγαλειότης, ὅπου ἔκαμεν ὅλον τὸν Κόσμον, ἐμπροσθεν τοῦ ὁποῖου τρέμουν οἱ Οὐρανοί, καὶ ὅλα τὰ κτίσματα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνει τὴν λάμπην ὁ ἥλιος καὶ πάντα τὰ ἄστρα, καὶ οἱ ἄγιοι Ἄγγελοι ἴστανται ἐν τρεμοί, ὑμνοῦντες αὐτὸν, καὶ δοξολογοῦντες ἀκατακαύστως. Ἄς καταλάβῃ πᾶς ἕνας λοιπὸν, πόσον πρέπει νὰ τρέμῃ, ὅταν ὑπάγῃ νὰ κοιωνῆσθαι. Διὰ τῆτο καὶ ὁ Παῦλος εἶσα, λέγων. « Ἄς ἐξετάξῃ πρῶτον τὴν » συνειδήσιν του πᾶς ἕνας, καὶ οὕτως ἄς » φάγῃ τεύτον τὸν Ἄρτον, καὶ ἄς πῖνῃ τὸ » Πνεῦμα, ὅτι, ὅς τις εἰσθίει, καὶ πίνει » το ἀναξίως, τρώγει τὴν κρίσιν διὰ τὴν » ψυχὴν του, διατι δὲν τιμᾷ καθὼς πρέπει τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν. » Ἐάν » οἱ Ἑβραῖοι εἴχασιν ποσαύτην εὐλάβειαν εἰς τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, ὅπου ἦτον μένον σκιά καὶ τύπος, πόσῃν πρέπει νὰ εἴχῃς εἰς Χριστιανίᾳ, διὰ νὰ λάβῃς αὐτὸν τὸν Θεὸν ἀξίως εἰς τὴν καρδίαν σου; Ἐάν κυττάξῃς τὸ εἶναι τῆς φύσεώς σου, καὶ τὰ ἀναριθμητὰ σου ἐγκλήματα, τίλεις ταπεινωθῆ νὰ εἰπῆς τοιαῦτα μετὰ δακρῶν. Πῶς νὰ τολμήσω ὁ ἀναξιώτατος σκώληξ νὰ ὑποδεχθῶ χωρὶς φόβου καὶ τρέμου τοιοῦτον Δεσπότην, ὅπου ἐτέλεσα κατ' αὐτοῦ τόσας ἀμαρτίας καὶ ἀνομήματα; Πῶς νὰ εἰσελθῇ ὁ Ὑψιστος εἰς τὴν καρδίαν μου, ἣτις ἐγένη ποσάκις οἰκνητήριον δρακόντων, καὶ βασιλίσκων αιχρότατον σπῆλαιον; Μὲ τοῦτον τὸν λογισμὸν ταπεινώσω, ὅσον ἡμπορεῖς, τὴν καρδίαν σου, καὶ ὑπάγε ὡς ὁ ἄσωτος Υἱὸς εἰς τὸν οἶκον τοῦ εὐσπλαγχνου Πατρὸς, καὶ μετὰ δακρῶν βόησον πρὸς αὐτόν. « Ἥμαρτον εἰς τὸν Οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ εἰμὶ ἀξίος κληθῆναι Υἱὸς σου· ποιήσον με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου ». Κλαῦσον, ὡς ὁ Τελώνης, καὶ βόησον. Ὁ Θεὸς ἐλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ. Ὑπάγε εἰς τὴν Τράπεζαν ταύτην με τίσῃν αἰδῶ καὶ ταπεινώσιν, ὅσῃν ἤθελεν εἶχῃ μία γυνὴ πρὸς τὸ ἄνδρα της, ὅπου νὰ

ἐπρόδωκε τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς νὰ τῆς εὐσχωρήσῃ, νὰ τὴν ἐδέχθῃ πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν του· ἡ ὁποία Σαρῶ δὲν ἤθελε τολμήσῃ πλέον νὰ τὸν ἰδῇ εἰς τὸ πρόσωπον, ἐνθυμουμένη ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τὴν ἀδικίαν καὶ ἀτιμίαν ὅπου τοῦ ἔκαμε, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν καλωσύνην ἐκείνου καὶ ἀγαθότητα, ὅπου τὴν ἐδέχθη μετὰ τὴν ἀμαρτίαν ὡς πρότερον, καὶ εὐσχωρήσῃ της τὸ πταίσισμον. Ἐπειδὴ ὁμοίαν εὐσπλαγχνίαν καὶ περισσέτεραν δείκνυσιν ὁ εὐράνιος Νυμφίος εἰς ἕτῃτο τὸ Ζεῖον Μυστήριον, ὑποδεχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τράπεζαν του τὴν ψυχὴν ἐκείνην, ὅπως διὰ τῆς ἀμαρτίας τὸν ἐγκατέλιπε, καὶ ἐγένε μοιγαλὶς ἐκτελεῖσα τὸ Διαβόλου τὸ θέλημα, εἶτα ἐπιστρέφει πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ δὲν τὴν συγκαίεται, οὕτε οὐνειδίζει αὐτῆς τὴν ἀνοίαν, ἀλλὰ μάλιστα τὴν περιλαμβάνει εἰς τὰς ἀγκάλας. Ἡ ἀγάπη δὲ καὶ ὁ πόθος θέλει ἐξάψῃ, συλλογιζόμενος ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος, καὶ στοχαζόμενος τὴν ἀπειρον εὐσπλαγχνίαν, ἣν ἔχει πρὸς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ὁ Δεσπότης, ὅτι αὐτὴ τὸν ἔκαμε καὶ κατέβη ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐνεδύθη τὴν σάρκα μας, καὶ ἐθανατώθη εἰς τὸν Σταυρὸν διὰ λόγῃς μας. Καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴν ὑπερτρυφῶμεν αὐτοῦ, καὶ ἕνα μείνη μετ' ἡμῶν πάντοτε, μετὰ τὸν σωτήριον αὐτοῦ θάνατον, ἠτοίμασεν ἀντ' αὐτοῦ ἐτοῦτο τὸ Ζεῖον Μυστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται αὐτὸς ὁ Σωτὴρ καὶ Δεσπότης μας· καὶ μᾶς τὸ ἀφήκε, διὰ νὰ εὐρίσκουσιν, ὅσοι χρειάζονται Θεραπείας, πᾶσαν ὥραν τὴν θύραν ἀνοικτήν, καὶ τὸ ἐργαστήριον, νὰ τρέχουσιν εἰς τὴν ἰατροίαν, νὰ Θεραπεύωνται. Ὅτι καθὼς ἡ ἀγάπη ἦτον αἰτία, καὶ κατέβη εἰς τὴν γῆν, καὶ παρεδόθη εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν, ἔτω πάλιν ἡ ἀγάπη τὸν κάμνει, καὶ ἐρχεται εἰς τὸν κόσμον μετὰ τὸν τρόπον ἐτοῦτον τοῦ Μυστηρίου, καὶ δίδεται εἰς τὰς αὐτὰς χεῖρας, καὶ γίνεται σθηριγμὸς τῶν δικαίων, τῶν δὲ ἀμαρτωλῶν ἰλασμός καὶ συγχώρησις. Οὗτος ὁ Ἄρτος εἶναι: τροφή τῶν ὑγιαίνοντων, καὶ Θεραπεία τῶν ἀσθενῶν, Ζωὴ τῶν ζώντων, καὶ τῶν νεκρῶν ἡ ἀνάστασις. Οὗτος ταπεινοὶ τῆς σαρκὸς τὸν ἄτακτον πόλεμον, καὶ δυναμαίνει: τῆς ψυχῆς τὴν εὐσί-

βειαν. Καθαίρει τὰς ἀμαρτίας, αὐξάνει τὰς ἀρετὰς, ζωοποιεῖ τὸν ἄνθρωπον, δίδει τὴν ὑπομονήν, Σερμαίνει, τρεφεῖ, ἀνακαταναίξει, διαφυλάττει, καὶ δυναμώνει τον. Καμνύει τον πρῶτον, εἰς τὸν κόπον ὑπομονητικόν, εἰς τὰ πνευματικὰ εὐλαβέστερον, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, οὗτος ὁ ἱερός καὶ πανσέβαστος Ἄρτος εἶναι ἓνα πανδοχεῖον βασιλικόν, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα αὐτοῦ διὰ τὴν κοινὴν ἰατρειάν πάντων τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀπεγνωσμένων. Διατί γοῦν, ἄνθρωπε, ὑστερεῖσαι διὰ ἀμέλειαν τοιαύτης μεγίστης δωρεᾶς; Δράμε μὲ ταπεινώσιν καὶ εὐλάβειαν εἰς τὴν ἱεράν αὐτὴν Τράπεζαν, ὅτι ἐὰν ἀσθενῆς, ἐδῶ λαμβάνεις τὴν ποθουμένην ὑγίαν. Ἐὰν εἶσαι πτωχός, πλουτίζεσαι. Πεινασμένος, ἐμπίπλασαι παντός ἀγαθοῦ. Γεγυμνωμένος, ἐνδύεσαι. Κεκοπιακῶς, ἀναπαύεσαι, καὶ ἀπλῶς εἶτι ἀγαθὸν ἔχεις χρείαν, ἐδῶ τὸ εὐρίσκεις, εἰς ἐτούτο τὸ Μάννα τὸ οὐράνιον καὶ λίαν γλυκύτατον. Τὸ γ. εἶναι ὁ πόθος καὶ ἡ ὄρεξις πρὸς τοῦτον τὸν Ἄρτον, ἡ ὁποία αὐξάνει, ἐὰν γνωρίζῃς τὰς δωρεὰς καὶ ἐνεργείας, ἃς ἐργάζεται εἰς τὰς ψυχὰς, ὅπου τὸν δεχθῶσι μὲ τὴν ὀφειλομένην εὐλάβειαν. Καὶ διὰ τὸ καταλάβῃς καλλίτερα, γίνωσκε, ὅτι, καθὼς ἀντὶς ἐκείνου τοῦ πρώτου Ἀδάμ, ὃς τις ἦτον ἀρχὴ καὶ αἰτία πάντων τῶν κακῶν καὶ τῶν θλίψεων, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς ἄλλον Ἀδὰμ τοῦ προτέρου δευτέρου, ἦγυν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ὅπου εἶναι αἰτία εἰς ἡμᾶς παντός ἀγαθοῦ, οὕτω πάλιν ἀντὶς ἐκείνου τοῦ δένδρου τῆς παραβάσεως, ὅπου ἦτον πάντων τῶν κακῶν ἡ αἰτία, μᾶς ἔδωκε τοῦτον τὸν Ἄρτον, ὃς τις εἶναι ἡ πηγὴ παντός ἀγαθοῦ. Ὅθεν, καθὼς ἰεραπεύθησαν ὄλαις ἢ πληγαῖς, ὅπου ἔγιναν ἀπὸ τὴν παρακοῆν τοῦ πρώτου Ἀδάμ μὲ τὴν ὑπακοήν τοῦ δευτέρου, τοιοῦτοτρόπως καὶ πάσαι αἱ ἀμαρτίαι καὶ ζημίαι, ὅπου ἐβλάστησαν ἀπὸ τὸ φαγητόν τῆς παρακοῆς ἰατρεύονται μὲ τὸν Ἄρτον ἐτούτου τὸν ἀγιώτατον, διατί εἶναι ὡσπερ μία Πνευματικὴ Σηρικὴ κατασκευασμένη ἀπὸ τὴν πάνσοφον βουλὴν τοῦ οὐρανοῦ ἰατροῦ, διὰ Συναγωγὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἥτις

ἐθανατώθη ἀπὸ τὸ φάρμακον ἐκείνου τοῦ πλαιῦ ὄφους. Ὅς τις λοιπὸν ὀρέγεται νὰ μάθῃ πόσα ἀγαθὰ μᾶς προξενεῖ ἐτούτος ἔνθεος Ἄρτος, ἃς ἀναριθμήσῃ πόσα καὶ ζημίαι ἤλθασιν ἀπ' ἐκείνου τὸ ξύλον τῆ βρώσεως. Ὅτι καθὼς περὶ αὐτοῦ εἶπεν ὁ Θεός. Ἡ δ' ἂν ἡμέρα φάγητε ἀπ' αὐτοῦ θανάτῳ ἀποθανεῖσθε· οὕτω πάλιν εἶπε περὶ τούτου. Ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τῆ Ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ πάλιν περὶ τούτου λέγει. Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σὰρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε ἀπὸ τὸ Αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Βλέπετε, πῶς ἐναντιεῖται πανσόφως αὐτὴ βρῶσις ἐκείνης, ὡς Συναγωγὴ τῆς κατασκευασμένη κατὰ τοῦ πόνου καὶ τραυματικῆ ἐκείνου τῆς πρώτης βρώσεως; Τοῦτο εἶναι ἓνα μέσον, μὲ τὸ ὁποῖον γνωρίζονται ἡ κάποιον μέρος αἱ ἐνεργεῖαι ἐτούτου τοῦ Ἄρτου. Τὸ ἄλλο μέσον εἶναι, νὰ καταλάβῃς τί περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὸ ὑπέριμον ἐπὶ τὸ Μυστήριον ἡγουν αὐτὴν τὴν Σάρκα τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία, ἐπειδὴ εἶναι ἐνωμένη τὴν Θεότητα, μετέχει πασῶν τῶν χαρισμάτων καὶ δυνάμεων αὐτοῦ τοῦ Λόγου. Καὶ διὰ τούτου ἡμπορεῖς νὰ γνωρίζῃς πόσα ἀγαθὰ σου ἐργάζεται αὐτός ὁ Κύριος, ὅταν τὸ λῆβῃς ἀξίως, ὅτι ἔρχεται διὰ νὰ σὲ τιμῇ μὲ τὴν παρουσίαν του, νὰ σὲ χρίσῃ μὲ τὴν χάριν του, νὰ σὲ Συναγωγῇ, καὶ νὰ σὲ πληρῇ μὲ τὸ τίμιον Αἷμα του· μὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ νὰ σὲ ἀναστήσῃ, νὰ σὲ φωτισθῇ καὶ νὰ τρώσῃ εἰς τὴν καρδίαν σου Συναγωγῇ ἔρωτα, νὰ σὲ χαροποιήσῃ μὲ τὴν ἀμέτρικον αὐτοῦ καὶ ἄποσον γλυκύτητα, καὶ νὰ σὲ κάμῃ μέτοχον τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ, καὶ τῆς πάσης εὐφροσύνης, καὶ ἀγαθότητος. Ὅθεν ὁ Ἄρτος στηρίζει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Ἐγείρει τοὺς πεπτωκότας. Δυναμώνει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Δυναμώνει τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς θλιβμένους χαροποιεῖ. Φωτίζει τοὺς ἀσόφους. Θεραπεύει τοὺς ἀβροῦστον. Προθυμοποιεῖ τοὺς ῥαθυμῶν ἀμελεῖς. Ἐξελείφει τὰ πεπραγμένα ἐγκλήματα. Δίδει δυνάμειν κατὰ τῶν μελλόντων. Ἀφανίζει τοὺς πειρασμούς. Αὐξάνει τὴν Πίστιν. Ἐξάπτει τὴν ἀγάπην. Στερεώνει τὴν ἐλπίδα. Καθαρίζει τὴν συνείδησιν.

καὶ κάμνει τὸν μεταλαμβάνοντα μετοχὸν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Χριστοῦ, καὶ τέλος πάντων, τοῦ δίδει τὸν ἀρραβῶνα τῆς αἰωνίου μακαριότητος. Ἐάν οὖν ἐργάξῃ τοσαύτας εὐεργεσίας, καὶ μᾶς ταῖς δίδει δωρεὰν ὁ παναγαθὸς, τίς νὰ μὴ κοθήσῃ τοσοῦτον πλοῦτον; Τίς νὰ μὴν ὀρεχθῇ τοιαύτην βρῶσιν ἡδυτάτην καὶ νόστιμον; Διατί ἀμελεῖς, καὶ ζημιώνεσαι τοιαύτην μακαριότητα; Ὑπαγε μετὰ ταπεινώσεως, καὶ κοινωνήσου, ὡσὰκις κάπῃς τὴν προετοιμασίαν, ὅπου ἐγράψαμεν, ὅτι δὲν ἔμπορεῖς νὰ δείξης μεγαλήτερον εὐχαριστίαν πρὸς Κύριον, ὡσπερ νὰ κοινωνήσῃς ἀξίως τὴν Σάρκα του. Καὶ ὠφέλῃς καὶ τοῦ λόγου σου τόσον, ὅπου γίνεσαι Θεὸς κατὰ μετοχὴν, μὴ ἀφίνωντας τὸ εἶναι τῆς ἀνθρωπότητος, καθὼς καὶ ὁ σίδηρος, ὅταν ἐνωθῇ μετὰ τοῦ πυρός, γίνεται πῦρ καὶ αὐτὸς κατὰ μετοχὴν. Ἐτι δὲ, καθὼς εἶναι τάξις εἰς τὰ τῆς φύσεως πράγματα, τὸ πολὺ νὰ μετατρέπη τὸ ἔλιγον εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ, ἔχουν ἐάν βάλῃς μίαν βανίδα νερὸν εἰς ἓνα βαγίνι κρασί, γίνεται καὶ τὸ ὕδωρ οἶνος, ὅτι ἦτον ὀλίγον τίποτας, καὶ ἐνικῆθη ἀπὸ τὴν τοῦ οἴνου ποσότητα, ἢ πάλιν ἐάν ὀλίγον χύσῃς οἶνον εἰς τὴν θάλασσαν, γίνεται θάλασσα καὶ αὐτὸς, ὅτι νικᾶται ἀπὸ τὸ ἄμετρον πέλαγος· τοιοῦτρόπως καὶ σὺ, ὦ ἄνθρωπε, ὅταν ἐνωθῇς διὰ τῆς ἱεραῆς Κοινωνίας, μὴ τὸ ἄπειρον πέλαγος τῆς Θεότητος, καὶ δὲν μετατρέπεις ἐσὺ τὸν Θεὸν εἰς τὴν φύσιν σου, διατί δὲν εἶναι τίποτας εἰς τοσαύτην μεγαλειότητα, ἀλλὰ γίνεσαι ἐσὺ Θεὸς διὰ μετοχῆς, καὶ ἀγιαζεσαι Δεῖξά χάριτι. Καὶ ἐάν οὕτως ἔχει, διατί νὰ μὴν ἔρχεσαι καθ' ἐκάστην εἰς ταύτην τὴν Σαυμασίαν Τράπεζαν; Τὸν καιρὸν τῶν Ἀποστόλων εἶχασιν συνῆθειαν οἱ εὐλαβεῖς, καὶ ἐκοινωνοῦσαν καθ' ἡμέραν, εἰ δὲ ἀμελέστεροι μίαν φοράν τὴν Ἐβδομάδα, καὶ τὴν σήμερον οἱ περισσότεροι κοινωνοῦσι μίαν, ἢ δύο φορές τὸν χρόνον. Οἱ μὲν, οἱ μὲν, πᾶς εἰσὶν οἱ ἀληθεῖς ἐκεῖνοι καὶ ὄντως δούλοι Χριστοῦ, ὅπου διὰ μέσου τῆς ἀγίας Δωρεᾶς ἐτελεύσαν σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἡμεῖς οἱ ἄφρονες ἐξ ἀμελείας δὲν θέλομεν νὰ προκόψωμεν εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλὰ τελμῶμεν καὶ λέγωμεν,

ὅτι δὲν εἶναι πλέον τοιοῦτος καιρὸς, ἀλλὰ πρέπει νὰ συχναῶμεν τοσοῦτον τὴν ἱεράν Κοινωνίαν; Ὡ τῆς ἀνοίας! Δὲν θέλει τάχα ὁ Κύριος νὰ σωθῶμεν καὶ ἡμεῖς, καθὼς καὶ ἐκεῖνοι; Μάλιστα τῶρα εἶναι καιρὸς τῶν βραβείων καὶ τῶν στεφάνων. Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα σωτηρίας. Τῶρα, ὅπου ἐξεκλίναμεν εἰς τὸ πονηρὸν, θέλει νὰ δείξῃ καὶ εἰς ἡμᾶς ὁ Κύριος τὰ Σαυμασία του, νὰ μᾶς κάμῃ Ἁγίους εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, μόνον νὰ ἐτοιμασοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ὑποδεχθῶμεν τὴν Δωρεάν, ἀποτασσόμενοι τῷ Σατανᾷ καὶ τῷ κόσμῳ, καθὼς ἐτάξαμεν εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Οὕτως ἔκαμναν ἐκεῖνοι οἱ πρῶτοι τῆς Πίστιως, ὅπου ἐδίδαν τὰ πράγματά τους τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ καθ' ἡμέραν ἐμεταλάμβανον, ὅθεν ἐθερμαίνετο εἰς αὐτοὺς ἡ Πίστις, καὶ τῦξανεν ἡ ἀγάπη τόσον, ὅπου δὲν ἐφοβοῦντο τὸν θάνατον, ἀλλὰ ἐδίδοντο ὀλοψύχως εἰς τὸ Μαρτύριον· καὶ τοῦτο καθολικῶς ἐκινᾶτο ἀπὸ τὴν χάριν καὶ δύναμιν τοῦτου τοῦ Ἄρτου τῆς ζωῆς, ὅπου καθ' ἐκάστην ἐλάμβανον. Ὅσοι λέγουσιν, ὅτι ρθάνει νὰ κοινωνοῦμεν μόνον μίαν φοράν τὸν χρόνον, διατί εἶναι ὁ κόσμος γεμάτος ἀμαρτίας, καὶ δὲν εἴμεσθεν ἀξιοὶ νὰ κοινωνοῦμεν πολλάκις, δὲν ἠξεύρουσι τί φλυαροῦσι. Διατί, ὅς τις εἶναι ἀνάξιος νὰ κοινωνῶ καθὲ Μῆνα, οὔτε καθὲ χρόνον δὲν εἶναι ἀξιός. Ὅτι ἐάν αἱ ἀμαρτίαι τοῦ Μηνός σὲ ἐμποδίζουν νὰ κοινωνήσῃς, φανερόν εἶναι, ὅτι τοῦ ἐνός χρόνου σὲ κάμνουν ἀναξιώτερον, διατί ὅσον παράσῃ καιρὸς περισσότερος, τόσον ἀμαρτάνεις χειρότερα. Ὁ Χρυσόστομος λέγει, ὅτι ὁ καιρὸς τῆς Κοινωνίας, δὲν εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, ἀλλὰ ἡ καθαρότης τῆς συνειδήσεως, καὶ ὅς τις κοινωνήσῃ καὶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν μὴ τὴν πρέπουσαν προετοιμασίαν, ἔχει μισθόν. Εἴτις δὲ πάλιν κοινωνῶ καθὲ χρόνον μὴ βεβηρωμένην συνείδησιν, κατακρίνεται. Ὁ ἄρρωστος χρειάζεται Σεραπείας μᾶλλον, ἢ τὸν ὑγιαίνοντα, καὶ ἄς δράμῃ εἰς τὸν Πνευματικὸν ἰατρὸν νὰ Σεραπευθῇ, ἔπειτα ἄς ἔλθῃ εἰς τὴν Πνευματικὴν Τράπεζαν, νὰ κοινωνήσῃ τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος, ὅπου εἶναι ἡ καθελικὴ τῶν ἀμαρτιῶν ἰατρία.

Μόνον ὀληθινὰ νὰ προετοιμαζέται: πρότερον, καθὼς ἐγράψαμεν ἄνωθεν. Ὅταν δὲ βούλευσαι νὰ λάβῃς τὸν βασιλεῖα τῆς δόξης, ὡς ἄνθρωπε, μὴν ὑπάγῃς ἀπερισκέπτως, ἀλλὰ φυλάγου ὀλίγας ἡμέρας πρόττερα εἰς ὅλας τὰς αἰσθήσεις καὶ ἐργασίας σου, νὰ μὴν ἁμαρτήσῃς, εἰάν εἶναι βολετὸν, οὔτε εἰς μικρότατον ἐγκλημα, νὰ μὴ θεωρῇς ματαιότητας, οὔτε νὰ ἀκούῃς ἄπειρα λόγια, ἐξόχως δὲ νὰ φυλάγῃς καθαρὰν καὶ ἀρρύπτωτον τὴν Σύρα, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἔχει νὰ πράσῃ ὁ βασιλεὺς, ἦγουν τὸ στόμα, νὰ προσέγῃς μὲ πᾶσαν σου ἐπιμέλειαν, νὰ μὴ λαλῇς αἰσχρολογίας, μετεωρισμοὺς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ περισσότερον νὰ φυλάγῃς τὴν καρδίαν ἀπὸ αἰσχροῦς καὶ βερυπωμένους λογισμοὺς, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ κλινὴ, εἰς τὴν ὅποιαν ἔχει νὰ ἀναπαυθῇ ὁ Δεσπότης αὐτός· καὶ δὲν εἶναι πρέπον νὰ εὖρη ἀκαθαρσίαν εἰς αὐτήν, καὶ τὴν συγκαθῆ ὁ ἀμόλυντος. Διὰ τοῦτο ἄρες πᾶσαν φροντίδα βιωτικὴν καὶ ὑπηρεσίαν ἐκείνας τὰς ὀλίγας ἡμέρας. Εἰ δὲ ἔχεις ἀναγκαίαν ὑπέθεσιν, πράξαι μὲ εὐταξίαν καὶ διακρίσιν, νὰ μὴν ἐμποδιοθῇ τῆς ψυχῆς ἡ εἰρήνη καὶ ἀνάπαυσις. Καὶ μὴν ἀμελήσῃς τὰ ψυχικὰ διὰ τὰ σωματικά, ἀλλὰ μελέτα, καὶ προσεύχου καὶν τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς Εὐχαριστίας, συλλογιζόμενος πάντα τὰ ἄνωθεν, διὰ νὰ ἐγείρῃς τὸν φόβον τῆς ἀγάπης καὶ πόθου εἰς τὴν ψυχὴν σου πρὸς τὸν οὐράνιον Ἄρτον ἐτούτον· καὶ προσεύχου τῷ Θεῷ, καὶ τοῖς Ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὴν Παναχραντον Θεοτόκον, δεόμενος, καὶ προσβουῶν αὐτήν, νὰ σὲ ἀξιῶσῃ ἡ χάρις τῆς, νὰ ὑποδεχθῆς τὸν Υἱὸν αὐτῆς καὶ Δεσπότην ἀξίως εἰς τὴν ψυχὴν σου εἰς ἄφαισιν τῶν ἁμαρτημάτων σου. Τὴν πρότεραν ἡμέραν ὅταν βέλῃς νὰ κοινωνήσῃς, ἦγουν ἀφ' ἐσπέρας νήστευε, μὴ φάγῃς τίποτε, καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἀγρύπνησον, προσευχόμενος μετὰ δακρύων καὶ κατανύξεως. Εἰ δὲ καὶ δὲν ἠμπορεῖς νὰ νηστεύσῃς, ἢ νὰ ἀγρυπνήσῃς ὅλην τὴν νύκτα, φάγε ὀλίγον ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ μετὰ τὴν ὕσιν τοῦ

Ἡλίου, καὶ ἀγρύπνησον καὶν τὴν ἡμέραν νύκτα, καὶ προσεύχου, συλλογιζόμενος τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ βασιλεῦς ὅπου μέλλει νὰ ὑποδεχθῆς εἰς τὸν οἶκόν σου. Ὅτι δὲν εἶναι πρέπον νὰ χορτάσῃς ἀφ' ἐσπέρας καλά, καὶ νὰ κοιμάσαι ὡς κτήνος ὅλην τὴν νύκτα, καὶ τὸ πρῶτον κοινωνήσῃς, ὅπου εἶναι ἡ βρωσις ἀκόμεις τοὺς ὀδόντας σου. Εἰς τὸ ἅγιον Ὅρα ἔχουσιν οἱ Μοναχοὶ ἰδιώται συνήθειαν, καὶ νηστεύουσι, ὅταν βέλουν νὰ κοινωνήσουσι, ἀπὸ τὴν δευτέραν ἕως τὸ Σάββατον, κρακαὶ λάδι καὶ τὰ ἐπίλοιπα, καὶ τρώγουσι μόνον μίαν φοράν τὴν ἡμέραν ξηροφαγίαν ἦγουν ψωμί καὶ νερὸν μὲ ἄψητα λάχανα καὶ τὴν Παρασκευὴν πίνουσι μίγα ἀγίσμα διὰ προκαθαρίσιν, καὶ τὸ Σάββατον κοινωνοῦσιν, ἀγρυπνοῦντες ὅλην τὴν περσμένην νύκτα καὶ προσευχόμενοι. Αὕτη τὴν τάξιν πρέπει νὰ φυλάγῃτε καὶ εἰς τοὺς κοσμικοὺς. Μάλιστα οἱ Μοναχοὶ κοινωνοῦσι δέκα φοράς τὸν χρόνον, καὶ ἐπιμεταλαμβάνετε μόνον δύο φοράς, καὶ πᾶσιν ὅσοις ἐστέ ἀξιοὶ νὰ κάμῃτε ὀλίγην ἐκράτειαν. Ὅμοιως καὶ εἰς τὴν Μοσχοβίαν ἔχουσι συνήθειαν, ὅταν βέλουν νὰ κοινωνήσουσι οἱ κοσμικοὶ, δὲν τρώγουσι τὴν νύκτα ὅλην καὶ τὴν ἡμέραν ὅλην. Ἡμεῖς δὲ προσεύχου, καὶ ἀναγίνωσκε τὴν κατωγεγραμμένην Εὐχὴν.

Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἦγουν τὴν ἡμέραν, εἰς ἣν ἔχεις νὰ κοινωνήσῃς, μὴ βάλῃς ἄλλου ἰσχυρισμὸν εἰς τὸν νοῦν σου, ἢ φρόνημα, πᾶν ἢ νὰ μελιτᾷς τοῦ Χριστοῦ τὸ Πάθος, τὸν ἔμπαιγμον, τὰ ραπίσματα, τὴν φραγμῶσιν, καὶ τὸν ἐπονειδίστον θάνατον, ὅπως ἡμᾶς κατεδέξατο. Ἐπειδὴ τὸ τῆς Εὐχαριστίας Μυστήριον ἐγένη διὰ μνήμη τῆς ἐκείνης ἐνθύμησιν τοῦ Δεσποτικοῦ Πάθους, πᾶν νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν καὶ διάνοιαν ὅλως τοῦτο· ὅπως συμπάσχοντες τῷ Χριστῷ συνδοξασθῶμεν αὐτῷ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ἡμεῖς γένοιτο πάντα ἡμᾶς ἐπιτελεθῆναι αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ. Ἄμην. Ὁ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμην.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Α'.

Προσευχὴ πρὸ τῆς Ἱερᾶς Μεταλήψεως .

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεός, πολυέλεε, καὶ πολυεύσπλαγγνε, ἰατρὴ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὅπου ἕσταυρώθης, καὶ παρέδωκας ἡμῖν τὰ ἄχραντα ταῦτα τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματός σου Μυστήρια, εἰς τὰ ὅποια κυρίως περιλαμβάνονται. Ἰδοὺ σήμερον προσέρχομαι μετὰ φόβου καὶ τρόμου εἰς ταυτην τὴν φρικτὴν καὶ ἱερὰν Τράπεζαν, νὰ κοινωνήσω τοῦ Θεοῦ σου Σώματος. Ἀλλὰ δειλιῶ καὶ φοβοῦμαι, μήπως ἐρχόμενος ἀνέτοιμος καὶ ἀδιόρθωτος παροξύνω, καὶ παρακινήσω πρὸς ἀγανάκτησιν τοιοῦτον Δεσπότην παντοδύναμον ὃν τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυνάμεις, καὶ πάντα τὰ κτίσματα, καὶ γίνω ὑπόδικος βαρυτέρας κολάσεως. Πῶς νὰ τολμήσῃ ἕνας οὐδαμινὸς σκώληξ, ἕνα ἀγγεῖον ἀκάθαρτον, καὶ σκυῖος καταφρονήσῃ, ἕνας ἐργάτης τῆς ἀνομίας, ἕνα τέκνον τοῦ Διαβόλου ταῖς πράξεις, κληρονόμος τοῦ ἄδου, τῶν θείων ἐντολῶν καταφρονητῆς, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἕνα κτίσμα ἀναξιώτατον, ἀμέτοχον παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ δοχεῖον ἀπάσης ἀκαθαρσίας, νὰ ὑποδεχθῇ τὸν παντοδύναμον Θεὸν τῶν ἀπάντων; Πῶς νὰ ἐνωθῇ μετὸν ταπεινὸν ὁ ὑπερήφανος; ὁ ὀργίλος μετὸν πραότατον; ὁ ἐσκτισμένος μετὸ λαμπρότατον φῶς; καὶ ὁ ῥυπαρὸς καὶ πεφορτισμένος ταῖς ἀμαρτίαις μετὸν πανάγιον καὶ ἀμόλυντον; Οἱ Ἄγγελοι φρίττουσι, καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα σὲ τρέμουσιν. Ὁ ἀγιώτερος πάντων ἀνθρώπων δὲν ἐτόλμα νὰ χειραπτήσῃ τὴν κορυφὴν σου τὴν ἄχραντον, καὶ ὠμολόγη, ὅτι δὲν ἦτον ἄξιος νὰ λύσῃ τὸν ἱμάντα τοῦ σοῦ ὑποδήματος. Ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων σου ἔλεγεν· Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι ἀμαρτωλὸς εἰμὶ, Κύριε. Ὁ πιστὸς καὶ εὐλαβὴς Ἐκατόνταρχος ὠμολόγη ὅτι δὲν ἦτον ἄξιος, νὰ εἰσελθῆς εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ἐγὼ πῶς νὰ τολμήσω πεφορτισμένος ταῖς ἀμαρτίαις νὰ σὲ δεηθῶ

εἰς τὸν οἶκόν μου. Ἐὰν τοὺς ἄρτους ἐκείνης τῆς Προθέσεως, ὅπου ἦτον μόνον σκιά τοῦτου τοῦ Ἄρτου καὶ προεικόνισμα, δὲν ἔτρωγε τινὰς, πᾶρεξ νὰ ἦτον καθαρὸς καὶ ἀμίαντος, πῶς ἐγὼ νὰ τολμήσω νὰ κοινωνήσω ὁ ἑναγῆς καὶ παμβέβηλος; Ἐὰν ἦτον μῆγαν ἀνόμημα, νὰ ἐγγίξῃ τις τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, ἥτις ἦτον τύπος τοῦτου τοῦ Ἄρτου, διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἐπαιδεύθη ὁ Ἱερεὺς ὁ Ζᾶν μετὰ αἰφνίδιον θάνατον, πῶς νὰ μὴ φοβηθῶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, μεταλαμβάνων σὲ τὸν Θεὸν τῶν ἀπάντων, μὴ καθὼ βαρυτέραν κόλασιν; Οἱ Βαίθαμιταὶ μόνον διατὶ τὴν ἐκύτταξαν ἀνευλαδῶς, τοὺς ἔδωκεν τὴν θεικτὴν ἐκείνην ἀσθίνειαν, καὶ ἀπόθανον χιλιάδες πεντήκοντα. Ὁ ἐκπλήξωσις διήγημα νὰ τρεμάσῃ πᾶσα καρδιά! Ἐκείνοι οἱ ἄθλιοι δὲν ἐκαταφρόνησαν τὴν Κιβωτὸν, οὔτε ἐψέξαν, ἀλλὰ μᾶλλον μετὰ χαρᾶς τὴν ἐδέχθησαν· καὶ μόνον πῶς τὴν ἰστοχάζοντο μετὰ ἀναίδειαν, ἀπόθανον ὅσοι ἀνθρώποι. Ὁ τοῦ θάνατος! Ποῦ ἠκούσθη ποτε, νὰ δώσῃ, ὃ ἐλεήμων καὶ πολυεύσπλαγγνε, τὸσσην κόλασιν, διὰ τοιοῦτον ὀλίγον πταίσισμον; Ὁ πανάγαθε Κύριε, πόσον εἶναι ἀξιώτερον τῆς Κιβωτοῦ αὐτὸ τὸ Μυστήριον. Πῶς νὰ μὴ δειλιάσω λοιπὸν, ὑποδεχόμενος τὸν Θεὸν τοσαύτης μεγαλειότητος; Φρίττω γοῦν ὁ ἄθλιος, καὶ ἐξίσταμαι, στοχαζόμενος τὸ ὕψος τῆς βασιλείας, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐγκλημάτων μου, ὅτι πάντα τὰ σαρκικά μου ἰδαπάνησα εἰς διάφορα ἀνομήματα· ποτὲ δὲν ἐγκρατευθῆκα ἀπὸ τὰ σαρκικά μου θηλήματα, οὔτε καμμίαν τῶν ἐντολῶν σε ἐφύλαξα. Πᾶσαν μου αἰσθησιν, καὶ πᾶν μίλος ἐμίαναι, ἐφθεῖρα, ἠχρείωσα, ἐργαστήριον τοῦ Διαβόλου γενόμενος. Τὰ φιλόθροπα σπλάγγνα σου παρεπίκρανα ἐργοῖς τε καὶ λόγοις, κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν. Δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ εἰσέρχωμαι εἰς τὸν Ναόν σου, νὰ βλίπω τὴν ἀ-

αυτοῦ. Τὸν εὐλατεῦντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους σου. Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου, τὸν στεφανοῦντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου. Μὴν ἀμνημονῆς, ὡ ψυχῇ μου ἀχάριστη, τὰς ἀναριθμήτους δωρεάς, ὅπου ἔλαβες παρὰ τοῦ δημιουργοῦ καὶ Σωτῆρός σου, ἀλλὰ καθ' ὧραν ὑμολόγησα, καὶ δοξάζω, προσκύνω, καὶ εὐχαρίστητα τοιοῦτον εὐεργέτην πλουσιοπάροχον, διὰ τὰς πολλὰς εὐποιίας ὅπου σοῦ ἔκαμε, καὶ μάλιστα τὴν σημερινήν, νὰ καταδεχθῆ ἐκείνη ἢ ἄκρα μεγαλειότης, ἢ αἰδιος οὐσία, ὁ ἀναρχος καὶ ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Πνεύματι Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀκατάληπτος, ὁ ἀνεκφραστός, ὁ ἀόρατος καὶ τοῖς πᾶσιν ἀχώρητος, νὰ ἔλθῃ σήμερον, νὰ σὲ ἐπισκεψῆ μετὰ πασῶν τῶν οὐρανίων δυνάμεων. Ὡ ἀφράστου ἀνοχῆς! Ὡ ταπεινώσεως ἀρρήτου, καὶ ἀνεκλαλήτου συγκαταβάσεως! Ἐκεῖνος, ὅπου δὲν χωροῦσιν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ὁλος ὁ κόσμος, ἠδέλησε διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀγαθότητα, νὰ ἐνωθῆ Σαυμασίως μὲ μίαν ψυχὴν ἀμαρτωλὸν καὶ παμβίβηλον, διὰ νὰ τὴν καθάρισῃ παντὸς μολυσμοῦ, νὰ τὴν ἀγιάσῃ, καὶ νὰ τὴν θεώσῃ διὰ μετοχῆς τε καὶ χάριτος. Ὡ πολυέλεε Κύριε, ποῖαν εὐχαριστίαν καὶ ἀνταπόδοσιν νὰ σοῦ κάμω, ὅπου ἦλθες σήμερον νὰ μὲ εὐφρόνης, καὶ νὰ μὲ τιμήσῃς τοσοῦτον μὲ τὴν Σαυμαστήν παρουσίαν σου; Ἐὰν εἶχα τόσας γλώσσας, ὅσα ἄστρη εἶναι εἰς τὸν οὐρανόν, πάλιν δὲν ἤθελα θυνηθῆ νὰ σὲ εὐχαριστήσω πρεπόντως εἰς τὴν εὐεργεσίαν αὐτὴν τὴν Σαυμάσιον. Ἐὰν ἡ μήτηρ τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ Προδρόμου σου, ὅταν εἶδε τὴν Πάναγρόν σου Μητέρα, εἰσερχομένην εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ἐθαύμασε πῶς ἐκαταδέχθη ἡ Δέσποινα νὰ τὴν ἐπισκέψῃ, καὶ ἀγαλλομένη ἐβόησεν. Πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου ἔλθῃ πρὸς με; πόσον πρέπει νὰ Σαυμάσω ἐγὼ περισσότερο ὁ ἀναξίωτατος σκώληξ, λέγωντας σὺν αὐτῇ. Πόθεν μοι τοῦτο; Πῶς ἤξιωθηκα τόσων ἀγαθῶν; ἵνα ἔλθῃ πρὸς με, οὐχὶ ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου, ἀλλ'

αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀγγέλων, νὰ εἰσέλθῃ ἐντός μου, νὰ μὲ εὐφράνῃ, καὶ νὰ μὲ τιμήσῃ τοσοῦτον; Ὡ ταπεινώσεως ἀφραστός! Νὰ καταδεχθῆς ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερένδοξος νὰ ἔλθῃς εἰς ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλότερον πάντων ἀνθρώπων, ὅπου σοῦ ἐπαιτῶσα τὸσάκις, παραβαίνων τὰς ἐντολάς σου, καὶ γενόμενος ἐχθρῶν καταγώγιον, πόθεν μοι τοῦτο, Κύριε; Σὺ ὁ δεσπόζων ἀπάσης τῆς Κτίσεως, ὁ ἔχων θρόνον οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν ὑποπόδιον, ὃν ὑμνεῖ Ἥλιος, καὶ δοξάζει ἡ Σελήνη, ὁ καθημέμενος ἐπάνω τῶν Χερουδιμ, νὰ συγκατέβῃς εἰς τὸσάυτην ταπεινώσειν; Εὐχαριστῶ σοι, Κύριέ μου, καὶ προσκυνῶ, καὶ δοξάζωσε ὁ ἀνάξιος ὅτι οὐ μόνον μὲ ἐπίσκεψες σήμερον, ἀλλὰ καὶ ἐμεταμόρφωσες, καὶ ἤνωσες εἰς τοῦ λόγου σου τὴν ψυχὴν μου μὲ Σαυμαστήν, καὶ παράδεξον ἔνωσιν, τὴν ὁποῖαν ἐπαρωμοίασες εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον μετ' ἐκείνην τὴν θείαν ἔνωσιν ὅπου ἔχεις μὲ τὸν Πατέρα. Ὅτι καθὼς ὁ Πατὴρ ἐν σοί, καὶ σὺ ἐν αὐτῷ, οὕτω καὶ πᾶς ὁ τρώγων σου τὴν Σάρκα, καὶ πίνων σου τὸ Αἷμα, μένει ἐν σοί, καὶ σὺ ἐν αὐτῷ. Ἐθαύμαζεν ὁ Προφητᾶναξ Δαβὶδ εἰς τὴν πολλὴν ἔννοιαν, ὅπου ἔχεις διὰ τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἔλεγε. Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος, Κύριε, καὶ τοῦ ἐνθυμᾶσαι, καὶ ἐπισκέπτεις τον; Καὶ τώρα πόσον εἶναι ἐτούτο Σαυμασιώτερον, οὐ μόνον νὰ τοῦ ἐνθυμᾶσαι ἀλλὰ καὶ νὰ γένῃς ἄνθρωπος δι' αὐτόν, νὰ ἀποθάνῃς, διὰ νὰ τοῦ δοθῆς εἰς βρῶσιν καὶ πόσιν, καὶ νὰ ἐνωθῆς μετ' ἐκείνου Σαυμασιώτατα; Ἐξεπλήττετο ὁ βασιλεὺς Σολομῶν, πῶς νὰ οἰκίσῃς εἰς τὸν Ναὸν ἐκεῖνον, ὅπου εἰς τόσους χρόνους καὶ μὲ τόσην ἐξοδον ἠκολούθησε, καὶ ἐκθαυμάζομενος ἔλεγεν. Εἶναι βολετόν, νὰ συγκατέβῃς εἰς τὴν γῆν ὁ Θεὸς ὁ ἀόρατος; Ἐὰν οἱ οὐρανοὶ δὲν σὲ χωροῦσι, πόσῳ μᾶλλον ὁ οἶκος τοῦτος, ὅπου ἐγὼ ἠκολούθησα; Πόσον οὖν εἶναι Σαυμασιώτερον, νὰ θελήσῃς αὐτὸς ὁ Κύριος μὲ ἐκλεκτότερον τρόπον, νὰ οἰκίσῃς εἰς μίαν ἀμαρτωλὸν ψυχὴν, ὅπου κἄν μίαν ἡμέραν δὲν ἐκοπίασε νὰ σοῦ ἐτοιμάσῃ τὴν οἰκίαν; Ἐθαύμαζε πᾶσα ἡ λογικὴ φύσις ὁρατὴ τε

καὶ νοουμένη, βλέπουσα σὲ τὸν Θεὸν γε-
νόμενον ἄνθρωπον, πῶς ἔστειρες νὰ κα-
τέβης ἀπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν γῆν, νὰ
σταματήσης Ὡ. Μῆνας εἰς τὴν ἄφθορον
μήτραν τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας. Καὶ
ἵτον δίκαιον νὰ θαυμάζῃ, ἐπειδὴ τοῦτο
εἶναι τὸ ἐκλεκτότερον ἔργον, καὶ ἡ ἀξιώτε-
ρη πράξις, ὅπου ἔκαμες. Ἀλλὰ ἐκείνη ἡ
πανάχραντος Μήτηρ ἵτον χαριτωμένη,
λαμπροτέρα τῶν ἡλιακῶν λαμπηδόνων, κα-
θαρωτέρα πάντων τῶν ἀχράντων Δυνα-
μιῶν, καὶ πεποικιλμένη ἀπὸ ἀρετᾶς πε-
ρισσότερον παρὰ τὸν οὐρανὸν, καὶ ὅλον
τὸν κόσμον, καὶ οὕτως ἠξιώθη νὰ σοῦ
γένῃ δοχεῖον καὶ οἰκητήριον. Πόσον οὖν
πρέπει τώρα νὰ θαυμάσῃ πᾶσα ἡ Κτί-
σις, πῶς ἠθέλησας αὐτὸς ὁ Κύριος νὰ οἰ-
κήσῃς εἰς τὴν βερυπωμένην ψυχὴν μου καὶ
δυσωδιστάτην; Αἰνεοσάτωσάν σε οἱ οὐρα-
νοὶ, Κύριε. Εὐλογοσάτωσάν σε οἱ Ἄγ-
γелоι εἰς τοιαύτην ἐργασίαν καὶ μέγα ἔ-
λεος. Ποία εὐεργεσία τρανήτερον; ποία
μεγαλύτερη χάρις, καὶ φίλτρον θερμότερον
ἢμπορεῖ ποτε νὰ εὐρεθῇ, ὡσερ ἐτοῦτο;
Ἐν αἰτία πάσης εὐφροσύνης καὶ ἀπολαύ-
σεως! Πηγὴ χαρίτων. Παθῶν ἀπονέκρω-
σις. Ἰατρικὸν σωτηριωδέστατον. Ἄρτε
ζωῆς. Πῦρ τῆς ἀγάπης. Ἄνεσις πνεύμα-
τος. Ψυχῶν σωτηρία. Βασιλικὴ Τράπεζα.
Ἄγγελων τροφή, καὶ γλυκύτης πάσης
τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος. Ποίαν ἀμει-
βὴν νὰ ἀνταποδώσω εἰς τοιαύτην χάριν,
ὅπου μεῦ ἔκαμες, Δέσποτα, καὶ ποῦ ἔχω
τόσην ἀγάπην εἰς τὸ σπλάγχχνος, ὅπου μοῦ
ἔδειξες; Σὺ δὲ βασιλεὺς τῶν αἰώνων ἠγά-
πησας τοσοῦτον ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον καὶ
ἀνάξιον, καὶ ἐγὼ νὰ μὴν ἀγαπῶ, καὶ νὰ
ποθῶ εἰς τὸν ὕψιστον τῆς ψυχῆς μου Νυμ-
φίον, τὸν πλουσιώτατον; Ἀγαπήσω σε,
Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου, ἡ τροφή μου, καὶ ἡ
ἀπόλαυσις. Πύρωσον, Δέσποτα, εἰς τὸν
πέθον σου τὴν καρδίαν μου, νὰ μετατρα-
πῇ τοιοῦτοτρόπως, ὡσερ τὸν σίδηρον εἰς
τὴν κάμινον, νὰ μὴν ὀρέγῃται ἄλλο τίπο-
τες εἰς τὸν κόσμον, εἰμὴ σὲ τὸ τῆς ψυχῆς
μου ἐφετὸν τὸ ἀκρότατον. Ὡ πῦρ θεῖόν!
Ὡ γλυκεία πληγὴ! Ὡ φυλακὴ παμπόθη-
τος! Διατί νὰ μὴ δεθῶ μὲ τοιαύτην αἰ-
-

σον; Διατί νὰ μὴ πληγωθῶ μὲ τοιοῦτον
βίλος, καὶ νὰ καίωμαι εἰς τὸν θεῖον πῦρ
τὸν καὶ σωτήριον ἔρωτα; νὰ τίκωνται εἰς
ἐντόσθιά μου ὡσεὶ κηρὸς εἰς τὸ πῦρ, καὶ
χιῶν ὡς εἰς τὸν ἥλιον; Τί νὰ ἐπιθυμῶ-
σης, ψυχὴ μου, καὶ νὰ μὴ τὸ εὖρος εἶς
τοῦτον τὸν Ἄρτον; Ποῖον ἀγαθὸν ἢ π-
θήσης, καὶ νὰ μὴ τὸ ἀπολαύσης ἀφῶς
εἰς τοῦτο τὸ οὐράνιον Μάννα; Διατί ἐ-
νάσαι, ἄφρων, ζητοῦσα ψευδῆ καὶ ματαιὰ
πράγματα; Ἐὰν ποθῆς ἀγάπην, ἔδωκε
καὶ ἀπόλαυσιν, ἔδωκε εἰς αὐτὴν αἱ ἐπιθυμῆσαι
καὶ ἠδύταται, ὅπου νὰ εὐρίσκωνται εἰς ὅ-
λον τὸν κόσμον. Ἐὰν θέλῃς πλοῦσι-
δοῦσαι, τιμὴν, καὶ ἕτερα ὅμοια, ἔδωκε
ὁ οὐράνιος θησαυρὸς, ἡ πανκόσμος τι-
μὴ, καὶ τὸ τέλος πάντων τῶν ἀγαθῶν
ὅπου πλουτίζει τὰ οὐράνια πάντα καὶ
τὰ ἐπίγεια. Ἐὰν ἀξίαν ὀρέγῃσαι, νὰ τι-
μιούνη, καὶ νὰ σὲ εὐλαδοῦνται, ἔδωκε
νεσαι τὴν μεγαλύτερην τιμὴν, ὅπου ἴπ-
ρεῖς νὰ ἐπιθυμήσης, ἐπειδὴ ἐνοῦσαι
τὸν Θεόν, καὶ σὲ προσκυνοῦσι πάντες οἱ
Ἄγγελοι, παριστάμενοι τοῦ Δεσπότου καὶ
Βασιλέως τους, καθὼς κάμνουσιν οἱ δεσ-
φόροι καὶ ὑπηρεταὶ τοῦ ἐπιγείου βασιλεῦς
ἀκολουθοῦντες αὐτῷ, ὅπου ὑπάγει, καὶ
τὸν φυλάγουσι καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐπὶ
ἀγαθὸν ὀρεκτότερον ἢμπορεῖς νὰ πη-
σῃς, τὸ εὐρίσκεις ἀναμφισβῆτως εἰς τὸ
τὸν θεῖον Ἄρτον. Διατί γοῦν νὰ ζημιώ-
σαι ἐξ ἀμελείας τοσαύτην πλησμονὴν, καὶ
γλυκύτητα, καὶ τοιοῦτον ἀτίμητον θησαυ-
ρὸν, ὃς τις ἀναργύρως σοῦ χαρίζεται; Μὴ
εἶσαι πλέον πεπωρωμένη καὶ ἀγνωστὴ
μὴν ξετρέχῃς ἄλλας ἠδονὰς τῆς σαρκὸς
ἐπεὶ ξετρέχῃς τοιαύτης πνευματικῆς ἠ-
νῆς, καὶ οὐρανοῦ εὐφροσύνης καὶ ἀ-
λαύσεως. Μὴν ἐνοιαίεσαι πλέον τοῦ κα-
μου τὴν ματαιότητα, μήτε φροντίσης φ-
στά καὶ μάταια, δυναμένη νὰ ἀπολαύ-
εἰς αὐτὸ τὸ μυστήριον τὰ ἀληθινὰ καὶ
οὐράνια. Ἐπεὶ οὖν μὲ ἠξίωσας, Κύριε
τοσαύτης σου φρικωδιστάτης Τραπέζης
ἔδεχθης με εἰς τὰς ἀγίας ἀγκαλὰς σου
ἠυφρανας με μὲ τοσαύτην ἀπόλαυσιν,
καμὲς με ὑπόχρεον μὲ ἀναριθμήτους εὐε-
ργεσίας, καὶ ἔδειξες με μὲ ἀγάπης ἰσχυρ-

άλυσον, ἀπὸ τῶρα καὶ ἔμπροσθεν ἀπερ-
νοῦμαι διὰ ταύτην σου τὴν ἀγάπην τὰς
φιλίας τοῦ κόσμου καὶ πᾶσαν ἀπόλου-
σιν. Δὲν εἶναι πλέον κόσμος οὔτε σαρκι-
καῖς ἡδοναῖς διὰ λόγου μου. Ἀποστη-
σαν ἀπὸ ἐμοῦ αὐτὰ τὰ ψευδῆ καὶ ἀπατηλὰ
ἐνεύρατα, ὅτι τοῦτο μόνον εἶναι τὸ ὄντως
ἀγαθόν, τὸ ἀληθές καὶ ἀκρότατον. Ὅς
τις φάγη τὸν οὐράνιον Ἄρτον, δὲν εἶναι
πρέπειον νὰ φάγη πλέον τῶν ἀλόγων τὴν
βρῶσιν. Εἴ τις ἐδέχθη τὸν Θεὸν εἰς τὸν
εἰκόν του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποδεχθῆ
ἄλλον κτίσμα ἀνάξιον. Ἐὰν ἡ ψυχὴ μου
ἠνώθη μετὰ τοῦ Ἐπουρανίου βασιλείως
διὰ μέσου τούτου τοῦ Ἄρτου, πῶς νὰ τα-
πεινωθῆ πλέον εἰς τὴν ματαιὰν πλάνην
τῶν παλαιῶν πράξεων; Πῶς νὰ ἀνοίξω
τὴν θύραν τῆς καρδίας μου τινὸς αἰσχροῦ
λογισμοῦ; Πῶς νὰ ἀφήσω, νὰ εἰσέλθῃ εἰς
τὴν ψυχὴν μου πρᾶγμα ἑναγὲς καὶ ἀκά-
θαρτον, ὅπου καθηγιασθῆ με τὴν θείαν
χάριν τῆς παρουσίας σου; Πῶς νὰ συν-
τύχῃ αἰσχρὰ καὶ μάταια ἢ γλῶσσα ἐκείνη,
ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπέρασες ὁ ἀμόλυτος;

Κυρίε μου γλυκύτατε, ἐπεὶ με τοσοῦτον
ἐτίμησας με τὴν παροῦσαν ἐπίσκεψιν, θεό-
μαι τῆς ἀγαθότητος, εὐλόγησόν με, καὶ
δός μοι δύναμιν νὰ τελειώσω τὸν δρόμον
τῆς παροικίας μου εἰς πολιτείαν ἑναρτον,
νὰ μὴ πταίσω πλέον τῆς βασιλείας σου.
Ναί, παντοδύναμε, καὶ πλουσιόδωρε εὐερ-
γέτα, κάμε μου τὴν χάριν ταύτην, καθὼς
εἶχες συνῆθειαν, ὅπου καὶ ἂν ὑπῆγες σω-
ματικῶς, πάντοτε νὰ προσθέτης χάριν
εἰς χάριν, καὶ εὐλογίαν εἰς εὐλογίαν καὶ
ἀγιότητα. Κατῆλθες ἐξ οὐρανοῦ εἰς τοῦ-
τον τὸν κόσμον, ὃς τις ἦτον ἐσκοτισμένος
ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρείαν, καὶ τὸν ἐφώτι-
σες, καὶ τὸν ἐλύτρωσες ἀπὸ τὴν ἀσέθειαν.
Εἰσῆλθες εἰς τὴν Παρθενικὴν μήτραν τῆς
παναγιώμου σου Μητρός, καὶ τίς δύναται
νὰ διτληθῆ τὴν τοσαύτην τιμὴν καὶ δόξαν,
ὅπου τῆς ἐθώσες, καὶ ἐθίσωσές την τοιου-
τότρόπως, ὅπου ὅλος ὁ κόσμος ἐπίγειος
καὶ οὐράνιος τὴν προσκυνοῦσι καὶ σέβου-
ται, εἰς σωτηρίαν παγκόσμιον; Εἰσῆλθες
εἰς τὴν οἰκίαν Ματθαίου, καὶ ἀπὸ τελώ-
νῃν τὸν ἕκαμες Εὐαγγελιστὴν καὶ Ἀπό-

στολον. Ἀπῆλθες εἰς τὸν οἶκον Ζακχαίου,
καὶ εὐθὺς μετετράπη θείαν ἀλλοιωσιν.
Εἰσῆλθες εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος Πέτρου
καὶ ἐθεράπευσες τὴν πενθερὰν αὐτοῦ.
Ἰπῆγες πολλάκις εἰς τὸν οἶκον Μαρίας
καὶ Μάρθας, καὶ τὰς ἡξιώσες πλουτοῦν
πνευματικόν, καὶ πολλὰς δωρεάς τε καὶ
χάριτας. Ἀνῆλθες εἰς τὸν Σταυρὸν, καὶ
τόσον τὸν τυλόγησες καὶ ἠγίασες, ὅπου ἦ-
τον αἰσχύνῃ καὶ καταδικῆ ληστῶν τὸ πρό-
τερον, καὶ τῶρα τὸν προσκυνοῦσιν οἱ βα-
σιλεῖς, καὶ τὸν σέβονται. Εἰσῆλθες εἰς
τὸν τάφον νεκρὸς τῷ σώματι, καὶ ἐτίμη-
σες τὸν τοσοῦτον, ὅπου συναίγεται ἀπὸ
ὄλον τὸν κόσμον Ἀρχιερεῖς καὶ προσκυ-
νοῦσίν τον. Κατῆλθες εἰς τὸν ἄδην, καὶ
ἔσωσας τοὺς Προπάτορας με τὴν θείκην
παρουσίαν σου, καὶ ἕκαμες τὸν ἄδην ἄλλον
Παραδείσον. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐκαταδέχθης,
διὰ τὴν πολλὴν εὐσπλαγγνίαν σου, νὰ εἰ-
σέλθῃς σήμερον εἰς τὴν ταπεινὴν οἰκίαν
τῆς ἀμαρτωλῆς μου ψυχῆς, εὐλόγησον αὐ-
τήν, Κυρίε μου, καὶ δός μοι δύναμιν καὶ
βοήθειαν νὰ εὐγνωμωνήσω εἰς τοιαύτην
εὐεργεσίαν, γενόμενός σου ἄξιον οἰκητήριον,
καὶ νὰ μὴ τελείσω πλέον ἀμαρτίαν θανασίμου
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, διὰ νὰ
ὀρέγῃσαι πάντοτε, καὶ νὰ μὴ ἀναχωρήσης
ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλὰ νὰ με φυλάγῃ ἡ χάρις σου
ἕως τὴν ὥραν τῆς ἐξόδου μου ἀπὸ τὰς ἐ-
νέδρας τοῦ Δαίμονος. Ἀπονέκρωσόν με τῷ
σώματι, καὶ ζώωσόν με τῷ πνεύματι.
Κάμε με νὰ μὴ ζῶ πλέον εἰς ἐμὲ, ἀλλ' ἀ-
νακαίνισόν με, καὶ δι' ἀγάπης εἰς σέ με-
ταμόρφωσον. Ἐπαρέ μου τὸ φῶς τῶν σω-
ματικῶν ὀφθαλμῶν. Ἰστέρησόν με χειρῶν
καὶ ποδῶν, διὰ νὰ μὴ δύνωμαι νὰ κάμω
τινὰ ὑπηρεσίαν σωματικὴν, οὔτε νὰ βλέπω
κοσμικαῖς καὶ ψυχοβλαβεῖς ματαιότητες,
ἀλλὰ μόνον νὰ ζῶ σὺν σοί, καὶ σὺ ἐν ἐμοί.
Σὲ μόνον νὰ ποθῶ, νὰ ὀρέγωμαι, τὰ δὲ
σαρκικὰ θελήματα νὰ μισῶ ἐξ ἄλης καρδίας
μου. Ἡ χάρις σου νὰ εἶναι ἡ χαρὰ μου,
ἡ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις, ἡ νόμιμος
τροφὴ καὶ τροφή τῆς ψυχῆς μου, με τὴν ὁ-
ποίαν μόνον νὰ τρέφεται, τὰ δὲ σωματικὰ
βρώματα νὰ βδελύσσεται. Ἀξιώσόν με,
παντοδύναμε Δέσποτα, νὰ λυτρωθῶ τοῦ

πάθους τῆς φιληδονίας ὁ ἄθλιος, διὰ νὰ περάσω ζωὴν ἡσυχον καὶ ἀτάραχον. Οὐκ ἔστι γὰρ δυνατόν λυτρωθῆναί με ἄνευ τῆς σῆς βοηθείας καὶ χάριτος. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον, ἄνω-δὲν ἔστι. Δέομαι μετὰ δακρῶν τῆς σῆς ἀγαθότητος, εὐσπλαγγχε καὶ πολυέλεε Κύριε, ἵνα ἐπιτύχω αὐτῆς τῆς αἰτήσεως διὰ πρσβειῶν τῆς παναμώμου καὶ ὑπερενδόξου Μιτρὸς σου, καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος σοι εὐαρεστησάντων, ὅπως μετὰ τὴν παρ-κίαν μου ταύτην ἀξιωθῶ ἐκτυπώτερόν σου μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας σου, καὶ δοξάζειν σε διὰ παντός τὸν ἕνα ἐν Τριάδι Θεόν, εἰς τοὺς ἀτελευ-τήτους αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Γ'.

Περὶ τῶν ἀναξίως τολμησάντων ἱερουργῆσαι, τινὰ βασιλεία,
καὶ κρίσις τοῦ Παντοδυναμοῦ Θεοῦ.

Φαίνεται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ἦγον εἰς τὴν ζωὴν τῶν Ὁσίων Πατέρων, ὅτι εἰς Ἱερεὺς ἦτον εἰς ὅλην τὴν κεφαλὴν πληγω-μενος περισσᾶ, χωρὶς νὰ βαρῆση ποδὲς, ἀλλὰ ἀπὸ Θεοῦ παραχώρησιν ἐσάπησεν οὐ μόνον ἡ σὰρξ, ἀλλὰ καὶ τὰ κόκκαλα, καὶ εὐγενε τὴν δυσωδία καὶ ὕλη βρωμερά, ὅ-που ἦτον ἐλεινὸν δάμα, οὔτε τινὰς ἐδύ-νετο νὰ σταματήσῃ πλησίον του. Ἰδὼν οὖν, ὅτι ἰατρὸς δὲν εὐρίσκετο νὰ τὸν Σε-ραπεύσῃ, ἀπῆλθεν εἰς τὴν σκήτην, νὰ εὕρῃ τινὰ ἐνάρετον νὰ τοῦ βοηθήσῃ· καὶ ἐκεῖ τοῦ εἶπαι τινὲς, ὅτι ὁ Ἀββᾶ Μακάριος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐθεράπευσεν ἀσθενεῖς δια-φόρους, καὶ μάλιστα μίαν γυναῖκα, ὅπου εἶχεν ὀδύνην ἀνιάτρευτον, καὶ ἔτρεχαν ἀπὸ ὅλην τῆς τῆν σὰρκα οἱ σκώληκες, τὴν ὁ-ποίαν ἰδὼν ὁ Ὁσιος ἐσπλαγγνίσθη, καὶ προσευχόμενος ἐπτά νυχθήμερα τὴν ἰά-τρευσεν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἱερεὺς, ὑπῆ-γεν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, δεόμενος νὰ τὸν Σεραπεύσῃ. Ὁ δὲ Ἅγιος ὡς προορατικὸς ἐγνώρισε τὴν αἰτίαν, καὶ δὲν τοῦ ἀπεκρίθη κἄν λόγον σπλαγγνικόν, ἀλλὰ τὸν ἀφῆκε, καὶ ἐκείτετο ἔξωθεν τοῦ κελλίου ἡμέρας τρεῖς. Οἱ γοῦν μαθηταὶ αὐτοῦ ἐλυπήθη-σαν τὸν ἀσθενῆ, καὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀββᾶν, νὰ κάμῃ ἔλεος εἰς αὐτὸν τὸν τρι-σάθλιον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς: Δὲν εἶναι ἄξιος νὰ Σεραπευθῆ, καὶ μὴ τὸν λυπᾶ-σθε, ὅτι ὁ Κύριος τὸν ἐπαιδεύσει μὲ τὴν ὀδύνην ἀσθενείαν ταύτην, διατὶ ἐπόρ-νευσεν, ἔπειτα ἐτόλμησεν ὁ μεμολυμένος καὶ ἐλειτούργησε, καὶ δὲν ἐφοβήθη νὰ μὴ τὸν θανατώσῃ ἡ Θεία δίκη, τὴν ὧραν ὅπου ἐψηλάφα ἐκεῖνον τὸν ἀμόλυτον Μαργαρί-την, καὶ τὸν ἐδέχθη εἰς τὸ μισρὸν στέμα του ὁ ἀνόσιος. Εἶπέτε του γοῦν νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν τῆς Ἱερουργίας, καὶ ἄς δοξάζῃ τὸν Κύριον, ὅπου τοῦ ἔκαμῃ πολλὴν εὐσπλαγγχίαν, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν σὰρκα αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον παιδείου, διὰ νὰ μὴ τὸν κολάσῃ αἰῶνια. Ταῦτα ἀ-κούσας ὁ Ἱερεὺς, ἄλος ἐντρομος εἰς τὸ προ-ρατικόν τοῦ Ὁσίου, ἔκλαυσε πικρῶς, καὶ ὤμοσεν ὅτι πλέον νὰ μὴ τολμήσῃ νὰ ἐπι-χειρισθῆ εἰς τὰ Ἅγια. Τότε τὸν ἐλυπήθη ὁ Ἅγιος, καὶ λέγει αὐτῷ: Πιστεύεις, πῶς ὁ Θεὸς γινώσκει τὰ ἀπόκρυφα ἔργα πάν-των τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὄχι; Ὁ δὲ ἀπεκρί-νατο· Ναὶ ἀγιώτατε Πάτερ. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐὰν οὖν γινώσκῃς τὸ βάρος τῆς ἀνομίας σου, καὶ ὁμολογᾷς, ὅτι αὐτὴ ἡ ἀσθένεια σου ἦλθεν ἐκ Θεοῦ διὰ τὴν σὴν ἀναισχυν-τίαν καὶ καταφρόνησιν, μετανόησον ἐξ ὅ-λης σου τῆς καρδίας, δεόμενος τοῦ πανοι-κτίρμονος μετὰ δακρῶν πολλῶν νὰ σὲ ἐλεή-σῃ, νὰ μὴ σὲ παιδεύσῃ εἰς αἰῶνα τὸν μελ-λοντα. Ὁ δὲ Ἱερεὺς πάλιν ὤμοσε νὰ μὴν ἐπιχειρισθῆ πράξῃν τινὰ τῆς Ἱερωσύνης, καὶ νὰ διορθώσῃ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, κα-θὼς ἔπρεπε. Τότε ὁ Ἅγιος ἔβαλε τὴν δε-ξιάν αὐτοῦ εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ πάσχοντος, καὶ ποιήσας εὐχὴν πρὸς Κύριον, εὐλόγησεν

τόν, καὶ ἀπίστειλεν ὑγιῆ εἰς τὸν οἶκόν τε.
 Ἔτι φαίνεται εἰς τὴν βίβλον τοῦ Λει-
 ῶνος τοῦτο τὸ θαῦμα, εἰς τὰ ρπδ'. Φύλα-
 α, τὸ ὁποῖον γράφει καὶ ὁ Καισάριος, καὶ
 λοιποὶ τινὲς λέγουσιν, ὅτι ἦτον ἄλλος τις
 ἱερεὺς ἀνάξιος, καὶ πάντοτε, ὅταν ἤθελε
 λειτουργήσῃ, ἀσθενοῦσαν ὄλα τὰ μέλη του
 τὴν ὥραν ὅπου ἤθελε νὰ κοινωνήσῃ, καὶ
 ἄλιστα τὰ χερίά του ἔτρεμαν τόσο, ὅπου
 κινδύνευσε νὰ τοῦ πέσῃ τὸ Ποτήριον, καὶ
 ἔχε μεγάλον ἀγῶνα ὁ ἄθλιος ἕως νὰ τε-
 λειώσῃ τὴν Λειτουργίαν. Ἐν μιᾷ τῶν ἡ-
 μερῶν ἔτυχε παρῶν εἰς πνευματικὸς εὐλα-
 χίας καὶ ἐνάρετος, ὅς τις εἶδεν ἕνα ἐξάισιον
 ἴεσμα, ἦγουν, τὴν ὥραν ὅπου ἤθελε νὰ
 κοινωνήσῃ ὁ ἱερεὺς, μετετρέπη ὁ Μαργα-
 ῖτης, καὶ ἔγινε βρέφος ζωντανόν, καὶ ἐ-
 ὠλυνεν αὐτόν τῆς ἱερέως Μεταλήψεως, ἦγουν
 κάλυψε μὲ τὸν ἱερέα καὶ τὸν ἐμπόδιζε νὰ
 κοινωνήσῃ αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐλάμβανε
 καίως τὸ βρέφος, καὶ τὸ ἐπλησίαζεν
 εἰς τὸ στόμα του νὰ τὸ φάγῃ, ἀμὴ αὐτὸ
 στρεφεν εἰς ἄλλο μέρος τὸ πρόσωπον, καὶ
 ἐν ἤθελε νὰ εἰσελθῇ. Τέλος πάντων, ἀ-
 τοῦ ἐφιλονέικησαν ὥραν πολλήν, εἰσήλθε
 ὁ Ἅγιον βρέφος εἰς τὸ ἀνάξιον στόμα
 αὐτοῦ ἱερέως, ἀμὴ μὲ πολλὰ θυμωμένον
 αἰ σκανδαλιζόμενον πρόσωπον. Ταῦτα
 δὼν ὁ Πνευματικὸς, ἐκατάλαβε τὴν αἰ-
 τίαν, καὶ μετὰ τὴν Ἱεουργίαν ἐδιηγήθη
 ὑποτικὰ πρὸς τὸν ἱερέα τὴν ὄρασιν, ἔ-
 ειπα τὸν ἐνουθέτησεν οὕτως: Φυλάγου αἰ-
 τὸ τώρα καὶ ἐμπροσθεν, μὴ τολμήσῃς ποτε
 αἰ λειτουργήσῃς, ἵνα μὴ θυμωθῇ ὁ δίκαιος
 ἱερεὺς, καὶ σὲ θανατώσῃ μὲ κεραυνόν,
 ἡ ῥομφαίαν ἀόρατον, καθὼς καὶ ἄλλοι
 πολλοὶ τὸ ἔπαθαν, νὰ κολάσῃ καὶ τὴν ἀ-
 λλίαν ψυχὴν σου αἰώνια. Διορθώσου γοῦν
 ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσειως, καὶ
 λαῦσον πικρῶς, ὅτι δὲν ἤξευρες εἰάν ξη-
 μερωθῆς αὔριον. Ἐγὼ γὰρ πιστεύω ἀναν-
 ἔρρητως, ὅτι διὰ τὴν σωτηρίαν σου μὲ
 φώτισεν ὁ Κύριος σήμερον νὰ ἔλθω εἰς
 τὴν Λειτουργίαν. Λοιπὸν μὴ καταφρονή-
 ῃς πλέον τὴν εὐσπλαγγίαν τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν, ὅπου σὲ ἐκαρτέρει τόσο καιρὸν πρὸς
 ὑπέρβαναιαν, καὶ δὲν σὲ ἐξώλεθρευσεν ἀπὸ
 τὸν Κόσμον, ὡς καταφρονητὴν καὶ ἀναί-

σχυντον. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἱερεὺς ἐφοβήθη,
 μετενοήσεν ἐκ καρδίας, ἐξομολογήθη τὰς
 ἀμαρτίας του, ἔκαμε κανόνα ὡς ἔπρεπε,
 καὶ δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ ἐπιχειρηθῇ
 εἰς τὰ Ἅγια, οὔτε εἰς τὰ πρότερα ἀμαρ-
 τήματα ἔπεσεν, ἀλλὰ ἐτελείωσε μὲ πολι-
 τείαν Σεάρεστον .

Πλησίον τῆς Μητροπόλεως Κωνσταν-
 τίας τῆς Κύπρου εἶναι ἕνα χωρίον Τρα-
 χιάδες καλούμενον, εἰς τὸ ὁποῖον δεκα-
 χρόνους πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς αὐτῆς Νή-
 σου ἦτον τὶς Πρεσβύτερος, ὅς τις ὑπὸ τοῦ
 Διαβόλου ἐμπαιχθεὶς, ἔμαθεν εἰς ἄκρον
 τὴν τῶν φαρμάκων καὶ μάγων ἐπιστήμην,
 καὶ εἰς τὴν ἀθείαν καὶ καταφρόνησιν
 ἦλθεν ὁ τρισάθλιος, ὅπου ἔτρωγε καὶ ἔ-
 πινεν εἰς τὰ ἅγια Σκευὴ μὲ τὰς πόρναις
 γυναῖκες· ὅθεν ἡ Θεῖα δίκη δὲν ὑπέμεινε
 τσσαύτην ἀναισχυντίαν, ἀλλὰ ἐφάνέρωσεν
 αὐτόν εἰς τὸν Ἄρχοντα, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκα-
 τάρκρινεν εἰς θάνατον. Ἦτον δὲ τότε Ἄρ-
 χιεπίσκοπος τῆς Νήσου ὁ ἀξιολογιμότερος
 Ἀρχάδιος. Ὅταν οὖν ἤφεραν τὸν μιαρὸν
 ἱερέα καὶ πάντολμον εἰς τὸ μίσον τοῦ Θεά-
 τρου, καὶ ἦτον συνηγμένον ἄπειρον πλήθος,
 νὰ ἰδοῦσι τοῦ ἀσεβοῦς τὴν ἀπώλειαν, ἐλά-
 λησε πρὸς αὐτόν τοιαῦτα ὁ σύμβουλος τοῦ
 Ἀρχοντος, ὅς τις ἦτον φρόνιμος περίσσα
 καὶ λογιώτατος: Εἶπέ, ὦ μιαρὲ, καὶ πάσης
 ἀσεβείας πεπληρωμένε, εἰάν καὶ τοῦ ἡμετέ-
 ρου βήματος ὡς φθαρτοῦ κατεφρόνησας,
 καὶ τοῦ μέλλοντος φρικτοῦ Δικαστηρίου δὲν
 ἐφρόντισες, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἱερόν ἐκείνο
 Βῆμα τῆς Θεῖας μεγαλειότητος πῶς ἐτόλ-
 μας καὶ ἐπλησίαζες, ἀσπονδε; Πῶς ἔκανες
 τὴν ἀναίμακτον ἐκείνην θυσίαν; Μὲ ποτα-
 πὴν καρδίαν μεμολυσμένην ἐλάμβανες τὸν
 ἀμόλυντον; Μὲ ποῖα χεῖλη Ἰουδαϊκὰ τὸν
 ἠσπάζουσαν; Μὲ ποῖα ἀκάθαρτα χεῖρια τὸν
 ἐψηλάφας, τρισάθλιε; Μὲ ποῖα ὄμματα τὸν
 ἐκύτταζες; Πῶς δὲν ἔτρεμες, νὰ δειλιάζης,
 μήπως καὶ ἀνοίξῃ ἡ γῆ νὰ σὲ καταπίῃ,
 ἢ νὰ πέσῃ κεραυνὸς οὐρανόθεν, νὰ γένῃς
 πυρίκαυστος, ἐπειδὴ λατρεύοντας καὶ προ-
 σκυῶν τὸν Διάβολον, ὡς χοῖρος βορβο-
 ροκύλιστος ἐμετελάμβανες τὸν λαὸν τὰ
 Θεῖα Μυστήρια; Τότε ὁ μιαρὸς ἀπεκρί-
 νατο: Μὰ τὸν Θεόν, ὅπου μέλλει νὰ μὲ κο-

λάση δια τῶν χειρῶν σας τὴν ὥραν ταύτην, καὶ πολλῶ μᾶλλον εἰς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως ἀτελεύτητα, δὲν ψεύδομαι, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ὥραν, ὅπου ἔγινα γῆς καὶ φαρμακός, δὲν ἐλειτούργουν ἐγώ, ἀλλὰ, ὅταν εἰσέβαινα εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἐκατέβαινε θεῖος Ἄγγελος, καὶ με ἔδενεν εἰς τὸν κίονα ὀπισθάγκωνα, καὶ αὐτός ἐτέλει τὴν Λειτουργίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἤθελε τελειώσῃ ὅλην τὴν Ἀκολουθίαν, νὰ κοινωνήσῃ τὸν λαόν, τότε με ἔλυε, καὶ ἐξήρχουμουν. Ταῦτα ἀκούσας ὁλος ὁ ὄχλος, ἰδοῦσάντων τὸν Κύριον, λέγοντες· Μέγας ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν. Μεγάλη ἡ πίστις τῶν ὀρθοδόξων. Ταῦτα τοῦ λαοῦ βοήσαντος, ὁ παρὰ νόμος πρεσβύτερος καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ ἰδίου στόματος ἐπὶ πάντων, πυρὶ κατεκαύθη ὁ ἄθλιος.

Εἰς τὴν Φραγκίαν ἦτον ἄλλος Ἱερεὺς ἀνάξιος, καὶ ἱερευρῶν μίαν ἑορτήν, ὅπου ἦτον συναθροισμένοι πολὺς λαός, τὴν ὥραν ὅπου ἤθελε νὰ κοινωνήσῃ, ἔπεσε πῦρ οὐρανόθεν, καὶ κατέκαυσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀγκῶνας, ὅθεν ἔμεινεν ἐλειπὸν θεῖμα. Καὶ ἄλλα πολλὰ παραδείγματα εἶχα νὰ γράψω, διὰ νὰ φοβηθοῦσιν οἱ ἀναξίως ἱεουργοῦντες, ἀμὴ διὰ βραχύτητα τὰ ἀφήνω, καὶ γράψω μόνον ἄλλο ἕνα πολλὰ φοβερώτατον.

Εἰς τὴν Σαξωνίαν ἦτον τις νέος Οὐντος τὸ ὄνομα, ὃς τις εἶχε πόθον νὰ μάθῃ γράμματα, καὶ δὲν ἔδυνετο, ὅτι ἦτον εἰς τὸν νοῦν περίσσια βραδύς καὶ ποσῶς δὲν ἐκαταλαμβάνειεν. Ἀπελθὼν οὖν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰδέτο τοῦ Κυρίου, καὶ τῆς Ἀειπαρθένου Μητρὸς αὐτοῦ, νὰ μάθῃ. Οὕτως ἔκαμι πολλάκις εὐχόμενος, καὶ μίαν νύκτα εἶδεν εἰς τὸ ὄραμά του τὴν Παναγίαν, καὶ λέγει του· Ἰδοὺ δίδωσι τὸ χάρισμα τῆς σοφίας, ἀμὴ φυλάγου καὶ σὺ, νὰ μὴ γένῃς πρὸς τὴν εὐεργεσίαν ἀχάριστος, καὶ λάθῃς τιμωρίαν ψυχῆς καὶ σώματος. Ἐγερθεὶς ἀπὸ τὸν ὕπνον ὁ νεανίας, εὐρέθη τόσον σοφὸς διδάσκαλος, ὅπου ὄλοι ἐθαύμαζον εἰς τὰς διαλέξεις αὐτοῦ, καὶ προβλήματα, καὶ ἐγνωρίσαν, ὅτι δὲν ἦτον ἐξ ἀνθρώπων ἡ μαθήσις, ἀλλὰ οὐρανόθεν, καὶ εὐλαθεῖντο, καὶ ἐτιμῶσαν τον. Εἰς

ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ Μητροπολίτης, καὶ ἐψήφησαν αὐτὸν Ἀρχιερεῖα τῆς Πόλεως. Ὅς τις ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν ἀξίαν δὲν ἐπολιτευέτο ἐνάρετα, ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ ἀστοχῆσας τὴν μεγίστην δωρεάν, ὅπου ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ὁ ἀχάριστος, δὲν ἐφύλαγε τὴν τάξιν καὶ Κανόνα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἔκαμνε πάντα τῆς σαρκὸς τὰ θελήματα, καὶ τὸ χειρότερον ἐτόλμα ὁ ἀσυνείδητος καὶ ἐλειτούργα, καὶ ἐχειροτόνα, πόρνος ὢν καὶ ἀκάθαρτος. Ὅθεν ἡ θεία δίκη δὲν ὑπόφερε τοσαύτην ἀναισχυντίαν, ἀλλὰ τὸν ἐπαίδευσεν φοβερῶς διὰ ἐτέρων παραδείγματα, νὰ τρομάξουν οἱ ὅμοιοι τούτου, νὰ μὴ τολμήσουν νὰ ἐπιχειρισθῶν εἰς τὰ Ἅγια. Καὶ ἀκούσατε τὸ τέλος του.

Εἰς τὴν αὐτὴν Χώραν ἦτον τις Ἱερεὺς ἐνάρετος, Πέτρος ὀνόματι, ὃς τις ἔμεινε μίαν νύκτα εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Μαυρικίου, ὅπου ἦτον ἡ Μητρόπολις, καὶ ἀγρύπνια προσευχόμενος, διατὶ ἐμελέτα νὰ λειτουργήσῃ αὐριον. Ἰστάμενος οὖν εἰς τὴν προσευχὴν, ἦλθε βίαιος ἄνεμος τὸ μεσονύκτιον, καὶ ἐσβυσεν ὄλας τὰς καυδὴλας τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειτα ἦλθασιν τινὲς νέοι λελαμπρυσμένοι με πολλὴν φωτοχυσίαν, καὶ ἔβησαν ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἕνα θρόνον ὑπερλαμπρον περίσσια καὶ ἔνδοξον. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἔμφοδος γενόμενος, ἔσπεκεν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ Ναοῦ νὰ ἰδῇ τὸ ἀποθησόμενον. Τότε ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης, ἐνδεδυμένος στολὴν Πατριαρχικὴν, καὶ Βασιλικὸν διάδημα, καὶ καθήσας εἰς τὸν θρόνον, ἔνευσεν τοῖς Ἄγγελοις καὶ ἤπεραν τὸν ἄνωθεν Μητροπολίτην δεδεμένον χεῖρας καὶ πόδας, ὡπερ κατάδικον. Τότε ἐρχεται πλησίον εἰς τὸν Κριτὴν ὁ Ἅγιος τῆς Μουῆς, ἦγουν ὁ Μάρτυς Μαυρικός με τοὺς συναθροῦς αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσαντες, εἶπεν αὐτῶ· Διόμαί σου Κριτὰ δικαιοσύνη νὰ παιδεύσῃς αὐτὸν τὸν ἀσεβῆ καὶ παρὰ νόμον, ὃς τις οὐκ ἔστι ποιμὴν, ἀλλὰ λύκος ἄρπαγος καὶ ἔδαπάνησε τὴν ἰσοδίαν τοῦ οἴκου μου εἰς τὰ σαρκικά του θελήματα. Ταῦτα λέγων ὁ Ἅγιος, ἐζήτην καιρὸν ὁ κατάδικος νὰ μετανοήσῃ. Ὁ δὲ Κύριος ἀπεκρίνατο· Τώρα, ὅπου ἔφθασε τὸ τέλος σου, ζητεῖς καιρὸν διορθώσεως; τί ἔκαμνες πρότερον; Τότε ἡ

πανάμωμος Δέσποινα εἶπεν αὐτῷ: Δέομαί σου, δικαιοκρίτα Υἱέ μου, μὴν ἐλεήσης αὐτὸν τὸν ἀγνώμονα, ἀλλὰ παιδεύσον αὐτὸν κατ' ἀξίαν τῶν πράξεων. Ὁ Δεσπότης οὖν ἐκέλευσε τοῖς Ἀγγέλους νὰ κόψουσι τὴν κεφαλὴν του, καὶ οὕτως ἔλαβε πέρας ἡ ὀπτασία, καὶ ἔμεινε σκότος εἰς τὸν Ναὸν ὡς τὸ πρότερον. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἀπὸ τὸν φόβον ἔμεινε ἡμίξηρος, καὶ ἐκείετο. Ἀφ' οὗ ἐξημέρωσε, τὸν εὐρήκασιν ἀκόμη κατὰ γῆς καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐγερθῆ, μένον τοὺς εἶπε τὰ ὀραθέντα. Οἱ δὲ ἀπελθόντες εἰς τὴν στρωμνὴν τοῦ Ἀρχιερέως, τὸν ἦρασαν ἀποκεφαλισμένον κατὰ ἀλήθειαν, καὶ πάντες ἐπρόμαζαν. Βλέπετε, πανιερώτατοι Ἀρχιερεῖς; Τοιαύτη κρίσις καὶ φοβερωτέρα ἐκδέχεται τοὺς ἀναξίως ἱερουργῶντας, καὶ μακαρία ἡ ὥρα, νὰ ἦτον μόνον ὁ τοῦ σώματος θάνατος, καὶ ὀλίγη ζημία ἦτον, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ πρόσκαιρος παιδεύσις εἶναι ἀρραβὼν τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως. Καὶ μὴ νομίσητε, ὅτι διατι δὲν γίνονται τῶρα τοιαῦτα κρίσεις τοῦ Θεοῦ, καὶ κολάσεις τῆς σαρκός, νὰ φύγετε καὶ τὸν τῆς ψυχῆς ἀθάνατον θάνατον· ἔχι κατὰ ἀλήθειαν· ἀλλὰ μάλιστα νὰ παιδευθῆτε χειρότερα εἰς τὸ μέλλον Κριτήριον, διατι ἀκούετε, καὶ βλέπετε τοιαῦτα θανατώματα, καὶ δὲν τὰ πιστεύετε, ἀλλὰ ἀγαπάτε τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον, ἢ τοῦ Θεοῦ, καὶ φιλεῖτε τὸν χρυσὸν ὑπὲρ τὸν Χριστὸν, τὸν ὁπίου, ὡς ὁ Γουδας, προδίδετε δι' ἀργύρια. Ὀλίγη ἀμαρτία σᾶς φαίνεται αὐτὴ, νὰ χειροτονᾶτε τοὺς ἀναξίους διὰ τὰ χρήματα, ἢ διὰ φόβον τῶν ἀρχόντων, ἢ ἄλλην τινὰ παρομοίον πρόφασιν; Μεγαλῆτερον ἀνόμημα εἶναι ὑπὲρ ἔλα ἡ σιμωνία, καθὼς λέγουσι κοινῶς οἱ διδασκαλοὶ. Πῶς οὖν τολμάτε καὶ πουλεῖτε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Μὴ προφασίζεσθε, λέγοντες, ὅτι οἱ κρατοῦντες θείουσι ἀσπρα, καὶ εἰάν δὲν εὐγάλωμεν τὸ χρέος, πῶς νὰ πορευώμεν; Αὐτὴ ἡ πρόφασις, γίνωσκε, δὲν σὲ θείλει ὠφελήσει εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς ἐξετάσεως, ὅτι τινὰς δὲν σὲ ἐδυναστεύσει νὰ γένης Ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ ἐσὺ τὸ ἐγύρευσε διὰ τὴν κενοδοξίαν σου καὶ φιλαργυρίαν. Καὶ εἰάν δὲν ἦτον αὐτὴ ἡ συνερίσια εἰς τοὺς Πνευ-

ματικούς, ἐπήφιζαν ἕναν ἀναργύρω, ὁποῖον ἤθελε φωτίση ὁ Κύριος. Ἀμὴν διὰ νὰ λάβῃς ἐσὺ τὴν δόξαν, τὸ ἀνέβασες τόσα ἀργύρια, καὶ οὐαί σου ὅταν πέσης εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τὰ κρυπτά τῆς καρδίας γινώσκοντος, ὅτι φοβερὸν τὸ ἐμπσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Ἥθελα νὰ λέγω καὶ ἄλλα, ὅσα ἀρμόζουσιν εἰς τὴν ὑπέθεσιν ταύτην, ἀλλ' ἵνα μὴ κατασχύνω τοιαύτην Ἀξίαν ὑπερτάτην σιωπῶ, μάλιστα καὶ αὐτὸ τὸ ὀλίγον ὁποῦ εἶπα, ὁ Κύριος τὸ γινώσκει, ἦτον ἀπὸ τὸν πολὺν πόθον ὁποῦ ἔχω, νὰ ὠφελήσω τοὺς ἀδελφούς μου, ἔχι διὰ ἄλλο τέλος, καὶ πᾶς ἕνας ἄς ἐρευνηθῆ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ, νὰ διορθωθῆ τῶρα, ὁποῦ χρῆζουσιν τὰ δάκρυα, ἵνα μὴ ἐδύρεται τότε ἀνόνητα ὅπου οὐκ ἔστι μετάνοια. Ὅσοι λέγω γνωρίζετε εἰς τοῦ λόγου σας κανένα ἀμάρτημα, ὁποῦ νὰ κωλύσῃ τὴν ἱερουργίαν, κάμετε παραίτησιν, καὶ μὴ ἐντραπήτε ἀνθρώπους, οὔτε φοβιθῆτε πενίαν καὶ κάλλιόν νὰ καταφρονεθῆτε ἐδῶ, ὑστερούμενοι τῶν σωματικῶν ἀπολαύσεων ἐτούτου τοῦ ὀλίγου καιροῦ τῆς βραχυτάτης ζωῆς σας, παρὶς νὰ ἔχετε τόσας ὀδύνας, ὅσας θέλομεν γράψῃ ἐδῶ παρὲμπροσθεν. Ὅσοι δὲ πάλιν δὲν σᾶς ἐλέγχει τὸ συνειδὸς εἰς ἐγκλημα καθαιρέσεως, ἔχετε τὴν ἀξίαν, αὐτὴ φυλάγεσθε ἀρχαιοτέρα ἀπὸ τὴν σιμωνίαν, καὶ τὰ ἄσπρα ἐκεῖνα, ὁποῦ ἐλαμβάνετε εἰς τὰς Χειροτονίας, κάλλιόν νὰ τὰ ζητᾶτε (εἰάν εἴσῃ ἐνδεεῖς) ἐλεημοσύνην ἀπὸ τοῦ Χριστιανοῦς, οἱ τινες βλέποντες τὴν καλὴν σας γνώμην, θέλουσιν ἔχει εὐλάβειαν εἰς τοῦ λόγου σας, νὰ σᾶς βοηθοῦσι περισσότερον. Τὰ ἄλλα, ὅσα πρέπει νὰ κάμνετε, δὲν κάθομα: νὰ τὰ διηγοῦμαι, ὅτι καλὰ τὰ ἠξέυριτε μόνον ἐτούτο σᾶς ἐνθυμίζω, ὅτι ὅσοι εὐρίσκεσθε εἰς ἀξίαν καὶ βαθμὸν ὑψηλὸν, πρέπει νὰ ἦστε ἐναρετώτεροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, νὰ λάμπετε ὡς φωστῆρες, ὅπως βλέποντες τὰς ἀγαθοεργίας σας οἱ μικρότεροι, νὰ ὠφελούνται καὶ νὰ δοξάζουσιν τὸν Κύριον, καθὼς ἐκεῖνος σᾶς ἐπαραγγίλει, λέγων· «Ὅτω λαμφάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ καλά ὑμῶν ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς. Λέγει δὲ καὶ ὁ

Θεὸς Χρυσόστομος εἰς τὸν περὶ Ἱερωσύνης λόγον: « Οὐ δεῖ τὸν ἱερωμένον γελᾶν, ἢ ἀργολογεῖν, ἢ λαλεῖν τὸ σύνολον, εἰ μὴ πρὸς ὠφέλειαν ἐστὶ τῶν ἀκούοντων, ἵνα μὴ διὰ τῆς ἀργολογίας τὸ Πνεῦμα λυπηταὶ τὸ ἅγιον. Ἱερωσύνη τελεῖται ἐπὶ τῆς γῆς, τάξιν δὲ οὐρανίων ταγματῶν ἐπέχει. Οὐ γὰρ Ἄγγελος, οὐκ Ἀρχάγγελος, ἀλλ' αἰετὸς ὁ Παράκλητος ταύτην διατάξασθαι. Χρὴ μὲν οὖν τὸν Ἱερέα, ὡσπερ Ἄγγελον εἶναι καθαρὸν, ἐπὶ ἐν σαρκὶ τῆν τῶν Ἀσωμάτων διακονίαν μετέρχεται, Ὡ τοῦ Δαύματος! Βαβαὶ τῆς τοῦ Θεοῦ φιλανδρωπίας καὶ ταπεινότητος. Ὁ μετὰ τοῦ Πατρὸς ἄνω καθήμενος κατὰ τὴν ὄραν ἐκείνην ταῖς βροτείαις χερσὶ κατέχεται, καὶ δίδωσιν αὐτὸν τοῖς βουλομένοις ἀξίως περιπτύσσασθαι. Οἱ Ἱερεῖς τὴν γῆν εἰκοῦντες, ἐν Οὐρανοῖς διοικεῖν ἐπετραπήσαν, καὶ ἐξουσίαν ἔλαβον τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν, ἦν οὔτε Ἀγγέλοις, οὔτε Ἀρχαγγέλοις ἔδωκεν ὁ Θεός. Καὶ ἅπερ οἱ Ἱερεῖς ἐπὶ γῆς ἐργάζονται, διαβαίνει τοὺς Οὐρανοὺς, καὶ ὁ Θεός ταῦτα κυροῖ, καὶ τῆν τῶν δούλων αὐτοῦ γνώμην ὁ Δεσπότης βεβαιοῖ. Ὡ γὰρ φησιν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς. Ὡν δὲ κρατῆτε, κεκρατῆνται. Χρὴ ταῖνον τὸν Ἱερέα πάντοτε εἶναι ἐν εἰρήνῃ πολλῇ πρὸς πάντας, ἐν στεναγμοῖς ἀδialeίπτως, ἐν πραότητι καὶ μακροθυμίᾳ, ἐν ἀγάπῃ πολλῇ. Ἐλεήμονα πρὸς τοὺς δεομένους, καὶ μὴ ἀποστρέφειν τὸν αἰτοῦντα, μὴ δίδουαι ἐπὶ τόκῳ, ἢ βλασφημεῖν, ἢ ψεύδεσθαι τὸ σύνολον, ἢ ὑβρίζειν ποτὲ τινά, οὔτε τὸν καταλαλοῦντα ἀκούειν, ἀλλὰ ἀποστρέφειν, οὔτε μεθύσκεσθαι οἴνω, οὔδὲ ἀπατάσθαι χορτασίᾳ κοιλίας· μὴ καλλωπίζεσθαι ἐν ἱματισμοῖς καὶ ὑποδήμασιν, ἀλλὰ ταῖς ἀρεταῖς, οὔδὲ φθνεῖν ἐστὶν ἑτέρου τινός, ἢ μνησικακεῖν τὸν ὑβρίσαντα, ἀλλ' ἐξ ὅλης καρδίας ἀφιέναι αὐτῷ, καὶ συγχωρεῖν πρὸς ὠφέλειαν αὐτοῦ, καὶ τῶν ὁρώντων ».

« Ταῦτα πάντα ὀφείλει ὁ Ἱερεὺς προσέχειν καὶ φυλάττειν μετὰ ἀκρίβειας, ἵνα μετὰ παύσεως καὶ ἐν καθαρῷ συνειδίῃ καὶ ἑτέροισι διδάσκῃ. Ἐδὲ κατὰ ἀμύληαν, ἢ ῥαθυμίαν οὐ προσέχει τοῖς λεγομένοις,

καὶ οὐ φυλάττει ἀσφαλῶς ταῦτα πρὸς ὠφέλειαν τῶν ἀκούοντων καὶ ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων, συμφέρει αὐτῷ μῦθος ὀνεκὸς κρεμασθῆναι ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ῥιφθῆναι εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ πραιαιτήσασθαι τὴν τοιαύτην διακονίαν ». Ἔως ὅδε εἶναι λόγια τοῦ Χρυσόστομου, τὰ ὁποῖα ἐγράφη οὕτως ἑλληνικῶς, καθὼς ἦτον, διὰ περισσότηταν πιστώσιν, καὶ πᾶς ἕνας τὰ γρηκῶν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι πολλὰ διὰ οὔτε δυσληπτα. Ἐάν οὖν πρέπει νὰ εἶναι ὁ Ἱερεὺς τοσοῦτον ἐγάρτερος, πολλῶ μᾶλλον ὁ Ἀρχιερεὺς ὅσον εἶναι εἰς τὴν ἀξίαν ὑψηλότερος. Γνωρίζατε οὖν, ἀγιώτατοι Μύσται τῆς Παναγίας καὶ ὑπερουσίου Τριάδος, τὴν μεγίστην ἀξίαν ὅπου ἔλαβετε, καὶ καθὼς ἐτιμηθῆτε ὑπὲρ τοὺς ἀσωμάτων Ἀγγέλους, καὶ ἔχετε τοσαύτην ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς γῆς, οὕτως ἄς εἶναι ὁ βίος ὑμῶν καὶ ἡ πλεῖστα Ἰσαγγέλος, καὶ μὴ κάμνετε τινὰς ἀταξίας, ὅπου καὶ οἱ κοσμικοὶ ἐκρίπονται νὰ σᾶς βλέπουσι. Πρέπει εἶναι εἰ Ἱερεῖς, νὰ τραγηδοῦν, νὰ χορεύουσι, νὰ παίζουσι τὰ χαρτῖα, ἀπαλεία, καὶ ἄλλα τοιαῦτα παίγνια ἀτακτα; Ὡ τῆς ἀνοίας, καὶ ἀφροσύνης σας! Διατί καταφρονᾶτε, ταλαίπωροι, τὴν ὑπεράγγελον Ἀξίαν, ὅπου ἔλαβετε; Τί νὰ κάμουν οἱ κοσμικοὶ, ὅταν βλέπουσιν ὑμᾶς τοιαῦτα ποιεῦντας; Τί διαφορὰ εἶναι ἀπὸ ἐκείνους ἕως ἐσᾶς; Κλαύσκετε, ἀδελφοί, τώρα ὅπου ἔχετε καιρὸν πολυτίμητον, καὶ μὴ τὸν δαπανᾶτε κενὰ καὶ μάταια. Ἐπιμελεῖσθε τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν, καὶ ὄχι τὴν σωματικὴν ἡδυπάθειαν. Ἀπέχετε ἀπὸ ὅλα τὰ ἄνωθεν, ὅπου λέγει ὁ Θεὸς Χρυσόστομος, καὶ ἐξίχωσ ἀπὸ τὴν κραιπάλην καὶ μέθην καθὲρ καιρὸν, ἀμὴ περισσότερον ἀφ' ἐσπέρας, ὅταν θέλης νὰ λειτουργήσης, ὡ Ἱερεῦ. Τάχα ὀλίγη ἀμαρτία σοῦ φαίνεται, νὰ φάγησ καλά ἀφ' ἐσπέρας, νὰ μεθύσης, καὶ ἄβριον νὰ ἱεουργήσης, καὶ πάλιν νὰ κάμησ τὸ ὅμοιον; Κρίνετο μοναχὸς σου, ὅτι εἰάν ἀναφέρω ὅλας τὰς μαρτυρίας τῶν διδασκάλων, ὅπου λέγουσιν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, μακραίνω πολλά, καὶ γίνεται ἡ βίβλος ὑπερμετρος· μόνον αὐτὴν τὴν μίαν σοῦ ἐνθυμίζω τοῦ μακαρίου Παύλου, καὶ αὐτὸ ἄς ἀνα-

πληρώση διὰ τὰς ἄλλας, ἐπεὶ αὐτὸς εἶναι τῶν λοιπῶν διδασκάλων, ὁ Κορυφαῖος καὶ πρωτίστος. Λέγει οὖν πρὸς Κορινθίους Κεφάλαιον ε'. Μὴ πλαναῶσθε· οὔτε γὰρ πόρνοι, οὔτε μαλακοί, οὔτε μέθυσοι, Βασιλευσαν Θεοῦ κληρονομήσαυσι. Τάχα ἡμπορεῖς νὰ εἰπῆς πῶς τὸ λέγει ψεύματα; Ὁχι. Διατι ἦτον πεφωτισμένες ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος, τὸ ὅποιον ἐλάλει διὰ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄλλοι παρ' αὐτοῦ ἐσοφίσθησαν. Ἴδου λοιπὸν, ὅτι φρονεῖ ἴσα τὴν μέθην μετὰ τὴν πορνείαν. Ἀμὴ πῶς δὲν φοβᾶσαι νὰ ἐγκρατευθῆς, ἢ καὶ νὰ ἀπέχῃς τῆς Ἱερουργίας ταλαίπωρε; Καλὰ σοῦ φαίνεται, σὺ ὁ Ἱερεὺς, ὁ ἱσαγγελος τῆ ἀξία, νὰ γίνεσαι ὁμοῖος τῶν χοίρων; νὰ πίπῃς εἰς τοὺς κοπρολάκκους ἀπὸ τὴν μέθην; Φυλάγεσθε διὰ τὸν Κύριον ἀπὸ τὴν ἀπρέπειαν αὐτὴν, ἢ μᾶλλον εἰπέιν

ἄσωτίαν. Μὴ καταφρονᾶσθε μοναχοί σας, ὅτι τότε δὲν σὰς τιμῶσιν οἱ κοσμικοί, ὅταν ἀφ' ἑαυτοῦ σας ἀτιμάξτετε τὴν ἀξίαν σας. Οὐ μόνον δὲ τὸν οἶνον πρέπει νὰ φεύγητε, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην πρᾶξιν, ὅπου νὰ δίδῃ σκάνδαλον τῶς δρώσιν, ὅτι ὅταν εἰ κοσμικοὶ βλέπουσιν τοὺς Ἱερεῖς καὶ κάμνουσιν ἀταξίας, καὶ καίζουσιν, πράττουσιν καὶ αὐτοὶ τὰ ὅμοια, καὶ εἶναι αἰτία οἱ Ἱερεῖς διὰ τὸ κακὸν τοὺς παράδειγμα, καὶ ὑποστήσονται διττῶς τὴν κόλασιν. Ἐνα μὲν, πῶς ἡμαρτον, καὶ ἄλλο, πῶς ἦσαν αἰτία σκανδαλοῦ εἰς τὸν πλησίον τους. Πάυσασθε σὺν, ἀδελφοί, καὶ πατέρες μου, τῶν τοιούτων. Ἐπιμελεῖσθε τὴν ἀρετὴν. Φυλάξετε τὰς ὑποσχέσεις καὶ χρῆσιν πρὸς Κύριον. Φροντίσατε διὰ τὴν ψυχὴν σας, καὶ ποτήσατε ἱκαντὴν μετάνοιαν ὡς πρόσκαιρα, ἵνα μὴ θρηνητῆ εἰς τὸν μέλλοντα κόσμον αἰῶνια.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Δ'.

Περὶ τῶν ἀναξίως κοινωνησάντων, καὶ παιδευθέντων παρὰ Θεοῦ ἐν τῷδε τῷ βίῳ, πρὸς ἡμετέραν νουθεσίαν τε καὶ ὑπόδειγμα.

Φαίνεται εἰς τὴν Βίβλον τῶν Ῥωμαίων Ἀρχιερίων, ὅτι ἐκοινωνήσαν τινὲς ἀνίσχυνοι τὴν ἀγίαν Λαμπρὰν, ἐπειτα ἐδόθησαν εἰς τὴν κραιπάλην καὶ μέθην καὶ ἄλλας ἀσωτίας, χωρὶς τινὰ εὐλάβειαν πρὸς τὰ θεῖα ἐκεῖνα καὶ Ἱερά Μυστήρια, ὅπου ἔλαβον οἱ ἀνάξιοι. Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν ἐθυμώθη κατὰ πολλὰ ὁ ὑπ' αὐτῶν ὑβριζόμενος Θεός, καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν πρέπουσαν παιδευσιν, καὶ ἔτρεχε τόσον αἷμα ἀπὸ τὰ ριπυκωμένα αὐτῶν καὶ βέδηλα στόματα, ὅπου τοὺς ἐπνιγε, καὶ τελείως τοὺς ἐθανάτωσε, διατι ἐσέθειαιεν ἔσω εἰς τὰ ἐντόσθια τους, καὶ ἐστενοχωρᾶτο ἡ καρδία ἀπὸ τὴν πληθμονὴν τοῦ αἵματος, καὶ εὐγενεν ἡ μισαρά τους ψυχὴ καὶ πανάσωτος. Οὐ μόνον δὲ ταύτην τὴν τιμωρίαν τοὺς ἔδωκεν ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ τόσην ῥαγδαίαν βροχὴν καὶ ὑπέριμετρον ἔστειλεν, ὅπου ἠράνισε τελείως ὅλα τὰ γεννήματα, σιτάρι, κριθάρι, καὶ ἄλλα ὅμοια. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ

δράκοντες εὐγῆκαν ἀπὸ διαφόρους τόπους, καὶ ἔφαγαν τὰ ἄθλια σώματά τους, καὶ ἐθανάτωσαν ἄλλους πολλοὺς ἀνθρώπους τῆς πόλεως. Ὅθεν συναθροισθέντες οἱ Ἱερεῖς, ἔκαμναν λιτανείαν κοινῶς πρὸς τὸν Κύριον, νὰ τοὺς φανερώσῃ τὴν αἰτίαν ταύτης τῆς θλίψεως. Προσευχόμενος οὖν περὶ τούτου ἕνας ἐνάρετος ἀνθρώπος, φαίνεται: Ἄγγελος Κυρίου, καὶ λέγει του Ὅς τις ἠθέλε καταφρονῆσθαι τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλείως, νὰ τὸν ρίψῃ εἰς σκοτεινὴν φυλακὴν, καὶ εἰς βορβορον ἀκάθαρτον, πῶς τιμωρία τοῦ ἔπρεπεν; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, λέγων Ὁ τοιοῦτος ἦτον ἄξιός νὰ τὸν ξισχίσουν εἰς μέρη χίλια. Ὁ δὲ Ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴ ὅς τις καταφρονῆσθαι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Ἐκκυράνιον Βασιλεία, νὰ τὸν δεχθῆ εἰς τὸ ἀκάθαρτον στόμα του, χωρὶς νὰ εἶναι ἐτοιμασμένος διὰ τῆς μετανοίας καὶ Ἐξομολογήσεως, καὶ ὑστερον πάλιν, ἀφ' οὗ τὸν λάβῃ, νὰ πῶσθαι

εἰς τὸν μολυσμὸν τῆς σαρκὸς, ποῖα παιδεύσεις τοῦ πρέπει; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, νὰ τὸν καύσουσι ζωτανόν, καὶ νὰ τὸν ἀναθεματίξουν ὡς ἀίρετικὸν ἀσεβέστατον. Λέγει τοῦ ὁ Ἄγγελος· Τσαύτην ἀνεμίαν ἐπράξασι οἱ ἀσεβεῖς αὐτοὶ ἀναίσχυντοι, οἵτινες ἐκοινωνήσαν τὴν ἀγίαν Λαμπρὰν ἀναξίως, ἔπειτα πάλιν ἐχόρευσαν, ἐμέθυσαν, καὶ ἐπόρνευσαν, δι' αὐτὸ ἐθυμώθη ὁ Παντοδύναμος, καὶ σᾶς ἔστειλε ταύτην τὴν παιδεύειν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἐνάρετος ἐκείνος ἀνὴρ, εἶπε τοῖς ἄλλοις τὴν ὄρασιν, καὶ ἐτέλεσαν πάντες οἱ Ἱερεῖς τὴν θείαν Μυσταγωγίαν, καὶ ὕμνησαν τὸν Θεὸν, καὶ οὕτως ἔπαυσεν ἡ καταγιγίς, καὶ οἱ δράκοντες ἠφανίσθησαν.

Ἄλλοις τὶς ἀπῆλθε νὰ κοινωνήσῃ, ἀνάξιος ὢν, ἤγουν, ἐπόρνευσεν ὁ ἀσύνετος, ἔπειτα δὲν ἐγκρατεύθη, ἀλλὰ ἐπῆγε διὰ ἀνθρωπαρέσκειαν, καὶ ἐμετάλαβε μὲ τὸς ἄλλους Χριστιανούς. Ἄλλ' εὐθὺς ὡς ἐδέχθη τὸν Μαργαρίτην εἰς τὸ παμμίαιρον στόμα του, ἐκλείσθη ὁ λαιμὸς του, καὶ τὸ μὲν ἄγιον Σῶμα τοῦ Δεσπότη ἐξελθὼν, ἐπέταξεν εἰς τὸ Ἱερὸν Ποτήριον, ὃ δὲ ἀσεθὴς ἐκεῖνος ἔπρηνε εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐξέψυξεν.

Ἰνὴ τὶς ἦτον εἰς μὲν τὸ φαινόμενον εὐλαθῆς, ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς σχολάζουσα, ἀμὴ ἔσθην πολλὰ ὑπερήφανος, νομίζουσα ὅτι ἦτον καλὴ καὶ ἀγία. Ἦτον δὲ καὶ περίσση μνησικακος, τόσσον, ὅπου ὅταν ἤθελε σκανδαλισθῆ μὲ ἄλλην τινα, δὲν τῆς ἐσυγχώρα, οὔτε ποσῶς ἐδύνητο νὰ τὴν εἰδῆ πλέον, ἀλλὰ ἔμμενεν ἀδιάλακτος. Εἰς τέλος ἠσθένησε καὶ προσκαλέσασα τὸν Πνευματικὸν, ἐξωμολογήθη, ἀμὴ ὄχι πληρέστατα καὶ τελείως, ὡς ἔτρεπεν, ἀλλὰ ἀνωφελῶς τε καὶ ἄγνωστα μὲ βερυπωμένην συνειδήσειν, καθὼς τὸ κάμνουσιν πολλακίς ἡ μωραῖς γυναῖκες ἀνεπιμέλητα, ὅπου ἀφήνουσι τὰ μεγάλα ἐγκλήματα, καὶ λέγουσι τὰ μικρότερα, καὶ ἄχρηστα, ἀμὴ τὰ τρανὰ κρύπτουσι διὰ τὴν ἀγνωσίαν, ἢ πονηρίαν αὐτῶν, διὰ νὰ μὴν αἰσχυνοῦσι, διὸ καὶ ἀθλίως κολάζονται· καθὼς ἕνας δαιμονιζόμενος ὠμολόγησεν, ὅταν ἐξώρριζε τὸ Πνευματικὸν τὸ δαιμόνιον, νὰ εὐγῆ ἀπὸ

τὸν πάσχοντα, καὶ ἐρώτησέ τον νὰ τοῦ εἴπῃ, τίνες ἐκολάζοντο εἰς τὸν ἀριθμὸν περισσότεροι, οἱ ἄνδρες, ἢ αἱ γυναῖκες; καὶ ὁ Δαίμων εἶπεν, ὅτι αἱ γυναῖκες. Ὁ δὲ Πνευματικὸς ἀπεκρίνατο, λέγων· Δὲν σοῦ πιστεύω, ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν κάμνουσι τινὰ πραγματείαν, ἢ συναλλάγματα, οὔτε πουλοῦσιν, ἢ ἀγοράζουσι, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὅπου οἱ ἄνδρες μετέρχονται, ἀπατῶντες ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ ἀδικεῦντες. Λέγει τοῦ ὁ Δαίμων· διὰ τέσσαρα ἀμαρτήματα, ὅπου κάμνουσι αἱ γυναῖκες, κολάζονται περισσότερο. Πρῶτον, διατίστολιζονται, καὶ εὐμορρίζου τὴν σάρκα τους μὲ χρώματα, νὰ δείχνουσιν ὠραιότεραι ἀπὸ τὴν φυσικὴν εὐπρέπειαν, ὅπου ὁ Πλάστης τοὺς ἔδωκε· β'. διὰ τὰς μαντείας αὐτῶν καὶ παρατηρήματα, ὅπου γοητεύουσι, χύνουσι κάρβουνα, βάνουσι κληθόνας καὶ κληρούς, νὰ ἰδοῦσι τὸ ῥιζικόν τους, δὲν δαυεῖουσι τὰς ἀρχιμηνίας, οὔτε στίαν διδουσι μερικὰς ἡμέρας, πιστεύουσι ὄρνέων φωνάς, καὶ ἄλλας ὁμοίας μαντείας ποιῶσι· τρίτον, διὰ τὴν σούραν καὶ καταλαλιάν, ὅπου λέγουσιν, οὐ μόνον εἰς τὸν οἶκον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὲν προσέχουσι τοῖς λεγομένοις· τέταρτον δὲ, καὶ χειρότερον πάντων, διατί δὲν ἐξωμολογοῦνται καλῶς, νὰ τὰ εἰποῦσιν εἰς τὸν Πνευματικόν, ἀλλὰ λέγουσι ὀλίγα τινὰ διὰ τὸν τύπον μόνον πῶς ἐξωμολογήθησαν, καὶ οὕτω κοινωνοῦσαι ἀναξίως κολάζονται, ἤγουν αἱ ἄφρονες γυναῖκες. Οὕτως ἦτον καὶ ἡ ἄνωθεν, ἀλλὰ ἰδέτε καὶ τὸ τέλος τῆς, νὰ διερῶθῃτε, ἵνα μὴν ὑπάγητε ὡς ἐκεῖνη εἰς τὴν ἀπώλειαν. Ἀφ' οὗ τὴν ἐξωμολόγησεν ὁ Ἱερεὺς, ἤφερε τὰ Ἅγια νὰ τὴν κοινωνήσῃ, καὶ αὐτὴ ἔστρεφεν εἰς τὸν τοῖχον τὸ πρόσωπον, καὶ δὲν ἐδύνητο καὶ νὰ ἰδῆ τὸν Μαργαρίτην, ἀλλὰ μάλιστα κατὰ θείαν συγχώρησιν, διὰ νὰ γνωρίσουσιν οἱ παριστώτες τὴν δικαίαν αὐτῆς κατάκρισιν, καὶ αἰώνιον κόλασιν, ἐδόθη ταῦτα μεγαλοφύως· καθὼς ἐγὼ διὰ τὴν ὑπερηφανίαν μου δὲν ἐσυγχώρου τοὺς πταίοντάς με, οὔτε διαλλαγὴν ἔκαμνα μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ ἔστρεφα τὸν νῶτον αὐτοῖς, οὕτω καὶ τώρα ἀποστρέφει ὁ Κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ

ἐπ' ἐμοῦ καὶ δὲν θέλει νὰ τὸν δεχθῆ ἢ ἰναξία ψυχὴ μου, οὔτε ποτὶ μου θέλω ὄν ἰδαί εἰς τὴν Βασιλείαν του, ἀλλὰ νὰ αἰώμαί εἰς τὴν αἰώνιου κόλασιν. Ταῦτα ἰπούσα, ἀθλίως ἐξέφυξεν. Ἐπίσκοπός τις νάρετος καὶ γραμματισμένος ἔκαμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διδασκὴν τὴν πρώτην τεκέρτην τῆς ἀγίας Τεσσαρακοστῆς περὶ Νηστείας, παρακινῶν τὸν λαὸν εἰς αὐτὴν τὴν ῥηγγελικὴν ἀρετὴν νὰ νηστεύουσιν ἅπαντες, ἔλουσοι καὶ πένητες ἴσια, καθὼς οἱ ἅγιοι Πατέρες ἐνομοθέτησαν. Οἱ γοῦν εὐλαβεῖς Χριστιανοὶ ἐφύλαξαν τὴν νηστείαν ἀκριβῶς, ὡς ἔπρεπε. Τινὲς δὲ ἀναίσχυντοι γατριμαργοὶ, ὧν ὁ Θεὸς ἠκειλία, ἐκατάλησαν τὸν Ἀρχιερεῖα πῶς δὲν ἤξευρε τί ἐλάλησεν, ἀμὴ ὁ Θεὸς δὲν ἐξετάζει ποτὶ τὴν ψυχὴν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ ἴποια ἀνήγγειλαν τινὲς εἰς τὸν Ἐπίσκοπον. Ὁ δὲ ἐκαρτέρει νὰ τοὺς ἐλέγξῃ μὲ τρόπον καὶ εἰς καιρὸν ἐπιτήδειον. Λοιπὸν τὴν ἀγίαν Ἑβδομάδα, ὅταν ἦτον ἅπας ὁ λαὸς μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἔκαμε πάλιν διδασκὴν κατὰ τῶν γαστριμαργῶν, ἀποδείχνοντας, ὅτι ὅσοι δὲν ἐφύλαξαν ἀκριβῶς τὴν ὀρισμένην νηστείαν, ἦτον ὁμοιοὶ τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐας. Καθὼς οὖν αὐτοὶ ἐξωρίσθησαν ἀπὸ τὸν Παράδεισον διὰ τὴν παρακοὴν αὐτῶν, οὕτω προστάξω καὶ ἐγὼ (εἶπεν ὁ ἀγιώτατος Ἐπίσκοπος) νὰ εἶναι ὑστερημένοι τῆς Δείας καὶ Ἱερᾶς Κοινωνίας τοῦ Δεσποτικοῦ Σώματος, ὅσοι δὲν ἐφύλαξαν τὴν διατεταγμένην νηστείαν, καὶ νὰ μὴ ἐπιλάθουσιν ἕως τὴν ἀγίαν Πεντηκοστὴν. Οὕτως εἰπὼν, ἐκέλευσε τοῖς ἱερεῦσιν, νὰ ἀποτολήσῃ τινὰς νὰ κοινωνήσῃ κανέναν ἐκ τῶν ἄνωθεν· καὶ οὕτως ἐποίησαν. Ἦς δὲ ἀπ' ἐκείνους ἀυθαδῆς καὶ ὑπερήφανος, καταφρονήσας τὸν νόμιμον ὄρον τοῦ Ἐπισκόπου, ἐνεδύθη γυναικίαν στο-

λήν ὁ ἀσύνητος, καὶ ἠνώθη μὲ τὰς γυναῖκας, διὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίσουν, νὰ κοινωνήσῃ. Ὅθεν εὐθύς ὁποῦ ἐδέχθη ὁ πύτολμος τὸ ἅγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου εἰς τὸ ἀκάθαρτον στόμα του, αὐτὸς ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, καὶ σωτηριωδέστατος, ὁ τοῖς πιστοῖς παρέχων ὑγίαν καὶ πᾶσαν παράκλησιν, ἐγένη εἰς αὐτὸν τὸν ταλαίπωρον αἰτία παντὸς πόνου καὶ σφοδρότης ὀδύνης, καὶ ἀνεκδιηγήτου κολάσεως. Ἐπεσε γοῦν εἰς τὴν γῆν ὁ ἄθλιος μὲ φωναῖς μεγάλαις, ὁποῦ τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἐδιαμέριζαν βιαίως τὰ μέλη του· εὐγενεὶ ἀπὸ τὸ στόμα του αἷμα ἄμετρον, τόσον ὁποῦ πᾶς ἕνας ἐνόμισεν, ὅτι τὸ ξίφος τῆς δικαιοσύνης ἐχώρισε τὰ ἐντόσθια του. Ἡρώτησαν δὲ αὐτὸν τὴν αἰτίαν τοιαύτης αἰφνιδίου κολάσεως, ἀμὴ δὲν ἐδύνητο νὰ συντύχη προῶς, μόνον ἐγδύθη τὰ γυναίκεα ῥούχα, καὶ τὸν ἐγνωρίσαν ἅπαντες, καὶ ἐθαύμασαν. Ὁ δὲ ἔκλαιεν ἐλεινῶς ζητῶντας μὲ σχήματα τὴν τῶν πεπραγμένων συγχώρησιν. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ σπλαγγνισθεὶς ἐπ' αὐτὸν, τοῦ ἀνέγνωσεν Ευχὴν συγχωρήσεως, καὶ τότε ἐδυνήθη καὶ ἐλάλησεν, ὁμολογῆσας τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ μὲ πόνου καρδίας, καὶ ῥοτὴν δακρῶν θαυμασίον. Κανονίσας οὖν αὐτὸν ὁ Ἀρχιερεὺς, τὸν εθεράπευσε τῆς ὀδύνης. Ὁ δὲ εὐχαριστήσας τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, ἐδιώρθωσε τὴν πολιτείαν αὐτοῦ ἐμμελῶς, καὶ ἐτελείωσε τὸν βίον ἐνάρετα. Ἀρκοῦσιν τοσοῦτα περὶ τῶν ἀναξίως κοινωνησάντων, καὶ ἄς εἰπῶμεν ἕτερα δὺν διὰ ταῦς ἐναρέτους, ὅπῃ ἐκοινωνήσαν εὐλαβῶς καθὼς πρέπει, διὰ νὰ γνωρίσετε πόσον ἀγαπᾷ ὁ Κύριος ἐκείνους, ὁποῦ πιστῶς καὶ συχνὰ κοινωνοῦσι τὴν Ἀγίαν αὐτοῦ καὶ πανάμωμον Σάρκα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Ε'.

Περὶ τῶν ἐναρέτων γυναικῶν τῶν ἀξίως κοινωνησάντων.

Ἦτον τίς γυνὴ ἐνάρετος πολλὰ καὶ ἀγιωτάτα, ἥτις ἐκοινῶνα πᾶσαν Κυριακὴν μὲ

πολλὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγαλλίασιν πνεύματος. Καὶ (τὸ θαυμασιώτερον καὶ ἐκ-

πλήξεως ἄξιον) ἀπὸ τῆν χάριν τῆς ἀγίας αὐτῆς Μεταλήψεως ἐφυλάγето ὑγιῆς ὄλην τὴν Ἑβδομάδα, χωρὶς ποσῶς νὰ δοκιμάσῃ τροφὴν ἐπίγειον, εἰ μὴ μόνον τὴν ἀγίαν Ἀναφοράν. Ὁ δὲ Ἐνορίτης αὐτῆς ἀνέφερε ταύτην τὴν θαυματουργίαν τῷ Ἐπισκόπῳ, ὃς τις τοῦ εἶπε νὰ τῆς δώσῃ νὰ φάγῃ ἄρτον ἀπλοῦν, νὰ μὴν εἶναι ἡγιασμένος, διὰ νὰ ἰδοῦσιν ἰάν ἀπὸ Θεῖαν χάριν καὶ δύναμιν τῆς ἤρχετο τοιαύτη βοήθεια, ἡ ἐκ φαντασίας καὶ πλάνης τοῦ δαίμονος. Ἡ γούν γυνὴ ἔφαγε τὸν ἄρτον, νομίζουσα ὅτι ἦτον Σῶμα Κυριακόν, ὡς ταῖς ἄλλαις φοραῖς, καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς, ἐπίνασε τόσον, ὅπου δὲν ἰδύνητο νὰ ὑποφέρῃ· ὅθεν ἔδραμιν εἰς τὸν Πνευματικὸν κλαίουσα, καὶ εἰπέ του, ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς τὴν ὑστέρησεν ὁ Θεὸς τῆς προτέρας χάριτος, καὶ δὲν ἰδύνητο πλέον νὰ κάμῃ μίαν ὥραν νῆστις. Ταῦτα μαθὼν ὁ Ἐπίσκοπος, τὴν ἐκοινώνησε τὸν ἅγιον Ἄρτον, καὶ εὐθὺς ἡ πείνα ἠφανίσθη, καὶ πᾶσα ἀνάγκη καὶ χρεῖα τοῦ σώματος. Ὁ δὲν ἐγνώσθη σαφέστατα, ὅτι ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ ἱεροῦ Ἄρτου ἐφυλάγето ὄλην τὴν ἰδομάδα ἄσιτος, καὶ πλέον δὲν τὴν ἐμπόδισεν ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπὸ τὴν Θεῖαν Μεταλήψιν.

Ἄλλη τις κόρη εὐλαθῆς καὶ ἐνάρετος, εἶχε συνήθειαν νὰ κοινωνᾷ πάσας τὰς Ἑορτάς τοῦ Ἐνιαυτοῦ, καὶ μίαν ἡμέραν δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν μεταλάβῃ ὁ Ἐνορίτης, λέγων αὐτῇ: Δὲν εἶναι πρέπειον αἱ γυναῖκες νὰ κοινωνοῦσι τοσοῦτον συγγάκις· λοιπὸν ἔχε ὑπομονὴν ἕως τὴν δ'. Ἑορτήν. Ἡ δὲ εὐλαθῆς κόρη ἔλαβε πόνον πολὺν καὶ θλίψιν εἰς τὴν καρδίαν ἀνείκαστον. Ἐμεινεν οὐκ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τὴν ἱεράν Λειτουργίαν, ἀφ' οὗ ἀνεχώρησαν ἅπαντες, καὶ προσήχητο μὲ πολλὴν εὐλάβειαν κλαίουσα, ὅτι ὑστέρηθη τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοσαύτης δωρεᾶς τε καὶ χάριτος. Οὕτω προσευχομένη, βλέπει ἕναν ἐνδεδυμένον στολὴν Πατριαρχικὴν, ὃς τις εἶχε κύκλω αὐτοῦ πολλοὺς ἱερεῖς τε καὶ Διακόνους μὲ στολὰς ὡραίας κατὰ πολλά. Ὁ γούν Ἀρχιερεὺς ἰδὼν τὴν κόρην θαυμάροσσαν, τὴν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς θλίψεως, καὶ εἰ-

πεν αὐτῷ τὴν ὑπόθεσιν. Ὁ δὲ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, ἀνοίξε τὸ ἱερόν Ἄρτοφόριον, ὅπου ἦσαν τρεῖς ἅγιοι Ἄρτοι, καὶ λαβὼν τὸν ἕνα, τὴν ἐκοινώνησε, λέγωντας· Λάβε τὴν Σάρκα μου εἰς ἀρραβῶνα τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ταῦτα εἰπὼν, ἀνῆλθεν εἰς ὑρανούς μετὰ πασῶν τῶν φαινομένων Δυνάμεων. Αὐτὴ δὲ ἔμεινεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετ' εὐφροσύνης πολλῆς καὶ ἀγαλλιάσεως. Καὶ ἔλθων ὁ ἱερεὺς, ἀνήγγειλεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ ἀνοίξας τὸ ἱερόν Ἄρτοφόριον, καὶ ἰδὼν ὅτι δὲν ἦσαν παρὲξ μόνον οἱ δύο ἅγιοι Ἄρτοι, ἐπίστευσε τὸ θαυμασίον, καὶ πλέον δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εὐλαθῆ κόρην τῆς ἱερᾶς μεταλήψεως, ἀλλὰ τὴν ἐκοινῶνα σάκις ἤθιλεν. Ἐβουλόμην νὰ γράψω καὶ ἄλλα, ἀγαπητοί, ἀμὴ διατί ἔχω νὰ συντύχω πολλὰ περὶ τῶν τεσσάρων ἐσχάτων, ὅπου εἶναι περίσσα ἀναγκαῖα, δὲν κάθομαι νὰ πολυλογῶ περὶ τούτου, μόνον νὰ γράψω μερικὰ θαύματα ἀπὸ τὰ ἄπειρα, ὅπου ἐτέλεσεν ἐτούτο τὸ Θεῖον Μυστήριον, διὰ νὰ πιστωθοῦσιν οἱ ἐναντίοι τῆς ἀληθείας, οἱ ψευδεῖς κατήγοροι, καὶ πικροὶ συκοφάνται, οἵτινες διαβάλλουσι, λέγοντες· Πῶς βολεῖ νὰ εἶναι ὁ Θεὸς ὄλος εἰς ἐκεῖνο τὸ μικρότατον μέρος τοῦ Ἄρτου; καὶ πῶς τὸν λαμβάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἴσια, ἢ πολὺ λάθῃ πᾶς ἕνας, ἢ ὀλιγώτερον, καὶ διαμερίζεται ἀμερίστως, καὶ εἶναι ὄλος εἰς κάθε μικρότατον μέρος, καὶ δὲν ὀλιγοστεύει ποσῶς, καὶ πῶς δὲν μολύνεται ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα; Εἰς τὰ ὅποια ἀποκριόμεσθην οἱ Ὀρθόδοξοι, προβάλλοντες πρῶτον τὴν Θεῖαν αὐτοῦ καὶ παντοδύναμον δύναμιν, ἥτις καδῶς τὸ πρῶτον ἐποίησεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος τὸν κόσμον ἅπαντα, μὲ λόγον μόνον ἀπλοῦν, καὶ ἐδημιούργησε τοιαῦτα θαύματα κτίσματα, ὁρατὰ τε καὶ ἀόρατα, οὕτω καὶ τώρα μετασκευάζει, καὶ μεταπλάττει ὅσα ἂν βούλῃται. Δεύτερον δὲ ἀποδειχόμεν, ὅτι καὶ εἰς μερικὰ τῆς φύσεως πράγματα βλέπομεν, καὶ τελεῖται τὸ ὅμοιον. Ὁ ἄρτος, ὅπου τρώγμεν καδ' ἐκάστην, μετατατρίπεται καὶ γίνεται σὰρξ, καὶ οἶνος αἷμα. Οὕτω παλιν ὁ ἀπλοῦς ἄρτος διὰ τῆς χάριτος τοῦ παναγίου καὶ τεταρχικοῦ Πνεύματος γίνεται Αἷμα καὶ

Σάρκα Χριστοῦ. Ἡ ράβδος τοῦ Μωϋσείως ἰγίνετο ὄφεις, καὶ πάλιν ράβδος. Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀὐτ., στήλη ἁλός. Ἦτον μία πηγὴ εἰς τὴν Ἰταλίαν (καθὼς γράφει ὁ μέγας Ἀγγουστίνος εἰς τὴν περὶ τῆς Θείας Πόλεως βιβλίον) καὶ ὅς τις ἔβαυεν ἕνα ξύλον εἰς τὸ ὕδωρ αὐτῆς τῆς πηγῆς, ἰγίνετο λίθος τὸ ξύλον, καὶ ἄλλα ὅμοια πράγματα εὐρήσεις. Περὶ δὲ τῆς ποσότητος, ἤγουν, πῶς καὶ ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος λαμβάνει τὸν Θεὸν οὐδὼν καὶ ἀνελλιπῆ, φαίνεται εἰς τὴν Ἐξοδον, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἐτρέφοντο μὲ τὸ ἱερόν Μάννα, ἕως οὗ τοὺς ἤρχετο οὐρανόθεν, καὶ ὁ ἕνας ἐμάζωνε περισσώτερον ἀπὸ τὸν ἄλλον, πλὴν εἰς ὄλους εὐρίσκετο ἴσια τὸ μέτρον εἰς τὴν ποσότητα, τὸ ὁποῖον Μάννα ἦτον τύπος τούτου τοῦ Ἄρτου καὶ προεικόνισμα. Ἐτι δὲ καὶ τὴν σήμερον εἰς τὰ τῆς φύσεως πράγματα γίνεται τούτου παρόμοιον, ἤγουν, ἀπὸ μίαν ἀναμμένην λαμπαδα ἄπτεες τόσας χιλιάδας κηρία, καὶ ὅλα λαμβάνουσι τὸ φῶς ἀπ' ἐκείνην τὴν μίαν, χωρὶς αὐτὴ νὰ ὑστερηθῆ ποσῶς τοῦ φωτός, ἢ νὰ ὀλιγοστεύσῃ, ἀλλὰ μένει οὐδὼν καὶ ἀνελλιπῆς, ὡς τὸ πρότερον. Ἐνας διδάσκει τόσας χιλιάδας λαόν, καὶ πηγύει ὁ ἕνας λόγος εἰς πάντας τοὺς ἀκροατάς, καὶ τὸν ἐνωτίζονται ὅλοι πληρέ-

στατα. Ἐτι δὲ, εἰάν τζακίσης ἕνα καθρίπταν νὰ τὸν κάμης χίλια τμήματα, εἰς καθ' ἕνα κομμάτι βλέπεις τὴν σκιάν σου ἀκέραιαν, καὶ ὄχι ἕνα μέρος μικρόν. Περὶ δὲ τὸ ἀμολυτον καὶ ἀκηλίδωτον διαμένει τὸν ἅγιον Ἄρτον ἐν ταῖς ῥεμπωμέναις ψυχαῖς, βλέπομεν, ὅτι οὗτος ὁ αἰσθητὸς Ἥλιος διαβαίνει ἀπὸ τόπους αἰσχροῦς καὶ βορβορώδεις, ὅμως αὐτὸς δὲν μετέχει ποσῶς τῆς δυσωδίας αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ξηραίνει τοὺς ῥύπους, καὶ καθαρίζει τοὺς. Οὕτω καὶ ὁ νοητὸς καὶ πάμφωτος Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης εἰσέρχεται εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ λαμπρύνει τοὺς, χωρὶς ποσῶς νὰ μετέχη τῆς ἀκαθαρσίας ἐκείνων καὶ τοῦ μιάσματος. Ἀλλὰ διατὶ νὰ σμικραίνω τοιαύτην μεγαλειότητα ἄποσον, μὲ συγκρίσεις καὶ ὑποδείγματα λίαν μικροπρεπῆ, ὁ ἀνάξιος πρὸς τοσαύτην μεγαλοπρέπειαν; Ἄς ἔχω συγχώρητιν, ὦ Ἀκροατά, ὅτι αὐτὸ τὸ ὀλίγον, ὅπου εἶπα, καὶ τὰ κάτω γεγραμμένα τοῦ Μυστηρίου Σαυμάσια, δὲν τὰ ἔγραφα διὰ τοὺς πιστοὺς, ὅτι ἡμεῖς ἠξεύρομεν βέβαια πῶς πιστεύομεν ὀρθῶς τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ εἰάν τύχη τίς αἰρετικὸς νὰ φιλονεικήσῃ τοῦτο, νὰ ἠξεύρη πᾶς τις νὰ τοῦ ἀποκρίνεται.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Σ'.

Μερικὰ Σαυμάσια τοῦ Δεσποτικῦ Σώματος.

Ἀναγινώσκειται εἰς τὸ Λαυσαϊκόν, ὅτι ἕνας γέροντας Ἀσκητῆς ἐνάρετος μὲν εἰς τὴν πολιτείαν, ἀμὴ εἰς τὴν πράξιν ἀπλοῦς καὶ ἀγράμματος, δὲν ἐπίστευε πῶς νὰ εἶναι κυρίως καὶ ἀληθῶς ὁ Ἄρτος, ὅπου μεταλαμβάνομεν, Θεὸς φυσικᾶ, ἀλλὰ τύπος μόνον, καὶ ὄχι ἀλήθεια. Τούτο ἀκούσαντες δύο γέροντες, γινώσκοντες τὴν μεγάλην ἀρετὴν τοῦ Ἀσκητοῦ ἐκείνου, ἐνωτῶσαν, ὅτι διὰ τὴν ἀπλότητα εὐόντυχον οὕτως, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, ἀφ' οὗ τὸν ἐχαιρέτησαν, εἶπον αὐτῶ: Πάτερ, ἠκούσαμεν διὰ ἕναν Ἀββᾶν, ὅτι δὲν πιστεύει πῶς εἶναι ὁ Ἅγιος Ἄρτος

Σῶμα Χριστοῦ, ἀλλ' ἀντίτυπον. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο: Ἐγὼ τὸν εἶπα τοῦτον τὸν λόγον. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῶ: Μὴ εἰπῆς πλείον τοιαύτην βλασφημίαν, ὅτι ὅλοι εἰ Χριστιανοὶ πιστεύουσι πῶς ὁ Ἄρτος μετατρέπεται εἰς Σάρκα Θεοῦ, καὶ ὁ Οἶνος εἰς Αἷμα. Διατὶ καθὼς ἐν ἀρχῇ ὁ Θεὸς λαβὼν χοῦν ἀπὸ τὴν γῆν, ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοίωσιν, οὕτω καὶ ὁ Ἱερεὺς, ὅς τις εἶναι ἐπίτροπος τοῦ Χριστοῦ, λέγει ἀντ' αὐτοῦ τὰ λόγια ταῦτα. Τοῦτο ἐστὶ τὸ Σῶμά μου. Καὶ οὕτω πάντες πιστεύομεν, ὅτι εἶναι ἀναμφιβόλως Σῶμα Χριστοῦ. Λέγει τοὺς ὁ γέρον· Ἐάν

δὲν τὸ ἰδῶ αἰσθητῶς, δὲν τὸ πιστεύω. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἄς ἱκετεύσωμεν τὸν Θεόν, προσευχόμενοι μὲ νηστείαν καὶ δάκρυα ταύτην τὴν Ἔσδομάδα, νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν. Ὁ γέρον μετὰ χαρᾶς ἔστρεψε, καὶ εὐχόμενος ἔλεγε· Κύριε, γινώσκεις, ὅτι δὲν τὸ λέγω διὰ πονηρίαν, ἀλλὰ διὰ ἀσφάλειάν μου, νὰ βεβαιωθῶ τὴν ἀλήθειαν, καὶ στεριώσω με τὸν δοῦλόν σου. Ὁμοίως καὶ οἱ ἕτεροι δὺς ἀπελθόντες εἰς τὰ κελ्लीα τους, εἶδοντο ταῦτα· Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, φανέρωσον τὸ μυστήριον τοῦτο τῷ γέροντι, ἵνα μὴ ἀπολίση τοὺς κόπους του. Ὁ δὲ Κύριος ἐπήκουσε τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Τὴν Κυριακὴν ὑπήγαγει εἰς τὴν Λειτουργίαν οἱ τρεῖς μόνι, καὶ ὅταν ἤθελεν ὁ Ἱερεὺς νὰ διαμερίσῃ τὸν Ἅγιον Ἄρτον, εἶδαι καὶ ἐγένη ὁ Ἄρτος, βρέφος μικρὸν ζωντανόν, καὶ κατελθὼν Ἄγγελος οὐρανόθεν, ἐμέλισε τὸ βρέφος, καὶ ἔβαλε τὸ Αἷμα εἰς τὸ Ποτήριον. Μετὰ τὴν Λειτουργίαν ἐκοινωνήσαν οἱ δὺς Ἄρτον καὶ Οἶνον. Ὁ δὲ γέρον πλῆσιάζας, καὶ λαβὼν τὴν μερίδα, βλέπει (ὦ τοῦ θαύματος) καὶ ἦτον Σάρκα ὠμῆ, καὶ ἴσταζεν Αἷμα. Ὅθιν ἐβόησε μετὰ φόβου· Πιστεύω, Κυριέ μου, ὅτι ὁ Ἅγιος Ἄρτος, ὅπου μεταλαμβάνομεν, εἶναι τὸ ἀχραντὸν Σῶμά σου, καὶ τὸ Ποτήριον τὸ τίμιον Αἷμά σου. Τότε ἐγένη πάλιν ἡ Σάρκα Ἄρτος, καὶ ἐκοινωνήσεν. Οἱ δὲ δὺς εἶπον αὐτῷ· Ἠξυρῶντας ὁ Θεός, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις δὲν ἠμπορεῖ νὰ φάγῃ Σάρκα ὠμὴν, ἠτοίμασεν οὕτως αὐτὸ τὸ μυστήριον εἰς εἶδος Ἄρτου καὶ Οἴνου, διὰ νὰ τὸν λαμβάνῃ πᾶς ἕνας μετὰ πόθου πολλοῦ. Εὐχαριστήσαντες οὖν τῷ εὐργέτῃ Θεῷ, ἀπῆλθον εἰς τὰ κελ्लीα τους ἀγαλλιωμένοι.

Ἦτον τίς βασιλεὺς εὐλαστῆς πολλὰ καὶ ἐνάρετος, ὃς τις εἶχε συνθήθειαν νὰ ἀκούῃ κατ' ἡμέραν τὴν ἱερὰν Λειτουργίαν, καὶ νὰ κεινωῖα πᾶσαν ἑορτήν τὰ θεῖα μυστήρια μὲ πολλὴν ταπεινώσειν, καὶ εὐλάβειαν. Διὰ τὴν καθαράν οὖν αὐτοῦ καὶ ἱεραροστον πολιτείαν, τοῦ ἔδειξεν ὁ ἐλεήμων Θεός μίαν ὀπτασίαν θαυμασίαν περὶ τῆς θεῖας μυσταγωγίας, ἣν ὑβλάζετο τσοῦτον ὁ ἀξέπαινος, καὶ ἀκούσατε, νὰ

λάβετε πολλὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. Οὗτος ὁ βασιλεὺς εἶχε πληρωμένους τρεῖς ἱερεῖς, νὰ λειτουργοῦσι κατὰ διαδοχὴν εἰς τὸν Ναόν, ὅπου εἶχε κτισμένον πλησίον τοῦ παλατίου αὐτοῦ, καὶ μίαν ἡμέραν ἀπῆλθεν ὁ εἰς Ἱερεὺς, καὶ ἠτοίμασθη νὰ λειτουργήσῃ κατὰ τὸ συνήθει, νημίζοντας ὅτι θελεῖ ἔλθῃ καὶ ὁ βασιλεὺς καθὼς εἶχε συνθήθειαν πάντοτε. Ἀλλὰ ὁ Θεός τοῦ ἔδειξε μίαν ὀπτασίαν θαυμασίαν δι' ἐκστάσεως· ὅθεν δὲν ὑπήγε σωματικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐβλεπε γοῦν εἰς τὸ ὄραμα του, ὅτι ἐστέκετο εἰς τὴν Λειτουργίαν, καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμαν τὴν μεγάλην Ἐξοδὸν, βλέπει καὶ ἦτον μία κολώνα ὄρθις ἀπὸ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν ἕως ἀνωθεν τῶν οὐρανῶν φωτεινὴ καὶ ὑπερλαμπρὸς. Πλησίον δὲ αὐτῆς ἐστέκετο ἕνα βρέφος μικρὸν εἰς τὴν ἡλικίαν, τσοῦτον ἔκλαμπρον καὶ ὅπου ὑπερέβαινεν εἰς τὴν λάμπριν τὸν Ἥλιον. Τὸν δὲ ἱερεῖα ἔβλεπε μεταμορφωμένον εἰς εἶδος κρυστάλλου. Ἐπειτα ἀφ' οὗ ἦλθεν εἰς τὸ Κοινωνικὸν ἐποίησαν ἀπασιμὸν ἀλλήλοις, ἦγον ἐφίλησε τὸ βρέφος τὸν ἱερεῖα, καὶ αὐτὸς ἐκέεινον. Ἐπειτα τὸ ἐφάνη πῶς ἔτρωγε τὸ θεῖον βρέφος τὸν ἱερεῖα, καὶ πάλιν, ἔμενε σῶος ὁ ἱερεὺς καὶ ἀκέραιος. Θαμβούμενος εἰς ταῦτα ὁ βασιλεὺς, ἐβόησε πρὸς αὐτόν, καὶ εἶπε· Τί στέκεσαι, καὶ δὲν μεταλαμβάνεις τὸ ἅγιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ; Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἀπεκρίνατο· Πρῶτον πρέπει νὰ με λάθῃ αὐτὸ θεῖον βρέφος, νὰ με μετατρέψῃ ἐν ἐαυτῷ, καθὼς βλέπετε, καὶ τότε νὰ κοινωνήσω καὶ ἐγὼ τὸ τίμιον αὐτοῦ καὶ ἅγιον Σῶμα. Λέγει του ὁ βασιλεὺς· Πῶς εἶναι αὐτὸ τὸ βρέφος; Ὁ δὲ εἶπεν· Οὗτος ἐστὶ βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, καὶ Δεσπότης τῶν ἀχραντῶν Δυνάμεων, καὶ ἀπάσι τῆς Κτίσεως. Ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν δεόμενος μετὰ δακρύων ὁ ἐπίγειος τῆ οὐρανοῦ βασιλέως νὰ τὸν εὐλογήσῃ, καὶ νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἀμαρτίας του. Τὸ δὲ θεῖον βρέφος ἐκῆταξε τὸν βασιλέα μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν με τὴν ἱερὰν αὐτοῦ δεξιάν, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένος νὰ εἶσαι παρὰ τοῦ Πατρὸς, παῖ ἐμοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ταῦ

τα εἰπὼν ὁ Δεσπότης, ἠγέρθη ὁ βασιλεὺς, καὶ εἶδεν αὐτὸν, καὶ ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανούς με τὸν ἱερέα, καὶ ὄσους ἐμνημόνευσε τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ παρίστησεν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ εὐσπλάγχχνου Πατρός. Ταῦτα ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἐξύπνησε, καὶ ἔλαβε πολλὴν εὐφροσύνην, πῶς τὸν ἤξιωσεν ὁ πανάγαθος νὰ ἰδῆ τοιοῦτον μυστήριον, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ ἐφανέρωσε τινός, ἕως τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του, ὅπου τὸ εἶπεν εἰς ἡμετέραν νοθεσίαν καὶ ἀγαλλίασιν.

Μεταλαμβάνωντας τὸν λαὸν ὁ Ῥώμης Ἀρχιεπίσκοπος Βουιφάτιος ὑπῆγεν ἕνα παιδίον ἐνὸς Ἰουδαίου, καὶ ἐκοινωνήσε, καὶ εὐθὺς ὅπου ἔλαβε τὸν Μαργαρίτην, ἐβόησε ταῦτα: Βουιφάτιε, βάπτισόν με διὰ τὸν Κύριον, ὅτι τὸ ψῶμίον ὅπου ἔφαγα, καί γει κατα πολλά καὶ φλογίζει με, καὶ βαπτίσας αὐτὸν, ἔκαμαν σύγχυσιν οἱ Ἑβραῖοι. Ὁ δὲ πατὴρ τοῦ νεοφωτιστοῦ ἔβαλε στίαν εἰς ἕνα μονόσπητον, ὅπου εἶχε γεμάτο ξύλα, καὶ ἐρρίφετο, νὰ τὸ κατακαύσῃ ἢ φλόξ. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἐπικαλέσθη τὴν Ἰπεραγίαν Θεοτόκον, νὰ τοῦ βοηθήσῃ. Οἱ γούν Ἰουδαῖοι ἐθυμώθησαν, ἀκούσαντες τῆς Παναγίας τὸ ὄνομα, καὶ ἐρρήξαν εἰς τὴν στίαν καὶ τὴν γυναῖκα. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Βουιφάτιος, ἔδραμεν εὐθὺς με τὴν Ἀρχιερατικὴν στολὴν, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν στίαν, εὐγαλε τὴν γυναῖκα με τὸ παιδίον σώους καὶ ἀβλαβεῖς, χωρὶς ποσῶς νὰ καὶ μία τρίχα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τους, καὶ ἀπὸ τὰ ρούχα τους τίποτες.

Γράφει ὁ Καισάριος, ὅτι ἕνας αἰρετικὸς ἔκανε διαφόρους μαντείας με τέχνην δαιμονικὴν, καὶ διεστρεφε τὸν λαὸν, κάμνωντας θαυματουργίας πολλὰς κατὰ φαντασίαν, διὰ νὰ πλανᾷ τοὺς Χριστιανούς, νὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν μιανὰν γνώμην αὐτοῦ. Καὶ διὰ νὰ στερεώσῃ τὴν γνώμην του, ἐσταμάτα, καὶ τὸν ἔθαναν εἰς τὴν στίαν ὥραν πολλήν. Τότε ἐπικαλούμενος τὸν δαίμονα εἰς βοήθειαν, ἔσβυεν ἢ φλόξ, καὶ αὐτὸς ἔμεγεν ἀβλαβής. Τοῦτο μαθὼν ὁ Ἀρχιερεὺς τῆς Πόλεως, ἔλαβε τὸ Ἅγιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ Ἄρτοφόριον, καὶ ἀπελθὼν πλησίον εἰς τὴν στίαν, προστά-

ζει νὰ δέσουν τὸν μάγον ἐκεῖνον με ἄλυσον, νὰ τὸν ρίψουσιν ἔσθην, ἵνα ἰδῆ καὶ αὐτὸς τὸ θαυμάσιον. Ὁ δὲ μάντις ἔστερξε καὶ τὸν ἔδεσαν, καὶ τὸν ἐρρίψαν ἔσω, νομιζων ὅτι θέλει θαυματοργήσει ὡς πρότερον· ἀλλὰ ἐφεύσθη ὁ δειλαῖος, ὅτι εὐθὺς ὅπου τὸν ἐρρίψαν, ἀρχίζει νὰ καταφλέγεται, ἔθεν ἐβόησε μεγαλοφώνως καὶ εἶπε: Βοηθήσόν μοι, ὦ δαίμον, νὰ μὴ με ἀφανίσῃ ἢ φλόξ. Ὁ δὲ Διάβολος ἀπεκρίνατο, λέγων· Πολλάκις σοῦ ἐβοήθησα πρότερον, ἀμὴ τώρα πῶς δὲν ἠμπόρω, διὰτὶ στέκεται αὐτοῦ ὁ ἰσχυρότερός μου· οὕτω γούν κατεφλέθη ὁ ἄθλιος.

Ὁ αὐτὸς Καισάριος γράφει, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τοῦ ἔκαμαν τινὲς αἰρετικοὶ, ὡς ὁ ἄνωθεν, με ὑπερβολικὴν τέχνην ἐξαίσια πράγματα, καὶ ἐξόχως, ἐπεριπατοῦσαν ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα ἐνὸς ποταμοῦ, καὶ δὲν ἐβουλοῦσαν, καὶ με τὰς μαντείας τοὺς ἔσυρναν εἰς τὴν αἰρεσίαν τους πολλοὺς ἰδιώτας. Ταῦτα βλέπων εἰς ζηλωτῆς Ἱερεὺς, ἔλαβε τὸ ἱερὸν Ἄρτοφόριον, καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸν ποταμὸν, εἶπε ταῦτα: Ἐξορκίζω σας, ὀπίσθονες, με τὴν δύναμιν ἐτούτου, ὅπου κρατῶ εἰς τὰς χεῖράς μου, νὰ μὴ βοηθᾶτε αὐτοῖς τοῖς αἰρετικῶς, διὰ νὰ μὴ κολάζεται ὁ λαός. Ταῦτα εἶπε, καὶ ἰδὼν ὅτι δὲν ἔγινε τίποτες θαυματουργία, ἀλλὰ μάλιστα τὸν ἐπεριγελοῦσαν οἱ αἰρετικοὶ, χορεύοντες ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα, καὶ οἱ πιστοὶ ἐτέκοντο περίλυποι, ἐρρίψε τὸ Ἄρτοφόριον εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ εὐθὺς ὡς ἐγγίξεν εἰς τὸ ὕδωρ, διελύθη πᾶσα ἡ ἀπάτη τοῦ δαίμονος, καὶ ἐβούλησαν ἔλαι εἰς πλάνου ὡς μόλυθος. Οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι ἔλαβον ἀοράτως τὸ Ἄρτοφόριον, καὶ τὸ ἔβαλαν εἰς τὴν ἱερὰν Τράπεζαν. Βλέπων ὁ Ἱερεὺς τῶν αἰρετικῶν τὴν ἀπώλειαν ἐχάρη· ἀμὴ διὰ τὸν ἅγιον Ἄρτον εἶχε λυπὴν πολλήν, διὰτὶ δὲν τὸν ἔβλεπε. Τὴν νύκτα ὅλην ἔκαμεν ἀγρυπνίαν, προσευχόμενος τῷ Θεῷ, νὰ τὸν οδήγησῃ ἢ χάρις του νὰ τὸν εὔρῃ· καὶ τὸ πρῶτὸν εἶδεν εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ ἐχάρη, διηγούμενος τοῖς πιστοῖς τὰ θαυμάσιον. Ἔτι δὲ γράφει ὁ ἄνωθεν, καὶ ἕτεροι πλείστοι ὅτι μὴ γυ-

νὴ βλέπουσα τὰ μελίσιά της πῶς δὲν ἐπρόκοπταν, ἀλλὰ ἐφοροῦσαν, ἐπῆρε τὴν ἁγίαν Κοινωνίαν, καὶ τὸ μὲν ἄχραντον Αἷμα ἐκατάπιε, τὴν δὲ θείαν Σάρκα ἐκράτησεν εἰς τὸ στόματις, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς ἓνα γηφῆλιον, ὅπου εἶχε μελίσια, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ὑπῆγε νὰ ἰδῆ εἰάν αὐξήσαν, καὶ βλέπει εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀγγεῖον μέσα, καὶ εἶχασιν ἡ μελίσιαις καμωμένον μὲ τὸ κερὶ ἓνα ναὸν ὑπερθαυμαστον μὲ τέχνην ὠραίαν καὶ εὐμορφον, ὅπου ἦτον ἐξαισίον θάμα. Τότε ἀνήγγειλε τοῦ Ἀρχιερέως, καὶ ἦλθε μετὰ λαμπάδων καὶ θυμιάματος καὶ πάντων τῶν Κληρικῶν, καὶ βλέπουσι τὸν ναὸν ἐκεῖνον, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὁποίου ἦτον μία Τράπεζα, καὶ ἄνωθεν ταύτης ἐν Ποτήριον, εἰς τὸ ὅποιον ἦτον ὁ Ἄρτος. Ἐλαβεν οὖν ὁ Ἀρχιερεὺς τὸν ναὸν ἐκεῖνον, καθὼς εὐρίσκειτο, καὶ τὸν ἐφύλαξεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πολλοὶ Ἕλληνες ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν, ἐκπληττόμενοι εἰς τοιοῦτον ὠραιότατον τελεσιουργήμα τῶν ἀλόγων ζῶων· διατί ἦτον μὲ τὴν τέχνην ἐκεῖνος ὁ κερένιος ναὸς συθεμένος μὲ τόσα παραθύρα καὶ κιόνια, ὅπου δὲν ἤξευραν νὰ τὸν κάμουν οἱ καλλίτεροι κτίσται, μὲ τσαούτην σύνθεσιν καὶ εὐπέπειαν.

Ἰερὺς τίς ὑπῆγε νὰ κοινωνήσῃ ἓνα ἀσθενῆ, καὶ ἰδοῦσα μία πόρνη τὸν Ἰερέα νὰ καγῆνῃ μὲ τσαούτην εὐλάβειαν ἀσκητικῆς, ὅπου ἦτον καιρὸς βροχερὸς, ἐκατανύχθη τῇ καρδίᾳ, καὶ δραμούσα μετὰ δακρῶν καὶ ἀνυπόδητος ὡς εὐρίθη, ἔπεισεν κατὰ γῆς εἰς τὴν λάσπην, βώσασα ταῦτα: Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ ὄντως ἐλεῆμων Θεός, ὅπου ἐγεννήθης ἐκ τῆς Ἁειπαρθένου Μαρίας, καὶ ἔπαθες διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, σῶσον καὶ ἐμένα τὴν ἀμαρτωλὸν καὶ παμβέδηλον, καὶ μὴ μνησθῆς πανοικτίρμων τὰς ἀσωτίας μου, ἀλλὰ συγχώρησόν μοι διὰ πρεσβειῶν τῆς ἀσπόρους τεκούσης σε. Ταῦτα λέγουσα μετὰ δακρῶν θερμῶν, ἐξῆλθε φωνὴ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐκεῖνο ποτήριον, καὶ εἶπέ της: Ἀφένται σοι αἱ ἀμαρτίαι. Ὅθεν ἡ πόρνη καὶ ἄσωτος λαβούσα πληροφορίαν τῆς σωτηρίας αὐτῆς, ἐμίσησε τὴν ἀμαρτίαν, ἔκαμε μεγάλον ἀγῶνα, καὶ ἐσώθη θείᾳ χάριτι.

Εἶχα καὶ ἄλλα ὅμοια θαύματα νὰ γράψω περὶ τούτου ἄπειρα καὶ θαυμασιώτατα· ἀμὴ ἀρκοῦσι τσαούτα εἰς τοὺς ἀκρατάς, καὶ ὅς τις αὐτὰ τὰ ὀλίγα δὲν πιστεύσει ἀναμφισβόλως, ὁ τοιοῦτος, εἰάν ἰδῆ καὶ νεκροὺς ἀναστάντας, δὲν ἀφήνει τὴν μοχθηρίαν του.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΖ'.

Ἔστι οὐδὲις ἔχων ὧδε σαρκὸς ἀνάπαυσιν, κληρονομήσει βασιλείαν οὐράνιον, ἀλλὰ διὰ πάλης τοῦ σώματος, καὶ τῆς τοῦ σωτηρίου Πάθους τοῦ Κυρίου μιμήσεως.

Οὐδὲις δύναται δυοῖς Κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀντιθέεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει, λέγει εἰς τὸν Ματθαῖον ὁ Κύριος. Τουτέστι, δὲν εἶναι δυνατόν, νὰ δουλεύῃς δυὼ αὐθέντας, ὅπου νὰ ἔχουν ἔχθραν ἀνάμεσόν τους· ὅτι εἰάν κάμῃς ἐκεῖν: σὺ ὁ ἓνας ὀρέγεται, ὁ ἄλλος πολλὰ τὸν ἐμίσηται. Δὲν εἶναι βολετὸν νὰ κάμῃς τὰ θελήματα τοῦ παναγάθου Θεοῦ,

καὶ τοῦ πονηροῦ Διαβόλου, ὅτι ὅσα τὸν ἓνα πικραίνουσι, χαροποιοῦσι τὸν ἄλλον, καὶ τὸν εὐφραίνουσιν. Ἀδύνατον εἶναι νὰ ὀρέγῃσαι τοῦ κόσμου τούτου τὰ πράγματα, καὶ νὰ ἀπολαύσῃς καὶ τὸν Παραδείσον. Ἦθελε πᾶς ἓνας νὰ ἀξιώθῃ τῆς γλυκυτάτης τοῦ Σωτῆρος ἐνώσεως, ἀμὴ ὀλίγοι θέλουσι νὰ κοπιᾶσουν, καὶ νὰ καταφρονήσουν αὐτὰ τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ, τὰ εὐδαμινὰ, καὶ ἀνάξια. Ἐπιθυμεῖσι νὰ ἀπο-

λαύσουν τὴν ἰσωθεν ψυχικὴν παράκλησιν, καὶ νὰ ἔχουσι καὶ τῆς σαρκὸς τὰ θελήματα, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, καθὼς δὲν εἶναι βολετὸν νὰ βλέπῃς τὸν οὐρανὸν μὲ τὸ ἴνα ὀμματι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὴν γῆν. Ὅριγονται πολλοὶ νὰ πατάξουσιν ἀπὸ τὰς ἡδονὰς τῆς προσκαιροῦ ζωῆς εἰς τὰς ἀπολαύσεις τοῦ Παραδείσου. Ἐπιποθοῦσι νὰ συναριθμηθῶν μετὰ τῶν Ἁγίων, ἀμὴ νὰ πολιτευῶνται, ὡπερ ἐκείνοι δὲν θέλουσι. Προσκαλεῖ τους ἡ χάρις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀμὴ ὁ ἔρωσ καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ κόσμου ψυχραίνει καὶ ἐμποδίζει τους. Ἀδύνατον εἶναι φιλέσσεσθαι, νὰ χαρῆς ἐτοῦτα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ καὶ νὰ ἀπολαύσῃς ἐκεῖνα τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος, νὰ εὐφραίνῃς τὴν κοιλιάν καὶ τὴν ψυχὴν, νὰ περάσῃς ἀπὸ τὰς σωματικὰς ἡδονὰς εἰς τὴν τῶν Δικαίων ἀπόλαυσιν, καὶ νὰ φανῆς καὶ εἰς τοὺς δύο αἰῶνας ἔνδοξος. Ἀλλ' εἰάν θέλῃς νὰ μιμηθῆς τὸν Χριστὸν, καὶ νὰ τὸν ἀκλουθήσῃς προθύμως, κάμνει χρεῖα νὰ ἀποσπασθῆς τῆς σαρκὸς τὰ θελήματα, καὶ νὰ μισήσῃς, καὶ νὰ ξεριζώσῃς τὴν ἀγόπνην τοῦ κόσμου παντελῶς ἀπὸ τὴν καρδίαν σου, καὶ τότε νὰ δυναθῆς νὰ ἐμφυτεύσῃς τὸν θεῖον ἔρωτα. Διατί, ἔταν θέλη τινὰς νὰ σκεῖρῃ τίποτας εἰς τὴν γῆν, κάμνει χρεῖα νὰ καθαρῖσθαι καλὰ τὸ χωράριον, νὰ εὐγάλη ὅλα τὰ ἄγρια χορτάρια, καὶ νὰ καρπίσῃς τὸ ἡμέρα, καθὼς εἶπομεν εἰς τὸ πρῶτον Κεφ. Εὐγάλε λοιπὸν, καὶ ἀνάσπασε πρῶτον τοῦ κόσμου τὴν ἀγάπνην, καὶ προσπάθειαν ἀπὸ λόγου σου, καὶ μίσσησέ τον ὀλότελα, εἰάν θέλῃς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ψυχὴν ὁ θεῖος ἔρωσ. Ὅτι ἀλλέως δὲν γίνεται, ὅττι δύνασαι ποτε νὰ ἀπολαύσῃς τὸν Δεσπότην Χριστὸν, εἰάν δὲν μισήσῃς τοῦ κόσμου τὰς ἡδονὰς, νὰ ταῖς συχαθῆς ὡς πικρὰς καὶ βραχίας, καὶ τότε εἶναι καθαρά καὶ ἔτσιμος ἡ ψυχὴ σου νὰ ὑποδεχθῆ τὴν θεῖαν παράκλησιν. Ἐάν οὖν ποθῆς νὰ χαίρῃσαι αἰωνίως εἰς τὸν Παράδεισον, μίσσησον ὡδε πᾶσαν κοσμικὴν ἀπόλαυσιν, καὶ σαρκικὴν ἡδυπάθειαν. Μὴ ζητήσῃς τὸν Κύριον εἰς τὰ περιβόλια τοῦ κόσμου καὶ περιδιάθασαις ὅτι δὲν τὸν εὐ-

ρίσκεῖς, ἀλλὰ εἰς τὰς ἀκάθας καὶ βάτους καθὼς τὸν ἡῦρεν ὁ Μωϋσῆς, ἦγον εἰς τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ζωὴν. Οἱ δὲ φιλόκοσμοι τὸν ζητοῦσιν εἰς ταῖς χαραῖς καὶ ἀπόλαυσις, διὰ τοῦτο δὲν ἀξιώνονται νὰ τὸν εὕρωσιν. Ἔως οὐ ἦτον ὁ Μωϋσῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον, δὲν τοῦ ἐφάνη ὁ Κύριος. Ὅττι σὺ ἀξιώνεσαι ποτε σου νὰ τὸν ἴδῃς, ἔως ὅπου εὕρισκεσαι εἰς τὸ σκότος τοῦ κόσμου. Ἄφες τὸ παλάτιον τοῦ Φαραῶ, μίσσησον τὴν τιμὴν ὅπου ἔχεις, καὶ πᾶσαν σωματικὴν ἡδονὴν, ἵνα λάθῃς τιμὴν ἀμάραντον ἀπὸ τὸν Θεόν, καὶ πνευματικὴν παράκλησιν. Ἐγκρατεύου ἀπὸ τὰ φθαρτὰ καὶ ἀνωφέλευτα βρώματα, τῶν ἐποίων ἡ γεῦσις δὲν εἶναι, εἰμὴ μόνον ὄσπν ὠραν τὰ καταπίνει. Ἐάν θέλῃς νὰ ἀξιωθῆς νὰ φάγῃς τὸ γλυκύτατον Μάιννα καὶ τροφήν τὴν οὐράνιον, μίσσησον ἐκ καρδίας τα ὑπὸ τῶν οὐρανῶν πράγματα, ὅπου σου δίδουσιν ἡδονὴν, εἰάν θέλῃς νὰ ὑψώσῃς τὸν νοῦν σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν, νὰ ἀπολαύσῃς ἄρρητον ἀγαλλίασιν. Ὁ στόμαχός σου, ταλαίπωρε, εἶναι γεμάτος βλαβεροῦς χυμοῦς, διὰ τοῦτο δὲν σου νοστιμίζει τὸ γλυκὺ φαγὶ τὸ οὐράνιον. Πάντες εἶναι ἔτοιμος ὁ πανάγαθος νὰ κοινωνᾷ τὰ χαρίσματα τοῦ ἁθῆνα, καὶ πλευσιόπαροχα κατ' ἐνός, ὅπου νὰ προσφέρῃ καθαράν καὶ εὐκαιρον τὴν καρδίαν του ἀπὸ ὅλα τοῦ κόσμου τὰ πράγματα· καὶ εἰάν δὲν ἔχῃς τὴν παράκλησιν αὐτὴν τὴν οὐράνιον, ἡ ἀφαιμὴ, καὶ τὸ αἴτιον εἶσαι ἐσὺ, ὅπου δὲν τοῦ δίδεις ἄδειον τὸ ἀγγεῖον, νὰ τὸ γεμώσῃ ἀπὸ τὸ θεῖον μύρον· τουτέστιν, εἰάν ὁ Κύριος δὲν σου δίδῃ τὴν χάριν ἐκείνην, ἔπειθ' ἔδωκε ταῖς φίλοις αὐτοῦ, ἐδικόν σου εἶναι τὸ πταίσιμον, διατί δὲν ἔτσιμάζεις τὴν θείαν σου, καθὼς ἔκαμναν τοῖς καιροῦς ἐκείνοισι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, Μαρτυρεῖς, καὶ Ὅσιοι, οἱ τινες ἐμιμήθησαν τὸν Χριστὸν γεμει καὶ ξεσχισμένοι τὰς σάρκας, μαστιγούμενοι ἀπὸ τῶν θηρίων, τῷ πυρὶ καιόμενοι, μὲ σπάθαις καὶ ξίφη κατατεμνόμενοι, καὶ διαφέρεις θανάτοις παραδιδόμενοι. Οἱ Ἀσκηταὶ δὲ πάλιν, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἐπέρασαν μετ' αὐτὴν κακοπάθειαν τὴν στενὴν καὶ

τεθλιμμένην ὁδὸν τὴν σωτήριον. Ἄμην τὴν σήμερον ὀλίγοι εἶναι, ὅπου νὰ μισήσουν τελείως τοῦ λόγου τους, καὶ πολλοί, ὅπου ἔβελαν νὰ δουλεύουσι δὺν αὐθεντῶν, τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κόσμου· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον· ὅτι πῶς νὰ υπάγῃς ἐσὺ, ὅπου εἶσαι πλοῦτον καὶ τιμαῖς φορτωμένος, καὶ δίδεις τῇ σαρκὶ τόσαυτῶν ἀπὸλαυσαι, ἐμεῖ ὅπου εὐρίσκονται ὅσοι ἴσαν γεχυμνωμένοι πάσης κοσμικῆς φιλίας, καὶ ἐξασανίσθησαν τοσοῦτον διὰ τὸν Κύριον. Ἄφες τὴν ματαίαν ἐλπίδα ταύτην, καὶ μὴ σοῦ φαίνεται βαρὺ νὰ μισήσῃς εὐ μόνον τὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ φίλους καὶ συγγενεῖς, καὶ ἠγαπημένους διὰ τὸν Κύριον, καθὼς ἐκεῖνος ἐπαράγγειλεν εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, λέγων· Ὅς τις δὲν ἀπαρνηθῆ πατέρα, μητέρα, καὶ ἀδελφεούς, τέκνα, γυναῖκα, καὶ τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ ἀγάπην μου, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶναι μαθητὴς μου. Ἐὰν οὖν ποθῆς νὰ ἀπολαύσῃς τοιοῦτον ἀγαθόν, μὴν ἐκνεύσῃς, οὔτε ποσῶς δειλιάσῃς, νὰ ἀπαρνηθῆς ὅλα τὰ πρόσκαιρα πράγματα. Καὶ εἰς αἰσθάνεσαι πόνον καὶ ὀλιψίν, ἔχε ὑπομονήν, καὶ μάχου πάντοτε μὲ τὴν σάρκα σου. Ὅτι ἡ παρῶσα ζωὴ εἶναι μία πάλη, καὶ καθήμεροῦσις πόλεμος, ἀναμεταξὺ ψυχῆς τε καὶ σώματος, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης· Ἰδοὺ παλαιστὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος βάνει εἰς ἕνα μόνον ἄνθρωπον δὺν ἀνθρώπους, καὶ τὸσον ἡνωμένους ἀντάμα, ὅπου δὲν εἶναι βολετὸν νὰ στέκη ὁ ἕνας χωρὶς τοῦ ἄλλου, καὶ τοσοῦτον διαφόρους καὶ ἀντιδίκους, ὅπου τοῦ ἑνὸς ἡ ζωὴ εἶναι τοῦ ἄλλου ὁ θάνατος, τοσοῦτον δὲ ἡνωμένους ἀλλήλοις καὶ φυλακωμένους ἀντάμα, ὅπου εἰσὶ δὺν, καὶ ἕνας λογιζέται καὶ λέγεται εἷς, καὶ δὺν λαμβάνονται, καὶ ἀναμίσθον ἐτούτων τῶν δὺν πέρῃ ὅλη ἡ πάλη τῆς ζωῆς ἡμῶν καὶ ἐναντιότης. Διὰ τοῦτο τοὺς ἔδωκεν ὁ Δημιουργὸς ἐπιθυμίαν διάφορον, ὀνομαζώντας τὸν ἕνα πνεῦμα, καὶ τὸν ἄλλον σάρκα. Καὶ ὁ Μέγας Παῦλος λέγει τὸν ἕνα ἔσω ἄνθρωπον, καὶ τὸν ἄλλον ἐξω ἄνθρωπον, ὃς τις γράφων πρὸς Γαλάτας, λέγει οὕτως· Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς εὐ μὴ τελείετε, ἢ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κα-

τὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός. Ἦγουν, πορεύεσθε καθὼς ὀρέγεται ἡ ψυχὴ, καὶ μὴν κάμνετε τῆς σαρκὸς τὰ θέληματα, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνετε ψυχικὰ, ὅτι ὅσα ὀρέγεται ἡ σὰρξ, ἡ ψυχὴ τὰ συγκαίεται, καὶ εἴτε ἐπιθυμᾷ ἡ ψυχὴ, ἡ σὰρκα ἐχθρεύεται. Ὁ τῶν παραδόξων πραγμάτων! Ποταπὸς εἶναι οὗτος ὁ πόλεμος; Εἰς τὴν μάχην εὐρίσκεται ἡ εὐαγγελία, καὶ εἰς τὴν εἰρήνην ὁ πόλεμος, εἰς τὸν θάνατον ἡ ζωὴ, καὶ εἰς τὴν ζωὴν ὁ θάνατος, εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἡ αἰχμαλωσία, καὶ εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἡ λύτρωσις. Ἡ δύναμις τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἠαρέτου ἀνθρώπου φαίνεται εἰς τὸ νὰ νικᾷ τοῦ λόγου σου, νὰ πάθῃ, καὶ νὰ χαλινώσῃ τὰς ἐπιθυμίας αὐτοῦ. Πρέπει κατὰ ἀλήθειαν νὰ ἐπιθυμῆται, καὶ νὰ ἐγκωμιάζεται περισσότερο παρά ἐκεῖνον, ὅπου νικήσῃ βασιλείαν. Εἰς τὸν γ. Υαλμὸν λέγει ὁ Δαβὶδ· Κύριε εὐ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς με ματαίως. Τοῦτον τὸν Υαλμὸν ἐγράψαμεν, ὅταν ἐφευγε ἀπὸ τὸν Υἱόν σου τὸν Ἀβισσαλωμ, ὃς τις τὸν ἐδῶκεν ἀπὸ τὴν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐπῆρέ του τὸ βασίλειον. Διὰ τοῦτο χαίρεται, καὶ ψάλλει τὴν νίκην, πῶς ἐκέρδησε φεύγωντας τοὺς ἐχθρούς του. Πράγμα, ὅπου φαίνεται ἐναντίον τῆς τάξεως, νὰ ψάλλῃ ὡς νικητὴς, καὶ νὰ ἀγγαλλεται, ὃς τις ἐφευγε νικημένος καὶ ζημιούμενος. Ἀκούσατε τὴν τοῦ λόγου ἀκρίθειαν. Ὁ Δαβὶδ εὐχαριστᾷ τὸν Θεόν διὰ πλεονεξία καὶ μεγαλιότητα καὶ θαυμασιωτέραν νίκην, τουτέστιν, ὅτι ἐνίκησε τὰ πάθη καὶ ἐρίξεις αὐτοῦ, ὅταν εἰς τὸν διωγμὸν ἐκείνου τοῦ ἔρριπτεν ὁ Σαουλ τὰς πέτρας, καὶ ἐβλασφήμει αὐτόν. Καὶ δὲν ἀφῆκεν, ὁ ἀγιώτατος βασιλεὺς καὶ πραΰτατος νὰ φωνεύσουν οἱ στρατιῶται αὐτοῦ τὸν ὑβρίζοντα, ἀλλὰ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀεφῆτέ τον νὰ μὴ βλασφημᾷ ὅτι θέλημα Θεοῦ εἶναι διὰ τὰς ἀμαρτίας μου. Τοῦτο ἔκαμεν ὁ Προφήτης, ὅτι ὡς Κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του ἐνίκησε τὸν λόγου σου· διὰ τὴν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν κόσμον ὁ ἄνθρωπος δὲν λογιζέται νικημένος, ἀλλὰ νικητὴς ὑπερβαύμαστος. Καὶ φεύγωντας ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, καταπατεῖ τὰς ἐπιθυμίας σου, ἐναντιούμενος τῶν κακῶν κα-

νῆσειν, καὶ εἰρηνεύων τὸν ἔξω ἄνθρωπον, καὶ ὑποτάσσων αὐτόν, ὅπως βασιλεύσῃ ὁ ἔσω, τὸ ὁποῖον εἶναι μία ἔνδοξος καὶ λαμπρότερα νίκη, πᾶρεξ νὰ νικήσῃ τὰ βασίλεια, καὶ τὰς Ἐπαρχίας ἕλας τοῦ κόσμου. Ταύτην οὖν τὴν πολυέραστον νίκην καὶ πολυέπαινον ἔψαλλεν ὁ παμμακάριστος Δαβὶδ. Καὶ διὰ νὰ καταλάβῃς, πῶς αὐτὴ ἡ νίκη λαμβάνεται μετὰ τὴν Δεῖαν δύναμιν καὶ βοήθειαν, διὰ τοῦτο δὲν εἶπε τοῦ Θεοῦ· Ἐγὼ ἐπλήγωσα τοὺς ἐχθρούς μου, ἀλλὰ ἐπάταξα. Φύγε γοῦν καὶ σὺ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν σου, νὰ νικήσῃς τοῦ λόγου σου. Ἄφες τὸν κόσμον, νὰ τὸν νικήσῃς. Δὲν εἶναι γοῦν νίκη τρανιήτερη, ὥσπερ νὰ νικήσῃς τῆς σάρκος τὰ Δελήματα, καὶ νὰ ὑπομένῃς τὰς ὕβρεις· καὶ μὴ σοῦ φαίνεται βαρὺ ὅτι τοῦ σιωπῶντος, καὶ καρτερικῶς ὑπομένουτος, πολεμᾷ ὁ Κύριος διὰ ὄνομά σου. Καὶ εἰάν νικήσῃς, γίνωσκε ὅτι ἀπὸ τὸν Θεὸν σοῦ ἦλθεν ἡ δύναμις καὶ βοήθεια. Εἰ δὲ καὶ νικηθῆς, εἶναι τὸ πταίσιμον ἐδικόν σου, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πιστός, καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ πειραχθῶμεν περισσότερο, ἀφ' ὅσον ἠμποροῦμεν νὰ ὑπομείνωμεν.

Συνθήθειαν ἔχουσιν οἱ κριταὶ τοῦ πολέμου, νὰ ἰσομοιράζουσι τὰ ὄπλα ἐκείνων τῶν δύο ὁποῦ εἰσερχονται εἰς τὸ στάδιον, νὰ πολεμήσουσιν ἀντάμα· καὶ δίδουσι κατ' ἐνός ἴσια, διὰ νὰ μὴν ἔχη ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον ποσῶς περισσότερο. Οὕτω καὶ ὁ δικαιοκρίτης Θεός, εἰσερχόμενοι ἡμεῖς εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου τούτου νὰ πολεμήσωμεν τὸν ἐχθρόν μας, διαμοιράζει τὰ ὄπλα, καὶ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ μᾶς πολεμήσῃ μετὰ περισσότερο πειρασμόν καὶ δύναμιν, παρὰ ὅσον ἠμποροῦμεν νὰ ὑπομείνωμεν. Τώρα γοῦν, εἰάν εἰσέλθωσι δύο ἀθληταὶ νὰ πολεμήσουσιν, ἀμφοτέρω ὅμοιοι εἰς τὰ ὄπλα καὶ δύναμιν, καὶ ὁ εἷς νὰ ἔχη συνεργόν καὶ συναθλον νὰ τοῦ βοηθᾷ, καὶ ὁ ἕτερος νὰ μὴν ἔχη, τίς ἀπὸ τούτους δύο νομίζεις νὰ νικήσῃ τὸν πόλεμον; Ἀναμφιδόλως ἐκεῖνος, ὁποῦ ἔχει ἀντιλήπτορα. Πρόσεχε ἀκριβῶς. Οἱ στρατιῶται, ὁποῦ πολεμοῦσι κατ' ὄραν καὶ μάχονται, εἶναι ἡ ψυχὴ μετὰ τὴν σάρκα σου, ὡς ἐχθροὶ θα-

νάσιμοι ὁποῦ εἶναι, καὶ στέκει εἰς ἴσιν, ὁποῦν βοηθήσεις ἀπὸ τοὺς δύο, νὰ νικήσῃ τὸν πόλεμον. Ἐάν δ' ἴδῃς σπατάλην τῆς σαρκὶ μετὰ κραιπάλην καὶ μέθην καὶ ἡδοναῖς, νικᾶται ἡ ψυχὴ ἡ ταλαίπωρος. Εἰ δὲ καὶ βοηθήσῃς αὐτῇ μετὰ νηστείας, προσευχαῖς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, μένει νικήτρια. Τὸ πρέπειν εἶναι λοιπὸν νὰ βοηθᾷς τὴν ψυχὴν περισσότερο, διατι εἰς ταύτην τὸν πάλην, εἰάν νικήσῃ ἡ ψυχὴ, νικῶσιν ἀντάμα ἡ ψυχὴ σὺν τῷ σώματι, καὶ κληρονομοῦσι Βασιλείαν τὴν Οὐράνιον, νὰ χαίρωνται μετὰ τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ εἰς παντοτινῶν ἀγαλλίαςιν· ἀμὴ εἰάν νικήσῃ τὸ σῶμα, δέλει τιμωρεῖται μετὰ τὴν ψυχὴν αἰώνιως εἰς τὴν ἀτελεύτητον κόλασιν. Ἐάν οὖν ἀγαπᾷς τὴν σάρκα σου, δὲν ἠμπορεῖς νὰ τῆς κάμῃς καλὸν περισσότερο, ὥσπερ νὰ τὴν ὑποτάσῃς τῷ πνεύματι. Ἀμὴ ὅταν τὴν κολακείης καὶ θεραπεύσῃς τὴν, τότε ἐπ' ἀληθείας τὴν μισᾷς, καὶ ἐχθρεύεσαι. Ἐννόησον οὖν πόσον εἶναι ἐνδοξότερα καὶ ὠφελιμότερα ἡ νίκη τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὴν τοῦ σώματος, καὶ βοήθα τῆς ψυχῆς ὅσον δύνασαι, καὶ κάμε δούλην τὴν σάρκα νὰ τῆς δουλεύῃ, ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι βραχυτάτος, καὶ ὀλίγος ἡ νίκη ἐνδοξος, τὸ βραβεῖον πλοῦσιοπάρου, καὶ ὁ στέφανος ἀμαράντινος. Καὶ εἰάν αἰσθάνεσαι εἰς τὴν πάλην ταύτην, θλίψιν καὶ βάσανον, μελέτα τὸ σωτήριον Πάθος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅτι ἡ τούτου ἐνθύμησις σὲ κάμνει νὰ μισᾷς τῆς σαρκὸς τὰ Δελήματα, καὶ νὰ καταφρονᾷς μετὰ τὴν σου τὴν καρδίαν καὶ ὄρεξιν τὰς κοσμικὰς ἡδονὰς· ὅτι μόνον αὐτὸ τὸ ὑπόδειγμα τῆς τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ πολιτείας εἶναι ἀρκετὸν νὰ καταισχύνη ἐκείνους, ὁποῦ ὀνομάζονται Χριστιανοί. Διατι περισσότερην γνῶσιν καὶ σοφίαν εὕρισκει εἰς τοῦτο ἕνας ἰδιώτης ἀγράμματος, νὰ νικήσῃ τὴν ματαιότητα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ νὰ καταβάλλῃ τοὺς δούλους του, παρὰ ἔγαν σοφὸν διδάσκαλον. Διὰ τοῦτο εἰμῶθεν χρεῶσται νὰ μιμηθῶμεν τὴν ζωὴν καὶ τὸ Πάθος τοῦ Χριστοῦ μας, ἐπειδὴ εἶναι ματαιότης καὶ ἀγνωσία μας, νὰ στοχαζώμεθαι χωρὶς αἴταν καὶ δόξαν Θεοῦ ἄλλα διάφορα τοῦ Κόσμου ψυχολαβῆ καὶ ἀ-

καιρα πράγματα. Μεγάλη μας αίσχυνή είναι, να ἔχωμεν ἡμεῖς ἡδοναῖς καὶ ἀνάπαυσαις, βλέποντες τὸν Δεσπότην καὶ Βασιλέα μας εἰς θλίψιν καὶ βάσανον ἀπειρου· καθὼς εἶναι ἀρεσκυ εἰς ἕναν στρατιώτην, νὰ θεωρῆ τὸν Δεσπότην αὐτοῦ νὰ λαμβάνη θάνατον εἰς τὸν πόλεμον, καὶ νὰ μὴ δρᾶμη νὰ γύσῃ τὸ αἷμά του, καὶ νὰ χάσῃ τὴν ζωὴν δι' ἀγάπην του. Ὡ τῆς ἀνοίας καὶ ὀκνηρίας σου Χριστιανέ, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν τῆς ἀχαριστίας σου! Ἐάν πεθῆς τιμὴν, πῶς δὲν κινᾶσαι, βλέπων τὸν Δεσπότην καὶ Βασιλέα σου νὰ θανατώνεται ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, νὰ τοῦ βοηθήσῃς; Σημεῖον, ἔτι δὲν εἶσαι στρατιώτης αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲν μιμᾶσαι τὴν πράξιν του. Ἐάν καυχᾶσαι ἔτι εἶσαι Χριστιανός, ἔπρεπε μᾶλλον νὰ φοβηθῆς, καὶ νὰ ἐντραπῆς, αἰσθανόμενος ἔσω σου τὴν ἀγάπην τῶν σαρκικῶν ἀπολαύσεων. Ὅλοι λεγόμεσθεν Χριστιανοί, ἀλλὰ ὀλίγοι μιμούμεσθεν τὸν Δεσπότην μας. Εἴμεσθεν ὅμοιοι εἰς τὸ ἔνσυμα, ἀμὴ εἰς τὰς πράξεις ἀνόμοιοι. Ἡ πενιχρά φάτνη, εἰς τὴν ἑποίαν ἐγεννήθη ὁ Κύριος, καὶ τὰ πτωχὰ καὶ εὐτελῆ σπάργανα, ἀπερ ἐνδύθη ἢ ἀπειρος καὶ θεία μεγαλειότης, μᾶς ἐρμηνεύουσι νὰ μισοῦμεν τὰς τιμὰς καὶ πλοῦτον τὸν πρόσκαιρον, καὶ ἀπλῶς, εἰάν ἐρευνήσῃς ἔλην τὴν πολιτείαν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ τῶν ἀπάντων, θέλεις εὔρει, ὅτι μᾶς ἐδίδαξε νὰ καταφρονοῦμεν πάντοτε τὸν μάταιον Κόσμον, καὶ εἰς τὴν ζωὴν μας, καὶ εἰς τὸν θάνατον. Ὅτι τὸσπν πτωχείαν εἶχεν εἰς τὸν Σταυρὸν ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, ὅπου εἰάν ἤθελε κατέβη εἰς τὴν γῆν, καθὼς τοῦ ἔλεγον οἱ Φαρισαῖοι ἐμπαίζοντες, δὲν εἶχε κανένα ράσον ξεσχισμένον νὰ σκεπασθῆ, ὅτι οἱ δῆμιοι ἐμοίρασαν αὐτοῦ τὰ ἱμάτια. Λοιπὸν, εἰάν εἶσαι Χριστιανός, καὶ πιστεύεις εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ὅπου τοσοῦτον ἐπαινᾷ τὴν πτωχείαν, διατί γυρεύεις τιμὴν καὶ πλοῦτον εἰς ταύτην τὴν παροικίαν σου; Ὁ Δεσπότης γυμνός εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ πτωχότατος, καὶ ἐσὺ καλά ἐνδεδυμένος με ἱμάτια πολυτίμητα. Ὁ Δεσπότης πεινασμένος καὶ διψασμένος, καὶ σὺ νὰ ἔχῃς τόσα φαγία εἰς τὴν τράπεζαν. Ὁ Χριστός

θανατωμένος εἰς τὸν Σταυρὸν, διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ σὺ νὰ εὐρίσκῃς εἰς αὐτὴν κατ' ἡμέραν ἀμετανόητος; Ἐκεῖνος πολέμῳ μετ' τὸν Κόσμον, τὴν σάρκα καὶ τὸν Διάβολον, διὰ νὰ τεύς θάνατον, καὶ σὺ νὰ τοὺς ἔχῃς φίλους, νὰ τεύς δολιχίας, νὰ κἀνῃς ὅλα τοὺς τὰ θελήματα; Οὕτω μιμᾶσαι τὸν Χριστὸν ἀφρονίστα, καὶ νεμίξεις νὰ κληρονομήσῃς Οὐρανῶν Βασιλείαν; νὰ ὑπάγῃς με ἀπολαύσεις σαρκός, ἔπου ἀπῆλθον ἄλλοι με τόσας θλίψεις καὶ βάσανα; Πλανᾶσαι, ταλαίπωρε· ὅτι δὲν λογίζεσαι οὕτω τοῦ Χριστοῦ μιμητῆς, ἀλλὰ τοῦ πλουσίου ἐκείνου, με τὸν ὁποῖον ἔχῃς νὰ ὑπάγῃς εἰς ἕναν τόπον, νὰ βασανίζεσαι. Διὰ τὴν ἡμετέραν ἀγάπην ὁ Μίγας Θεὸς πλουσιώτατος ὢν, ἔγινεν ἐκωσίως πτωχός καὶ καταφρονημένος, καὶ ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ τὴν φύσιν, οἱ ἀνάξιοι καὶ καταφρονημένοι, νὰ γυρεύωμεν τοῦ Κόσμου πλοῦτον καὶ ἀξιώτητα; Αἰσχύνθητι γοῦν, Χριστιανέ, καὶ ἐντραπού, βλέπωντας τὸν Δεσπότην καταφρονημένον καὶ ἐμπαίζομενον, καὶ τοῦ λόγου σου εἰς πολλὴν τιμὴν καὶ δόξαν ὑψούμενον. Ταπεινώσου νὰ μιμηθῆς τὸν Δεσπότην σου. Μίσησον τὸν Κόσμον καὶ ἡδονὰς τῆς σαρκός, καὶ κτήνησον ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν, ἵνα συδοξασθῆς μετ' τὸν Χριστὸν εἰς τὴν Βασιλείαν του. Ἐάν ἔλθῃ σοι πόθος πλοῦτου, ἢ ὀρεξίς ἐπιθυμιῶν, στοχάσου τὸν Σωτῆρα σου ὅλον πεπληρωμένον ἀπὸ τὰ ὄνυχια ἕως τὴν ἄκραντον κορυφήν. Καὶ εἰάν μετὰ προσοχῆς μελετήσῃς τούτου τὸ Παῦλον, θέλεις μισήσῃ πᾶσαν σωματικὴν ἀπόλαυσιν. Ἡ ἐνθύμησις τοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ εἶναι μία νόμιμος ἰατρικὴ διὰ νὰ καταφρονήσῃς τὴν κοσμικὴν μεταιότητά, ταῖς χαραῖς ὄλαις, τοὺς μετωρισμούς, εὐτραπαλίαις, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ἐάν εἶχες μίαν ἀκανθαν εἰς τὴν κεφαλῆ σου καθηλωμένην ἀπὸ τὸν στίφανον τοῦ Χριστοῦ, ἀραγε ἐγαίρουν νὰ γλιφῆ, ἢ ἐθλίβουσιν; Θαρρῶ νὰ ἔστικες τελλομένους καὶ πολλὰ ἥσυχος, καὶ νὰ ἔτρεχαν διπνεκῶς ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σου τὰ δάκρυα. Ἀμὴ διὰ ποίαν αἰτίαν, ἐπειδὴ εἶνα ὁ Δεσπότης Χριστός κεφαλὴ, καὶ σὺ μετ' :

του, μειωρίζεσαι και γελαῖς, διάγων ζωὴν και πολιτείαν ἀμέριμον; και βλέπων κα-
 Ξ' ὄραν ἐνώπιόν σου αὐτόν τόν Σωτήρα σε
 τοιουτοτρόπως πεπληρωμένον και θανατω-
 μένον διά λόγου σου, δέν πόν συμπονεῖ ἡ
 καρδιά σου, νά κλαύσης μικρόν, ἀλλά
 μάλλον ποθεῖς χαραῖς και ἀπόλαυσαις;
 Διατί κευχᾶσαι εἰς τήν λύτρωσιν, ὅπου
 αἱ ἀλύσεις και ἡ ὑκασιῆ τοῦ Χριστοῦ σῆ
 ἐχάρισι; Διατί μεγαλαυχῆς και δοξάζε-
 σαι εἰς τήν σὴν σωτηρίαν, ἡ ὁποία εἶναι
 τοῦ Δεσποτικοῦ Πάθους ἐνέργεια; Διατί
 νά εἶσαι ἀχάριστος εἰς τὰς δωρεάς, ὅπου
 σὲ ἤξίωσε διά τῆς αὐτοῦ ζωοποιοῦ, και
 σωτηρίου κερωσίως; Μίσησον, ἄφρων, τὰ
 σαρκικά σου θελήματα, και πόθησον τήν
 πενίαν, καθώς δέν ἀπόκτησεν εἰς τήν γῆν
 ὁ Κύριος τίποτας, ἵνα και σὺ καταφρο-
 νήσης τὰ πρόσκαιρα. Ἡ εὐλαβῆς μελέτη
 τοῦ Δεσποτικοῦ Πάθους μάς καμνει νά
 ἀπαρνηθοῦμεν πᾶσαν ἀπόλαυσιν. Ὁ Παῦ-
 λος γράφει πρὸς Φιλιππησίους, νά φρο-
 νουσι τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ, τουτίστι νά
 φρουσώμεν εἰς τήν καρδίαν μας τήν ἐνθύ-
 μωσιν τούτου τοῦ φρικτοῦ Πάθους, και νά
 τὸ ἰσορρῶσωμεν τοιουτοτρόπως, ὅπου νά μὴ
 ξετυπωθῆ παντελῶς. Διά τούτο χρεωστεῖς
 νά ἔχης μίαν αἰσθητικὴν ἐννοίαν και
 λύπην εἰς τήν ψυχὴν περὶ αὐτοῦ τοῦ πά-
 θους, και πάντοτε νά συμπονηῖς, νά θλί-
 βεσαι, και νά συσταυροῦσαι αὐτῷ τῷ Σω-
 τῆρί σου, ὅπως και συνδοξασθῆς αὐτῷ ἐν
 τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως. Εἶδε και ἔχεις
 ἀνεσιν και παραμυθίας σωματικὰς, μὴ
 ἐλπίζης εἰς τήν ἄλλην ζωὴν ἀνάπαυσιν,
 κατὰ τὸν Μέγαν Ἀθανάσιον, ὅς τις λέγει
 ταῦτα: « Ὁ ἔχων ἀνάπαυσιν ἐν τῷ Κό-
 σμῳ τέτω, τήν αἰώνιον μὴ ἐλπίζετω εὐρεῖν.
 Ἡ γὰρ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν οὐκ ἔστι
 τῶν ἀναπαυομένων ἐνθάδε, ἀλλά τῶν ἐν
 θλίψει πολλῇ και στενοχωρίᾳ διεληθόντων
 τὸν βίον. Κρεῖσσον γὰρ θάνατος ὑπὲρ τοῦ
 Θεοῦ, ἡ ζωὴ μετὰ ὀκνηρίας και αἰσχύ-
 νης. Ὁ δὲ Νύσσης Γρηγόριος λέγει οὕτω:
 Οἱ ἐν ἀνέσει ζῶντες και τρυφῇ, ὑποκρινό-
 μνοι δὲ τὸν Χριστιανισμόν, ὅπερ ἐστὶν
 ἐναντίον τῷ Σταυρῷ, ὅτοι εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ
 τοῦ Σταυροῦ. Ὁ γὰρ Σταυρὸς ψυχῆς ἐστὶ

παρατεταμένη θανάτωσις, μηδὲν ἀνετον
 ἐπιζητούσης. Λέγει δὲ ταῦτα και ὁ ἅγιος
 Ἐπιφάνιος: Οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κα-
 τοικεῖ ἐν τοῖς ἐν ἀναπαύσει διάγουσιν,
 ἀλλά τοῦ Διαβόλου. Καθὼς τις τῶν ἀγα-
 πῶντων Θεόν, εἶπεν: Ὁμοσα, ἐτι καὶ
 ἐκάστην ἡμέραν ἀποθνήσκω. Ἐν τούτῳ
 ἀφορίζονται οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ ἐκ τῶν λοι-
 πῶν, ἵνα αὐτοὶ μὲν ἐν θλίψειν, ὁ δὲ
 Κόσμος ἐν τρυφῇ και ἀναπαύσει λαμπρύ-
 νεται. Οὐκ πώδεκται γὰρ ὁ Θεός ἵνα ἀ-
 ναπαυθῶσιν οἱ ἀγαπῆτοὶ αὐτοῦ, ἕως οὗ
 εἰσὶν ἐν τῷ σώματι, ἀλλά μάλλον ἠθέλη-
 σεν, εἶναι αὐτούς ἐν θλίψει και μόχθοις,
 ἐν πτωχείᾳ, και εὐτελείᾳ, ἐν χρεῖᾳ και
 ἀρρώστια, ἐξουδενώσει, κολαφισμοῖς, και
 τὰ ἐξῆς. Ἐγίνωσκε γὰρ ὁ Κύριος, ὅτι ἐκ
 ἔστι δυνατόν, ἐν ἀναπαύσει τοῦ σώματος
 ὄντας, ἐμμεῖναι ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ, και
 διά τούτο ἐκώλυσεν ἡμᾶς ἐξ αὐτῆς τῆς
 ἡδονῆς τε και ἀναπαυσεως. Στοχάζεται
 και ὁ φιλόκοσμος πολλάκις τὸ σωτήριον
 Πάθος, ἀμὴ διατί δέν τὸ γροικᾶ εἰς τήν
 καρδίαν αὐτοῦ, οὔτε τὸν πόνον αἰσθάνεται
 νά κλαύσῃ θερμῶς, διά τούτο ἀκολουθεῖ
 εἰς τὰ σαρκικά του θελήματα. Δύο αἰτίαι
 εἶναι, ὅπου κάμνουσι, και δέν ἀκούεται
 ἕνα τίποτε, ἤγουν, ἕταν εἶναι ἀπὸ λόγου
 του τὸ πρᾶγμα τέσσον μικρόν, ὅπου δέν
 δύναται νά τὸ γροικῆσῃ τινὰς· ὡσάν νά
 εἰπούμεν ἐν παραδείγματι, νά πείσῃ ἕνα
 φύλλον τοῦ δένδρου εἰς τήν γῆν, δέν ἀκούε-
 ται: ἀμὴ εἰάν ξεριζωθῆ ὅλον τὸ δένδρον,
 νά συντριφθῆ, τὸ γροικουσὶν ὅλοι, οὐ μόν-
 ον ἄνθρωποι, ἀλλά και τὰ ἄλογα ζῶα.
 Ἡ' πάλιν, ὅταν ἡ αἰσθησις ἐστὶ νενεκρω-
 μένη, ἡ εἰς τὸν ὕπνον βεθυθισμένη, ὅπου
 ἂν εἶναι και μέγα πρᾶγμα δέν ἡμπορεῖ
 νά τὸ γροικῆσῃ, παρα νά τήν ζωώση τι-
 νὰς, νά τήν κάμῃ νά τὸ ἀκούσῃ. Ἐάν ἐν
 ἄνθρωπε, δέν αἰσθάνεσαι τοῦ Χριστοῦ τὸ
 Πάθος, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μεγαλύτερον
 και ἀκριβώτερον ἔργον ὅπου ἔκαμιν ὁ Θεός
 εἰς τὸν Κόσμον, και ἴδειξεν εἰς αὐτὸ ὅλην
 του τήν σοφίαν και ἀγαθότητα, φανερόν
 εἶναι, πῶς εἶσαι τῶν λίθων ἀναισθηστέ-
 ρος, οἱ τινες τὸν καιρὸν ἐκείνον ἐλαχίσθη-
 σαν. Ἄς εἶναι γοῦν πάντοτε ἡ μετάνη και

μέλειν τούτου τοῦ σωτηρίου Παθους εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἀντιμάχου, καὶ πόλεμα τὴν σάρκα σου, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς οὗτος εἶναι τῆς καθημερινῆς πάλης σαρκὸς καὶ πνεύματος. Καὶ μὴν ὀκνεύσης, οὔτε ἀκηδιάσης ποσῶς, ὅτι ὁ κόπος σου εἶναι ὀλίγος πολλὰ καὶ μικρότατος, ἀμὴ ἢ πληρωμῇ

καὶ τὸ βραβεῖον ὅπου λαμβάνεις ἀνείκαστον, καὶ ἀναρίθμητος ὁ μισθός, ὃν ἀποδώσει σοι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως ὁ πλοσιόδωρος Βασιλεὺς τῶν ἀπάντων Χριστὸς ὁ Θεός. Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Η'.

Ἵτι πρέπει νὰ καταφρονοῦμεν τὸν πρόσκαιρον πλοῦτον, καὶ νὰ θησαυρίζωμεν εἰς τὸν Οὐρανὸν διὰ τῶν πενήτων.

Ος εὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής, εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον, ἐν Κεφ. ιδ'. Ἦγουν, ὅς τις δὲν ἀφήσῃ ὅσα πράγματα καὶ ἂν ἔχη, δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶναι μαθητής μου. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀκούσῃ οἱ φιλάργυροι πλούσιοι, διατί ἔφραξαν τὰ ὠτάτους μὲ μέταλλον, ὅπου κτυπᾶ εἰς αὐτὰ περισσότερον, παρά τὰ Δεσποτικά λόγια, καὶ ἀπὸ τὸν ἦχον τούτου δὲν ἀκούεται ὁ Δεσπότης Χριστός, καθὼς καὶ ὁ μυλωνᾶς δὲν ἀκούει τὰ λόγια, ὅπου τοῦ λέγουσιν, ἀπὸ τὴν παραχῆν τῶν ὑδάτων, καὶ τοῦ μύλου τὸν ἦχον· διὰ τοῦτο κάμνει χρεία νὰ σταματήσῃ τὸ νερὸν, νὰ τ' ἀκούσῃ. Σήκωσε λέγω τὴν προσπάθειαν τοῦ πρόσκαιρου πλοῦτου, σταμάτησον τὴν φιλαργυρίαν σου, καὶ στενοχωρῆσον τὰς κοσμικὰς σου ἐπιθυμίας, ἐὰν θέλῃς νὰ ἀκούσῃς τὸν Κύριον, ὅπου σὲ κλάζει. Εὐχαλε παντελῶς τὴν ἀγάπην σου ἀπὸ τὸν μάταιον πλοῦτον τοῦ Κόσμου, ὅς τις καθάπερ ὕδατα τρέχοντα κατὰ διαδοχὴν, ἐγκρεμνίζεται ἀπὸ πατέρας εἰς τέκνα με πολλὴν ταχύτητα, ἐὰν πῶθῃς νὰ ἐνωτισθῇς τοῦ Χριστοῦ τὰ σωτήρια λόγια, ἅτινα εἶπε πρὸς ἐκείνον τὸν πλοῦτον, ὅπου γράφει ἐν Λουκᾶς εἰς τὸ κη'. Κεφ. Πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔχεις θησαυρὸν ἐν Οὐρανῷ. Ἀλλ' αὐτὸς ὡς φιλάργυρος δὲν ὑπήκουσε τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ἔστρεψε περίλυπος, προτιμήσας τὸν πλοῦτον ὑπὲρ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Διὰ

τοῦτο εἶπεν ὁ Κύριος, πῶς εἶναι πολλὰ δύσκολον νὰ σωθῇ ὁ πλούσιος· καὶ τότε εἶπεν, ὅχι πῶς νὰ μὴν ἔμπορῇ ἐκ φύσεως νὰ σωθῇ, οἷδαμεν γὰρ πλουσίους πολλούς καὶ Βασιλεῖς καὶ ἡγίασαν, ὡς ὁ Ἀβραάμ, ὁ Ἰωβ, ὁ Δαβὶδ, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ὁ Θεοδοσίος, καὶ ἄλλοι πολλοί· ὅτι ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι κακός, ὅταν τὸν χράσῃ καλῶς· ἀλλὰ τὸ εἶπε διὰ δυσκολότητα, ὅπου εὐρίσκεται εἰς τὸν πλοῦτον. Ὅσον γὰρ ἀξάνουν τὰ χρήματα, τοσοῦτον καὶ ὁ πῶθῃς τοῦ ἄφρονος φιλαργύρου γίνεται ἀχόρταγος, καὶ εἶναι δύσκολον νὰ τὰ μισήσῃ. Ὡς τῆς ἀγνωσίας σου, φιλάργυρε, πῶς αἰχμηλωτίζει ὁ Δαίμονας τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν ἀγάπην τῶν φθειρομένων πραγμάτων, καὶ τὰ ὀρέγῃς περισσότερο παρά τὰ Οὐράνια ἀγαθὰ, ὅπου κληρονομοῦσιν ὅσοι καταφρονησῇς τὰ πρόσκαιρα, ὡς εὐτελεῖ καὶ ἀνάξια, τὰ ὅποια ἐσὺ ὀρέγῃς διατί δὲν γνωρίζεις τὴν τούτων εὐτελείαν. Ἐκπύνησον, παρακαλῶσε, αὐτὸν τὸν πλοῦτον ὅπου ποθεῖς, λίθους τιμίους, μαργαρίτας, χρυσοῦν, ἀργύριον, τζόχαις, μεταξωτὰ χρυσοῦφανα, ἀπὸ ποῖα ταπεινὰ καὶ ἀνάξια πράγματα γεννῶνται, νὰ τὰ συγχαθῇς. Τί ἄλλο εἶναι ὁ χρυσοῦς καὶ ὁ ἀργύρος, εἰ μὴ μόνον λάσπη καὶ ὕλη τῆς γῆς; Τί εἶναι ὁ σάφπειρος, ἀδάμας, ἀνθραξ, ὑάκινθος, σμάραγδος, καὶ ἄλλα τοιαῦτα λίθαινα, εἰ μὴ μόνον ἀφρός αὐτῆς τῆς γῆς; Τί εἶναι τὰ βελούδα, οἱ κερμαχάδες, καὶ ἄλλα μεταξωτὰ ἱμάτια, πῶς εἶναι μόνον κόπρα σκυ-

λήκων; Τί είναι ἡ τζόχαις ἢ πολυτιμηταίς, πᾶρες μαλλί τῶν προβάτων; Τί είναι ἢ γούναις, ὅπου τιμοῦσι τοσοῦτον οἱ Ἄρχοντες, εἰμὴ μόνον δέρματα τῶν ἀλόγων ζῶων; Τί ἄλλο εἶναι τὰ ζωγραφιστά καὶ χρυσομένα Παλάτια, οἱ ὑψηλότατοι πύργοι, τὰ εὐρύχωρα καὶ περὶ φημα κτήρια, ἢ μεγάλαις Χωραῖς, τὰ ἐξακουστά καὶ περιβόητα Κάστρη, παρὰ μόνον πέτραις καὶ χῶμα ἀψηφιστον; Καὶ ἀπλῶς, ὅσα καὶ ἀνέχη οὗτος ὁ Κόσμος εἶναι γῆ καταπατημένη καὶ ἀχρηστος. Ἐξέτασον οὖν ποταπὰ ἀνάξια πράγματα ποθεῖς, νὰ καταλάβῃς τὴν ἀγνωσίαν σου, ἐνθυμούμενος τὸ ῥητὸν τοῦ Ἡσαΐα. « Πᾶσα σὰρξ χορτός, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου, ὡς ἄνθος χορτοῦ ». Ἐὰν οὖν ὁ ἀνθρώπος, ὅπου εἶναι τὸ ἀξιώτερον πρᾶγμα τοῦ Κόσμου, καὶ ὅλη του ἡ δόξα εἶναι ὡσανεὶ ἓνα χορτάρι ταπεινόν, εἰς τί νὰ παρομοιάσωμεν τὰ ἐπίλοιπα πράγματα, ὅπου εἶναι ἀναξιώτερα τούτου καὶ ταπεινότερα; Αἰσχρύνῃτι γοῦν φιλόκοσμοι, καὶ ἐντραποῦ, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς σὲ ἐπλασε διὰ νὰ ποθῆς αὐτόν, νὰ τὸν ἀπολαύσῃς, καὶ σὺ ἐταπεινώθῃς τοσοῦτον, ἀνόητε, καὶ ἐρίγῃσαι ταπεινὰ καὶ ἀνάξια κτίσματα; Γνωρίσον, ἀνθρώπε, τὰ ἐκλεκτὸν εἶναι, καὶ τὴν εὐγένειαν, ὅπου σοῦ ἔδωκεν ὁ πλάσας σε κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ ὁμοίωσιν, καὶ πόθησον τὰ ἐκλεκτὰ καὶ εὐγενικὰ πράγματα, ἢ γοῦν τὰ πνευματικὰ καὶ Οὐράνια, καὶ μίσησον αὐτὰ τὰ ἐυόλισθα καὶ ἀνάξια, ἄργυρον, χρυσόν, καὶ λιθάρια. Ἐπειδὴ μῆτε ὁ Σολομὼν (καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος) μὲ ὅλην τὴν δόξαν του καὶ χρυσοῦφαντα φορέματα καὶ μαργαρίτας, ὅπου εἶχεν ἐπάνω του, δὲν ἦτον τόσον εὐμορφα στολισμένος, ὡσπερ τὸ κρίνον τοῦ ἀγροῦ. Καὶ τίς φιλέχρυσος νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὁ χορτός εἶναι πλουσιώτερος τοῦ χρυσοῦ καὶ ωραιότερος; Ἄκουσον, ἀνθρώπε καὶ μὴ σοῦ φανῆ παραξένον. Εἰς ὅπου ἀγαπᾷ ἓνα πρᾶγμα, ἀν εἶναι καὶ ἀσχημον, τοῦ φαίνεται εὐμορφον ἀπὸ τὴν ἀγάπην ὅπου τοῦ ἔχει. Οὕτω καὶ ἡμεῖς, διατὶ ἀγαποῦμεν ὡς φιλάργυροι τὰ σφρασίδια καὶ χρυσοῦφαντα, μᾶς φαίνονται αὐτὰ ωραιότερα ἀπὸ τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ. Ἀμὴ εἴαν στοχασθῶμεν καλὰ μὲ

τὸ ὄμμα τῆς ἀληθείας, θέλομεν γνωρίσει, εἰς μὲν τὰ χρυσομένα ἱμάτια, τὰς ἀνθρωπίνιας χεῖρας, ὅπου τὰ ὑφαναν, εἰς δὲ τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, τὴν παντοδύναμον Χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ὅπου ωραίως καὶ πανσόφως τὰ ζωγράφισε, καὶ τότε μᾶς ἤθελαν ἀρίστη κατὰ ἀλήθειαν αὐτὰ τὰ εὐλογημένα κρίνα περισσότερον ἀπὸ τὰ πλουσιώτερα ἱμάτια. Μὴν ἐρίγῃσαι γοῦν τὰ πρόσκαιρα πλοῦτη καὶ μάταια τὸ ἀργύριον καὶ χρυσίον δὲν εἶναι τῶν ἀνθρώπων στολισματα, ἀλλὰ φορτία τῶν κτηνῶν καὶ κανένα ζῶον δὲν βαστᾷ περισσότερον φορτίον ἀφ' ὅσον δύνεται, ὁ δὲ φιλάργυρος σηκώνει εἰς τὸν ὠμόν του ὅσα φορτία τοῦ βάλλουσιν. Ἐλαρρώσῃς ἀπὸ τὸ βᾶρος τοῦ πλοῦτου, τρισάθλιε. Ὁ πτωχὸς σὲ παρακαλεῖ νὰ σηκώτῃ μέρος ἀπὸ τὸ φορτίον σου, νὰ περιπατῇς ἐλαφρότερα, καὶ σὺ δὲν θέλεις; Κάλλιον παλεύει ἓνα γυμνὸς παρὰ τὸν ἐνδεδυμένον καὶ φορτωμένον. Μὲ τὸν Δαίμονα ἔχεις νὰ παλαίσῃς, ὅπου εἶναι γυμνός· καὶ εἴαν εἶσαι ἐπὶ ἐνδυμένος καὶ πεφορτισμένος, σὲ ρίπτει ἐν εὐκολίᾳ. Ὁ Κύριος πολεμᾷ γυμνός εἰς τὸν Σταυρόν διὰ λόγου σου, καὶ εἴαν θέλῃς νὰ τοῦ ἀκολουθήσῃς, γύμνωσε τὴν καρδίαν σου ἀπὸ κάθε πρόσκαιρον ἀγαθόν, ἵνα λάβῃς ἑκατενταπλασίονα εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν. Μίσησον ὅλα τὰ κτίσματα, ἵνα ἀπολαύσῃς τὸν Κτίστην. Ὅς τις ἔχει πράγματα πολλά, ἔχει ἐλευθερίαν ὀλιγωτέραν νὰ ὑψώγῃ τὴν καρδίαν πρὸς Κύριον. Καθὼς ἡμεῖς ἔχομεν συνήθειαν, καὶ κόποῦμεν τὰς πετρυγὰς τῶν πετεινῶν, ἵνα μὴ πετώσι, καὶ τὰ χάσωμεν, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς μᾶς ὑστερεῖ τοῦ πλοῦτου πολλακίς, διὰ νὰ μὴν ὑπερηφανευθῶμεν, καὶ ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἐὰν εἶχες ὅλον τὸ χρυσίον τῆς Ἡραβίας, γυμνὸς ἐξῆλθεις ἐκ κοιτίας μητρὸς, γυμνὸς καὶ εἰς τὴν γῆν ἀπαλεύσῃ. Ὁ τροχὸς τοῦ μύλου γυρίζει ὀλημερίς, χωρὶς νὰ σταματήσῃ ποσῶς, ὁμοῦ δὲν ἀλλάσσει ποτὶ τὸν τόπον του, ἀλλὰ ὅπου ἦτον τὸ πρῶτ', ἐκεῖ καὶ τὸ βράδυ. Οὕτω καὶ σὺ ἀνθρώπε γύριζε τὸν Κόσμον ὅλον, κελίαζε, καὶ βασανίζου νὰ ἀποκτήσῃς τιμὴν καὶ πλοῦτον, εἰς τὸ ὑστερον ἀπειθῶν ὁ θάνατος, σὲ εὐρίσκει εἰς τὴν αὐτὴν κατά-

στασιν ὅπου εἶχες, ὅταν ἐγεννήθης εἰς τὸν Κόσμον. Ἐνδύσου, καὶ φέροι ὅσα χρυσοῦ φορέματα θέλεις, ὅτι τότε εἰσεβαίνεις εἰς τὸν τάφον ὀλόγυμνος. Ἄνοιξον οὖν τοὺς ὀφθαλμούς ἀπὸ τώρα, στοχάσου τὸν βυθὸν τῆς ἀπάτης, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεισαι, τιμῶντας τοσοῦτον αὐτὸν τὸν πλοῦτον τὸν ἀτιμον καὶ ἀνάξιον. Διατί ὁ ἀληθὴς πλοῦτος ἀξάνει περισσότερον, ὀλιγέροντας ἢ φιλαργυρία, παρὰ ὅταν ἀξάνῃ ὁ θησαυρὸς, ὁ ὁποῖος πολλάκις εἶναι ζημία ἐκείνων ἑκπύ τὸν ἔχουσι. Δι' αὐτὸ ὑστερεῖ τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁ Θεός, πανάγαθος ὢν, ἵνα μὴ μεθύσωσι μὲ τὸν πλοῦτον εἰς τὰς ἀφροσύναις τους, καὶ τυφλωθῶσιν εἰς τὴν ματαιότητα τῶν τιμῶν τοιοῦτρόπως, ὅπου νὰ ζημιωθῶν τὰς ἀτιμήτους τιμὰς καὶ πλοῦτον Οὐράνιον. Καὶ στοχάσου τὴν σοφίαν τοῦ Κτίσαντος τὰ ἀναγκαῖα καὶ χρειαζόμενα πράγματα ἔβαλεν ἄνωθεν τῆς γῆς εἰς τὸ φανερόν, νὰ τὰ εὐρίσκῃς μὲτ' εὐκολίας, ἤγουν σίτον, ἔλαιον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, χωρὶς τῶν ὁποίων δὲν ἐμπορεῖς νὰ ζήσης· ἀμὴ τὰ περισσά, ὅπου δὲν σοῦ δίδουν τινὰ ὠφέλειαν, ἀπέκρουεν ὑποκάτω τῆς γῆς, τουτέστι χρυσὸν καὶ ἄργυρον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, διὰ νὰ μὴ τὰ αγαπᾷς οὔτε νὰ τὰ ξετρέχῃς, ὅτι εἶναι πολλή σου ζημία καὶ ματαιότης, κατὰ τὸν Προφήτην τὸν λέγοντα· Υἱοὶ ἀνθρώπων, ἵνα τί αγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; Ἦγουν, ἐσὺ ὅπου εἶσαι υἱὸς ἀνθρώπου λογικοῦ, μὴ διάγῃς τοσοῦτον ἀναίσθητα, νὰ ποθῆς ἀγαθὰ ἐπίγεια, ὅπου ὁ Κύριος σὲ ἔπλασε, καὶ νὰ ἀπολάσῃς τὰ Ἐπουράνια. Δὲν εἶναι παράξενον, νὰ ξετρέχουν πλοῦτον οἱ ἄπιστοι, ὅπου νομίζουσι νὰ μὴν εἶναι ἄλλη ζωὴ μετὰ θάνατον, οὔτε ἔχουσιν εἰς οὐρανοὺς καμμίαν ὑπόστασιν. Ἀμὴ ἐσὺ, Χριστιανέ, ὅπου ἔχεις εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ θησαυρὸν ἀνεξάντλητον, διατί νὰ ποθῆς αὐτὰ τὰ ἐπίγεια; Ἄς τὰ ζητοῦσιν ὅσοι πτωχεύουσι μετὰ θάνατον, ἐκεῖνοι, ὅπου δὲν ἔχουσιν ἄρτον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἄς ὑπάγουν νὰ παρουσιῶσιν σίτον ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Ἀμὴ ἐσὺ, ὅπου σοῦ ἠτοίμασθη ἡ φρικτὴ καὶ θαυμαστὸς τράπεζα εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, νὰ εὐφραίνεσαι αἰώνως

ἀπὸ τὸν ποταμὸν τῆς γλυκύτητος καὶ πηγῆν τὴν αἴνυαον, διὰ ποίαν αἰτίαν νὰ χορτάσῃς ἐδῶ σκόρδα καὶ κρομμύδια, ὡσπερ τοὺς ἀχαρίστους Ἑβραίους, νὰ χάσῃς ἐκεῖνα τὰ οὐράνια ἀγαθὰ, ἅσπερ ἠτοίμασεν ὁ Θεός τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Καθὼς ἐκεῖνον, ὅπου ἔχουσι καλεσμένον εἰς Βασιλικὸν καὶ πλουσιώτατον φίλυμα, καὶ αὐτὸς γεμίζει τὴν κοιλίαν του βελάνια, κεράτια, καὶ ἕτερα καταφρουεμένα φαγητὰ, καὶ χάνει τὴν ὄρεξιν, καὶ δὲν ἤμπορεῖ πλέον νὰ φάγῃ τῆς εὐγενικῆς τραπέζης τὰ ὠραῖα ἐδέσματα, τοιοῦτοτρόπως συμβαίνει καὶ πολλῶν ἑκπύ εἶναι προσκαλεσμένοι εἰς τὴν θαυμάσιον καὶ πλουσιότατον τράπεζαν τὴν οὐράνιον, καὶ αὐτοὶ χορταίνουσι ὡσπερ τοὺς χοίρους πίτυρα καὶ κεράτια, διὰ τοῦτο δὲν τοὺς νοστιμίζουσι τὰ ἐκλεκτὰ ἀγαθὰ τὰ οὐράνια, καὶ τοὺς φαίνεται ἡ ἀμαρτία γλυκυτέρα τῆς ἀρετῆς. Ἄλλ' οὐαί τους, ὅτι ἡ ψευδομένη αὐτὴ καὶ προσωρινὴ γλυκύτης θέλει μετατραπῆ εἰς πικρὰν χολὴν, καὶ ἀτελεῦτητον κόλασιν. Ἐάν ἐκυρίευσες ὅλον τὸν κόσμον, ὦ ἄνθρωπε, δὲν θέλεις δυνηθῆ νὰ ἐξαλείψῃς μὲ τὸν πλοῦτόν σου ὅλον, τὴν ὥραν τῆς Κρίσεως, ἵνα παραμικρὸν ἀμάρτημα, κατὰ τὴν Παροιμίαν. Οὐκ ὠφελήσουσι θησαυροὶ ἀνόμου, δικαιοσύνη δὲ ρύεται ἐκ θανάτου. Ὅτι οἱ πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπίενασαν, οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. Πολλὴ διαφορά εἶναι ἀπὸ τὸν πνευματικὸν πλοῦτον ἕως ἐτούτου τὸν πρόσκαιρον, ὅτι αὐτὸς μᾶς προξενεῖ τὸν Παράδεισον, καὶ οὗτος τὴν κόλασιν. Αὐξάνει ὁ πνευματικὸς, ὅταν μεταδίδεται τοῖς ἄλλοις κοινωνικῶς, ὁ δὲ πρόσκαιρος ὀλιγένη διδόμενος, καὶ φυλατόμενος οὐδὲν ὠφελᾷ, ἀλλὰ ἀπατᾷ, καὶ πλανᾷ μας, ὅτι δὲν βριστᾷ πολὺν καιρὸν, οὔτε τὰς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς μας χορταίνει. Ἀμὴ ὁ πλοῦτος, ὅπου μᾶς ἐμπιπᾷ πάσης ἀρετῆς, εἶναι ἀληθὴς καὶ ὠφέλιμος. Ἰκτέουσιν οὖν τὸν Κύριον νὰ καθάρισῃ τὸν νοῦν σου, νὰ γνωρίσῃς σαφῆστατα τὴν ἀναξιοτητα τῶν ἀγαθῶν, ὅπου ὀρέγεσαι, νὰ τὰ μισήσῃς τελείως, καὶ νὰ ποθήσῃς τὰ Ἐπουράνια, καθὼς αὐτὸς εἰ-

ν εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον· Μὴ θησαυρί-
 τε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς
 ἢ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἦγεν,
 ἰ θησαυρίζετε εἰς τὴν γῆν θησαυροὺς,
 οὐ ἢ σκουρὰ καὶ σάθρακας χαλοῦσι,
 εἴρει ἢ βότρυδα, καὶ οἱ κλέπται τοὺς πέρ-
 υσι· ἀλλὰ θησαυρίζετε εἰς τὸν οὐρανόν,
 οὗ δὲν φθείρονται, οὔτε οἱ κλέπται ἡμ-
 ροῦν νὰ τοὺς πάρουσιν. Ἀφρονέστατος
 ἰ ἀνόπτερος εἶναι ὅς τις ἔχει νὰ περάσῃ
 ἰ ἓνα δάσος, εἰς τὸ ὅποιον εἰσὶ λησται·
 ἰ φονεῖς κεκρυμμένοι, ὅπου ἐγδύνουσι
 ἰς ὁδοπόρους καὶ θανατώνουσι, καὶ αὐ-
 τὸ φορτωτῆ χρυσίον πολὺ καὶ ἀργύριον,
 νάμενος νὰ τὰ στείλῃ μὲ ἄλλον τρόπον
 κολον καὶ ἀκίνδυνον εἰς τὸν οἶκόν του.
 θάνατος εἶναι ἓνα πέραμα, εἰς τὸ ὅ-
 ἰον ἔχουν νὰ ἐγδυθοῦσιν οἱ πλούσιοι ἀπὸ
 α τοὺς τὰ ὑπάρχοντα, διὰ τοῦτο εἶναι
 ἰροὶ καὶ αὐνέτοι νὰ θησαυρίζουσιν ἐδῶ
 τὴν γῆν, καὶ νὰ μὴ στείλουσιν τὰ χρή-
 τὰ τοὺς μὲ τοὺς πτωχοὺς εἰς τὸν οὐρανόν,
 οὗ εἶναι καὶ ἀφρονέστατοι ὅσοι στενοχω-
 ῦνται, καὶ ἀκριθεύονται μὲ πολλὴν τους
 λαίπωριαν, διὰ νὰ ἀφίσσεν ἐδῶ θη-
 υρόν, τὸν ὅποιον μετὰ τὸν θάνατον αὐ-
 ν καταδαπανοῦσι ἀσώτως ἄλλοι, καὶ
 τζίως διασκορπίζουσιν. Ὅλα τὰ κτίσ-
 τα ἐποίησεν ὁ Κύριος νὰ μᾶς ὑπηρετῶ-
 καὶ νὰ βοηθοῦν εἰς ταῖς χρεῖαις μας.
 γῆ μᾶς δίδει τὰ δένδρα καὶ χορτάρια,
 ὕδωρ τὰ ὄψαρια, ὁ αἶθρ τὰ πετεινά, ὁ
 ανὸς τὰς αὐγὰς τῶν φωστῆρων, καὶ τὰ
 πὰ ὁμοίως. Μόνον ἐσὺ, ἀχάριστε ἄν-
 ῤπε, δὲν βοηθᾷς τοῦ ἀδελφοῦ σου εἰς τὴν
 ἰαν του, ἀλλὰ θησαυρίζεις καὶ μεγαλύ-
 αι μὲ τὰς δωρεὰς Θεοῦ τοῦ παντελεήμο-
 ῤ. Ἐὰν πωθῆς θησαυρόν, ταλαίπωρε, δὲν
 ἐμποδίζει ὁ Κύριος, ἀλλὰ μᾶλλον σοῦ
 ιπνεῖ τὸν τόπον, ποῦ νὰ θησαυρίζῃς,
 μὴ σοῦ τὴν κλέψουν, καὶ χάσῃς τὸν
 του σου ἦγουν, νὰ δώσῃς τὸ πρᾶγμα σου
 ς πτωχοῖς, καὶ ὅσον τοὺς δώσῃς, νὰ
 ἰ τὸ ἀνταποδώσῃ αὐτὸς εἰς τοὺς οὐρανοὺς
 ιτουταπλάσιον. Θαυμάσιος τρόπος κατὰ
 ἡθικαν θησαυρίσματος, νὰ μετατρέπων-
 ῤ τὰ εὐτελῆ καὶ οὐδαμινὰ πράγματα
 ἰόμενα τοῖς πτωχοῖς, νὰ γίνωνται λιθά-

ρια ἀτίμητα. Καὶ αὐτὸ ὅπου μυθολογοῦσιν
 οἱ Ποιηταὶ διὰ τὸν βασιλεῖα Μίδα, ὅτι
 πῶς εἶτι ἔθανεν εἰς τὰς χεῖράς του ἐγένετο
 χρυσίον, ἡμποροῦμεν ἡμεῖς νὰ λέγωμεν ἀ-
 ψευδέστατα διὰ τὰς χεῖρας τῶν πενήτων,
 ἐπειδὴ ἡ ἐλεημοσύνη ὅπου λαμβάνουσι, γί-
 νεται χρυσίον οὐράνιον, μὲ τὸ ὅποιον πλου-
 τίζουν τοὺς ἐλετήμονας εὐεργέτας αὐτῶν.
 Μὴ βάλῃς εἰς τὸν νοῦν σου νὰ εἶναι χαμέ-
 νον ὅσον δώσης πτωχοῖς, μάλιστα πλέον
 ὠφελᾷς τοῦ λόγου σου παρ' αὐτοὺς, βάνων-
 τας τὸν θησαυρόν σου εἰς τόπον καλόν καὶ
 ἀκίνδυνον. Ὁ Σολομὼν λέγει, ὅτι ὁ ἐλεῶν
 πτωχὸν δανεῖζει Θεῶ. Ἐπεὶ οὖν ὁ Κύριος
 λαμβάνει εἰς δάνειον ὅσον δώσης πτωχοῖς,
 ἀνάγκη εἶναι νὰ σοῦ τὸ πληρώσῃ μετὰ
 καιρόν. Καὶ μὴ βαρυκαρδῆς εἶναι ἀργήσῃ,
 ἀλλὰ χαίρου μάλιστα, ὅτι ὅσον βραδύνει
 νὰ σὲ πληρώσῃ, τόσον διάφορον περισσώτε-
 ρον θέλεις ἔχει· ὅτι ἓνας, ὅπου δίδει μὲ
 τόκον τὰ χρήματα, παρακαλεῖ νὰ ἀργήσῃ
 ὁ χρεοφειλετὴς νὰ τὸν πληρώσῃ, διὰ νὰ πλη-
 θυνῇ ἡ ὠφέλεια περισσώτερον. Εἰπέ μοι,
 πλούσιε, εἰάν ἦρχετο μίαν νύκτα εἰς βα-
 σιλεὺς εἰς τὸν οἶκόν σου ταπεινὰ ἐνδυμένος,
 νὰ σοῦ ζητήσῃ νὰ τὸν φιλέσῃς, τάσσωντας
 νὰ σοῦ κάμῃ πολλὴν ἀμοιβὴν εἰς τὸ παλά-
 τιον αὐτοῦ, δὲν ἐχαίρουσον πῶς ἐκαταδέ-
 χθη ὁ Βασιλεὺς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν
 σου, καὶ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃς ἐπιμελῶς κα-
 θὼς ἔπρεπε, νὰ τοῦ δώσῃς νὰ φαγῇ ἀπὸ τὰ
 ἐκλεκτότερα βρώματα ὅπου σοῦ εὐρίσκον-
 το; Ἄκουσον, ταλαίπωρε τί λέγει ὁ Βα-
 σιλεὺς τῶν βασιλευέντων· Ἐφ' ὅσον ἐποιή-
 σατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐ-
 λαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε· τουτέστιν, ὅσον
 καλὸν ἐκάμετε τοῦ εὐτελεστάτου πτωχοῦ,
 καὶ εἶτι ἐλεημοσύνην τοῦ ἐδώκατε, ἐμένα τῶ
 ἐκάμετε. Ὅταν οὖν ἔρχεται ἓνας πτωχὸς
 εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ζητᾷ ἀγάπην καὶ ἔ-
 λκος, εἰάν εἶσαι Χριστιανὸς, καὶ πιστεύεις
 εἰς τὸ πάνσοπον Εὐαγγέλιον, γίνωσκε, ὅτι
 εἰς τὸν πτωχὸν ἐκεῖνον εἶναι ὁ ἀόρατος Βα-
 σιλεὺς Χριστὸς. καὶ ζητᾷ σου ὄχι ἓνα δεῖ-
 πνον πλουσιοπάρочον καὶ Βασιλέως ἀρμό-
 διον, ἀλλ' ὀλίγον τίποτας ἀπὸ τὰ πολλὰ,
 ὅπου σοῦ περισσεύουσι, καὶ διὰ πληρωμὴν
 τάσσει νὰ σὲ ἀνταμίψῃ εἰς τὴν οὐράνιον

αὐτοῦ Βασιλείαν, ὅταν εἴπῃ πρὸς σὲ καὶ πάντας τοὺς ἐλεήμονας· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ τὰ ἐξῆς. Τόση εἶναι τῆς ευποΐας ἢ δύναμις, ὅπου χωρὶς αὐτῆς, κἀν ἕλας τὰς ἀρετὰς ἀπεκτηθῆς, οὐδὲν ὠφελεῖσαι· ὅτι, εἰάν εἶσαι σώφρων, ἐγκρατής, ταπεινός, καὶ ἀπὸ ἄλλας ἀρετὰς στολισμένος, ἔπειτα νὰ εἶσαι ἀνελετήμων καὶ ἀσπλαγχνος, δὲν εὐρίσκεις παρά Θεῷ ἔλεος. Ἐάν οὖν πιστεύῃς ταῦτα, διατί κλείεις τὴν θύραν, ὅταν ὁ Χριστὸς ἔρχεται, νὰ τὸν ἐλεήσῃς; Ἐάν εἶγες πίστιν, υποδέχου σου τοὺς πιστοὺς ἀσμένως καὶ ἠλαρῶς, νὰ στένης τράπεζαν, νὰ τοὺς ὑπηρετῆς με εὐλάβειαν, στοχαζόμενος εἰς αὐτοὺς τὸν Κύριον, καθὼς τὸν ἐβλεπεν ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Διάλογος. Εἰς τούτου τὸν βίον φαίνεται, ὅτι πρὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὴν Ἀρχιερωσύνην, Ἠγούμενος ὢν εἰς ἓνα Μοναστήριον, ὑπῆγεν Ἄγγελος Κυρίου σηματοποιζόμενος ὅτι ἐτξακίσθη εἰς τὴν Σάλασσαν, καὶ νὰ τὸν ἐλεήσῃ. Ὅς τις τοῦ ἔδωκεν ὅσα χρήματα τοῦ εὐρέθησαν. Τὴν δευτέραν φοράν ὅπου ἦλθε, καὶ τὴν τρίτην, μὴν ἔχοντας ἄλλο, τοῦ ἔδωσε τὸ ἀργυρὸν πετήριον τοῦ Ναοῦ ἐλεημοσύνην, καὶ δὲν τὸν ἀνείδισεν πῶς ἦλθε δύω φορές πρότερον. Ὑστερον δὲ, ἀφ' οὗ τὸν ἐψηφήσασιν Πάπαν, ἔπερνε καθ' ἐκάστην ἰβ'. πτωχοὺς ἀπὸ τὸ παζάρι, καὶ τοὺς ἐφίλευε καὶ μίαν φοράν τοῦ ἐφάνησαν ἰγ'. εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ προσκαλέσας τὸν ἓνα, ὅπου ἔδειγνε σεβασμιώτερος πάντων, ἠρώτησεν αὐτὸν κατ' ἰδίαν, τίς ἦτον; Ὁ δὲ εἶπε: Τὸ ὄνομά μου ἐστὶ Σαυμαστόν, καὶ οὕτως ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοῦς. Βλέπεις, τί μέγα καλὸν εἰσὶν οἱ πτωχοί; Μακάριοι ὅσοι γνωρίζουν τὴν χάριν, ὅπου τοὺς κάμνει ὁ Κύριος, νὰ ἀπέρχεται διὰ τῶν πτωχῶν εἰς τὸν οἶκον τους, καὶ τὸν υποδέχονται με τὸν ζῆλον καὶ ἐπιμέλειαν, ὅπου τὸν ἐδέχθη σωματικῶς ὁ Ζακχαῖος εἰς τὴν οἰκίαν του. Ὁ Ἀβραάμ, ὁ Λῶτ, καὶ ἄλλοι προπάτορες ἐστέκοντο πολλάκις εἰς τὰς πλατείας, κυττάζοντες νὰ περάσουν ξένοι, ἢ πένητες, καὶ τοὺς ἐβίαζαν νὰ ὑπάγουν, νὰ τοὺς φιλεύσουν· καὶ πλείον πάντων ὁ Χριστομίμητος Ἀβραάμ ἔλεγε πρὸς τοὺς

ὀδοιπόρους ταῦτα μετὰ δειψείως: Ἐάν εἶμαι ἄξιος· νὰ εὕρω χάριν ἐνώπιόν σας, κάμετέ μοι τὴν καλωσύνην ταύτην, νὰ ἐλθετε, νὰ φιλευθῆτε εἰς τὴν οἰκίαν μου. Βλέπετε, πῶς ἐπαρεκάλει τοὺς ἐνδεεῖς νὰ τοὺς εὐεργετήσῃ ὁ πλούσιος; καὶ τώρα δύναιται (τετυφλωμένοι πλούσιοι) καὶ σᾶς παρακαλοῦσιν οἱ πένητες μετὰ δακρῶν, νὰ ἀγοράσετε τὴν οὐράνιον Βασιλείαν, καὶ ἐσεῖς κλείετε τὰ ὄμματα, καὶ συγγαίνετε βρωμερομένους νὰ βλέπετε τοὺς κυρίους σας, καὶ φράζετε τὰ ὦτα, νὰ μὴν ἀκούετε τὰς φωνὰς τους; Ἀλλὰ τώρα μὲν ἐσεῖς ἔχετε τὰ θελήματα σας, εἰς ὅσα χρειάζεσθε, καὶ αὐτοὶ οἱ πτωχοὶ πενίαν ἐσχάτην καὶ ἀπορίαν τῶν ἀναγκαίων ἀνεύκαστον. Εἰς δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν, αὐτοὶ μὲν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Σὰ ἀγάλλονται, ἐσεῖς δὲ Σὰ φλογίζεσθε εἰς τὴν γέννηαν ἀτελεύτητα. Ἀνοίξατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, πλούσιοι, καὶ προσδέψατε τὴν μεγάλην ἐκείνην ζημίαν σας. Μὴ φορῆτε τὰ μεταξωτὰ καὶ βύσσιννα, καὶ νὰ ἔχετε φυλαγμένα νὰ τὰ προσκυνατε ὡς εἰδῶλα, καὶ οἱ πένητες νὰ ἀποθαινουν ἀπὸ τὴν πείναν καὶ τὴν γνημύτητα. Οὕτως ἀκολουθεῖτε τῷ Χριστῷ ἀσπλαγχνοί, καὶ θαρρῆτε νὰ ἀπολαύσῃτε τὸν Παράδεισον; Διὰ τίνα σας ἐργασίαν Μόνον πῶς ἀνοίγετε τὸ παμβέβηλον στόμα σας, καὶ ὁμολογατε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθῆ; Καὶ αὐτοὶ οἱ δαίμονες τὸν ὁμολογοῦσιν, ὅτι εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ Θεοῦ, ἀμὴ διατί ἐναντιοῦνται τοῖς θεοῖς προστάγμασι, κολάζονται ἀτελεύτητα· με τοὺς ὁποίους ἀντάμα θέλετε ὑπάγει καὶ ἐσεῖς με τὸν πλοῦτόν σας, νὰ κατακαίεσθε εἰς ἐκείνην τὴν ἄσβετον φλόγα, νὰ ζητᾶτε μίαν ράνίδα νερόν, καὶ νὰ μὴ σᾶς τὴν δίδουσιν. Ὡ τῆς μωρίας καὶ ἀφροσύνης σας! Ἐάν ὁ πλοῦτός σας ὅλος τότε δὲν δύναται νὰ σᾶς φέρῃ μίαν ράνίδα νερόν, διατί δὲν τὸν δίδετε τώρα, νὰ ἀγοράσετε ἀνεξαντλήτους πηγὰς; ἀμὴ τὸν φυλάγετε, νὰ τὸ κληρονομήσουσιν ἄλλοι νὰ χαίρωνται, καὶ ἐσεῖς νὰ ὀδυνᾶσθε αἰώνια; Πιστεύσατε τοῦ Χριστοῦ, καὶ μὴ προσκυνατε τὰ χεῖματα, ἀλλὰ διαμοιράσατέ τα εἰς τοὺς πτωχοὺς.

νπτας, ἵνα λάβητε παρ' αὐτοῦ τὴν ἀμοιβὴν πολυπλάσιον. Λέγει ὁ Χρυσόστομος, ὅτι δὲν ἔκαμεν ὁ Θεὸς τοὺς πλουσίους διὰ τοὺς πένητας, ἀλλὰ τοὺς πτωχοὺς διὰ τοὺς πλουσίους· ἤθουν, ἐδύνητο νὰ κάμῃ πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησε, διὰ νὰ τοὺς ἐλευθῶσιν οἱ πλούσιοι, καὶ μὴ τὸν μισθὸν καὶ ἀγάπην νὰ τύχῃσι συγχωρήσεως. Δότε οὖν τὸν πλοῦτον σας τοῖς πτωχοῖς, νὰ μὴ τοὺς τὸν χρωστέτε, ὅτι αὐτοὶ εἶναι αἰτία τῆς ἀπωλείας σας. Ἐὰν μένον ἕνα θανάσιμον ἀνόμημα κολάσει τὸν ἄνθρωπον, πῶς νὰ σωθῇ πλούσιος πεφορτισμένος τοῖς ἀμαρτήμασι; Ποῦ κατοικᾷ ἡ ὑπερηφανία, ἡ φιλαργυρία, πάρεξ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς εὐγενεῖς καὶ δυνάστας; Αὐτοὶ ἐστὶν οἱ κλέπται, οἱ ἀρπαζόντες τὴν τροφήν τῶν πτωχῶν καὶ τὸν κόπον τους, ὅπου τῆς θλίβουν, καὶ τοὺς βασανίζουσι, καὶ πίνουσι ὡσπερ ἀδελφαὶς τὸ αἷμά τους. Ὁ Κύριος τοὺς ἐδῶκε τὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ βοηθῶσι τοῖς πένησι· καὶ αὐτοὶ ἐνδύνονταί· φορέματα πλούσια, καὶ καθ' ἑκάστην χορταίνουσι βρώματα, καὶ ποτὰ ὠραία, καὶ οἱ πτωχοὶ ἀποβαίνουσι εἰς φόρους τῶν πόλεων ἀπὸ τὴν πέναν καὶ γυμνότητά. Αὐτοὶ κάμνουσι τοιαῦτα φιλεύματα, ὅπου ἐξοδιάζουσι χιλιάδες ἄσπρα, νὰ γεύσων ἄλλους ὁμοίους τους, καὶ τοὺς πτωχοὺς σπρώχνουσι καὶ δίδωκουν ἀπὸ τὰς θύρας τῶν οἰκῶν τους, χωρὶς νὰ τοὺς δώσουν ἐλεημοσύνην διὰ τὸν Κύριον, καὶ εἰάν δώσουν καὶ τίποτα καμμίαν φορὰν, δὲν τὸ δίδουσι ἐκ καρδίας μὴ γνώμην φιλόανθρωπον, ἀλλὰ μὴ κενδοξίαν, νὰ τοὺς ἐπαινέσουν οἱ ἄνθρωποι. Ἐὰν ἀπειθῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν στέκουσι μὴ εὐλάβειαν, ἀλλὰ διηγούνται διὰ πράγματα μάταια, πῶς νὰ πλουτήσουν, καὶ νὰ τελέσουν τὰ σαρκικά τους θελήματα. Ὁ νοῦς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τους δὲν εἶναι τὰ ἑρὰ τῆς Ἀκολουθίας λόγια, ἀλλὰ πρὸς τὸν γυναικίτην, νὰ βλέπουσι τὰς εὐμορφὰς κορασιῶδας, νὰ ἀπολαμβάνουσι τὰ κάλλη τους, καὶ ἔντες σωματικῶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πορνεύουσι κατὰ νοῦν καὶ διανοίαν. Ὁ τῆς ἀνοίας καὶ ἀφροσύνης σας, πλούσιοι! Πόσον θέλετε κλαίει ἀνόνητα εἰς

ἐκεῖνο τὸ πῦρ τῆς κολάσεως. Ὁ πῶς θανάτωνετε πρὸ καιροῦ τὰς ψυχὰς σας καὶ τὰ σώματα! Πόθεν γυνουῦνται αἱ αἰσθητικαὶ εἰς τὴν νεότητά, καὶ οἱ θάνατοι, πάρεξ ἀπὸ τὴν κραυγὴν καὶ μίσην καὶ τὴν συνουσίαν τῶν γυναικῶν; Διὰ νὰ δώσετε τῆς σαρκὸς ὀλίγην ἀπόλαυσιν, ἤτις εἰς μίαν ῥοπήν ἀφανίζεται, στέργετε νὰ ἔχετε δούλην καὶ τιμωρίαν αἰώνιον; Κάμετε τώρα ὅλα σας τὰ θελήματα, δαπανήσατε τοῦτον τὸν ὀλίγον καιρὸν εἰς μετεωρισμοὺς, χροῦς καὶ τραγῳδία, εἰς παιγνίδια καὶ πολέμους, καὶ ἕτερα ὅμοια, συναΐξετε πλοῦτον διὰ τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰ ἔγγονα, ἀξήσατέ τους τὴν φήμην καὶ τὴν εὐγένειαν, διὰ νὰ δυνηθῶσιν αὐτοὶ νὰ κάμωσιν ὅσα κακὰ ἀφτίκετε ἐσῆς ἀτελείωτα, ἔπειτα νὰ ἔχετε ἀντάμα μετ' αὐτῶν τὴν βάζανον ἀτελείωτου. Συγχωρήσατέ μοι, ἄρχοντες, εἰάν ὀλίγον παρήλθον τὸν ὅρον τῆς διακρίσεως, ὅτι οὐχὶ διὰ πάθος ταῦτα λελάληκα, ἀλλὰ θεῖω ζῆλω νικουμένους· καὶ ὅσοι ἔχουσι γνώσιν, ἤξεύρω, δὲν σκανδαλίζονται, ἀλλὰ μάλιστα, γνωσκόντες τὴν τῶν λεχθέντων ἀλήθειαν, θέλουσι μοῦ εὐχαριστήσῃ, καὶ νὰ ἐπιμεληθῶσι τὴν σωτηρίαν τους. Ἄλλα ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν. Ἐπεὶ οὖν ὁ πλοῦτος αὐτὸς δὲν σοῦ δίδει τίνα ὠφέλειαν, τί τὸν συναΐξῃς; Ἀφροσύνη μεγάλη εἶναι νὰ συναΐξῃς πράγματα, ὅπου φυλαττόμενα φθείρονται, καὶ μεταδιδόμενα πολυπλασιάζονται. Ἐὰν σκορπίσης ἐπὶ γῆς τὸ σιτάριον, καὶ ἀξάνει, λαμβάνεις δέκα εἰς τὸ ἕνα καὶ περισσότερον, ἀμὴ ἂν τὸ φυλάγῃς, σαπίζει, καὶ χάνεις το. Οὕτω καὶ αὐτὰ τὰ πρόσκαιρα πράγματα, εἰάν τὰ δώσης εἰς τοὺς πτωχοὺς, σοῦ δίδουσι περισσότερον ἀφέρρον, ὄχι δέκα ὡσπερ τὸν σῖτον, ἢ εἴκοσι, ἀλλὰ ἑκατὸν καὶ ἀμέτρητα, καθὼς ὁ Δεσπότης μᾶς ἔταξεν. Εἰ δὲ καὶ φυλάξῃς τα κλειδωμένα εἰς τὸ σεντούκι σου, φθείρονται· καθὼς οἱ Ἐβραῖοι ὅσον Μαννα ἐφύλαγαν διὰ τὴν αὔριον ἐσκουλήκιαζε καὶ ἐσαπίζεν, οὕτω καὶ ταῦτα ὅσα φυλάξεις ἐδῶ, τόσα χάνεις, καὶ ὄφελος δὲν σοῦ δίδουσι. Θαυμάσιος τρόπος καὶ ἐναντίος τῆς τοῦ Κόσμου τάξεως, νὰ θησαυρίζῃς σκορπιζῶν, καὶ νὰ πλουταίνῃς

διαμερίζοντας. Ἐπεὶ ἡ συνήθεια τῶν πολλῶν εἶναι, ὅταν θέλουν νὰ θησαυρίσουν, νὰ περιμαζώνουν καὶ νὰ φυλάττουσι μὲ κόπον καὶ ἔχθραν πολλήν· διατι ἀρπάζουσι τὰ ἀλλότρια, καὶ ἀδικοῦσι πολλοὺς, οἱ τινες μισοῦσιν αὐτοὺς ὡς ἀσπλάγχνους τε καὶ ἀνελετήμονας, καὶ οὐ φυλάττετε εἰς Οὐρανοὺς θησαυρὸν ἀσύλητον, σκερπίζων εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν βίον, καὶ ἔχεις φίλους καλοὺς τοὺς ὑπὸ σοῦ εὐεργετηθέντας, ἂν σοῦ τύχη χρεία, νὰ χύσουν τὸ αἷμα τῆς δια λόγου σου. Μὴ φοβηθῆς νὰ πτωχεύσῃς ποτὲ ἀπὸ ἐλεημοσύνης, μάλιστα, ὅσον διδεις, τόσον σοῦ τὰ πολυπλασιαῖζει ὁ Κύριος, καθὼς φαίνεται εἰς διαφόρους Βίβλους τῆς Ἐκκλησίας μας, ἔξαιρέτως δὲ εἰς τὸν βίον τὸν σπλαγγικωτάτου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, ὅτι δὲν ἔδιδε δέκα φλωρία, ἢ εἰκοσι, ἀλλὰ λίτρας χρυσοῦ, καὶ ὅσον αὐτὸς ἔδιδε, τοσοῦτον τοῦ ἔστειλεν ὁ Θεὸς περισσότερα· καὶ μίαν φοράν, ὅπου ἐπροσεύχeto, τοῦ ἤκουσεν ἕνας καὶ ἔλεγε· Τώρα θέλει φανῆ, πελυέλε Δέσποτα, τίς νὰ βαρεθῆ πρότερον, ἢ χάρις σου νὰ μοῦ στέλλῃς τοὺς θησαυροὺς, ἢ ἐγὼ νὰ τοὺς διαμοιράζω τοῖς πένησι. Τοῦτο εἶπε, διατι τοῦ ἔστειλαν ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν δέκα κεράμια μέλι· χάριν ἐλεημοσύνης, καὶ διὰ τὴν καλήν του προαίρεσιν ἐμετασκέυσεν ὁ Παντοδύναμος τὸ μέλι, καὶ ἐγένη χρυσοῦ ἀδολοῦ. Βλέπετε πῶς ἀταμεῖβει ὁ Δεσπότης τοὺς ἐλετήμονας, οὐ μόνον εἰς τὸν μέλλοντα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν παρόντα αἰῶνα; Δὲν ψεύδεται ἡ Παροιμία, ὅπου λέγει· Ὅς τις ἐλεεῖ πτωχόν, δὲν θέλει ἰδεῖ ποτὲ πενίαν, ἀμὴ ὅς τις τὸν καταφρονᾷ, θέλει λιμαῖζει. Καὶ ὁ Δαβὶδ· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει ὁ δίκαιος, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν. Διὸς λοιπὸν ἐλεημοσύνην, νὰ πληθύνῃ πάντα τὸ πρᾶγμα σου, ὡς καὶ τῆς χήρας ἐκείνης, ὅπου ἐφιλοξένησε τὸν Ἥλιον, καὶ δὲν εὐκαίρεσαν ποτὲ τὰ ἀγγεῖά της ἀπὸ ἀλευρι καὶ ἔλαιον, ἕως οὐ ἐγένεν ὁ καρπὸς εἰς ὅλον τὸν Κόσμον. Καὶ μὴν εἰπῆς, ὅτι εἰάν ἦτον ὁ Ἥλιος, ἢ ἄλλος Ἅγιος, ἔδιδές του, ἀμὴ τῶν σημερινῶν πτωχῶν δὲν δίδεις, διατι δὲν εἶναι ἰνάριτοι. Τοῦτο εἶναι τὸ πλῆθος τοῦ δαίμονος, ὅτι εἰάν τοῦ Χριστοῦ

δὲν δίδεις, πῶς ἔδιδες τινὸς τῶν Ἁγίων; Εἴτε δώσης πτωχοῖς, τοῦ Χριστοῦ τὸ δίδεις, ὡς ἄνωθεν, ὅς τις ἀνατέλλει τὸν Ἥλιον, καὶ βρέχει εἰς ὅλους Ἰσραὴλ, πονηροῦς καὶ ἀγαθοῦς, καὶ εὐεργετῆ δικαίους καὶ ἀδίκους· καὶ μὴ θέλῃς εἶναι νὰ φανῆς δια κριτικώτερος ἀπὸ τὸν Θεόν, νὰ ἐξεταῖς ἢ καλὸς εἶναι ὁ πτωχός, ἢ κακός. Διατί ὅποιος δὲν ἐλεεῖ τὸν πένητα, οὐδὲ τὸν Πέτρον, Παῦλον, καὶ Ἰωάννην ποσῶς εὐσπλαγγίζονται. Μὴ ἀποβάλῃς οὐν ποτὲ εὐκέρως τὸν πτωχόν, νὰ τοῦ εἰπῆς σύρε εἰς τὸ κάλον, ὁ Κύριος νὰ σοῦ πέμψῃ, καθὼς τινὲς λέγουσιν. Ἀλλὰ βοήθησον αὐτῷ ὅσον δύνασαι, καὶ εἰάν ἔχῃς πολὺ, δός του ὀλίγον· ὅτι δὲν κυττάζει ὁ Κύριος τὴν τοῦ δῶρος ποσότητα, ἀλλὰ τὴν τοῦ παρέχοντος ἰλαριότητα· ὅθεν καὶ τὴν χήραν, ὅπου ἔβαλε τὸ δῶμα λεπτά, ἐπαίνεσε μᾶλλον, ἢ τοὺς πλουσίους, ὅπου ἔδαναν μεγάλα χαρίσματα. Διατι πλέον μισθὸν ἔχει ἕνας πτωχός, ὅπου δὲν ἐξουσιαῖζει παρὰ δέκα ἄσπρα, καὶ δῶν τὰ δύο ἐλεημοσύνην, παρὰ εἰς πλουσίους νὰ δώσῃ δύο χιλιάδας. Στείλιτε οὖν πλούσιοι, τοὺς θησαυροὺς σας εἰς τὴν ἀληθινὴν Πατρίδα σας, νὰ τοὺς ἔχετε αἰώνως· εἰάν εἴστε γνωστικοὶ καὶ φρόνιμοι ἔμποροι· ὅτι ὅποιος φυλάγει θησαυρὸν εἰς τὴν ξημερίαν, ὅπου ἔχει νὰ σταματήσῃ ὀλίγας ἡμέρας, καὶ δὲν τὸν στείλῃ ἐκεῖ ὅπου μέλλει νὰ στέκῃ ὅλην του τὴν ζωὴν, εἶναι ἄφρονος καὶ ἄγνωστος.

Ὅσοι θέλουν νὰ στείλωσι χρήματα ἀπὸ μίαν χώραν εἰς ἄλλην, φοβούμενοι τὸν δρόμον τὸν κίνδυνον, πηγένουν καὶ τὰ δίδουσι παρακαταθήκην εἰς τὴν Ἀυθεντικὴν κάμεραν, καὶ τοὺς κἀμνοῦσιν οἱ ὑπῆρτες τοῦ Βασιλέως γράμματα, ὅτι ἔλαβον τόσα χιλιάδας δουκάτα, καὶ μετ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα ὑπόγουν, καὶ τὰ πέρνουσιν ἀπὸ τὸ ἄλλο Κάστρον, πληρώνοντες τόσα μὲν τὰ ἑκατὸν διὰ τὴν καλωσύνην ὅπου τοῦ ἔκαμαν, ὅτι εἰς τὸν δρόμον τοὺς τὰ ἐπὶ τὴν ἄλλαν νὰ λησῆται καὶ τοὺς ἐφουεύσῃ. Καὶ καὶ σὺ, Χριστιανέ μου, τὸ ὁμοῖον. Εἰάν ἔχῃς πλοῦτον πολὺν, ἢ ὀλίγον, καὶ γυρεύῃς καλὸν καὶ ἀσφαλὲς πέραμα νὰ τὸν στείλῃς εἰς τὴν ἀληθῆ Πατρίδα σου τὴν Οὐρανίαν.

να μὴ κινδυνεύσῃ καὶ χάσῃ τον, δός τον τοῖς πτωχοῖς ὅπου εἶναι οἱ δούλοι τοῦ Ἐπουρανίου Βασιλέως Χριστοῦ, καὶ αὐτοὶ σοῦ κάμνουσιν ἰδιόχειρα γράμματα, καὶ λαμβάνεις ἀπὸ τὸν Δεσπότην, ὅχι ἀφ' ὅσου ἔδωσες ὀλιγώτερον, καθὼς κάμνουσιν ἔδω εἰς τὰ πρόσκαιρα Βασιλεία, ἀλλὰ μὴ πολλὴν ὠφέλειαν καὶ διαφορὸν ἀναρίθμητον, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, καὶ διὰ τοῦ φθαρ-

τοῦ πλούτου τούτου ἀξιώνεσαι τοῦ Ἐπουρανίου, να εὐφραίνεσαι πάντοτε ἀγαλλόμενος μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὁ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνσεις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν, καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΙΘ'.

Περὶ τῶν τεσσάρων ἐσχάτων. Καὶ πρῶτον περὶ μηνίης θανάτου.

Ἦ εἰ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ, εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀδὰμ, διατὶ παρέβη τὸ θεῖον αὐτοῦ καὶ σωτήριον πρόσταγμα. Διὰ τῆς ἀμαρτίας λοιπὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸν Κόσμον ὁ θάνατος, εἰς τὸν ὁποῖον εἴμεσθεν ὑποκείμενοι πάντες οἱ τῆς Ἐῤῥας ἀπόγονοι, καὶ πρέπει πάντοτε να εἴμεσθεν ἔτοιμοι, ὅτι δὲν ἤξεύρομεν τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν τῆς τελευτῆς μας. Ὅς τις μελετᾷ τὸν θάνατον καθ' ἑκάστην, δὲν τολμᾷ ποσῶς να πταισῇ εἰς τὸν Θεόν, φοβούμενος τὴν παιδείουσιν, ὅπου ἀκολουθᾷ μετὰ τὴν παράδοσιν. Ὁ Σολομῶν μᾶς δίδει μίαν βουλήν εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν, ψυχοφελῆ καὶ θαυμασίον, λίγων Μνήσθητι τῶν ἐσχάτων σου, καὶ οὐχ ἀμαρτήσεις, ἤγουν ἐνθυμοῦ τὰ ὑστερινά σου, να μὴν ἀμαρτήσης ποσῶς. Ἐὰ ἐσχάτα εἶναι αὐτὰ τὰ δ'. ὁ θάνατος, ἡ β'. τοῦ Χριστοῦ παρουσία, ἡ δόξα τοῦ Παράδεισου, καὶ ἡ τιμωρία τῆς ἀτελευτητοῦ κολάσεως. Ὅς τις ἐνθυμᾶται ταῦτα διηλεκῶς, να τὰ μελετᾷ κατὰ νοῦν καὶ διάνοιαν, θέλει πολιτευθῆ καλὰ καὶ ἐνάρετα, ὅτι αὐτὰ μᾶς κάμνουσιν καὶ μισοῦμεν τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἐπιμελούμεθα τὴν ἀρετὴν κατὰ δύναμιν. Δι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ τὰ γράφω ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου, διὰ να τὰ ἐνθυμᾶται καλλίτερα, ὡ ἀκροατὰ, να φοβᾶσαι τὴν τῆς ψυχῆς ἀτελευτητοῦ παιδείουσιν. Ἄς εἰπούμεν οὖν πρῶτον διὰ τὸν θάνατον, εἵπειτα θέλομεν γράψῃ ἐμμελῶς καὶ διὰ τὰ ἐπιλοιπα.

Συνήθειαν εἶχασιν τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ Αἰγύπτιοι, ὅταν ἐκαμναν φιλίαν τινὰ, ἔφερον εἰς τὸ μέσον τῆς τραπέζης ἕνα ἡλύπτον ξύλον ἱστορισμένον τοιουτρόπως ὅπου σοῦ ἐφαίνετο πῶς ἦτον αὐτὸς ὁ θάνατος, καὶ τὸν ἔθεταν ἔμπροσθεν, διὰ να τὸν βλέπουν οἱ καλεσμένοι ὄλοι, να γεύονται εὐτακτῶς καὶ μέτρια. Ἐκεῖνος δὲ, ὅπου τὸν ἐθάστα, τοὺς ἔλεγε· Τοῦτον βλέποντες, καλεσμένοι, ἐσθίετε καὶ ἀπολαύσατε τῆς τραπέζης, στοχαζόμενοι καὶ τὸ τέλος σας. Ὁ σοφώτατοι Αἰγύπτιοι, ποταπὴ τέχνη καὶ μέθοδος ἦτον αὐτὴ ὅπου ἤυριτε, διὰ να φυλάγετε ἐγκράτειαν, καὶ να φεύγετε τὰς ἀταξίας, ὅπου εἰς τὰ φιλεύματα γίνονται; Ἐπ' ἀληθείας δὲν ἠμποροῦσαν να εὐρουνσιν ἄλλο μέσον τούτου ὠφελιμώτερον εἰς αἰσχύνην καὶ κατάκρισιν ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν, ὅπου ἀμεριμνοῦμεν, καὶ δὲν ἐνθυμούμεσθεν τοῦ θανάτου, ἀλλὰ κάμνομεν τόσας ἀπρεπείας εἰς τὴν τράπεζαν. Ἐτι δὲ εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅταν ἦτον Χριστιανωσύνη, τὴν ἡμέραν ὅπου ἠθέλασι στεφανώσῃ τὸν Βασιλέα, τοῦ ἤφεραν τέσσαρους λίθους διαφόρους τῷ χρωματι, καὶ τοῦ ἔλεγον να διαλέξῃ ἀπὸ ποῖου λίθου ἤθελε να κτίσῃ τὸν τάφον του. Ὁμοίως καὶ εἰς τὴν Ῥώμην ἔχουν συνήθειαν, ὅταν ψηφίσουσι νέον Πάπαν, φέρουσιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ κομμάτι στυπὴ καὶ τὸ καίγουσι, λέγοντες· Οὕτως ἡ δόξα τοῦ Κόσμου παύρηται. Ὁ ἐλετήμων

Γ'ωάννης ἐπρόσταξεν, ἀφ' οὗ ἐγινε Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, νὰ κτιζοῦν τὸν τάφου του, καὶ νὰ μὴ τὸν σκεπάζουσιν, ἀλλὰ νὰ πηγύνη ἕνας τοῦ δούλου πᾶσαν Ἐσπέρην, ὅταν ἐφόρει τὴν Ἀρχιερατικὴν στολήν, καὶ εἶχε τὴν δόξαν, νὰ τοῦ λέγῃ· Δέσποτα, ὦρσε νὰ τελειώσουν τὸν τάφου σου, ὅτι δὲν ἤξευρες τὴν ἡμέραν τῆς σῆς τελειώσεως. Τοῦτο ἐγένετο, διὰ νὰ μὴν ὑπερφανευθοῦσι τοσοῦτον οἱ μεγάλοι ἄνθρωποι διὰ τὴν πρόσκαιρον δόξαν, ἀλλὰ ἐνθυμούμενοι τοῦ θανάτου νὰ ταπεινῶνται. Ἡ ὄντως φιλοσοφία ἐστὶ μελέτη θανάτου, κατὰ τὸν μέγαν Βασίλειον. Ἐνθυμοῦ πάντοτε ἄνθρωπε, ὅτι ὡς θνητὸς ἐπεὶ εἶσαι ἔχεις νὰ ἀποθάνῃς μίαν ἡμέραν, ἐπεὶ οὐδεὶς δύναται νὰ φύγῃ αὐτὸ τὸ ποτήριον, ἃς εἶναι Βασιλεὺς, Πατριάρχης, καὶ πᾶς ἄλλος ἐπίσημος ἄνθρωπος. Ἐρχεται ὦρα (καὶ δὲν ἤξευρες πότε) εἰς τὴν ἐπίαν ἐσὺ, ὅπου ἀναγινώσκεις σήμερον ταύτην τὴν Βίβλον· ὑγιᾶς εἰς ὅλα τὰ μέλη καὶ αἰσθητες, νὰ εὐρεθῆς εἰς ἕνα κρεββάτι, ἀναμμένων τὴν φοδερὰν πληγῆν τοῦ θανάτου. Τότε συναζονται αὐτοὶ οἱ διαλογισμοὶ νὰ σὲ θλίβουσιν, ὅτι πῶς ἀφγύνεις τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ὑπάρχοντά σου παιτέριμα, τὰ ὅποια ἐσυναξίς μετ' ἑσέου κόπεν καὶ μόχθον, διὰ νὰ τὰ ἀπολαύσουσιν ἄλλοι, καὶ ἐσὺ νὰ δώσῃς ἀπολογίαν τῷ δικαίῳ Κριτῇ διὰ τὰς ἀδικίας, ὅπου ἔκαμες, ἕως νὰ τὰ ἀποκτήσῃς. Τότε ἀναχωρεῖς ἀπ' ἐδῶ, καὶ τινᾶς ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ ἠγαπημένους σου δὲν ἠμπορεῖ νὰ σοῦ δώσῃ τινα βεβίθειαν, ἀλλὰ γίνεται ὁ θρηνώδης οὗτος διαμερισμός. Οἱ κληρονόμοι λαμβάνουν τὸ πρᾶγμα σου, τὴν σάρκα οἱ σκώληκες, καὶ τὴν ψυχὴν σου οἱ δαίμονες, αἱ ἐπῆροι νὰ σοῦ δίδουσι τόσους πολέμους τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ θανάτου, ὅπου νὰ ἀναστενάξῃς σφοδρῶς, ἐδυρέμενος ἄκαιρα τὴν αἰσχρὰν πολιτείαν σου, καὶ νὰ λέγῃς ταῦτα μετ' ἑσέου· Οὐαὶ μοι τῷ ἀθλίῳ, πῶς ἠνάλωσα κακῶς τὸν καιρὸν, ὅπου ὁ Κύριός μου ἔδωκε διὰ νὰ διαγῶ ἐνάρετα, καὶ ἐγὼ τὸν ἑδαπάνησα εἰς μετewρισμούς, εἰς πορνείας, καὶ ἄλλας αἰσχουργίας ψυχολαθεῖς, καὶ τῶρα εὐδὲν πολλῶ καὶ τρέ-

μω συνέχομαι; πῶς νὰ παρασταθῶ τῷ δικαίῳ Κριτῇ; τίνας νὰ ζητήσω βοήθειαν; Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια θελήεις ἔχει εἰς τὸν νοῦν σου, ἀμαρτωλέ, νὰ ἀναθεματίξῃς τὴν σαρκοῦ τὴν ἡδονὴν καὶ ἀπολαύσῃς, ὅπου σὲ ἔκαμε νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὸσον κίνδυνον, καὶ νὰ ὀδύρεσαι ἀνωφέλευτα, ὅτι δὲν εὐρίσκεις τότε εἰς τοσαύτην ἀνάγκην τινα βοήθειαν. Καιρὸς δὲν εἶναι πλέον ζωῆς, οὔτε μετάνοια συγχωρεῖται, νὰ στρέψῃς ὀπίσω εἶναι ἀδύνατον, καὶ νὰ περάσῃς χωρὶς ἐξέτασιν ἀνημπορετον. Διὰ τοῦτο ἃς εἶσαι τῶρα ἔτοιμος, καὶ νοουθήσου ἀπὸ ἐτέρων παραδείγματα. Ἐκείνος ὁ μέγας βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας, καὶ πάσης Ἀσίας, ὁ Σαλαντῖνος λέγω, ὁ τοσοῦτον δυνατὸς καὶ ἀνδρεωμένος, ὅπου ἐφόνευσε τόσους Χριστιανούς εἰς τὴν Παλαιστίνην, Συρίαν, καὶ Ἀντιόχειαν, ἀφ' οὗ ἔλαθε τὸσαις νίκαις, αὔξησε τὸ βασίλειόν του, ἤλθεν εἰς θάνατον, καὶ ἐπρόσταξεν ἕνα στρατιώτην νὰ βαστᾷ εἰς ἕνα κοντάρι τὸ ὑποκάμισον, μετ' ὅποιον εἶχε νὰ ἐνταριασθῇ, νὰ τὸ δείχῃ τῷ λαῷ ὅλου, λέγωντας· Ὁ αὐθέντης μας, ὅπου ὦριζε τόσα βασίλεια τῆς Ἀσίας, ἀποθνήσκει σήμερον, καὶ δὲν ἐξουσιάζει τίποτε ἄλλο, εἰμὴ μόνον τοῦτο τὸ ὑποκάμισον. Οὕτως ἔκαμεν ὁ γνωστικὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ, διατὶ ἐγνωρίσεν, ὅτι ἡ ἀρχεταγία ὅπου εἶχε, νὰ ἀποκτήσῃ θησαυρούς καὶ Βασίλεια, ἦτον ὅλα καπνὸς καὶ ὑπερφάνεια, διατὶ τὰ ἄφηνεν ὅλα ἐδῶ, καὶ ἀπήρχετο ὀλόγυμνος. Ὁμοίως, καὶ ὅταν ἐπληγῶθη ὁ ἐξακουστός στρατηγὸς ἐκεῖνος τῆς Καρθαγίνης, Μάγνος ὀνόματι, πλησιάζας εἰς θάνατον, εἶπε ταῦτα πρὸς τὸν Ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀννίδαν, καὶ τοὺς λοιποὺς, ὅπου τοῦ ἐπαρατίκοντο· Οὐαὶ μοι ποταπὸν τέλος ἔχει ἡ ψυχὴ μου. Ὡς πῶς ἄνοια εἶναι, νὰ χαίρεται τις εὐρισκόμενος εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν καὶ δόξαν εὐμάραντον! Ἡ εὐτυχία τῶν δυνατῶν εἶναι ὑποκειμένη εἰς πολλοὺς κινδύνους καὶ κλύδωνας. Ἡ ὕψος τῶν μεγάλων τιμῶν, πόσον ταχίως πίπτεις καὶ ταπεινῶνσαι! Ὡς ἐλπίδα ψυτικῆ τῶν ἀνθρώπων! Ὡς κενὴ δόξα! Ὡς ζωὴ ἀμφίβολου καὶ παμμόχθητος, γιμᾶτη κίρκης καὶ βλάστηνα! Ποῖαν ὠφέλειαν λαμ-

βάνω τώρα, ὅπου ἔγαλασα Καστήν, ἠδά-
 φιστα πύργους καὶ τείχη ἀήττητα, ἠφάνισα
 Πόλεις, καὶ ἐνίκησα λαὸν ἀναρίθμητον.
 Τί διάφορον ἔχω, ἀδελφέ μου παμφίλτατε,
 πῶς ἔκτισα παλάτια πλούσια, καὶ εὐρύχω-
 ρα, μὲ ποικιλόχροα μάρμαρα στολισμένα
 μὲ χρυσίον καὶ ἄργυρον, καὶ τώρα νὰ ἀ-
 ποθάνω ὡς πένης καὶ ἄσχοκος εἰς ἓνα χω-
 ράριον; Μεγάλα πράγματα μελετᾷς καὶ
 φροντίζεις νὰ τελήσῃς ἐσὺ, ὅπου δὲν ἤξευ-
 ρεις τὸ πικρότατον τέλος σου. Ἴδου ἐγὼ ἀ-
 πέρχομαι σήμερον, καὶ πλεῖν δὲν ἐπιστρέ-
 φω πρὸς σέ, ἀλλὰ σὺ μᾶλλον ἔρχεσαι νὰ με
 εὐρῆς εἰς τὸν ἄχαρον Ἄδην μεθαύριον. Ἐπι-
 δεῖ, ὅταν ἀπέθανεν ὁ Ἀλέξανδρος ἐσυνα-
 χθησαν πολλοὶ Φιλόσοφοι, εἰς ἀπὸ τοὺς
 ὁποίους εἶπε ταῦτα πρὸς τοὺς παρευστῶτας:
 Χθὲς δὲν ἔχωρε τὸν Ἀλέξανδρον, ἢ εὐρυ-
 χωρία, καὶ τὸ πλάτος ὅλου τοῦ Κόσμου,
 καὶ τώρα μόνον τρεῖς πηχάις γῆς τὸν ἔχω-
 ρσε. Καὶ πάλιν ἄλλος εἶπε: Χθὲς ἐδύνετο
 νὰ λυτρώσῃ πολὺν λαὸν ἀπὸ τὸν θάνατον,
 καὶ σήμερον δὲν ἔμπορεῖ νὰ βοηθήσῃ τοῦ
 λόγου του. Ἐτερος ἰδὼν αὐτοῦ τὴν τάφον
 κειρωσμένον, εἶπε ταῦτα: Χθὲς ἐθησαύ-
 ριζεν ὁ Ἀλέξανδρος τὸ χρυσίον, καὶ τώρα
 θησαυρίζει τὸ χρυσίον ἐκεῖνον. Καὶ ἄλ-
 λος: Χθὲς ἐπάτει τὴν γῆν μὲ δόξαν ἀνεί-
 καστον, καὶ τώρα ἡ γῆ τὸν σκεπάζει ὡς
 καταφρονεμένον καὶ ἄτιμον. Καὶ οὕτω πᾶς
 ἓνας Φιλόσοφος ὠμίλησε διάφορα λόγια,
 εἴζια μνήμης, διὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν μα-
 ταιότητα τῆς προσκαίρου ζωῆς, καὶ κοσμι-
 κῆς ἀξιοῦτος. Βλέπετε, πῶς καὶ οἱ Ἕλλη-
 νες ἐποῦ δὲν εἶχασιν φῶς τῆς Πίστιως, ὡ-
 ρολογοῦσαν τὴν ἀνοίαν ἐκείνων, ὅπου φρον-
 τίζουν περίσσια πράγματα ἀνωφίλευτα; Αὐ-
 τοὶ μὲ τὸ φῶς τῆς γνώσεως μόνον ἐταπει-
 νῶνεντο, καταφρονοῦντες τὰ πρόσκαιρα ὡς
 ἀνύπαρκα, καὶ τώρα εἶναι τινὲς Χριστιαν-
 οὶ, ὅπου στυχαζόμενοι τὴν εὐγένειαν, τὴν
 φήμην, τὴν πλοῦτον, καὶ εὐτυχίαν τους, ἀ-
 στοχοῦσι, καὶ δὲν ἐννοιοῦνται: νὰ γνωρί-
 σουν τοῦ λόγου τους, ἀλλὰ μεγαλαυχοῦσιν
 οἱ ἄφρονες, καὶ καταφρονοῦν τὸν πλησίον
 τους. Ἄς μελετοῦσιν οἱ τοιοῦτοι τὸν θάνα-
 τον, νὰ ἐνθυμοῦνται αἰεὶ καὶ πάντοτε, ὅτι
 πετακί γίνονται: ἐκεῖν, τὴν ὄραν, ὅταν ἡ

ψυχὴ χωρίζεται ἐκ τοῦ σώματος. Ὅταν
 ἡ πονηρὰ τοῦ βίου πανήγυρις λυεταί, ὁ
 πηλὸς μελανίζει· καὶ πάντα τὰ τοῦ σώ-
 ματος ὄργανα τὰ πρὸ μικροῦ κινήτῃ καὶ
 λίαν ὠραία, θεωροῦνται νεκρὰ ἀνευρέγντα.
 Οἱ ὀφθαλμοὶ κεκλεισμένοι, ἢ γλῶσσα σι-
 γῶσα, δεδεμένοι αἱ χεῖρες, εἰ πόδες ἀ-
 κίνητοι, καὶ ἀπλῶς, ἅπανα ἡ εὐμορφία
 τοῦ σώματος νὰ κατασταθῇ ἀσχημιά· ἢ
 δύναμις νὰ ἀφανισθῇ, καὶ ἡ τιμὴ νὰ με-
 τατραπῇ εἰς ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν.
 Μέγας ὁ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος τότε ἔταν
 τὸ κάλλος μαραίνεται ὡς ἄνθος, ὡς ἀτ-
 μίς, καὶ ἐσθινὴ ὀρέσος, καὶ πᾶσα δόξα
 ὡσεὶ σκιά ἀνύπαρκτος, καὶ ὡς ἐνύπνιον ἀ-
 καιροφάνταστον ἀφανίζεται. Ποῦ τότε ὁ
 χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος; ἢ τῶν οἰκετῶν
 πλομμύρα καὶ ὁ θόρυβος; οὐ παραμένει ὁ
 πλοῦτος, οὐ συνεδεύει ἢ δόξα, οὔτε τίς τῶν
 συγγενῶν καὶ φίλων δύναται πρὸς βοή-
 θησαι τῆς ἀθλίας ψυχῆς, ἀλλὰ θακρνεὶ
 ἀνέννητα, καὶ συχὺ ἀρᾷ: ὁ ἐλθὼν αὐτῶν.
 Πρὸς τοὺς Ἀγγέλους τὰ ἔμματα ῥίπτουσα,
 ἀπρακτα καθικετεύει. Πρὸς τοὺς ἀνθρώ-
 πους τὰς χεῖρας ἐκτείνουσα, οὐκ ἔχει τὸν
 βοηθῶντα, ἀλλ' ἀπέρχεται εἰς ἑδῶν, ἣν
 οὐδέποτε διώδουσε, καὶ παραγίνεται εἰς δίκ-
 καιον καὶ φοβερὸν Κριτὴν, ἔνθα προσωπι-
 ληψία ἐκ ἔστιν, ἀλλ' ἐν ἀξιώματι ἴσῃ πλῆ-
 στος καὶ πένης, Βασιλεὺς καὶ στρατιώτης
 παρίστανται. Ἐὰν αὐτὰ εἰστοχαζοντο εἰ
 Βασιλεῖς καὶ δυνάσται, οἱ εὐγενεῖς καὶ
 πλούσιοι, οἱ Πηγμόνες καὶ ἄρχοντες, ἐτα-
 πεινῶνουντο, νὰ μὴ ἀδικῶσιν, οὔτε νὰ
 καταφρονοῦσι τοὺς πένητας. Ἄκουσον, εὐ-
 γενεστότε ἀρχῶν (ἐποῦ μεγαλαυχεῖς το-
 σοῦτον, καὶ υπεραίρεσαι, καὶ διαγεις μὲ
 ἀναισχυντίαν εἰς ἀπόλαυσιν καὶ ἠδυσκά-
 ρειαν τῆς σαρκός, ὡς περ νὰ ἦσουν ἀθάνα-
 τος) τί λέγει: Ἡσαΐας ἐμεγαλόφωνος. Ἢ Πα-
 ,, σα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώ-
 ,, που, ὡς ἄνθος χόρτου. ,, Καὶ οὕτως κα-
 θὼς ἀνατείλαντες τοῦ Ἡλίου, εἰ χόρτος
 ξηραίνεται, καὶ ἡ ὠριότης αὐτοῦ ἀφανί-
 ζεται, οὕτω καὶ εἰ ἀνθρώπος, ἐπάνω εἰς τὸ
 ἄνθος τῆς εὐτυχίας καὶ πλοῦτου αὐτοῦ, ὡς
 ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἀπόλλυται. Κλαύσατε
 οὖν, πλούσιοι, ὀλοθυζόντες ἐπὶ τῆς ταλαι-

πωρίας ὑμῶν, καθὼς σὰς λέγει ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὅτι ὁ πλοῦτος σὰς ἐσάπησε, καὶ τὰ ἱματῖά σας ἐγίναν σπυθῶρωτα, καὶ τὰ ἐξῆς. Γράφει ὁ Προφήτης Δαυιδὶ διὰ τὸν Βαλτάσαρ τὸν Βασιλέα τῆς Βαβυλωνίας, ὅτι ἔκαμε φίλευμα τῶν μεγιστάνων καὶ ἐσθίων, καὶ πίνων μὲ τὰς παλλακίδας ἐμέθεσε, καὶ τὴν νύκτα διὰ παιδεύειν τῆς ἀνυμίας του τὸν ἐφόνευσαν. Εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων φαίνεται, ὅτι ἰσταμένος ὁ Ἡρώδης ἐνδεδυμένος πορφύραν βασιλικὴν ἀκροάζετο τοὺς ἐπαίνους καὶ ἐγκώμια γέμοντα βλασφημίας, ὅπου ἔλεγεν ὁ μωρὸς λαός· ὅθεν αὐτὴν τὴν ὥραν τὸν ἐπλήγωσεν Ἄγγελος Κυρίου, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, παραχρῆμα ἐξέψυξε. Καὶ οὐ μόνον οὗτοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὁμοίως ἠρπάγησαν εἰς μίαν στιγμὴν, καὶ δὲν τοὺς ὠφέλησε ποσῶς ἡ δύναμις, ἡ εὐγένεια, καὶ ὁ πλοῦτος αὐτῶν, οὔτε ἡ σοφία καὶ μάθησις, νὰ φύγουν ἀπὸ τὸν θάνατον, ἀλλὰ μᾶλλον εὐρίσκονται διὰ τὴν δόξαν καὶ εὐτυχιάν τους εἰς ὀριμυτέραν καὶ πανώδυνον κόλασιν. Τί ἐγίναν οἱ φιλόκοσμοι ἐκεῖνοι, ὅπου ἐνθυμᾶσθε, καὶ ἔφαγαν μετ' ἐσᾶς, καὶ ἔπιαν φαγητὰ καὶ ποτὰ ὠραιότατα, ἐξοδιάζοντες τὸν καιρὸν ματαίως καὶ ἀφρόνως, εἰς κραιπάλην, καὶ μέθην, εἰς μετεωρισμούς, γέλοια, μυθους, χορούς, καὶ τραγῶδια, καὶ εἰς ἄλλα μάταια πράγματα; Ποῦ εἶναι τῶρα οἱ συγγενεῖς, καὶ φίλοι σας, οἱ ἀδελφοί, οἱ γονεῖς, καὶ τὰ τέκνα σας; Τί ἐγίναν, καὶ ποσῶς δὲν φαίνονται; Ὅλοι ἐπεριπάτησαν τὸν ἀγίαγερτον δρόμον, εἰσῆλθον εἰς τὸ ἔχαρον ἄδην, καὶ παντελῶς ἠφανίσθησαν. Δὲν ἔμεινεν εἰς τὸν τάφον τους ἄλλο τί, μόνον σκώληκες, βρῶμος, στάκτη, καὶ ξηρὰ κόκκαλα. Ἐδόθη ἡ σὰρξ αὐτῶν εἰς τροφήν τῶν σκωλήκων, καὶ ἡ ψυχὴ τους νὰ βασανίζεται πάντοτε. Διὰ βραχίαν ἀπόλκυσιν, διὰ μικρὰν ἡδονὴν, καὶ ἄχρηστα γέλοια, καὶ διὰ παράκλησιν πρόσκαιρον, ἐκληρονόμησαν θλίψιν καὶ τιμωρίαν αἰώνιον, καὶ ἀντὶ τῆς κοσμικῆς συνουσίας, ὅπου εἶχασιν ἐδῶ, συναυλίζονται τῶρα μὲ τοὺς ζοφεροὺς καὶ ἀσχημοτάτους δαιμονας. Τί τοὺς ὠφέλησαν οὖν αἱ πρότεροι ἀπελαύσεις, ὁ πλοῦτος, ἡ δόξα, οἱ

δοῦλοι, ὁ Κόσμος τῶν ἱματίων, καὶ ἡ λοιπὴ εὐτυχία ἡ πρόσκαιρος; Ἐπεὶ οὖν πάντα ταῦτα, ὡς ἀστραπὴ ἀφανίζονται, καὶ ὡς καπνὸς διαλύονται, καὶ δὲν ὠφελοῦσι ποσῶς μετὰ θάνατον, ἐνθυμοῦ κατ' ἐκάστην τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν φοβεράν, καὶ τὰς πῶς ἀποθαίνεις σήμερον, καὶ τὰ ἀρήνεις ὅλα παντίρημα.

Πολλάκις εὐρίσκονται εἰς ἓνα χωράφιον, καὶ βόσκονται ὄριθες καὶ πετεινὰ διασκορπισμένα ὧδε κακεῖ σε, γυρεύοντας μυίας, ἀκρίδας, καὶ κώνωπας. Καὶ ἐκὶ ὅπῃ γυρίζον ἀμέριμνα, ἐξαίφνης ἔρχεται ὁ ἄρπαγος λύκος, καὶ ἀρπάζει ἓνα ἀπὸ τὴν μίσσην, καὶ ξεσχίζει, καὶ τρώγειτο. Τὰ ἑποιοῦντα φεύγουν μετὰ φόβον πολλοῦ, καὶ κρύπτονται, ἀμὴ εἰς ὀλίγην ὥραν ἀστοχοῦσιν ὡς ἄγνωστα καὶ μωρὰ τὸν φόβον, ὅπῃ ἐπήρασι, καὶ εὐγένουσι πάλιν, καὶ βόσκονται. Στρέφει ὁ λύκος, καὶ ἀρπάζει ἄλλο, καὶ τρώγειτο, αὐτὰ δὲ πάλιν κρύβονται ὡς τὸ πρότερον. Ὅμως εἰς ὀλίγην ὥραν ἀστοχοῦσι τὸν κίνδυνον, καὶ περιδιαβάζουν χωρὶς φροντίδα θανάτου καὶ μέριμναν ἕως οὗ τὰ τρώγει ἓνα κατ' ἓνα, καὶ ἐξελείφεται. Ὡς ἄνθρωποι ἄγνωστοι, εἰς ὁμοίαν κατάστασιν εὐρίσκεσθε, ὡς τὰ πετεινὰ, καὶ περιδιαβάζετε εἰς τὸν λειμῶνα τῶν ἡδονῶν τοῦ Κόσμου καὶ σαρκικῶν ἀπολαύσεων, ξετρεχοντες μυίας καὶ πρήγματα, παίγνια τοῦ αἰῶνος τούτου, διαγοντες χωρὶς ἐννοίαν καὶ φροντίδα τινὰ τῆς ψυχῆς σας, ὡσπερ νὰ εἴστε ἀθάνατοι πάντοτε. Ἀλλ' οὐαί σας, ἄφρονες, ὅτι ἔρχεται ἐξαίφνης ὁ ἄρπαγος θάνατος, καὶ λαμβάνει τὸν φίλον ἀπὸ τὸ μέσον σας τὸν γνώριμον, τὸν συγγενῆ, τὸν ἠγαπημένον σας, καὶ τότε μένετε πάντες περιλυτοὶ μὲ φόβον καὶ τρόμον, λέγοντες: Κύριε ἐλέησον, ἀπίθανεν ἐκεῖνος, ὁ ἰσχυρὸς, ὁ ἐντήμος, ὁ πλείσιος, καὶ ὁ σοφώτατος ἄνθρωπος, ἐκείνη ἡ ὥρα: ἡ κόρη καὶ πάγκαλος. Ὡς πῶς ἠφανίσθη εὐμορφία τσαούτη, πῶς ἐχάθη τὴν αὐτὴν δύναμις, πῶς ἐσθυσεν ἡ πάμφωτος λαμπὰς τῆς νεότητος; Οἱμοι, εἰάν ἤθελα ἀπεβάνην ἐγὼ, ἐπεὶ ἔπραξα τόσας ἀμαρτίας, ποῖον κακὸν ἐπάθυνα, καὶ ποῖα κόλασις μὲ εἰδέχεται; Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια λέγοντι;

μελετάτε να ἐπιστρέψετε εἰς μετανοίαν, ἀμὴ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀστοχᾶτε τὸν κίνδυνον, ἀμνημονεῖτε τοῦ τεθνηκότος φίλου σας, καὶ διδασθε πάλιν ὡς ἀγνωστα πετεινά· εἰς τὰς κοσμικὰς ἀπολαύσεις, καὶ οὕτως ἔρχεται ὁμοίως ὁ θάνατος, καὶ λαμβάνει ἄλλον συγγενῆ καὶ φίλον σας, καὶ πάλιν ἄλλον ἐπαύριον, ἕως ὅπου πέρνει ὅλους, καὶ ἀποθνήσκετε ἀδιδόρωτοι. Ὁ ἄφρονες, καὶ ἀναισθητότεροι τῶν ἀλόγων ζῶων. Δὲν εἶναι παράξενοι, νὰ πλανοῦνται τὰ ἀπονήρευτα πετεινά, διατι εἶναι ἄλογα ζῶα, καὶ δὲν ἤξεύρουσι τὸ συμφέρον, ὅτε γνωρίζουν τὸν κίνδυνον, ἀμὴ εἰς εἰσᾶς, Χριστιανεῖ, εἶναι ἐκπληξίς, ὅπου εἰστε μὲ δὺω φῶτα ἐστολισμένοι, τοῦ λογικῆ, καὶ τῆς Πίστεως, καὶ διακρίνετε τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν, καὶ βλέποντες τόσους κατ' ἐκαστὴν νὰ ἀποθνήσκουσι, δὲν ἐπιστρέψετε εἰς μετανοίαν, οὔτε μελετάτε τὸν θάνατον.

Γράφει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος εἰς ἑβδομον βαθμὸν τῆς αὐτῆς Βίβλου, ὅτι εἰς Μοναχὸς, Ἠσύχιος ὄνεμαζόμενος, χωρηθίτης, ἔξειεν ἀμειλῶς εἰς τὴν πολιτείαν, ἐπειτα ἀσθένησι βαρέως, καὶ ἀνεχώρησεν ἀληθῶς ἡ ψυχὴ του ἀπὸ τὸ σῶμα, καὶ ἀφ' οὗ ἐπέρασε μία ὥρα, ἀνέστη, καὶ μᾶς ἐπαρακάλεσι νὰ εὐγωμεν ἔξω ἀπὸ τὸ κελλίον του. Ἐπειτα κτίσας τὴν θύραν μὲ λίθους καὶ ἀσβεστον, ἔμεινεν ἔσω δώδεκα χρόνους κτισμένος, χωρὶς ποτὲ νὰ συντύχη λόγον τινα, οὔτε νὰ φαίγη ἄλλο τίποτε, εἰμὴ μόνον ὀλίγον ἄρτον, καὶ ἔχυνε δάκρυα ἀναριθμητά, ἐνθυμούμενος τὰ φεβερὰ, καὶ ἔξαισια πράγματα, ὅπου εἶδεν εἰς ἐκείνην τὴν ἔκστασιν. Ἀφ' οὗ ἐγνωρίσαμεν ὅτι ἐκλήσιαζεν εἰς τὸ τέλος, ἐγαλάσαμεν τὸν ποῖχον, καὶ εἰσελθόντες, ἐπαρακάλεσαμεν αὐτόν, νὰ μᾶς εἰπῆ τίποτας λόγον ψυχωφιλῆ πρὸς νοουθεσίαν, ἀμὴ δὲν ἠθέλησε νὰ συντύχη ἄλλο τι, μόνον ταῦτα. Ὅς τις μελετᾷ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀπολογίαν, ὑποδὲ μέλλει νὰ ἀπέωσῃ εἰς τὸ φεβερὸν τοῦ Κυρίου Κριτήσιον, δὲν θελεῖ ὀνηθῆ νὰ ἀμαρτησῇ πώποτε. Ταῦτα εἰπὼν, ἔκοιμήθη ὁ τρισμακάριστος, καὶ ἅπαντες ἐθαυμάσαμεν εἰς αὐτόν, ὅτις ἦτον πρότερον τόσον ἀμειλίης, καὶ εἰς μίαν ὥραν νὰ μετατραπῆ

εἰς τοιαύτην θαυμαστὴν καὶ θεῖαν ἀλλοίωσιν. Ἔως ὧδε εἰσὶ λόγια τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀμφιβάλη τις εἰς τοῦτο, ὅτι ἡ μαρτυρία εἶναι ἀξιόπιστος τοιοῦτου Ἁγίου, ὃς τις ἦτον παρῶν, καὶ εἶδεν ὀφθαλμοφανῶς τὴν ὑπόθεσιν. Μάλιστα πρέπει νὰ φοβηθῶμεν πολλὰ, συλλογιζόμενοι τὴν μετανοίαν ὅπου οὗτος ὁ Ὅσιος ἔκαμε διὰ τὴν φρικτὴν ὀπτασίαν ἐκείνην καὶ ἔκστασιν, καὶ νὰ πασχίσωμεν νὰ τὴν μιμηθῶμεν τὸ κατὰ δυναμιν.

Εἰπέτε μου τὴν ἀλήθειαν εἰς ταύτην τὴν ἐρώτησιν. Ἐάν ἤθελε προστάξῃ ὁ Βασιλεὺς νὰ σᾶς θανατώσουσιν ἅπαντας, ἀμὴ ὄχι μίαν ἡμέραν ὅλους, ἀλλὰ νὰ σᾶς ἔχουσι φυλακωμένους, καὶ νὰ εὐγάζουσι σήμερον δέκα, αὐριον εἴκοσι, τὴν ἄλλην τριάκοντα, νὰ τοὺς θανατώσουν, χωρὶς ποσῶς νὰ ἠξεύρῃ πᾶς ἕνας τὴν ἡμέραν τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, μόνον νὰ ἀπαντεχῆν κατ' ὤραν τὸν θάνατον, μὲ ποταπὴν καρδίαν καὶ μελίτην, ἐστέκετε εἰς αὐτὴν τὴν φυλακὴν εἰσεῖς ὅλοι οἱ κατάδικοι; Πῶς θὰ ἰδαπανάτε τὰς ὀλίγας ἡμέρας καὶ ὥρας σας; Ἀράγε εἰς παίγνια, μετεωρισμοὺς, φιλονεικίας, καὶ μάχας, καὶ ἄλλα ὅμοια; Οὐχί. Ἀλλὰ νὰ στέκεισθε ἠσυχάζοντες, μὲ θλίψιν πολλὴν καὶ κατίφειαν, συλλογιζόμενοι τὸν μέλλοντα ἀπαραίτητον κίνδυνον. Εἰ δὲ καὶ τίθελετε στοχαστῆ τις ἀπὸ λόγου σας νὰ παίζου, νὰ μάχωνται, νὰ φιλονεικοῦσι, καὶ νὰ ἀργολογοῦσιν ἀμέριμνα, δὲν τοὺς ἐκατακρίνετε ὡς μωροὺς καὶ ἀγνώστους, ὅτι πῶς δὲν ἐφρόντιζαν διὰ τὴν ψυχὴν τας, νὰ ζητήσουσι τοῦ Θεοῦ συγχώρησιν, ἀμὴ ἐφλυαρῶσαν μετεωρίζοντες; Ὁ Χριστιανοί μου, εἰς τοιαύτην ἀπόφασιν εὐρισκόμεσθιν ἅπαντες ἡμεῖς τοῦ Ἀδάμ οἱ ἀπόγονοι, μετὰ τὴν ἐκείνου παράβασιν, διὰ τὴν ὀπίαν κατεκρίθημεν ὑπὸ τοῦ Οὐρανοῦ Βασιλείως εἰς θάνατον. Ἡ δ' αὖν ἡμέρα φαίγῃτε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀπεθανεῖσθε. Καὶ μέλλει νὰ ἀπεθάνωμεν ὅλοι σήμερον, ἢ αὐριον, καὶ ἡμεῖς οἱ τυφλοὶ κα' ἀνοητοὶ δὲν μετανοοῦμεν τὰς ἀμαρτίας μας, νὰ μᾶς συγχωρήσῃ, ἀλλὰ δαπανοῦμεν τὰς ἡμέρας, καὶ ὥρας εἰς μετεωρισμοὺς καὶ παίγνια, ὡ-

περὶ νὰ μὴν ἦτον τοῦ θανάτου ἢ ἀπόφασις καταπάνω μας, ἀλλὰ νὰ εἴμεσθιν ἀθάνατοι πάντοτε. Ὡς τῆς ἀγνωσίας μας! Ἐν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου βαστοῦμεν, νὰ μᾶς ἀποκεφαλίσουσιν αὐριοι, καὶ ἡμεῖς ζητούμεν σαρκικὰς ἀκαλαύσεις καὶ κοσμικὴν ματαιότητα; Ἀνείξατε τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμούς σας, ἀμαρτωλοὶ, συγχωρήσατε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, πενθήσατε νῦν, καὶ ζῆτηθή-

σατε ἕως ὅπου χρήζει τὸ δάκρυον, γρηγορήσατε, καὶ προσευχεσθε, καὶ μελετᾶτε τὸν θάνατον, ὅτι δὲν ἤξεύρετε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν, ὅταν ἔρχεται ὁ Νυμφίος. Ἀγρυπνήσατε, διὰ νὰ εἰσέλθετε εἰς τοὺς γάμους μετὰ τῶν προνίμωυ παρθένων, ἵνα μὴ μένοντες ἔξω μετὰ τῶν μαρῶν, ἐδάρι-σθε ἀκαιρα τὴν ζημίαν σας, καὶ πενθήτε ἀπαρηγόρητα.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Κ.

Περὶ τῆς β'. τοῦ Κυρίου ἐλευσεως, καὶ τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων ἐξαναστάσεως.

Πολὺν φόβον καὶ τρόμον ἀνείκαστον ἔχει εἰς τῆτον τὸν Κόσμον ἕνας ἀποφασισμένος εἰς θάνατον, ὅταν τὸν εὐγλόωσιν ἀπὸ τὴν φυλακὴν οἱ δῆμιοι, καὶ τὸν ὑπάγουσιν εἰς τὸ Κριτήριον, νὰ τοῦ ἀναγνώσῃ τὴν πικροτάτην ἀπόφασιν, καὶ εἰς τσαύτην ὀλιγοθυμίαν καὶ μικροψυχίαν ἔρχεται, ἀπὸ τὸν φόβον τῆς τιμωρίας, ὅπου χλωμαίνει ἡ ὄψις του, ἡ γλῶττα καὶ ὁ λάρυγξ θηραίνεται, τὸ αἷμα χάνεται ἀπὸ πᾶνω του, καὶ τινὲς ἀπὸ τὴν ἀμετρον ὀλιγογρίαν, ὅπου λαμβάνουσιν, εὐγένει σχεδὸν ἡ ψυχὴ τους, πρὸ τοῦ νὰ τοὺς θανατώσῃ τὸ ξίφος. Ἀλλὰ τί ἔχει νὰ καμῆ ὅλον ἐποῦτο, συγκρίνωντάς το με τὸν φόβον ἐκεῖνον, καὶ σύγχυσιν, ὅπου θέλουσι λάβῃ οἱ ταλαίπωροι ἀμαρτωλοὶ τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν φοβεράν τῆς δευτέρας τοῦ Δεσπότη ἐλευσεως; ὅταν τοὺς κρᾶζουσιν εἰς ἅγιοι. Ἄγγελοι νὰ δώσουσιν ἀπολογία φρικτὴν τῷ ἀδικάστῳ Κριτῇ, διὰ ἔλας τὰς πράξεις καὶ λόγια, καὶ διαλογισμοὺς τῆς καρδίας τους; Τί νὰ γένουσι τότε; πῶς νὰ κρυφθῶσι; πῶς νὰ βοηθηθῶσιν οἱ τάλανες; Ἐκεῖ δάκρυα δὲν χρήζουσι τίποτας, ἢ μετάνοια οὐδὲν ὠφελεῖ, αἱ προσευχαὶ δὲν ἀκούονται. Ἀφ' οὗ ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς τελειώσῃ, δὲν δίδεται πλέον καιρὸς πρὸς μετάνοιαν. Πλῆτος, δυναστεία, καὶ ἄλλα τοῦ Κόσμου ὄμνια δὲν ὠφελοῦσι ποσῶς, κατὰ τὴν Παροιμίαν. « Οὐκ ὠφελή-σει ὁ πλοῦτος ἐν ἡμέρᾳ θυμῶ· Δικαιοσύνη

δερφύεται ἐκ θανάτου »· Λέγει δὲ καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ταῦτα περὶ τῆς Κυρίου ἐλευσεως. « Ὡσπερ ἡ ἀσραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ Ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως Δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν Σλήμιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ Σελήνη, οἱ ἀστέρες πεισοῦνται ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς ». Δοιοὺν εἰάν ἔχωμεν τῶρα τοιοῦτον φόβον, ὅταν ἀστράπτη καὶ βροντᾷ δυνατὰ, δειλιῶντες μὴν ἔλθῃ κεραυνὸς νὰ μᾶς θανατώσῃ, καθὼς τὸ ἔπαθον πολλὰκις κινεῖς, (ποταπὸς φόβος), καὶ πῶς τρόμος θέλει καταβαλῆ τὸν Κόσμον ὅλον τὴν φοβεράν ἐκείνην ἡμέραν, ὅπου ἔχει νὰ τρομάξῃ ἡ γῆ, νὰ μαρμαρῶσῃ ἡ θάλασσα, νὰ ἐξάψῃ ἡ ἀθρ, νὰ κατέβῃ πῦρ, νὰ κατακαύσῃ πάντα τὸν Κόσμον; Ἐπειτα νὰ ἔλθῃ μετὰ δόξης πολλῆς καὶ δυνάμεως ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων μετὰ πασῶν τῶν Οὐρανίων. Δυνάμεων, οὐχὶ καθὼς ἦλθε πρότερον. εὐτελής καὶ καταφρονεμένος ὑπὸ πολλῶν, ἀλλὰ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἔνδοξος, καὶ ὑπὸ πάντων προσκυνοῦμενος; Εἰς τὴν πρώτην ἔλευσιν ἦλθεν ὁ Δεσπότης Χριστὸς ταπεινὰ καὶ ἀπόκρυφα, χωρὶς τινὸς δόξης, κεκρυμμένος ἐν εἰα μῆνας εἰς τὴν Παρθενικὴν μήτραν, ἀμὴ τότε θέλει ἔλθῃ μετὰ δόξης πολλῆς ἔμφανως, καθήμενος ἐπὶ νεφέλης φωτεινῆς. Τότε ἐγεννήθη εἰς πενιχρὸν σπηλαίον, ἀνεκλήθη εἰς τὴν φά-

των τῶν ἀλόγων, καὶ ἐνεδύθη πτωχὰ καὶ εὐτελεῖ σπάργανα, ἀμὴ τὴν δευτέραν, δὲ εἶναι ἔνδοξος, καὶ ὑπὸ πάντων Θεὸς τῆς μεγαλειότητος γνωριζόμενος. Εἰς τὴν πρώτην ἦλθε μετὰ σαρκὸς παθῆτος ὡς βροτὸς, καὶ τὴν β'. μετὰ ἀπαθῆς οὐσίας Θεοκρεπῆς. Τὸ πρῶτον Σωτὴρ παναίγαθος, καὶ τὸ δεύτερον Κριτὴς φοβερώτατος. Τότε ἦλθε διὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ἀμὴ τῶρα ἔρχεται κατὰ τῶν ἀμαρτωλῶν. Τότε διὰ νὰ παθῆ μετὰς ἐκλεκτοὺς, καὶ τῶρα διὰ νὰ βασιλεύσῃ, καὶ νὰ συνδοξασθῆ μετ' αὐτῶν. Εἰς τὴν πρώτην ἔλυσιν αὐτὴ δὲν ἐπρόλαβαν σημεῖα καὶ τέρατα, νὰ μαρτυροῦσι τὴν παρουσίαν αὐτοῦ, ἀμὴ εἰς τὴν δευτέραν Διλου φαίνεσθαι τόσα σημεῖα εἰς τὸν Ἥλιον, εἰς τὴν Σελήνην, καὶ πάντα τὰ κτίσματα, ὅπῃ νὰ τὸν ἐγνωρίσασιν ὅλοι, ὅτι ἔρχεται Κριτὴς τῶν ἀπάντων, διὰ νὰ ἀποδώσῃ ἐκάστου κατὰ τὰ ἔργα του. Ὁ σοφὸς Ἰερώνυμος λέγει εἰς τὰ Βιβλία του, πῶς ἔφραξεν εἰς τοὺς Χρονογράφους τῶν Ἑβραίων ὅτι ἔχου νὰ προλάβουσι τὴν ἔλυσιν τοῦ Χριστοῦ δώδεκα σημεῖα, ἦγον τὴν α'. ἡμέραν, νὰ ἐφωτῆ τοσοῦτον ἡ θάλασσα, ὅπου νὰ ὑπερέβῃ δεκαπέντε πῆχαις ὅλα τὰ ὄρη, ὄχι νὰ τὰ σκεπάσῃ, ἀλλὰ νὰ στέκεται εἰς τὸν τόπου τας, ὡσπερ νὰ ἦτον τεῖχος τριγύρου τας. Τὴν β'. νὰ κατέβῃ τοσαυτά βλάβαι, ὅπου σφαλὸν καὶ μὴ φαίνεται. Τὴν γ'. νὰ φαίνονται ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν τὰ μεγάλα κήτη καὶ θηρία· νὰ φωνάζου τοσαυτά δυνατὰ καὶ μεγάλα, νὰ ἀκούεται ἡ φωνά τους ἕως τὸν οὐρανόν. Τὴν δ'. νὰ κατακαυθῆ ἡ θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ὕδατα. Τὴν ε'. νὰ ἰδρωσούν αἶμα ὅλα τὰ δένδρα τῆς γῆς καὶ χορτάρια. Τὴν σ'. νὰ γένη ἕνας σεισμὸς ἀκρωμενικός εἰς ὅλον τὸν κόσμον τοσοῦτον μέγας καὶ φοβερός, ὅσον νὰ μὴ δύνηται ἄνθρωπος, εὔτε ζῶον, καὶ σταματίσῃ εἰς τὸς πόδας αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ πῶσον ὅλας ἡ εἰσοδομαῖς, καὶ τὰ κτίρια, καὶ ὅλα τὰ βουνα, καὶ πᾶς τόπος ὑψηλός, νὰ γένη μία πεδιάδα ὅλος ὁ κόσμος. Τὴν ζ'. καὶ κτεκῶναι αἱ λίθοι καὶ πέτρας ἀλλήλων τοὺς, νὰ συντρίβωνται. Τὴν η'. νὰ ἀκείβουσι τὰ μνημεῖα ἀπὸ ἡλιατικῶν Ἡ-

λίου μέχρι Δυσμῶν, νὰ εὐγουν τὰ κόκαλα τῶν ἀπεθαμμένων, νὰ στέκωνται ἀνωθεν τῆς γῆς. Τὴν θ'. νὰ πῶσον τὰ ἄστρα ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ τὰ κτήνη ὅλα νὰ συναζώνται εἰς τὰ πεδία, νὰ φωνάζουσιν ἰσχυρῶς χωρὶς νὰ βύσκωντα. Τὴν ι'. νὰ ἀποθάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, διὰ νὰ ἀναστηθῶν μετὰ τοὺς ἄλλους μεθαύριον. Τὴν ια'. νὰ καταφλεχθῆ ὁ οὐρανός, ὁ ἀήρ, καὶ ὅλον τὸ πρῶσωπον τῆς γῆς ὑπὸ πυρὸς σφοδροτάτου. Τὴν ιβ'. νὰ γένη νέος οὐρανός, καὶ γῆ καινὴ, καὶ τότε νὰ ἔλθῃ ὁ φοβερός Κριτὴς ἐμφανῶς, καὶ πῦρ νὰ προπορεύεται αὐτοῦ, καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ· Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἦξει, καὶ οὐ παρασιωπήσεται. Πῦρ ἐνώπιον αὐτοῦ καυθήσεται, καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ Ψαλμοῦ. Τὸ αὐτὸ λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωὴλ εἰς τὸ β'. κεφ. Ὁ δὲ μέγας Βασιλεὺς λέγει ὅτι ἀφ' οὗ καθάρσιον τὸν κόσμον ὁ Κύριος διὰ πυρὸς (τὰ ὅποιον πῦρ θάλει ἀνέβῃ ὑπεράνω τῶν ὀρίων δεκαπέντε πῆχαις, καθὼς καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ κατακλισμοῦ) τότε θάλει διαχωρίσει τὴν θέρμη ἀπὸ τὰ φῶς, τὴν μὲν καῦσαν νὰ στείλῃ εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς διὰ σφοδρότερον τὸς κόλασιν, τὸ δὲ φῶς νὰ δώσῃ τοῖς δικαίοις, διὰ νὰ ἔχου περισσοτέραν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. Τότε γοῦν καθίαι ὁ Κριτὴς ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ πᾶ ἐξῆς. Διὰ τίσσας αἰτίας εἶναι χρεῖα νὰ γένη ἡ οἰκουμενικὴ Κρίσις· πρώτην μὲν, ἵνα φανερωθῆ ἐν αὐτῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, αὐτῶς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀγαθῶν, ὡσπερ εἰς τὴν τιμωρίαν τῶν φαύλων πράξεων, κατὰ τὸν λόγον τοῦ Ψαλμοῦ « Γινώσκειται Κύριος κρίματα ποιῶν ». Καὶ τὴν Ἀποκάλυψιν « Πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν, καὶ προσκυνήσουσιν ἐκώπιόν σου ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν ». Δεύτερον, πρέπει μετὰ δικαιοσύνην νὰ ἐπαινεθῶσι τὰ καλά ἔργα ἐκώπιον πάντων Ἀγγέλων τε, καὶ ἀνθρώπων, καὶ τὰ πονηρὰ νὰ καταισχυνῶνται καθὼς ὁ Παῦλος μᾶς ναθετᾷ νὰ μὴ κρίνωμεν τιὰ πρὸ καιροῦ, ἀλλὰ νὰ κερταρῶμεν τοῦ Δεσπότη τῆς ἑλυσιν, ἀπὸ φ-

τίξει τὰ ἀπόκρυφα, καὶ τότε θέλει κριθῆ ὑπ' αὐτῆ πᾶς ἕνας. Τρίτον, ἡ κρίσις τῶν ἀνθρώπων σφάλει πολλά εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, διατι κρίνει τὰ ἔξωθεν ἄπερ φαίνονται, ἀμὴ δὲν ἤξευρε τὰ ἔσωθεν, ἀλλὰ νομίζονται ἄρνες οἱ λυκοὶ, καὶ θηρία τὰ πρόβατα. Διὰ τοῦτο κάμνει χρεία, νὰ κριθῆ πᾶς ἕνας καθὼς εἶναι, νὰ φανερωθοῦσιν αἱ πράξεις του. Ὅτι καθὼς τὰ δένδρα τοῦ πεδίου δείχνουσιν ὅλα τὸν καιρὸν τοῦ χειμῶνος μιᾶς λογῆς, καὶ δὲν διαχωρίζεις τὸ χλωρὸν ἀπὸ τὸ ξηρὸν, καὶ τὸ ὠφέλιμον καὶ εὐκαρπὸν ἀπὸ τὸ ἀνωφελές τε καὶ ἄκαρπον, ἀμὴ ὅταν ἔλθῃ τὸ ποσεινότατον ἔαρ, ὅπου ἐνδύνεται ὁ κόσμος χρῶμα καινὸν, πρασινίζουσι τὰ λιβάδια, οἱ λειμῶνες εὐωδιάζουσι, τὰ φυτὰ ἀνθοῦσι, καὶ ὅλα τὰ δένδρα ἐνδύνονται φύλλα καὶ ἄνθη διάφορα, τότε γνωρίζονται τὰ δροσερά ἀπὸ τὰ ξηρά· ὅτι τὰ τρυφερά φορτῶνται φύλλα καὶ ἄνθη, καὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὸν καιρὸν τὸν καρπὸν τες, τὰ δὲ ξηρά μένουσιν ἄχρηστα, ὑστερημένα πᾶσης εὐπρεπείας καὶ ὠραιότητος, καὶ μόνον ἄξια διὰ νὰ τὰ καύσουν. Οὕτω καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι, ἕως οὗ εὐρισκόμεσθιν εἰς τὸν δριμύτατον χειμῶνα τῆς παρουσίας ζωῆς, δυσκολὰ φηριζέται ὁ καλὸς ἀπὸ τὸν κακόν, καὶ ὁ δίκαιος ἀπὸ τὸν ἀμαρτωλόν. Ἀμὴ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, ὅπου εἶναι τὸ ἀληθινὸν καὶ ἄφθαρτον ἔαρ, καὶ ἀνακαινίζεται ὅλος ὁ κόσμος, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι ἀναστένονται, τότε θέλουσιν γνωρισθῆ σαφέστατα ὅσοι ἦσαν δροσεροί, καὶ ἐποτίζοντο ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅσοι ἀπέθαναν εἰς τὴν ἀμαρτίαν· ὅτι οἱ μὲν ἀμαρτωλοὶ καὶ ὑπεύθυνοί, ὡς δένδρα ξηρά, ἰστάμενοι εἰς τὴν ἀριστερὰν τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴν ἔχωσιν τινα εὐπρεπείαν, οὔτε ἄνθος, ἢ φύλλον, οὔδὲ καρπὸν ὠραιότητος, δόξης ζωῆς αἰωνίου, καὶ ὡς ξηρά καὶ ἄχρηστα δένδρα, νὰ βαλθοῦσιν εἰς τὸ πῦρ τῆς καλίσσης. Καὶ πάλιν οἱ δίκαιοι, ὡς δροσερά φυτὰ καὶ εὐκαρπὰ δένδρα γεμάτοι ἔργα καλὰ, νὰ στέκουσιν ἐκ δεξιῶν τοῦ Κυρίου πεποικιλμένοι μὴ ὠραιότατα ἄνθη, νὰ λαμβάνουσιν ὑπὲρ τῶν ἠλίων, νὰ βρῶσιν ἄριστον τὸν καρπὸν τῆς ἐνδόξου Μεγαλειότητος. Τίταρον, καὶ τελευταίαν βλά-

πομεν τοὺς κακοὺς, καὶ ἀνόμιους εἰς τὴν ζωὴν ταύτην ἐντυχισμένους, καὶ τοὺς ἐναρέτους καὶ δικαίους εἰς ἑλίψεις διαφορῶν καὶ βάσανα· ὅθεν πρέπει νὰ δείξῃ ὁ Κύριος τὴν αἰτίαν εἰς πάντα, διατι ἴδωσι τοῖς ἀμαρτωλοῖς ἐδῶ εὐτυχίαν, καὶ τοῖς δικαίοις τοσαύτην παιθεύειν· καὶ τοῦτο γίνεται εἰς αὐτὴν τὴν κοινὴν ἀνάστασιν, ὅταν οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς φωστῆρες, ἀπολαμβάνοντες τὸν καρπὸν τῶν καλῶν τες ἔργων, οἱ δὲ ἀμαρτωλοὶ διὰ τὴν φάλην αὐτῶν καὶ πονηρὰν πολιτείαν, νὰ λαβῶσιν αἰσχύνην αἰώνιον. Διὰ ταῦτα τὸς σίτιός ἐχει νὰ γένη ἡ ἀνάστασις. Ἐτι δὲ καὶ διὰ νὰ ἀπολαύσουσιν ἀντάμα ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τὴν τῶν ἔργων ἀντάμειψιν· ὅτι ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο ταῦτα ποιῶσι τὸ ἀγαθόν, ἢ τὸ πονηρὸν, εἶναι δίκαιον νὰ κολασθοῦσιν, ἢ νὰ δοξασθοῦσιν ἀμφοτέρω. Πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα εἶναι ἄξια στοχασμῶν εἰς αὐτὸ τὸ Κριτήριον· ἀμὴ ἐπάνω εἰς ὅλα ἐρεύνησι, μὴ ποία ποταπὴ ἀπρέβειαν ἔχει νὰ γένη ἀπὸ τοῦ Κριτῆν ἡ ἐξέτασις, ὅπως ἔχουσι νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ τὰ παραμικρὰ πταισμάτα, οὐ μόνον ἔργων, ἀλλὰ καὶ λόγων, καὶ διαλογισμῶν. Τίς νὰ μὴ θαυμάσῃ καὶ νὰ φοβηθῆ, ἀκαυῶν ταῦτα τὰ Θεοποτικὰ λόγια; Ἄγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργόν, ὃ εἰάν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀπαδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρα Κρίσεως· ταῦτα λέγει εἰς τὰ β'. Κεφ. τοῦ Ματθαίου. Καὶ εἰάν δια τὰ ἀνωφελῆ καὶ ἄκαιρα λόγια, ὅπου δὲν κάμνουσιν τινὸς κακόν, ἔχομεν νὰ ἐξισταθοῦμεν, τί θὰ ποιῶμεν διὰ τὰ ἄπρεπα καὶ ἀναίσχυντα; τοὺς αἰσχροὺς λογισμοὺς καὶ βερυκωρίμους; τοὺς μοιχοὺς καὶ πορνικοὺς ὀφθαλμοὺς; τὰ αἱματωμένα χέρια; καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν διὰ ὅλον τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μας, ἀκού τὸν ἰθαπανήσαμεν εἰς ἔργα πονηρὰ καὶ ἄπρεπα; Ἡ πόσην αἰσχύνην θέλουσι λάβῃ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὴν ἑρῶν πέπλην, ὅπου τὰ ὄλαις ἢ αἰσχροουργίαις καὶ ἀνομίαις ὡς ἐκρυπτοῦν εἰς τὰς γωνίας τῶν οἰκῶν τους, καὶ ἢ ἀναίσχυνταίς ἐκ τοῦ ἐπράξασιν εἰς ἄλλοις τους τὴν ζωὴν, νὰ δημοσιωθεῖν καὶ νὰ φανερωθοῦσι, νὰ τῆς ἀετίως ὅλος ὁ κόσμος, νὰ κατα-

σχυροῦν ἐνώπιον πάντων τῶν Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων. Τότε νὰ βοῶσι κατ' ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν οἱ τρεῖς αὐτοὶ κατήγοροι. Πρῶτος, ὁ δαίμων, ὅστις βέλει νὰ δεῖξῃ ἐγγεγραμμένας πάσας τὰς ἀμαρτίας ὅπου ἐπραξαμεν τότε, καὶ ποσάκις καὶ ποῖῳ τρόπῳ, νὰ βοᾷ πρὸς Κύριον λέγων· Δικαιοτάτε Κριτᾶ, οὗτος ὁ ἀμαρτωλὸς δὲν ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς σου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐτίλει διηνηκῶς τὰ σαρκικὰ τῶν βελήματα, λοιπὸν ἀποφάσισε τον κατὰ τὰς πράξεις του. Ὁ β'. κατήγορος ἵναί ἡ κακὴ μας συνείδησις ἤγουν αὐταὶ αἱ ἀμαρτίαι ἡμῶν, αἱ ὁποῖαι νὰ εἶναι γεγραμμεναι εἰς τὰς βίβλους νὰ ἴδῃ ὁ Κύριος νὰ κάμῃ τὴν κρίσιν, καθὼς λέγει ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν· Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους ἰστώτας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεώχθησαν, καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βίβλοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Τρίτος κατήγορος ἡμῶν εἶναι ὁλος ὁ κόσμος καθὼς λέγει ὁ Χρυσόστομος· Τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν δόξωμεν ἀνηγῆναι νὰ προφασιοθούμεν εἰς τὸν Κριτὴν, μὲ τὸ νὰ εἶναι κατ' ἡμῶν ὁ οὐρανός, ἡ γῆ, τὸ ὕδωρ, ἡ ἥλιος, τὰ ἀστέρη, καὶ πᾶς ὁ κόσμος. Ἐτι δὲ καὶ ὁ φύλαξ τῆς ψυχῆς Ἀγγελοῦ τοῦ κατ' ἐνός, ὅστις γνωστικῶν τὰ ἔργα καὶ λόγια ἅπαντα, δέλε μαρτυρῆσαι τότε τὴν ἀληθειάν. Φαίνεται εἰς τὸ Αὐγουστῖνον, ὅτι οἱ Ἀδελφοὶ παρεκάλεσαν τὸν Ἀββᾶ Ἀμμούν, νὰ τοὺς εἰπῇ λόγον ψυχωφελῆ, καὶ ἀπεκρίνατο, λέγων· Ὅστις βέλει νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ Διαβόλου, ἵνα μὴ πῖση εἰς τὴν φοβεράν ἄβυσσον τῆς κολάσεως, ἃς ἔχη τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του πάντοτε εἰς ἐκείνην τὴν φοβεράν ἀπόφασιν, ἢν ἐκφωνήσῃ ὁ δίκαιος Κριτῆς κατὰ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ἃς στέκεται μὲ τόσον φόβον καὶ θλίψιν, ὅσην ἔχουσιν εἰς τὴν φυλακὴν οἱ κλέπται καὶ ληστοὶ ἐκδεχόμενοι τὴν ὥραν καὶ τὴν τῷ θανάτῳ ἀπόφασιν· οἱ τινες ἠξέουροντες, ὅτι δὲν θνήσκουσι νὰ λυτρωθῶσι ἀπὸ τῶν κινδύνων κλεψύων ἰσχυροὶ διηνηκῶς καὶ ἐρωτῆσι διὰ τοῦ Κριτῆν, τότε ἰσχυρῶς νὰ τὰς ἀποφάσῃ εἰς θάνατον. Οὕτω πρέπει νὰ κάμῃ ὁ Μεναχός, καὶ πᾶς ἄλλος πικ-

στός Χριστιανός, νὰ λέγῃ καθ' ὥραν μετὰ συντετριμμένης καρδίας καὶ δακρῶν δερμῶν· Οἱμοι, οἱμοι τῷ ἀθλίῳ, πῶς νὰ παρασταθῶ τὴν φοβεράν ἐκείνην ἡμέραν εἰς τὸ ἀδέκαστον Κριτήριον, νὰ δώσω ἀπολογίαν διὰ τὴν ἀμελῆ καὶ φαυλὴν πολιτείαν μου ὁ ἀσύνετος. Ναὶ ἀδελφοί μου γνωσχετε, ὅτι ὅστις οὐκ ἔχει τοῦτον τὸν φόβον εἰς τὴν καρδίαν του, ἐν εὐκολίᾳ πίπτει εἰς τὴν ἀμείλειαν, καὶ ἄλλα διάφορα ἀμαρτήματα. Ἀλλὰ ἃς ἔλθωμεν εἰς τὴν μακαρίαν ἐκείνην φωνὴν καὶ παμπόθητον ὅπου βέλει εἰπεῖ ὁ Δεσπότης πρὸς τὰς φίλους του. Τότε ἀφ' οὗ ποιήσῃ ὁ βασιλεὺς τὴν ἐξέτασιν, καὶ χωρίσῃ τοὺς δίκαιους ἀπὸ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, καὶ τὰς στήσῃ εἰς τὸ δεξιὸν μέρος, ἐρεῖ αὐτοῖς ταῦτα μὲ ἀγαλλιώμενον πρόσωπον· “ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῷ Πατρὶ μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, καὶ τὰ ἐξῆς. ” Ἐλθετε, ἐκλεκτοὶ μου δούλοι, νὰ ἀπολαύσετε τώρα τὸν μισθὸν τοῦ κόπου σας πολυπλάσιον, ἐλάτε νὰ λάβετε βασιλείαν ἀτελεύτητον, χαρὰν ἀνεκλάλητον, καὶ δόξαν ἀμάραντον. Εἰς τὴν προτέραν μου ἔλευσιν ἐγενόμην ἄνθρωπος παλῆτος, καὶ ὑπέμεινα διὰ τὴν ἀγάπην σας ἐμπαίγμους καὶ μάστιγας καὶ ἐπονεϊδίστον θάνατον, καὶ σᾶς ἔδωκα εἰς τροφήν τὴν Σάρκα μου, καὶ ἑτέρας πολλὰς εὐεργεσίας σᾶς ἕκαμα, καὶ τώρα καλὴν ἔλθον νὰ σᾶς θεώσω, καὶ νὰ σᾶς δώσω τὴν δόξαν μου. Ἡ βασιλεία μου νὰ εἶναι ἐδική σας· ἡ Θεότης μου Μακαριότης σας· οἱ Ἄγγελοι συμπολιταὶ σας· ἡ Μητὴρ μὲν Μητὴρ σας· ὁ Πατὴρ μου ὑμέτερος, καὶ ἐγὼ Ἀδελφός σας. Δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς δώσω περισσότερον χάρισμα, ὅτι δὲν εὐρίσκεται ἀξιώτερον τίποτες. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου. Ἐλάτε ἐσεῖς ὅπου ἐκαταφρονήθητε, καὶ ἐδιώχθητε ἀπὸ τοῦ κόσμου· διὰ τὸ ὄνομα μου, καὶ ἀπαρνήθητε πατέρα, μητέρα, καὶ ἀδελφούς, νὰ σᾶς τιμῶω κατὰ τὴν ἐπιταγήν μου, καὶ ἐμίσσησατε τὸν κόσμον, τὴν σάρκα σας, εἰδείξατε πρὸς τοὺς πτωχοὺς σπλαγγγὰ ἀγαπῶν ὁ ἀγάπην μου, ἐνώσκατε, ἐτι ἕμενα ἕκαμειτε τὴν καλω-

σύνην ἐκείνην, διὰ τοῦτο ὡς χρεοφειλέτης, σὰς ἀνταμείβω πλουσιοπάροχα σήμερον με δέξαι ἀμάραντον καὶ εὐφροσύνην αἰώνιον. Ὁ ἀντάμειψις ἀπειρος εἰς τόσπην ὀλίγην εὐ- ἐργεσίαν. Ὁ εὐεργεσία ἀνείκαστος εἰς το- σούτον βραχύτατον χάρισμα. Ὁ ἀτίμητος δωρεὰ εἰς μικράν ἀγαθουργίαν. Ὁ Θεὸς μὲ πανάγαθε, καὶ τί ἀντάμειψις εἶναι αὐτῆ, νὰ δώσῃς τοιαύτην βασιλείαν καὶ Μακα- ριότητα ἀνεκθλιπτον διὰ ὀλίγον ἄρτον, καὶ ὄνον, καὶ ποταπὸν ἰμάτιον; Ὁ καλόντυχοι δίκαιοι, ὅπου κληρονομάτε τοιαύτην ἀπό- λαυσιν διὰ ὀλίγον καλὸν ὅπου ἐπράξατε. Ἀφ' οὗ εὐχαριστίση τοὺς ἐναρετέους ὁ βασι- λεύς, στρέφει μετ' ὀργῆς καὶ θυμῷ ἀνεικά- στου τὸ πρόσωπον πρὸς τοὺς τάλαιπῶρους ἀμαρτωλοὺς, λέγων πρὸς αὐτοὺς τὰ τοιαῦ- τα: Ὁ ἄνομοι καὶ ἀσεβέστατοι, ἦλθεν ὁ και- ρὸς νὰ ἀπολαύσετε κατ' ἀξίαν τῶν ἔργων σας. Ὁ ἀχάριστοι, ὅπου ἐκαταφρονᾶτε τὸν Νόμον μου, τὰς ἐντολάς μου δὲν ἐψηφάτε ποσῶς, ἐκαταπατεῖτε τοὺς δούλους μου, νο- μίζοντες, ὅτι δὲν θέλετε δώσει ἀπολογία τῶν ἔργων σας. Ἀλλ' οὐαί σας· τώρα νὰ καταλάβετε τὴν μεγάλην ζημίαν σας. Ὁ κλήματα τῆ ἀμπελῶνός μὲ ἀκαρπα. Ἐγὼ δὲν ἐλείψα ποτὲ νὰ σὰς κοιτίσω με τὴν δρόσον τῆς χάριτός μου, καὶ με τὸ ὕδωρ τῆς σοφίας μου, νὰ σὰς φωτίσω με τὸν Ἥλιον τῆς Πίστεως, καὶ νὰ σὰς τρέφω με τὴν βρῶσιν τῶν Μυστηρίων μου τοὺς Ἀγ- γέλους μὲ ἔδωσα διὰ φύλακάς σας, καὶ ἄλ- λας χάριτας καὶ εὐεργεσίας σὰς ἕκαμα, καὶ ἐσεῖς ἀγνώμονες ἐμοὶ ἀνταπεδώκατε πο- νηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. Ἀντὶ σταφυλὴν ὄρι- μον καὶ καρπὸν ἀγαθουργίας, ἐγεννήσατε ἀκάνθας καὶ τριβόλους. Ἐγὼ ἔγινα ἄν- θρωπος δι' ἀγάπην σας, καὶ πολλὰ ἐκο- πίασα διὰ νὰ σὰς λυτρώσω ἀπὸ τὴν προ- κατορικὴν ἀμαρτίαν. Παρεδόθην εἰς χεῖ- ρας ἀνόμων, ἐμαστιγώθην, ἐρραπίσθην, ἐστέφθην ἀκάνθαις, καὶ ἀπέθανον εἰς τὸν Σταυρὸν με ἀισχύνην πολλὴν διὰ λόγου σας, νὰ σὰς λυτρώσω τῆς αἰώνιου αἰχμα- λωσίας, καὶ νὰ σὰς κάμω κληρονόμος τῆς βασιλείας μου, καὶ ἐσεῖς ἀχάριστοι εἰς το- σαύτας εὐεργεσίας τί ἐκάνετε διὰ λόγου σας; Πόσον ἐλεημοσύνην ἔδωσατε; πόσον ἐ-

κακῆπαθήσατε με νηστεΐαις, ἀγροικίαις καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὅπως ἐχρεωστεῖτε νὰ κρι- ξεῖτε; Πολλὴν ἀχαριστίαν ἐδείξατε πρὸς τὸ Πάθος μου, τὰ Μυστήριά μου κατεφρονῆ- σατε, καὶ ὄλα σας τὰ θελήματα ἠτέλεσα, πλεονεξίας, πορνείας, φονικὰ, καὶ ἄλλα ἴ- μοια ἀνομήματα, καὶ ἐμὲ δὲν ἐψηφάτε πο- σῶς, οὔτε διὰ Θεὸν σας μὲ εἶχετε. Ἀλλὲ καὶ πολλάκις ἐβλασφημάτε τὸ ὄνομά μου ἐ- ναισχύνητα. Λοιπὸν, ἐπειδὴ τοιαυτοτρόπως ἐ- πολιτεύθητε, καὶ τὰς ἐντολάς μου δὲν ἐψη- λαξάτε, τώρα δὲν ἔχετε μέρος μετ' ἐμοῦ, ἰ- δὲ ποσῶς εἰς τὴν βασιλείαν μου. Ἀλλὰ πῶς νὰ διηγηθῶ, ἀδελφοί μου τὴν φοβεράν ἐ- κείνην ἀπόφασιν, ὅπως θέλει ἐκφωνήσει καὶ αὐτῶν, ἀφ' οὗ τοὺς ἐλέγη ὁ Κύριος; Τρε- μεῖ ἡ χεὶρ μου κατ' ἀληθείαν· οἱ ὀφθαλμοὶ μου σταλαῖζουσι δάκρυα, καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὴν γράψω· ἡ γλῶσσα γίνεται ἄλλας, καὶ τὸ αἷμα ψυχρὸν ὁ λαρυγῆς μου ἐβρα- χύσασε, καὶ δὲν ἔμπορῶ νὰ συντύχω. Ἐ- στηθι οὐρανὲ, ἡ γῆ τρέμαξον, φρίξον θε- λασσα, καὶ σαλευθητὶ τὰ στοιχεῖα πάντε τῆς Κτίσεως. Ὁ λίθει· Ὁ φυτὰ καὶ χερ- τάρια ἀκούσατε τὴν καταδίκην τῶν ἀμαρ- τωλῶν, τὴν φοβεράν ἀπόφασιν, καὶ συμπο- σατε τούτους, καὶ ἐκ τῶν φύλλων σταλα- ξάτε δάκρυα. Ὁ καὶ νὰ ἦτον δυνατὸν τῶ ὥραν ταύτην, νὰ ἴκουσθακεν ἡ φωνὴ μου εἰς ὄλα τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, νὰ τὴ ἐνωτίσθησαν ἅπαντες, πλούσιοι καὶ π- νητες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, νὰ ἐγροικῆ- σασι τὴν φρικτὴν ἐκείνην ἀπόφασιν, ὅτι θὰ δώσει ὁ δικαιοτάτος ἐκεῖνος Κριτὴς κα- τὰ τῶν ἀμαρτωλῶν, λίγωντας; Πορευοῦσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῆρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ, κα- τοῖς Ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ὁ ἀπαρακλήτων συμφορὰς. Ὁ ζημίας ἀνεκδιηγῆτε. Κλα- σατε πάντες οἱ ἀσκραταί, καὶ θρηνησατε, ὅτι φρικτὴ καὶ ἀμεταθετος ἡ ἀπόφασις, ἡ θλίψις αἰώνιος, καὶ ἡ οὐδὴν ἀπαρηγόρη- τος. Οὗτος ὁ λόγος θέλει νὰ εἶναι τσαυ- τῆς δυνάμει, ὅπως νὰ ἀνοίξη ἡ γῆ κε- ρευθὺς νὰ καταπέτῃ εἰς τὴν ἄβυσσον ὅσους ἐπαίξον τὴν κίθάρην καὶ τὰ κύμβαλα, καὶ χαίρουσιν με τὴν μουσικὴν καὶ γλυκ- ῆτα τῶν ἐργῶν, ὅσα παύσατε εἰς ραῖον

καὶ ἀκαιρα τὰς ἡμέρας τους. Ταύτην τὴν πτωσὶν γράφει ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, λέγων· Ἐπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντός πνεύματος ἀκαθάρτου. Καὶ μετὰ ταῦτα λέγει πάλιν· Εἶδον ἕνα Ἄγγελον ἰσχυρόν, καὶ ἐσήκωσεν ὑψηλὰ ἕνα λίθον μέγαν ὡς μύλον, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων· Μὲ τὴν ταραχὴν ταύτην θέλει βυθισθῆ ἡ ἐκείνη ἡ μεγάλη χώρα τῆς Βαβυλωνίας, καὶ ποτὲ νὰ μὴ σηκωθῆ ἀπὸ τὸν βυθόν. Οὕτως οὖν θέλουσι πείσει οἱ ἀμαρτωλοὶ εἰς ἐκείνον τὸν θρηνώδη βυθόν καὶ ζοφωδέστατον τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως. Ὡ ἀκροαταί, ποταπὴν θλίψιν καὶ πικρίαν νομίζετε θέλουσι λάβῃ εἰ τάλανες, ἔταν ἀπ' ἀλλήλων χωρίζονται; ὁ φίλος ἀπὸ τὸν φίλον, ὁ πατήρ ἀπὸ τὰ φίλτατα τέκνα, ὁ ἀνὴρ ἀπὸ τὴν ἠγαπημένην ὁμόζυγον, νὰ ὑπάγουσιν, οἱ μὲν εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ εἰς κόλασιν ἀτελευτήτου; Τότε νὰ καταρᾶται ἕνας τοῦ ἄλλου του, ὁ μὲν νὰ λέγῃ πρὸς τὰ παιδία του· Κατηραμένον νὰ ἦσαι τέκνον, καὶ σὺ ὦ θύγατερ, ὅτι διὰ τὴν ἄμετρον ἀγάπην, ἐπεὶ σὰς εἶχα, διὰ νὰ σὰς ὑπανδρεύσω εὐγενικῶς, νὰ σὰς κάμω πλούσια, ἐμίσησα τὴν ψυχὴν μου, καὶ δὲν ἐνθυμούμουν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ ἤπαζα τὰ ἀλλότρια, καὶ ἀδίκεια, διὰ νὰ σὰς πλουτίσω, καὶ τώρα κολάζομαι διὰ λόγου σας. Καὶ αὐτὰ πάλιν νὰ λέγουσι πρὸς αὐτούς· Ἀνάθεμά σας γονεῖς μας ἀσεβεῖς καὶ παράνομοι ὅπου δὲν μᾶς ἐδιδάξατε τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, οὔτε πρὸς σωτηρίαν μᾶς ὠδηγήσατε. Ποίαν ὠφέλειαν μᾶς ἐκάμετε μὲ τὸν πλοῦτόν σας; αὐτὸς ἦτον αἰτία τῆς ἀπωλείας μας, διὰτὶ δὲν τὸν ἀποκτήσατε μὲ δικαιοσύνην, ἀλλὰ μὲ ἀρπαγὴν, καὶ πλεονεξίαν· καὶ πάλιν ἡμεῖς διὰ νὰ ἔχωμεν πολλὰ χρήματα, ἐκάμναμεν τὰ σαρκικά μας θελήματα· ἀμὴ ἐὰν ἤμασθιν πτωχότεροι, δὲν ἠθέλαμεν ἀμαρτάνῃ τοσοῦτον ἀνάισχυντα. Ἀνάθεμά σας γοῦν, ἀφρονέστατοι, ὅτι διὰ νὰ μᾶς πλουτίσετε, καὶ νὰ μᾶς δώσετε πρόσκαιρον γῆν, καὶ φθειρομένην ἀπόλαυσιν, μᾶς ὑστερήσατε τῆς αἰωνίου Μακαριότητος, καὶ ἐχωρίσθημεν

καὶ ἡμεῖς, καὶ ἔσειε ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατεκρίθημεν εἰς πῦρ ἀτελευτήτου. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια θέλουσι λέγει ἕνας συγγενῆς πρὸς τὸν ἕτερον ἀνωφέλευτα, ὅτι τότε δὲν χρῆζει ποσῶς ἢ μετάνοια. Ἠκούσατε, κοσμικοὶ εὐγενέστατοι, πόσῃ ὠφέλειαν λαμβάνετε νὰ κάμνετε τὰ τέκνα σας πλούσια, καὶ πόσῃς κολάσεως τοὺς γίνεσθε αἴτιοι; Ἀμὴ διατὶ ἔχετε τόσῃν δίψῃν εἰς τὴν κατηραμένην φιλαργυρίαν; Τί τὰ θέλετε τὰ χρήματα, καὶ τὰ συναίεται εἰς ἀπωλείαν σας; διατὶ δὲν τὰ δίδετε τοῖς πτωχοῖς, νὰ σὰς τὰ χρεωστῆ ὁ Δεσπότης τότε, εἰς ἐκείνο τὸ πάνδημον θέατρον, νὰ σὰς εὐλογῆσῃ ἐνώπιον πάντων, νὰ σὰς κάμῃ συγκληρονόμους τῆς βασιλείας του, ἀμὴ προτιμᾶτε ἀσύνητοι νὰ κολασθῆτε, διὰ νὰ ἀφήσετε τὰ τέκνα σας πλούσια; Εἶναι τινὲς τοσοῦτον ἀνόητοι, καὶ ὑπὸ δαιμόνων περιφερόμενοι, ὅπου ἐναντιοῦνται εἰς τὰ ἄνωθεν, λέγοντες· Τίς ἡξέυρει νὰ εἶναι ἀλήθεια, πῶς ἔχομεν νὰ ἀναστηθῶμεν πάλιν μετὰ τὴν τοσοῦτον χρόνων περίοδον, ὅπου οὔτε κεν κοιμηθῆμεν κόκκαλον ἔμεινεν, ἀλλὰ πάντες ἐγίνημεν στάκτη καὶ γῶμα ἀψήφιστον; Ὡ τῆς βλασφημίας! Ὅστις ἀρνείται τῆς ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν, νὰ λέγῃ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάστασις νεκρῶν, εἶναι καθολικὸς Ἄθεος· ὅτι τόσον εἶναι νὰ εἰπῇ ταῦτα, ὥσπερ νὰ ἔλεγεν, οὐκ ἔστι Θεός. Τοῦτο εἶναι νὰ ἀνοιξῇ τινὰς τὴν θύραν εἰς πᾶσαν ἀσέλγειαν, καὶ νὰ κάμῃ ὅσα κακὰ τοῦ ὑποδάλη ὁ δαίμονας. Ὅτι ἐὰν δὲν ἦτον ἄλλη ζωὴ μετὰ θάνατον, ἔκαμνε χρεῖα νὰ φεύγωμεν τώρα τὰς ἀρετάς, καὶ νὰ τελοῦμεν ὅλα τὰ σαρκικά μας θελήματα, νὰ διὰγωμεν μίαν ἄσμενον ζωὴν καὶ χοιρώδη, καὶ νὰ φεύγωμεν ὅλον ἐκεῖνο ὅπου μισᾷ ἢ φύσις μας, νὰ πολιτευώμεθα ὡς ἄλογα ζῶα ἀνόητα. Ἐπὶ δὲ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον βλέπομεν καὶ γίνονται πολλαῖς ἀδικίαις. Οἱ πλούσιοι καταφρονοῦσι τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς πνίγουσι μὲ ὠφελείας καὶ ἀθανάτιαις διαφοραῖς· οἱ τύραννοι φρονέουσιν πολλοὺς ἀδίκως, καὶ παιδεύονται οἱ ἀνεύθυνοι· οἱ δυσσεβεῖς καὶ παράνομοι λαμβάνουσι τὰς Ἠγμονείας· οἱ ἄγνωστοι καὶ ἀνάξιτοι ἔχουσι

ταῖς τιμαῖς καὶ ἀξίαις, οἱ δὲ συνετεῖ καὶ γραμματισμένοι εἰσι καταφρονημένοι, καὶ ἀτιμοὶ· οἱ σοφοὶ ἡγεμονεύονται ἀπὸ τῶν ἀσοφῶν, καὶ τοὺς φρονίμους ὀρίζουν οἱ ἀφρονεῖς· οἱ πενηροὶ καὶ ὑποκριταὶ προστάζουσι, καὶ οἱ ἀγαθοὶ καὶ ἐνάρετοι εὐτελίζονται· τὸ ψεῦδος ἐπαινεῖται, καὶ ἡ ἀλήθεια καταπατεῖται· καὶ ἀπλῶς ὁ ἔχων ψυχὴν οὐκ ἔχει ζωὴν. Ἐὰν οὖν οὐκ ἔστιν ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, καὶ ἀνταμιβῆ τῶν πράξεων, εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῶμεν, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν κυβερνᾷ τὸν κόσμον καλᾶ· ἐπειδὴ γίνονται τόσαις ἀταξίαις, καὶ δίδει αἰτίαν καὶ τολμῶσιν οἱ ἀτυχοὶ νὰ κάμνουν πᾶσαν ἀνομίαν, μὲ τὸ νὰ μὴ τοὺς παιδεύει βαρύνοντα. Καὶ τοῦτο μόνον νὰ τὸ βάλῃ εἰς τὸν νοῦν του τινὰς εἶναι μεγάλη ἀσέβεια. Ἄλλ' ἡμεῖς οἱ πιστοὶ λέγομεν, ὅτι τὸ κακὸν ἔποῦ δὲν παιδεύει ὁ Κύριος εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, τὸ παιδεύει εἰς τὴν ἄλλην βαρέως· καὶ τοῦτο εἶναι σημεῖον ἀληθῆς καὶ μαρτυρία ἀψευδестаῆ, ὅτι πῶς εἶναι ἄλλο Κριτήριον εἰς τὸ ὅποιον μέλλει νὰ ἐξεταχθοῦσιν ὅλαις αἱ πράξεις μας. Ὁ Χρυσόστομος λέγει εἰς τὴν δ'. Ὁμιλίαν περὶ Προνοίας ταῦτα, διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εἶναι καὶ ἄλλη ζωὴ μετὰ θάνατον. Ἐνας κριτῆς λέγεται δίκαιος, ὅταν δυνάμενος παιδεύει τοὺς κακοὺς, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς βραβεύει· καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ὑπέρτατος παντὸς τοῦ κόσμου Κριτῆς, ἀνάγκη νὰ κάμῃ τὸ ἔμειον, ἀλλῶς δὲν ἤθισεν εἶσται Θεός, οὔτε δίκαιος· ὅτι ἡ δικαιοσύνη εἶναι τοσοῦτον ἐνωμένη μὲ τὴν Θεότητα, ὅπου ὅς τις ἀρνηθῆ τὴν δικαιοσύνην εἰς αὐτὸν, ἀρνεῖται καὶ τὴν Θεότητα. Τώρα βλέπομεν πολλοὺς ἐνάρετους καὶ ἀγίους ἀνθρώπους, οἱ τινες οὐ μόνον δὲν βραβεύονται διὰ τὰς ἀγαθοεργίας αὐτῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔχουσι θλίψεις, διωγμοὺς, καὶ διάφορα βίασана, καὶ πάλιν ἄλλους μοχθηροὺς, ὅπου δὲν ἔχουσι θλίψιν, καθὼς τοὺς πρέπει, ἀλλὰ ἀπόλαυσι. Ἐὰν οὖν δὲν εἶναι ἄλλη ζωὴ, ἀδίκος εἶναι ὁ Θεός· ἀμὴ βάνωντας τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν, φυλάγεται ἡ δικαιοσύνη καὶ τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ· ὅτι ὅσοι κλαίουσιν ἐδῶ δι' ἀγάπην τῆς, εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἀγαλλονται· καὶ πάλιν οἱ ἀμαρτωλοὶ,

ὅπου ἔχουν ἐδῶ χαρὰν καὶ ἀπόλαυσι, θλίβονται ἐκεῖ ἀτελευτήτητα, κατὰ τὴν παραβολὴν τοῦ πλευσίου, καὶ τοῦ Λαζάρου· Μνήσθητι τέκνον, ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ τὰ ἐξῆς. Λέγει δὲ καὶ εἰς τὴν Σοφίαν ὁ Σολομὼν· ὅτι εἰς τὴν κόλασιν θέλουν λέγει οἱ ἀσεβεῖς διὰ τοὺς σεσωσμένους ταῦτα: Ἴδε, πῶς ἐκεῖνοι, ὅπου ἐκαταφρονοῦμεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, εἰσι τῶρα συναριθμημένοι μὲ τοὺς τοῦ Θεοῦ ἀγίους, καὶ ὁ εὐτυχισμένος κληρὸς αὐτῶν εἶναι ἀναμίσθον τῶν Ἁγίων. Οὐ μόνον δὲ εἰς τὰς ἡμετέρας βίβλους, ἀλλὰ καὶ εἰς μερικὰς τῶν Ἑλλήνων φαίνεται αὐτὴ ἡ ἀλήθεια· διατὶ ἦσαν τινὲς φιλόσοφοι, καὶ ἐκατάλαβαν ἀπὸ τὴν πολλὴν τους γυνῶσιν τῆς ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν, καὶ ἄφησαν περὶ τούτου γεγραμμένα μερικὰ λόγια, ἀπὸ τὰ ἑποῖα νὰ ἀναφέρω δύο μαρτυρίας εἰς πίστωσιν τῶν ἄλλων, καὶ τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν. Ὁ Πλάτων ἐκεῖνος ὁ σοφώτατος (τὸν ὅποιον διὰ νὰ συντύχη περὶ Θεοῦ εὐσεβέστατα, ὠνόμασαν Δεῖον) γράφει εἰς τὸν Γοργίαν ταῦτα: Ἐσχάτον κακὸν, καὶ πολλὰ ζημιῶδες εἶναι νὰ ὑπάγῃ ἡ ψυχὴ μου εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν πεφορτισμένη ταῖς ἀμαρτίαις. Ἐτι δὲ εἰς τὸν διάλογον Φαίδωνα λέγει ταῦτα: Ἐὰν ἀποθάνει καὶ ἡ ψυχὴ μὲ τὸ σῶμα, εἴχασι πολλὴν ὠφέλειαν οἱ ἄνομοι, ὅτι ἐξῆσαν καθὼς τοὺς ἤρρεσεν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ δὲν ἤθελαν δώσῃ ἀπολογίαν διὰ τὰς πράξεις τους· ἀμὴ ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ εἶναι ἀθάνατος, δὲν ἤμποροῦσι νὰ φύγουν τὴν τιμωρίαν τῶν ἔργων τους. Ἐκεῖναις δὲ πάλιν ἡ Σιθυλλαις, οἱ χρησιμοὶ τῶν ὀπίων εἶναι εἰς τὸν κόσμον τοσόν περιφρημαί, ὠμίλησαν περὶ τούτου· ὡσπερ ἡ Ἐρυθραία, ἣτις εἶπε ταῦτα περὶ τῶν τιμωριῶν τῆς κολάσεως: Τὸ αἰώνιον πῦρ θίλει καίει τοὺς ἀμαρτήσαντας· καὶ ἡ Δελφικὴ, καὶ ἄλλαις, τῶν ὀπίων ἀφίνω τὰς ῥήσεις διὰ νὰ μὴ μακρύνω τὸν λόγον, καὶ ἔρχομαι εἰς τοὺς ἐδικούς μας, οἱ τινες οὐ μόνον μὲ τὴν θείαν τοῦ νοῦς, ἀλλὰ μὲ τὰ ἔργα, καὶ μὲ τὸ αἷμα τους ὠμολόγησαν ἐμφανέστατα τὴν κοινὴν ἀνάστασιν. Οἱ ἅγιοι Μάρτυρες λέγω, ὅπῃ ὑπίμειναν διάφορα κολαστήρια, οἱ ὅσοι Ἄ-

σκήται, οί τινες έκακοπάθησαν τόσον, βαδίζοντες τήν τθλιμμένην οδόν τών θλίψεων, και έφύλαξαν τσαούτην έγκράτειαν, ίνα λάβωσι τήν άμοιβήν τών καμάτων. Από τ'ετο γούν φαίνεται άψευδέστατα, ότι εάν δέν ήτον άλλη ζωή, δέν έκαταφρονούσαν αυτήν τήν πρόσκαιρον, να φανοϋσι τοσοϋτου σκληροί και άσπλαγγχοί προς τήν σάρκα τους. Τόσοι διδάσκαλοι και γραμματισμένοι σοφώτατοι άνθρωποι πάσης γενεαλογίας, από κάθε μέρος του κόσμου, με τα τούτων συγγράμματα έμαρτύρησαν αυτήν τήν αλήθειαν, οί όποιοι διατι είχαν νοϋν ύψηλόν και πολλήν σοφίαν, κάμνουσι και τους άπλουστερες και ιδιώτας να μην άμφισβάλλουσι. Τόσοι βασιλείς Αυτοκράτορες, ό μέγας Κωνσταντίνος, ό Θεοδοσίος, και οί τούτων διάδοχοι, όπου έκυριεύσαν όλον τον κόσμον, και είχασι τόσην έξουσίαν και δύναμιν, έξέτασαν έμμελώς ίνα μάθωσιν εάν ήτον άλλη ζωή, και οϋτως ώμολόγησαν λόγοις τε και έργοις με τήν ένάρητον αυτών πολιτείαν, και έβεβαίωσαν ότι είναι, και δέν άφησαν άμφισβολίαν ποσώς. Άλλά διατι να διηγοϋμαι με μαρτυρίας ανθρώπων αυτήν τήν αλήθειαν, ήν ό Κυριος εις πολλούς τόπους του ιεροϋ Ευαγγελίου έπαράγγειλε, λέγων: Μακάριοι οί πτωχοί, ότι υμετέρα έστιν ή βασιλεία των ουρανών. Μακάριοι οί κλαίοντες νϋν, ότι γελάσουσι. Χαίρετε, ότι ό μισθός υμών πολϋς εν τοις ουρανοίς· και εις άλλους τόπους όμοίως. Εάν οϋν δέν ήτον άλλη μαρτυρία, και άπόδειξις, μόνον αυτή του Δεσπότου, φθάνει να μην άμφισβάλωμεν. "Οτι τόση αναισχυντία και άσέβεια είναι να είπης πώς δέν είναι νεκρών ανάστασις, ωσπερ να έλεγες, ότι οί Πατριάρχαι, και Προφήται δέν ήξευραν τί έλάλησαν, οί Άπόστολοι και διδάσκαλοι τής Έκκλησίας μας έσφαλαν· ότι όσοι έμίσησαν του κόσμου τας ήδονάς, και έκακοπάθησαν, έλπίζοντες το βραβεϊον εις τήν άλλην ζωήν, έπλανήθησαν και πώς οί Μάρτυρες έλωλάθησαν να κακθανατήσουσιν άγνωστα, επειδή μετά θάνατον δέν λαμβάνουσι καμμίαν άμοιβήν, οϋτε χάρισμα εις τσαϋτα ήρωϊκά και ένδοξότατα έπαθλα, και άπλως είπιϋν, ώσαν

να έλεγες, ότι ή διδαχή και ό νόμος του Χριστου είναι φυτικός. Διατι εάν δέν ήτον των έργων και πράξεων ανταπόδοσις, ήθέλαμεν είσται ήμεις οί Χριστιανοί, άφρονεστεροι από όλα τα Έθνη, έπει διάγομεν στενωτέραν ζωήν, και παμμέχθηρον. Λοιπόν μη πλανασθε, επειδή είναι ανάστασις νεκρών· μη διάγετε άμέριμνα, αλλά διορθώσατε τήν ψυχήν σας, άμαρτωλοί, και μη καθευθετε εις τήν άμέλειαν, άνοιξατε τους νοητους οφθαλμούς και ωτά σας, να άκουσετε τήν σωτηριώδη βουλήν, όπου σας δίδει ό Προφήτης Ίερεμίας, λέγων· Δότε τῷ Κυρίῳ Θεῷ ἡμῶν δόξαν πρό τῆ συσκοτάσαι, και πρό του προσκόφειν πόδας υμών υπ' ὄρη σκοτεινά, και άναμενεϊτε εις φῶς, και εκεί σκιά θανάτου. Και ό Δεσπότης κάλλιον από όλους μας νουτετῆ εις το κά. Κεφάλαιον του Λουκά, λέγων· Προσέχετε έαυτοίς, μήποτε βαρυνθώσιν υμών αι καρδιαί εν κραιπάλη και μέθῃ, και μερίμναις βιωτικαίς, και αιφνίδιος έφ' ημάς έπιστή ή ήμέρα εκείνη· ήγουν, φυλάγεσθε άνθρωποι, μη δοθῆτε εις πολυποσίαν και μέθην και μερίμνας, και φροντίδας του κόσμου, και έλθη έξάφνου εις έσας ή ήμέρα εκείνη. Φοβηθῆτε γούν τήν έλευσιν του μεγάλου Θεου και Παμβασιλέως των όλων, με τόσον τρόπον, όσον έχετε εις τήν παρουσίαν ενός επιγείου κριτου, όπου να ήθελε να εξετῆση τας πράξεις σας. "Ο τής ανοίας! Εάν ήρηγο ό βασιλευς έδῶ εις τήν Χώραν σας, ή να στείλῃ άλλον Έπίτροπον, να εξεταξῇ δια πταισίμου άποστασίας, πώς έσυνηθάσθητε με άλλον Αϋθέντην να προδώσετε τήν πόλιν εις χειράς του, και όσους εϋρη εις τούτο πταισαντας να τους θανατώνῃ ανελεήμονα, ποταπόν φόβον έλάμβανον όσοι ιγνωρίζαν εις του λόγου τους έγκλημα; Κρινετέτο μοναχοί σας, χωρίς εγω να σας το είπω. Ω ποσα έδιδαν, δια να φύγουν τον θυμόν του επιγείου Κριτου. Έπ' αληθείας έχαρίζαν θησαυρους, έξωδιάζαν το χρυσίον τους όλον και το άργύριον, έπουλούσαν άμπελωνάς τε και χωράφια, και πάσαν άλλην ζημίαν έστργαν να παθουν, μόνον να φύγουν τον θάνατον. "Ο άμαρτωλί, εις μεγα-

ἤτερην συμφορὰν εὐρίσκεσαι, καὶ δὲν τὸ γινώσκεις, δὲ αὐτὸ δὲν ἐπιμελᾶσαι τὴν σωτηρίαν σου. Ὁ βασιλεὺς μέλλει νὰ ἔλθῃ μίαν ἡμέραν ἐξ οὐρανοῦ μὲ ὄλους τοὺς Ἄγγελους, νὰ συγκαλέσῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ κτήματα κατὰ σοῦ, νὰ σε ἀφανίσῃ δικαίως, διατὶ ἐπρόδωσες τὴν νηπητὴν πόλιν αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς του, ἤγουν τὴν ψυχὴν σου, τελῶν τοῦ Διαβόλου τὸ θέλημα, καὶ σὺ δὲν ὀρυντίζεις νὰ ἐπιστρέψῃς ταλαίπωρε εἰς μετάνοιαν; Τὸν ἐπίγειον Κριτὴν δειλίᾳς τοῦτον, καὶ τὸν Ἐπουράνιον δὲν φοβᾶσαι; Διὰ νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τοῦτον (ὅς τις δὲν δύναται νὰ σοῦ κάμῃ κακὸν περισσότερον, εἰμὴ μόνον νὰ σοῦ πάρῃ ζωὴν τὴν πρόσκαιρον) ἔστεργες νὰ ὑπομείνης πᾶσαν θλίψιν

καὶ βάσανον, καὶ ἐχάριζες ὅλον τὸ πρᾶγμα σου, καὶ διὰ νὰ λυτρωθῆς ἀπὸ τὸν δυνάμενον σῶμα καὶ ψυχὴν ἀπολέσαι, δὲ θέλεις νὰ δώσῃς ἐλεημοσύνην τὰ ἡμῖς ὧν ἄγνωσίας καὶ ματαιότητος! Διὰ νὰ φύγῃς τὸν τοῦ σώματος θάνατον, ὅπῃ παλαιῶν τελευτᾶς αὐριον, ἔκαμες τόσον, καὶ διὰ νὰ λυτρώσῃς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἀνταρᾶ ἀπὸ τὸν αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον θάνατον, δὲν βάνεις ἄφρων, ποταπὴν ἐπιμέλειαν. Φθάνουσι ταῦτα διὰ νὰ παρακινήσουν τὴν ἀμελῆ καὶ ὀκνηρὸν πρὸς μετάνοιαν. Καθὼς εἰπούμεν ὀλίγα τινα περὶ τῆς δόξης τοῦ Παραδείσου, διὰ νὰ καταλάβῃ πᾶς ἕνα ἄνθρωπος ἀγαθῶν ὑστερεῖται διὰ τὴν ἀκηδία αὐτοῦ καὶ ἀμελείαν.

Ῥαδάριον Λέοντος τοῦ σοφοῦ εἰς τὴν β'. τοῦ Κυρίου Παρουσίαν, κατὰ Ἀλφάβητου.

Ἄρα τίς γῆθεν ἀείρας, ἐν συστροφῇ με ζεφύρου,
 Ἀκαριαίως ἀποισει πρὸς τὴν κλαυθμῶνος κοιλάδα,
 Ἴν' ὅπως με τὰς μενούσας ἰδὼν κολάσεις θρηνήσω;
 Βαβαὶ βαβαὶ πῶς βρυχήσῃ, γαῖα διχῆ ῥηγνυμένη,
 Νεύσει τῆς ὑπερθεῖν βίας, φρικώδεις ἀπογυμνοῦσα
 Χώρους τοὺς νῦν κεκωθμένους! Φεῦ μοι τῆς θεᾶς ἐκείνης!
 Γλαφυροτόρνευτοι τάφοι σκότους μεστοὶ τε καὶ γνόφου.
 Μυθὸς ἀπύθμαντος ἄλλος, καὶ ἀντρονύχιος χάσμη,
 Ἐν ἀποκρύφοις τηροῦνται πᾶσι λυγρῶς τοῖς βίουσι.
 Δεινῶς ἐκείσε κοιτάζων, ὁ ἄγριος αἰμοπότης,
 Βρύχει, λαιμᾶ, σαίνει κέρκον, καὶ κεινηῶς ἀναμένει,
 Καταπιεῖν πικρὸς σκώληξ, τοὺς κατ' ἐμὲ πλημμυλοῦντας.
 Δακρυῶν ὄμβρους μοι δίδου, εὐλίτα Θεοῦ Λόγε,
 Πρὶν κατακρυψῆ με τάφος, ξύνον γυμνὸν εὐπραγίας.
 Πρὶν οἱ πικροὶ φορολόγοι ζητήσουσι μου τὰς πράξεις.
 Ἐκεῖ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὀλολυγμὸς τε καὶ θρήνος.
 Τάρταρος ἄμοιρος θέρμης, ἀνήλιος καὶ σκιώδης.
 Ἐκεῖ πολύστενον πένθος, καὶ ὄχετοὶ τῶν δακρυῶν.
 Ζυγὸς καὶ πλάστιγξ τὰ ἔργα, σταθμίζεσθαι δοκιμάζων,
 Ἀνακουφίζων βαρύνων οὐ τὰ ἰσθλά, τὰ δὲ φαῦλα.
 Ἄπερ ἐγὼ ἐπεπράχειν ἐκ πονηρᾶς συνηθείας.
 Ἡ καταγιγῆς ἐχθροὶ με, καὶ ταραχὴ τῶν πνευμάτων.
 Τὸ αὐχμηρὸν τῆς θυέλλης, καὶ συνοχὴ τῶν κτισμάτων,
 Κτύπει βροντῶν ἐπαλλήλων, ἀστεροπῶν τε τὸ δέος.
 Θάμβος ἰδεῖν ὑπὲρ πάντα, καὶ τρόμος ἀναπολῆσαι,
 Τὸν ποταμὸν τοῦ παμφάγου πυρὸς ὁμοῦ τε καὶ λίμνην.
 Παμφλάζουσαν καὶ βριμῶσαν, ἐνδίκως με πυρπολῆσαι.

κυήτορ Μαρία, τῶν γηγενῶν εὐκλήρια,
 Χριστιανῶν προστασία, ἀμαρτωλῶν ἐλπίς μόνη,
 καὶ κοσμικὴ θυμηδία, ῥύσαι πυρὸς ἀπειλῆς με.
 ὃ ψυχὴ παναθλία, βλεφάροις τῆς διανοίας,
 Ἰστορήσά σοι τὰς ἑλίψεις, καὶ τὰς ποινὰς πρὸ τῆς δίκης.
 Νῆφε θερμῶς ποτινῶσα, τῆς πείρας τούτων ῥυθθῆναι.
 ἰτῆς σοι πόρρωθεν ἦξει, θρονούμενος ἐν νεφέλαις.
 Γῆν Κτίσιν ἀνατινάσων νερτέρων ἐκ τῶν θεμέθλων.
 Κυμαίνων καὶ τὸν αἶρα, παναλχεστάτη δυνάμει.
 ἔλαψ λικυῖσει τὰ ὄρη, καὶ ἀφανίσει τὰς νάπας.
 Καὶ ἐν πυρὶ ἀκαμάτῳ, ἐκτεφρωθήσεται χέρσος.
 Ἄπο προσώπου Κυρίου, κρῖναι τὴν γῆν ἐρχομένου.
 ἀρμαρυγαὶ τῶν φωστήρων, σβεσθήσονται παραυτίκα.
 Καὶ τῶν ἀστέρων τὰ πλήθη, οἷά περ φύλλα πεσοῦνται.
 Σὺ δὲ βροτὲ πῶς ὑποίσεις τὴν ἔλευσιν τοῦ Δεσπότου;
 ἔδοι Ὑψίθρονη φῆσαι, ὡς εὐδιάλλαπτος φύσει,
 Ταῖς τῆς Μητρὸς σου πρεσβείαις, τῶν Νοερῶν στρατευμάτων.
 Πάντων ὁμοῦ τῶν Ἁγίων, τοῦ πλάσματος τῶν χειρῶν σου.
 ἀμάτων θάλασσα σπάνιν ὑφέξει δειματομένη.
 Καὶ ποταμοὶ κονισθῶσι, πηγάζοντες ἀενάως.
 Σὲ δὲ ψυχὴ τί ποιήσεις, τούτων φρικτῶς τελουμένων;
 ἔνον ιδέσθαι τὰ πάντα, τὸ περιέχον στοιχεῖον,
 Πυρκαϊᾶς ἀφανεία, διδόμενον ὕλης δίκην.
 Καὶ εἰλισσόμενον αὐθις, ὡς κώδικα μεμβρανῶδη.
 ἤμοι πῶς ταῦτα μέλαινα, ἐν τῇ ψυχῇ οὐ λαμβάνεις,
 Ἄλλ' ὑπὲρ ψάμμον θαλάσσης ἀμνημονεῖς ἀμαρτώσα;
 Ἄδηλως ὄθεν τὸ τέρμα ἦδη λοιπὸν σοι προσψαύσει.
 ὡς λιγυρῶς ὑπαδούσης, τῆς σάλπιγγος ὑπενέγκεις;
 Τῶν κενεῶνων γὰρ γαῖα νέκυας ἀνασφερῆσει.
 Καὶ θάλασσα τοὺς σφετέρους, τῇ φοβερᾷ ἐπιτάξει.
 ἐπιθήσεις μοι Παρθένε γενοῦ τῆς δίκης ἐν ὄρα,
 Σκέπη, φρουρὸς, εὐεργέτις, καὶ ἰλασμός, καὶ συλλήπτωρ,
 Ἐξ ἔργων μὴ κεκτημένῳ ἐλπίδα θείας συγγνώμης.
 ἀγήσεται τὰ μνημεῖα, νεκάδων κατεστιγμένων.
 Τῇ τοῦ Κριτοῦ ὑπαντήσει, Ἀγγέλου σπέρχοντος ἅμα.
 Πάντας ῥιπῆ παραστήσει, τεσσάρων ἐκ τῶν ἀνέμων.
 ἄνε ψυχὴ μετὰ ταῦτα, φρικτοὶ πῶς τίθονται θρῆνοι.
 Καὶ ἀναπτύσσονται βίβλοι, παρισταμένων ἐν φόβῳ,
 Ἄπειρων καὶ ἀναρίθμων Ἀγγέλων τε καὶ ἀνθρώπων.
 ὅτε λοιπὸν αἱ κολάσεις δειχθῶσονται ὡς προσέφην,
 Ἄπολαμβάνειν ἐτοιμῶς τοὺς ὑπευθύνους διψῶσαι.
 Ὅν τελευταῖος καὶ πρῶτος μόνος ἐγὼ ὁ παντλήμων.
 παγορεύσει πράειος ὁ Δικαστῆς τοῖς ἀξίοις,
 Καὶ ἀναξίους ὡσαύτως τοῦ Βήματος ἀπελάσει,
 Οὓς μὲν πρὸς δόξαν ἐφέλκων, οὓς δὲ πρὸς ἄληκτον πένθος.
 πρὸ πολλῆς εὐσπλαγχνίας καμπτόμενος Θεῷ Λόγε,
 Μὴ φοβεροῖς ὑπηρέταις, καὶ ἀμειλίχοις Ἀγγέλοις,
 Ἄθίμιτα τὸν ἐκ βρέφους σοὶ πταίοντα παραδώσης!

Φιλανθρωπίας τῆς οὐτως ἐκπέσουσιν ἀλαζόνες,
 Κριταί, σεφοί, καὶ δυνάσται, καὶ βασιλεῖς ὑπερόπται.
 Ἀζύγων καὶ ἱερῶν, οἴμοι, πληθὺς καὶ μιγάδων.
 Χωριζομένων συγγόνων, γονέων, φίλων, καὶ τέκνων,
 Τίς ἐννοῶν οὐκ οἰμῶξει; τίς δὲ βαστάσει τὸν πόνον;
 Οὐκ ἔψονται γὰρ ἀλλήλους εἰς τοὺς ἀπείρους αἰῶνας.
 Ψυχὴ λογίζου πῶς ἄρδην βληθήσονται εἰς κολάσεις,
 Ἐλκόμενοι ἀποτόμως ὑπὸ πυρφόρων Ἀγγέλων,
 Καὶ στέναξον πρὸ τῆς πείρας ἐκ βάθους τῆς διανοίας.
 Ὡς Σησαυροὺς τῆς ἀθύσσου, καὶ οὐρανοῦ καταράκτας,
 Ἀνέφξας κατακλύζων, Σῶτερ τὴν γῆν ἐπὶ Νῶε,
 Οὕτω καὶ νῦν κατακλύσαις, τὸν βορβορον τῶν παθῶν μου.
 Ὁ Δέσποτα τῶν αἰώνων, Πάτερ Υἱέ, καὶ τὸ Πνεῦμα.
 Ἡ τρισυπόστατος μία, καὶ ἀδιαίρετος Φύσις,
 Δός μοι καιρὸν μετανοίας πρὸς λύσιν ἀμπλακημάτων.
 Ὁ Δέσποινε Θεοτόκε, σπεῦσον βοῦθῆι μοι τάχος.
 Ἡ γὰρ ἀκμὴ τῆς ἀξίνης, ὡς ἀκαρπεν ὀρῶσθεῖ με.
 Ὁ δὲ λιχητῶρ τὴν καῦσιν, ὡς ἄχυρον ἀπειλεῖ με.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΑ΄.

Περὶ τῆς ἀφράστου Δόξης τοῦ Παραδείσου, καὶ τῆς
 τῶν Δικαίων Μακαριότητος.

Ὁφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν, λέγει ὁ Μακάριος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους α΄. Ἐπιστολὴν, Κεφάλαιον β΄. Καὶ εἰάν αὐτὸς ἔ Σαυμάσιος, ὅπου ἤρπαγη ἕως τρίτου οὐρανοῦ, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, δὲν ἐδυνήθη νὰ διηγηθῆ ἱκανῶς περὶ τῆς ἐνδόξου ἐκείνης Μακαριότητος, πῶς νὰ τολμήσω ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, νὰ διαπλεύσω τοσοῦτον πέλαγος ἀκινδύνως, ὅπου εἶμαι ἀμαρτωλὸς καὶ ἀγράμματος; Τί λέγω; Ἐάν ἠθέλασιν ἐνωθῆ ἅντα ἅλαις ἢ γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων, πάντα τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὅλα τὰ φύλλα τῶν δένδρων, νὰ ἠθέλασι μεταστραπῆ εἰς εὐλαλαῖς γλώσσαις, καὶ σεφωταῖς τῶν εὐγλωττοτάτων ῥητόρων, πάλιν δὲν ἐδύνοντο νὰ διηγηθῶν πρὸς αὐτάρχειαν τὰ ἀκατάληπτα καὶ ἀνεκλάλητα ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ὅπου ὀφθαλμὸς δὲν εἶδε, καὶ αὐτί δὲν ἤκουσεν, οὔτε ὁ νοῦς νὰ καταλάβῃ

δύναται. Πλὴν διὰ νὰ λάβωμεν τινὰ ἀίσθησιν αὐτῶν καὶ παραμικρὰν εὐωδίαν, ἠξιώθησαν τινὲς ἐνάρετοι, καὶ εἶδασιν μετέστας καὶ ὄρασεις, δι' ἐκστάσεων, μέρος τι ἀπ' ἐκείνην τὴν ἀνέκφραστον ἡδονὴν καὶ κάλλος ἀμήχανον, καὶ μᾶς τὸ ἄφραστον γραφικῶς, διὰ νὰ τρώσουν τὴν καρδίαν ἡμῶν πρὸς ἐκεῖνον τὸν σωτήριον ἔρωτα. Γράφει εἰς τὸν διάλογον αὐτοῦ ὁ Καισάρης, ὅτι εἰς ἓνα Κοινόδιον ἦτον εἰς εὐλαβίης Μοναχὸς καὶ ἐνάρετος, ὃς τις ἔκαμε λίχρονους ὑπήκοος πᾶσι, καὶ πρόθυμος ἐπιμηλητής τασῶν τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἶδεν ἐκστάσιν, ἤγουν, ἀπῆλθεν ἡ ψυχὴ του εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ εἶδεν ἐκείνην τὴν Σεῖαν Μακαριότητα, καὶ ἀφ' οὗ ἔστρεφεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ του, ἐφώνησε τὸν Ἠγούμενον, καὶ τοὺς Ἀδελφούς, λέγων ταῦτα πρὸς αὐτούς με ἰλαρὸν καὶ χαρούμενον πρόσωπον. Ἡ γλυκυτάτη καὶ πάμφωτος ἡ προλαβούσα νύξ διὰ λόγου μου, πόσον ἦτον ἰνδοξὸς καὶ

χαρμόσυνες δια τούς θαυμασίους ὕμνους, ὅπου ἤκουσα εἰς τὸν Παραδείσον, καὶ ἐψάλλασιν εἰ Ἐπουράνιοι χοροὶ τῶν Ἀγγέλων καὶ μακαρίων ἀνδρῶν, ὅπου ὕμνουσι τὸν Θεὸν μὲ τὴν γλυκυτάτην μελωδίαν καὶ ἤχον ἀκατάπαυστον, στοχαζόμενοι ἐκείνην τὴν ἀρρήτον δοξάν καὶ κάλλος ἀμήχανον τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος . Ἐν πόσῃ συμφωνίαν ἔχουν οἱ ὕμνοι τευς καὶ τὰ ἄσματα . Εἰς τὰ ἰδικά μας ψάλματα εἶναι πολλὴ ἀσυμφωνία καὶ σύγχυσις, κόποι, πάθη, ἰδρωτες, καὶ ἕτερα ὅμοια, ἀμὴ εἰς ἐκείνην τὴν μακαριωτάτην βασιλείαν δὲν εἶναι κἄν ἓνα ἀπὸ ταῦτα τὰ ἐλαττώματα, ὅτι ὅλα τὰ οὐράνια Πνεύματα συμφωνοῦσιν εἰς τὴν γλυκύτητα καὶ ἠδον τῆς μελωδίας τε καὶ τῆς ἀνθρωπίνης γλώσσης, οὔτε παύουσιν, οὔτε κουράζονται νὰ δοξολογοῦσι τὸν Ποιητὴν, ἀλλὰ ὅσον τὸν ὕμνοισι, τόσον ἀυξάνει εἰς αὐτὴς ὁ πόθος νὰ τὸν δοξάζουσιν . Εἶδα εἰς ἐκείνους τοὺς μακαρίους χοροὺς καὶ ἐγνωρίσα τινὰς ἀπὸ τοὺς κεκοιμημένους ἀδελφούς μας ὅπου ἔγιναν ἀθάνατοι, καὶ ὑψώθησαν εἰς πολλὴν εὐτυχίαν καὶ δόξαν μακαριότητος· διατὶ ἐτελεύτησαν εἰς ὑπακοήν, οἱ τινες τοσοῦτον ἀστράπτουσιν, ὅπου ἐθαύμασα εἰς τοσαύτην εὐπρέπειαν, καὶ ἐκατάλαβα, ὅτι ὅσοι ἐταπεινώθησαν ἰδῶ εἰς τὸν κόσμον, ὑψώθησαν ἐκεῖ, καὶ ἐδοξάσθησαν περισσότερον . Τοὺς ὁποίους ἠρώτησα, εἰάν εἶχα νὰ συναριθμηθῶ κἀγὼ μετ' αὐτῶν, καὶ νὰ τοὺς γένω συμμετοχὸς εἰς τοιαύτην Μακαριότητα; καὶ μοῦ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ὁποῖος πολιτευθῆ ἄμεμπτα καὶ ἀναμάρτητα εἰς τὴν σάρκα, νὰ φυλάξῃ τὸ Μοναδικὸν ἐπάγγελμα ἄσπιλον, ἀξιοῦται τοσαύτης ἀγαλλιάσεως . Οὕτω γοῦν ἐκδιηγούμενος τὴν ὁπτασίαν, ἔλεγε θαυμαστά καὶ ἐξαισία πράγματα, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀπῆλθε πρὸς Κύριον .

Φαίνεται εἰς τὸν Λειμῶνα τῶν Ἀυθίων, εἰς τὸ περὶ δόξης τοῦ Παραδείσου, Σ'. Κεφ. σξδ'. ὅτι εἰς ἓνα Κοινόδιον ἦτον εἰς Μοναχὸς πολλὰ εὐλαβὴς εἰς τὰ Θεῖα, καὶ ἐκπληρωτῆς πάσης Μοναδικῆς ὑποσχέσεως, ὥς τις ἀκούων τὸν στίχον αὐτὸν, ὅπου λέγει ὁ Προφήτης « Χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου

Κύριε, ὡς ἡμέρα ἡ ἐχθὴς, ἥτις διήλθεν » ἠρεῦνθησε πολλακίς εἰς τὸν νοῦν τοῦ αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ δὲν ἐδύνητο νὰ καταλάβῃ τὴν ἔννοιαν· καὶ ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον δὲν ἦτον τινὰς σοφὸς διδάσκαλος νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, ἔκαμνε πρὸς Κύριον δέησιν νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ τούτου τοῦ στίχου τὸ νόημα . Οὕτω πολλακίς εὐχόμενος, τοῦ ἐπήκουσεν ὁ τὸ Δέλημα τῶν φεβουμένων αὐτὸν ποιῶν Κύριος, καὶ μίαν ἡμέραν, ἀφ' ἧ ἀνέγνωσαν τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ κελλῖα πάντες οἱ Ἀδελφοί, ἔμεινε μόνος αὐτὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ προσηύχετο κατὰ τὴν συνήθειαν . Τότε βλέπει ἓναν ἀιτὸν ὠραιότατον ὑπὲρ φύσιν, καὶ ἐγύριζεν ὅλον τὸν ναόν, πηξυωντας καὶ πλησίον τοῦ Μοναχοῦ πολλακίς . Ὑψώθη οὖν εἰς τοσαύτην ὠραιότητα, καὶ ἐδοκίμαζε νὰ τὸν πιάσῃ . Ὁ δὲ αἰετὸς ὀλίγον ἐμόκραινε, καὶ αὐτὸς τοῦ ἠκολούθη, ἕως οὗ ἐφθασαν εἰς ἓνα δάσος τοῦ Μοναστηρίου πλησίον, διατὶ δὲν ἐπέτα ὑψηλὰ ὡς τὰς λοιποὺς αἰετοὺς, ἀλλὰ σιμᾶ εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ τοῦ ἀκολουθῆ ὁ Ὅσιος . Ἀφ' οὗ γοῦν εἰσῆλθον εἰς ἓνα τόπον τοῦ δάσους ἀπόκρυφον, ἀρχίζει ὁ αἰετὸς ἓνα ἄσμα τοσοῦτον ἰδῶ καὶ γλυκυτάτου, ὅπου ἦλθεν ὁ Μοναχὸς εἰς ἐκστασιν θαυμασίαν ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τοῦ κοιλαδισμού ἐκείνου, στοχαζόμενος μὲ ἀρρήτην εὐφροσύνην τὴν μελωδίαν τοῦ Παραδείσου, καὶ ἀφθαρτώθη ἡ σὰρξ αὐτοῦ μὲ Θεῖαν νεῦσιν καὶ βούλησιν, καὶ οὔτε φόβος ἠσθάνετο, οὔτε πείναν, ἢ ἄλλην ἀνάγκην καὶ φθορὰν τοῦ σώματος, μόνον ἐστίκετο εἰς ταύτην τὴν Θεῖαν ἀλλοίωσιν, ὥσπερ νὰ ἦτον κυρίως εἰς τὸν Παραδείσον, καὶ ἀκροάζετο τοῦ αἰετοῦ τὴν Ἀγγελικὴν ὕμνωδιαν χρόνους τριακοσίων . Καὶ τότε ὁ μὲν Ἄγγελος, ὅπου ἐδειχνεν εἰς αὐτὸ τὸ σχῆμα, ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς, ὁ δὲ Μοναχὸς γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Μοναστήριον, νομίζωντας ὅτι μίαν ὥραν μόνον ἔλειψεν ἀπ' ἐκεῖ . Καὶ φθάσας εἰς τὴν Μονήν, τὸν ἠρώτησεν ὁ Συρρωτὸς πῶς ἦτον; Ὁ δὲ ἐθαύμασε πῶς δὲν τὸν ἐγνωρίζε, καὶ λέγει αὐτῷ . Ἐγὼ εἶμαι ὁ Βηματάρης ὁ δεινός· δὲν με ἔξευρεις; Ὁ πορτάρης ἐθαύρυσεν, ὅτι ἦτον ἐξω ἀπὸ τὰς

φρένας του, καὶ εἶπεν αὐτῷ: Ὑπαγε εἰς τὸν δρόμον σου, καὶ ἡμεῖς ἔχομεν βηματάρην, ἀμὴ ἐσένα δὲν σε εἶδα ἄλλην φοράν, οὔτε ποτὲ εἰσῆλθες εἰς τοῦτο τὸ Μοναστήριον. Ὁ δὲ εὐλαβὴς Μοναχὸς ἐξίσταμενος, εἶπεν αὐτῷ πάσας τὰς τάξεις τοῦ Κοινοβίου, καὶ τῶν Ἀδελφῶν τὰ ὀνόματα καὶ ἀπελθόντες εἰς τὸν Ἡγούμενον, ἐσυνάχθησαν πάντες, καὶ τινα δὲν ἐγνώρισεν ἀπ' ἐκείνους ὅπου ἤξευρεν, ὅθεν εἶπε πρὸς αὐτοὺς μετ' ἐκπλήξεως: Ἀπορῶ, καὶ ἐξίσταμαι, Ἀδελφοί, πῶς ἔγινε τοιαύτη ἐναλλαγὴ διὰ μίαν ὥραν ὅπου ἔλειψα ἀπὸ λόγου σας, νὰ ἀλλάξῃ ἡ μορφή σας, νὰ μὴ γνωρίζω τινα, οὔτε ἐσεῖς ἐμένα, Μάρτυς μου ὁ Κύριος, Δαρρῶ νὰ μὴν ἐπέρασε μίαν ὥρα, ἐποὺ εὐγῆκα ἀπὸ τὸ Μοναστήριον ἀφ' οὗ ἀνεγνώσαμεν τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ὁρθρου, καὶ ἦτον ὁ δεῖνας Ἡγούμενος, οἱ γέροντες οἱ δεῖνα, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες. Ὁ δὲ Προεστῶς ἐρευνήσας τὴν βίβλον, ὅπου εἶχαι γεγραμμένα τὰ ὀνόματα πάντων τῶν Ἀδελφῶν, ἐγνώρισεν ὅτι ἦσαν, τ' ἡμέρας. Τότε τὸν ἐξέτασε τί ἄνθρωπος ἦτον, καὶ ποίας ἀρετὰς ἐκατῶρθωσε, διὰ νὰ γνωρίσουσι πῶς ἤξιωθη παρὰ Θεοῦ τοιαύτης χάριτος. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, λέγων· Δὲν ἤξεύρω τινα ἀρετὴν εἰς τοῦ λόγου μου, μόνον πάντοτε εἶχον ὑπακοὴν πρὸς τοὺς Προεστῶτας, καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἀδελφούς τελείαν ἀγάπην, μήτε τινα ἐσκανδαλίσα. Ἐξαίρετως δὲ ἔχω τὴν Παναμίωμον Δέσποιναν εἰς πόθον πολὺν καὶ εὐλαβείαν, καὶ καθ' ἐκάστην ἀναγινώσκω τοὺς Οἴκους τῆς. Ἐπειτα τοὺς εἶπε καταλεπτῶς, ὡς ἄνωθεν, τὴν ὑπόθεσιν τοῦ αἵτου. Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἐκατάλαβαν τὴν ἔννοιαν, καὶ κλαύσαντες ἀπὸ τὴν χαρὰν, ἠσπάσαντο αὐτὸν ἅπαντες, καὶ τὸν ἐκύτταζαν ὡς οὐράνιον πλάσμα, καὶ ἔχι ἐπίγειον, ὅτι τὰ λόγια του τοὺς ἐφαίνοντο κατὰ ἀλήθειαν θεϊκά, καὶ ἔχι ἀνθρώπινα. Τότε τοῦ λέγει ὁ Προεστῶς: Δὲς δόξαν τῷ παντοδυναμῷ Θεῷ, ὅπου σε ἤξιωσε τοιαύτης θαυμασίας ἐκστάσεως, ὅπου δὲν τὴν εἶδε τοιοῦτοτρόπως ἄλλος τις εἰς τοῦτον τὸν πρόσκαιρον καὶ μάταιον κόσμον, καὶ ἐκατάλαβε ἐμπράκτως μέρος τῆς ἐκείνης τῆς οὐράνιου μελωδίας, καὶ ἀνεκ-

φράστου ἀγαλλιᾶσεως. Καὶ γίνωσκε, ὅτι τριακοσίους χρόνους ἦσαν εἰς ταύτην τὴν ἔκστασιν, καὶ ἐφάνη σου μίαν ὥρα. Τοσαύτην χαρὰν καὶ εὐφροσύνην ἔχουν νὰ αἰσθάνωνται οἱ Ἅγιοι εἰς τὸν Παράδεισον ἀπ' ἐκείνην τὴν μακαρίαν ἀπόλαυσιν τῆς Παναγίας καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, ὅπου νὰ τοὺς φαίνεται χίλιοι χρόνοι ὡπερ μίαν ἡμέραν, κατὰ τὸ ἄνωθεν ῥητὸν τοῦ Δαβὶδ, ὅπου εἶχες πόθον νὰ μάθῃς τὴν ἔννοιαν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ὁσῖος, ἐκατάλαβε τὴν ἀλήθειαν, καὶ δοξάζων τὸν Κύριον, ἐκλαυσε ἀγαλλιῶμενος, καὶ ἐζήτησε νὰ κοινωνήσῃ τὴν ἀγίαν Σάρκα καὶ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Καὶ μεταλαβὼν τῶν ἀχράντων τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων μετὰ πολλῆς εὐλαβείας, εἶπε ταῦτα: Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου, Δέσποτα, καὶ τὰ ἐξῆς, καὶ τότε παρευθὺς παρέδωκε τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ἄκουσον δὲ, ὦ ἀκροατὰ, καὶ μίαν μελέτην, ὅπου ἔγραψεν ὁ σοφώτατος Αὐγουστίνος περὶ αὐτῆς τῆς Μακαριότητος: Ὁ ζωὴ ἀνεκλάλητος, ἠτοιμασμένη παρὰ Θεοῦ διὰ τοὺς φίλους αὐτοῦ. Ζωὴ μακαρία. Ζωὴ ἀπέραντος. Ζωὴ ὅπου δὲν ἤξευρε φθορὰν, ἢ ἀλλοίωσιν. Ζωὴ ἀλύπτος καὶ ἀθάνατος. Ἐκεῖ δὲν εἶναι ἐχθρὸς νὰ βλάβῃ ποσῶς, οὔτε θλίψις νὰ δώσῃ λύπην τινα. Ἡ ἀγάπη εἶναι τελεία, καὶ φόβος οὐδεὶς. Ἡ ἡμέρα αἰώνιος, καὶ νύκτα δὲν εἶναι ὀλότελα. Ἡ νόμιμος τροφή τῆς ψυχῆς εἶναι νὰ βλέπῃ τὸν Θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Ὁ ζωὴ παμπόθητος, εὐκλειστάτη, καὶ πανευφρόνους. Χαίρομαι νὰ μελετῶ τὴν λαμπρότητά σου. Ἀγάλλεται ἡ ψυχὴ μου νὰ σε στοχαζέται. Ὁρέγεται σὲ καὶ ἐπιποθεῖ ἡ καρδίᾳ μου. Καὶ ὅσον μᾶλλον σὲ προορῶ, καὶ στοχαζομαι, τόσο περισσότερο μὲ πληγώνει ὁ ἔρωτας τῆς ἐπιθυμίας μου. Εὐφραίνομαι νὰ σε ἐννοῶ, καὶ νὰ σοῦ ἐνθυμοῦμαι ἀγάλλομαι. Ὁ ζωὴ ἀπέραντος, καὶ κατὰ ἀλήθειαν μακαριωτάτη καὶ πάγγελος Βασιλεία, ὅπου δὲν ἔχει τέλος ποτὲ, οὔτε θάνατον. Οἱ καιροὶ δὲν ἀλλάσσουσιν, οὔτε ποσῶς διαδέχονται. Ἡ ἡμέρα ποτὲ δὲν βραδίζει, οὔτε γίνωσκε τὸ παράπαν ἀλλοίωσιν. Αὐτοῦ χαίρεται ὁ τριπαισφόρος στρατιώτης, ἀπολαμδῶν Χ-

ς τῶν Ἀγγέλων, καὶ στέφεται ἀμαράντι-
 στέφανον δόξης, ἄδωντας, καὶ ψάλλον-
 τῷ Κυρίῳ. Καλότυχος καὶ ὄντως μα-
 ρίος ὃς τις ἀξιωθῆ νὰ βλέπῃ τὴν δόξαν
 καὶ λαμπρότητα, τὰ τεῖχη καὶ τὰς θύ-
 ρα τοῦ Κάστρου σου, τοὺς φόρους σου, τὰ
 λάτεια, τοὺς γυναίους πολίτας, καὶ τὸν
 κυτοδύναμον καὶ ὑπερένδοξον β.σιλέα
 σου. Οἱ λίθοι τῶν τεύχων εἶναι ἀτίμητοι,
 Σύραι μὲ μαργαριτάρια ἔκλαμπρα, καὶ
 παλάτια πάγχρυσα, μὲ ψηφί στολισμέ-
 νη, καὶ σάπφειρον. Ὅτι ἀρα πάνυ καὶ ὑπερ-
 ἄλλος εἶσαι Μήτηρ ἡμῶν Ἱερουσαλήμ εἰς
 τὴν εὐφροσύνας σου. Πράγμα παθητῶν,
 φθαρτῶν δὲν ἔχεις ἀπὸ ταῦτα τὰ πρό-
 καιρα. Τὸ φῶς, ὅπου διηνεκῶς σὲ φωτί-
 σεν, δὲν εἶναι ἀπὸ λαμπάδας, ἢ ἄστρη, ἢ
 εἰλήνην, ἢ Ἥλιον αἰσθητῶν, ἀλλὰ τὸ ὄν-
 ος Φῶς ἐκ φωτός, καὶ Θεὸς ἐκ Θεοῦ σου
 δεῖ τὴν ἔλλαμψιν. Ὡ Χριστιανέ, ποτα-
 ῖν ἀγαλλίασιν θέλεις ἀπολαύσει ἐκεῖ,
 ἐν ζήσης ὡδὲ μὲ φόβον Θεοῦ εἰς ταύτην
 ἣν παροικίαν σου, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπέλθης
 πρὸ τὸν θάνατον εἰς ἀθανασίαν, ἐκ τῆς
 θοῆς εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, καὶ ἀπὸ μίαν
 κοτεινὴν φυλακὴν εἰς ἕνα πολύφωτον καὶ
 λαμπροσμένον Παράδεισον, ὅπου οἱ Χο-
 ροὶ τῶν Ἀγγέλων μὲ γλυκυτάτην μελωδίαν
 ἰσχυραίνονται, ἀπολαμβάνοντας ἀδελφικῶς
 ἕνα τὴν δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ ἑτέρου.
 Ἐκεῖ ἑορτάζεται μία πανήγυρις χαρμῶ-
 νος, καὶ ἑορτὴ πανευφροσύνης, μὲ ἦχον
 παυστον, καὶ μελωδίαν ἡδυτάτην καὶ ἔμ-
 ουσον. Ἐκεῖ ἀγαλλεται τὸ τάγμα τῶν
 ἱεραφῶν. Ὁ ἑνδοξος Χορὸς τῶν Ἀποστό-
 λων. Ὁ ἀπίττητος στρατὸς τῶν Μαρτύρων.
 Ἡ εὐλαθὴς σὺναξις τῶν Ὁσίων, καὶ Ὁμο-
 ρητῶν. Ἐκεῖ τὰ πρόβατα καὶ οἱ ἄρνες,
 πᾶν ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὰς παγίδας καὶ δίκ-
 να τῆς παρούσης ζωῆς, ἀγάλλονται εὐφραι-
 ὄμενοι εἰς τὴν χαρὰν καὶ ἀπόλαυσιν ὁ-
 ροῖ, ἀμὴ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀξίας δια-
 φοροῖ ὅτι φθόνος, ζηλίας, ἢ ἔρις, καὶ φιλο-
 οικία ἐκεῖ δὲν χωρεῖ, ἀλλὰ βασιλεύει ἡ ἀ-
 γάπη μὲ τελειότητα. Ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι εἰς
 ἅλους τὸ πᾶν, ὃν ἀκαταπαύστως στοχαζόν-
 ται, καὶ εἰς τὸν ἔρωτα τούτου καὶ πόθον
 κινᾶζουσι πάντοτε. Ἀγαπῶντες ὑμνοῦσι,

καὶ ὑμνοῦντες αὐτὸν ἀγαπῶσι. Καὶ πᾶσα
 τοὺς ἐργασία καὶ ἐπάϊνος εἶναι ἀκόπως καὶ
 δίχως κούρασιν. Τὴν τιμὴν τοῦ ἐνός χαί-
 ρονται καὶ ἀπολαμβάνουσιν ἅπαντες, ὡ-
 περ νὰ ἦτον ἐδική τους, ὅτι τοῦτο τὸ ἔχει ἡ
 ἀγάπη ἐκ φύσεως. Καθὼς καὶ εἰς τούτον
 τὸν κόσμον πολλάκις τὸ εἶδαμεν, καὶ ὅταν
 εἰς ἀγαπᾷ τὸν συγγενῆ του μὲ τὴν ψυχὴν
 καὶ καρδίαν του, ἢ καὶ καμμίαν γυναῖκα
 μὲ σαρκικὸν ἔρωτα, ἔχει τόσην δύναμιν ἡ
 ἀγάπη, ὅπου χαίρεται, καὶ ἀπολαμβάνει
 τὸ καλὸν τοῦ ἠγαπημένου του, ὡπερ νὰ ἦ-
 τον ἐδικόν του καὶ περισσότερον. Ἐάν οὖν
 ἔχη ἡ σαρκικὴ ἀγάπη τοσαύτην δύναμιν,
 ποταπὴν νομίζεις νὰ ἔχη ὁ πνευματικὸς
 καὶ θεϊκὸς ἔρωτας; Ὡ καλότυχοι καὶ μα-
 κάριοι, ὅσοι ἀξιωθοῦσι νὰ ἀκούσουν ἐκεῖνα
 τὰ μελωδικὰ ἄσματα τῆς Ἐπουρανίου μου-
 σικῆς, ὅπου ἐστὶν ὁ ἀκατάπαυστος ἦχος,
 καὶ νὰ συμπάλλωσι μὲ τὴν οὐράνιον ἐκεί-
 νην χορείαν τὸ, Ἀλληλοῦζα, ἐνώπιον τοῦ
 βασιλέως καὶ Θεοῦ τῶν ἀπάντων, νὰ τὸν
 ἰδοῦσιν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, καθὼς αὐτὸς
 εἶπε πρὸς τὸν Πατέρα αὐτοῦ: Πάτερ, αὐτὸ
 εἶναι τὸ θέλημά μου, νὰ συνευρεθοῦσι με-
 τ' ἐμοῦ ἐκεῖνοι, ὅπου μοῦ ἔδωκες, ἵνα ἰδῶ-
 σιν τὴν λαμπρότητα ὅπου εἶχα μαζῆ σου,
 πρὸ τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως. Ὡ Μονα-
 χέ, ἐάν τοσαύτην εὐφροσύνην αἰσθάνασαι
 ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον, ὅταν ἀποκτήσης τὴν
 κατάνυξιν, καὶ ἔρχεται σου ἀπὸ τὸ πένθος
 τοιαύτη παράκλησις, ὅπου ἀγαλλεται ἡ ψυ-
 χὴ σου καὶ χαίρεται, πόσην ἀπόλαυσιν νυ-
 μίζεις νὰ εὔρης ἐκεῖ, ὅπου δὲν χωροῦσι πλέον
 τὰ δάκρυα, οὔτε τόπον ἔχει τὸ πένθος, ἀλλὰ
 πάντοτε ἡ εὐφροσύνη καὶ ἀγαλλίασις; Ἐ-
 ξελεθε ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἐτούτου τοῦ σώμα-
 τος, καὶ στοχάσου τὸ βραβεῖον καὶ τὴν πλη-
 ρωμὴν, ἣν ἀπολαμβάνεις ἐκεῖ διὰ τὸν ὀλί-
 γον καιρὸν ἐτούτον, ὅπου κοπιᾶζεις παρα-
 μικρὸν εἰς τὴν ἀρετήν. Πόσην τιμὴν θέλεις
 λάβει, ὅταν ἡ ἱερά Παρθένος καὶ Θεοτόκος,
 καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος καὶ νυμφίος σου, μὲ
 τοὺς Ἁγίους ἅπαντας ἔλθῃ πρὸς ὑπάντησίν
 σου νὰ σοῦ εἰπῇ ἐκεῖνα τὰ λόγια τοῦ Ἄσ-
 ματος. « Ἐγείραι σπουδαίως, καὶ ἀκολού-
 θηθαι μοι, ὡραιστάτη μου περιστέρα. Πα-
 ρῆλθεν ὁ χειμὼν, καὶ τὰ ἄνθη ἐφάνησαν ».

Πόση χαρὰν δεῖλει λάβει ἡ ψυχὴ σου, ὅταν τὴν ὑπάγουσιν οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι εἰς τὸν δεῖον θρόνον, νὰ κηρυττοῦσι τὰ καλά σου ἔργα, τοὺς σταυροὺς, καὶ θλίψεις, ἃς διὰ τὸν Κύριον ἔπαθες; τὰς προσευχάς, τὰς νηστείας, ἐλεημοσύνας, καὶ τὰς λοιπὰς ἀγαθοεργίας σου; Τότε δεῖ γνωρῖση τῆς ἀρετῆς τὸ ἀξίωμα. Ἐκεῖ ὁ καλὸς τιμᾶται, κατὰ τὸν κόπον του. Ἐκεῖ ψάλλεται τὸ ᾄσμα τοῦ Δαβὶδ. « Εἰμὴ ὅτι Κύριος ἐδοθήσῃ μοι, παραβραχὺ παρώκησει τῷ ἄδῃ ἡ ψυχὴ μου ». Ἐκεῖ εἰσέρχονται οἱ ἀήττητοι στρατιῶται, αἱ ἀνδρεῖαι γυναῖκες, ἐποῦ ἐνίκησαν τὸν κόσμον, καὶ τὴν γυναικίαν χαυνότητα, καὶ δεξιάζονται με διττὸν τρόπον τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ κόσμου, με ἀμαραντίνους στεφάνους καὶ διαδήματα πάγχρυσ. Ἐκεῖ πολλοὶ νέοι καὶ βρέφη μικρά, ὅπου ἐνίκησαν τὸ τρυφερὸν τῶν χρόνων τοὺς με ἀρετὴν καὶ διακρίσιν, λαμβάνουσι τὸ βραβεῖον τῆς παρθενικῆς αὐτῶν καθαρότητος. Ἐκεῖ γνωρίζουσι τοὺς φίλους, πατέρας καὶ διδασκαλοὺς τοὺς, καὶ ἀγκαλιαζόμενοι ἐν ἀγάφῃ φιλήματι, ἀπολαμβάνουσι τὸν καρπὸν τῶν ἀρετῶν ἡδιστα, καλά καὶ ἄλλον καιρὸν νὰ τοὺς ἐφαίνοντο πικρίαν γεμάταις ἢ ῥίζαις των. Γλυκὺς εἶναι ὁ ὄροσερός ἀέρας εἰς τὴν μεσημερινήν καυσιν. Ἡδύτατον τὸ ὕδωρ εἰς τὸν διψασμένον ὄδοπόρον. Γλυκὺς ὁ ὕπνος καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κοπιάσαντος δούλου, ἀλλὰ τούτων ἀπάντων γλυκυτέρα ἡ ἀγάπη τῶν Ἁγίων καὶ ἡ εἰρήνη κατὰ τὸν πόλεμον, μετὰ τὸν κίνδυνον ἢ ἀσφάλεια, καὶ μετὰ τὰς θλίψεις καὶ κόπης τοὺς περασμένους, ἢ τελεία ἀνάπαυσις καὶ αἰώνιος. Τότε τελειώσουσιν οἱ πόλεμοι, καὶ δὲν ἔχει χρεῖαν πλέον τινὰς νὰ εἶναι ἀρματωμένος, καθὼς καὶ οἱ Ἰσραηλῖται, ἀφ' οὗ ἐπήρασαν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἀπέθεσαν τὰ ὅπλα, καὶ ἀστόχησαν ὄλους τοὺς φόβους τοῦ πολέμου καὶ σύγχυσιν, καὶ πᾶς ἕνας ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων ἐχαίρετο τοὺς γλυκεῖς καρπούς τῆς εἰρήνης καὶ ἀναπαύσεως, Ἐκεῖ ὅσοι ἔσπειραν ἔδω δάκρυα, μέλλουσιν νὰ θερίζουν αἰώνιον ἀγαλλίασιν. Ἐκεῖ ὁ Γεώργιος, ὁ ἄροστρος, καὶ οἱ λοιποὶ Ἀθληταί, λαμβάνουσιν ὡς ἀστέρες πολύφωτοι, ἀγαλλόμενοι,

ὅτι διὰ πόνον ὀλίγον καὶ πρόσκαιρον λαμβάνουσι τὸσαύτην ἀνταμοιβὴν ἀπολαύσεως. Ἐκεῖ ὁ Ἰωάσαφ, Ἀντώνιος, Εὐθύμιος, καὶ πάντες οἱ Ὅσοιοι, νὰ χαίρωνται ἀπολαμβάνοντες τὴν πληρωμὴν τοῦ κόπου τοὺς πολυπλάσιον, καὶ ἀπλῶς οἱ Ἄγιοι πάντες Προφῆται καὶ Ἱερομάρτυρες, καὶ ἐξ ὧν οἱ δεῖοι Ἀπόστολοι, ἔχοντες πρωτοστάτην καὶ ταξίαρχον τὸν μέγαν Βαπτιστὴν καὶ Πρόδρομον, νὰ ἀγαλλώνται, σκιρτῶντες ἐν ἄσμασι, καὶ νὰ δεξιάζουσι τὸν Θεὸν πῶς τοὺς ἐδυνάμωσε, καὶ κατεφρόνησαν τὰ μάταιον κόσμον, καὶ νὰ κράζονται καλυτχοὶ καὶ εὐδαίμονες, ὅτι ἐνίκησαν τὴν σάρκα καὶ τὴν ὑπόταξαν τελείως τῷ πνεύματι, καὶ ἀπέλαβον διὰ γῆνα καὶ πρόσκαιρα πράγματα, ὅπου κατεφρόνησαν, παντοτινὰ καὶ οὐράνια, διὰ κόπον ὀλίγον, ἀνάπαυσιν ἄμετρον, διὰ αἰσχύνην καὶ αἰμίαν μικράν, τιμὴν καὶ δόξαν ἀμαραντίνων, διὰ θλίψιν πρόσκαιρον, χαρὰν ἀνεκλόγητον, καὶ ἀπλῶς εἶπεν, διὰ ἔσεντα καὶ φθαρτὰ, ὅπου διαλύονται ὡσεὶ καπνὸς καὶ μαραίνονται ὡς τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, ἀπόλαυσιν ἄφθαρτον καὶ αἰεὶ διαμένουσαν. Ταῦτα συλλογιζόμενοι οἱ Ἄγιοι, νὰ εὐφρανῶνται, βλέποντες τῆς Παναγίας Τριάδος τὴν αἰεὶ διαμένουσαν εὐκλειαν. Ὡ γλυκυτάτη δόξα! Ὡ ἐκλεκτὴ συνοδία! Μακάριοι οἱ σὲ ἀπολαύσοντες, καὶ τρισάθλιοι ἔσοι ὑστερηθοῦσι τῆς σῆς ὠραιότητος. Ὡ ἄνθρωπε, εἰάν εἰς αὐτὰ τὰ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα πράγματα ἔδωκεν ὁ πανάγαθος τοιαύτην εὐπρέπειαν, ποταπὴν νομίζεις νὰ ἔχουσι τὰ ἄφθαρτα καὶ αἰώνια; Ἐάν ὑψώσης πρὸς οὐρανὸν τὰ ὄμματα, βλέπεις τὸν πάμφωτον Ἡλίον, τὴν τῆς Σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων λαμπρότητα. Εἰς τὴν γῆν θεωρεῖς ὠραία καὶ θαυμαστά ποιήματα, ὄρη, βουνά, κοιλάδας, φάραγγας, δένδρα καὶ ζῶα διάφορα, ποικιλόχροα ἄνθη καὶ κρίνα ὠραία, πηγὰς καὶ λίμνας, ποταμοὺς, καὶ τὴν θαλάσσαν. Βλέπεις ἀργύριον, χρυσίον, λίθους, τιμίους, μαρογαρίτας, καὶ ἕτερα ὅμοια. Λαμπρὸν εἰάν εἰς ταύτην τὴν κοιλάδα τῶν δακρύων καὶ θλίψεων, καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν καὶ παροικίαν μᾶς ἔδωκεν ὁ πανάγαθος τοιαῦτα ὠραιότατα πράγματα, ποταπὰ νὰ

μίξεις να είναι εις τὸν Παράδεισον; Ὁ πλουσιόδωρε Δέσποτα, εἴαν εἰς τὰς σωματικὰς αἰσθήσεις, εἰς ταύτην τὴν φυλακὴν τοῦ κόσμου, μᾶς ἐχάρισες τοιαύτην ἀπόλαυσιν, πόσα ἀγαθὰ μᾶς θέλεις δώσει εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ μακαρίαν πατρίδα μας; Ἐάν τοῖς ἀμαρτωλοῖς, ὅπου εἶναι ἐχθροὶ σου, δίδεις τόσῃν χαρὰν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ποταπὴν εὐφροσύνην νὰ ἀξιοθεῶν εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα οἱ φίλοι σου; Γι-νωσκε ὡ ἀκροατὰ, ὅτι τὴν δευτέραν Παρουσίαν μέλλει νὰ ἀνακαινισθῇ ὁ κόσμος, ὡς ἄνωθεν εἶρηται, νὰ γένη πολλὰ ὠραιότερος καὶ λαμπρότερος ἀπὸ τῶ-ρα. Τὰ στοιχεῖα νὰ καθαρισθοῦσιν ἀπὸ πᾶσαν φθορὰν, νὰ εἶναι τὸ πῦρ λαμπρό-τερον, ἀμὴ νὰ μὴ καίῃ, ὅτι ἡ καυσις τοῦ ὅλη πηγέει εἰς τὴν κόλασιν. Ὁ ἀὴρ νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ πᾶν σκότος καὶ σύμφερον. Τὸ ὕδωρ νὰ λαμπρυνθῇ, νὰ λάμπῃ ὡσπερ καθρέπτῃς καὶ κρυστάλλου, καὶ νὰ μὴ ἔ-χη πλέον ψυχρότητα. Ὡσαύτως καὶ ἡ γῆ νὰ λεπτύνη, νὰ γένη καθαρὰ παντὸς ῥύ-που καὶ ὕλης βλαπτικῆς· ὅτι ὅλα τὰ βλα-βερά, ὅπου δίδουσι θλίψιν καὶ ἀσθένειαν, ἤγουν ἡ θέρμη τοῦ πυρός, τὸ ψυχρὸν τοῦ ὕδατος, τὸ σκότος τοῦ ἀέρος, ἡ καυσις τοῦ θέρους, ἡ φθορὰ τοῦ ἀέρος, καὶ πᾶσα ἀκα-θαρσία καὶ βρῶμα τοῦ κόσμου τούτου, νὰ συναχθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς κόλασεως, διὰ περισσοτέραν ὀδύνην τῶν ἀθλιῶν ἀ-μαρτωλῶν. Καὶ οὕτω μένουσι τὰ στοιχεῖα κεκαθαρμένα, νὰ εἶναι ἡ γῆ ὅλη ἀβλαβος, καὶ ὠραία ὡς ἄλλος Παράδεισος. Ὡσαύ-τως οἱ οὐρανοὶ καὶ ὁ ἥλιος, ἡ Σελήνη, καὶ τὰ ἄστρον νὰ δίδουσι λάμπην θαυμασίαν καὶ περισσότερον ἑπταπλασίως, καθὼς λέγει ὁ Ἰσαΐας· ὅτι θέλει εἶσται τὸ φῶς τῆς Σε-λήνης, ὡς τὸ ἥλιακόν, καὶ τὸ φῶς τῆ Ἥλις ἑπτακις λαμπρότερον, ὡσπερ τὸ φῶς τῶν ἑ-πτά ἡμερῶν. Ἐτι δὲ νὰ παύσουν τὴν κίνη-σιν αὐτῶν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἥλιος, ἡ Σελήνη, καὶ οἱ Πλανῆται κινοῦνται τῶρα διὰ τὴν ἐνεργεσίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἤγουν διὰ τὴν γέ-νεσιν, καὶ φθορὰν, καὶ τότε παύουσι ταῦτα μετὰ τὴν κοινὴν ἀνάστασιν· ἀναμφιβόλως πιστευτέον, νὰ παύσουν ὅλα τότε τὸν ὁρόμουν τους, νὰ στήκῃ ὁ ἥλιος εἰς τὴν Ἀνατολὴν,

ἡ Σελήνη εἰς τὴν Δύσιν, καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τοὺς τόπους τους, καθὼς ἐξ ἀρχῆς ἐκτίσθη-σαν, οὔτε νὰ ἀλλάσσουν οἱ καιροί, οὔτε χειμῶν, ἢ θέρους νὰ εἶναι, οὔτε νύξ, ἀλλὰ πάντοτε μία αἰδιότης χρόνων αἰώνιος, με-τὰ ἀπείρου εὐφροσύνης καὶ ἀνεικάστου ἀ-γαλλιάσεως. Καὶ ταῦτα πάντα γίνονται Θεῖω προστάγματι, διὰ περισσοτέραν δόξαν καὶ ἀπόλαυσιν τῶν Δικαίων, ἵνα λάβωσι τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἔργων τους πολυπλάσιον. Πόσῃν χαρὰν οὖν καὶ ἀγαλλιάσιν θέλεις ἔχει τότε, ἀκροατὰ, νὰ ἀπολαύσῃς τοσαύτην Μακαριότητα; Ἄν σου ἀρέσῃ ὁ τόπος, μὴ βαρεθῆς τὸν τρόπον, ἀλλὰ βίδιζε τιθλι-μὲνην ὁδόν, ἵνα συνδοξασθῆς μετὰ τῶν Ἁ-γίων. Συγκακοπάθησον τῶρα, καὶ μάρανον τῆς σαρκὸς τὰ κινήματα, μὲ σκληραγωγίαν καὶ ἄσκησιν, καὶ τότε νὰ χαίρισαι παντο-τε. Δὲν πρέπει νὰ σοῦ φαίνεται οὐδένας κό-πος σκληρός, οὔτε μακρὺς ὁ καιρὸς, ὅπου εἶναι μέσον καὶ ὄργανον νὰ ἀπολαύσῃς τὴν αἰώνιον ἀγαλλίασιν. Ὁ μέγας Ἀν-γουστίνος λέγει, ὅτι εἶναι τοσαύτη ἡ ὡ-ραιότης τοῦ αἰδίου φωτός, ἡ ἡδύτης τῆς ἀκτίστου Σοφίας, καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος, ὅπου ἂν δὲν ἦ-τον βολετόν νὰ σταματήσωμεν ἐκεῖ, εἰμὴ μόνον μίαν ἡμέραν, ἔπρεπε διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ καταφρονήσωμεν ὅλα τὰ ἔτη τῆς προσαίρου ζωῆς, καὶ πᾶσαν σωματικὴν ἀ-πόλαυσιν. Οὗτος ὁ σοφώτατος διδάσκαλος θέλωντας νὰ ἱστορίσῃ ἕνα βιβλίον περὶ αὐ-τῆς τῆς Μακαριότητος, ὅσον περισσοτέρον ἔγραψε περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀκαταλήπτου μυ-στηρίου τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τρι-άδος, τόσον ἔνοῦς αὐτοῦ ἐβυθίζετο, καὶ δὲν ἤξευρε πῶς νὰ τελειώσῃ τὴν ἐνδοξον ταύτην διήγησιν. Ὅθεν ἐδείξεν αὐτῷ ὄπτασίαν ὁ Κύριος, διὰ νὰ τοῦ φανερώσῃ, ὅτι τὸ μυ-στήριον τῆς Παναγίας Τριάδος εἶναι παν-τελὲς ἀκατάληπτου, καὶ δὲν φθάνει ἀνθρώ-που γλώσσα νὰ διηγηθῇ τὰ ἀρόρητα ἀγαθὰ ἐκεῖνα, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶ-σιν αὐτόν. Ἰστάμενος μίαν ἡμέραν εἰς τὸν αἰγιάλον, στοχαζόμενος καὶ μελιτῶν αὐτὴν τὴν οὐράνιον δόξαν, εἶδεν ἕνα βρέ-φος ὠραῖον καὶ εἶχε καμωμένον εἰς τὴν ἄμμον ἕνα λάκκον μικρὸν, καὶ ἐσκούδα-

ξε νὰ εὐγάνη μὲ ἕνα μικρὸν ἀγγεῖον τὴν θάλασσαν, νὰ τὴν χύνη εἰς τὸν λάκκον ἐκεῖνον. Ἀφ' οὗ γοῦν εἶδε, πῶς ἐπειράζετο τὸ βρέφος ὄραν πολλὴν εἰς τοιαύτην ἐγχείρησιν, τὸ ἠρώτησε τί ἐβούλετο νὰ κάμη, λέγει του· Τὴν θάλασσαν ἐκείνην ὅλην θέλω νὰ βάλω εἰς τοῦτον τὸν λάκκον. Καὶ ὁ Ὅσιος· Εἰς μάτην κοπιᾷς τέκνον, διατί πῶς εἶναι βολετὸν νὰ βάλῃς ἐσὺ τοσοῦτον ἄπειρον πέλαγος εἰς ἕνα λάκκον μικρότατον; Τότε τοῦ λέγει τὸ οὐράνιον βρέφος· Εὐκολώτερον εἶναι νὰ περικλείσω ἐγὼ εἰς τοῦτον τὸν λάκκον ὅλον τὸ πέλαγος, πᾶρεξ νὰ δυνηθῆς ἐσὺ νὰ τελειώσῃς ἐκεῖνο ὅπου ἀρχισες, καὶ νὰ διηγηθῆς μὲ τὴν ὀλίγην σου γνῶσιν τοιαῦτα ἀνεκφραστα καὶ ἀκατάληπτα πράγματα. Ὁ δὲ ἀκούσας ἐθαύμασε, καὶ λέγει του, ποῖα; Τὸ δὲ βρέφος ἀπεκρίνατο, λέγων· Ἐσὺ πάσχεις μὲ τὸν νοῦν σου νὰ ἐρευνήσῃς, καὶ νὰ καταλάβῃς τὸ βαθύτατον καὶ ἀκατανόητον τῆς ἀδαιρέτου Τριάδος μυστήριον, καὶ τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, νὰ γράψῃς ἱκανῶς περὶ τῆς Θεῆας μεγαλειότητος. Τάχα δύνασαι νὰ περισφίγῃς ὅλον τὸν κόσμον εἰς τὴν χεῖρά σου; Ἡ νὰ κάμης τὸν ἔρανὸν ἀκίνητον; Ἐκεῖνα ὅπῃ δὲν εἶδε ποτὲ ὀφθαλμός, δύναται ὁ ἐδικός σου νὰ στοχασθῆ, καὶ νὰ ἀκούσῃ τὸ οὖς σου ὅσα δὲν ἤκουσεν ἄλλου τινός, καὶ νὰ καταλάβῃς ὅσα εἰς καρδίαν ἀνθρώπου δὲν ἀνέβησαν; Ποῖον τέλος νὰ εὐρεθῆ εἰς τὸ ἀτελεύτητον; Μὲ ποῖον μέτρον νὰ μετρηθῆ τὸ ἀμέτρητον; Ἀνάπαυσον τὸν λογισμὸν σου, καὶ φθάνει ὅσον σὲ ἐφώτισε τὸ πανάγιον Πνεῦμα, καὶ ἔγραψες περὶ τῆς αἰδίου Μακαριότητος· ὅτι δὲν θέλει ὁ πάνσοφος Δημιουργός, νὰ ἤξευρη ἀνθρώπινος νοῦς, καὶ νὰ καταλαμβάνῃ ἀνελλιπῶς τοιαῦτα μυστήρια εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, εἰμὴ μόνον ἐν οὐρανοῖς, εἰς τὴν ἀνέσπερον ἐκείνην ἡμέραν, ὅσοι ἀξιοθροῦσι τοιαύτης ἀγαλλιάσεως· καὶ αὐτοὶ πάλιν, ὄχι νὰ καταλαμβάνουσιν ὅλοι τελειῶς τοῦτο τὸ θεῖον μυστήριον, ἀλλ' ὁ μὲν πολὺ, ὁ δὲ ὀλιγώτερον, ἕκαστος κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀρετῆς του. Ταῦτα λέγων ὁ Ἄγγελος, ἀνελήφθη. Ὁ δὲ Ὅσιος εὐχαρίστησε πολλὰ τῷ Θεῷ, ὅπερ τὸν ἠξίωσε τοιαύτης

ὁράσεως. Ἐὰν οὖν ποθῆτε, Χριστιανοί μου, νὰ ἀπολαύσετε τοιαύτην Μακαριότητα, ὑπομείνατε πᾶσαν ἐπέρχομένην στενοχωρίαν, καὶ μισήσατε τὸν ματαιὸν πλοῦτον, ὅτι περισσότερο δεξάζεται ὁ μικρότερος δοῦλος τοῦ Θεοῦ, παρά ὁ μεγαλύτερος βασιλεὺς τούτου τοῦ κόσμου. Ὁ ἄγνωστος φιλαργυρία τῶν φιλοκόσμων! Ὁ τυφλότης ἀξία θρηνηνῶν! Ὁ ἀφροσύνη, τὴν ἔχουσι σήμερον οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι· νὰ προτιμοῦσι τὰ πρόσκαιρα καὶ φθαρτά, τῶν ἀφθόρτων καὶ αἰώνιων, καὶ διὰ τὰ κόπρα καὶ ἐκύβαλά νὰ ζημιώνονται! θησαυρὸν τὸν ἀπίμπητον! Ὁ φρενοληψία ἀξία πένθους! Καὶ πόσοι εὐρίσκονται σήμερον, οἳ τινες ἐχὶ διὰ νὰ κυριεύσουσιν βασιλεία, ἢ Ἡγεμονίας καὶ θησαυροὺς τοῦ αἰῶνος τούτου, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ κερδήσουσιν ἕνα χωράφιον, ἢ ἀμπελῶνα, ἢ ὀλίγα ἀργύρια, ζημιώνονται οἱ ἀθλιοὶ τοιοῦτον Βασιλείον. Τί λέγω; Ὁ πόσοι διὰ ἕνα βρῶμον καὶ δυσωδίαν σαρκὸς ὑστεροῦνται τοιαύτης Μακαριότητος, καὶ δὲν ἐννοοῦσιν οἱ ἄφρονες ὅτι περνοῦντες ἐπίγεια, οὐ μόνον χάνουσι τὰ οὐράνια, ἀλλὰ κληρονομοῦσι καὶ ἀτελεύτητον κλάσιν. Ὁ φιλήδονοι καὶ φιλόκοσμοι, συνάξατε τὸν νοῦν καὶ θέλησιν, μισήσατε πάντα τὰ σαρκικά θελήματα, ἵνα μὴ ὑστερηθῆτε τοσαύτης εὐφροσύνης διὰ βραχυτάτην ἀπόλαυσιν. Ὅσον ὑπερβαίνει ὁ Ἰλκεανός ποταμὸς μίαν ράνιδα νερὸν εἰς τὴν ποσότητα, τόσον περισσεύει καὶ ἡ οὐράνιος ἀγαλλίασις ὅλας τὰς ἀπολαύσεις, ὅπου ἡμποροῦν νὰ εὐρεθοῦσιν εἰς τὸν Κόσμον, ἢ νὰ ἠκούσθησαν. Εἰς τὴν Βασιλείαν ἐκείνην δὲν εἶναι θλίψις, ἢ πόνος, ἢ στεναγμός, ἀλλὰ εἰρήνη ἀτάραχος, χαρὰ ἄλυπος, υἱεῖα ἄνοσος, ζωὴ ἀθανάτος, πλησμονὴ ἀνελλιπὸς, ἔαρ ἀχείμαστον, ἡδονὴ ἀνεκφραστός, καὶ κάλλος ἀμήχανον, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, μία εὐφροσύνη παντός ἀγαθοῦ καὶ ἀπόλαυσις ἄρρητος. Αὕτη ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, Βασιλεία τῶν Βασιλειῶν, Βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων. Εἰς τὴν ὁποίαν οἱ βουνοὶ σταλάσσουν μέλι καὶ γάλα, καὶ τὰ ὄρη γλυκύτητα. Παράδεισος, καὶ κατοικία τῶν Μακαρίων, τῶν ὁποίων εἶναι ζωὴ καὶ Βασιλεὺς ὁ Θεὸς ὁ ἀθάνα-

τος. Οἱ στέφανοι αὐτῶν μὲ λίθους, μαρ-
γαρίτας, καὶ χρυσίον πολύτιμον. Οἱ ἀδελ-
φοὶ τοὺς φωτεινοὶ Ἄγγελοι. Οἱ ὕμνοι τοὺς
ἀκατάπαυστοι μετὰ γλυκυτάτης μελωδίας,
μετὰ τερπνῆς εὐωδίας, καὶ ἀνεκφράστου ἀ-
γαλλιάσεως. Ὁ τέκνα τοῦ Ἀδάμ, υἱοὶ ἀν-
δρῶπων, γενεὰ τετυφλωμένη καὶ ἀγνωστος,
πλανεμένα καὶ διασκορφίσμένα πρόβατα.
Αὐτὴ ἐστὶν ἡ πατρίδα καὶ κατοικία σας.
Τί ἄλλα πράγματα διώκετε; ποῖον πλοῦ-
τον καὶ ἀξίαν ἄλλην γυρεύετε; πῶς ὑπο-
μένετε νὰ ζημιωθῆτε τοιοῦτον ἀγαθὸν διὰ
ὀλίγον κόπον, καὶ θλίψιν πρόσκαιρον; Ἐὰν
κοπιᾶτε τόσοσιν εἰδῶ εἰς τὴν ἐξορίαν σας, διὰ
νὰ λάβετε παραμικρὸν ἀγαθόν, ὅπου βα-
σταῖ καιρὸν ὀλίγον, διατι νὰ μὴ κοπιᾶτε
διὰ τὴν ἔντως Μακαριότητα, ὅπου εἶναι
ἀμέτρητον ἀγαθόν, καὶ ἀγαθὸν τὸ ἀκρό-
τατον, τοῦ ὁποίου δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ σαῶ
ὑστερήσῃ, ἀλλὰ τὸ ἔχετε πάντοτε; Μὴ βα-
ρῆθῃς οὖν τὰς θλίψεις, ὅπου σοῦ ἔλθουσιν
εἰδῶ πρόσκαιρα, ἐπεὶ δι' αὐτῶν ἀξιοῦσαι
τοιούτου βραβεῖου, καὶ τοσαύτης ἀνταπο-
δόσεως. Μὴν ὀκνεύσῃς, ἀλλὰ βιάζου νὰ
ἀπολαύσῃς τοιαύτην Μακαριότητα. Δι' ἀ-
γάπην ταύτης μίσῃσον ὅλα τὰ σαρκικὰ
καὶ ἐπίγεια. Ἡ μερίδα σου εἶναι εἰς τὴν
χώραν τῶν ζώντων. Ἐκεῖ ἐστὶν ὁ Θεσαυ-
ρός, καὶ ὁ πλοῦτός σου. Ἐκεῖ σὲ ἐκδέχεται
ὁ Δεσπότης, νὰ σὲ τιμήσῃ μὲ περισσοτέραν
δόξαν, ὅσον φανῆ θερμότερα πρὸς αὐτὸν ἢ
ἀγάπη σου. Ἐγείρε γοῦν ἐκ τοῦ ὕπνου
τῆς ἀμελείας, καὶ ἐπικάλισσον τὸν Κύριον,
νὰ σὲ ὀδηγήσῃ, νὰ σὲ φωτίσῃ, καὶ νὰ σοῦ
δώσῃ τὴν δύναμιν νὰ ὀδεύσῃς τὴν τεθλιμ-
μένην ὁδόν, ὅτι ἄλλος τρόπος δὲν εἶναι ψυ-
χωφιέστερος ὥσπερ οὗτος, ἤγουν, νὰ πο-
θῆς τὰς θλίψεις ὅπου βασανίζουσιν τὴν
σάρκα, νὰ χαίρεισαι ὅταν σὲ καταφρονοῦν
καὶ ὑβρίζουσι, καὶ ἀπλῶς, νὰ ξεριζώσῃς
ἀπὸ σοῦ πᾶσαν φιλαυτίαν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ὁ
ἰὸς καὶ τὸ φαρμάκι, ὅπου θανατώνει τὴν
φυγὴν, καὶ σὲ κάμνει καταφρονητὴν τῆς
Θεῆς Μεγαλειότητος. Αὐτὴν ξεριζώσον,
καὶ ἀπάνισον τελείως ἐκ τῆς καρδίας σου,
ὡς αἰτίαν τῆς ἀπωλείας σου, καὶ πόθησον
ὀλοφυγῶς τὸν θεμιουργὸν καὶ Σωτῆρά σου,
ὑπὲρ πάντα τοῦ Κόσμου τὰ πράγματα. Καὶ

περιπάτει ἐπιμολῶς εἰς τὴν ἐνάρετον πολι-
τείαν, διὰ νὰ ἀπολαύσῃς ἐκεῖνο τὸ ἀκρότα-
τον ἀγαθόν, νὰ βλέπῃς τὴν τῶν Ἁγίων
λαμπρότητα, τὴν δύναμιν τοῦ Πατρὸς, τὴν
σοφίαν τοῦ Υἱοῦ, καὶ τὴν τοῦ Παναγίου
Πνεύματος ἀγαθότητα, νὰ ἀπολαμβάνῃς
πᾶσαν εὐφροσύνην εἰς ἐκείνην τὴν Οὐρά-
νιον πολιτείαν, ὅπου εἶναι μία γλῶσσα καὶ
φράσις εἰς ὅλους, μία ἀγάπη, μία ἐργασία,
ὁ αἰώνιος ὕμνος καὶ ἀκατάπαυστος Ἄγγε-
λων τε καὶ ἀνθρώπων, μία μόνιμος ἀγαλ-
λίσις, μία φιλία καὶ τράπεζα. Ὑπαγε
τώρα, φρενολήπτε καὶ μωρε φιλόκοσμε, κτίζε
οἰκοδομὰς καὶ παλάτια, γύρευε τιμὰς καὶ
ἀξίας, ἀπόκτησον πλοῦτον, ὑποστατικὰ καὶ
χωράφια, ἐξουσίαζε ἡγεμονείας, ὄριζε πό-
λεις πολλὰς καὶ βασιλεία. Μὲ ὅλα ταῦ-
τα, δὲν εἶσαι ποτε τοσοῦτον μέγας καὶ ἐντι-
μος, ὡς ὁ μικρότερος δούλος τοῦ Θεοῦ, ὅς
τις λαμβάνει ὅσον ὁ Κόσμος ὅλος νὰ δώσῃ
δὲν δύναται, καὶ κληρονομᾷ ἐκεῖνο ὅπου
ποτε δὲν παρέρχεται, ἀλλ' αἶε καὶ πάντοτε
διαμένει ἀπαρασάλευτον. Ἐσὺ μὲ τὸν πλοῦ-
τον καὶ δόξαν σου πηγένεις εἰς κόλασιν ἀ-
τελεύτητον, καὶ ἐκεῖνος εἰς τὸν κόλπον τοῦ
Ἀβραάμ, νὰ ἔχῃ εὐφροσύνην ἀνεκδιήγη-
τον. Μὴν ἀμελήσωμεν οὖν, ἀδελφοί, εἰς
ταύτην τὴν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν. Μὴν ὀ-
κνεύσωμεν, ἀλλὰ ἄς ἀγωνισθῶμεν ἀν-
δρείως, ἵνα τὸν μισθὸν ἀπολαύσωμεν. Ἰ-
δοὺ πρόκειται τὸ βραβεῖον, καὶ ὁ ἀμαραν-
τινος στέφανος. Δὲν εἶναι αἰσχύνῃ καὶ ἐν-
τροπή μας, νὰ ἔχουσιν οἱ στρατιῶται τοῦ
ἐπίγειου Βασιλέως πόθον περισσοτέρον εἰς
τὸ μικρὸν δῶρον ἐκεῖνο, ὅπου βάνει εἰς τὸ
στάδιον, τὸ ὅποιον χρῆζει ἑκατὸν φλωρία,
ἢ διακίσια, καὶ τὸ λαμβάνει μόνον ἕνας,
ὅποιος νικήσῃ τὸν πόλεμον, καὶ οἱ λοιποὶ
μένουσι μὲ ζημίαν καὶ αἰσχύνῃ ἀμέτρη-
τὴν; Πολλάκις δὲ ὑστεροῦνται καὶ τῆς ζωῆς
ταυς, καὶ πάλιν δὲν ἀμελοῦσιν, ἀλλὰ πολε-
μοῦσιν ἀνδρείως, ἐλπίζοντας πᾶς ἕνας νὰ
λάβῃ τὴν βέουσαν ἐκείνην τιμὴν; καὶ τὸ
βραχύτατον χάρισμα, καὶ ἡμεῖς οἱ βάρθυ-
μοι καὶ ἀσύνετοι, ὅπου ἡξυρόμεν βίβαια,
πῶς ὅλοι λαμβάνομεν τοιοῦτον βραβεῖον
βασιλικώτατον, καὶ δῶρον αἰμίμητον παρὰ
Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀμελοῦμεν, καὶ δὲν δι-

λομεν νὰ ἀγωνισθοῦμεν ὀλίγον, νὰ κοπιῶσωμεν; Ἄς εἴστε βέβαιοι ὅτι οἱ ὄκητροὶ καὶ ἀκηδιῶντες τοιαύτης δόξης οὐκ ἐπιτεύξονται, ἀλλὰ οἱ ἀγωνισταὶ καὶ σπουδαῖοι, οἱ τὸν Κόσμον καταφρονήσαντες, καὶ τὰς τῆς σαρκὸς ἡδονὰς βδελυξάμενοι. Ὅσοι ὀρέγονται νὰ ἀπελαύσουσι τοιοῦτον ἀγαθὸν ἐκταϊότατον, πεθοῦσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον θλίψεις διαφόρους καὶ κολαστήρια, ὡς ὁ ἱερός Ἀγγουστίνος ὅς τις ἔλεγε κατ' ἐαυτὸν ταῦτα· Χρεία εἶναι, ὦ ψυχὴ μου, νὰ πάσχω θλίψεις καὶ βάσανα, διὰ νὰ ἰδῶ τὸν Σωτῆρα Χριστὸν εἰς τὴν δόξαν του, καὶ νὰ συναριθμηθῶ μὲ τοὺς Ἁγίους αὐτοῦ. Πρέπον εἶναι νὰ δοκιμάσω ἐδῶ πᾶσαν κόλασιν, διὰ νὰ γ'νω τοιαύτης δόξης καὶ ἀγαλλιάσεως μέτοχος. Ὅλα τὰ λυπηρὰ τοῦ βίου μεῦ φαίνονται ἡδοναῖς καὶ ἀπόλαυσαις, μόνον νὰ ἀναπαυθῶ εἰς ἐκείνην τὴν Βασιλείαν αἰώνια. Μὲ τὴν ἐλπίδα ταύτην ὑπέμενον ὁ Ὀνούφριος, ὁ Ἰωάσαφ, καὶ πάντες οἱ Ἀσκηταὶ τὰς νηστείας, τὰς ἀγρυπνίας, καὶ πάσας τὰς τῆς ἐρήμου σκληραγωγίας, πιστεύοντες ὅτι εἶχασιν νὰ ἀπολαύσουσιν ἐκείνην τὴν ἀτελεῦτητον Βασιλείαν, καὶ εὐφροσύνην τὴν ἀνεκλάλητον. Αὐτὴ ἡ ἐλπίς ἦεν ἡ ἀγκυρα, ὅπου ἔκαμεν ὄλους τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ νὰ στέκουσι στερεοὶ καὶ ἀσάλευτοι εἰς τόσους κλύδωνας, ὅπου

ἴπαθον εἰς ταύτην τοῦ βίου τὴν νοσητὴν καὶ κυμαινομένην θάλασσαν. Καὶ ἐπειδὴ τινὰς δὲν ἐδοξάσθη ἀνευ πόνων καὶ θλίψεων, διατί νὰ μὴ ἀποκλίνωμεν καὶ ἡμεῖς, νὰ κακοπαθήσωμεν, ἔχοντες τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα μας εἰς τοῦ π. ἰ. ῥ. δύναμον Βασιλεία, νὰ μᾶς δώσῃ βοήθειαν; Ναι, πολυεύσπλαγγνε Δέσποτα, Θεὲ Πάτερ Παντοκράτωρ, ἐδῶ μᾶς παιδεύσε, ἐδῶ μᾶς κόλασον, καὶ βασάνισον πρόσκαιρα. Στείλέ μας συμφοράς, ἀσθενείας, λιμοῦς, διωγμῶς, πικρίας, κινδύνους, καὶ διαφόρους θλίψεις καὶ μαστίγας. Ἄς μᾶς πειράζουσιν οἱ ἐχθροὶ, καὶ ἄς μᾶς θλίβουσιν. Ἄς ἐνωθοῦσιν ὅλα τὰ κτίσματα κατ' ἡμῶν, νὰ μᾶς πολεμοῦσι, νὰ μᾶς διώκουσιν. Ἄς γίνωμεν παίγνια τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἄς μᾶς καταφρονέσῃ ὁλος ὁ Κόσμος. Ἄς ὀλιγοστεύῃ εἰς ὀδύνην ἡ ζωὴ μας, καὶ εἰς στεναγμοὺς οἱ χρόνοι μας, καὶ ἀπλῶς, ἄς μᾶς περικυκλώσουσιν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον πᾶσαι αἱ δυστυχίαι καὶ βάσανοι. Μόνον νὰ μᾶς ἀξιωσῇ τῆς Βασιλείας σου, νὰ ὑμολογηθῶμεν καὶ νὰ δοξάζωμεν σὲ τὸν προάναρχον Πατέρα, καὶ τὸν συνάναρχον Υἱόν, καὶ τὸ ὁμοούσιον Πνεῦμα, Τριάδα ἀχώριστον. Ὅτι σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΒ'.

Περὶ τῶν ἀρρήτων τιμωριῶν τῆς ἀτελευτήτου Κολάσεως.

Εἰ Μωσῶς καὶ τῶν Προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ εἰάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται, λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸ 15'. Κεφ. τοῦ Λουκᾶ ἐν τῇ παραβολῇ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου, ὅπου ὑπάρχων εἰς πολλὴν ὀδύνην βασανιζόμενος ὁ πρῶτος ἐκλαμπρος καὶ περίφημος, ὁ ἐμπεπλησμένος παντός ἀγαθοῦ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἐζήτη μίαν ρανίδα νερὸν εἰς τὴν γέενναν, φλογιζόμενος ὑπὸ ἀμέτρου δίψης καὶ ἐκκαίμενος, καὶ ὅν ἐπέτυχε τοῦ αἰτήματος, ἀλλὰ ἤκουσεν ἀπὸ τὸν φιλόξενον Ἀβραάμ

ὁ μισάδελφος καὶ ἀσπλαγγνος ταῦτα: Ἐνθυμήσου τέκνον ὅτι ἀπίλαβες τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου. Ὁ δὲ πτωχὸς Λάζαρος εἶχε θλίψεις, πῆναν καὶ δίψαν, καὶ τώρα ἀγάλλεται καὶ παρακαλεῖται, ἀπολαδῶν τὴν τῶν πόνων ἀνταμειψίν. Καὶ σὺ κάλιν, ὅπου εἶχες τότε πᾶσαν σωματικὴν παράκλησιν, νὰ ὀδυναῖσαι τώρα αἰώνια. Ἀφ' οὗ γοῦν εἶδεν ὁ ἄθλιος ὅτι δὲν εὗρισκε ποσῶς ἔλεος διὰ λόγου του, ἐνεθυμήθη τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ παρακάλεσε τὸν Ἀβραάμ νὰ στείλῃ τὸν Λάζαρον, ἢ ἄλλον νεκρὸν, εἰς

ὄν οἶκόν τες νὰ τοὺς ἀναγγεῖλῃ τὴν βίαν του ὅπου εἶχεν ἐκεῖνος διὰ νὰ φοβηθεῖν, νὰ μετανοήσουσιν, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἰολασθῶσιν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ: Ἐχουσι τὰς Βίβλους τῶν Προφητῶν, καὶ ὡς ἀκούουσι τὰ λόγια τους, νὰ διορθώσουσιν τὴν πολιτείαν τους. Πλέον κηδεταὶ ὁ πλάστης Θεὸς τῶν ἀδελφῶν σου, ὅπου τοὺς ἐποίησε, τὰρὰ ἐσεῖνα, καὶ μῆσε μέλη διὰ λόγου τους. Ἐχουσι διδασκάλους καὶ ἄς πιστεύουσιν. Ὁ δὲ πλούσιος εἶπε, καὶ αὐτὸς ἤκουε τὰς Γραφάς, ἀλλὰ δὲν ἐπίστευεν, ἀμὴ ἐνόμιζε πῶς εἶναι μῦθοι καὶ ψεύματα, διὰ τοῦτο εἶπεν: Ὁὐκί πάτερ, δὲν πιστεύουσι τῶν Γραφῶν λόσον, ὅσον ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. Λέγει του ὁ Ἀβραάμ: Ἐάν τὰς Γραφάς ἀπιστοῦσι, μῆτε ἐάν ἀναστῆθῆ καὶ νεκρὸς, πιστεύουσιν. Οὕτως εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἀδελφοί. Ὅτι ἐάν τῶν Γραφῶν δὲν πιστεύουσι τινές, ὅπου τὰς ἐρευνήσαν, καὶ ἐξέτασαν ὅσοι σοφώτατοι: Διδάσκαλοι καὶ ἄγιοι ἄνδρες, καὶ ἔστερξαν αὐτὰς ὡς ἀψευδῆς, καὶ κηδένα δόλον ἢ λάθος ἐν ταύταις εὐρήκατε, πῶς νὰ ἠθέλασι πιστεύσῃ τῶν ἀνοσταίντων νεκρῶν, ὅπου πολλοὶ ἀνέστησαν κατὰ παντασίαν ἐκ διαβολικῆς συνεργείας, καὶ ἐπίστρεψαν τοὺς ἀπλουστέρους τῆς εὐθείας ἰδοῦ, καὶ τοὺς ἐρρίψαν εἰς ἀπώλειαν; Μάλιστα τότε ἠθέλε σοφισθῆ ὁ Διάβολος, κατὼς λέγει ὁ Βουλγαρίας Θεοφύλακτος, βλέπωντας τοὺς ἀνθρώπους πῶς πιστεύουσι τοῖς νεκροῖς, νὰ σπειρῇ δόγματα τῆς κακίας του, ἕσα ἠθέλεν εἰς τοὺς ἀνοήτους περὶ τοῦ ἄδου, νὰ γίνονται πολλαῖς σύγχυσις κατ' ἐκάστην, καθὼς τὸν καιρὸν τῶν εἰκοσμάχων, καὶ τῶν λοιπῶν αἰρετικῶν, ὅπῃ εἶχεν ἡ Ἐκκλησία τοιοῦτον πόλεμον. Ἀμὴ ὥρα δὲν ἤμπορεῖ ὁ ἀποστάτης νὰ πλανήσῃ ἵνα, ἐπειδὴ ἐρευνήσασι τὰς Γραφάς ἀκριβῶς, καὶ ἐμμελῶς οἱ φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης, καὶ λάμπουσιν ὡς τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου, ὅθεν φαίνεται δι' αὐτῶν ὁ κλέπτης καὶ γνωρίζεται. Λοιπὸν αὐτὰς ἄς πιστεύωμεν ἀδελφοί, καὶ μὴ ζητοῦμεν νεκρῶν ἰνάστασιν. Ταῦτα δὲ ἔγραψα ἰδῶ εἰς τὴν ἰρχὴν ἐτούτου τοῦ λόγου, διὰ νὰ μὴ τολμήσῃ τις ἄγνωστος νὰ εἰπῇ, πῶς εἶναι τὸ νῆαδὲ ἐγγεγραμμένα ψεύματα, καθὼς τι-

νὲς ἀνόητοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φιλόανθρωπος, καὶ δὲν κολάζει τινὰ Χριστιανόν, ἀλλὰ τοὺς ἀπίστους. Καὶ τίς ἦλθεν ἀπὸ τῶν ἁδῶν νὰ μᾶς εἰπῇ, ἐάν εἶναι ἀλήθεια ὅσα λέγουσιν αἱ Γραφαὶ περὶ τοῦ Παραδείσου, καὶ τῆς κολάσεως; καὶ ἄλλα ὁμοια φλυαρίσματα, τὰ ὅποια ὅσοι τὰ λέγουσιν, εἶναι ἀπιστοὶ μᾶλλον, ἢ Χριστιανοὶ καὶ Ὀρθόδοξοι, οἱ τινες, ὅταν τοὺς ρίψουσιν οἱ δαίμονες εἰς ἐκεῖνα τὰ πάνδεινα κολαστήρια, τότε τὰ θέλουσι πιστεύσει οἱ ὄθλιοι. Ἀρκετὸν ἦτον ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὰ ἄνω γεγραμμένα γ'. Κεφ. καὶ μάλιστα τὸ περὶ τῆς δόξης τοῦ Παραδείσου, νὰ σὲ παρακινήσουσιν, ὡ ἀμαρτωλὲ, πρὸς μετάνοιαν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν σῶν ἐγκλημάτων, διὰ νὰ μὴν ὑστερηθῆς τοιαύτης Μακαριότητος. Ἀλλὰ πόσον εἶναι νὰ προσθέσῃς εἰς τὴν μεγάλην ζημίαν, καὶ τὸ βάρος τῆς τιμωρίας, καὶ τὴν δριμύτητα τῆς κολάσεως, ὅπου εἶναι ἠτοιμασμένη τοῖς ἀμαρτάνουσι; Δὲν ἤμπορεῖς οὖν νὰ παρηγορηθῆς εἰς τοῦτο, λέγωντας, ὅτι ἐάν εἶμαι κακός, ὅλη μὴ ἢ ζημία εἶναι νὰ μὴν ἀπολαύσω τὸν Θεόν, μὰ δὲν λαμβάνω ἕτεραν παιδείουσι. Οὐκ ἔστι τοῦτο, οὐκ ἔστιν. Ἀλλὰ εἶναι χρεία, ἢ εἰς τὸν Παράδεισον νὰ εἶσαι εἰς τὴν συνοδίαν τῶν Ἀγγέλων, νὰ δοξάζῃς σὺν αὐτοῖς τὸν Κύριον πάντοτε, ἢ μὲ τοὺς δαίμονας νὰ ὀδυναῖσαι εἰς τὴν κόλασιν ἀτελεύτητα. Καὶ ὅσον εἶναι ὁ κληρὸς τῶν δικαίων καλῆς φύσεως, τόσοσιν πάλιν ἢ τῶν κολασμένων καταστάσις ἐλεινή καὶ ταλαιπώρος. Ὅτι ἡ ἀπόλαυσις τῶν Ἁγίων εἶναι ἵνα οἰκουμεικὸν ἀγαθὸν καὶ παντέλειον, εἰς τὸ ὁποῖον περιεχῶνται ἔλα τὰ καλά, ὅπου ἤμπορεῖ νὰ καταλάβῃ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. Καὶ πάλιν ἡ παιδείουσις τῶν κολασμένων εἶναι ἵνα κακὸν πανόδονον, καὶ ταλαιπωρία ὀλόκληρος, χαλεπωτέρα ἀσυγκρίτως καὶ δριμυτέρα ἀπὸ ὅλα τὰ πρόσκαιρα κολαστήρια. Γίνωσκε γοῦν ὅτι αἱ ἀσθένειαι καὶ πόνοι τῆς παρουσίας ζωῆς εἶναι κακὰ μερικὰ, δι' αὐτὸ δὲν βασανίζουσι κοινῶς ὅλα τὰ μέλη καὶ αἰσθήσεις ἡμῶν, ἀλλὰ μόνου μερικῶς, τουτέστιν ἵνα κακὸν εἶναι τῶν ὀμμάτων, ἄλλο τῶν ὠτίων, ἄλλο τῆς καρδίας, τοῦ στομάχου, καὶ τῶν ἄλλων

μελῶν. Κανένα ἀπὸ ταῦτα δὲν εἶναι κοινόν, νὰ θλίβῃ ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἀλλὰ μερικόν εἰς ἓνα μέλος· ὅμως βλέπομεν ὅτι καὶ μία μόνον ἀπὸ ταύτας τὰς ἀσθενείας ὀδόντων, ἢ ὠτίων, ἢ ὀφθαλμῶν, δίδει πολλὴν ὀδύνην καὶ θλίψιν τῷ πάσχοντι. Τάξαι οὖν πῶς βλέπεις ἓνα παράλυτον νὰ ἔχῃ εἰς ὅλα τὰ μέλη ἀσθενείαν, καὶ νὰ μὴν εἶναι κανένα μέρος ἔπου νὰ μὴν ἔχῃ ὀδύνην καὶ τιμωρίαν, ἀλλὰ εἰς ἓνα καιρὸν νὰ πάσχῃ δριμυτάτους πόνους εἰς τὰ ἐντόσθια, εἰς τὴν κεφαλὴν, εἰς τὰ ὦτα, καὶ ὄμματα, καὶ ἀπλῶς, εἰς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος, καὶ οὕτω νὰ κείτῃται εἰς τὸ κρεβάτι θλιβόμενος καὶ βασανιζόμενος. Πόσῃ τιμωρίαν νομίζεις νὰ αισθάνεται ὁ τοιοῦτος; Τί πρᾶγμα ἤμπορεῖ νὰ εἶναι πλέον ταλαιπῶρον καὶ δακρῶν ἀξίον; Ἐπ' ἀληθείας οὐ μόνον ἀνθρώπον ἐμόψυχόν σου, ἀλλὰ καὶ ἓνα ζῶον νὰ ἔβλεπες νὰ κείτῃται εἰς τὸν δρόμον οὕτως ὀδυνώμενον ἐλυπᾶτο ἢ ψυχὴ σου νὰ τὸ πονέσῃ. Τοιοιουτρόπως, καὶ ἑκατονταπλασίως χειρότερα ἔχουν νὰ τιμωροῦνται εἰς τὴν κόλασιν οἱ ἀμαρτωλοὶ, εἰς ὅλας τὰς αισθήσεις καὶ μέλητους, μὲ τὰ ὅποια ἐπταίσασι τοῦ Θεοῦ· καὶ οὕτω πᾶν μέλος καὶ αἴσθησις, καθὼς ἐδῶ ἀπήλαυσε τὴν ἡδονὴν τῆς ἀμαρτίας, οὕτως ἐκεῖ νὰ αισθάνεται τὸν πόνον καὶ τιμωρίαν του, καὶ ὅσοι ἐπραξαν περισσότερα ἀμαρτήματα, νὰ ἔχουσι διαφοροὺς κολάσεις εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄχαρον τόπον, ὅπου θέλει εἶσται πᾶσα ὀδύνη, λυπη, καὶ στεναγμὸς· καῦσις πυρὸς λαυροτάτη, παγῆς ψυχρότατον, καπνὸς φλογώδης, ὄψεις τῶν δαιμόνων· ξεφώδεις καὶ φοβερώταται, βρυγμὸς ὀδόντων, δίψα ἀκατάπαυστος, βρῶμα καὶ δυσωδία ἀνεύκαστος, σκώληξ ἀκοίμητος, καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία καὶ βίαστος. Πλέον δὲ πάντων τῶν ῥηθέντων κολάσεων θέλει εἶσται ἢ ὑστέρησις τοῦ Θεοῦ, ὅτι τοῦτο ἔχει νὰ τοὺς θλίβῃ περισσότερον, καθὼς ἐδῶ κάτω θέλομεν εἶπει εἰς τὴν τάξιν του, διὰ νὰ γράψωμεν πρῶτον περὶ τῶν ἐλαφροτέρων κολάσεων. Εὐρίσκομεν εἰς τὰς Γραφάς, ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ θέλουν ἔχει ἐννέα τιμωρίας. Πρῶτον τὴν καῦσιν τοῦ πυρὸς, καθὼς γράφει ὁ ἱερός Ματθαῖος, ὡς ἀπὸ στόματος τοῦ

Κυρίου, εἰς τὸ Περρεύσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κτηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Μὴν μίσῃς νὰ εἶναι τὸ πῦρ ἐκεῖνο ὡσπερ τὸ το, ὅπου ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον ὑπηρετεῖται σθεν, ἀλλὰ τοσοῦτον καυστικώτερον, ὅσο εἶναι τοῦτο τὸ πῦρ σφοδρότερον ἀπὸ τὸ ζωγραφισμένον. Οὕτω λέγει ὁ Αὐγουστῖνος ὅτι ὅσον καίε περισσότερον αὐτὴ ἢ σπία ὅπου ἀπτομῆν ἐδῶ ἀπὸ μίαν στίαν ἰσοτερ σμένῃν εἰς τοῖχῶν, τόσον περισσότερον πᾶν ἀπὸ ταύτην τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, τὸ ὅποιον διαφέρει ἀπὸ τοῦτο εἰς τρία πράγματα. Α'. Εἶναι σκοτεινόν χωρὶς φῶς, μὴν τὴν καῦσιν ἔχει. Β'. Δὲν ἔπει ἀπὸ ἕλην τινα, ἢ γουον ξύλα, ἀλλὰ ἀύλως καίε καὶ θλίβει σφοδρότερον. Γ'. εἶναι ἀσθεν, ὅπου ποτὶ δὲν σβύνει, οὔτε μαραινται. Βάλε γοῦν εἰς τὸν νοῦν σου, ὅτι βλέπεις μίαν μεγάλην κάμινον, νὰ σπιυθρηλογᾷ ὡς τὴν Βαβυλωνίων, καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρὸς νὰ κείτῃται ἓνας δεδεμένος χίρας καὶ πόδας μὲ ἀλύσεις, νὰ φλογίζετα ἀμὴ νὰ μὴν ἤμπορῇ νὰ ἀποθάνῃ, οὔτε νὰ κατακαῖ, καθὼς παθαίνου ἐδῶ οἱ καταδικοὶ, ἀλλὰ πάντα νὰ καίεται εἰς τὴν λαυραν τοσούτου πυρὸς, χωρὶς ἐλπίδα τινὰ νὰ εὐγῇ ποτὶ ἀπὸ ταύτην τὴν ἀσβεστον φλόγην οὔτε νὰ ξεχειλήσῃ πώποτε. Οἱ μοι, οἱ μοι πόσας φωνὰς νὰ εὐγάζε, καὶ πόσα δάκρυα νὰ ἔχυνεν ὁ τοιοῦτος; πόσας δεήσεις καὶ προσευχὰς ἔκαμνε πρὸς τὸν Θεόν, νὰ λυτρωθῆτο ταύτης κολάσεως; ἐπλήρωνεν ὅλον τὸν πλοῦτον, καὶ τὰ ὑπάρχοντα· πᾶσαν ἀλλοβίασαν ἔστεργε νὰ ὑπομείνῃ, ἐσχάτην πτωχείαν, σκοτεινὴν φυλακὴν, κἀπὴν ὅλην του τὴν ζωὴν, αἰχμαλωσίαν εἰς τὰς ἀπίστους, πείναν, δίψαν, γυμνότητα, καὶ πᾶσαν ἄλλην στενοχωρίαν, μόνον νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τὴν ἀσβεστον κάμινον. Ὁ ἀμαρτωλὲ, εἰσὶ εἶσαι ὁ καταδικασμένος εἰς ταύτην ὀδυνηρὰν καίδουσιν, εἰάν δὲν ἐστρέψῃς πρὸς μετάνοιαν, νὰ κλαύσῃς πικρῶς, καὶ νὰ διορθώσῃς τὴν πολιτείαν σου, καὶ πῶς νὰ ὑποφέρῃς τὴν καῦσιν ἐκεῖνην ταλαιπῶρε; πῶς δὲν στοχαζέσαι ἀπὸ τῆς τὴν μέλλουσαν βίασανον, νὰ ὀδύρεσαι ὅλην τὴν ζωὴν, ἵνα μὲ τὸ ὑγρὸν τῶν δακρῶν ἐξάλειψῃς τὰς ἀνομίας σου, ἀμὴ γελᾷς, καὶ

μετεωρίζεσαι; Ἄν σὲ ἤθελε καταδικάσῃ ἡ
 Αὐθεντία ὅτι τίποτας πταισίμων, νὰ κά-
 μης μόνον· μίαν ὥραν εἰς ἓνα φούρνου καιόμενον,
 ἢ ὅλην σου τὴν ζωὴν εἰς τὸ κάτεργον
 μὲ ἀλύσεις εἰς τοὺς πόδας αἰχμαλωτος,
 τί ἐπρόκρινες; δὲν εἶχες κάλλιον τὴν πολυ-
 χροῖον αἰχμαλωσίαν, καὶ πᾶσαν ἄλλην
 στενοχωρίαν, παρὰ τῆς μιᾶς ὥρας ἐκείνης
 τὴν παιδείαν; Ἄμῃ διατί, ἄφρον, δὲν
 καταφρονᾷς τὰς τῆς σαρκὸς ἡδονάς, καὶ
 πᾶσαν ἀπόλαυσιν πρόσκαιρον, ὅπως λυτρω-
 θῆς τῆς ἀτελευτητικῆς ἐκείνης φλογός; Ὡ-
 τῆς ἀνοίας! Τὴν ζῆσιν τοῦ θέρους δὲν ἠμ-
 πορεῖς νὰ ὑπομείνης, ἀλλὰ ξετρεχεῖς εἰς
 τοὺς ὄρεσερούς τόπους τὸ κατάψυχον, καὶ
 κειτόμενος εἰς τὸ κρεβάτι δὲν ὑπομείνεις
 καὶν τὸ σκέπασμα, ἀπὸ τὴν ὀλίγην καῦσιν
 τοῦ Νότου, ἀλλὰ στρέφεις ὡδε κἀκίσει στε-
 νοχωρούμενος, καὶ ἐκεῖ πῶς νὰ ὑπομείνης
 τοσαύτην φλόγα ἀμάραντον; Ἡ δευτέρα
 τιμωρία εἶναι τὸ πάγος καὶ ἡ ψυχρότης.
 Οἱ δαίμονες νὰ εὐγάζουν τοὺς ἀμαρτωλοὺς
 ἐκ τοῦ πυρός, νὰ τοὺς ρίπτουν εἰς τὸν τάρ-
 ταρον, ὅπου εἶναι λίμνη μεγάλη γεμάτη
 ὕδωρ καὶ πάγος ψυχρότατον. Τοῦτο εἶναι,
 ὅπου λέγει τὸ Εὐαγγέλιον βρυγμός τῶν
 ὀδόντων. Καὶ μὴ νομίζης ὅτι εἶναι ὁ πά-
 γος ὀλίγη παιδείαις. Ὅς τις ἔτυχε τὸν
 καιρὸν τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ὕδωρ μίσα,
 γνωρίζει τί ἄβρῆτος πόνος εἶναι, ὅτι μελα-
 νίζει ὅλην ἡ σὰρκα, ἀφανίζεται ἡ ὠραιότης,
 φεύγει τὸ αἷμα ἀπὸ τὰ ἄκρα, καὶ συναζέ-
 ται εἰς τὰ ἐνδότερα μέλη μὲ πόνου ἀνεύκα-
 στον· ἡ μὲν καρδιά ἀπὸ τὴν πλημμύραν
 τοῦ αἵματος, τὰ δὲ ἄκρα ἀπὸ τὴν τούτου
 ὑστέρησιν. Ἡ γ'· παιδείαις εἶναι ὁ βρω-
 μος, ὅτι ἐκεῖ συναζονται ὅλα τὰ ἀκάθαρτα
 καὶ ρεμπωμένα βδελύγματα ὅλα τοῦ κό-
 σμου. Ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος ἀπὸ τὰ τόσα σώ-
 ματα ἔχει τοιαύτην δυσωδίαν, καὶ μάλι-
 στα οἱ συρραμμένοι δαίμονες, ὅπου νὰ δίδῃ
 τοῖς ἀμαρτωλοῖς μεγάλην στένωσιν εἰς τὴν
 ὄσφρησιν διὰ τὸν ἀμείτρον βρωμὸν ἐκείνου
 τοῦ βεβορρωμένου τόπου. Ὅτι τὴν δυσ-
 ωδία εἶναι εἰς τὴν κόλασιν ἕκαστὸν ἦτον
 βελίτερον νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον· ἵνα
 ἀπὸ τῶν κολασμένων, ἐκθίρετο ὁ ἀήρ ἀπὸ
 τὴν δυσωδίαν, νὰ γένη θανατικὸν εἰς τὴν

γῆν. Καὶ ὅς τις εἰς τοῦτο ἔχει ἀμφιβολίαν,
 ἄς ἀναγνώσῃ εἰς τὴν βίβλον, ὅπου λέγεται
 Καθρέπτης τῶν ὑποδειγμάτων, τὰ κάτω
 γεγραμμένα, νὰ πιστωθῇ τὴν ἀλήθειαν.
 Ὅπου φαίνεται, πῶς δύο ἀδελφοὶ κατὰ
 σὰρκα ἔτυχαν εἰς τὴν διδαχὴν ἐνὸς Πνευ-
 ματικοῦ, ὅς τις ἐσύντυχε διὰ τὰς τιμωρίας
 τοῦ ἁδοῦ, τὰς ὁποίας ἐφοβήθη ὁ εἰς ἀδελ-
 φός, καὶ διὰ νὰ σωθῇ ἐγένη Καλόθερος.
 Ὁ δὲ ἕτερος, μὴ πιστεύων τοιαῦτα λόγια,
 ἔμεινεν εἰς τὸν κόσμον, διάγων μὲ διαφό-
 ρους ἀμαρτίας. Εἰς ὀλίγους χρόνους ἦλθεν
 εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐπα-
 ρακάλεσεν ὁ Μοναχός, νὰ τοῦ ἐμφανισθῇ
 μετὰ θάνατον, νὰ τοῦ εἰπῇ πῶς εὐρίσκετο.
 Μίαν νύκτα οὖν ἐφάνη εἰς τὸν ἀδελφὸν ὁ
 ἀπεθαμμένος, καὶ λέγει του, ὅτι ἦτον εἰς
 ὀδύνην ἀμέτρον. Ὁ δὲ Μοναχός τὸν
 ἠρώτησε, λέγων· Εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν
 χωρὶς ψεύδος. Εἰς τὸν ἁδην εἶναι τοσοῦτον
 φοβεραὶ αἱ κολάσεις, καθὼς τὰ βιβλία μᾶς
 λέγουσιν, ἢ μόνον διὰ νὰ μᾶς ἐκφοβήσουν
 τὰ ἔγραψαν οἱ διδασκαλοὶ; Λέγει τοῦ ὁ
 ἀπεθαμμένος. Μυριάκις εἰσὶ περισσότεραι
 ὄσας ἐγράψασιν, ὅτι ὄλαις ἢ γλωσσαῖς δὲν
 φθάνουσι νὰ διηγηθοῦν αὐτὰς τὰς ὀδύνας.
 Καὶ ὁ Μοναχός· Τάχα ἠμπορῶ νὰ ταῖς
 δοκιμάσω παρμικρὸν αἰσθητῶς, νὰ βε-
 βαιωθῶ τὴν ἀλήθειαν; Λέγει του· Ναί,
 μὲ ποίαν αἰσθησὴν θέλεις νὰ ταῖς καταλά-
 βης; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἶμαι πολλὰ μι-
 κρόψυχος, καὶ δειλιῶ μήπως καὶ ἀπεθάνω,
 μόνον κάμε με νὰ μυριθῶ μὲ τὴν ὄσφρησιν,
 ἕσον ἠμπορεῖς ὀλιγώτερον. Τότε τοῦ ἐφάνη
 πῶς εἰτέναξεν ὁ φανείς τὸ ἡμάτιον, καὶ
 ἐξῆλθε τοσαύτη δυσωδία, ἀπὸ δὲν ἐδύνατο
 οἱ Μοναχοὶ τοῦ Μοναστηρίου ἐκείνου νὰ
 ὑπεφέρουσιν, ἀλλὰ ἐφύριζαν εἰς ἐκεῖ ὡς
 φρενοληπτοὶ, οὔτε ἠδύχασαν, ἕως οὗ ἀπῆλ-
 θον εἰς ἄλλον τόπον μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ, καὶ
 ἔκτισαν Μοναστήριον. Ὁ ἐξαίσιον διηγή-
 μα! Οὐαὶ εἰς ἐκείνας τὰς γυναῖκας, ἕκαστὸν
 βαστοῦσι μόσχους καὶ ἄλλα μυρωδικὰ, νὰ
 εὐωδιάζουσιν εἰς τοὺς δρόμους· ὅτι ἐκεῖ
 θέλουσι βρωμεῖ χειρότερα ἀπὸ τὰ φρενόμε-
 να θράση, καὶ ὑπερ τὴν κόπρον καὶ βόρ-
 βορον. Ἡ δ'· κολάσις ἐστὶ τῆς ὄσφρητος, ἢ
 ὁσεία νὰ τιμωρῆται μὲ τὴν ζοφερὴν ὄσφρην

τῶν δαιμονῶν, οἱ τινες εἰσι τόσοι ἀσχημοὶ καὶ φοβεροί, ὅπου, ἂν ἔβλαπες τώρα τινα ἀπὸ αὐτούς, καὶ νὰ εἶναι πλησίον σου ἕνας ἐγκριμένος β. ὄργυιαις, ἢ φούρνος ἀπτούμενος, ὀλιγωρότερα ἐπιπτες εἰς τὸν ἐγκριμένον, ἢ μέσα εἰς τὸν φούρνον νὰ κατακαῆς, πᾶρε νὰ βλέπῃς τὴν ὄψιν τοῦ δαίμονος. Τόσῃν ἀσχημίαν ἐπῆραν τὰ πονηρὰ πνεύματα μετὰ τὴν παράβασιν, ὅτι καθὼς ἴσαυ πρότερον τὰ ὠραιότερα κτίσματα τοῦ Ποιητῆ, οὕτως ἔγιναν πάλιν τὰ ἀσχημότερα. Ἡ πῆματι τιμωρία εἶναι πῆνα ἰσχύτη καὶ δίψα ἀμίτητος, καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ, καὶ λιμῶξουσιν ὡς κύων. Καὶ ὁ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν. Νὰ ἰσθίουσι καὶ νὰ τρώγῃσι τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τὴν μεγάλην πῆναν καὶ πόνον ἀμίτητον. Καὶ ὁ Ἡσαΐας, Οἱ υἱοὶ μου νὰ τρώγουσιν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ εἰσὶς τάλανες νὰ πεινᾷτε, ἦγουν εἰς τὸν ἄδην, ὑστεροῦμενοι πάσης χάριτος. Ἡ δίψα δὲ νὰ τοὺς διδῇ ὑπερβολικὴν θλίψιν καὶ βάσανον, νὰ φωνάζουσιν ἑλιπνῶς μετὰ τῆ ῥηθίντος πλεουσὶς: Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ δός μας μίαν ρανίδα νερόν, νὰ καταψυχίσωμεν τὰ ἡσυχαιομένην γλωτταν, ὅτι ἐκ τῆς σφοδρῆτάτης καύσεως πικρῶς ὀδυνώμεθα. Ὁ δὲ τοὺς ἀποκρίνεται: Ἐλάθετε τὰ ἀγαθὰ σας εἰς τὴν ζωὴν σας. Ὁ πίνθους ἀπαρακλήτου! Παρκαλῶ σας, πλούσιοι, στοχασθῆτε εἰς ταύτην τὴν αἴτησιν τοῦ ὁμοίουσας ἐκείνου ἀνελετήμονος τρία πράγματα. Τί εἶναι, ὅπου ζητᾷ: τίνας τὸ ζητᾷ: καὶ τί μεγάλον χάρισμα ἐζήτησε, καὶ οὐκ ἐπέτυχε τῆς αἰτήσεως. Διατί βλέπεμεν ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὅταν ζητήσῃ τινὰς δωρεάν, καὶ δὲν ἐπιτύχῃ, εἶναι αἰτία ἕνα ἀπὸ ταῦτα τὰ γ. ἢ ὁ ζητῶν ἐστὶ ποταπὸς καὶ ἀνάξιος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἰσακούεται, ἢ τὸ ζήτημα εἶναι μέγα καὶ δύσκολον, ἢ ὁ ἄρχων ἐκεῖνος εἶναι σκληρὸς, καὶ δὲν συμπαθεῖ τὸν Ἀδελφόν, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν αἴτησιν. Ἐδῶ εἰσὶν ἅπαντα τὰ ἰναντία: ὅτι ὁ αἰτῶν ἐστὶ μέγας Ἄρχων καὶ λίαν περίφημος, ἐνδιδυμένος πορφύραν καὶ βύσσον. Ὁ Ἀβραάμ πάλιν δὲν ἦτον ἀσκληρῆνος, ἀλλὰ μάλιστα ἐλεήμων, κολλᾷ καὶ φιλεῖντος. Ἡ αἰτήσις ὁμοίως δὲν

ἦτον μεγάλον τίποτες χάρισμα ἔλλα τί; Μία ράνις νεροῦ, καὶ δὲν τοῦ τὸ ἔδωκε διατί; Ὅτι ἐν τῷ ἄδην οὐκ ἔστι μετάνοια οὔτε ἔλεος. Ὅς τις δὲν ἴσταιρε τὸν χεμῶνα, δὲν εὐρίσκει τὸ θῆρος νὰ ἰσοδιασῇ. Ὡ ἀπαρατηρήτου ζηρίας! Ὡ συμφορᾶ: ὀλοθρηνήτου! Ὡ πλούσιοι καὶ λαίμαργοι, ὅπου δὲν καταδέχεσθε νὰ φαῖτε, πᾶρε νὰ ἔχετε αἴμορα καὶ ὠραιότατα βρώματα, καὶ ποτὲ τῆς τῶν τραπέζαν, πῶς νὰ ὀσμίνετε τρισάθλιοι τὴν αἰώνιον ἐκείνων πῆναν, καὶ δίψαν τὴν ἀπαρακλήτου; Ἡ ἔκτη παιδείσις εἶναι ὁ ἀκοιμητος σκώληξ τῆς συνειδήσεως, ἦγουν, νὰ βλέπῃ ἐμπροσθεν αὐτῆ ὁ κολασμένος ὅλας τὰς ἀμαρτίας ὅπου ἐτίλεισεν, ὥσπερ νὰ ἦτον ἱστορικαίσις εἰς τὸν τοῖχον, διὰ νὰ θλίβεται μᾶλλον, καὶ ἀπὸ τὸν λογισμὸν ἐτοῦτον νὰ βασανίζεται. Διατί καθὼς ὁ σκώληξ γεννᾷται ἀπὸ τὸ σαπνόμενον ξύλον, ἔπειτα τρώγει καὶ ἀφανίζει αὐτὸ τὸ ξύλον, ὅπου τὸν ἐγέννησεν, οὕτω καὶ ὁ ἀχρηστος καὶ σαπνόμενος τὰς ἀνομίαις ἀμαρτωλὸς, ἀπὸ τὸν πόνον γεννᾷ τὸν σκώληκα τῆς συνειδήσεως, ὅς τις ἰσθίει ἀκαταπαύστως καὶ ἀκοιμητῶς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὡς λέγει ὁ Διαλογος Γρηγόριος εἰς τὰ Ἠθικά. Ὅτι τώρα φαίνεται τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἡδονικὴ τῆς σαρκὸς ἢ ἀπόλαυσις, ἀμὴ τότε ἢ γλοκύτης θέλει μετατραπῆ εἰς σκώληκα, νὰ τρώγῃ αὐτοῦ τὰ ἐντόσθια, κατὰ τὸ ῥητὸν τοῦ Ἡσαΐου. «Ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ οβεισθήσεται». Ἡ ζ. εἶναι τὰ δεσμὰ καὶ σκότος τὸ ἐξώτερον, ὅτι τὸ πῦρ ἐκεῖνο δὲν δίδει φῶς, μόνον καίει καὶ θλίβει ἀνείκαστα. Περὶ τούτου λέγει ὁ Κύριος εἰς τὸν Ματθαῖον, διὰ ἐκεῖνον ὅπου δὲν ἦτον ἐνδιδυμένος ἐνδυμα γάμου: Ἄησαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἄρατε αὐτόν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ὁ ἀλύτων δεσμῶν! Ὁ ἀπαρακλήτου φυλακῆς, καὶ ζοφώδους καθεύξεως! Ἡ ὀχθρὴ παιδείσις εἶναι ἢ ἀπόγνωσις καὶ λύπη αἰώνιος, ὅπου ἔχουν οἱ ταλαίπωροι κολασμένοι χωρὶς ἐλπίδα τινα νὰ εὐγῶσι πῶποτε ἀπ' ἐκείνου τὸν πανώδυνον τόπον, καὶ τοῦτο νὰ τοὺς θλίβῃ μᾶλλον, ἢ ὅσα ἐγράψαμεν ἕως ἄδε. Ὅτι ἠετύροντες, πῶς

δὲν ἔχει τέλος ἢ κόλασις θείησι φωνάζει ἀκαταπαύστως, νὰ ἀναθεματίζουσ, νὰ βλασφημοῦσι τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν, καὶ ἔλα τὰ κτίσματα, καὶ αὐτὸν τὸν Κριτὴν, ὅπου τοὺς ἀποφάσισιν εἰς τσοσάτας θλίψεις, καὶ νὰ τρώγουν τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς λυσσάρεις σκύλους· νὰ προσκαλοῦνται τὸν θάνατον, καὶ νὰ μὴν ἐπακούωνται, ὅτι ἐκεῖ ἀρχίζει κατ' ἐκάστην ὥραν ὁ θάνατος, ἀμὴ τέλος δὲν ἔχει. Περὶ τούτου γράφει ταῦτα ὁ Ἀγγουστίνος: Ὁ θάνατε, πόσον εἶσαι τῶρα κοθητός καὶ γλυκύτατος εἰς ἐκείνους, ὅπου ἦσαν ἐδῶ μισητός καὶ πικρότατος. Τότε οἱ ἐφοβοῦντο, καὶ ἐφυγον, καὶ τῶρα οἱ ἐπιθυμοῦν, καὶ ζητοῦσι. Ὁ ἀτελευτήτων δακρύων καὶ θλίψεων! Ὅλα τὰ Βασιλεία τοῦ κόσμου ἰδίδαν οἱ ταλαίπωροι, εἴαν ἦτον βολετὸν νὰ ἀπόθαιναν, ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως· ἔτι ὁ θάνατος αὐτῶν εἶναι ἀθάνατος, τὸ πέρασ ἀπέραντον, τὸ πῦρ ἀσβεστον, ὁ θρῆνος ἀκατάπαυστος. Ἄλλο ἐκεῖ δὲν ἀκούεται, εἰμὴ μόνον φωναὶ καὶ κραυγαὶ ὀδύων καὶ θλίψεων. Οὐαί, οὐαί, οἶμοι, οἶμοι, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ἄλλο δὲν εἶναι, ἀμὴ ἔφεις καὶ σκώληκες καὶ ἀνελετήμονες δαίμονες, καὶ ἀποθαίνουσι κατ' ὥραν οἱ ἄθλιοι, καὶ τέλος ποτὶ νὰ μὴν ἴδωσιν. Ἄλλα διὰ νὰ καταλάβῃς ἀκρκατὰ τὴν αἰδιότητα ταύτην, ἄκυσσον, καὶ μὴν ὀκνεύσῃς νὰ ἀναγνώθῃς πολλακίς τοῦτο τὸ Κεφ. ὅτι, ἔς τις δὲν μετανήσῃ τὰς ἀμαρτίας του διὰ τὸν φόβον τοιαύτης κολάσεως, ἢ σαλὸς εἶναι καὶ δαιμονισμῖνος, ἢ ἄπιστος, παρὶ ὧν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ὁ λόγος.

Ἐάν ἦτον κοθὲς ἕνας βουνὸς ἄμμος, νὰ ἐγγίξῃ τὴ κορυφὴ του ἔως τὸν οὐρανόν, καὶ νὰ λαμβάνῃς κατ' ἡμέραν ἕνα σπυρὶ ἀπὸ ταύτην τὴν ἄμμεν τὴν ἄπειρον καὶ ἀμέτρητον, ἐτελείωνεν ἕνα καιρὸν. Ἀμὴ ἢ κόλασις δὲν ἔχει τέλος. Ἀκουσον καὶ ἄλλην φρικωδεστέραν σύγκρισιν, μίπως καὶ κατανοητὴ ἢ σκληρὰ καὶ ἀδαμαντίνη σου καρδιά, νὰ ἐπιστρέψῃς πρὸς μετάνοιαν, ἵνα λυτρωθῇς τοιαύτης κολάσεως.

Ἐάν ἤθελεν εἰπῆ, ἕνας Ἄγγελος πρὸς τοὺς κολασμένους ταῦτα τὰ λόγια, ἐλάμβαναν πολλὴν ἀγαλλίασιν, ἤγουν, Χαίρετε κατακριμένοι, καὶ μὴν ὀδύρεσθε, ἔτι ἐ-

πρόσταξεν ὁ ἐλεήμων Θεὸς νὰ καταβαίνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς καθὲ χρόνον μίαν φορὰν, νὰ εὐγάνω μίαν βάνιδα νερὸν ἀπὸ τὸ στοιχεῖον τοῦ ὕδατος, καὶ ὅταν ἐξαντλήσω ἄλλην τὴν θάλασσαν, τὰς πηγὰς, τοὺς ποταμοὺς, καὶ φρέστα, τότε νὰ λάβῃ τέλος ἢ τιμωρία σας, νὰ λυτρωθῆτε ἀπὸ τὴν κόλασιν. Ἐπ' ἀληθείας πολλὴν χαρὰν ἠθέλασι λάβῃ ἀκούοντες, ὅτι ἐμμελλε νὰ ἴδουσι τὸ τέλος ἕνα καιρὸν, καὶ ἄς ἤθελαν περάσῃ καὶ τόσοι χρόνοι, ὅσαις βάνιδες ὕδωρ εἰς τὸν Κόσμον ὅλον εὐρίσκονται. Ἀμὴ δὲν εἶναι βολετὸν νὰ ἀκούσουσι ποτὶ τοὺς τοιοῦτον λόγον οἱ τάλανες. Ἄλλὰ καθὼς ἢ ὄξκα τοῦ Παραδείσου δὲν ἔχει τέλος ποσῶς, οὕτω καὶ τούτων ἢ κόλασις, ὅπου θείου ἔχει περισσοτέραν τὴν καίδουσιν, ὅση ἦτον ἐδῶ ἢ ἀπόλαυσις, ἤγουν εἰς τὰ μέλη, ὅπου ἤμαρτον, νὰ ὀδυνῶνται σφοδρότερον. Οἱ λαίμαργοι ἀπὸ πείναν καὶ δίψαν. Οἱ πόρνοι καὶ ἀσελγεῖς νὰ φλογίζωνται εἰς δυσώδη τόπον. Οἱ ὑπερήφανοι νὰ ἔχουσι πολλὴν ἀτιμίαν καὶ καταφρόνησιν. Οἱ φιλάργυροι πενίαν ἐσχάτην, καὶ ἀπλῶς δὲν εἶναι κανένα πταίσιμον, νὰ μὴν ἔχη τὴν οἰκίαν καίδουσιν, ἀλλὰ νὰ εἶναι μιᾶς ὥρας τιμωρία ἐκεῖ χειρότερη, παρὰ ἑκατὸν χρόνους εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον. Τότε, ὡς ἀπεγνωσμένος, νὰ λέγῃ πᾶς ἕνας ταῦτα τὰ λόγια. Ἀπόλοιτο ἢ ἡμέρα, ἐν ἢ ἐγεννηθήην, καὶ νῦξ ἐκείνη, ἢ εἶπον, ἰδοὺ ἄρσιν. Διατί ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα; Ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην; Ἴνα τί μαστοὺς ἐθήλασα; Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια, ὅπου εἶναι εἰς τὸ γ'. Κεφ. τοῦ Ἰωβ, νὰ βωῶσιν. Ἐτι δὲ καὶ τὰ τῆς Σοφίας λέγοντες. Ὁ ἄφρονες ἡμεῖς, ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας. Τὸ τῆς δικαιοσύνης φῶς οὐκ ἔλαμψεν ἐν ἡμῖν. Ἀνομίας ἐπλήθημεν τρίβους καὶ ἀπωλείας, καὶ διωδευσαμεν ἐρήμους ἀβάτους, τὴν δὲ ὁδὸν Κυρίου οὐκ ἐγνώμεν. Τί ὠφέλισην ἡμᾶς ἢ ὑπερηφανία, καὶ τί ὁ πλοῦτος μετὰ ἀλαζονείας ἡμῖν συμβέβηται; Παρῆλθον ἐκείνα ἔλα, ὡσεὶ σκιά, καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα. Ὡς ναῦς διερχομένη κυμαινομένη ὑδρῶ, ὡς διαβάσεως, οὐκ ἔστιν ἔχνος εὐρεῖν. Ὅμοια λόγια θείου λέγει εἰς τὴν κόλασιν

οἱ ἀμαρτωλοὶ μετανοοῦντες ἀκούητε, ὅτι ἐκλείσθη ἡ θύρα τῆς μετανοίας, καὶ ἐπέρασεν ἡ πάνηγυρις. Ὡ τάλανες γλωσσαι, ἑποῦ ἄλλο δὲν συντυχέετε, εἰμὴ βλασφημίας. Τρισάβλια ὦτα, ὅπαῦ ἄλλο δὲν ἀκούετε, εἰμὴ θρήνον καὶ δάκρυα. Ὡ κακότυχοι ὀφθαλμοὶ, οἱ τινες ἄλλο δὲν βλέπετε, πάρεξ ὄφεις καὶ δαίμονας. Ὡ πικραμένα σώματα, ὅτι ἄλλην δρόσον δὲν ἔχετε, εἰμὴ πῦρ ἀτελεύτητον. Ὡ πόσον ὀλίγη καὶ βραχεία ἀπόλαυσις ἐπλεξε τοιαύτην οειρὰν τιμωριῶν καὶ κολάσεως. Ὡ φρενέληπτοι, ποίαν ὠφέλειαν σᾶς δίδουσιν ὄλαις ἐκείκαις ἢ ἡδοναῖς ἑποῦ ἔχετε, εὐρισκόμενοι τῆρα εἰς πένθος ἀπαρμυθήπον; Ταῦτα ἀναγινώσκοντες ἀδελφοὶ μὴ νομίσητε νὰ ἐγραψαμεν περισσώτερον ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, μάλιστα μῆτε ἀπὸ τὰ χίλια ἕνα· διατὶ τὸση ὀδύνη εἶναι εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄχαρον πόσον, ἑποῦ τὸ στόμα νὰ διηγᾶται, καὶ ἡ χεὶρ νὰ τὰ γράφῃ κουράζεται. Καὶ ὅσοι τὰ εἶδασιν αἰσθητῶς, ἐμίσησαν τόσον τὴν σάρκα τους, ἑποῦ πᾶς ἕνας ἐκαταλάμβανε ποταπὰ νὰ εἶναι ἐκεῖνα τὰ κολαστήρια, ἐπειδὴ εἰδίδασιν ἐδῶ τοῦ σώματος τόσον ἡκείδουσιν, διὰ νὰ φύγουν ἐκείνην τὴν ἀρρητον. Νὰ εἰπούμεν οὖν καὶ ἡμεῖς ἕνα ὑπόδειγμα ἀληθέστατον, καθὼς τὸ ἤυραμεν εἰς ἀξιώσιστα Βιβλία, διὰ νὰ φοβηθῇ πᾶς ἕνας τὴν μέλλουσαν τιμωρίαν, νὰ ὑπομείνῃ πρόσκαιρον παιδεύειν, καθὼς ἔκαμεν ὁ κάτω γεγραμμένος νεκρόγεργος. Διηγᾶται ὁ Ἅγιος Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας εἰς μίαν Ἐπιστολὴν, ἑποῦ γράφει πρὸς τὸν Ἱερὸν Ἀγγουστίνον, καὶ λέγει, ὅτι τρεῖς ἄνθρωποι ἀνέστησαν ἐκ νεκρῶν, οἷς κρίμασιν ὁ Θεὸς εἶδεν, ὁ τὰ πάντα πρὸς τὸ ἡμῶν συμφέρον οἰκονομῶν. Ἐναν ἀπὸ τῶν ἐποίους ἐπῆγα καὶ ἤυρηκα, ὅς τις ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα, καὶ ἐρωτῶν αὐτόν, δὲν μεῦ ἀπεκρίνατο τίποτε, μόνον ἔκλαιε. Τέλος πάντων ἀφ' οὗ ἐβαρέθη τὴν αὐθαδεῖάν μου, διατὶ τὸν ὠρκισα εἰς τὸν Θεόν, νὰ εἰπῇ λόγον τινὰ εἰς ὠφέλειαν τῶν παρισταμένων, μού ἀπεκρίθη οὕτως: Ἐάν ἤξευρες τὰς τιμωρίας τοῦ ἄδου, δὲν ἤθελες δυνηθῆ νὰ κρατήσης τὸ πένθος οὐδὲ ποσῶς. Ἄλλα ποταπὰ κολαστήρια θάρρεις νὰ εἶναι ἡτοι-

μασμένα τὰς ἀμαρτάνουσι; Λέγω σοῦ Νομίζω νὰ εἶναι μεγαλύτερα ἀπὸ ἔλα τὰ τα τὰ πρόσκαιρα. Ὁ δὲ στυνάξας βαρεὺς εἶπεν: Ἐάν ὄλας τὰς θλίψεις καὶ τιμωρίας, ξισχισμούς καὶ μαρτύρια, ἑποῦ ἤμπορεῖ νὰ πάθῃ τις εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, παρομοιάσης, καὶ νὰ τὰ συγκρίνης μὲ τὸ μικρότερον καὶ ὀλιγώτερον τῆς κολάσεως, θείλου σοῦ φανισθῇ ἐτούτα ἡδοναῖς καὶ παραμύθια. Πίστευσόν μοι, ὅτι δὲν εἶναι τινὰς, ἑποῦ νὰ ἤθελε δοκιμάσῃ ἐκείνων τῶν κολάσεων τὴν θριμύτητα, νὰ μὴν ἔχῃ κάλλιον νὰ παιδεύεται χωρὶς ἄνεσιν ἐδῶ, ἕως τὸ τέλος τοῦ Κόσμου, μὲ ὄλας τὰς θλίψεις καὶ βάσανα, ἑποῦ ἐπάθασιν ὄλα οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ Ἀδάμ ἕως σήμερον, παρὰ νὰ κάμῃ μόνον μίαν ἡμέραν ἐκεῖ εἰς τὴν κόλασιν. Ἡ αἰτία λοιπὸν τῶν δακρῶν μου εἶναι ἐτούτη, διατὶ ἔπαισα τοῦ Θεοῦ, ὅς τις ὑπάρχει τοσοῦτον δίκαιος, ἑποῦ μῆτε τοῦ δαίμονος ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ παραμικρὰν ἀδικοκρίσιαν. Μὴ θαναμάξῃς γυνὸν τὸ πῶς κλαίω, ἀλλὰ μᾶλλον φρίττα καὶ θαύμαζε ὅτι ἤξεύροντες οἱ ἄνθρωποι, πᾶς τοὺς ἐκδέχονται τοιαῦτα κολάσεις, οὐδὲν περὶ τοῦτου φροντίζουσιν, ὅτε μεριμνασὶ νὰ ἐξαλείψουν τὰς ἀμαρτίας τους. Γίνωσκε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τὴν ὥραν, ἑποῦ ἐχώριζεν ἡ ψυχὴ ἐκ τοῦ ἀθλίου μου σώματος, ἐπῆρα τόσην ὀδύνην καὶ πόνον, ἑποῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ καταλάβῃ τις, ἢ νὰ τὸ πιστεύσῃ, ἕάν δὲν τὸ δοκιμάσῃ ἐμπράκτως. Ἐως ὧδε εἶναι λόγια τοῦ ἁγίου Θεοῦ Ἀγίου.

Ὡ μακάριοι ὅσοι ἀκούουσι τοσαῦτα φωχωφελῆ διηγήματα, καὶ ὀδύρονται ἡμέραν καὶ νύκτα, τῶρα ἑποῦ χρῆζον τὰ δάκρυα. Ναί, ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ μου, λάβετε γνώσιν ἀπὸ ἀλλοτρίων κινδύνους καὶ ὑπαδιγμάτων. Νὰ ἦτον βολιτὸν νὰ ἀκροασθῆτε τὸν ἀπαράκλητον θρήνον, τὸ ἀκατάπαυστον δάκρυον, καὶ τὸς συνεχεῖς ὀδυρμοὺς τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων, ἑποῦ ἦσαν ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον μεγάλοι, καὶ τῶρα εὐρισκονται εἰς τὸν ἄχαρον ἄδην, ἀπεκδιχόμενοι τὰς ῥηθείας κολάσεις. Ὅτι ἕάν τις ἡκούσῃ αἰσθητῶς πόσην θλίψιν ἔχουσι, πῶς δὲν ἐδουλεύσασιν τοῦ Θεοῦ, νὰ λυτρω-

Θούν τῆς κολάσεως, δὲν εἶχετε τοσαύτην ἀμέλειαν. Ἐπ' ἀληθείας, εἰάν ἐδύνοντο νὰ μᾶς συντύχουν οἱ ἰσχυροὶ καὶ ἀήττητοι πολεμάρχοι ἐκαῖνοι οἱ παλαιοὶ, ὁ Ἡρακλῆς λέγω, ὁ Ἐκτωρ, ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ Ἀλέξανδρος, οἱ Καίσαρες, καὶ ἄλλοι Βασιλεῖς ἐνδοξοῦμενοι, καὶ πλούσιοι, ἠθέλασιν εἰπεῖν αὐτὰ τὰ λόγια. Ὁ ζῶντες, νὰ ἦτον βολιτὸν νὰ ἐστρέψαμεν εἰς τὸν Κόσμον σας, ὅτι δὲν ἠθέλαμεν φροντίξῃ πλέον διὰ Χώρας, καὶ Καστρη, ὅτε Βασιλεία, ἢ διὰ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ πλοῦτον πρόσκαιρον, ἀλλὰ ἢ πτωχεία καὶ ἢ ἐσχάτη πενία νὰ εἶναι βασιλεία μας, τὰ δάση, ἢ ἔρημος, καὶ οἱ τόποι ἄβατοι, αἱ κατοικίαι μας, καὶ ἢ τροφή μας νερόν καὶ χορτάρια. Πλέον δὲν μᾶς ἐβλέπετε νὰ βάνωμεν ὄπλα κεχρυσωμένῃ, νὰ θανατοῦμεν ἀνθρώπους, καθὼς ἐκαίναμεν, ἀλλὰ νὰ φοροῦμεν ῥάσα τρίχινα, νὰ πολεμοῦμεν τοὺς δαίμονας, ὄχι ἐνδεδυμένοι περφυραν καὶ βύσσου, ἢ χρυσοῦφαντα, ἀλλὰ ἱμάτιον ἄχρηστον. Οὐχὶ μὲ ξίφος, καὶ δόρυ, καὶ τόξον εἰς τὴν πλευράν, ἀλλὰ μόνον μίαν ῥάβδον εἰς τὴν χεῖρά-μας, διὰ νὰ στηρίζωμεν τὰ ἀχαμνισμένα μῆλη μας, νὰ δυνώμεσθε νὰ ὀδεύωμεν. Ὅχι πλέον μὲ στόλον καὶ φουσατά περικυκλούμενοι, ἀλλὰ εἰς ὄρη καὶ ἄγρια δάση περιφερόμενοι. Δὲν μᾶς ἐβλέπετε πλέον εἰς πολυτελεῖς καὶ πλουσίας τραπέζας, εἰς μετεωρισμούς καὶ παιγνίδια, οὔτε ποτὲ νὰ γελάσωμεν, ἀλλὰ πάντοτε εἰς ἐγκράτειαν, καὶ ἄκαιστα δάκρυα. Ὁ πόσον καλότυχοι ἠθέλαμεν κράζεσθαι, εἰάν εἶχαμεν τὸν πολυτίμητον καιρὸν, ὅπου ἰσοῖς εἶχετε οἱ ζῶντες, καὶ ἠμπορεῖτε νὰ κάμειτε ἔργα θεάρεστα, ὅτι μίαν ὥραν δὲν ἐξωδιάζαμεν ἄκαιρα, ἀλλὰ πάσας τὰς ἡμέρας καὶ νύκτας εἰς δούλευσιν τοῦ Κυρίου καὶ τῆς ψυχῆς μας ὠφέλειαν. Αὐτὰ καὶ ἕτερα ὁμοια λέγουσιν οἱ τάλανες, ὀδυρόμενοι ματαιῶς καὶ ἀνωφίλευτα, ὅτι, Οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἄδη μετάνοια. Ἐσὺ ἔχεις τὸν πολυτίμητον καιρὸν, ἀκροατὰ, εἰς τὰς χεῖρας, καὶ χάνεις τον, διὰ νὰ μὴ θέλῃς νὰ κοπιᾷς ὀλίγον τίποτες ὄθει κληρονομᾷς τὰς ἄνω εἰρημένας κολάσεις, καὶ ὑστερεῖσαι καὶ τῆς Θείας ὀράσεως, ἣτις ἐστὶν ἢ

ἐννάτη καὶ ἐσχάτη τιμωρία τῶν κολασμένων, ἦγουν, ζημιῶσαι ὅλας τὰς ἀπολαύσεις, ὅπου εἶπαμεν εἰς τὸ πρότερον. Κεφ. διὰ τοῦτο δὲν γράφομεν ἐδῶ περισσώτερον. Μόνον τοῦτο γίνωσκει, ὅτι ὅσας θλίψεις καὶ ζημίας ἱστορίσαμεν ἄνωθεν πῶς ἔχουν οἱ κολασμένοι, περισσώτεραν ὀδύνην νὰ αἰσθάνωνται διὰ ταύτην τὴν ἐσχάτην ζημίαν, παρὰ ὅλας τὰς ἄνω γεγραμμένας ἦγουν, πῶς ὑστερήθησαν ἐκείνης τῆς ποθεινοτάτης Θείας ὄψεως, καὶ ἐζημιώθησαν τὸ ἀκρότατον ἐφετόν καὶ ὑπέρτατον, ὅτι ἔστεργον εἰ ἀμαρτωλοὶ νὰ βλέπουσι τὸν Θεόν, καὶ νὰ ἔχουν ὅλας τὰς θλίψεις τῆς κολάσεως, παρὰ νὰ μὴν αἰσθάνωνται θλίψιν τινα, καὶ τὸν Θεόν νὰ μὴν βλέπουσιν. Ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ τέλος τῆς ψυχῆς, νὰ ἀπολαύσῃ τὴν Κτίστην αὐτῆς, καὶ εἰς τοῦτο λαμβάνουσι μεγαλύτερον ἡδονὴν οἱ Ἄγιοι, παρὰ εἰς τὰ ἄλλα ἀγαθὰ, ὅπου ἔχουν εἰς τὸν Παράδεισον· καὶ πάλιν ἔσοι ὑστερηθεῖσι τούτου τοῦ ἐφετοῦ, αἰσθάνονται περισσώτεραν θλίψιν διὰ τοῦτο, παρὰ διὰ ὅλας τὰς κολάσεις, ὅπου νὰ ἔχουσιν. Ἀλλὰ θέλει ἐρωτήσῃ τινὰς, νὰ εἰπῇ. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι πολυεὐσπλαγχνος, διατί νὰ δίδῃ διὰ πρόσκαιρον ἡδονὴν, τιμωρίαν αἰώνιον; ἦγουν εἶνας ἀμαρτάνει δύο χρόνους τυχαῖ, ἢ δέκα, ἢ περισσώτερον, διατί νὰ φλογίζετῃ αἰώνια διὰ τῶσων ὀλίγων χρόνων ἀπέλαουσιν; Ἄκουσον τὴν ἀπόκρισιν. Φαίνεται εἰς τὰ κριαίματα τῆς δικαιοσύνης, ὅτι διὰ ὀλίγου πταισίμου εἶδει πολλὴν τιμωρίαν ἦγουν, φονεύει τινὰς, ἢ δυναστεύει κόρην, ἢ κλέπτει, ἢ ἄλλο ὁμοίον πράττει, τὰ ὅποια ἐγκλήματα γίνονται εἰς ὀλίγην ὥραν ὅμως ἢ Ἀσθεντία δὲν τιμωρᾷ τὸν πταίστην μόνον τῶσων καιρὸν, ὅσον ἔκαμνε τὸ κακόν, ἀλλὰ ἐξορίζει τον, ἢ βάνει τον εἰς τὴν φυλακὴν ὅλην του τὴν ζωὴν, ἢ εἰς τὸ κάταργον. Εἰ δὲ πάλιν καὶ θανατωσούν τον διὰ τὸ ἄσχημον τοῦ ἐγκλήματος, γίνωσκει, ὅτι δὲν τοῦ δίδει ὁ Νόμος διὰ κόλασιν τοῦ πταισματος ἐκεῖνον τὸν ὀλίγον πόνον ὅπου λαμβάνει, ὅταν τὸν θανατώνουσιν, ἀμὴ ἢ παιδευσὶς του λογιζέται, ὅτι τὸν χωρίζει αἰώνια ἀπὸ τὴν συνοδίαν τῶν ἀνθρώπων ὡς ἀνάξιον τῆς ζωῆς. Καὶ καθὼς εἰς τοῦ-

τον πᾶν Κόσμον δὲν ἤμπορεῖ τινὰς Νόμος νὰ ἀναστήσῃ τὸν καταδικασμένον μετὰ τὸν θάνατον εἰς τὴν ζωὴν, οὕτω καὶ ὁ κολασμένος δὲν εἶναι βολετὸν μὴ κανένα Νόμον νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὸν ἄδην, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Παράδεισον. Ἐτι δὲ, καθὼς ὅσοι ἀποθάνουν ἀμετανόητοι, δὲν λογαῖται πῶς ἀφῆκαν τὴν ἀμαρτίαν· διατι εἰάν ἠθέλασιν ἦσται ἀκόμη εἰς τὴν ζωὴν, δὲν ἐπίστρεφον πρὸς μετάνοιαν, ἀλλὰ ἐκαίμασι τὰ θελήματά τους, ὅσους χρόνους ἠθέλαν ζῆσθαι, διὰ τοῦτο δικαίως κολάζονται ἀτελειότητα, καθὼς καὶ ἡ γνώμη τους εἶναι εἰς τὸ κακὸν ἀχόρταγος. Ὡσαύτως καὶ οἱ σωζόμενοι δὲν ἀπολαμβάνουσι τὴν Οὐράνιον εὐκλειαν τόσον καιρὸν μόνον, ὅσον ἐργάζονται εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' αἰεὶ καὶ πάντοτε, διατι ἡ γνώμη τους ἦτον καλὴ, καὶ εἶχασιν πόθον καὶ ὄρεξιν, ὅσους χρόνους ἠθέλαν ζῆσθαι, νὰ τοὺς δαπανήσουν ἐνάρετα κατὰ τὰ Θεῖα προστάγματα. Διὸ πρεπόντως ἀπολαμβάνουσιν, ὄχι κατὰ τὸν ὀλίγον τους κόπον, ὅπου ὑπέμειναν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πολλὴν ὄρεξιν ὅπου εἶχασιν. Ἐτι δὲ, καθὼς ὁ ἐλεήμων Θεὸς εἰς τὴν ζωὴν ταύτην χράται εὐσπλαγγίαν ἀμέτρητον πρὸς τοὺς ἀμαρτάνοντας, παραβλέπων τὰς ἀνομίας τους, καὶ τοὺς παρακινᾷ πρὸς ἐπιστροφὴν διὰ μέσου ἐναρέτων ἀνδρῶν, καὶ θεῶν φωτισμῶν καὶ ἀποκαλύψεων, καὶ ἐνεργειῶν διαφόρων, καὶ ὁσάκις μετανοήσουσιν τοὺς ὑποδέχεται, οὕτω παλιν δείχνει τὸ αὐστηρὸν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ μετὰ θάνατον πρὸς τοὺς ἀχαρίστους, καὶ ἀσεβεῖς, τοὺς τοσαύτην εὐσπλαγγίαν καταφρονήσαντας· οἱ τινες, καθὼς λέγει πρὸς Ἑβραίους ὁ θεῖος Ἀπόστολος, καταπατοῦσι τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ νομίζουσι ὡς ἀκαθαρτον, καὶ ὑβρίζουσι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος, σταυροῦντες ἄλλην μίαν φοράν μὴ τὰς χεῖράς τους τὸν Υἱὸν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ καταφρονοῦντες αὐτοῦ τὴν μεγαλειότητα. Πρεπόντως οὖν θυμῶνεται κατ' αὐτῶν, καὶ τοὺς παιδεύει αἰῶνια νὰ ὀδύρωνται αἰεὶ καὶ πάντοτε τὴν ἀγνωσίαν αὐτῶν, ὅπου ὑστερήθησαν τοιαύτης εὐκλαιότητος καὶ καμποθῆεν Μακαριότητος, καὶ ἐλλοφρονήσαν το-

σαύτην τιμωρίαν καὶ κολασίν. Λέγει ὁ Ἀγγουστίνος, ὅτι εἰάν ἐκλαίεν ἕνας κολασμένος τόσους χρόνους, ἕως νὰ εὐγάλῃ τόσα δάκρυα, ὅσον εἶναι τὸ πέλταγος τῆς θαλάσσης, οὐδὲν ὠφελεῖται, οὔτε ἤμπορεῖ νὰ ἐξαλείψῃ ἕνα μόνον ἀμάρτημα. Ὁ πρᾶγμα ἐξάίσια! Ὁ θρῆνος ἀνωφίλευτος! Ὁ δάκρυα ἀνεύρηγτα! Ὁ πόνος ἀνιάτρευτος, καὶ πληγὴ ἀθεράπευτος! Ὁ καρδία σκληρὰ καὶ ἀδαμαντίνη, ἐπειδὴ τότε δὲν ὠφελεῖ ὁ πόνος σου, διατι δὲν θλίβουσαι τώρα, καὶ νὰ ῥάτσης, σχιζομένη ἀπὸ τὴν συντριβὴν τὴν μετανοίας τῶν ἐγκλημάτων σου; Ὁ ὀφθαλμοὶ μικροὶ καὶ ἀναίσχυντοι! διατι δὲν εὐγάζεσθε τώρα θερμύτατα δάκρυα, ἵνα μὴ πενθῆτε τότε ἀνόνητα; Ὁ ψυχὴ ἀναίσθητη καὶ ἀμετανόητη, διατι μισᾷς τοῦ λόγου σου; δὲν προβλέπεις τὸν μέγαν κίνδυνον, νὰ διορθώσης τὰς πράξεις σου; Κλαύσετε, ἀκραταί μου, καὶ πενθήσατε τώρα, ὅπου χρῆζει περισσώτερον μία ῥαβίδα δάκρυον, παρὰ τότε ἕνα ἄπειρον πέλταγος. Θρηνήσατε ἀπαρακλήτα, νὰ εὐγάλετε καὶ τόσον δάκρυον, ὅσον ἦτον τὸ ὕδωρ ὅπου ἐβαπτίσθητε, καὶ τὸ ἄχραντον Αἷμα, ὅπου ἔχυσεν ὁ πανοικτίρμων Θεὸς διὰ λόγου μας, ὅτι δι' αὐτὰ τὰ δῶα ἔχομεν νὰ δώσωμεν λόγον ἐν ὧρα Κρίσεως. Ἐτι δὲ καὶ νὰ κλαίωμεν διὰ τὰς ἀμαρτίας, ὅπου πράττομεν κατ' ἡμέραν, καὶ ὧραν, καὶ στιγμῶν οἱ ἀσύνετοι. Μὴ νομίσθητε, ὅτι εἶναι κακοφύθια ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὴν Βίβλιν ταύτην. Ἀλλὰ πιστεύοντες αὐτὰ ὡς ἀληθῆ καὶ ἀψευδέστατα, κάμετε τόσον, ὅσον ἠθέλε κάμῃ ἕνας κολασμένος, εἰάν τοῦ ἔκαμνεν ὁ Θεὸς τὴν χάριν νὰ ἐπιστρέψῃ παλιν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ν' ἀναστήθῃ τὸ κορμί του, νὰ ἀγωνίζεται, διὰ νὰ λυτρωθῇ ἀπὸ τὴν φρικτὴν ἐκείνην καὶ ἀζήρητον κολασίν. Ἐνόησον, πόσον πικραμένην καὶ τεθλιμμένην ζωὴν ἠθέλε περνεῖ ὁ τοιοῦτος, νὰ μὴ φροντίξῃ φαγητὰ εὐμορρα, ἢ ἐνδύματα, νὰ τὸν ὑβρίζουν καὶ νὰ μὴ σκανδαλίζεται, νὰ τὸν δέρνουν καὶ νὰ μὴ ἀμύνεται, οὔτε ποσῶς νὰ κακοσυνεύεται, ἀλλὰ νὰ τὰ ὑπομένῃ ὡς παίγνια, καὶ νὰ κρίνῃ τοῦ λόγου του ἄξιον τοσοῦτον καὶ πλειόνων βασάνων, διὰ νὰ λυτρωθῇ ἀπ'.

ικίαν τὴν ἀτελεύτητον. Οὕτως ἄς κάμω-
μεν καὶ ἡμεῖς. Ἄς συγχωρήσωμεν τοῖς μι-
σοῦσιν ἡμᾶς. Μὴ ἀποδώσωμεν κακὸν ἀντί
κακοῦ. Ἄς φιλοξενήσωμεν τοὺς πτωχοὺς,
ὅτι ἄλλη ἀρετὴ δὲν δύναται τόσον νὰ κα-
τακραύνη τὸν θυμὸν τοῦ Δικαστοῦ, ὡς ἡ
δομίριμος εὐσπλαγγία καὶ ἐλεημοσύνη
πρὸς πίνυτας. Ἄς ἔχωμεν ὑπομονὴν εἰς
τὰς θλίψεις, καὶ μὴ ῥαθυμοῦμεν, νὰ κα-
ρακονοῦμεσθιν πῶς μᾶς πειραξοῦσι ἄδικα·
ὅτι ὅσα βάρη καὶ θλίψεις μᾶς ἔλθουσι
ἐξ ὁρατῶν ἢ ἀοράτων ἐχθρῶν, εἰσὶ κατὰ

Θεῖαν συγχώρησιν, ἔγουν, μὲ τὸ θελήμα
του, καὶ πρεπουσὶ μᾶς διὰ τὰς ἀμαρτίας
μας, καθὼς εἰς τὸ α. μέρος σαφίτερον
φαίνεται. Καὶ ἄς εὐχαριστοῦμεν αὐτῷ
ὅπου μᾶς παιδεύει εὐσπλαγγῶς, ὡς πατὴρ
φιλότικνος πρόσκαιρα, ἵνα λυτρωθῶμεν
ἐκείνης τῆς αἰωνιζούσης φλογὸς τοῦ ἀτε-
λευτήτου πυρὸς τῆς κολάσεως, χάριτι καὶ
φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Ὡς κρίνει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ
προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
Αμήν.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν ΚΓ'.

Περὶ Μετανοίας. Ὅτι ἐν ὄρα τοῦ θανάτου οὐδὲν ὠφέλιμ.

Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν
Οὐρανῶν, λέγει ὁ δεῖος Πρόδρομος εἰς τὸ
γ. Κεφ. τοῦ Ματθαίου. Καὶ παρακατῶ
λέγει· Ἦδὴ ἡ ἀξίη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν
δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν
καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βαί-
λεται. Μὲ ὅλα ἐκείνα, ὅπου ἐγράψαμεν εἰς
τὰ ῥηθέντα Κεφ. τὰ ὅποια εἶναι ἀξία νὰ
καταυξέου τὴν σκληροτέραν καρδίαν, νὰ
τὴν φέρουν εἰς μετανοίαν, εὐρίσκονται τι-νὲς
ἄγνωστοι, ὅπου βάνουσι καιρὸν εἰς τὸ μί-
σον καὶ διέρισιν, λέγοντες· Ἄς περάσῃ
καίνας χρόνος, καὶ τότε νὰ ἐπιστρέψωμεν.
Ὡ τῆς ἀνοίας! Τώρα τῶς φαίνεται δύσκολον
νὰ ἀφήσῃς τὴν ἀμαρτίαν, καὶ μὲ και-
ρὸν ἐφάρτικον τὴν εὐκολίαν. Οὕτως εἶναι
εἷας ἀπὸ τῶς δόλους καὶ πανουργίας τοῦ
δαίμονος διὰ νὰ σύρῃ τὸν καιρὸν παρεμ-
πρὸς, ἕως νὰ ἔλθῃ ὁ θάνατος, νὰ ἀποδάνῃς
ἀμετανόητος. Ἐννόησον, ἄθλιε, τὴν ἀπά-
την τοῦ ὄφρα, καὶ καταλάβε τὴν ἀλήθειαν.
Ἐὰν σήμερον σοῦ φαίνεται δύσκολον νὰ
μετανοήσῃς, πῶς νὰ δυναθῇς τὸν ἐρχόμε-
νον χρόνον, εὐρισκόμενος διηκτικῶς εἰς τὴν
ἀμαρτίαν, καὶ τὴν ἀφήσῃς, ὅπου εἶσαι πλέον
συνθησιμῶς εἰς τὸ κακόν; ἡ φύσις σου
ἀχαριστιμῆ, ὁ δαίμων ἔχει δύναμιν πε-
ρισσότεραν ἐπάνω σου, καὶ σὺ πλέον ἀπὸ
τῶν Θεῶν μακροτέρως. Πῶς εἶναι τότε λοι-

πὸν εὐκολώτερον νὰ κατορθώσῃς τὴν ἀρε-
τήν, εὐρισκόμενος εἰς τοσαύτας δυσκολίας·
μὲ τὴν πράξιν τῆς ἀμαρτίας; Ἐὰν ὁσάκις
ἀμαρτήσῃς, μακραίνεις μίαν ἡμέραν διά-
στημα ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς, πῶς νὰ
στρέψῃς εἰς αὐτὴν εὐκολώτερα, ὅταν εὐρί-
σκῃσαι τόσας ἡμέρας μακρὰν ἀπὸ ταύτην,
ἀλλ' ὅσας ἀμαρτίας ἐτέλεσας; Ἀὐτὴ ἡ πρόφασις
εἶναι βίβαια ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ ψεύδους,
ὅπου δὲν ἤξεύρει ποτὶ νὰ εἰπῇ ἀλήθειαν.
Καθὼς ἐκείνος, ὅπου βάνει εἰς τὸ ξύλον
ἵνα καρφί, καὶ ὅσον τοῦ δίδει μὲ τὴν σφύ-
ραν, τόσον τὸ καρφώνει στερρότερα, οὕτω
καὶ ἡμεῖς τῶσαν φοράν ὅπου αμαρτήσωμεν,
ρίζωνε ἡ ἀμαρτία εἰς τὴν ψυχὴν μας βα-
θύτερα, ὡς περ γὰ τῆς εἰδαμένη μὲ τὴν σφύ-
ραν, καὶ εἶναι δύσκολον νὰ τὴν ἀνασπά-
σωμεν ὑστερα. Διὰ τοῦτο εἰδαμένη τινας εἰς
τὸ γῆρας τους, ὅπου εἰδαπάνησαν τὴν νεό-
τητα εἰς πονηρὰς πράξεις, πῶς ἦτον καὶ τὸ
γῆρας ῥεμπωμένον μὲ τῆς προτέρας ζωῆς
τὴν ἀσίλγητιαν. Καλὰ γοῦν καὶ τὸ γῆρας
νὰ μὴ ζητᾷ πλέον τὴν ἀμαρτίαν ἐκείνην,
καὶ αὐτὴ ἡ φύσις νὰ τὴν ἐμίσησι, καὶ
ὁμως ἀμφοτέρω νικοῦνται ἀπὸ τὴν δύναμιν
καὶ τυραννίαν τῆς κακῆς συνθησίας· εἰς
τρόπον ὅπου τοιαῦτα ἐγκλήματα δὲν ἔχουν
ἄλλον ἔρον νὰ τελειώσῃ, ὅτε ἰατρίαν,
εἰμὴ τὸν θάνατον, ὁ ὅποιος μόνον φθάνει

να τους θεραπεύση, και να ξεριζώση τὸ ἔγκλημα. Ἡ ἀφορμὴ εἶναι, ὅτι ἐγέρασεν ἡ συνήθεια, καὶ ἔγινε φύσις, ἥτις ἐρρίζωσεν εἰς τὰ κόκκαλα ὡς τὴν ἐκτικτὴν Δερμασίαν, ἡ ὁποία, ὅταν ριζώσῃ εἰς τὰ ἐντόσθια, καὶ περάσῃ τὸν μυελὸν τῶν κοκκάλων, δὲν ἔχει πλέον τινὰ Θεραπείαν, ἀλλὰ μένει κατὰ δόλου ἀνίατρευτος. Τοῦτο ἐσημείωσεν ὁ Κύριος εἰς τὴν ἔγερσιν τοῦ τετραήμερου Λαζάρου, ὃν ἐζώσῃ με φωνὴν μεγάλην (ὅπου ἄλλως με πολλὴν εὐκολίαν ἀνίστασι) διὰ νὰ μᾶς δώσῃ νὰ γνωρίζωμεν πόσον εἶναι θαυμαστόν, νὰ ἀναστηθῇ εἰς ἀπεθαιμένος πολλῶν ἡμερῶν καὶ βρωμισμένος, τουτέστι πολὺν καιρὸν εἰς τὴν ἀμαρτίαν συνηθισμένος. Ὅτι κατὰ τὸν Λύγουστινον ἀπὸ τὰς δ' ἡμέρας ταύτας, ἡ πρώτη λογᾶται ἡ ἥδονή τῆς ἀμαρτίας ἡ β'. ἡ σογκατάθεισις ἡ γ'. ἡ πράξις καὶ ἡ δ'. τῆς ἀμαρτίας συνήθεια. Καὶ ὅς τις ἔφθασεν εἰς τοὺς ὅρους τούτους, εἶναι νεκρὸς τετραήμερος, καὶ δὲν ἀναστίνεται παρὲξ με βιαίαν φωνὴν τῶν διδασκάλων, καὶ δάκρυα.

Εὐρίσκονται πάλιν ἄλλοι τινὲς τοσοῦτον ἀλαίσθητοι καὶ τετυφλωμένοι ἀπὸ τὸν ἀνθρωποκτόνου Διαβόλου, ὅπου ἔχουσιν εἰς τὸν νοῦν τους μόνον εἰς τὸν θάνατόν τους νὰ ἐπιστρέψουσιν εἰς μετάνοιαν. Ὡ τῆς ἀφροσύνης σου ἀμαρτωλέ! οὕτω θαρρεῖς νὰ ἀπολαύσῃς Βασιλείαν Οὐράνιον; Δὲν ἠξεύρεις, ὅτι τὸ ἀγαθόν, ὅπου πράξῃς τὴν ὥραν ἐκείνην, δὲν εἶναι με ἰδικήν σε προαίρεσιν, ἀλλὰ ἐξ ἀνάγκης καὶ στανιχῶς σου; οὐχὶ διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ διὰ τὸν φόβον τῆς Κολάσεως; Ὅτι φυσικὸν πρῶγμα εἶναι νὰ φοβᾶται πᾶς τις τὴν ζημίαν του. Τώρα δαπανᾷς τὴν ζωὴν σου ὅλην εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δαίμονος, εἰς τὸ τέλος νὰ ζητήσῃς τοῦ Θεοῦ, νὰ σοῦ χαρίσῃ τὴν Βασιλείαν του; Δὲν ἤκουσας τί ἔπασον αἱ μωραὶ παρθένοι, διατι ἐκαρτεροῦσαν νὰ ἀγορεύσουσι τὴν ἐλεημοσύνην τὴν ὑστερὴν ὥραν; ὅθεν ἐκλείσθη ἡ θύρα τοῦ Παραδείσου, καὶ αὐταὶ αἱ ἀφρονες ἐκολάσθησαν, διὰ νὰ μὴν εἶναι ἐτοιμασμέναις προτῆτερα; Ἴτι ἄλλο βεβαιότερον ὑπόδειγμα θύλας, ὡσπερ ἐτοῦτο; Οὕτως ἔχεις νὰ πο-

πάθῃς καὶ σὺ, εἴαν μείνης ἕως τέλος εἰς τὴν ἀμείλιαν. Ὅταν εἰσὶν νέος πρὶν νὰ σηκώσῃς τὸν ζυγὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ὄχι νὰ χαρίσῃς τοῦ Κόσμου τὸ ἄνθος τῆς δικίας σου, καὶ τοῦ Κυρίου νὰ δίδῃς τὴν λάσπην καὶ τὸ χειρότερον. Νὰ δουλεύῃς, ὅταν ἔχῃς τὴν δύναμιν τοῦ Κόσμου, τῆς σαρκός, καὶ τοῦ δαίμονος, καὶ εἰς τὸ γῆρας σου ὅπου πλέον δὲν δύνασαι νὰ σαλεύσῃς, νὰ δύνῃσαι εἰς τὴν θύραν ὑπηρεσίαν; κατὰ τὸ καίμνουσιν τινὲς ἀρχόντισσαις, ὅπου ἀπ' αὐτῶν καλιώσουσιν τὴν φορσίαν τους, καὶ δὲν ἔχει πλέον χρῆσιν τινὰ, τὴν ἀφιερώνου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὴν καίμνουσιν ποδίαις εἰς ταῖς Εἰκόνας, ἀμὴ εἰς τοῦτο μισθὸν δὲν ἔχουσιν. Ὅτι ὁ Κύριος προσταζέει εἰς τὸ Λευιτικόν, νὰ εἶναι τὸ καλλιώτερον ἀρνίον, ὅπου τοῦ ἐθυσίαζαν, καὶ νὰ μὴ ἔχη τινὰ ἀσθένειαν. Ἐάν ἤθελεν ὑπάγει ἕνας ὑπέργρηος χρόνων ἑκατὸν ἔμπροσθεν ἑνὸς Βασιλέως, νὰ τὸν παρακαλῇ νὰ τὸν πάρῃ ὑπηρετήν, τάσσωντάς νὰ τοῦ κάμῃ μεγάλην δουλειάν, δὲν τὸν ἐθέλασιν ἐπαίξῃ, καὶ νὰ τὸν περιγιάσουσιν ἅπαντες; Περισσότερον εἶσαι σὺ καταφρονήσεως ἀξίος, ἐπεὶ ἀφήνεις τὸν καλὸν καιρὸν τῆς ζωῆς σου, καὶ περνᾷ ὅλος εἰς τὴν τοῦ σώματος δουλειάν, καὶ καρτερεῖς εἰς τὰ ὑστερά σου νὰ κάμῃς μετάνοιαν ὅταν γεράσῃς, καὶ πλέον δὲν δύνασαι. Σπανίως καὶ ἐλιγωστὰ εὐρίσκεται, νὰ κάμῃ τις εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου καλὴν μετάνοιαν. Καὶ ἂν δὲν πιστεύῃς ἐμένα, ἀνάγνωσε ὅλους τοὺς διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας μας νὰ εἶδῃς πόσῃ ἀμφιβολίαν ἔχουσιν εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν, καὶ μάλιστα ὁ Ἀγγουστίνος, ὃ ὁποῖος λέγει εἰς τὴν Βίβλον τῶν τριακοντα διδαχῶν τὰ λόγια ταῦτα. « Τῷ ἀβρώστου, ὅπου ζητᾷ εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ τὸ τῆς μετανοίας Μυστήριον (ὀηλονότι Ἐξομολόγησιν, καὶ ἱερὰν Κοινωνίαν) ἐπιδίδομεν αὐτῷ ταῦτα, ἐπειδὴ τὰ ζητᾷ, ἀμὴ δὲν τολμῶμεν νὰ εἰπούμεν πῶς σώνεται, ὅτι δὲν τὸ ἠξεύρομεν βέβαια ». Καὶ παρακάτω πάλιν λέγει Ἐάν θέλῃς, ἄνθρωπε, νὰ ἔχῃς τὸ σῶμα, ὅτι σώνισαι, μετανόησον τώρα ὅπου εἶσαι νέος καὶ ὑγιής, καὶ φαίνεται πῶς

» ἀφῆκες τὴν ἀμαρτίαν, ὅταν ἠμπόρεις νὰ
 » ἀμαρτήσης· ἀμὴ· εἰάν καρτερῆς εἰς τὸ γῆ-
 » ράς σου, τότε δὲν ἀφῆκες ἐσθ' τὴν ἀμαρ-
 » τίαν, ἀλλ' αὐτὴ ἀφῆκεν ἐσένα ». Ἰδὲς
 βουλὴν σοφωτάτην, ἀμαρτωλὲ; Κατάλαβε
 γοῦν, ὅτι δὲν ὠφελεῖται ὅς τις κάμνει τὴν
 ἀρετὴν στατικῶς του. Οἱ κλέπται, καὶ φο-
 νεῖς δὲν ὁμολογοῦσιν ἰκουσίως τὰς ἀνομίας
 τους, μόνον ὅταν τοὺς δίδῃ ἡ δικαιοσύνη
 στία, σκάρσους, δαρμούς, καὶ ἕτερα κολα-
 στήρια, ὅμως ἡ ἐξομολόγησις αὐτῆ οὐδὲν
 ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον τοὺς δίδει κακὸν καὶ
 πικρότατον θάνατον. Συνήθειαν ἔχουσι
 οἱ ναῦται καὶ ἔμποροι, ὅταν τοὺς ἔλθῃ
 φουρτούνα καὶ κλύδων μέγιστος εἰς τὸ πέ-
 λαγος, νὰ ρίπτουσι εἰς τὴν θάλασσαν ὅσα
 πραγματά ἔχουσι, τὰ ὅποια δὲν ἐκόντιζαν,
 εἰάν δὲν ἐφοδοῦντο τὸν κίνδυνον, ὅς τις ὅ-
 ταν περάσῃ, κάμνουσι πάλιν πᾶσαν μηχαν-
 νήν, νὰ εὐρουσιν ὅσα δυνηθοῦν, ἀπ' ἐκεῖνα
 ὅπου ἐρρίψασιν. Τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ ἀπο-
 θνήσκοντες. Ἐξομολογοῦνται διὰ τὸν φό-
 βον τοῦ θανάτου καὶ τῆς Κολάσεως. Ξε-
 φορτῶνουν τὸ βάρος τῆς κακῆς συνειδή-
 σεως. Συγχωροῦσι τὴν ὕβριν. Χωρίζονται
 τὰς παλλακίδας. Ἀφήνουσι ψυχικά, καὶ
 ἄλλας πολλὰς ἀγαθοεργίας πράττουσι, τὰ
 ὅπρια εἴη ἔκαμναν, εἰάν δὲν εἶχασιν τοιοῦ-
 τον φόβον καὶ κίνδυνον. Καὶ ἀπὸ τοῦτο
 νὰ καταλάβῃς τὴν ἀλήθειαν, ὅτι εἰάν τύχῃ
 νὰ μὴν ἀποθάνουσι, στρίφουσι πάλιν εἰς
 τὰ πρῶτά τους, καὶ τρώγουσιν ὡς κύνες τὸν
 ἴδιον ἱμετόν.

Ἄκουσον δὲ καὶ ὑπόδειγμα εἰς ἀψευδῆ
 μαρτυρίαν, νὰ βεβαιωθῆς, ὅτι ὅσοι διά-
 γουσι εἰς ἀμέλειαν τῆς σωτηρίας αὐτῶν,
 ἀμαρτάνοντες ὅλην τους τὴν ζωὴν, ἂν καὶ
 εἰς τὸν θάνατόν τους μετανοήσωσιν, οὐδὲν
 ὠφελοῦνται. Φαίνεται εἰς τὸ Ἀνθισμένον
 Λειβάδιον, εἰς τὸ ἁ. Μέρως, Φύλ. ρκή. ὅτι
 εἰς τὸ Παρίσιον τῆς Φραγκίας ἦτον ἕνας
 Κανόνικος, Ἐφημέριος εἰς μίαν Ἐκκλη-
 σίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πλούσιος
 καταπολλά, διατὶ εἶχεν ὁ Νεὸς εἰσοδήμα-
 τα, καὶ διῆγεν ἀμελῆς εἰς τὰ ψυχικά καὶ
 παμβέβηλος, εἰς δὲ τὰς σωματικὰς ἀπολαύ-
 σεις πρόθυμός τε καὶ ἄφοκός, καὶ ἐτέλε· κα-
 σὰς τὰς τῆς σαρκὸς ἐπιθυμίας ὁ ἄθλιος.

Amar'olon Sotiria.

Τέλος πάντων ἦλθεν εἰς θανάσιμον ἀσθί-
 νειαν, καὶ φοβόμενος μὴν ἀποθάνῃ, ἐξω-
 μολογήθη ὅλα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ ἐκοι-
 νῶνῃσι τὰ ἄχραντα Μυστήρια μὲ καλὴν
 διάθεσιν, καὶ δάκρυα εἰς τὸ φαινόμενον,
 καὶ οὕτως ἀπέθανε, καὶ τὸν ἔθαψαν μὲ
 προπομπὴν καὶ τιμὴν μεγάλην. Καὶ πολλοὶ
 ἐθαύμασαν, διατὶ ἦτον χειμῶνας καιρὸς,
 καὶ ἔβρεχε πρότερον ἡμέρας πολλὰς, καὶ
 τότε ἔκαμεν εὐμορφον καιρὸν καὶ τὸν ἐντα-
 φίασαν μὲ πολλὴν ἐξοδον καὶ παρρησίαν
 ἀνείκαστον. Ὅθεν ἔλεγον τινεῖς, ὅτι ἦτον
 καλότυχος, ὅπου εἶγεν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν
 τὰ θελήματα του, εἰς δὲ τὸ τέλος τὸν ἠξίω-
 σεν ὁ Θεός, καὶ ἐσώθη μὲ τὴν μετάνοιαν.
 ἔπειτα πάλιν ἔκαμεν ἡμέραν ἑαρινήν, καὶ
 ἐσυνώδευσε τὸ λείψανόν του λαὸς ἀναριθμη-
 τος. Ἀλλὰ διατὶ αἱ κρίσεις τῶν ἀνθρώπων
 σφάλλουσι, καὶ δὲν γνωρίζουσι τὴν ἀλή-
 θειαν, ἠθέλησεν ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ φα-
 νερώσῃ εἰς παράδειγμα ἡμῶν τῶν ζώντων,
 ὅτι ἐκολάσθη ὁ ἄθλιος. Ἐφάνη γοῦν ὁ ἀ-
 πεθαμμένος εἰς ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὸν Ἐ-
 φημέριον τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας τὸν φίλον
 αὐτοῦ καὶ διάδοχον, καὶ λέγει του, ὅτι ἐ-
 κολάσθη καὶ δὲν εἶναι ποσῶς διὰ λόγον
 του ἐλπίδα σωτηρίας, ἡ ἔλεος. Ὁ δὲ ἐντρο-
 μος ἀπεκρίνατο, πῶς εἶναι βολετὸν νὰ κοί-
 λασθῆς, ὅπου ἐμετανόησες τὰς ἀμαρτίας
 σου; ἐξωμολογήθη μετὰ δακρύων πολλῶν,
 καὶ ἐκοινώνησες τὸ τίμιον Σῶμα καὶ Αἷμα
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν; Ὁ δὲ τεθνηκῶς ἀπεκρί-
 νατο: Ἀναξίως τὰ ἐκοινώνησα, ὅτι ἡ με-
 τάνοιά μου δὲν ἦτον καθὼς ἔπρεπεν, ἀλλὰ
 ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν φόβον τοῦ θανάτου καὶ
 τῆς προσδοκημένης κολάσεως. καὶ ἔταξα
 μὲν τοῦ Πνευματικοῦ μου, νὰ κάμω ἀποχρῆ-
 μὸν τοῦ κακοῦ εἰν ζήσω, πλὴν ἡ διάνοια, καὶ
 ἡ κακὴ μου συνείδησις μου ἔλεγεν, ὅτι δὲν
 θέλω θυνηθῆ νὰ κάμω ἐγκρατεῖαν, κατ' ἐ-
 κλίνα εἰς τοῦτον τὸν λογισμόν καὶ σὺγκρα-
 τάθεσιν ἄπρεπον ὅθεν τελευτήσας εἰς τὴν
 γνώμην αὐτὴν ὅπου εἶχα, τουτέστιν, εἰάν
 ἠθέλα ζήσῃ, νὰ στρίψω πάλιν εἰς τὰς σαρκί-
 κὰς ἡδονάς, δι' αὐτὸ δικαίως κατακρίθη
 εἰς τὰς αἰωνίους κολάσεις· ὅτι ὅς τις ἐξο-
 μολογήθη χωρὶς νὰ ἔχῃ στερεὰν γνώμην νὰ
 μὴν ἀμαρτήσῃ πλέον εἰς τὸ ἔρχεσθαι, ἐξέ-
 νει.

φύλλεται, Ταῦτα εἰπὼν, ἐγένετο ἀφαντος. Ὁ δὲ ζῶν ἔμεινεν ἔμφοδος, καὶ καταλιπὼν τὸν Κόσμον, ἀπῆλθεν εἰς Μοναστήριον, ὅπου ἐτελεύτησε μὲ πολιτείαν εὐάριστον. Βλέπεις, ἀμαρτωλί; Διορθώσου, πρὸ τοῦ νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα ἐκείνη, ὅταν δὲν ὀφελίσαι πῶς. Ὁ τῆς ἀμελείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ πῶς δὲν φροντίζουν τὴν σωτηρίαν αὐτῶν, ἀλλὰ πάντες ἐξέκλιναν εἰς τὸ πονηρὸν;

Ἐρευνήσου, ὦ ἀκροατὰ, τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, νὰ ἰδῆς εἰς ποίαν κατάστασιν εἶναι εἰς ταῖς ὑστεριναῖς ἡμέραις ταύταις, καὶ θρηνησῆς. Εἰς ὅλον τοῦτο τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ δὲν εὐρίσκεται μέρος ὑγιῆς καὶ ἀνόλεθρον. Δὲν εἶναι λέγω σημίον ὑποθείας ποθὲν, ἀλλὰ μάλιστα, ὅπου καὶ ἂν συντυχαινοῦσι, δὲν ἀκούεις ἄλλα, πᾶρεξ μόνον δόλους καὶ ψεύματα, ψιθυρισμοὺς καὶ καταλαλιάς, φλυαρίας τε καὶ αἰσχρολογίας, ὀρκους, βλασφημίας, φιλαργυρίας, πορνείας, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ὅλεν δια γῆνα, καὶ πρόσκαιρα πράγματα συντυχαινοῦσι, καὶ σπανίως νὰ ἀκούσης λόγον περὶ Θεοῦ καὶ θείων πραγμάτων. Μάλιστα δὲ ἀντὶ τούτων, ὀμνύουσι ψεύματα, καὶ βλασφημοῦσι τὸ ὄνομά του τὸ ἅγιον, καὶ αὕτως ἐνθουοῦται τοῦ Θεοῦ οἱ ἀγνώμονες. Τέσσαρ' ἐπὶ διὰ τὰ σημεῖα, ὅπου φαίνονται ἔξωθεν, μετὰ βίας ἡμπορεῖ νὰ γνωρῆσιν τι εἶναι, ἢ ἂν εἶναι Χριστιανοί, ἢ Ἕλληνες, εἰ μὴ μόνον ἀπὸ τούτ' Σταυροῦς καὶ τούτ' ὄρκου, ὅπου ἀκούεται τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα, ἀλλ' αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔργα τους ὅλα εἶναι κατ' ὀλίγον Ἑλληνικά. Πῶς ἡμποροῦσιν οὕτοι λοιπὸν νὰ συναριθμηθῶν μὲ ἐκείνους, ὅπου λέγει ὁ Ἡσαΐας, ὅτι ὅσοι τοὺς ἴδωσι, θείλουσιν τοὺς γνωρίζει εὐθύς πῶς εἶναι τὰ φυτὰ, ἃς ὁ Κύριος ἠύλόγησεν; Ἐάν μὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ πολιτεία τοῦ Χριστιανικοῦ τοιαύτη, ὅπου νὰ τὸν γνωρίζουσι ὡς τῶνον Θεοῦ οἱ ὀρῶντες, πῶς νὰ εἰπαῖν μὲν τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους; Χριστιανούς ἢ ἄγνωμονας; Ὁ τῆς ἀμελείας αὐτῶν καὶ ἀμεριμνίας, ὅπου ἔχουν οἱ ἄφρονες ὡσπερ νὰ ἦσαν ἀθάνατοι. Ὅλαις τους ἡ φροντίδες εἶναι μόνον διὰ τὸ μοχθηρὸν καὶ γένειον σῶμα εἰς τὸ φαγητὸν καὶ ἐνδύματα, καὶ νὰ ἀυξήσουν τὸν πλοῦτον, καὶ

τὸν ἀφήσουν ὀπίσω τους. Ποίαν οὖν ἐλπίδα σωτηρίας ἡμποροῦσι νὰ ἔχουν οἱ ἄφρονες; Τοῦτο ὅλον εἶπα, διατὶ λέγουσι τινὰς ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φιλόανθρωπος, καὶ δὲν ἀφήνει κανένα νὰ κολασθῆ, διὰ τὴν εὐσπλαγχμίαν αὐτοῦ. Ἐπεὶ οὖν οἱ ἄπιστοι πάντες κολάζονται, καὶ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν, ὅσοι δὲν φυλάττουσιν κατὰ ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, δυνατόν εἶναι νὰ κολασθῆς καὶ σὺ, ὦ ἀμαρτωλί; ὅπου θάρρεις νὰ σωθῆς, χωρὶς νὰ πράξης τὸ ἀγαθόν, μόνον διὰ τὴν εὐσπλαγχμίαν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἡ γίνωσκε πῶς δὲν σὶ θίλει ὀφελῆσαι τοιαύτη πρόφασις. Μὲ τὴν εὐσπλαγχμίαν αὐτὴν παρεχώρησε, καὶ ἐξορίσθησαν οὐρανῶθεν οἱ Ἄγγελοι, καὶ ἐγέναν δαίμονες. Οἱ Προπατορες, κατεκρίθησαν μὲ τὸ γένος μας ὅλον εἰς θάνατον. Μὲ ὅλην ταύτην τὴν εὐσπλαγχμίαν, ἔστειλε τὸν φοβερὸν ἐκείνον κατακλυσμὸν πανταχοῦ, καὶ ἐκάλυψε ὅλον τὸν Κόσμον, καὶ ἐπνίγησαν διὰ τὴν ἀμαρτίαν πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑστερον πάλιν ἐγάλασε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ Ἱερουσαλήμ, τὴν Βαβυλῶνα, καὶ ἑτέρας Ἐπαρχίας τε, καὶ Βασιλεία. Καὶ οὐ μόνον ἄλλοτρίους καὶ ἀμαρτωλοὺς ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς διὰ τὴν ἀμαρτίαν, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰῶν αὐτοῦ τὸν ἡγαπημένον, χωρὶς πῶς εἶδικόν τοῦ πταισικόν, διὰ νὰ κληρώσῃ τὸ χεῖρὸς μας, διατὶ εἶναι Κριτὴς δικαιοτάτος, καὶ δὲν παραπονεῖ τὴν δικαιοσύνην διὰ τὴν ἐλεημοσύνην αὐτοῦ· ἐτι εἰν ἦλαλε συγχωρήσῃ τοῦ ἀνθρώπου, χωρὶς νὰ παιδεύσῃ τὴν ἀμαρτίαν, ἢ τον ἐλεῆμεν, καὶ ὄχι δικαίος. Ἐάν οὖν διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀμαρτία ἀπαίδετος, ἐτιμωρήσῃ ὁ ἀνεύθυνος διὰ ἄλλότρου πταισιμον, τί θέλομεν πᾶθει ἡμεῖς ὅτ' ὑπεύθυνοι, ὅπου παραβαίνομεν τὰς Θείας ἐντολὰς κατ' ἐκαστήν; Ἐάν εἰς τρυφερόν, καὶ καρπικὸν ἔσθλον ἐγένῃ ἀσθηρὰ παιδεύσεις, τί νὰ πᾶθῃ τὸ ἔθρον καὶ ἀκαρπὸν; Φοβήσῃ λοιπὸν, ὦ ἀμαρτωλί καὶ μὴ θάρρης ὅτι μόνον διατὶ ὀμολογῆς τὸν Χριστὸν Θεόν, ἀξιώνεσαι τῆς Βασιλείας αὐτοῦ, ἀλλὰ ὅταν φυλάξῃς τὰς ἐντολὰς του, ὡς αὐτὸς εἶπεν. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, εἰς τὴν Βασιλείαν μου εἰσιλεύεται, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὰ δέλημα τοῦ Πατρὸς μου. Ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ

δαίμων ὀρκιζόμενος τὸν υμολογοῦντι. Ἰδὼν Θεοῦ, ἀλλὰ διατι δὲν κάμνει τὰς ἐντολάς του, δὲν τὸν ὠφελεῖ ἡ ὁμολογία του. Μὲ τὸν ὁποῖον θέλεις υπάγει, ἀνόητε, εἰάν δὲν ἀφίσης ταύτην τὴν ματαίαν ἐλπίδα σου, νὰ κάμης ἀρκετὸν κανόνα, καὶ ἱκανὴν μετανοίαν. Δὲν εἶναι αὐτὴ ἐλπίς ἀλλ' αὐθάδεια, ὅτι ἐλπὶς λογίζεται νὰ πιστεύσης, πῶς ἀπέχωντας ἀπὸ τὸ κακόν, καὶ κάμνωντας ἀρκετὴν μετάνοιαν, θέλει σοῦ συγχωρήσει ὁ εὐσπλαγχνος ὅσας ἀμαρτίας ἐτέλεσας· ἀμὴ νὰ θάρρῃς ὅτι μὲ ὅλον ὁποῦ εὐρίσκεισαι εἰς τὴν ἀμαρτίαν, σώσεις δια τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσπλαγγνίαν, λαυθάνεσαι, καὶ δὲν εἶναι αὐτὸ ἐλπίς, ἀλλ' ἀναιδεστάτη αὐθάδεια. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀμελής, οὔτε νὰ βάνης καιρὸν εἰς τὸ μίσον, ἀλλ' εὐθὺς νὰ στρέψης πρὸς τὴν μετάνοιαν. Στοχάσου τὴν περασμένην πολιτείαν σου, νὰ ἰδῇς πρὸς ἡ ἀχαριστίαν ἰδεῖξες πρὸς τὸν ποιητὴν σου, ὅτι Χριστιανὸς ὢν, ἀναγεννημένος μὲ τὸ ὕδωρ τοῦ θείου Βαπτίσματος, ἔχεις τὸν Θεὸν ὡς Πατέρα καὶ τρίψεται Ἄρτου τὸν Εὐαγγελικὸν καὶ Οὐράνιον, ἦγρον τὴν ἰεράν Κοινωνίαν. Μὲ ὅλας αὐτάς τὰ εὐεργεσίας, ἐπολιτεύθης τοσοῦτον ἀναίχαυτον, ὡσπερ νὰ ἦσουν εἰς Ἐθνικὸς καὶ εἰδωλολάτρης, ὁποῦ νὰ μὴν ἐγνωρίσει ποτε τοῦ Θεοῦ. ἸΓ τῆς ἀνοίας σου! Ποίας λογῆς ἀμαρτία εἶναι, καὶ νὰ μὴ τὴν ἐτέλεσας; Ποίου χωράριον εὐμορφον εἶδες, καὶ νὰ μὴν ἐχόρτασας τὴν πορνεκὴν σου ὄρεξιν μὲ τὴν ὄραει; Πόσας ἀνομίας ἐμπράκτως ἐτέλεσας; Τί ἄλλο περισσότερο ἠθέλης κάμει εἰάν ἦ- οὐδ' ἀπιστος, νὰ μὴ φοβᾶσαι τὴν αἰώνιον κόλασιν; Ὅλην σου τὴν ζωὴν ἐπαπάνησας μὲ παρακοὴν τοῦ θείου προστάγματος, κάμνωντας ὅλα σου τὰ θελήματα, καὶ νομιζωντας τὴν φιλαργυρίαν, τὴν ὑπερηφανίαν, καὶ τὴν πορνείαν, μακαριότητα, τῶν ἐκείνων τοὺς νόμους ἐφυλάττες, ὡσπερ νὰ ἦτον. Σπὲ σου τοῦ δὲ ἀλτθούς καὶ ὄντως Θεοῦ τὰς ἐντολάς δὲν ἐφήρας, ὡσπερ νὰ ἦτον ἱστορίαὶ καὶ παραμύθια. Ὡ ἀξιε τῆς καλασίως, τί κάμνει ὁ ἀπεκλήξ τῆς συνειδήσεως; ποῦ εἶναι τὸ λογικόν, ἡ γνώσις, καὶ ἡ κρίσις, ὁποῦ σὲ κάμνει τῶν ἀλογων παρῆμοιον; πῶς δὲν φοβᾶσαι τροστουτον κίν-

δνον; Ἄν σου ἠθέλασι βάλῃ εἰς τὴν τρέπξαν ἕνα φαγητὸν ὠραιότατον, καὶ νὰ σοῦ εἰπῇ τίς ποταπὸς ἄνθρωπος ὅτι ἦτον φαρμακυμένον, ἐτόλμας κοσῶς νὰ τὰ δοκιμάσης; Οἱ Προφῆται πάντες, οἱ Εὐαγγελιστῆται, οἱ Κήρυκες, οἱ Διδάσκαλοι, καὶ αὐτός ὁ Χριστὸς βρῶσι καὶ λέγουσιν ὅτι, ὁ θάνατος εἶναι εἰς τὸ φαγητὸν ἐκείνο τῆς ἀμαρτίας, ταλαίπωρε, εἰς ἐκείνην τὴν βραχυτάτην ἡδονὴν καὶ ὀλίγον νοστιμαδα, ὁποῦ σοῦ βάνει ἔμπροσθεν ὁ Διάβολος, πῶς λοιπὸν λαμβάνεις ἐκουσίως τὸν θάνατον, καὶ πίνεις, ἄφρον τὴν κόλασιν; Τί κάμνει ἡ πίστις; Πῶς δὲν ἀκούεις τὰ θεία λόγια; οὔτε αἰσθάνεσαι τὴν ζημίαν σου; Ὡ κοσον σοῦ ἦτον κάλλιον νὰ μὴν ἠθέλις γεννηθῇ εἰς τὸν Κόσμον, οὔτε νὰ λάθης τὸ Βάπτισμα, οὔτε νὰ γνωρίσης τὴν Πίστιν, ὅτι ὅλου τοῦτο, εὐ μόνου δὲν σὲ βοηθᾷ εἰς τὴν κοινὴν Κρίσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπροφάσιστον ποιᾷσει τὴν ἀμαρτίαν σου. Ὅτι εἰάν τὸ φῶς τοῦ λογικοῦ ἔκαμιν ἀπροφασιστος τοὺς φιλοσόφους, διατι γινώσκοντες τὸν Θεὸν εἰς τροπον τινα, δὲν τὸν ἰδοῦσαν, οὔτε τοῦ ἰδοῦλευσαν, καθὼς λέγει ὁ μέγας Παῦλος, πόσω γε μάλλον θέλει κατακριθῆ ὅς τις ἔλαβε τὸ φῶς τῆς πίστεως, καὶ τὸ ἔδωρ τοῦ θείου Βαπτίσματος, καὶ ἀνάγη τὸ παμμίαιρον στόμα του, καὶ λαμβάνει αὐτὸν τὸν Θεὸν, καὶ ἀκούει τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ κατ' ἐκάστην, εἰάν δὲν κάμει ἀρετὴν περισσότερο ἀπ' ἐκείνους; Ὡ ἀφροσύνη τινῶν καὶ ἀναίδεια, οἱ τινες ἔχοντες πίστιν, τὴν ἀθετοῦσιν, εὐρίσκόμενοι ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἀμαρτίαν καταφρονέσει τὰ θεία προστάγματα, βυθίζονται εἰς πᾶσαν λογῆς ἀνομίαν χωρὶς τινα μέριμναν, ἄ- χωρως κανένα φόβον, τρώγοντες, πίνοντες, γελῶντες, καὶ μετωριζόμενοι μὲ τὸσαύτην ἀ- ναισχυντίαν, ὡσπερ νὰ ἦτον ὅλον ἐκείνο ὁποῦ πιστεύουσι ὄνειρον, καὶ πάντα τὰ λόγια τῶν Εὐαγγελιστῶν καὶ Διδασκάλων μας ψεύματα. Ναι ἐπ' ἀληθείας, εἰσὶ τινες Χριστιανοὶ κατὰ τὸ ὄνομα, ὁποῦ ἀμαρτανουσι μὲ τόσων ἀφοβίαν, ὡσπερ νὰ ἐπιστευαν πῶς δὲν εἶναι Θεὸς, νὰ κολήσῃ τὰς αἰσχουργίας τους, καὶ δὲν ἀπάνησι καμμίαν του; ὄρεξιν, ὅτι ἀμαρτίαν, ὁποῦ νὰ φοβῆ

ἐνθρηνησὶ ὁ δαίμων, νὰ μὴ τὴν πράξουν εἰ δειλαίοι. Εἰ δὲ καὶ ἐγκρατευθῶσι παρμικρόν, δὲν τὸ κάμνουσι δι' ἀγάπην Χριστοῦ, ἀλλὰ διὰ τὸν φόβον τῆς Αὐθεντίας, ἵνα μὴ λάθωσι τῶν πράξεων τὴν πληρωμὴν, καὶ ἀντάμειψιν· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐντολὴν Θεοῦ, δὲν ἀφήνουσι καρμίκαι ἐπιθυμίαν αὐτῶν, νὰ μὴ τὴν θεραπεύουν, ὅταν εὕρωσι καιρὸν ἐπιτήδειον, καὶ τόπον ἀρμόδιον εἰς τὴν γνώμην των. Ἄρον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἀμαρτωλέ, κύτταξε τὴν ἄπειρον μεγαλειότητα τοῦ Δεσπότη τῶν ὄλων, ὃν αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν δοξάζουσι, καὶ ὑμνοῦσιν ὅλα τὰ κτίσματα. Κατάλαβε, πόση αὐθαδέια καὶ ἀναισχυντία σου εἶναι νὰ τολμᾷς, ὃ σκώληξ ἀναξιώτατε, νὰ παροργίζης, καὶ νὰ παροξύνῃς τοσαυτὴν μεγαλειότητα. Ἐννόησον δὲ τὴν μακροθυμίαν καὶ ὑπομονὴν αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ Βασιλέως, ὃς τις καρτερεῖ, καὶ ἀπαντῶσαι σε τόσον καιρὸν ὅπου εὕρισκεσαι εἰς τὴν ἀμαρτίαν, καὶ φοβήσου, μήπως καὶ βαρεθῇ σε, καὶ παρακινηθῇ εἰς ὀργὴν δικαίαν καὶ θυμὸν κατὰ σοῦ, νὰ σε ἀφανίσῃ ἀπὸ τὸν Κόσμον, διὰ τὴν ἔρχεσθαι εἰς μετάνοιαν. Βάλε εἰς τὸν νοῦν σου τὰ κρίματα αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅπου εἶδαμεν, νὰ τρομάξῃς, βλέπων ὅτι μεγάλοι καὶ ἐνάρετοι ἄνθρωποι ἐκολάσθησαν. Ἀναγινώσκωμεν ἕνα Σολομῶντα σοφώτατον, ὃς τις ἀφόντις ἐσύνθεσεν ἐκείνην τὴν θαυμαστὴν Σοφίαν, καὶ τρεῖς χιλιάδας Παροιμίας, καὶ ἄλλα βαθιά μυστήρια, τὸν ἐγκατέλειπεν ὁ Θεός, καὶ ἐπροσκύνησι τὰ ἀναίσθητα εἶδωλα. Ἔτι δὲ τὸν Ἰσχαριώτην Ἰούδαν, ὃς τις ἦτον ἕνας τῶν ἱβ'. Ἀποστόλων, καὶ ἔκαμε πρῶτον σημεῖα καὶ θαύματα, ὡς τοὺς ἄλλους, καὶ ὕστερα τὸν ἔρριψεν ὁ πονηρὸς εἰς τοιαύτην ἀσέβειαν. Ἔτι ἵνα ἀπὸ τοὺς πρῶτους ἐπὶ τὰ Διακόνους τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως εἶχασι Πνεῦμα ἅγιον, καὶ ἔγινεν αἰρεσιάρχης ὁ ἄθλιος, ἦγουν ὁ ποσὴλυτος Νικόλαος. Οἶδαμεν ἐκεῖνον τὸν ἱερέα Σαπρίκιον, ὃς τις ὑπέστη παρὰ τῶν εἰδωλολατρῶν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ διάφορα κολαστήρια, καὶ εἰς τὸ τέλος, ἐπάνω εἰς τὴν ὄραν ὅπου ἔμελλε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν, νὰ λάβῃ ὡς ἀθλητῆς τοῦ Μαρτυρίου τὸν στέφανον, ἀρ-

νήθη τὸν Χριστὸν καὶ ἠσέθησιν, καὶ τοῦτο ἦτον Θεοῦ ἐγκαταλείψις, διὰ τὴν δὲν ἤθελεν ὁ ἄφρων νὰ συγχωρήσῃ τοῦ Νικηφόρου, μετὰ τὸν ὅποιον ἐσκανδαλίσθησαν, καθὼς εἰς τὸ β'. Κεφ. ἔγραψα. Βλέπομεν τὸν Πατριάρχην ἐκεῖνον Σέργιον, ὃστις ἐσύνταξε τὰς κδ'. Οἴκους τῆς Ἀκαθίστου, εἰς ἐγκώμιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅπου εἶναι γλυκύτεροι τῆς ἀμβροσίας καὶ νίκταρος, καὶ ὕστερον ἐκολάσθη ὁ ἄθλιος. Καὶ οὐ μόνον αὐτοῦ ὅπου εἶπομεν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρους πολλοὺς ὀνομαστοὺς καὶ ἀνωτάτους ἐναρέτους ἄνθρώπους τὸ πρότερον, καὶ ὕστερον ἔπεσον εἰς ἀμαρτίαν καὶ ἀπωλείσθησαν, τοὺς ὁποίους δὲν γράφω ξεχωριστὰ ἵνα κατ' ἕνα διὰ τὴν κάμνει χρεῖα νὰ χαλάσω τὰ ἴσθια, ἦγουν νὰ κατιβάσω τὰ ἄρμενα, καὶ νὰ ῥάξω εἰς τὸν λιμένα τῆς σωπῆς, διὰ νὰ μὴ κινδυνεύσω εἰς ξέραν τινὰ καὶ συντριφθῇ τὸ πλοῖάριον. Ἀμή πᾶς ἕνας ἔμπορὸν νὰ ἀναγνώσῃ τὰς βίβλους ἡμῶν, καὶ μάλιστὰ τὸ Λαυσαϊκόν, νὰ ἰδῇ πόσοι Ἀσκηταὶ ἀγιώτατοι, ὅπου εἶχασιν χρόνους νὰ φάγωσι βρῶσιν τινὰ, καὶ οἶνον νὰ πίνουσιν, εἰμὴ μόνον ἄρτον καὶ ὕδωρ, ἢ καὶ χορτάρια χωρὶς ἄρτου, καὶ ὕστερον ἔπεσον εἰς πορνείαν, ἢ ἄλλο ἔγκλημα, καὶ ἐτέλειψαν εἰς τὴν ἀπέγνωσιν. Καὶ οὐ μόνον ἐκεῖνον τὸν παλαιὸν καιρὸν, ἀλλὰ καὶ τὴν σήμερον περισσώτερον βλέπομεν ἄστρα πολλὰ καὶ πίπτουσιν ἐκ τοῦ νοσητοῦ σπιρωμάτος μὲ ἐλεινὸν καὶ ταλαίπωρον ὄλεθρον, καὶ κυλίνονται εἰς τὴν λάσπην καὶ βόρβορον τῶν ἀλόγων ζώων, ἐσθίουσιν τροφὴν τῶν κτηνῶν, ὅσοι ἐκάθοντο εἰς τὴν οὐρανίαν τράπεζαν, καὶ ἔτρωγαν ἄρτον Ἀγγέλων. Ὡ τῆς ἐγκαταλείψεως τοῦ Θεοῦ! καὶ πόσοι ἀσεβοῦσι τὴν σήμερον, καὶ ἀρνοῦνται τὴν Πίστιν, οὐ μόνον κοσμικοί, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κληρῶν; τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἐγκατέλειπε διὰ τινὰ ἀπίκροτον ἔγκλημα ἀχαριστίας, ἢ ἄλλο ὁμοίον. Ἐὰν οὖν τοὺς ἐναρέτους καὶ δικαίους καταλιμπάνει μετὰ τὴν δούλευσιν τόσων χρόνων διὰ ἀμαρτίαν τινὰ, τί ἐκδέχεται ἐσὺ τρισάθλιε, ὅπου ἄλλο δὲν ἔκαμες ὄλην σου τὴν ζωὴν, εἰμὴ ἀνομήματα; Ἔως πότε νὰ διαγῆς εἰς τὴν αἰμίλειαν, καὶ νὰ μὴ φροντίζῃς

τὴν σωτηρίαν σου; Ἐρευνήσου τὴν συνείδησίν σου, καὶ ὅλον ἐκεῖνο, ὅπου κηρύττει ἡ Πίστις, ἤγουν πῶς ἔχεις τὸν ἀλάθητον Κριτὴν ἐπάνω σου, ὃς τις βλέπει καὶ γινώσκει ὅλας τὰς πράξεις σου, τὰ ἔργα, τὰ λόγια, καὶ τὰς ἐνθυμήσεις τῆς διανοίας. Ἐνόησον, ὅτι δὲν ἀποθαίνει ἡ ψυχὴ ποτὲ, ἀλλὰ εἶναι ἀθάνατος, καὶ ὅτι πῶς οὕτως ἡ πληρωμὴ καὶ τὸ βραβεῖον τῆς ἀρετῆς, ὡσπερ καὶ τῆς ἀμαρτίας ἢ παιδείους, εἶναι ἀτελεύτητα καὶ αἰώνια, καθὼς ἤκουσες εἰς τὰ προγεγραμμένα δὺν Κεφ. Ἐπεὶ οὖν εἶναι τόσον μεγάλα τὰ χρεῖά μας διὰ τὰς εὐεργεσίας, ὅπου μᾶς ἔκαμεν ὁ πανάγαθος Κύριος, καὶ ἔχει νὰ μᾶς δώσῃ ἀκόμη εἰς τὸν Παράδεισον τοσαῦτα θαυμάσια, ὅπου, εἰάν ἐξούσαμεν τόσοσους χρόνους, ὅσα ἄφη ἔχει ὁ οὐρανός, καὶ νὰ τοὺς ἐξωδιάζαμεν ὅλους εἰς τὴν αὐτοῦ δούλευσιν, ὀλιγώτερον ἢτον ἀπὸ τὸ χρέος μας. Ἐάν οὖν εἶναι ἡ ἀρετὴ τοσοῦτον μεγάλου ἀγαθόν, ὅπου ὅλοι οἱ θησαυροὶ τοῦ κόσμου, καὶ εἴτι δύνата νὰ ποθήσῃ ἡ καρδία, δὲν φθάνει νὰ παρομοιωθῇ μετ' αὐτὴν, καὶ εἰάν τοσοῦτον μέγαλα πράγματα μᾶς προσκαλοῦν εἰς τὴν ἀρετὴν, διατὶ εἶναι ὀλίγοι οἱ φίλοι τῆς; Ἐάν κινῆται πᾶς ἕνας, καὶ τρέχει εἰς τὸ ὄφελός του ἐκ φύσεως, ποῖον ὄφελος μεγαλύτερον, ὡς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον; Εἰ δὲ ἀπὸ φόβον τιμωρίας, ποῖα ὀριμνότερα παιδείους εἰς τὴν ἀτελευτητον κόλασιν; Εἰ δὲ διὰ χρέος καλωσύνης καὶ εὐεργεσιῶν, ποῖα χρεῖα ἤκουσθησαν ποτὲ μεγαλύτερα, ὡσπερ ἐκεῖνα, ὅπου ὀφείλομεν τοῦ πλουσιοδώρου καὶ εὐεργίτου Θεοῦ καὶ Σωτῆρός μας; Ἐάν ὁ φόβος τοῦ κινδύνου μᾶς σωφρονῇ, ποῖος μεγαλύτερος ὡσπερ τοῦ θανάτου ὁ κίνδυνος; Ἐάν ποθοῦμεν τὴν εἰρήνην, τὴν ἐλευθερίαν, καὶ γλυκύτητα ταύτης τῆς ζωῆς, καὶ τοῦ πνεύματος τὴν εἰρήνην τε καὶ ἀνάπαυσιν, ὅπου εἶναι πράγματα ἀπὸ ὅλους ἐπιθυμούμενα, φανερόν εἶναι ὅτι ταῦτα εὐρίσκονται τελειότερα ἀσυγκρίτως καὶ ἐκλεκτότερα εἰς τὴν ζωὴν ἐκείνην τὴν Ἐπουράνιον, ὅπου κυδερνάται μὲ σοφίαν καὶ σύνεσιν, παρὰ εἰς ταύτην τὴν πρόσκαιρον, τὴν ὑποκειμένην εἰς ἀνωμαλίας καὶ κἀθη δ:ἀφορα.

Ἐάν δὲν σοῦ φθάνουσιν ὅλα ταῦτα, νὰ καταλάβῃς τοιαύτην ἀκρίβειαν, βάλε καὶ εἰς τὸν νοῦν σου, ὅτι διὰ τοῦτο ἐκατίσθη εἰς τὴν γῆν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς ὁ Θεός, καὶ ἔγινεν ἄνθρωπος, καὶ ἐκοπίασε χρόνους τρεῖς καὶ τριάκοντα εἰς τοῦτο τὸ ἔργον, ὅπου ὅλον τὸν κόσμον ἐποίησεν εἰς ἕξ ἡμέρας, καὶ διὰ νὰ λάβῃς ἐσὺ τὴν ἀθανασίαν ἀποθάνεν ὁ ἀθάνατος. Ὁ τοῦ θαύματος! Ὁ Θεός ἐσταυρώθη διὰ νὰ θανατώσῃ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ ἡμεῖς νὰ τὴν ζωοποιούμεν εἰς τὴν καρδίαν μας; Ἄλλο διατὶ νὰ μακρύνω τὸν λόγον; Πολλὰς μαρτυρίας εἶχα νὰ λέγω, ἀλλὰ τὰς ἀφήνω διὰ βραχύτητα. Τοῦτο μόνον προσέχετε, ἄνθρωποι, ὅτι ὅπου κυττάζουσι οἱ ὀφθαλμοί μας, οὐ μόνον ὁ Χριστὸς καθηλωμένος εἰς τὸν Σταυρόν, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ κτίσματα βωῶντα, μᾶς προσκαλοῦσιν εἰς τοῦτο τὸ ἀγαθόν, δηλονότι εἰς τὴν ἀγάπην καὶ δούλευσιν τούτου τοῦ Κοινοῦ Δεσπότου καὶ βασιλέως μας, τόσο ὅπου, ὅσα κτίσματα εὐρίσκονται, εἰσὶ διδάσκαλοι, κήρυκες, βίβλοι, καὶ φωναί, ὅπου εἰς τοῦτο μᾶς κράζουσι. Πῶς εἶναι δυνατόν, τοιαῦται ὑποσχέσεις καὶ τασσήματα, τόσαι ἀπειλαὶ καὶ φοβερικοί, νὰ μὴ δυνηθῶν νὰ μᾶς φέρουσιν εἰς τὸ ἄκρον ἀγαθόν τῆς ψυχῆς μας; Τί ἄλλο περισσότερον ἔπρεπε νὰ κάμῃ ὁ πανάγαθος Κύριος ἀπὸ ὅσα ἔκαμε, διὰ νὰ μᾶς συρῇ πρὸς τοῦ λόγου σου;

Ἄς ἀποφασίσωμεν τὸ λοιπὸν ὅτι δὲν εἶναι ἄλλη γνώσις, ἄλλη σοφία, οὔτε ἄλλη συμβουλή εἰς τὸν κόσμον, ἔξω ἀπὸ ταύτην· τουτέστι νὰ ἀφήσωμεν εἰς ἕνα μέρος ὅλα τὰ ἐμπόδια, τὰς ὑπηρεσίας πάσας τοῦ κόσμου, τὰς σαρκικαῖς φροντίδας, καὶ ὅλας τὰς μερίμνας τοῦ βίου, νὰ ἀκολοθησῶμεν τὴν νόμιμον ταύτην καὶ ἀληθεστάτην τῆς σωτηρίας ὁδόν, διὰ μέσου τῆς ὁποίας ἀποκτᾶ καὶ ἀπολαμβάνει πᾶς ἕνας ὅπου τὴν περιπατήσῃ, ἀληθινὴν εἰρήνην, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον. Εἰς τοῦτο μᾶς προσκαλεῖ ὁ νόμος, ἡ δικαιοσύνη, ἡ Κρίσις, καὶ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Χριστοῦ, ὁ οὐρανός, ἡ γῆ, καὶ ὅλα τὰ κτίσματα. Εἰς τοῦτο μᾶς παρακινεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μὲ τὸ στόμα τοῦ Ἐκκλη-

σιαστικού λέγον ταῦτα: Υἱέ, ἀκουσον τοὺς λόγους μου, καὶ ἔχει ἀκριβῆν τὴν βουλὴν μου. Βάλε μετὰ χαρᾶς τοὺς πόδας σου εἰς τὰ δισμὰ τῆς σοφίας, καὶ εἰς τὰς ἀλύσεις αὐτῆς τὸν τράχηλον. Ἀναμείνων καρτερικῶς τοὺς καρπούς ὅπου σοῦ δώσει, ὡσπερ ὁ γεωργός, ὅπου δουλεύει καὶ σπέρνει. Ἀκολουθα τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐξ ὅλης σου τῆς δυνάμεως. Ἐπιμελήσου νὰ τὴν ἀποκτήσης, ὅτι μετὰ τὴν σοφίαν εὐρήσεις ἀνάπαυσιν. Ὅλίγον εἶναι ὁ κόπος, καὶ πολὺς καὶ γλυκὺς ὁ καρπὸς τῆς γνώσεως, ὅπου θείεις ἀπολαύσει, καὶ εἴτι σοῦ ἔδειχνε πρῶτον βαρετὸν, θείει σοῦ εἶναι ἀπολαυστικόν. Ἔως ὅδε εἰσὶ τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος τὰ λόγια, μετὰ τὰ ὅποια εἰς τρόπον τινὰ ἠμπορεῖς νὰ καταλάβῃς, πόσον εἶναι θαυμασιὸς ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἀπολαύσις τῆς ἀληθῆς σοφίας, ὅπου εἶναι ἡ ἀρετὴ καὶ ἐπίγνωσις τοῦ Θεοῦ, περὶ τῆς ὁποίας λαλοῦμεν. Εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ἀρκετὸν ὅλον τοῦτο νὰ νικήσῃ τὸ σκληρὸν τῆς καρδίας σου, ἄρου ἐν τῷ ὕψει τοὺς ὀφθαλμούς σου, σήκωσι ἐπάνω τὰ ὄμματα, κύτταξε ἐκείνον τὸν Διεσπότην καὶ βασιλείαν τῶν βασιλείων, ὅπου εἶναι καθηλωμένος εἰς τὸν Σταυρὸν δι' ἀγάπην σου, καὶ καρτερῆί σε μετὰ ανοικτὰς ἀγκάλας νὰ σὲ δεχθῇ καὶ κλίνει τὴν ἀχραντὸν Κορυφὴν, διὰ νὰ σοῦ δώσῃ ὅταν ἐπιστρέψῃς, τὸν ἀσπασμὸν τῆς ἀγάπης, καθὼς ἔκαμιν εἰς τὸν Ἄσωτον. Ἀπὸ τὸν Σταυρὸν ἐκείνον σὲ προσκαλεῖ, καὶ κράζει σε μετὰ τόσας φωνάς, ὅσας ἔχει πληγᾶς, εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀκήρατον Σῶμα καὶ

ἀγιώτατον. Βάλε εἰς τὸν νοῦν σου τὰ λόγια, ὅπου λέγει τῇ ψυχῇ σου εἰς τὸ Ἄσμα των Ἀσμάτων. Στρέψε πρὸς με, καὶ δέχομαί σε. Ἡεῦρω πὼς ἐπόρνευσαι μετὰ ἄλλοις ἀγαπητικῶς, ὅσους ἤθελεις, πλὴν ἐπίστρεψον, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ συγχωρήσω ὅτι ἐγὼ εἰμί ὁ Πατὴρ καὶ Θεὸς σου, ὁ Κτίστης, ὁ Σωτὴρ, ὁ ἀληθὴς φίλος σου, ὁ νόμιμος εὐεργέτης, ἡ τελεία μακαριότης, καὶ τὸ ὑστερον τέλος σου. Εἰς ἐμὲ εὐρήσεις ἀνάπαυσιν, ἀγαλλίασιν, εἰρήνην, σωτηρίαν, σοφίαν, ἀληθείαν, καὶ πάντα τὰ ἀγαθὰ, καὶ τὴν φλέβαν τῶν ζωηρῶν ὑδάτων, ὅπου σβένουσι τὴν δίψαν, καὶ ὀδηγοῦν τὴν ψυχὴν εἰς ἀναψυχὴν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον. Αὐταὶ εἰσὶν αἱ φωναὶ, μετὰ ταῖς ὁποίαις προσκαλεῖ τοὺς ἀμαρτήσαντας ἢ ὄντως σοφία, εἰς ἐπιστροφήν καὶ μετάνοιαν. Μετανόησον οὖν ἐξ ὅλης σου τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας. Μὴν ἐξομολογεῖσαι σήμερον, καὶ αὔριον πάλιν νὰ στρέψῃς εἰς τὸν ἴδιον ἑμετὸν, ὅτι κατὰ τὸν σοφὸν Αὐγουστίνου, δὲν ὠφελεῖ ἡ μετάνοια, ὅπου ρυπώνεται πάλιν μετὰ ἄμαρτήματα· μάταιοι οἱ στεναγμοί, καὶ τὰ δάκρυα ἀνωφλέυτα, εἰάν δὲν κάμῃς ἀποχὴν τοῦ κακοῦ νὰ φύγῃς ἀπὸ τὴν προτέραν ἀσίλγειαν. Μίσησον οὖν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τὴν ἀμαρτίαν. Συλλογίζου αἰεὶ καὶ πάντοτε ὅσα εἰς τὴν παρούσαν βίβλον ἐγράψαμεν εἰς ὠφέλειάν σου, δηλονότι, ὅσα λόγια δύνανται νὰ σὲ φέρουν εἰς τὸ μῆσος τῆς ἀμαρτίας, καὶ ἐξαιρετώτερα ταῦτα τὰ ψυχοφιλέστατα καὶ σωτήρια.

Στινὴ ἡ πόλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν. Καὶ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται. Διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον. Οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν.

Αὐτὰ καὶ ἕτερα ὅμοια γράφον, ἀμαρτωλί, εἰς τὰς θύρας καὶ τοίχους τοῦ οἴκου σου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, εἰς τὴν διάνοισιν καὶ καρδίαν σου, νὰ τὰ μελετᾶς κατ' ἐκάστην. Ἄρου τὸν Σταυρὸν ἐπ' ὤμων, ἀκολούθησον τῷ κυρίῳ σὲ σταυρωθέντι Θεῷ, ἵνα συνδοξασθῇς αὐτῷ εἰς τὴν

βασιλείαν αὐτοῦ τὴν αἰώνιον, ὅπου ἡ ἀνέκφραστος ἡδονὴ, τὸ ἀμήχανον κάλλος, ἡ ἀρόρητος εὐφροσύνη, καὶ ἀνεκδιήγητος ἀγαλλίασις, νὰ δοξάζῃς Πατέρα, Υἱόν, καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ἀχώριστον, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν ἀτελευτήτων αἰώνων. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

Τ Η Σ Τ Ω Ν

Α Μ Α Ρ Τ Ω Λ Ω Ν

Σ Ω Τ Η Ρ Ι Α Σ

Μ Ε Ρ Ο Σ Τ Ρ Ι Τ Ο Ν .

Ἐκ τῶν ὑπερφῶν Θαυμάτων τῆς Ὑπεραγίας Διοποιήτης ἡμῶν Θεοτόκου,
ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ.

Ὀλίγα τινὰ συγγραφέντα ἐκ διαφόρων Διδασκάλων, καὶ μεταγλωττισθέντα
παρ' ἐμοῦ εἰς κοινὴν ὠφέλειαν .

Ἀγάπῃς τοῖς ἐντευξομένοις .

Ὅταν ἀκούσῃ τινὰς κλητήρης καὶ ἀσθενῆς πολυχρόνιος, ὅτι εὐρέθη ἕνας ἔμπειρος καὶ μαθηματικὸς ἰατρός, ὅπου θεραπεύει πᾶσαν ἀσθένειαν, ὑφραίνεται, σκιρτᾷ, καὶ ἀγάλλεται, ἔλπίζοντας νὰ ἀπολαύσῃ τὴν ποθομένην ὑγίαν ταχύτερον. Ὅσοι γοῦν ἔχετε ἀσθένειαν τινὰ ψυχῆς τε ἢ σώματος, χαίρετε, καὶ ἀγαλλιᾶσθε, σκιρτήσατε ὑφραϊνόμενοι, καὶ πνευματικῶς ἐεργάσατε, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἄς ὑφρανθῶμεν ὅλοι, καὶ χαρμονικῶς ἄς πανηγυρίσωμεν, ὅτι ἀποκτήσαμεν ἕνα θαυμάσιον ἰατρὸν, ὅπου ἀναργύτως καὶ χωρὶς κληρωμῆν, ἢ μισθὸν τινὰ θεραπεύει πᾶσαν ἀσθένειαν. Ἄλλὰ τίς εἶναι οὗτος ὁ ἐλεῆμων τοσοῦτον καὶ κίνσφορος ἰατρός; Ὁ κοινὸς βοηθὸς ἀπάντων ἡμῶν

τῶν Χριστιανῶν, καὶ πρὸς Θεὸν πρὸς Θεὸν καὶ μισότης θερμότητος, ὁ φωτισμὸς τῶν ἐν σκότει, ὁ λιμὴν τῶν χειμαζομένων, καὶ τῶν αἰχμαλώτων ἢ λύτρωσις, ἡμῶν τῶν πνευθούτων παράκλησις, καὶ τῶν παραλύτων ἀνόρθωσις, ἢ ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, καὶ πάντων τῶν ἀπγνωσμένων παντελὴς λύτρωσις· ἡ βασίλισσα λίγων τῶν Ἀγγέλων, ἡ τιμιωτέρα καὶ Ἀγιωτέρα πασης τῆς Κτίσεως, καὶ Ἀεικίρηνος Θεοτόκος, ὁ κοινὸς ἰατρός τῶν ἐν νόσοις καὶ θλίψεσι, καὶ πρὸς τὸν Δεσπότην ἄλλος παράκλητος, ἧτις ἐλύτρωσι καὶ βύεται κατ' ἑκάστην τέσους ἀμαρτωλοῦς ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δαίμονος. Πόσους χωλοὺς καὶ παραλύτους ἀνώρθωσε; Πόσους νεκροὺς ἀνίστασι; Πόσους φυλακισ-

μηνος ἐρρύσατο; Πόσους ὀδυνωμένους ὑπὸ νόσων διαφόρων ἰάτρῳσι, καὶ εἰς παντελῆ ὑγίαν ἀπεκατέστησεν; Ἐπ' ἀληθείας, ἀγαπητοί, ἐν εἰχα πάσας τὰς γλώσσας τῶν Ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων, πάλιν δὲ ἤθελα δυνηθῆ νὰ διηγηθῶ τὰς ἀναριθμητάς καὶ παραδόξους τερατουργίας, ὅπου καδ' ἐκάστην ἐργάζεται αὕτη ἡ πλουσιόδοσος εὐεργέτις, εἰς κοινὴν ὠφελίαν ἀπάντων ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν. Ἄλλα τί θαυμαστόν, ἐπειδὴ οἱ δούλοι τῆς ἐκτελοῦσι παρόμοια θαύματα; Πόσα ἔκαμεν ὁ μυ-

ραβλύτης Νικόλαος; ὁ Τριμυθοῦντος Περσίδων; ὁ Νεοκαισαρείας Γρηγόριος, καὶ ἕτεροι ἀναριθμητοί. Καὶ ἐάν αὐτοὶ μὲ τὴν θείαν δύναμιν, καὶ τὴν ταύτης βοήθειαν ἐδυνηθῶσαν νὰ ἐργάσων τοιαῦτα, πόσα νομίζετε νὰ ἤμπορῆ νὰ τελήσῃ ἡ πάντων Δεσπόζουσα, ὡς Θεὸν γεννήσασα, ὅπῃ δὲν εἶναι μεγαλειότερον θαῦμα, καὶ ἐξαισιώτερον τερατέρημα, ὡσαν νὰ γεννήσῃ μία Παρθένος τὸν ἀπάντων Θεόν; Ἐπεὶ οὖν τοσοῦτον ἐχαριτώθη ἀπὸ τὸν Ἰῶν αὐτῆς, δὲν εἶναι παράξενον νὰ ἐργάζεται τοιαύτας θαυματουργίας.

Ἄκου γὰρ βούλεται Θεός, νεκάται φύσεως τάξις. Καὶ ἔπου Θεὸς ἐνεργεῖ, τὸ ἀδύνατον ἀργεῖ.

Διὰ νὰ καταλάβῃ γοῦν καὶ νὰ γνωρίσῃ πᾶς ἓνας πόσῃν βοήθειαν εὐρίσκει ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἔχοντας πόθον καὶ εὐλάβειαν εἰς αὐτὴν τὴν οὐράνιον Ἄνασσαν, ἠθέλησα νὰ γράψω μερικά θαύματα, ἀπὸ τὰ ἀναριθμητὰ ὅπου ἐτέλεισε, καὶ καδ' ἐκάστην ἐργάζεται. Ὅσοι δὲ ἀναγνώσουσι τὰ τοιαῦτα, εἰ μὲν εἶναι ἀμελεῖς τε καὶ ῥάθυμοι, ἄς ἐγερθοῦν εἰς μετάνοιαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἄειπαρθενον Δέσποιναν, οἱ δὲ ἐνάρετοι καὶ ἀγωνισταὶ εἰς περισσότερον ἀγῶνα, καὶ πρὸς αὐτὴν θεομωτέρα εὐλάβειαν. Δέξασθε οὖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοί, τοῦτο τὸ ὄψρον ὡς πολυτίμητον, ψυχωφελὲς τε καὶ σωτηριωδέστατον, καὶ μὴν ἐναντιώθῃ τινὰς σοφὸς καὶ γραμματισμένος, νὰ εἰπῇ διὰ κἀνένα θαῦμα, πῶς νὰ μὴν εἶναι ἀληθινόν, ἀλλὰ ἐδικὰ μου εὐρέματα. Οἱ γὰρ τοιοῦτος θελεῖ ἔχει ἀντιδίκον τὴν Ἱεραγίαν, ὡς τῆς ἀληθείας ἀντιμαχόμενος. Διὰ τὸν Θεὸν τῶν ὅλων σὰς ἀξίω μάρτυρα, δὲν ἔγραψα τίποτας ἀπὸ τῆς κοινῆς μου, ἀλλὰ καθὼς τὰ νῦρα τυπωμένα εἰς διαφόρους βιβλοὺς διδασκάλων Ἱταλῶν τε καὶ Γραικῶν, οὕτω καὶ ἐγὼ τὰ ἱστορήσα. Εἶναι πολλὰ θαύματα, ὅπου δὲν γράφουσι τὸ ἔτος, μήτε τὴν τόπον ἅπου ἔγιναν, ἢ κἀν τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ἰθούλουμαι καὶ τὰ γράψω ἀφ' ἑαυτοῦ μου, διὰ νὰ λαμβάνω πᾶς ἓνας, βλέπων τὸ ὄνομα, τὸν

τόπον, καὶ τὸν καιρὸν, περισσότεραν πίστωσιν. ἀμὴν ὁ Πνευματικὸς μου Πατὴρ μὲ ἐπρόσταξε νὰ μὴ προσθίσω τίποτας ἀπὸ λόγου μου, μόνον νὰ τὰ γράψω καθὼς τὰ εἶχασιν οἱ παλαιοὶ γεγραμμένα. Μὴν ἀμελήσῃ τινὰς λοιπὸν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ πόθον πρὸς τὴν εὐεργέτιν ἡμῶν καὶ μεσίτριαν, ἀλλὰ ἄς αὐξάνῃ πρὸς αὐτὴν εὐλάβειαν μάλιστα, καὶ ἄς ἀναγινώσκῃ καδ' ἐκάστην τοὺς κδ'. Οἴκους, ἤγουν τὸ, Ἄγγελος πρωτοστάτης, καὶ τὰ ἐξῆς, καθὼς ἐδῶ παρακάτω τὰ ἔχομεν τυπωμένα, ὅτι πολλὴν ὠφελίαν εὐρίσκει δι' αὐτὸ ἡ ψυχὴ του. Ὅς τις δὲ πάλιν εἶναι περίσσο ἀμαρτωλὸς, μὴ πείσῃ εἰς τὴν ἀπόγνωσιν, ἀλλὰ ἄς ἔχη ὅλην τὴν ἐλπίδα πρὸς τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ, καὶ τὸ θάρρος του πρὸς τὴν Ἄειπαρθενον, καὶ ἐξομολογούμενος μὲ κατάνυξιν, ἄς φυλάξῃ ἀκριβῶς τὸν κανόνα τοῦ Πνευματικοῦ, καὶ οὕτως ἄς ἔχη θάρρος, ὅτι δὲν τὸν ἀφήνει ἡ Παναγία νὰ κολασθῇ, ἀλλὰ τὸν ἀξιώνει τῆς αἰωνίου μακαριότητος. Καθὼς ἐδῶ μέσα φαίνεται πόσον ἔλεος ἔκαμεν εἰς τινὰς ἀμαρτωλοὺς, οἱ ὅποιοι, ἐάν ἦτον καὶ μεγάλα ἢ ἀνόμια τους, ὅμως διὰ τὴν ἐμίσσησιν αὐτῶν ἐξ ὅλης καρδίας, καὶ ἔκλαυσαν ἱκανὸν καιρὸν, ἢ ἐξιώθησαν συγχωρήσεως. Καὶ διὰ τὴν ἐπόθεισιν ταύτην ἔγραψα τὴν παροῦσαν βιβλίον, ἤγουν, διὰ ἐκείνους ἐποῦ ἐμολύων

εὐδὲ κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν, διὰ τὴν
 ἀπειπισθοῦσι τελείως τῆς σωτηρίας
 κτύπων, νομίζοντες ὅτι δὲν εὐρίσκουσιν ἄ-
 ρεσιν. Διατί δὲν εἶναι ἀνόμημα, ὅπου νὰ
 νεκῶ τὴν θεῖαν εὐσπλαγγίαν καὶ ἔλεος.
 Ἀλήθεια, νὰ μὴ γένη μὲ πανουργίαν καὶ
 πραγματείαν, ἀλλὰ ἐξ ἀπροσεξίας, ἢ βία.
 ἀπὸ πολὺ σκάνδαλον τῆς σαρκός. Λόγου
 χάριν, ὅταν πράξη τινὰς μίαν ἁμαρτίαν,
 καὶ δὲν γνωρίζει αὐτὴν τὴν ὥραν τὸ βά-
 ρος τῆς, ἢ ἔχει πολὺ σκάνδαλον τῆς σαρ-
 κός, καὶ πορευθήσῃ, ἢ τοῦ δώσουσιν διάφορα
 παιδιότηρια, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφερῇ
 ἀρνείται τὴν Πίστιν, ἢ ἄλλο ὅμοιον ἀ-
 νόμημα πράξη, ἐπειδὴ αὐτὰ δὲν εἶναι
 ἀπὸ τὴν κακίαν καὶ πονηρίαν του, ἀλλὰ
 συνεργεία τοῦ δαίμονος καὶ βία τῆς φύ-
 σιος ἔγιναν, ὅταν μετανοήσῃ ὁ εἰς ταῦ-
 τα πεισῶν, ἀξιοῦται συγγνώμης, ὅτι ὑ-
 περνεκῶ τὸ φιλανθρωπον τοῦ Θεοῦ
 πάσαν ἀσέβειαν. Ἀλήθεια, πρέπει νὰ
 εἶναι καὶ ὁ πόνος τῆς μετανοίας ἰσόρρο-
 πος τῆς ἁμαρτίας, ἤγουν, ὅσον ἦτον ἡ
 πληγὴ τῆς ψυχῆς θανάσιμος, τόσον νὰ
 εἶναι καὶ τὸ φάρμακον τῆς μετανοίας ὀρι-
 μότερον, καὶ τῶν δακρύων οἱ κρουνοὶ καὶ
 οἱ ὄχετοι περισσότερον. Ὅταν δὲ γένη
 ἡ ἁμαρτία χωρὶς πειρασμοῦ τινός τῶν
 ἄνωθεν, ἀλλὰ μὲ πραγματείαν, καθὼς
 τινὲς ἀσύνετοι πράττουσι, λέγοντες Ἐς
 τελείωσιν τῶρα τῆς σαρκός τὰ θελήμα-
 τα, καὶ ὅταν ἀπολαύσασθαι τὰ τοῦ κό-
 σμου, θέλομεν κάμνει ἀποχήν, νὰ δουλεύ-
 σωμεν διὰ τὴν ψυχὴν μας, οἱ τοιοῦτοι
 δὲν ἀξιώνονται ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ μετα-
 νοήσουν ἀλλὰ πρὸ καιροῦ τελευτῶσιν, ὅ-
 ταν δὲν τὸ θάρροσιν, διατί ἁμαρτανου-
 σιν ἰκουσίως τε καὶ ἐν γνώσει, μὲ πανουρ-
 γίαν καὶ πραγματείαν κατὰ τοῦ Θεοῦ.
 Ταῦτα γράφω διὰ τινὰς ἀγράμματους
 καὶ χωρικούς, νὰ μὴ πείσουσιν εἰς τὴν
 πλάνην ταύτην, ἀκούοντες ἐδῶ εἰς τὴν βί-
 βλον, ὅτι πολλοὶ πόρνοι, λησταί, καὶ ἀρνη-
 ταί τοῦ Κυρίου ἐσώθησαν, διατί εἶχασιν

τὴν Δείπονταν εἰς εὐλάβειαν, νὰ εἰποῦσιν Ἄς
 ἁμαρτήσωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ μὲ ὀλι-
 γην μετάνοιαν δυνόμεσθαι νὰ τύχωμεν
 συγχωρήσεως. Μὴ γένοιτο, νὰ βάλῃ τινὰς
 λογισμὸν τοιοῦτον εἰς τὴν διάνοιαν ἀλλ'
 ὅς τις ἀναγνώσῃ ταῦτα τὰ θαύματα, συλ-
 λογιζόμενος ἐξ αὐτῶν τὴν πρὸς Θεὸν παρ-
 ῤησίαν τῆς αὐτοῦ πανυπεράγνου Μητρός,
 εἰ μὲν ἔχει παραμικρὰν ἀρετὴν καὶ πρὸς
 τὸν Θεὸν εὐλάβειαν, μὴν ἀμελήσῃ, ἀλλ'
 ἄς ἀξήσῃ τὸ ἀγαθὸν ὅσον δύναται, καὶ
 ἄς ἀναγνώθῃ κατ' ἐκάστην πρὸς τὸν Θεὸν
 καὶ τὴν Ἀειπάρθενον Εὐχὰς καὶ Κανό-
 νας, δεόμενος νὰ τὸν ἀξιώσουσιν νὰ τελειώ-
 σῃ εἰς τὴν ἀγαθὴν πολιτείαν, ὅπου εὐρί-
 σκεται. Εἰ δὲ καὶ εἶναι πάλιν εἰς πολλὰς
 ἀνομίας βεθυθισμένος, μὴ δειλιάσῃ τὸ
 πλήθος τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοῦ, μηδὲ φο-
 βηθῇ τὴν βραδύτητα, ὅτι ὁ Θεοπότης, ὡς
 πανοικτίρμων καὶ πολυέλεος, πληροῦει ἐ-
 κείνον ὅπου ἔφθασε τὴν ὑστερὴν ὥραν,
 ὡσάν καὶ αὐτὸν, ὅπου ἐργάτευεν ἀπὸ
 τὴν πρώτῃν, καὶ τὸν ὑστερον ἐλεῖ, καὶ
 τὸν πρῶτον θεραπεύει. Μόνον ἄς δράμῃ
 πρὸς τὴν κοινὴν ἀπάντων ἡμῶν τῶν ἁ-
 μαρτωλῶν σωτηρίαν, τὴν Ἀειπάρθενον
 Θεομήτορα, ὅτι, ὁ ἔχων αὐτὴν συνήγο-
 ρον καὶ μεσίτην πρὸς τὸν Θεοπότην, ἀ-
 ξιωθήσεται συγχωρήσεως. Πολλὰ γὰρ
 ἴσχυει δέησις Μητρός πρὸς εὐμένειαν Θε-
 οπότην. Ὅσοι δὲ ἀναγινώσκοντες ταύ-
 τῃν τὴν δέλτον, ὠφελθῆτε τῇ τοῦ Θεοῦ
 συνεργείᾳ καὶ χάριτι, εὐξασθε ὑπὲρ ἐ-
 μοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἰκετεύσατε τὸν
 Θεοπότην, καὶ τὴν πανύμνητον Μητέρα
 αὐτοῦ, νὰ μὲ ἀξιώσουσιν νὰ τελειώσω τὸν
 δρόμον τῆς παροικίας μου μὲ καλὴν με-
 τάνοιαν, ὅπως ἐπιτύχω τῆς αἰωνίου Μα-
 καριότητος, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
 ἡμῶν. Ὡ πρέπει πάσα δόξα, τιμὴ, καὶ
 προσκύνησις, σὺν τῷ ἀναρχῷ αὐτοῦ Πα-
 τρι καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ
 ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, πάντοτε, νῦν,
 καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

ΧΑΙΡΕΤΗΣΙΜΟΣ

ΕΙΣ-ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ.

Ποίημα τοῦ Εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρι .

Ὤδῃ Α'. Ἦχος Α'. Σοῦ ἡ τροπαιούχος δεξιὰ .

Χαῖρε ἰλαστήριον ψυχῶν, Παρθενότη-
τωρ χαρὰν ἡ κηύσασα. Χαῖρε ἡ βασι-
λισσα. Χαῖρε Ναὶ Χριστοῦ. Χαῖρε ἡ
πάνσπεμος. Χαῖρε προστασία, ψυχῶν
ὁμοῦ καὶ κραταίωμα.

Χαῖρε εὐζωίας ἀπαρχή. Χαῖρε ἀρᾶς ἡ
ἀναίρεσις Δίσποινα. Χαῖρε Μητροπάρ-
θενε, ὑπερφῶς τὸν Θεὸν ἡ γεννήσα-
σα. Χαῖρε Δεῖα ῥάβδος, παθῶν πελά-
γη ἡ ῥύπτουσα.

Χαῖρε γαλουχὸς ὁ τῆς ζωῆς. Χαῖρε τοῦ
Λόγου ἡ Μήτηρ Θεοῦσυμφε. Χαῖρε στα-
σις γνωσίτων. Χαῖρε Ἀγγέλων δοξασιμὸς
καὶ καύχημα. Χαῖρε Θεομήτωρ. Χαῖρε
λυχνία ἀγάζουσα.

Χαῖρε ἡ χωρήσασα Χριστόν. Χαῖρε τῆς
πρὶν παρεπτῶσεως ὕψωσις. Χαῖρε ἡ
ἀνίκητος. Χαῖρε προστατίς κόσμου.
Χαῖρε ἀχραντι. Χαῖρε βασιλείας Χρι-
στοῦ τοῦ Θεοῦ ἡ οἰκείωσις.

Ὤδῃ γ'.

Χ ὁ μόνος εἰδὼς τῆς τῶν βροτῶν.
Χαῖρε ἄλδος ἄσυλος Πιστῶν. Χριστοῦ
χαῖρε διάδημα. Χαῖρε ἀστὴρ Κυρίου
λαμπρότατι. Πηλίκον ὕψος, χάριν μοι
ὄρεξον, τοῦ βοᾶν σοι Δίσποινα. Χαῖρε
μόνη Ἀνασσα, ἡ παστὰς τοῦ Παντά-
νακτος.

Χαῖρε νόμφη πάναγνε Θεοῦ. Χαῖρε Θεο-
χαρίτωτι. Δὲ τῆς βροτοὶ ἐθεώθημεν.
Χαῖρε ἡ βάτος ἀκατάφλεκτος. Χαῖρε
τὸ γαλήνιον. Χαῖρε ἡ ἀφανισίς τῆς
ἀρᾶς. Χαῖρε μόνη πανύμνητι.

Χαῖρε ὁ λιμνὴ ὁ σωστικός. Λειμῶν χαῖρε
ὁ εὐσομος. Χαῖρε λαμπτήρ ψυχῶν πα-
ναχραντι. Χαῖρε ἀπάντων τὸν Κτίστην
ἡ τίξασα. Χαῖρε ἡν ἀνύμνησε, Προφη-
τῶν ὁ συλλογος, Γαβριηλ δὲ τὸ Χαῖρε
προσήγαγε.

Χαῖρε ἡ βασιλίτισσα βροτῶν. Ἀγγέλων
χαῖρε Δίσποινα. Χαῖρε Ἀρχῶν αὐτῶν
ὑπερίχουσα. Ταμίον χαῖρε Χριστῶ
παναίωμα. Χαῖρε πάλη ἀβάτι. Χαῖρε
πότις ἔμφυχε. Χαῖρε μόνη ἑλπίς τῶν
ψυχῶν ἡμῶν.

Ὤδῃ δ'. Ὅρος σε τῆ χάριτι.

Χαῖρε Μητροπάρθενι, Ἀγνή. Χαῖρε πύ-
ρινε Στυλε φωτὸς Ἡλιακί. Χαῖρε σιμνή
περιστέρα. Χαῖρε τιμαλφίστατον τοῦ
βασιλέως παλάτιον. Χαῖρε ἡ μόνη τὴν
πῶσιν μεταῶσασα.

Χαῖρε ἡ ἀλόφωτος, νεφέλη παναχραντι.
Ναὶ Θεοῦ χαῖρε σιμνή. Χαῖρε νυμφὸν
ὁ εὐπρεπής. Χαῖρε σέλας ἄδυτον, τοῦ
νοητῆ Φωσφόρου. Χαῖρε αἰφωτε, κόσμη
λαμπτήρ. Χαῖρε πάναγνε Δίσποινα.

Χαῖρε ἡ βασίλισσα. Σκέπη βροτῶν ἀκατάληπτε, κόσμου μεσίτρια σεμνή. Χαῖρε ἀσπὴρ ἀειλαμπής. Χαῖρε ἀλάσαστρον φρικτόν, τοῦ μύρου τοῦ τῆς χάριτος, τοῦ νοσητοῦ Φυτοῦ τοῦ βλαστήσαντος, ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς. Χαῖρε πάνταγιε Δίσποινα.

Χαῖρε ἡ πολύπτυχος, Χριστοῦ βίβλος Ἄνασσα· τῶν διεστώτων συνδρομή. Χαῖρε τῷ ρείθρον τῆς ζωῆς. Χαῖρε τὸ ξύλον τῆς τροφῆς, Ἄγνόν οἰκητήριον. Τράπεζα, Χαῖρε καὶ στάμνι καὶ γέφυρα.

Ὡδὴ ε΄. Ὁ φωτίσας τῇ ἐλλάμψει. Χαῖρε τόμει, ὁ Θεοῦ τὴν Σοφίαν δεξάμενος. Χαῖρε πλάξ ἐγγραφεῖσα τὸν Λόγον τῷ Πνεύματι. Χαῖρε Θεοπάροχον, Δῶρον βροτῶν εἰς σωτηρίαν. Εὐλογημένη πανύμνητε.

Χαῖρε ἄνθος, ἠγνισμένον ἀρδείαις τοῦ Πνεύματος. Χαῖρε ἄστρον τηλαυγίσταρον πάσης καθάρσεως. Χαῖρε ἀδιάδοχε, Κρατὴρ πιστῶν αἰζώλιας, Μαρία Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ.

Χαῖρε ἄστρον, τὸν ἀκρόγωνον λίθον ἡ τίξασα. Χαῖρε πυργε τῶν ἐχθρῶν ἀπαντῶσα τὸ φρύαγμα. Χαῖρε φῶς στίδιον, τῆς υπεράρχου Θεαρχίας, εἰσεδεξαμένη Παναίμωμε.

Τὸν κλύθωνα τῶν πολλῶν μου πταισμάτων κατένασον· καὶ τὸν σάλου τῶν παθῶν μου Ἄγνη καταπραῦνον· καὶ πρὸς ἀπαθείας με, βαθεῖαν ἴθυνον γαλήνην, τὸν σὲ γνησίως δοξάζοντα.

Ὡδὴ ε΄. Τὸν Προφήτην Ἰωάνν. Χαῖρε λύχνε φαεινέ. Χαῖρε φῶς ἀειλαμπές. Χαῖρε κλυτὴ νοστή. Χαῖρε Μητέρα τοῦ Θεοῦ Παναίμωμε. Χαῖρε ἡ μόνη Θεὸν κηῖσασα.

Χαῖρε βάσις ἀσφαλῆς. Χαῖρε φαῦσις ἀστρακῆς. Χαῖρε νύμφη τοῦ Πατρὸς, Χαῖρε Μητέρα τοῦ Χριστοῦ, Πανύμνητε, τοῦ κόσμου σκέπη, ἡ πάντων ἐλπίς.

Χαῖρε κλίμαξ νοστή, ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανόν, ἡ μεταγούσα Πιστοῦς. Χαῖρε στάσις ὠσεῶν. Παντάνασσα. Χαῖρε Ἄγγιλον εὐὲ ἐγκαλλώπισμα.

Ἐπὶ εἰ διαπαντός, καταφυγῶ ἀγαθῷ. Σὲ γὰρ μόνω ἀσφαλῆ, καὶ βεβαίαν

ἐν δεινοῖς, Πανάχραντε, ὁ σὸς οἰκίτης ἄγκυραν κίετμαι.

Ὡδὴ ζ. Σὲ νοστήν.

Χαῖρε ψυχῶν ὄρμος ὁ γαλήνιος. Χαῖρε παστάς χρυσοειδής. Χαῖρε κλίμη βασιλική. Θρόνε ἀστραπομορφε, Χαῖρε Μητροπάρθινε. Δὲ ἡς ἡμῖν ἐξανέτιλεν ὁ αἰνετός τῶν πατέρων Θεὸς καὶ υπερένδοξος.

Χαῖρε σαφῆς νοσημάτων ἰασις, τῶν προστρεχόντων ἐπὶ σοί. Χαῖρε σκέπη πολυκλής. Χαῖρε εὐσυμπάθητε. Χαῖρε ροῦς αἰνναος, τὸν ἰλασμόν κελαγιζούσα, καὶ νοσημάτων κρουνοὺς ἀποξηραίνουσα.

Χαῖρε ζωῆς ἀπαρχὴ καὶ γέφυρα. Διαβεβάζουσα λαοὺς, ἀπὸ τῆς γῆς πρὸς οὐρανόν. Χαῖρε οἰκητήριον. Ἄχραντον ἀκήρατον. Θεοῦ Λόγου ὡς ἠδὲ ἠδοκῆσαι. Χαῖρε Πιστοῖς φωσφορούσα λυχία τὰ χαρίσματα.

Χαῖρε πηγὴ αἰζώου νάματος. Χαῖρε Παράδεισε τρυφῆς. Χαῖρε τείχος τὸ τῶν Πιστῶν· χαῖρε Ἀειπάρθινε. Χαῖρε μόνη Δίσποινα. Δὲ ἡς ἡμῖν ἐξανέτιλεν. Ὁ αἰνετός τῶν Πατέρων Θεὸς καὶ υπερένδοξος.

Ὡδὴ η΄. Ἐν καμίνω καίετις Ἰσραὴλ. Χαῖρε στάμνι πάγχροσε Θεὸν, ὡς μάννα δεξαμένη. Ὡς ρείθρον αἰζώιας τῆς λαοῖς. Χαῖρε σεμνή. Χαῖρε πανακήρατε Θεομήτορ. Χαῖρε ὀρθοδόξων λιμὴν καὶ προσκομία. Χαῖρε τῆς ψυχῆς μου ἐλπίς ἀρραγιστάτη.

Χαῖρε αὐγος Ἡλίου Χριστοῦ, εἰσαέξατο τῷ κόσμῳ. Τὸ κάλλος τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ. Χαῖρε ἄγνη χαρὰς ἡμῖν πρόξενος. Εὐλογοῦμεν, πάντα τὰ ἔργα τὸν ἄχρονόν σου Τόκου, καὶ αἰ κατὰ χρέος γεραίρομεν ἀπαύστως.

Χαῖρε ράβδος ἡ νικοποιός, πάντων τῶν ἀντιπάλων, συνθλώσα τῇ σῇ πρεσβείᾳ τὰς ἐπάρσεις κραταίως. Χαῖρε μυριονομὴ Παναγία. Χαῖρε Μομαζόντου κραταίωμα καὶ φύλαξ. Χαῖρε τὸς φῶς γῆς μου καταφυγὴ καὶ σκέπη.

Κοιμισόν μου φέ τὰς ἐμκαθεῖς ἐρίετις, παθῶν τι τῶν ψυχοφθόρων τὰ ἰνδάλματα Ἄγνη, εἰς τέλος ἐξέλιψον Θεομήτορ

τορ. Ἰνα δοξάζω αἰεὶ καὶ εὐλογῶ σε. Τὴν μόνην αἰτίαν τῆς πάντων σωτηρίας. Ὡδὴ δ'. Τύπου τῆς ἀγνῆς λογικίας σου.

Χαῖρε Θεοτόκε Δέσποινα. Χαῖρε τὸ ὕψος τῆς σοφίας ἢ τέχασα. Σοφίαν καὶ Λόγον τοῦ Πατρὸς ἐνυπόστατον. Χαῖρε πάλαιος γνῶσιος ἄπειρον, χαρᾶς ἀδιαδόχου καταξιούσα τοὺς τιμῶντάς σε.

Χαῖρε χελιδὼν ἢ εὐσημος. Περιστερά τε τὴν γαλήνην εἰσάξασα, Χαῖρε ἀσπιλε. Χαῖρε τὸ ἄνθος τῆς φύσεως. Βασιλίδων πασῶν χαίρεις Ἄνασσα. Ἡ Βασιλεία πάντων τῶν Βασιλείων Κόρη τέχασα.

Χαῖρε κρίνον ὄντως εὐσομον. Ῥοδωνία χαρίτων λαοῖς σωτήριος. Χαῖρε ἀστραπή τὸν μαργαρίτην εἰσάγουσα. Χαῖρε φύσεως ὅλης τὸ ἔξοχον. Παστᾶς Ἐπουρανία. Χαῖρε ἐλπίς μου ἀκαταίσχυντε.

Ἄρον τὸ βαρὺ φορτίον μου τῶν ἐγκλημάτων Παναγία πανύμνητε. Καὶ τὸν ἐλαφρότατον ζυγὸν καταξίωσον. Τοῦ Τίου καὶ Θεοῦ σου βαστάζειν με, τρίβον διοδοῦειν, τὴν πρὸς τὴν ἄνω λῆξιν ἄγουσαν.

Προσόμεια ποιηθέντα παρὰ Ἀγαπίου.

Ἦχος α΄. Τῶν Οὐρανίων ταγματῶν. Ἀμαρτωλῶν σὺ ὑπάρχεις καταφυγὴ καὶ λιμὴν χειμαζομένων Ἠόλις, Θεοτόκε Μαρία. Δέξαι σὺν βοῇ σοὶ κάμου τὴν εὐχὴν, καὶ τὴν δέησιν Ἀχραντε ἦν καὶ προσάγαγε τάχει τῷ σῶ Τίῳ, ἵνα σώσῃ με τὸν ἄσωτον.

Ἡ Θεοτόκος.

Θεὲ καὶ Κτίστα τῶν ὄλων, Τίε μου φίλτατε, συγχώρησιν πταισμάτων, δώρησαι τῷ σῶ δούλῳ, ἵνα γνῶσι πάντες, ὅτι πρὸς σέ, παρρησίαν ὡς Μήτηρ σου, μεγίστην ἔχω Χριστέ μου τοῦ δυσωπεῖν, ὑπὲρ πάντας τοὺς Ἀγίους σου.

Ὁ Χριστός.

Ἀχραντε Μήτηρ Παρθένη, τῇ σῇ δεήσει καμφθεῖς, τὴν ἄφεισιν πταισμάτων, ᾧ ἀγνωμοντι τούτῳ δίδωμι, καὶ ἄφες τοῦ ἐκδοᾶν, ἀλλ' εἰπέ τούτῳ παύσασθαι, τοῦ ἀμαρτάνειν καὶ ἔλκειν με πρὸς ὀργήν. Φύσει γὰρ εὐσπλαγχνος πέφυκα.

Ἡ Θεοτόκος πρὸς τὸν Ἀγαπίον.
Ἰδοὺ τὴν ἄφεισιν ἴσχυς, τῶν ἐγκλημάτων σου, ἰμοῦ λιταῖς καὶ πρῶσχυς, τὸν ὑπόλοιπον βίον, διαρίστον τελίσει, ὅπως τρυφῆς ἀπολαύσης τὴν εὐκλειαν, ἐν Παραδείσῳ σὺν πᾶσι τοῖς ἐκλεκτοῖς, τὴν σὸ δέπω λῆξιν ἔχουσαν.

Κουτάκιον.

Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια, ὡς λυτρωθεῖς ἐκ τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια, ἀναγράφω σοὶ ὁ δούλος σου Θεοτόκε. Ἄλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον, ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον, ἵνα κράζω σοὶ: Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Οἱ Οἰκοί.

Ἄγγελος πρωτοστάτης, οὐρανόθεν ἐπιμφθη, εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τὸ: χαῖρε. Καὶ σὺν τῇ ἀσωμάτῳ φωνῇ, σωματούμενόν σε Δεωρῶν Κύριε, ἐξίστατο καὶ ἴστατο κραυγᾶς πρὸς αὐτὴν τοιαῦτα: Χαῖρε δὲ ἡς ἢ χαρὰ ἐκλάμψι. Χαῖρε δὲ ἡς ἢ ἀρὰ ἐκλείψει. Χαῖρε τοῦ παρόντος Ἀδάμ ἢ ἀνάκλησις. Χαῖρε τῶν δακρῶν τῆς Εὐσας ἢ λυτρωσις. Χαῖρε ὕψος δυσαναβάτου ἀνθρώπινους λογισμοῖς. Χαῖρε βάθος δυσθεώρητον καὶ Ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς. Χαῖρε ὅτι ὑπάρχεις βασιλιῶς καθέδρα. Χαῖρε ὅτι βαστάζεις τὸν βαστάζοντα πάντα. Χαῖρε ἀστήρ ἐμφαίνων τὸν Ἥλιον. Χαῖρε γαστήρ ἐνθίου σαρκώσεως. Χαῖρε δὲ ἡς βουρχειται ἢ κτίσις. Χαῖρε δὲ ἡς βουρχειται ὁ Κτίστης.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Βλέπουσα ἡ Ἁγία εαυτὴν ἐν ἀγνείᾳ, φησὶ τῷ Γαβριὴλ Σαρραλίως: Τὸ παρεδόξόν σου τῆς φωνῆς δυσπαραδέκτον μοι τῇ ψυχῇ φαίνεται. ἀσπόρου γὰρ συλλήψεως τὴν κύνησιν πῶς λέγεις; κραζῶν.

Ἀλληλουῖα.

Γνωσιν ἀγνωστον γινῶναι ἢ Παρθένης ζήτησᾶ, ἔθεσσε πρὸς τὸν λειτουργοῦντα: Ἐκ λαγόνων ἀγνῶν υἱὸν πῶς ἔστι τι γίνεσθαι δυνατόν; λέξον μοι. Πρὸς τὴν ἐκείνην ἔφησεν ἐν φόβῳ, πλήν κραυγᾶς ὅπου: Χαῖρε βουλῆς ἀπορρήτου μυστικῆς. Χαῖρε σιγῆς διομένων πιστικῆς. Χαῖρε τῶν Σαμαμάτων Χριστοῦ τὸ προέμιον. Χαῖρε τῶν δογματῶν αὐτοῦ τὸ Κεφάλαιον. Χαῖρε κί

καὶ ἐπουράνι, δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός. Χαῖρ-
 ἡ γέφυρα μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐ-
 ρανόν. Χαῖρε τὸ τῶν Ἀγγέλων πολυθρῦ-
 λητον θαῦμα. Χαῖρε τὸ τῶν δαιμόνων
 ιολυθρήνητον τραῦμα. Χαῖρε τὸ πῶς ἀρ-
 ήτως γεννήσασα. Χαῖρε τὸ πῶς μηδένα
 διδάξασα. Χαῖρε σοφῶν ὑπερβαίνουσα γνω-
 ριν. Χαῖρε πιστῶν καταυγάζουσα φρένας.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Δύναμις τοῦ Ὑψίστου ἐπισκίασε τότε
 πρὸς σύλληψιν τῆ ἀπειρογάμῳ, καὶ τὴν
 ἰσκαρπον ταύτης κηδὺν, ὡς ἀγρὸν ὑπέδει-
 ξεν ἡδὺν ἀπασι τοῖς θείουσι περιζεῖν
 σωτηρίαν, ἐν τῷ ψάλλειν οὕτως:

Ἀλληλουῖα.

Εχουσα Θεοδόχον ἢ Παρθένοσ τὴν μή-
 τραν, ἀνέδραμα πρὸς τὴν Ἑλισάβετ. Τὸ
 δὲ βρέφος ἐκείνης εὐθὺς ἐπιγνοῦν τὸν ταύ-
 της ἀσπασμόν, ἔχαιρε, καὶ ἄλμασιν ὡς ἄ-
 σμασιν ἰδοῦα πρὸς τὴν Θεοτόκον: Χαῖρε
 βλαστοῦ ἀμαράντου κλῆμα. Χαῖρε καρποῦ
 ἀκηράτου κτῆμα. Χαῖρε γεωργὸν γεωργοῦ-
 σα φιλάνθρωπον. Χαῖρε φυτουργὸν τῆς
 ζωῆς ἡμῶν φύουσα. Χαῖρε ἄρουρα βλα-
 στάνουσα εὐφροσύνην οἰκτιρμῶν. Χαῖρε τρά-
 πιζα βαστάζουσα εὐθηνίαν ἰλασμῶν. Χαῖ-
 ρε, ὅτι λιμῶνα τῆς τρυφῆς ἀναβάλλεις.
 Χαῖρε, ὅτι λιμίνα τῶν ψυχῶν ἰτομαίξεις.
 Χαῖρε δεκτὸν πρεσβείας θυμίαμα. Χαῖρε
 παντός τοῦ κόσμου ἐξίλασμα. Χαῖρε Θεοῦ
 πρὸς θνητούς εὐδοκία. Χαῖρε θνητῶν πρὸς
 Θεὸν παρρησία.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ζαίλην ἔνδοθιν ἔχων λογισμῶν ἀμριδόλων
 ὁ σώφρων Ἰωσήφ ἔταραχθη, πρῶτον ἀσ-
 πιλόν σε γινώσκων, καὶ ἔγκυόν σε θεωρῶν,
 ἀμμεμπτε· μαθὼν δὲ σου τὴν Σύλληψιν ἐκ
 Πνεύματος Ἁγίου, ἔφη:

Ἀλληλουῖα.

Ηκουσαν οἱ ποιμένες τῶν Ἀγγέλων ὑ-
 μνῶντων τὴν ἕνσαρκον Χριστὴ παρουσίαν
 καὶ δραμόντες ὡς πρὸς ποιμένα, θεωροῦσι
 τοῦτον ὡς ἀμνὸν ἀμωμον ἐν ταῖς ἀγκά-
 λαις Μαρίας, ὡς ἐπὶ Θρόνου Χερουβίμ
 ἀνακαυόμενον· ἦν ὑμνοῦντες εἶπον: Χαῖ-
 ρε ἀμνοῦ καὶ ποιμένος Μήτηρ. Χαῖρε αὐλὴ
 λογικῶν προβάτων. Χαῖρε ἀοράτων ἐχθρῶν
 ἀμυντήριον. Χαῖρε Παραδείσου θυρῶν

ἀνοικτήριον. Χαῖρε, ὅτι τὰ οὐράνια συνα-
 γάλλεται τῇ γῇ. Χαῖρε ὅτι τὰ ἐπίγεια συγ-
 χορεύει οὐρανοῖς. Χαῖρε τῶν Ἀποστόλων
 τὸ ἀσίγητον στόμα. Χαῖρε τῶν Ἀθλοφόρων
 τὸ ἀνίκητόν θάρσος. Χαῖρε στερρὸν τῆς
 Πίστεως ἔρεισμα. Χαῖρε λαμπρὸν τῆς χά-
 ριτος γνώρισμα. Χαῖρε δι' ἧς ἐγυμνώθη ὁ
 Ἄδης. Χαῖρε δι' ἧς ἐνεδύθημα δόξαν.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Θεοδρόμον ἀστέρα θεωρήσαντες μάγοι,
 τῇ τούτου ἠκολούθησαν αἴγλη· καὶ ὡς
 λύχον κρατοῦντες αὐτόν, δι' αὐτὴν ἠρεύνων
 κραταῖον Ἄνακτα· καὶ φθάσαντες τοῦ
 ἀφθαστου, ἐχάρησαν αὐτῷ βοῶντες:

Ἀλληλουῖα.

Ιδον παῖδις Καλδαίων ἐν χερσὶ τῆς Παρ-
 θένου τὸν πλάσαντα χεῖρι τοὺς ἀνθρώ-
 πους· καὶ Δεσπότην νοσοῦντις αὐτόν, εἰ
 καὶ δούλου ἔλαβε μορφήν, ἔσπευσαν τοῖς
 δώροις θεραπεῦσαι, καὶ βοῆσαι τῇ εὐλογη-
 μένῃ: Χαῖρε ἀστέρος ἀδύτου Μήτηρ. Χαῖ-
 ρε ἀσγὴ μυστικῆς ἡμίρας. Χαῖρε τῆς ἀ-
 κάτης τὴν κάμινον σείσασα. Χαῖρε τῆς
 Τριάδος τοὺς μύστας φωτίζουσα. Χαῖρε
 τύραννον ἀπάνθρωπον ἐκβαλοῦσα τῆς ἀρ-
 χῆς. Χαῖρε Κυρίου φιλάνθρωπου ἐπιδει-
 ξασα Χριστόν. Χαῖρε ἡ τῆς βαρβάρου
 λυτρομένη θρησκείας. Χαῖρε ἡ τοῦ βαρ-
 βόρου ρυομένη τῶν ἔργων. Χαῖρε, πρὸς
 πρσκαυνοσιν παύσασα. Χαῖρε φλογὸς κα-
 θῶν ἀπαλλάττουσα. Χαῖρε πιστῶν ἑδη-
 γὴ σωφροσύνης. Χαῖρε πασῶν γενεῶν ἀ-
 φροσύνη.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Κήρυκες Θεοφόροι γεγονότες οἱ Μάγοι,
 ὑπέσπεψαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἐκτελέσαν-
 τές σου τὸν χρῆσμον, καὶ κηροῦξαντίς σε
 τὸν Χριστὸν ἀπασιν, ἀφέντες τὸν Ἡρώδη
 ὡς ληρώδη, μὴ εἰδὸτα ψάλλειν:

Ἀλληλουῖα.

Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμόν ἀλη-
 θείας, ἐδῶξας τοῦ ψύδους τὸ ἀκότος· τὰ
 γὰρ εἶδωλα ταύτης, Σωτήρ, μὴ ἐνέγκαντά
 σου τὴν ἰσχύν πέπτωκει, αἱ τούτων δὲ
 ρυθάντες, βοῶσι πρὸς τὴν Θεοτόκον: Χαῖ-
 ρε ἀνόρθωσις τῶν ἀνθρώπων. Χαῖρε κα-
 τάπτωσις τῶν δαιμόνων. Χαῖρε ἡ τῶν
 πλάνων σαφῶς ἀρανίσασα. Χαῖρε τῶν ἐ-

δῶλων τὸν δόλον ἐλέγξασα. Χαῖρε θάλασσα ποντίσασα Φαραῶ τὸν νοπτόν. Χαῖρε πέτρα ἡ ποτίσασα τοὺς διψῶντας τὴν ζωὴν. Χαῖρε πύρινη στυλε ὀδηγῶν τοὺς ἐν σκότει. Χαῖρε σκίπη τοῦ κόσμου πλατυτέρα νεφέλης. Χαῖρε τροφή τοῦ Μάννα διαδόχε. Χαῖρε τροφῆς ἀγίας διάκονε. Χαῖρε ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Χαῖρε ἐξ ἧς ῥέει μέλι· καὶ γάλα.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Μέλλοντος Συμειῶνος τοῦ παρόντος αἰῶνος μεθίστασθαι τοῦ ἀπασιῶνος, ἐπεισόδης ὡς βρέφος αὐτῶ, ἀλλ' ἐγνωσθῆς τούτῳ καὶ Θεὸς τέλειος· διόπερ ἐξεπλάγη σου τὴν ἀρρήτον σοφίαν, κράζων:

Ἄλληλουϊα.

Νέαν ἰδεῖξε Κτίσιν, ἐμφανίσας ὁ Κτίστης ἡμῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ γινομένοις, ἐξ ἀσπόρου βλαστήσας γαστρός, καὶ φυλάξας ταύτην ὡσπερ ἦν ἀφθορον, ἵνα τὸ θαῦμα βλέποντες, ὑμνήσωμεν αὐτὴν βοῶντες: Χαῖρε τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας. Χαῖρε τὸ στέφος τῆς ἐγκρατίας. Χαῖρε ἀναστάσεως τύπου ἐκλάμπουσα. Χαῖρε τῶν Ἀγγέλων τὸν βίον ἐμφαινουσα. Χαῖρε δένδρον ἀγλαόκαρπον, ἐξ οὗ τρέφονται πιστοί. Χαῖρε ξύλον εὐσχιόφυλλον, ὑφ' οὗ ἀκίπονται πολλοί. Χαῖρε κυοφοροῦσα ὀδηγὸν πλακωμένοις. Χαῖρε ἀπογεννώσα λυτρωτὴν αἰχμαλώτοις. Χαῖρε Κριτοῦ δικαίου δυσηπίσης. Χαῖρε πολλῶν πταιόντων συγχώρησις. Χαῖρε στολή τῶν γυμνῶν παρρησία. Χαῖρε στοργή πάντα πόθον νικῶσα.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Μένον τέκον ἰδόντες, ξενωθῶμεν τοῦ κόσμου, τὸν νοῦν εἰς οὐρανὸν μεταθέντες. Διὰ τοῦτο γὰρ ὁ ὑψηλὸς Θεὸς ἐπὶ γῆς ἐφάνη ταπεινὸς ἄνθρωπος, βουλόμενος ἐκλύσαι πρὸς τὸ ὕψος τοὺς αὐτῶ βοῶντας:

Ἄλληλουϊα.

Ὅλος ἦν ἐν τοῖς κατῶ, καὶ τῶν ἄνω οὐδ' ὅλως ἀπῆν ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος. Συγκαταβάσις γὰρ Θεϊκῆ, οὐ μεταβάσις δὲ τοπικῆ γέγονε· καὶ τόκος ἐκ Παρθένου Θεολήπτου ἀκουούσας ταῦτα: Χαῖρε Θεοῦ ἀχωρήτου χώρα. Χαῖρε σιπτοῦ μυστηρίου θύρα. Χαῖρε τῶν ἀπίστων ἀμφίβολον ἄ-

κουσμα. Χαῖρε τῶν πιστῶν ἀναμφίβολον καύχημα. Χαῖρε ὄχημα πανάγιον τοῦ ἐπὶ τῶν Χερουβίμ. Χαῖρε οἶκημα πανάριστον τοῦ ἐπὶ τῶν Σεραφίμ. Χαῖρε ἡ τάναντία εἰς ταῦτὸ ἀγαθοῦσα. Χαῖρε ἡ παρθενίαν καὶ λοχείαν ζευγνῦσα. Χαῖρε δὲ ἧς ἐλύθη παραβάσις: Χαῖρε δὲ ἧς ἠνοιχθη Παράδεισος. Χαῖρε ἡ κλεῖς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας. Χαῖρε ἐλπίς ἀγαθῶν αἰωνίων.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Πᾶσα φύσις Ἀγγέλων κατεπλάγη τὸ μέγα τῆς σῆς ἐνανθρωπήσεως ἔργον. Τὸν ἀπρόσιτον γὰρ ὡς Θεὸν, εθεώρει πᾶσι προσιτὸν ἄνθρωπος, ἡμῖν μὲν συνδιαγόντα, ἀκούοντα δὲ παρά πάντων οὕτως:

Ἄλληλουϊα.

Ρῆτορας πολυφθόγγους, ὡς ἰχθύας ἀφώνους, ὀρῶμεν ἐπὶ σοὶ Θεοτόκε· ἀποροῦσι γὰρ λέγειν τὸ πῶς, καὶ Παρθένοιο μινεῖς, καὶ τεκτεῖν ἰσχυσας. Ἡμῖς δὲ τὸ μυστήριον θαυμάζοντες, πιστῶς βοῶμεν: Χαῖρε σοφίας Θεοῦ δοχείον. Χαῖρε προνοίας αὐτοῦ ταμίον. Χαῖρε Φιλοσοφους ἀσόφους δεικνύουσα. Χαῖρε τεχνολόγους ἀλόγους ἐλέγχουσα. Χαῖρε ὅτι ἐμωράνθησαν οἱ δεινοὶ συζητηταί. Χαῖρε ὅτι ἐμαράνθησαν οἱ τῶν μύθων ποιηταί. Χαῖρε τῶν Ἀθηναίων τὰς πλοκάς διασπῶσα. Χαῖρε τῶν αἰείων τὰς σαγήνας πληροῦσα. Χαῖρε βυθοῦ ἀγνοίας ἐξέλκουσα. Χαῖρε πολλοὺς ἐν γνώσει φωτίζουσα. Χαῖρε ὀλκάς τῶν θελόντων σωθῆναι. Χαῖρε λιμὴν τῶν τοῦ βίου πλωτήρα.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Σῶσαι θελῶν τὸν κόσμον ὁ τῶν ὄλων κοσμητῶρ, πρὸς τοῦτον ἀντεπαγγελοῦς ἦλθε· καὶ ποιμὴν ὑπάρχων ὡς Θεὸς, δὲ ἡμᾶς ἐφάνη καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος· ὁμοίῳ γὰρ τὸ ὁμοιον καλέσας, ὡς Θεὸς ἀκούει:

Ἄλληλουϊα.

Τεῖχος εἶ τῶν παρθενῶν, Θεοτόκε Παρθενο, καὶ πάντων τῶν εἰς σὲ προστρέχόντων. Ὁ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, κατεσκευάσασε ποιητῆς ἄχραντε, οἰκήσας ἐν τῇ μήτρᾳ σου, καὶ πάντας σοι προσφωνῆσάς διδάξας. Χαῖρε ἡ στήλη τῆς Παρθενίας. Χαῖρε ἡ πύλη τῆς σωτηρίας. Χαῖρε ἀρχὴ γῆ νοητῆς ἀναπλασίας. Χαῖρε χορηγία

Θεικῆς ἀγαθότητος. Χαῖρε σὺ γὰρ ἀνεγέννησας τοὺς συλληφθέντας αἰσχροῦς. Χαῖρε σὺ γὰρ ἐνουθέτησας τοὺς συληθέντας τὸν νοῦν. Χαῖρε ἡ τὸν φθορέα τῶν ρρευῶν καταργούσα. Χαῖρε ἡ τὸν σπορέα τῆς ἀγνείας τεκοῦσα. Χαῖρε παστάς ἀφθόρου νυμφεύσεως. Χαῖρε πιστοὺς Κυρίῳ ἀρμόζουσα. Χαῖρε καλὴ κουροτρόφε παρθένων. Χαῖρε ψυχῶν νυμφοστόλε ἀγίων.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Υμνος ἅπας ἠττάται, συνεκτείνεσθαι σπεύδων, τῷ πλήθει τῶν πολλῶν οἰκτιρμῶν σου. Ἰσαριθμοὺς γὰρ τῇ ψάμμῳ ὧδάς ἂν προσφέρωμέν σοι, Βασιλεῦ Ἅγιε, οὐδὲν τιλοῦμεν ἄξιον, ὧν δέδωκας ἡμῖν τοῖς σοῖ βοῶσιν.

Ἄλληλούϊα.

Φωτοδόχον λαμπάδα τοῖς ἐν σκότει φανεῖσαν ὁρῶμεν τὴν ἀγίαν Παρθένον· τὸ γὰρ αὐλον ἄπτουσα φῶς, ὁδηγεῖ πρὸς γνῶσιν Θεϊκὴν ἅπαντας, αὐγῇ τὸν νοῦν φωτίζουσα, κραυγῇ δὲ τιμωμένη ταῦτα: Χαῖρε ἀκτίς νοσητοῦ Ἡλίου. Χαῖρε βολίς τοῦ ἀδύτου φέγγους. Χαῖρε ἀστραπὴ τὰς ψυχὰς καταλαμβάνουσα. Χαῖρε ὡς βροντὴ τοὺς ἐχθροὺς καταπλήττουσα. Χαῖρε, ὅτι τὸν πολυφῶτον ἀνατέλλεις φωτισμόν. Χαῖρε, ὅτι τὸν πολὺρρύτον ἀναβλύζεις ποταμόν. Χαῖρε τῆς κολυμβήθρας ζωγραφούσα τὸν τύπον. Χαῖρε τῆς αἰμαρτίας ἀποσμήνουσα ῥύπον. Χαῖρε λουτήρ ἐκπλύνων συνείδησιν. Χαῖρε κρατῆρ κερνῶν ἀγαλλία-

σιν. Χαῖρε ὁσμὴ τῆς Χριστοῦ εὐωδίας. Χαῖρε ζωὴ μυστικῆς εὐωχίας.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων, ὁ πάντων χρωλύτης ἀνθρώπων, ἐπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος· καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον, ἀκούει παρὰ πάντων οὕτως:

Ἄλληλούϊα.

Ψάλλοντές σου τὸν Τόκον, ἀνυμνοῦμέν σε πάντες ὡς ἔμψυχον Ναὸν Θεοτοκε. Ἐν τῇ σῇ γὰρ οἰκίῃσας γαστρὶ ὁ συνέχων πάντα τῇ χειρὶ Κύριος, ἠγίασεν, ἐδόξασεν, ἐδίδαξε βεῖαν σοι ταῦτα: Χαῖρε σκηνὴ τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου. Χαῖρε ἀγία ἀγίων μείζων. Χαῖρε Κιβωτὴ χρυσοθεῖσα τῷ Πνεύματι. Χαῖρε θησαυρὴ τῆς ζωῆς ἀδαπάνητε. Χαῖρε τίμιον διάδημα Βασιλέων εὐσεβῶν. Χαῖρε καύχημα σεβάσμιον Ἱερῶν εὐλαβῶν. Χαῖρε τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος. Χαῖρε τῆς Βασιλείας τὸ ἀπόρθητον τείχος. Χαῖρε δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια. Χαῖρε δι' ἧς ἐχθροὶ καταπίπτουσι. Χαῖρε χρωτὸς τοῦ ἐμοῦ Ξεραπεία. Χαῖρε ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρία.

Χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτε.

Ω Πανύμνητε Μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τὸν πάντων ἀγίων ἀγιώτατον Λόγον, δεξαμένη τὴν νῦν προσφορὰν, ἀπὸ πάσης ῥῦσαι συμφορᾶς ἅπαντας, καὶ τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως τοὺς σοῖ βοῶντας:

Ἄλληλούϊα.

Θ Α Υ Μ Α Α'.

Περὶ τῶν ἐκτυφλωθέντων Ἰουδαίων, καὶ τοῦ ἐκκοπέντος τὰς χεῖρας, καὶ μετὰ τὸ πιστεῦσαι τῷ Χριστῷ, ὑπὸ τῆς Θεοτόκου Ξεραπευθέντος.

Τὸν καιρὸν, ὅπου ἠθέλησεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ μετοικίσῃ ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον τὴν παναάχραντον Μητέρα αὐτοῦ εἰς τὴν οὐράνιον καὶ μακαρίαν ζωὴν, νὰ συμβασιλεύῃ μετ' αὐτοῦ αἰωνίως, καθὼς τῆς ἐπρεπεῖ, ἐπρόσταξε νὰ συναχθοῦν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, ὅπου εὐρίσκοντο δισπαρμένοι, κηρύττοντες τὸν σωτήριον λόγον, καὶ νὰ ὑπάγουσιν εἰς

τὸν χωρίον Γεθσημανῆ, ὅπου ἦτον ἡ Παναγία, νὰ τὴν ἐνταφιάσουν. Τότε λοιπὸν μετ' αὐτῆς εὐδοκίᾳ καὶ βούλησιν τοὺς ἀρπαξάν συνέφα, καὶ εὐρέθησαν ἅπαντες εἰς μίαν στιγμὴν ἐνώπιον τῆς Ἁειπαρθένου. Ἦτις ἰδοῦσα τούτους, ἐχάρη κατὰ πολλὰ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ὁ καιρὸς ἤγγικεν νὰ ὑπάγῃ, νὰ συνευφραίνεται μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ Δεσπότου. Καὶ ἀφ' οὗ ἐλάλησεν

ὅσα ἠθέλησε πρὸς νοουθεσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐπαρηγόρησε, καθὼς εἰς τὴν κοίμησιν αὐτῆς φαίνεται, σχηματίσασα τὸ πάντιμον αὐτῆς καὶ πάνσοπον Σῶμα, εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ παρέδωκε τὴν παναγίαν Ψυχὴν τῆς εἰς τὰς ἀχράντους [παλάμας τοῦ αἰωνίου Θεοῦ. Τότε κατὰ τὴν παραγγελίαν τῆς οἱ Ἀπόστολοι ἔλαβον τὸ ἀγιώτατον ἐκεῖνο Σκῆνος, καὶ πορευόμενοι με εὐταξίαν καὶ εὐλάβειαν, ἔφαλλον συμφώνως ὕμνον ἐξῆδιον. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀγγελοι συνοδεύοντες τὴν Κυρίαν αὐτῶν καὶ Βασίλισσαν, ὕμνοῦσαν ἀοράτως, καὶ ἐγκωμιάζαν μὲ γ' ὑκῦταταις φωναῖς Σαυμασίως, ὁποῦ εἰς τὸν αἶρα ἤκούοντο. Ἄλλα οἱ φθνεροὶ καὶ ἀσεβεῖς Ἰουδαῖοι, δείχνοντες ἀκομῆ τὸ μῖσος ὁποῦ εἶχαν πρὸς τὸν Κύριον, καὶ τὴν κακοσύνην τους, ὤρμησαν κατὰ τοῦ κραββάτου, ἔχοντες εἰς τὸν νοῦν τους νὰ ἀτιμάσουσι τὸ πολύτιμον καὶ Σεϊκὸν Σκῆνωμα. Ἄλλα παρευθὺς ἔφθασεν ἡ Σεῖα δίκη τους τολμπὰς ὡς ἐπλησίασαν, καὶ ἐτυφλώθησαν ἅπαντες. Εἰς δὲ ἀπ' ἐκείνους πλέον ἀνθαίδης, ἐτόλμησε μὲ ἀναισχυντίαν ὁ ἀσυνειδήτος, καὶ ἄρπαξε τὸν ἱερὸν κραββάτον, βουλόμανος νὰ τὸν ρίξη ἀπὸ τους ὤμους τῶν Ἀποστόλων. Ἄλλα οἱ ἅγιοι Ἀγγελοι δὲν ὑπόφεραν νὰ γένη τοιαύτη ἕθρις εἰς τὸ Βασιλικὸν σκῆνωμα, ἀμὴ ἐπαίδευσαν δικαίως τὴν ἀναισχυντίαν αὐτοῦ καὶ ἀνθαδείαν, κόπτοντες ἀοράτως τὰς χεῖράς του, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν εἰς τὸν κραββάτον κρεμασμέναις, εἰς φρικωδέστατον καὶ ἱλεινὸν Σεάμα. Ὁ δὲ πασχων ἔθρηνηε πικρῶς ὀδυρόμενος. Ὁ γοῦν Πέτρος ὡς μιμητῆς τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ εὐσπλαγχνίσθη, καὶ ἐλυπήθη τούτου τὰ δάκρυα, καὶ πλησιάσας εἶπεν αὐτῷ: Πίστευσον ἐξ ὅλης σου τῆς καρδίας, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἀληθῶς Μητέρα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅς τις ἐγεννήθη ἄνυ σοπαῶς ἐξ αὐτῆς τῆς Ἄειπαρθένου, καὶ τότε νὰ γνωρίσης τὴν δύναμίν της νὰ λάβης κάλιν τὰς χεῖράς σου. Ὁ δὲ μετὰ δακρῦων ἐφώνησε, λέγων: Πιστιύω Κυρία μου, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἀληθῶς καὶ ἀφθόρως ἐγέννησας τὸν Δεσπότην καὶ Σωτῆρά μου Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός. Τότε ὁ Ἱερὸς Πέ-

τρος τὸν ἐπλησίασεν εἰς τὰ κομμένα χεῖρια, καὶ ἐγγίζοντας αὐτὰ εἰς τους τόπους των (ὡ Σαυμασίως τερατοουργήματος) ἐκόλλησεν ὑπὲρ φύσιν, καθὼς καὶ πρῶν Σαυμασίως ἐκόπησαν, καὶ πάντες ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, καὶ τὴν πανάχραντον Δέσποιναν. Οἱ δὲ ἐπίλοιποι ὁποῦ ἐτυφλώθησαν, ἀκούσαντες τὴν Σαυματουργίαν ταύτην, ἰάν ἦσαν καὶ σκληροκαρδιοὶ, ὁμως διὰ νὰ λαβουσι τὰ φῶς τους, ὠμολόγησαν μετὰ δακρῦων τὴν ἁμαρτίαν τους, καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν αὐτοῖς: Πλησιασετε καὶ ἰσεῖτε, νὰ ἐγγίσετε τους ὀφθαλμούς σας εἰς τὸ ροῦχόν της, καὶ ὡς Μητέρα ἐλείους σπλαγχνίζεται νὰ σὰς ἰατρευση. Ὅσως γοῦν ποιήσαντες, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως ἀνέβλεψαν. Καὶ τίς διηγήσεται τὴν δόξαν, ὁποῦ ἔδωσαν τῷ Θεῷ καὶ πρὸς τὴν Παρθένον εὐχαριστίαν; Ὅλοι τὴν ἐγκωμιάζαν, ἕως ὁποῦ ἔφθασαν εἰς τὴν Γεθσημανῆ, καὶ κηδεύσαντες τὸ πανάχραντον σῶμα, ἤκουσι τρεῖς ἡμέρας τους ὕμνους τῶν Ἀγγέλων, ἕως ὁποῦ τὴν ἐπήρασιν εἰς τους οὐρανοὺς ἀνασταθεῖσαν, καὶ τὴν ἐκάθισαν ἐκ δεξιῶν τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ Σωτῆρός μας. Ἄλλα μὴ φανῆ τινὸς περισσόν, πῶς ἐκεῖνο τὸ Θεοδόχον σῶμα ἀπέθανε, καὶ τὸ ἔθεσαν εἰς τὸν τάφον, ὅτι ἰάν ὁ Υἱὸς της ἐκαταδέχθη καὶ ἔταφη, πῶς καὶ ἡ ἁγία του Μητρὸς νὰ μὴ πάθη τὰ ὁμοῖα; Πρέπον ἦτον νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὸν τάφον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Παράδεισον, διὰ νὰ πιστωθοῦμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι ἀπὸ τὸ μνημα ἔχομεν νὰ ἀνασθηθοῦμεν, ὅταν Σελήσῃ ὁ Κύριος. Ἄλλα ἡμεῖς μὲν παθαίνομεν εἰς τὸν τάφον λύσιν τοῦ σώματος καὶ διαφθοράν, διὰ νὰ ξεριζωθῇ ἡ ἁμαρτία, ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν σάρκα μας. Ἀμὴ τὸ ἀγιώτατον σῶμα τῆς Παρθένου, ὡσάν ὁποῦ ἦτον ἀπὸ τὴν σύλληψιν ἡγιασμένον ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δὲν ἔπαθε διαφθοράν εἰς τὸ μνημα, ἀλλὰ παρευθὺς ἀνεστήθη παρὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς, καὶ βασιλεύει σὺν αὐτῷ αἰωνίως εἰς ἐκείνην τὴν ἀνεκλάπτου δόξαν καὶ ἀφραστον ἀγαλλίασιν. Ἦς ἀξιωθείμεν καὶ ἡμεῖς ταῖς αὐτῆς ἁγίαις προσδεῖταις. Ἀμὴν.

Θ Α Υ Μ Α Β'.

Περὶ τῆς γαλακτοθρεψάσης νεκρᾶς τὸ βρέφος αὐτῆς, καὶ μετὰ
ἑνιαυσίον χρόνον ἀναστηθείσης.

Μετὰ τὴν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ χρόνους, ἰ. Ἀφόντις ἐλιθοβόλησαν οἱ μιαιοὶ Ἰουδαῖοι τὸν Πρωτομάρτυρα Στέφανον, καὶ εἰδίωξαν ὄλους τοὺς Ἀποστόλους ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ὥσπερ ἄλλους ἐκήρυττον τὸν Χριστὸν, ἦτον ἕνας ἀπὸ τοὺς ἰβ'. Μαθητᾶς, Μαξιμίμος ὀνόματι, ὃς τις ἦτον εἰς τὴν συνοδίαν τῆς Μαρθᾶς καὶ Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, καθὼς ὁ Ἀπέστολος Πέτρος τοῦ ἐπαράγγειλε, νὰ μὴ ἐχωρίσῃ ἀπὸ ταύταις· ἐπεὶ ὁ ἀδελφός τις ἔφυγεν εἰς τὴν Κύπρον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, νὰ μὴ τὸν φονεύσῃ, αἱ δὲ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ἔμειναν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τὴν Παναγίαν, ἕως τὴν ταύτης Μετάστασιν· ἔπειτα ἐπεύλησαν τὰ πράγματα τοὺς ἔλα, καὶ ἔδωσαν τὰ χρήματα τοῖς πτωχοῖς, ἀποστολικῶς διαγούσαι. Οἱ γὰρ Ἰουδαῖοι βλέποντες, ὅτι ἐκήρυττον παρρησιαί τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τοὺς ἔβαλαν εἰς μίαν βάρκαν χωρὶς ἄρμενα, ἢ κουπία πρῶς, διὰ νὰ πνιγοῦσι, καὶ ἄφησαν τὸ ξύλον νὰ ὑπάγῃ ὅπου τὸ διώξῃ ὁ ἄνεμος. Ἦτον δὲ ἔσω εἰς τὴν βάρκαν ἡ Μαρία, ἡ Μάρθα, Μαξιμίλλα ἡ δούλη των, ὁ ἄνωθεν Μαξιμίμος, καὶ ἄλλος ἕνας Καλλιδώνιος ὀνόματι, ὃς τις ἦτον ὁ τυφλὸς γεννηθεὶς, ὃν ὁ Κύριος ἰθεράπευσεν. Οὗτοι οἱ πέντε ἐδίεοντο τοῦ Θεοῦ, νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τόπον, ὅπου θέλει ἡ χάρις του· οὐ ἡ δύναμις καὶ ἡ βεβαιότης τοὺς ὑπῆγεν εἰς μίαν χώραν τῆς Γαλλίας πολυαἰθροπον, λεγόμενῃ Μαρσίλιαν. Ἐξελθόντες σὺν τοῦ πλοίου, καὶ δοξάσαντες τὸν Θεόν, ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγορὰν, μήπως καὶ δώσῃ τοὺς τινας ἐλεημοσύνην νὰ πορευθοῦσιν. Οἱ δὲ ἄνθρωποι τῆς Πόλεως, ὡς εἰδωλολάτραι, δὲν τοὺς ἐσπλαγγνίσθησαν. Ἦτον δὲ εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ἕνας Ἠγεμὼν αἰκνός, ὃς τις εἶδεν εἰς τὸ δράμα του τὴν νύκτα ἐκείνην μίαν

γυναῖκα, καὶ λέγει του· Ἐσὺ κοιμᾷσαι ἀναπαυόμενος εἰς τὸ κρεβάτι μετὰ τὴν ὁμοζυγον, ἀσπλαγγνε, ἐμπληρωμένος παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ οἱ δούλοι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἀποβαίνουν ἀπὸ τὴν πείναν. Ἐγερθεὶς, ὑπάγε εἰς τὴν ἀγορὰν τὸ πρῶτ', ἔπαρε καὶ ἐκείνους τοὺς πέντε ξένους, καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκόν σου· εἰ δὲ καὶ δὲν μὲ ἀκούσης, θέλεις λάβει κακὸν καὶ ἀσχημὸν θάνατον. Ταῦτα ἰδὼν ὁ Ἠγεμὼν, καὶ ἡ σύμβιος, ἐφοβήθησαν, καὶ τοὺς ἐπῆραν εἰς τὸ παλάτιον, περιποιηθέντες αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ χρειαζόμενα. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινας ἀκούων τὴν διδασχὴν τῆς Μαρίας, ἣτις ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν Θεὸν ἀληθινόν, διηγουμένη τὰς θαυματουργίας, ὅπου ἐτέλεσεν, εἶπεν αὐτῇ· Ἐάν ὁ Χριστός, ὅπως κηρύττεις Θεὸν παντοδύναμον, μοῦ δώσῃ ἕνα παιδί, ὅπου ἔχω πόθον εἰς τοῦτο, τάσσω σου νὰ γένω Χριστιανός, καὶ νὰ ἀφανίσω πάντα τὰ εἰδῶλα. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Οὐχὶ μόνον αὐτὴν τὴν χάριν δύναται ὁ Δεσπότης Χριστός, ἀλλὰ καὶ εἴτι ἄλλο ζήτημα θέλεις. Μόνον πιστεύσον εἰς αὐτὸν ἀδιστακτως, καὶ θέλεις γνωρίσει τὴν τούτου δύναμιν. Εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἐγκυώθη, καὶ εὐθὺς ἐβαπτίσθησαν ὅλοι τοῦ παλατίου· καὶ τόσῃν εὐλαβίαν εἰδείξεν ὁ Ἠγεμὼν, καὶ πόθον εἰς τὴν Πίστιν, ὅπου ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, νὰ προσκυνήσῃ τοὺς ἁγίους τόπους. Ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ, ὡς εὐλαβῆς, τὸν ἐπαρεκάλεσε μετὰ δακρῶν, νὰ τὴν ἐπάρῃ καὶ αὐτὴν, ὃς τις στατικῶς, διὰ νὰ μὴ τὴν πικράνῃ, ἔστεργε νὰ ὑπάγῃ μετ' αὐτοῦ. Ἀρῆκεν οὖν Ἐπίτροπον αὐτοῦ τὴν Μαρίαν, δίδωντάς τῃς γραφικῶς ἐξουσίαν νὰ χαλάσῃ πάντας τῶς βωμολοχίας τῶν εἰδῶλων, νὰ κτίσῃ Ναοὺς, καὶ εἴτι ἄλλο θέλῃ νὰ κάμῃ ἀνεμποδίστως, δίδωντάς τὰς κλεῖδας τῆς Πόλεως καὶ ὅλον

τὸν Ξησαυρὸν εἰς τὰς χεῖράς της. Ἐπειτα εἰσῆλθεν εἰς πλοῖον μετὰ τῆς συμβίου, καὶ τινῶν ἄλλων, νὰ τοὺς ὑπηρετοῦσιν. Ἀρμένισαν οὖν τὴν πρώτην ἡμέραν, καὶ τότε ἠγέρθη ἐναντίος ἄνεμος· ἵσταμάτησαν πολὺν καιρὸν εἰς ἓνα λιμένα, ἕως νὰ φυσήσῃ ἐπιτήδειος ἄνεμος, καὶ τότε πάλιν ἀρμένισαν. Εἰς τὸν ὁρόμον ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς γυναικὸς νὰ ἐλευθερωθῆ, καὶ ἐγέννησε μὲ πολλὴν βάσανον παιδίον ἀρσενικόν, καὶ τότες εὐθὺς ἐξεψύγησεν. Ὅθεν ὁ ἄρχων ἐλυπήθη κατὰ πολλὰ· πλὴν δὲν ἐσμίκρυνε ποσῶς ἢ εὐλαβεία του, νὰ σκανδαλισθῆ εἰς τὸν Θεόν, νὰ στρέψῃ ὀπίσω· μόνον, ἀφ' οὗ ἔκλαυσεν ἱκανῶς, εἶπε τοὺς ναύτας νὰ ὑπάγουσιν εἰς ἓνα ἐρημονῆσι, ὅπου ἦτον ἐκεῖ πλησίον· καὶ οὕτως εὐγαλαν τὴν ἀπεθαμμένην, καὶ τὴν ἔθεσαν εἰς ἓνα σπήλαιον μὲ τὸ βρέφος, καὶ σκιαπᾶσας αὐτὴν, εἶπε ταῦτα: Ὑπεραγία Θεοτόκε, Μῆτηρ τῶν ὀρφανῶν, καὶ τῶν ἀπηλπισμένων βοήθεια, καθὼς ἐγέννησες τὸν Θεὸν μὲ τρόπον θαυμασίον, οὕτω περιφρουρήσῃ καὶ τὸ βρέφος τοῦτο, καὶ οἰκονομήσῃ εἰς αὐτὸ εἴτι βούλῃσαι. Οὕτως εἰπὼν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασαν εἰς τὰ ὄρια τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ ἐξελθὼν ἀπῆλθε διὰ ξηρᾶς εἰς τὴν ἁγίαν Πόλιν, καὶ ἐκεῖ μὲ δέλημα Θεοῦ πῦρε τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, καὶ τοῦ ἀνήγγειλε τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, εἰρήνη σοι τέκνον, ὅπου ἐπίστευσες εἰς τὸ σωτήριον Κήρυγμα. Περὶ δὲ τῆς σῆς ἐμοζύγου καὶ τέκνου σου, μὴ λυπᾶσαι, ὅτι ὁ Κύριος δύναται νὰ μετατρέψῃ τὴν θλίψιν σου εἰς εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. Ἀπελθόντες οὖν ἀμφότεροι, τοῦ ἔδειξεν ἔλους τοὺς τόπους, ὅπου ἐπεριπάτησεν ὁ Κύριος, καὶ ἔκαμε τὰ θαυμάσια. Τὸν Δεῖπνον τὸν μυστικόν, τὸν κῆπον, τὸν Γολγοθᾶ, καὶ τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀπὸ τοῦ οἴου ἀνελήφθη εἰς Οὐρανοῦς· καὶ ἔδειξεν αὐτὸν ἱκανῶς ἅπαντα τὰ τῆς Δείας

Οἰκονομίας καὶ Πίσιως. Καὶ ἀφ' ἧ ἔκαμιν ἐκεῖ περισσότερον ἀπὸ ἓνα χρόνον, τὸν ἐπροβόδησεν ὁ Ἀπόστολος, καὶ εὐχάτηεν του ὅς τις νεύσει τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἔφθασεν εἰς τὸ ξηρονῆσι, ὅπου ἀφῆκε τὴν τελευτήσασαν μετὰ τοῦ βρέφους. Καὶ ἀπελθὼν εἰς τὸ σπήλαιον, εἶδε τὸ βρέφος καὶ ἐδύζανε τὴν νεκρὰν, ἥτις ἦτον σῶα καὶ ἀκίρεα, καθὼς τὴν ἀφῆκεν. Ὅθεν ἐξέστη, καὶ εἶπε ταῦτα μετὰ δακρῶν πρὸς Κύριον: Θεε παντοδύναμε, ἡ χάρις σου, ὅπου ἔτρεφε τὸ βρέφος τοῦτο τόσον καιρὸν, πιστεύω ὅτι δύνασαι νὰ ἀναστήσῃς καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, νὰ ἐπιστρέψῃ ἢ λύπη μου εἰς διπλὴν χαρὰν κατὰ τὴν πρόρρησιν Πέτρον τοῦ Ἀποστόλου σου. Ναί, πολυεύσπλαγγε Δέσποτα, ἐπάκουσόν μου τοῦ ἀναξίου δούλου σου διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀειπαρθένου Μητρός σου, καὶ τῆς δούλης σου Μαρίας, ἥτις μὲ ἐφώτισε, καὶ ἐς τὴν σὴν ἐπίγνωσιν καθωδήγησεν. Οὕτως εἶπε μετὰ δακρῶν καὶ πίστεως, καὶ εὐθύς (ὁ τοῦ θαύματος) ἀνίστη ἢ νεκρὰ ὦ· περ ἐξ ὕπνου, καὶ στενάξασα, εἶπε ταῦτα: Ὁ γλυκυτάτη μου Δέσποινα, εὐλογημένον τὸ ὄνομά σου, ὅπου μὲ ἔσκεπες, καὶ ἐκυβέρνησαι εἰς τὴν γένναν, καὶ ἔτρεφες τόσας ἡμέρας τὸ τέκνον μου. Τότες ἀνήγγειλε τοῦ ἀνδρός της, λέγουσα: Γίνωσκε, ὅτι ὄλους τοὺς ἁγίους τόπους ὅπου σοῦ ἔδειξεν ὁ Ἅγιος Πέτρος, ἐκεῖ ἦμεν καὶ ἐγὼ, καὶ τὸς ἔβλεπα ὅπου μὲ ὠδήγα ὁ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ· καὶ οὕτω τοῦ εἶπεν ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἱερῶν τόπων. Ὁ δὲ περισσῶς ἐξεπλήττετο. Καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθον εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ προσκυνήσαντες τὴν Ἁγίαν Μαρίαν, τῆς εἶπασιν τὰ γενόμενα. Καὶ πάντες τῆς Πόλεως ἐβαπτίσθησαν, ἠδάφισαν ὅλα τὰ εἶδωλα, ἠκοδόμησαν ἱεράς Ἐκκλησίας, καὶ ἱτίρας ἀγαθοεργίας ἐπίλασαν εἰς δόξαν Πατρὸς, Υἱοῦ, καὶ Ἁγίου Πνεύματος.

Θ Α Υ Μ Α Γ'.

Περὶ Ἰωάννου τινὸς ὅπτασία ὠφέλιμος.

Τῇ κγ'. τοῦ Νοεμβρίου φαίνεται εἰς τὸ Συναξαριον, ὅτι, ἐν τοῖς χρόνοις Κωνσταντίνου τοῦ Βασιλέως, ἦτον τις ῥάπτῃς Ἰωάννης ὀνόματι, ζῶν ἀσέμνως εἰς ταῖς ἡδοναῖς τῆς σαρκός, χωρὶς νὰ συλλογισθῆ τὴν αἰώνιον κόλασιν, ὅπου ἐκδέχεται τοὺς ἀμαρτάνοντας. Ὁ δὲ ἐλεήμων, καὶ πολυεύσπλαγχνος Θεός, ὁ τὰ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομῶν, τοῦ ἔδειξε μίαν φοβερὰν ὅπτασίαν, διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν πολιτείαν του. Ἐφάνη του γοῦν εἰς τὸ ὄνειρον μίαν νύκτα, ὅτι ἐτελείωσεν ἓνα ἱμάτιον, καὶ τὸ ὑπῆγε τοῦ Βασιλέως, μὲ τὸν ὅποιον ἐσυνωμίλει, καὶ ἀντάμα ἐχαίροντο. Ἐπειτα τοῦ ἐφάνη, πῶς ἐγύμνωσεν ὁ Βασιλεὺς μάχαιραν, καὶ τὸν ἄρπασεν ἀπὸ τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς, ἦγουν τὰ μαλλία, τὰ ὅποια εἶχασι τότε μακρὰ, καὶ τὰ ἐκοπτε, λέγων πρὸς αὐτόν: "Ὅταν ἀποκόψῃ τὰς τρίχας σου ἢ μάχαιρα, τότε θέλει κόψῃ καὶ τὴν κεφαλὴν σου, καὶ οὕτως ἐγένετο. Λοιπὸν ἀπὸ τὸν πολὺν φόβον ὅπου ἐπῆρην, ὅταν ἔκοψε τὸν τράχηλόν του ἢ μάχαιρα, ἐξύπνησεν ὅλος ἐντρομος, καὶ ἔλεγε ταῦτα: Εὐχαριστῶ σοι ὄνειρε, ὅτι τὸν φοβερὸν ἀγῶνα, ὅπου εἶδα, ἐτελείωσες εἰς φάντασμα. Ἐμεινεν οὖν ὁ αὐτὸς ἀδιορθωτος, ἀστοχήσας τὸν φόβον ὁ ἄγνωστος. Λοιπὸν ἤλθε του ἀσθένεια πολλὰ βαρῆα. Τότε πάλιν ὁ ἐλεήμων Θεός, τῷ ἔδειξεν ὅπτασίαν, ὅχι εἰς τὸ ὄνειρον, ὡς τὸ πρότερον, ἀλλὰ μὲ ἔκστασιν· καὶ τοῦ ἐφάνη πῶς τὸν ἐπήγασι εἰς ἓνα τόπον, ὅπου εἶχασι συνθήειαν νὰ καθίζουσιν οἱ κριταί, ὅταν ἔκαμναν ἀπόφασιν, νὰ θανατώσουν τινά. Τότε βλέπει, καὶ ἐκάθητο ἓνας Βασιλεὺς φοβερῶτατος· ἰνδεδυμένος Ἀρχιερατικὴν στολὴν καὶ Βασιλικὴν. Πλησίον δὲ αὐτοῦ ἐστέκοντο ἐκ δεξιῶν μὲν τινὲς Ἱεροπρεπεῖς ἄνδρες καθέζομενοι· ἐκ δὲ ἀριστερῶν ἔβλεπεν ἄλλους ἀγρίους καὶ ἀσχήμους τὴν θείαν, καὶ ὅπι-

σθεν αὐτοῦ ἦτον ἓνας λάκκος σκοτεινὸς πολλὰ καὶ ὀδυνηρὸς. Οὕτω γοῦν ἰστάμενος εἰς πολὺν ἀγῶνα ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐντρομος, τοῦ εἶπεν ὁ Βασιλεὺς· Τάχα ἤξεύρεις τίς εἶμαι ἐγώ, ὦ νεανία; Ὁ δὲ μετὰ πολλοῦ φόβου ἀπεκρίνατο· Νομίζω Κύριε, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ σαρκωθείς δι' ἡμᾶς, καθὼς αἱ Γραφαὶ μας διαλαμβάνουσι. Λέγει τε ὁ Χριστὸς· καὶ ἐπειδὴ μὲ ἤξεύρεις ἀπὸ τὰς Γραφᾶς, διατι ἀστοχήσῃς τὴν ἀπειλήν, ὅπου σὲ ἐφόβησεν ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος; Ἡ δὲν ἤξεύρεις τοῦτο, ὅπου σοῦ λέγω; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἠξεύρωτε Δέσποτα, καὶ ἀκόμη τὸν φόβον ἐκείνον βαστάζω εἰς τὴν ψυχὴν μου· καὶ ὁ Βασιλεὺς· Ἐπειδὴ καθὼς λέγεις, ἀκόμη τὸν φόβον ἔχεις εἰς τὴν ψυχὴν, πῶς δὲν ἐμετανόησες τὰς ἀμαρτίας σου; Ὅμως κάθου μὲ τὴν ζημίαν σου, ὅτι ἐγὼ ἤμουν, καὶ ὅχι ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ὅπου σοῦ ἔδειξα τὴν φοβερὰν βίασαν. Ταῦτα εἰπὼν ἔκαμε νεῦμα εἰς τοὺς παρεστῶτας, νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὸν ὀδυνηρὸν ἐκεῖνον βόθρον. Ὁ δὲ γοερῶς ἐβόησε ταῦτα μεγαλοφωνῶς: Παναγία Θεοτόκε, βοήθει μοι. Τότες εὐρέθη ἡ Παναγία ἐκεῖ ἔμπροσθεν, καὶ ἔκαμε δέησιν πρὸς τὸν Δεσπότην, νὰ τὸν ἐλέησῃ. Καθὼς τὸν ἐτράβιζαν οὖν νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὸν λάκκον ἐκεῖνοι οἱ ἀνιλεῖς, ἤκουσε τὴν φωνὴν ταύτην: Ἀφεῖτέ τον διὰ τὴν δέησιν τῆς Μητρός μου, καὶ ἄς ἔχη καιρὸν νὰ μετανόησῃ. Μετὰ ταῦτα ἤλθεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ του ὁ ἀσθενής, καὶ μὲ τὴν χάριν τῆς Παναγίας εὐρέθη ὑγιής ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν. Λοιπὸν ἀπελθὼν εἰς ἓναν εὐλαβῆ Μοναχόν, τοῦ ἀνήγγειλε τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Δός δόξαν τῷ Θεῷ, ἀδελφε, καὶ εὐχαριστήσω τὴν Παναγίαν, ὅπου σὲ ἤξιώσε τοιαύτης ὁράσεως. Διορθώσε τὸν βίον σου συντομώτερον, νὰ μὴ τὸ πάθῃς καθὼς ἓνας Ἀρχὼν ἡμέραις παρασμεῖναις, Γεωργίος

ἐνόματι· διὰ τὸν ὅποιον εἶδε τις φίλος του ἐμοίαν ἐπτασίαν, καὶ τὸν ἱουρμαν νὰ τὸν βυθίσουν εἰς τὸν ἄδην, καὶ ἐλυτρώθη καὶ αὐτὸς τοῦ κινδύνου διὰ πρεσβειῶν ἐκείνων, ἐποῦ δύνονται πρὸς Κύριον, καὶ τοῦ ἰδωσαν διωρίαν ἡμέρας εἴκοσι. Ταύτην τὴν ἐπτασίαν ἀνήγγειλε πρὸς τὸν Γεώργιου ὁ εὐλαθῆς ἐκεῖνος ἀνὴρ, ὅπου τὴν εἶδεν· ἀμὴ αὐτὸς δὲν ἐσυλλογίσθη ποσῶς τὰ λεγόμενα, ἀλλὰ ἔμεινεν ἀδόρθωτος. Λοιπὸν μετὰ τὰς εἴκοσι ἡμέρας ἐξεψυξεν ὁ Γεώργιος, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἐκεῖνα τὰ φοβερά κολαστήρια. Φυλάγου λοιπὸν καὶ ἐσὺ, καὶ ἐπιμελήσου

τὸν βίον σου. Ἐπειδὴ εἶδες, ὅτι δὲν ἔπρε ἄλλον βοηθὸν, μόνον τὴν Παναγίαν· αὐτὴν πρέσβευε μετὰ δακρῶν διηνηκῶς, καὶ οὐκ ἀξιώση τῆς αἰωνίου Μακαριότητος. Ταύτην τὴν σωτήριον συμβουλήν ἀκούσας ὁ Ἰωάννης παρα τοῦ εὐλαβοῦς Μοναχοῦ, καὶ ἐνθυμῆμενος πάντοτε τὸν φόβον τῆς φρικτῆς ἐκείνης ὁράσεως, ἐξωμολογήθη πάντα τὰ ἀμαρτήματα αὐτοῦ, ἰδωκεν ἐλεημοσύνην πολλήν, ἔκαμε νησιτίας, καὶ ἄλλας ἀρετάς, καὶ τελειώσας εἰς πολιτείαν Σεάριστον, ἀπῆλθεν εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Θ Α Υ Μ Α Δ'.

Περὶ τοῦ ἐν Νεωρίῳ Ναοῦ τῆς Θεοτόκου.

Φαίνεται εἰς τὴν ὕστερην τοῦ Αὐγούστου, ὅτι τὸν καιρὸν τῶν εὐσεβειστάτων Μιχαὴλ καὶ Θεοδώρας ἦτον εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν τὸς Πατρίκιος, τὸ ὄνομα τοῦ Ἀντωνίου, ὃς τις εἶχεν εἰς τὸν οἶκόν του κτισμὸν Ναὸν ὡραῖον καὶ ἔνδοξον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Νεωρίῳ. Τὸν ὅποιον Ναὸν οἱ πρότερον Βασιλεῖς, εἰκονομάχοι ὄντες, ἀπεγύμνωσαν πείσης εὐπρεπείας, καθὼς ἔκαμαν καὶ εἰς τοὺς λοιπὰς Ἐκκλησίας, καὶ εὐγάλαν τὰς Εἰκόνας ὅλας, καὶ μόνον Σταυροὺς ἐχάραξαν ἐξ τούτων τοίχους καὶ ἐπροσκυνοῦσαν. Τότε γοῦν, ὅπου ἔλαμψεν ἡ Ὁρθοδοξία, πάλιν ἐστόλισεν αὐτὸν τὸν Ναὸν ὁ Πατρίκιος με χρυσοῖν καὶ Εἰκονίσματα, καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ἔκτισε μικρὸν λουτρόν πρὸς σωματικὴν παραμυθίαν. Ἔως οὖν ἔζη ὁ εὐλαθῆς οὗτος Πατρίκιος, ἐκυδέρνα τὸν Ναὸν αὐτὸν, ἐξώδιαζεν εἴτι ἔκαμνε χρεία· καὶ οὕτως ἄνωθεν μὲν ἐτελεῖτο ἡ δοξολογία τοῦ Θεοῦ πάντοτε· κάτωθεν δὲ εἰς τὸ λουτρόν ἐγίνοντο θαύματα ὑπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας· καὶ πολλοὶ ἀρρώστοι, καὶ βασανιζόμενοι ἀπὸ διαφορῶν ἀσθενείας, ἰεραπεύθησαν. Ἀφόντις δὲ ἀνεπαύθη ὁ Ἀντωνίος, κατελήφθη ἀνεπιμέλητον τὸ λουτρόν, διατι

δὲν εἶχασιν ἔξοδον οἱ ἀπόγονοί του νὰ φέρουσι νερὸν πρὸς αὐτάρχειαν, καὶ ἐπήρασι τινὲς καὶ πολλὰ ἀπὸ τὰ μάρμαρά του. Ὁ δὲ Ναὸς ἔμεινεν εἰς τινα εὐλαθῆ Ἱερέα, ὃς τις τὸν ἐφημέρευε μετὰ πάσης προθυμίας, διατι ἔκαμνε πολλὰ θαύματα ἢ Παναγία, καὶ εἶχεν ὁ λαὸς εἰς ἐκεῖνον εὐλαθειαν, παρέχοντας τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ Ἱερέως. Μετὰ δὲ καιρὸν, θείλωντας ὁ Βασιλεὺς Ῥωμανὸς νὰ κτίσῃ εἰς τὸ παλάτιον αὐτοῦ ἕνα οἶκον εὐμορφον, ἐγύρευε μάρμαρα, καὶ τοῦ εἶπασιν, ὅτι εἰς τὸ ἄνωθεν λουτρόν ἦσαν ὡραιότατα, καθὼς τὰ ὠρέγετο. Λοιπὸν ἐμελέτα νὰ χαλάσῃ τὸ λουτρόν, νὰ τὰ πάρῃ. Ἀλλὰ ἡ Παναγία Θεοτόκος, ὅπου ἔκατοῖκα εἰς αὐτὸν τὸν Ναὸν, δὲν ἀμέλησεν, οὔτε ἀφῆκε νὰ καταστρέψουν τὸν οἶκόν της· ἀμὴ ἐφάνη τὴν νύκτα εἰς ὄπτασίαν πρὸς τὸν Νέστορα (ὃς τις ἦτον κτίστης, καὶ τὸ ἰδωκεν ὁ Βασιλεὺς θείλημα νὰ χαλάσῃ τὸ λουτρόν) καὶ λέγει του· Φυλάγου, μὴ τολμήσης νὰ εὐγάλης κἄν ἕνα λίθον ἀπὸ τὸν οἶκον μου τοῦ Νεωρίου· εἶδὲ, μεγάλην ζημίαν λαμβάνεις. Ταῦτα ἀνήγγειλεν ὁ Νέστωρ τῷ Βασιλεῖ, ὃς τις ὡς εὐλαθῆς καὶ ἐνάρετος, εἶπε ταῦτα: Δὲν θέλω νὰ ἔχω δίκην καὶ ἐγκαλίσσιμον μετὰ τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ἀλλὰ μάλιστα καὶ τὸν οἶκον αὐ-

τῆς νὰ ἀνακαινίσω εἴτι χρειάζεται. Ἐπρόσταξεν οὖν εὐθύς, καὶ ἰκατασκεύασαν τὸ λουτρόν τρανίτερον, καὶ ἤρχετο νερὸν πολὺ. Καὶ ἐλουσθήσαν οἱ Βασιλεῖς εἰς αὐτὸ, Ῥωμαῖνός, Χριστοφόρος, καὶ Κωνσταντῖνος, δίδοντες καὶ Χρυσόβουλλον, νὰ ἔχη ὁ Ναὸς ἐκεῖνος τόσα φλωρία ἐσοδῶν τὸν καθὲ χρόνον ἀπὸ τὰ Βασίλεια. Ἐκαμνεν οὖν παλιν θαύματα ἄπειρα ἢ Θεοτόκος, ὡς πρότερον, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ γράψωμεν ἕνα εἰς πίστωσιν τῶν ἄλλων καὶ ἀψευδεστάτην βεβαίωσιν.

Γυνή τις περιφανῆς εἶχεν ἀσθενεῖαν δεινὴν· καὶ ἐπρίσθη ὅλον τὸ σῶμά της τόσον, ὅπου ἐγένεσεν ἔλκη βρωμερὰ λίαν καὶ δυσωδέστατα, καὶ ἤθανετο ὀδύνην καὶ πόνον ἀνείκαστον. Δαπανήσασα γοῦν εἰς τὰς ἰατροὺς τὸν βίον αὐτῆς, καὶ μηδὲν ὠφελήσασα, ἀκούσασα τὰ θαύματα, ὅπου ἐτελεῖ ἢ Θεοτόκος τοῦ Νεωρίου, ἀπῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἔμεινεν ἡμέρας πολλὰς· ἀμὴ δὲν τὴν ἐθεράπευσεν, ὅτι ὁ Κύριος θέλει νὰ ἔχωμεν ὑπομονὴν πολλήν· καὶ δὲν μᾶς ὑπακούει εὐθύς, ὅταν τοῦ ζητήσωμεν τίποτε, ἕως νὰ φανῇ ἢ ὑπομονὴ καὶ καρτερία μας. Ἀφ' οὗ γοῦν εἶδεν, ὅτι δὲν ὠφελήθη, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἐν Βλαγέρναις Ναόν, καὶ πίπτουσα κατὰ γῆς εἶδετο ταῦτα μετὰ δακρύων: Ἐλέησόν με, Μήτηρ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἄλλην ἐλπίδα δὲν ἔχω ἢ ταλαίπωρος, μόνον τὴν σὴν βοήθειαν, καὶ πρὸς σέ μόνην κατέφυγον. Ταῦτα προσηύχετο πολλάκις·

καὶ τὴν ἐννάτην ἡμέραν εἶδεν εἰς τὸ ὄραμα τῆς μίαν σεμνοπριπῆ καὶ ἐντιμον γυναῖκα, καὶ λέγει τῆς· Τί ἔχεις, ὦ γυναῖκα, καὶ δὲν ἠσχαλίζεις ποσῶς, ἀλλὰ βοᾷς ἐνοχλοῦσά με; Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἡξυρῶ Δέσποινά μου, ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας μου πειράζομαι· ἀλλὰ ἐπειδὴ δι' ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐσαρκώθη ἐκ σοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ γέγονεν ἄνθρωπος, δι' αὐτὸ κατέφυγα πρὸς σέ ἢ δυστυχῆς, ἵνα ἐλεήσης καὶ θεραπεύσης με. Λέγει τῆς ἢ Δέσποινα· Ἀπελθε εἰς τὸν ταπεινὸν μου οἶκον τοῦ Νεωρίου, καὶ ἐκεῖ εὐρήσεις τὴν ἴασιν. Ὡς ἐξύπνησεν οὖν ἢ ἀσθενὴς εὐχαριστήσασα τῷ Θεῷ, ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὸν ῥηθέντα Ναόν, καὶ εἶδετο τῆς Παρθένου, νὰ πληρώσῃ τὴν εὐσπλαγχνίαν, ὅπου τῆς ἔταξεν. Ἀπεκοιμήθη οὖν, καὶ βλέπει ὁμοίως τὴν Δέσποιναν μὲ ἕνα εὐλαβῆ ἄνδρα, καὶ λέγει του· Σχίσον τὸν ὀμφαλὸν τῆς ἀσθενεὺς ταύτης. Ἐκεῖνος δὲ ἔκρουσε μὲ τὴν ράβδον του τὴν κοιλίαν αὐτῆς, καὶ οὕτως ἐξύπνησεν ἢ γυνή, καὶ βλέπει πῶς ἦτον τὸ ὄραμα ἀληθέστατον, καὶ ἔτρεχαν ἐκ τῆς γαστρὸς αὐτῆς τόσα ἔλκη καὶ σαπήματα βρωμερὰ, ὅπου ὅλοι ἐθαύμασαν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ λουτρόν, καὶ ἐπλύθη, καὶ οὕτως ἔμεινεν ὅλη ὑγιῆς, δοξάζουσα, καὶ εὐχαριστοῦσα τὴν παντοδύναμον Ἄνασσαν. Ἡς ταῖς πρεσβεΐαις ἀζωωθείμεν τῆς Οὐρανίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α Ε'.

Περὶ τοῦ Τυφλοῦ, ὃν ἐφώτισε τὸ ὕδωρ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Φαίνεται εἰς τὸ Πεντηκοστάριον τῆ α'. Παρασκευῆς, ὅτι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἦτον τις στρατιώτης, εὐσπλαγχνός, πολλὰ καὶ ἐνάρετος ἄνθρωπος, Λέων ὀνόματι, Μακέλλης τὸ ἐπινόμι. Διὰ τὴν καλωσύνην αὐτοῦ τὸν ἠξίωσεν ὁ Θεός, καὶ ἐγένε Βασιλεὺς εἰς τὸ ὑστέρον. Ὅταν οὖν ἦτον ἀκόμη στρατιώτης, ἔτυχεν εἰς ἕνα δάσος πλησίον τῆς Πόλεως, καὶ ἐκεῖ εἶδεν ἕνα τυφλόν, ὃς τις ἦτον ἀπὸ τὴν ὁδοποιρίαν καὶ

τὴν καῦσιν πολλὰ διψασμένος. Ταῦτον ἐλυπήθη ὁ Λέων, καὶ τὸν ἔσυρεν ἀπὸ τὴν χεῖρα νὰ ὑπάγουσι παρεμπρὸς, μήπως καὶ εὐρὴ ὕδωρ νὰ τὸν ποτίσῃ. Ἀφ' οὗ γοῦν ἀπῆλθον ὀλίγον διάστημα, ἔπεσεν ὁ τυφλός, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ περιπατῇ ἀπὸ τὴν δίψαν. Ὁ δὲ Λέων ἐγύρσεν ὄραν ἱκανὴν εἰς τὸ δάσος ὕδωρ καὶ δὲν εὕρισκον· ὅθεν ἐλυπᾶτο κατὰ πολλὰ, φοβούμενος μήπως καὶ ἀποθάνῃ ὁ τυφλός ἀπὸ τὴν λειποθυ-

μίαν του. Ἐρευνῶντας οὖν εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν· Μὴ λυπᾶσαι, ὦ Λέων, ὅτι αὐτοῦ σιμᾶ σου εἶναι τὸ ὕδωρ, καὶ πότισε τὸν τυφλόν. Ἐπιτα νίψαι τοὺς ὀφθαλμούς του μετ' αὐτό, νὰ γνωρίσῃς τὴν δυνάμιν μου. Σὺ δὲ γίνωσκε ὅτι μίλλει νὰ γένῃς Βασιλεὺς, καὶ τότε ἐνθυμῶ νὰ μοῦ κάμῃς ἐδῶ ἓνα Ναόν, νὰ κατοικῶ εἰς αὐτόν, νὰ ἔρχωνται ὅσοι χρειάζονται τὴν βοήθειάν μου, νὰ εὐρίσκουν σωτηρίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Λέων ὅλος ἔντρομος ἠγαλλιάσατο, ὅτι ἦν τρεῖς ὥρες ἀπὸ μίαν, ὅπου ἐγύρευσε. Ἀπελθὼν οὖν παρεμπρὸς τρία βήματα ἤνυρε ὕδωρ εἰς ἓνα λάκκον· καὶ πίνοντας ἐγροίκεσεν ἕσω του πολλὴν εὐφροσύνην καὶ δυνάμιν. Λαθὼν δὲ ἐξ αὐτοῦ ἐπότισε τὸν τυφλόν, καὶ ἐσυνήφερον. Ἐπιτα ἐνίψε τοὺς ὀφθαλμούς του, κατὰ τὸ πρόσταγμα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ παρενθὺς (ὡ τῶν θαυμασίων σου Δέσποινα) ἀνέβλεψεν ὁ κρῶν πηρὸς, καὶ ἔλαβε τσαυτὴν ἀγαλλίασιν, ὅσην ἤμπορεῖ πᾶς ἓνας νὰ κατα-

λάβῃ. Εἰς ὀλίγον καιρὸν ἀνέβη ὁ Λέων εἰς τὴν ἀξίαν τῆς Βασιλείας, καὶ ἔκτισε Ναόν εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅπου ἦν τὸ ἱαματικὸν ὕδωρ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἀειπαρένου Μαρίας, καὶ ἐπωνόμασε τὴν Ἐκκλησίαν νὰ λέγεται Ζωοδόχος Πηγή. Ἐπειδὴ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο ἦτον χάρισμα ἀπὸ τῆς ὄντως πηγῆς τῆς ζωῆς, τὴν παντοδύναμον Ἀνασσαν· καὶ οὐ μόνου ταύτην τὴν θαυματουργίαν ἐτέλεσεν, ἀλλὰ τόσας καὶ τοιαύτας, ὅπου ὑπερβαίνουσι εἰς τὸν ἀριθμὸν τὰ ἄστρα τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀποστήματα γάρ, καὶ δυσσουρίας, καρκίνων πάθη, αἰμορρίας, πυρετοὺς, λέπραν, λώβην, πυρῶσεις, ὀμμάτων λευκώματα, καὶ ὑέλωπας, καὶ ἄλλα διάφορα νοσήματα ἐθεράπευσεν ἡ παντοδύναμος Ἀνασσα διὰ τοῦ ζωηροῦ αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καθ' ἑκάστην θεραπεύει τοὺς πάσχοντας· καὶ νεκροὺς ἀνίστησι, καθὼς παρακάτω δελομεν γράψει σαφέστερον, εἰς δόξαν τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀφράστως τεχθέντος Θεοῦ ἡμῶν· ὃ πρέπει τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Σ :

Περὶ τοῦ σοφοῦ Βασιλέως Λέοντος.

Τὸν καιρὸν, ὅπου ἐβασίλευεν ὁ σοφώτατος Λέων, εἶχε μίαν σύζυγον ἐνάρετον διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτῆς καθὼς εἰς τὸν Συναξαριστὴν φαίνεται ἐν τῷ Δεκεμβρίῳ. Πρὸ τοῦ νὰ τελευτήσῃ γοῦν ἡ Ἁγία, ἦλθε τοῦ Βασιλέως μεγάλη ἀσθένεια, καὶ ὀδύνη ἀνιάτρευτος, ἣτις λέγεται λιθίασις, ἦγον φάγχο, καὶ γεννοῦνται τινὲς πέτραις ἕσωθεν εἰς τὸ ἀπόκρυφον μέλος, καὶ φράσσουσι τὸν πόρον, καὶ δὲν ἤμπορεῖ νὰ εὐγῇ τὸ σῶρος, διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν. Οὕτω γοῦν ὀδυνώμενος ὁ Κύρ Λέων, ἐσυναχθησαν ὅλοι οἱ ἱατροί, ἀμὴ δὲν ἐδύνονταν νὰ τὸν θεραπεύσουν. Τὴν Ἑβδομάδα τῆς Τυρινῆς τὸν ἰσφιγξάυ οἱ πόνοι τόσον, ὅπου τὸν ἀποφάσιον οἱ ἱατροί πῶς ἀποδαίνει, καὶ τοῦ ἠτοίμαζαν τὰ τοῦ θανάτου ἐφόδια. Τότες ἡ μακαρία Βασίλισσα,

βλέπουσα, ὅτι τινὰς ἱατρὸς ἐπίγειος δὲν ἐδύνετο νὰ τὸν θεραπεύσῃ, ἔδραμεν εἰς τὸν Ἐπουράνιον. Εἰσῆλθεν εἰς τὸν Βασιλικὸν θάλαμον, καὶ πίπτουσα ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνης τῆς Θεομήτορος, μετὰ πίστεως καὶ δακρῶν δερμῶν ἐδέετο, νὰ χάριση τοῦ ἀνδρός της ὀλίγην ζωὴν ἕως νὰ ψηφίσῃ Βασίλεα Κωνσταντίνου τὸν υἱόν τους νὰ μὴ κινδυνεύσῃ τὸ Βασίλειον. Προσευχασμένη γοῦν ἡ Βασίλισσα τῆς Πόλεως, καὶ ἰκετιύσα τὴν Οὐρανὸν καὶ γῆς ἀπάσης δεσπόζουσαν, ἤκουσε φωνὴν ἀοράτως λέγουσαν· Μὴ λυπᾶσαι, Θεοφανῶ, καὶ σήμερον ἔρχεται τὸ ἱατρικὸν βοτανον, νὰ θεραπεύσῃ τὸν ἄνδρα σου. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ Ἁγία ἰχάρη λίαν· καὶ τρέχουσα πρὸς τὸν ἀσθενῆ, βλέπει πῶς ἦτον εἰς τὴν ὑστερην ὄραν νὰ ξεψυχήσῃ. Καὶ οἱ ἱατροὶ ἔκαμαν συμβού-

λιον νὰ τὸν σχίσουν. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄφerte αὐτὸν, ὅτι ταχέως ἔρχεται ἄλλος ἰατρός νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Καὶ μετὰ ὦραν πολλήν, ὅταν ἐνόμιζαν ὅτι παντελῶς ἐνεκρώθη, βλέπουσι καὶ ἔρχεται, ὁρομαίως μία Μοναχὴ, Ἀγαθὴ ὀνόματι, ἣτις ἦτον εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Χρυσοπηγῆς, καὶ βαστάζουσα ἕνα ἀγγεῖον ὕδωρ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἱαματικόν, εἶπε ταῦτα πρὸς τὴν βασίλισσαν· Σήμερον, ὅταν ἠγέρθηκα τὸ πρωτὶ, καὶ ἐφιλοκάλου τὸν Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας, ἤκουσα φωνὴν, καὶ λέγει μου· Ἀγαθὴ· ἔπαρε ταχέως ὀλίγον ὕδωρ ἀπὸ τῆν Πηγῆν μου, νὰ ὑπάγῃς τοῦ Βασιλείως νὰ τὸ πῆν, νὰ θεραπευθῇ καὶ αὐ-

τός, καὶ νὰ παύσῃ ἡ λύπη τῆς ἀγαπημένης του Θεοφανοῦς, ἣτις μετὰ δακρῶν πρὸς με βοᾷ· Ἐδωκεν οὖν ἡ Βασίλις τὸ ὕδωρ τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ παρευθὺς, (ὡ τῆς ταχυτάτης λυτρώσεως) ὡς τὸ ἔπειν, ἐθεραπεύθη τελείως, καὶ τόσην δύναμιν ἔλαβεν ὅπου ἠγέρθη τῆς κλίνης ὅλος ὑγιής, ὥσπερ ποτὲ νὰ μὴν εἶχεν ἀσθένειαν. Τοῦτο τὸ θαυμάσιον ἐξέπληξεν ἅπαντας. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἐπρόσταξε, καὶ ἐτέλεισαν Ἐορτὰν χαρμᾶσυνον εἰς ἐνθύμησιν τοιαύτης εὐεργεσίας, καὶ εὐχαριστίαν τῆς Ὑπερενδόξου Δεσποίνης ἡμῶν, καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀφράστως τεχθέντος. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ζ'.

Περὶ τοῦ ἀναστηθέντος Θετταλοῦ ὑπὸ τοῦ ὕδατος
τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Εἰς τὸ Πεντηκοστάριον, τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινησίμου ἀναγινώσκειται ὁμοίως ὅτι, ἀνθρωπὸς τις πλούσιος ἐκίνησεν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην μὲ πολλὴν εὐλάβειαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄνωθεν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς νὰ προσκυνήσῃ, ἀκούοντας τὰ ἐξαίσια θαύματα ὅπου ἐτίλει ἡ παντοδύναμος Δέσποινα μὲ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, ἀπὸ τὸ ὅποιον εἶχε πόθον νὰ πῆν εἰς ἀγιασμόν τῆς ψυχῆς του. Λαθὼν οὖν ἰκανὰ ἀργύρια διὰ ἔξοδον, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ναὸν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἀρμενίζοντας, τοῦ ἦλθε βαρὴ ἀσθένεια, ὅθεν γνωρίσας ὅτι ἀποθαίνει, εἶπε τὸν ναύκληρον· Νομίζω, ὅτι δὲν ἤμουν ἄξιός νὰ προσκυνήσω τὸν Ναὸν τῆς Ὑπεραγίας, οὕτω νὰ πῶ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ ἀγιωτάτου· καὶ ἐπειδὴ αἱ ἁμαρτίαι μου ἐμπόδισαν νὰ μὴν ὑπάγω ζωντανός, ὀρκίζω σε εἰς τὸ ὄνομα τῆς Δεσποίνης Θεοτόκου, νὰ μὴ μὲ βίψῃς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλὰ νὰ μὲ βάλῃς εἰς ἕνα σεντούκιον, νὰ μὲ ὑπάγῃς εἰς ἐκεῖνον τὸν ἅγιον Ναὸν, νὰ μὲ ἐνταφιάσῃς ἐκεῖ, καὶ οὕτω θέλεις ἔχει μὲν βοηθὸν τὴν Παναγίαν, ἀφήνω σου δὲ καὶ

ἀπὸ τὰ ἄσπρα μου ἑκατὸν χρυσᾶ, καὶ τὰ ἐπίλοιπα νὰ δέσῃς εἰς τὸν Ναὸν ἐκεῖνον, διὰ μνημόσυνον τῆς ψυχῆς μου. Ταῦτα λέγων ὁ ἀσθενής, ὤμοσεν αὐτῷ ὁ καρaboκύρης νὰ κάμῃ τὸ θέλημά του· καὶ οὕτω παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Ὁ δὲ ναύκληρος ἐφύλαξε τὸ λείψανον, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐφθασαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ εὐχάριζοντες τὸν νεκρὸν, ἐπροσκάλισαν ἱερεῖς νὰ τὸν ψάλλουν κατὰ τὴν τάξιν, καὶ νὰ τὸν ἐνταφιάσουν εἰς τὸν ἄνωθεν Ναὸν τῆς Παρθένου. Καὶ καθὼς τὸν ἔψαλλον, ἐφάνη τοῦ Ἐφημερίου νὰ ἀνοίξῃ τὸ σεντούκι διατι δὲν ἐβρώμει ὡς οἱ ἄλλοι νεκροί. Ἀνοίξαντες οὖν, ἔβριψεν ἐπάνω εἰς τὸ λείψανον τὸν πηλὸν σταυροειδῶς, κατὰ τὸ σῦνθηες, λέγων· Τὸν πηλὸν ὁ κεραμεὺς ζωπλαστήσας ἐνέθηκάς μοι, καὶ τὰ ἐξῆς. Τότε λαθὼν εἰς σύντροφος τοῦ πλοίου ὀλίγον ὕδωρ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ πλησιάζοντας τῷ νεκρῷ, εἶπε ταῦτα· Ὡ πτωχέ, πόθον εἶχες νὰ πῆς ἀπὸ τοῦτο τὸ ὕδωρ, καὶ δὲν ἐπρόφθασες, ἀλλὰ καὶν τώρα νεκρὸς ἀποδέξου το. Οὕτως εἰπὼν, ἔχυσε τὸ νερὸν εἰς τὸ λείψανον, καὶ εὐθὺς (ὡ τῶν

ὑπερφῶν Σαυμασίων σου ζωοπάροχε Δί-
σποινα) ἠγέρθη ὁ νεκρὸς, καὶ ἐκάθησε,
δοξάζων τὸν Κύριον, καὶ τὴν Μακαρίαν
Παρθένον. Πόσῃ ἐκπληξιν, ἀδελφοί μου,
νομίζετε νὰ ἔλαβον οἱ περιεστῶτες καὶ
μάλιστα οἱ ναῦται, ὅπου τὸν εἶδασιν ὅτι
ἐξέψυξε, καὶ τότε, ὅπου ἦτον ἡμέραι τέσ-
σαρες, νὰ ἀναστηθῆ ὡς ὁ τετραήμερος
Λάζαρος; Ἄλλ' αὐτοὶ μὲν περισσῶς θαυ-
μαζον· ὁ δὲ νεκρόγετος εὐχαρίστησεν ἰ-
κανῶς τὴν Ὑπεραγίαν, καὶ δὲν ἀστόχησε

τὴν εὐεργεσίαν, ἀλλ' ὡς εὐγνώμων ἔμεινε
ἕως τέλους εἰς τὸν Ναὸν τῆς, ὑπηρετῶν μετὰ
πάσης προθυμίας, γενόμενος Μοναχὸς εὐλα-
βῆς καὶ ἐνάρετος. Ἦρχοντο δὲ ἀπὸ διαφέ-
ρους τόπους, καὶ τὸν ἠρώτων διὰ τὸν ἄδην,
ἀλλ' αὐτὸς οὐδὲν περὶ τινὸς ἀπεκρίνατο,
καθὼς καὶ ὁ Λάζαρος. Ζήσας δὲ Σεάρετος
καὶ Σαυμαστὴν πολιτείαν χρόνους εἰκοσὶ
μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀναβίωσιν, ἀνεπαύσατο ἐν
Κυρίῳ. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Η'.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, ὃς τις ἐποίησε τὰ τῶν Ἁγίων
Πάντων Κοντάκια.

Φαίνεται εἰς τὸν Μεταφραστὴν τῆ α'. τοῦ
Ὀκτωβρίου Μηνός, ἐποῦ εὐορτάζομεν τὸν
Ἁγίον Ῥωμανὸν τὸν Μελωδόν, ὅτι αὐτὸς ὁ
Ἁγίος ἦτον ἀπὸ τὴν Ἐδουσιῶν Πόλιν, καὶ
ἀνεχώρησε τῆς πατρίδος, καὶ ἀπελθὼν εἰς
τὴν Κωνσταντινου, κατώκησεν εἰς Μονα-
στήριον τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν,
τὸ ἐν τοῖς Κύρου λεγόμενον. Καὶ πολλάκις
ἀπήρχετο ἀπὸ τὸ κελλίον τῆ εἰς τὸν ἐν Βλα-
χέρναις Ναόν τῆς Ἁειπαρθένου, καὶ ἐκεῖ
ἐνυκτέρευεν εἰς τὴν παννυχίδα, ὅτι ἦτον
κατὰ πολλὰ εὐλαβῆς καὶ ἐνάρετος, ἀγρυ-
πνῶν τὰς Δεσποτικὰς Ἑορτάς, καὶ προσευ-
χόμενος ὅλην τὴν νύκτα. Διὰ τοῦτο ἠξιώθη
νὰ λάβῃ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἀπὸ τὴν Δέσποι-
ναν· ἦγουν, τὴν ἀγρυπνίαν τῶν Χρισταγεν-
νων εὐρισκόμενος εἰς τὸν ἄνωθεν Ναόν τῶν
Βλαχερνῶν, ἀπεκαιμήθη ὀλίγον ἀπὸ τὸν
κόπον, καὶ τότε βλέπει τὴν Παναγίαν εἰς
ὄπτασίαν, καὶ ἐβάστα ἓνα Τόμον, ἦγουν
μίαν βίβλον, καὶ λέγει του· Ἄνοιξε τὸ στό-
μα σου, νὰ φάγῃς τὸ χάρισμα τοῦτο, ὅπου
σοῦ δίδω. Ἐφάνη του γοῦν πῶς ἤνοιξε τὸ

στόμα του, καὶ ἐκατάπιε τὸν Τόμον ἐκείνον.
Καὶ τότε ἀφ' οὗ ἐξημέρωσεν, ἀνέβη εἰς τὸν
Ἄμβωνα, καὶ ἀρχίζει μὲ πολλὴν εὐλαβίαν
τὸ Κοντάκιον τῆς Ἑορτῆς, ἦγουν.

Ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον
τίκτει, καὶ τὰ ἐξῆς. Τὸ ὁποῖον ἔφαλε μὲ
τοιούτου μέλος καὶ τοσαύτην γλυκύτητα,
ὅπου ἐγνωρίσθη σαφέστατα, πῶς ἦλθεν
οὐρανόθεν, καὶ ὄχι ἐξ ἀνθρώπων ἢ χάρις,
ὅπου τοῦ ἐδόθη, καὶ πάντες ἐθαύμασαν·
ὅτι οὐ μόνον τοῦτο τὸ Κοντάκιον ἔκαμεν,
ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν Ἑορτῶν τῆ
Σωτῆρος, τῆς Παναγίας, καὶ τῶν Ἁγίων
ὄλων, καὶ ἐσύνθεσεν ὑπὲρ τὰ χίλια Κοντά-
κια, τουτέστιν ὅλου τοῦ χρόνου, ὅσα ψάλλει
ἡ Ἐκκλησία μας. Ταύτην δὲ τὴν χάριν
ἠξιώθη ὁ Σαυμάσιος ὑπὸ τῆς Θεομήτορος,
διὰ τὴν εὐλαβεῖτο κατὰ πολλὰ, καὶ ἐ-
σέβετο. Διὸ καὶ παρ' αὐτῆς ἐδοξάσθη εἰς
τοῦτον τὸν Κόσμον τὸν πρόσκαιρον, καὶ
τὴν Οὐράνιον καὶ μακαρίαν ζωὴν. Ἦς
γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α Θ'.

Περὶ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Νικοκισσαρίας,
τοῦ Θαυματουργοῦ.

Εἰς τὰς ἰ. Νοεμβρίου ἑορτάζει ἡ Ἐκκλησία μας τὸν Ἁγίου Γρηγόριον τὸν Θαυματουργόν, ὃς τις ἦτον Ἀσκητῆς ἀπάνω εἰς ἓνα ὄρος, καὶ ἐπέρινα διαγωγὴν καὶ πολιτείαν Θαυμασίον. Διὰ τοῦτο ἐχειροτονήθη Ἀρχιερεὺς μὲ τρόπον ἐξαισίον, ὅτι δὲν ἔγινεν ὡσπερ τοὺς ἄλλους Ἀρχιερεῖς, νὰ τὸν ψηφίσουσι παρόντα, ἀλλὰ ἀγωνιζόμενος εἰς τὸ ὄρος, ἐχειροτονήθη ἀπὼν Ἀρχιεπίσκοπος Νικοκισσαρίας. "Ὅς τις ἀφ' οὐ ἀνέβη εἰς τὸν ὑψηλὸν ὄρον τῆς Ἀρχιερωσύνης, ἰσκούδαξε νὰ καίμην καὶ ἀρετὴν περισσώτερον διὸ καὶ παρὰ Θεοῦ μεγάλων χαρισμάτων ἤξιώθη, καθὼς εἰς τὸν βίον αὐτοῦ φαίνονται τὰ ὑπὲρ φύσιν Θαυμάσια, ὅπου ἔκαμν. Οὗτος οὖν ὁ Ἅγιος προσευχόμενος εἰς τὸ κελλίον τοῦ μίαν νύκτα, κατὰ τὸ σῦνηδες, ἦλθε Δεῖα λάμψις, καὶ ἐφωτίσθη ἡ οἰκία ἅπασα περισσώτερον, παρὰ νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ Ἥλιος. Τότε βλέπει μίαν Γυναῖκα εὐπρεπεστάτην, ὡραίαν τε καὶ Θαυμασίον, καὶ πλησίον αὐτῆς ἓνα γηραιὸν τιμιώτατον καὶ αἰδέσιμον. Ἐθαύμαζεν οὖν ὁ Γρηγόριος, καὶ ἔκρινεν εἰς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, ὅτι ἐκείνη ἡ σεβασμιωτάτη Γυνὴ ἦτον ἡ τῶν Ἀγγέλων Βασίλισσα, ἀμὴ τὸν γηρεὸν δὲν ἰδυνήθη νὰ καταλάβῃ ἕως ὅπου ἤκουσε τὴν Παναγίαν, καὶ εἶπεν αὐτῶ. Ἰωάννη, Μαθητὰ τοῦ ἱμοῦ Υἱοῦ καὶ Δεσπότου, καὶ τῆς Θεολογίας ἐπώνυμι, παραδος τὸ μυστήριον τῆς ἀληθινῆς Πίστεως τῷ ἡγαπημένῳ δούλῳ τούτῳ τοῦ Διδασκάλου σου Γρηγορίῳ, νὰ καταλάβῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς Θεολογίας, διὰ νὰ μὴ τὸν νικησῇ τις ἀίρετικὸς πώποτε. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἅγιος, ἐγνώρισεν, ὅτι ἦτον ὁ Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης, καὶ ἦλθασιν μὲ τὴν Παναγίαν νὰ τὸν διδάξουν τὴν Ὀρθόδοξον ὁμολογίαν τῆς Πίστεως, διὰτὶ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἦσαν πολλοὶ ἀίρετικοί, καὶ μὲ ταῖς

πιθανολογίαις τῶν ἐπλανοῦσαν πολλοὺς, καὶ τοὺς ἴσωναν εἰς τὰ διεστραμμένα τῶν δόγματα. Τότες οὖν ἔγραφεν ὁ μέγας οὗτος καὶ Θαυματουργὸς Γρηγόριος τὴν ὁμολογίαν τῆς ἀληθοῦς καὶ Ὀρθοδόξου ἡμῶν Πίστιως, καθὼς τὸν ἐφώτισεν ἡ Παναγία, καὶ τὸν ἐδίδαξεν ὁ Ἀπόστολος, καὶ παρέδωκεν αὐτὴν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καθὼς εἰς τὸν βίον αὐτοῦ σαφίστερον φαίνεται, τὸν ὅποιον ἔγραφεν ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσης ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Οὐ μόνον δὲ ταύτην τὴν χάριν ἤξιώθη παρὰ τῆς Θεομήτορος οὗτος ὁ πιστὸς καὶ εὐγνώμων δούλος τῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θαυματουργεῖν, καὶ ἐτέλει μὲ τὴν βοήθειαν αὐτῆς τῆς παντοδυναμοῦ Δεσποίνης τοιαῦτα τεράστια, ὅπου πάντες ταῦτα Θαυμάζουσι· καὶ ὃς τις βούλεται ἄς ἀναγνώσῃ τὸν βίον αὐτοῦ, νὰ λαβῇ ψυχῆς εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαςιν. Τὰ ὅποια ἀφίνω, διὰτὶ δὲν εἶναι ἐδική μας ὑπόθεσις. Μόνον ἓνα νὰ εἰπῶ πρὸς πίστωσιν τῶν ἄλλων, διὰ νὰ γνωρίσετε πόσῃ χάριν εὕρισκει παρὰ Θεοῦ ὃς τις ἐκπληροῖ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ εὐλαβεῖται τὴν πολυῦμνητον καὶ ὑπερένδοξον Ἄνασσαν.

Εἰς τὴν Νικοκισσαρίαν, ὅπου ἦτον Ἀρχιερεὺς οὗτος ὁ Ἅγιος, εἶναι ἓνας ποταμὸς μέγας, καὶ τὸν ὀνομάζουσι Λύκον, ὃς τις ἐπλήθηνε τὸν χειμῶνα τόσο, ὅπου ἔκαμνεν ἀμέτρους ζημίας οὐ μόνον εἰς τὰ χωράφια καὶ οἴκους, ὅπου ἔχάλα, καὶ ἐπνιγε ζῶα, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους πολλοὺς ἐθανάτωνεν. Ἀπῆλθον οὖν οἱ ἐγχώριοι πρὸς τὸν Μέγαν Γρηγόριον, καὶ τὸν ἐπαρακάλεσαν νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὁ δὲ Ἅγιος νουθετήσας αὐτοὺς νὰ ἔχουν τὴν ἐλπίδα τοὺς πρὸς τὸν Θεόν, ὑπῆγε μετ' αὐτοὺς βαστάζων εἰς τὰς χεῖράς του μίαν ῥάβ-

δον, τὴν ὁποίαν ἐκάρφωσεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ πρῶτον μὲν ἔκαμε προσευχὴν μυστικά, ἔπειτα εἶπε καὶ ταῦτα ἐκφώνως: Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παραγγέλλω σοι ἐγὼ ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, νὰ μὴν εὐγῆς πλέον ἀπὸ τὸν τόπον σου, οὔτε νὰ περάσῃς τὸν ὄρον τοῦτον τῆς ῥάβδου μου. Ταῦτα εἰπόντος τοῦ Ἁγίου (ὃ τῶν μεγάλων θαυμασίων σου Κύριε) ἡ ξηρὰ ῥάβδος ἐκείνη καὶ πάσης ὑγρότητος ἄμοιρος ἐρρίζωσε, καὶ ἔγινε δένδρον μέγαλον καὶ εὐθαλές ὡραιότατον, καὶ θαῦμα ἠκολούθει τῷ θαύματι, διὰ νὰ κηρύττεται πάντοτε ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. Καὶ φαίνεται ἕως τὴν σήμερον τὸ δένδρον ἐκεῖνο, καὶ δὲν ἐσάπνησεν ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν, οὔτε ὁ ποταμὸς ἐτόλμησε ποτε νὰ περάσῃ τὸν ὄρον, ὅπου τὸν ἐπρόσταξεν ὁ Ἄγιος, μόνον, ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ δένδρον ἐκεῖνο, ἐπιστρέφει εἰς τὰ ὀπίσω τὴν πορείαν, καὶ εὐλαβεῖται τοῦ Ἁγίου τὴν ῥάβδον. Οὕτως οἶδε δοξάζειν ὁ Κύριος τοὺς αὐτὸν ἀντιδοξάζοντας. Βλέπετε, Χριστιανοί μου, πόσα τέρατα καὶ σημεῖα ἐποιούσαν οἱ εὐλαβεῖς δούλοι τῆς Θεοτόκου, διατὶ εἶχασι πίστιν πρὸς τὸν Θεόν; Ἀμὴ πῶς τολμῶσι τινὲς φιλόσοφοι, καὶ λέγουσιν ὅτι εἶναι μερικὰ ἀπὸ τὰ θαύματα τῆς Ὑπεραγίας ψεύματα; Οἱ ἄνθρωποι δύναται καὶ τελοῦσι τοιαῦτα μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Δεσπότου, καὶ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ δὲν δύναται; Οὗτος ὁ Ἄγιος ἐπρόσταξεν ἕνα λίθον μέγαν ὡς ὄρος, καὶ εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν τόπον του, καὶ ἀπῆλθεν ἀλλαχέθεν. Τὸ αὐτὸ ἔκαμεν ὁ Ἀββᾶ Μάρκος τῆς Θράκης ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ἰωακείμ. Ὁ μέγας Ἀβέρκιος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱερα-

πόλεως ἐπρόσταξε τὸν διάβολον, καὶ ἐσκόπευσεν ἀπὸ τὴν Ῥώμην ἕνα βωμὸν λίθινον, ὡς περ βουνόν, ἠγῶν ναὸν τῶν εἰδωλῶν, καὶ τὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Φρυγίαν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ὁρόμον, μὲ ἐκπληξὴν τῶν ὁρώντων καὶ ἔκστασιν. Ὁ θαυματουργὸς Σπυρίδων ἐπρόσταξεν ὁμοίως ἕνα ποταμὸν πλημμυρισμένον ὠραν χειμέριον, καὶ στραφεὶς εἰς τὸ ὀπίσθεν, ἐπέρασεν οὐ μόνον ὁ Ἄγιος, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἐτύχασιν. Αὐτὰ καὶ ἄλλα ὅμοια φαίνονται εἰς τοὺς βίους τῶν ἁγίων, ὅπου ἔγραψεν ὁ Μεταφραστὴς Συμεὼν, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας, Θεοῦ βοηθοῦντος τυπώνονται καὶ αὐτοί, καθὼς τοῖς ἐμεταγλώττισα, εἰς κοινὴν ὠφέλειαν. Ἐάν οὖν οἱ Ἅγιοι ἐτέλεσαν τοιαῦτα θαύματα, πῶς δὲν ἐδυνήθη ἡ Δέσποινα νὰ κολλήσῃ κεκαμμένας χεῖρας, νὰ ἀναστήσῃ νεκροὺς, καὶ νὰ τελήσῃ ὅμοια τέρατα, ὡς Θεὸν γεννήσασα; Ἐγὼ τὰ πιστεύω, καὶ τὰ γράφω, καθὼς τὰ ἦρα γεγραμμένα, διὰ νὰ κατανύγωνται οἱ ἁμαρτωλοὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν πρὸς μετάνοιαν, ἵνα συγχωρήσῃς τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἐάν ἐσφαλα εἰς τοῦτο, ὁ Κύριος νὰ μὴ συγχωρήσῃ. Ὅτι ὡς περ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βίβλου προεῖπα, ἐγὼ πιστεύω καθὼς ἐρρίζει ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία τῶν Γραικῶν, ὡς Ὀρθόδοξος, καὶ μὴ με κατηγορήσῃ τις ἄδικα ὅτι διὰ τὴν πολλὴν εὐλαβειαν, ὅπου ἔχω εἰς τὴν Παναγίαν, ἐσυνέθεσα ταύτην τὴν βίβλον, καὶ ἐλπίζω εἰς τὴν εὐσπλαγγίαν αὐτῆς καὶ χρηστότητα νὰ μοῦ βοηθήσῃ, νὰ λυτρωθῶ τῆς αἰωνίου κολάσεως. Ἡ ῥυσθείημεν πάντες οἱ Χριστιανοὶ διὰ πρεσβειῶν αὐτῆς τῆς Ἀειπαρθένου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ι.

Περὶ τοῦ θαυμασίου Ἰωάννου, οὗ τινος τὴν κεκομμένην χεῖρα ἡ Παναγία ἐθεράπευσε.

Φαίνεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θαυμασίου, ὅπου τὸν ἔγραψεν ὁ σοφώτατος Ἰωάννης Πατριάρχης Ἀντιόχειας, ὅτι τὸν καιρὸν Λίοντος τοῦ Ἰσαύρου

ἴτον μεγάλη εἰκονομαχία εἰς Κωνσταντι-
νούπολιν, καὶ πολλοὺς ὀρθοδόξους ἐβασά-
νισεν ὁ μισόχριστος βασιλεὺς μετὰ διάφορα
κολαστήρια. Μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ἰωάννης
εἰς τὴν Δαμασκόν, ὅπου τὸν εἶχεν ὁ Ἀρ-
χηγὸς τῶν Σαρακηνῶν πρωτοσύμβουλον,
ᾠγραφε κατ' ἐκάστην Ἐπιστολαίς, καὶ ἔστει-
λεν εἰς τὴν Κωνσταντίνου τοῖς Ὀρθοδόξοις,
εἰς ταῖς ὁποίαις ἀπέδειχεν μετὰ μαρτυρίας
ἀξιοκίστες, ὅτι, ὅσοι δὲν προσκυνοῦσι τὰς
ἱεράς εἰκόνας, εἶναι αἵρετικοὶ καὶ ἄθιοι,
καὶ τῆς Χριστοῦ Βασιλείας ἀλλότριοι. Ἀ-
κούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς, ἔκαμε τρόπον,
καὶ τοῦ ἔδωσαν μίαν ἀπὸ ταῖς Ἐπιστολαῖς
τοῦ Ἰωάννου, τὴν ὁποίαν ἔδειξε τῶν διδα-
σκαλῶν, ἐρωτῶν αὐτοὺς, εἰάν ἐδύνετο τις ἐξ
αὐτῶν νὰ μιμηθῇ τὴν εἰκόνα τοῦ γράμμα-
τος. Εὐρέθη γοῦν ἕνας εἰς τὴν καλλιγραφίαν
περίσσο ἔμπειρος, ὃς τις ἔταξε τοῦ βασιλέως
νὰ τὰ γράψῃ τοσοῦτον ὁμοίαν, ὅπου αὐτὸς ὁ
Ἰωάννης νὰ μὴ τὰ γνωρίσῃ πῶς εἶναι ἀλ-
λότρια. Τοῦτο ἐπροστάξεν ὁ πεπονθηρευμέ-
νος βασιλεὺς, καὶ ἔγραψε πρὸν αὐτὸν ὡς ἐκ
προσώπου τοῦ Ἰωάννου ἐπιστολήν, εἰς τὴν
ἐποίαν ἔλεγε ταῦτα :

Βασιλεῦ πολυχρονημένε, τὴν προσήκου-
σαν προσκύνῃσαι κομίζω τῆς βασιλείας σε
ἐγὼ ὁ δούλος σου Ἰωάννης ἀπὸ τὴν Δαμα-
σκόν. Γίνωσκι δὲ, ὅτι ἡ πόλις μας εἶναι
τὸν καιρὸν ἐτοῦτον ἀχαμνισμένη, διατὶ λεί-
πουσιν οἱ περισσότεροι στρατιῶται τῶν Ἀ-
γαρηνῶν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ εἰάν στείλῃς
ὀλεγον στόλον, ἐν εὐκολίᾳ λαμβάνεις νίκην,
καὶ βοηθῶ καὶ ἐγὼ ὅσον δύνομαι εἰς τοιαύ-
την ἐγχείρισιν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς μου εἶναι
ἔλη ἡ πόλις. Αὐτὰ καὶ ἕτερα πλείονα γρά-
ψας ὁ δόλιος βασιλεὺς, ἔκαμε καὶ ἕτερον
γράμμα μετὰ τὸ χεῖρι του, πρὸς τὸν Ἀρχοντα
τῶν Ἀγαρηνῶν, λέγων ταῦτα: Εὐγένεστατε
καὶ παμφίλτατε Ἀρχηγὲ τῆς πόλεως Δαμα-
σκοῦ χαίροις. Δὲν οἶδα μακαριώτερον τι-
ποτα, ὡσάν τὴν ἀγάπην, καὶ νὰ φυλάγῃ
τινάς τὰς συνθήκας εἰρηνικὰς, εἶναι ἐπαι-
νετὸν καὶ φιλόθειον. Διὰ τοῦτο δὲν θίλω νὰ
χαλάσω τὴν φιλίαν, ὅπου ἔχομεν μετὰ τὴν
υἱγένειάν σου. Μετὰ ὅλον ὅπου καὶ ἕνας φί-
λος σου ἀκριβὸς μετὰ πηρακινῶ καὶ προσκα-
λεῖ με εἰς τοῦτο, καὶ μοῦ ἔστειλε γράμματα

πολλάκις, νὰ ἔλθω νὰ σε πολυμνησω. Διὰ
δὲ τὸ βέβαιον σου στέλλω μίαν ἀπὸ ταῖς
Ἐπιστολαῖς, διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν ἀληθῆ
φιλίαν, ὅπου σου ἔχω, καὶ τὸ δολερὸν καὶ
δύστροπον ἐκείνου, ὅπου τὸ ἔγραψεν. Αὐτὰ
τὰ δύο γράμματα ἔστειλεν ὁ λεοντάνουμος
καὶ ὀφιογνώμων εἰς δόλον μετὰ ἕνα δούλου
πρὸς τὸν βάρβαρον, ὁ ὁποῖος ἰδὼν αὐτὰ
ἐθυμώθη, καὶ προσκαλέσας τὸν Ἰωάννην
τοῦ τὰ εἰδείξεν ὁ δὲ καταλαβὼν τοῦ βασι-
λέως τὸν δόλον, ἐπροφασίζετο, ὅτι εὐ μόνον
δὲν τὰ ἔγραψεν, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ ἔβαλε
ποτέ εἰς τὸν νοῦν του. Ὁ δὲ βάρβαρος νι-
κώμενος ὑπὸ τοῦ θυμοῦ δὲν ἐπίστευσεν, οὔ-
τε διωρίαν τοῦ ἔδωσε νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀ-
ληθές, ἀλλὰ προστάζει νὰ κόψουν τὴν χεῖ-
ρα αὐτοῦ. Ἐκόπη λοιπὸν ἡ δεξιὰ ἐκείνη,
ἡ ἐλέγχουσα τοὺς μισοῦντας τὸν Κύριον,
καὶ ἀντὶ μέλανος, ὅπου ἐβάφτετο πρότερον,
ἐβάπτη μετὰ τὸ ἴδιον αἷμα. Τὴν ὁποίαν ἐκρέ-
μασαν εἰς τὴν ἀγορὰν νὰ τὴν βλέπουσιν
ἅπαντες. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐπέρασεν ἡ ἡμέρα,
ἔστειλε τὸ βράδυ μεσίτας ὁ Ἰωάννης, θεό-
μενος τοῦ Τυράννου, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν χεῖ-
ρα, νὰ τὴν ἐνταφιάσῃ, νὰ ἐλαφρύνῃ ὁ πόνος
του. Ὁ δὲ ἔστεργε, καὶ τὴν ἔδωκε. Λα-
βὼν οὖν αὐτὴν ὁ Ἰωάννης, καὶ εἰσελθὼν
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐπεσιν εἰς τὴν γῆν πρη-
νῆς ἔμπροσθεν τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς
Θεομήτορος, λέγων ταῦτα μετὰ δακρῶν
καὶ πίστεως: Δέσποινα πάναγιε Μήτηρ, ἡ
τὸν Θεόν μου τέκουσα, διὰ τὰς Θείας εἰ-
κόνας ἡ δεξιὰ μου ἐκόπη. Οὐκ ἀγνοεῖς
τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐμάνη ὁ Λέων. Πρόφθα-
σον τοίνυν ὡς τάχος, καὶ ἴασαί μου τὴν
χεῖρα. Ἡ δεξιὰ τοῦ Ὑψίστου, ἡ ἀπὸ σου
σαρκωθεῖσα, πολλάς ποιεῖ τὰς δυνάμεις,
διὰ τῆς σῆς μισειτίας. Τὴν δεξιάν μου καὶ
ταύτην νῦν ἴασάτω λιταῖς σου. Ὡς ἂν τοὺς
ὑμνοὺς οὓς δοίης, καὶ τοῦ ἐκ σου σαρκω-
θέντος, ἐν ρυθμικαῖς ἀμαρταιαῖς συγγραφήν
τε Θεοτόκου. Καὶ συνεργὸς χρηματίσῃ τῆς
Ὀρθοδόξου λατρείας.

Ταῦτα λέγων ὁ Ἰωάννης μετὰ δακρῶν
ἀπεκοιμήθη, καὶ θεωρεῖ τὴν εἰκόνα τῆς
Ἀειπαρθένου, καὶ λέγει του μετὰ ἑλαρὸν ὁμ-
μα. Ἴδε υἱγῆς γέγονε σου ἡ χεῖρ, καὶ μὴ
οὐ μὲν πλὴν διὰ ταύτην, ἀλλὰ ποιήσων

αὐτὴν κλαυθρον γραμματίως ὄξυγράφου, καθὼς ἀπὸ εἶρα μου ἔταξες. Ἀφυπνισθεὶς οὖν, καὶ ἰδὼν τεθεραπευμένην (ὡ τῆς μεγίστης δυνάμεώς σου Πανάχραντε) καὶ κολλημένην τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ἐπὶ τῷ Θεῷ, καὶ τῇ τούτου Μητρὶ. Ὅτι ἐποίησεν αὐτῷ μεγαλεῖα ὁ δυνατός. Ὅλην τὴν νύκτα ἔψαλλεν εὐφραινόμενος ὡδὴν τῷ Θεῷ εὐχαριστήριον, λέγων Ἡ δεξιὰ σου χεῖρ Κύριε δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ. Ἡ δεξιὰ σου τὴν θραυσθεῖσάν μου δεξιάν ἰάσατο. Καὶ διὰ ταύτης θραύσει ἐχθρούς, τοὺς μὴ τιμῶντας τὴν σὴν σεβασμίαν Εἰκόνα, καὶ τῆς Τεκνύσεως σε. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου τοὺς ὑπεναντίους εἰκονοθραύστας συντριψέει διὰ χειρὸς μου. Ἐπέρασεν γοῦν ἔλην τὴν νύκτα ἀγαλλιώμενος, ψάλλον ἐγκώμια τῆς Ἀειπαρθένου καὶ Θεομήτορος. Ὅταν ἐξημέρωσε, καὶ εἶδασιν οἱ γείτορες τὸ θαύμασιον, ἐδημοσιεύθη εἰς ὅλον τὸ Κάστρον. Τινὲς δὲ μισόχριστοι ἐφθόνησαν, καὶ πορευθέντες εἶπον τοῦ Ἄρχοντος, ὅτι δὲν ἔκοψαν τὴν χεῖρα τοῦ Ἰωάννου, ἀλλὰ τινὸς ἄλλου δούλου του, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν κάμη καλοσύνην τοῦ αὐθεντός του, ἔστεργε τὴν κόψουσαν τὸ χεῖρι του, διὰ τὸ εἶδωσεν ἀργύρια ἀναριθμητά. Ὁ δὲ Ἄρχων προστάζει τὴν ἔλθῃ ὁ Ἰωάννης, τὴν ἰδοῦσι τὰς χεῖράς του, καὶ ἔλθων ἔδειξε τὴν ἐκκοπιῖσαν χεῖρα, ἣτις εἶχε μίαν γραμμὴν, τὸ ὁποῖον ὠκονόμησεν ἡ Παναγία διὰ ἀψευδῆ μαρτυρίαν τῆς ἐκκοπιῆς. Λεγέει του ὁ βάρβαρος· Τίς ἰατρός σε ἐθεράπευσε, καὶ ποῖα φάρμακα ἔβαλεν; Ὁ δὲ λαμπρῶς τῇ φωνῇ καὶ μεγάλῃ κήρυξ τοῦ θαύματος γίνεται, λέγων Ὁ Κύριός μου ὁ παντοδυναμώτατος ἰατρός ὅπου ἔχει τὴν δύναμιν πρὸς τὴν θείαν. Ὁ δὲ Ἄρχων ἀπεκρίνατο· Συγχώρησόν μοι, ἄνθρωπε, ὅτι ὡς φαίνεται, ἀνεύθυνος εἶσαι, καὶ δὲν ἔπαισεις εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀλλὰ ἀδίκως σε ἐκατάκρινα. Ἐχε γοῦν τὴν προτέραν τιμὴν, τὴν εἶσαι πρωτοσυμβουλός μου, καὶ τάσσω σου τὴν κάμη ποτὲ τίποτες χωρὶς τῆς σῆς βουλῆς καὶ θελήσεως. Ὁ δὲ ἔπεσεν εἰς τὰς πόδας αὐτοῦ, δεόμενος τὴν τοῦ συγχωρήσῃ, τὴν ὑπάγῃ τὴν δουλεύσῃ τῆς εὐεργετου, κατὰ τὸν ἐπρόσταξεν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐφιλο-

νέκησαν ὄραν πολλήν, ἐσυγκατέβη ὁ Ἄρχων, καὶ τοῦ ἔδωκεν ἄδειαν καὶ συγχώρησιν τὴν ὑπάγῃ ὅπου βούλεται. Ὁ δὲ εὐχαριστήσας, ἀπῆλθε. Καὶ διαμοιράζων τοῖς πτωχοῖς τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἐλευθερώσας τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὑπῆγεν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἁγίου Σάββα, καὶ γενόμενος Μοναχός, ὑποτάχθη ἐνὸς ἀσκητοῦ γέροντος· ὃς τις τὸν ἐπρόσταξε, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Μοναδικῆς πολιτείας, τὴν κόψῃ τελείως τὸ δέλημα του, καὶ τὴν κάμη ποτὲ τίποτες χωρὶς συγχωρήσεως, οὔτε τὴν ψάλῃ πσοῦς Τροπάριον. Συντέμνω τὸν λόγον διὰ βραχυότητα, καὶ διὰ τὴν εὐγῶ ἀπὸ τὸ προκείμενον. Ἀμὴ ὃς τις ὀρέγεται τὴν κατανοουχθὴν περισσώτερον, ὡς ἀναγνώσῃ τὸν βίον του τῇ δ' τοῦ Δεκεμβρίου, τὴν λάβῃ μεγάλην ὠφέλειαν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν παρεκάλεσε τὸν Ἰωάννην εἰς ἀδελφὸς τῆς Μονῆς, τὴν συνθέσῃ κανένα Τροπάριον νεκρῶσιμον Κατανοουχτικόν, τὴν πάρῃ ὀλίγην ἄνοιαν διὰ τὴν ἐκοιμήθη ὁ κατὰ σάρκα αὐτοῦ ἀδελφός. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἐφοβείτο μὴ σκανδαλίση τὸν γέροντα, ὁμῶς ἐνικήθη ἀπὸ τὴν πολλὴν ἰκεσίαν τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ γράψας Τροπάριον παναρμόνιον, ἤγουν τὸ, Πάντα ματαιότης τὰ ἀνθρώπινα, τὸ ἔψαλλε. Καὶ φθάνωντας ὁ γέρον ἀπ' ἔξω, ἀκούσας τὴν μελωδικὴν ἐκείνην φωνὴν, ἐσκανδαλίσθη, καὶ ἐδίωξε τὸν Ἄγιον ὡς παρήκοον. Ὁ δὲ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ γέροντος, ἐζήτη συγχώρησιν, ἀμὴ ἐκαίνος πσοῦς δὲν ἐκλινεν· ὁμῶς διὰ τὴν πολλὴν ἰκεσίαν τῶν Προστώων, ἐσυγκατέβη πάλιν τὸν δεχθῆ, μόνον τὴν καταδεχθῆ τὴν καθαρίξῃ τὰ ἀναγκαῖα, καὶ ἀναπαύσεις τῶν Μοναχῶν. Ὁ δὲ ἔστεργε, γινώσκων τῆς ὑπακοῆς τὸ ὠφέλιμον. Ὁ δὲ γέρον, αὐτοῦ ὑπακούοντα βλέπων, τὸν ὑποδέχθη πάλιν, προστάζων αὐτὴν τὴν σιωπὴν, ὡς τὸ πρότερον. Εἰς ὀλίγας ἡμέρας, φαίνεται ἡ Παναγία εἰς τὸν ὑπνον τῷ γέροντι, λέγουσα· Διὰ τὴν ἔφραξες τοιαύτην θαυμασίαν πηγὴν, ὅπου προχέει δαφιλίς νάμα καὶ ὕδωρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν, τὸσον νεκταρῶδες καὶ γλυκύτερον ὑπὲρ τὸ ἐκ πέτρας ἐν ἐρήμῳ βλύσαν ξυνοπρεπῶς; Ἄφες τὴν βρύσιν τὴν ποτίση πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην τὴν καλύψῃ θαλάσσης αἰ-

ἔσειων καὶ νὰ τὰς μετατρέψῃ πρὸς Σαυ-
κασίαν γλυκύτητα. Αὐτὸς ἔχει νὰ περισ-
γεύσῃ τὴν Προφητικὴν Κιθάραν τοῦ Δαβὶδ
καὶ τὸ Ψαλτήριον, ἄδων ἄσματα κοινὰ τῷ
Κυρίῳ. καὶ μελουργήματα, ὑπὲρ τὴν ψῆν
τοῦ Μωσέως, καὶ τὴν Χοραυλίαν. Πρὸς
σύγκρισιν τῆς μελουργικῆς καὶ Σαυμαστῆς
κὺ τοῦ Κιθάρας, θέλουσι λογισθῆ μῦθος ἄ-
χρηστος τὰ τοῦ Ὀρφείως ἀνόητα μελωδή-
ματα. Οὗτος ἄσεται τὴν πνευματικὴν καὶ
οὐράνιον μελουργίαν. Οὗτος τοὺς Χερουβι-
κοὺς ὕμνους μιμῆσεται. Οὗτος ὀρθοτομήσει
τὰς τῆς Πίστεως δόγματα, καὶ στηλιτεύσει
πάσης αἰρίσεως διαστροφὴν καὶ λοξότητα.
Ὅταν ἐξύπνησεν ὁ γέρον, ὅπου εἶδε τὴν ὀ-
πτασίαν ταύτην, καὶ ἀπεκαλύφθη τὰ ἀ-
ετόβρητα, εἶπε πρὸς τὸν Ἅγιον ταῦτα: Ὁ
τέκνον τῆς ὑπακοῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀνοιξόν
σου τὸ στόμα, οὐκ ἐν παραβολαῖς, ἀλλ' ἐν
ἀληθείᾳ, οὐκ ἐν αἰνίγμασιν, ἀλλ' ἐν δόγ-
μασι. Λόγους, οὓς ἔγραψε τὸ Πνεῦμα ἐν τῇ
καρδίᾳ σου. Ἀνῆλθις εἰς τὸ ὄρος τὸ Σί-

βαιον τῶν ὀπτασιῶν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεκα-
λύψεων, καὶ ἐταπεινώσας ἐαυτὸν ὡς σφόδρα.
Νῦν οὖν ἀνελθε εἰς τὸ τῆς Ἐκκλησίας ὄρος
καὶ κήρυξον εὐαγγελιζόμενος τῇ Ἱερουσα-
λήμ. Ἐν ἰσχύϊ ὑψώσον φωνήν, ὅτι δεδο-
ξασμένα μοι ἐλαλήθη περὶ σοῦ παρὰ τῆς
Θεομήτορος, καὶ συγχώρησόν μοι ὅσα σοι
ἔπταισα, ὅτι ἔπταισα, ὅτι ἀπὸ τὴν ἀγνω-
σίαν μου σὲ ἐμπόδισα. Τότε λοιπὸν ἀρχί-
ν ποιήσας ὁ Ἰωάννης τὰ μελίρρυτα ἄσματα,
ἐφαίδρυνε τὰς Ἐκκλησίας τοσοῦτον, καθὼς
πᾶς ἕνας ὅπου εἶδε τοὺς λόγους του καὶ τὰ
ποιήματα, ἤμπορεῖ νὰ καταλάβῃ. Οὕτως
οὖν πολιτευόμενος ὁ Ἅγιος ἐν ἰναρέτῳ καὶ
Σαυμασιωτάτῃ διαγωγῇ, καὶ πολλὰ συγ-
γράμματα καταλειποῦς κατὰ τῶν Εἰκο-
νομαχῶν, καὶ συντάξας Κανόνας πάνυ
ὠραίους, καὶ Ἰδιόμελα παναρμόνια, καὶ
ἑτέρους Λόγους Πανηγυρικοὺς, εἰς αἶνον
καὶ ἰγκώμιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου,
ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ. Ὁ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ι Α'.

Περὶ τῆς Βασιλίσσης τῆς Φραγκίας, ἧς τὰς κεκερμμένας χεῖρας
ἰάτρευσεν ἡ παντοδύναμος Δέσποινα.

Ἦτον εἰς τὴν Φραγκίαν τις Βασιλεὺς χη-
ρευόμενος ἀπὸ τὴν πρώτην γυναῖκα, με-
τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἕνα Σηλυκὸν παιδί πολ-
λά ὠραιότατον, καὶ τὸ ὠνόμασε Μαρίαν.
Ὅς τις ἦλθεν εἰς δεῦτερον γάμον, καὶ ἐ-
πῆρε τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα, ὅπου νὰ
εὐρίσκειτο εἰς τοὺς τόπους του. Ἡ ὁποία
ἔσον ἦτον εὐμορφος εἰς τὸ σῶμα, τόσον
ἦτον εἰς τὴν ψυχὴν ἀσχημος· καὶ ἐξόχως
ἐκυριεύετο τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ φθόνου, ὅπου
ποσῶς δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ πῶς ἦτον ἄλλη
ποθὲς ὠραιότερῆ τῆς. Καὶ βλέπουσα τὴν
προγοντὴν της, πῶς εἶχε κάλλος Σαυμάσιον,
συνίλαβεν εἰς τὴν καρδίαν της τὸν διάβο-
λον, καὶ ἐγύρισε τρόπον νὰ Σανατώσῃ ἀπὸ
τὸν φθόνου της τὴν ἀνεύθυνον κόρην, διὰ
νὰ μὴ γένῃ ὠραιότερη ἀπὸ ταύτην. Ὅταν
οὖν ὑπῆγεν εἰς ἄλλην Χώραν ὁ Βασιλεὺς

διὰ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν, ἤρην ἡ πάν-
τολμος καιρὸν ἐπιτήθειον νὰ τελίση τὴν
φθονεράν της ἐπιθυμίαν. Ἐσύντυχεν ἕνα
πιστὸν δούλον, ὅπου εἶχε θάρρος πολὺ μετ'
αὐτοῦ, καὶ λέγει του· Μίαν χάριν θέλω
νὰ μοῦ κάμῃς κρυπτῶς, νὰ μὴ τὸν μάθῃ
τινας καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω τόσα χάρις-
ματα, ὅπου νὰ γένῃς πρώτος εἰς τὰ Βασι-
λεια. Ὁ ὁποῖος ἔταξε μετ' ὄρκου νὰ τελίση
τὸ προσταττόμενον. Ἡ δὲ εἶπε αὐτῷ· Ἡ
πρώτη γυνὴ ὅπου εἶχεν ὁ Βασιλεὺς ἔκαμεν
αὐτὴν τὴν θυγατέρα ὄχι μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ
μετ' ἄλλον τινὰ κακώτροπον ἄνθρωπον, διὰ
τοῦτο ὡς μοιχείας γέννημα κάμνει ἔργα
ἄτσα καὶ αἰσχύνῃς πεπληρωμένα, καὶ ἐάν
ἀκροθήσῃ, ἔχει νὰ ἐντροπιάσῃ τὸν οἶκόν
μου. Παρακαλῶ σε γοῦν, ἔπαρέ τὴν αὔριον,
καὶ εἶπέ της πῶς τὴν ὑπάγεις εἰς περιθόλι

νά σεοιούθη καὶ σὺ θανάτωσέ την εἰς ἔρημον τόπον, καὶ κρύψαι την, νά μὴν ἀκούση τις περὶ τούτου. Καὶ διὰ σημεῖον ἀψευδοῦς μαρτυρίας, κόψαι τὰς χεῖράς της, νά μου τὰς φέρῃς. Ὁ γοῦν ὑπηρέτης ἔταξε νά πληρώσῃ τὸν πόθον της, καὶ ἠτοιμάσθη ἀφ' ἑσπέρας μὲ ἓνα συγγενῆ του καὶ φίλον πιστόν. Τὸ μεσάνυχτον ἐξύπνησεν ἡ Βασίλισσα τὴν κόρην, καὶ λέγει της· Ὑπαγε, Μαρία μου, μὲ τοὺς ἀνθρώπους τούτους εἰς τὸν δεῖνα τόπον, ὅπου ἔρχομαι καὶ ἐγὼ εἰς ὀλίγην ὥραν, νά περιδιαβάσωμεν. Οὕτω γοῦν ἐπῆραν τὴν κόρην, καὶ ὑπήγασιν εἰς μακρὸν καὶ ἔρημον τόπον, ὅθεν ἐκατάλαβε τὸν δόλον, ὅτι ἦτον ἐκ φύσεως φρόνιμη. Ἐσῆκωσεν οὖν τὰ ὄμματα πρὸς τὸν Οὐρανόν, καὶ μετὰ δακρῶν προσηύξατο, λέγουσα· Δέσποινα Θεοτόκε, ἄλλην ἐλπίδα καὶ βοήθειαν δὲν ἔχω, παρὲξ τὴν χάριν σου, καὶ σὺ ἀνταπόδωσον τοὺς ἐχθραίνοντάς με ἀδίκως. Λέγουσιν αὐτῇ οἱ ὑπηρέται· Μὴ κλαίεις, καὶ δὲν φοβᾶσαι νά παθῇς κακὸν ἀπὸ λόγου μας. Ἡ δὲ εἶπε· Διατί ψεύδεσθε; ἡ μητρικιά μου μὲ ἐξηπάτησε, καὶ παρέδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σας νά με θανατώσετε, ἀμὴ ἐλπίζω εἰς τὴν ἐλπίδα τῶν ἀπίπισμένων νά πληρώσῃ τὴν ἀνομίαν σας· τί θέλετε παρεμπρός; ὁ τόπος εἶναι ἔρημος νά κάμετε τὸ πρόσταγμα τῆς κυρίας σας, μόνον παρακαλῶ σας μὴ μὲ φονεύσετε ἔξαφνα, ἀλλὰ ὁμολογήσετέ το, νά παραδώσω διὰ προσευχῆς τῷ Δεσπότη τὸ πνεῦμά μου. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ· Καλὰ τὸ ἐγνωρίσεις, ὅπου νά μὴ μᾶς ἤθελες ἀκολουθήσῃ, ὅτι αὐτὴ μᾶς ἐπρόσταξε, καὶ ἐτάξαμεν νά σὶ θανατώσωμεν. Ἡ δὲ εἶπε· καὶ δὲν φοβᾶσθε τὸν Θεὸν νά μὲ φονεύσετε ἀδίκῃ; δὲν ἰξεύρετε, ὅτι ἡ χάρις του δὲν ἀφίνει ὡς δίκαιος Κριτῆς τοιαύτην προᾶξιν κρυπτήν, καὶ ἀκαίδευτον; ἀλλὰ νά τὴν ἐκδικήσῃ καὶ εἰς ἑσᾶς, καὶ εἰς αὐτὴν αὐστηρότατα, ὅτι μῆτε ἐκείνην, μῆτε ἑσᾶς ἀδίκησα πώποτε. Ἐάν θέλετε νά λείψετε ἀπὸ τὴν τοιαύτην παρανομίαν, ἀφήτέ με εἰς τοῦτον τὸν ἔρημον τόπον, καὶ εἰπέτε της πῶς μὲ ἔφονεύσατε· ἐδῶ δὲν εἶναι τις νά με περιποιηθῇ, καὶ ἀποθαίνω ἀπὸ τὴν πείναν, καὶ μὴ μιάνετε τὰς χεῖράς σας εἰς

τοιαύτην μαιφονίαν. Αὐτὰ καὶ ἄλλα περιρροσώτερα λέγουσα μετὰ δακρῶν, τὴν ἐσυμπόνεσαν, καὶ εἶπον αὐτῇ· Ἡμεῖς ἐλυπούμεσθε, καὶ σὶ ἀφίνομεν ζωντανὴν ἀμὴ ἐκείνη μᾶς εἶπε νά τῆς φέρωμεν τὰς χεῖράς σου, νά πληροφορηθῇ τὸν θάνατόν σου, καὶ εἰάν δὲν καμώμεν τὸν λόγον της, μᾶς θέλει κοκοποιήσῃ· ἀμὴ ἂν ἐἀφῆσωμεν καὶ ζωντανὴν, τὰ θηρία σὶ τρεῖ γουσίαν. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Πικρὸς εἶναι καὶ ὁ ἓνας θάνατος, καὶ ὁ ἄλλος, ἀμὴ καὶ ἔχω παρηγορίαν πῶς μὲ ἐφάγασι θηρία καὶ ὄχι ἄνθρωποι, καὶ εἶστε ἀνεύθυνοι καὶ ἐσεῖς ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνομίαν. Κάμετε διὰ ἄνεμα τῆς Ὑπεραγίας, ὅπου ἐγέννησεν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ Κριτὴν τῶν ἀπάντων, μὴ με φονεύσετε· ἐπειδὴ δὲ λέγετε, ὅτι τῆς ἐτάξατε τὰς χεῖράς μου, δόσετέ τας, νά τὰς ἰδῆ, νά χαρῆ, καὶ ἐμένα ἀφήτε ἐδῶ νά ἀποθάνω ἀπὸ τοὺς πόνους. Οἱ δὲ ἔστερξαν νά τὴν ἀφήσουσι ζῶσαν. Τότε αὐτὴ ἡ ταλαίπωρος, διὰ νά φύγῃ τὸν θάνατον, θέτει τὰς χεῖρας εἰς ἓνα κλάδον, καὶ τὰς ἔκοψαν ἀπὸ τὴν φύλησιν μὲ τρόπον ἐπιδέξιον, καὶ τὰς ἐπήγασι τῆς βασίλισσης, ἡ ὁποία τοὺς ἔδωσε δωρεὰς καὶ χαρίσματα ἀναρίθμητα. Ἡ δὲ ταλαίπωρος κόρη ἔμεινε εἰς ὀδύνην ἀνεῖκαστον, καὶ δὲν εἶχεν ἄλλην θεραπείαν εἰς τοὺς δρυμυτάτους πόνους, μόνον τῆς Παναγίας τὸ ὄνομα, τὴν βοήθειαν τῆς ὁποίας ἐπεκαλεῖτο μετὰ δακρῶν καὶ πίστεως· Ὅθεν οὐκ ἀπέτυχε τῆς αἰτήσεως· ἀλλὰ νεύσει τοῦ παναγαθοῦ Θεοῦ ἔτυχε βοηθείας τοιούτοτρόπως. Εἰς νέος εὐγενῆς ἐκυνήγα εἰσεκείνα τὰ μέρη τοῦ δάσους μὲ τοὺς δούλους του, καὶ ἀκούοντες τὸν ἀπαρακλήτου θρήνον, ἐγύρευσαν ἕως ἔστω τὴν εὐρήκασιν· καὶ θουμάζοντες τὴν συμφορὰν, καὶ τὸ κάλλος της, ἠρώτησαν τὴν ὑπόθεσιν καὶ αὐτὴ οὐδὲν ἀπεκρίνατο, μόνον ἔκλαιε ζητοῦσα βοήθειαν. Ὁ δὲ Ἄρχων εἶπε τοὺς ὑπηρέτας· Καιρὸς δὲν εἶναι νά τὴν ἐρωτῶμεν, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Κύριος μᾶς ὠδήγησεν ἐδῶ διὰ λόγου της, ἐπαρετίτην ἐπιδέξια νά τὴν ὑπαγάγωμεν εἰς τὴν χώραν. Οὕτω γοῦν ποιήσαντες, τὴν ἐπεριποιήθη ἐπιμελῶς μὲ βότανα καὶ ἰατρικὰ διάφορα, καὶ ἔπαυσαν οἱ πόνοι τελείως,

θαυμάζοντες πάντες τοῦ παλατίου, τὴν σοφίαν ὅπου εἶχε, καὶ ὠραιότητα· καὶ αὐτὴν πολλαίκις ἠρώτουν τίνος ἦτον θυγατέρα, καὶ διατὶ ἐκοφαν τὰς χεῖράς της, καὶ αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. Ἀπὸ ταῖς καλαῖς της γούν τάξαις καὶ εὐγενικὴν της ὄψιν καὶ ὠραιότητα τὴν ἠγάπησεν ἐξ ὅλης τοῦ τῆς καρδίας ὁ νέος, καὶ λέγει τοῦ Δουκὸς μίαν ἡμέραν. Πάτερ μου, γνωρίζω πῶς με ἀγαπᾷς, καὶ παρακαλῶ σε νὰ μὴ κάμῃς τὴν χάριν ταύτην. Ἡμεῖς εἴμεσθεν πλούσιοι, καὶ δὲν χρειάζομεσθεν πράγματα. Ὅταν θελεῖ ὁ πλούσιος νὰ ὑπανδρευθῇ πρέπει νὰ μὴ γυροῦν ἄλλο, μόνον γυναῖκα νὰ τοῦ ἀρέσῃ. Τοῦτο θελω καὶ ἐγὼ νὰ κάμῃ εἰς ἐμένα τὸ κράτος σου, νὰ πάρω τὴν κόρην, ὅπου ἡῦρα εἰς τὴν ἔρημον, καὶ δὲν χρειάζομαι ἀπὸ τὴν δούλευσιν τῶν χειρῶν της. Ὁ Δουξ ἀπεκρίθη. Ἡμεῖς ἠμποροῦμεν νὰ πάρωμεν ἐνὸς Αὐθεντὸς ὁμοίου μας θυγατέρα, καὶ σὺ θελεῖς νὰ πάρῃς αὐτήν, ὅπου δὲν εἶναι τόσο πῶς εἶναι ἄσχημος, ὅσον ὅπου δὲν ἰξεύρομεν εἴναι εἶναι τινὸς ἀγροϊκοῦ παιδὶ, καὶ θελεῖ εἶσται αἰσχύνῃ μας. Ὁ δὲ εἶπε· Πάτερ μου, αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι· ὅτι τὸ κάλλος, ἡ γνῶσις, ἡ παιδευσις, καὶ αἱ τάξεις αὐτῆς τὴν μαρτυροῦσι ἀπὸ αἷμα Βασιλικόν. Ἀμὴ εἴναι ἦτον καὶ τοῦ μικροτέρου ἀνθρώπου παιδὶ, ἐγὼ τὴν θελω· καὶ ἂν δὲν τὴν πάρω, ἐπ' ἀληθείας ἄλλην δὲν πέρνω, καὶ θελεῖ περάσει ἡ ζωὴ μου με λύπην ἀνείκαστον. Ἰδῶν οὖν ὁ Δουξ εὐὸν πάθον τοῦ νέου, ἐσυγκατέβη, καὶ ἔκαμεν τοὺς γάμους με χαραῖς πλουσιώτατα. Ὁ δὲ Βασιλεὺς ὁ πατὴρ αὐτῆς ἦτον εἰς θλίψιν ἀπαραμύθητον, μὴν ἰξεύρωντας ποῦ νὰ εἶναι ἡ θυγατέρα του, διατὶ ἡ βασίλισσα τοῦ εἶπεν, ὅτι ἔφυγε κρυφὰ μίαν νύκτα, καὶ δὲν ἰξευρε τί ἐγένεν. Ὁ δὲ ἐθρήνει ἀπαρηγόρητα, καὶ εἶχεν ὑπόψιν εἰς τὴν βασίλισσαν, ἀμὴ δὲν ἐφανέρωσεν τὴν γνώμην του, ἕως νὰ μάθῃ τὸ βέβαιον. Ἔστειλεν ἀνθρώπους εἰς διαφόρους τόπους νὰ ἐρευνήσουν. Ἐγραψε καὶ πρόσταγμα νὰ συναχθοῦσιν οἱ Ἡγεμόνες καὶ Ἀρχοντες τῆς Περιοχῆς του, νὰ κάμωσιν Ἴπποδρόμιον, διὰ νὰ λάβῃ ὀλίγην χάριν, νὰ μὴ τὸν θανατώσῃ ἡ θλίψις. Ὑπῆ-

γεν οὖν ὁ ὀρισμὸς οὗτος καὶ εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦτον ἡ θυγατέρα του. Καὶ θελων ὁ Δουξ νὰ καθαικεύσῃ, δὲν τὸν ἀφήκεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ· λέγων· Πάτερ μου, δὲν εἶναι πρέπον νὰ βασανίζεσται γέροντων ὡν τοσαύτην ὀδοιπορίαν, μόνον ἀναπαύου, καὶ ἐγὼ νὰ ὑπάγω ἀντὶ σοῦ. Ἀγάπα τὴν συμβίαν μου, ὡς καὶ ἐμένα, καὶ εἴναι γεννητὴ πρὶν ἐπιστρέψω, ἐπιμελήσου τὴν. Ὁ δὲ Δουξ τὸν νύχθη, καὶ εὐχαρίστησεν. Καὶ παρευθὺς, ἔκαμε μετὰ τὴν θείαν δύναμιν τόσον ἀνδρειομένης πράξεις, καὶ ἠρωϊκὰ ἔπαθλα εἰς ἐκεῖνο τὸ Ἴπποδρόμιον, ὅπου ὅλοι δὲ αὐτὸν ἐσουτύχεναν, αὐτὸν εὐφῆμον καὶ ἐγκωμιάζον. Ἡ δὲ πονηρὰ βασίλισσα τὸν ὠρέθη, καὶ προσκαλέσασα τὸν δούλου αὐτοῦ τὸν ἠρώτησε, πόθεν ἦτον ὁ Αὐθεντῆς του, εἴναι εἶχε γυναῖκα, καὶ ἄλλα ὅμοια. Ὁ δὲ δούλος τῆς εἶπε καταλεπτῶς ἅπαντα. Πῶς ἡῦρεν εἰς ἓνα δάσος μίαν χωρὶς χεῖρα, καὶ τὴν ἐπῆρε, καὶ τὰ ἐπίλοιπα. Τέλος πάντων τῆς εἶπεν, ὅτι αὐτὴν τὴν ὥραν ἦλθασιν ἀπὸ τὸν Πατέρα του γράμματα, ὅτι ἡ γυνὴ του ἐγέννησε δύο παιδιά ἀρσενικά, καὶ νὰ μὴν ἔχη τινὰ ἔνοιαν. Τότε ἡ κακὴ καὶ πονηρὰ συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν. Ἐφιλοδώρησε τὸν ἀνθρώπον, καὶ τὸν παροκάλεσεν, ὅταν γράψῃ ὁ Αὐθεντῆς του ἀπόκρισιν τοῦ Δουκὸς νὰ φέρῃ ἐκεῖ τὸν γραμματοκομιστήν, νὰ τοῦ παραγγείλῃ καὶ αὐτὴ. Ὁ δὲ ἔταξε νὰ τὸ κάμῃ. Ἀφ' οὗ γούν ἔγραψεν ὁ νέος ἀπόκρισιν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, νὰ ἔχη τὴν φροντίδα τῆς ναικός, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, σφραγίσας τε γράμμα τὸ ἔστειλε μετὰ τὸν δούλον, ὃς τις μὴ γινώσκων τὴν πανουργίαν, ὑπῆγεν εἰς τὴν βασίλισσαν. Αὐτὴ δὲ τὸν ἐφίλευσε πλεισιόπαρχα, καὶ λαδοῦσα τὸ γράμμα κρυφὰ, ἔγραψεν ἄλλο, καὶ εὐγαλε τὴν σφραγίδα τοῦ Δουκὸς μετὰ τρόπον ἐπίδειξιν, καὶ τὴν ἔβαλε εἰς τὴν ἰδικὴν της γραφὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἔγραψε ταῦτα· Πάτερ μου, γίνωσκω, ὅτι αὐτὴ ἡ νύμφη σου εἶναι ἐνὸς κακοποιῦ ἀνθρώπου παιδὶ, καὶ διὰ τὰς ἀτυχίας αὐτῆς ἐκοφαν τὰς χεῖράς της, ἀλλὰ καὶ τὰ παιδιά αὐτὰ δὲν εἶναι ἰδικὰ μου. Λοιπὸν δέομαι σε, ὡς ἀναγνωσῆς τὸ γράμμα μου, νὰ τὴν θανατώσῃς μετὰ τὰ παιδιά

της, και εαν δεν ακουσω τον θάνατόν της, αὐτοῦ δὲν ἔρχομαι. Ταύτην τὴν δολίαν γραφὴν ἔδωκεν ἡ ἔχιδνα τοῦ χαρτοφόρου, καὶ τὴν ὑπῆγε τοῦ Δουκός. Ὅς τις ἰδῶν τὰ γεγραμμένα, διηπόρει λυπούμενος, μὴν ἰξύνωντας τὶ νὰ κάμη. Οὕτω διαλογιζόμενος ἐσυμβουλευθῆ με ἕνα του δούλου πιστὸν πῶς νὰ πράξῃ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἡὴ κάμης τοιοῦτον ἀνόμημα νὰ τὴν θανατώσης, ἀλλὰ δός μου τὴν ἐμέ νὰ τὴν ὑπάγω εἰς τὸν τόπον, ὅπου τὴν ἤυραμεν, νὰ τὴν ἀφήσω ἐκεῖ, καὶ ὁ Κύριος ἄς τὴν κυβερνήσῃ ὡς βούλεται, καὶ οὕτω νὰ ὑπάγω νὰ εἰπῶ τοῦ Κυρίου μου, πῶς ἐκάμαμεν εἴτι μᾶς ἔγραψεν. Ὁ λόγος αὗτος ἤρесе τοῦ Δουκός. Λοιπὸν λαβὼν ὁ δούλος τὴν Μαρίαν με τὰ τέκνα, ἀφῆκεν αὐτὴν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ὑπῆγε νὰ ἔυρη τὸν ἄνδρα της. Αὐτὴ δὲ ἡ πτωχὴ καὶ ἄπορος ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄβυτον τόπον, με πολλὴν ἀθυμίαν καὶ θλίψιν ἀπαραμυθῆτον ἐκδεχομένη τὸν θάνατον. Κλαίουσα γοῦν, καὶ ὀδυρομένη εἶδεν ἕνα μονοπάτι, καὶ λαβοῦσα τὰ παιδιὰ εἰς τὰς ἀγκάλας της, ὡς ἐδύνετο, περιεπάτει τὸν δρόμον, ἕως ὅπου ἔφθασεν εἰς ἕνα σπήλαιον, ὅπου ἀσκήτευσεν ἕνας ἐρημίτης, ὃς τις ἰδὼν αὐτὴν ἐνόμισεν ὅτι ἦτον φάντασμα τοῦ ἔχθρου. Ὅταν δὲ ἤκουσε τὰ πάθη της ἐλυπήθη, καὶ ἀφείξεν αὐτὴν εἰς τὸ σπήλαιον, ὑπῆγεν εἰς ἄλλον τόπον· καὶ καθ' ἑκάστην ἐμάζωνεν ἀπὸ ταῖς ρίζαις καὶ χορτάρια, ὅπου ἔτρωγε καὶ αὐτός, καὶ τῆς ἔφερε, καὶ ἐτρέφετο μετ' ἐκεῖνα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μετ' αὐτὴν θείαν δύναμιν. Καὶ ἐπέρασαν ἡμέραι, ὅπου ἔστρεψεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς εἰς τὴν Χώραν του, καὶ μαθὼν τὰ γενόμενα ἔκλαυσε πικρῶς. Ἐπειτα λαβὼν τοὺς ὑπηρέτας, εἶπεν· Ἄς ὑπάγωμεν νὰ γυρεῦσωμεν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, καὶ ἐλπίζω εἰς τὴν Πανάχραντον Θεοτόκον, τὴν ὁποίαν ἡ πτωχὴ ἐπικαλεῖτο πάντοτε, ὅτι καθὼς τὸ πρῶτον τῆς ἐδοξήθησε, νὰ τὴν ἔχη καὶ τώρα φυλαγμένην. Τὴν νύκτα ἐκείνην φαίνεται ἡ Παναγία εἰς τὸν ὕπνου τῆς Μαρίας, καὶ λέγει της· Αὐρίου ἔρχεται ὁ πιστός σου ἀνὴρ νὰ σὲ πάρῃ, καὶ πλέον βάσανος νὰ μὴ σοῦ ἰγγίσῃ ἀπὸ τώρα καὶ ἔμπροσθεν, διὰ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ διὰ τὴν πίστιν ὅπου

μοῦ εἶχες, καὶ μὴ ἔκραζες βοηθὸν εἰς τὸ πάθη σου, νὰ παύσουν αἱ θλίψεις, καὶ αὐτὸν σου νὰ στρέψουν εἰς ἀγαλλίασιν. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Εὐχαριστῶ, καὶ προσκυνῶ σε, Κυρία μου, ὅπου δὲν με ἐγκαταλείπεις. Ἀμὴ πῶς νὰ ἰδῶ τελείαν χαρὰν ἕως νὰ ἐυρίσκομαι χωρὶς χεῖρα; ὅμως δὲν ἀπελπίζομαι ἢ ἀμαρτωλός, ἀλλὰ θάρρῶ εἰς τὸ ἔλεός σου νὰ μοῦ δώσης καὶ περισσότεραν βοήθειαν. Ταῦτα λέγουσα ταπεινῶ τῷ σχήματι, ἤκουσε τὴν Βασίλισσαν τῶν Ἀγγέλων, καὶ λέγει της· Λάβε τὰς χεῖράς σου τοῦ ἐμοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ βοηθία καὶ χάριτι· οἱ γὰρ ἀγαπῶντές με, καὶ πεποιθότες ἐπὶ τῇ σκέπῃ μου, οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. Ταῦτα εἰπούσα, εὐρέθη ἡ γυνὴ τεθεραπευμένη. Ὅθεν ἀπὸ τὴν χαρὰν της ἐξύπνησε, καὶ βλέπει (ὡ τῶν μεγίστων θαυμασίων σου Δείσποινα) καὶ ἦτον ἡ ὄπτασις ἀληθινή. Τί δύναται νὰ εἰπῇ τὴν ἀγαλλίασιν ὅπου ἔλαβε, καὶ τὰς πρὸς τὴν Παναγίαν εὐχαριστίας; Ὅλην τὴν ἐπίλοιπον νύκτα ἐπέρασεν εἰς προσευχὰς καὶ γονυκλισίαν, λέγουσα τὸν Ἀρχαγγελικὸν ἀσπασμόν, καθὼς εἶχε πάντα συνηθειαν νὰ λέγῃ μετ' εὐλαδίας καὶ κατανύξεως. Ἀφ' οὗ ἐξημέιωσεν, ἤκουσεν ἀνθρώπων συνομιλίας, καὶ ἐξεληθούσα βλέπει τὸν ἄνδρα της, ὃς τις ἰδὼν αὐτὴν ἔκλαυσε ἀπὸ τὴν χαρὰν του. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ τὴν θαυματουργίαν ἐπίδειξασα τὰς χεῖρας αὐτῆς, τὰς ὁποίας ἰδόντες ἐξέστησαν. καὶ δοξάσαντες τὴν ἐνεργείαν, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Χώραν, καὶ προστάζει ὁ Ἄρχων νὰ εορτάσουν τὴν Ὑπεραγίαν ἡμέρας ὅταν με πολλὴν ἀγαλλίασιν. Ὅσοι ἤκουσαν τοιαύτην τερατουργίαν ἐξεπλήττοντο. Μετὰ ταῦτα ἐξετάζωντας ὁ Δούξ διὰ τὸ δόλιον γράμμα, ὅπου ἔγραφε νὰ τὴν θανατώσῃ, εἶπεν αὐτῷ ἡ Μαρία· Ἐως τώρα ἐκρύπτουμουν, καὶ δὲ ἤθελα νὰ φανερωσω τίς εἶμαι· ἀμὴ ἐπειδὴ εἶναι θελήμα Θεοῦ νὰ σὰς τὸ εἰπῶ, ἀκούσατε· Γνωσκεισθε οὖν, ὅτι εἶμαι θυγατέρα τοῦ Βασιλέως σας καὶ ὅσα ἔπαθα, μοῦ τὰ ἔκαμεν ἡ βασίλισσα· ἀλλὰ ἡ Οὐράνιος Ἄνασσα ἡ Μήτηρ τῶν ὀρφανῶν (εὐλογημένον τὸ ὄνομά της) με ἐλύτρωσεν ἀπὸ ὅλα τὰ λυπηρὰ· δὲν ὤμνη

όγησα πρότερον, δια να μη με ἰδῆ ὁ Πατήρ μου, να ἀποθάνῃ ἀπὸ τὴν θλίψιν ἰμῆ τῶρα, ὅπου ἔκαμε τοσαύτην εὐσπλαγχνίαν ἢ Μήτηρ τῆς ἐλεημοσύνης, στείλετε γράμμα, ἕως να ἑτοιμασοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἃ ὑπαίγωμεν. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Δούξ, ποῦ εἶχε τὴν λύπην, πῶς δὲν ἔξευρε τὸν πατέρα τῆς, ἔλαβε πολλὴν ἀγαλλίασιν, καὶ αὐτὸς τοῦ Παλατίου. Ἐξόχως δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὕψωσε τὰς χεῖρας πρὸς τὸν Οὐρανὸν λέγων: Εὐλόγητός ὁ Θεός, ὅπου με ἤξιώσε να λάβω γυναῖκα τὴν κυρίαν μου. Γότῃ τὴν ἐπροσκύνησαν ἅπαντες ὡς Βασιλίσσαν, καὶ στείλαντες γράμμα τῷ πατρὶ αὐτῆς, ἐκίνησαν καὶ αὐτοὶ τὴν τρίτην ἡμέραν. Φθάσαντες δὲ εἰς τὴν Φραγκίαν, προὔπτηντησεν αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς, καὶ δραμῶν, ἔπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῆς, καὶ κατεφίλει μετὰ δακρῶν. Ἡ δὲ κατηραμένη του γυνὴ ἐκρύφθη, διὰ να μη τὴν εἴρῃ ὁ Βασιλεὺς· ἀλλ' αὐτὸς ἐξέταξε, καὶ ἐρέυνησεν ἀκριβῶς, ἕως ὅπου τὴν ἦυρε, καὶ ἄψας μεγάλην πυρκαϊάν ἐν μέσῳ τῆς Πόλεως, τὴν ἐκατέκαυσεν οὕτως, ὅπου μήτε κίκαλον ἔμεινε. Τῇ ἐπ' αὐριον ἔστειψε τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Βασιλέα. Καὶ ἔλθων ὁ Δούξ εἰς τὴν χαρὰν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι του, ἐτέλεσαν ἑορτὴν χαρμόσυναν τῇ Ἀειπαρθένῳ

Θεοτόκῳ. Κτίζοντες δὲ καὶ Ναὸν περιφημον εἰς τὸ ὄνομά τῆς, ἐώρταζον πάσας τὰς ἑορτάς αὐτῆς· ἀμὴ ἑξαιρέτως τὴν ἡμέραν, ὅπου ἐθεράπευσε τὰς χεῖρας τῆς Βασιλίσσης. Εἰς τὴν ὁποῖαν ἑορτὴν ἔκαμεν πολλὰς εὐεργεσίας πενήτων, καὶ ὄρφανῶν, καὶ ἄλλαις ἀγαθεργίαις διαφόραις, ἐνθυμμένη πάντοτε τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν, ὅπου τῆς ἔκαμεν ἢ Πανόχραντος· ἀμὴ ἀπάνω εἰς ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐπρότιμα τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ δὲν ἐκουράζετο ποτὲ να κάμῃ ψυχικὰ καὶ εὐποιίας ταῖς δεσμένοις· μήτε ἄφηνε καμμίαν τῆς δούλην να δώσῃ τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῖς πένησιν, ἀλλ' αὐτὴ ἰδιοχείρως τὰ ἔδιδε, λέγουσα: Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἐδικὰ μου αὐτὰ τὰ χεῖρια, ἀλλὰ τῆς Οὐρανοῦ Βασιλίσσης ὅπου διὰ πολλὴν τῆς εὐσπλαγχνίαν μου τὰ ἔχαρισε, δὲν εἶναι πρέπον να ὀκνεύσῃ ποτὲ εἰς εὐποιίαν τῶν δούλων τῆς καὶ ἐλεημοσύνας πενήτων, μάλιστα ὅπου καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ δὲν εἶναι ἐδικὰ μου, ἀλλὰ δωρεὰς τοῦ παναγάθου Δεσπότης Χριστοῦ, καὶ πρέπει να τὰ διαμοιράζω ταῖς ἀδελφοῖς μου ἀφ' ὀνοπάροχα. Οὕτω λοιπὸν ἢ εὐγνωμῶν Βασιλίσσα ἐχαρῆ καιρὸν πολὺν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον τὴν ἐπίγειον Βασιλείαν, καὶ μετὰ τέλος ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐράνιον· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α ΙΒ'.

Περὶ τῆς ἐξορυξάσης τοὺς ὀφθαλμούς, ἵνα σωφροσύνην καὶ παρθενίαν φυλάξῃ.

Εἰς τὰς ἀρχάς, ὅπου ἐδέχθη τὴν Πίστιν τοῦ Χριστοῦ ἢ Βρετανία, ἦσαν εἰς αὐτὴν περίσσα εὐλαβεῖς καὶ ἐνάρετοι ἄνθρωποι, καὶ πολλοὶ πλούριοι δὲν ὑπάνδρευαν τὰς θυγατέρας αὐτῶν, ἀλλὰ ἐξωδιάζαν πλετον πολὺν, καὶ ἐκτιζαν Μοναστήρια, καὶ ἔδιδαν αὐτάς ἐκεῖ, καὶ ἐμόναζαν. Τὸν καιρὸν ἐκείνον ἦτον τίς Ἄρχων φιλάρετος, καὶ εἶχε μίαν θυγατέρα ἐτῶν ἱβ'. Μαρίαν ὀνόματι, περίσσα ὠραίαν, καὶ δέλωντας να τὴν κάμῃ καλογαίαν, τὴν ἠρώτησε, διὰ να ἰδῆ

καὶ αὐτῆς τὴν γνώμην, καὶ λέγει τῆς: Ἐπεθύμουν να εἶχα καὶ ἄλλο παιδί να τὸ βάλω εἰς Μοναστήριον μετὰ τὸ ἡμισὺ μὲ πρᾶγμα, να τὰ ἀφιερῶσω τοῦ Δεσπότης Χριστοῦ, καὶ τὸ ἄλλο να ὑπάνδρεύσω· ἀμὴ ἐπειδὴ ἔχω μόνον ἐσένα, λυπῶμαι, καὶ δὲν ἔξυρω τί να κάμω ἀπὸ τὰ δῶα· ὅμως ἐμένα φαίνεται κάλλιον τὸ κάλλος αὐτὸ, ὅπου σοῦ ἔδωσεν ὁ πανάγαθος Κύριος, να τὸ ἀφιερῶσω ἐκείνου, παρὲς να τὸ φθειρῇ τίς ἄνθρωπος· καὶ ἴαν κάμῃς ταύτην μου τὴν βουλὴν,

Ζελεῖς τιμηθῆ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ εἰς Οὐρανοὺς παρὰ τῷ Θεῷ. Λέγει του ἡ Κόρη: Φρόνημα τὸ ἔκρινες Πάτερ, ὅτι προτιμῶ καὶ ἐγὼ νὰ λαβῶ τὸν Σωτῆρα νυμφίου μου, παρὰ τὸν τρανύτερον Ἄρχοντα. Τότε τὴν ἠυχηθῆκεν ὀλοφύχως, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν τὴν ἔβαλεν εἰς ἓνα Παρθενῶνα, ὅπου ἦσαν καὶ ἄλλαι Καλογραῖς, καὶ δαπανήσας πάντα τὸν βίον του, ὠκοδόμησε Μοναστήριον, καὶ ἐκεῖ ἐμόναζε μὲ ταῖς ἄλλαις ἐνάρετα. Ἔβαναν δὲ καὶ ἕτεροι Ἄρχοντες τὰς θυγατέρας αὐτῶν, καὶ ἐσταματοῦσαν ἐκεῖ, ἕως νὰ ἔλθουν εἰς ἡλικίαν νόμιμον, καὶ τότε τὰς ἐρωτοῦσαν, τί ἐπροκρίνασι καὶ ἄλλαις ὠρέγοντο τὴν τάξιν, καὶ ἐκερύοντο, ἄλλαις πάλιν ἀνευλαβεῖς ὑπανδρευοντο. Τότε ἦτον εἰς Ἡγεμῶν, ὅπου ὠρίζε τὴν Χώραν, Ῥικάρδιος οὐμάτι, ἄσματος πολλὰ εἰς τὴν πολιτείαν καὶ ἀκρατῆς, ὅς τις εἶχε μίαν θυγατέρα ὄφρανήν ἀπὸ τὴν μητέρα, τὴν ὅποιαν ἔβαλε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ρηθὲν Μοναστήριον. Ἡ Ἡγεμένη τὴν ὑπεδέχθη μετὰ χαρῆς, καὶ διὰ νὰ τιμήσῃ τὸν Ἡγεμόνα, ἐπρόσταζε καὶ ἦλθον πᾶσαι αἱ Ἀδελφαὶ νὰ τὸν χαιρετήσουν. Ἀνάμεσον εἰς ταῖς ἄλλαις ἦτον καὶ ἡ ἄνωθεν Μαρία, ἣτις βλέπασα τὴν στολήν τῆς Ἡγεμόνος, ἔλεγεν εἰς τὸν νῦν Ἄραγε, Κύριέ μου, νὰ ἔχη καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν σὺ τοσαύτην δόξαν ἕτος ὁ ἄνθρωπος; Ἐκεῖνος δὲ ὡς τὴν εἶδε, πῶς τὸν ἐκύτταξεν ἐτρώθη τὴν καρδίαν ἀπὸ τὸ κάλλος τῆς, νομίζωντας ὅτι καὶ αὐτὴ μὲ τοιαύτην γνώμην τὸν ἔβλεπεν. Ἐλαβεν οὖν πληγὴν ἔρωτος ἀνιάτρευτον, καὶ τότε μὲν δὲν ἔδειξεν εἰς τὸ φανερόν διὰ ταῖς ἄλλαις τὴν γνώμην του· ἀμὴ σφόντις ὑπῆγεν εἰς τὸ παλάτιον, ἐμήνυσε τῆς Ἡγεμένης νὰ τῆ στείλῃ τὴν Μαρίαν τὸ βράδυ, καὶ ἔξυρρει ὅτι καὶ αὐτὴ ὁμοίως τὸν ἀγαπᾷ. Ἡ δὲ Ἡγεμένη ἐλυπήθη κατὰ πολλὰ, καὶ μνηστικὸν νὰ μὴ κάμη τοῦ Μοναστηρίου τόσῃν ἀισχύνην, καὶ ὅτι ὡς αὐθεντῆς τῆς Πόλεως ἔκρεταν, εἴαν ἤθελεν ἀκούσῃ πῶς ἄλλος Ζελεῖ νὰ πράξῃ τοῖσιν ἄτοπον ἔργον, νὰ τὸν πείσῃ ἐκεῖνος, καὶ πολλὰ ἕτερα ἑσάρρησεν· ἀλλὰ τὸν ἐμήνυσε· ἀλλ' αὐτὸς οὐδέ πως τὰ ἐσυλλογίσθη, ὡρῆσκασιμῶς

ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, καὶ μνηστικὸν τῆς δεύτερον χωρὶς ἄλλο νὰ τοῦ τὴν στείλῃ, ὅτι ὀρίγεται τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς πολλὰ, οἱ ὅποιοι τὸν ἐπλήγωσαν εἰς τὴν καρδίαν ὅταν τὸν ἐκύττασαν, καὶ νὰ τὴν πέμψῃ ἐξ ἀποφάντως, ἢ ὑπάγει μοναχὸς του νὰ τὴν πάρῃ βιαίως νὰ κάμη μεγάλην ἀισχύνην τῆς Ἡγεμένης, καὶ ζημίαν τοῦ Μοναστηρίου ἀνείκαστον. Εἰς τὸ μέσον τοῦτο, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ τὸ δεύτερον μήνυμα, ἠρώτησε τὴν κόρην ἡ Ἡγεμένη, καὶ λέγει τῆς: Ὁ πατήρ σου σὲ ἀφιέρωσεν ἐδῶ τῷ Θεῷ, καὶ τῇ Ἀειπαρθένῳ αὐτοῦ Μητρί, μὲ ὄλον τὸν πλοῦτόν τε, καὶ ἀπέθανε μὲ χαρὰν πολλήν, βλέπων ὅτι ἐπρόκοπτες εἰς τὰς ἐντολάς τοῦ Κυρίου, καὶ κατόπι μὲ ἄλλη δὲν γίνεταί Ἡγεμένη, μόνον ἐσθ, διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸν πλοῦτόν σου. Θαυμάζω λοιπὸν, πῶς ἔκαμες ἐκεῖνο τὸ σφάλμα νὰ κυττάξῃς τὸν Ἡγεμόνα, ὅς τις μοῦ ἐμήνυσε νὰ σὲ στείλω, καὶ δὲν ἔξυρρω τί νὰ γυνούμεν. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Μήτηρ μου, μὲ ἄλλον λογισμόν τὸν ἐκύτταξα ἐγὼ, ἀμὴ ἐκεῖνου ἢ γνώμῃ ἦτον πεπονηρευμένη, καὶ τὸ ἔβαλε εἰς τὸ κακόν. Ὅταν οὖν ξαναστειλῇ ἄνθρωπον, ἄφες νὰ δώσω ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν, νὰ γνωρίσῃ πόσον πόθον ἔχω νὰ φυλάγω τὴν παρθενίαν μου. Λέγει τῆς ἡ Ἡγεμένη: Βλέπι, μὴν εἰπῆς λόγον σκληρόν, νὰ μὴ θυμωθῇ νὰ χαλάσῃ τὸ Μοναστήριον. Ἡ δὲ εἶπεν: Ὑπάγω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ παρακάλῃσω τὴν Δέσποιναν, νὰ μὲ φωτίσῃ νὰ δώσω τὴν πρέπουσαν ἀπόκρισιν· καὶ αὐτὴ ἡ Ἀειπαρθένος Ζελεῖ φυλάξει ἐμὲ, καὶ τὸ Μοναστήριον. Ἐδραμιν οὖν εἰς τὴν ἀνωθεν βοήθειαν, καὶ εἶδετο μετὰ δακρῶν ἐνώπιον τῆς Εἰκόνας τῆς Θεομήτορος, νὰ τὴν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν μολυσμὸν τῆς σαρκός. Μὲ τὴν ὥραν ἔφθασεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ λέγει τῆς Ἡγεμένης τὸ ἀνωθεν. Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Ἐγὼ δὲν πρέπει νὰ στείλω τινα εἰς τὴν ἀμαρτίαν, ἀμὴ εἰπέ τῆς, καὶ εἴαν Ζελεῖ, ἄς σοῦ ἀκολουθήσῃ. Ὑπήγασι οὖν εἰς τὸν Ναόν, καὶ λέγει τῆς ὁ ἀπεσταλμένος, Κυρία μου, ὁ αὐθεντῆς μας εἶδὲ τὸ κάλλος σὺ, καὶ ἐπληρώθη τόσον εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ τὴν ὄρασιν τῶν γλυκυτάτων ὀμμάτων σου, ὅπου δὲν ἐβρίσκει ἄλλη

ρακείαν, εἰν δὲν ἔλθῃς νὰ σὲ ἰδῇ· ἔλθῃ λοιπὸν ἰκουσίως, νὰ σὲ κάμῃ ὁμοζυγόν του, νὰ τιμηθῆς πολλὰ, καὶ νὰ δοξασθῆς εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔλθῃς Σιληματικῆ, σὲ πέρνει βιαίως, νὰ κατασχυθῆς εἰς ὅλην τὴν Βρετανίαν. Ἡ δὲ ἀπακρίνατο. Ὑπαγε παρέξω τῆς Ἐκκλησίας, καρτίρησον, καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν νὰ σὲ δώσω ἐκείνο, ὅπου ποθεῖ ὁ αὐθέντης σου. Οἱ δὲ ἐξῆλθε χαρούμενος, νομιζώντας ὅτι ἰσχυκατέθη εἰς τὴν γνώμην τοῦ Ἀρχοντος. Ὁμοίως καὶ ἡ Ἠγεμένη ἐνόμισε πῶς νὰ ἐνικηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, καὶ κατὰ πολλὰ Ὀυπηθή. Ἡ δὲ εὐλαθῆς νύμφη τοῦ Χριστοῦ πορευθεῖσα, ἔστι ἔμπροσθεν τῆς Ὑπεραγίας, λέγουσα ταῦτα μετὰ δακρῦν: Δείποινά με, καλὸν μου ἦτον νὰ ἔχω τὸς ὀφθαλμούς, νὰ βλέπω τὴν ἁγίαν Εἰκόνα σου, ἀμὴ ἐπειδὴ αὐτοὶ με ἐμποδισαν ὀρῶντες τὸν μιάρον, καλλίον νὰ τοὺς εὐγάλω, πᾶρεξ νὰ μολύνω τὴν παρθενίαν μου, καὶ τὴν χάριν σου δέλω βλέπει με τῆς ψυχῆς τὰ ὄμματα. Συγχώρησόν μοι, δέομαί σου, Κυρία μου, καὶ μὴ εἰς ἁμαρτίαν μοι λογισθῇ ἡ ἐγγείρησις αὐτῆ, ὅτι ἐξ ἀνάγκης γίνεται· καὶ γὰρ δύο κακῶν προκείμενων, τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον. Ταῦτα λέγουσα (ὦ τῆς ἀνδρείας καὶ γενναιότητος) εὐγάνει ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμούς με ἕνα μαχαίριον, καὶ τοὺς ἔβαλεν εἰς ἕνα ἀγγεῖον. Ἐπειτα ἐφώνησε τὸν ἄνθρωπον, καὶ τῷ εἶπεν· Ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ὄμματα ἔπταισαν τοῦ αὐθέντός σου, καὶ τὸν ἐπλήγωσαν, ἰδοὺ δικαίως τὰ ἐτιμώρησα· καὶ εἰν αὐτὰ, καθὼς εἶπες, δύνανται νὰ τὸν θεραπεύσουν, ὑπαγε, δός του τα, ἵνα λάβῃ ἐξ αὐτῶν πᾶσαν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν. Ὁ δὲ ἔντρομος ἐπῆρε τὰ ὄμματα, καὶ τὰ ὑπῆγε τοῦ Ἠγεμόνος, λέγων αὐτῷ καὶ τὰ ἄνωθεν λόγια. Ὅς τις ἐξίστη ἰδὼν αὐτὰ, καὶ ἠλλοιώθη θείαν ἀλλοίωσιν, θαυμάσας τὴν ἀρετὴν τῆς γενναίας κόρης. Μετέβαλε τὴν σαρκικὴν ἡγάπην εἰς εὐλαδίαν Πνεύματος, ἔκλαυσε πικρῶς, ἐμίσησεν ἐκ καρδίας τὰς ἀνομίας του, καὶ κατανυγείς τὴν ψυχὴν, ὑπῆγε τὰ ὄμματα εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ τὰ ἔθεσεν ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς Εἰκόνης τῆς Θεοτότου, καὶ εἶδε τὴν τυφλὴν ἐκεῖ

πλησίον νὰ σκίκεται. Καὶ συναξας πᾶσαν τὴν Ἀδελφότητα, εἶπεν αὐταῖς: Πέσετε ὅλαι εἰς προσευχὴν μετὰ δακρῦν δέομεναι τοῦ παντοδυναμοῦ Δεσπότη Χριστοῦ, καὶ τῆς Ὑπεραγίας καὶ Ἀειπαρθένου Μητρὸς αὐτοῦ, νὰ κάμουν εἰλεος εἰς τὴν εὐλογημένην αὐτὴν Ἀδελφὴν, νὰ τὴν θεραπεύσῃσι, καὶ εἰν ἔχωμεν θερμότητα Πίστεως, ὑπακούει ὁ Δεσπότης, μόνον μὴ διακριθῇ εἰς τὴν καρδίαν σας, οὔτε ποσῶς ἀμφιβάλλετε. Τὰ γὰρ ἀδύνατα παρ' ἡμῖν, δυνατὰ ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ, τῷ ποιοῦντι τὸ Σιλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν· καὶ παρακαλῶ σας, μὴ τολμήση καμμία νὰ ἐγερθῇ ἀπὸ τὴν γῆν, ἕως νὰ τελειώσω τὴν δέησίν μου καὶ γὰρ ὁ ἀνάξιος. Οὕτως εἰπὼν, ἔβαλε στάκτην εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ πεσὼν εἰς τὴν γῆν, κατὰ πρόσωπον ἀσκητῆς με πολλὴν ταπεινώσιν, ἰδέετο μετὰ πολλῶν δακρῦν, καὶ ὀδυσμῶν· Κυρία καὶ Δείποινα τῶν Ἀγγέλων, Μητῆρ τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ, καλὰ καὶ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ βλέπω τὴν ἁγίαν Εἰκόνα σου, οὔτε νὰ ἀνοίξω τὸ παμμίαρον στόμα μου νὰ σὲ παρακαλέσω, ὅτι δὲν ἀφῆκα τινὰ ἁμαρτήμα, ὅπου δὲν ἐτέλεσα, καὶ ἐμέλυνα τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμά μου, καὶ ὅλην τὴν γῆν· ὅμως ἐπειδὴ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσαρκώθη διὰ τῶν ἁμαρτωλοῦς, καὶ δὲν ἰσυχάθη πόρνας καὶ ληστας, καὶ τελώνας, ἀλλὰ προσεδέχετο πάντας, περιτατῶν εἰς τὸν κόσμον σωματικῶς, καὶ εἰς τὴν θείαν αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν Ἀνάληψιν, σὲ ἀφῆκε Μεσίτριαν τῶν ἁμαρτωλῶν· Ἐσένα δίδω καὶ ἐγὼ ἐγγυήτριαν, Δείποινά μου, πρὸς τὸν Υἱόν σου τὸν εὐαπλαγῆμον, νὰ ἐπιστρέψω ἀπὸ τὴν πονηρὰν ὁδὸν τῶν ἀνομιῶν, καὶ διὰ μετανοίας νὰ ἀποπλύνω τὸν βόρβορον τῆς ψυχῆς μου, μόνον νὰ ἐπακούσῃ ἡ χάρις σου τῶν προσευχῶν τῆς Ἁγίας Καθηγουμένης, καὶ πάσης τῆς ἱερᾶς Ἀδελφότητος, νὰ δώσῃς καλὴν τὰ ὄμματα αὐτῆς τῆς ἁγίας δούλης σου, ὅπου ἐγὼ ὁ ἀσύνετος ἤμουν αἰτία καὶ ἔκβαλε. Καὶ οὕτως αὐτὴ μὲν νὰ λυτρωθῇ τῆς σωματικῆς ἀδελφίας, καὶ λαβοῦσα τὰ παμποθητον φῶς, νὰ ὑπερετῆ τὸν ναὸν σου, ὡς πρότερον· ἐγὼ δὲ ὁ ἀνάξιος δούλος

σου να λυτρωθῶ τῆς δεινῆς αἰχμαλωσίας τοῦ πονηροῦ, ὅπου με σύρει δεδεμένον ἀοράτως με σιδηρᾶν ἄλυσον. Αὐτὰ καὶ ἕτερα πλείονα ἔλεγε μετὰ δακρῶν ὁ Ἡγεμῶν, καὶ αἱ Μοναχαὶ ὁμοίως ἐδέοντο ὄλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ ἐπεὶ μετὰ πίστεως ἤνυχοντο, καὶ ἡ αἴτησις ἦτον εὐλογος καὶ ἀγία διὰ τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, εἰστικούσθη αὐτῶν ταχέως ἡ δέησις, καὶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ ἔλαμψεν ὄλη ἡ Ἐκκλησία, καὶ ἠέσθη φωνὴ λέγασα· Λάβε τὸ φῶς σου μετὰ τὴν χάριν τοῦ ἐξ ἐμοῦ τεχθέντος. Ἡ Μοναχὴ ἀναβλέψασα, εἶδε τὴν παντοδύναμον Δέσποιναν ἰσταμένην ἔνδον τοῦ Θυσιαστηρίου, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μεγαλύνω τὸ ὄνομά σου Κυρία μου, καὶ δοξάζω τὴν χάριν σου. Ὁ δὲ Ἄρχων καὶ πᾶσαι αἱ Ἀδελφαί, ὡς ἤκουσαν τὴν φωνὴν, ἠγέρθησαν, ἀμὴ τὴν Παναγίαν δὲν εἶδασιν. Ὅμως ἰδοῦσαι τεθεραπευμένην τὴν πρώην ἀόμματα, ὅλαις

ἐδόξασαν τὴν παντοδύναμον Δέσποιναν, καὶ νύχαριστήσαν, ἀγρυπνοῦσαι ὄλην τὴν ἐπερχομένην νύκτα. Ἐπειτα ὁ μὲν Ἡγεμῶν ἐδῶκεν εἰς τὸ Μοναστήριον δῶρα πάρα πολλά, καὶ μεταμεληθεὶς τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν, δὲν ἐμολύνθη πλέο, εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, διὰ τὴν σωφροσύνην αὐτῆς, καὶ πᾶσαι αἱ Ἀδελφαὶ τὴν ἐπροτιμοῦσαν διὰ τὴν ῥηθεῖσαν θαυματουργίαν, καὶ τὴν ἐνάρετον αὐτῆς πολιτείαν. Καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν τῆς Ἡγουμένης, κοινῇ γνώμῃ ἐψήφισαν αὐτὴν, ἥτις θαρσύντως ποιμάνασα τὴν ἀγίαν Μοῆν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν. Ἦς γενοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ὁμοσώφ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΙΓ΄

Περὶ τῆς ἐκκοφάσεως τὰ χεῖλη αὐτῆς καὶ τὴν βίαν, ὅπως τὴν ὑπόσχεθῆσαν παρθενίαν φυλάξῃ.

Ἦτον τις παρθένος ἐνάρετος, θυγάτηρ ἐνὸς πλουσίου Ἀρχοντος, τὸ ὄνομά της Εὐφημία, ἥτις ἀφιέρωσε τὴν παρθενίαν αὐτῆς τῇ παναμώμῳ Θεομήτορι, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας πολιτευομένη θαυμαστά καὶ ἐνάρετα. Ποτὲ δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τὰς ἑορτάς, καὶ πάντες ἐξίσταντο, βλέποντες τοσαύτην εὐλάβειαν εἰς νεανίδα τόσοῦ τρυφερῆν. Ἦτον δὲ καὶ κατὰ τὸ σῶμα πολλὰ ὠραία καὶ εὐμορφος. Ὅσον δὲ ἠῆξανεν ἡ ἡλικία τοῦ σώματος, τόσο ἐπλήθηνεν καὶ ἡ τῆς ψυχῆς εὐλάβεια. Ὅθεν ὁ δόλιος δράκων ἐφθόνη κατα πολλὰ τὴν αὐτῆς σωφροσύνην, καὶ ἔτρωσεν εἰς τὴν ἀγάπην της ἓνα πλουσιώτατον Ἀρχοντα, ὃς τις τὴν ἐζήτησε τοῦ πατρὸς αὐτῆς διὰ σύζυγον. Ὁ δὲ ἐχάρη, νὰ κάμῃ γαμβρὸν τοιοῦτον ἀνθρώπου καὶ τὴν ἔταξεν. Ἡ δὲ ἀμωμος νύμ-

φη τοῦ Χριστοῦ ἐναντιώθη τοῦ πατρῷου βελήματος, λέγουσα ὅτι δὲν ἦτον δίκαιον, οὔτε πρέπον, νὰ ψευσθῇ τὴν Ἀειπαρθενον Θεοτόκον ὅπου τῆς ἔταξε τὴν παρθενίαν αὐτῆς, καὶ νὰ προτιμήσῃ φαρτὸν καὶ σκληρόβροτον ἀνθρώπου τοῦ ἀφάρτου καὶ Ἐπουρανοῦ Νυμφίου. Ἀλλ' ὁ πατήρ αὐτῆς ἐθυμώθη, καὶ λέγει της· Ἡ συγγένεια εἶναι μεγάλη, ὅπου δὲν ἦσσαν ἀξία νὰ λάβῃς ἀνδρα τοσούτον εὐγενῆ, καὶ πλούσιον Ἀρχοντα· λοιπὸν ἐξ ἀποφάσεως βέλω νὰ κάμῃς τὸ βέλημα μου, ἢ σὲ παιδεύω σκληρότατα. Βλέπουσα γοῦν ἡ εὐγενῆς Κόρη τὴν ἀμετάθετον γνώμην τοῦ πατρὸς, καὶ τὸν κίνδυνον τῆς παρθενίας αὐτῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὸν βῆλον ναόν, καὶ προσευχομένη μετὰ δακρῶν, ἐδέετο τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, νὰ τῆς βοηθήσῃ εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, νὰ μὴ μολύνῃ τὴν

σάρκα της. Ἀφ' οὗ γοῦν προσήυξατο ὦραν ἱκανήν, διελογίζετο ἐν ἑαυτῇ ταῦτα· Ἐπιιδῆ ἡ ὠραιότης τοῦ σώματός μου εἶναι αἰτία νὰ ψευματήσω τοῦ οὐρανόιου Νυμφίου, νὰ μιναιθῶ ὑπὸ ἀναξίου ἀνδρώπου, κάλλιον εἶναι νὰ ὑστερηθῶ τοῖς τοῦ κάλλους ἀνωφελοῦς, καὶ νὰ γένω ἄσχημος τῷ εἶδει καὶ ἄμορφος, μόνον νὰ φυλάξω τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα, τὴν ὁποίαν μᾶλλον ὀρέγεται ὁ Κύριος, ὑπὲρ τὴν φθαρτὴν ὠραιότητα. Ταῦτα μελετῶσα, καὶ θερμανθεῖσα ἀπὸ τὸν θεῖον τῆς σωφροσύνης ἔρωτα, ἔκοψε τὴν μήτην καὶ τὰ χεῖλη της. Ταύτην τὴν τόλμην ἀκούσας, καὶ ἰδὼν ὁ πατὴρ αὐτῆς, ἐθυμώθη τόσον ὅπου ἐβουλήθη νὰ τὴν φονεύσῃ, ἀμὴ διὰ νὰ μὴ δώσῃ μόνον ἓνα πόνον, εἰάν κόψῃ τὴν κεφαλὴν της, ἀφῆκεν αὐτὴν ζωντανὴν διὰ νὰ τῆς δίδῃ καθημερούσιον κόλασιν. Ἀφ' οὗ γοῦν τὴν ἔδειρεν, ὅσον ἤθελεν, ἐφώνησεν ἓνα γεωργόν, ὅπου εἶχεν εἰς τὰ χωράφια του, σκληρὸν πολλὰ καὶ ἀπάνθρωπον, τοῦ ὁποίου τὴν ἔδωκε, νὰ τὴν ἔχη σκλάβαν, νὰ τῆ κάμνηταις πλείον βαρίαις καὶ καταφρονεμέναις ὑπηρεσίαις τοῦ ἀγροῦ, καὶ νὰ τὴν δέρνῃ ἀνελετήμονα, ὅταν δὲν τοῦ κάμῃ ὑπακοήν. Καὶ ὤμοσεν αὐτῷ, ὅτι εἰάν ἀκούσῃ πῶς τὴν ἐλυπήθη καμμίαν ἡμέραν καὶ τὴν εὐεργετήσῃ, ἢ δεῖξῃ σπλαγγνος ποσῶς εἰς αὐτὴν, νὰ κόψῃ τὴν κεφαλὴν του. Λαθὼν οὖν αὐτὴν ὁ χωρικός, τὴν ἔθλιβε, καὶ ἔδερνεν ἀσπλαγχνα, διατὶ ἐκ φύσεως ἦταν ὠμός καὶ ἀπάνθρωπος, ἐτι δὲ καὶ διὰ τὸν φόβον τοῦ Πατρὸς της, καὶ τὴν ἔθανεν εἰς ταῖς βαρύτεραις ὑπηρεσίαις. Ἡ δὲ εὐγενεστάτη κόρη ὑπέμεινε γενναίως πάντα τὰ λυπηρὰ εὐχαριστοῦσα τὸν Κύριον, ὅπου τὴν ἤξιωσε νὰ παιδεύεται δι' ἀγάπην του. Ὁταν δὲ τὴν ἤθελε δαῖρῃ ὁ ἀσπλαγγνος ἐκείνος, ὑπήγευεν εἰς τόπον ἀπόκρυφον, καὶ προσήυχετο ὦραν ἱκανὴν μετὰ δακρῶν πρὸς Κύριον, δεομένη αὐτοῦ, νὰ τῆς δίδῃ ἕως τέλους καρτερίαν καὶ δύναμιν· τὰς περισσότερας νύκτας ἔδαπανα εἰς μετανοίας καὶ προσευχάς, ὅταν εἶχεν ἄδειαν. Ταύτην τὴν δεινὴν καὶ σκληροτάτην αἰχμαλωσίαν ὑπέμεινεν ἡ ἀθληφόρος καὶ Μάρτυς τῆς

σωφροσύνης ὄχι δέκα ἡμέρας, ἢ ἑκατόν, ἀλλὰ ἑπτὰ χρόνους ὀλοκλήρους· καὶ ὅς τις τὴν ἔβλεπεν, ὅπου νὰ τὴν ἔξευρε πρότερον πόσῃ ὠραιότητα εἶχε, καὶ ποταπὴ ἑκαταστήθῃ ἀπὸ τοὺς κόπους, τὰς θλίψεις, καὶ βάσανα, δὲν ἦτον βολετόν νὰ μὴ συμπονέσῃ καὶ νὰ δακρῦσῃ τὴν δυστυχίαν της. Μία νύκτα, ὅπου ἦτον ἡ Παραμονὴ τῶν Χριστηγέννων, ὅταν ἔδειπνα ἐκεῖνος ὁ βάρβαρος, ὑπῆγεν εἰς τὸν σταῦλον ἡ Εὐφημία, κρυφά, καὶ προσήυχετο, μελετοῦσα τὴν Σάρκωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὅπου κατεδέχθη νὰ γένη διὰ τὴν σωτηρίαν μας ἀνδρώπος. Ὁ δὲ χωρικός βλέπωντας ὅτι ἔλειπεν ἡ κόρη, ἀρπαξε μίαν ράβδον, καὶ ἔδραμε νὰ τὴν δαῖρῃ, καθὼς εἶχε συνήθειαν. Τρέχων οὖν πρὸς τὸν σταῦλον, εἶδε μακρόθεν φῶς περισσόν, καὶ ἐφοβήθη, νομίζων ὅτι ἦτον στία, καὶ ἐκαίγετο ὁ οἶκος. Πλησιάζας δὲ ἐκύτταξεν ἐκεῖνον, ὅπου δὲν ἦτον ἄξιος νὰ ἰδῇ, τουτέστι τὴν οὐράνιον Ἀνασσαν μὲ πλῆθος ἀγίων Ἀγγέλων, ἧτις ἐπαρηγόρα τὴν Εὐφημίαν, λέγουσα· Ὑπόμεινον καρτερικῶς, φιλάτημ ἐγὼ γὰρ ὅτι διὰ ταύτην τὴν πρόσκαιρον θλίψιν ὅπου πάσχεις ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ Υἱοῦ μου, θελεῖς ἀπολαύσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ αἰώνιον δόξαν, καὶ ἀμραντίνον στέφανον, καὶ διὰ σημείου καὶ ἀρραβῶνα τῆς μεγίστης παρρήσιας, ὅπου ἔχεις νὰ ἀξιωθῆς πρὸς τὸν Ἐπουράνιον σα Νυμφίον νὰ εἶσαι ἀπὸ τοῦ νῦν θεραπευμένη εἰς τὰ κεκομμένα μέλη, μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Υἱοῦ μου. Ταῦτα ἰδὼν ὁ χωρικός ἐφρίξε, καὶ φωνήσας πάντα τοὺς οἰκίους ἔδασιν ὅλοι τὴν Πανάμωμον Δείσποιναν μετὰ τῆς οὐρανόιου αὐτῆς συνοδίας, καὶ τὴν κόρην μὲ χεῖλα καὶ μήτην ὡς πρότερον, καὶ ἔπεσον κατὰ γῆς μὴ δυνάμενοι ὄραν τοσοῦταν φῶς. Μετὰ δὲ ὦραν ἐγερθέντες, εἶδασιν μόνην τὴν Εὐφημίαν προσευχομένην, καὶ ἐξαστράπτουσαν. Ἔστειλαν οὖν λόγον εἰς τὸν πατέρα της, ὅς τις ἦλθεν εὐθύς, καὶ ἰδὼν αὐτὴν τεθεραπευμένην, ἐξίστατο, καὶ εὐχαριστήσας τὸν Κύριον, ἐζήτησε συγχώρησιν ἀπ' αὐτῆς τῶν προτέρων ἀγνοημάτων. Ἐπειτα ἐξοδιάσας χρυσοῖον πολὺν, ἔκτισεν εἰς ἐκεῖνον τὸν σταῦ-

λον ωραιότατον Μουαστήριον, καὶ ἐκεῖ ἀφῆκεν αὐτὴν νὰ δουλεύσῃ τοῦ οὐρανοῦ Νυμφίου αὐτῆς· ἦτις μὲ τὴν ἐνάρετον αὐτῆς πολιτείαν ἐσυναθροισε καὶ ἄλλαις πολλαῖς. Καὶ καλῶς καὶ θαυμασίως

πολιτευομένη ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου, καὶ θαυμάσιως ποιμάνασα τὸ ἱερὸν ποίμνιον, καταλιποῦσα τὰ πρόσκαιρα, ἀπῆλθεν εἰς βασιλείαν τὴν ἀτελεύτητον. Ἡ γένοιτο ἐπιτυχεῖν πάντα.

Θ Α Υ Μ Α Ι Δ'.

Περὶ τῶν ἀνευθύνων νεανίδων, αἱς ἀπέστειλεν οὐρανόθεν τοὺς σφεράνους ἢ πανύμνητος Δέσποινα.

Γυνὴ τις εὐγενῆς καὶ ἐνάρετος εἶχε δύο θυγατέρας ωραίας λίαν, τὰς ὁποίας ἐνοῦθίτα νὰ τὴν μιμοῦνται εἰς τὴν κατὰ Θεὸν πολιτείαν, καὶ ἐξόχως τὴν πολλὴν εὐλαβείαν, ὅπῃ εἶχε πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐπτώχευσε πολλά, καὶ μὴ ἔχουσα νὰ ὑπανδρευθῇ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, ἐπικραίνεται, φοβουμένη μήπως καὶ προδώσῃ τὴν τιμὴν αὐτῶν διὰ τὴν πενίαν· ὅθεν ἔχουσα πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἀπῆλθε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ στάσα ἔμπροσθεν τῆς Ὑπεραγίας, εἶπε ταῦτα μετὰ δακρῶν: Δέσποινα τῶν Ἀγγέλων, Μῆτηρ τῶν ἔρφανθων, καὶ τῶν πτωχῶν ἢ βοήθεια, εἰς τὴν κηδεμονίαν καὶ σκέπην σου παραδέδωκε ὅλην μου τῆς ψυχῆς αὐτὰς τὰς δύο ὄρφανὰς, νὰ ταῖς κυβερνήσῃς, ὅτι δὲν δύνομαι νὰ ταῖς φυλάξω ἐγὼ, χωρὶς ζημίαν ψυχῆς τε καὶ σώματος, διὰ τὴν πενίαν καὶ ἀπορίαν μου· λοιπὸν ἢ θεῖα σε πρόνοια, κατὰ τὴν ἀπειρον εὐσπλαγγνίαν σου, νὰ ταῖς περισκέπῃ, νὰ ταῖς διαφυλάτῃ, νὰ μὴ μολύνουσι τὴν παρθενίαν αὐτῶν. Ταῦτα λέγῃσα ἢ εὐλαβῆς μήτηρ, καὶ λαβοῦσα τὰς χεῖρας τῶν θυγατέρων αὐτῆς, τὰς ἔγχεσε μετὰ τὰς χεῖρας τῆς ἱερᾶς Εἰκόνης εἰς σημεῖον τῆς συμφωνίας νὰ εἶναι ἢ Παναγία μητέρα τῶν ἀπὸ τὴν ὥραν ἐκείνων, καὶ ὄχι πλέον αὐτῆ. Τοῦτου γενομένου, ὑπέστρεψαν εἰς τὸν οἶκον τοῦς, καὶ ὡσάν ἔσωσαν εἰς τὴν οὐρανὸν, ἰδοὺ νέος τις ἀστραπαφόρος, ὃς τις ἐβάστα ἕνα βαλάντιον γεμάτου ἀργύρια, καὶ λέγει αὐτῇ· Ἡ οὐρανὸς Ἄνασσα σὲ στέλλει ταῦτα τὰ χρῆ-

ματα, νὰ κυβερνήσῃς τὰς θυγατέρας σου. Λαβοῦσα γοῦν ταῦτα, ὃ μὲν ἀνῆλθεν εἰς οὐρανός· ἢ δὲ ἔπεισε κατὰ γῆς μετὰ δακρῶν εὐχαριστοῦσα τὴν πλουσιόδωρον ἐργετικὴν εἰς τὴν ταχεῖαν ἐπικουρίαν ταύτην καὶ ὄξειαν ἀντίληψιν. Ἐπειτα ἐξοδιάσασα, ἐνίδυσεν αὐτὰς, καὶ ἠγόρασε τὰ ἀναγκαϊότερα τῆς ζωῆς τοῦς. Οἱ δὲ πονηροὶ γείτονες, γινώσκοντες τὴν προτέραν πενίαν αὐτῶν, κατελάλουν, καὶ ἐδυσφήμιον αὐτὰς, ἀδίκως καὶ αἰσχροῦς κατακρίνοντες, ἦγον, ὅτι ἢ μήτηρ ἐπροδώσε τὴν τιμὴν αὐτῶν τινὸς τῶν πλουσίων, καὶ ἐπῆρεν ἀργύρια. Αὐτὴν τὴν δεινὴν συκοφαντίαν μαθοῦσα ἢ εὐλαβῆς γυνὴ, πᾶς ἕνας αὖς συλλογισθῆ, πόσῃ θλίψιν καὶ πόνον ἔλαβεν. Ὅσον οὖν ἐπλήθεναν αἱ ἡμέραι, τοσοῦτον καὶ ἢ κατάκρισις νῦξανε, καὶ τὸ ἔμαθεν ὅλη ἢ Πόλις. Λοιπὸν, μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ τῶν ἀνθρώπων τὰ λόγια, εἶπε ταῖς θυγατέρας: Ὑπάγετε τέκνα μου, εἰς τὴν πολυεὐσπλαγγχον Μητέραςας, καὶ μετὰ δακρῶν καὶ ταπεινῆς καρδίας ἰκετεύσατε τὴν αὐτῆς ἀγαθότητα, νὰ σᾶς βοηθήσῃ νὰ λυτρωθῆτε ἀπὸ τὰς γλώσσας τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰάν μετὰ ἀδιστακτοῦ πίστεως δεηθῆτε, ὑπακούει σὰς ἢ πολυέλεος Μήτηρ τῶν πανοικτίρμονος Θεοῦ, καθὼς καὶ πρώην μᾶς ἐβοήθησεν. Ὑπήκουσαν οὖν ταῖς μητρικαῖς παρακινήσει, καὶ ἀπελθοῦσαι εἰς τὸν θεῖον ναὸν ἐποίησαν καθὼς ἐδιδάχθησαν. Καὶ ἀφ' οὗ προσηύξαντο ἰκανῶς, δακρυρραοῦσαι μετὰ θερμῆς πίστεως, ὑπέστρεψαν εἰς τὸν οἶκον αὐτῶν, ἐλπίζουσαι εἰς τὴν Παντοδύναμον, νὰ ταῖς στείλῃ εἰς ὕψους βοήθειαν,

καθώς και ἐγένετο. Ἡ γὰρ κουροτρόφος βασιλίσα προσειχομένη τὴν ταπεινὴν ἱερίαν, καὶ τὰ δάκρυα τῶν ἀνευθύνων νεανίδων, ὑπήκουσεν αὐτῶν, καὶ θαυμαστῶς ἐβοήθησε. Μίαν Ἑορτὴν ὅπου ἦτον ἔλος ὁ λαὸς τῆς πόλεως εἰς τὴν Μητρόπολιν, καὶ ἱκαρνε διδαχὴν ἕνας Πνευματικὸς, ὅπου ἦτον καὶ ἡ ἀνωθεν γυνὴ μετὰ τὰς κόραις τῆς, ἰδὲ εἰς τὸ μέσον τῆς διδαχῆς, ὅταν ἐξουράζεται ὁ διδάσκαλος, βλέπουσιν ἔλοι ἕναν ὑψιστάτου Ἄγγελου, καὶ εἰσῆλθεν ἀπὸ ἕνα παράθυρον, κρατῶν εἰς τὰς χεῖράς του δύο ὑψιστά καὶ θαυμασία στέφανα, συνθεμένα ἀπὸ λευκὰ τριαντάφυλλα, καὶ ἕτερα ἄνθη εὐωδέστατα, καὶ λέγει ταῦτα πρὸς τὰς δύο νεανίδας εἰς ἐπήκουον πάντων: Αὐτὰ τὰ δύο εὐώδη στέφανα τῶν λευκῶν ἀνθίων σὰς στέλλει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦς ἡ βασιλίσα, διὰ σημεῖον τῆς παρθενίας-σας. Ταῦτα εἰπὼν, ἔβαλεν εἰς τὰς κεφαλὰς των τὰ στέφανα, καὶ εὐθὺς ἐγέννηκεν ἄφαντος. Πόσῃ εὐφροσύνῃν, νομίζετε, ὦ ἀκροασταί, καὶ ἔλαβον αἱ νεανίδες, καὶ ἐκπληξῆν οἱ τεκνοῦντες; Ἀφήκασι τὴν διδαχὴν ἀτελείωτον. Ἐδραμεν ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ οἱ Ἄρχοντες καὶ ἠσπάζοντο τοὺς οὐρανοὺς στεφάνους, καὶ ἀπλῶς πᾶς λαὸς συνερίζοντο τίς νὰ τιμησῆ τὰ νεανίδας περισσότε-

ρον· τέλος πάντων τὰς ἰσυνώδευσαν ἕως τὸν οἶκον αὐτῶν, αἱ τινες δὲ ἐκενοδόξησαν διὰ τόσῃν τιμῇν, ὅπου ἔλαβον, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ταπεινότητος νύχαριστήσαν τὴν φιλότιμον Ἀνασσαν. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς, καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Μεγιστάνων ἐξωδίασαν βίον ἄμετρον, κτίζοντες δύο Μοναστήρια ὑψιστάτα εἰς ὄνομα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου· καὶ ἐψήφισαν τὴν πᾶσαν μίαν κόρην Ἠγουμένην εἰς τὸ ἕνα Μοναστήριον. Αἱ τινες ἐπεροῦσαν τόσον ἐνάρετον καὶ θαυμαστὴν πολιτείαν, ὅπου πολλαὶ εὐγενικαῖς κορασίδες Ἀρχόντων, οὐ μόνον ἀπ' ἐκείνην τὴν Πέλιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἕτερα Καστρη, ἀκούουσαι τὴν καλὴν αὐτῶν φήμην, καὶ πολιτείαν θεάρεστον, ἀφίνασι πλοῦτον ρέοντα, ματαίαν δόξαν, καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν ὑπακοὴν αὐτῶν, καὶ τοσοῦτον αὐξήσαν αὐτὰ τὰ δύο Μοναστήρια, καὶ τὰ εἶχασιν πάντες εἰς τόσῃν εὐλάβειαν, ὅπου τὸ ἐνόμιζαν μεγάλην μακαριότητα, εἴ τις ἤθελεν ἀξιοθῆ νὰ συναριθμηθῆ μὲ τὸ εὐλογημένον ἐκεῖνο σύνταγμα. Αἱ δὲ δύο θαυμασταὶ Προεστῶσαι ἐτελείωσαν ἀγιώτατα, καὶ τὰ μὲν ἀγία τους Λείψανα εὐωδίασαν, αἱ δὲ μακάριαι αὐτῶν ψυχαὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν οὐράνιον βασιλίαν. Ἡς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α Ι Ε'.

Περὶ τοῦ μεθυσθέντος Μοναχοῦ.

Μοναχὸς τις ἦτον Κελλάρης εἰς Κοινόβιον· ποὺ εἶδεν τὸν οἶνον τοῖς ἀδελφοῖς· ὅς τις ἔχει πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν Παναγίαν, καὶ δὲν ἔλειπε ποτὲ ὅπου τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἐκκλησίας· ἀλλὰ ἦτον καὶ πρόθυμος εἰς τὰς ψυχικὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰς σωματικὰς τῶν Μοναχῶν ἄοκνος. Πλὴν ἠγάπα τὸ κρασί· ὁ πτωχὸς, καὶ εἰ μὴ εἶχεν ἐκεῖνο τὸ διακόνημα, ἔπινε μερικαῖς φοραῖς περισσώτερον ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἐν μᾶ τῶν ἡμερῶν εἰδείπνησε, καὶ κενόστομος, ὅπου ἐμέθυσε, καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ σπῆγμα. Ἦν ὄραν τοῦ Ὁρθροῦ ἐξ-

πνησε καὶ ἀκούων τὸν σημαντῆρα ἠγέρθη, ὡς ἐδύνητο, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διατί, ὡς ἀνωθεν εἶπομεν, εἶχε πόσον πολὺν εἰς τὰ θεῖα, καὶ δὲν ἤθελε νὰ ὑστερηθῆ ποτὲ τῆς σωτηριώδους τῶν Ἀδελφῶν συναθροίσεως. Περιπατήσας οὖν ὀλίγον διάστημα, δὲν ἐδύνητο νὰ ὑπάγῃ παρημπρός, ὅτι ἐπῶγε ἡ κεφαλὴ του ἀπὸ τὴν κραταιάτην· ὁμως διὰ τὸν πόθον, ὃν εἶχεν, ὑπήγγενεν. Ὁ δὲ διάβολος μετασηματισθεὶς εἰς ἕνα ταῦρον, ἤρχετο ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ εἰδείχεν ὅτι ἤθελε νὰ τοῦ κτηπήσῃ μὲ τὰ κέρατα. Ὁ δὲ Μοναχὸς εἰδὼ-

μασε, και ἔκαμεν τὸν Σταυρὸν τοῦ ὄθεν ὁ ἐχθρὸς ἀνεχώρησεν ὀλίγον, και πάλιν μετασχηματισθεὶς ἔγινε μαῦρος σκύλος, και τὸν ἐμπόδιζε νὰ μὴν ὑπάγῃ παρεμπρός. Ὁ δὲ ὡς ἀνωθεν ποιήσας ἀπήρχετο. Ὁταν δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν πύλνν τῆς Ἐκκλησίας, ἔγινεν ὁ δαίμων φοβερώτατος λέων, και ὤρμησεν ἐπάνω του νὰ τὸν ἐσχίσῃ. Τότε φαίνεται μία ὠραιότατη Γυνή, ἥτις ἐδῶξε τὸν δαίμονα, ἐλέγχων αὐτὸν μετὰ ἀπειλῆς, πῶς ἐτόλμησε νὰ κακοποιήσῃ τὸν δούλον τῆς. Ἐπειτα χειραγωγήσασα τὸν Μοναχὸν, τὸν ὑπήγειν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, λέγουσα: Φυλάγου ἀπὸ τῶρα και ἐμπροσθεν νὰ μὴ μεθύσῃς, εἰάν ἐρεγῆσαι νὰ σωθῆς, και ἐξομολόγησον τὴν ἀμαρτίαν ταύτην εἰς τὸν δεῖνα Πνευματικόν, νὰ κάμῃς τὸν κανόνα, ὁποῦ σοῦ δώσει. Ὁ δὲ Μοναχὸς ἠρώτησεν αὐτὴν, τίς ἦτον, ὁποῦ τοῦ ἔκαμε τέσσην καλοσύνην; Ἡ δὲ εἶπεν: Ἐγὼ εἰμὶ ἡ Μητήρ τοῦ Ἰη-

σοῦ Χριστοῦ. Ταῦτα ἀκούσας ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν μετὰ φόβου πολλοῦ, νὰ τὴν προσκυνήσῃ. Ἡ δὲ ἄφαντος ἐγένετο. Ἐκλαυσεν οὖν ἀπὸ τὴν χαρὰν του, και εὐρίβη τὴν ὄραν αὐτὴν ἔλος ὑγιῆς ἀπὸ τὸν οἶνον και ἄβλαβος, και ἐξομολογηθεὶς ἐμμελῶς κατὰ τὸ Κυριακὸν πρόσταγμα, ἐφύλαξε τὸν κανόνα, και ἔκαμεν ἀποχὴν τελείως τῷ οἶνου, καθῶς πρέπει νὰ κάμῃη πᾶς ἑνας, ὁποῦ νικᾶται ὑπὸ τούτου τοῦ πάθους, εἰδὲ ἄς ἰξυῦρη, ἔτι κολάζεται. Ὅλοι εἶναι χρεῶσται νὰ φυλάγονται ἀπὸ τὴν πολυποσίαν ὡς ἀσωτίας μητέρα· και ἀνοίξατε τοὺς ὀφθαλμοὺς σας, ὅσοι ἀγαπᾶτε τὴν μέθην, νὰ βιάσῃτε τὴν λόγου σας, νὰ κάμῃτε ἀποχὴν, ἵνα μὴ ὑστερηθῆτε τῆς αἰωνίου εὐφροσύνης και ἀπολαύσεως: ἐγένετο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ταῖς ἐπροσδέκτοις πρεσβείαις τῆς Ἀειπαρθένου και Θεομήτορος. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ι Σ'.

Περὶ τοῦ πειραζομένου ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς πορνείας, και διὰ τῆς Θεομήτορος λυτρωθέντος.

Μοναχὸς τις πύραζε νὰ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἔχων εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ὠραιάν εἰς τὸ κελλίον του, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε πολλὴν εὐλάβειαν, και προσήυχετο κατ' ἐκάστην, δεόμενος νὰ τὸν λυτρώσῃ ἀπὸ τῶν δαίμονα τῆς πορνείας: διατὶ εἶχε τέσσην πόλεμον εἰς αὐτὸ τὸ πάθος, ὁποῦ δὲ τὸν ἄφηνεν ἡμέραν και νύκτα, ἀλλὰ τὸν εἶχε τέσσην νικημένον, ὅπῃ ἐκινδύνευε νὰ τὸν ρίψῃ και εἰς τὴν πρᾶξιν. Εὐθύς δὲ ὁποῦ ἤθελεν ἀνάψῃ εἰς τὴν καρδίαν του αὐτὴ ἡ ψυχοβλαβὴς στία τῆς βδελυρᾶς ἐπιθυμίας, ἔτρεχεν εἰς τὴν ἱεράν εἰκόνα, και μετὰ δακρυῶν εὐχόμενος ἠφανίζετο τὸ τῆς σαρκὸς σκάνδαλον. Καλὰ οὖν και ἔβλεπεν ὁ ἐχθρὸς ἔτι μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς Θεοτόκου ὁ Ἀδελφὸς ἐλυτρώνετο, ὁμως δὲν ἰσχυλόαζεν, ἀλλὰ τὸν ἐπειράζε πάντοτε: και μίαν ἡμέραν, ἰστάμενος ἔξωθεν τοῦ

κελλίου, ἤλθασιν πάλιν οἱ πονηροὶ λογισμοί, και δέλωντας νὰ δράμῃ εἰς προσεσχὴν, κατὰ τὴν συνήθειαν, βλέπει ὀφθαλμοφανῶς τὸν διάβολον, και λέγει του: Ἐσὶ πότε, ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας, νὰ μὲ πειράζῃς; δὲν ἐγνωρίσῃς τὴν γνώμην μου, πᾶς δὲν συγκαταβαίνω; τί με βασανίζεις μετὰ τῶς; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Ἐγὼ πολλοὺς ἄλλους πλείον ἑναρέτης ἀπὸ ἐσένα ἐνίκησα και δέλω κάμει και σὲ νὰ νικηθῆς εἰς τὸ ἕστερον: ἔτι δὲν ὀκνεῦω, οὔτε ἄλλην ὑπερσίαν ἔχω ἀπὸ ταύτην. Ὁμως, εἰάν κάμῃ ἐκεῖνο ὁποῦ σοῦ εἶπῶ, δέλω παῦσαι και ἐγὼ νὰ μὴ σὲ πειράζω. Ὁ δὲ εἶπε: Τί δέλεις νὰ κάμω; Λέγει του ὁ δαίμων: Ἐσὶ κελον και ὀλίγον τίποτε εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ ζητῶ: και κάμῃ με ὄρκον νὰ μὴ τὸ ἔμολογήσῃς ἄλλῃ τινός, και νὰ τὸ εἶπῶ. Ὁ δὲ Ἀσκητὴς ὡς ἀγράμματος και ἀσπῆ

ποτος ὁποῦ ἦτον, διὰ τὸν πόθον νὰ λυρωθῆ τοιοῦτου πολέμου, ὤμοσε νὰ μὴ ὀείπῃ τινὸς ἄλλου. Λέγει του ὁ σχολιὸς φησὶ: Μὴ προσκυνᾷς πλέον αὐτὴν τὴν Εἰκόνα, ὁποῦ ἔχεις εἰς τὸ κελλίον σου εὐχαλέτην ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ πλέον νὰ μὴ εἰ πειράζω. Ὁ δὲ εἶπεν: Ἀδριανὸν νὰ σοῦ ἴδωω περὶ τούτου ἀπάκρισι. Ὁ μὲν οὖν δαίμων ἐγένετο ἀφαντος. Ὁ δὲ Μοναχὸς διαλογιζέτο, μὴ ἐξεύρωντας τί νὰ καρῆ, ἰπὸ τὰ δύο, καὶ εἶχε πολλὴν τὴν Σλίψην καὶ βίασανον· μάλιστα διατι ὤμοσε νὰ εἰ τὸ ὁμολογήσῃ, ὅτι ὁ παμπόνηρος ἔπαγε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ἵνα μὴ ἐρωτήσῃ εἰνὰ διδάσκαλον νὰ μάθῃ τὸ μικρότερον ἐγκλημα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦλθεν εἰς τὸ ἱερόν ὁ Ἀββᾶς Θεόδωρος ὁ Αἰλιώτης, ὃς τις ἦτον ἱμπειρος ἀπὸ τὴν Γραφὴν, καὶ πρακτικὸς ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς τῶν δαιμόνων, καὶ ὅσοι τὸν ἐρωτοῦσαν, εἰλαμβάνον μεγάλην ὠφέλειαν. Ἀπελθὼν ἐν καὶ ὁ ῥηθεὶς Μοναχὸς, ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν ὑπέθεσιν. Ὁ δὲ Ἀββᾶς τὸν ἐκανόνισε βαριῶς διὰ τὸν ὄρκον. Ἐπειτα τοῦ λέγει: Δὲν ἐξεύρεις, ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν εὐγάνει τινὰ ἀπὸ ἐμάρτημα ποτὲ, νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς μικρότερον, ἀλλὰ πάντοτε εἰς τραυτέρον κίνδυνον τὸν κρημνίζει; ποῖα μεγαλύτερη ἀνομία εἶναι, ὡσάν νὰ μὴ προσκυνᾷς τὴν ὑπερύμνητον Δέσποιναν; ἐλιγώτερον ἐμάρ-

τημα εἶναι νὰ πορνύσῃς μυριάκις, πᾶρξ νὰ ἀπαρνηθῆς τὴν Ἀειπαρθενον Θεοτόκον· λοιπὸν μὴν ἀκούσῃς πλέον τοῦ πονηροῦ, ἀλλὰ παρακάλεσέ την, καὶ ἐκείνη σε βοηθᾷ νὰ καταισχύνης τὸν δαίμονα. Τότε μισοῦτε ὁ Ἀσκητὴς ἀπὸ τὸν Ἀββᾶν, καὶ πηγναίμενος πρὸς τὸ κελλίον, τὸν ὑπῆντησεν ὁ δαίμων καὶ λέγει του: Κακέγηρε, δὲν μοῦ ὤμοσες νὰ μὴν ὁμολογήσῃς τινὸς εἶτι σοῦ εἶπα; γίνωσκε, ὅτι ὡς ἐπίορκος ἔχεις νὰ κολασθῆς, καὶ ἐγὼ δὲν θέλω παῦσαι ἕως τέλους νὰ σε πειράζω. Ὁ δὲ εἶπεν: Ἐχθρὸ τοῦ καλοῦ καὶ παμπόνηρος, ἢ πόρκος εἶμαι, ἢ ἐπίορκος, δὲν μὲ κρίνεις ἐσὺ, μόνον ὁ Θεὸς καὶ Δεσπότης, ὁ Υἱὸς τῆς Ἀειπαρθένου, ὁποῦ μεῦ λέγεις νὰ ἀρνηθῶ, ἀμὴ ἐγὼ δὲν σοῦ ὑπακούω, καὶ κάμει με εἶτε θύμισαι. Ἡ χάρις τῆς μοῦ βοηθᾷ, καὶ με λυτρῶνει ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς καὶ παγίδας σου. Τότε ὁ δαίμων ἐγένετο ἀφαντος. Ὁ δὲ Μοναχὸς ποιῶσας σφραγίδα, ἣτις εἶχε τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας, τὴν ἐβάστα πάντοτε. Καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἐδουλήθη πλέον νὰ τὸν πειράξῃ ὁ δόλιος, ἀλλὰ ἐπέφυγε τὴν ζωὴν του ἐνάρετα, καὶ ἤξιώθη τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος· ἣς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ι Ζ.

Ἔτι τὰ καισέβαστον ὄνομα τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας ἀφανίζει, καὶ διώκει τοὺς δαίμονας.

Εἰς μίαν Χώραν τῆς Κολωνίας, Βοῦναι ἰνόματι, ἦτον εἰς ἱερεὺς, καλούμενος Πέτρος, ἄνθρωπος ἀσελγῆς καὶ κακοτρόπος· τὸν ὁποῖον διὰ τὰς ἀσεμνοὺς πράξεις αὐτοῦ ἐκρέμασαν ἀπ' ἐξω τοῦ οἴκου του. Εἶχε δὲ μίαν παλλακίδα, Ἀγλαΐδα ὀνόματι, ἣτις ἔλαβε τόσον φόβον καὶ τρόμον ὅταν αὐτὸν ἐκρέμασαν, ὁποῦ ἀφῆκε τὸν κόσμον, καὶ πορευθεῖσα εἰς Μοναστήριον ἐκαλογορεύθη. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινας ἰσταμένη

εἰς τὸ παράθυρον τοῦ κελλίου τῆς, εἶδεν ἔξωθεν εἰς ἓνα πηγάδι, καὶ ἐστίκετο ἕνας δαίμων εἰς σχῆμα νέου, ὃς τις ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ πηγάδι πρὸς τὸ παράθυρον νὰ τὴν ἀρπάσῃ. Ἡ δὲ ἐντρομος ἔπεσεν ὀπισθεν, καὶ ἐκτύπησε τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν γῆν. Ὁθεν αἱ Ἀδελφαὶ ἐσυναίχθησαν, καὶ τὴν ἐστίκωσαν ὡς ἀπεθαμμένην, καὶ ἔθασαν τὴν εἰς τὸ κρεβάτι. Μετὰ δὲ καιρὸν, ἀφ' οὗ ἰθεραπεύθη ὀλίγον, ἦλθε πάλιν ὁ δαί-

μων, καὶ λέγει: τῆς Ἀγλαῖς φιλάττη μου, τί σοῦ ἔκαμα, καὶ μὴ ἀπαρνήθης; ἐγὼ ἐτέλεσα ὅλα σου τὰ θελήματα, καὶ σὺ μὴ ἐπίσπεις; στρέψε εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω ἄνδρα ἕνα πλούσιον Ἀρχογτα, νὰ σὲ ἀξιῶσω πολλαῖς ἀπόλαυσις: νὰ τρώγῃς ὑψαιόταταις βρώσαις, νὰ πίνης, νὰ ἔχῃς ὅλα τῆς σαρκὸς τὰ θελήματα, καὶ μὴ κάθισαι ἐδῶ, ἄγνωστη, νὰ ἀποθάνῃς πρὸ καιροῦ μὲ τσσας νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ κακουχίας τοῦ σώματος. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο, λέγουσα: Ἀφανίσθητι ἀπ' ἐμοῦ, ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας, ὅτι ποτε δὲν θελω κάμει τὸ θελήμα σου, ἀλλὰ μάλλον νὰ κλαίω, καὶ νὰ ὀδυρεῖμαι διὰ τὸν καιρὸν, ὅπου ὡς ἄγνωστος σοῦ ἐδούλευα. Τότε ἠφανίσθη ὁ δαίμων ὀλίγον καιρὸν καὶ πάλιν ὁμοίως ἤρχετο, καὶ τῆς ἐίδε πολλάκις ἐνόχλησιν. Αἱ δὲ Μοναχαὶ τὴν ἐσυμβούλευσαν νὰ ἔχῃ εἰς τὸ κελλίον καρπόσον ἀγίασμα, καὶ ὅταν ἔρχεται ὁ πειραζων, νὰ χύνη ὀλίγον κατ' αὐτοῦ, νὰ τὸν διώχῃ μὲ τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ οὕτως ἔκαμεν. Ὁ δὲ ἐχθρὸς ἔ-

φυγεν ὅταν τοῦ ἔρριπτε τὸ ἀγίασμα, ἡμὴ πάλιν εἰς ὀλίγον διάστημα ἔστρεψε. Τότε μία Ἀδελφὴ γραμματισμένη τῆς ἐρμήνευσεν, ὅταν ἰδῆ τὸν δαίμονα, νὰ ἐπικαλεῖται τὸ ὄνομα τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν, καὶ νὰ λέγῃ τὸν Ἀγγελικὸν ἀσπασμὸν, ἦγουν τό:

Χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, καὶ τὰ ἐξῆς. Ταῦτα ὡς ἔπεν ἡ Ἀγλαῖς πρὸς τὸν δαίμονα, ἔφυγεν εὐθὺς μὲ τσσην ταχύτητα, ὥσπερ νὰ τὸν ἐδίωκεν ἀστραπὴ καὶ φλόξ κατακαίουσα, καὶ ἠφανίσθη τοιοῦτοτρόπως, ὅπου πλέον δὲν ἐτόλμησε νὰ τῆς πλησιάσῃ, οὔτε ποσῶς νὰ ἐμφανισθῇ. Ὅθεν ἐτελείωσεν ἡ Ἀγλαῖς εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστήριον μὲ πολιτείαν θεάριστον. Ὅσοι γοῦν ἔχουσι πειρασμὸν τινὰ ἀπὸ ἐχθρῶν νοητῶν καὶ αἰσθητῶν, ἄλλο φάρμακον δὲν εἶναι ὠφελιμώτερον, ὡς τὸ ὑπερῦμνητον αὐτὸ καὶ ὑπερθαύμαστον ὄνομα, ἐπικαλούμενον μετ' εὐλαθείας καὶ πίστεως.

Θ Α Υ Μ Α Ι Η'.

Παρόμοιον.

Ἄλλη τις Μοναχὴ εὐρίσκειτο εἰς Μοναστήριον, νηστείας καὶ ἀγρυπνίας σχολάζουσα, τὴν ὁποίαν ὁ πονηρὸς πολλακίς ἠπάτησε μετασχηματιζόμενος εἰς Ἀγγέλου μορφήν. Καὶ ἤρχετο διαλεγόμενος μετ' αὐτῆς περὶ διαφορῶν πραγμάτων, καὶ τῆς ἀπεκρίνατο εἰς ὅσα τὸν ἠθέλεν ἐρωτήσῃ. Ὁ δὲ Πνευματικὸς πατὴρ τῆς ἀνωθεν Μοναχῆς τὴν ἠρώτησεν εἰς Ἐξομολόγησιν, πῶς ἐπέρνα εἰς τὴν κατάστασιν τῆς Μοναδικῆς πολιτείας. Ἡ δὲ εἶπε: Καλὰ μὲ τὴν εὐχὴν σου, Πάτερ μου ἅγιε. Ὁ δὲ ἀκούσας αὐτὴν τὴν ὑπερῆφανον ἀπόκρισιν ἐλυπήθη, καὶ τὴν ἐνουθέτησε νὰ μὴ συντύχῃ πλέον λόγον τοιοῦτον· ἀλλ' εἰάν κάμῃ καὶ πάσας τὰς ἀρετάς, νὰ ταπεινῶνται πάντοτε, νὰ λέγῃ πῶς εἶναι ἀ-

μαρτωλὸς, καὶ ἕτερα ὅμοια. Ἡ δὲ εἶπεν: Ἰέσυρε, Πάτερ, ὅτι Ἀγγελος Κυρίου ἔρχεται οὐρανῶθεν, καὶ ἐπισκέπτει με, δι' αὐτὸ εἶπα. Ὁ δὲ Πνευματικὸς ἐνθυμούμενος τὸ τοῦ Ἀποστόλου ῥητόν, ὅπου λέγει ὅτι ὁ Ἀγγελος τοῦ σκότους μετασχηματίζεται εἰς Ἀγγελον φωτός, ἀπεκρίθη, λέγων αὐτῇ: Ὅταν ἔλθῃ τέλει ὁ Ἀγγελὸς νὰ σὲ ἐπισκέψῃ, εἶπέ του νὰ σοῦ οἰεῖται τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ εἰάν σοῦ ἀκούσῃ, ὡς τὴν ἰδίαν, προσκύνησε, καὶ εἰάν σταματήσῃ, ἕως νὰ τελειώσῃς τὴν προσευχὴν, ἡ Κυρία μας εἶναι· εἶδε καὶ ἀφανισθῇ, γίνωσκε, ὅτι φαντασία δαίμονος εἶναι, καὶ ἀπατάσῃ, διὰ νὰ σὲ ρίψῃ εἰς μέγα ὄλισθον. Ταύτην τὴν σωτηρικὴν βουλὴν λαβοῦσα ἡ Μοναχὴ, εἶπε πρὸς τὸν

ισμιζόμενον Ἄγγελου τὰ ἀνωθεν λόγια. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο: Ἀρκεῖ σοι ἡ παρουσία μου, ἵτι δὲν εἶσαι ἀξία νὰ ἰδῆς με τοὺς σωματικούς ὀφθαλμούς τὴν Παντάνασσαν. Ἡ δὲ μάλιστα παρεκάλει αὐτὸν, νὰ τῆς κάμη τὴν χάριν ταύτην. Τότε ἐφάνη ἐνώπιον αὐτῆς μία κόρη εὐειδῆς καὶ ὠραία, ὡσπερ βασίλισσα. τὴν ὁποίαν ἡ Μοναχὴ προσε-
 ὠνήσασκε, λέγουσα τὸν χαιρετισμὸν τοῦ Ἄγγε-
 λου. Τότε παρευθὺς ἡ μὲν διαβολικὴ παντασία, ὡς ἤκουσεν ἐκεῖνα τὰ λόγια, ἐ-
 ζέλειπεν ὡσεὶ καπνὸς καὶ ἄνεμος, καὶ ἠ-
 ράνισται. Ἡ δὲ Μοναχὴ ἔμεινεν ἐντρομος,

καὶ ἠσθένησε τόσον, ὅπου μετὰ βίας καὶ κόπου πολλοῦ ἐδυνήθη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν. Ὅταν οὖν μᾶς ἔλ-
 θῃ τινὰς πειρασμὸς ἐκ τοῦ διαβόλου, ἢ ἐκ τοῦ κόσμου, ἢ καὶ ἀπὸ τῆν σάρκα, δὲν εἶναι ἄλλη θεραπεία ὠφελιμότερα, ὡσπερ νὰ ἀνακροῶμεν αὐτὰ τὰ σωτηριώδη ὀνό-
 ματα, τὰ γλυκύτερα τῆς ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, ἦγουν, τὰ Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ Μαρία· ὅτι ὅς τις τὰ ἐπικαλεσθῆ μετὰ πίστεως, εὐρίσκει θεραπείαν θαυμασίου εἰς καιρὸν παντὸς πειρασμοῦ τε καὶ θλίψεως, καθὼς πολλοὶ ἐμπράκτως ἐγνώρισαν.

Θ Α Υ Μ Α Ι Θ'.

Περὶ τοῦ ἀναστηθέντος Νεστοριανοῦ.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας ἦτον τὸν παλαιὸν καιρὸν πολλοὶ Ἀσκηταί, διατι ἦτον ζεστός ὁ τόπος, καὶ ἐδύοντο νὰ νηστεύουν, καὶ νὰ διάγουν ἀκτημοσύνην, γυμνότηκα, καὶ πᾶσαν ἄλλην στενοχωρίαν. Τὸν καιρὸν ἐ-
 κείνον ἦτον ἀναμεταξὺ εἰς τοὺς ἄλλους ἕ-
 νας Ἐρημίτης ἐνάρετος καὶ ἅγιος ἄνθρω-
 πος, Παρθένιος ὀνόματι· ὁ ὁποῖος εἶχε συ-
 κήθειαν νὰ πηγένη καλλάκις εἰς τὸ Σίναϊου ὄρος, νὰ προσκυνᾷ τὴν ἁγίαν Βάτον, ἐν-
 θυμούμενος τὸ θαῦμα ὅπου ἐγένη ἐκεῖ, εἰς τὸν τύπον τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας. Ἰπήγενε δὲ καὶ ἕως τὴν κάκκινην θάλασσαν, καὶ ἐψαλλε τὸ τροπάριον τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἰωάννου.

Ἐν τῷ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ τῆς ἀπειρογά-
 μου Νύμφης εἰκὼν διεγράφη ποτὶ καὶ τὰ ἐξῆς. Μίαν φορὰν οὐν ἀπὸ ταῖς πολλαῖς, ὅπου ἀπῆλθεν ἐκεῖ βλέπει νεκρὸν, καὶ ἐκεί-
 τετα εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ σπλαγχνισθεὶς εἰς τὸ ἐλεινὸν δάμα, ἔκαμε δέησιν θε-
 ρμοτάτην μετὰ δακρύων πρὸς Κύριον, νὰ βοηθήσῃ ἐκεῖνου τοῦ νεκροῦ, διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Δεισποίνης ἡμῶν Θεοτό-
 κου. Καὶ καθὼς προσῄχητο, βλέπει τὸν νεκρὸν καὶ ἀνίστη, καὶ προσεκύνησεν αὐ-
 τῷ, λέγων: Εὐχαριστῶ σοι ἅγιε τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡ πολλὴ σου εὐλάβεια καὶ ἀγάπη, ὅπου ἔχεις πρὸς τὸν Θεόν, καὶ τὴν Ἀειπαρθένον

Μητέρα αὐτοῦ, δὲν ὠφελεῖ μόνον τοῦ λόγου σου, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐλυτρώθησαν ἀπὸ ψυχικὸν θάνατον, καὶ ἐξέσωσεν ἐγὼ ὁ ἀνάξιος. Λέγει του ὁ Παρθένιος: Ὁρῶ-
 ζῶσε εἰς τὸ ὄνομα αὐτῆς τῆς Κυρίας τοῦ κόσμου, νὰ μὲ εἰπῆς, τίς εἶσαι, καὶ ποίαν εὐρεῖς ὠφέλειαν. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο: Ναί, δούλε τοῦ Θεοῦ, τὸ πρέπον εἶναι, νὰ κηρυ-
 χθῆ εἰς ὅλου τοῦ κόσμου τὸ θαυμάσιον ἔργον τοῦτο, καὶ ἡ ἐξαιρετος τερατουργία τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς ἀληθῶς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἄκουσον· Ἐγὼ ἦ-
 μου πατλανημένος εἰς τὴν αἵρεσιν τοῦ ἀ-
 σεβειστάτου Νεστορίου, καὶ ὅπου ἤθελα ἀ-
 κούσῃ νὰ λέγεται τὸ ὄνομα τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ἐθυμώνομον, καὶ ἐναντιούμενος ἔλεγα, πῶς ἦτον μεγάλον ἀνόμημα νὰ λέ-
 γεται γυναῖκα Θεοτόκος. Ἦλθε δὲ καιρὸς, ὅπου ὑπήγγενα διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Ἱε-
 ρουσαλήμ· καὶ εἰς τὸ καράβι, ὅπου ἦμουν, ἔτυχεν ἕνας εὐλαβῆς ἄνθρωπος, ὃς τις ἀ-
 κούων ὅτι ἦμουν Νεστοριανὸς, μὲ ἐνουθέτα πολλάκις νὰ ἀφήσω τὴν αἵρεσιν ἐγὼ δὲ τοῦ ἐναντιούμην, θέλωντας νὰ ἀποδείξω ἀληθεατίραν τὴν γνώμην μου, καὶ οὕτως ἐκάμαμεν μεγάλας διαλέξεις, τῶσον ὅπου ἠθέλαμεν νὰ σφαγούμεν ἀπὸ τὴν τοσαύτην φιλονεικίαν· καὶ αὐτοὶ οἱ ναῦται μᾶς ἐ-

βαρέθησαν, καὶ τὸ πρῶτον μὲν μᾶς ἐξεχώρισαν δύο τρεῖς φοραῖς· ἀμὴ ὕστερα βλέποντες ὅτι δὲν εἶχαμεν εἰρήνην, οὔτε συνήβασιν, μᾶς ἀφήκασιν μήπως καὶ φανευθόμεν, νὰ μὴ τοὺς δίδωμεν τοιαύτην ἐνόχλησιν, καὶ οὕτω παλεύοντες ἡμεῖς ἐπέσαμεν ἀμφοτέροι ἐς τὸ πέλαγος· καὶ φθάσαντες εἰς τὸν βυθόν, εἶδα μίαν ἔνδοξον καὶ φωτοφόρον γυναῖκα, καὶ λαμβάνει ἐκείνον ἐκ τῆς χειρὸς, λέγουσα: Ἐπειδὴ εἶσαι φίλος μου, καὶ ἐμάχουσον διὰ ὄνομά μου, ἐγὼ δὲν σὲ ἀφίνω νὰ πνιγῆς, ἀλλὰ νὰ σὲ ὑπάγω νὰ προσκυνήσης τοῦ Υἱοῦ μου τὸν Ἰάφρον κατὰ τὸν πόθον σου, καὶ εἰς τρεῖς χρόνους νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν οὐράνιον. Ταῦτα λέγουσα, τὸν ἐκράτει ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ ἔσπεκαν εἰς τὴν ξηρὰν γῆν· ὅτι ἡ θάλασσα ἐσύρθη ὀπίσω, σχιζομένη εἰς δύο μέρη καὶ δὲν τοὺς ἐγγίξε. Τότε λέγει καὶ πρὸς με ἡ Δέσποινα: Ὑπαγε σὺ, ἄφρον, εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν, ὅπου εἶναι ὁ διδάσκαλός σου ὁ Σατανᾶς, νὰ παιδεύεσαι μὲ τὸν ἀρσιάρχην Νεστορίον, καὶ τῆς ἄλλης ὅπου δὲν με ὁμολογήσῃ ἀληθῆ Θεοτόκον, καὶ εἶναι ἀρνηταὶ τῆς Θείας Σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ μου. Ταῦτα εἰπούσα ἐπῆρεν ἐκείνον, καὶ δὲν ἤξεύρω τί ἔγεινεν· ἀλλὰ θάρρῳ (καθὼς τοῦ εἶπε) νὰ τὸν ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· ἐμὲ δὲ ἐσκέπασεν ἡ θάλασσα, εὐθύς ὡς ἀνεχώρησεν

ἡ Παρθένος. Λαβόντες δὲ τὴν ἀθλίαν ψοχὴν μοι οἱ σκοτεινοὶ δαίμονες, τὴν ὑπάγασιν εἰς τὴν κόλασιν· ὅπου εἶδον πληθὺς πολὺ, οἱ τινες θεινῶς βασανιζόμενοι ἀναθεματίζαν τὸν Νεστορίον, ὅς τις ἦτον αἰτία τῆς τούτων κόλασεως. Ἐκεῖ γοῦν ὀδυνώμηνη καὶ ἐγὼ ἕως τὴν ὥραν ταύτην, ὅπου μοῦ ἐφάνη ἡ ὑπερένδοξος ἐκείνη Γυνή, καὶ λέγει μοι: Ἐξέλιθε ἀπ' αὐτοῦ διὰ τὴν δέησιν τοῦ δούλου μου Παρθενίου, καὶ εἰπέ του νὰ μὴ κάμῃ πλέον δέησιν διὰ τῆς ἐχθροῦς μου· σὺ δὲ κήρυττε πανταχοῦ τῶν κόλασιν, ὅπου ἔχουν οἱ Νεστοριανοί. Ταῦτα ὡς ἤκουσα ἔστρεψεν εἰς τὸ σῶμα τὸ πνεῦμά μου. Λοιπὸν εὐχαριστῶ σοι, ἄγιε τοῦ Θεοῦ, καὶ δεομαί σου νὰ μὲ ἀπομυρώσης ὅτι ἀπαρνοῦμαι τὴν μιανὰν τῶν Νεστοριανῶν αἵρεσιν, καὶ ὁμολογῶ τὴν Ἀειπαρθενον Μαρίαν κυρίως ἀληθῆ Θεοτόκον, δεόμενος τὴν εὐσπλαγγνίαν αὐτῆς νὰ μὲ δεχθῆ διὰ δούλόν της, νὰ τῆς δουλεύω ὅλην μου τὴν ζωὴν, εἰ καὶ ἀχρεῖος εἰμὶ καὶ ἀνάξιος. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ὁσκιος ἐχάρη λίαν, καὶ ἀπελθόντες εἰς Ἱερουσαλήμ, εὗρον τὸν ἄνωθεν εὐλαβῆ, καὶ ἀπαλθόντες ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐδούλευον καὶ οἱ τρεῖς τῷ Κυρίῳ ἕως τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν, ἀγίως πολιτευόμενοι· καὶ οὕτως ἠξιώθησαν τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α Κ'.

Περὶ Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλου.

Ἦτον τις νέος εἰς τὴν μεγαλόπολιν Δυρράχιον τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς, ὄρφανὸς ἀπὸ τὸν πατέρα. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς εὐσεβῆς καὶ φιλόθεος, ἔδωσε τὸν παῖδα νὰ μαθάνῃ τὰ ἱερά γράμματα· τὸν ὁποῖον (διὰ τὴν ἦτον εἰς τὸν νοῦν ἐπιδέξιός καὶ πλεῖστα καλόφρωνος) ἅπαντες τὸν ἐπυνόμαζαν ἀγγελόφρωνον. Τὸν καιρὸν ἐκείνον (καθὼς εἶναι συνήθεια εἰς τὰ Βασιλεία πάντοτε) ἐζητοῦσαν εὐλαβῆς καὶ καλόφρονος, καὶ εὗροντες αὐτὸν ἔβαλον εἰς

σχολεῖον Βασιλικὸν, νὰ παιδεύεται τῇ Μουσικῇ τέχνῃ, ἕως νὰ γένη εἰς αὐτὴν τέλειος· ὅς τις εἰς ὀλίγον καιρὸν, ὡς ἀγγίχνους καὶ φρόνιμος, ὑπερέβη ἅπαντας ὅθεν καὶ ὁ Βασιλεὺς τὸν ἠγάπα κατὰ πολλὰ, καὶ ἐβούλετο νὰ τὸν ὑπανδρεύσῃ πλουσιοπάροχα.

Μετὰ δὲ καιρὸν βλέπωντας, ὅτι αἱ Ἀρχοντες ὅλοι τὸν ἐτιμοῦσαν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Βασιλέως, καὶ τὴν ἐμμουσον αὐτοῦ μελωδίαν, ἐλυπάτο καὶ ἐπικραίετο, φ-

βούμενος μήπως καὶ ζημιωθῆ διὰ τὴν πρόσκαιρον δόξαν, τὴν οὐράνιον ἀγαλλίασιν· ὄθεν ἐζήτηε καιρὸν ἐπιτήδειον νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον. Ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἔτυχαν ἐκεῖ εἰς τὸν βασιλεία ὁ Ἡγούμενος τῆς μεγίστης Λαύρας τοῦ ἁγίου ὄρους, διὰ ἀναγκαίαν ὑποδρασίαν, τὴν ὁποίαν καλῶς διορδῶσας ἴστρεψε πάλιν εἰς τὸ αὐτοῦ Μοναστήριον. Ὁ δὲ Κουκουζέλης ἰδὼν τὴν εὐκοσμίαν τοῦ Ἡγουμένου, καὶ τὴν Ἀγγελικὴν αὐτοῦ πολιτείαν, εὐλαβηθεὶς, κατέλιπε πᾶσαν δόξαν καὶ φαντασίαν Βασιλικὴν, καὶ εὐτὰ τὰ σαρκικά καὶ μεταξωτὰ ἱμάτια ἐκδύθει, ἐνεδύθη τράχινα, καὶ ράβδου ἐργατικὴν εἰς χεῖρας λαβὼν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Λαύραν, καὶ τὸν ἠρώτησεν ὁ Συρωτός, πῶθεν ἦτον, τί ἐζήτηε, καὶ ποταπὴν ἐπιστήμην ἤξευρεν; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Μοναχὸς ποδῶ νὰ γίνω, ἡμῶν βοσκός. Ταῦτα μαθὼν διὰ τοῦ Συρωτοῦ ὁ Ἡγούμενος, ἐχάρη, διὰ τὴν εἴχασιν χρεῖαν ἀπὸ τοιοῦτον ἀνδρῶν. Καὶ δοκιμάσαντες αὐτὸν ὀλίγον καιρὸν, τὸν ἐκαλοῦρέυσαν, καὶ ἔστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον νὰ βόσκη τοὺς τράγους· ὅστις ἀπῆλθε μετὰ χαρᾶς καὶ πόθου πολλοῦ εἰς τὴν ἄσυχίαν ὅπου ὠρέγετο, καὶ ἔκαμνε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀόκνως, προσευχόμενος ἀδιαλείπτως πρὸς Κύριον. Ὁ δὲ Βασιλεὺς εἶχε θλίψιν πολλὴν διὰ λόγου του· καὶ ἀποστείλας ἀνδρῶντες ἐγύρευσαν τόπους, καὶ Κάστρη, ἱρήμους, καὶ Μοναστήρια. Καὶ ἀπαλλοτρίωντες εἰς τὸν Ἄδωνα, ἠρεύνησαν καὶ ἐκεῖ καθεὶ τόπον ἐπιμελέστατα, ἀμὴ τις δὲν ἐνόμιζε διὰ λόγου του, ἐπειδὴ ἦτον ἐνδεδυμένος παλαιὰ καὶ διερρογῶτα ἱμάτια. Ὅς τις ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν βόσκων τοὺς τράγους εἰς ἓνα ἀκρωτήριον, καὶ θεασάμενος ἔνθεν καίκεθεν, ὅτι δὲν ἦτον τις νὰ τὸν ἀκούσῃ, ἀρχίζει καὶ ἔφαλλεν ἓνα Ὑμνον μὲ τέχνην πολλὴν καὶ κατάνυξιν. Ἀσκητὴς δέ τις, ἐκαποῖκα ἐκεῖ πλησίον εἰς ἓνα σπηλαιον, ἀκούσας τσαῶτην μελωδίαν γλυκοτάτων καὶ παναρμόνιου, ἐθαύμασε, καὶ ἐξελθὼν τοῦ σπηλαίου, βλέπει (ἐξαισίον δῖγμα) τὸν μὲν βοσκὸν φάλλοντα, τοὺς δὲ τραγούς μὴ βόσκοντας, ἀλλὰ ἐστέκοντο, καὶ τὸν ἐκύτταζαν ὡσπερ ἐκπληττόμενοι,

καὶ χαίροντες εἰς τὴν Ἀγγελικὴν μελωδίαν ἐκείνην, καὶ ὄχι ἀνθρώπινον. Ταῦτα θεασάμενος, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Λαύραν, καὶ τὰ ἀνήγγειλε τὸν Ἡγούμενον, ὅστις ἔστειλε καὶ τὸν ἤφρασαν, καὶ λέγει του: Ὁρκίζωσι εἰς τὸν Θεὸν νὰ μοῦ εἴπῃς τὴν ἀλήθειαν. Ἐσὺ εἶσαι ὁ Κουκουζέλης Ἰωάννης, ὁ παρὰ τοῦ βασιλέως τοσοῦτον ζητούμενος; Ὁ δὲ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἐζήτηε συγχώρησιν μετὰ δακρύων, λέγωντας: Ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἁμαρτωλὸς ἀνάξιος δούλος τῆς ἀγιωσύνης σου· ὅμως δέομαι πολλὰ καὶ παρακαλῶσι νὰ μὲ ἀφήσῃς εἰς αὐτὸ τὸ εὐτελὲς διακόνημα, ὅπου μοῦ ἔδωκας ἐξ ἀρχῆς, νὰ ποιμαίνω τοὺς τράγους, διὰ νὰ μὴ τὸ μάθῃ ὁ Βασιλεὺς. Οὕτω γοῦν ποιήσας, ἀπῆλθεν ὁ Προσιτῶς εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ Ἀνακτος, εἶπε ταῦτα: Δέομαι καὶ παρακαλῶ τὸ κράτος τῆς ἐξουσίας σου Δέσποτα, νὰ μοῦ χαρίσῃς ἓνα ἀνθρώπον διὰ ψυχικὴν αὐτοῦ σωτηρίαν, καὶ εἰάν ἐλύπησῃ τὴν Βασιλείαν σου, νὰ τὸν συγχωρήσῃς: Ὁ δὲ Βασιλεὺς ἠρώτησε τοῦ ζητουμένου τὸ ὄνομα. Λέγει του ὁ Ἡγούμενος: Ἐάν δὲν μοῦ δώσῃς ἐγγράφως τὸ συμπαθές, δὲν σοῦ τὸ λέγω. Τότε γοῦν ἐκέλευσε νὰ κάμνῃσι γράμμα, καὶ τὸ υπέγραψεν. Ἐπειτα ὁ Ἡγούμενος ἐδιηγήθη περὶ τοῦ Μοναχοῦ Κουκουζέλη καταλεπτῶς ἅπαν. Ὁ μὲν οὖν Βασιλεὺς ταῦτα ἀκούων, ἐδάκρυσεν, καὶ ἐπῆρε χαρὰν καὶ λύπην εἰς τὴν καρδίαν ἀνείκαστον. Ἐχάρη μὲν, ὅτι ἦτον τοσοῦτον εὐλαβὴς, καὶ ἐνεδύθη σχῆμα Ἀγγελικόν, μισήσας πᾶσαν σαρκικὴν ἠδονπαθειαν. Ἐπικράνθη δὲ, πῶς ἔδωκε τὴν χάριν ἐγγράφως, καὶ δὲν ἠμπόρει νὰ τὴν ἀρνηθῆ εἰς τὸ ὕστερον. Ὁ δὲ Ἡγούμενος κατεπράυνε μὲ λόγους παρακλητικoὺς τὴν καρδίαν του. Ἐπειτα εὐχαριστήσας αὐτὸν, καὶ εὐχόμενος, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ, καὶ διηγήθη πᾶσι τοῖς Ἀδελφοῖς τὰ γενόμενα. Ἐμεινεν οὖν ὁ Θαυμασιος Ἰωάννης τοῦ λοιποῦ ἀνενόχλητος ἀπὸ τὸν ἐπίγειον Βασιλεία, καὶ ὑπηρετᾷ τὸν Ἐπουράνιον, ψάλλον καὶ ὑμολογῶν αὐτὸν ἀόκνως καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Μετὰ ταῦτα λαβὼν ἀπὸ τὸν Προσιτῶτα συγχώρησιν, ἔκτισε κελλίον, καὶ Ἐκκλησίαν τῶν Ἀρ-

χαγγέλων, ἔξωθεν, τοῦ Μοναστηρίου, διὰ νὰ ψουχᾷσῃ τὰς ἐξ ἡμέρας τῆς Ἑβδομάδος, τὰς δὲ Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς Ἑρτάς δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ δεξιῦν Χορῶν τῆς μεγίστης Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἔφαλλε τῷ Θεῷ μετὰ πόθου καὶ κατανύξεως. Ἐν δὲ τῷ Σαββάτῳ τῆς Ἀκαθίστου, ἀφ' οὗ ἔφαλλεν ἐπιμελῶς τὰ Ἰδιόμελα, καὶ τὸν Κανόνα τῆς Θεοτόκου, κατὰ συνήθειαν, ἀπὸ τοῦ κόπον ἀφύπνωσεν ὀλίγου εἰς τὸ στασιδί του ἄρδιος. Τότε φαίνεται αὐτῷ ἡ Κυρία Θεότοκος, καὶ λέγει του : χαίρεις, Ἰωάννη τέκνον μου· Ὑάλλε μοι, καὶ ἄ μὴ σε ἐγκαταλείπω. Ταῦτα εἰπύσα, τοῦ ἔδωκεν ἓνα χρυσοῦν νομισμ. Ὁ δὲ ἔξυπνος γενόμενος, εὔρεν (ὡ τοῦ θαύματος) εἰς τὴν αὐτοῦ δεξιᾶν τὸ νόμισμα. Ὅθεν χαρὰς ἀπείρου καὶ δακρύων πλησθεῖς, ηὐχαρίστει τὴν Θεομήτορα. Ἐκεῖνο δὲ τὸ νόμισμα ἔβαλαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὸ ὁποῖον ἐτέλει μεγάλα

θαύμασια. Ἐκτοτε λοιπὸν δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸν δεξιῦν Χορὸν πώποτε, ψάλλον προθύμως, καὶ δοξολογῶν ἀόκνως τὸν Κυριον. Ὅθεν ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον ἐσάπτῃσε τὰ ποδάρι του, καὶ ἔτρεχευ ὕλη βρωμερά· ἀλλ' ἡ παντοδύναμος Δείσποινα τὸν ἰάτρυσεν, ὡς καὶ τοῦ Δαμασκηνῶ Ἰωάννην, ἐμφανισθεῖσα αὐτῷ, καὶ λέγουσα : Ἔση ἀπὸ τοῦ νῦν ὑγιής· καὶ εὐθὺς ἔλαβε τὴν θεραπείαν παντέλειον. Ὅθεν εὐχαριστήσας τῇ Θεομήτορι, ἔμεινεν ἄνοσος ἕως τέλους, βιώσας ἐν νηστεῖαις, ἀγρυπνίαις, καὶ ἐξόχως εἶχε πολλὴν ταπεινώσιν. Προεῖδε δὲ καὶ τὴν τελεσθῆν αὐτοῦ, καὶ πᾶσι τοῖς Ἀδελφοῖς συνταξάμενος, καὶ προσευξάμενος δι' αὐτοῦ, ἐπαράγγειλε νὰ τὸν ἐνταφιάσῃ εἰς τὸν οἶκον τῶν Ἀρχαγγέλων, ὃν αὐτὸς ἐκοδόμησε. Καὶ οὕτως ἀνεπαύσατο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Κ Α

Περὶ τῆς ἀγίας Λαύρας τοῦ Ἄθωνος, καὶ περὶ τοῦ ὕδατος τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀναφέραμεν διὰ τὴν μεγάλην Λαύραν τοῦ Ἄθωνος, τὸ πρέπου εἶναι νὰ εἰποῦμεν καὶ δι' αὐτὴν τὴν θαυμασίον καὶ περιφανεστάτην Μονήν, πότε, καὶ πῶς ἐκοδόμητο. Εἰς τοὺς ἐξ χιλιάδας τετρακισίους ἐξήκοντα καὶ ἐννέα χρόνους ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἦτον τις ἀνὴρ σοφώτατος, εὐλαβῆς, καὶ θεοφόρος, ἀπὸ τῆν Τραπεζοῦντα, Ἀβράμιος ὀνόματι, ὃς τις εἶχε πόθον πολὺν εἰς τὰ θεῖα καὶ δέλωντας νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον, ἀπῆλθεν εἰς ἓνα ὄρος τοῦ Κυμινᾶ λεγόμενον, ὅπου ἦτον ἓνας ἅγιος γέρον, Μιχαὴλ Μαλείνος ὀνόματι· καὶ γενόμενος ὑπ' αὐτοῦ Μοναχός, ἔμεινε αὐτῷ ὑπακούων, καὶ φυλάττων ἀκριβῶς πᾶσαν σχοληραγωγίαν καὶ ἀσκήσιν, τρωγώντας μίαν καὶ μόνην φώραν τὴν Ἑβδομάδα, καὶ μεταλαμβάνων τὰ δεῖτα Μυστήρια. Ὁ δὲ ἅγιος γέρον τὸν ἐκρέσταξε νὰ τρώγῃ καθὲ τρεῖς ἡμέρας,

καὶ νὰ κοιμάται εἰς μίαν ψάθαν, καὶ ὄχι ὄρθιος, καθὼς ἐποίει τὸ πρότερον. Τότε ἦλθον εἰς ἐκεῖνον τὸν ἅγιον γέροντα δύο ἀδελφοὶ Ἡγεμόνες, καὶ Ἀρχοντες εὐγενέστατοι, ἀνεψιοὶ τοῦ αὐτοῦ Μαλείνου. Ὁ μὲν ἓνας, ὀνόματι Νικηφόρος, ἦτον ἀπὸ τὸν Βασιλεία Ῥωμαῶν ψηφισμένος στρατηγός, νὰ ἐξουσιάζῃ ὅλην τὴν ἀρμάδα, ὅπου ἐστετε νὰ πολεμήσῃ τοὺς Κρότας. Ὁ δὲ ἕτερος, ὀνομαζόμενος Λέων, ἦτον Πατρικίος καὶ δομέστικος τῶν σχολῶν τῆς Δύσεως. Πρὸς τοὺς ὀπίσθους εἶπε ὁ ὄσιος : Γινώσχετε, τέκνα μου φίλτατα, ὅτι ἔχω μαθητὴν ἓνα μέγαν ἀνθρώπου, τὴν κλήσιν Ἀθανάσιον, ὃς τις εἶναι πᾶρῖσσα ἐνάρετος, καὶ δέλω νὰ ἐξομαλογᾷσθε εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῶρα καὶ ἐμπροσθεν· ὃς τις εἶναι ἅγιος κατὰ ἀλήθειαν, νὰ κυβερνήσῃ ψυχὰς ἀνθρώπων. Τούτῳ συνωμιλήσαντες οἱ ἀνωθεν ἄρχοντες, ἐθαύμασαν αὐτοῦ

τὴν σοφίαν καὶ συνέσει, καὶ ἐξωμολογήθησαν εἰς αὐτόν. Ἐπειτα τοῦ εἶπε καὶ ταῦτα ὁ Νικηφόρος: Γίνωσκε, Πάτερ, ὅτι ἔχω πόθον πολὺν νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὸν κόσμον, νὰ ἡσυχάσω εἰς Μοναστήριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Ἐχε τέκνον τὴν ἀγαθὴν γνώμην ταύτην εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ὁ Θεὸς θείλει βοηθήσει πρὸς τὸ συμφέρον σοι. Ἀπέλυσε οὖν αὐτούς, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια. Ὁ δὲ Μιχαὴλ ἀπὸ τότε, ὅσοι ἤγεμονες καὶ μεγάλοι ἄνθρωποι ἤρχοντο εἰς αὐτόν, χάριν Ἐξωμολογήσεως, τοὺς ἐστελλεν εἰς τὸν Ἀθανάσιον· ὃς τις ἕκαστος ἐξέτετο ἐξωθεν τῆς Μονῆς κατ' ἰδίαν. Ὡς μισόδοξος δὲ καὶ ταπεινὸς ὅπου ἦτον κινώρησεν ἄκείθεν, γνωρίσας ὅτι ὁ ἅγιος γέρον ἔμελλε νὰ τὸν ἀφήσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἀδελφῶν διαδόχον. Ἀπῆλθεν οὖν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τῶν Ἀθῶνων, καὶ ἐκεῖ ἤνυεν εἰς ταῖς καραῖς ἵνα ἀπλούστατον γέροντα, ἡσυχαστὴν, καὶ τοῦ ὑποτάξεται, προσποιούμενος ὅτι ἦτον ἐγγράμματος, καὶ ἄφροικος ἄνθρωπος. Λοιπὸν ὁ γέρον τοῦ ἔγραψε τὸ Ἀλφάβητον, καὶ ἔμανθανεν. Ὁ δὲ ῥηθεὶς Νικηφόρος μαθὼν τὴν αὐτοῦ ἀναχώρησιν, ἐπικράθη πολλὰ, καὶ ἐπειδὴ ἐγίνωσκε τὴν γνώμην αὐτοῦ πνευματικὰ, ὅτι εἶχε πόθον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Ἄθωνα, ἔγραψε πρὸς τὸν Κριτὴν τῆς Θεσσαλονίκης νὰ ἐρευνησῇ ὅλον τὸ ὄρος ἐπιμελῶς, ἕως νὰ τὸν εὕρῃ ἐξ ἀποφάσεως, καὶ τοῦ ἔγραψε καὶ τοὺς χαρακτηριστῆρας τῆς ὄψεως αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ σχήματα. Ὁ δὲ ἀπελθὼν, ἀνήγγειλεν ἄκαυτα εἰς τὸν πρῶτον τοῦ ἁγίου Ὁρους, ὃς τις τοῦ εἶπε νὰ καρτερήσῃ ἕως τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων, ὅπου ἐσυναθροίζοντο οἱ Ἀδελφοὶ εἰς τὸ Πρωτάτον, νὰ ἐρωτήσουν. Ὄταν οὖν ἐφαλλαν τὴν ἀγρυπνίαν, εἶδεν ὁ πρῶτος τὸν Ἀθανάσιον, καὶ τὸν ἐγνωρίσεν ἀπὸ τὰ σχήματα, ὅπου ἔγραφεν ὁ περιφανὴς Νικηφόρος. Λοιπὸν ἔβαλεν αὐτῷ μετάνοιαν, νὰ κάμῃ κατὰ τὴν τάξιν Ἀνάγνωσιν. Ὁ δὲ ἐπροφασίζετο, ὅτι δὲν ἤξευρε γράμματα. Ἀμὴ ὁ Προεστὼς τὸν ἀφώρισεν, εἰάν δὲν ἀναγνώσῃ καθὼς ἤξευρε. Τότε λοιπὸν καὶ στανικῶς του ἐφανερώσε τὴν ἀλήθειαν, καὶ πάντες ἐξίστη-

σαν ἀκούοντες ἐκείνην τὴν πάνσοφον γλώσσαν καὶ εὐλαλον, καὶ προσεκύνησαν αὐτόν, καὶ ἐξαιρέτως ὁ γέροντάς του, ζητώντας τῶν προτέρων ἀγιοτημάτων συγχώρησιν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἀθανάσιος, ὅτι ὁ Νικηφόρος ἔστειλε γράμματα δι' αὐτόν, παρεκάλεσε τὸν Προεστῶτα νὰ μὴ τὸν φανερώσῃ, καὶ οὕτως ἐποίησεν. Ἀλλὰ πάλιν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἦλθεν ὁ ἄνωθεν Λέων ὁ ἀδελφὸς τοῦ Νικηφόρου, καὶ ἐξετάξας εἰς ὅλον τὸ ὄρος ἤνυεν αὐτόν· καὶ ἀγκαλισάμενος τοῦτον, ἐχάρησεν, καὶ εὐφράνθησεν τῷ πνεύματι. Οἱ δὲ Ἀδελφοὶ τῆς ἀσκήσεως ἰδόντες τὴν εὐλάβειαν τοῦ Ἀρχόντος πρὸς τὸν Ὅσιον, τὸν ἐπαρεκάλεσαν νὰ τοῦ ζητήσῃ ἐλεημοσύνην, νὰ κτίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Πρωτάτου τρανήτερον, ὅτι ἦτον μικρὴ, καὶ ἐστενοχωρῆντο πολλὰκις. Ἐδωκεν οὖν ὁ Ἀρχὼν διὰ τὴν ἰκεσίαν τοῦ Ἀθανασίου ἱκανὰ χρήματα, καὶ ἀνήγειραν τὴν Ἐκκλησίαν ἐκ θημελίων· καὶ ἀποχαίρησας τὸν Ἅγιον ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἀδελφὸν Νικηφόρον. Ὁ δὲ ἀκούσας περὶ τοῦ Ὀσίου, ἔσειλεν εὐθύς πλοῖον, γράφων πρὸς τοὺς Προεστῶτας νὰ τοῦ τὸν στείλουν ἐξ ἀποφάσεως. Οἱ δὲ ἰδόντες τὴν πίστιν αὐτοῦ, ἐπαρακίνησαν τὸν Ἅγιον νὰ ὑπάγῃ· ὃς τις ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Κρήτην, ἔπου ἦτον τότε ὁ εὐσεβὴς Νικηφόρος πολεμῶν τοὺς βαρβάρους ἐκείνους· καὶ μετὰ τὴν θείαν βοήθειαν, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος, καὶ τῷ πιστῷ Βασιλεῖ καθυπέταξε. Τότε λέγει πρὸς τὸν Ἀθανάσιον: Ἰδοὺ, Πάτερ, μετὰ τὴν εὐχὴν σου ἐλυτρώθη τῶρα τὸ ὄρος τῶν Ἀθῶνων ἀπὸ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν· ἀπελθὼν οὖν, οἰκοδομήσων Μοναστήριον ἡσυχαστικόν, νὰ ἔλθω, καθὼς ἐνθυμάσαι καὶ ἔχομεν συμφωνίαν, νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τὸν κόσμον. Ταῦτα εἰπὼν, τοῦ ἔδιδε χρήματα, ἀμὴ αὐτὸς δὲν τὰ ἤθελε, λέγωντας: Ἐχε τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, καὶ πρόσχε ἀπὸ τὰς παγίδας τοῦ κόσμου, καὶ εἰάν εἶναι θείαρεστον, θείλει τελειωθῆ ἢ πράξις αὐτὰ, ὅπου ὤρισες. Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἅγιος, διατι δὲν ἤθελε τὴν φροντίδα καὶ περισπασμὸν τοῦ οἰκοδομημάτων. Ὁ δὲ εὐλαβὴς Νικηφόρος ἐλυπήθη

εἰς αὐτό. Ἐπειτα ἀποχαιρετήθησαν· καὶ ὁ μὲν Ἅγιος ἐστρέψεν εἰς τὸ Ὄρος, ὃ δὲ Νικηφόρος ἀπῆλθεν εἰς τὰ Βασιλῆα, καὶ τοῦ ἕκαμα τιμὴν μεγάλην καὶ τρόποια, πῶς ἐνίκησε τὴν Κρήτην· καὶ ὕστερον τὸν ἐψήφισαν Βασιλέα. Ἐχῶν δὲ πάντοτε τὸν ἀνωθεν πόθον νὰ κτίσῃ Ναὸν τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου, ἀπίστευεν ἐξῆντα λίτραις φλωρία μὲ ἓνα Πνευματικόν, Μεσοδίου καλούμενον, ὃς τις ἐλθὼν εἰς τὸν Ἀθῶνα ἔφερε τὰ χρήματα. Λοιπὸν ἰδὼν ὁ Ἅγιος τὴν πολλὴν εὐλάβειαν τοῦ εὐσεβεστάτου Βασιλέως, ὑπεδέχθη τὰ χρήματα, καὶ ἀρχῆσε νὰ οἰκοδομῇ τὴν Μονὴν εἰς τὴς ἐννεακοσίους ἐξῆκοντα ἓνα χρόνον ἀπὸ Χριστοῦ. Ὅσα δὲ ἐναντία καὶ πειρασμούς ἐπάθει ἀπὸ τοὺς δαίμονας· πόσους κόπους καὶ πόνους ὑπέμεινε, ἕως νὰ κτίσῃ τοιαύτην μεγίστην οἰκοδομὴν, καθὼς τὴν σήμερον φαίνεται, δὲν ἀρμάρζει νὰ γράφω ἐνταῦθα, διὰ νὰ μὴν εὐχῶ ἀπὸ τὸ προκείμενου. Ἀμὴ ὃς τις δὲν ὑπῆγεν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, νὰ ἰδῇ αὐτὴν τὴν ἁγίαν Λαύραν, πόσον ὠραιότατα ἔχει, πόσας παγὰς καλλιέρρους, δένδρα ὠραία καὶ πανευφρόσυνα, πύργους ὑψηλοὺς, κελία ἀμέτρητα, Ναοὺς πλουσίους, καὶ ἄλλα παρόμοια, ὡς ἀναγκάσῃ τὸν βίον αὐτοῦ τοῦ αἰοῦ Ἀθανασίου, νὰ λάβῃ πολλὴν ἀγαλλίασιν. Ἡμεῖς δὲ ἀφίμοντες τὰ ἄπειρα θαύματα, ὅπου ἐτέλεσε ὁ αἰοῦδιμος, θέλομεν γράψαι μόνον διὰ τὴν Ἀειπαρθένου Θεοτόκου, ἣτις εἶναι Οἰκονόμος τῆς αὐτῆς Λαύρας ἕως τὴν σήμερον, καθὼς ἐδῶ κάτω σαφέστερα φαίνεται. Ἀφ' οὗ γοῦν ὁ Ὄσιος ἐξώδισσε τὰ ἀργύρια, ὅπου ἔστειλεν ὁ Βασιλεὺς, ἐπενοχωρᾶτο, ὅτε δὲν ἔφθασαν νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον, καθὼς τὸ ἤρχησε· καὶ συλλογίζομενος περὶ τούτου, ἐμίσησεν ἀπὸ τὴν Μονὴν, ἀδεύων πρὸς ταῖς Καραῖς, διὰ νὰ συμβουλευθῇ τὸν πρῶτον τοῦ Ὄρους, εἰάν ἦτον πρίπον νὰ στείλῃ ἀνθρώπους πρὸς τὸν Βασιλέα, ἢ ἄλλους Ἀρχοντας, νὰ ζητήσῃ βοήθειαν. Ὅταν οὖν ἦτον μακρὰν ἀπὸ τὴν Λαύραν, μέλια τέσσαρα, βλέπει μίαν ὠραίαν γυναῖκα καὶ ὑπέρλαμπρον, ἣτις εἶπεν αὐτῇ: Πόθεν ὀδεύεις; Ἀθανάσιε; Ὁ δὲ ἐκπλαγίς, ἀπεκρίνατο: Τίς εἶ-

σαι εἶναι, καὶ μὴ ἐξετάξεις; Ἡ δὲ εἶπεν: Ἐγὼ εἶμι ἡ Μήτηρ τοῦ Κυρίου σου. Λέγει ὁ Ἅγιος: Συγχώρησόν μοι, Δέσποινα, ὅτι δὲν πιστεύω, εἰάν δὲν ἰδῶ σημεῖον τίποτες· πολλὰ γὰρ αἱ παγίδες τοῦ δαίμονος. Λέγει τοῦ ἡ Πάναγνος: Κτύπησον εἰς τὴν πέτραν αὐτὴν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος σταυροειδῶς μὲ τὴν ράβδον σου, καὶ μὲ τὴν χάριν τοῦ ἐξ ἐμοὶ τεχθέντος νὰ εὐγῆ ὕδωρ θαυμάσιον καὶ ὠραιότατον. Οὕτω γοῦν ποιήσας ὁ ἅγιος, ἐξῆλθεν ὕδωρ πλῆθος πολὺ καὶ ἐξαισίον. Τότε ὁ μὲν ἔπασε κατὰ γῆς, αἰτῶν τὴν συγχώρησιν. Ἡ δὲ ἠρώτησεν αὐτόν, ποῦ ἀπῆρχετο. Καὶ τῆς εἶπε τὴν βραβεῖσιν ὑπέσπει. Λέγει τοῦ ἡ Δέσποινα: Ὑπαρ εἰς τὸ Μοναστήριον, νὰ εὕρῃς τὰς ἀποθήκας γεμάτας σιτᾶριον, τὰ ἀγγεῖα εἰνοι καὶ ἔλαιον, καὶ ἄλλα ὅσα χρειάζεσαι, τὰ ὅποια νὰ σὲ φθάσῃς μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Υἱοῦ καὶ Δεσπότη μου, ἕως νὰ τελειώσῃ τὴν Μονὴν ἅπασαν· εἰς τὴν ὅποιαν μετολμήσῃ τινὰς κανένα καιρὸν νὰ ψαφίσῃ Οἰκονόμου, ὅτι ἐγὼ θέλω εἶσται οἰκονόμος σου πάντοτε, νὰ σὲ φροντίζω τὸ πρὸς τὴν χρείαν, μόνον μὴν ἀμελήτῃς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ σχήματος, τὴν Ἀκολουθίαν, καὶ τὸν καινόν σου. Ταῦτα εἰπούσα ἐγένετο ἀφαντος. Ὁ δὲ Ὄσιος ἐπιστρέψας εἰς τὴν Μονὴν, ἤνεν ἅπαντα, καθὼς τοῦ εἶπεν ἡ Δέσποινα, καὶ ἔφθασαν πρὸς αὐτάρκειαν, ἕως ὃς ἐτελειώθη ὁ ναὸς Ναός, καὶ ἅπασα τὴν Μονὴν, καθὼς ἕως τὴν σήμερον φαίνεται. Τοῦτο τὸ θαῦμα τοῦ ὕδατος δὲν φαίνεται γραφικῶς εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου (δὲν ἐξεύρω τὸ αἶτιον), ἀμὴ τὸ ἔχουν ἐκ παραδόσεως, καὶ τὸ ἐξεύρουν ὅσοι κατοικοῦν εἰς τὸν Ἀθῶνα. Φαίνεται δὲ καὶ μία εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας εἰς τὸν Ναόν, ἔπου εἶναι ἀπὸ μίση τῆς Σύρας τοῦ Μοναστηρίου, καὶ στίκεται ὁ Ἅγιος ἔμπροσθεν τῆς Μαναγίας μὲ σχῆμα ταπεινόν, καὶ πολλὴν εὐλάβειαν. Αὐτὴ δὲ ἐκτείνει τὴν δεξιὰν πρὸς τὸν Ὄσιον, καὶ εἶναι γραμμένα ταῦτα: Μήτηρ Θεοῦ, Οἰκονόμος ταύτης τῆς Λαύρας. Καὶ πάλιν εἰς τὸ περιθώριον τῆς εἰκῆς, ὅπου εἰσὲν ἱστορισμένα τοῦ ἁγίου τὰ θαύματα, ἔχει καὶ αὐτὰ τὰ δύο. Εἰς τὸ ἓνα τῶδε

χει δακτυλοειδῶς τὸν λίθον ἢ Δέσποινα, καὶ αὐτὸς κτυπᾷ με τὴν ράβδον, καὶ εὐγίνει τὸ ὕδωρ. Καὶ εἰς τὸ ἄλλο τοὺς ἔχει πάλιν καὶ τοὺς δὺω ἱστορισμένους, καὶ τὴν Μοῦνην, καὶ γράφει ταῦτα· Ἡ Παναγία συντάττουσα αὐτὴν εἶναι Οἰκονόμος τῆς Μοῦνης· τὸν δὲ Ὅσιον, Παροικονόμον. Ἀπὸ ταῦτα γοῦν βεβαιώνεται ἡ ὑπόθεσις, καὶ μάλιστα ὅπου ποτὶ δὲν ἔκαμαν τινὰ Οἰκονόμον εἰς αὐτὴν τὴν ἀγίαν Λαύραν, μόνον Παροικονόμον τὸν λέγουσι ἕως τὴν σήμερον. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκειμένον ἐπανέλθωμεν. Ἀφόντις ἐτελείωσε τὴν Μοῦνην ὁ Ἅγιος, ἐώρταζεν, ἕως ἔζη, τὴν Παναγίαν, καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελείωσιν ὁμοίως καὶ οἱ Ἄδελφοὶ τὴν ἐώρταζαν. Ἀμή ἢ Πανύμνητος

ἐφάνη εἰς τὸν προσιτώτα διὰ ἐράματος λέγουσα· Ἀπὸ τῶρα καὶ ἔμπροσθεν μὴ ἐορτάζετε πλέον ἐμὲ, ἀλλὰ τὸν δευλόν μου Ἄθανάσιον· ἐπειδὴ αὐτὸς ἠγωνίσθη εἰς τοῦτον τὸν οἶκον ἕως θανάτου, καὶ πρέπει νὰ ἔχη παραμικρὰν ἀμοιβὴν καὶ εὐχαριστίαν διὰ τὸν αὐτοῦ κάματον καὶ ἀγωνισμα. Ἐκτοτε οὖν τὸν ἐορτάζουσι χαρμονικῶς τῇ ἐ. τοῦ Ἰουλίου Μηνός· καὶ συναζονται δὺω χιλιάδες σχεδὸν Μοναχοὶ τε καὶ Λαϊκοί, καὶ τελοῦσιν ἀγρυπνίαν παννύχιον, με ἀναγνώσεις καὶ μελωδικὰ ᾄσματα, ἀπὸ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἕως πρωῆ, ψάλλοντες τῶ ἐν Τριάδι Θεῶ. Ὡ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΚΒ'.

Περὶ τῆς ἱεράς Μοῦνης τῶν Ἰσθῶρων, καὶ τῆς σεβασμίας Εἰκόνης τῆς Πορταίτισσας.

Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ αἰοδίμου Βασιλέως Κωνσταντίνου ἠνθεῖ ἢ Πίστις ἡμῶν, καὶ ἠΰξανε διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ δὲ ναοὶ τῶν εἰδῶλων ἐξηφανίζοντο, καὶ τὰ τῶν Μοναχῶν ἐπληθύνοντο τάγματα, καὶ ὠκοδόμουσι κατὰ πάσας Πόλεις καὶ Χώρας Ναοὺς καὶ Θυσιαστήρια. Μετὰ δὲ χρόνους ἐγένετό τις ἀνὴρ Θεοσεβῆς καὶ ἐνάρετος, Πέτρος ὀνόματι· ὃς τις ἐπέθει νὰ εὐρη τινὰ ἡσυχαστικὸν τόπον καὶ ἔρημον, νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον, νὰ περάσῃ τὸν βίον ἀσύγχυστον. Περὶ τούτου δεόμενος τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ ἀποκαλύψῃ ποῦ νὰ ὑπάγῃ, βλέπει εἰς ὄπτασίαν τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ λέγει του· Πάτερ, εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω εἶναι ἡ ἀνάπαυσις σου· τὸ ὁποῖον ἐζήτησα εἰς κληρὸν ἀπὸ τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν μου, διὰ νὰ τὸ ἔχουσι καταφύγιον ὅσοι ἀναχωρήσουσι ἀπὸ ταῖς φροντίδαῖς τοῦ κόσμου καὶ σύγχυσις, νὰ ἐπιμελοῦνται τὴν ἀρετὴν, ἀμέριμον βίον διάγοντες, ὅπως τύχωσι τῆς αἰωνίου Μακαριότητος, ὅτι πολλά ὠρέχθηκα

τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν ἔχει νὰ πληρωθῇ Μοναχοὺς ἀπὸ πᾶσαν Χώραν καὶ τόπον. Καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Υἱοῦ μου καὶ ἡ βοήθειά μου νὰ μὴ λείψῃ ἀπ' αὐτοῦς, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐπισκέπῃ, νὰ τοὺς διαφυλάττω, δεομένη τοῦ Υἱοῦ μου διὰ τὴν σωτηρίαν τους. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐξύπνησεν ὁ ἱερός Πέτρος, εὐχαριστήσας τὸν Κύριον ἱκανῶς, καὶ τὴν Ἀειπάρθενον Μητέρα αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος ἐκεῖνο, καὶ κατὰ δαιμόνων ἀνδρικῶς ἠγωνίζετο, καὶ πολλὰς ὁράσεις καὶ ὄπτασίας Ἀγγέλων ἰδεῖν ἠξιώθη διὰ μεσιτείας τῆς Θεομήτορος, καὶ γενόμενος μέγας θαυματουργός, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον. Μετὰ δὲ χρόνους ἦλθεν καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν Ἄθανάσιος, ὃς τις ὠκοδόμησε τὴν μεγίστην Λαύραν. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις ἐκείνοις ἦτον καὶ ὁ Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης, τὸ δυντὸς δοχείου τοῦ παναγίου Πνεύματος καθαρώτατον, τὸ γένος Ἰσθρ, ἀπὸ αἵμα Βασιλικόν, καὶ πλούσιος· ἀλλὰ ἀφίνωντας τὴν δόξαν, τὸν πλοῦτον, καὶ ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα, ἀπῆλθεν εἰς Μοναστήριον, καὶ ἐκδόθη εἰς τὰ λαμπρὰ φο-

ρέματα, ἐνδύθη ῥάσα πενιχρά καὶ πτωχότατα· ἀκούσας δὲ τὴν φήμην τοῦ ἁγίου Ὁρους, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀθανασίου, ἦλθε, καὶ εὐρῶν αὐτὸν, ἠγωνίζοντο ὡς ἀδελφοὶ τὸν καλὸν ἀγῶνα καὶ σωτήριον. Καὶ εἰς ἐλίγην καιρὸν μαθῶν, ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ Εὐθύμιος ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον διὰ εἰρήνην, ἀπῆλθεν εἰς αὐτοῦ ἀναζήτησιν. Καὶ εὐρῶν αὐτὸν, ἀπῆλθον ἀμφοτέρω εἰς τὴν ποθουμένην ἡσυχίαν πρὸς τὸν μέγαν Ἀθανάσιον· ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπαιδεύθη πᾶσαν φιλοσοφίαν, καὶ σχεδὸν ἐγένη νέος Χρυσόστομος, καὶ ἐμιταγλώττισε πᾶσαν τὴν ἡμετέραν Γραφὴν εἰς τὴν τῶν Ἰσθῆρων διάλεκτον. Μετὰ δὲ παραδρομὴν ὀλίγου καιροῦ ἦλθε καὶ ὁ μέγας Ἐρνίκιος, καὶ ἔγινε Μοναχός· ὃς τις ἦτον στρατηγὸς τῆς βασιλείας τῶν Ἰσθῆρων, καὶ ἔκαμε πολλὰς ἀνδραγαθίας κατὰ τῶν πολεμίων, καὶ ἐπῆρεν ἀναριθμήτους νίκας καὶ τρόπαια. Τὸν καιρὸν ἐκείνον τὰ ἄθρα γένη τῶν Περσῶν ἤκουσαν τὸν θάνατον τοῦ Βασιλέως Ρωμανοῦ, καὶ ἐστράτευσαν κατὰ τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, ἔχοντες ἀρχηγόν τινα, ὀνόματι Σουλῆρον, ὃς τις ἔδραμεν εἰς τὴν Ἀνατολήν, κουρσεύοντας τὰς Πόλεις καὶ Χώρας, μὴ εὐρίσκοντας τινὰ νὰ τοῦ ἐναντιωθῆ, ἐπειδὴ τὰ τέκνα τοῦ Βασιλέως ἦσαν μικρὰ καὶ ἀνήλικα, μὴ δυνάμενα νὰ ἀντιμαχησούν αὐτῶ. Ἡ δὲ Βασίλισσα τὸ εἶχε λυπην καὶ θλίψιν πολλήν, μαθούσα ὅτι οἱ βάρβαροι ἐπλησίασαν. Καὶ μὴ ἔχουσα ἄλλην ἐλπίδα, ἐνθυμήθη τοῦ Ἐρνικίου, λέγουσα· Ἐάν δὲν ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς ὁ στρατηγὸς τῶν Ἰσθῆρων, δὲν βοηθούμεσθην. Ἐστειλεν οὖν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος παρακαλεστικά γραμματα τοῦ Ἀθανασίου, καὶ Ἰωάννου, δεομένη νὰ στείλωσι τὸν Ἐρνίκιον. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελε. Πλὴν μετὰ βίας διὰ νὰ μὴ παρακούσῃ τοὺς Ἁγίους ἐσυγκατέβη, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἡ δὲ Βασίλισς ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔλαβε πολλὴν ἀγαλλίασιν, καὶ ἐπιδείξασα τὰ τέκνα, εἶπεν αὐτῶ· Εἰς τὴν ψυχὴν σου, τίμιε Πάτερ, κρέμεται ἡ ζωὴ τῶν ὄρφανῶν τούτων. Ὁ δὲ Ἐρνίκιος, ἀπελθὼν μετὰ στόλου, κατέκοψεν ὅλον τὸν στρατὸν τῶν βαρβάρων, καὶ πολλοὺς δορυαλώτους λαβὼν, ὑπέστρεψε με-

νίκην εἰς τὰ Βασιλεία. Ἡ δὲ Σύγκλητος ἄλιστα προὔπνυθησαν αὐτὸν, καὶ πολλὰ τὸν ἐτίμησαν, καὶ μάλιστα ἡ Βασίλισσα· ἥτις εὐχαριστήσασα ὡς ἔπρεπε, ἔδιδεν αὐτοῦ πολλὰ χρήματα, ἀμὴ δὲν ἤθελε νὰ τὰ πάρῃ, λέγωντας· Ἐγὼ, Δέσποινα, ἀφήκα τὰ ἐδικὰ μου διὰ τὸν Κύριον, καὶ τῶρα νὰ συναῶω ἀλλότρια; πλὴν εἰάν ὀρίξῃ τὸ κράτος σου, οἰκοδόμησον Μοναστήριον εἰς τὸ Ὅρος, νὰ τὸ ἔχῃ τὸ γένος μας τῶν Ἰσθῆρων παραμυθίαν τῆς ξενητείας αὐτῶν. Ἡ δὲ Βασίλισς μετὰ χαρᾶς τοῦ ὑπήκουσε, καὶ ἔστειλεν Ἀρχοντας μὲ χρυσίου ἄπειρον πλῆθος, προστάσασα τούτους νὰ τελέσων τὸ ἔργον αὐτὸ τοσοῦτον ἐπιμελές, ὅπου νὰ μὴ εὐρίσκηται ὠραιότερον, καὶ οὕτως ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ μὲ σκευὴ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐκόσμησε τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην προάστειά τε, καὶ μετόχια, καὶ Χώρας εἰς ψυχικόν τῆς μνημόσυνον. Ἀλλὰ περὶ τῆς Μονῆς τὸν λόγον ἄς καταπαύσωμεν, ἵνα εἴπωμεν περὶ τῆς ἱερᾶς Εἰκόνης τῆς Πορταίτισσας. Τὸν καιρὸν, ὅπου ἐδασίλευεν ὁ εἰκονομάχος Θεόφιλος, ἦτον πολὺς διωγμὸς κατὰ τῶν ἁγίων Εἰκόνων. Αὐτὸς γὰρ ὁ μισόχριστος ἐξώρισε πελλοὺς τῶν Ὁρθοδόξων, καὶ διαφοροῖς βασάνεισι παρέδωκε, προστάσωντας νὰ κατεδάσων ὅλας τὰς Εἰκόνας ἀπὸ τοὺς Νασῦς, νὰ ταῖς ἀφανίζουσιν. Ἐστειλε καὶ στρατιώτας κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ Χώραν νὰ ἐρευνηθῶσι, καὶ ὅσας εὕρουν, νὰ τὰς καύσων. Ἦν δὲ τις χήρα εἰς τὰ μέρη τῆς Νικαίας, μονογενὴ υἱὸν ἔχουσα, πλουσία πολλὰ καὶ ἐνάρετος, ἥτις ὠκοδόμησεν Ἐκκλησίαν πλησίον τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ εἶχε μίαν Εἰκόνα τῆς Θεομήτορος, τὴν ὁποίαν εὐλαβεῖτο κατὰ πολλὰ, καὶ ἠσπάζετο, καὶ ἄλλη τις Ἄννα ἀληθῶς ἐγνωρίζετο. Γυρεύοντες οὖν οἱ στρατιῶται τοῦ βασιλέως εἰς καθὲ τόπον, ἦλθον καὶ εἰς τὸν οἶκον τῆς Θεοφίλου ἐκείνης γυναικός, καὶ στοχαζόμενοι περιεργότερον ἀπὸ μίαν θυρίδα τοῦ εἰρημένου Νασῦ, εἶδασιν τὴν ἱερὰν Εἰκόνα, καὶ ἐχάρησαν, ἐλπίζοντες νὰ ἀποκτήσων δι' αὐτῆς ἱκανὰ ἀργύρια, καὶ εἶπον πρὸς τὴν γυναῖκα· Ἡ ὁς μας χρήματα, ἢ κάμνεμεν τοῦ βασιλέως τὸ προσταγμα, ἢ ἀποπαύσωμεν

ἰ διάφορα κλαστήρια. Ἡ δὲ σώφρων εἰνὴ χήρα ταπεινῶ τῷ σχήματι ἀπεκρί-
κτο, Χρήματα πολλά νὰ σὰς δώσω αὐρίον,
εἰ δὲν τὰ ἔχω εἰς τὸν οἶκόν μου. Ταῦτα
κεύσαντες, ἀνεχώρησαν. Καὶ τὴν νύκτα
σῆλθεν αὐτὴ μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς τὴν
Ἰκκλυσίαν, καὶ κλίνασα τὰ γόνατα, ὕ-
ωσε πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ τὰ ὄμ-
ατα, καὶ προσήνετο ὤραν ἰκανὴν μετὰ
ακρῶν, τὴν γῆν καταδρέχουσα· καὶ ἐ-
ερθεῖσα, ἔλαβε μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς τὴν
εἰκόνα μὲ φόβον πολὺν καὶ εὐλάβειαν,
αἰ τὴν ἐπῆγαν εἰς τὸν αἰγιαλόν. Τότε πα-
ει νῆξατο, λέγουσα· Δέσποινα καὶ Κυρία
οὔ κόσμου, ἡ χάρις σου ἔχει τὴν ἐξουσίαν
αἰ δύναμιν, ὡς Μητὴρ Θεοῦ, πάντων τῶν
τισμάτων δεσπόζουσα, νὰ λυτρώσῃ ἡμᾶς
πρὸ τὴν ὀργὴν τοῦ παρανόμου βασιλέως,
αἰ τὴν σὴν εἰκόνα ἀπὸ τὰ ὕδατα. Ταῦ-
α εἰπούσα, ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν τὴν
εἰκόνα· καὶ, ὦ τοῦ θαύματος! δὲν ἔπесе
ἵπλα, ἀλλὰ ὄρθια, καὶ ἐπάνω τοῦ ὕδα-
ος τὴν πορείαν ποιοῦσα, ἔτρεχε πρὸς ἡ-
ίου θυσας. Τοῦτο τὸ ἐξαισίον θαῦμα
δοῦσα ἡ γυνὴ, ἀνέπεπε τῷ Θεῷ, καὶ τῇ
αναγία αὐτοῦ Μητρὶ τὴν προσήκουσαν
ὑχαριστίαν. Καὶ ἐπιστραφεῖσα πρὸς τὸν
εἶπον, εἶπε ταῦτα, δακρῦνυσα· Τέκνον μου
ισθινοτάτον, τῶρα θέλει φανῆ ὁ πόθος
ἡμῶν, καὶ ἡ πρὸς Θεὸν εὐσέβεια, καὶ ἡ
εὐχὴ τὴν ἀγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου
εὐλάβεια. Ἐγὼ, τέκνον μου φίλτατον, γυνὴ
υχαλῶν, καὶ οὐ δύναμαι ἀπελθεῖν εἰς
ἄωραν μακράν· ἔθεν ἡ κρυθίσμαί, ἡ
ἀν μὲ κρατήσωσιν, εἰκοίμη εἶμαι νὰ ἀπο-
εἰάνω διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Θεομήτορος.
εὐ δὲ ἀπελθε εἰς τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος,
εἰ νὰ μὴ σὲ κακοποιήσωσι. Ταῦτα εἰπού-
ια, καὶ κατασπασάμενοι ἀλλήλους, ἀνε-
ώρησαν δακρῦνυτες. Ὁ δὲ νέος ἀπῆλθεν
εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὸ
εἶγον Ὄρος, καὶ κατήνησεν εἰς τὴν σε-
ασμίαν Μονὴν τῶν Ἰσθῆρων. Καὶ γενόμε-
ος ἐκεῖ Μοναχός, καὶ ὁσίως πολιτευσάμε-
ος, ἀπῆλθε πρὸς Κύριον, ἐν ἐπόθησε. Τάχα
δὲ ἦτον καὶ θεία οἰκονομία νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ
νὰ ἀναγγεῖλῃ ὁ νέος τὴν τῆς εἰκόνης ὑπό-
δεσιν, ὅτι αὐτὸς τοὺς ἐξηγήθη τὰ ὅσα ἐ-

γράψαμεν. Ἀλλὰ ἄς ἐλθοῦμεν εἰς τὴν ἀ-
κολουθίαν τοῦ λόγου μας. Ἡ μὲν οὖν εἰ-
κὼν τῆς Ἀειπαρθένου ἦτον εἰς τόπον ἀπό-
κρυφον πολλοὺς χρόνους, ἢ εἰς τὴν στερεάν
ἢ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς οἶδε μόνος ὁ τὰ
πάντα γινώσκων, καὶ ποιῶν ἐνδοξά τε καὶ
ἐξαισία. Καθεζομένων δὲ τινῶν ἀγίων
γερόντων ἐν τῇ Μονῇ τῶν Ἰσθῆρων, καὶ
ἐμιλούντων περὶ σωτηρίας ψυχῆς, θεωροῦ-
σιν ἐξαίφνης εἰς τὴν θάλασσαν ὡς φλόγα
πυρός, ὡσπερ νὰ ἦτον ἕνας στύλος, καὶ ἡ
κορυφή του ἔφθανεν ἕως τὸν οὐρανόν. Τοῦ-
το ἰδόντες ἀνέστησαν, κρᾶζοντες τὸ, Κύριε
ἐλέησον· καὶ συναχθέντες πάντες οἱ Ἀδελ-
φοί, ἔβλεπον μὲν τὸ φαινόμενον, καὶ ἐθαύ-
μαζον, ἀμὴ τίς ἦτον ἡ αἰτία, δὲν ἐδύνοντο
νὰ καταλάβουν ποσῶς. Τοῦτο δὲ οὐ μόνον
τὴν ἡμέραν ἐφαίνετο, ἀλλὰ καὶ τὴν νύκτα
πολλῶ μᾶλλον ἔλαμπεν ὡς ὁ ἥλιος. Διὸ
καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ ὄρει Μοναχοί, ἰδόντες
τοιούτον τεράστιον, ἐσυναχθήσαν εἰς τὴν
Μονὴν τῶν Ἰσθῆρων μὲ μενούξυλα ἀπὸ τὴν
λαύραν, ἀπὸ τὸ Βατοπαίδι, καὶ ἀπὸ ἕτερα
Μοναστήρια, καὶ πλησιάζσαντες, εἶδον τὴν
ἀγίαν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος· καὶ ὅσον
αὐτῇ ὑπήγεναν πλησιέστερον, τόσον ἐκείνη
εἰμάκραινεν. Ὁ δὲ Προεστὼς τῆς Μονῆς
τῶν Ἰσθῆρων ἐπρόσταξε νὰ συναχθοῦν εἰς
τὸν Ναὸν ἅπαντες, καὶ ἰκέτευον μετὰ δα-
κρῶν τὸν Κύριον νὰ τοὺς ἀξιώσῃ νὰ λά-
βουν τὴν ἀγίαν εἰκόνα τῆς Μητρός αὐτοῦ,
νὰ τὴν ἔχουσιν εἰς παραμυθίαν τῆς ξενι-
τείας τους, καὶ οὐκ ἀπέτυχον τῆς αἰτήσεως,
ἀλλ' ἐπήκασεν ὁ Κύριος τῆς τέτων δεήσεως.
Καὶ ἀκούσατε.

Ἦτον τίς Μοναχός τὸν καιρὸν ἐκεῖνον
ἐκ τῆς αὐτῆς Μονῆς, τὸ γένος Ἰσθῆρ, τὴν
κλήσιν Γαβριὴλ, τὸν τρόπον ἀπλοῦστατος,
τὸν ἀναχωρητικὸν μετερχόμενος βίον, καὶ
τῷ Θεῷ καταμόνας ἀδίαλειπτως εὐχόμενος.
Ὁς τις τὸ μὲν θέρους ἐκάθετο εἰς τὰ ὑψηλό-
τερα μέρη τοῦ ὄρους διὰ τὸ ἥσυχον· τὸν
καιρὸν δὲ τοῦ χειμῶνος ἐκατέβαινε διὰ τὰ
χιόνια κατώτερα. Τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ ἦτον
τρίχινον, ἡ τροφή του ἄγρια βότανα, τὸ
ποτὸν ὕδωρ. Εἶχε τὴν μακαρίαν ἀπλότη-
τα, καθὼς καὶ ὅλοι τῆς γενεᾶς αὐτῶν ἔχου-
σι. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐπίγειος Ἄγγελος

ἦτον, καὶ οὐράνιος ἄνθρωπος. Οὗτος πο-
 τε προσευχόμενος, καὶ μικρὸν νυστάξας,
 ὄρα τὴν Ἵπεραγίαν Θεοτόκον, μετὰ δόξης
 πολλῆς ἐξαστραπτουσαν, καὶ λέγει αὐτῷ·
 Ὑπαγε εἰς τὸ Μοναστήριον, ἀνάγγειλον τῷ
 Προστώτι, ὅτι βούλομαι νὰ τοὺς δώσω τὴν
 Εἰκόνα μου εἰς σκέπην αὐτῶν καὶ βοήθειαν·
 εἰσελθε οὖν ἀδιστακτικῶς εἰς τὸν αἰγιαλόν,
 περιπάτησον εἰς τὰ ὕδατα, νὰ γνωρίσουσιν
 ἅπαντες τὴν ἀγάπην καὶ πρόνοιαν, ὅπου
 ἔχω εἰς τὴν Μοῦνίαν σου, καὶ ἦλθον ἐπιταυ-
 τοῦ ἐνταῦθα εἰς ὑμετέραν βοήθειαν. Ταῦτα
 εἰπούσα, ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ
 Δεῖος ἐκείνος ἀνὴρ σπεύσας ἐκατίβη εἰς τὴν
 Μοῦνιν, καὶ ἀνήγγελε τῷ Προστώτι τὰ
 ὁραθέντα. Ὁ δὲ ἐκέλευσε νὰ συναχθοῦσιν
 ὅλοι οἱ Μοναχοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ
 ἄφαντες λαμπάδας, ἐξῆλθον μετὰ θυμια-
 μάτων, εὐλαβῶς λιτανεύοντες· καὶ φθάσαν-
 τες εἰς τὸν αἰγιαλόν, εἰσῆλθεν ὁ ῥηθῆεις
 Γαβριὴλ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐπεριπάτει
 (ὡ τοῦ θαύματος!) ἐπάνω εἰς τὰ ὕδατα.
 Τότε καὶ ἡ Εἰκὼν πλησίασασα, ἔλαβε ταύ-
 την εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ ἔφαλλεν ἀγαλλό-
 μενος· καὶ ὁ Προστώτης δριμυῶν, ὑπήντησε
 τῷ ἀγίῳ γέροντι· καὶ ἐξελθόντες ἐπὶ γῆν,
 ἐγένετο χαρὰ μεγάλη καὶ ἀγαλλίασις ὑπὸ
 πάντων τῶν Μοναχῶν, τρία νυχθήμερα
 ἀγρυπνοῦντες καὶ ψαλλόντες. Εἶτα ὠκο-
 δόμησαν Παρακλησιδίον εἰς τὸ περιγιάλι,
 καὶ ἐλειτούργησαν. Μετὰ ταῦτα ἔφερον τὴν
 ἀγίαν Εἰκόνα εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ Βήμα-
 τος, καὶ πάλιν ἀγρυπνήσαντες ὅλην τὴν
 νύκτα, καὶ τὴν δεῖαν Ἱερουργίαν τελέσαν-
 τες, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν Μοῦνιν αὐτοῦ ἑ-
 καστος. Τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν ὁ κωνδη-
 λάπτης τὴν ὄραν τοῦ ὄρθρου νὰ εὐτρεπί-
 σῃ κατὰ τὴν τάξιν, νὰ ἀναγνώσουν τὴν
 Ἀκολουθίαν, καὶ δὲν ἤϊρε τὴν Εἰκόνα εἰς
 τὸν τόπον, ὅπου τὴν εἶχασιν, καὶ πανταχοῦ
 ἐρευνήσαντες, τὴν νῆρασιν ἀνωθεν τῆς πύ-
 λης τοῦ Μοναστηρίου, εἰς τὸ τεῖχος τοῦ
 Κάστρου, καὶ λαβόντες αὐτὴν ἀπήγαγον
 εἰς τὸν πρότερον τόπον, καὶ πάλιν ἐποίη-
 τα ὅμοια, οὐ μόνον δις καὶ τρίς, ἀλλὰ
 καὶ πολλάκις. Οἱ δὲ Μοναχοὶ ἀπορῶντες
 εἰς τοῦτο δὲν ἔξευραν τί νὰ κάμωσι. Τό-
 τε πάλιν ἡ Δείσιονα ἐφάνη τῷ προῤῥή-

θέντι Γαβριὴλ, λέγουσα· Ὑπαγε εἰς τὸ
 Μοναστήριον, καὶ εἰπέ τοῖς Μοναχοῖς νὰ
 μὴ μὲ πειράζουσιν· ὅτι ἐγὼ δὲν ἤλα
 νὰ μὲ φυλάγετε ἐσεῖς, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ νὰ
 εἶμαι ἐγὼ φρουρὸς σας καὶ φύλακας, οἱ
 μόνον εἰς τὸ παρὸν, ἀλλὰ καὶ εἰς αἰῶνα
 τοῦ μέλλοντα. Ὅσοι Μοναχοὶ γοῦν πο-
 τευθοῦν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος μὲ φόβον Θεοῦ
 καὶ δὲν ἀμελοῦσιν τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν
 ἀρετὴν, ἅς ἔχουσι θάρρος καὶ ἐλπίδα εἰ-
 τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ ἐμοῦ Υἱοῦ καὶ Θε-
 οπότου, καθὼς τὸ ἐζήτησα, καὶ ἰδωσὶ μοι
 τοῦτο τὸ χάρισμα· καὶ δίδω σας αὐτὸ τὸ
 σημεῖον, ἕως νὰ βλέπετε εἰς τὸ Μοναστή-
 ριον τὴν Εἰκόνα μου νὰ μὴ σὰς λείψῃ
 χάρις τοῦ ἐμοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἔλεος. Ταῦτα
 ἀκούσας ὁ Θεοφόρος Γαβριὴλ κατήλθ-
 σπουδαίως εἰς τὴν Μοῦνιν, καὶ τὰ ἀνήγγ-
 ειλε τῷ Προστώτι. Ὁ δὲ χαρᾶς ἀπέπειρα
 πλῆθεις, συναθροίζει πᾶσαν τὴν Ἀδελ-
 φότητα καὶ λέγει αὐτοῖς τὰ ῥηθέντα. Ἐ-
 πείτα ἔκτισαν Ναὸν εἰς τὴν πύλην τῆς Μο-
 νῆς, εἰς ὄνομα τῆς Ἵπεραγίας Θεοτόκου
 τῆς Πορταίτισσας, καὶ τὴν θύραν εἰς ἄλλο
 μέρος, καθὼς καὶ ἕως τὴν σήμερον φαίνε-
 ται εἰς ἀψευδῆ μαρτυρίαν τῆς ὑποθέσεως.
 Ἀπὸ τότε γοῦν εἰς τὴν Μοῦνιν ταύτην γί-
 νονται ὅσπερα θαύματα. Δαιμονιζέμενοι
 θεραπεύονται, χωλοὶ περιπατοῦσι, τυφλοὶ
 ἀναβλέπουσι, καὶ πᾶσα νόσος θεραπεύει
 ἀπὸ τὸν πάσχοντα. Ἀπὸ δὲ νὰ πολλὰ,
 ὅπου ἐτέλεσεν ἡ Παντοδύναμος, νὰ εἰπού-
 μεν ὀλίγα τιμὰ διὰ νὰ πιστωθῆτε καὶ τὰ
 ἐπίλοιπα.

Ποτὲ καιρὸν ἐστράτευσαν τὰ ἄθρα γένη
 τῶν Περωῶν κατὰ τῆς Κωνσταντινου διὰ
 ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, πλῆθος ἀναριθ-
 μητον. Ὁ δὲ Ἀμηνῆς καὶ ἀρχηγὸς αὐ-
 τῶν μαθῶν, ὅτι εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄσω ἦσαν
 πολλὰ Μοναστήρια, ἐπῆρε δεκαπέντε πλοῖα
 πολεμικά· καὶ ἐλθόντες εἰς τὸ ὄρος ἄρρα-
 ξαν εἰς τὴν Μοῦνιν τῶν Ἰδῆρων· καὶ εὐθὺς
 ἐπήδησαν, περικυκλῶντες αὐτὴν ὡς θῆρες
 ἄγριοι καὶ ἀνήμεροι. Οἱ δὲ Μοναχοὶ ἰ-
 δόντες τὸ πλῆθος τῶν Βαρβάρων, καὶ τὴν
 ὀργὴν ἐκείνην τὴν ἄτακτον, εἰσελθόντες
 εἰς τὸν δεῖον Ναόν, ἔλαβον τὰ ἱερά Σκευῆ
 καὶ τὴν πάνσεπτον Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου,

ιαὶ ἔκρυσαν αὐτὰ εἰς τὸν πύργον, ὅπου ἔχασι τὸ Σκυεφυλάκιον, εἰς τὰ ὅποιον κρύφθησαν καὶ αὐτοί. Οἱ δὲ Βάρβαροι ἐπὶ ἔχοντες ἀντιμάχοντα, ἐποίησαν μηχανήν, καὶ εἰσῆλθαν εἰς τὴν Μονὴν· καὶ ἀφ' ἧς ἔκαμαν ὅσα ἠθέλουν, καὶ τὴν ἐρήμωσαν παντελῶς, καὶ ἠράνισαν, ἐπήρασι τὰ σχοινία τῶν πλοίων, καὶ ἔδεσαν τὰ κίονα τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐτραβίζαν ἀλαλάζοντες, ἵνα ρίψουν τὸν ἱερόν Ναόν, καὶ δὲν ἐδυστήθησαν. Οἱ δὲ Μοναχοὶ ἐρῶντες αὐτὰ, καὶ ἀκούοντες, ἔλεγον ἐκ βάθους καρδίας ἐκείνα τὰ Προφητικὰ ῥήματα· Ἴνα τί ὑπνοῖς, Κύριε; Ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος. Ὁ Θεός, ἦλθουσαν Ἔθνη εἰς τὴν κληρονομίαν σου, καὶ ἐμίαναν τὸν Ναόν τὸν ἁγίον σου. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς· καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Καὶ μεθ' αὐτὰ ἔλαβον τὴν γῆν βρέχοντες, καὶ τὴν ἀγίαν Ἐικόνα τῆς Θεοτόκου ὑψοῦντες, ἔλεγον· Ὁ Δέσποινα, τοιαύτας ἡμῖν τὰς ὑποσχέσεις ἐποίησας; Δὲν ἔταξες νὰ εἶσαι φύλαξ καὶ βοηθός; Ἀλλὰ μὴ μᾶς παραδώσῃς εἰς τέλος, εἰ καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐσμέν καὶ ἀνάξιοι, διὰ νὰ μὴν εἰπωσιν οἱ ἐχθροὶ μας· Ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν; Ταῦτα οἱ μὲν Μοναχοὶ θαυμάζοντες ἔλεγον. Ἡ δὲ ὑπέρμαχος στρατηγός, ἡ δέξυτάτη καὶ ταχίστη τῶν ἐπικαλουμένων αὐτὴν βοήθεια, ἡ Ἀειπαρθενός Θεοτόκος, ἡ προπολεμῶσα τῆς ἰδίας Μονῆς, οὐ παρείδεν αὐτῶν τὰς δεήσεις, οὐτε τὰς ὑποσχέσεις ἐψέωσατο, ἀλλὰ καὶ ἐπλήρωσε, καὶ εἰς ἀφανισμόν παντελῆ τοὺς πολεμίους παρέδωκεν. Ἀλλὰ τίς λαλήσει τὰ τῆς Παρθένου θαυμάσια; Ἀφ' οὗ ἐνύκτωσεν, ἐξαίφνης ἐγένη τσοσῦτη καταγίγῃς καὶ φουρτῶνα εἰς τὴν Σαλασσαν, ὅπου ἐτραβίζθησαν ὅλα τὰ πλοῖα, καὶ δὲν ἐμεινεν, εἰμὴ μόνον τὸ ἓνα τοῦ Ἀμηνῶ. Καὶ τοῦτο, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ ἄφρων τὴν ἁμαρτίαν του, καθὼς καὶ ἐγένετο. Θαῦμα γὰρ ἠκούλουθε τῷ θαύματι. Ὅταν ἐξημερῶσι, βλέπουσιν οἱ Μοναχοὶ τὰ νεκρὰ σώματα τῶν βαρβάρων, καὶ ἐκείτοντο ἓνας σωρός εἰς τὸν ἀγιάλον, καὶ τῶν πλοίων ἡ ἀποσκυμὴ ἅπασα. Τότε καὶ ὁ ἀρχηγός αὐτῶν ἰδὼν τὴν τῶν πλοίων ἀπώλειαν, ἔτυπτε τὸ πρόσωπον, καὶ ἔβαλε χῶμα εἰς τὴν

κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ προσελθὼν ταπεινῶ τῷ σχήματι, γίνεται ἰκέτης εὐγνώμων ὁ πρῶν θῆρ, καὶ οὐκ ἄνθρωπος, λέγων πρὸς τοὺς Μοναχοὺς· Δεήθητε, δούλοι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἵνα μὴ καὶ ἐγὼ ἀπόλυμαι. Καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον δέδωκεν αὐτοῖς πλῆθος ἄπειρον, λέγωντας· Λάβετε τὰ χρήματα ταῦτα· ἀνοικοδομήσατε τὰ τεῖχη τοῦ Μοναστηρίου σας· καμειτὰ τὰ ὑψηλὰ, διὰ νὰ μὴν ἔλθουσι πάλιν ἐχθροὶ, νὰ σᾶς ζημιώσουσιν. Οἱ δὲ Μοναχοὶ λαβόντες τὰ χρήματα, ἔκτισαν εἰς ὕψος τὰ τεῖχη, καθὼς καὶ μέχρι τῆς σήμερον φαίνονται. Οὐ μόνον δὲ τότε ἀλύπως καὶ ἀκινδύνως ἡ Παναγὸς Δέσποινα τὴν Μονὴν αὐτῆς διεσώσατο, ἀλλὰ καὶ ἄλλην φοράν δὲν ἔχασιν ἀλευρὶ ποσῶς, καὶ ἦτον εἰς πολλὴν ἀθυμίαν καὶ στενοχωρίαν ὁ Προιστάς. Ἡ δὲ Πανύμνητος φαίνεται εἰς τὸν ὕπνου καὶ λέγει του· Τί λυπᾶσαι, τέκνον, διὰ τὴν τοῦ ἀλευροῦ ὑστέρησιν; Ὑπαγε νὰ ἰδῆς τὸ δοχεῖον πεπληρωμένον, διὰ νὰ γνωρίσῃς τὴν πρόνοιαν καὶ κηδεμονίαν, ὅπου σᾶς ἔχω. Ὁ δὲ Προιστάς ἐγερεθεὶς ἀπῆλθε μετὰ σπουδῆς, καὶ βλέπων τὸ δοχεῖον γεμάτο ἄλευρον ἕως ἄνω, ἐσύναξε πᾶσαν τὴν Ἀδελφότητα, καὶ εἶπεν αὐτοῖς τὰ γινόμενα. Οἱ δὲ ἐκπλαγέντες, καὶ κλαύσαντες ἀπὸ τὴν χαρὰν, ἐδόξασαν τὸν Κύριον, καὶ τὴν Ἀειπαρθενον. Ἄλλην φοράν πάλιν ὑστερήθησαν οἶνου, καὶ ἐφανισθεῖσα ἡ Δέσποινα, ἐπλήρωσεν ὅλα τὰ ἀγγεῖα, ὅπου ἔχυνετο ~~οἶνον~~ καὶ τσοσῦτον ἠδὺ καὶ νόστιμον ~~ἦτον~~, ὅπου πᾶς ἓνας ἐγνωρίζεν ὅτι ἦτον ὄντως θαυματουργίας, καὶ ὄχι φύσεως ποίημα. Ἄλλοτε πάλιν ἐπλήθυνε τὸ ἔλαιον, ἄλλην φοράν τὰ ὄσπρια, καὶ ἐτίρας πολλὰς εὐεργεσίας καὶ θαύματα ἐτέλεσε, καὶ ποιεῖ καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Μονὴν ταύτην διὰ τῆς σιθασμίας Ἐικόνας αὐτῆς.

Καὶ ἕως τὴν σήμερον μετὰ τρόπον ἀόρατον καὶ θαυμασίον περισκίπτει, καὶ διαφυλάττει ἡ παντοδύναμος Δέσποινα αὐτὴν τὴν περιθόπτου καὶ πανεύφημον Μονὴν τῶν Ἰσθῶρων, καὶ εἶναι πλουσιώτερη ἀπὸ ὅλα τοῦ ἀγίου Ὄρους τὰ Μοναστήρια. Καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπὸ ἄλλου αἰτίου, καθὼς νομίζω, κάρει διὰ τὴν πολλὴν ἐλεημο-

σύνην, ὅπου δίδουν εἰς τοὺς ξένους καὶ πένητας· ἔτι καλὰ καὶ δίδουν ἔλα τὰ Μοναστήρια, καὶ φιλεύουν πολλοὺς, ἀλλὰ ἐκεῖνα κάμνουν μόνον μίαν Ἑορτὴν τὸν καθ' ἑκάστην ἡμέραν· ἀμὴ οἱ Ἰβηρίται κάμνουσι τρεῖς. Πρῶτον, τὴν Κοίμησιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου· β'. τὰ Φῶτα· καὶ γ'. τὴν ἑορτὴν τῆς Τρίτης. Εἰς τὰς ὁποίας Ἑορτὰς συναζονται περισσότερον ἀπὸ χίλιας ψυχαῖς, καὶ τοὺς φιλεύουν ἀφ' ἑσπέρας καὶ αὐριον. Καὶ οὐ μόνον τότε, ἀλλὰ καὶ ταῖς Κυριακαῖς ἔλου τοῦ χρόνου δὲν λείπουν πτωχοὶ πολλοί· διατι εἶναι μέση τοῦ ὄρους, καὶ τὸ παζάρι τῶν Καρεῶν σιμὰ, καὶ τοὺς πλακῶνουν περίσσα. Δίδουν καὶ οἱ Λαυριώταις, οἱ Σιμοπερίταις, οἱ Βατοπεδινοὶ καὶ τὰ ἄλλα Μοναστήρια, ἀμὴ δὲν πολυτρέχουν ἐκεῖ, διατι εἶναι παράμερα· ἔξω γὰρ τύχουν καράβια, εἰς τὰ ὅποια ἔλα δίδουσι ἐλεημοσύνην παξιμάδι, καὶ τοὺς φιλεύουσιν. Ὅτι εἰάν ἔχουν καὶ χρεῖαν τὰ Μοναστήρια διὰ τὰ βάρηα χαράτζια, ὅπου πληρώνουν ἄμετρα χρήματα, ὅμως δίδουν καὶ αὐτοὶ ἐλεημοσύνην τὸ καταδύναμιν, οὕτω τὰ Κοινόβια, ὥσπερ καὶ τὰ μικρὰ κελλῖα, καὶ δὲν ἀποστρέφονται ποτὲ πτωχὸν ἄπρακτον. Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθωμεν, καὶ διὰ βραχέων ῥημάτων τὴν ὀφειλομένην εὐχαριστίαν τῇ πανυμνήτῳ καὶ ὑπερενδόξῳ Βασιλίδι τῶν Ἀγγέλων προσοίσωμεν, τῇ ἡμῶν ἐπιμελεῖ καὶ ἀγρύπνῳ Μεσιτρίᾳ καὶ φύλακι.

Ναί, φιλάγαθε καὶ φιλάνθρωπε Δέσποινα, σὺ μὲν, ὡς Μήτηρ φιλόπαις ὁμοῦ

καὶ φιλόστοργος, οὐ διαλείπεις προνοομένη καὶ διασωζούσα, φυλάττουσά τε καὶ περιπέουσα τοὺς ἀναξίους ἰκέτας σου· καὶ μεις δὲ ἀντὶ τούτων κηρύττομεν τὰς χάριτας· οὐ κρύπτομεν τὰς εὐεργεσίας· ἀδοκῶμεν μεγαλοφῶνως τὰ σὰ θαυμάσια· τὴν κηδεμονίαν δοξάζομεν· τὴν πρόνοιαν μεγαλύνομεν· τὴν προστασίαν ὑμνοῦμεν. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παρελθούσι μεμνημένοι τῶν σῶν δωρεῶν, ἐξ ἔσων κινδύνων ἐρρύσθημεν διὰ σοῦ, ταύτην σοι τὴν εὐχαριστίαν καταχρῆως προσφέρομεν· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐν ἰσχύει καὶ λυποῦσιν ἡμᾶς, δεόμεθα τῆς σῆς εὐσπλαγγνίας, μὴ ἐπιλαθῇ ταύτης τῆς ποιήσεώς σου, ἀλλὰ στήθῃ πρὸς τὸν σὸν Υἱὸν καὶ ἡμῶν Δεσπότην πρέσβις ἀκείματος καὶ βοήθησον ἡμῖν κινδυνεύουσι, καὶ ῥῆσαι ἡμᾶς συμφορῶν ἀδοκίμων. Ὁρᾶς Δέσποινα, εἰς πόσους κινδύνους πεπτῶκαμεν· ἀνάστησον εὐν ἡμᾶς, πάντα τὰ λυπηρὰ ἀφανίζουσα· διάλυσον τοὺς ἐπικειμένους φόβους· παῦσον τὰ σκάνδαλα· τοὺς κλέμους κέπασσον· τὴν κινηθεῖσαν ὀργὴν καταπραῦνον· τὰς ταραχὰς καὶ στασεις ἀφανίσσον· καὶ εἰρήνην σταθερὰν ἡμῖν βράβευσσον. Ναί, κλυεὺσπλαγγνε Δέσποινα, πρόσθεσι καὶ ταύτην ταῖς ἄλλαις εὐεργεσίαις σου· ἵνα διὰ παντός καὶ ἀκαταπαύστως κηρύττοντες τὰ σὰ ἔλεη καὶ τὰ θαυμάσια, δοξάζωμέν σε, καὶ τὸν ἐκ σοῦ περὶ πάντων ἡμῶν Θεὸν σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΚΓ'.

Περὶ τοῦ ἀρνησαμένου τὸν Χριστὸν διὰ γράμματος.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰταλίας ἦτον τις Ἄρχων, ὀνόματι Κάρολος, ὃς τις ἐξωδίαζε τὸν βίον του ἄσῳτα εἰς διαφόρους ἀπολαύσεις καὶ σαρκικὰς ἡδονὰς· ὅθεν εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐπτώχευσε, καὶ μὴ ἔχων δαπάνην γὰρ πορεύεται πλουσιοπάροχα ὡς τὸ πρότερον, ἐπικραίνετο, καὶ ἦλθεν

εἰς τόσῃν ἀθυμίαν, ὅπου ἔλεγεν ὡς ἀπεγνωσμένος λόγια βλάσφημα. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν ἀπῆλθεν εἰς ἕνα δάσος καὶ εὗρη μάγον τινα, γὰρ τὸν ἐρωτήσῃ εἰάν εἶδενε τὸ δαίμων γὰρ τὸν πλουτίσῃ. Περιπατῶν οὖν, ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ διάβολος ἐν σχῆμα στρατιώτου, καὶ λέγει του· Ἐγὼ εἶ-

μαι εκείνος, ὅπου γυρεύεις, καὶ εἰάν στέργῃς
 νὰ μευ κάμῃς ἐμολογίαν με τὸ αἷμά σου
 γεγραμμένην, νὰ λέγῃ, ὅτι συντάσσειαι
 μετ' ἐμένα, καὶ ἀπαρνεῖσαι τὴν Πίστιν σου,
 ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω πάσας τὰς ἀπολαύσεις
 τοῦ Κόσμου τούτου, καὶ νὰ κάμω ἔλα σου
 τὰ θελήματα, νὰ ἔγῃς τόσας ἡδονάς, ὅπου
 νὰ μὴν εἶναι τινὰς ὁμοίος σου. Ἐκείνος δὲ
 ὁ ταλαίπωρος, μεθυσμένος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος
 τῆς φιληδονίας, ἔστεργεν ὡς ἀπεγνωσμένος,
 καὶ ἔγραψε τὰ ἐναντία τοῦ Βαπτίσματος·
 τουτίστιν, ἀπετάξατο τῷ Χριστῷ, καὶ ἐσυν-
 τάχθη τῷ δαίμονι· ὅς τις τοῦ ἔδωσεν ἡδο-
 νὰς καὶ ἀγαθὰ πρόσκαιρα καθὼς τοῦ ἔτα-
 ξι, καὶ ἦτον εἰς τὴν συνοδίαν αὐτοῦ, ἀκο-
 λουθῶν αὐτῷ εἰς τὸ σχῆμα ἐκεῖνο τοῦ στρα-
 τιώτου, καὶ ἐτέλει πάσας τὰς ἐπιθυμίας
 αὐτοῦ. Ἐπέρασαν δὲ ποτὶ ἀπὸ μίαν Ἐκ-
 κλησίαν, καὶ στρέφων εἰς αὐτὴν ὁ τάλας
 τὰ ὄμματα, εἶδε τὴν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου.
 Ὅθεν ἐνθυμούμενος τὸ ἀνόμημά του ἐστέ-
 ναξε βραδέως, καὶ ἐπόνεσεν ἡ καρδία του.
 Ὅτε τοῦ ἔδωσεν ὁ δαίμων με μίαν βράβ-
 δον τόσαις, ὅπου ἐμαύρισαν ἡ σάρκες του.
 Εἶτα τοῦ εἶπε· Πρόσεχε· ἀπὸ τώρα καὶ
 ἐμπροσθεν μὴ τολμήσῃς πλέον νὰ κυττά-
 ξῃς τὴν Εἰκόνα τῆς Παρθένου Μαρίας, ὅτι
 αὐτὴ μοῦ ἔκαμε πολλὰς ζημίας, καὶ πολ-
 λούς ἐπῆρεν ἀπὸ τὰς χεῖράς μου· εἴαν οὖν
 σὶ ἰδῶ ποτὶ νὰ στρέψῃς πρὸς ἐκαίνην
 τοὺς ὀφθαλμούς, σοῦ δίδω σκληρότατον
 θάνατον, νὰ ζημιωθῇς τὰς ἡδονὰς τῆς
 παρουσίας ζωῆς, νὰ πάρω καὶ τὴν ψυχὴν
 σου εἰς τὴν αἰώνιον κόλασιν. Ταῦτα ἀ-
 κούσας ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος, ἔμεινε περίλυπος,
 ἔχι τόσον διὰ τὰς πληγὰς τοῦ σώματος,
 ὅσον διὰ τὸν τῆς ψυχῆς θάνατον. Καὶ
 συλλογιζόμενος ἐν ἑαυτῷ πῶς νὰ λυτρω-
 θῇ ἀπὸ τοιαύτην αἰχμαλωσίαν, ἔλεγε ταῦ-
 τα· Ὁ ἐχθρὸς μοναχὸς του ὠμολόγησεν,
 ὅτι ἡ Παναγία ἐπῆρε πολλοὺς ἀπὸ τὰς
 χεῖράς του, καὶ ἴσως νὰ σπλαγχνησθῇ καὶ
 ἐμένα ἢ χάρις τῆς, ὡς Μήτηρ Θεοῦ τοῦ
 παντελετήμονος. Ταῦτα αὐτὸς μὲν διελογί-
 ζετο· ὁ δὲ ἐχθρὸς μὴ γινώσκων τὰ κρυ-
 πτὰ τῆς καρδίας του, τὸν ἐπέρασε πάλιν
 ἀπὸ ἄλλην Ἐκκλησίαν, διὰ νὰ ἰδῇ εἰάν τοῦ
 ὑπακούσῃ τὸ πρόσταγμα. Καὶ αὐτὸς ἰδὼν

τὴν θύραν ἀνεωγμένην, ἔδραμε σπουδαίως,
 καὶ εἰσελθὼν πίπτει κατὰ γῆς ἐνώπιον τῆς
 πανσέπτου Εἰκόνης τῆς Θεομήτορος, τύπ-
 των τὸ στῆθος, καὶ βουῶν ταῦτα ἐκ βαθύς
 καρδίας με ἀναστεναγμούς καὶ θερμάτα
 δάκρυα· Δέσποινα καὶ Κυρία τοῦ Κόσμου,
 πρόφθασον, λύτρωσαι με ἀπὸ τὰς χεῖρας
 τοῦ δαίμονος. Πολλὴ εἶναι ἡ δύναμις σου
 Παντάνασσα, διὲξαι τὴν καὶ εἰς ἐμὲ τὸν
 τρισάβλιον. Μεγάλῃ εἶναι ἡ εὐσπλαγχνία
 σου, καὶ ἐλέησον καὶ ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον.
 Ἀμέτρητον εἶναι τὸ ἔλεός σου, καὶ σπλαγ-
 χνίσου με τὸν ἀνάξιον. Αὐτὰ καὶ ἕτερα
 πλείονα λέγων, ὁ ἐχθρὸς ἐταράσσετο ἔξωθεν
 τοῦ Ναοῦ, καὶ ἔκαμνε πολλὴν σύγχυσιν.
 Ἐπειτα μετὰ ὧραν ἰκανὴν ἐβόησε, λέγων·
 Ἐγὼ πηγαίνω, ἀπιστε, ὅτι μὴ διώκει τῆς
 Παρθένου ἡ δύναμις, ἀμὴ κρατῶ τὸ χει-
 ρόγραφόν σου, καὶ ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱός της
 νὰ κρίνῃ ὡς δίκαιος Κριτῆς, θέλει σὲ
 παραδώσει εἰς χεῖράς μου, ἐπειδὴ ἐκουσίως
 ἀρνῆθῃς τὴν Πίστιν σου. Ταῦτα λέγων ὁ
 πονηρὸς ἠφάνισται. Ὁ δὲ Κάρλος με πε-
 ρισσότερα δάκρυα καὶ δαρμούς ἐδέετο ἐκ-
 τενεότερον πρὸς τὴν εὐσπλαγγνον Μητέρα
 τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ, ζητῶν ἐλεημο-
 σύνην καὶ ἄφεσιν. Οὕτω γοῦν ἔκαμε τρία
 νυκθήμερα κλαίων πικρῶς ἐκ καρδίας, καὶ
 λέγων λόγια τοσοῦτον παραπονετικά καὶ
 θρηνώδη, ὅπου σχεδὸν οἱ λίθοι ἐδάκρουν,
 καὶ οὕτως ἀπὸ τὸν πολὺν κόπον καὶ τοὺς
 δαρμούς ἀπόκαμε· καὶ ὀλίγον ὑπνώσας,
 εἶδεν ἐν ὀράματι τὴν Ἵπεραγίαν, καὶ λέ-
 γει του· Ἐσὺ ἀρνῆθῃς τὸν Υἱόν μου· λοι-
 πὸν τί θέλεις ἐδῶ εἰς τὸν οἶκόν μου; Ὁ
 δὲ ἀπεκρίνατο με ταπεινὴν λαλίαν καὶ
 δάκρυα, λέγωντας· Ὁ ὑπερένδοξε Μήτηρ
 τῆς ἐλεημοσύνης, διὰ ποίους ἐσταυρώθη ὁ
 παντελετήμων Υἱός σου καὶ πολυεὐσπλαγ-
 χνος; οὐχὶ διὰ τοὺς δικαίους, ἀλλὰ διὰ
 τοὺς ἀμαρτωλοὺς· ἐγὼ δὲ, εἰ καὶ μέγα
 ἀνέμημα ἔπραξα, ὅμως ὁ ληστής, ἡ πόρνη,
 ὁ ἄσωτος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ με θάρβρουνσι,
 τοὺς ὁποίους διὰ τὴν ἄπειρον εὐσπλαγ-
 χνίαν αὐτοῦ ὑποδέχθη, καὶ ἠλέησεν ἐποῦ
 δὲν εἶχασιν πρέσβιν καὶ μισέτριαν σὲ τὴν
 γλυκυτάτην αὐτοῦ Μητέρα, καὶ πάλιν δὲν
 τοὺς ἀπέκλεισι τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα.

Καὶ ἐμένα πῶς νὰ μὴ δεχθῆ, ὅπου ἔχω τὸ θάρρος σου; Σπλαγχνίσου με, Δέσποινα μου. Ἐὰν γὰρ θέλῃς δύνασαι, καὶ ὅσα ζητήσεις τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ σου, λαμβάνεις ἀναμφιβόλως, ἐπειδὴ σὲ ἔκαμε μεσίτριαν τῶν ἀμαρτωλῶν. Τότε τοῦ λέγει ἡ Δέσποινα· Ἐπειδὴ ἐμίσησας τὴν ἀνομίαν σου, καὶ μετανοεῖς ἐξ ὅλης καρδίας, ὑποδέχομαι σε, καὶ στρέφω σε τοῦ Υἱοῦ μου, καὶ μὴ φανῆς ἀχάριστος εἰς τὴν μεγίστην αὐτὴν δωρεάν, ἀλλὰ δεῖξον ἔργα ἀξία μετανοίας. Ὁ δὲ εὐχαρίστηεν ἱκανῶς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Δέσποινά μου καὶ Κυρία δεδοξασμένη, πάντα δύνασαι· λοιπὸν κάμε μου καὶ ταύτην τὴν χάριν εἰς πληροφρορίαν τῆς ἐμῆς συγχωρήσεως· πρόσταξον νὰ μοῦ στρέψῃ ὁ ἐχθρὸς τὸ πονηρὸν ἐκείνο χειρόγραφον, διὰ νὰ μὴ με ἐκφοδῆ, πῶς θέλει νὰ τὸ φέρῃ τοῦ δικαίου Κριτοῦ τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως· γνωρίζω, ὅτι οὐδὲν σοι ἀδυνατεῖ· ὡς Μήτηρ τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ δύνασαι νὰ πάρῃς αὐτὸ τὸ ἀφρονέστατον γράμμα, διὰ νὰ ταπεινωθῆ τελείως ὁ πονηρὸς, νὰ μὴν ἔχη ἐλπίδα τινα εἰς τοῦ λόγου μου. Λέγει του ἡ Δέσποινα· Εἰς δόξαν τοῦ Υἱοῦ καὶ Θεοῦ μου νὰ σοῦ γένη καὶ τοῦτο. Ταῦτα εἰπούσα, τοῦ ἐφάνη πῶς ἤκουσεν εἰς τὸν αἴρα φωνᾶς, καὶ ἐλέγασιν· Ὡς Μήτηρ τῆς δικαιοσύνης μὴ κάμῃς τὴν ἀδικίαν ταύτην, ὦ Δέσποινα, νὰ μοῦ πάρῃς ἐκείνον, ὅπου ὁμολογᾷ με τὸ γράμμα του πῶς εἶναι ἐδικὸς μου. Ἡ δὲ εἶπεν· Ἐχθρὲ τῆς ἀληθείας, πάντοτε εἶσαι ψεύστης, ἀμὴν τῶρα εἶπες ἀλήθειαν, πῶς εἶμαι μήτηρ τῆς δικαιοσύνης, καὶ διὰ τοῦτο θέλω νὰ κάμω δικαίαν κρίσιν, νὰ

πάρω τὸ πλάσμα τοῦ Υἱοῦ μου ἀπὸ τὰς χεῖράς σου, ὅτι ἀδικὸν εἶναι νὰ ἐξουσιάζῃς ἐσὺ τὸ ἀλλότριον.

Ταῦτα ἀκούων ὁ Κάρολος ἔλαβε πολλὴν εὐφροσύνην, καὶ ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἐξυπνῆσε, καὶ βλέπει ὅτι δὲν ἦτον ἐνειρον, ἀλλὰ εὐρέθη (ὦ τοῦ θαύματος!) εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ χειρόγραφον. Πίστην εὐφροσύνην νομίζετε νὰ ἔλαβε τὴν ἡμέραν ἐκείνην οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ ὅσοι τὸ ἤκουσαν, καὶ εἶδασιν τὸ χειρόγραμμά; Πάντες ἐξέστησαν, ὅλοι ἐθαύμασαν τοῦ Δεσπότη τοῦ ἀπειρον ἔλεος, καὶ τῆς πανυμνήτου Παρθένου τὴν ἀνείκαστον δύναμιν. Αὕτη ἡ φημὴ ἀπῆλθεν εἰς Πόλεις καὶ Κάστρη διάφορα· καὶ ὡς τὸ ἔμαθεν ὁ ἀγιώτατος Λέων, ὅπου ἦτον τὸν καιρὸν ἐκείνον εἰς τὴν Ῥώμην Ἀρχιεπίσκοπος, ἔστειλεν ἀνθρώπους, καὶ ἤφεραν τὸν Κάρολον. Καὶ ἰδὼν ἐκείνο τὸ γράμμα, ἐπρόσταξε νὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας κοινῶς μεγάλη εὐχαριστία τῇ Θεομήτορι, καὶ ἐτέλεσαν Ἐορτὴν πανευφρόσυνον, καὶ πολλοὶ, ὅπου ἦσαν εἰς διαφόρους ἀνομίας καὶ ἀσελείας βεβουλισμένοι, μετενόησαν ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἐλπίζοντες ὅτι διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου νὰ ἀπολαύσουσι τὴν τῶν ἀμαρτημάτων συγχώρησιν. Ὁ δὲ Κάρολος γενόμενος Μοναχὸς, ἰδεῖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καθὼς τὸν ἐπρόσταξεν ἡ Κυρία μας, καὶ διὰ τῆς χάριτος αὐτῆς ἤξιώθη τῆς Οὐρανοῦ μακαριότητος. Ἦς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν ταῖς αὐτῆς ἰκεσίαις, καὶ πάντων τῶν Ἀγίων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Κ Δ'.

*Ἐτερον παρόμοιον περὶ Θεοφίλου τοῦ τὸν Χριστὸν ἀρνησαμένου ἐγγράφως.

Μετὰ τὴν ἑνσαρκον παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, χρόνους φλζ'. ἦτον εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τῶν Κιλικίων ἕνας Ἐπίτροπος, οἰκονόμος τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Πόλεως Ἀδανῶν, τὸ ὄνομά του Θεόφιλος,

ἄνθρωπος θεοσεβῆς καὶ ἐνάρετος, ὁ ὅποιος ἐπέρνα καλὰ καὶ γνωστικὰ εἰς τὴν πολιτείαν, κυβερνῶν τὰ τῆς Ἐκκλησίας τοσοῦτον θείαριστα, ὅπου ὅλοι τοῦ εὐχαριστοῦσαν. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἐπίσκοπος

καὶ Ἰδραμον πάντες εἰς τὸν Μητροπολίτην καταπίπτοντες καὶ χειροσκηπτοὺς ἀνέκοις τὸν ἱεροῦ, ὅς τις ἦτον ἐνείρητος ἄνθρωπος. αὐτὸν αὖν ἐβούλετο νὰ ψηφίσῃ, ἀμὴν ὁ ἐπίσκοπος δὲν τὸ ἔστειρεν, ὡς ταπεινός, οὐκ ἦτον. Ὄθεν ἰδὼν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐμεταβάτετο τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ἐχρόνισεν ἕτερον, καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἀγοσῆ καὶ Θεόφιλον, καὶ νὰ τὸν ἔχη Ἐπίτροπον. ἔως αὖν ἐπέθανε πάλιν ἐν ἁγίοις, ἔκρινον κερὸν ὁ Θεόφιλος· ἀλλ' ὁ ἐχθρὸς τῆς ἀβελίας ἐφθόνησε τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καὶ ἐνυλῆθη νὰ τὸν ῥίψῃ εἰς μέγαν ὄλισθον, ἵθως ἔκαμεν. Ἦθου, ἐνεργῆσε μὲ τὰς κωρυφαίαις τοῦ καὶ ματ' διαβολαῖς τινῶν κωρυφαίων ἀνθρώπων, καὶ τοῦ ἐμίσησε σαυτὸν ὁ νέος Ἐπίσκοπος, ὅπου τὸν ἐδίωκεν ἀδίκως τῆς Ἐκκλησίας, ὑστερήσας αὐτὸν πάσης ἀξίας, καὶ ἔκαμεν ἄλλον Ἐπίτροπον. Αὐτὸν τὴν ἀδικίαν καθαιρεῖσιν ῥώτην μὲν τὴν ὑπέμεινε ὁ Θεόφιλος, καὶ ἔλεγε ὅτι δὲν ἐλυτμήθη ἀμὴν ὑστεροῦ τοῦ ἐθίζου· ὁ δὲ δαίμων εἰς ὄργην πάλιν, ἐνθυμῶν αὐτοῦ τὴν ἀξίαν, ὅπου εἶχε, καὶ τὸν κέραιον ὁ ἀγαπίστος Ἐπίσκοπος, ὅπου αὐτὸς ἦτον αἰτία, διὰ νὰ μὴ δέλῃ δόξαν, καὶ κεραιωθῆ ἡμίονος, καὶ τῆρα νὰ εἶναι κεραιωθὸς καταφρονούμενος καὶ ἐχθρονομούμενος, καὶ ἔτερα πλείονα ἔδωκεν ὁ ἐχθρὸς τῆν τὸν Θεόφιλον διαβολαῖαν, καὶ τόσον ἐνυπολέμησεν, ὅπου τὸν ἐνέκησε τὴν ταλαιφραν, καὶ ἐκατάπεισε τὸν νὰ κάμῃ τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι μαντεία νὰ τὸν δεχθῆ αὐτὸν εἰς τὴν ἀξίαν, ὡς πρότερον. Ἦτον ἡμεῖς ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὡς Ἰουδαίος, καὶ ἔκαμεν μετὰ τὰς μαντείας. Τοῦτο ῥώτησεν ὁ Θεόφιλος ὅταν ἐδύνητο νὰ τοῦ ἀπαθῆσῃ. Ὁ δὲ εἶπεν φθῶν· Ἐγὼ νὰ σὺ πρῶ νὰ σφραγίσῃς εἰς τὸ Ὄφφικίον σου, εἰ νὰ ἔχῃς περισσότεραν τιμὴν, μόνον νὰ ρωσῆσθῃς τὸν δόξακαλον μου, καὶ νὰ ἀμὴν εἰπῇς αὐτῷ, ἀμὴν φυλαχὸν νὰ μὴ ἀμὴν τὸν δόξακαλον σου, εἶπε καὶ ἂν ἰδῆς ἐκ μέμωμαι ἀπράκται, Ὁ δὲ ἔστειρεν ἐκ σὺνδύου ὡνευμένου. Καὶ πορευθέντες ἐκ τῆσιν ἡμεῖς, ἀρχίζει ὁ μαρτύριος Ἰακώβου ἀποστόλου σου, ἀνακραζῶν τοὺς δαίμονας φθῶν· ἰσχυρῶς θρασὺν πλάσας ἀπει-

ρῶν, καὶ εἰς τὸ μέσον τοὺς ἐκάθισεν ὁ πρῶτος μὲ πολλὴν ἔπαρσιν. Τότε λέγει ὁ μάντις πρὸς τὸν Θεόφιλον· Προσκύνησον τὸν αὐθεντην μας. Τοῦτο γενομένου, εἶπεν ὁ Ἐβραῖος τῷ δαίμονι· Δέσποτα ἡμέτερε, ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἐδίωξεν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου αὐτοῦ, καὶ σοῦ τὸν ἤφερα νὰ τοῦ βοηθήσῃ. Λέγει ὁ δαίμων· Ἐὰν δέλῃ νὰ γραφθῆ δουλός μου, καὶ ἀρνήτης τοῦ Χριστοῦ νὰ τὸν κάμω νὰ ἔχη περισσότεραν τιμὴν τῆς προτέρας, καὶ πᾶσαν ἀπολαύσιν νὰ τοῦ δώσω, καθὼς ἐσὺ γινώσκεις τὴν δύναμίν μου, μόνον ἄς μὸς κάμῃ ἰδιόχειρον γράμμα, πῶς ἀρνεῖται τὸν Ἰῶν τῆς Μαρίας, διὰ νὰ μὴ με γελάσῃ εἰς τὸ ὑστερον. Τότες ὁ Θεόφιλος ἐκτυπλωθεὶς ἀπὸ τὴν ματαίαν δόξαν τοῦ Κόσμου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπ' αὐτοῦ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὑπερηφανίας, ἔγραψεν ὁ ἄφρων τὴν ἀρνήσιν τοῦ Σωτῆρος, καὶ ἔσυναχθη τῷ δαίμονι, καὶ σφραγίσας τὸ γράμμα, τὰ ἔδωκε τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ὁποῖος τὸν ἐνηγκαλίσθη, καὶ κατεβίβησε, λέγωντας· Τῶρα νὰ γνωρίσῃς τὴν δύναμίν μου. Ταῦτα εἰπων ἔγινε ἀφαντος με ὅλα τῆς κωρυφαίας τὰ πνεύματα. Ὁ δὲ ἀπαστάτης μὲ τοῦ προδοτῆν ἔστρεψαν εἰς τὴν Πάλιν. Τῆ ἔπαρσιν ἐπρασκαλέσιν ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Θεόφιλου, καὶ τοῦ ἐψηφίσιν Οἰκονομον, ζήτωντας τοῦ ἀγχιωρῆσιν εἰς τὴν ἀτιμίαν, ὅπου τοῦ ἔκαμε, καὶ τοῦ ἔδωκεν ἕως ἐδαφῶς μετάνοιαν, τόσον ὅπου ἐθαύμασαν οἱ περισσώτεροι. Ἀλλὰ τοῦτο ἔγινε ἐκ συμνεργείας τοῦ δαίμονος, ὅς τις ὑπήγε τὴν νύκτα, καὶ τὸν ἐφόβησε τόσον, ὅπου τὸν ἔκαμε καὶ ἐκρομαξῆν. Ἰψώθη γὰρ ὁ Θεόφιλος περισσότερον τῆς προτέρας τιμῆς, ἀμὴν ὄχι ταπεινός, ὡσάν τότε, ἀλλ' ἐμάλιστα ὑπερήφανος, καὶ τὸν ἐφοβούντο ὅλοι, καὶ τὸν ἐτίμαυν, ἐξαιρετικῶς δὲ ὁ Ἐπίσκοπος. Ὁ δὲ μάντις ὑπήγε με πολλάκις, καὶ τὰν ἐμαύθητα, νὰ φυλάττῃ τὴν ὑπαρχῆσιν πρὸς ἐκείνον, ὅπου τὸν ἔδωκε τὴν τιμὴν, καὶ νὰ μὴ βαλῆ ποτὲ εἰς τὸν νοῦν τοῦ νὰ τὰν ἀπαρῆθῃ, καὶ νὰ γένη πρὸς τὸν ἐνεργῆσιν ἀγαπίστος. Αὐτός δὲ ὁ ἄφρων κατὰ πρῶτον τοῦ ἐχθροῦ ἀμὴν ὑστέρησεν, ὅταν ἀλλοτρήθη τὸν, βοθῶν τῆς ἀπωλείας, ὅπου τὸν ἐπροφῆσεν, ἀρχίζει νὰ τὴν μί-

σά, ἐνθυμέμενος τὴν αἰώνιον κόλασιν, καὶ ἔλαγε κατ' ἐαυτὸν ταῦτα· Οἴμοι! πῶς ἐκλανήθην ὁ ἄφρων, καὶ γέγονα δούλος τοῦ ἐχθροῦ διὰ τὴν πρόσκαιρον τιμὴν ταύτην; τὴν ὑπέρβην τῆς Οἰκονομικῆς δὲν ἰδύναμαι νὰ ὑποφέρω, καὶ τὴν ζημίαν τῆς αἰωνίου Μακαριότητος πῶς δὲν ἀναλογίζομαι ὁ τρισάθλιος, ὅταν μὲ ματακρίνη ὁ Ἐπαύρανος Βασιλεὺς νὰ φλογίζωμαι ἀταλεύτητα; ὦ τῆς ἀνοίας μου, καὶ τίς νὰ μὴ με κλαύσῃ τὸν ἀφρονέστατον; Ταῦτα διανοόμενος ὠδύρετο ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ἐδειλίαζε νὰ κάμῃ προσευχὴν ὡς ἀνάξιος· ἀλλὰ μόνον ἔκλαιε πικρῶς, λέγων· Οὐαὶ σοί, παλαίκορα Θεόφιλε! πῶς ἐμωράνθης· νὰ ἀρνηθῆς τὸν Δεσπότην σου; τίς δύναται νὰ πάρῃ τὸ χειρόγραφον ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ δαίμονος; οἴμοι τῷ ἀθλίῳ· καλλίον μου ἦτον νὰ ἤθελε σχισθῆ ἡ γῆ νὰ μὲ καταπίῃ, ἢ νὰ πίση φλόξ ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ νὰ μὲ ἀφανίσῃ, πᾶρξ νὰ ἀρνηθῶ τὸν δημιουργὸν καὶ Σωτῆρά μου. Αὐτὰ καὶ ἔτερα πλειονα λέγων, ἔλαβεν ὀλίγον θάρρος καὶ ἐλπίδα τοῦ Δαίου ἑλπίους, καὶ ἀπαλθὼν εἰς ἓνα Ναὸν τῆς Ἱπεραγίας Θεοτόκου, πίπτει ἐνώπιον τῆς ἱεράς αὐτῆς Εἰκόνας, κλαίων πικρῶς, καὶ στεναζὼν ἐκ βαθύς καρδίας, καὶ ὁμολογῶν ἐκφώνως τὴν ἀνομίαν αὐτῆ, καὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἔβλεπε σπικωθῆ ἐκ τῆς γῆς ἕως νὰ ἰδῆ παραμικρὰν εὐσπλαγχνίαν ἀπὸ τῆν Μητέρα τοῦ ἔχθρου· καὶ οὕτως ἐτίλεσεν ὀδύρωμένος ἡμέρας μ. μετὴν βοήθειαν τῆς Ἱπεραγίας, ἡ ὁποία τὸν ἰδύναμωσε νὰ κέρσῃ νῆστις τόσον κάρρον, καὶ οὕτε τὸς δαίμονας ἀφῆκε νὰ τοῦ θώσων τινα ἐνοχλήσιν. Μῆτὰ τὰς μ. ἡμέρας ἀφουπνώσας, βλέπει τὴν Κυρίαν τοῦ Κόσμου, καὶ καταφυγὴν τῶν ἀμαρτωλῶν, τὴν Πηγὴν τῆς ἐλπίδος, καὶ λέγει τοῦ Ἐξοῦ ἀπαρνήθης τὸν Υἱόν μου, πῶς οὖν ἐγὼ νὰ δεθῶ διὰ λόγου σου; Ὁ Θεὸς μετὰ θαυμάσιον εἶπεν αὐτῇ· Κυρία καὶ ἀποκρίσας, ἡ σωτηρία τοῦ Κόσμου, γνωρίζω ὅτι μεγάλη εἶναι ἡ ἀνομία μου; ἔπειτα δὲ τοῦ Δεσπότη μου· ἀλλὰ γνωσκὼ καὶ τὴν ἀπειρίαν αὐτοῦ εὐσπλαγχνίαν, καὶ φιλαυθαγείαν ἀμέτρητον, καὶ ὅτι διὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἔπαθε, καὶ ἠλώσας καὶ τιλώσας, θύσων ἀγαθὰ· καὶ ἡ ἀνομία μου

νὰ εἶναι βλευτέρα κίνεσεν, καὶ χροισθῆς εἰς τὴν ἐπίκου σου καὶ βοήθειαν ταπεινῶν, καὶ εἰς τὸν πλάγιος τῆς εὐσπλαγχνίας τοῦ πανοσιτίμου σου Υἱοῦ ἐκρίπτω τὴν ἀπόγνωσιν τῆς ψυχῆς μου, ἠξωντας νὰ εὖρω τίποτας ἐλεημοσύνας, ἢ μὲκρά μου μετάνοια μετὴν μεγάλης βοήθειαν, ἔβλεψαι δυσωπτικαί τὰ ἀπαύρανος τοῦ ποιήτοῦ καὶ Σωτῆρός μου· λοιπὸν Δείκναι μὲς, ἐγγυηται εὐφραντα ὅς μοι, μὲκράν παρηγορίαν, καὶ μὴ μετὰ λυξῆς τὸν ἔσωτον, μὴ ἀκαστρέψης τὸ σῶπὸν σου ἀπ' ἐμοῦ τοῦ μεμολυσμένου, τίσσω σου, Κυρία μου; ἄν με τὴν καὶ μου μετάνοιαν νὰ κέρσῃς ἔσθῃν τῆς ἐμῆς, ὅν ἠδύρανα μετὴν εὐσπλαγχνίας τῆς γῆς μου· καὶ καθὼς ἐλόπησα τοὺς ἀπὸ Ἀγγέλους, οὕτω καὶ πάλιν νὰ τοὺς εὐφραντα ἔργα τῆς μετανοίας μου ἢ ὅποια δὲν εἶδῃ νὰ εἶναι τόση, ὅση ἦτον ἡ εὐμία μου, ἂν ἀνακληρώσῃ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ παναγαθοῦ Δεσπότη, ὅπου ἔγνων τοὺς ἀμαρτωλοὺς τὸ αἷμα αἰῶνός τοῦ πολέμου· καὶ αὐτὸν ὅπου διὰ τὴν ἀφροσύνην μου ἀρνήθησα, αὐτὸν ἐξ ἄλλης μου τῆς διαβεβήσεως καὶ πιστεύω Θεὸν καὶ Σωτῆρά τοῦ Κόσμου; καὶ εἶμαι ἕτοιμος νὰ χύσω αἷμα μου ἐπὶ τὸ ἔδαφος, ὅτι νὰ βεβαιώσῃ ἡ ὁμολογία μου· καὶ τὸς ἐχθροὺς ἐμαυτοῦ, καταφρονῶ, καὶ τὸν ἔχθρον μου καὶ τὴν ἀκρίβειαν Βασίλισσαν ἐπὶ τῆς Κτίσεως, σιθμαι καὶ προσκυνῶ, ἡμῶς σου νὰ μου θώσῃς τὴν σὴν βοήθειαν. Ταῦτα λέγων, τοῦ ἀπεκρίθη ἡ Δεσπότη· Ἐπειδὴ καὶ πάλιν ἐλόπησας ὁμολογίας, Υἱόν μου Θεὸν ἀλώσας, ἐπὶ τὴν καὶ κέρσῃς οὖν διὰ σά, νὰ σοῦ δαχθῆ τὴν μετάνοιαν. Οὕτω λέγουσα, ἐφύσπασεν ὁ Θεὸς καὶ λαβὼν θάρρος καὶ ἐλπίδα τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, προσέειπε τοῖς δαίμονας· κρυά. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας πάλιν δὲν ὁμοίως τὴν Δεσποινίαν, καὶ τὴν καὶ μὴ ἐλάτῃ προσώπου. Καίρου, ἐπὶ δαχθῆ ὁ Θεὸς μὲς τὴν σὴν μετάνοιαν σου· συγχωρεῖ τὸ ἀνόμημα· λοιπὸν ἐπὶ δαχθῆ ἕως τέλος τῆς ζωῆς σου· καὶ μὴς σου προσομιῶν ἀγαθὰ καὶ ἀπὸ

δὲ εὐχαριστίας εἶπεν αὐτῇ· Ἐπι-
 πράγεις τὸν ἄμαρτον λύτην μου, δέ-
 σεθ, κοσμοδόξαμα· Δέσπονα, πρόσ-
 ξαν, ἵνα λάβω τὸ ἀφρονιστάτεν μου χει-
 ραρισμα εἰς πληροφάναν τῆς ἀφῆς συ-
 γνήσιως, ὅτι αὐτὴ μὲ λύσει καὶ ἐκ-
 ῥῆσει με, ὅταν ἐνθυμηθῶ πῶς τὸ ἔχει
 ἰουηρός δαίμων, καὶ ὅλος ἀκοιμηρο-
 ς. Λέγει του· ὁ Θεότοκος· Φοβῶν τὸν
 ὄν, καὶ σπῶς ποιῶ τὸ ἄλμα τῶν
 σουμένων αὐτός. Τότε ἠγάθη μὲ πολ-
 ῶ γάρν ὁ Θεόφιλος, καὶ προσουχί-
 ῶ ἄλλας τρεῖς ἡμέρας, ὡς περ τὸ πρό-
 ῶν, τοῦ ἐμφάνιζεταὶ ἡ κανύμνητος εἰς
 ὄραμα, λέγουσα· Διὰ νὰ βαβαιωθῆς,
 εἰδεχθῆ-σου ὁ Κύριος, τὴν μεσάνοιαν,
 εἰ σε ἐλύτρωσαι ἀπὸ τῆν σὺμαλωσίαν
 ὁ δαίμωνος, λάβε καὶ τὸν ῶν εὐφροσύνην.
 ὁ δὲ ἔξυπνος γνῶσιμος, τὸ εἶδεν εἰς τὰς
 ῶρας αὐτοῦ, καθὼς τὸ ἄξιον ἰσφαρι-
 κένον. Τίς νὰ ἀνηροθῆ τῶν ἀγαθῶσι,ν,
 ἰοῦ ἔλαθεν· Ἐδόξαζε τὸν Κυρίου, καὶ
 γαρίστα τῶν· Δειπάθων·· ἐπύστην

αὐτῆς· τὸ ἀπαιρον ἔλιος, καὶ τὴν αἰνικα-
 στήν δῆναμιν. Ταῦτα μαθῶν ὁ Ἐπί-
 σκοπος καὶ ἡῆτες τῆς Πόλιως, ἰδόξασαν
 τὸν· Θεὸν τὸν ποιῶντα· τοιαῦτα τρια-
 τια· Ὁ δὲ Θεόφιλος ἐνεκρωθῆ γαλιῶς τῷ
 ῶσῳ, μισήσας πάντα τὰ τῆς σαρκὸς
 δαλήματα, ἀκαρνησάμενος πᾶσαν δόξαν
 ματαίαν καὶ τιμὴν ποσόκαιρον, καὶ ὑπη-
 ῆτα ἑμῆνον τὸν ναὸν τῆς Ἱεραγίας ἕως
 ἄλην του τῆν ζῶην μὲ πολλὴν ἐπιμειλιαν,
 καὶ ταπεινώσαν καὶ ἀπὸ τὴν μεγάλην με-
 τάνοιαν, καὶ ἄλλας ἀρετάς, ὅπου ἐκατωρ-
 ῶσεν, ἐβωδίασε τὸ λείψανόν του, καὶ ἔ-
 τίλεισε καὶ Σαυμάσια εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ
 παντελετήμονος, καὶ εῆς παναρωῶμου Μι-
 κρός αὐτοῦ. Ταῦταν τὴν διήγησαν ἱεραριην
 ἵνας τοῦ ὑποτακτικὸς Εὐτυχιανός· οὐρα-
 τι, ὡς τις ἦτον παρῶν εἰς ὄλα, καὶ ἱμαρ-
 τῶσι, διὰ νὰ μάθωμεν ἡμεῖς οἱ ἀμαρτω-
 λοὶ πόσον δύναται ἡ Δέσπονα τῶν Ἀγγέ-
 λων, καὶ προστάσια ἡμῶν καὶ μισῆτρια.
 Ἡς ταῖς προσθείαις ἀξιοθῆσαν τῆς αἰ-
 ρανίαν Μακαριότατες· Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Κ Ε.

Ἐπὶ τοῦ ἰωρανήτας τὴν Παναγίαν κοιμνωῦσαν τοῦς κοπιῶντας
 Ἀδελφούς οὐράνιον Ἄρτεν.

Ἰαν παρὰ τοῦ ἁγίου Σάββα ἵστα εἰς
 τὸν Λαύραν· αὐτοῦ· πάλαι, καὶ ἱναρτοι
 ἱαναχοί, καὶ ἰθούλασαν τῶν Κυρίω. Ἰαπ-
 ῶ δὲ καὶ εἰς Ἄρχων ὠγαθῆς καὶ πλαι-
 ῶς νὰ μοναση, τὸν ἀσπίου ἀπεδύθη
 τὰ χροῶς ὁ Ἄγιος· Καὶ ἰεῖδη δὲν ἦν
 ῶ, μαθημένος τοῦ κῆρον, τὸν ἰκοδῆρι-
 κ· καὶ δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ πηγήνη μὲ τῶς
 ἱλιος εἰς τὰς βαριάς ὑπηρεσίας τῆς γῆς,
 ὅποιοι ἰδουλασαν· ἕως τῆς ὁ· ὦραν,
 καὶ τότε ἠρχόντο, καὶ ἀνῆρωθεν κοινῶς
 ἰν Ἀκαλονθίαν, καὶ μετὰ τὸν Ἰωρα-
 ῶν ἰτωρησαν μίαν φασὶν τῶν ἡμῶν καὶ
 ἰθιατικῶν. Ταῦτο ἰπῆθη δὲν εἰδύντο νὰ
 ἀμῆ σὺνδὲ ὁ ἀρχαίος, τὸν ἰπρόσταθε
 ἰ ἀγῶνίζεταὶ εἰς τὸ Μοναστήριον τὸ κα-
 ῶ ἰναρμεν, καὶ νὰ νηστεύη ἕως νὰ ἰρ-

χωντα ὅλοι οἱ Ἀδελφοί, κατῶντος ἡ-
 ῶματα κατὰ τὴν τάξιν. Ἀπεὸς δὲ οὗτε
 καν ταῦταν τὴν ἐντολήν ἐβύλαττεν ἀμῆ
 ἰπρωην εἰς τὸ καλλίον του, διατὶ τοῦ ἡ-
 φεραν οἱ συγγενῆς του φασὶν διάφορα· Ὁ
 Ἄγιος τὸ ἰέτορον, ἀμῆ διατὶ ἦτον ἀρχαί-
 ριος δὲν τὸν ὠσεῖδισε, νὰ μὴ βαρεθῆ, μό-
 νον εἰδῆτο τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν διερωθῆ.
 Ἡ ἄθεν οὖν ἡ Ἐορτὴ τῆς Ἱεραγίας Θεο-
 τόκου τῆ ἰε· τοῦ Ἀυγούστου, καὶ τὸ πρῶτῆ
 τῆς Παραμονῆς, ὅταν ὑπῆρσαν οἱ Ἀδελ-
 φοὶ νὰ δουλεύσανσι, τῶς εἶπεν ὁ Ἄγιος
 νὰ ἰλθωσιν ἀπενωρίς, νὰ φάλλωσι, καὶ
 τοῦ ἀρχαίου ἰκίονου εἶπα νὰ ὑπῆρ-
 εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ὦραν τοῦ Ἰωρα-
 ῶν νὰ κυττάξη ὅταν ὅλοι οἱ Ἀδελφοὶ στυ-
 χθοῦν, νὰ τοῦ δῶση λόγος· Οὕτω γῶν

ἴκαμε. Καὶ ἀπ' οὗ ἤλθασιν οἱ πατέρες, εἶδεν ὁ ἀρχάριος μίαν Σαυμασπὴν ὀρεασίαν, οὐχι κοιμώμενος, ἀλλὰ ἐξυκνωσθεύουσαν, εἶδεν μίαν ὀραιότατην γυναῖκα ἐν μίῳ δυνά Ἀγγίλων, ὑπὲρ τὰς ἀκτῖνας τοῦ Ἡλίου φωτοβολοῦσα· καὶ ὁ μὲν εἰς ἑκράτει ἓνα Ποτήριον γεμάτων Ἄρτου ὑρανιον, καὶ ὁ ἕτερος ἓνα λεπτόν μανδύλιον. Ἡ δὲ ὀραία ἐκείνη γυνή, ἤκουσεν τὸν ἡ Δέσποινά μας, ἐβάσταξεν μίαν χρυσὴν λαβίδα, καὶ ἀπήρατο ἓνας καὶ ἓνας Ἀδελφός, καὶ ἐσπόγγισεν τὸ πρόσωπόν σου ὁ Ἄγγελος μὲ τὸ μανδύλιον· ἔπειτα ἐπροσκύνα τὴν Παναγίαν, καὶ αὐτὴ ἔλαβαν τὴν λαβίδα, καὶ τοῦ ἔδιδε τὴν οὐράνιον Ἄρτον. Ταῦτα βλέπων ὁ ἀρχάριος ἐθαυμάζετο, καὶ κληκιάσας, δια να ἀξιώθῃ καὶ αὐτός τοιαύτης δωρεῆς, δὲν ἐπίτευχε τοῦ ποθουμένου. Οὕτε γὰρ ὁ Ἄγγελος τὸν ἐσπόγγισεν, οὕτε ἡ Παναγία τὸν ἐκτείνωσεν. Ἀλλὰ εἶπε σου: Αὐτὴ ἡ βρωσις εἶναι τὸ Σώμα τοῦ Ἰησοῦ μου, καὶ τὸ λαμβάνουσιν ἄσολιτηνοσάνων

ἕως τὴν ὄραν ταύταν, καὶ καθαρίζονται, ἀμὴν· ἔσθι δὲν ὑποσφύεις, καὶ πᾶς να κοινοσησῆς τοῦτου τοῦ Ἄρτου. Ὁ δὲ εἰπὼν Ἄς μὲ σπογγίσῃ, καὶ ὁ Ἄγγελος μὲ τὸ γερὸν αὐτὸ μανδύλιον. Ἡ δὲ ἀπεμρῆσασε: Ἐὰν θέλῃς να σπογγίσῃσαι μὲ τοῦτο, κάμει να κῆπιᾶς καὶ σὺ μὲ τοὺς ἄλλους, ἔτι αὐτοὶ ἦσαν ἰδρωμένοι ἀπὸ τοῦ κόπου, καὶ δια τὸδε σπογγίζονται, ἀμὴν ἔσθι να κῆπιᾶς να σπογγίσῃ ὁ Ἄγγελος. Ταῦτα ἀκούων ἐτροσάβε, καὶ θαυμάζων πρὸς τὸν Ἡγούμενον εἶπε: Γιόσθε τάχα τὴν ὀπτασίαν, ὅπου εἶδα ἐγὼ ὁ ἀναξίος; Ὁ δὲ Ἄγιος ἀκαθρίνατο: Αὐτὸ ὅπου εἶδες ἦτον πρὸς διόρθωσίν σου· ἀμὴν ὁ Ἀδελφός κληρορορημένος εἶδεν, ὅτι ἡ Παναγία τοὺς ἀγιάζει, να εἶναι ἀξιακίς πᾶσαν παρήγορη να καινωσῶσι τὰ δεῖτα Μυστήρια. Ἀπὸ τότε λοιπὸν καὶ ἐμπροσθεν ἐκοσῆξε οὐαὶ αὐτός περισσώτερον, καὶ ἐσπαργὴν ἀγαθῶν, καὶ οὕτω τελειώσας εἰς τὴν μακαρίαν ἐπακοήν, ἤξισθη εἰς οὐρακίαν μακαρίότητος.

Θ Ι Α Η Ι Μ Α Ι Κ Σ .

Περὶ τῆς τεξάσης μέλων παιδῶν, καὶ ἐκ τῶν ὑδάτων μετα τῶν παιδῶν παρὰ τῆς Θεομήτορος Κύρωθείσης.

Εἰς τὴν Χώραν, ὅπου λέγουσι Νάρων, ἀπὸ τὸ μέσον τῆς ὀποιᾶς τρέχει ὁ μέγας ποταμὸς ὁ Νάρης, ἀνωθεν τοῦ ὀποίου ἔχουσι ἓνα γέφυρον κτισμένον, πολλὰ μέγαν καὶ ὀραιότατον, θεατὶ ὁ ποταμὸς εἶναι περίσσο πλατύς καὶ βαθύτατος· εἰς αὐτὴν τὴν χώραν ἦτον εἰς πλῆσιος Ἄρχοντας, καὶ εἶχεν ὑπηρετάς καὶ δοῦλους πολλούς, μέσα εἰς χροὸς ὀποιους ἦτον καὶ ἓνας Ἀραπὸς, ὃς τις τοῦ ἱκαμεν πολλὴν δουλειαν, καὶ τοῦ ἡγάπα ὁ Ἄρχων. Ἐτύχε δὲ καὶ ἐγεννησεν ἡ Ἀρχόντισσα ἓνα παιδίον, τοσὸν μαῦρον καὶ μελανόν, ὅσον ἦτον ὑγρόν καὶ αὐτός ὁ Ἀραπὸς. Τὴν αἰτία δὲν ἤξεύρω, ὅτι ἡ γυνὴ αὐτὴν καθάρη καὶ σφύρων, καὶ ἕτερον ἀνδρα δὲν ἱφώριζε, παρὲς τὴν ἡκαθῆμεν τῆς· Ἐ-

ξὸχος δὲ ἔλα εἰς τὴν Παναγίαν καλὴν εὐλαβειαν· διὰ τῆς ὀποιᾶς ἀτίμητην ἡγάπα ἡ Δέσποινα καὶ τῆς ἡκαθῆμεν γέφυρον, ὅπου εἶδῃ κατὼ γράφομεν. Θεοὶ μὲν ἐβλεπὴν τὸ παιδίον, αὐ μόνου εἰ εἶναι, ἀλλὰ καὶ ὁ Ἄρχων αὐτός, εὐμερῶν ἔπι με τοῦ Ἀραπῆ καὶ ἱκαμεν, καὶ εἶχε πολλὴν τὴν ἀγάπην, ἀίσχυόμενος τοῦς δουλοσῆσους· ὅτι ὅλοι δια ταῦτα τὸν ἀπέσταν ἐσυντύχεναν, καὶ πολλὰκις εὐσ εἶκα ἡ θλίψις τοσού, ὅπου ἐμελέτη να σφουδρὴ τὸ βρέφες, τὸν Ἀραπὸν, καὶ ἐπὶ ἕλε γῆν. Ὁμως ἡ Παναγία τοῦ ἐκλίθημα σφουδρῶν, αὐτοῦ ἐγίνωσθεν ἐκείνην τῆς λαμοσθῆσιν τὴν καθαρότητα. Δια να φώγη γέυθ εἰ σφύς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν κατακρίων, ἡσ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀφ' οὗ ἐκαρῶσθη τῆς· Ἐ-

παρε κακή γυναίκα, τὸ μπιστάρδι, ὅπῃ ἐγένετο
 υἱος, καὶ φύγε καχείως ἀπὸ τοῦ οἴκου μου,
 καὶ ὑπάγε εἰς τόπον, ὅπου νὰ μὴ σὲ ἰδοῦσι·
 πλέον οἱ ὀφθαλμοὶ μου, μὴ θυμωθῶ καρ-
 ρίαν φορὰν νὰ τὸ θανατώσω. Ταῦτα λέγων,
 ἄρπαξεν αὐτὴν ἀπὸ τοὺς πλοκάμους, καὶ
 τὴν ἔρριξε μετὰ τὸ βρέφος ἔξω τοῦ οἴκου. Ἐ-
 κείνη δὲ ἡ πτωχὴ κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη
 ὑπῆγεν εἰς βῆνα τῆς Δείου, νομίζουσα νὰ τὴν
 ὑποδεθῆ καὶ ἐκείνος, ὅπου ἦτον ἀπὸ τὸ
 αἷμά του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὴν ἰδίωξε μετὰ
 πολλῶν ὀνειδισμῶν τε καὶ ὕβρων· καὶ οὕ-
 τως ἔκαμαν ὅλοι οἱ ἐδικοί τῆς καὶ συγγενεῖς,
 θαρροῦντες ὅτι μετὰ τὸν Ἀράπην ἔκαμε τὰ
 τέκνον κατὰ ἀλήθειαν. Ἐπῆρεν οὖν τασα-
 ῖτην λύπην ἡ ἀθλία, ὡς εἶδεν ἔτι πάντες οἱ
 συγγενεῖς τῆς τὴν ὕβρισαν καὶ ἐδίωξαν, ὅ-
 που ἔβαλε γνώμην νὰ θανατωθῆ μετὰ τὸ βρέ-
 φος, μὴ ὑποφειρούσα τῶν ἀνθρώπων τὸ θ-
 νεῖδος. Ταῦτα μελετήσασα, εἰσῆλθεν εἰς
 ἕνα ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ
 σταματᾷ ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς εἰκόνης αὐτῆς,
 καὶ ἐκλαυσε τόνον, ὅπου ἔβριξεν ὅλον τὸ ἔ-
 σθρος, λέγουσα: Ἐλκυστή μου Κυρία καὶ
 Δέσποινα, δέομαι τὴν εὐσπλαγχνίαν σου,
 μὴν ἀφήσης τὴν ψυχὴν μου νὰ κολασθῆ
 διὰ τὸν ἐκαύσιον θάνατον, ὅπου ὑπάγω νὰ
 λαβῶ, ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ὑπαίρω τὴν πῶθ
 ἀνθρώπων αἰσχύνην, καὶ θνεῖδος. Ἀφ' οὗ
 γοῦν ἐκλαυσεν ἄφρον πολλήν, ἀπῆλθεν εἰς
 τὴν ἀγορὰν πλησίον τοῦ ποταμοῦ, καὶ λέ-
 γει ταῦτα μεγαλοφώνως εἰς ὑπήκοον πάν-
 των· Ἀκούσατέ μου διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυ-
 ρίου· Ὅλοι γοῦν ἠκρασθήσαν· τί θάλει
 νὰ εἰπῆ· Καὶ λέγει τους· Ἡ Δέσποινα
 θεοτόκος νὰ δείξῃ σταμίαν εἰς ἐκείνους, ὅπῃ
 μετὰ ἀνομιάν σου ἀδίκως, ὅτι ἐγὼ δὲν ἔ-
 χθῃτι νὰ κάμω μόνον τοῦτο· καὶ μετὰ τὸν
 λόγον ἔπεισεν εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τὸ βρέ-
 φος. Ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ τινεὶ συγγε-
 νεῖς, ὅσοι ἔτυχαν ἐκεῖ εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐγ-
 λυπήθησαν τὸν θάνατον τῆς· καὶ ἐσελ-
 θόντες εἰς τὸν ναὸν ἐπροσεύχοντο, δεόμε-
 ναι τοῦ Θεοῦ νὰ μὴ τοὺς παιδεύῃ διὰ ταύ-
 τῆς τὴν αἰτίαν, ἐπειδὴ αὐτοὶ δὲν ἤξευραν
 εἶναι ἦτον ἀνεύθυνος, ὅτι τὸ παιδίον ἀπὸ τὸ
 χρῶμα ἐμαρτύρει τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ταῦτα
 προσευχόμενοι, ἀκούουσι τὸν λαὸν ἔξωθεν,

καὶ ἐδόξαζον μεγαλοφώνως τὸν Κύριον, ὅτι
 ἡ γυνὴ ἐξῆλθεν ὑγιῆς ἐκ τοῦ ποταμοῦ μετὰ τὸ
 βρέφος, τὸ ὁποῖον ἦτον λευκὸν καὶ εὐμορ-
 φόν. Εὐθύς οὖν ἔδραμεν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐκ-
 πληττόμενος καὶ ἀγκαλιζόμενος αὐτὴν, ἔ-
 κλαιεν ἀπὸ τὴν χαρὰν, καὶ τῆς ἐζήτη συγ-
 χωρησίαν εἰς τὴν σκληρότητα ὅπου ἔδειξε,
 καὶ κατεφίλει τὸ βρέφος, δοξάζων τὸν Κυ-
 ριον, ὅπου δὲν ἀφήκε νὰ ἀποθάνῃ ἡ ἀνεύ-
 θυνος ἀδίκως. Τότε τὴν ἠρώτησε πῶς ἐγένετο
 ἡ θαυματουργία. Ἡ δὲ εἶπεν· Ὅταν εἶδα
 πῶς με ὕβρισετε ὅλοι, καὶ ἐδίωξετε, ἐβουλή-
 θηκα νὰ θανατωθῶ ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 ἀλπίσεως· ἀμὴ πρῶτον. εἰσῆλθον εἰς τὴν
 Ἐκκλησίαν, καὶ παρεδόθην εἰς τὴν Ὑπε-
 ραγίαν Θεοτόκον, τὴν ὁποίαν εἶδα, ὡς ἔ-
 φθασα εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ποταμοῦ, καὶ λέγει
 μοι· Μὴ λυπεῖσαι, ὅτι ἐγὼ δὲν ἐφύγω νὰ
 πιγῆς. Τότε τὸ ὕδωρ ἐστάκετο εἰς δύο
 μέρη, καὶ δὲν μοῦ ἔγγιξεν. Ἐγὼ δὲ εἶπον
 αὐτῇ· Καὶ τί τὴν θάλω τὴν ζωὴν, Δέσ-
 ποινα μου, νὰ ἔχω θλίψεις, ὀνειδισμοὺς
 καὶ βάσανα; Ἡ δὲ εἶπε· Ἄλλα γυναί-
 κα νὰ μὴν εἶναι εἰς τὴν Χώραν σας, πλέον
 ἔνδοξος ἀπὸ λόγου σου, οὔτε ἄλλα παιδίον
 ὠραιότερον τοῦ ἐσθκοῦ σου. Ταῦτα εἶπε,
 καὶ μετὰ εἰς τῆς χειρὸς μετὰ τὸ τέκνον,
 καὶ μετὰ ἤφειρεν εἰς τὴν γέφυραν λέγουσα·
 Ἐπειδὴ θάλει ὁ ἀνὴρ σου σημεῖον νὰ πισ-
 τεύσῃ πῶς εἶναι ἐδικόν τι, τὸ βρέφος, ὅς
 γένη ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά τῆς πόλεως ὅσας
 λευκότερον. Καὶ εὐθύς ὡς εἶπε ταῦτα,
 αὐτὴ μετὰ ἀνῆλθε εἰς τοὺς οὐρανούς, τὸ δὲ
 βρέφος ἔλαβε θαυμασίως ταύτην τὴν ὠ-
 ραιότητα. Ἀκούσαντες οἱ περιστασιῶτες, καὶ
 ἰδόντες τοσούτον τεράστιον, πάντας ἐδόξα-
 σαν τὸν Θεόν, καὶ τὴν Ἀειπαθένην Δέ-
 σποιναν. Αὐτὴν δὲ τὴν γυναῖκα ἐθέτην νὰ
 τοὺς συγχωρήσῃ τὴν ἀδίκων ἀνομιάν, καὶ
 μάλιστα ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ὅς τις ἐπαρε-
 κάλει αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οἶκόν του.
 Ἡ δὲ εἶπε· Δοξάζω τὸν Κύριον, καὶ τὴν
 Δέσποιναν, περισσότερο πῶς ἐπιστάθης
 ὅτι δὲν ἐπροῦθασα τὴν τιμὴν σου, παρέξ
 πῶς ἐγλύτωσα τὴν ζωὴν μου· ἀμὴ ἀπὸ
 τώρα καὶ ἔμπροσθεν δὲν πρέπει νὰ ἀνυ-
 λω πλέον τοῦ εἰκοσ σου, οὔτε νὰ φανῶ
 ἀχάριστος πρὸς τὴν εὐεργέτην, ὅπου μοῦ

ἴκαμε τοιαύτην χάριν θαυμασίον· ἰσθ' με
ιδίως και ἐμίσησις, αὐτὴ δὲ μὴ ἰσπλαγ-
χνίσθη, καὶ δὲν ἀφῆκε νὰ ἀπολεσθῶ ἐν-
χῆ τι καὶ σώματι. Ἀπῆλθεν οὖν εἰς Παρ

θωνῶνα, καὶ ἐμόνασι. Ζήσασα δὲ πολιτικῶν
ἐνάριτον, καὶ θαυμάσιον, ἤξιώθη τῆς βα-
σιλείας τῶν οὐρανῶν· τῆς γίνετο πάντας
ἡμᾶς ἐπιτερχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α ΚΖ.

Περὶ Μοναστηρίου τινός βοηθουμένου παραδόξως εἰς ἰσχάτην
ἀνάγκην παρὰ τῆς Θεομητορός.

Τὸν καιρὸν, ὅπου ἦσαν οἱ βασιλεῖς ὀρθό-
δοξοι, εὐρίσκετο ἓνα Μοναστήριον εἰς ἐρη-
μου/τόπον, ἀφιρωμένον τῇ Λαικαρθίνῳ
Μαρίᾳ, τῇ ὁποίᾳ ἀκατακαυστως ἔμνο-
λογοῦσαν ἑὸ Μοναχοί, καὶ ἰδοῦξαζον. Ἰ-
ξυρῶν δὲ οἱ Χριστιανοὶ τὴν εὐλαδειαν
τοὺς, τὸς ἱσταλλαν εἰσοδήματα καθὲ χρό-
νον, καὶ ἐπορεύοντο. Οὐ μόνου δὲ ὁ κοι-
νὸς λαός, ἀλλὰ καὶ οἱ βασιλεῖς τοὺς ἐπιμ-
πον ἀφρείας καὶ χαρίσματα. Μετὰ καιρὸν
ἐσημαθῆσαν μάχη καὶ πολέμοι ἀπὸ τοὺς
βαρβάρους, οἱ τινες ἐνίκησαν τοὺς Χρι-
στιανούς, καὶ ἐπῆραν τοὺς τόπους, ὅπου
εἶχε τὰ Μοναστήρι πα εἰσοδήματα· καὶ
μήτε οἱ βασιλεῖς εἶχεσαν ἀδεια νὰ τοὺς
σταλοῦν πλέον ὀπαυῶν νὰ πορευθῶσι.
Ἀπῆλθον ἐβουλήθησαν οἱ Μοναχοὶ νὰ ἀνα-
χωρήσων, μὴ ἔχοντες τὰ πρὸς τὴν χρείαν.
Ἐἴαν ἡμέραν οὖν ἐσβουλεύεσθαι νὰ
τελέσων τὴν Δίαιτυ Τερωγίαν, νὰ κοινο-
νήσων τὰ ἔχοντα Μυστήρια, νὰ συγχο-
ρηθοῦν, καὶ νὰ ὑπάγη καθ' εἰς ἄπου βου-
λῆται. Συναχθέντες οὖν, ἰψάλλαν ἀπα-
σαν τὴν Ἀκολουθίαν μετὰ ἀσκήσεων, καὶ
ἔσαν ὄρθου εἰς τὴν Λαικαρθίαν τὸ,
"Ἄξιον ἵστιν ὡς ἀληθῶς μακαρίζε σὶ
τῆ Θεοτόκον, ἵρουνσαν παραχρῆν καὶ κτυ-

πους εἰς τὸ δοχεῖον, καὶ ἀπικθῶν ὁ τρα-
πιζάρης, ἦρην. (ὡ τοῦ θαυμάσιος) ὄλους
τοὺς σοροὺς καὶ ἀμπάρια γυμῆτα σῆτου
ἐκλεκτὸν καὶ ὠραῖον, τὸν ὁποῖον ἰδόντες
μετὰ τὴν Λαικαρθίαν οἱ ἄδελφοὶ ἔχάρη-
σαν χάριν μεγάλην, λέγοντες ταῦτα μεγα-
λοφῶνως: Δόξα σοι ὁ Θεός. Εὐχαριστοῦμαι
σοι, Κύριε, ὅπου δὲν μᾶς ἐγκατέλιπες τοὺς
ἀναξίους ἰκέτας σου, ἀλλὰ ἐκατίστικας
δύναμιν ἐξ ὕψους. Οὐ μόνου δὲ ταῦτα
τὴν θαυματουργίαν τοῦ αἴτου ἐπέλεον· ἡ
παντοδύναμος Δέσποινά, ἀλλὰ καὶ ἱρῶν
παρόμοιαν ἦρην, ἐφρέκασιν ὄλοι τὰ ἀγ-
χρῆτα γυμῆτα δένου, ἔλαιον, ὄσπρια, καὶ ἄλ-
λα, ὅσα εἶναι πρὸς χρείαν τοῦ σώματος·
καὶ τοσοῦτου πλῆθος, ὅπου τοὺς ἐφρέκει
διαίχρονος πολλούς. Ἐτά τῶν ὄλοι τῶ
προσέβησαν, ἐμκλήθησαντες παντός ἀγαθῶ
καὶ ἐσχημαθῆσαν, ὅτι πλέον νὰ μὴν ἀνα-
χωρήσων τινὰς ἀπὸ τὴν ἱερὴν οὐκίτην Μο-
νήν, ὥστε νὰ ἀμυλήσων ποτὶ εἰς τοσού-
τους τῆς ἀίεσμαθός. Καὶ οὕτως ἐπῆρα-
σαν τὴν βίον· ἀνάριτα, καὶ ἀσκήδιον ὑπε-
ρίθησαν· τινὸς τῶν ἐπαρκαθῶν. Ἄλλοι δὲ
εἶχον χρείαν τοὺς ἱσταλλαν ἡ κρουσιόδη-
ρος Ἀνασσα. Ἦς τοῖς παρθεσίαις ἀφῆ-
σαι τὴν τῆς οὐρανόισο Μακαριστοῦσας.

Θ Α Υ Μ Α ΚΗ

Περὶ τοῦ ἀνακηθέντος Ρωμαίου.

Ἐἰς τὰ μέρη τῆς προσδυτήρας Ρώμης ἡ πλοῖατος· εἰς τὴν σωματικὰ ἔργα, τὰ εἰ-
πον εἰς Ἄρχων κριτῶν ἐνός. Κρίστῳ καὶ φοχῆ ἰσθῆς καὶ πτωχάτατες, καὶ βελ-

ιαμένος εἰς τὰ σφαιρικά δαίματα. Πλὴν
 χεν εἰς τὴν Παναγίαν πολλὴν εὐλαβίαν,
 καὶ πρὸς τοὺς πονητάς συμπαθείαν ἀμεί-
 κτη, δίδουσα πολλὴν ἐλεημοσύνην τοῖς
 ἰσχυροῖς. Οὗτος οὖν ἀπῆλθεν εἰς τὴν συ-
 νάξειν τινῶν ἄλλων Ἀρχόντων διὰ περι-
 ῆθαι ἐξω τῆς πόλεως, καθ' ἑαυτοὺς εἰς
 ἡμέραν. Ἐἶχε δὲ καὶ ταύτην τὴν καλὴν
 κηδεύουσα ὁ Ἀρχὼν οὗτος. Πάντοτε ἄ-
 νηθελε νὰ εἴη ἀπὸ τοῦ οἴκου του, ἐ-
 ταίματα ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας προσκυ-
 νήσας ὄραν ἑαυτὸν, λέγων τὸν Ἀγγελι-
 κὸν Ἀσπασμόν, καὶ ὅσας ἄλλας εὐχὰς ἤ-
 κει, θεόμενος τῆς χάριτος αὐτῆς γὰρ τὸν
 ἴσχυον, καὶ οὐκ ἐπὶ τὴν φιλαίτη ἀπὸ τὰς ἑ-
 ἰδικαίαν τοῦ δαίμονος. Οὕτως οὖν ἔκαμα
 καὶ τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ὅτε ἦν ἡμέρα τῆς
 Πεντηκοστῆς καὶ γὰρ περιεπαθῆσαν. Ἀλλὰ ὁ πα-
 τὴρ τὸν ἐχθροῦτο διὰ τὴν πολλὴν εὐλα-
 βίαν, ὅπου εἶχε πρὸς τὴν Παναμοίον,
 καὶ ἔκτει καὶ πρὸς ἐπιτηδεῖον γὰρ τὸν ἀπο-
 κείνη. Ὄταν οὖν ἐπὶ τὸν οἶκον εἰσε-
 ἴεντο εὐλαβήσας τὸ δαίμονος εἰς τὸ ἄλγος τῶν
 ἀρχόντων καὶ ἀμειβῆται τῶν αὐτῶν, ὅπου
 ἔδρασαν εἰς τὸν οἶκον τῶν ἰσχυρῶν.
 ἰ δὲ συντρέφει βλάσφημιαι εἰς ἐπιτήρη-
 σιν ἐβούληται εἰς τὸ βάθος τοῦ ποτα-
 μῶς καταβῆσαι, θρησκουμένης τοῦ φιλοῦ
 ἡ δαίμονος, καὶ ὑπεστρέφει νὰ ἀναγγε-
 ῖται τὸν ἀγγελοῦ αὐτοῦ τὴν ὑπόθεσιν,
 ἰ τοῦ ἀγγελοῦ Ἀπελθῆσαι νεκρῶσιμον,
 μίζοντες ὅτι ἀπίθανοι, καθὼς ὀφθαλμο-
 νῶς τὸν εἶδασιν. Ἀλλ' ὁ κοινὸς βοηθὸς
 ἰν Χριστιανῶν καὶ ἡ ταχυτάτη ἀντίληψις,

καὶ μοίτριά τῶν ἀμαρτωλῶν, τὸν ἐλύτρω-
 σε διὰ τὴν εὐαπλαγχνίαν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ
 σωματικῶν καὶ ψυχικῶν θάνατον. Ὅτι
 καθὼς ἔπεισε εἰς τὸν ποταμὸν, ἐπικαλέ-
 ῆθη τὴν Δέσποιναν λέγωντας: Παναγία
 Θεοτόκε βοήθει μοι καὶ ὡς ἔωσεν εἰς
 τὸν βυθὸν, τὴν βλέπει καὶ τὸν ἐπῆρεν
 ἔξω, βαστάζουσα αὐτὸν ἀπὸ τὰς τρίχας
 τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸν ὑπέβηκε εἰς μίαν στιγ-
 μὴν εἰς τὸν οἶκον του, λέγουσα: Ἴδε ὑ-
 γιῆς γέγονας, μηκέτι ἀμαρτάνει· ἀλλὰ εὐ-
 χαριστῶν τῷ εὐεργέτῃ Θεῷ, κοίτησον καρ-
 πούς ἀξίους τῆς μετανοίας, ἵνα σωθῆς.
 Ὅσοι γοῦν ἦσαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἐξε-
 πλάγησαν, βλέποντας αὐτὸν ὑγρὸν ὄλον,
 καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἀμείβοντες, οὕτως ἔξω-
 ῖεν ἀκόμη πού ἦτον. Μετὰ ὄραν πολλὴν
 ἦλθαν οἱ συναδοίπυροι αὐτοῦ, καὶ ἰδόντες
 αὐτὸν παραδόξως ἐξίστησαν. Ὁ δὲ ἐδιη-
 γήθη καταλειπτῶς τὴν ὑπόθεσιν, καὶ πάν-
 τες ἐμπαύσαν τὴν ὑπερβαύμαστον Δέσ-
 ποιαν. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς πού τότε καιροῦ
 βασιλεὺς πάντας σου. Ὁρθόδοξους, καὶ ἐ-
 τέλειε χαρμόσυνον Ἐορτὴν εἰς εὐχαριστίαν
 τῆς Κυρίας μας. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀρχὼν δὲν
 ἐστρέφη πλέον εἰς τὴν προτέραν ἐδὸν, ἀλ-
 λά ἀπελθὼν εἰς ἕνα ναὸν τῆς Ἱεραρχίας,
 ὅπου ἦσαν καὶ ἕτεροι Μοναχοί, ἐνεδύθη τῷ
 Ἀγγελικῶν σχῆμα, καὶ ὑπερῆκε τὴν Ἐκ-
 κλησιαίαν εἰς ἐσχάτης αὐτοῦ ἀνακτοῦς με-
 πολιτείαν θανατοῦ καὶ θανάτου, καὶ
 οὕτως ἠξιώθη τῆς βασιλείας τῶν οὐρα-
 νῶν. Ἦς γένοιτο ἐπιτυχεῖν πάντας ἡμᾶς.
 Ἀμήν.

Θ Α Τ Η Α Κ Θ

Περὶ τοῦ μὴ θνηθέντος μαθεῖν γράμματα, εἰμὴ μόνον
 τό, Χαῖρε Μαρία.

εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἦτον εἰς ἄνθρωπος
 ἑστὸς ἰσχυρῶν, κατὰ πολλὰ εὐλαβῆς
 καὶ πλουτῆς. Ἐπὶ εἶχε τὴν νοῦν δύσκολον
 ἦτον, ὅπου δὲν εἴδοντο νὰ μάθῃ γράμμα-
 τὰ, ὅτε καὶ μίαν Προσούχην, γὰρ τὴν λέγου-
 ντες τὴν ἑσπέρην τῶν Χριστιανῶν. Διὰ τοῦ-

το ἀπῆλθεν εἰς Μαναστήριον, καὶ ἀμειβῶ-
 σασ εἰς αὐτὸ ὅλα του τα ὑπάρχοντα ἐκπα-
 λήθη, διὰ νὰ τὸν μανθάνουν οἱ Ἀδελφοὶ
 γράμματα· οἱ ὁποῖοι τὸν ὑποδέχθησαν ἀ-
 σπασίμως διὰ τὸν καλὸν πλοῦτον, ὅπου τοὺς
 εἶδον· καὶ ὅλοι τοῦ ἐμνήνευσαν. Χαλμῶς

καὶ εὐχάσῃ· ἀλλὰ δὲν ἰδύνητό νά μάθῃ τίποτα. Ὅτε εἰς Ἀδελφός ἐμπειρός καὶ ἐνάρετος, ἀναγνώσας αὐτῷ πάσας τὰς εὐχὰς μίαν πρὸς μίαν, τὸν ἠρώτησε, ποία ἀπὸ ὧν τοῦ ἐφαίνετο ὠραιότερη, νά μάθῃ; Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι τὸ, Χαῖρε Μαρία, τοῦ ἦρσε περισσότερον. Ἐβαλον οὖν κόπον πόλυν, καὶ τοῦ ἔμαθαν τὸν Χαιρετισμὸν τοῦ Ἀγγέλου. Ἦγουν τὸ;

Θεοτόκε Παρθένε, χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία, καὶ τὰ ἐξῆς τὸν ὁποῖον ἔμαθί με τὴν πολυκαιρίαν, καὶ ἔλαβε τόσῃ χάραν καὶ εὐφροσύνην, πῶς ἔμαθεν αὐτὸν τὸν Ἀρχαγγελικὸν Ἀσπασμὸν, ὅπου τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἦρε θησαυρὸν πολυτίμητον· καὶ πᾶσαν ὄραν ἄλλον δὲν ἔλεγεν, εἰμή τοῦτον. Χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία. Ὅθεν πάντες οἱ Ἀδελφοὶ τοῦ εὐγαλαὶ ἀπ' αὐτὸν τὴν ἐπωνυμίαν, καὶ τὸν ἔλεγον ὅλοι, Χαῖρε Μαρία· τὸ ὁποῖον αὐτὸς τὸ εἶχεν εἰς πόλιν ἀγαλλίασιν, καὶ πάντοτε προσηύχετό πρὸς τῆς· Ἀειπαρθένου, λέγωντας αὐτὸν τὸν Ἀσπασμὸν μετ' ἡδύτητα καὶ θυμηδίαν ἀνεύκαστον· καὶ τοῦτον ἔλεγετ' ὁ αἰμῶν ἡμέρας ἕως τὴν ὄραν ὅπου ἐγγῆκεν ἡ μακαρία ψυχὴ του· Ἀφ' οὗ γούν τὸν ἔβαλαν κατὰ τὴν τάξιν, τὸν ἐντάφιασάν εἰς ἓνα τόπον ξεχωριστόν, διατὶ εὐωδίασε τὰ ἱερόν αὐτοῦ Λειψάνου· ἡ ὁποία εὐωδία δὲν ὠλιγόστεισεν, σφ' οὗ τὸν ἐσκέπασαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἠύξανε καθ' ἐκάστην, καὶ ἠσθάνοντο οἱ Ἀδελφοὶ

θυμηδίαν ἀρρήτων. Ἐπὶ ἐνατῇ ἡμέρᾳ ἦσαν τὸν ἐμνημόνευαν, θεωροῦσιν ἓνα θαῖμα παράδοξον καὶ ἐξίστησαν ἦγουν, ἐφ' ἔρωσιν εἰς τὸν τάφον τοῦ θνατοῦ ὠραιότερα κρῖνος καὶ εἰς καθὲ φύλον ἦτον γεγραμμένα ταῦτα μετ' χρυσῶν γραμμάτων:

« Χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία ». Καὶ ἡ κρῖνου εὐωδία ἦτον τόσον πολλή, ὅπου ὁ ὠμοῖαξι με κανένα ἄνθος ἐπίγειον. Ὁ ἐμνημούμενος εἶπε τοῖς Ἀδελφοῖς, Πατέρα μου, ἀπὸ τὸ θαυμάσιον τοῦτο νά γνωρίζωμεν ὅτι ποταπὴν ἀγιωσύνην εἶχεν ἕτος μακάριος, καὶ πόσον πόθον πρὸς τὴν Κεχαριτωμένην μας· ἀλλὰ πρίνον εἶναι· νά ἰδοῦμεν καὶ τὴν ῥίζαν τοῦτου τοῦ κρῖνου, διὰ τὴν καταλάβετε πόσον χαριτωμένηται ὁσ' τις ἐγγαστῆ εἰς ὄλης τοῦ τῆς καρδίας τῆς· Ἀειπαρθένου. Ἐσκαψαν οὖν τὸν τάφον καὶ βλέπουσιν ὅτι εὐγενὲς ὁ κρῖνος ἐκ τὸ στέμα τοῦ Ὁσίου, καὶ ἐξεπλάγησαν. Ὁ ἐμνημούμενος ἐπρόσταξε καὶ ἔσχισεν τὸ ἱερόν Λειψάνου, καὶ εἶδασιν, ὅτι εὐωδίασε τὴν καρδίαν του, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτον ἐπιγραμμένη ἡ εἰκὼν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· καὶ πάντες ἐξίστησαν· Ἐλαβόντες δὲ μετὰ Λιτανείας καὶ θυμιάματος ἐκείνου τὸν ἱερώτατον κρῖνον, τὸν ἐφύλαξαν μετὰ ἑσπερίων Λειψάνων, καὶ ὅλοι τὸν ἐσημειώσαν, καὶ τὸν ἐσέβοντο διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Θεοτόκου. Ἦς ταῖς προσηθείαις ὠλιγοστέρας καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α Λ Α

Περὶ τοῦ λυτρωθέντος παιδὸς τοῦ Ἐιρηνικοῦ ἐκ τῶν ποταμίων ὑδάτων.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Λομβαρδίας ἦτον ἐνὰ Ἀνδρόγυνον πολλὰ ἐνάρετον, ἔχοντες εἰς τὴν Παναγίαν πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ ἱστορίσαν εἰς ἓνα τοῖχον τοῦ οἴκου τους τὴν εἰκὼν τῆς μετὰ πόλυν πόθον καὶ ἐξοδον, διατὶ ἦν ἡμεῖς ὠραία καὶ εὐμορφος. Καὶ κατ' ἐκδοσὶν ἡμέραν καὶ ὄραν, ὅσαις φοραῖς ἐπὶ τῶν ἀπέμπροσθεν τῆς ἀγίας εἰκόνας, ἐπρόσκυνουσαν, καὶ ἔλεγον τὸν Ἀγγελικὸν Ἀσπασμὸν. Ἐπὶ τὴν ὁποίαν αὐτῶν κατὰ τὴν

συνήθειαν τοῦς ἐστύλινεν ἡ χάρις τῆς ἁγίας· καὶ πᾶσαν εὐφροσύνην, καὶ ἐπὶ νοῦσαν τόσον ἐνάρετα, καὶ ἀσκανδαλιστὰ ἀλλήλων τους, καὶ μετὰ ὅλους τοῦς γείτονας ὅπου τοῦς ἐπωνομίασαν, καὶ τοῦς ἔλεγον οἱ εἰρηνικούς. Ἐβασί καὶ ἓνα βραβύτων χρόνων, τὸ ὅπτιον βλέπον καθ' ἑαυτὸν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα του, πῶς ἐπὶ ματοῦσαν πλάκαξιν ἐνώπιον τῆς ἀγίας· καὶ κρῖνος μετ' εὐωδίας· καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανίου Μακαριότητος.

ρε συνήθειαν καὶ αὐτὸ, καὶ ὅσαις φοραῖς ἤθελε περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ, ἐπροσκύνα, μιμούμενον τοὺς γεννήτορας. Ἀφ' οὗ δὲ ἐσύντυχεν, ἔμαθε καὶ αὐτὸ τὸν Ἀγγελικὸν Ἀσπασμὸν καὶ τὸν ἔλεγεν ὁσάκις ἐτέρνα, καὶ προσήχεται, ἔχει ἀπὸ εὐλάβειαν, ἀλλὰ ἐκ συνήθειας, καὶ ἐνόμιζεν, ὡς νήπιον ὅπου ἦτον, βλέπον ἐπὶ θρόνου τὴν Παναγίαν (καθὼς ἦτον ἱστορισμένη) ὅτι αὐτὴ ἦτον ἡ Κυρία τοῦ οἴκου, διὸ ἐφοβεῖτο, καὶ ἐπροσκύνα την, καθὼς ἔβλεπε τοὺς γονεῖς του καὶ ἔκαμναν. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν παίζοντας μὲ ἄλλα παιδία εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, ἀπὸ συνεργείας τοῦ μισοκάλου ἔπεσεν εἰς τὰ ὕδατα. Τὰ δὲ ἄλλα παιδία ἀνήγγειλαν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐπνίγη τὸ τέκνον της. Ἡ δὲ ἔδραμε κλαίουσα, καὶ πάντες εἰ γείτονες, καὶ φθάσαντες εἰς τὸν ποταμὸν, ἐγδύθησαν δύο ἄνθρωποι, διατὶ ἦτον βαθὺς περίσσα, καὶ ἐβουτούσαν πολλὴν ὥραν, ἐρευνῶντες μὲ ἐπιμέλειαν, ἀμὴ δὲν τὸ ἠύρασι. Ἡ δὲ γυνὴ κυττάζουσα εἰς ἄλλο μέρος κατώτερον, βλέπει τὸ παιδίον της καθιζόμενον ἀνωθεν τῶν ὑδάτων εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐπὶ θρόνου θαυμασιώτατα, καὶ λέγει αὐτῷ· Τέκνον μου, πῶς εὐρίσκεισαι; Καὶ ἀπεκρίθη λέγων· Καλὰ, μητὴρ μου, ὅτι ἡ Κυρία μὲ κρατεῖ, καὶ δὲν φοβοῦμαι. Ἡ γυνὴ δὲν ἐκατάλαβεν ἀπὸ τὴν χαρὰν διὰ ποίαν

εἶπεν. Ἐπάραντες οὖν αὐτὸ, τὸ ἔδωσαν τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἥτις ἀπῆλθεν ἀγαλλομένη εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ὅπου ἔφθασε καὶ ὁ ἄνδρας της, καὶ ἀκούσας τὴν ὑπόθεσιν, ἠρώτησε τὸ παιδίον νὰ εἰπῇ πῶς ἐγλύτωσε; Τὸ δὲ βρέφος ἀπεκρίνατο οὕτως· Ὡς ἔπεσα εἰς τὸν ποταμὸν, ἔδραμεν ἐκείνη ἡ Κυρία τοῦ οἴκου μας (δείχνοντάς μὲ τὸν δάκτυλόν του τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου,) καὶ ἀρπασέ με ἀπὸ τὸ νερὸν, καὶ ἐκράτει με, ἕως ὅπου μὲ ἐπῆραν οἱ ἄνθρωποι. Ταῦτα ἀκούοντες οἱ παρεστῶτες ἐθαύμασαν, βλέποντες μάλιστα τὸ βρέφος νὰ δείχνη δακτυλοειδῶς τὴν εἰκόνα, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν, καὶ ἐδόξασαν τὴν χάριν της ποιῶντες ὀλονύκτιον ἀγρυπνίαν. Πᾶς ἕνας δὲ ὅπου νὰ ἤθελεν ἐρωτήσῃ τὸ βρέφος πῶς ἔπεσεν, ἀπεκρίνατο, καὶ ἔλεγε τὴν ὑπόθεσιν ἑκαθαριστὰ, ὅπου τὰ ἄλλα λόγια ἔλεγε τραυλὰ, καὶ ψελίζον ὡς καὶ τὰ ἄλλα βρέφη· ὅταν δὲ ἐδιηγᾶτο τὴν θαυματουργίαν αὐτὴν, ἔλεγε τὰ λόγια τόσον ἔναρθρα καὶ κατάρια, ὅπου ὅλοι τὸ ἐθαύμαζον· οὕτω γοῦν οὐ μόνον τὸ βρέφος ἐκεῖνο, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἄλλοι τιμοῦσι τὰς ἱεράς εἰκόνας μετ' εὐλαβείας, λυτρῶνται ἀπὸ προσκαίρων κινδύνων, καὶ ἀξιοῦνται τῆς ἀφράστου ἀγαλλιάσεως. Ἦς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΛΑ΄.

Περὶ τοῦ λυτρωθέντος Ἰουδαίου ἐκ τῶν δεσμῶν,
καὶ τῷ Κυρίῳ πιστεύσαντος.

Εἰς τὰ μέρη τῆς Λομβαρδίας ἐτέρνα μίαν ἡμέραν εἰς Ἰουδαῖος μὲ πραγματείαν, περίσσα πλούσιος, τὸν ὁποῖον ἠχμαλώτευσαν οἱ λησταί, καὶ τὸν ἔκλεισαν εἰς ζοφεράν φυλακὴν, δεδεμένον μὲ ἄλυσες σιδηραῖς, ἐλπίζοντες νὰ πάρουν καὶ ἕτερα χρήματα, ἢ εἰς τὸ ὕστερον νὰ τὸν θανατώσουν. Εὐρισκόμενος οὖν ὁ ταλαίπωρος Ἰουδαῖος οὗτος αἰχμάλωτος, ὠδύρευτο πικρῶς, ἐκδεχόμενος καθ' ὥραν τὸν θάνατον· καὶ διαλογιζόμενος

διαφόρους τρόπους, πῶς νὰ κάμῃ νὰ λυτρωθῇ τοῦ κινδύνου, ἐνεθυμήθη ὅτι ἡ Παρθένος Μαρία, ὅπου κάμνει πολλὰς θαυματουργίας εἰς τοὺς Χριστιανούς, δύναται νὰ τὸν λυτρώσῃ, εἰάν αὐτὴν ἐπικαλεσθῇ μετὰ πίστεως. Κατανογείς οὖν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, εἶπε ταῦτα μετὰ δακρῶν· Κυρία, καὶ βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δέξαι τὰ ἐλεῆ σου καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον. καὶ

λαις φεραῖς ἀναριθμηταῖς ἐπιθήσας σημίαια καὶ τέρατα, ὡς ἤκουσα ἀπὸ τῶν Χριστιανῶν. Πολλοὺς δαιμονῶντας ἰάτρυσας, διάφορους ἀσθενείας ἰεράπευσας, καὶ αἰχμηλωτὸς παραδόξως ἐλύτρωσας. Λοιπὸν σπλαγχνίσου καὶ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον, καὶ μὴν ἐνθυμηθῆς τὴν κακίαν τῶν προπατόρων μου, ἀλλὰ ὡς Μήτηρ τοῦ ἰλίου, καθὼς οἱ Χριστιανοὶ σὲ κηρύττουσι, βοήθησόν μοι εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, καὶ λύτρωσαί με, ἵνα κἀγὼ πιστεύσω εἰς τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ Θεὸν, καὶ κηρύξω σου τὰ θαυμάσια. Ταῦτα εὐχόμενος ἀφύπνωσε, καὶ βλέπει εἰς τὸ ὄραμά του μίαν ἐνδοξοτάτην βασίλισσαν, φωτοβολοῦσαν ὑπὲρ τὸν ἥλιον, περικυκλουμένην ὑπὸ Ἀγγέλων, οἱ τινες εὐγαλαν τὴν ἄλυσον τοῦ Ἰουδαίου προστάζει τῆς Θεομήτορος. Ὁ δὲ ἀπὸ τὴν χαρὰν ἐξύπνησε, καὶ θεωρεῖ (ὄχι ἐν ὄραματι ὡς πρότερον) ἀλλὰ ὀφθαλμοφανῶς τὴν Κυρίαν μας μὲ δόξαν πολλὴν καὶ λαμπρότητα, καὶ λέγει αὐτῇ· Εἰπέ μοι, Δέσποινα, τὸ ὄνομά σου, ἐπειδὴ μοῦ ἔκαμες τόσην καλοσύνην, νὰ ἐξεύρω τὴν εὐεργίτην μου. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ εἶμαι ἡ Μαρία, ὅπου ἐπικαλίσθης, καὶ σοῦ ἐπήκουσα· ὅτι καλὰ καὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔθνος νὰ εἶναι ἐχθροὶ ἐμένα, καὶ τοῦ Υἱοῦ μου, ὡς ἀρνηταὶ τῆς σωτηριώδους αὐτοῦ Σαρκώσεως, ὅμως, ἐπειδὴ μετὰ πίστιως καὶ δακρύων ἐκίκραξας, σὲ ἐσπλαγχνίσθη ὡς Θεὸς ἐλεήμων καὶ ἀνεξίκακος, καὶ ἐπρόσταξε νὰ λυτρωθῆς καὶ τῶν

δύω κινδύνων ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ταῦτα λέγουσα ἐκίλευσε τοῖς Ἀγγέλοις, καὶ τὴν ὑπήγαγαν εἰς ἓνα χάσμα πολλὰ φοβερὸν καὶ βαθυτάτον, ὅπου ἦσαν ψυχαὶ ἀναριθμητοὶ παιδευόμεναι μὲ ἀρρήτων κόλασιν, ὅθεν εὐγενεὶ δυσωδία ἀνεिकासτος. Ὁ δὲ Ἑβραῖος ἀπὸ τὸν φόβον ἔπαιε κατὰ γῆς. Λέγει τῷ ἡ Δέσποινα· Αὕτη ἡ κόλασις εἶναι τῶν ἀσιδῶν Ἰουδαίων, ὅπου δὲν πιστεύουσι τὴν ἰνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Διοκότου Χριστοῦ καὶ Υἱοῦ μου. Τότε τὸν ὑπήγαγε κάλιν εἰς ὄρος ὑψηλόν, καὶ εἶδεν ἓνα τέπον ὠραῖον καὶ πανευφρόσυνον, ἀπὸ τὸν ὅποιον εὐγενεὶ εὐωδία γλυκυτάτη καὶ πάντηπιος, ὅπου ἦσαν ὄχλος πολὺς, καὶ ἰψαλλον ἀκατακαύστως ἀγαλλιώμενοι. Ἐκπληττόμενος οὖν ὁ Ἰουδαῖος εἰς τοιαύτην ὠραιότητα, τοῦ εἶπεν ἡ Δέσποινα· Οὗτος εἶναι ὁ κλῆρος τῶν φυγῶν, ὅπου ἐλύτρωσεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ πολυτίμον αἵμα τοῦ καὶ ἄχραντου Αἵμα· προτίμησον οὖν ἓνα ἀπὸ τοὺς δύο τέπους, ὅπου σοῦ ἰδιεξα, ὅποιον ὀρέγῃσαι. Ταῦτα εἰπούσα ἀπέπλεν εἰς οὐρανοὺς ἡ Παντάνασσα. Ὁ δὲ Ἰουδαῖος εὐρίθη ἀπ' ἐξω τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ εὐθύς ἐβαπτίσθη, ἀπαρνούμενος κλυτὸν καὶ συγγενεῖς, καὶ μονάσας, ἐθύλευσεν ἐν καρδίᾳ τῆς εὐεργίτου αὐτοῦ ὅπου τὸν ἐλύτρωσε, καὶ πρὸς τὴν ἀληθῆ Πίστιν θαυμασιῶς ἔχειραγωγῆται, καὶ οὕτως ἡξιώθη τῆς οὐρανίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α Α Β'.

Περὶ τοῦ φονευθέντος παιδὸς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἰουδαίου, καὶ ἀναστάντος, καὶ τὴν Παναγίαν Θεοτόκον ὁμολογήσαντος.

Ἰουδαία τις ἔγκυος εἶχε πολλὴν ὀδύνην καὶ βάσανον, καὶ δὲν ἐδύνατο νὰ γυνήσῃ, καθὼς συμβαίνει πολλάκις τῶν γυναικῶν· καὶ μὲ ὅσους τρόπους καὶ ἰατρικὰ τῆς ἐκείνης, δὲν ἦτον βολιτὸν νὰ εὕρῃ τὸ βρέφος, μόνον ἐκδέχοντο εἰς ὀλίγην ὥραν νὰ ἐσφραγίσῃ τὴν ταλαινα. Τότε τῆς εἶπε μία

Χριστιανῆ, ὅπου ἔτυχεν ἐκεῖ· Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐλευθερωθῆς, ἐπικαλίσου τὴν Ὑπεράγιαν Θεοτόκον, ὅτι δὲν εὐρίσκεις ἄλλη βοήθειαν. Ἡ δὲ ἀσθενὴς μὲ ταπεινῶν λαλιῶν, ὡς ἐδύνατο, ἀπὸ τὴν τῆς ὀδύνης σφοδρότητα, εἶπε ταῦτα μετὰ δακρύων· Ἐσφραγίσθη Μαρία Ἀειπαρθενε, εἰ καὶ ἀνάξιος.

Γραι νὰ σὲ ἐπικαλεσθῶ ἢ παμβίβηλος, ὅτι καταβαίνω ἀπὸ τὸ Ἔθνος ἐκείνο ὁκοῦ ἐφόνευσαι τὸν Υἱόν σου, ὅμως ἀκούω, πῶς ἡ ὑσπλαγχνία σου καὶ τὸ ἔλεος δίδεται δωρεάν τοῖς ἁμαρτωλοῖς καθ' ἑκάστην· δέομαί σου γὰρ, λύτρωσαι μὲ τούτου τοῦ κινδύνου, καὶ τάσσω σου νὰ λάβω ἐγὼ, καὶ τὸ βρέφος ποῦ γεννήσω, τὸ Δείον Βάπτισμα. Ταῦτα ἰκοῦσα, ἐγέννησεν εὐθὺς παιδίον ἀρσενικόν, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ὡς ἠγέρθη τῆς κλιτικής, ἐβαπτίσθη μετὰ τοῦ βρέφους. Ὁ δὲ ἰνὴρ αὐτῆς ἔλειπεν εἰς ἕνα χωρίον, καὶ ἑλκῶν ἱμαθὶ τὰ γενόμενα· ὅθεν θυμωθεὶς φόνευσεν τὸ παιδίον. Οἱ δὲ γείτονες ἰσυνάψαντες εἰς τὴν σύγχυσιν, καὶ δέλοντες νὰ κάσσοι τὸν Ἑβραῖον, νὰ τὸν ὑπάγουσιν εἰς τὴν κρίσιν, ἔφυγε, καὶ αὐτοὶ κατόπι. Ἐρχόμενος οὖν ὁ Ἑβραῖος, ἐκურάσθη, καὶ ὄντων εἰς τὸν δρόμον ἕνα Ναον, εἰσαλθὼν ἐρύθη εἰς ἕνα τόπον. Ἐκεῖ γοῦν ὁποῦ ἔσκαιεν ἔντρομος, βλέπει μίαν εἰκόνα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ χάριτι Θεοῦ ἀταυργεῖς τῇ καρδίᾳ, ἐλάλησεν ταῦτα· Ὡς ἰσχοίνα, πόση εἶναι ἡ ὑσπλαγχνία σου, καὶ σκέπεις, καὶ διαφυλάττις ἕνα βρέφον ἰσχύλον καὶ ἀσιβίστατον, ἐποῦ ἰθαύτως τὸν Υἱόν σου, καὶ τώρα στίχομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ δὲν ἀνοίγει ἡ γῆ ἢ μὴ καταπίη· ἐπεὶ οὖν τσσαύτη εἶναι ἡ γαβότης σου, ἐλίψον καὶ ἱμίνα, παρακαλέσει, καθὼς ἠλέησιν ὁ πανοικτίρμων Υἱός σου Παῦλον τὸν διώκτην, καὶ συγχώρησον ἄσας τὰς ἀνομίας μου· πιστεύω γὰρ, ὅτι φράστως ἐγέννησες τὸν Ἰησοῦν, χωρὶς νὰ λακτῇ πρὸς ἡ Παρθενία σου, καὶ αὐτὸν ὀλογῶ Θεὸν καὶ ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ὁ ἔλεος εἶναι ἄπειρον καὶ ἀμέτρητον. Ταῦτα λέγων μετὰ δακρῶν, ἔφθασαν οἱ Χριστιανοί, καὶ τὸν ἴδισαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Δέομαί σας διὰ τὸν Κύριον, ὑπάγετε εἰς τινὰ Ἱερία, ἵνα λάβω τὸ ἅγιον Βάπτισμα, καὶ τούτο, μάρτυς μου ὁ Θεός, δὲν ἔλεγω διὰ φόβον θανάτου, ἢ δειλίαν πο-

σῶς, μάλιστα ὡς βαπτισθῶ, ὅτι μεν τὸν προπιούμενον θάνατον. Ἐκαμαν οὖν τὸν λόγον σου, καὶ ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη, τὸν ἰδῶσαν τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸν ἐφυλάκωσαν ἕως αὔριον νὰ τὸν θανατώσουσιν. Ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἐθρήνησε τὸν θάνατον τοῦ παιδίου ἀπαραμύθητα, καὶ καθὼς τὸ ἐκράτει εἰς τὰ γυνάτά της, καὶ ἐδύρευτο, τὸ βλέπει, καὶ (ὡς τοῦ θαύματος) ἀναστῆθη. Ἀκούσασα δὲ, ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐβαπτίσθη, καὶ βούλονται διὰ τὸ φονικὸν νὰ τὸν θανατώσουσι, λαθεῦσα τὸ βρέφος ἔδραμεν εἰς τὴν κρίσιν· καὶ ἰδόντες αὐτὸ πάντες ἐδέξασαν τὸν Θεόν, καὶ ἠλευθέρωσαν τὸν φονεῖα, ὅς τις ἦλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐρευνήσας τὸ βρέφος εἰς τὸν λαιμόν, ὅπου τοῦ ἰδῶκε μὴ τὴν μάχαιρα, ἐφαίνετο ἡ πληγὴ, διὰ νὰ κηρύττεται τὸ θαύμασιον. Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσεν ἕως ὧδε, ἀγαπητοί, τὴν εὐεργεσίαν ἡ πλουσίωδος Ἀνασσα, ἀλλὰ ἠκολούθει θαῦμα τῷ θαύματι. Ἐδόθη χάρις τῷ παιδίῳ, καὶ ἰσύντυχεν ἕναρθρα καὶ καθαρα, ὡς περ νὰ ἦτον εἴκοσι χρόνων, καὶ εἶπε μεγαλοφῶνως ταῦτα·

Ἡ μήτηρ τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ πάσης παρακλησίως, ἡ μετὰ τόκον Παρθένος καὶ Θεοτόκος Μαρία, μὴ ἀνίστησι διὰ τὴν πίστιν τῶν γυννητόρων μου, εἰς ἕλεγχον τῶν ἀσιβῶν Ἰουδαίων, ὁποῦ ἀρνοῦνται τὴν τεῦ Θεοῦ Ἐνανθρώπησιν.

Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ περιστώτες ἰδάκρυσαν ἀπὸ τὴν χαρὰν, δοξάζοντες τὸν Κύριον καὶ τὴν Δέσποιναν. Ὁ δὲ πατήρ τοῦ παιδὸς ἰδοῦλασεν ὅλην τὴν τὴν ζωὴν τῆς ὑπεραγίας, γράφων λόγους διαφόρους κατὰ Ἰουδαίων εἰς ἐγκώμιον αὐτῆς, καὶ πολλοὶ δὲ αὐτοῦ ἐπιστρέψασιν. Ἀλλὰ καὶ τὸ βρέφος ἐκείνο ἀυξήθη, ἐγέννη ἕναρθρος ἄνθρωπος, καὶ ἐτελείωσι μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς διαρέσως, καὶ ἀπῦλθεν εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. Ἡς γίνετο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχῆν.

Θ Α Υ Μ Α ΔΓ'.

Περὶ τοῦ ἐνδυναμωθέντος ἀσθενοῦς τε καὶ γέροντος, καὶ εἰς ἰσχὺν νεωτέρου ἐλθόντος.

Οταν ἦτον ἡ Βρεττανία ὀρθόδοξος, εὐρίσκето εἰς Μοναχὸς ἀγιώτατος εἰς ἓνα Κοινόβιον, ὃς τις εὐλαβεῖτο κατὰ πολλὰ τὴν Ὑπεραγίαν, καὶ τὴν ἐτίμα περίσσα, καὶ πᾶσαν φορὰν, ὅπου ἤθελεν ἀκούσῃ τὸ ὑπερῦμνητον αὐτῆς ὄνομα, ἤγουν νὰ εἰπῇ τινας, Μαρῖαν, ἢ Θεοτόκον, ἢ καὶ αὐτὸς νὰ τὸ ἀνέγνωθε ποθὲς, ἔκλινε τὰ γόνατα, καὶ ἐπροσκύνα ἕως ἑδαφους. Οὗτος οὖν ὁ ἐνάρετος καὶ φίλος πιστὸς τῆς Ὑπεραγίας ἐγήρασε, καὶ ἠσθένησε, μὴ δυνάμενος ἀπὸ τὴν πλυεζίαν νὰ ἐγερθῇ πρὸς τὸ κραβδάτου· ὁ δὲ Ἡγούμενος τοῦ ἔδωσεν ἓναν ὑπηρετήν, νὰ τοῦ ἐτοιμάξῃ τὰ πρὸς τὴν χρείαν. Μιᾶ φορὰ γοῦν ἔτυχε καὶ δὲν ἦτον ὁ ὑπηρετῆς ἐκεῖ· ὁ δὲ γέρον ἐῖχεν ἀνάγκην νὰ σηκωθῇ. Καὶ ἀπ' οὗ ἔκαμε προσευχὴν κατὰ τὴν συνήθειαν, ἐδοκίμασε πολλάκις νὰ ἐγερθῇ, ἀμὴ δὲν ἐδύνητο. Τότε στραφίς πρὸς τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας ἐδάκρυσε, καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν μετὰ πίστεως· Γλυκυ-

τάτη μου Παναγία, βοήθει μοι· καὶ εὐθε (ὡ τῆς ταχείας ἐπακούσεως) εὐρέθη ἐναπιον αὐτοῦ ἡ Παντάνασσα, καὶ λέγει τοῖς Διὰ τὴν πολλὴν σε εὐλάβειαν, καὶ ἀγάπην ὅπου μοῦ ἔχεις, ἰδοὺ δίδω σε ἄλλους τριακονταετησ· καὶ τοῦτο διατὶ μοῦ ἀρεσὴ ἢ πολιτεία σου, ὅπου τιμᾶς τοσοῦτον τὸ ἔνομά μου. Τότε ἡ μὲν Ἀειπαρθενὸς ἀνελίφθη· ὁ δὲ Μοναχὸς ἀγαλλιούμενος ἤλατι καὶ περιπατεῖ ὑγιῆς καὶ ῥωμαλῆς τῶ σώματι· καὶ πάντες οἱ Ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὴν ἐν αὐτῷ φαινομένην θαυματουργίαν ἐξίστησαν, καὶ τὸν εἶχασιν εἰς πολλὴν εὐλάβειαν. Αὐτὸς δὲ ἐνθυμούμενος τὴν εὐεργεσίαν, ὑμνολόγησ διπνεκῶς, καὶ ἐδόξα τὴν πανῦμνητον με νηστείας, καὶ ἀγρυπνίας, καὶ ἄλλας ἀγαθοεργίας, ἕως ὅτου ἀνεπαύσατο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΔΔ'.

Περὶ τῶν σκανδαλισθέντων ἀδελφῶν, καὶ παρὰ τῆς Παναγίας Δεσποίνης εἰρηνευθέντων.

Εἰς τὸ ρηθὲν Κοινόβιον ἐσκανδαλίσθησαν δύο Ἀδελφοὶ ἀπὸ συνεργείας τοῦ δαίμονος. Καὶ ἡ μὲν εἰς, ὡς ἐνάρετος ὅπου ἦτον καὶ εὐλαβῆς, ἐσυγχώρα τοῦ ἄλλου, καὶ ἐπρασιύχετο διὰ τὴν ψυχὴν του, ὁ ἄλλος δὲ ὑπερκαυεῦετο, καὶ ἐκατάβαλεν εἰς τὸν ἡγούμενον ψεύματα, ὅτι ἐπραξε μίαν ἀμαρτίαν αἰσχύνῃς πεπληρωμένῃ. Τοῦτο μαθὼν ὁ εὐλαβῆς Μοναχὸς ἐθλίβη πολλὰ, καὶ ἐντραπή, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τῆσ αὐτῆσ σκωφαντίαν· ὁμῶς μὴ ἔχων εἰς ἀνθρώπου

τὴν ἐλπίδα, ἀλλὰ εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν, καὶ τὴν ὑπεράγνον Μητέρα αὐτοῦ ἔδραμε πρὸς τὴν χάριν τῆς νὰ τοῦ βοηθήσῃ, νὰ μὴ καταισχυθῇ εἰς τοὺς Ἀδελφούς. Μιᾶ ταχυνῇ, ὅταν ἐψάλλασιν τὸν Ὁρθρον, βλέπει τὸν σκωφάντην ἰστάμενον εἰς τὸν Χερσὸν πλησίον αὐτοῦ με ἀναισχυντίαν μηδὲν περὶ τῆς ἀδικου σκωφαντίας μετανοοῦμενον. Τότε νικώμενος ἀπὸ τὴν θλίψιν ὁ Ἀδελφός, ἀνεγύρησε, μὴ δυνάμενος νὰ τὸν βλέπῃ, καὶ ἀπελθὼν εἰς ἓνα Παρακλῆ

ε, πίπτει κατὰ γῆς, καὶ εἶδετο μετὰ δα-
 ρούων, λέγων· Ὑπεράγια Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς
 ὧν ἀπληπισμένων, καὶ ἡ τῶν ἀδοθητῶν
 ἰσθμεία, πρόφθασον, λύτρωσαί με τῆς ἀδι-
 κού συκοφαντίας, ὅτι εἰάν δὲν προλάβῃ ἡ
 χάρις σου, δὲν εὕρισκω ἄλλην βοήθειαν.
 Ταῦτα λέγων, βλέπει τὴν Παναγίαν, καὶ
 στέκετο πλησίον τῆς ἱεῖρας Τραπίζης ἀν-
 ἄμα μὲ ἕνα σεμνὸν καὶ ἱεροπρεπῆ ἄνθρω-
 πον. Ἰστάμενος δὲ μετὰ φόβου καὶ εὐλα-
 λείας, τοὺς εἶδε καὶ προσεκύνησαν κατὰ
 ἑνατολάς, ὅταν ἔψαλλαν οἱ Δομῆστικοί
 τὴν Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύ-
 ματι. Τότε στρέφεται πρὸς τὸν τεθλιμμέ-
 νον ἡ Δέσποινα, καὶ λέγει του μὲ ἰλαρὸν
 ἔρωςπον· Μὴ θλίβεσαι πλέον, ὅτι ἐδεήθη-
 νά λόγου σου τοῦ Υἱοῦ μου, καὶ ἐφώτισε
 ἐν ἐχθρόν σου νὰ μετανοήσῃ τὴν ἀμαρ-
 τίαν του, νὰ μὴ κολασθῇ, καὶ νὰ λυτρω-
 τῆς καὶ ἐσὺ τῆς δυσσημίας. Ὁ δὲ εἶπε·
 Παρακαλῶ σε, Κυρία μου, εἰπέ μου, τίς εἶ-
 ναι αὐτός ὁ Ἅγιος, ὅπου στέκεται πλησίον
 σου; καὶ διατί ἀπὸ τῶρα ἐπροσκυνήσετε;
 Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Οὗτος εἶναι ὁ Εὐαγγε-
 λιστὴς Ἰωάννης ὁ Στεῖς μου Υἱός, ὅπου
 κω τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν Σταυρὸν ὁ Δε-

σπότης μου· μὴ θαυμάσης δὲ πῶς ἐπροσκυ-
 νήσαμεν τῷ Θεῷ, ὅτι ὁσάκις ἐσεῖς οἱ ἄν-
 θρωποι ψάλλετε ἐδῶ εἰς τὴν γῆν τινα ὕμνον
 καὶ δοξολογίαν τῆς Παναγίας Τριάδος,
 προσκυνοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἅπαντες εἰς τὴν
 οὐράνιον Βασιλείαν, καὶ συγκαίρομεσθιν
 διὰ τὴν δόξαν, ὅπου προπόντως καὶ κατα-
 χρέως ἀποδίδεται τῷ πανενδόξῳ καὶ ὑπε-
 ρμυνήτῳ Θεῷ, καὶ κλίνομεν μετ' εὐλαθείας
 τὰς κεφαλὰς καὶ προσκυνοῦμεν τὸν ποιη-
 τὴν καὶ Σωτῆρα μας. Ταῦτα εἰπούσα, ἀ-
 νῆθεν εἰς Οὐρανοὺς ἡ Παντάνασσα, καὶ
 ἔμεινε τόση εὐωδία εἰς τὸν Ναόν, ὅπου ἐξέ-
 στησαν ἅπαντες· ἀλλὰ καὶ ὁ συκοφάντης
 ἐκεῖνος ἐκατανύχθη ἀπὸ τὴν ὁσμὴν τῆς
 εὐωδίας, καὶ ὠμολόγησεν ἐνώπιον πάντων
 τὴν ἀδικὸν συκοφαντίαν. Τότε ὁ Ἀδελφός
 ἐδιηγῆθη καταλεπτῶς τὴν ὄρασιν, καὶ ἀ-
 πελθόντες εἰς τὸν Ναὸν ἐκῆνον, ὅπου ἐφα-
 νη ἡ Δέσποινα, εὐγενεν ἀκόμη ἡ εὐωδία
 θαυμασίως ἀπὸ τοῦ μάρμαρον, ὅπου ἐπά-
 τησαν οἱ ἄχραντοι πόδες, τὸ ὅποιον εὐγα-
 λαν, καὶ ἐφυλάξαν μὲ τὰ ἅγια Λεῖψανα,
 διὰ ἐνθύμησιν τῆς θαυματουργίας τῆς ὑ-
 περενδόξου Θεοτόκου. Ἦς ταῖς πρεσβείαις
 τυχόμεν τῆς οὐρανίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α ΔΕ'.

Περὶ τοῦ πόρνου στρατιώτου, ὃ ὁ Κύριος, ταῖς τῆς Μητρὸς ἰκισίαις
 ἐπικαμπτόμενος, τὴν ἄρσιν ἰδωρήσατο.

Ἦτον τις στρατιώτης ἑναγῆς καὶ παμβί-
 βλος, καὶ διαφόρους ἀμαρτίας πεφορτισ-
 ἔνος, ἐξάχως δὲ εἰς τὴν πορνείαν περιή-
 κης. Οὗτος εἶχε γυναῖκα πολλὰ ἑναρτέον
 ἐν Θεὸν φοβουμένην, ἣτις πολλάκις τὸν
 κωθῆτα νὰ μετανοήσῃ τὰς ἀμαρτίας του,
 καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου τὸν ἐκατάπεισιν ἡ
 ἀλήθειαν τοῦ ἐμῆς, καὶ ἐνήστει τὸν Τε-
 παρακοστήν τοῦ Αὐγύστου διὰ τὴν τῆς
 ὑπεραγίας, καὶ ὅλαις ταῖς Παραμοναῖς
 ὧν ἑορτῶν αὐτῆς, καὶ δὲν ἔτρωγεν αὐτὰς
 ἄς ἡμέρας, εἰμὴ μόνου ἄρτον καὶ ὕδωρ
 μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν μίαν φοράν. Οὐ
 ἴκον δὲ εἰς ταύτην τὴν ἀρετὴν τὸν ἐκαθω-

δῆγησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἱεράν προσευ-
 χὴν. Ὅς τις λαβὼν αὐτὴν τὴν καλὴν συνή-
 θειαν, ἑσταμάτα πολλάκις ἐνώπιον τῆς ἱε-
 ρᾶς Εἰκόνης τῆς ὑπεραγίας, καὶ ἔλεγε μετ'
 εὐλαθείας τὸν Ἀγγελικὸν Ἀσπασμὸν, καὶ
 ὅσα ἄλλα ἔξυρι. Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ἐ-
 σῆθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ προσευχό-
 μενος ἔμπροσθεν μιᾶς Εἰκόνης, ὅπου οἱ ζω-
 γράφοι ὀνομάζουσιν Ἐλεούσαν, καὶ κρατεῖ
 τὸν Κύριον ὡς βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς,
 βλέπει ἕνα θαῦμα παράδοξον, τὸ ὅποιον
 τοῦ εἶδειξεν ὁ πολυεὐπλαγχνος, διὰ νὰ κα-
 τανυχθῇ ἡ καρδιά του, νὰ μισήσῃ τὰς ἀ-
 μαρτίας αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἐγένετο. Εἶδεν

οὖν τὸ Δεισποτικὸν βρέφος, καὶ ἦτον ὄλον πληρωμένον, καὶ ἀπὸ τὰς πληγὰς ἔτριχεν αἷμα νωπὸν, ὡσάν νὰ ταῖς ἔκαμαν αὐτὴν τὴν ὥραν. Ὁ δὲ στρατιώτης κατακυγίς τῇ καρδίᾳ, ἔκλαυσε πικρῶς δειόμενος πρὸς τὴν Παναγίαν, καὶ λέγων ταῦτα ἐξ ὄλης ψυχῆς· Γλυκυτάτη μου Κυρία, σπλαγχνίσου με τὸν αἰσιθῆ, καὶ μισίτευσον πρὸς Κύριον νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ὡς μισίτρια τῶν ἀμαρτωλῶν ὅπου εἶσαι. Τότε ἤκουσε φωνὴν ἀπὸ τῶν Εἰκόνα λέγουσαν· Ἐσὶς οἱ ἀμαρτωλοὶ μὲ ὁμολογεῖτε μὲ τὴν γλῶσσαν Μητέρα τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ μὲ ταῖς ἀνομιαῖς σας μὲ καμνετε μητέρα λύπης καὶ θλίψεως. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἔπιση ἐπὶ πρόσωπον, καὶ ἐδύρομένος ἔλεγε· Δέσποινά μου, μὴ με ὀργισθῆς τοῦ ἀθλίου, ἀλλὰ ὡς μισίτρια τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ βοηθία ἐκείνουσον διὰ λόγου μου· κολλα γὰρ ἰσχύει ἡ δέησίς σου πρὸς τὸν Δεισπότην. Οὕτω λέγων ὁ στρατιώτης πρηνὴς ἐπὶ γῆς κοιτῶμενος, καὶ μὴ τολμῶν ἀνίσει τὸ ὄμμα, ἀκούει τῶν Δέσποιναν, καὶ λέγει ταῦτα πρὸς Κύριον· Ἰὶ μου παμφίλτατι, ἐλέησον διὰ τὴν ἀγάπην μου τὸν ἀμαρτωλὸν τοῦτον, ὅπου προσπίπτει μετὰ δακρῶν, καὶ ἐξομολογεῖται τὰς ἀμαρτίας του. Ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Μὴ μὲ ἰνοχλῆς περὶ τούτου, ὦ Μητέρα, ὅτι δὲν εἶναι ἀξίος συγχωρήσεως. Ἡ δὲ εἶπεν· Ἐνθυμήσου, τέκνον γλυκυτάτον, τὴν μητρικὴν ἀγάπην, ὅπου σὲ ἀνέθρεψα μὲ τσοσον πόθον καὶ ἐγαλούχησα, καὶ ἄφες αὐτῷ τὰς ἀνομίας. Ὁ δὲ εἶπε· Μὲ δικαιοσύνην, ὦ Μητέρα, δὲν ἠμπορῶ νὰ σοῦ ὑπακούσω. Ἡ δὲ ἀπεκρίνατο· Δὲν σοῦ ζητῶ νὰ τὸν κρίνης μὲ δικαιοσύνην, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπειρον εὐσπλαγχνίαν σου· ἰπειδὴ πάντες μὲ ὀνομάζουσι Μητέρα τῆς ἐλεημοσύνης. Δέγχει τῆς ὁ Χριστός· Μὴ βαρεθῆς πῶς δὲν

σοῦ ὑπακούω εἰς τοῦτο, ἀλλὰ ἐνθυμήσου ὅτι καὶ ἐγὼ ἐδεήθην τρισὼς τοῦ Πατρὸς μου τὸν καιρὸν τοῦ Πάθους, εἰάν ἦτον βλεπτόν νὰ λυτρωθῆ τὸ ἀνθρώπινον μὲ τὸν τρόπον, νὰ μὴ λάβω θάνατον, ἀλλὰ δὲν μοῦ ἐπήκουσιν. Ὅταν οὖν εἶδε τὸν λευκόσπλαγχνος Δέσποιναν, ὅτι τὸ κλεῖ τῶν ἀνομιῶν τοῦ στρατιώτου ἐκώλυε ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἔκλινε τὰ γόνατα καὶ τὴν ἀκήρατον κορυφὴν, νὰ τὸν προσκυνήσῃ, διὰ νὰ βιάσῃ μὲ τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ταπεινώσεως τὰ σπλάγχνα τοῦ Φιλανθρώπου πρὸς ἔλεος, καθὼς καὶ γένητο· ὅτι ὡς τὴν εἶδε, καὶ ἔκαμ σῆμα νὰ προσκυνήσῃ, δὲν ἀφῆκεν, ἀλλὰ εἶπεν αὐτῇ· Ἐπειδὴ εἰς τὸν Νόμον γραπταὶ νὰ τιμᾶ πᾶς τις τὸν Πατέρα καὶ τὴν Μητέρα του, δὲν θέλω νὰ ἀθετήσω τὴν αἰτησίαν· λοιπὸν ἄς ἰδομεν συγχωρημένα τούτου τὰ ἀνομήματα, καὶ διὰ σημεῖον ἀγάπης ἄς κλησιασθῇ νὰ σπασθῆ τὰς πληγὰς μου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ στρατιώτης ἠγάλλετο ἀγαλλιωμένος, καὶ προσελθὼν ὑπάκατε τὰς πληγὰς· καὶ ὡς τοῦ θάυματος! καθὼς ἐφίλει μίαν ἐπιγὴν, ἰατρεύετο, καὶ καλὴν ἄλλην ἐποίησε ἕως οὗ ταῖς ἐφίλησεν ὄλαις, καὶ τὴν ἐθεραπίευσεν. Λαβὼν οὖν πληροφροσύνης αὐτοῦ συγχωρήσεως, καὶ εὐχαριστήσας τῷ Κυρίῳ, καὶ τῇ Ἀειπαρθένῳ καὶ τοῦ Μητρὸς, ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀναγγελίας τῆ συμβίβης αὐτοῦ τὴν ἐκείνην, ἔστρεψεν ὄλα τὰ ἀδίκαια, καὶ ἰδομεν πολλὰς ἐλεημοσύνας. Ἐπειτα κοινῇ βόλῃ καὶ θελήσει ἐμόνασαν καὶ οἱ δύο τοσούτοι, μὲν εἰς Παρθενῶνα, ὁ δὲ εἰς Κοινὴν ἀνδρῶν, ὅπου ἐτελείωσαν ἐνάρετα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡς δὲ εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Δ Σ.

Περὶ τῆς ἀνεκφράστου ὠραιότητος τῆς Ἀειπαρθένου, ἣν ἰδεῖν ἔξιωθα
Κληρικὸς εὐλαβὴς καὶ ἐνάρετος.

Εἰς τὸ Παρίσιον ἦτον ἕνας ἐνάρετος Κληρικὸς σοφὸς ἄνθρωπος, δεξιὸς μὲ τὴν καλλιγραφίαν ἐπαρῆτε. Οὗτος οὖν ὁ ἀγιώτατος ἄνθρωπος εἶχε πολλὴν εὐλαβίαν

εἰς τὴν Παναγίαν, καὶ ἐπιθύμα νὰ ἰδῆ εἰς
 τοῦτον τὸν κόσμον τὴν ἰνδοξον αὐτῆς ὡ-
 ραιότητα. Ἐχωντας οὖν τὸν πόθον αὐτὸν
 ἱκανὸν καιρὸν, καὶ πολλάκις περὶ τούτου
 τῷ Θεῷ προσευξάμενος, ἐπήκουσεν αὐτοῦ
 ὁ τὸ Δίλημα τῶν φθουμένων αὐτὸν ποιῶν
 Κύριος, καὶ ἔλθεν Ἄγγελος οὐρανῶθεν,
 καὶ λέγει του· Ἡ Βασιλίσσα τῆς οἰκου-
 μένης ἐπήκουσε τῆς δεήσεώς σου, καὶ ἀπί-
 στικλά με νὰ σοῦ εἰπῶ νὰ ἱτοιμασθῆς, καὶ
 τὴν Κυριακὴν τῇ ὥρᾳ τοῦ Ὁρθρου ἔρχε-
 ται νὰ τὴν ἰδῆς, πόσην ὡραιότητα ἔχει,
 καὶ πάλιν ὄχι ὀλοκλήρως, καθὼς εἶναι εἰς
 τοὺς Οὐρανοὺς, ἀλλὰ ὅσον χωρὶ νὰ ἰδῆ ἡ
 ρύσες τῆς ἀνθρωπότητος· πλὴν γίνωσκε,
 ὅτι ἀπὸ τὴν τόσῃ λαμπρότητα ἔχεις νὰ
 ὑστερηθῆς τοῦ φωτός, νὰ μείνης ὀλότυ-
 ρλος. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Μετὰ χαρᾶς καὶ
 ἀγαλλίασιος στήρῳ νὰ ζημιωθῶ τὸ πρό-
 καιρον φῶς, μόνον νὰ καταξιωθῶ νὰ ἰδῶ
 τὴν γλυκυτάτην ὄψιν καὶ λαμπρότητα τῆς
 Κυρίας μου. Ἀφ' οὗ δὲ ὁ Ἄγγελος ἀνεχώ-
 ρησεν, ἔμεινεν ὁ Κληρικὸς διαλογιζόμε-
 νος, καὶ ἰδίσταζεν ἀπὸ ὀλιγοπιστίαν, λέγων
 ταῦτα κατ' ἑαυτὸν· Πῶς νὰ πορεύσω τὴν
 ζωὴν μου τυφλός, ὅπου δὲν δύνομαι πλέον
 νὰ γράφω, ἢ νὰ κάμνω ἄλλην ὑπηρεσίαν
 τοῦ σώματος; Ταῦτα ἐνθυμούμενος ἔμι-
 ἔτα νὰ κλείσῃ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν, καὶ μὴ
 ὄν ἄλλον νὰ ἰδῆ τὴν Ἑπεραγίαν, διὰ νὰ
 τὴ τυφλωθῆ τελείως. Ὅταν οὖν ἤλθεν ἡ
 ἡροσμένη ὥρα, ἐπέστη ἐνώπιον αὐτοῦ ἡ
 Ἰαντάνασσα μὴ τσαύτην λάμψιν καὶ ὡ-
 αϊότητα, ὅπου γλῶσσα ἀνθρώπου δὲν
 ὕσταται νὰ εἰπῆ, οὔτε νὰ καταλάβῃ. Ἀφ'
 οὗ γοῦν τὴν ἰστοχάσθη ὀλίγον διάστημα
 εἰς τὸ ἕνα ὄμμα, ἐκπληττόμενος τοιαύτην
 ἔβαν καὶ τοιαύτην μεγαλοπρέπειαν, ἤ-
 σεξε καὶ τὸν ἕτερον ὀφθαλμὸν, διὰ νὰ
 ἀπολαύσῃ περισσοτέραν εὐφροσύνην καὶ
 ἀγαλλίασιν· ἀλλὰ παρρυθὺς ἀνελήθη ἡ
 Δέσποινα. Αὐτὸς δὲ ἔμεινε μονόφθαλμος·
 ἔχων τὸ ἕνα, ὅπου εἶχε κλεισμένον, ἔμι-
 γεν ὑγιής, καὶ τὸ ἄλλο, ὅπου εἶδε τὴν λάμ-
 πην, ἐτυφλώθη ὀλοτέλα. Τότε γοῦν μεμ-
 ὄρμενος τὴν ὀλιγοπιστίαν αὐτοῦ, ἰκατη-
 ὄρα τοῦ λόγου του λέγωντας· Οἴμοι τῷ

ἄφρονι, πῶς ὑστερήθην τοιαύτης δόξης
 καὶ ἀπολαύσεως; διατί νὰ μὴ κυτταῖζω
 καὶ μετὰ τὰ δύο ὄμματα, νὰ ἀπολαύσω το-
 σαύτην ἡδύτητα, καὶ ἄς ἤθελα μείνη ὀλό-
 τυφλος; ὦ Θεὲ μου, ἀξιώσον με νὰ τὴν
 ἰδῶ ἄλλην μίαν φοράν, καὶ ἄς ὑστερηθῶ
 καὶ τὸ ἐπίλοιπον φῶς. Ἐκαμιν οὖν προ-
 σευχὴν πολλάκις πρὸς τὴν Παρθένον μετὰ
 δακρῶν καὶ νηστειῶν, δίομιμος νὰ τοῦ ἐμ-
 φανισθῆ δεύτερον. Τότε πάλιν ἔρχεται
 Ἄγγελος Κυρίου, καὶ λέγει του· Ἡ Παν-
 τανασσα εὐσπλαγγίσθη τὸν πόθον σου
 καὶ τὰ δάκρυα, καὶ καταδέχεται νὰ ἔλθῃ
 πάλιν νὰ τὴν ἰδῆς, ἐπειδὴ στήργεις νὰ
 μείνης ὀλότυφλος δι' ἀγάπην τῆς. Ὁ δὲ
 εἶπεν· Ἐπεριυχαριστῶ τὴν χάριν τῆς, καὶ
 προσκυνῶ, καὶ δεξαίξω τὴν, ὅπου μου κά-
 μνει τσαύτην εὐεργεσίαν, καὶ οὐ μόνον τὸ
 φῶς τῶν ὀμμάτων νὰ ζημιωθῶ, ἀλλὰ καὶ
 χεῖρας καὶ πόδας καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ
 σώματος, καὶ αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν
 στήρῳ νὰ ὑστερηθῶ, μόνον νὰ ἰδῶ τὴν
 Κυρίαν μου. Λέγει του ὁ Ἄγγελος· Διὰ
 ταύτην σου τὴν εὐλάβειαν ἠξιώθης νὰ ἰ-
 δῆς τὴν Δέσποιναν αὐρίον, καὶ οὐ μόνον
 νὰ μὴ ὑστερηθῆς αὐτοῦ τοῦ φωτός, ἀλλὰ
 καὶ τὸ ἄλλο ὄμμα νὰ ἀπολαύσης, διὰ
 νὰ τὴν ἰδῆς μετὰ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἑναργέστερον, νὰ εὐφρανθῆ ἡ καρδιά
 σου. Καὶ οὕτως ἐγένετο, καὶ ἐφανίσθη
 αὐτῷ ἡ Δέσποινα. Ὁ δὲ ἀπὸ τὸ περισσόν
 φῶς, ὅπου εἶδεν, ἔπεσε πρηνῆς ἐπὶ τῆς
 γῆς, ὥσπερ ποτὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐν τῷ
 Θαβωρίῳ. Ἐπειτα τοῦ ἔδωκε χάριν καὶ
 δύναμιν ἡ Ἑπεραγία, φωτίσασα αὐτὸν
 ψυχῇ τε καὶ σώματι, καὶ ἐγερθεὶς εὐρίθη
 μετὰ τὰ δύο ὄμματα, καὶ τὴν ἔβλεπεν ὥραν
 ἱκανὴν εὐφραίνόμενος. Καὶ οὕτως ἡ μὴν
 ἀνῆλθεν εἰς Οὐρανοὺς, ὁ δὲ ἔμεινεν εὐχε-
 ριστῶν εἰς τσαύτην εὐεργεσίαν, καὶ δια-
 βιώσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐν
 ἑναρίτῳ πολιτείᾳ, ἀπῆλθεν εἰς τὰς εὐω-
 νίους μονάς. Ὡν ἀξιώθειμεν καὶ ἡμεῖς
 ταῖς αὐτῆς τῆς ὑπερδόξου Δεσποίνης
 πρὸςβείαις, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.
 Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Λ Ζ'.

Περὶ τοῦ ἀναστηθέντος παιδός, καὶ ὁμολογησαμένου τὸν αὐτὸν ἀποκτείναντα.

Γυνή τις ἐνάρετος καὶ θεοσεβής, καὶ πρὸς τὴν Παναγίαν πολλὰ εὐλαβής, εἶχεν ἄνδρα ἀσεβῆ καὶ παράνομον, ὃς τις ἐμοιχεύετο μὲ ἄλλην γυναῖκα· αὐτὴν δὲ τὴν νόμιμον ἐμίσα, καὶ τὴν ἐχθρεύετο (καθὼς τὸ κάμνουσιν οἱ τοιοῦτοι) τόσον, ὅπου οὔτε κἄν τὰ πρὸς τὴν χρείαν τῆς ἔδιδεν. Ἄλλ' αὐτὸς μὲν ἔλειπε πολλὰς ἡμέρας ἀπὸ τὸν οἶκόν του, διὰ τὰ καμνῆ τὰ κακά του δελήματα, ἐκείνη δὲ ἡ πτωχὴ μὲν ἔχουσα τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, ἐπῆρεν ἕνα παιδίον ἐνὸς πλουσίου νὰ βυζάνη. Ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς εἰσῆλθε κρυφὰ μίαν νύκτα, ὅταν αὐτῇ ἰκαίματο, καὶ ἐκτυφλωθεὶς ἀπὸ τὸν διαβόλον, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀπὸ τὴν κακίην του προαίρεισιν, ἐφόνευσε τὸ βρέφος ὁ ἀσεβέστατος ἐπιταυτοῦ, διὰ τὰ θανατώσῃ ἢ κρίσις τὴν γυναῖκά του. Τοῦτου γενομένου, ἔφυγεν ἡσοχα. Τὸ πρῶτ', ὅταν ἡ γυνὴ τὸ ἦυρεν ἀπεθαμμένον, ἔκλαιε καὶ ᾤδυροτο, μὴ ἰξεύρουσα πῶς ἔγινεν ἡ ὑπόδειξις. Καὶ συναχθέντες πάντες οἱ γείτονες, ἦλθε καὶ ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρῦων, ὃς τις δὲν τῆς ἐπίστευσε πῶς τὸ ἦυρεν οὕτω θανατωμένον, ἀλλὰ νομίζοντας ὅτι αὐτὴ τὸ ἐφόνευσε, τὴν ἐκατάδωσεν εἰς τὴν κρίσιν, νὰ τὴν θανατώσουσιν ὡς φονεύτριαν. Οὕτω λοιπὸν ὁ μὲν φονεὺς ἦτον ἔμπροσθεν αὐτῶν προσποιούμενος ὅτι ἐθλίβετο διὰ τὴν τῆς συζύγου κατηγορίαν, ἡ δὲ ἀνεύθυνος κατεκρίθη ἀδίκως εἰς θάνατον. Πορευομένη γοῶν ἢ ταλαιπώρος εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, μὴ ἔχουσα τίνα βοηθὸν ἐπὶ γῆς, ἢ συνηγορὸν εἰς τοιαύτην ἀνάγκην, νὰ μισιτευθῇ εἰς τοὺς κριτάς διὰ λόγῳ τῆς, ἐπικαλίσθη τὴν ἄνωθεν δύναμιν καὶ βοήθειαν, καὶ στραφείσα πρὸς Οὐρανὸν, ἐλάλησε ταῦτα μετὰ δακρῦων καὶ πίστεως· Ὑπερένδοξε

καὶ παντοδύναμι Δέσποινα, καὶ Κυρία πάσης τῆς Κτίσεως, βοήθησόν μοι τῇ ἀθλίᾳ εἰς τὴν συκοφαντίαν ταύτην, καὶ δυσώπησον τὸν δίκαιον Κριτὴν, νὰ μὴ ἀφήσῃ νὰ μὲ θανατώσουσιν ἀδίκως. Οὕτως εἶπεν ἐκ βάθους καρδίας, καὶ παραυθὺς (ὡ τῆς ἔξυτάτης βοήθειας καὶ ἀντιλήψεως!) φαίνεται ἐνώπιον πάντων μία σεμνοτάτη καὶ τιμῖα γυνὴ, ὡραία εἰς τὴν ὄψιν καὶ ἔνδοξος, ἔχουσα ἕνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ἧτις εἶπε ταῦτα πρὸς τοὺς κριτάς· Καρτερήσατε ὀλίγον τὴν κρίσιν ταύτην, νὰ τὴν ἀνακρίνῃ τὸ τέκνον μου. Τότε λέγει αὐτοῖς τὸ Θεῖον βρέφος· Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ὡ ἄνθρωποι, ἀλλὰ δικαίως, ἵνα μὴ λάθητε αἰώνιον κόλασιν· διατί, ἄγνωστοι, κατεκρίνατε ἄνευ μαρτύρων τὴν ἀνεύθυνον; οὕτως οἱ νόμοι διακελεύουσι; φέρετε τὸ πεφονευμένον βρέφος ἐδῶ, νὰ κάμω ἐγὼ δικαιοσύνην εἰς τὸν φονεῖα. Ἀκούσαντες οἱ περιστώτες τὴν σοφίαν ἐνὸς βρέφους ἐξέστησαν, καὶ φέροντες τὸν νεκρὸν, εἶπε πρὸς αὐτὸν τὸ Οὐράνιον Τέκνον· Ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἐγείραι, καὶ εἰπέ μας τίς σε ἐφόνευσε; Τότε ἀνέστη τὸ νεκρὸν, καὶ ἐσύντυχε ξηκαριαστὰ λέγον τὸ ὄνομα τοῦ φονεῖως, καὶ τὸν ἔδειξε δακτυλοειδῶς μὲ ἐκπληξιν πάντων. Ἐπειτα ἡ φαινομένη Γυνὴ μετὰ τοῦ βρέφους ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς, καὶ οἱ Κριταὶ τὸν μὲν φονεῖα ἐπρόσταξαν νὰ δέσσουν εἰς τὴν οὐρανὸν ἐνὸς ἀλόγου, καὶ τὸν ἔσυραν εἰς ὅλον τὸ Κἄστρον, ἕως ὅτε κακῶς ἐξέψυξε· τὴν δὲ ἀνεύθυνον ἔλευθέρωσαν, ἧτις εὐχαριστήσασα τὴν Ἁειπάρετον Δέσποιναν, ἀπῆλθεν εἰς Μοναστήριον, καὶ ἐτελείωσε μὲ πολιτείαν ἐνάρετον, ἐν Χριστῷ ἡσοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ὡ ἢ δόξα εἰς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΔΗ'.

Περὶ τοῦ κοινωνήσαντος παιδὸς Ἰουδαίου, καὶ μὴ χωνευθέντος ὑπὸ τοῦ πυρὸς τῆς καμίνου.

ἐς τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς ἦτόν τις Ἰουδαίος ἔχων παιδίον χρόνων ἑπτά· τὸ οὖν ἀνταμώθη μίαν ἡμέραν μετὰ τῶν ἰστανῶν, καὶ παγίνοντας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἰκοινωνήσῃ τὸ τίμιον Σῶμα καὶ ματὸς τοῦ Κυρίου, καθὼς εἶδε τὰ ἄλλα ἰδία καὶ ἔκαμναν. Ὁ γὰρ Ἱερεὺς νόστον ὅτι εἶναι Χριστιανοῦ παιδίον, τὸ κοινωνήσεν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔφαγε τὸ Ἀντίφρον, ἀπέπληθον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀνήγγειλε τοὺς γονεῖς του. Ὁ δὲ παρ' αὐτοῦ ἰθουμώθη, ὡς ἐχθρὸς τοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλωντας νὰ ἐκδικήσῃ τὴν ὕμιν, ὅπου τὸ βρέφος ἔκαμε (καθὼς αὐτὸς πλανημένος ἐνόμιζε,) τοῦ Μωσαϊκοῦ μου, ἄρπασεν εὐθὺς τὸ ἀνεύθυνον, καὶ ἔρριψεν εἰς μίαν ἀναμμένην καμίνον, ἰνῶντας καὶ ἕτερα ξύλα περισσά, διὰ χωνύσῃ ταχύτερον. Ἀλλ' ὁ ἐν μέσῳ Χαλδαϊκῆς καμίνου τοὺς τρεῖς Παῖδες ἀβλαβεῖς διαφυλάξας, ἰσκήπασε καὶ τὸ τὸ εὐλογημένον, καὶ δὲν ἔχωνεῦθη ὁ τοῦ καμφοῦ πυρὸς, ἀλλὰ ἰστίκετο περ νὰ ἦτον εἰς δρόσον ἀναπαυόμενον. ὕπο ἀκούσασα ἡ Μήτηρ αὐτοῦ ἔδραμα τὰ ὄσσημῶν, νομίζουσα νὰ τὸ εὖρη στα-

κτην γινόμενον. Ἀπελθόντες δὲ καὶ ἄλλοι Χριστιανοί, εἶδασιν τὸ παιδίον ἰσκαμένον ἐν τῷ μέσῳ τῆς φλογὸς σῶων καὶ ὕμιν, καὶ μῆτε ἔνδυμα μῆτε τρίχα τῆς κεφαλῆς του ἐβλάπτη. Ἀφ' οὗ γοῦν τὸ εὐγαλαν ἔξω μετὰ δάμβους πολλοῦ καὶ ἐκπλήξως, ἐβόησαν ἅπαντες, ὅτι ἔπρεπε νὰ ῥίψουσιν εἰς τὴν καμίνον τὸν πατέρα του, ἵνα λάβῃ τὴν αὐτοπάθειαν. Ἐδασαν οὖν αὐτόν, καὶ ἔρριψαν ἴσῳ, καὶ εὐθὺς ἔχωνεῦθη ὁ ἀθλιος. Τὸ δὲ παιδίον ἐρωτηθὲν ἀπεκρίνατο λέγων· Ἡ γυνὴ ἰσκήπασε, ἣτις εἶναι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ἔφαγα τὸ ψωμί, καὶ κρατεῖ τὸ βρέφος εἰς τὴν ἀγκάλῃν της, ἰστικε πλοσίον μου, καὶ ἰσκήπαξέ με μὲ τὸ ἰπανωφάρι της, καὶ δὲν μοῦ ἔγγιζεν ἡ φλόξ τὸ καθόλου. Τότε ἰκατάλαβαν, ὅτι ἡ Παναγία ἦτον ὅπου τὸ ἰσκαπε διὰ τὴν χάριν τῆς ἰεραῆς Κοινωνίας. Οὕτω λοιπὸν γνωρίσασα ἡ Ἰουδαία τὴν ἀληθῆ Πίστιν, ἀνεγεννηθῆ μετὰ τοῦ παιδὸς, βαπτισθέντος εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἐτι δὲ καὶ ἕτεροι Ἰουδαῖοι διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπίστεισαν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΔΘ'.

Περὶ τῆς αἰμομίκτης καὶ παιδοκτόνου, ἣν ἡ Παναγία τῆς κατηγορίας ἐρρύσατο.

ἐν τὴν Ῥώμην ἦτον εἰς εὐγενῆς Ἀρχῶν ἰσασα ἰνάρετος, ὅς τις ἔξενωντας πῶς ἰσός οὗτος παρέρχεται ὡσεὶ ὄνειρος, ἦπασε νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸν κόσμον, νὰ εὖρη τὴν σωτηρίαν του. Οὕτω γοῦν ἔβῳ ἀπὸ τὴν ὀμόζυγόν του συγχώρησιν, Ἀμαρτολον Σοίρια.

τῆς ἀφῆκεν ἵνα παιδίον ἀρσενικόν, ὅπου ἰκαμε μετ' αὐτῆς, καὶ ἀπέλθῶν εἰς ἕτερον καὶ ἦσυχον τόπον, ἐτελείωσιν θεαρίστως. Ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἰμεινεν εἰς τὸν οἶκόν της μὲ τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον ἦγάπα ὄμῃ φέσιν, καὶ τὸ εἶχεν εἰς τὰς ἀγκάλας της σῆ-

δὸν ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ πάντοτε τὸ ἐφίλει καὶ κατησπάζετο. Οὐ μόνον δὲ ὅταν ἦτον μικρὸν, ἀλλὰ καὶ ἀφόντις ἐτράνεψε, καὶ ἦλθεν εἰς ἡλικίαν νόμιμον, τὸ εἶχεν ἢ ἄγνωστος μήτηρ καὶ ἰκοιμᾶτο ἀντάμα, ἀγνοοῦσα τὸν μέγαν ὄλισθον, ὅπου ἤμπορει νὰ τῆς ἔλθῃ ποτὶ δὲ αὐτοῦ. Λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἀπροσεξίαν αὐτῆς καὶ συνεργίαν τοῦ δαίμονος ἔπεσον εἰς ἁμαρτίαν μετ' αὐτοῦ ἢ ταλαίπωρος, διατι δὲν ἐπρόσεχε καλῶς εἰς τοιαύτην κινδυνώδη ὑπόθεσιν. Ὅταν οὖν ἐγνώρισεν ὅτι ἐγγαστρῶθη ἀπὸ τὸ τέκνον τῆς, ἔλαβε τόσῃν θλίψιν, ὅπου ἤθελε νὰ θανατωθῇ. Ἐπειτα συλλογιζομένη τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Θεοῦ, δὲν ἔπεσον εἰς ἀπόγνωσιν, ἀλλὰ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν τὸν πανοικτίρμονα Κύριον, καὶ δὲν ἔκαμνεν ἄλλην ὑπηρεσίαν τοῦ οἴκου τῆς, μόνον ἐπέρινα πάσας τὰς ἡμέρας μὲ νηστειάς, μὲ ἐλεημοσύνας, μὲ προστυχᾶς καὶ δάκρυα ἐξ ὅλης ψυχῆς. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς γέννας, ἀπῆλθεν εἰς τόπον ἀπόκρυφον τῆς οἰκίας αὐτῆς, καὶ ἐγέννησεν. Ἐπειτα, διὰ νὰ μὴ φανερωθῇ ἢ αἰσχύνῃ, ἔρριψε τὸ βρέφος εἰς τόπον ἀκάθαρτον, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὕτω δὲν ἤκουσθη τί περὶ τούτου διὰ τὴν ὄραν. Ἄλλ' ὁ εὐρετής τῆς κακίας δὲν ἐχόρτασεν ἕως ὧδε, ἀμὴ ἠθέλησι νὰ τὴν κατασχύνῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ νὰ θλιβῇ περισσότερον, καὶ νὰ τῆς δώσουν ἄωρον θάνατον, νὰ ἀποθάνῃ ἀμετανόητος. Μετασχηματιζόμενος οὖν ὁ παμμίαρος, ὅτι ἦτον Πνευματικὸς σοφώτατος καὶ προορατικὸς, γινώσκων τὰ κρυπτά τῆς καρδίας, ἐδίδασκε τὸν λαόν· καὶ διὰ νὰ πιστεύουν τὰ λόγια του ἐφανερώσει πολλὰ φονικά καὶ κλειφιάς, καὶ ἕτερα ἀνομήματα, τόσον ὅπου τὸν εἰχασιν εἰς εὐλαβείαν οὐ μόνον ὁ κοινὸς λαός, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ Ἄρχοντες, τῆς Πόλεως· πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε μίαν ἡμέραν· Εὐγενέστατοι Ἄρχοντες, ἐγὼ μεγάλα πράγματα καὶ ἐξαίσια βούλομαι σήμερον νὰ διηγηθῶ· καὶ μάλιστα μίαν ἀσεβεστάτην πράξιν καὶ παρανομίαν ἄθισμον, γενομένην ἐδῶ εἰς τὴν Χώραν σας, τόσον φοβερὰν, ὅπου θαυμάζω πῶς δὲν ἔρριψε πῦρ ὁ Θεὸς νὰ κατακαύσῃ ὅλην τὴν Πώ-

μην, ὥσπερ τὰ Σόδομα, ἐπειδὴ ἐπράχθη ἐδῶ ἀσχημοτέρα ἀσέβεια· γινώσκει, ὅτι δαίνα γυνή, ὅπου θάρρειτε πῶς εἶναι ἀγία διὰ τὴν ὑποκρισίαν αὐτῆς καὶ ψευδοσχηματιζομένην εὐλαβείαν, ἐπόρνευσε μὲ τὸν υἱὸν τῆς, καὶ ἔκαμε παιδί, καὶ ἐφόνησεν αὐτὸν διὰ νὰ μὴν ἀκουσθῇ τοιαύτη ἀσέβεια. Τὰ το ἀκούσαντες οἱ περισσώτεροι ἐναντιώθησαν λέγοντες ὅτι ἐψεύδετο, διατι ἰκαίνη ἢ ἐνάριτος καὶ ἀγία ψυχὴ, ὅπου τὴν ἔξευρε ὁ λαός, καὶ τὴν εὐλαβοῦντο. Ὁ ἰσχυρὸς ἰβιδαίωσε τὴν κατηγορίαν μετ' οὗκου, λέγωντας· Ἄφετε μίαν πυρκαϊάν ἐμπροσθεν, καὶ φέρετε τὴν γυναῖκα, καὶ ἡλεγχθῶμεν ἀμφοτέροι, καὶ ὅς τις φαίψευστης ἀπὸ τοῦς δύο μας, νὰ τὸν καύσῃ. Προσκαλίσαντες οὖν οἱ Κριταὶ τὴν κατηγορηθεῖσαν, εἶπον αὐτῇ, Κυρία, ἔξευρε ὁ ὁ προφήτης οὗτος, ὅπου ἀνέστησαν ὁ Θεὸς εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, σὲ ἐγκαλεῖ ὅτι ἐτίλσεας τὴν διασείλγειαν· λοιπὸν, εἰάν ἔπταισις, ὁμολογήτω, ἢ ἔλεγεον αὐτὸν ὡς ψευδοκατήγορον. Ἡ δὲ γυνὴ πεφωτισμένη παρὰ Θεοῦ ἀπεκρίθη· Σοφώτατοι Κριταὶ, δότε μοι διεμερίσθαι ἑλίγας ἡμέρας, νὰ ἀποκριθῶ εἰς τοιαύτην συκοφαντίαν, ὅτι ὁ σοφὸς Σολομὼν λέγει νὰ μὴν ἀποκρίνεται τις εὐθὺς εἰς μεγάλην ὑπόθεσιν, ἀλλὰ πρῶτον νὰ συμβουλευθῆται κατ' αὐτὸν, διὰ νὰ δώσῃ ἀπάντησιν πρέπουσαν. Ἐδωσαν οὖν αὐτῆς ἑλίγας ἡμέρας ὀκτώ. Καὶ ἐξεληθοῦσα εἰς τὸν Κριτηρίου, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς καὶ μὴ ἔχουσα τὴν ἐλπίδα εἰς ἀνθρώπους ἀλλὰ εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν, ἔκλαιεν ἡμέρας πρῶς. Εἶτα ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἄρχοντα τῆς Πόλεως, ὅπου ἦτον τότε Λουκιανός, ὄνομα, καὶ ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐξομολογουμένη τὴν ἀνομίαν τῆς μὲ τὸν συντριβὴν καρδίας καὶ χύσιν δακρύων· ὅπου ἐθαύμασεν ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ λέγει τῆς· Ἐγὼ θάρρος, θυγατερ, εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὸν υἱὸν Θεοῦ, ὅτι μεγαλύτερη εἶναι ἡ σπλαγχνία του ἀπὸ ὅλων τὰ ἀνομήματα· ἐπειδὴ δὲν ἐμίσησι Παῦλον τὸν δικαστὴν καὶ Πέτρον τὸν ἀρνυτὴν, ἀμὴ οὐ μὴν τὸν εὐσεβῆ, ἀλλὰ καὶ πρῶτους εἰς τὸν Αἰσθητὸν κατέστησε· δεῖξου γυνὴ

Υπεραγίαν Θεοτόκον μετὰ δακρῶν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ μόνιμος ἐλπίς τῶν ἀπηλπισμένων, καὶ πάντων τῶν ἀμαρτωλῶν ἡ βοήθεια· ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς τῆς διορίας εἶναι ὀλίγος, δὲν σοῦ δίδω κανόνα περισσώτερον, μόνον ἡ προσευχὴ πρὸς Κύριον ἃς εἶναι τῆς ἀνομίας σου ἡ συγχώρησις, καὶ προσύχου ἀκαταπαύστως μὴ συντριβὴν καρδίας καὶ δάκρυα. Ἀπὸ τοιούτους λόγους ἔλαβε θάρρος, καὶ πορευθεῖσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, ἐκλείσθη εἰς ἀναχωρητικὸν μέρος, κλαίουσα ὅλην τὴν ἑβδομάδα ἄσιτος, καὶ κτυποῦσα τὸ στῆθος, εἶχε πρὸς οὐρανὸν ὑψωμένα τὰς χεῖρας καὶ ὄμματα, τὴν δὲ καρδίαν πρὸς τὴν πανάχραντον Θεοτόκον, διομένη αὐτῆς νὰ τὴν λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν ἀντικείμενον, νὰ μὴ καταιοχυνθῇ ἐνώπιον τῆς Συγκλήτου, καὶ πάσης τῆς Πόλεως. Καὶ ἐπειδὴ μετὰ πίστεως καὶ θερμῶν δακρῶν ἐζήτηε βοήθειαν, τῆς ἐπήκουσεν ὁ ταχὺς βοηθὸς τῶν ἐν θλίψεσι. Καὶ ὅταν ἤλθεν ἡ διατεταγμένη ἡμέρα, καὶ ὑπῆγεν ἡ γυνὴ μὴ ταῖς δούλαις καὶ συγγενεῖς τῆς εἰς τὸ Κριτήριον, τότε καὶ αὐτὴ ἡ παντοδύναμος Δέσποινα τὴν ἰσυνώδευσεν οὐσιωδῶς, καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτῶν εἰς τὸ Θέατρον. Οἱ Κριταὶ οὖν εἶπον πρὸς τὸν νομιζόμενον Κληρικόν, τουτίστι τὸν δαίμονα Ἰδοῦ, Πάτερ Πνευματικὴ καὶ διδάσκαλε, ἡ γυνὴ, ὅπου ἰσχυοφάντησις, λίγων κατ' αὐτῆς τὴν αἰσχροτατὴν ἐκείνην κατηγορίαν· λοιπὸν ἀπόδειξάι τῆς, καὶ ἔλεξον αὐτῶν φανερώς, νὰ λάβῃ τὸν προκειμένον

θάνατον εἰς τὴν πυρκαϊάν, ὅπου ἐκλείουσαι, καὶ ἐγένετο· εἰ δὲ καὶ φανῆς ψευδοκατήγορος, νὰ λαμβάνῃς κατὰ τὸν νόμον τὴν αυτοκάθειαν. Ὁ δὲ Κληρικὸς ἐκύταξεν ὦραν ἰκανὴν τὴν γυναῖκα, καὶ εἰθαύμαζε, μὴ δυνάμενος νὰ συντύχῃ. Λίγουσιν αὐτῷ οἱ Κριταὶ· Πῶς στίκισαι οὕτως ἀπορῶν; τί ἐξίστασαι, καὶ δὲν κατηγορεῖς αὐτὴν ὡς τὸ πρότερον; Ὁ δὲ εἶπε· Δὲν εἶναι ἐκείνη ἡ αἰμομίκτρα καὶ παιδοκτόνος, ὅπου ἐκατηγόρησα, ἀλλὰ μάλιστα εἶναι ἐνάρετος καὶ ἁγία ἐν μίση τῶν θυγατέρων Ἱερουσαλήμ· φοβοῦμαι νὰ εἰπῶ τίς εἶναι, καὶ δὲν δύνομαι νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὅτι ἡ Μάρια εἶναι πλεῖστον αὐτῆς, καὶ διαφυλάττει καὶ σκέπει τὴν, εἰς τρόπον ὅπου δὲν εἶναι πλεῖστον καθὼς ἦτον, ἀλλὰ ἑτέρα παρόμοιος καὶ ἐναλλαγμένη. Καὶ ὄντως τὴν ἀλήθειαν εἶπεν ὁ ψεύστης, ἀγαπητοί, ὅτι δὲν ἦτον πλεῖστον ἀμαρτωλὸς ὡς πρότερον, ἀλλὰ διὰ τῆς ἱερᾶς μετανοίας ἠλλοιώθη θείαν ἀλλοίωσιν τῆς δεξιᾶς τοῦ Ἰψίστου. Ταῦτα ἀκούοντες, ἐσφραγίσθησαν μὴ τὸ σημεῖον τῆ τιμῆς Σταυροῦ, μὴ τῶ ὅποιον τὴν ζωοπάρουον δύναμιν ὁ διάβολος ἐξέλιπεν ὡσεὶ καπνὸς καὶ ἠφανίσθη ἀπὸ τὸ μίσου τους. Οἱ δὲ θαυμάσαντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὴν δὲ γυναῖκα ἐκείνην ἐτιμῶσαν καὶ ὑλαδῶντο περισσώτερον. Ἦτις εὐχαριστήσασα τὴν εὐεργετήν, ὡς ἔκριτε, μὴ ἀγαθοεργίας, ἐκίρασε πολιτείαν θείαν, εἰς αἰσχύνην τοῦ μισοκαλοῦ, καὶ δόξαν τοῦ Πανοικτίρμονος.

Θ Α Υ Μ Α Μ'.

Περὶ τοῦ παραδοθέντος ὑπὸ τῆς μητρὸς ἐν τῇ συλλήψει αὐτοῦ τῷ Δαίμονι.

Ἦτον ἓνα ἀνδρόγονον, ἀμφότεροι φοβούμενοι τὸν Θεόν, κοινοῦντες ἐλεημοσύνας, καὶ ἄλλας ἀρεταῖς· καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμαν ἀντίμα ἰκανοὺς χρόνους, ἐσυμφώνησαν νὰ κεραιοῦν ἀποχὴν τῆς σαρκικῆς μίξιως, καὶ οὕτως ἐκίρασε πολὺς καιρὸς, ὅπου ἐζῆσαν ὡς ἀδελφοί, καὶ ὄχι ὡς ἀνδρόγονον.

Ἄλλ' ὁ ἐχθρὸς τῆς σωφροσύνης ἐφθάνησιν τὴν ἀρετὴν τους, καὶ ἐκολίμησε τὸν ἀνδρα μίαν ἡμέραν, ὅπου ἦτον μέγα Σάββατον, καὶ ταῦ ἔδωκε τόσον πειρασμὸς, ὅπου μὴ δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ, ἔπεσε μετὰ τῆς γυναίκος αὐτοῦ στατικῶς τῆς, ἡ ὅποιον τὸν ἐνάδισαι πολλὰ, καὶ κλέψεν,

ἐνθυμίζουσα τὸ τῆς ἡμέρας αἰδέσιμον, ἀμὴ ἐκεῖνος δὲν ἐσυλλογίσθη τὸν ἔλεγγον, ἀλλὰ ἔκαμνε τὴν ἐπιθυμίαν του. Τότε τοῦ λέγει ἡ γυνὴ μετ' ὀργῆς· Ἐπειδὴ δὲν εὐλαβήθης ἀνόπτε τὴν σεβασμίαν τοῦ Κυρίου Ἀνάστασιν, παρακαλῶ τὸν Θεόν, εἴτι γεννηθῆ ἀπὸ λόγου μας τὴν νύκτα ταύτην νὰ εἶναι παραδομένον τοῦ Δαίμονος. Τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅπου εἶπε τὸν λόγον ἡ ἄγνωστος, ἐσυλλήφθη, καὶ μετὰ τὸν καιρὸν ἐγέννησεν ἕνα ἀρσενικὸν παιδὶ ὠραιότατον, τὸ ὁποῖον ἔσον ἐτρέφετο, ἔδειχνε πλεον χαριτωμένον καὶ φρόνιμον, τὸσον ὅπου ἐχαίροντο οἱ συγγενεῖς νὰ τὸ βλέπουσιν. Ὄταν δὲ ἔφθασεν εἰς τοὺς εἴβ. χρόνους, φαίνεται πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ ὁ Δαίμων, καὶ λέγει τῆς· Εἰς τρεῖς χρόνους ἔρχομαι νὰ πάρω τὸ δῶρον, ὅπου μοῦ ἔταξες. Ταῦτα ἀκούσασα ἡ ἀθλία μήτηρ, ἔλαβε θλίψιν καὶ πόνον εἰς τὴν καρδίαν, καὶ καθεκίστην ἐθρῆνει ἀπαραμύθητα, καὶ μάλιστα ὅταν ἐκύτταζε τὸν υἱὸν τῆς, ὅς τις ἐθαύμαζεν εἰς αὐτὸ, καὶ τὴν ἠρώτησε λέγων· Εἰπέ μοι, μήτηρ παρακαλῶ σε, διὰ ποίαν αἰτίαν πάντες οἱ φίλοι καὶ συγγενεῖς μετὰ βλέπουσιν καὶ χαίρονται, καὶ σὺ μόνον θακρύνεις ὀρῶσά με; Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ νέος λοιπὸν ἐπικράνθη πολλὰ, καὶ φοβούμενος μὴ πάθῃ τίποτες ἐναντίον ἀπὸ τὸν ἀνθρωποκτόνον διάβολον, ἔφυγε μίαν νύκτα, καὶ πορευθεὶς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἐξωμολογήθη τῷ Πατριάρχῃ, ὅς τις τὸν ἔστειλεν εἰς ἕνα Ἐρημίτην Πνευματικὸν ἀγιώτατον, ὅπου ἐτρέφετο ἐκ χειρὸς Ἀγγέλου, ὁ ὁποῖος τοῦ ἤφερε καθ' ἑκάστην ἕναν ἄρτον θυμασίον· ὅταν δὲ ἀπῆρχετο τινὰς νὰ τὸν εὔρη, τοῦ ἔφερμεν ὁ Ἄγγελος δύο ἄρτους, καθὼς ἔκαμε καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Εἰς ὀλίγην ὥραν ἰθὺν ὁ νέος, τοῦ ἔδωκε τὸ γράμμα τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀνέγνωσεν, εἶπεν αὐτῷ· Ἄς ἐπικαλέσωμεν, τέκνον μου, τὴν πανάμωμον Δέσποιναν, ἥτις δύναται πολλὰ κατὰ τῶν δαιμόνων, ἵτι αὐτὴ τρὺς ἐξευτύρισην, ἀφωρίζουσα αὐτῶν τὴν δύναμιν ἅπασαν, καὶ πολλὰς ψυχὰς ἄρπασεν ἀπὸ τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐλύτρωσε τὰς αἰώνιας καλίας.

Ὄτως εἶπε, καὶ νοουθετήσας αὐτὸν νὰ προσεύχεται μετὰ δάκρυα πολλὰ καὶ εὐλαβίαν, τὸν ἐκράτησεν εἰς τὸ κελλίον του ἕως τὴν ἀγίαν Λαμπρὰν, ὅπου ἐτελείωναν οἱ τρεῖς χρόνοι ἀπὸ τὴν ἡμέραν, ὅπου ὁ δαίμων ἐσύτυχε τῆς μητρὸς τοῦ νέου· καὶ τότε ὁ Ἄγιος ἐλειτούργησεν. Ὁ δὲ νεανίας ἐστάκετο ἐκεῖ ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας Τραπεζῆς μετὰ φόβου καὶ τρόμου πολλοῦ. Ὄταν δὲ ἐξῆλθεν ὁ Ἱερεὺς μετὰ τὰ Ἅγια εἰς τὸν Χερουβικὸν ὕμνον, ἐσῆλθεν ὁ δαίμων, καὶ ἀρπάσας τὸν νέον, τὸν ὑπήγαγεν εἰς τὴν κόλασιν σύσσωμον. Ὁ δὲ Ὄσιος ἀκούσας τοῦ νέου τὰς φωνὰς ἐθλίβη πολλὰ, καὶ ἀποθίσας τὰ Ἅγια εἰς τὴν ἱεράν Τράπεζαν ἰδίετο μετὰ θακρῶν, ἰκετεύων ἰκετευῶς τὸν Δεσπότην, καὶ τὴν Ἀειπάρθενον Μητέρα αὐτοῦ, νὰ μὴν ἀφήσουν ἀπαίδευτον τοιαύτην αὐθάδειαν καὶ ἀναισχυντίαν τοῦ Δαίμονος, ἀλλὰ νὰ τοῦ παρουσίαν εἰς τὸ πῆσμά του τὸν νεανίαν, νὰ τὸν στρέψουσι εὖ καὶ ἀσλαβῆ, διατι ἐτόλμησεν ὁ τρισκατάρτος νὰ τὸν ἀρπάσῃ ἀπὸ τὸ ἅγιον Βῆμα. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ὄσιος ἀνέγνωθε τὰς εὐχὰς τῆς Ἱερουργίας, νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ ἀτελείωτον καὶ καθὼς ἔλεγε τὴν εὐχὴν ταύτην·

Ὡς τε γενεσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἀρεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ τὰ ἐξῆς, ἡγοῦν, ἀφ' οὗ ἐτελειώθησαν τὰ Ἅγια, ὅταν ἐκφώνησε, λέγων·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας ἀχράντου· Μέγας εἰ Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου! Ὡ τῆς ἀπτήτου τῆς Παρθένου δυνάμεως! εὐρέθη ὁ νέος εἰς τὸ ἅγιον Βῆμα, καὶ ἐφώνησε λέγων· Μέγα τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελειώσεν ἡ Λειτουργία, ἐκοινωνήσεν ὁ νέος, ἔπειτα τὸν ἠρώτησεν ὁ Ὄσιος ποῦ τὸν ὑπήγαγε, καὶ τί ἐπαθεν; Ὁ δὲ εἶπεν ὅτι, καθὼς τὸν ἄρπασεν ὁ Δαίμων, τὸν ἐβρίψεν εἰς ἕνα τόπον ζοφώδη καὶ δυσωδέστατον, ὅπου ἦσαν ψυχὰ ἀμαρτωλῶν ἀναρίθμητοι, ἀβρῆτως βασανιζόμεναι, καὶ εὐθὺς παρεγένετο ἡ πολυὺμνος Δέσποινα, καὶ τὸν εὐγαλεν ἀπ' ἐκεῖνον τὸν πανώδυνον τόπον, καὶ οὕτως εὐρέθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ γοῦν Ἄγιος ἐδόξε σὺ τὸν Κύριον, καὶ τὴν Ἀειπάρθενον Κερῆν, ὅπου ἐπήκουσεν αὐτοῦ τῆς δευτέρας.

δὲ νεανίας ἀπελθὼν εἰς τὸν Πατριάρ-
 χον, καὶ εὐλογηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, παρεγένετο
 τοὺς συγγενεῖς του, οἱ τινες ἔκλαιον αὐ-
 τὴν ἀπώλειαν, νομίζοντες ὅτι οἱ Δαί-
 νες τὸν ἐπήρασιν. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἀ-
 πίστεως, πᾶς τις ἤμπορεῖ νὰ καταλάβῃ

πόσῃ ἀγαλλίασιν ἔλαβον, καὶ πόσας εὐ-
 χαριστίας ἀνέπεμψαν τῷ Δισπότῃ Χριστῷ,
 καὶ τῇ πανυμνήτῳ αὐτοῦ Μητρί· ἧς ταῖς
 ἰκεσίαις τύχοιμεν τῆς οὐρανοῦ Μακαριό-
 τητος.

Θ Α Υ Μ Α Μ Α'.

Περὶ τοῦ βαλλόντος εἰς τὴν τῆς Θεομήτορος Παρθενίαν, καὶ
 υφραθέντος διὰ τινος τερατουργήματος.

Μετὰ τὴν Σάρκωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 ἡσοῦ Χριστοῦ, χρόνους ἑπτακοσίους, ἦτον
 Ἡρμημίτης, Ἀθηναῖος τὸ γένος, σοφὸς
 καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος, καὶ εἰς τὴν ἀρετὴν σοφώ-
 τος, τὸ ὄνομα του Ἀιγίδιος, ὃς τις μετὰ
 τὴν θάνατον τῶν γονέων αὐτοῦ διαμερίσας
 ὡχοῖς τὰ ὑπάρχοντα, ἀνεχώρησε τῆς Πα-
 τίδος. Καὶ προσκυνήσας τοὺς ἀγίους τόπους
 τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἐνδοτέρα
 ἄσπετα τῆς ἐρήμου, εἰς ἓνα τόπον ἄβατον πολ-
 λὰ καὶ ἀποκρυφόν, ὅπου ἦν ἓνα σπήλαιον
 πηγῆν ὠραιότατην καὶ δένδρα ἕλιγα.
 Ἐρχομένη οὖν τοῦ τόπου τὸ ἡσυχόν, ἔμεινε
 ἐκεῖ, καὶ ἀσκήτευεν, ἐκτροφόμενος ἀπὸ μίαν
 κρυφῆν, ἧτις μὲν θείαν νεῦσιν ὑπήγεγε, καὶ
 ἄρμεγε, καὶ μὲν τὸ γάλα τῆς καὶ χορτά-
 ρα ἐπορευετο. Πλησίον εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη
 ἦν εἰς ἓνα Κάστρον κάποιος διδάσκαλος,
 ὁποίου ἔσπειρεν ὁ ἀνθρωποκτόνος ζιζάν-
 ια εἰς τὸν λογισμὸν, καὶ εἶχεν ἀμφιβολίαν
 εἰς τὴν Παρθενίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτό-
 τος, λέγων ταῦτα κατὰ διάνοιαν· Πῶς βο-
 νὰ εἶναι Μητὴρ, καὶ Παρθένος; Τοῦτου
 ἀδαιμονικὸν διαλογισμὸν ἔπασχεν ὁ πτω-
 χὸς διδάσκαλος νὰ διώξῃ ἀπὸ τὸν νοῦν του,
 καὶ δὲν εἶδύνητο. Ὅθεν ἀκούσας, ὅτι ὁ ῥη-
 τὸς Ἀναχωρητῆς εἶχε χάριν Θεοῦ καὶ σο-
 φίας ἀνθρώπινον, ὑπήγε νὰ τὸν ἐρωτήσῃ πε-
 ρὸς τοῦτου, μήπως καὶ δυναθῆ νὰ τὸν λυτρώ-
 σαι τῆς κατὰ διάνοιαν βλασφημίας.
 Ἐλθὼν οὖν ἦτον ὁ διδάσκαλος πλησίον εἰς

τὸ κελλίον τοῦ Ἀββᾶ Ἀιγιδίου στάδια τρία,
 ἐξῆλθεν ὁ Ὅσιος εἰς αὐτοῦ προὔπαντησιν,
 (ἐκ θείας γὰρ χάριτος ἐγνώρισεν τοῦ διδασ-
 κάλου τὴν ἔλευσιν, καὶ τὸν διαλογισμὸν τῆς
 καρδίας τῆς,) καὶ ὅταν ἐπληθίσασεν ἓνας τοῦ
 ἄλλου, καὶ τὸν ἐχαίρησεν ὁ διδάσκαλος,
 ποιῶν αὐτῷ ἕως ἐδάφους μετάνοιαν, δὲν τοῦ
 ἀπεκρίθη ὁ Ὅσιος, ἀλλὰ ἐκτύπησε μὲ τὴν
 ῥάβδον εἰς ἓνα λίθον, λέγων ταῦτα μεγαλο-
 φώνως·

Παρθένος πρὸ τόκου. Οὕτως εἶπεν ὁ Ἁ-
 γιος· καὶ εὐθύς (ὡ παραδόξου τερατουρ-
 γήματος!) ἐφύτρωσεν εἰς ἐκεῖνον τὸν λίθον
 ἓνα κρίνον εὐμορφὸν εἰς τὴν θείαν καὶ ὠ-
 ραιότατον, εἰς δὲ τὴν εὐωδίαν θυμασίον.
 Τότε ἐδευτέρωσε, καὶ κτυπᾷ μὲ τὴν ῥάβδον,
 λέγων·

Παρθένος ἐν τόκῳ. Καὶ ἐφύτρωσεν ἕτερον
 κρίνον τοῦ προτέρου ὁμοίον. Ἐπειτα ἔκρυσσε
 πάλιν τρίτον μὲ τὴν ῥάβδον εἰς τὸν αὐτὸν
 λίθον, λέγων·

Καὶ μετὰ τόκον Παρθένος μείνασα.
 Καὶ εὐθύς ἐγῆκεν ἄλλο ἓνα κρίνον ὁμοίως
 θυμασιώτατον. Τότε ὁ μὲν Ὅσιος ἐστράφη
 εἰς τὸ κελλίον του, χωρὶς ποσῶς νὰ συντύ-
 χῃ ἕτερον λόγον. Ὁ δὲ διδάσκαλος ἐκπλητ-
 τόμενος εἰς τοιαύτην θαυματουργίαν, ἐλυ-
 τρώθη τοῦ πειρασμοῦ, καὶ πᾶσιν ἐκήρυττε
 τὸ τεράστιον, διὰ νὰ δοξάζεται ἡ ὑπεραγνος
 Θεομήτωρ· ἧς ταῖς ἰκεσίαις τύχοιμεν τῆς
 Βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Θ Α Υ Μ Α Μ Β'.

Ἐκοτασις Σαυμάσιος, ὅτι μία ρανίς τοῦ Διοσκοτικοῦ Αἵματος
ὑπερβαίνει πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἀμαρτήματα.

Ἦτον τις Μοναχὸς ἀμλήτης καὶ ράθυμος, ποῦ δὲν ἐφύλαγε τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Ἀγγελικοῦ σχήματος, ἀλλὰ διήγειν ἐν ἀκηδία πολλῇ· μόνον ταύτην τὴν ἀγαθοεργίαν ἱκαμνευ, ἤγου, ἀπὸ τὴν πολλὴν εὐλαΐαν καὶ πόθον, ὅπου εἶχε πρὸς τὴν Παρθένον, ἱσταμίαια καθ' ἑκάστην, καὶ ἔλεγον ἐνώπιον τῆς σεβασμίας Εἰκόνας αὐτῆς ἑακτὸν υφοραῖς τὸν Ἀρχαγγελικὸν Ἀσασμὸν, ὅτι δὲν ἔξευρε γράμματα νὰ ἀναγινώσκῃ ἄλλας εὐχάς. Οὕτω γοῦν ζῶν ἱμελῶς εἰς τὰς νηστείας, ἀγρυπνίας, καὶ τέρας τάξεις τῆς μοναδικῆς πολιτείας, τὸν ἀξίωσεν ὁ πανάγαθος Κύριος, ὁ Δίλων πάντας σωθῆναι, καὶ εἶδε φοβεράν ὄπτασίαν καὶ ἑκοτασιν, ὡσάν ὅτι οἱ Δαίμονες ἄρπασαν τὴν ψυχὴν του, καὶ ὑπῆγαν ἐνώπιον τοῦ δικαίου Κριτοῦ, ζητοῦντες αὐτοῦ νὰ κάμῃ δικαιοσύνην, νὰ τοὺς τὴν δώσῃ κατὰ τὰς πράξεις τῆς. Ὁ δὲ Βασιλεὺς γινώσκων αὐτῆς τὰς ἀμαρτίας, εἶπε τοῖς Δαίμοσι· Βάλετε αὐτὴν εἰς τὴν γέενναν, οὐκ ἔχει γὰρ μέρος μετ' ἐμοῦ· ὅτι τὰς ἐπαγγελίας τοῦ Βαπτισματος καὶ τοῦ Μοναδικοῦ σχήματος οὐκ ἐφύλαξεν. Εὐθύς οὖν ὅπου τὴν ἄρπασαν οἱ Δαίμονες, ὡς ἔγριτοι λύκοι, ἠγέρθη τοῦ θρόνου ἡ παντοδύναμος Δέσποινα, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέσποτα σου, Κύριέ μου, ἀκουσόν μου τὰ δικαιώματα, ὅπου ἔχω νὰ ἐπὶ εἰς βοήθειαν τῆς ψυχῆς ταύτης. Καὶ οὕτως εἶδειξεν ἕνα Βιβλίον, ὅπου ἦσαν γεγραμμένοι οἱ Χαριτισμοί, ὅπου τῆς εἶπεν ὄλην του τὴν ζῶν προσευχόμενος, καὶ προστάσσει τὸν φύλακα τῆς ψυχῆς ἐκείνης νὰ βάλῃ τὴν Βίβλον αὐτῆν εἰς τὴν πλάστιγγα. Ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος ἔβαλαν καὶ οἱ Δαίμονες βιβλία πολλὰ, ὅπου εἶχασιν γεγραμμένα ὄλα τοῦ Μοναχοῦ τὰ ἐγκλήματα. Τότε ἔβαρυνε πολλὰ τὰ ρέ-

ρος ἐκείνο, ὅπου εἶχε τὰ ἀμαρτήματα. Ἴδουσα λοιπὸν ἡ τοῦ παντελελήμονος Θεοῦ πολυέσπλαγγχος Μήτηρ πῶς δὲν ὠφελῆθη ποσῶς ἡ ψυχὴ μετὸν τρόπον τῆτον, (ὅτι αἱ ἀμαρτίαι ἦσαν πολλαί, καὶ ἡ ἀρετὴ ὀλίγη.) λέγει πρὸς τὸν Δεσπότην· Ἐνθυμῆσαι, καρφίλατε μου Υἱέ, ὅτι ἀπὸ τὴν ἐμὴν σάρκα ἀνέλαβες τὴν παθητὴν σου οὐσίαν, καὶ χέρισαι μοι μίαν ρανίδα ἀπὸ τοῦ ἀχραντοῦ καὶ πολύτιμου Αἵματός σου, ὅπου ἔχουσις διὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς εἰς τὸ σωτήριον Πάθος. Ναί, Δέσποτα πολυέλεε, κάμῃ τὸ ἔλεος τοῦτο εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν, διατί μετὰ ἡγάκα πολλὰ, καὶ προσήυχετο πρὸς με μετὰ πόθου καὶ πίστεως. Λέγει τῆς ὁ Δεσπότης· Νὰ γένη, ὦ Μήτηρ, τὸ Δέλημά σου· ὅτι δὲν εἶναι πρῆπον νὰ σοῦ ἀθετήσω καρμίαν αἰτίαν· πλὴν γίνωσκε, ὅτι μία ρανίς τοῦ Αἵματός μου ὑπερβαίνει ὄλα τοῦ κόσμου τὰ ἀμαρτήματα. Ἐλαβεν οὖν τὴν αἰτίαν ἡ Πατάνασσα· καὶ ὡς τὸ ἔβαλεν εἰς τὴν στήθην, ἐκουφίσθη τὸ ἕτερον μέρος, ὅπου ἦσαν τὰ τόσα βιβλία τῶν ἐγκλημάτων, καὶ ἔγινεν ἐλαφρότερον ἀπὸ ἕνα πτερόν, ἡ χυρὸν. Τότε οἱ μὲν Δαίμονες δεσποκόρπασαν κατησχυρμένοι, καὶ ἔκραζον λέγοντες· Πρῖσσα εἶναι πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς ἔλεμων ἡ Δέσποινα, καὶ μᾶς κάμνει ἀδικίαν πολλὰκις. Ὁ δὲ Μοναχὸς ἐν ἑαυτῷ γινώσκων, ἐδόξασε τὸν Κύριον, εὐχαριστῶν τὴν ὑπερύμνητον αὐτοῦ Μητέρα, ὅπου τοῦ εἶδειξεν ὄπτασίαν τοιαύτην. Καὶ μεταμεληθεὶς ἐδιώρθωσε τὸν βίον αὐτοῦ, καὶ κατέρωθεν τὴν ἀρετὴν, ὅπου ἔβαύμαζον ἔσοι τὸν ἕτερον πρότερον. Ἀγωνιζόμενος οὖν διαρίσταν ἀνεπαύσατο ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ μῶν, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΜΓ'.

Περὶ τοῦ διατάζοντος εἰς τὸ τῆς Εὐχαριστίας Μυστήριον, καὶ τὸν Χριστὸν ἰωρακός μετὰ σαρκὸς ὡς νήπιον.

Ἔτον τις Ἱερεὺς εἰς τὴν Ἀλαμανίαν πῶσα ἐνάρετος, ὀνομαζόμενος Πελάγιος, τις εἶχε τοσαύτην εὐλάβειαν πρὸς τὴν ἐπόρθενον Μαρίαν καὶ τοιοῦτον πόθον, οὗ δὲν ἔλεγεν ἄλλο Εὐαγγέλιον, οὐτὶ Ἀστολον, ὅταν ἐλειτούργα, εἰμὴ μόνον τῆς κναγίας. Ταύτην του τὴν πολλὴν εὐλάβειαν ἐφθόνησεν ὁ ἐχθρὸς τῶν ἐναρέτων, ἰ τοῦ ἰσπειρεν εἰς τὴν διάνοιαν ἕνα λογμὸν ἀσεβίστατον περὶ Πίστιως, καὶ ἵσταξε εἰς τὸ Κυριακὸν Σῶμα, λέγων ὅτα κατὰ διάνοιαν· Πῶς εἶναι βολετὸν γίνεταὶ ὁ ἄρτος Σῶμα Χριστοῦ, καὶ ὁ ος Αἷμα; καὶ εἰάν ἡ Παρθένος ἐγέννησεν καὶ μόνον Υἱόν, ὃς τις ἐκουσίως παν ἐτάφη, καὶ ἀνίστη μίαν καὶ μόνην φων, πῶς γίνεται πάλιν κατ' ἡμέραν ὁ ἄρτος Σῶμα Θεοῦ, καὶ πάσχει πάθος; Αὐτοὺς εἰς λογισμοὺς ἐρευνῶν ὁ Πελάγιος, ὡς ράμματος καὶ ἀπλούστατος ἄνθρωπος οὗ ἦτον, εἶχε θλίψιν πολλὴν, καὶ δὲν λμα νὰ ἐρωτήσῃ τινα ἄνθρωπον, μόνον αμὲ πρὸς τὴν Παναγίαν, λέγων αὐτῇ πιστευόμενος· Δέσποινα καὶ Κυρία τοῦ ἴμου, παρακαλῶ σε ὁ ἀνάξιος δοῦλός σου, με μου τὴν χάριν ταύτην, νὰ γνωρίσω τῆς Ἱερουργίας Μυστήριον, πῶς μεταπεται ὁ ἄρτος καὶ οἶνος εἰς Σάρκα καὶ ἰα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, διατί δὲν ἡμπορῶ τὸ καταλαβῶ τελείως. Οὕτω πολλὰ κίς ἴμενος μετὰ δακρῦν πολλῶν ὁ Πελάγιος, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καθὼς ἐλειτούργα, ἀφ' οὗ ἐπιλειώθησαν τὰ Ἅγια; ὅταν ὤνησι τὸ, Ἐξαιρίτως τῆς Παναγίας ἀχράντου· ἐπὶ ἀφανῆς ἀπέμπροσθεν αὐτοῦ ὁ ἅγιος ἄγγελος, καὶ δὲν ἦτον εἰς τὸ Δισκάριον· Ὁ Ἱερεὺς ἐρεύνησεν ὡδε κἀκίσει, μήπως ἐπαράπισον ἀπὸ ἀπροσεξίαν καὶ λή-

θην αὐτοῦ, ἀμὴ δὲν εἶδε τίποτις. Ὅθεν ἔντρομος, καὶ ἀγωνιῶν, ἔκλαυσε πικρῶς, δεόμενος ταῦτα· Ὑπεραγία Θεοτόκε, ἡξεύρω, ὅτι διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν μου καὶ ἀμφιβολίαν, ὅπου εἶχα εἰς τὸ ἅγιον Σῶμα τοῦ Δεσπότου μου, μὲ ἐδδελύχθη ἡ Βασιλεία του, καὶ ἀνεχώρησεν ἀπ' ἐμοῦ, νὰ μὴ τὸν κοινωνήσω ὁ ἀνάξιος· ἀλλὰ ἰκέτευσον αὐτόν, καὶ παρακάλεσί του νὰ μὲ συγχωρήσῃ ὡς εὐσπλαγχνος, καὶ νὰ μὴ μοῦ ὀργισθῇ ἕως τέλους ὁ ἀμνησικάκος. Αὐτὰ λέγων ὁ εὐλαβῆς Ἱερεὺς, εἶδεν ἐνώπιον τῆς ἀγίας Τραπεζῆς τὴν ὑπερένδοξον τῶν Ἀγγέλων Ἀνασσαν, ἣτις εἶχεν εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, βρέφος μικρὸν κατὰ πολλὰ ὠραιότατον, καὶ λέγει πρὸς τὸν Πελάγιον· Ἐτοῦτο τὸ βρέφος εἶναι ὁ Ποιητὴς καὶ Κτίστης τῆς οἰκουμένης, ὁ Υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄνθρωπος τέλειος. Αὐτόν συνίλαδον ἐκ Πνεύματος ἀγίου, καὶ ἐγέννησα ἀφθόρως, Παρθένος μίνασα. Αὐτὸς ἔπαθε, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν Σταυρὸν ὡς ἄνθρωπος διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν, καὶ ἀνίστη, καὶ ἀνελήθη εἰς οὐρανοὺς, καὶ θῆσας ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς ὡς ἐμοῦσίσιος τούτω καὶ σύνθρονος, ὅθεν μέλλει πάλιν ἔργεσθαι κρίναι τὴν οἰκουμένην ἅπασαν. Αὐτὸς καὶ τῶρα κατ' ἐκάστην ἡμέραν, διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ καὶ πολλὴν ἐγαθότητα, συγκαταβαίνει μὲ ἄρρητον καὶ θαυμάσιον τρόπον εἰς τὸ σχῆμα τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ Οἴνου, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην, ὅπου ἔχει πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀθρώπους, καὶ σᾶς δίδεται εἰς βρῶσιν, καὶ πόσιν, καὶ ἀγίασμόν τῆς ψυχῆς σας. Ὑπλάφησον οὖν αὐτόν, καὶ ἀφθόως ἐρεύνησον, νὰ γνωρίσῃς πῶς εἶναι ἀληθινὴ θεωρία, καὶ ὄχι φάντασμα, ἀλλὰ Σῶμα ἀληθινόν με σάρκα καὶ

αἷμα, καθὼς τὸν ἐγέννησα, καὶ οὕτω γίνεται καὶ ὁ ἄρτος καὶ οἶνος, ὅπου ἱερουργεῖς. Ἀμὴ διατι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις δὲν δύναται νὰ φάγη σὰρκα ὠμὴν, καὶ νὰ πίνη αἷμα, δι' αὐτὸ πανσφόως ὁ ἐλεήμων καὶ παντοδύναμος φαίνεται εἰς Ἄρτον καὶ Οἶνον, διὰ νὰ τὸν λαμβάνη πᾶς ἕνας μὲ πόσον καὶ ὄρεξιν. Κοινωνήσου οὖν αὐτοῦ μετ' εὐλαθείας καὶ πίστεως· ὅτι ὅς τις τὸν μεταλαμβάνει ἀξίως, γίνεται μέτοχος τῆς Θείας δόξης αὐτοῦ. Ταῦτα λέγουσα ἡ πολυδύμητος Δέσποινα, ἀπόθεσε τὸ Θεῖον Βρέφος εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ προσκυνήσασα τοῦτο μὲ πολλὴν εὐλάβειαν καὶ ταπεινώσιν ἐγένεν ἄφαντος. Ὁ δὲ Ἱερῶς μετὰ φόβου πολλοῦ καὶ ἀγαλλιásiως ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐκείνο τὸ Θεῖον Βρέφος, καὶ ἀσπαζόμενος μετ' εὐλαθείας καὶ ταπεινότητος, ἐγνώρισε κατὰ ἀλήθειαν ὅτι ἦτον ζῶν βρέφος σαρκικόν. Ἐπειτα τὸ ἀποθέτει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν μετ' εὐφροσύνης πολλῆς, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς

γῆς εἶπε ταῦτα μετὰ δακρῶν· Πιστῶτε Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ γεννηθεὶς ἐκ τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ εὐχαριστῶ τῆς εὐσπλαγχνίας σου, καὶ τῆς παναχράντου Μητρός σου, εἰς τὴν χάριν ὅπου σημερον ἠξιώθην ὁ ἀνάξιος, καὶ συγχώρησόν μοι ὡς εὐσπλαγχνος εἰς τὴν προτέραυ μου ἀγνωσίαν· καὶ καθὼς μὲ ἠξίωσας, καὶ σὲ εἶδα μετὰ σαρκός, ὡς ἐγεννήθης ἐκ τῆς Παρθένου, εἴπα πάλιν δια πρεσβειῶν αὐτῆς ἀξιώσόν μοι νὰ σὲ κοινωνήσω, οὐχὶ ὡς βρέφος, ἀλλ' ὡς Ἄρτον, καθὰ καὶ πρότερον. Οὕτω δέσμιος μετὰ πίστεως ἐγείρεται, καὶ βλεπὼν πάλιν τὸν ἅγιον Ἄρτον, καθὼς καὶ πρότερον καὶ ἐκοινωνήσεν εὐφραυνόμενος. Μετὰ ταῦτα ζήσας πολιτείαν θαυμαστὴν καὶ θαυμάσιον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Οὐράνιον Βασιλείαν· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτοχῆ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Μ Α'.

Περὶ τοῦ φονευθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀναστηθέντος ὑπὸ τῆς Θεομητόρος.

Εἰς μίαν Ἐκκλησίαν εἶχασιν συνθήθειαν οἱ Χριστιανοί, καὶ ἔφαλλον τινὰς Λιτανείας καὶ ἐγκώμια τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας· ἀναμεταξύ εἰς τὰ ὁποῖα ἐλέγασιν ἕνα Ὑμνον, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου εἶναι ταῦτα γεγραμμένα· Αἰσχυνίσθησαν οἱ ἀσεβεῖς Ἰουδαῖοι. Μίαν ἡμέραν οὖν συναθροισθέντες οἱ Ὀρθόδοξοι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπροσκάλεσαν ἕνα νέον εὐλαβῆ, ὅς τις εἶχε φωνὴν μελωδικὴν καὶ ὠραίαν, καὶ τοῦ εἶπασιν νὰ ψάλλῃ αὐτῶν τὸν Ὑμνον μεγαλοφώνως· καὶ ψάλλοντες εὐτυχῆ, καὶ περυνῶντες τινὲς Ἰουδαῖοι ἀπ' ἐκείνων τὸν Ναόν, ἤκουσαν τὸν λόγον ἐκείνων, ὅπου ἔφαλλον ὁ νέος εἰς αἰσχυρὴν αὐτῶν καὶ κατακρισιν, καὶ θυμωθέντες μεγάλως, ἐσυμβουλευθήσαν νὰ τὸν φονεύσου, ὅταν εὐρουν καιρὸν ἐπιτήδειον. Λοιπὸν εἰς

ὀλίγας ἡμέρας τὸν ἐπήρασιν εἰς τὸν ἀμολῶνα αὐτῶν, προσασίζόμενοι αἰτίαν τινὰ καὶ ἐπὶ τὸν ἐφόνευσαν, καὶ ἔρριψαν εἰς τὸν πόντον ἀπόκρυφον. Τότε, ἀφ' οὗ οἱ φονεῖς ἀνώρθωσαν, περιγένετο ἡ παντοδύναμος Δέσποινα, ἧτις ἀναστήσασα αὐτὸν, τὸν ἐκστάσε νὰ ψάλλῃ ἀφόδως τοὺς Ὑμνοὺς τῆς Θεοῦ· Ὁ δὲ εὐχαριστήσας αὐτῇ ὑπέγηγε πάλιν εἰς τὸν Ναόν, καὶ ἔφαλλε καθ' ἑκάστην μίαν δικώτερα. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ φονεῖς Ἰουδαῖοι ἐξέστησαν, καὶ τὸν ἠρώτησαν μυστικῶς, εἴαν ἦτον αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅπου ἐφόνευσαν, καὶ πῶς ἀναστήθη; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἡ Ἀειπαρθένος Μητήρ τοῦ Ἰησοῦ τὸν ἀνέστησε, διατι ἔφαλλε τὰ Ἐγκώμια τῆς Θεοῦ· Ἀπὸ ταύτης τῆς θαυματουργίας ἐπίσταται οὐ μόνον οἱ φονεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ συγγενεῖς

καὶ φίλει τοὺς, καὶ ἕτεροι πλείστοι, βαπτισ-
θέντες εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ
Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ᾧ ἡ δό-
ξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α ΜΕ'

Ὅτι ἡ Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἠφάνισε τὸ θανατικὸν ἐκ τῆς Ῥώμης
καὶ πάντας ἴασατο.

Εἰς τοὺς πεντακοσίους δέκα χρόνους ἀπὸ
τὴν Ἐνσαρκου τοῦ Θεοῦ παρουσίαν ἦτον
εἰς τὴν Ῥώμην μεγαλὸν θανατικὸν, τό-
σον ὅπου ἀπόθνησκαν τὴν ἡμέραν δύο χι-
λιάδες ἄνθρωποι. Ὁ Πάπας λοιπὸν τοῦ
καιροῦ ἐκείνου. (ὅπου ἦτον ὁ μέγας Γρηγό-
ριος ὁ Διάλογος) ἐπρόσταξε νὰ εὐγάλουν
τὸν σεβασμίαν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ὅ-
που ἱστορίσεν ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς, νὰ
κάμνωσι Διτανίαν καὶ δέησιν πρὸς Κύ-
ριον νὰ παύσῃ ὁ θάνατος. Καθὼς οὖν ὑ-
πήγενεν ὁ Ἀρχιερεὺς μὲ τὴν Εἰκόνα, διό-
μιμος τῆς πολυεσπλαγχνου Μητρὸς καὶ
παντελήμιμος νὰ εὐμνησῇ τὸν Δεσπότην,
νὰ καταπαύσῃ τὸν θυμὸν, καὶ δικαίαν αὐ-
τοῦ ἀγανάκτησιν, ἔβλεπαν ὅλοι, ὅπου καὶ
ἂν ἐπερνα ἡ ἀγία Εἰκόνα, καὶ ἔφηνεν ἡ
φθορὰ τοῦ αἵματος, καὶ ἀφανίζετο ἀπέμπρο-
σθεν τῆς σεβασμίας Εἰκόνος αὐτῆς, ὥ-

στερ σύμφων, ὅταν τὸ διώκη βίαιος ἀνε-
μος, καὶ ἔμμενεν ὁ ἀὴρ γαληνὸς καὶ λαμπρό-
τατος. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐγύρισαν ὅλην τὴν Πό-
λιν, καὶ ἐτελείωσαν τὰς εὐχὰς, βλέπει ὁ
Ἅγιος ἕναν Ἄγγελον ἱστάμενον ἄνωθεν εἰς
τὸν πύργον, ὅπου ὀνομαζοῦσι τοῦ Ἀδρια-
νοῦ καὶ Κρησκεντίου, καὶ ἐσπόγγιζε μίαν
σπαθὴν αἱματομένην, καὶ τὴν ἔβαλεν εἰς
τὴν θήκην. Ἐκατάλαβεν οὖν, ὅτι διὰ πρε-
σβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἔπαυσεν
ὁ θυμὸς τοῦ Δεσπότη καὶ ἀγανάκτησις.
Ἐκτοτε οὖν ἕως τὴν σήμερον δὲν λέγεται
πλέον ὁ πύργος ἐκεῖνος τοῦ Ἀδριανοῦ, ἢ
τοῦ Κρησκεντίου, ἀλλὰ τοῦ Ἀρχιστρατή-
γου Μιχαήλ, ἃ εἰς ὄνομα ἔκτισαν καὶ Ναὸν
πολύεξοδον εἰς ἐνθύμησιν τῆς αὐτῆς θαυ-
ματοουργίας τῆς Θεομήτορος· ἥς ταῖς πρε-
σβείαις λυτρωθῆναι καὶ ἡμεῖς τοῦ αἰῶ-
νίου θανάτου τῆς ἀτιμευτήτου κολάσεως.

Θ Α Υ Μ Α ΜΣ'.

Περὶ τῆς εἰς τὸν Ζωγράφον θαυματουργίας.

Ἦτον τις ζωγράφος, Ἰωάννης ὀνόματι,
πολλὰ εὐλαβὴς εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεο-
τόκου, καὶ εἰς τὴν τέχνην ἔμπειρος πλέον
τοὺς ἄλλους. Ἔβανε δὲ πολλὴν ἐπιμι-
λειαν καὶ πάντα πόθον, ὅταν, ἱστορίζε
τὴν Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, νὰ γενῇ πλέον
ὠραία καὶ εὐμορφος ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἁ-
γίους, τὸσον ὅπου ἰθαύμαζαν ὅλοι τὴν
ὠραιότητα, ὅπου εἶχασιν αἱ Εἰκόνες τῆς
Θεομήτορος, τὰς ὁποίας ἱστολίζε μὲ πᾶ-

σαν τέχνην καὶ τρόπον, ὅπου ἐδύνατο. Ὅ-
ταν δὲ πάλιν ἱστορίζε τὸν διάβολον, τὸν
ἔκαμνε τὸσον ἀσχημον, ὅπου δὲν ἠκόρρει
νὰ ἰδῇ τινὰς φοβερώτερον πρᾶγμα καὶ ἀ-
σχημότερον, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμνε δικαίως.
Ὅτι καθὼς ἦτον πρῶτην τὸ ὠραιότερον
κτίσμα τοῦ ποιητοῦ, ὅταν ἦτον εἰς τὴν ὑ-
πακοὴν αὐτοῦ, οὕτως ἔγινε πάλιν μετὰ τὴν
παράβασιν ἀσχημότερος πάντων καὶ φο-
βερώτερος. Τοῦτον τὸν εὐλαβῆ Εἰκονογρά-

φον ἐχθρεύετο πολλά ὁ μισάνθρωπος, καὶ ἐζήτηε καιρὸν ἐπιτάδειον νὰ τὸν ἀποκτείνῃ, ὄχι τόσο πῶς ἰστορίζεν αὐτὸν ἄσχημον, ὅσον διακί ἐφθόνη εἰς τὴν τῆς Θεομήτορος ὠραιότητα, ὅτι μετ' ἐκείνην τὴν εὐμορφίαν ἰκαραινίνα τὸν λαὸν εἰς περισσότεραν εὐλάβειαν. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἔκτισαν ἕνα Ναρὺν ὑψηλὸν, καὶ ἐπροσκάλεσαν τὸν Ἰωάννην αὐτὸν νὰ τὸν ἰστορήσῃ. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἔβαλε σκαλωσίαις, νὰ ζωγραφίσῃ τὰ ὑψηλά μέρη, κατὰ τὴν συνήθειαν, πρότερον· καὶ καθὼς ἰστορίζε τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ὑπεραγίας, βλέπει τὸν δαίμονα ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ τοῦ λέγει: Κάν τῶρα δὲν ἠμπορεῖς νὰ μοῦ φύγῃς, ἀλλὰ νὰ σὲ ἐγκρεμνήσω, ὅτι ἰδῶ εἰς τὰ ὕψη τοῦ Ναοῦ ἰστορίζεις τὴν Εἰκόνα τοσοῦτον εὐμορφον. Μὲ τὸν λόγον, ἰχάλασε καὶ τὸ κρεβάτι, καὶ ἐρρίψεν κάτω τὰ ξύλα, ὅπου ὁ ζωγράφος ἰστῆκετο, ὁ ὁποῖος ἐβόησε, λέγων·

Παναγία Θεοτόκι, βοήθει μοι. Καὶ οὕτως ἀπλωσε τὰς χεῖρας του πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ παρενθὺς (ὡ δαῦμα ἐξαίσιον) ἡ Εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας ἐκτείνασα τὴν δεξιὰν αὐτῆς ἐκράτει τὸν ζωγράφον ἀπὸ τὰς χεῖρας, καὶ δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ δώσῃ κάτω, νὰ θανατωθῆ, ἀλλὰ ἐκρίμετο οὕτως ἀσχετῶς τόσῃ ὥραν, ἕως ὅπου ἤφεραν, καὶ ἐκατίβη χωρὶς τινὰ βλάβημον. Οἱ δ' παριστώτες ἐξίστησαν. Τότε ὁ Ἰωάννης εὐχαριστήσας ἱκανῶς τὴν πανύμνητον, ἐδιηγῆθη αὐτοῖς τὴν υπόθεσιν, καὶ πάντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν, καὶ τὴν Ἀειπαρθένον Θεομήτορα. Ἀπὸ τότε πλέον δὲν ἐτόλμησεν ὁ ἐχθρὸς νὰ τὸν βλάβῃ, μάλιστα καὶ καλὸν τοῦ ἐπροξένησε μὲ τὸν τρόπον τοῦτον, ὅτι νομίζοντας νὰ τὸν ἀράνισῃ, τοῦ ἔκαμε περισσότερον ὄφελος, διατὶ ὄλοι τὸν ἐπῆραν εἰς πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ τὸν ἐπροσκαλοῦσαν πανταχοῦ, καὶ ἰστορίζε.

Θ Α Υ Μ Α Μ Ζ.

Περὶ εὐλαβοῦς τινός, ἧς τὴν μορφὴν ἡ Δείσποινα προσελάβετο, καὶ τῆς τοῦ δαίμονος κακουργίας ἐρρύσατο.

Εἰς τὴν παλαιὰν Ῥώμην ἦτον τις πλούσιος, καὶ εἶχε γυναῖκα λίαν εὐλαβῆ καὶ τὸν Θεὸν φοβουμένην, ἧτις εἶχε πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν Παναγίαν, καὶ προσήγετο πρὸς αὐτὴν καθ' ἑκάστην μετὰ πόθου καὶ κατανύξεως. Ὁ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς ἔκαμε φιλίας καὶ συμπόσια ἀμετρα, καὶ ἔδαπανα τὸν βίον τε ἀκαιρα, τόσο ὅπου εἰς ὀλίγον καιρὸν ἐπτώχευσε, καὶ δὲν εἶχε τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Καὶ μίαν ἡμέραν ἐνθυμούμενος ὅτι ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς, ὅπου εἶχε συνήθειαν νὰ καμνῇ μεγάλην πανήγυριν μὲ δαπάνην ἀμέτρητον, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, μὴ ὑποφέρων τὴν ἐντροπὴν τῶν ἀνθρώπων, ἐπειδὴ δὲν εἶχε πλέον νὰ ἐξοδιάξῃ ὡς πρότερον, καὶ ὑπῆγεν εἰς ἕνα τόπον παράμυρα ἕως νὰ περάσῃ ἡ Ἑορτὴ. Ἐκεῖ γούν, ὅπου ἴστικε περίλυπος, φαίνεται ὁ δαίμων εἰς ἕνα μαῦρον ἀλογον καθάλλαι-

ρῃς μὲ σχῆμα βρατιώτου, καὶ τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τῆς αὐτοῦ σκυθρωπότητος. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ τὴν υπόθεσιν. Λέγει του ὁ δαίμων: Ἡ γυνὴ σου εἶναι αἰτία τῆς πτωχείας σου, καὶ εἰάν σίρῃς νὰ μοῦ τὴν φέρῃς ἰδῶ τὴν δαῖνα ἡμέραν, νὰ τὴν κάμω ὡς βουλομαι, ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω περισσότερον πλοῦτον ἀπὸ ὅσον εἶχες τὸ πρότερον καὶ ὅσον ἐξοδιάζεις, τόσο νὰ πληθῆνῃ μάλιστα. Ἐκεῖνος δὲ ἀπὸ τὴν δίψαν, ὅπου εἶχε τοῦ πλοῦτου, ἔταξε μεθ' ὄρκου ὁ ἀγνωστος νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ τὴν ὁμόζυγον, μὴ γινώσκων ὅτι εἶναι ὁ δαίμων, μόνον ἐνόμιζε πῶς ἦτον τινὰς ἀρχῶν πλοῦσιος. Λέγει του ὁ διάβολος: Ὑπάγε εἰς τὸν δαῖνα τόπον τοῦ οἴκου σου, σκάψε νὰ εὕρῃς χρυσοῖον καὶ ἀργύριον ἀναρίθμητον, ὅπου τὸ ἔχω κεκρυμμένον, καὶ μὴ τὸ ἐγγίξῃς πάρεξ νὰ μὲ φέρῃς πρῶτον κατὰ τὸν ὄρκον τὴν σὴν ἀνέ-

ζυγον, ἔπειτα καί με τοῦ βούλευσαι. Ἀπα-
 λθὼν οὖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ εὐρῶν τοῦ
 θησαυρὸν ἐχάρη πολλά· καὶ εἰομαζέτο νὰ
 πάρῃ τὴν νυκτὰ (διὰ νὰ μὴ τὸν ἰδοῦν τις)
 τὴν συμβίαν τε. Ὅταν οὖν ἐπέρασαν τρεῖς
 ὥραις τῆς νυκτὸς τὴν ἑπῆρι, προφασίζομε-
 νος ὅτι εἶχεν ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν νὰ ὑπά-
 γουσιν εἰς τόπον τινὰ μυσικῶν, νὰ μὴ τὸ
 πᾶν οἱ γείτονες. Αὐτὰ δὲ ἡ καλοστοχος,
 ὡς ὑπήκοος τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, δὲν ἐναντιώ-
 θη, μόνον ἔκαμε προσυχὴν εἰς τὴν Πανα-
 γίαν κατὰ τὴν τάξιν τῆς, καὶ τοῦ ἡκολού-
 θησεν. ἔπειτα ἀφ' οὗ ἔκαμαν καμπόσθη
 ὁδοιπορίαν, ἰδειχθεν ὁ καιρὸς βροχερός,
 καὶ ἐβρόντα. Εὐρίσκοντες οὖν μίαν Ἐκ-
 κλησίαν, εἰσῆλθον ἕως νὰ ξεκίση ὁ καιρὸς.
 Εἰς ὀλίγην ὥραν ἐξῆλθεν ὁ ἄνδρας νὰ ἰδῇ.
 Αὐτὴ δὲ πίπτει μετὰ δακρύων ἐνώπιον τῆς
 ἱεῖρας Βίβλου τῆς Θεομήτορος, λέγουσα·
 Δέσποινά μου, ἐγὼ δὲν ἐξέτρω πού με ὑπά-
 γει ὁ ἄνδρας μου, ἀλλὰ ἡ χάρις σου ἄς με
 φυλάξῃ, ὅπου γινώσκεις πῶς σε ἀγαπῶ ἐκ
 καρδίας καὶ ἐλαβοῦμαί σε. Οὕτως προσυ-
 χορήνη ἀπικοιμήθη. Καὶ ἡ Δέσποινα Θεο-
 τόκος ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς γυναικὸς, μετα-
 μορφωθείσα εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς, καὶ ἐξελ-
 θούσα τοῦ Ναοῦ ἐπῆρεν αὐτὴν ὁ Ἄρχων,
 νομίζων ὅτι ἦτον ἡ συζυγος. Τὸ πρῶτ' ἔ-
 φθασαν εἰς τὸν ὠρισμένον τόπον, καὶ ἐρχό-
 μενος ὁ δαίμων χαρούμενος, ὅταν ἐπλη-
 σίασε, τὴν ἐγνωρίσας, καὶ ἐντρομος γενόμε-
 νος ἐβόησε μετὰ θυμοῦ, λέγων· Ὡ ἀπίστε
 ἄνθρωπε καὶ ἀχάριστε, ἐγὼ σοὶ ἔδωκα τό-
 σου πλοῦτον, διὰ νὰ φέρῃς ἰδοῦ τὴν συμβίαν

σου, νὰ ἐκδικηθῶ ἐπάνω τῆς εἰς τόσα κακά,
 ὅπου μοῦ ἔκαμε, νὰ τὴν θανατώσω, καὶ σὲ
 μοῦ ἔφερες τὴν Κυρίαν αὐτὴν, ὅπου μόνον
 ἡ ὄρασις τῆς με ἐκφρεβί, καὶ τρέμω ὅταν
 τὴν βλέπω; Ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἄρχων ἔ-
 θαύμασεν. Ἡ δὲ Πανύμνητος εἶπε τῷ δαι-
 μονι· Πῶς ἐτόλμησας ἀκαθάρτου πνεύ-
 μα, νὰ κακοποιήσῃς ἐκείνην, ὅπου ἔχει
 πρὸς με τσαυτὴν εὐλάβειαν; ὑπάγε εἰς τὸ
 πῦρ τῆς κολάσεως, τὸ ἡτοίμασμένον σοι, νὰ
 φλογίζῃσαι, καὶ μὴ τολμήσῃς πλέον νὰ βλά-
 ψῃς τινὰ ἐνάρετον. Τότε ἐγένη μία μεγάλη
 βροντῆ, καὶ σχιζομένη ἡ γῆ κατέπεσε τὸν
 δαίμονα. Ὁ δὲ Ἄρχων ἀπὸ τὸν φόβον ἔ-
 κειτο χαρᾶν, καὶ ἡ Δέσποινα τοῦ ἡμερε-
 λίγασα· Μὴ φοβοῦ, ὅτε δι' ἀγάπην τῆς
 ὁμοζύγου σου σοὺ συγχωρῶ τὰ ἀνόμημα,
 καὶ ὑπάγε, ἔπαρτίτην ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας,
 καὶ φοβῆσθε τὸν Θεὸν νὰ σωθῆτε τὸν
 πλοῦτον ὅπου ἦδες, ἄφες τον τοῦ δαίμονος,
 καὶ ἐγὼ σᾶς στέλλω τὰ πρὸς τὴν χρείαν,
 ὅτε τὰ περισσεύματα εἶναι αἰτία εἰς πολ-
 λούς καὶ κολάζονται, καὶ κάλλιον νὰ μὴν
 ἔχετε πλοῦτον, καὶ νὰ σωθῆτε. Οὕτω λέ-
 γουσα ἀνελήθη. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν
 εἰς τὸν Ναόν, καὶ εἶπε τῇ γυναικί αὐτοῦ
 τὴν ὑπόθεσιν. Ἡ δὲ ἔκλαυσεν εὐχαριστήσα-
 σα τὴν ὑπεράγιαν. Εἶτα ἀπελθόντες εἰς
 τὴν οἰκίαν αὐτῶν, εὐρον ὅλον τοῦ θησαυ-
 ρὸν γενόμενον στακτήν. Ἀπ' ἐκεῖ οὖν καὶ
 ἐμπροσθεν ἐπέρασαν θείαριστα τὴν ζωὴν
 τους, καὶ εἰς τὸ τέλος ἀπῆλθον εἰς τὴν Οὐ-
 ράνην Βασιλείαν· ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς
 ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α, ΜΗ.

Περίτινος Κόρης, ἥτις δι' ἰσότητος εἴρακε τὸν Χριστὸν ἐν
 τῷ Παραδείσῳ ἱερούργουσα.

Γράφει ὁ Καισάριος εἰς τὸν Διάλογον αὐ-
 τοῦ, καὶ ἄλλοι διδάσκαλοι, λέγοντες, ὅτι
 ἕως ἵνα χωρίον τῆς Φραγκίας ἦτον μία εὐ-
 λαβῆς καὶ εὐγενοτάτη Κόρη, ἀσθενῆς καὶ
 παραλύτος, ἀμὴν περισσὰ ἐνάρετος. Ἐξό-
 χως εἰς τὴν ἐγκράτειαν, ὑπομονὴν, καὶ τα-
 πείνωσιν, δὲν εὐρίσκειτο ὁμοία τῆς ἄλλης,

ὅτε δὲν ἔτρωγεν, εἰμὴ μόνον ὀλίγας σαρ-
 δας καὶ ὕδωρ, οὔτε ποτὶ ἐβαρίθη τὴν ἀσ-
 θένειαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐχαίρειτο, καὶ ἰδοῦσα
 τὸν Κύριον ὅπου τὴν ἐπαίδευε, καὶ ἐθα-
 σάνιζε πρόσκαιρα, διὰ νὰ τὴν δοξάσῃ αἰ-
 νια. Μόνον ἐλυπάτο, καὶ ἐκπαινετο, πῶς
 δὲν ἰδύνητα νὰ πηγῆναι ταῖς Ἐσραταῖς εἰς

τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου, νὰ ἀκούη τὴν Ἀκολουθίαν, διὰ τοῦτο ἔκλαιε πολλάκις, ὅταν ἦτον μεγάλη Πανήγυρις πῶς ὑστερεῖτο ταύτης τῆς ψυχικῆς ὠφελείας. Ἀλλὰ εἰς καιρὸν καὶ σωματικῶς δὲν ἦτον, ὅμως ψυχικῶς, ἦγεν μὲ τὸν νοῦν της ποτὲ δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὸν ναὸν νὰ ἀκούη τὴν ψαλμωδίαν καὶ Σείεις ὕμνους, καθὼς ἀπὸ τὸ κάτω γεγραμμένον Σαῦμα ἤμπορεῖ πᾶς ἕνας νὰ πιστωθῇ. Διὰ τὴν τινὲς μὲν παλάκις ἐν τῷ ναῷ προσευχόμενοι μὲ τὴν γλῶσσαν, πορνεύουσι μὲ τὸν νοῦν, καὶ μολύνουσι τὴν διάνοιαν· ἐκείνη δὲ ἢ αἰμίμηστος μὴ δυναμένη νὰ ἦναι σωματικῶς, ἦτον μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν καὶ καρδίαν της, καὶ ἀκούουσα τῶν Ἀγγέλων τοὺς ὕμνους, εὐφραίνεται. Μίαν ἡμέραν, ὅπου ἦτον ἡ Ἐορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, καὶ εἶχον εἰς ἐκείνην τὴν Χώραν συνήθειαν νὰ πηγύενται τὰς ἀγίας εἰκόνας τριγύρω, νὰ ἀκολουθεῦσιν ὁ λαὸς ὅλος ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες εἰς δόξαν τῆς Παναγίας, τότε εἶγεν ἡ μακαρία ἀσθενὴς λύπην ἀμετρον, πῶς ὑπήγεναι ὅλοι εἰς τὴν Πανήγυριν, καὶ αὐτὴ ἐκείτετο, καὶ ἔλεγε ταῦτα καθ' ἑαυτῆν: Πάντες οἱ Χριστιανοὶ ὑπάγουσιν εἰς τὴν χαρὰν τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐγὼ ὡς ἀναξία καὶ ἄσωτος ὑσεροῦμαι ταύτης τῆς πνευματικῆς ἀπαλαύσεως. Αὐτὰ καὶ ἕτερα λέγουσα μετὰ πόνου καρδίας, ἦλθεν εἰς ἔκστασιν, καὶ ὑπῆγεν ὁ Ἄγγελος τὴν ψυχὴν της εἰς τὸν Παράδεισον, ὅπου εἶδε μίαν Λιτανείαν Σαυμάσιον πάντων τῶν οὐρανίων Δυναμῶν, καὶ μακαρίων ψυχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Μαρτύρων Ἱεραρχῶν, Ὁσίων, Παρθένων, καὶ τῶν λοιπῶν Ἁγίων, καὶ ὑπήγεναι δύο δύο, λάμποντες ὡς τὸν ἥλιον, καὶ κρατοῦντες λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν. Ἐδῶκε δὲ καὶ αὐτῆς ὁ Ἄγγελος μετὰ ἀναμμένην λαμπάδα, καὶ ἠκολούθη μὲ τὰς λοιπὰς Παρθένοισι. Τότε βλέπει τὸν Σωτῆρα καὶ Βασιλεῖα μας, ὡς ἄκρον Ἀρχιερατῆα ἐνδεδυμένον σολῆν φωτεινῶς ὑπὲρ τοῦ ἥλιου, μὲ Στέφανου Βασιλικῆν καὶ Πατριαρχικὴν ὑπερένδοξον καὶ πολύτιμον. Εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ Χριστοῦ ἦτον ἡ ὑπέρτιμος καὶ ὑπερένδοξος Ἄνασσα, ἡ Μήτηρ αὐτοῦ. Τσαυτῆ δὲ λάμπῃς ἐξήρχετο ἀπ' ἐκείνα τὰ δύο Βασιλικά

πρόσωπα, ὅπου ἐφώτιζεν ὅλον τὸν μακαρίων ἐκείνων στρατὸν, οἱ τινες συμφώνως ἐψάλλουσι τὰ ἀρμόζοντα τῆς Ἐορτῆς Τροπάρια καὶ Ἀντίφωνα μὲ ἦγον μελωδικόν τε καὶ παναρμόμιον. Φθάσαντες δὲ εἰς ἕνα ναὸν εὐρύχωρόν τε καὶ ὠραιότατον, εἰσῆλθον ὅλα τα τάγματα, καὶ ἐψάλλαν ἕνα ἄσμα τοσούτον μελωδικόν καὶ ἠδύτατον, ὅπου εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ διηγηθῇ ἀνθρώπενος γλῶσσα. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄσματος εἰσῆλθεν ὁ Δεσπότης εἰς τὸ ἱερόν Βῆμα, καὶ ἀρχίζει μεγαλοφώνως τὴν Σείαν Ἱερουργίαν, λέγωντας:

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐξῶθεν δὲ ἐψάλλαν οἱ Ἄγγελοι τὰ Ἀντίφωνα. Ὁ μέγας Παῦλος ἀμείνωσε τὸν Ἀπόστολον, λέγωντας:

Ἀδελφοί, χωρὶς πάσης ἐπιτολῆς καὶ τὰ λοιπὰ. Ὁ Θεογόρος Ἀσωνῆς ἐψάλλε τὸ Εὐγγέλιον, λέγωντας:

Ἐν καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνήγαγον αἱ γυναῖκες τὸ παιδίον Ἰησοῦν. Ἐπειτα μετὰ τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας καθίσας ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ θρόνου δόξης, ἤρχοντο ὅλοι κατὰ τάξιν δύο δύο, καὶ ποιοῦντες αὐτῷ ἰδαφιαίαν μετάνοιαν. ἐφιλοῦσαν ταὺς ἀχράντους πόδας αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἔδιδαν τὰς λαμπάδας, ὅπου ἔβασιτοῦσαν. Ἡ δὲ ὠλαβὴς Κόρη βλέπουσα ταύτην τὴν ὀπτασίαν, καὶ γνωσκουσα ὅτι εἶχε νὰ ἔβη πάλιν εἰς τὴν γῆν τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἔδωκε τοῦ Δεσπότης τὴν λαμπάδα της, ἀλλὰ τὴν ἐκράτησε διὰ ὠλαβείαν καὶ ἐκθύμησιν ταύτης τῆς ἐνδόξου ὀράσεως. Ἀφ' οὗ δὲ ἔκαμε τὴν μετάνοιαν, ὡσπερ τοὺς ἄλλους, ἐποῦδαξε νὰ πηγύη, ἀπὸ ἡ Ἄγγελος δὲν τὴν ἀφῆκε λέγων: Δός τὴν λαμπάδα τοῦ Δεσπότητος, καθὼς ἔκαμαν ὅλοι. Ἡ δὲ εἶπε: Δὲν τὴν δίδω, ὅτι δέλω νὰ τὴν ἔχω διὰ ὠλαβείαν. Ὁ Ἄγγελος τὴν ἐτράβιζε νὰ τὴν ἐπάρη ἀπὸ τὰς χεῖρας της, καὶ αὐτὴ ἐσφιγγε δυνατὰ τόσον, ὅπου ἐκάστη εἰς δύο καὶ ἐπῆρε πᾶς ἕνας τὸ ἕνα μέρος. Εἰς ταύτην τὴν φιλονεικίαν ἔλαβε τέλος ἡ ἔκστασις, καὶ στρεφαιμένη ἡ ψυχὴ εἰς τὸ σῶμα, βλέπει ἡ Κόρη εἰς τὴν δεξιάν της τὴν μετὰν λαμπάδα, καὶ ἔλαβε πολλὴν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, ὅταν εἶδε καλίστη

ἐξαίσια θαύματα, ὅπου ἐτέλειεν ὁ παντοδύναμος Κύριος μετὰ τὴν λαμπάδα ἐκείνην. Τυφλοὶ ἀνέβλεπαν, χωλοὶ ἐπεριπατοῦσαν, καὶ πᾶσα ἄλλη ἀσθένεια ἰατροῦετο. Ὅταν δὲ ἐδιηγάτο τινὸς τὴν θαυμαστὴν αὐτῆν ὄψασίαν ἢ Κόρη ἔλεγε μετὰ τὴν γλυκύτητα, καὶ ψυχικὴν εὐφροσύνην, ὅπου ἐφαίνετο Ἄγγελος μᾶλλον, ἢ ἄνθρωπος.

Ζήσασα δὲ ὀλίγους χρόνους μετὰ τὴν ὄρασιν, ὡς ἄσαρκος καὶ ἄυλος πολιτευομένη, ἀπῆλθε νὰ ἀπολαβδαῖν ἐκτυπωτίραν ἐκείνην τὴν ἀνέκφραστον ἡδονὴν, τὸ ἀρρήτου κάλλος, καὶ εὐφροσύνην τὴν αἰώνιον, ἧς ἀξιοθνήμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τῆς Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Μ Θ.

Περὶ τῆς ἀξιοθνήσεως ἰδεῖν τὸν Κύριον σαρκοφόρον τριετῆ, καθὼς αὐτὰ ἐξηγήσατο.

Ἄλλη τις Κόρη, ὁμοίως ἐνάρετος καὶ εὐλαβὴς ὡς ἡ ἄνωθεν, εἶχε πόθον πάλιν νὰ ἰδῆ τὸν Κύριον παιδίον γ. χρόνων, καθὼς ἦτον κατὰ τὴν σάρκα, ὅταν, ἀρχίζε νὰ συντυχίη. Προσευχομένη γοῦν περὶ τοῦτοσ πολλάκις πρὸς Κύριον, τῆς ἐπήκουσεν ὁ πανοικτίρμων καὶ πολυέλεος. Μίαν ταχυνὴν ἀπῆλθεν ἡ Κόρη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν νὰ λειτουργηθῆ, καὶ ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ Γερουργία, καὶ ἀνεχώρησεν ὅλος ὁ λαός, ἔμεινεν αὐτὴ καὶ προσήχητο πρὸς τὴν Παναγίαν μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξιος ἕως τὴν ὄραν τοῦ γεύματος, καθὼς εἶχε συνήθειαν πάντοτε, λέγουσα τὸν Χαιρετισμὸν τοῦ Ἄγγελου, καὶ ἄλλα ὅσα ἤξεορε, καὶ μελετοῦσα τοῦ Κυρίου τὰ θεῖα μυστήρια, ἤησον τὴν Σάρκωσιν, τὸ Πάθος, καὶ τὴν Ἀνάστασιν. Καθὼς οὖν ἴστατο εἰς ταύτην τὴν θεῖαν μελέτην καὶ θεωρίαν οὐράνιον, εἶδεν ἕνα παιδίον ὡς τριῶν χρόνων, καὶ περιῆς τὴν ἱεράν Τράπεζαν, τὸ ὅποιον εἰδεινε πολλὰ ὠραῖον καὶ ἐνδοξότατον. Ἀπὸ τῆ δὲ νομίζουσα ὡς ἀπλουστάτη ὅτι ἦτον τινὸς Ἀρχόντος παιδίον, καὶ τὸ ἀφήκασιν ἐκεῖ ἐξ ἀπροσεξίας, ἔλαθεν αὐτὸ, καὶ τὸ ἐκολάσσει, καὶ καταφιλοῦσα αὐτὸ ὄραν πολλὴν κατησπάξετο, διατὶ εἰδεινε πολλὰ ὠραιότατον, καὶ χαριτωμένον ὑπὲρ πάντα τὰ βρέφη. Ἐρωτήσασα δὲ αὐτὸ τίνος ἦτον, οὐδὲν ἀπεκρίνατο, μόνον τὴν ἔβλεπε μετὰ νῦμα γλυκύτατον καὶ θαυμάσιον. Ἡ δὲ ἐνόμιζεν ὅτι διὰ νὰ ἦναι ἀκόμη μικρὸν τῆ ἡλικία δὲν ἐσυντύχευε· καὶ ἔχουσα πό-

θον νὰ τὸ παρακινήσῃ νὰ λαλήσῃ κανένα λόγον τοῦ λέγει: Εἶπέ τέκνον μου, Χαῖρε κεχαριτωμένη· τὸ δὲ βρέφος εἶπε τὰ ἴδια λόγια μετὰ λαλιὰν ἡδονατῆν καὶ νόστιμον. Καὶ ἀπὸ τῆ πάλιν τοῦ ἔλεγεν ἕνα κατ' ἕνα λόγον τὸν ἐπίλοιπον Ἀσπασμὸν τοῦ Ἄγγελου· τὸ δὲ Θεῖον Βρέφος τῆς ἀποκρίνετο, λέγον τὰ αὐτὰ μετὰ συντυχίαν γλυκυτάτην καὶ ἱναρθρον, ἕως ὅπου ἦλθεν εἰς τὸ.

Εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου· τὸν ὁποιον λόγον ὁ πραότατος καὶ ταπεινὸς τῆ καρδία Ἰησοῦς δὲν ἠθέλησε νὰ εἰπῆ. Ἡ δὲ νεάνις τοῦ εἶπεν ἄλλαις δύο φοραῖς, παρακινουῦσα αὐτὸ, νὰ τὸν εἰπῆ καὶ αὐτὸν τὸν λόγον, ὡς τιμιώτερον πάντων τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ βρέφος ἐνατενίζον πρὸς αὐτὴν εἶπε μετὰ νῦμα ἱλαρὸν τε καὶ σπλαγγχνικώτατον: Χαῖρε, φιλάτη μου θύγατερ· ὁ γὰρ ἐπόθεις ἐώρακας. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Δεσπότης ἐγένετο ἀφαντος. Τότε ἡ ἐνάρετος Κόρη ἐγνώρισεν ὅτι ἦτον ὁ Δεσπότης Χριστός, καὶ ἐτρέθη τούτου τῷ ἔρωτι, εὐχαριστοῦσα τὴν εὐσπλαγγχνίαν αὐτοῦ, ὅπου ἐκαταδέχθη, καὶ ὑπήκουσε, καὶ τὴν ἡφρανή μετὰ τὴν θεϊκὴν παρουσίαν του. Ἐμεινε δὲ τούτου ἡ ἐνθύμησις τοιοσσοτρόπως εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῆς, ὅπου κατ' ὄραν τὸν ἐμελέτα καὶ ἐστοχάζετο μετὰ τὴν ἡδύτητα καὶ ἀπολαύσιν, ὅπου ἤρχετο πολλάκις εἰς θεῖαν ἕκστασιν. Οὕτως οὖν πολιτευομένη ἐν παρθενίᾳ καὶ καθαρότητι βίου, ἀνεχώρησε τῆς προσκαίρου ζωῆς, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἐκείνην τὴν μακαρίαν καὶ αἰώνιον.

Θ Α Υ Μ Α Ν.

Περὶ Ἀυδρογύνου τινός, ὃς τινες ἐφύλαξαν παρθενίαν, ἐν
συζυγίᾳ διαγούτες.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Βασιλείων Ὀνω-
ρίου, καὶ Ἀρκαδίου, μετὰ τὴν κοίμησιν
τοῦ μακαρίου Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ
Θεοῦ, ἐπαρακινήθησαν πολλοὶ εἰς τὴν Ῥώ-
μην διὰ τὸ τούτου ὑπαδειγμα, καὶ ἐφύλα-
ξαν σωφροσύνην καὶ παρθενίαν, ἄνδρες τε
καὶ γυναῖκες. Ἀναμεταξὺ εἰς ταῖς ἄλλαις
ἦσαν καὶ μία εὐειδής καὶ εὐγενιστάτη Κό-
ρη, εἰς μὲν τὸ κάλλος τοῦ σώματος εὐμορ-
φος, εἰς δὲ τὴν ψυχὴν ὠραιότερα. Ταύτην
ὑπάδρευσαν οἱ γεννητοὶς στανικῶς της,
καὶ ἐπῆρασι γαμβρὸν ἕνα εὐγενῆ καὶ με-
γάλου Ἀρχοντα, τιλοῦντες τοὺς γάμους,
κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κόσμου, μὲ ὄργανα
μουσικά, χοροὺς καὶ τραγῳδία. Ἡ δὲ νύμ-
φη τοῦ οὐρανοῦ Βασιλῆως δὲν εἶχε ποσῶς
τὸν νοῦν της εἰς τὰ ἐπίγεια, ἀλλὰ μᾶλλον
ἰστοχάζετο τὰ οὐράνια. Τὰ βράδυ, ὅταν
τρῶς ὑπῆγαν εἰς τὸν νυμφικὸν θάλαμον,
καὶ ἔμειναν οἱ δύο μονώτατοι, ἔπισεν ἡ
Κόρη εἰς προσεῦχὴν ἐνώπιον μιᾶς εἰκόνης,
δεομένη ἡσυχῶς μετὰ δακρύων, καὶ ἰκε-
τεύουσα τὴν Ἀειπαρθένον νὰ της βοηθήσῃ,
να φυλάξῃ τὴν Παρθενίαν της ἀφθοροῦ.
Προσῆχετο οὖν δύο ὥρας, καταβρέχουσα
τὰ ἔδαφος ἀπὸ τὰ τόσα δάκρυα, ὅπου ἔχυ-
αν. Ὁ δὲ νυμφίος ἐθαύμαζε, καὶ ἠρώτησεν
αὐτὴν τὴν αἰτίαν της τοσαύτης θλίψεως.
Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Κλαίω, ἀδελφί μου φίλ-
τατε, διατὲ ἕκαμα τάσσιμον της Ἀειπαρ-
θέτου Θεοτόκου νὰ μὴ γνωρίσω νυμφίον
πρόσκαιρον, μόνου τον Ἐπουράνιον Δεσπότην,
τὸν Γιόν αὐτῆς καὶ Σωτήρᾳ μου, καὶ
τώρα μὲ ὑπάδρευσαν οἱ γονεῖς μου βιαίως,
χωρὶς τὰ θέλημα μου, καὶ θέλει σκανδαλι-
σθῆ ὁ Κύριος, καὶ ἡ Δέσποινα, νὰ μᾶς ἀ-
φανίσουν ἀπὸ τὸν κόσμον, καὶ νὰ καλέσουν
τὰς ψυχὰς μας αἰώνια. Ὁ δὲ νέος ἔπαχε
νὰ μετατρέψῃ τὸν λογισμόν της, καὶ εἶπε
μαρτυρίας πολλαῖς, ὅτι καὶ ὁ τίμιος γά-
μος εἶναι εὐπρόδεκτος τῷ Κυρίῳ, καὶ πολ-
λοὶ ὑπάδρου εὐφρόνησαν αὐτῷ, καὶ ἠγά-
σαν. Ἡ δὲ σώφρων Κόρη πάλιν τοῦ ἐναν-
τιῆτο, ἐπαινοῦσα τὴν Παρθενίαν μὲ παρα-
δείγματα ἀξιοπίστα, καὶ ἐξόχως τὰ τοῦ
Δεσποτου Χριστοῦ, ὃς τις διὰ ἐγκώμιον
της Παρθενίας ἐγεννήθη ἐκ της Ἀειπαρθέ-
νου Μαρίας, καὶ ἀπλῶς εἶπε τόσα λόγια ἢ
αἰμύνητος, εὐφημοῦσα τὴν Παρθενίαν,
ὅπως ἐνίκησε τὸν νέον, συνεργούσης της
Θείας χάριτος, καὶ ἰσχυρῆς νὰ διαγούσιν
εἰς σωφροσύνην ἀμίαντοι, συζυγίαν ὑπο-
κρινόμενοι, καὶ οὕτως ἐπῆρασαν εἰς ταύτην
τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἀφθορον ἐνω-
σιν χρόνους ἰκανοὺς, ποιούντες ἰλημοσύ-
νας, νηστίας, καὶ ἄλλας ἀρετάς, ὡς φίλοι
Χριστοῦ καὶ ἠγαπημένοι. Καὶ τοσοῦ εὐφ-
ρόνησαν τῷ Θεῷ, ὅπου ὅλοι της πόλεως
τοὺς εὐλαβούντο, βλέποντες τὴν θαυμαστὴν
αὐτῶν πολιτείαν, ὅπου ποτὶ δὲν ἔλειψαν ἀπὸ
τινὰ ἀγρυπνίαν, καὶ πνευματικῶν συναξιν.
Τέλος πάντων ἐπροσκάλεσεν ὁ Δεσπότης τὴν
ἄμωμον νύμφην αὐτοῦ εἰς τὴν οὐρανοῦ-
πολιν, νὰ ἀπολαύσῃ τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἀγῶ-
νου αὐτῆς. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔψαλαν οἱ Ἱερεῖς
τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν, κατὰ τὴν
τάξιν, ἔσαν τὴν ἐνταφιάζαν, πλησιάσας ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ δακρύων ἠπαύσατο αὐ-
τὴν, καὶ ἄρας τὰ ὄμματα καὶ χεῖρας πρὸς
οὐρανοῦ εἶπε ταῦτα εἰς ἐπήκουον πάντων:
Εὐχαριστῶσαι, Κύρια Ἰησοῦ Χριστι, διὰ
τὴν καλὴν συνοδίαν, καὶ σωφρονοστάτην
συμβίαν ὅπου μοῦ ἔδωσες, ἢ μᾶλλον εἶπῃν
τὴν ἀφθορον νύμφην καὶ θησαυρὸν ἄσουλον,
τὸν ὅποιον σοῦ ἀποδίδω σήμερον ἄμωμον
καὶ ἀμίαντον, καθὼς αὐτὴν μοι παρίδωκας.
Ταῦτα εἰπὼν (ὦ τῶν θαυμασίων σου Δεσ-
ποτα) ἀνοίξεν ἡ Κόρη τὰ ὄμματα, καὶ
ὀλίγον ὑποκλιθίσασα, εἶπεν αὐτῷ: Διατὲ
νυμφί μου φίλτατε ἐφάνησιν πρό καιροῦ

ἐκείνο, ὅπου τινὰς δὲν σὲ ἠρώτησε; Τοῦτον τὴν λόγον ἀκούσαντες οἱ παριστώτες ἐξέπληξαν, δοξάζοντες τὸν Θεόν, τὸν ποιῶντα τεράστια. Εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἀνεπαύθη καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ τὸν ἔθαψαν οἱ συγγενεῖς του εἰς τὸν τάφον αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἦτον εἰς ἄλλην Ἐκκλησίαν μακρὰν ἀπὸ τὸ μνημεῖον τῆς Κόρης. Μετὰ δὲ καιρὸν ὀλίγον δέιλοντες οἱ ἐδικοί του νὰ εὐγάλουν ἀπ' ἐκεῖ τὸ λείψανόν του, νὰ τὸ βάλουσιν εἰς κενὸν μνημεῖον, ὅπου ἐκτίσασι, δὲν τὸ εὐρήκασι. Καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τούτῳ ἀνοίξαν τῆς Κόρης τὸν τάφον, καὶ ἦτον ἐκεῖ εἰς μαρτύριον, ὅτι καθὼς ἦσαν εἰδῶ ἰνωμένοι με ἀγάπην ἀδελφικὴν καὶ σὺφρονα, οὕτως ἐπρε-

πι καὶ τὰ λείψανά τους νὰ ἦναι ἀχώριστα, καθὼς εἶναι καὶ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν εἰς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. Αὐτῇ ἡ ἐνάρετος πρᾶξις ἔδωκεν ἐκπληξιν εἰς ὅλην τὴν Ῥώμην, ὅτι ἐπ' ἀληθείας μεγάλην ἀρετὴν ἰκατέρωθωσαν, νὰ νικήσουν τοιοῦτοτρόπως, καὶ νὰ κανακατήσουν τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς οἱ μακάριοι. Ἄλλὰ ἀντὶ τούτων τῶν φθειρομένων ἀπολαμβάνουσι τῶρα τὰ ἀσθάρτα κάλλη τοῦ Παραδείσου, τὰ αἰεὶ διαμένοντα, καὶ χαίρονται ἐν ἀκηράτῳ συναφείᾳ ἀγαλιώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α Ν Α.

Περὶ τοῦ ἀρχιληστοῦ, ὃς τις διὰ τὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐλάβειαν ἔτυχε συγχωρήσιως, καὶ θαυμαστῆς ἐνταφιάσιως.

Ο ἄνωθεν Καισάριος γράφει εἰς αὐτὴν τὴν Βίβλον τῶν Διαλόγων, ὅτι εἰς μίαν χώραν τῆς Ἰταλίας, ὅπου ὀνομάζουσι Τρέντο, ἦτον ἓνας ἀρχιληστής περιδότης εἰς ἓνα δάσος πλησίον τῆς πόλεως μετὰ τινὰς συντρόφους, καὶ ἔγδυναν ὅσους ἤθελαν περαση ἀπ' ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ μαρικὰς τελείως ἐφόνευαν. Κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ ἐπέρασε καὶ ἓνας Πνευματικὸς τὸν ὁποῖον εἰδὼν ὁ ληστής, καὶ νομιζώντας νὰ ἔχη ἄσπρα, στέλλει τοὺς ὑπηρέτας νὰ τοῦ τὸν φέρουσι, διὰ νὰ τὸν γδύσῃ. Ἐλθὼν δὲ ὁ Πνευματικὸς, ὡς σοφὸς ὅπου ἦτον, ἐψάρευσε τὸν ληστὴν μετὰ λόγια εὐμορφα, ἐνθυμίζων αὐτῷ τὴν αἰώνιον κόλασιν· καὶ τόσον τὸν ἐκατάνυξεν, ὅπου ἔστρεψε νὰ τοῦ εἰπῇ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ. Ἀφ' οὗ γοῦν ἤκουσεν ἔλην του τὴν Ἐξομολόγησιν ὁ γνωστικὸς ἰατρός, ἐγνώρισεν ὅτι ἔκαμνε χρεῖα καὶ ἐπίδειξιότης πολλή· νὰ μεταστρέψῃ, ἓνα μεμεστωμένον τῇ κακίᾳ ταχίως εἰς ἀρετὴν. Λοιπὸν δὲν τὸν ἐκανέντου νὰ ἀφήσῃ τὴν κλειψίαν ὀλόττελα, ἠξέυρωντας ὅτι δὲν τοῦ ἔκαμνε ὑπακοήν, ἀλλὰ τοῦ εἶπε: Τάξι μου νὰ φυλαχθῆς ἀπὸ τῶρα καὶ ἐμπροσθεν τὰς δύο

ἡμέρας τῆς Ἑβδομάδος, Τετάρτην, καὶ Παρασκευὴν, νὰ μὴ κακοποιήσῃς τινα, καὶ νὰ νησεύσῃς αὐτὰς τὰς δύο ἡμέρας διὰ τὰ πάθη τοῦ Δεισπότου Χριστοῦ, ὅπου ἔσταυρώθη διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, ἐτι δὲ καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου νὰ ἐγκρατεῦσαι ὁμοίως ὡς ἄνωθεν, πάσας τὰς ἑορτὰς αὐτῆς, καὶ νὰ μὴ ζημιώσῃς τινα τὰς ἡμέρας ταύτας καὶ ἐλπίζω εἰς τὴν εὐσπλαγγίαν αὐτῆς, καὶ ἐγγουμαίσει νὰ σωθῆς διὰ ταύτην τὴν ἐγκρατείαν. Ὁ δὲ ληστής, χάριτι Θεοῦ κατανυγείς τῇ καρδίᾳ ἔταξεν ἀναμριβόλως νὰ φυλαξῇ τοιοῦτον κανόνα, καὶ λέγει του: Πάτερ μου, εὐχαριστῶ σου, ὅπου με καθωδήγησες εἰς μετάνοιαν, καὶ εἶμαι ἔτοιμος διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀφθόρου Μητρὸς αὐτοῦ, νὰ φυλαχθῶ τὰς ἡμέρας, ὅπου μοῦ εἶπες, νὰ μὴ φαίγω τίποτε, οὔτε τινα νὰ κακοποιήσω, οὔτε ἄρματα νὰ λάβω ποσῶς, ἂν ἔλθῃ ὁ μεγαλῆτερός μου ἐχθρὸς νὰ με φενεύσῃ. Οὕτω γοῦν, ὡς ὑπέσχετο, ἐφύλαξεν ἀπαρασάλυτα τὸν κανόνα του, καὶ οὐ μόνον αὐτὸς δὲν ἔκαμνε κακὸν τινὸς τὰς ὀρισμέναις ἡμέραις, ἀλλ' ἐὰν ἤθελαν

πιάση τινά ὁδοιπόρον οἱ συντρόφοι του, τὸν ἐλύτρωνεν ἐκεῖνος ἀπὸ τὰς χεῖρας των. Ἐν μιᾷ γοῦν τῶν Ἑσρτῶν τῆς Ἰππερχίας, γυρίζωντας εἰς τὸ δάσος ἀοπλος, καὶ τὸν κανόνα τοῦ πνευματικοῦ φυλάττων, τὸν ἐπερικύκλωσαν τινὲς φρατιῶται τοῦ Ἡγεμόνος τῆς ἄνωθεν πόλεως νὰ τὸν πιάσουν, καὶ αὐτὸς δὲν ἐναντιώθη ποσῶς, ἀγκαλά καὶ ἰδύνητο ὡς ἰσχυρὸς ἄνδρας νὰ πάρῃ ἕνα σπαθὶ ἀπὸ τὰ ἰδικὰ τους νὰ φονεύσῃ πολλοὺς ἀπ' ἐκείνους, ἢ καὶ νὰ φύγῃ νὰ μὴ τὸν δέσουσιν, ὅμως ἰσταμαίτησεν ὡσπερ ἄρνιον, καὶ τὸν υπῆγαν τοῦ Ἡγεμόνος, ὃς τις εἶδωκε κατ' αὐτοῦ τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν θανατώσουν. Ἐπειτα στοχαζόμενος ὁ Ἄρχων τοιοῦτον ἄνθρωπον ἀνδρειωμένον καὶ εὐμορφον, τὸν ἐλυπήθη, καὶ λέγει του: Χαρίζω σου τὴν ζωὴν μόνον νὰ ὁμότης νὰ μὴ βλάβῃς ποτὶ τινὰ τῶν τῆς Ἐπαρχίας μου, μάλισα δὲ νὰ μᾶς βοήθῃς, εἰάν ἔλθουσιν ἐχθροὶ μᾶς κανένα καιρὸν νὰ μᾶς πολεμήσουν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ: Εὐχαριστῶ τὴν ἀγάπην σου, ἀμὴ ἐγὼ ζωὴν δὲν χρειάζομαι, ὅτι ἐτέλεσα πολλὰς ἀμαρτίας, καὶ καλλίον νὰ θανατωθῶ καὶ ἐγὼ πρόσκαιρα, καθὼς ἐφόνευσα ἄλλους, πάρεξ νὰ κολάζωμαι ἀτελεύτητα μόνον ἂν ὀρίζης, δός μοι καιρὸν ὀλίγας ἡμέρας νὰ κλαύσω τὰς ἀνομίας μου ὁ ταλαίπωρος. Λαβὼν οὖν δωρεῖαν ἡμέρας ὀκτώ, ἐξομολογήθη παρῆρσι πάσας τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ μὲ πολλὴν συντριβὴν καρδίας καὶ ῥοτὴν δακρύων, καὶ πάντες ἰδόξασαν τὸν Θεὸν, ὅπου τοῦ ἐχάρισε τοιαύτην δωρεῖαν πολυτίμητον. Ἀλλὰ τοῦτος ἤξιώθη τῆς δωρεῆς ἀκροαταί, διὰ πρσθειῶν τῆς Ἰπεραγίας Θεοτόκου, ἐπειδὴ τὴν εὐλαβήθη τοσοῦτον, καὶ διὰ ἀγάπην τῆς παρεδόθη ἐθιλουσίως εἰς θάνατον. Ὅθεν οὐ μόνον αὐτὴν τὴν χάριν τοῦ ἔκαμν ἢ πανύμνητος, ἀλλὰ καὶ ἑτέραν θαυμασιωτέραν, διὰ νὰ γνωρίσῃ πᾶς ἕνας ἀμαρτωλὸς πόσον δύναται ἡ Μετάνοια. Ἀφ' οὗ γοῦν ἔκλαυσε τὰς ὀκτὼ ἡμέρας ἀκαταπαύτως,

ἀπῆλθεν ἐκουσίως εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἔθανάτωναν τοὺς ληστοὺς, καὶ τότε ἐπῆρε συγχώρησιν, κατὰ τὴν τάξιν, ἀπὸ τὸν λαὸν ὅλον, καὶ προσευξάμενος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τὴν ἔκοψαν, ἐνταφιάζοντες αὐτὸν εἰς τὸν τόπον τῶν καταδικῶν. Ἐν δὲ τῷ μίσῳ τῆς νυκτὸς εἶδασιν τινὲς φῶτα, ὅπου ἦλθασιν οὐρανόθεν εἰς τὸν τάφον αὐτοῦ, καὶ πέντε κορασίδας ὠραιᾶς ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸν εὐγαλαν ἀπὸ τὸν τάφον, καὶ τὸν ἐπῆρασιν ἐπάνω εἰς ἕνα κρεβάττον σκεπασμένον μὲ χρυσοῦφαντον καὶ ὠραιότατον κάπλωμα. Αἱ τίσσαρες ἰσθίκωσαν, καὶ ἡ ἄλλη ὅπου ἔδειχεν ὡς Βασίλισσα ἠκολούθη ὀπισθεν μὲ μίαν λαμπάδα πολύφωτον. Φθάνουσαι δὲ εἰς τὴν πύλν τῆς πόλεως, καὶ ἰδόντες αὐτὰς οἱ φύλακες ἐφοβήθησαν, νομίζοντες φάντασμα τὸ ὀρώμενον. Τότε ἀπόθεσαν τὸ λείψανον αἱ νεάνιδες. Ἡ δὲ Κυρία αὐτῶν εἶπε τοὺς φύλακας: Ἀπαγγεῖλατε τῷ Ἐπισκόπῳ, ὅτι ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπρόσταξε νὰ ἐνταφιάσῃ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐλαβῶς εἰς ἐντιμον τόπον. Τὸ πρῶτ ἀνήγγειλαν οἱ φύλακες τῷ Ἀρχιερεὶ τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ πορευθεὶς εἰς τὴν πύλν τοῦ Κάστρου μετὰ τῶν Κληρικῶν καὶ πάντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ἰδόντες τὸ λείψανον σκεπασμένον μὲ τὸ πορφυροῦν ἐκίνο καὶ ὠραιότατον κάπλωμα, ὅπου ὁμοιον αὐτοῦ ποτὶ τοὺς δὲν εἶδασιν, ἐξεπλήττοντο, βλέποντες μάλιστα τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ σῶμα κεκολλημένην, καὶ ἀπὸ τοῦτο ἐπίστευσαν τὰ λαληθέντα ἀπὸ τοὺς φύλακας. Ἐνταφίασαν οὖν ἐκίνο τὸ μακάριον λείψανον, οὐχὶ ὡς ληστοῦ καταδικασμένου ὡς πρότερον, ἀλλὰ ὡς ἐνός τῶν Μαρτύρων, μετὰ πάσης δόξης καὶ εὐλαθείας, εἰς δόξαν Θεοῦ τοῦ παντιλήμονος, τῆς πανυμνήτου καὶ παναμώμου αὐτοῦ Μητρὸς, ἧς ταῖς ἰκασίαις ἀξιοθεύημεν καὶ ἡμεῖς τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α Ν Ε.

Περὶ βλασφημίου τινός, ὃν ἐπαίδευσεν ὁ Κύριος ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ
ἐλευνῶ θανάτῳ τοῦ σώματος.

Εἰς τὴν Σαξωνίαν ἦτον ἕνας σαρκικός ἀν-
ωπος κακῆς καὶ διεστραμμένης πολιτείας
ὄχως δὲ εἰς τὴν βλασφημίαν συνηθισμέ-
ως πολλά ὁ ἀνόητος, καὶ μὲ πᾶσαν ὀλίγην
τίαν ἐβλασφήμα βαρίως, χωρὶς ἔλεγχου
νευθόσως. Μίαν ἡμέραν ἔπαιξε τὰ χαρ-
α, καὶ ἔχασεν ὅλα του· τὰ ἄσπρα. Θυμῶ-
ν οὖν ἄρχισεν ἡ διαβολικὴ γλῶσσά του
ἐβλασφημᾷ κατὰ τὴν συνήθειαν, λέγων-
τις λόγια κατὰ τοῦ Χριστοῦ τόσο ἄσχη-
α, ὅπου οἱ παροιστάτες ἔφραξαν τὰ ὦτα,
αἱ ἔφυγον διὰ νὰ μὴ τὰ ἀκούουσιν. Αἰ-
ς δὲ ὁ κἀντολμος ἄρχισε νὰ βλασφημᾷ
αἱ τὴν ὑπερύμνητον Θεοτόκον, λέγων καὶ
αἱ αὐτῆς φοβερά καὶ ἄπρεπα λόγια, τὰ
ποῖα δὲν ὑπέφερεν ὁ παντοδύναμος Θεὸς
αἱ Υἱὸς τῆς, ἀλλὰ ἐπαίδευσεν ἀοράτως
ὅτι τὴν ὠραν τὸν τολμητὴν καὶ αὐθάδη
κίβουον μὲ τὴν σπάθην τῆς δικαιοσύνης.
Ὅθεν περὶ ἐπὶ γῆς, ἰδοὺ ταῦτα ἐλευνῶς:
αἱ πᾶσι ὅπου ἔπαθα, τίς μὲ ἐφόνησε τὸν
κασάθλιον; Ταῦτα λέγων ἐξέφυξε. Καί
πν μὲν ψυχὴν ἐπῆραν οἱ δαίμονες εἰς τὴν
δυσσον, τὸ δὲ σῶμα ἐγδύσαντες οἱ πε-
ιστοῦτες (διατὶ ἔτρεχεν αἷμα ἄμετρον)
ἔρασι καὶ ἦτον σχισμένον ἀπὸ τὸ στήθος
ος τὰ ὑπογάστρια, ὥσπερ νὰ ἤθελαν τὸν
κοῖξῃ μὲ μεγάλην ἀξίνην, καὶ ἐφαίνοντο
α του τὰ ἐντόσθια. Συνάχθοντες οὖν ἀ-

ναριθμητοὶ νὰ βλέπουν τοιοῦτον ἐλευνὸν
θάρμα, ἔτρεξε καὶ ἕνας του φίλος νὰ τὸν
ἰδῆ. Καὶ εἰς τὸν δρόμον τοῦ ὑπήντησεν
ὡσεὶ σκιά ἀνθρώπου, καὶ λέγει του· Ἐγὼ
εἶμαι ὁ δεῖνάς σου συγγενής, ὅπου ἀπόθα-
να τῶρα νεωστὶ, καὶ μὲ ἐπρόσταξεν ὁ δέ-
καιος Κριτῆς νὰ σοῦ εἰπῶ ταῦτα, νὰ τὰ
ἀκούσουν ὅλοι οἱ βλάσφημοι, νὰ μετανοή-
σουν, ἵνα μὴ πάθωσι σφοδρότεραν παιδεύ-
σιν· γίνωσκε οὖν, ὅτι ὁ Δεσπότης Χριστὸς,
ὁ μακροθύμος καὶ πολυέλεος, ὑπομένει μὲ
ὑπερθαύμαστον ἀνεξικακίαν ἐκείνους ὅπου
τὸν ὑβρίζουσι, καὶ κάμνουσιν ἄλλαις ἀνε-
μίαις διαφοραῖς, καὶ δὲν τοὺς παιδεύει ἰδῶ
πρόσκαιρα, ἵως νὰ γένη ἡ Κοινὴ Ἀνάστα-
σις νὰ τοὺς κολάσῃ αἰῶνια· ἀμὴ τοὺς αυ-
θάρεις, ἐποῦ τολμήσουσιν νὰ ἀτιμάσουσιν τὴν
ὑπέριμον καὶ ὑπεραγνον Μητέρα αὐτοῦ,
δὲν ὑποφέρει ποσῶς τὴν ἀναίσχυντίαν τους,
ἀλλὰ τοὺς δίδει ἀπὸ τῶρα τὸν ἀρράθωνα
τῆς ἀτελειότητος κολάσεως, καθὼς τὸ ἔπαθεν
οὗτος ὁ φίλος σου. Ταῦτα λέγουσα ἡ ψυχὴ
ἐγένεν ἀφαντος. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ὅπου ὁ νε-
κρὸς ἔκειτο, ἐπιστῶθη τὰ λαληθέντα, καὶ
τὰ ἐκήρυξεν ἀπασιν. Ὅθεν ἐφοβήθη πᾶς ὁ
λαὸς, καὶ ἐτρόμαξαν, οὔτε τινὰς ἐτόλμησε
πλέον νὰ ἀνοίξῃ στόμα κατὰ τῆς Θεομη-
τορος, ἐνθυμούμενοι πάντες ταύτην τὴν
φοβεράν καὶ δικαίαν ἐκδίκησιν.

Θ Α Υ Μ Α Ν Σ'.

Περὶ βλασφημίου τινός, ὃν ἡ Θεία δίκη ἀπέκτεινε.

Ἐκείνους τῆς, τὴν Ἐρσκαίαν Ἰουδαῖος
ἄρχων, καὶ τῆς ἐτύχασε, πρὸ τούτου
ἔπειθε ἑαυτὸν εἰς τὴν κλείσματι. Τούτου
Anastolun Sotiria.

τοῦ Θεοδώρητου ὡς μεσόχριστον τὸν υἱόν.
Ἡλίας ὁ μισάνθρωπος κατέστησεν ἐκ-
στάτην ἐπάνω τῆς ἐργασίας Χριστιανῶν

ντων ὑπο τεταγμένων αὐτῶ. Ἐν μιᾷ οὖν Ἰορτῇ τῆς ὑπερυδύου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, γενομένης τῆς ὥρας τῆς Συναξίως, παρεκάλουν πάντες οἱ κάμνοντες τὸν κῆρον Θεοδωρήτου, ἐπὶ τὸ ἀπολυθῆναι αὐτούς εὖ ποιῆσαι τὴν ἁγίαν Συναξίαν. Ὁ δὲ πρόσθεβίς οὐκ ἀπέλυσε αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ελοιδώρησε, καὶ ὕβρισε τὴν ὑπερυμνητον Θεοτόκον, ἀνθρωποτόκον αὐτὴν ὀνομάζων, καὶ ἄλλας τινὰς ἀπρεπεῖς ὕβρεις. Ἀλλ' οὐκ ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας ἐνεκαυχῆσατο ἐν κακίᾳ ὁ δυνατός, ἀλλ' εὐθίως, κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν, καὶ ἰσταμένων πάντων καὶ καμνόντων εἰς τὸν νεολκόν τῶν πλοίων, ἔπιεσεν ἄνωθεν ξύλον τέλειον, καὶ ἐκ παντός τοῦ πλήθους τοῦ

λαοῦ οὐδένα ἰθανάτωσε, οὐδὲ ἔβλαψε ἑμὴ τὸν δυσσεβῆ ἐχθρὸν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. Ἐν αὐτῇ γὰρ τῇ κεφαλῇ καὶ τῷ στέματι, ἐν ᾧ ἔβλασφημήσεν, ἐκ τὴν πλῆγῃ λαβῶν, τοῦ ἐγκεφαλίου αὐτοῦ διασκορπισθέντος, νεκρὸς ἐλύθη ὁ δειλάτος. Ὁ δὲ λαὸς ἀπελύθη. Καὶ διπλῆν Ἐορτή ἰορτάσαντες, ἔλεγον· Μέγας ὁ Θεὸς τῆ Πίστιως τῶν Χριστιανῶν. Ἀπέδωκε γὰρ τῷ Διομάχῳ υἱῷ Θεοδωρήτου δικαίαν αμοιβὴν τῆς παντόλμου γλώττης αὐτοῦ, καὶ τῆς μιαρᾶς αὐτοῦ βλασφημίας φρικτὴν ἀνταπόδοσιν. Τοῦτο τὸ θαῦμα πῦρα εἰς ἐν βιβλίον χειρόγραφον παλαιὸν εἰς τὸ ἅγιον Ὄρος, καὶ τὸ ἔγραψα καθὼς ἦτον.

Θ Α Υ Μ Α Ν Ζ.

Περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστῆβίσης, ἵνα τὴν κακρυμμένην ἀμαρτίαν ἐξαγορεύσῃται.

Ἦτον τις γυνὴ ὑπανδρος, ἀμὴ ἐνάρετος καὶ Δεσιβῆς τόσον, ὅπου ἐπέφυγε ὡσπερ νὰ ἦτον εἰς Μοναστήριον. Δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ποτὶ ἰδίῳν ἐλαττωσύναις, ἐνήσιαις, καὶ ἄλλας ἀρετὰς ἐκατέρωθεν. Μόνον εἶνα ἀμαρτίαν ἔκραξεν ἡ ταλαίπωρος, καὶ δὲν τὸ ἐξωμολογήθη τινὸς ποτὶ. Πολλὰ φοραὶς ἐβούλετο νὰ τὸ εἰπῇ τῷ πνευματικῷ, καὶ ὑπήγειν ἐπιταυτοῦ, ἔπειτα, ἀφ' οὗ ἤθελεν ὁμολογήσῃ τὰ ἐπίλειπα ἀμαρτήματα, αἰσχύνετο νὰ τὸ εἰπῇ καὶ αὐτὸ, καὶ ἴστραφεν ἀκροκτος· ἀμὴ ἰσταμάτα πολλὰκις ἐνώπιον τῆς εἰκόνος τῆς Θεομήτορος ἀπαρηγόρητα κλαίονσα, καὶ θεομένη τῆς εὐσπλαγγνίας τῆς νὰ τῆς συγχωρήσῃ τὸ ἐγκλημα. Τέλος ἀπέθανεν ἡ γυνὴ χωρὶς νὰ ἐξομολογήσῃ εἰς ἄνθρωπον αὐτὸ τὸ ἀνόμημα· καὶ διατὶ ἐκαρτεροῦσαν οἱ συγγενεῖς τῆς μίαν τῆς θυγατέρα, ὅπου ἦτον εἰς ἄλλαν χώραν, δὲν τὴν ἔβασαν ἕως τὴν γ' ἡμέραν. Καθὼς γοῦν τὴν ἔβασαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν (ὡ τῶν θαυμασίων σου Κύριε) αἰσῆσθαι ἡ νεκρά, καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸν κράββατον, λέγουσα ταῦτα: Μεγάλαι, ἡ δύναμις σου,

Ἀειμακάριστε Δέσποινα. Ἐπειτα εἶπε νὰ φέρουσι τὸν Πνευματικὸν καὶ ἐξωμολογήθη τὸ κακρυμμένον ἀμάρτημα, καὶ τότε λέγει εἰς ἐπήκουον πάντων· Ἐγὼ ταλαίπωρος καὶ ἀγνωστος διὰ τῶν αἰσχυρῶν δὲν ὁμολόγησα μίαν ἀμαρτίαν, ἀλλ' ἐτέλεσα τὴν ὁποίαν ἔκλειον κατ' ἐκαστὴν μα συντριβὴν πολλήν, ἐκτείνουσα τὴν ἡμάρτησιν Θεοτόκον νὰ κάμῃ ἡμεῖς ἐμὴ, νὰ μὴ μὴ κολάσῃ διὰ ταῦτα τὴν ἀνομίαν μου. Εὐθύς οὖν, ὅπου ἐξῆλθεν ἡ ἀβλία μου φυγὴ ἐκ τοῦ σώματος, μάρκαξαν οἱ δαίμονες ὡς ἄγριοι λύκοι ὀνειδίζοντες τὴν ἀπόκρυφον ἀμαρτίαν μου διὰ τὴν ὁποίαν ἔχαιρον, νομίζοντες ὅτι αὐτὴν νὰ μὴ κυριεύσουν. Ὡς μὴ ἔβασαν οὖν εἰς τὴν κόλασιν, ὅπου ἦτον οὐκ ἐβαθύτατον, καὶ ὀδύνη ἀπαρμυθῆτος, ἰδὲ παρεγένετο ἡ τῶν ἀμαρτανόντων μοσῆσθαι καὶ τῶν Ἀγγέλων βασίλισσα, ἥτις ἔλαβεν ὑπὲρ τὸν Ἥλιον, καὶ ἰδίωξεν ὄλον ὁκότος τοῦ ζορωδιστάτου τόκου ἐκείνῃ μὴ τὸ ἀπερῶν φῶς τῆς αὐτῆς Θεότητος. Τότε ὀνειδίζουσα ταῖς μιαρᾶς δαίμονας πῶς μὴ ἐκῆρασι, χωρὶς νὰ διαγῆσθαι

ἐξουσίαν ὁ Κύριος, μὴ ἐπὶ ἀπὸ τὰς χιρ-
 ρὰς τοὺς λέγουσα· Ἄς τὴν ὑπάγωμεν εἰς τὸν
 δίκαιον Κριτὴν, καὶ εἶτι ὀρίση ἢ εὐσπλαγ-
 χνία του, νὰ γένη. Ἐπειτα λέγει πρὸς με·
 Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ. Ἐγὼ γὰρ εἰμὶ βοηθὸς
 σοι. Ἀφ' οὗ γοῦν μὴ ὑπῆγαν εἰς τὸν Δεσπό-
 τῃν Χριστὸν, τὸν εἶδα, καὶ ἐκάθητο ἐπὶ
 θρόνου μεγαλειότητος θυμωμένος πρὸς με,
 καὶ ἐργιζόμενος, διὰ νὰ μὴ ἀποφασίσῃ εἰς
 αἰώνιον θάνατον. Ἡ δὲ πολυμήνης Δέ-
 σποια εἶπεν αὐτῷ μὴ σχῆμα πολλῆς τα-
 πεινώσεως· Δέσμαι καὶ ἰκετεύω τὴν σὴν
 ἀγαθότητα, ὑπερεύσπλαγγί με Υἱὲ καὶ Θεῷ
 πολυέλεε, διὰ τὰ σπλάγγνα τῶν οἰκτιρῶν
 σου καὶ ἀφραντον καὶ πολυτίμον Αἷμα,
 ἐκῶ ἔχουσις διὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς, συγχώ-
 ρησον τῆς ἀβλίας ταύτης ψυχῆς, ὅτι γινώ-
 σκεις πόσῃ εὐλαβίαν εἶχε πρὸς με, καὶ
 πόσῃ δάκρυα ἔχουσις ἐνώπιον τῆς Εἰκόνης
 μου πενθοῦσα τὴν ἀνομίαν αὐτῆς. Ὁ δὲ
 Κύριος ἀπεκρίνατο· Ἰεσοῦρις, φιλάτη μου
 Μήτηρ, ὅτι οὐδεὶς δύναται σωθῆναι χωρὶς
 τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηριώδους Ἐξομολο-
 γήσεως, τὴν ἑποίαν αὐτὴ ἡ ἀσύνετος ἐκα-
 ταφράνησε, καὶ δὲν εἶπε τὴν ἀνομίαν της,
 καὶ τῶρα δὲν εἶναι βολετὸν νὰ τῆς συγχω-
 ρίσω. Ἐν γὰρ τῷ ᾄδῃ οὐκ ἔστι μετάνοια.
 Ἡ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἀλύβια, Υἱὲ μου γλυ-
 κύτατε. Οὐδεὶς δύναται σωθῆναι ἀνευ τῆς
 ἐξομολογήσεως, ἀλλὰ σὺ εἶ ὁ ζωῆς καὶ θά-
 νατου Δεσπότην, καὶ πάντα δυνάμενος.
 Δέσμαι σου γοῦν, ἐθυμήσαν τὰς πολλὰς
 ἐργασίας, ὅπου ἐτίλισιν ἢ ταλαιπωρῆς,
 καὶ ἐξόχως τὸν διαίτηρον ἔρωτα, καὶ ὑπερ-
 βάλουσαν ἀγάπην καὶ πίστιν, ὅπου εἶχε
 πρὸς με, καὶ δείξεν εἰς αὐτὴν τὴν ἀπειρον
 εὐσπλαγγίαν, τὴν ὑπερβαίνουσαν πάντα
 τὰ ἀνομήματα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ νὰ
 μὴ εἶ λυπηθῶ, ὁ Μήτηρ μου, προστάσας νὰ
 ἐπαγῆ ἡ ψυχὴ εἰς τὸ σῶμά της, νὰ ἑμολο-
 γῆσῃ κατὰ τὸν νόμον τῶν ἀμαρτιῶν της,
 καὶ τότε ἄς ἴχη συγχώρησιν. Ταῦτα εἰπὼν
 ὁ Δεσπότης, μὴ ἔπειρα ὁ φύλαξ μου Ἄγγε-
 λος, καὶ μὴ ἔκωφε, καθὼς βλέπει, καὶ
 τίνα καλῶ ἔχω ἢ ἐλευτήσω εἰς εὐλογίαν
 διασώματα· διὰ παρακαλῶ σὰς ὄσας τὰς
 συγγενεὶς καὶ φίλους μου, καὶ σὺ, καμφι-
 λάτη μου θυγάτηρ, ἀγῆτι τὰ δάκρυα, ὅτι

μὴ ταῦτα τινὰ ὠφέλειαν· δὲν μοῦ δίδετε·
 μόνον Λειτουργίας, ὄσας δυνηθῆτε, καὶ
 ἐλεημοσύνας κάμντε διὰ λόγον μου, καὶ
 φυλάσθε διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν
 πολιτείαν σας νὰ μὴ τοῦ πταίσετε τίποτε,
 καὶ νὰ ἐξομολογηθῆτε σῶα, καὶ ἀνελλιπῶς
 τὰ ἀμαρτήματα ἅπαντα. Ταῦτα εἰπούσα
 ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ. Ἄλλα εἶλε ἐρωτή-
 σαι τινὰς, νὰ εἰπῆ. Εἰς τὸ β'. Μῆρος τῆς
 βίβλου ταύτης, Κεφ. ζ'. γράφεις, ὅτι τρεῖς
 γυναῖκες ἐκολάσθησαν διὰ ὁμοίαν ὑπόθε-
 σιν· τουτίστιν ὅπου πᾶσα μία ἀπ' ἐκείναις
 ἐτίλισεν ὁμοίως ἓνα ἀνέμνημα, καὶ δὲν τὸ
 ἐξομολογήθη, ὅθεν ἐκολάσθη· διατί γοῦν
 καὶ αὐταῖς δὲν ἔτυχαν συγχωρήσεως, ὡς ἡ
 ἄνωθεν; μάλιστα ὅπου ἐκείναις ἦσαν Μο-
 ναχαῖς εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ ἔκαμναν
 περισσοτέρας ἐργασίας ἀπὸ ταύτην, ὅ-
 που ἦτον εἰς τὸν κόσμον καὶ ὑπανδρὸς. Εἰς
 τοῦτο σὰς ἀποκρίνομαι πρῶτον μὲν, ὅτι τὰ
 κρίματα τοῦ Θεοῦ ἄβυσσος πολλή· καὶ δὲν
 εἰμὸθεν ἄξιοι ἡμεῖς νὰ καταλάβωμεν τὰς
 κρίσεις τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ, καθὼς τὰ ὕβρα
 γεγραμμένα εἰς τὰ τυπωμένα βιβλία, τὰ
 γραφῶ, καὶ δὲν λέγω ἀπὸ δικοῦ μου τιπο-
 τος, ὡς τὸ ἐκροῖπα εἰς τὸ Προαίμιον. Οὐ
 μόνον γὰρ εἰς ἓνα τόπον εἶναι γεγραμμένον
 τὸ κερὸν θαυματουργήμα, ἀλλὰ εἰς καλ-
 λούς. Εἰς τὰ θαύματα τῆς ὑπεραγίας τοῦ
 Σιλβαρῶ, Μῆρος α'. Κεφ. λδ'. εἰς τὸν Κῆ-
 πον τῶν παραδειγμάτων, εἰς φύλ. τοα' εἰς
 τὸν Ἀνθισμένον λιμῶνα, φύλ. ριγ'. καθὼς
 καὶ ἔλα, ὅσα ἔγραψα, καὶ ὅσα γράψω ἕως
 τέλους, εἶναι εἰς διαφόρους τόπους τυπω-
 μένα, καὶ μαρτυρημένα ὡς ἀψευδέστα-
 τα. Δεύτερον δὲ νὰ ἐξυμῆτε, ὅτι ἡ ἄνω
 γεγραμμένα γυνὴ δὲν ἐσώθη ἀπὸ τὰς νη-
 ατίας, ἐλεημοσύνας, καὶ ἄλλας ἀρετῆς,
 ἐκῶ μὴ· διατί εἶτι ἀγαθοεργίαν κάμν-
 τινὰς, ὅταν εὐρίσκηται εἰς θανάσιμον ἀ-
 νέμνημα ἀνεξομολόγητος, δὲν σώνεται, πα-
 ρὼς τὸ ἔπαθον καὶ ἡ προγεγραμμέναις
 γυναῖκας· ἀλλὰ ἰουγκαιθῆ ὁ πανοικτίρ-
 μων Θεὸς εἰς ἴλιος πρὸς τὴν ἄνωθεν γυ-
 ναῖκα, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην καὶ εὐλα-
 βίαν, ὅπου εἶχε πρὸς τὴν πανάφραντον
 Μήτηρα αὐτοῦ. Καὶ ἀπὸ τοῦτο νὰ γνωρι-
 σάμεν πόσῃ ὠφέλειαν εὐρίσκει ὅς τις αὐ-

τὴν εὐλαβίῃται, καὶ καταχρίως τιμᾶ, καὶ τὴν σέβεται, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ παρεμ- πρὸς θαῦμα ἠμπορεῖ πᾶς ἕνας νὰ πιστω- θῆ, τοῦ πορνεύσαντος λέγω Κληρικοῦ, ὃς

τις ἀναστήθη ἐκ τῶν νεκρῶν διὰ τὴν πολ- λὴν ἀγάπην καὶ εὐλαβίαν, ἣν εἶχε πρὸς τὴν πανάχραντον Θεοτόκον. Καὶ ἀκούσατε, νὰ δοξάσῃτε τὸν Κύριον.

Θ Α Γ Μ Α Ν Η'.

Περὶ τοῦ πορνεύσαντος Κληρικοῦ, καὶ ἐν ποταμῷ πνιγέντος, καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστηθέντος.

Φαίνεται εἰς τὸ γ'. Μέρος τῆς αὐτῆς βί- βλου τῶν Θαυμάτων λα. ὅτι ἦτον εἰς Κληρικός εὐλαβῆς πολλὰ πρὸς τὴν Ἄει- πάρθενον, ὃς τις προσήχητο πρὸς αὐ- τὴν πολλάκις, καὶ ἔλεγεν ὅσα ἐδύνητο, καὶ μάλιστα τοῦς κδ'. Οἴκους τῆς Ἀ- καθίστου, τοῦς ὁποίους ἀνεγίνωσκε καθ' ἑκάστην μὲ πολλὴν κατανύξιν καὶ εὐλα- βίαν. Ὅμως, ὡς ἄνθρωπος καὶ αὐτός, σὰρκα φορῶν, ἔειπεν ὃ τάλας εἰς τὸν μολυσμὸν τῆς πορνείας, καὶ μίαν ἡμέ- ραν, καθὼς ὑπήγεγε νὰ κάμῃ τὴν ἐπι- θυμίαν αὐτοῦ, ἢ ὅταν ἔστρεφον ἐπισθεν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ, περνώντας ἀπὸ ἕνα γειῦρι ἀνέγνωθε τὰς Ὁράς, καὶ προσευ- χᾶς πρὸς τὴν Παναγίαν. Οὕτω λοιπὸν προσευχόμενος, ἔπεισε τὸ γειῦρι ἐκ συ- νεργείας τοῦ δαίμονος, ἢ ἐξ ἄλλου τινὸς συναντήματος, καὶ ἐπνίγη εἰς τὸ ποτάμι ὁ Κληρικός. Εὐθὺς οὖν ἀρπαξαν οἱ δαί- μονες τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, νὰ τὴν πάρουν εἰς τὴν γενναν. Ἀλλὰ ἡ πολυεὐσπλαγ- χυς Δείποινα ἐν τῷ ἅμα εὐρέθη ἐκεῖ, καὶ προστάσσει τοῦς νὰ τὴν υπάγουν εἰς τὸν δίκαιον Κριτὴν, νὰ τὴν ἀποφασίσῃ ὡς βούλεται. Ἀπῆλθεν οὖν, καὶ ἰδεῖξαν οἱ δεινὴ φερέλγχοι πάσας τὰς ἀμαρτίας αὐ- τοῦ, καὶ μάλιστα τὴν νεωστὶ γενομένην τῆς πορνείας, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγον τῷ Κριτῇ, ἔτι ὡς δίκαιος δὲν πρέπει νὰ κάμῃ ἕλεος εἰς αὐτὴν τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ νὰ τοῦς τὴν δώσῃ, ἐπεὶ ἀπέθανεν εἰς ἀνομίαν θα- νάσιμην. Ἀπὸ τὸ ἕτερον μέρος, ὁ κοινὸς προστάτης καὶ βοηθὸς τῶν ἀμαρτωλῶν, ἡ πανεὐσπλαγγυς Δείποινα ἀπεκρίνατο λέγουσα. Καὶ εἶναι γεγραμμένον εἰς τὴν

Σαίαν Γραφήν. Ἐν ᾧ εὐρώσει, ἐκεῖ καὶ κρινώσει τὴν ὥραν αὐτὴν, ὅπου ἐτελεύ- τησεν, ἀνεγίνωσκε τὴν Ἀκολουθίαν αὐ- τοῦ, καὶ προσήχητο πρὸς με, λέγων τὸν Ἀσπασμὸν τοῦ Ἀγγέλου, καθὼς εἶχε πάν- τα συνήθειαν, ὡς δούλος μου εὐλαβῆς ὅπου ἦτον· μὲ δικαιοσύνην τὸ λοιπὸν δὲν ἔχει μέρος εἰς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ εἶναι ἐμένα χωρὶς καμμίαν ἐναντιότητα. Τότε ἐπρό- σταξεν ὁ Κριτὴς ἕναν Ἀγγελον νὰ φέρῃ τὴν γλῶσσαν τοῦ Κληρικοῦ ἐκεῖ ἔμπρο- σθεν. Ὁ δὲ ἀπῆλθεν εὐθὺς εἰς μίαν στιγμήν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ εὐγάλε τὴν γλῶσσαν τοῦ τεθυηκότος, καὶ φέρνεται εἰς τὸ Κριτήριον, εἰς τὴν ὁκοίαν ἦσαν γεγραμμένα ταῦτα

Χαῖρε Κεχαριτωμένη Μαρία. Τότε εἶπεν ὁ Κύριος τῇ ψυχῇ. Ἐπίστρεψαι εἰς τὸ σῶμά σου, καὶ καμὲ μετέθεσται ἰ- κανὴν, ὅτι δὲν ἔχει τινα ἔθουσιαν ὁ δαί- μον εἰς εἶσιν, διὰ τὴν εὐλαβίαν, ὅπου ἔχεις πρὸς τὴν Μητέρα μου, ἥτις εἶναι σωτηρία τοῦ γένους σου, καὶ πρέπει νὰ τὴν σέβῃσθαι ὅσον δυνάσθαι· κήρυξον οὖν αὐτῆς τὴν μαρίστην πρὸς με παθήσασαι καὶ κατὰ δαιμόνων νίκην καὶ θανάτῳ. Οὕτω γένν ἔλυθη ὁ Κληρικός τῶν δὲ θανάτων· ὅτι ὁ Ἀγγελος εὐγάλε τὸ λι- φανον ἀπὸ τὸν βυθὸν τῶν ὑδάτων, καὶ ἐμφυχώσας αὐτό, ἀπῆλθεν εἰς οὐρανὸν. Ὁ δὲ ἀναστήθεις ἀπαρνήθη τὸν κόσμον καὶ πάσας τὰς σαρκίτικας ἡδονάς, καὶ ἡ- νόμιμος Μοναχὸς, εἰς Κοινοβίον, κατέβη- σε μεγάλας ἀρετὰς μετὰ τὴν Σαίαν δυνάμει. Ἰδέτε, ἀγαπητοὶ πόσον βοήθειαν εὐ- σκεῖ ἐς τις εὐλαβίται τὴν πολυέμνητον

Δείκνουναι. Καὶ σπουδάσατε πάντες ἀνδρες τε καὶ γυναῖκες νὰ τὴν ἱστορίσατε, οὐχὶ τόσο εἰς τοίχους, σανίδια, καὶ ἱματία, ἀλλὰ ἴσω εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, ὅσον δύνησθε, ἔτι, ὅση εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ καὶ ἑνὸς καὶ εὐλαβεία πρὸς αὐτὴν τῆς Κυρίου μας, τοσαύτων βοήθειαν καὶ ἀντιλήψην δέλεαι ἀξιώθη καὶ αὐτὸς παρ

αὐτῆς ἕως ἐκείνο τὸ φοβερὸν καὶ ἀδωροδόκητον Κριτήριον, ἔπου οὐ πατήρ, οὐ τέκνα, οὐ συγγενεῖς, οὔτε πλοῦτος, ἢ ἄλλο τί τῶν ἐνταῦθα δύναται ἡμᾶς ὠφελῆσαι, παρὲξ μόνου αὐτῆς ἢ παντοδύναμος καὶ πολυεύσπλαγγος Δείκναι ἕως ταῖς ἐκείναις καὶ πάντων τῶν Ἁγίων ῥυθειμένην τοῦ πρὸς τῆς κολάσεως.

Θ Α Υ Μ Α Ν Θ'.

Ἐπὶ τοῦ στρατιώτου ληστοῦ, ὃς καθικιάστην προσπύχεται, διὸ οὐκ ἐφρονεῖθη ὑπὸ τοῦ δαίμονος.

Ἀνάμνησα εἰς τὰ ἐπίλοιπα τῆς Θεομήτορος θαύματα εἶναι καὶ τὸ παρὸν ψυχοφιλὲς ἐκδιήγημα, τὸ ὁποῖον γράφομεν εἰδῶ πλησίον τοῦ ἀνωγεγραμμένου, διὰ νὰ βλέπουσιν ὅσοι ἀμειλοῦσι τὴν Ἀκολουθίαν αὐτῶν, νὰ φυλάττωνται, καὶ νὰ φεύγουσι τὴν ἀμίλειαν, ὡς ψυχοφθόρον καὶ θανάσιμον ἔργλημα. Διὰ τὴν εἰτι ἀμαρτίαν καὶ ἐν πράξει τινὰς, δὲν εἶναι πρῆπον νὰ ἀμελή τὴν Ἀκολουθίαν του, καθὼς λέγουσι μερικοὶ ἄφρονες, νομίζοντες ὅτι ὡς ἀνάξιοι δὲν ἀρμόζει νὰ προσεύχωνται, διὰ νὰ μὴ παροργίσουσι τὸν Θεὸν εἰς περισσοτέραν ἀγανακτήσασθαι. Ὅσαι πορνείας, ἄγνωστοι, δὲν φοβᾶσαι, οὐτε ἐν τρέψασαι, καὶ νὰ ἀναγκάσῃς τὸν Ὄρθρον, νὰς Ἄρας, καὶ ἄλλας προσευχάς, νὰ σὺνέσῃς καὶ ἄλλο δὲν εἶναι κλιθεῖσαι, ἀλλὰ ἀπὸ γυναικῶν, Ἁλιθία, πρῆπον νὰ ἱσταταις ἐνώπιον τὸν Εἰκότων, ἢ κατὰ Ἀνατολάς (εἰδῶ δὲν εἶναι εἰς Ἐκκλησίαν) νὰ προσεύχασαι, Ἐπισημὰν ἀναμοχνησίαν ἀφῶς, ἀλλὰ μὲ ταπεινῶν καὶ πόνου καρδίας, μετὰ φόβου καὶ ἐπισημῶν πολλῶν, γυναικῶν τοῦ Θεοῦ τὴν μεγαλειότητα, καὶ οὐ τὴν ἀναξιοτητα, νὰ κλάθῃς τὴν ἀμαρτίαν σου, δέόμενος τῆς Ὑπεραγίας νὰ σοῦ βοηθήσῃ, νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς μετανοίαν. Ἀκούσου σου.

Ἦτον ἕως στρατιώτης, ἰσχυρὸς καὶ δυνατὸς ἄνθρωπος, ὃς τις ἑκατόκιμα εἰς ἵαν πύργον πλησίον ἐπὶ βασιλικῷ ὁρμηθῶν μετὰ ἄλλους τινὰς ληστὰς ἐπέλου αὐτῶν, καὶ ὅσοι ἐπερωθῶσαν τὸν ἰσχυρὸν καὶ ἔπειθεν εἶσι

ἰθατοῦσαν ὁμῶς εἶχε καὶ ταύτην τὴν καλὴν συνήθειαν, νὰ προσεύχεται καθικιάστην πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον νὰ τῆς λέγῃ πολλάκις τὸν Χαιρετισμὸν τοῦ Ἀγγίλου. Ἐν μιᾷ γοῦν τῶν ἡμερῶν ἐπέρινα ἀπ' ἐκεῖνα τὰ μέρη ἴνας Πνευματικὸς προορατικὸς, ἄγιος ἄνθρωπος. Λοιπὸν οἱ ὑπηρετῆς τοῦ στρατιώτου, ὡς ἀνήμερα θηρία, τὸν ἐγδυσαν, καὶ τοῦ ἐπῆραν εἰτι ἰθατοῦσα αὐτὸς δὲ τοὺς ἐπαρακάλεσε νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν ἀρχηγόν τους, ὅπου εἶχε νὰ τοῦ συντύχη λόγον. Ἀπελθόντες εὖν εἶπεν αὐτῶν ὁ Ἀββᾶς· σὺνὰθε ὅλους τοὺς συντρέφους, νὰ σᾶς συντύχω ἀναγκαίαις ὑπέθειν. Ὁ δὲ ἐκπέουσι, καὶ συνήχθησαν. Ἐπὶ λέγει ὁ Ἀββᾶς· Ἄλλος ἴνας εἶνας, καὶ κρόσταξε νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτός. Οἱ δὲ ἐφρονήσαντες, εἶδασιν ὅτι ἔλειπεν ὁ ὑπηρετῆς τοῦ ἀρχηγού τους, ὅπου τοῦ ἰπείμαζε τὰ φαγητά, καὶ καθὲ βράδυν τὴν κλίτην, καὶ τὸν ὑπερίτα νὰ κοιμηθῇ. Ἐφώνησαν οὖν καὶ αὐτῶν, ὃς τις, ἤλθε στανικῶς του, καὶ ἰδὼν τὸν Πνευματικὸν ἰστρεφε τοῦ ἐφθαλομῶν εἰς τὸ ἄλλο μέρος, καὶ ἔτρεπεν ὄλος, κἀμνωνας τινὰ σημεῖα τῶν δαιμονιζομένων καὶ σχήματα, καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ. Ἐπὶ λέγει ὁ Ἀββᾶς· Ὁρμίζωσι εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν νὰ ἐμολογήσῃς τίς εἶσαι καὶ τί βούλῃσαι νὰ κάμῃς εἰδῶ τὸ κρείου σου; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος, ἀλλὰ δαίμων ἀπισταλμῆς ἀπὸ τοῦ ἀνεγνώστου νὰ εὐλαβῶν τοῦ

τον τὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ προσίχω ἐπιμελῶς, εἰάν παρᾶση καμμία ἡμέρα νὰ μὴ κάμη προσευχὴν πρὸς τὴν Παρθένον Μαρίαν, νὰ τὸν φονεύσω νὰ λάβω τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διὰ τὰς ἀνομίας του εἰς τὴν κλάσιν, καὶ ἰδοὺ ἔχω σήμερον χρόνους ἰδ'. ὁποῦ τὸν ὑπηρετῶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, καὶ δὲν ἐπέρασε ποτὲ ἡμέρα νὰ ἀφοχῆσῃ τὴν προσοχὴν, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην ἴσατο ὥραν ἰκανὴν μετ' εὐλαβείας δεόμενος πρὸς τὴν Ἀειπαρθενον, τῆς ὁποίας ἡ δύναμις μὴ ἐμποδίζε νὰ τὸν θανατώσω. Λέγει του ὁ Ἀββᾶς Προστάσσω σε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ γίνῃς ἀφαντος, καὶ νὰ μὴ κακοποιήσης ποτὲ τινα, ὁποῦ νὰ ἐπικαλῆται τῆς Θεοτόκου τὸ ὄνομα. Καὶ οὕτως ὁ μὲν δαίμων ὑφάνισται, ὁ δὲ στρατιώτης

πισῶν ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ Ὁσίου, νῆχαρῃσσι τὴν εὐεργεσίαν ὡς ἔπρεπε, καὶ ἐξομολογούμενος παρρησίᾳ τὰς ἀμαρτίας του, ἀνχώρησεν ἐκείθεν, καὶ γενόμενος Μοναχὸς ἰτελείωσεν εἰς πολιτείαν ἐνάρετον. Ἰδοὺ, ἀδελφοί μου, πόσῃ δυνάμειν ἔχει ἡ προσοχὴ, καὶ ἡ πρὸς τὴν Θεοτόκον εὐλαβεία. Μὴν ἀμελῆ γοῦν τινὰς τὸν κανόνα του, ἀλλὰ ἀς ἀφίνη πάσας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ σώματος, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς προσευχῆς, καὶ εἰάν εἶναι ἀσθενὴς καὶ κλινῆρης, καὶ δὲν δύναται νὰ στέκεται ὄρθιος, ἀς προσεύχεται καὶ καιτόμενος, καὶ τόσον τὸν δέχεται ὁ Θεός, εἰάν εὐχαριστῆ εἰς τὴν ἀσθενειάν του, νὰ μὴ βλασφημῆ, ἀλλὰ νὰ δοξάζῃ τὴν εὐεργεσίαν, ὁποῦ τοῦ κάμνει, νὰ τὸν παιδεύῃ πρόσκαιρα, διὰ νὰ τὸν δοξάσῃ αἰώνια.

Θ Α Υ Μ Α Σ Ι Α

Περὶ τῆς πτωχῆς χήρας, ἧς τὴν ψυχὴν ἔλαβεν ἡ πανάμωμος Δίσποινα, εἰς δὲ τοῦ πλουσίου τὸν θάνατον ἐπίστησαι Δαίμονες.

Ἦτον εἰς Ἱερεὺς, ἐφημέριος εἰς μίαν ἐναρίαν, τὸν ὁποῖον ποτὲ προσεκάλεσαν νὰ ὑπάγῃ νὰ κοινωνήσῃ μίαν πτωχὴν γυναῖκα, καὶ ἕνα πλούσιον ἄρχοντα. Ὁ Ἱερεὺς ἐκαταφρόνησε τὴν γυναῖκα, διατί ἦτον πτωχὴ καὶ χήρα, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἄρχοντα. Ἀφ' οὗ γοῦν τὸν ἐκοινωνήσεν ἐκεῖ, καὶ τὸν ἐπαρηγόρα, ἐλπίζοντας νὰ τοῦ ἀφήσῃ ἀπὸ τὸ πρᾶγμα του τίποτας, τότε πάλιν ἦλθεν ἄλλος, ἀπισταλμένος ἀπὸ τὸν οἶκον τῆς χήρας, ὅτι ἦτον εἰς τὴν ὄραν νὰ ξεψυχήσῃ. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, ὡς ὑπερήφανος καὶ φιλάργυρος, δὲν ὑπῆγεν. Εἶχε δὲ ἕναν Ἱεροδιάκονον περίσσα ἐνάρετον καὶ θεόφοβον, ὁ ὁποῖος ἰδὼν, ὅτι ὁ Ἱερεὺς δὲν κατεδίχετο νὰ ὑπάγῃ, τὸν ἐπαρεκάλεσε νὰ τοῦ συγχωρήσῃ νὰ τὴν κοινωνήσῃ ἐκεῖνος. Ὁ δὲ ἰστερξεν. Ἀπελθὼν οὖν ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ Κυριακοῦ Σωματος εἰς τὸν οἶκον τῆς χήρας, ὅς τις ἦτον πτωχὸς καὶ εὐκαίρος ἀπὸ πολλοῦ

νὰ ἀγαθὰ, ἀμὴ ἐμπιπλομένοις ἀρετῆς καὶ θείας χάριτος, εἶδε τὴν πτωχὴν ἐκινῆν, καὶ ἐκείτο εἰς μίαν ψάθην· καὶ μὴ ἔχουσα ἀνθρώπους νὰ παραστήκωνται, ὡς ὁ πλούσιος, ἐστίκετο ἀνωθεν αὐτῆς (ὡ χαριτωμένη πενία καὶ καρμακαρίστη) ἡ Θεοτόκος Μαρία μὴ χορὸν Παρθένον, αἱ τινες μὴ λευκὰ μανθύλια ἐσφόγγιζον τὸν ἰδρῶτα τῆς ἀσθενοῦς, καὶ τὴν ἐρριπιδίζαν. Ὁ δὲ ἱερεὺς Διάκονος ἐξεπλάγη, βλέπωντας μάλιστα τὴν Δίσποιναν ἐπὶ προσεκύνησε τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁμοίως καὶ αἱ λοιπαὶ Παρθένοι ἔπεσον κατὰ γῆς, καὶ προσεκύνησαν τὸ Διοπτικὸν Σῶμα· ἐπειτα ἐγειρόμεναι ἐθάρτυσαν τὸν Διάκονον νὰ πλησιάσῃ, νὰ τίλῃ τὴν ἱερὰν ὑπηρεσίαν. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐκοινωνήσεν ἡ ἀσθενὴς, ἔλαβον τὴν ἀγιαν αὐτῆς ψυχὴν αἱ ἱσαὶ Παρθένοι, καὶ ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοὺς. Ὁ δὲ Διάκονος ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πλουσίου, καὶ

ἴπει εἰς τὴν κλίνην αὐτοῦ τινὰς μαύ-
 υς σκύλους, περικυκλοῦντας αὐτόν, τοὺς
 οἴους οἱ παρισταῖτες δὲν ἔβλεπον, ἀμὴ
 ἴνον ὁ ἀσθενὴς, ὃς τις ἐφώναζε νὰ τοὺς
 ὤξουν, νὰ μὴ τοῦ δίδουν ἐνόχλησιν. Τί-
 ς πάντων εἶδεν ἕναν αἰθίοπα μὲ φοβε-
 ρὸν ὄψιν, καὶ καρφώνει ἐγκρυφον εἰς τὸ
 ὄμα τοῦ πλουσίου ὡσάν καμάκι, καὶ
 ἴσπασε βιαίως τὴν ἀθλίαν ἐκείνην ψυ-
 χὴν μετὰ πολλῆς ἐδύνης καὶ θλίψεως.
 πῦτα ὄρων ὁ Διάκονος, ὅλος ἐντρομος,
 ἴσι κατὰ γῆς ὡς ἀπεθαμμένος. Τότε
 ἰρίστη αὐτῷ ἡ Ὑπεραγία, ἥτις ἀνίστη-
 ν αὐτόν λέγουσα· Μὴ φοβοῦ, ἡγαπημέ-

νε μου δούλε· σοὶ γὰρ ἠτοίμασται ἡ βα-
 σιλεία τῶν οὐρανῶν, καὶ οὐ δύναται κατὰ
 σοῦ ἡ τῶν δαιμόνων πονηρία. Μόνον φύ-
 λατε τὰς θείας ἐντολάς τοῦ Υἱοῦ μου ἀ-
 κνωσ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἕως
 νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν συνοδίαν τῶν Ἁγίων νὰ
 εὐφραίνεσαι μετ' αὐτῶν ἀτελεύτητα. Ὁ οὖν
 Διάκονος εὐχαριστήσας ταπεινῶς τὴν βασι-
 λίσσαν, ἐπροσκύνησεν ἕως ἰδαφούς. Καὶ ἡ
 μὲν ἀνῆλθεν εἰς οὐρανοῦς, ὁ δὲ μερίσας
 πτωχὸς τὰ ὑπάρχοντα, καὶ γενόμενος πτε-
 νης διὰ τὸν Κύριον, καὶ ζήσας πολιτεῖαν
 θείαν, ἀπῆλθεν εἰς τὴν οὐράνιον βασι-
 λειάν· ἡ γένοιτο ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν.

Θ Α Υ Μ Α Σ Ι Α

Περὶ τοῦ πληγωθέντος ἀοράτως διὰ μικρὰν βλασφημίαν,
 καὶ ἰατρευθέντος ὑπὸ τῆς Θεομήτορος.

Ἰτωχὸς τις εἰς τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ,
 δὲ τὰς ἀρετὰς πλουσιώτατος, περι-
 τῶν εἰς τὸν δρόμον ἐσκόνταψεν ἐξ ἀ-
 σσεξίης, καὶ ἐκτύπησεν εἰς ἕνα λίθον
 ἢ πῶδα σου, ὃς τις γυμνὸς ὦν ἴκονεσι
 νατὰ, καὶ βραθυμῆσας ἀπὸ τῶν πόνον,
 ἀνθρωπος, εἶπε πρὸς τὸν λίθον αὐτὰ
 λόγια. Καθολικὰ ὁ διάβολος σὲ ἐθι-
 ἰδῶ εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου καὶ ὄχι
 ἄνθρωπος. Εὐθὺς οὖν, ὅπου εἶπε ταύτην
 ἢ βλασφημίαν, τὸν ἐτιμώρησεν ὁ πα-
 γαθὸς Κύριος μὲ τρόπον θαυμασίου,
 θῶς ἔχει συνήθειαν πάντοτε νὰ κολάζῃ,
 εἰς ἐναρέτους εἰς τοῦτον τὸν κόσμον,
 εἰ νὰ μὴ ζημιωθῇ ἡ ψυχὴ τους. Ἐφάνη
 ἴν τοῦ πτωχοῦ ἐκείνου πῶς τῷ ἔχθ-
 ἢ ἕνα χαλκωμα νερὸν βραστὸν εἰς τὴν
 ἀλὴν, καὶ ἐπῆρε τὸσου πόνον, ὅπου
 ἴνε τυφλὸς καὶ ἀκίνητος. Ἐσήκωσαν
 γοῦν τινεῖς, καὶ τὸν ὑπήγαγον εἰς τὸν
 ὦν τε, ὅπου ἔκειτο κλινήρης πολὺν καιρὸν,
 εἰ τὴν μέσην καὶ κάτω παράλυτος, καὶ
 πῆλοιπος ὅλος πεπληγωμένος καὶ σα-
 λίνος τοικοτετρόπως, ὅπου δὲν ἰδύνητο
 εἰς νὰ τοῦ πλησιασῇ, μόνου οἱ συγγε-

νεῖς του, ὅπου τὸν ὑπηρετοῦσαν. Καὶ οὐ-
 τως ἐκείτετο ἱκανὸν καιρὸν ὀδυνώμενος,
 χωρὶς ποσῶς νὰ εἶπῃ λόγον βαρετὸν, ἢ
 ἀπρεπον πρὸς τὸν Κύριον. Μόνον εὐχαρί-
 στα, ὑμολόγη, καὶ τὸν ἰδοῦξαι, λέγωντας·
 Οὐδ' ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, καὶ ἄλλα
 ὁμοια, ἔχων ὑπεμονὴν καὶ καρτερίαν πολ-
 λὴν· ἐνηστευεν, ἀγρυπνα, προσψύχeto διὰ
 τοὺς ἐλειούντας καὶ διακονοῦντας αὐτόν.
 Βλέπων οὖν τὴν θαυμαστὴν αὐτοῦ καρτε-
 ρίαν ὁ Κύριος ἠθέλησε νὰ τὴν θεραπεύσῃ·
 καὶ τὴν Ἀγρυπνίαν τῆς ἀγίας Λαμπρᾶς,
 ὅταν ἐλειπαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν οἱ συγ-
 γενεῖς του, ἦτον μοναχὸς, καὶ ἀκούων τὰ
 σήμαντρα, ὅπου ἴκαμειαν τὴν χαρὰν τῆς τῆ
 Χριστοῦ Ἀναστάσεως, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν
 ὁ πτωχὸς, δοξάζων τὸν Θεὸν ὡς ἰδύνητο·
 καὶ οὕτως εὐχόμενος βλέπει ἴμπροσθεν αὐ-
 τοῦ μίαν ὄραιστατὴν Γυναῖκα, καὶ λέγει
 του· Διὰ τὰς ἀγαθοεργίας καὶ πολλὴν καρ-
 τερίαν σου σὲ ἐληπήθη ὁ Κύριος, καὶ ὑπῆ-
 κουσί σου· εἰπέ οὖν τῶν συγγενῶν σου νὰ σὲ
 ὑπάγουσιν εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου, νὰ
 σὲ θίσουν ἐνώπιον τῆς Εἰκόνης τῆς, καὶ
 ἐκεῖ κάμει δέησιν νὰ ἰδοῖς τὴν θείαν βοή-

Σειαν. Οὕτω ποιήσας ὁ ἀσθενής, ἔλαβε χάριτι Θεοῦ τελείαν τὴν υγίαν καὶ ἰστρίφει εἰς τὸν οἶκόν του περιπατῶν καὶ ἀγαλλιω-
 μνος, εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ, καὶ τῇ Ἁ-
 παρθένῳ Μήτηρὶ αὐτοῦ· ἧς ταῖς προσευχαίαις
 ἀξιωθῆναι τῆς οὐρανοῦ Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α ΕΒ΄.

Περὶ τοῦ ἱατροεὐντος λιπροῦ, καὶ ἀπαλθόντος εἰς Μοναστήριον.

Μοναχός τις, Ἀδάμ τῷ ὀνόματι, ἦτον εἰς Κοινόνδιον, περίσσα ἐνάρετος, ὅπου ποτὲ δὲν ἐσκανδαλίσθη τινὰς μὴ τοῦ λόγου του. Ἐπάνω εἰς ὄλας τὰς ἀρετὰς εἶχε πρὸς τὰ Θεῖα τὴν εὐλάβειαν ἀμετρον, καὶ τόσον ἐχαίρετο ὅταν ἀνεγίνωσκεν αὐτός, ἢ ἕτεροι Ἀδελφοὶ τινὰ Σαυματουργίαν, ἢ ἐγκώμιον τῆς Ἱεραγίας Θεοτόκου, ἐποῦ ἠσθάνετο περισσοτέραν γλυκύτητα, πᾶρξ νὰ ἐτρωγε τὴν ωραιότερην βρώσιν. Μάλιστα δὲ πολλάκις ὑστερεῖτο τῆς σωματικῆς βρώσεως, διὰ νὰ ἀπολαμβάνῃ τὴν ψυχικὴν, ἦγον τὴν μελέτην καὶ Σάββα Ἀνάγνωσιν. Οὕτω πολιτευόμενος ὁ μακάριος ἠσθάνετο εἰς θάνατον. Εἰς δὲ ἀπὸ τούτους Ἀδελφούς τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ εἰπῆ πῶς ἠξιώθη τοιαύτης χάριτος. Ἀῆρε τὸν ὁ Ἀδάμ· Ὅταν ἦμουν παιδίον εἰς τὸ σχολεῖον, εἶχα εἰς τὴν κεφαλὴν λίπραν, καὶ εὐγενεῖ δυσωδία τοσαύτη, ἐποῦ τινὰς δὲν εἶδοντο νὰ μοῦ πλησιάζῃ. Λοιπὸν εἶχα περὶ τούτου θλίψιν πολλήν, διατί ἐξωδέσσα εἰς τούτους ἱατροὺς πολλὰ χρήμακα, καὶ τινὰ ὠφέλειαν δὲν ἐγνώρισα, ὅμως ὑπέμεινα τὴν θλίψιν καρτερικῶς, καὶ εὐχαριστῶν τὸν Κύριον. Παντοτε δὲ, ὅταν ὑπέμεινα εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπέρουν ἀπὸ μέσου Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, καὶ προσεγγίζομουν ὡρὰν ἰκανὴν μὴ εὐλάβειαν. Ἀπὸ δὲ τῆς Ἀγρυπνίας τῶν Ἑορτῶν ποτὲ δὲν ἔλαψα καὶ μίαν βότκα μου ἐφάνη πᾶς ἀσθένεια τὸν Ὀρθρου, καὶ ἐγέρθεις ἀπῆλθον εἰς τὴν ρηθίντα νᾶν τὸν ἰκοῖον

εὐρών κεκλεισθῆναι, ἰστοματῆσα ἐξῆλθον προσευχόμενος. Τότε βλέπω, καὶ ἀνείχθησαν αἱ θύραι, καὶ ἰσωθεν ἦτον φωτογενεὶς πολλή. Ὅθεν εἰσελθὼν μετ' ἐκπλήξεως βλέπω ἑπτὰ ωραιόταταις κορασίδαίς. Μία δὲ λαμπροτέρα τῶν ἄλλων ἐπὶ θρόνου καθυζομένη ὡς τούτων βασίλισσα, εἶπε πρὸς με· Διατί, τίκνον δὲν ἐπιμελᾶσαι νὰ θεραπεύσῃς τῆς κεφαλῆς σου τὴν ἀσθένειαν; Ἐγὼ δὲ εἶπον· Πολλά ἐκοπίασαν, Κυρία μου, ἀσυγγενεῖς καὶ φίλοι μου νὰ μὲ ἱατρίουν, ἀλλὰ δὲν εἰδυνήθησαν. Ἡ δὲ εἶπε· Γνωρίζεις με; Λέγω τῆς, Ὅχι, Δείσποινα. Τότε μοῦ λέγει· Ἐγὼ εἶμι ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἦλθον ἐπὶ ταυτοῦ ἰδῶ, ἐποῦ ἔχεις σπυγθῆναι νὰ προσεύχου νὰ σὲ θεραπεύσω. Ταῦτα εἶπε, καὶ μοῦ ἔκαμε νεῦμα νὰ κινήσῃ. Καὶ βᾶνει τὴν ἀγνάστον χεῖρα αὐτῆς εἰς τὸ κεφάλι μου, λέγουσα· Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔσω ὑγιῆς ἡ κεφαλὴ αὐτῆ καὶ ποτὲ νὰ μὴ κονίση εἰς θάνατον, διὰ τὴν εὐλάβειαν, ἐποῦ ἔχει πρὸς με. Καὶ ἔτσι ἡ μὲν ἀνῆλθεν εἰς οὐρανὸν, ἐγὼ δὲ ἔμεινα ἄσθετος ὑγιῆς. Καὶ ἀπὸ τότε ἔγινον Μοναχός, καὶ εἰδούλευον τῆς εὐαγγελίᾳ μὴ ὅσον κόπον γινώσκεις, διὰ καὶ μὴ φαίνομαι πρὸς ἐκείνην ἀχαριστος, καὶ τῶρα ὅταν ἀγαλλιωμένους νὰ τῆς ὁμῶν, καὶ νὰ τῆς δοξάζω διηλεκτικῶς καὶ ἀκαταπαύστως, μετὰ πάντων τῶν Ἀγγίων. Ταῦτα εἶπον ὁ ἀμαρτωλὸς ἀνεπαύσατο ἐν Κυρίῳ.

Θ Α Υ Μ Α ΕΙ'.

Περὶ τοῦ μὴ φλεχθέντος παιδὸς ὑπὸ τοῦ πυρός.

Γυνὴ τις εὐλαβὴς τῆς Ἀειπαρθένου Μαρίας, πτωχὴ εἰς τὴν σωματικὴν περιουσίαν, ἀμὴ εἰς τὴν ψυχὴν πιστὴ καὶ ἐνάρετος, εἶχεν ἓνα παιδίον μικρὸν ἐνὸς χρόνου καὶ μίαν ἡμέραν ἤθελε νὰ ὑπάγῃ τοῦ ἀνδρός της γεῦμα εἰς τὸ χωράφιον, ὅπου ἰδοῦλεν. Μὴ ἔχουσα γοῦν ἄλλον τινα εἰς τὸν οἶκον νὰ φυλάγῃ τὸ βρέφος, προσήξατο τῇ Θεομήτορι λέγουσα· Δέσποινά μου, εἰς τὴν σκέπην σου καὶ βοήθειαν παραδίδω τὸ τέκνον μου, ὅτι δὲν ἔχω ἄλλον τινα νὰ τὸ φυλάγῃ, εἰμὴ τὴν χάριν σου, ἐποῦ εἶσαι Μήτηρ τῶν ὀρφανῶν. Ταῦτα μετὰ πίστεως λέγουσα, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της. Καὶ ὡς ἀνεχώρησεν, ἔτυχε καὶ ἀναψεν ἓνα σπῆτι τοῦ γειτόνου της, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀναψε καὶ εἰς τὸ ἰδικόν της, ἢ στία. Ταῦτα ὡς ἤκουσεν εἰς τὸ

χωράφιον, ἴδραμον μετὰ τοῦ ἀνδρός της κλαίοντες τὸν θάνατον τοῦ παιδός. Φθάσαντες δὲ εὔρον τὸν οἶκον στάκτη γενομένου, ἔξω ἀπὸ τοὺς τοίχους καὶ ἔδαφος. Νομίζουσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι ἐκάθη τὸ παιδίον, ἐθρήνη ἀπαραμύθητα λέγουσα· Ὁ παμμακάριστε Δέσποινα, ἐγὼ παρέδωκα μετὰ πίστεως τὸ τέκνον μου εἰς τὴν στέπην σου καὶ βοήθειαν, καὶ πῶς δὲν τὸ ἐφύλαξες ἀβλαβον, Μήτηρ τῆς ἐλεημοσύνης, ἀμὴ ἀφῆκες, καὶ ἀπόλωτο; Ἐρευνησαντες δὲ τὸ νῦρσαι ζωντανόν, καὶ ἐξίστησαν, διατί κανένα ξύλον δὲν ἔμεινεν ἀκαγον, οὔτε ἰμάτιον. Καὶ πάντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν, εὐχαριστοῦντες τὴν Ἀειπαρθένον Μήτηρα τῶν ὀρφανῶν, ὅπου σκέπει, καὶ διαφυλάττει αὐτά, καὶ ρύεται ἐκ διαφόρων περιστάσεων.

Θ Α Υ Μ Α ΣΔ'.

Περὶ τοῦ φωτισθέντος τυφλοῦ.

Τυφλὸς τις ἐκ κοιλίας μητρὸς γεγεννημένος, ὀνόματι Δίδυμος, ἄνθρωπος θεοσεβῆς καὶ ἐνάρετος, ἠγάπα τόσον τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου ποτε δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τῆς Ἀκολουθίας καὶ Διδαχῆς, ὅπου ἐγίνοντο. Λοιπὸν ἀπὸ τὴν πολυπειρίαν, καὶ διὰ νὰ εἶναι ἐκ φύσεως συνετός, καὶ ὁξὺς εἰς τὸν νεῦν, ἢ καὶ ἀπὸ θείαν χάριν, πολλὰ γραμματισμένος, καὶ διελέγχετο, πολλάκις μετὰ τοὺς αἰρετικῶν καὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ πάντες ὑπ' αὐτοῦ ἐνικούντο, μὴ δυνάμενοι νὰ τοῦ ἀντισταθοῦσι προσῶς. Καὶ μίαν ἡμέραν, ὅπου ἔκαμε σφωτάτην διάλεξιν κατ' αὐτῶν εἰς ἰγκώμιον τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου, καταχύνθησαν οἱ ἀσεβεῖς Ἰουδαῖοι καὶ μὴ δυνάμενοι ἀντιστῆναι

αὐτῷ, τὸν ὠνείδισαν λέγοντες· Δὲν ἐντρέπεται, τιτυφλωμένοι καὶ ἄγνωστοι, νὰ δουλεύῃ καὶ νὰ πιστεύῃ εἰς ἐκείνην, ὅπου δὲν δύναται νὰ σὲ φωτίσῃ; εἰάν ἦτον ἀληθῶς Θεοτόκος, σὶ ἤθελε θραπέυσῃ, νὰ μὴν εἶσαι τυφλός, ὅπου ἔχεις εἰς αὐτὴν τοσαύτην εὐλάβειαν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τὴν δεῖνα ἡμέραν νὰ σᾶς δώσω περὶ τούτου ἀπόκρισιν. Ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἔδωκεν ἐλεημοσύνας πέλλας, καὶ προσήξατο νῆστις τρία νυχθήμερα μετὰ δακρύων καὶ πίστεως πρὸς τὸν παντοδύναμον Θεόν, καὶ τὴν υπερἐνδοξον Ἀνασταν, δεόμενος νὰ τὸν φωτίσουν εἰς ἔλεγχον τῶν αἰρετικῶν καὶ τῶν ἀσεδῶν Ἰουδαίων. Ἐπειτα τὴν ὠρσιμένην ἡμέραν, συνέστη

πάντας τοὺς αἰρετικούς καὶ Ἰουδαίους, καὶ πολλοὺς τῶν Χριστιανῶν εἰς μίαν Ἐκκλησίαν ἐνὶ ῥύχωρον, ἰσταμάτησεν ἐνώπιον τῆς Εἰκόνης τῆς Θεομήτορος, λέγων ταῦτα εἰς ἐπήκουσιν πάντων: Δέσποινα καὶ Κυρία πάσης τῆς Κτίσεως, Ἀειπάρθενε Κόρη, καὶ δὴ ἤξιώθης καὶ ἐγέννησες ἀφθόρως τὸν τῶν ἀπάντων Θεόν, ὅπου δὲν ἤκούσθη ποτὲ θαυμασιώτερον ἔργον, οὕτως τέλεσον καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν μικρὸν θαυματουργήμα: δώρησαι μοι τὸ φῶς τῶν ὀμμάτων καὶ τοῦτο τὸ χάρισμα σοῦ ζητῶ ὅχι δι' ἀπόλαυσιν ἰδικήν μου, ὅτι καθὼς ἕως τώρα εὐχαρίστως ἐπέρασα τὴν ὑστέρησιν ταύτην, οὕτως ὑπέμενα ἕως τέλους, ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος βοηθούμενος· ἀλλὰ διὰ νὰ πιστωθῶν εἰ περιεστώτες, ὅτι ἀληθῶς ἐγέννηθῆ ἐκ τῆς ἀχραντοῦ εὐσίας ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ μὲ ἀρρήτων τρόπον, ὡς οἶδε μόνος

αὐτός: νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν ὀρθόδοξον Πίστιν, καὶ νὰ κηρύττουν τὰ μεγαλεῖά σου. Ταῦτα λέγων μετὰ πίστεως ἀδιστακτοῦ (ὁ τῶν θαυμασιῶν σου Δέσποινα) ὠματώθη ὁ πρῶν τυφλός, καὶ ἔλαβε τὸ παμπόθητον φῶς. Ὅθεν πάντες ἐδόξασαν τὸν Θεόν, τὸν ποιῶντα διὰ τῆς παναμώμου Μητρὸς αὐτοῦ τοιαῦτα τεράστια. Πολλοὶ αἰρετικοὶ καὶ Ἰουδαῖοι ἐδαπτίσθησαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τοὺς ὁποίους ἐπήρην ὁ πρῶν τυφλός εἰς τὸν οἶκόν του, καὶ ἔκαμε φιλίαν μεγάλην καὶ τράπεζαν εἰς πτωχοὺς καὶ ξένους, εὐχαριστῶν τὴν εὐεργεσίαν ἐξ ὅλης καρδίας αὐτοῦ τῆς ὁποίας ἐδούλευε διηνεκῶς καὶ ἀκαταπαύστως ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου πολιτευόμενος. Εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀπῆλθε πρὸς τὴν ἀγήρω καὶ μακαρίαν ζωὴν ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτεχεῖν, τῇ αὐτοῦ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ.

Θ Α Υ Μ Α Ε Ε'.

Περὶ τοῦ λυτρωθέντος ἐκ τῶν θαλασσίων ὑδάτων.

Γράφει ὁ Βικέντιος εἰς τὸν Καθεύτην τῶν Ἱστορικῶν, ὅτι ἀρμενίζοντες τινὲς προσκυνητᾶδες, ὅπου ἤρχοντο εἰς τὴν Ἰερουσαλήμ, ἤνικε τὸ πλοῖον, καὶ εἰσέβαινεν ἡ θαλάσσα πλῆθος πολὺ, ὅπου δὲν ἦτον βολετὸν πλεῖον νὰ τὴν ἐξαντλοῦσιν εἰ ἀνθρώποι. Βλέπωντας ὁ καρaboκῦρης τὸν κινδύνον, ἔρριψε τὴν βάρκα, καὶ εἰσῆλθε μὲ ἕναν Ἐπίσκοπον καὶ ἄλλους τινὰς πλουσίους Ἀρχοντας· ἀμὴ ἀπὸ τὴν σπουδῆν τοὺς ἔπεσεν ἕνας ἀπ' ἐκείνους εἰς τὸ πέλαγος, καὶ ἐβούλησεν. Ἀφ' οὗ γοῦν ἐγέμωσεν ἡ βάρκα, εἶπεν ὁ Ἐπίσκοπος πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπου ἔμειναν εἰς τὸ πλοῖον: Συγχωρήσατέ μου, ἀδελφοί, καὶ θεωρεῖτε τὸν κινδύνον, πῶς δὲν δυνόμεσθαι νὰ σᾶς βοηθήσωμεν, μόνον ἐξομολογηθῆτε ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας σας, νὰ σᾶς συγχωρήσῃ ὁ Κύριος. Οὕτω γοῦν ποιήσαντες καὶ λαβόντες ἕνα ἀπὸ τῶν ἄλλων συγχωρησῶν, ἐβούλησε τὸ πλοῖον, καὶ πάντες ἐπνίγησαν. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἔκλασαν, δεόμενοι τοῦ Θεοῦ νὰ ἀναπαύσῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς τόπον

ἀπέσεως. Μετὰ ταῦτα ἐκύτταξαν εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος τῆς θαλάσσης, καὶ βλέπουντες πῶς εὐγεναν τινὰ περιστέρια ἀπὸ τὰ κύματα, καὶ ἀνέβαινον εἰς τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ ἐκατάλαβαν, ὅτι ἦσαν αἱ ψυχὰι τῶν ἀδελφῶν, ὅπου ἐπνίγησαν ὁ Θεὸς ἐχάρησεν, λυπούμενοι πῶς δὲν ἀπέθανον καὶ αὐτοί. Μετὰ ὧραν ἰκανὴν φθάνοντες εἰς τὴν γῆν, βλέπουντες ἀνεπίστως τὸν σὺντροφον ἐκείνον, ὅπου ἔπεσεν εἰς τὴν θαλάσσαν, ὅταν εἰσῆρχετο εἰς τὸν σκύφον. Ἰδόντες οὖν αὐτὸν ἐξεπλάγησαν καὶ τὸν ἠρώτησαν, πῶς ἐγλύτωσεν. Ὁ δὲ εἶπεν Ὡς ἔπεσα εἰς τὸ πέλαγος, ἐπικαλέσθηκα εἰς βοήθειαν τὴν Ἀειπάρθενον Θεοτόκον μετὰ πίστεως ἀδιστακτοῦ, καὶ εὐθὺς ὁ ταχύς βοηθὸς τῶν ἐν θλίψεσιν εὐρέθη ἔμπροσθέν μου, καὶ μὲ ἤφερν εἰς μίαν στιγμὴν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ὑγιῆτε καὶ ἄβλαβον. Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες, εὐχαρίστησαν τὴν ὑπεραγίαν, κηρύττοντες πανταχοῦ τὴν θαυματουργίαν, εἰς δόξαν τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀγράφως ταχθέντος Θεοῦ ἡμῶν.

Θ Α Υ Μ Α ΕΖ.

Παρόμοιον, περί τῶν λυτρωθέντων ἐκ τοῦ κλύδωνος.

Εἰς τὴν αὐτὴν βίβλον φαίνεται, ὅτι ἕνας Ἡγούμενος ἐνάσιτος ἀρμένιζεν ὁμοίως εἰς τὰ πλοῖον, καὶ τοὺς ἦλθε μεγάλη φουρῶνα, ὅπου ἐκδέχοντο νὰ πνιγῶν εἰς ὄλεθρον διάστημα. Ὅθεν ἄλλοι ἐκραζαν τὸν ἕγαν Νικόλαον, ἕτεροι τὸν Ἀπόστολον Ἰωάννην, καὶ ἄλλος ἄλλον Ἅγιον, καθὼς ὡς ἕνας εἶχεν εὐλάβειαν. Ὁ δὲ Ἡγούμενος δὼν, ὅτι δὲν ἐπικαλέσθη τινὰς τὴν παντοδυναμίαν Ἰησοῦ, ὅπου δεσπόζει καὶ ἐξουσιάζει τὸν Οὐρανὸν, τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, εἶπεν αὐτοῖς: Τί κάμνετε, ἀδελφοί. Ἰὼς ἐπικαλεῖσθε τοὺς δούλους, καὶ τὴν Βασιλισσαν ἀποχρήσατε, ὅπου δυναταὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς Ἅγιους; Γύττε ἔλαί ἑμφορῶνος μετὰ δακρῶνων ἐσέβησαν πρὸς αὐτὴν, θεόμε-

νοι νὰ τοὺς λυτρώσῃ τοῦ κλύδωνος. Ὅμοίως καὶ ὁ Ἡγούμενος, ὅπου ἦτον ἄσιτος τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἀσθενῆς ἀπὸ τὴν ταραχὴν τῶν κυμάτων, ἠγέσθη μετὰ κόπου πολλοῦ, καὶ ὕψωσε τὴν Παναγίαν, λέγων·

Μέγα τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Παναγία Θεοτόκε βοήθει ἡμῖν. Καὶ εὐθύς βλέπουσιν εἰς τὸ κατάρτι μίαν μεγάλην λαμπάδα μὲ τὸσον φῶς, ὅπου ἐφώτισεν ὅλον τὸ πλοῖον, καὶ ἐδίωξε τὸ σκότος τῆς νυκτός, κατεπράυνε τὰ ἄγρια κύματα, καὶ ἔγινε θαυμασίως γαλήνη εἰς ὅλον τὴν θάλασσαν· καὶ ὅταν ἐξημέρωσεν, εὐρέθησαν εἰς τὸν λιμένα, ὅπου ἐποθεῦσαν νὰ ρθάζουσιν εἰς δόξαν τοῦ Δεσπότητος Χριστοῦ, καὶ τῆς Λειτουργίου Μητρὸς τῆς Κυρίας μας.

Θ Α Υ Μ Α ΕΗ.

Ὅπτασια καὶ ἑκτασις θαυμασία τινὸς ἐλεήμονος καὶ εὐλαβοῦς πρὸς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Θαυμάσιον ἔντως καὶ ἀξίον διηγήσεως εἶναι τὸ ὑπόδειγμα, ὅπου γράφει ὁ Ἐπίσκοπος Βικέντιος εἰς τὸν Ἠθικὸν αὐτοῦ Κατάκτυον, λέγων· ὅτι, εἰς ἄνθρωπος ὕπανρος, ὅπου εἶχε τέκνα καὶ δούλους καὶ λούτου πρὸς ἀντάρκειαν. ἦτον κατὰ πολλὰ ἐλεῆμων καὶ φιλοξενος. Καὶ μίαν νύκτα, ὅπου εὐ εἰδείπνησεν, ἐκαίμαθη, καὶ τὸ πνεῦμα ἦν ἔσθρασιν εἰς τὴν γῆν, ὡς ἀπεθαμμεῖον, ὡχρὸν, καὶ ἀναίσθητον. Οἱ δὲ συγγενεῖς αὐτοῦ τὸν ἐσπῆσαν καὶ ἔβαλαν εἰς σπῆλαια, κάμνοντες διαφόρους ἰατρούς, καὶ τὸν ζέστεναν, διὰ νὰ ἀναζήσῃ, ἀλλὰ εἰς μὴν ἰκοπιαζασιν. Μετὰ δὲ τῆς ἡμέρας πολλῆς, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτοῦ του, καὶ ἐρωτῶμενος αὐτοῦ εἶπῃ τί ἔπαθε, καὶ ἐκείτῃ νυκτὶ ἐσαύτας ἡμέρας, εὐπὴν περὶ τούτου ἀκρινέτω, μόνον ἐλάλει ἡ καταπαύσασθαι

ἀπαρηγόρητα, ὅτε ποσῶς λόγου ἐσύντηγεν ὅσον καιρὸν ἐζησεν, ἕως τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, ὅπου ἐγνωρίσει τὸ τέλος του. Καὶ φωνήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν τραυήτερον, εἶπε ταῦτα εἰς ἐπήκουον πάντων. Τέκνον ἠγαπημένον μου, ταύτην τὴν τελευταίαν μου ἐντολήν σου δίδω προσπακτικῶς, καὶ ἠρξῶσαι, νὰ ἔγῃς ὅσον δύνασαι, ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ πολλὴν συμπόθειαν εἰς τοὺς εἰνοὺς καὶ ὀδοιπόρους, καὶ τοὺς ταπεινοὺς εἰς τὴν οἰκίαν σου μὲ πολλὴν ἀγάπην, νὰ τοὺς ὑπηρετῆς ἀίκτως, καὶ νὰ τὴν εὐδοκίαν ἀφρόνως ὅσα χρειάζονται. Καὶ εἶπε ἑμένα· ὅτι αὐτὴ ἡ φιλοφροσύνη σου εὐπροσδεκτοτέρα εἰς τὸν Θεὸν ἀπὸ ὅλης τῆς ἀρετῆς· ὅς τις αὐτὴν φυλάξῃ, ἐπιμελῶς δὲ ἀγάπην Θεοῦ, εὐρίσκει πολλὴν μισθὸν εἰς τὸν Βασιλείαν αὐτοῦ τὴν

Ουράνιον. Καί δια να παρακινήθητε ὅλοι οἱ συγγενεῖς μου εἰς αὐτήν τὴν φιλόθεον πράξιν τῆς εὐποΐας, καὶ συμπαθείας πρὸς ξένους καὶ πένπτας, θέλω να σὰς διηγηθῶ τώρα εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν μου, τὴν φεβραῖον ὀπτασίαν, ὅπου εἶδα, ὅταν ἐνθυμᾶσθε καὶ με εὐρήκετε ὡς ἀπεθαμμένον, εἰς τὸ μῖσον τοῦ οἴκου κοιτόμενον. Γινώσκετε, ὅτι ἐκ νεότητός μου εἶχα πολλὴν εὐλάβειαν εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, καὶ τῆς ἀνέγνωθα καθεκάστην ἐγκώμια καὶ εὐχὰς, ὅσας ἐδύνομουν· καὶ δι' αὐτὸν τὸν πολὺν πόθον καὶ ἀγάπην, ὅπου τῆς εἶχα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας μου, με ἤξιωσεν ὁ Δεσποτῆς διὰ πρεσβειῶν αὐτῆς πολλῶν ὤντων καὶ χαρίτων· καὶ μάλιστα τὴν συμπαθειαν καὶ εὐπλαγχτίαν εἰς τὰς πτωχοὺς καὶ ξένους, καθὼς ὅλοι σας τὸ ἔξεύριτε, πόσῃ ἐπιμέλειαν εἶχα εἰς τὴν φιλοξενίαν, καὶ ἕναν ἀποδεχόμενος· καὶ παρῶν πᾶσιν ἀφθόνως τὰ χρειαζόμενα. Τὴν νύκτα γοῦν ἐκείνην, ὅπου ἔξεύριτε πῶς εἶδα τὴν ὀπτασίαν, ἤκουσα φωνὴν, καὶ με ἔκραζεν ἐξ ὀνόματος, προστακτικῶς πρὸς με λέγουσα: Ἐγχεῖται ἐκ τοῦ κραθβάτου, καὶ ἀκολούθει μοι. Ἐγὼ δὲ ἐγερθεὶς, με ἐπίσασεν ἐκ τῆς χειρός, καὶ με ἐτράβιζε σπουδαίως ἐκείνος, ὅπου με ἐφώνησε, καὶ ὑπῆγε με εἰς ἕνα μεγάλο λιβάδι· καὶ τότες ὁ ὁδηγός μου ἔγινεν ἀφαντος, καὶ ἀφῆκέ με εἰς ἐκείνην τὴν μεγάλην πεδιάδα πολλὰ περιλυπον. Οὕτως ἰσταίμενος, καὶ μὴν ἔξεύρωντας τί να γένω, ἤκουσα ἑπισθεν μου φοβεράς φωνάς καὶ με ἄλλων σύγχυσις· καὶ στρεφόμενος, βλέπω ἀπειρον πλῆθος δαιμόνων, καὶ ἤρχοντο κατεπάνω μου να με ἀρπάσουν ὡς θηρία· ἀνήμερα. Ἐγὼ δὲ ὡς τοὺς εἶδα, ἔφυγα ὅσον ἐδύνομουν, τρέχοντας με φόβον καὶ τρέμον ἀνείκαστον, ἕως οὐ ἔφθασα εἰς ἕνα σπητι, καὶ εἰσερχόμενος ἐκλείσα τὴν θύραν· ἀμὴ αὐτοὶ τὴν ἐτῶακισαν, καὶ εἰσῆλθον να με ἀρπάσουσιν. Ἀλλὰ διὰ να καταλάβης καλῶς τὴν ὑπόθεσιν, ἀκουσον καὶ ταῦτα: Εἶναι τρεῖς χρόνοι, ὅπου ἐπῆρα ἕνα ξένον ἐδῶ εἰς τὸν οἶκον μου ἀφ' ἰσπίρας τῶν Ἀγίων Πάντων, να τὸν φιλοξενήσω κατὰ τὸ συνθηθεῖ· καὶ φθάνοντας ἐδῶ, ἦρα ἄλλον πτωχόν, ὅπου τὸν ἐκράτησεν ἡ μήτηρ

μου, κατὰ τὸ πρόσταγμά μου, ὅπου τῆς ἔδωσα, να ὑποδέχεται καὶ ἕνα, να τὸν ὑπηρετῶ ὡς Ἄγγελος· καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν ἔτυχε, καὶ ἔφερεν ἄλλον ἕναν ὁ ἀδελφός μου. Ὅθεν ἐχάρηκα περισσῶς πῶς ἠξιώθηκα να ὑποδεχθῶ εἰς τὴν οἰκίαν μου τοὺς τρεῖς ξένους ἐκείνους, εἰς τύπον τῆς παναγίας Τριάδος· καὶ τοὺς ἐφίλευσα πλουσιοπάρεχα, ὅσον ἦτον ἡ δύναμίς μου με χαρσμένον πρὸσωπον. Ὅταν οὖν ἐρρίψαν τὴν θύραν οἱ δαίμονες, καθὼς εἶπον ἀνωθεν, καὶ εἰσῆλθον, ἀρχισα να φωνάζω πρὸς Κύριον να μου βοηθήσῃ, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ἀυγαρδένου Μαρίας. Καὶ τότε βλέπω τρεῖς ἀνδρας ὠραίους, καὶ λέγουσι πρὸς με· Μὴ φοβᾶσαι, ὅτι ἡμεῖς ἤλθομεν να σοῦ βοηθήσωμεν. Καὶ οὕτως, ἀφ' οὐ ἰδίωσαν τοὺς δαίμονας, με ἠρώτησαν ἵαν τοὺς ἔξωρα. Ἐγὼ δὲ εἶπον, οὐχί, κύριοί μου. Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἡμεῖς εἴμεσθεν ἐκείνοι οἱ τρεῖς ξένοι, ὅπου ἐφίλευσες εἰς τὴν οἰκίαν σου με πλουσιωτάτην καὶ ἀβραμιαίαν καρδίαν, καὶ μᾶς ἔστειλεν ὁ Κύριος εἰς βοήθειάν σου, διὰ να σοῦ ἀνταμειψώμεν τὴν πολλὴν ἀγάπην, ὅπου μᾶς ἔδειξες· καὶ ἰδοὺ σε ἐλυτρώσαμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δαιμόνων. Ταῦτα εἰπόντες, ἔγιναν ἀφαντοι. Ἐγὼ δὲ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἔμεινα ὀλίγην ὥραν εἰς τὸν οἶκον ἐκείνον, φοβούμενος να εὐγῶ, μήπως καὶ τύχη πάλιν να με πειράξουσι. Πλὴν ἔκαμα τὸ σημεῖον τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καὶ ἐξῆλθον, ἔχοντας τὴν ἐλπίδα μου εἰς τὸν Κύριον. Περιπατήσας οὖν ὀλίγον, ἰδοὺ πάλιν ἔτρεχον κατόπι οἱ δαίμονες, φωνάζοντες ταῦτα: Ἄς δράμωμεν ἐγγίγορα, να τὸν πιάσωμεν καὶν τώρα, να μὴ μᾶς φύγῃ. Ἐγὼ δὲ φοβηθεὶς, περισσότερον ἔτρεχον, καὶ ἐφώναζα· Παναγία Θεοτόκε, βοήθει μοι. Οὕτω τρέχοντας, ἐφθασα εἰς ἕνα ποταμὸν πύρινον, ὃς τις ἦτον γιμάτος ὄφεις καὶ ἄλλα θηρία φοβερά τοῦ Ἄδου, τὰ ὅποια ἦτον χωσμένα εἰς τὸ πῦρ ἕως τὸν λαιμόν, καὶ τὰς κεφαλὰς εἶχασιν ἔξω με ἀνοικτὰ στόματα, ὡσπερ να ἔδῃοντο τίποτας βρῶμα. Οἱ δαίμονες, ὅπου με ἐκυνηγοῦσαν, μὲ ἐφώναζαν να πίσω μῆσα εἰς τὸ ποταμὸν, ἢ ἐκείνοι βιαίως με ῥίπτουσιν. Ἐγὼ δὲ ἐκῆτταζα γυροθεν, ἵαν

ἴτον ἄλλος τόπος, νὰ εὕρω βοήθειαν· καὶ βλέπω ἐκεῖ πλησίον ἕνα γέφυρι στενωτέρον ἐπὶ μίαν πηθαμῆν, καὶ τόσον ὑψηλόν, ὅπου τοῦ ἐφαίνετο πῶς ἔφθανεν εἰς τὸν Οὐρανίον. Μὴν ἐξεύρωντας οὖν τί νὰ κάμω ἀπὸ τὰ γ'. ταῦτα, ὅτι νὰ πῆσω εἰς τὸν ποταμὸν φοβούμενον, τὸ πῦρ καὶ τοὺς δράκοντας· νὰ ἀνέβω εἰς τὴν γέφυραν, μού ἐφαίνετο δύσκολον πρᾶγμα πολλά καὶ ἀδύνατον· νὰ μείνω εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν δαιμόνων, χειρότερον. Ὅμως ἠδουλήθηκα νὰ ἀνέβω εἰς τὸ γέφυρι καλλίτερα, παρὰ νὰ πῆσω εἰς τὸ ποτάμι· καὶ οὕτως ἀνέβαινον ἕνα σκαλί μὲ πολὺν φόβον καὶ τρόμον ἀμέτρητον. Οἱ δὲ πονηροὶ δαίμονες ἠκολούθουν κατόπι, φωνάζοντες. Ὅταν δὲ ἤμουν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ γεφυρίου, ἔφθασαν καὶ οἱ δαίμονες, ἐγὼ δὲ ἐδόθησα ταῦτα μετὰ δακρύων. Ὑπεραγία Θεοτόκε βοήθει μοι. Τότε εὐρέθη παρευθὺς ἐκεῖ ἔμπροσθεν ἡ φιλεύσπλαγχος Μητηρ τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ τῶν Ἀγγέλων Βασίλισσα, καὶ μού ἔδωσε τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν λέγουσα· Μὴ φοβοῦ ἠγαπημένε θυλὲ μου. Ὅτι καθὼς ἐσὺ ἦσουν πάντοτε φίλος μου ἀναγινώσκων εὐχὰς καὶ ἐγκωμια, καὶ ἠλέεις τοὺς πτωχοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Υἱοῦ καὶ Δεσπότη μου, οὕτως, ἦλθα καὶ ἐγὼ νὰ σοῦ βοηθήσω εἰς τὴν ἀνάγκην σου.

Ταῦτα εἰπούσα μὲ ἐβάσταξεν ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ (ὦ τῆ θαύματος) εἰς μίαν στιγμὴν μὲ ἤφευγεν εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅπου μὲ ἤφευγε, καὶ ἔμεινα ὡς νεκρὸς τόσας ἡμέρας ἀπὸ τὸν φόβον μου. Λοιπὸν, τέκνον μου φυλάγου νὰ μὴν ἀμελήσῃς ποτὶ εἰς τὴν ὑψηροσίαν αὐτῆς τῆς παντοδυναμίου Μητρὸς τοῦ Δεσπότη, ἀλλὰ καθ' ὅραν τὴν ὑμολόγησιν καὶ δόξαζε κατὰ τὸ πρέπον, καθὼς ἐξείρεις πῶς ἔκαμνα καὶ ἐγὼ, εἰάν θείης νὰ τὴν εὕρης καὶ σὺ εἰς τοσαύτην ἀνάγκην βοήθειαν. Καὶ τοῦτο σοῦ παραγγέλλω πρῶτόν μου πρῶσταγμα. Δεύτερον δὲ (καθὼς καὶ προεῖπόν σοι) βίαζε τοῦ λόγου σου ὅσον δύνασαι νὰ ἀγαπᾷς τοὺς ξένους, καὶ πένοντας, νὰ τοὺς δίδῃς πάντα τὰ πρὸς τὴν χρείαν, εἰάν θείης νὰ ἀπολαύσῃς εἰς τὸν Κόσμον πᾶν ἀγαθόν, καὶ εἰς τὸ μέλλον νὰ κληρονομήσῃς Βασιλείαν οὐράνιον. Ταῦτα εἰπὼν ὁ αἰοδιμος, καὶ νουθετήσας τοὺς παρεστῶτας, νὰ εὐλαβουῦνται πολλὰ τὴν Πανεύμνητον, καὶ νὰ βοηθοῦσι τοὺς πένοντας, παρέδωκε τὴν ἁγίαν αὐτοῦ ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ἐνθυμούμενος τὰς πατρῶας παραγγελίας ἐπέρασε πολιτείαν ἐνάρετον, καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἠξιώθη τῆς αἰωνίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α ΕΘ'.

Θαῦμα φρικωδέστατον περὶ ὑπακοῆς πρὸ τοὺς Γονεῖς. Καὶ περὶ τῆς ἱεραῆς Λειτουργίας.

Εἰς τὰς ἡμέρας Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ἴτον τις ἄνθρωπος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐνάρετος εἰς τὴν πολιτείαν, καὶ εὐσεβὴς καταπολλὰ εἰς τὴν νεότητα, ἔχων Υἱὸν μονογενῆ ὀνόματι Θεοφίλον. Εἰς τὸ γῆρας αὐτοῦ ἐπτώχευσε περισσά, καὶ μὴ ἔχων τὰ ἀναγκαῖα τοῦ σώματος, ἔπεσε ἐπὶ τῷ Υἱῷ αὐτοῦ. Τέκνον μου, ἰδοὺ κακῶς βλέπεις ἐγὼ εἶμαι ἀδύνατος καὶ πτωχός, τόσον ὅπου δὲν ἔχω πῶς νὰ πορεύσω τὴν ζωὴν μου. Λοιπὸν θέλω νὰ σὲ κατακαλίσω νὰ μού κάμῃς ἕνα θείημα, διὰ

νὰ σωθῶ καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινός εἰς τὸ γῆρας μου, καὶ ἐσὺ πάλιν νὰ ἀξιωθῆς διὰ τὴν ὑπακοήν σου τῆς οὐρανοῦ μακαριότητος. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Λέγει μοι Πάτερ εἴτε ὀρίσσεις, καὶ ἐγὼ δὲν σου θέλω παρακούσει εἰς τὰ πρεπούμενα πρᾶγματα. Λέγει τον ὁ Γέρον· Ὁ μακάριος Ἀβραάμ εἶχεν ἕνα Υἱὸν ἐξ ἐπαγγελίας, καὶ ἐπῆγεν εἰς ἕνα βουβόν νὰ τὸν σφάξῃ, καὶ ἐκεῖνος δὲν ἔσφραξεν ὀπίσω· ἀλλὰ καὶ τὰ ξύλα ἐβάσταξε, μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας ἀκολουθῶν τὸν πατέρα του· καὶ ἐπὶ μόνον οὗτος,

ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὑπήκουσαν τοῦ πατέρας τους. Οὕτω κάμει καὶ σὺ Υἱέ μου, παμφιλτάτε, ὑπάκουσον τὴν ἐντολὴν μου, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν, ὅτι δὲν θέλεις λυπηθῆναι δι' αὐτό. Λέγει του ὁ Θεοφίλος· Μὴ νὰ θίγῃς καὶ σὺ νὰ μὲ θανατώσῃς; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Μὴ γένοιτο τέκνον νὰ πράξω τοιαύτην ἀνομίαν. Ἀλλὰ μίαν ἐντολὴν ποίησον, καὶ καταδέξου νὰ σὲ πουλήσω ὡς σκλάβου μου, νὰ πορευθῶ εἰς τὸ γῆρας μου· διὰ νὰ μὴ περιπατῶ νὰ ζητῶ ὡς πένης καὶ ἀποροῦ. Καὶ ὁ ἐλεήμων Θεὸς θέλει κάμει ἔλεος εἰς ἐσένα διὰ τὴν καλοσύνην σου ταύτην, νὰ σοῦ δώσῃ πλείοντον ἀπειρον εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, καὶ τὴν ψυχὴν σου νὰ ἀναπάυσῃ εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Ἐτι δὲ καὶ δευτέραν μου ἐντολὴν φυλάξον ἕως τὴν ὥραν τοῦ θανάτου σου· Ἐίτε ὑπηρεσίαν καὶ ἂν ἔχῃς, καὶ ὅπου σὲ στείλῃ ὁ αὐθεντικὸς σου, εὐθυμῶ νὰ πηγύνης πρότερον εἰς τὴν ἁγίαν ἱερουργίαν, ὅταν εἶναι καιρὸς, ἔπειτα πάλιν πήγνε εἰς τὴν δουλείαν σου μετὰ τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀπόλυσιν. Ὁμοίως ἔχει εἰς τὴν Παναγίαν πολλὴν εὐλάβειαν. Ἐάν κάμῃς οὕτω, σὲ θέλει λυτρώσει ὁ Κύριος ἀπὸ μέγαν καὶ ἀφόρητον κλύδωνα. Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ὡς θέλεις πάτερ μου ποίησον. Τῇ ἐπαύριον εὐν ἐπώλησεν ὁ Ἰουλιανὸς τὸν Υἱόν του εἰς ἓνα ἀρχοντα τοῦ Παλατίου Πατρικίου, Κωνσταντίνου ὀνόματι. Ὡς τις ἠγάπησε τὸν νέον πολλὰ διὰ τὴν πολλὴν του ὑπακοήν, σωφροσύνην καὶ ταπεινώσαν· διὰ τὴν ὠραιότητα τοῦ προσώπου· διὰ τὴν γυνώσιν του καὶ τὰ γράμματα· καὶ τὸν εἶχε πάντα εἰς τὴν συνοδίαν αὐτοῦ καὶ τράπεζαν, διατὶ τὸν ὑπερίτα ἐπιμελῶς. Ὅθεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἀπερχόμενος εἰς τὰ Βασιλεία ὁ αὐθέντης του, ἀστόχησε τὸ σκαμάδιον, ἠγῶν τὸ συρτάριον, ὅπου εἶχε μίσα τοὺς ὀρισμούς, καὶ ἔστειλε τὸν Θεοφίλον νὰ δράμῃ σπουδαῖος νὰ τοῦ τὸ φέρῃ. Ὁ δὲ νέος ἔτρεχεν ὡς εἰδύετο. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν κάμειαν τοῦ Πατρικίου θάρρετά, ἄρπαξε τὸ συρτάριον. Τὴν ὥραν ἐκείνην ἐκείτετο εἰς τὴν κλίτην ἢ γυνὴ τοῦ Πατρικίου μὲ ἓνα της δούλον καὶ ἐμοιχεύετο. Ὁ δὲ νέος δὲν τοῦς ἐκύτταξεν ἀπὸ τὴν βίαν του. Ἐ-

καῖνοι δὲ οἱ ἄθλοιοι, ὅπου ἔκαμναν τὴν ἀμαρτίαν ἐμελέτησαν κατ' αὐτοῦ κενὰ καὶ μάταια. Ἐλθὼν δὲ ὁ Πατρικίος, εἶπεν αὐτῷ ἢ γυνὴ του· Διὰ τοῦτο ἠγόρασες τὸν σκλάβου αὐτόν, διὰ νὰ ἐλθῇ εἰς τὴν κλίτην νὰ μὲ μοιχεύσῃ ὁ ἀναίσχυτος; καὶ ἂν δὲν ἤθελα φωνάξῃ νὰ μοῦ βοηθήσῃ ὁ δεῖνος, ἔπερνε τὴν τιμὴν μου ὁ ἀσεβίστατος· μὴ νὰ εἶμαι ἐγὼ ἀπὸ ἀτυχον γένος, καὶ μὲ ἐκαταφρόνησες; μὰ τὴν εὐχὴν τῶν γονέων μου, καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου, εἰάν μὴ αὐρίου εἰδῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοῦ αὐθέντος καὶ παντόλμου δούλου κομμένην, δὲν στυματῶ πλείον μίαν ὥραν εἰς τὴν αἰκίαν σου, ἀλλὰ χωρίζομαί σε, καὶ λαμβάνω τὴν προικὰ μου. Ταῦτα ἀκούσας ὁ Πατρικίος ἐθυμώθη κατὰ τοῦ δούλου, καὶ τῆς ἱταξὶ νὰ κάμῃ τὸ θίλημα τῆς ἐξ ἀποφάσεως. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἀνταρμήθη εἰς τὸ παλάτιον μὲ τὸν Ἐπαρχον, καὶ λέγει του· Αὐρίου τί ταχὺ σοῦ στέλλω ἓνα μου σκλάβου, καὶ κόψαι τὴν κεφαλὴν του, βάλε τὴν εἰς ἓνα φουτὰ, βούλωσαι τὴν νὰ μοῦ τὴν πέμψῃς. Ὁ δὲ Ἐπαρχος ἀπεκρίνατο· Ἐγὼ δὲν κάμνω ἄδικον κρίσιν, μόνον ὡς μαρτυρήσουσι τρεῖς ἄνθρωποι γραφικῶς, ὅτι εἶναι ἄξιος θανάτου, νὰ τὸν φουεύσω. Τότε ὁ Πατρικίος εἶπεν ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων· Ὅτι νεν σκλάβου ἀγόρασα, καὶ αὐτὸς εἰδυναστικὴν τὴν κυρὰν του νὰ κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς. Ταῦτα εἰπὼν ἔγραψε τὸν θάνατον αὐτοῦ μὲ τὸ χέρι του, καὶ τότε ἔστερξεν ὁ Ἐπαρχος νὰ τὸν θανατώσῃ. Ὅταν δὲ ἐξημέρωσεν, ἐφώνησε ὁ Πατρικίος τὸν ἀνεύθυνον, λέγων αὐτῷ· Ἀπελθε εἰς τὸν Ἐπαρχον, καὶ εἰπέ του πῶς τὸν χαίρετῶ, καὶ νὰ μὲ στείλῃ ἀπόκρισιν. Ἀπερχόμενος εὐν καλὸς δούλος ἐπέρασεν ἀπὸ ἓνα Ναόν τῆς Ὑπεραγίας Δεισπίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ὅπου ἐλειτουροῦσαν, καὶ ἀνέγνωσαν τὴν Ἀπόστολον. Τότε ἐθυμώθη τὴν πατρῶν παραγγελίαν, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔμεινεν ἕως τὴν ἀπόλυσιν. Ὁ δὲ κἀκιστος δούλος, ὅπου ἐμοιχεύει τὴν Πατρικίαν, βλέπωντας, ὅτι ἀρχῆσι νὰ στείλῃ τὴν κεφαλὴν ὁ Ἐπαρχος, εἶπε τὸν Πατρικίου, ὑπάγω ἐγὼ νὰ τὴν φέρω εἰάν ὀρίξῃς. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ἀπίλθι. Ὅταν

ἔδραμε πηλαλητός, ὡσάν νά ἐμελλε νά λάβῃ θησαυρόν πολύτιμον, καί φθάσας εἰς τήν οἰκίαν τοῦ Ἐπαρχοῦ, εἰσελθὼν ἐχαιρέτισεν αὐτόν ἀπό ὄνομα τοῦ Πατρικίου. Καί ἐκεῖ ἐστέκετο κρυφίως ὁ φονεὺς μετὰ τὴν ἀκονισμένην σπάθην, καί ἔκοψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ πάραυτα τὴν ὁποῖαν ἔβαλαν εἰς λεκάνην, καί πλύναντες αὐτὴν ἐτύλιξαν εἰς μανδήλιον, καί ὅταν ἤθελον νά τὴν βουλώσουν, ἰδοὺ ἔφθασε καί ὁ πιστὸς καί ἄδολος δοῦλος ἀφ' οὗ ἐλειτουργήθη, καί χαιρετήσας τὸν Ἐπαρχον ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν βουλωμένην εἰς τὸν φουτάν, μὴν ἠξεύρωντας τί ἔχει μέσα. Ὅστις, ὅταν ὑπῆγεν εἰς τὸν Πατρικίον, καί τὸν εἶδασιν, ὅλοι ἐθαύμασαν, καί μάλιστα ἡ κυρά του, διατὶ τὸν ἔστειλε νά κόψουν τὴν κεφαλὴν του, καί αὐτὸς ἔστρεψε ζωντανός. Καί ἐρωτήσαντες αὐτόν τί ἔδάστα, ἀπεκρίνατο λέγων· Καθὼς ἐπαράγγειλες, κύριέ μου, ἐχαιρέτησα τὸν Ἐπαρχον καί εὐθὺς μοῦ ἔδωκεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νά σοῦ φέρω· ἀμὴ δὲν ἠξεύρω τί ἔχει μέσα. Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸ καί ξεβουλώσαντες, εὔρον τὴν κεφαλὴν τοῦ μοιχοῦ. Ἡ δὲ μοιχαλὶς ἐτρόμαξε καί ἔμεινε ἀλαλος ὥραν πολλήν. Ἐπειτα ἀφ' οὗ ἐσυνῆλθεν ὁ νοῦς της, ἐκατανόησε τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Θεοῦ. Καί φοβηθεῖσα μήπως καὶ πάθῃ τὰ ὁμοία καὶ αὐτὴ ὡς κακοῦ αἰτίος, ἔκλαυσε ἐξ ὅλης καρδίας, καί ὠμολόγησε παρρησίᾳ τὴν ἀνομίαν της, λέγουσα· Ἐγὼ, αὐθέντη μου, ἡ ἀθλία καὶ ταλαίπωρος εἶμαι ἢ ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ, καὶ φοβοῦμαι μήπως καὶ πάθω κατὰ τὰ ἔργα μου. Ὅτι οὐκ ἔστι κρυπτὸν (κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου φωνήν) ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, ἐγὼ, κύριέ μου, ἔκαμνα τὴν πονηρὰν ἀμαρτίαν μετὰ τὸν φονευθέντα δούλον, εἶναι σήμερον τρεῖς ἡμισυ χρόνοι, καὶ δὲν τὸ ἠξευρες. Οὗτος δὲ ὁ νέος σκλάβος εἶναι καθαρὸς ἀπὸ λόγου μου, καὶ ἀμαρτίαν ποσῶς δὲν ἔπραξεν, ἀλλὰ ἀδίκως τὸν ἐκατηγόρησα ἡ ταλαίπωρος. Διὸ δίκαιος ὁ Κύριος, καὶ δικαιοσύνας ἠγάπησεν, ἀποδίδων ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· λοιπόν, αὐθέντα μου, συγχώ-

μερον. Κατέλαβεν οὖν ἅπαντας φρίκη καὶ ἔκστασις, καὶ ἐδόξασαν τὸν φιλόανθρωπον Κύριον, ὅτι οὐδέποτε παραβλέπει τὸν ποιῶντα τὸ θέλημα αὐτοῦ. Τότες ὁ Πατρίκιος ἠρώτησε τὸν νέον, νὰ εἰπῇ πάντα τὰ κατ' αὐτόν, ἤγουν τὴν πολιτείαν καὶ ἀρετάς του. Καὶ αὐτὸς ἐδιηγήθη τὴν προτέραν εὐγένειαν τοῦ πατρὸς του, τὴν ἐσχάτην του πενίαν, τὴν ὑπακοὴν ὅπου τοῦ ἔκαμε νὰ πουληθῇ σκλάβος διὰ νὰ τὸν γεροθροφήσῃ, καὶ τὴν παραγγελίαν ὅπου τῷ ἔδωκε νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν ἱερὰν Λειτουργίαν, καὶ τὰ ἐπίλοιπα. Ὁ δὲ Πατρίκιος ταῦτα ἀκούσας ἔλαβεν αὐτὸν οὐχὶ ὡς δούλον, ἀλλ' ὡς Ἰῖδν αὐτοῦ γνήσιον συνεσθίοντα τούτῳ καὶ συναυλιζόμενον. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ κληρονόμον τὸν ἔγραψεν εἰς δλον

τὸ πρᾶγμα του. Διὸ καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοί, ἄς φοβηθῶμεν τὰ κρίματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἄς πηγαίνωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἄς στέκωμεν μετὰ φόβου καὶ τρόμου μέχρι τῆς ἀπολύσεως, ὡσπερ νὰ ἐβλέπαμεν καὶ μετὰ τοὺς αἰσθητοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τὸν Δεσπότην Χριστόν, ὅπου μέλλει νὰ μᾶς κρίνῃ τὴν φοβεράν ἐκείνην ἡμέραν τῆς κοινῆς ἀναστάσεως. Καὶ μὴν ἐβγαίνωμεν ἔξω χωρὶς νὰ τελειώσῃ ἡ ἀκολουθία. Οὐτε τολμήσῃ τις νὰ συντύχῃ τὸ σύνολον. Ὅτι ὅστις ἐξέρχεται τῆς Ἐκκλησίας χωρὶς ἀνάγκης μεγάλης, ἢ συντύχῃ τίποτες περὶ σωματικῶν φροντίδων, τὸν Ἰούδα μιμεῖται, ὅπου ἠγέρθη ἀπὸ τὸν δειπνον, καὶ ἀπελθὼν ἐπρόδωκε τὸν Χριστόν ὁ ἀχάριστος.

Θ Α Υ Μ Α

Περὶ τῶν δύο παίδων, οἵτινες, καταστραφέντος τοῦ οἴκου ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, ἀσινεῖς ἐφυλάχθησαν.

Εἰς τοὺς 1507 χρόνους ἀπὸ τὸ σωτήριο Πάθος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν Μάιον μῆνα, ἐγείνεν εἰς τὴν Κρήτην σεισμὸς μέγας, καὶ ἐχάλασαν οἴκοι καὶ ἐργαστήρια ἀναριθμητὰ εἰς τὸν Χάνδακα, ἤγουν τὸ μέγαλον κάστρον. Ἦτον δὲ εἰς τὸν ἔξω φόρον ἓνα ἐργαστήριον, καὶ εἰς αὐτὸ ἦτον ἱστορισμένη εἰς τὸν τοῖχόν ἡ Παναγία. Εἰς τὴν ὁποίαν εἶχασιν πολλὴν εὐλάβειαν οἱ τζαγαγέροι ὅπου ἐδούλευαν ἐκεῖ, καὶ κάθε βράδῳ ἀναπταν κηρία, καὶ ἐθυμιάζαν· ἔπειτα ὑπήγαιναν εἰς τὸν οἶκόν τους ἀφίνοντας ἐκεῖ δύο παιδιά καὶ τὰ ἐκλείδωναν διὰ νὰ φυλάγουν τὸ ἐργαστήριον. Τὴν νύκτα γοῦν, ὅπου ἔγινεν ὁ σεισμὸς, ἔδραμεν ὁ μάστορας νὰ ἀνοίξῃ, νὰ ἔβγῃσι τὰ παιδιά, καὶ βλέπει ὅτι ἦτον δλον τὸ ἐργαστήριον χαλασμένον, καὶ ἐνόμισεν ὅτι κέθανον τὰ παιδιά. Ἀρχίζει γοῦν καὶ ἔτκαπτε νὰ εὔρῃ τὰ λείψανα. Καὶ οὕτω σκάπτων ἤκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐσυντύχαιναν ἀτοκάτω ἀπὸ ταῖς πέτραις. Ἐβγαλε τα γοῦν

μὲ τρόπον ἐπιτήδειον, καὶ ἐρωτήσας αὐτά, πῶς ἔκαμαν καὶ δὲν ἐθανατώθησαν, ἀπεκρίθησαν οὕτω· Ὅταν ἠκούσαμεν τὸν σεισμὸν, ἐκλαίσαμεν ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας αὐτῆς εἰκόνας, δεόμενοι τῆς Θεοτόκου νὰ μᾶς βοηθήσῃ· καὶ ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν εἰκόνα μία σκέπη, καὶ στέκεται ἄνωθεν ἡμῶν, καὶ πίπτοντες οἱ λίθοι καὶ τὰ ξύλα ἐσταματοῦσαν ἐπάνω εἰς τὴν σκέπην, καὶ δὲν μᾶς ἤγριζαν τίποτες. Ἐφαίνετο δὲ ἡ Παναγία καθὼς εἶναι ἱστορισμένη, καὶ ἔλεγέ μας νὰ μὴ φοβούμεσθην. Τὴν ὁποίαν ἐβλέπαμεν ἕως τὴν ὥραν, ὅπου μᾶς ἀνεχώσετε. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ περιεστῶτες ἐδόξασαν τὴν Ἵπεραγίαν, καὶ ἐκήρυξαν εἰς δλον τὸ Κάστρον τοιοῦτον θαυμάσιον. Ταῦτα μαθὼν καὶ ὁ ἐκλαμπρότατος Ἱερώνυμος Δονάτος ἐκ Δουξ τῆς Κρήτης (ὅστις ἦτον σοφώτατος διδάσκαλος εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑλληνικὰ γράμματα) ἐπρόσταξε, καὶ ἔκτισαν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν μίαν Ἐκκλησίαν. Ἡ δὲ εἰκὼν ἐκείνη ἔμεινεν εἰς τὸν ναόν, ὅτι δὲ

ἐχάλασεν ὁ τοῖχος ἐκεῖνος, ὅπου ἦτον ἱστορισμένη ἡ Παναγία. Καὶ ἐκτίσαν ἄλλον τοῖχον πλησίον αὐτοῦ τεχνηέντως, καὶ δὲν ἠφανίσθη ἡ εἰκὼν, ἀλλὰ στέκεται ἕως τὴν σήμερον, καὶ εορτάζουσι πανήγυριν κάθε χρόνον τῆ 9 τοῦ Μαΐου εἰς ἐνθύμησιν τῆς θαυματουργίας ταύτης. Ὀνομάζεται οὗτος ὁ ναὸς ἡ Κυρία τοῦ φόρου. Εἰς τὸν ὅποιον κρέμονται τασσίματα ἀκριδᾶ καὶ πολύτιμα. Ὅτι οὐ μόνον τὴν ἄνωθεν θαυματουργίαν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα τεράστια ἀναριθμητὰ ἐτέλεσε, καὶ καθ' ἐκάστην τελειῖ ἡ παντο-

δύναμος Ἄνασσα. Πολλοὺς κλυδωνιζομένους ἀπὸ μεγάλας φουρτούναις ἐγλύτωσε, πληγωμένους καὶ τετραυματισμένους ἐκ θανάτου ἐρρύσατο· ἀσθενησμένους καὶ παραλύτους ἀνώρθωσε· καὶ ἀπλῶς, ἀπὸ διαφόρου κινδύνου ἐλύτρωσεν ἀναριθμήτους, καθὼς φαίνονται εἰς τὸν ἄνωθεν ναὸν ἱστορισμέναις ὁλαῖς ἢ θαυματουργίαις ὅπου ἐτέλεσεν, εἰς δόξαν τοῦ ἐξ αὐτῆς ἀφράστως τεχθέντος Θεοῦ ἡμῶν. Ὡς πρέπει τιμῇ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Θ Α Υ Μ Α

Περὶ τοῦ πεπτωκότος ἐκ τοῦ τείχους, καὶ συνθλασθέντος, καὶ παρὰ τῆς Θεοτόκου ἰατρευθέντος.

Εἰς τὸ αὐτὸ Κάστρον τῆς Κρήτης εἶναι ἄλλη μία εἰκὼν θαυματουργῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὴν Μητρόπολιν τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου καὶ κάμνει μεγάλα τεράστια, οὐ μόνον τὸν παλαιὸν καιρὸν, ἀλλὰ καὶ ἕως τὴν σήμερον δηλονότι κατὰ τὴν πίστιν τοῦ καθ' ἑνός. Πολλοὺς κληήσεις καὶ παραλύτους ἀνώρθωσε· ζουρλοὺς ἴατρευσε, καὶ διαφόρους ἀσθενείας ἐθεράπευσε, καθὼς μαρτυροῦσι τὰ ἀργυρᾶ, καὶ χρυσᾶ τασσίματα, ὅπου κρέμονται γύρωθεν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Εἰκόνας, τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι Κυρίαν Μεσοπαντίτισσαν, καὶ τὴν ἐβγάζουσι πᾶσαν Τρίτην ἢ ἑβδόμερον τῆς Ἑβδομάδος, ἀκολουθῶν δ, τε Πρωτοπαπᾶς καὶ Πρωτοφάλης τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ τινες Ἱερεῖς, καὶ λαὸς πολλός, καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες πλῆθος ἀναριθμητὸν· καὶ ἀπελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Μᾶρκον, ποιοῦσιν εὐλαβῶς Λιτανεῖαν, ἵνα ὑπάγουσι καὶ λειτουργοῦσιν εἰς ὅσας Ἐκκλησίας τοὺς δώσουν λόγον προτῆτερα· καὶ τυχαίνει πολλάκις, καὶ ἔχουσιν ἐξη λειτουργίας, καὶ δίδουσιν ἕνα φλουρὶ χρυσοῦ τοῦ Πρωτοπαπᾶ πᾶς ἕνας, ὅπου θέλει ἀπὸ τὴν λειτουγήσῃ εἰς τὴν Ἑνορίαν του. Καὶ δταν ὑπάγουσιν εἰς ὅσας Ἐκκλησίας

τοὺς ἔχουσι πληρωμένους, στρέφουσι πάλιν τὴν ἅγιαν εἰκόνα εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ δίδουσι τὰ ἡμισυ ἄσπρα, καὶ τὰ ἐπιλοιπα μοιράζουσιν, δ, τε Πρωτοπαπᾶς, καὶ ὁ Πρωτοφάλης. Ἀπὸ τοῦτο οὖν ἡμμορεῖ πᾶς ἕνας νὰ καταλάβῃ, πόσας θαυματουργίας τελειῖ ὁ παντοδύναμος Θεὸς διὰ τῆς ἱερᾶς ταύτης εἰκόνας, ἀπὸ τὰς ὁποίας νὰ εἰποῦμεν μίαν, ὅπου ἔγινε τώρα νεωστὶ εἰς τὰς ἡμέρας μας. Εἰς τοὺς 1519 χρόνους, τὸν Ἀπρίλιον Μῆνα ἐκρημνίσθη ἕνας στρατιώτης μίαν νύκτα ἀπὸ τὰ τεῖχη τοῦ ἁγίου Πέτρου, ὅπου ἐφύλαγε κατὸ τὴν τάξιν, ἣν ἔχουσιν εἰς ὅλα τὰ Κάστρα, τῆς Κρήτης. Οὗτος οὖν ὁ στρατιώτης (τὸν ὅποιον ὀνόμαζον Ἰωάννην), εἶχεν εἰς τὴν Παναγίαν πολλὴν εὐλάβειαν, καὶ ὀπῆγαινε πολλάκις, καὶ ἐπροσκύνα εἰς τὸν ἄνωθεν Ναὸν τοῦ ἁγίου Τίτου, δταν εἶχεν ἀδειαν ἀπὸ αὐθεντικῆν ὕπηρεσίαν. Καθὼς οὖν ἐπεριπάτει τὴν νύκτα ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ τείχους ἕως τὸ ἄλλο, κατὰ τὴν τάξιν, συνεργεῖα τοῦ δαίμονος, ἔπεσε εἰς τὸ βάθος, ὅπου εἶναι σχεδὸν ὀργυιᾶς δέκα τὸ ὕψος, καὶ ὑποκάτω λίθοι σκληροὶ καὶ βραχώματα, καὶ ἐσυντρίφθησαν ὅλα τὰ κόκαλα, καὶ ἔγεινεν ἐλευθέρῳ θέαμα, οὔτε

συντύχη ποσῶς, ἢ νὰ σαλεύσῃ ἐδύνητο. Τὸ πρῶν λοιπὸν τὸν ἐσήκωσαν, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Ἁγίου Πέτρου, διὰ νὰ τὸν ἐνταφιάσουν ὅταν ξεψυχήσῃ· διατὶ τινὰς δὲν ἐθάρρει ποσῶς, νὰ ζήσῃ κἀν μίαν ὥραν, οὔτε ἰατρὸν ἔφεραν. Τῇ ἐπαύριον ἐσύντυχεν ὀλίγον· καὶ εἶπεν ἐνὸς φίλου του, νὰ πιάσῃ τὸ πουργί του, ὅπου εἶχε καμπόσσα ἄσπρα, νὰ δώσῃ Ἰερέως, νὰ λειτουργήσῃ τὴν Παναγίαν. Μετὰ δὲ τὴν ἱεουργίαν τὸν ἐσήκωσαν, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὸν ἄνωθεν Ναὸν τοῦ ἁγίου Τίτου. Ἐκεῖτο γοῦν ὁ ἀσθενὴς ὄλην τὴν ἡμέραν ἐνώπιον τῆς ἁγίας Εἰκόνοσ. Καὶ τὸ βράδυ, ὅταν ἤθελε νὰ κλείσῃ τὰς θύρας ὁ Ἐκκλησιάρχης, τὸν ἐσήκωσε, καὶ τὸν ἐβγάλεν ἔξω, διατὶ οὕτως ἔχουσι συνήθειαν, καὶ δὲν ἀφίνουσιν ἔσω τινά, διὰ τὰ σκεύη τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖτετο γοῦν ὄλην τὴν νύκτα, δέόμενος τῆς Ἰπεραγίας μετὰ δακρύων καὶ πίστεως, νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Τὸ μεσονύκτιον ἀπεκοιμήθη ὀλίγον, καὶ βλέπει εἰς τὸ δρομά του τὴν Παναγίαν, καὶ λέγει του· Ἴδου ἰατρεῦθης καὶ δόξαζε τὸν Θεόν. Ὁ δὲ δι-

πνισθεὶς, ἐγείρεται ὄλωσ ὑγιῆς καὶ περιεπότε, ὡσπερ ποτὲ νὰ μὴν εἶχεν ἀσθένειαν, καὶ προσηύχετο τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτός. Τὸ πρῶν ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ἐκκλησιάρχης, ἐξίστη. καὶ τὸ ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Μητροπολίτην· ὅστις ἐφώνησεν ἐκείνους, ὅπου τὸ ἤφεραν σηκωτὸν εἰς τὸν ναόν, νὰ μαρτυρήσουσι τὴν ὑπόθεσιν· καὶ βεβαιωθεὶς ὑπὸ αὐτῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔγραψε τὴν θαυματουργίαν εἰς ἐνθύμησιν. Καὶ προστάσσει νὰ ἐβγάλουσι τὴν ἁγίαν Εἰκόνα, νὰ λιτανεύσουσ γύρωθεν ἀπάσης τῆς πόλεως τρεῖς ἡμέρας, καὶ οὕτως ἐποίησαν, ἀκολουθῶν καὶ ὁ τεθεραπευμένος, καὶ κηρύττων ἐκφώνως τὸ τῆς Ἀειπαρθένου θαυμάσιον. Ὁ μόνον δὲ τοῦτο τὸ θαῦμα ἔκαμεν ἡ ἀειμακάριστος Δέσποινα, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἀναρίθμητα. ὅπου τὰ ἠξεύρουσιν ὅλα τὰ χωρία τοῦ Χάνδακος· ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸ Κάστρον ἔσω θαυματουργᾶ, ἀλλὰ καὶ ἐξωθεν τούτου. Καὶ ὅστις ἀσθενὴς τὴν ἐπικαλεσθῆ μετ' εὐλάβειαν, ἠξιούται τῆς θεραπείας αὐτοῦ, καὶ τὸν ἰατρεύει ἡ Παναγία ἢς ταῖς ἰκεσίαις ἀξιωθείμεν τῆς οὐρανόσ Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α

Περὶ τῆς ἐν τῷ φρέατι τοῦ Θραψανοῦ θαυματουργίας.

Ἔτι δὲ καὶ περὶ τινῶν ὑδάτων τερατώδους φύσεως.

Εἰς ἓνα χωρίον τῆς ἄνωθεν περιφήμου Κρήτης λεγόμενον Θραψανόν, εἶναι ἓνας Νὰος τῆς Ἰπεραγίας, μακρὰν ἀπὸ τὸ χωρίον ὡσεὶ λίθου βολήν· καὶ τὸν ὀνομάζουσιν ἢ Κυρία ἢ Πηγαδιώτισσα. Ἐμπροσθεν τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἓνα πηγᾶδι βαθύ ὀργυαῖς τέσσαρες, ἔχει πολὺ νερὸν καὶ φθάνει τὸ χωρίον καὶ πορεύονται, μετ' ὄλην ὅπου εἶναι πσλυάνθρωπον, καὶ τὸ περισσότερον εἶναι τζουκαλάδες, καὶ ἄλλο νερὸν δὲν εἶναι ἐκεῖ πλησίον. Λοιπὸν ἀπὸ ταῦτα ποτίζουσι ὅλα τὰ ζῷα τῶν καὶ ὑπηρετοῦνται καὶ αὐτοὶ εἰς ὅλαις ταῖς χρεαῖαις· καὶ πολλαῖς φοραῖς τὸ εὐκαιρῶνουσιν

ὄλον τὸ βράδυ, καὶ πάλιν αὐριον εἶναι γεμάτον. Εἰς τοῦτο τὸ πηγᾶδι γίνεται ἓνα θαῦμα ἐξαισίον ἀπὸ τὴν χάριν, καὶ δὲ ναμιν τῆς Ἰπεραγίας Θεοτόκου, καὶ δὲ αὐτὸ τὴν κράζουσι Πηγαδιώτισσαν· ἤγουσ πολλακίς συνέδη καὶ ἐπεσὲ τινὰς ἔσω ἢ ἄνδρας ἢ γυναῖκα, διατὶ εἶναι ἴσια τῆς γῆσ καὶ ὄσαις φοραῖς τὸ ἔστησαν παραπάνω τῆ γῆσ, ἐχάλασεν ἀπὸ λόγου του. Καθὼς οὐ σπρώχνουσι ἓνας τὸν ἄλλον, τίς νὰ γεμίτ τὴν στάμναν του πρότερον, συμβαίνει καὶ πίπτει μέσα ἢ ἄνδρας ἢ γυνή, καὶ πρερυθὺς (ὡ θαῦμα ἐξαισίον! πληθαίνει ἢ ὄδωρ ἔως τὸ χεῖλος τοῦ πηγαδίου καὶ

ζει τὸν ἄνθρωπον ὑγιῆ τε καὶ ἀδελφον.
 τοῦτο δὲν ἔγεινε μόνον μίαν ἢ δύο φο-
 ράς, ἀλλὰ πολλὰς καὶ ἀμέτρηταις, καὶ
 τὴν σήμερον γίνεται, καθὼς ὅσοι τὸ
 εἶναι ὀφθαλμοφανῶς, τὸ μαρτυροῦσιν.
 τοῦτο εἶχα πολλὴν ἀμφιβολίαν καὶ ἐ-
 καὶ μὴ πιστεύωντας τοῦτο τὸ θαυμάσιον
 πῶς νὰ μὴ δύναται ἡ Παναγία νὰ κά-
 μεγαλῆτερα θαύματα, ἀλλὰ διατὶ ἡ εὐ-
 χροία τῶν ἀνθρώπων τὴν σήμερον ὠλι-
 τευσε, καὶ δι' αὐτὸ δὲν θαυματουργοῦσι
 ἄλλοι οἱ Ἅγιοι. Ἡρώτησα οὖν τινὰς ἀπ' αὐ-
 τῶν, ὅπου τὸ εἶδασιν καὶ τοὺς ὤρκισα
 τὸν Θεὸν νὰ εἰποῦσι τὴν ἀλήθειαν· οἱ
 ὁμολοῦσάν με ἀφορισμὸν, ὅτι οὕτως ἐ-
 στί ἡ ἀλήθεια. Καὶ οὐ μόνον ὁ κοινὸς
 λαὸς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἐκλαμπρότατος
 ἁγίου Ἁνδρέας ὁ Κορνάριος, ὅπου ἡ-
 ἔδικόν του τὸ χωρίον, με τὸν ὅποιον
 μα δύο χρόνους γραμματικὸς του, ὅπου
 ἀφα τὰ ποιήματά του, διατὶ ἦτον γραμ-
 τισμένος πολλὰ οὐ μόνον εἰς τὴν Ἰτα-
 λίαν γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλη-
 νικήν. Τοῦτον οὖν τὸν Ἄρχοντα ἠρώτησα
 ἔτυχε κανένα καιρὸν, ὅταν ἦτον εἰς τὸ
 ἐν χωρίον, νὰ πέσῃ τινὰς εἰς αὐτὸ τὸ

πηγάδι· καὶ μοῦ ἀπεκρίνατο λέγωντας·
 Ἄδελφέ, δὲν εἶναι πρέπον νὰ ἔχῃ τινὰς ἀμ-
 φιβολίας εἰς τὴν δύναμιν τῆς Ἀειπαρθέ-
 νου Μαρίας, ἀλλὰ νὰ πιστεύῃ ἀδιστα-
 κτως, ὅτι πάντα ὅσα βούλεται ποιεῖ. Τοῦ-
 το τὸ θαυμάσιον, ὅπου ἐρωτᾶς, ὅταν ἤ-
 κουσα καὶ ἐγὼ τὴν πρώτην φοράν, δὲν τὸ
 ἐπίστευσα καὶ ἐπρόσταξα τοὺς ἀνθρώπους
 μου ταῖς ἡμέραις, ὅπου ἤμουν ἐκεῖ, ὅταν
 πέσῃ τινὰς μέσα, νὰ μοῦ τὸ εἰποῦσι τὴν
 ὥραν ἐκείνην· καὶ οὕτως ἔτυχε μίαν ἡ-
 μέραν, καὶ ἐπεσέ τις γυνή, ὅθεν ἔδραμα
 ὡς τὸ ἤκουσα, καὶ τὴν εἶδα τὴν ὥραν, ὅ-
 που τὴν ἔρριξεν ἔξω τὸ ὕδωρ, ὅταν ἦταν
 βασιλευμένος ὁ Ἥλιος, ὅπου εἶχασιν ὅλον
 τὸ νερὸν ἐβγαλμένον, καὶ πάλιν εὐρέθη γε-
 μάτο τὸ πηγᾶδι ἕως τὴν κορυφήν. Τότε
 ἔκλαυσα ἀπὸ τὴν χαρὰν μου, καὶ εἰσερ-
 χόμενος εἰς τὸν ἱερὸν Ναόν, ἐζήτησα συγ-
 χώρησιν τῆς Ἑπεραγίας εἰς τὴν προτέραν
 μου ὀλιγοπιστίαν. Ἐπάνω εἰς τοῦτο μοῦ
 εἶπεν ἕνας ἱατρός, ὅτι τὸ νερὸν τοῦ πηγα-
 δίου εἶχε τὴν δύναμιν ταύτην· ἐπειδὴ εἶναι
 καὶ ἄλλα νερά εἰς τόπους πολλοὺς τῆς
 Ἰταλίας, καὶ ἔχουσι διαφόρους ἐνεργείας
 καὶ χάριτας.

Ἐκ τῶν Ἰουδαίων εἶναι μία μεγάλη λίμνη, ὅπου τὴν ὠνόμαζαν παλαιὰ Ασφαλίδα, ὕψερν δὲ νεκρὰν θάλασσαν. Περὶ τῆς ὁποίας γράφουσιν οἱ παλαιοὶ Ἱστοριογράφοι θαυμάσια πράγματα, καὶ λέγουσιν ὅτι οὐ γινούσθαι ποτὲ εἰς ταύτην ὄψαρια· δὲν βουλᾷ κανένας ἄνθρωπος, οὔτε κτῆνος εἰς ἐκεῖνα τὰ ὕδατα, εἰὰν ἦναι καὶ δεμένος χεῖρας καὶ πόδας, ἀλλὰ πλῆει ὡς ξύλου· οὔτε ταράσσεται τὸ νερόν της, εἴτι ἀνεμον κάμη, εἰὰν ἦτον ὁ μεγαλύτερος. Εἰς τὴν αὐτὴν θάλασσαν εἰσέρχεται ὁ Ἰορδάνης, ὅπου εἶναι τὸ ὕδωρ αὐτοῦ νόστιμον καὶ ὠραϊότατον, καὶ χάνει τὴν γευσίν του ἀπὸ τῆν κακούντην ἐκείνῃ. Εἰς τὴν Ἰταλίαν εἶναι λίμνη, ὅπου τὴν λέγουσιν Ἀβέρνο, καὶ ὅσα περᾶσθαι ἐπάνωθεν ἐκείνου τοῦ ὕδατος, πίπτουσιν ἔσω καὶ πυίγονται. Εἰς τὴν Ἰνδιάν εἶναι μία βρύσις, καὶ ἄλλη εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἶναι τὰ νερά τους καὶ τῶν δύο ὡπερ τὸ λάδι, καὶ ὅστις εἰσέλθῃ εἰς τὸ νερόν ἐκεῖνο γυμνός, εὐγένει ἀλειμμένος μὲ λάδι, καὶ εἴτι ἄλλο πρᾶγμα βουτίσθαι μέσα ἄπει εἰς τὴν στίαν ὡπερ δαδί. Ὁ ῥήθεις Θεόφραστος γράφει, ὅτι εἶναι δύο βρύσαις εἰς τὴν Καρθαγένην, καὶ ὅσαις γυναῖκες πίνουσι νερόν ἀπὸ τῆν μίαν, γίνονται στέραις· καὶ ἦτις πῆ ἀπὸ τῆν ἄλλην, ἐγκαστρώνεται. Εἰς τὴν Ἀρκαδίαν εἶναι ἄλλη, καὶ ὅς τις πῆ τὸ ὕδωρ αὐτῆς, ἀποδίνει πάραυθα. Ὁμοίως ἄλλη μία εἰς τὴν Θρακίην, καὶ ἄλλη εἰς τὴν Σαρματίαν τῆς αὐτῆς. Γράφει ὁ Φιλόστρατος, ὅτι εἶναι ἴνας ποταμός, καὶ ὅταν ἤθελε νὰ ὁμοσθῆ τινὰς, ἔβαλε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ νερόν του· καὶ εἰ μὲν ὤμνουν ἀλήθειαν, δὲν ἐλάμβανεν ἱσμῖαν τινὰ· εἰ δὲ καὶ ἔλεγε ψεύματα, εὐγενεὶ λελεπρωμένη ἡ χεῖρα του. Εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἦτον ἴνα ποταμάκι, καὶ καθὲ Σάββατον ἐξηραίνετο, καὶ ταῖς ἄλλαις ὁλαῖς ἡμέραις ἔτρεχε. Εἰς τὰ ὄρια τῆς Καραμανίας ἦτον μία βρύσις, τὴν ἡμέραν ἦτον τὸ ὕδωρ γλυκόν καὶ ψυχρότατον, ὅπου δὲμ ἡμπόρι τινὰς νὰ πῆ πολὺ· καὶ τὴν νύκτα πάλιν ἦτον τόσον βραστόν, ὅπου ὅς τις ἔβανε μέσα τὴν χεῖρα, ἐξηματίζετο· αὐτὴν

τὴν βρύσιν ὠνόμαζαν ἅπαντες πηγὴν τοῦ Ἡλίου. Εἶναι ἄλλη βρύσις, ὅπου τὴν κράζουσι Ἐλευσίνα· τὸ ὕδωρ αὐτῆς εἶναι καθαρὸν καὶ ἡσυχον, καὶ ὅταν παῖζῃ τις ἐκεῖ πλῆσιον κανένα ὄργανον τοῦ χοροῦ, σκιρτᾷ τὸ ὕδωρ, καὶ ἀναβλύζει ἔσω, καὶ χύνεται ἀπὸ τὸ χεῖλος τῆς πηγῆς, ὡπερ νὰ εἶχεν αἰσθησιν, νὰ ἤκουσε τὸ μουσικόν ὄργανον. Οἱ αὐτοὶ Ποιηταὶ γράφουσιν, ὅτι ὁ ποταμός Σίδαλος μετατρέπει τὰ ξύλα, καὶ φύλλα τῶν δένδρων, ὅσα τοῦ βάλλουσι εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ κάμνεται πέτρας. Καὶ εἰς τὸ Ἰλλυρικόν εἶναι πηγὴ, καὶ εἶναι τὸ ὕδωρ γλυκόν· ἔπειτα εἴτι τοῦ βάλλουσι ἔσω, τὸ καίει, ὡπερ νὰ ἦτον πῦρ. Εἰς τὸ Ἐπυρον εἶναι ἄλλη βρύσις, καὶ εἰὰν βουτίσθαι ἀναμμένην λαμπάδα, σβύνεται· εἰδὲ καὶ βάλλουσι σβυμένην, ἀνάπτει· τὸ μεσημέρι ξηραίνεται, καὶ τὸ μεσονύκτιον ξεχειλίζει καὶ χύνεται. Εἰς τὴν Ἀρκαδίαν εἶναι μία βρύσις, ὅπου ἀναβλύζει ἀπὸ βουνά· καὶ εἶναι τὸ νερόν της τοσοῦτον ψυχρόν, ὅπου δὲν ὑποφέρει κανένα ἀγγεῖον νὰ τὸ βαστάξῃ, οὔτε ἀργυροῦν ἢ χρυσοῦν, ἢ ἄλλο μέταλλον, ἀλλὰ σκίζεται, μόνον εἰς τὰ ὀνύχια τῆς μουλλας τὸ βάνουσι. Ὁ ποταμός Λίγκιστος μεθεῖ τὸ νερόν του τὸν ἄνθρωπον, ὅπου τὸ πῆ, καθὼς ὁ οἶνος. Ὁ μέγας Ἀλβερτος λέγει, πὼς ἔθαξε μονοχός του ἴνα σεντοῦκι εἰς ἴνα ποταμόν τῆς Ἀλαμανίας, καὶ ὅσων ἐχώνετο εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, ἐγένετο λίθος ξηρός, καὶ τὸ ἐπίλοιπον ὅπου ἐξενέριζεν, ἔμεινε ξύλον, ὡς πρότερον. Περὶ πάντων τῶν ἀνωφερμένων γράφουσι πολλοὶ ἀξιόλογους συλλογισμούς λέγοντες, ὅτι ἡ ποιότης τῆς γῆς, καὶ τῶν λίθων ἢ ἐιδίτης καὶ ἡ κινεραῖς, ὅπου γεννῶνται ἢ βρύσαις καὶ τρέχουσι τὰ ποτάμια, εἶναι αἰτία τῶν ἀνωθεν διαφόρων ἐνεργειῶν, καὶ μὴν ἀμφιβάλῃ τις εἰς αὐτὸ, ὅτι μάρτυς μου ὁ Θεός, ψεύδος ποσὼς δὲν εἶναι εἰς ὅλα τὰ ἀνωθεν· καὶ ἀκούσατε καὶ ἄλλα, ὅσοι δὲν τὰ ἤξευρετε. Εἰς μίαν Νῆσον εἰς ταῖς Καναρίαις, ὅπου τὴν κράζουσι Σίδηρον, εἶναι δένδρον εἰς τὸ μέσον τῆς Νήσου, καὶ τρέχουσι ἀπὸ ὅλα του τὰ φύλλα καὶ κλάδοις ῥανίδες νε-

ρόν τόσον πολὺ, ὅπου φθάνει ὅλους τοὺς οἰκίτορας τῆς Νήσου, καὶ πορεύονται μὲ τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, ὅτι ἀλλοῦ ποθέε νερὸν δὲν εὐρίσκεται, καὶ ἔχουσιν ἀποκάτω γούρνα καὶ δεξιῶν μέγα, νὰ συναζώνται τὰ ὕδατα· καὶ τοῦτο τὰ ἡξέυρου ὅλοι, ὅσοι πλησιάζουν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. Εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ ὕδατα εἰς διαφόρους τόπους ὅπου ἐργάζουν διαφόρους αἰτίας· ἀμὴ διὰ βραχυλογίαν, καὶ διὰ νὰ μὴ εὐγωμεν πολλὰ ἀπὸ τὸ προκείμενον, τὰ ἀφίνομεν. Εἰς τοῦ-

το δὲ τὸ ὕδωρ τοῦ Θραψανοῦ πιστεῖ, νὰ θαυματουργᾷ ἡ Παναγία, καὶ ὄχι ἡ φύσις τοῦ ὕδατος. Διὰ τὴν ἑκκλησίαν εἶναι παλαιά, καὶ ὅταν τὴν ἐκτιζαν, νομίζω νὰ εὐράσασιν καὶ τὸ ὕδωρ, καθὼς ἀπ' ἐκεῖνοι τὸν εὐλαστῆ καὶ σοφωτάτον Ἀρχόντα ἐβιβαιώθηκα, καὶ τὸ ἔγραψα εἰς ἐνθύμησιν, νὰ τὸ μάθουσιν εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ὅσοι δὲν τὰ ἡξέυρουσι, νὰ δοξάζουσι τὴν παντοδύναμον Θεοτόκον· ἥς ταῖς ἰκασίαις τύχοιμεν τῆς αἰωνίου Μακαριότητος.

Θ Α Υ Μ Α Σ Ι Α

Ὁπτασία θαυμασίου, ὅτι ὁ Κύριος πρὸς ἡμᾶς εὐμενίζεται, ταῖς τῆς Μητρὸς ἰκασίαις ἐπικαμπτόμενος.

Φαίνεται εἰς τὸν Δειμῶνα τῶν Ἀυθίων, εἰς τὸ ἡ. Κεφ. τοῦ γ'. Μέρους, ὅτι ἦτον εἰς Πνευματικὸς ἀγιώτατος, καὶ τοιαύτης θαυμαστῆς διαγωγῆς εἰς τὴν ἰσράν Λειτουργίαν, καὶ εἰς ἄλλας ἐναρέτους πράξεις, ὅπου εἶδε πολλὰς ὁράσεις Ἀγγέλων, καὶ ὀπτασίας, διὰ τὴν καθαρὰν αὐτοῦ πολιτείαν, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡξιώθη ταύτης τῆς θαυμασίας ἐκστάσεως, τῆν ὅποιαν γράφομεν ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τῆς Βίβλου διὰ σφραγίδα τῶν ἄλλων, καὶ εἰς μνήμην ἡμῶν, νὰ τὴν ἐνθυμούμεσθιν πάντοτε, ἴσως ἀπὸ τὸν φόβον τοιαύτης ἀληθεατάτης καὶ φρικώδους ὁράσεως μετανοήσωμεν τὰς ἀνομίας ἡμῶν, ἵνα λυτρωθῶμεν τῆς τοῦ δικαίου Κριτοῦ δεινῆς ἀποφάσεως. Λέγει οὖν, ὅτι εἶδεν ἐν πνεύματι δὲ ἐκστάτως ὁ ἄνωθεν Ἱερεὺς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καθεζόμενον ἐπὶ Θρόνου μεγαλειότητος, καὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἡ πανύμνητος Δέσποινα. Πᾶσα δὲ ἡ Οὐράνιος στρατιὰ ἐκέλευσεν ἐνὸς ἰσχυροῦ Ἀγγέλου, νὰ κτυπήσῃ τὴν φοβεράν σαλπίγγα ἀπὸ ἐκράτει, ἡ ὅποια ἦτον τόσον μεγάλη, καὶ εὐγῆκε τοιοῦτος βρουτώδης ὅπου φωνή, τοῦ ἐφάνη πῶς ἔτρεμεν ὅλος ὁ Κόσμος ὡς φύλλον δένδρου, ὅταν τοῦ δίδῃ ὁ ἄνεμος. Εἰς ὀλίγην ὥραν ἔκαμε νεῦμα πάλιν ὁ Κύριος πρὸς τὸν Ἀγγέλου, νὰ σαλπίσῃ ἐκ δευτέρου τὴν σαλπίγγα, καὶ ὑπήκουσεν. Ἡ δὲ πανάμωμος Μητὴρ τοῦ Ἰησοῦ γινώσκουσα, ὅτι με-

τὸ τοῦ τρίτου ἤγον ἔμελλε νὰ ταλειώσῃ ὅλος ὁ Κόσμος, ἡγήθη ταῦ θρόνου αὐτῆς, σιωπῶντες μετὰ παλλῆς ἡσυχίας καὶ εὐλαθείας πάντες οἱ Ἅγιοι, καὶ προσπίπτουσα εἰς τοὺς ἀχράντους πόδας τοῦ δικαίου Κριτοῦ, εἶδε το ἐκτενῶς ἀνασωκῶσα τῶν αὐτοῦ ἀγαθότητα, νὰ καταδεχθῆ διὰ τὴν ἀπειρον αὐτοῦ εὐσπλαγγνίαν, νὰ δώσῃ διωρίαν καιροῦ τοῖς ἀμαρτωλοῖς, νὰ κλαύσιν τὰς ἀνομίας τους, μὲ ταῖς ὁποῖαις παρώργησαν αὐτόν, καὶ εἰς ἀγανάκτησιν παρεκίνησαν. Ὁ δὲ Κύριος ἀπεκρίνατο λέγων: Οἶδας, ὦ Μητὴρ φιλάτη μου, πόσας αἰσχουργίας ἐπέλεσεν ὁ ἀχάριστος Κόσμος, καὶ καθεικάσθη ἐργάζεται, λειπὸν δὲν εἶναι πρόπον πλίου, οὔτε δίκαιον ποσῶς νὰ τοὺς ἐλέησω· ὅτι οὐ μόνον οἱ κοσμικοὶ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ οἱ Κληρικοὶ, καὶ Μοναχοὶ μού κεντοῦσι τὰ σπλάγγνα, καὶ μὲ ξαναφαιρώνουσι, καὶ ὅπως ἀέδω ἐμίαναν τὸ ἅγιον σχῆμα καὶ Ἀγγελικὴν διαγωγὴν μὲ τὰς ἀσελγείας τους. Τότε πάλιν ἡ Δέσποινα εἶδε το ἐκτενέστερον, λέγουσα: Τέκνον μου γλυκύτατον, ἐπάκουσον μου διὰ τὰ σπλάγγνα τῶν αἰκτιρμῶν σου, καὶ διὰ τὰ ἄχρατα πάθησόν, ὅπου ὑπέμεινας διὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Ὁ δὲ εἶπε: Γινώσκεις, ὦ Μητὴρ μου, ὅτι καὶ ἄλλαις πολλαῖς φοραῖς μετὰς δεήσεως καὶ ἰκασίας σου ἱλάρυνες τὴν δικαίαν μου ἀγανάκτησιν, καὶ δὲν μὲ ἔφεσας νὰ κάμω τῆν πρόπον σου κρίσιν. ὁμως

οὐ ἄνθρωποι ποσῶς δὲν ἐκαλλιτέρευσαν ἀπὸ τὴν προτέρα κακίαν καὶ πονηρίαν τους, ἀλλὰ μᾶλλον χεῖρον χειρότεροι ἔγιναν, καταφρονούντες τὸν Σταυρὸν καὶ τὸ Πάθος μου. Οἱ ἡγεμόνες καὶ προεστοὶ τυραννοῦσι μὲ ἀναισχυντίαν τὸ ὑπήκοον, καὶ μαιίνουσι τοὺς ἱεροὺς νόμους μὲ τὴν ἀσελγῆ πολιτείαν. Ὁ κοινὸς λαὸς πάλιν ἀθετεῖ διαπαντός, καὶ καταφρονοῦσι τὰς ἐντολάς μου, ἐπιτελῶν τὰ σαρκικά του θελήματα, πορνείας, φονικά, ἀδικίας, καὶ ἄλλα αἰσχρά καὶ θανάσιμα ἀνομήματα. Τότε λέγει ἡ Δέσποινα: Ὅλα ταῦτα εἶναι ἀλήθεια γλυκύτατον τέκνον μου, ἀλλὰ θέομαι σου, μὲ τὴν ἀπειρον εὐσπλαγγίαν σου, νὰ τοὺς στείλῃς τὸ φῶς τῆς σῆς χάριτος, ὅπως γνωρίσουν τὴν ζῆρίαν τους, καὶ ἐπιστρέψαντες τόχωςιν ἀφέσεως. Ναὶ πολυέλεε Κύριε, ἐπακουσόν μου, καὶ πλήρωσον τὴν αἴτησιν ταύτην, ὅχι διὰ νὰ τοὺς πρέπη (ἀνάξιοι γὰρ εἶσι παντός ἔλεους καὶ συγχωρήσεως) ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγάπην ἐμοῦ καὶ πάντων σῶν Ἁγίων τούτων, ὅπῃ ἔχουσιν διὰ θυμῶν σου τὸ αἷμα τους, καὶ παρέδωκαν εἰς διάφορους θανάτους τὰς σάρκας τους, καὶ κατεφρόνησαν πάσας τοῦ Κόσμου τὰς ἡδονάς, διὰ νὰ ἔχουσι τὴν ἀγάπην σου. Λοιπὸν ἐπάκουσον ἐλεήμων τῆς ἡμετέρας δεήσεως. Τότε πάντες οἱ Ἄγιοι προσεκύνησαν μὲ τὴν Παναγίαν, δεόμενοι τοῦ Κυρίου νὰ κάρη ἔλεος. Τούτων πάντων ταῖς ἐκείαις ἐπικαμπόμενος ὁ πανοικτίρμων Κριτής, ἀπεκρίθη μὲ γαληνὸν πρόσωπον: Νενίκηκας, Μῆτῆρ μου, μὲ τὴν εὐσπλαγγον ἐκείαν σου, καὶ εὐμένισας τὴν ἐμὴν ἀγανάκτησιν· λοιπὸν νὰ γένη τὸ θελήμα σου. Καὶ ἰσῆς, ἀδελφοὶ καὶ φίλοι μου, μὲ ταῖς πρεσβείαις σας μεταβάλετε τὸν θυμὸν μου εἰς ἔλεον· νὰ στείλω τοῦν πάλιν εἰς τὸν Κόσμον διδασκάλους, καὶ κήρυκας νὰ διορθώσουν τοὺς ἀμαρτάνοντας. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Δεσπότης, ἔλαβε πέρας ἡ ὄρασις, τὴν ὁποίαν ἐδιηγήθη ἡ ἄνωθεν πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ Κοινοβίου, καὶ διὰ νὰ πιστωθοῦσιν, ὅτι ἦτον ἡ ὄπτασία ἀληθινή, τοὺς εἶπε καὶ τινα ἀπόκρυφα καθ' ἐνὸς ἐγκλήματα καθ' ἴδιαν, ὅπου τοῦ τὰ ἐφάνησαν, καὶ ἐπεκάλυψεν ὁ Κύριος, νὰ γῆς τὰ εἰκῆ πνευματικὰ νὰ διαδοθοῦναι.

Ταῦτα λέγων ὁ Ὁσιος παρέδωκε τὴν ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεοῦ. Δεῦτε οὖν Ἀδελφοί, καὶ Πατέρες, οἱ ἀκούοντες καὶ ἀναγινώσκοντες ταῦτα, ἐλάτε νὰ κλαύσωμεν τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Ἄς πευθίσωμεν πρόσκαιρα, ἵνα μὴ ὀδύρωμεσθον αἰωνίως ἀνώνητα. Μὴν ἀμελοῦμεν τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ὅτι ὁ θάνατος ἔρχεται, καὶ ἀρπάζει μας ὡς θηρίον ἀνήμερον. Μὴν ἀναγνώθωμεν μόνον τὰς Βέβλους, καὶ νὰ ἀκούωμεν τοὺς μαργαρίτας τῶν θείων διδασκῶν, ἐπιτα νὰ γίνωμεν ἀδιόρθωτοι, ὅτι κανένα μισθὸν εἰς τοῦτο δὲν ἔχομεν. Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται, καὶ τὰ ἐξῆς ἤγουν, δὲν σώνονται ὅσοι ἀκράζονται τὸν νόμον, καὶ ἀναγινώσκουσι τὰς Βέβλους, ἀλλὰ ὅσοι ποιοῦσι τὰ θεῖα θελήματα. Φροντίσωμεν οὖν, ἀγαπητοί, τὰ τῆς σωτηρίας ἡμῶν. Ὁ ἰατρός μᾶς παρακαλεῖ νὰ θεραπευθῶμεν, καὶ ἡμεῖς ἀμελοῦμεν, καὶ νοσηροῦμεν; Αὐτὸς ἔρχεται μὲ πολλὴν εὐσπλαγγίαν νὰ μᾶς ἰατρεύσῃ ἀναργύρως, καὶ χωρὶς πληρωρῆν, καὶ ἡμεῖς οἱ ἄγνωστοι ἀθετοῦμεν, καὶ καταφρονοῦμεν τὴν κηδεμονίαν καὶ ἔλεος; Ὁ τῆς ἀνισίας καὶ ἀφροσύνης μας. Ἡ πάνταγνος Δέσποινα στέκεται, καὶ πρεσβεῖ τὸν Δεσπότην διηνεκῶς διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς ἀγνωμονοῦμεν εἰς τοιαύτην μεγίστην εὐεργεσίαν. Ἄς σηκωθῶμεν ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν, ἀγαπητοί. Ἄς εὐχαριστήσωμεν τὴν Ἀεικάρθενον εἰς τὰς ἀναριθμήτους δωρεάς καὶ χαρίσματα, ὅπου ἐλάβομεν, καὶ καθεκάστην λαμβάνομεν παρ' αὐτῆς: Ναί, φιλάγαθε, καὶ φιλιάνθρωπε Δέσποινα. Εὐχαριστοῦμεν, μεγαλύνομεν, καὶ δοξάζομεν σε. Κηρύττομεν τὰς εὐεργεσίας. Οὐ κρύπτομεν τὸν ἔλεον. Τὴν πρόνοιαν οὐκ ἀγνοοῦμεν. Τὴν κηδεμονίαν ὀμολογοῦμεν. Εὐχαριστοῦμεν τὰς ἀναριθμήτους δωρεάς τε καὶ χάριτας, ἄδοντες μεγαλεφώνως τὰ σά θαύματα. Σὺ γὰρ τὴν ἀρχαίαν τῶν Προπατόρων ἀνώρθωσας ἔκτωσιν. Σὺ τὴν ἀμαυρωθεῖσαν εἰκόνα εἰς τὸ κάλλος τὸ πρότερον ἀνεμόρφωσας. Σὺ τὰς ἐν λύκαις ὀδύνας τῆς Προμήτερος εἰς χαρὰς γεννήματα τῆ φρικτῆ Κωήσερ σου μετεποίησας. Διὰ σὲ τῆς στρεφομένης ῥομφαίας ἡ ὑπεχώρησις γέγονε. Ἡ κεκλιμένη πύλη τῆς τρυφῆς

ἡμῖν ἰνέωκται, καὶ τῆς προτέρας τοῦ Πα-
ραδείσου τρυφῆς ἀπελαύσαμεν. Διὰ σοῦ τῆς
φθορᾶς ἐλυτρώθημεν, καὶ τῆς ἐσχάτης ἀ-
ναδιώσεως πάλιν καὶ Οὐρανῶν Βασιλείας
τυχεῖν ἐλπίζομεν. Σὲ τῆς ἡμῶν σωτηρίας
ἐπίκουρον καὶ βοηθείας ὑπέρμαχον ἔχομεν.
Σὺ τὸ ἡμέτερον ἀγαλλίαμα, καὶ πάσης τῆς
Οἰκουμένης τό καύχημα. Σὺ οὖν, πολυ-
μνητε Κόρη καὶ παντοδύναμη, μὴ παροΐη
τῶν πιστῶς ἐπικαλουμένων τὴν δέησιν. Ὁ-
ρεξόν χεῖρα τοῖς κάμνουσιν. Ἐπιλαβοῦ
τῶν κλυδωνιζομένων, καὶ τὰ ἄγρια κύμα-
τα καταπράυνον. Διέγειρον εἰς αἶσαν τὰ
τῶν ἐπειραζόντων πνεύματα. Δός τῇ αἰτή-
σει κατάλληλον ὡς δυναμένη τὴν ἔκδασιν.
Ἐῤῥεις ὡς Μήτηρ πρὸς τὸν Υἱὸν τὴν παρ-
ρησίαν μεγίστην καὶ ἀπαραίτητον, τὴν δύ-
ναμιν ἀήττητον, καὶ τὸ κράτος ἀπροσμά-
χητον. Οὐδὲν τῇ σῇ δυνάμει ἀνθέστηκε.
Πάντα ὑπέκει τῇ κελύσει σου. Πάντα ὑπο-
χωρεῖ τῇ προατάξει σου. Πάντα δουλεῖ
τῇ ἐξουσίᾳ σου. Ὑψηλοτέραν σὲ τῶν ἀπάν-
των ποιημάτων ὀκ σοῦ γεννηθεῖς ὑπερου-
σίως πρέσβησε, καὶ πάντα πληροῖ τῇ δεή-
σει σου. Τέρπεται τῇ αἰτήσει. Χαίρει τῇ
παρακλήσει. Οὐκ ἀντιτείνει πρὸς τὴν ἐκ-

πλήρωσιν, τὴν σὴν δόξαν οἰκίαν ἡγούμε-
νος, καὶ ὡς Υἱὸς χρεωσικῶς ἐκπληροῖ τὰς
αἰτήσεις σου. Τῇ σῇ καὶ γὰρ πεποιθῶς, ὡ
Δέσποινα, δυνάμει τε καὶ φιλανθρωπία, τὸν
ἐξ ἀπόρων χειλέων καρπὸν σοι προσενήνο-
χα. Ἀνάξιον μὲν εἰσφορὰν ἔχοντα, μεγί-
στην δέ σοι τὴν προαίρεσιν ὑποφαίνοντα.
Οὐ γὰρ ἡ κατ' ἐμὲ δυνάμεις τῆς ἐφέσεως
διαμαρτάνει, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγάλων αἰ
προσδοκίαι ταύτης ἀποτυγχάνουσι. Δέξαι
οὖν, ὑπερύμνητε καὶ μυριώνυμη Δέσποινα,
οὐ τὸ καταχρῆς καὶ ὀφειλόμενον (καὶ γὰρ
εἰν γίνονται εὐλαλοὶ γλώσσαι πάντα τὰ
ἄσπρα καὶ φύλλα τῶν δένδρων, οὐ δυνήσου-
ται ἐπαξίως ὑμῆσαις), ἀλλὰ τὸ κατὰ δύ-
ναμιν τῆς ἐμῆς ἀσθενείας καὶ ταπεινότητος,
μὴ τοῖς ἔργοις προσέχουσα, ἀλλὰ προσιεμένη
τὴν προθυμίαν, ὡς εὐσπλαγχνος καὶ φιλάγα-
θος, ἀμαρτημάτων λύτρον ἀντιδοῦσα, καὶ
Βασιλείας Οὐρανῶν καταξιοῦσα, εὐμενῆτε
ποιοῦσα τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν πανοικτίρμονα,
ὅπως διηνεκῶς τε καὶ ἀκαταπαύτως δοξά-
ζωμεν σέ, καὶ τὸν ἐκ σοῦ τεχθέντα Θεόν,
οὖν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ πα-
ναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ
Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ τῆ τοῦ Θεοῦ χάριτι τῆς τῶν Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίας.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΕΒΔΟΜΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΚΑΝΩΝ.

» Τοῖς μὴ πιστεῖ καθαρᾶ καὶ ὀλοφύχῳ
» καρδίᾳ τὰ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ,
» καὶ τῆς ἀχράντως αὐτὸν τεκούσης Δεσ-
» ποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ τῶν λοιπῶν
» Ἁγίων ἐξαίσια θαύματα δεχόμενοι, ἀλ-
» λά πειρωμένοις ἀπρδείξεισι καὶ λόγοις σο-
» φιστικοῖς ὡς ἀδύνατα διαβάλλειν, ἢ κατὰ
» τὸ δοκοῦν αὐτοῖς παρερμηνεύειν, καὶ κατὰ
» τὴν ἰδίαν γνώμην συνιστᾶν. Ἀνάθεμα.

Τούτων τὸν Ὄρον τῆς ἁνωθεν ἁγίας Συ-
νόδου ἐτυπώσαμεν ἐδῶ εἰς τὸ τέλος τῶν
θαυμάτων τῆς πανυμνήτου Δεσποίνης ἡ-

μῶν Θεοτόκου, καθὼς εἶναι εἰς τὸ Τριῳ-
διον τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, διὰ τὰ
τὸν βλέπουσι ὅσοι ἀδιακρίτως διακρίνουσι,
καὶ κατακρίνουσι, καὶ διαβάλλουσιν, ἀμ-
φιβάλλουσιν, ἀπιστοῦντες τὰ ἐγγραφήντα
ὡς ἀδύνατα, διὰ τὰ ταπεινωθῶν καν, διὰ
τὰ μὴν ὑποπέσουσι τῷ ἄνωθεν Ἀναθέματι,
καὶ πιστεύσουσι ὁμολογοῦντες, ὅτι οὐ μόνον
ὅσα ἐγράψαμεν, ἀλλὰ καὶ ἕτερα ἀναρίθμη-
τα δύναται τὰ τελέσει ἡ παντοδύναμος Ἀ-
νασσα ἢς ταῖς ἰκισίαις τύχομεν τῆς αἰῶ-
νίου Μακαριότητος. Ἀμήν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Δύο νουθεσίαι ὠφέλιμοι.	Σελ.	1
Περὶ θανασίμου ἀμαρτίας κοινῶς.	»	3
Περὶ τῶν μεγάλων ἀμαρτιῶν.	»	4
Περὶ τῶν ἐλαφρῶν ἐγκλημάτων.	»	8
Ἱεράτεια κατὰ πάσης ἀμαρτίας.	»	9
Περὶ βλασφημίας.	»	11
Περὶ Ἑπερηφανίας.	»	17
Περὶ κενοδοξίας.	»	22
Περὶ φιλαργυρίας.	»	25
Περὶ πορνείας.	»	32
Περὶ θυμοῦ καὶ ὀργῆς.	»	41
Περὶ γαστριμαργίας.	»	44
Περὶ φθόνου.	»	49
Περὶ ἀκηδίας, ἥτοι ἀμελείας.	»	52
Περὶ ἀγνωμοσύνης.	»	58
Περὶ ἐλίψεων διαφόρων.	»	64
Διατί οἱ δίκαιοι ἔχουσι ἐλίψεις.	»	70
Ὅτι πρέπει νὰ πεθοῦμεν τὴν ἐλίψιν.	»	73
Πρώτη τῶν τεθλεμμένων Παράκλησις, ἡ ἐπίγνωσις.	»	80
Δευτέρα, ὅτι διὰ προσκαίρων ἐλίψεων ληστροῦται ὁ πάσῳν.	»	81
Τρίτη, ἡ ἀπόλαυσις τῆς οὐρανοῦ.	»	82
Τετάρτη, ἡ μελέτη τοῦ Δεσποτικοῦ.	»	84
Πέμπτη, ἡ Προσευχή.	»	86
Μία μελέτη εἰς τὰς ἐλίψεις.	»	87
Ἐξ ὀκτώ παρακλήσεις ἡ Ἁγία Δωρεά.	»	89
Παρακλήσεις εἰς τοὺς πένητας.	»	90
Ἐτέρα διὰ ὅσους ἴτεν πλούσιοι.	»	92
Ἄλλη διὰ τοὺς ἀφρώστους.	»	94
Ἐσχάτη Παράκλησις διὰ ἐκείνους, ἐποὺ κλαίουν τοὺς νεκρούς.	»	96
Περὶ ἀφροσύνης ἐκείνων.	»	101
Περὶ ματαιότητος τῶν προσκαίρων πραγμάτων.	»	105
Ὅτι ἡ ἀπόλαυσις τοῦ Κόσμου.	»	107
Περὶ κινδύνων τῆς ζωῆς τῶν.	»	109
Ὅτι δὲν πρέπει νὰ καυχᾶται τις εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ σώματος.	»	112
Περὶ ἀπάτης τοῦ Κόσμου.	»	115

Περὶ ματαιότητος καὶ βραχυτήτος. Σελ.	120
Περὶ τοῦ γινώσκειν σαυτὸν, καὶ περὶ δυστυχίας τῆς ἀνθρώπινης.	» 123
Ὅτι ξένοι καὶ πάροικοι εἰσμέν.	» 127

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ τοῦ χρέους, ἐποὺ ὀφείλομεν.	»	133
Περὶ τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης.	»	139
Περὶ κυβερνήσεως σώματος.	»	143
Περὶ προσοχῆς, καὶ ἀνδρείας, ἧς χρειαζόμεσθιν.	»	148
Περὶ Συντριβῆς καὶ Κατανύξεως.	»	154
Περὶ Ἐξομολογήσεως.	»	159
Περὶ τῶν γυναικῶν, ἐποὺ ἐκολάσθησαν διὰ μίαν ἀμαρτίαν.	»	167
Περὶ Ἰκανοποιήσεως. Ἡγουν Νηστίας, Ἐλεημοσύνης.	»	171
Περὶ προετοιμασίας τῆς ἱεράς.	»	177
Περὶ φόβου τοῦ ἀναξίως κοινωνεῖν.	»	180
Προσευχή πρὸ τῆς ἀγίας Μεταλήψεως.	»	185
Ἐτέρα μετὰ τὴν ἀχραντον Κοινωνίαν.	»	186
Περὶ τῶν ἀναξίων Ἱερέων.	»	190
Περὶ τῶν ἀναξίως Κοινωνούντων.	»	195
Περὶ δύο ἐναρέτων γυναικῶν.	»	197
Θαυμάσια τοῦ δεσποτικοῦ Σώματος.	»	199
Ὅτι οὐ κληρονομοῦσι βασιλείαν.	»	202
Περὶ καταφρονήσεως προσκαίρου.	»	208
Περὶ τῶν τεσσάρων ἐσχάτων.	»	215
Περὶ τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου.	»	220
Περὶ τῆς ἀφράστου δόξης.	»	230
Περὶ τῶν τιμωριῶν τῆς Κολάσεως.	»	238
Περὶ Μετανοίας.	»	247

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Περὶ τῶν Θαυμασιῶν τῆς Πανουμνήτου Θεομήτορος.	
Προσίμιον.	» 255
Κανὼν εἰς ἐγκώμιον τῆς Θεοτόκου.	» 258
Ὁ ἀκάθιστος Ὕμνος.	» 261

Περὶ τῶν τυφλωθέντων Ἰουδαίων, καὶ τοῦ ἐκκοπέντος τὰς χεῖρας. Σελ.	» 263	Περὶ τῆς αἰμομίκτρας καὶ παιδοκτόνου.	» 321
Περὶ τῆς γαλακτοβρεφάσης νεκρᾶς.	» 265	Περὶ τοῦ παραλοθέντος.	» 323
Γωάννου τινὸς ὀπτασία ὠφέλιμος.	» 267	Περὶ τοῦ ἀμφιβάλλοντος εἰς τὴν τῆς Θεομήτορος Παρθενίαν,	» 325
Περὶ τοῦ ἐν τῷ Νεωσίῳ Ναοῦ.	» 268	Ἐκστασις Σαυμάσιος	» 326
Περὶ τοῦ φωτισθέντος τυφλοῦ.	» 269	Περὶ τοῦ διαστάζοντος ἐς τὰ τῆς Εὐχαριστίας Μυστήρια.	» 327
Περὶ τοῦ σοφοῦ Βασιλέως Λέοντος,	» 270	Περὶ τοῦ φουευθέντος ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων.	» 328
Περὶ τοῦ ἀναστηθέντος Θετταλοῦ.	» 271	Ὅτι ἡ Εἰκὼν τῆς Θεοτόκου ἦτις ἠφάνισε τὸ Σανατικὸν ἐκ τῆς Ῥώμης.	» 329
Περὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ.	» 272	Περὶ τῆς εἰς τὸν ζωγράφον.	» —
Περὶ τοῦ Θαυματουργοῦ Γρηγορίου.	» 273	Περὶ εὐλαδοῦς τινός.	» 330
Περὶ τοῦ Δαμασκηνοῦ Ἰωάννου.	» 274	Περὶ τινος Κόρης.	» 331
Περὶ τῆς Βασιλείσης τῆς Φραγκίας.	» 277	Περὶ τῆς ἀξιωθείσης ἰδεῖν τὸν Κυρίου σαρκοφόρον τριετῆ.	» 333
Περὶ τῆς ἐξορυξάσης.	» 281	Περὶ Ἀνδρογύνου τινός.	» 334
Περὶ τῆς ἐκκοφάσης τὰ χεῖλη.	» 284	Περὶ τοῦ ἀρχιλήστου.	» 335
Περὶ τῶν ἀνευθύνων νεανίδων.	» 286	Περὶ βλασφημίου τινός.	» 337
Περὶ τοῦ μεθυθέντος Μοναχοῦ.	» 287	Περὶ βλασφημίας τινός, ὃν ἡ Ζαΐα.	» —
Περὶ τοῦ πειραζομένου.	» 288	Περὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀνασθηθείσης.	» 338
Ὅτι τὸ πανσέβαστον Ὄνομα,	» 289	Περὶ τοῦ πορνεύσαντος Κληρικοῦ.	» 340
Παρόμοιον.	» 290	Περὶ τοῦ στρατιώτου ληστοῦ.	» 341
Περὶ τοῦ ἀνασθηθέντος Νεσοριανῶς,	» 291	Περὶ τῆς πτωχῆς Χήρας.	» 342
Περὶ Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη.	» 292	Περὶ τοῦ πληρωθέντος ἀοράτως διὰ μικρὰν βλασφημίαν.	» 343
Περὶ τῆς ἀγίας Λαύρας τοῦ Ἄθω.	» 294	Περὶ τοῦ ἰατρευθέντος λεπροῦ.	» 344
Περὶ τῆς ἱεράς Μονῆς τῶν Ἰβήρων.	» 297	Περὶ τοῦ μὴ φλεγθέντος παιδός.	» 345
Περὶ τοῦ ἀρνησαμένου τὸν Χριστόν.	» 302	Περὶ τοῦ φωτισθέντος τυφλοῦ.	» —
Ἄλλο παρόμοιον περὶ Θεοφίλου τοῦ τὸν Χριστὸν ἀρνησαμένου.	» 304	Περὶ τοῦ λυτρωθέντος.	» 346
Περὶ τῆς ἰσραήλιτις τῆν Παναγίαν.	» 307	Παρόμοιον.	» 347
Περὶ τῆς τεξάσης μέλαν παιδίον.	» 308	Ὀπτασία καὶ ἔκστασις Σαυμασία τινός ἐλετήμονος.	» —
Περὶ Μοναστηρίου τινός.	» 310	Θαῦμα φρικωδέστατον περὶ ὑπακοῆς πρὸς τοὺς Γονεῖς.	» 349
Περὶ τοῦ ἀνασθηθέντος Ῥωμαίου.	» —	Περὶ τῶν δύο παιδῶν.	» 351
Περὶ τοῦ μὴ δυνθέντος.	» 311	Περὶ τοῦ πεπτωκότος ἐκ τοῦ τείχους.	» 352
Περὶ τοῦ λυτρωθέντος παιδός.	» 312	Περὶ τῆς ἐν τῷ φρέατι τοῦ Θραψανοῦ Σαυματοουργίας.	» 354
Περὶ τοῦ λυτρωθέντος Ἰουδαίου.	» 313	Ὀπτασία Σαυμάσιος.	» 356
Περὶ τοῦ φουευθέντος παιδός,	» 314		
Περὶ τοῦ ἐνδυναμωθέντος ἀσθενοῦς.	» 316		
Περὶ τῶν σκανδαλισθέντων ἀδελφῶν.	» —		
Περὶ τοῦ πόρνου στρατιώτου.	» 317		
Περὶ τῆς ἀνεκφράσου ὠραιότητος τῆς Αἰπαρθίνου.	» 318		
Περὶ τοῦ ἀνασθηθέντος παιδός.	» 320		
Περὶ τοῦ κοινωνήσαντος παιδός Ἰουδαίου.	» 321		

**PERLINGI
Buchbinderei**

